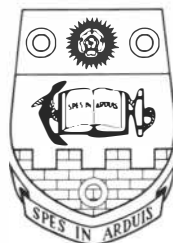

MANUALIA 12
UNISA 1975

Portugees-Afrikaanse Woordeboek

Dicionário Português-Africanse

P. Haffter
J.C.B. Sabino
S.J. Pretorius

COM A COLABORAÇÃO DE/IN SAMEWERKING MET

H. Louw
C.S. van der Pluym

Universiteit van Suid-Afrika
Pretoria 1986

A Redacção deseja agradecer ao dr. A. Kirsipuu a revisão das provas e as suas valiosas sugestões.

Die Redaksie bedank mnr. A. Kirsipuu vir die lees van proewe asook vir sy talryke nuttige wenke.

Toeligting Vir Die Gebruiker

Geagte leser,

Lees asseblief hierdie paar opmerkings deeglik deur; hulle is bedoel om die gebruik van ons eerste Portugees-Afrikaanse woordeboek te vergemaklik.

1. WOORDKEUSE

Alhoewel ons woordeboek taamlik omvangryk is, is alle Portugese woorde natuurlik nie opgeneem nie. By elke woordeboek moet daar selektief te werk gegaan word. Ons het bowenal gepoog om die gewone spreektaal in 'n bruikbare vorm weer te gee. Tegniese terme of wetenskaplike uitdrukkings wat in Portugees en Afrikaans amper identies is, is nie ingesluit nie. Sulke terme of uitdrukkings wat vandag tot die omgangstaal behoort, is vanselfsprekend opgeneem (bv. **carburador** (*m.*) — vergasser). Relatief beskeie is die versameling dier- en plantname. Dit sou baie tyd geverg het en die uitgee van die woordeboek nog jare vertraag het: presiese ekwivalente bestaan nie altyd nie, want Portugal se klimaat en plantegroei verskil wesentlik van dié van Suid-Afrika. By die tweede druk van ons woordeboek sal ons moontlik die kennis van plant- en dierkundiges inspan.

Nie alle afleidings met sekere voorvoegsels (bv. **anti-**, **des-**, **im-**, **in-**) is opgeneem nie. Slegs die belangrikstes, hoofsaaklik dié wat 'n besondere Afrikaanse vertaling het (bv. **antiaéreo** — lugafweer-) is aangegee. In die ander gevalle word die gebruiker gevra om die woord sonder voorvoegsel na te slaan en sy eie vertaling met behulp van die algemene vertaling vir die betrokke voorvoegsel te bou. Die Portugese voorvoegsel **des-** kan byvoorbeeld gewoonlik met *on-* vertaal word (**acatamento** (*m.*) — gehoorsaamheid; dus: **desacatamento** (*m.*) — ongehoorsaamheid). Veronderstel nou daar is 'n probleem om die woord **desengaiolar** (**des** + **engaiolar**) te vertaal; **engaiolar** beteken *om in 'n hok te sit*. Dus kan ons **desengaiolar** vertaal: *om vry te laat*.

2. MANLIK EN VROULIK

Portugese trefwoorde verskyn streng alfabeties. Gevolglik staan die vroulike vorm van 'n selfstandige naamwoord soms voor die ooreenstemmende manlike vorm: so kom **rainha** (*f.*) — *koningin* byvoorbeeld voor **rei** (*m.*) — *koning*. Die normale vroulike vorm is nie aangegee nie; net dié vroulike vorme wat morfologies van die manlike vorme verskil, of wat ander of addisionele betekenis besit, is as trefwoorde aangevoer.

Dit was tog noodsaaklik om albei vorme van die byvoeglike naamwoord te gee (bv. **rico**, **-ca** — *ryk*). Die manlike vorm van die trefwoord neem die korrekte alfabetiese posisie in. Die laaste gemeenskaplike letter van die twee vorme word herhaal. Die **-nh-** (bv. **estranho**, **-nha**) word egter as een letter beskou, so ook die **-lh-** (bv. **falho**, **-lha**). By woorde soos **leal**, **contente**, **feliz** is die manlike en vroulike vorme dieselfde, en sulke woorde verskyn net in hierdie een vorm.

3. BRASILIANISMES

Sover moontlik het ons die Brasiliaanse woordeskat bygebring. Spesifieke brasilianismes is aangedui deur (*Bras.*). Hierdie afkorting is soos volg gebruik: staan dit direk na die Portugese trefwoord (bv. **caneta-tinteiro** (*f.*) (*Bras.*) — vulpen), word die betrokke woord uitsluitlik in Brasilië gebruik; staan die afkorting voor 'n vertaling, gebruik die Brasiliaanse taal die Portugese trefwoord op 'n besondere manier (bv. **porão** (*m.*) — skeepsruim; (*Bras.*) kelder).

4. MOSAMBIKANISMES EN ANGOLISMES

In verskeie belangrike gevalle word spesifieke woordgebruik in Mosambiek en Angola ingesluit (bv. **machimbombo** (*m.*) (*Moç., Ang.*) — bus). Verder word **geleira** (*f.*) (*Moç., Ang.*) — *yskas* duidelik onderskei van **frigorífico** (*m.*) en **geladeira** (*f.*) (*Bras.*). Wat die afkorting betref, word dieselfde prosedure as in §3 hierbo uiteengesit, gevolg.

5. FIGUURLIKE GEBRUIKE

Die afkorting (*fig.*) is gebruik waar woorde of uitdrukkings 'n figuurlike sowel as 'n letterlike betekenis het, en daar dus onderskei moet word. Waar (*fig.*) voor die vertaling staan, het dit betrekking op die Portugees, byvoorbeeld **tomar o freio nos dentes** (*fig.*) — *om jou eie kop te volg*. Hierdie Portugese uitdrukking is dus opgeneem slegs in sy figuurlike sin. Wanneer (*fig.*) na die vertaling staan, dui dit op die figuurlike betekenis van die Afrikaanse uitdrukking, byvoorbeeld **desacanhâr** — om te ont-dooi (*fig.*), 'n vertaling wat sinoniem is met *om vriendeliker te word*.

6. KOMMAPUNT EN KOMMA

Die doel van die kommapunt is om vertalings onder te verdeel. Die kommapunt skei die transitiewe en intransitiewe gebruike van 'n werkwoord (bv. **espelhar** — om (iets) blink te poleer; om te weerkaats). Dit skei ook figuurlike en letterlike betekenis (bv. **desencontrar-se** — om mekaar mis te loop; (*fig.*) om uiteenlopend te wees). Verder dien dit as afgrensing tussen betekenisonderskeidinge (bv. **elevação** (*f.*) — verheffing; verhewenheid; elevasie; elevasiehoek; heuwel).

Die komma skei vertalings wat bloot verskillende betekenis-skakerings van een begrip is (bv. **emendar** — om te verbeter, reg te stel, te wysig).

7. VOLGORDE VAN VERTALINGS

Die mees gebruiklike betekenis staan gewoonlik eerste. Die etimologie of woord-geskiedenis is buite rekening gelaat; die historiese betekenis, as dit nie meer in die moderne omgangstaal bestaan nie, staan heel laaste, meestal vergesel deur die afkorting (*obs.*).

Dikwels het 'n woord baie betekenis-toepassings wat almal eerste behoort te staan. Om verwarring te vermy, is daar in sulke gevalle 'n enkele vertaling gegee wat as "hoofbetekenis" of as "omnibusvertaling" beskou moet word. Addisionele betekenis is dan geaktualiseer, dit wil sê vervolledig deur 'n spesifieke konteks. Dit stel die gebruiker in staat om sy vertaalprobleem vinniger te lokaliseer. Die materiaal wat na die omnibusvertaling verskyn, is dus nie voorbeelde van die hoofbetekenis van die trefwoord as sodanig nie, maar verduidelik addisionele betekenis.

8. IDIOME

Idiome of segswyses wat letterlik vertaal kan word, is gewoonlik nie opgeneem nie. Net dié wat uit ander elemente opgebou is as in Afrikaans, verskyn in die woordeboek. Ons het deurgaans gepoog om presiese ekwivalente te vind. Die belangrikste element van die Portugese gesegde is as trefwoord gebruik; waar nodig is segswyses ontleed om onder meer as een trefwoord opgespoor te kan word.

9. AFRIKAANSE WERKWOORDE

Portugees beskik oor 'n tipies Romaanse tegniek van woordafleiding wat dit moontlik maak om van amper enige werkwoord 'n selfstandige naamwoord te vorm. Afrikaans het eerder 'n verbale struktuur, en abstrakte verbaalnaamwoorde word selde aangetrof. In plaas daarvan vind ons dat die infinitief eenvoudig as selfstandige naam-

woord ingespan word (bv. *die val* teenoor die werkwoord *om te val*). Duidelikhedshalwe het ons die Afrikaanse werkwoorde altyd in die analitiese vorm gegee (bv. *om te val*, *om neer te skryf*). Een voordeel is dat die Portugese gebruiker onmiddellik die skeibare en onskeibare werkwoorde kan herken.

Ongelukkig lyk die werkwoorde wat met die voorvoegsel *om* gevorm word in ons weergawe 'n bietjie ongewoon. In die uitdrukking *om om te val*, byvoorbeeld, vorm die eerste *om* saam met die *te* die infinitief, en is die tweede *om* die eerste moment van die skeibaar saamgestelde werkwoord *omval*.

10. BYVOEGLIKE NAAMWOORDE

Die attributiewe en predikatiewe vorme van die adjektief is aangedui deur die afkortinge (*pred.*) en (*attr.*). In woorde soos *onbeheers(d)* beteken die hakies dat die woord predikatief met of sonder die *d* gebruik kan word, en gee ook 'n aanduiding van die attributiewe vorm, naamlik *onbeheersde*. Die gebruiker weet dus dadelik of die attributief met 'n *d* of 'n *t* gevorm word.

11. PORTUGESE WERKWOORDVORME

Die grondvorm van die Portugese werkwoord is opgeneem in 'n suiwer alfabetiese volgorde. Baie Portugese werkwoordvorme verander egter die hoofklinker, as die klem van die woorduitgang na die stamklinker verskuif, bv. *odiar* — *odeio*. Hierdie verandering wat teruggaan op die ou Latynse werkwoordstruktuur maak dit moeilik om die betrokke verboë vorme met hul infinitief in verband te bring. Daarbenewens word sekere stammedeklinkers ortografies verander, as volgens die verbuiging die woorduitgange verander, bv. *jogar* — *jogue*. Om uit te vind watter infinitief tot die betrokke verboë vorm behoort, moet die GIDS TOT WERKWOORDVORME geraadpleeg word.

12. AFKORTINGE

Bo en behalwe die afkortinge wat reeds genoem is, sal die leser 'n reeks ander afkortinge teëkom. Hierdie afkortinge dien om die woordveld beter af te baken, die historiese betekenis aan te dui of die taalvlak te bepaal. So kan 'n vertaling met (*tech.*) as 'n tegniese woord aangedui word. Die afkorting (*obs.*) gee aan dat die betrokke vertaling slegs vir historiese tekste belangrik is, terwyl (*coll.*) of (*poet.*) na die "sosiale" rang van die betrokke woord verwys. Waar nodig, is ook afkortinge gebruik wat taalkundig van aard is. Alle afkortinge is hieronder in die LYS VAN AFKORTINGE weergegee.

DIE REDAKSIE

Informações Para o Utente

Caro Leitor,

Leia com atenção as seguintes observações que têm por objectivo facilitar-lhe o uso do nosso primeiro dicionário Português-Africanse.

1. ESCOLHA

Apesar do grande número de vocábulos incluídos no presente dicionário, não constam no mesmo todas as palavras da Língua Portuguesa. Tivemos como objectivo, na escolha de vocábulos, a apresentação da linguagem corrente, de modo claro. Por esta razão, não foram incluídos termos técnicos e científicos cujas formas são idênticas em africanse e em português. Por outro lado constam no dicionário termos técnicos de uso corrente (por exemplo — **carburador** (*m.*) *vergasser*).

O vocabulário relativo à fauna e flora não é muito extenso nesta primeira edição. Uma lista completa teria atrasado a publicação deste volume. Além disso, em muitos casos não existem equivalências exactas. É nossa intenção aumentar os vocábulos nestas duas categorias na próxima edição, com a colaboração de especialistas na matéria.

Também não constam no dicionário todos os vocábulos que começam com prefixos (ex: **anti-**, **des-**, **im-**, **in-**). Os mais correntes, especialmente aqueles que diferem do africanse foram incluídos (ex: **antiaéreo** — *lugafweer*). Se o leitor não encontrar a palavra prefixada deve consultar a palavra original (sem prefixo) e uma vez estabelecido o seu significado deve usar o equivalente do prefixo em africanse para então construir a palavra desejada. Por exemplo, o prefixo português **des-** equivale ao africanse *on*. A palavra **desacatamento** não está incluída no dicionário, mas sim **acatamento** (*m.*) — *gehoorsaamheid*. Deste modo poderá construir-se o equivalente a **desacatamento** (*m.*) — *ongehoorsaamheid*.

2. MASCULINO E FEMININO

Em africanse distingue-se somente o género natural. P. ex.

secretário (<i>m.</i>)	—	<i>sekretaris</i>
secretária (<i>f.</i>)	—	<i>sekretaresse</i>
leão (<i>m.</i>)	—	<i>leeu</i>
leoa (<i>f.</i>)	—	<i>leeuwylie</i>
vendedor (<i>m.</i>)	—	<i>verkoper, verkoopman</i>
vendedora (<i>f.</i>)	—	<i>verkoopdame</i>

O género gramatical não existe em africanse. Todos os vocábulos que não **tenham** género natural são neutros em africanse. Há portanto um só artigo definido em africanse *die* que corresponde a **o**, **a**, **os**, **as** em português, dependendo do caso.

Os vocábulos portugueses seguem a ordem alfabética. Por conseguinte muitas vezes a forma feminina precede a masculina — assim **rainha** (*f.*) — *koningin*, vem antes de **rei** (*m.*) — *koning*. Só as formas femininas que diferem morfologicamente das masculinas ou que têm um significado adicional aparecem como vocábulos separados (p. ex: a forma feminina **menina** não aparece no dicionário separadamente).

Em africanse o adjectivo não é flexível e tem portanto uma só forma

p. ex.: **homem rico** — *ryk man*
mulher rica — *ryk vrou*

Só a forma masculina aparece na sua devida posição alfabética.

3. BRASILEIRISMOS

Incluimos o maior número possível de expressões e palavras usadas especificamente no Brasil. Os brasileirismos estão indicados por (*Bras.*). Esta abreviação segue a palavra portuguesa quando esta é usada exclusivamente no Brasil (ex. **caneta-tinteiro** (*f.*) (*Bras.* — vulpen). A abreviação precede a tradução quando a palavra portuguesa tem no Brasil um significado diferente do uso em Portugal (ex: **porão** (*m.*) — skeepsruim; (*Bras.*) kelder).

4. MOÇAMBICANISMOS E ANGOLISMOS

Vocábulos usados especificamente em Angola e Moçambique também foram incorporados no dicionário p. ex. **machimbombo** (*m.*) (*Moç., Ang.*) — bus. A palavra **geleira** (*f.*) (*Moç., Ang.*) é dada separadamente e diferenciada da metropolitana *frigorífico* e da brasileira *geladeira*.

O uso de abreviações segue o mesmo sistema exposto no parágrafo 3.

5. SENTIDO FIGURADO

Usa-se a abreviação (*fig.*) para assinalar o sentido figurado de vocábulos. Quando a abreviação (*fig.*) vem colocada depois da palavra ou expressão portuguesa indica que a mesma só é usada no sentido figurado p. ex. **tomar o freio nos dentes** (*fig.*) — *om jou eie kop te volg*. Quando a abreviação (*fig.*) aparece depois da tradução refere-se à expressão africana; p. ex: **desacanhhar** — *om te ontdooi* (*fig.*) é sinónimo de *om vriendeliker te word*.

6. PONTUAÇÃO (VÍRGULA (,) E PONTO E VÍRGULA (;))

O ponto e vírgula (;) é usado entre traduções para separar categorias diferentes. Assim separa o uso transitivo do intransitivo de um verbo (p. ex: **espelhar** — *om (iets) te blink, te poleer; om te weerkaats*). O (;) também separa o sentido literal do figurado (p. ex: **desencontrar-se** — *om mekaar mis te loop; (fig.) om uiteenlopend te wees*). Indica também os limites dos diferentes campos semânticos (p. ex: **elevação** (*f.*) — *verheffing; verhewendheid; elevasie; elevasiehoek; heuwel*).

A vírgula separa os vários matizes de um mesmo significado (p. ex: **emendar** — *om te verbeter, reg te stel, te wysig*).

7. SEQUÊNCIA DAS TRADUÇÕES

O significado mais corrente da palavra é dado em primeiro lugar. A evolução histórica da palavra ou a sua etimologia não foram levadas em conta. Se o significado de uma palavra já não é de uso comum, o mesmo é dado em último lugar, geralmente acompanhado da abreviação (*obs.*).

Muitas vezes uma palavra tem vários significados, todos eles merecedores do primeiro lugar. Em tais casos damos uma tradução generalizada que deve ser considerada como a principal. Os outros significados são dados em expressões actualizadas que os ilustram. O leitor pode assim encontrar com maior rapidez a expressão ou palavras que busca. Portanto, o que segue a tradução principal não é apenas uma ilustração do uso da mesma, mas sim significados adicionais da palavra.

8. EXPRESSÕES IDIOMÁTICAS

Não foram incluídos ditos e expressões idiomáticas que possam ser traduzidos literalmente em africano. Procurámos sempre dar um equivalente exacto. A palavra chave da expressão portuguesa é a incluída na sequência alfabética do dicionário. Em muitos casos a mesma expressão é repetida sob mais de uma palavra para ser encontrada com maior facilidade.

9. VERBOS EM AFRICANSE

A Língua Portuguesa segue uma técnica tipicamente latina na formação das palavras. Assim, é possível formar um substantivo a partir de um grande número de verbos. O africanse tem uma estrutura verbal e quase não existem substantivos abstractos verbais. A forma do infinitivo é empregada como substantivo (p. ex: *die val* [substantivo] e *om te val* [verbo]). Para maior clareza os verbos em africanse aparecem sempre na forma analítica (ex: *om te val*, *om neer te skryf*). A grande vantagem deste sistema é permitir ao leitor identificar imediatamente os verbos com prefixo separável.

Esta particularidade do africanse dá por vezes resultados um pouco estranhos quando os verbos são formados com o prefixo *om* p.ex: no verbo *om om te val*, o primeiro *om* juntamente com *te* indica o infinitivo e o segundo *om* é o prefixo separável de *omval*.

10. ADJECTIVOS

O adjectivo em africanse tem muitas vezes duas formas — a atributiva e a predicativa. Diz-se “Dit is ’n **lang paal**” (isto é uma vara comprida) — “Die paal **is lank**” (a vara é comprida). As duas formas estão assinaladas pela abreviação (*pred.*) e (*atr.*). Em formas como *onbeheers(d)* o (*d*) em parênteses indica que o adjectivo pode ser usado predicativamente com ou sem *d*. Também indica que a forma atributiva é *onbeheersde*. O leitor sabe assim se o atributivo é formado com a consoante *d* ou *t*.

11. ABREVIACÕES

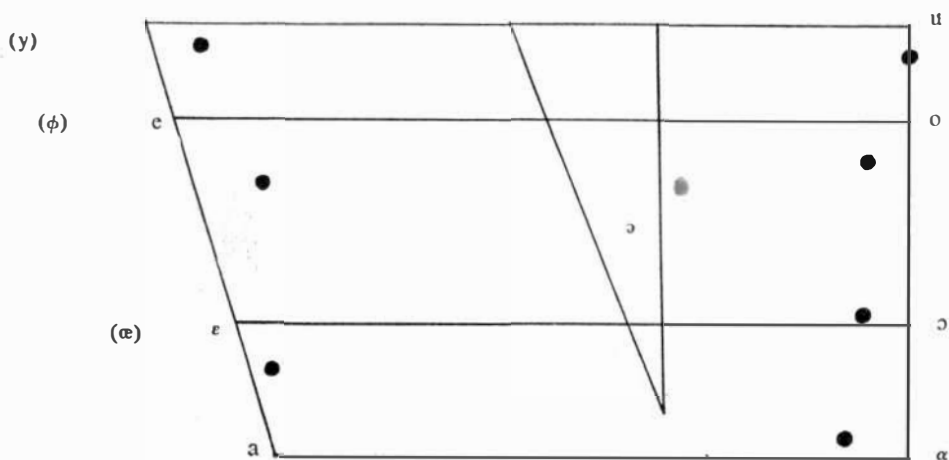
Além das abreviações mencionadas acima, o leitor encontrará muitas outras. Estas abreviações servem para limitar o campo semântico, indicar o significado histórico ou o nível de linguagem. Assim a abreviação (*tech.*) indica uma palavra técnica; a abreviação (*obs.*) dá a saber que o vocábulo só tem importância para textos históricos e a abreviação (*coll.*) ou (*poet.*) dá o nível “social” da palavra. Todas as abreviações aparacem na Lista de Abreviações.

Introdução à pronúncia do africane

Neste trabalho usar-se-ão os símbolos da Associação Internacional de Fonética (International Phonetic Association — IPA).

1. VOGAIS

- 1.1 A pronúncia das vogais africanas caracteriza-se pela falta de tensão. As zonas de articulação encontram-se dentro dos limites estabelecidos. As diversas posições são as seguintes:

- 1.2 O africane tem três vogais anteriores arredondadas. Estas causam dificuldades aos estudantes portugueses. A solução do problema está na prática. Se o [i] é pronunciado com os lábios arredondados o som resultante é [y]. O mesmo ocorre no caso [e] > [φ] e [ɛ] > [œ].
- 1.3 O alongamento indicado pelo sinal: só tem importância no caso da vogal a. As palavras
kas [kas] e kaas [ka: s]
tak [tak] e taak [ta: k]
têm significado muito diferente.
- 1.4 Os ditongos existentes em africane são os seguintes
[ai, a: i, eu, i, oi, œu, œi, ui]

ORTOGRAFIA

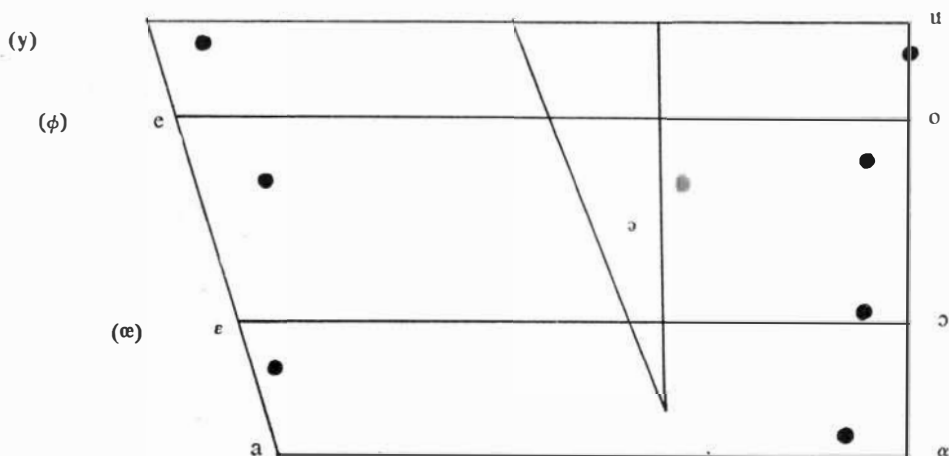
Podem distinguir-se 19 vogais e ditongos em africane. O alfabeto só nos fornece 6 (a, e, i, o, u, y).

Introdução à pronúncia do africanse

Neste trabalho usar-se-ão os símbolos da Associação Internacional de Fonética (International Phonetic Association — IPA).

1. VOGAIS

- 1.1 A pronúncia das vogais africanse caracteriza-se pela falta de tensão. As zonas de articulação encontram-se dentro dos limites estabelecidos. As diversas posições são as seguintes:

- 1.2 O africanse tem três vogais anteriores arredondadas. Estas causam dificuldades aos estudantes portugueses. A solução do problema está na prática. Se o [i] é pronunciado com os lábios arredondados o som resultante é [y]. O mesmo ocorre no caso [e] > [φ] e [ε] > [æ].
- 1.3 O alongamento indicado pelo sinal: só tem importância no caso da vogal a. As palavras
kas [kas] e kaas [ka: s]
tak [tak] e taak [ta: k]
têm significado muito diferente.
- 1.4 Os ditongos existentes em africanse são os seguintes
[ʔi, a: i, eu, i, oi, æu, æi, ui]

2. ORTOGRAFIA

Podem distinguir-se 19 vogais e ditongos em africanse. O alfabeto só nos fornece 6 (a, e, i, o, u, y).

- 2.1 Por esta razão certas letras combinam-se mas representam na realidade um som único.
oe = u , broek [bruk];
eu = ϕ , deur [d ϕ r];
uu = y: , muur [my: r];
aa = a: , raas [ra: s].
- 2.2 Os ditongos têm na sua maioria 3 vogais
ai : kaai
eu : leeu
ei : trein
 rys
oi : rooi
æi : lui
æu : blou
ui : koei
- 2.3 A maior dificuldade encontrada pelos estudantes de africanse é a diferença de pronúncia de uma mesma vogal em sílabas abertas e fechadas.
 (i) *o* representa [ɔ] numa sílaba fechada e [o] em sílabas abertas
 pot — pɔt
 pote — po: tɔ
 (ii) *e* representa [ɛ] em sílabas fechadas e [e] nas abertas
 ek — [ɛk]
 leser — [le: sər]
 (iii) *u* representa [œ] nas fechadas e [y] nas abertas
 brug — [brœx]
 slu — [sly]
 (iv) a vogal átona [ə] é representada por duas vogais *e* e *i*. Nas sílabas tónicas usa-se *i*
 wit — [vət]
 sit — [sət]
 Nas átonas usa-se *e*
 esel — [esəl]
 dapper — [dapər]

3. CONSOANTES

- 3.1 As letras *c*, *x*, *q* e *z* não se usam em africanse excepto em algumas palavras importadas.
 As outras correspondem às usadas pela IPA. Algumas observações gerais serão suficientes.
- 3.2 *s* representa sempre [s]; em português o som [z] e [s] são ambos representadas por *s*.
- 3.3 *r* representa sempre o [r] forte como na palavra portuguesa *carro*.
- 3.4 [f] é representado por *f* e *v*. Nunca se escreve *v* no fim de uma palavra: *vyf* — [fəif].
- 3.5 O *g* representa um som que não existe em português. O seu símbolo fonético é [x]. É uma fricativa ou velar surda. O seu som é semelhante ao som alemão -*ch* em *ich* [iç] ou o escocês *loch*. Um som que se aproxima ao [x] é o da palavra *carro* como pronunciada na região de Setúbal. O [r] é substituído por uma fricativa palatal surda.

- 3.6 O som [ŋ] do africanse não tem equivalência em português. Este som é um [n] velarizado e é representado ortograficamente *-ng* que só ocorre no final das palavras. Este som também ocorre em inglês em palavras como *song*, *ring*, etc.
 - 3.7 O som [ŋ] soa para um português como uma vogal nasalada. Só com a prática se chega a distinguir *dankie*, [daŋki] e *dans*, [dã: s]. As vogais em africanse não são nasaladas quando uma consoante plosiva como [k] em *dankie*, é precedida de um [n].
 - 3.8 Em africanse podem encontrar-se grupos de três consoantes numa mesma sílaba, o que não ocorre em português
straat, *skraal*, etc.
4. Para mais detalhes sobre a pronúncia do africanse os leitores podem consultar as seguintes obras
- LE ROUX, T. H. and P. DE V. PIENAAR.
Uitspraakwoordeboek van Afrikaans. Pretoria, Van Schaik, 1945.
- **The Principles of the International Phonetic Association*. Dept. of Phonetics, University College, London W.C.1.

'n Kort Inleiding tot die uitspraak van Portugees

In hierdie oorsig word gebruik gemaak van die fonetiese tekens van die Internasionale Fonetiese Vereniging. Ons gebruik ook die tilde ~ (Port. *til*) wat die vokaal nasaleer en die sirkumfleks ^ (Port. *circumflexo*) wat 'n geslote vokaal lewer. In gewone spelling maak Portugees ook gebruik van die akuutaksent ´ (Port. *agudo*) en die gravisaksent ` (Port. *grave*) wat oop vokale lewer en gewoonlik die woordaksent aandui.

1. DIE PORTUGESE ALFABET

- 1.1 Die Portugeese alfabet bestaan uit drie-en-twintig letters, naamlik:
a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, z.
- 1.2 Die letters *k* (Port. *capa*), *w* (Port. *duplo vê of dublo vê*) en *y* (Port. *i grego of ípsilon*) word nie in inheemse Portugeese woorde gebruik nie; hulle kom eger in afkortings vir gewigte, mate en chemiese elemente voor.

2. VOKALE

Portugees het vyf grondvokale: *a*, *e*, *i*, *o* en *u*, wat oraal of nasaal kan wees. Die vokale, *a*, *e* en *o* kan oop (beklemtoon) met of sonder aksent wees, *geslote* of *dof*. Die vokale *i* en *u* het altyd 'n geslote klank, selfs al dra hulle 'n aksent.

2.1 Uitspraak van orale vokale

- a* oop [a] (Afrikaanse *a* in *kas*): *cal* [kal]; *árbitro* [arbitru]
geslote [ɐ]: *bater* [betâr]; *casar* [kɛzar]
[ɐ]: *arma* [armɐ]; *fábrica* [fabrikɐ]
- e* oop [ɛ] (Afrikaanse *e* in *ek*): *perto* [pɛrtu]; *café* [kɛfɛ]
geslote [ɛ̃]: *pêra* [pɛ̃rɐ]; *cesto* [sɛ̃ʃtu]
[ɛ̃]: *febre* [fɛbrɐ]; *vestir* [vɛʃtir]
- i* [i] (Afrikaanse *ie* in *nie*): *ir* [ir]; *difícil* [difiʃil]
- o* oop [ɔ]: *porta* [pɔrtɐ]; *próprio* [prɔpriu]
geslote [ô]: *porto* [pôrtu]; *estômago* [ɛʃtômagu]
[u] (Afrikaanse *oe* in *toe*): *perto* [pɛrtu]; *postigo* [puʃtigu]
- u* [u] (Afrikaanse *oe* in *koel*): *busca* [buʃkɐ]; *urso* [ursu]; *púrpura* [purpuɾɐ]

2.2 Uitspraak van nasale vokale

Die vyf Portugees grondvokale kan genasaleer word deur middel van 'n *m* of 'n *n* wat onmiddellik daarop volg of deur middel van 'n tilde ~ in die geval van die vokale *a* en *o*. Die nasale klank van *e* verskil namate dit deur *m* of *n* plus 'n ander konsonant of deur *m*, *n* of *ns* alleen gevolg word.

- a* [ɐ̃] soortgelyk aan die Afrikaanse *a* in *kans*: *campo* [kɛ̃pu]; *canto* [kɛ̃tu];
lã [lɛ̃]
- e* [ɛ̃] soos die Afrikaanse *e* in *grens*: *tempo* [tɛ̃pu]; *entre* [ɛ̃trɐ]
[ɐ̃] *virgem* [virʒɐj]; *virgens* [virʒɐj]; *tens* [tɛ̃j]
- i* [ĩ] *limpo* [lipu]; *cinto* [situ]
- o* [ỗ] soos die Afrikaanse *on* in *Kongo*: *pombo* [pỗbu]; *conto* [kỗtu]; *corações* [kurɐsôjʃ]
- u* [ũ]: *um* [ũ]; *unto* [ũtu]

3. DIFTONGE

Portugees het elf orale en vier nasale diftonge.

3.1 Uitspraak van orale diftonge

- ai* [ai] *pai* [pai]
- au* [aw] *mau* [maw]

<i>éi</i> [ɛj]	<i>fiéis</i> [fiɛjʃ]
<i>ei</i> [ɛj]	<i>dei</i> [dɛj]
<i>éu</i> [ɛw]	<i>céu</i> [sɛw]
<i>eu</i> [ɛw]	<i>meu</i> [mɛw]
<i>iu</i> [jw]	<i>viu</i> [vjw]
<i>ói</i> [ɔj]	<i>faróis</i> [fɛrojʃ]
<i>oi</i> [ôj]	<i>boi</i> [bôj]
<i>ou</i> [ôw]	<i>ouro</i> [ôwru]
<i>ui</i> [wj]	<i>fui</i> [fwj]

3.2 Uitspraak van nasale diftonge

<i>ãe</i> [ɛj̃]:	<i>mãe</i> [mɛj̃]
<i>ão</i> [ɛũ]:	<i>mão</i> [mɛũ]
<i>õe</i> [ôj̃]:	<i>põe</i> [pôj̃]
<i>ui</i> [ũj̃]:	<i>muíto</i> [mũj̃to]

4. KONSONANTE

Slegs konsonante wat in Portugees en Afrikaans nie eenders uitgespreek word nie of dié wat spesiale eienskappe besit, word hier bespreek.

- c* = [s] as dit deur *e* of *i* gevolg word: *cesto* [sɛʃtu]; *ácido* [asidu]
= [k] as dit deur *a*, *o* of *u* gevolg word: *carta* [kartɐ]; *corte* [kôrtɐ]; *curtir* [kurtir]
- ç* = [s] *coração* [kurɐsɔ̃u]; *aço* [asu]; *açúcar* [ɛsukɐr]
- g* = [ʒ] as dit deur *e* of *i* gevolg word: *gente* [ʒɛ̃tɐ]; *surgir* [surʒir]
= [g] as dit deur *a*, *o*, *u* of 'n konsonant gevolg word: *gato* [gatu]; *gordo* [gôrdu]; *gume* [gumɐ]; *grande* [grɛ̃dɐ]; *globo* [glôbu]
(L.W.: kyk ook die groep *gu* in 4.1)
- h* Hierdie letter het geen klank en geen fonetiese waarde nie behalwe in die digrawe *ch*, *lh* en *nh* wat in 4.2 bespreek word.
- j* = [ʒ] in alle omstandighede: *jantar* [ʒɛ̃tar]; *jerico* [ʒɛ̃riku]; *jibóia* [ʒibɔjɐ]; *anjo* [ɛ̃ʒu]; *jurar* [ʒurar]
- m* = [nasaal] voor *b* of *p* dui 'n nasale resonansie op die voorafgaande vokaal aan: *sombra* [sôbrɐ]; *sempre* [sɛ̃prɐ]
- n* = [nasaal] as dit deur 'n vokaal voorafgegaan en deur 'n konsonant gevolg word dui 'n nasale resonansie op die voorafgaande vokaal aan: *entrar* [ɛ̃trar]; *onda* [ôdɐ]
- q* = [k] klink altyd soos *k* en word altyd gevolg deur *u*, wat soms uitgespreek word (kyk 4.1): *querer* [kɛ̃rɐr]; *quisto* [kiʃtu]
- r* = [r] tussen twee vokale, voor of na 'n konsonant (behalwe *l* en *n*) en aan die einde van 'n woord: *cara* [karɐ]; *arte* [artɐ]; *falar* [fɛlar]
= [rr] aan die begin van 'n woord, voor en na *l* en *n* en as dit dubbel geskryf word: *roda* [rrôdɐ]; *Carlos* [Karrluʃ]; *carne* [karnɐ]; *palrar* [palrrar]; *honra* [ôrrɐ]; *carro* [karru]
- s* = [s] aan die begin van 'n woord, na 'n konsonant of as dit dubbel geskryf word: *sopa* [sôpɐ]; *curso* [kursu]; *pulso* [pulsu]; *passo* [passu]
= [z] tussen twee vokale: *casa* [kazɐ]; *mesa* [mɛzɐ]
= [ʃ] voor 'n konsonant (behalwe die labiale konsonante) en aan die einde van 'n woord: *fresco* [frɛ̃ʃku]; *asfalto* [ɛʃfaltu]; *gostar* [guʃtar]; *cartas* [kartɐʃ]; *posses* [pôsɐʃ]
= [ʒ] voor 'n labiale konsonant: *asbesto* [ɛʒbɛ̃ʃtu]; *mesmo* [mɛʒmu]
- v* = [v] soos die Afrikaanse *w* in *lewe*: *vida* [vidɐ]; *livro* [livru]

- x** = [ʃ] aan die begin van 'n woord, voor 'n konsonant en tussen vokale in woorde wat in die volksmond vervorm is: *xarope* [ʃəɾəpə]; *xisto* [ʃiʃtu]; *xicara* [ʃikərə]; *êxtase* [êʃtəzə]; *excelso* [êʃselsu]; *explodir* [êʃpludir]; *caixa* [kajʃə]; *luxu* [luʃu]
 = [s] *próximo* [pɾosimu]; *auxiliar* [awsiliar]
 = [z] in *ex-*, voor 'n vokaal: *êxito* [êzitu]; *exuberar* [izubərar]
 = [ks] in woorde van Latynse of Grieke oorsprong en aan die einde van 'n woord: *fixar* [fiksar]; *reflexo* [rəʃleksu]; *tórax* [tɔraks]; *cálix* [kaliks]
z = [z] aan die begin van 'n woord en tussen vokale: *zelo* [zêlu]; *fazer* [fəzər]
 = [ʃ] aan die einde van 'n woord: *voz* [voʃ]; *faz* [faʃ]

4.1 Groepe **gu** en **qu**

- 4.1.1 Gewoonlik word die *u* in *gu* en *qu* voor *e* in *i* nie uitgespreek nie: *guerra* [gerɾə]; *guiar* [giar]; *quero* [keru]; *quilo* [kilu];
 UITSONDERING: *guela* [guelə]
 4.1.2 As daar 'n nasale klank voor of na die *gu* of die *qu* is, word die *u* uitgespreek: *pinguim* [piɣui]; *ambiguidade* [ẽbiguidadə]; *ensanguentar* [ẽsẽguãtar]; *aguentar* [ẽguãtar]; *delinquir* [dəlikuir]; *tranquilo* [trẽkuilu]; *cinquenta* [sikuãta];
 UITSONDERINGE: *sangue* [sẽgə]; *quinto* [kitu]; *quente* [kãtə]
 4.1.3 Gewoonlik word die *u* in *gu* en *qu* uitgespreek as dit deur *a* of *o* gevolg word: *água* [aguə]; *égua* [eguə]; *légua* [leguə]; *qualquer* [kualkɛr]; *quota* [kuotə]; *quotidiano* [kuotidienu]

4.2 Digrawe **ch**, **lh**, **nh**

- ch** [ʃ]: *achar* [ɛʃar]; *chuva* [ʃuvə]
lh [ʎ]: *ilha* [iʎa]; *olho* [ôʎu]
nh [ɲ]: *vinho* [viɲu]; *banho* [baɲu]

Gids Tot Werkwoordvorme

abula, abulo	=	abolir
acode	=	acudir
aflija, aflijo	=	afligir
aja, ajo	=	agir
anseie, anseio	=	ansiar
aprece, aprecei	=	apreçar
aprouve, aprouvera, aprouvesse	=	aprazer
aspirja, aspirjo	=	aspergir
bole, bolem, boles	=	bulir
caiba, caibo	=	caber
calce, calcei	=	calçar
cerque, cerquei	=	cercar
chegue, cheguei	=	chegar
cinja, cinjo	=	cingir
cirza, cirzo	=	cerzir
coluro	=	colorir
compila, compilo	=	compelir
comungue, comunguei	=	comungar
confisque, confisquei	=	confiscar
continha, contive, contiver, contivera, contivesse	=	conter
convirja, convirjo	=	converger
costeia	=	costear
coube, couber, coubera, coubesse	=	caber
cri, cria	=	crer
cubra, cubro	=	cobrir
custeio	=	custear
dance, dancei	=	dançar
dê, dei	=	dar
demula, demulo	=	demolir
denigra, denigro	=	denegrir
der, dera	=	dar
descasque, descasquei	=	descascar
desse	=	dar
digira, digiro	=	digerir
diga, digo	=	dizer
dirá, direi, diria, etc.	=	dizer
dirija, dirijo	=	dirigir
discirna, discirno	=	discernir
dispa, dispo	=	despir
disse, disser, dissera, dissesse	=	dizer
dói, doí, dóis	=	doer
dou	=	dar
durma, durmo	=	dormir
é, és	=	ser
eduque, eduquei	=	educar
eleja, elejo	=	eleger
emirja, emirjo	=	emergir
engula, engulo	=	engolir
entope, entopem, entopes	=	entupir

era, éramos, éreis
 erga, ergo
 esparja, esparjo
 esteja
 estive, estiver, estivera, estivesse
 expluda, expludo
 exturca, exturco
 faça, faço
 fará, farei, faria
 fique, fique
 fira, firo
 fiz, fizesse
 flita, flito
 foi, for, foram, fosse
 frija, frijo
 fui
 fuja, fujo
 gira, giro
 hei, houve, houvera, houvesse
 ia, iam, ias, ides, feis
 imirja, imirjo
 insira, insiro
 largue, larguei
 legue
 ligue
 marque
 meça, meço
 minta, minto
 ofereça, ofereço
 oiça, oiço
 pague
 peça, peço
 peque, pequei
 pertença, pertença
 ponha, ponho
 possa, posso
 prima, primo
 proveja, provejo
 provenha, provenho
 provim, provinha
 pude, pudera, pudesse
 pula, pulo
 purgue, purguei
 pus, puser, pusera, pusesse
 quis, quiser, quisera, quisesse
 rasgue, rasguei
 reivindique, reivindiquei
 reja, rejo
 reouve, reouber, reoubera, reouvesse
 requeira, requeiro
 returca, returco

= ser
 = erguer
 = espargir
 = estar
 = estar
 = explodir
 = extorquir
 = fazer
 = fazer
 = ficar
 = ferir
 = fazer
 = flectir
 = ir e ser
 = frigir
 = ir e ser
 = fugir
 = gerir
 = haver
 = ir
 = imergir
 = inserir
 = largar
 = legar
 = ligar
 = marcar
 = medir
 = mentir
 = oferecer
 = ouvir
 = pagar
 = pedir
 = pecar
 = pertencer
 = pôr
 = poder
 = premir
 = prover
 = provir
 = provir
 = poder
 = polir
 = purgar
 = pôr
 = querer
 = rasgar
 = reivindicar
 = reger
 = reaver
 = requerer
 = retorquir

rogue, roguei
 ruja,
 saiba
 salgue, salguei
 são
 segue, seguei
 sei
 seja
 sido
 siga, sigo
 sinta, sinto
 sirva, sirvo
 sois
 some
 somos
 sou
 soube, souber, soubera, soubesse
 sugue, suguei
 sulque, sulquei
 surja
 tanja, tanjo
 tenha, tenho
 tido
 tinha
 tive, tiver, tivera, tivesse
 torça, torço
 trace, tracei
 trará, trarei, traria
 troce, trocei
 trouxe, trazer, trouxera, trouxesse
 tussa, tusso
 vá, vai, vamos, vão
 valha, valho
 veio
 veja, vejo
 venha, venho
 vergue, verguei
 vi, via
 viemos, vier, viera, viesse
 vim
 vingue, vinguei
 vinha
 vinque, vinquei
 vir, vira, visse

= rogar
 = rugir
 = saber
 = salgar
 = ser
 = segar
 = saber
 = ser
 = ser
 = seguir
 = sentir
 = servir
 = ser
 = sumir
 = ser
 = ser
 = saber
 = sugar
 = sulcar
 = surgir
 = tanger
 = ter
 = ter
 = ter
 = torcer
 = traçar
 = trazer
 = troçar
 = trazer
 = tossir
 = ir
 = valer
 = vir
 = ver
 = vir
 = vergar
 = ver
 = vir
 = vir
 = vingar
 = vir
 = vincar
 = ver

ABREVIACÃO/AFKORTING

PORTUGUÊS/PORTUGUEES

AFRICANSE/AFRIKAANS

adv.	<i>advérbio; adverbial</i>	bywoord; bywoordelik
agr.	<i>agrícola; relativo à agricultura</i>	landbou; landboukundig
anat.	<i>anatomia</i>	anatomie
Ang.	<i>Angola</i>	Angola
arch.	<i>arquitectura; construção civil</i>	argitektuur; boukunde
art.	<i>artigo</i>	lidwoord
astron.	<i>astronomia</i>	sterrekunde
attr.	<i>atributivo</i>	attributief
biol.	<i>biologia</i>	biologie
bot.	<i>botânica</i>	plantkunde
Bras.	<i>brasileiro</i>	Brasiliaans
cine.	<i>cinema</i>	rolprent; bioskoop
coll.	<i>coloquial, familiar, popular</i>	omgangstaal, familiêre taal
cul.	<i>culinária</i>	kookkuns
def.	<i>definido</i>	bepaald
elec.	<i>electricidade</i>	elektrisiteit
exclam.	<i>exclamação</i>	uitroep
f.	<i>feminino</i>	vroulik
fig.	<i>figurativo</i>	figuurlik
geog.	<i>geografia</i>	aardrykskunde
geom.	<i>geometria</i>	meetkunde
gram.	<i>gramática</i>	grammatika
jur.	<i>jurídico</i>	juridies
lit.	<i>literal</i>	letterlik
litt.	<i>literatura</i>	letterkunde
m.	<i>masculino</i>	manlik
math.	<i>matemática</i>	wiskunde
mech.	<i>mecânica</i>	werktuigkunde
med.	<i>medicina</i>	medies
Moç.	<i>Moçambique</i>	Mosambiek
mus.	<i>música</i>	musiek
naut.	<i>náutica</i>	skeepvaart
obs.	<i>obsoleto; desusado; histórico</i>	verouderd; in onbruik; histories
pej.	<i>pejorativo</i>	pejoratief (ongunstige betekenis)
pers.	<i>pessoal</i>	persoonlik
philos.	<i>filosofia</i>	wysbegeerte
phot.	<i>fotografia</i>	fotografie
phys.	<i>física</i>	fisika
pl.	<i>plural</i>	meervoud
poet.	<i>poesia; poético; literário</i>	poësie; poëties; letterkundig
poss.	<i>possessivo</i>	besitlik

pred.	<i>predicativo</i>	predikatief
prep.	<i>preposição</i>	voorsetsel
pron.	<i>pronome</i>	voornaamwoord
Prot.	<i>Igreja Protestante</i>	Protestantse Kerk
R.C./R.K.	<i>Igreja Católica Romana</i>	Rooms-Katolieke Kerk
scen.	<i>teatro; teatral</i>	teater; teaterlewe
subj.	<i>conjuntivo; subjuntivo</i>	konjunktief; subjunktief
tech.	<i>técnica; técnico</i>	tegnika; tegnies
theol.	<i>teologia</i>	teologie
typ.	<i>tipografia</i>	tipografie
v.	<i>verbo</i>	werkwoord
vet.	<i>veterinária</i>	veeartsenykunde
vide	<i>vide</i>	kyk
zool.	<i>zoologia</i>	dierkunde

abissal — abissaal, diepsee-
abjeção (f.) — vernedering, verworpenheid
abjecto, -ta — verworpe, veragtelik
abjuração (f.) — afswering, aflegging
abjurar — om af te sweer
ablação (f.) — verwydering (med.)
ablativo (m.) — ablatief
ablução (f.) — afwassing
abnegação (f.) — selfverloëning
abnegar — om te ontsê, te laat vaar;
abnegar-se — om jou te verloën
abóbada (f.) — boog, gewelf
abobadado, -da — gewelf
abobadar — om te welf
abóbora (f.) — pampoen
aboboral (m.) — pampoenland
aboboreira (f.) — pampoenplant
abocanhar — om te hap; om te belaster
abocar — om te hap; om binne te vaar
aboetamento (m.) — inkwartiering
aboetar — om in te kwartier
abolição (f.) — afskaffing, herroeping
abolir — om af te skaf, te herroep
abominação (f.) — verafskuwing, verfoei-
 ing, gruwel
abominar — om te verafsku
abominável — verfoeilik, afskuwelik
abominação (f.) — waarborg, sekuriteit;
 voorkoms op skrif
abonanciar — om te bedaar
abonar — om te waarborg
abonecado, -da — popagtig, popperig
abono (m.) — bonus
abordagem (f.) — boord-aan-boordgeveg
 op see
abordar — om te enter; om aan te spreek;
 om te nader
aborigene — afkomstig; (subst.) boorling,
 (pl.) oerinwoners
aborrecedor, -ra — vervelig; irriterend
aborrecer — om te verafsku, te verfoei;
 om te verveel
aborrecido, -da — kwaad; vervelig; be-
 kommerd
aborrecimento (m.) — verveling; onple-
 sierigheid
abortar — om af te dryf; om 'n miskraam
 te kry; om te misluk
abortivo, -va — abortief, misluk
aborto (m.) — aborsie; misgewas
abotoadura (f.) — knopestel
abotoar — om vas te knoop; **abotoar-se**
 com — om in te palm
abraçadeira (f.) — kram, klamp; gordyn-
 bandjie
abraçar — om te omhels, te omarm; om te
 bevat

abraço (m.) — omarming, omhelsing; com
 um abraço amigo — met vriendelike
 groete
abrandamento (m.) — versagting; bedaring
abrandar — om te versag, te vermurf; om
 te bedaar
abranger — om te omvat
abrasador, -ra — brandend, gloeiend
abrasante — gloeiend, brandend
abrasar — om uit te brand, te verbrand
abrasivo, -va — skurend, skuur-; (subst.)
 (m.) skuurmiddel
abreviação (f.) — afkorting
abreviar — om af te kort, te verkort
abreviatura (f.) — afkorting
abrigadoiro (m.), **abrigadouro** (m.) — af-
 dak, hut
abrigar — om skuiling te bied; om te
 beskut; om te herberg; **abrigar-se** —
 om skuiling te soek
abrigo (m.) — skuiling, skuilplek, onder-
 dak; **abrigo do maquinista** — stuur-
 kajuit (lokomotief); **ao abrigo das in-**
tempéries — beskut teen wind en weer
Abril (m.) — April
abrilhantar — om glans te verleen, te ver-
 sier
abrir — om oop te maak
abrolho (m.) — stekerige struik; (pl.)
 moeilikhede
abrunheiro (m.) — sleedoring(boom)
abrunho (m.) — vrug van die sleedoring-
 boom
abrupto, -ta — abrupt, kortaf
abscesso (m.) (Bras.) — abses
abscissa (f.) (Bras.) — absis
abside (f.) — apsis
absinto (m.) — absint
absolutismo (m.) — absolutisme
absolutista (m., f.) — absolutis; (adj.)
 absolutisties
absoluto, -ta — absoluut, volkome, volslae
absolver — om vry te spreek; om abso-
 lusie te gee
absolvição (f.) — absolusie
absorção (f.) — absorpsie
absorto, -ta — geabsorbeer; in gedagte
 versionke
absorvente — absorberend
absorver — om te absorbeer, in te sluk
abstémio, -ia — onthoudend; (subst.) on-
 houër
abstenção (f.) — onthouding
abster-se de — om jou te onthou van, te
 weerhou van
abstinência (f.) — onthouding
abstração (f.) (Bras.), **abstracção** (f.) —
 abstraksie

abstracto, -ta, abstrato, -ta (*Bras.*) — abstrak

abstrair — om te abstraheer

absurdidade (*f.*) — absurditeit

absurdo, -da — absurd; (*subst.*) (*m.*) absurditeit

abundância (*f.*) — oorvloed

abundante — oorvloedig, volop

abundar — om volop te wees, te wemel van; **o país abunda em trigo** — daar is volop koring in die land

aburguesar-se — om te verburgerlik

abusar — om te misbruik; **abusar duma rapariga/mulher** — om 'n meisie/vrou te skend

abusivo, -va — beledigend

abuso (*m.*) — misbruik, belediging

abutre (*m.*) — aasvoël

acabamento (*m.*) — afwerking

acabar — om te beëindig, af te handel; **acabar de** — nou net, so pas; **acabar por** — uiteindelik

acabrunhar — om te bedroef, terneer te druk

academia (*f.*) — akademie

académico, -ca — akademies; (*subst.*) akademies; akademiëlid

açafate (*m.*) — mandjie

açafrão (*m.*) — saffraan

açaimar — om te muilband

açaimo (*m.*) — muilkorf

acalantar — om te wieg; om te koester

acalmar — om te kalmecr, te sus

acalorar — om aan te vuur, driftig te maak

acamar — om (op) te stapel

acamaradar — om maats te maak

açambarcamento (*m.*) — monopolisering, onwettige prysbeheer

açambarcar — om te monopoliseer

acampamento (*m.*) — kampeerterrein, kamp

acampar — om te kampeer; om laer te trek

acanhamento (*m.*) — skugterheid

acanhhar — om te intimideer

acantonamento (*m.*) — inkwartiering

acantonar — om in te kwartier

ação (*f.*) (*Bras.*) — aksie, handeling; aan-deel

acareação (*f.*) — teenoorstelling

acarear — om teenoor mekaar te stel

acariciador, -ra — liefkosend

acariciar — om te liefkoos

acarinhhar — om te streeel, te liefkoos

acarretar — om te karwei; om mee te bring

acasalar — om te dek, te paar

acaso (*m.*) — toeval; toevalligheid; **por acaso** — toevallig; **ao acaso** — blinde-lings, op goeie geluk af

acaso — miskien, dalk

acastanhado, -da — kastaiingbruin

acastelado, -da — kasteelagtig

acatamento (*m.*) — gehoorsaamheid; hoog-agting

acatar — om te gehoorsaam; om hoog te ag, te eerbiedig

acautelar — om te voorkom; om te waarsku; **acautelar-se** — om voorsorg te tref, jou te beskerm

ação (*f.*) — aksie, handeling; aandeel

accionar — om aan die gang te sit; om te dagvaar

accionista (*m., f.*) — aandeelhouer

aceder — om toe te stem, in te stem, in te willig

aceitação (*f.*) — aanvaarding

aceitante (*m., f.*) — akseptant

aceitar — om te aksepteer, aan te neem, te aanvaar, te ontvang

aceitável — aanneemlik, aanvaarbaar

aceite (*m.*) — aksep

aceleração (*f.*) — versnelling, bespoediging

acelerador (*m.*) — versneller

acelerar — om te versnel, te bespoedig

acenar — om te wink, toe te wuif

acendedor (*m.*) — aansteker, vuurslag

acender — om aan te steek, aan te skakel

aceno (*m.*) — wink, wuif

acento (*m.*) — aksent

acentuação (*f.*) — aksentuasie

acentuar — om te aksentueer, nadruk te lê op

acepção (*f.*) — aangenome betekenis

acepipe (*m.*) — voorgereggie; **acepipes variados** — hors d'oeuvre

acerado, -da — staalhard; snerpend, snydend

acerar — om te staal, te verhard; **a irritação acerrou-lhe a eloquência** — sy woede het sy taal verskerp

acerbar — om te verbitter

acerbo, -ba — bitter, wreed

acerca — naby; **acerca de** — oor, in verband met, insake, met betrekking tot

acercar-se — om nader te kom, nader te tree

acérrimo, -ma — baie bitter

acertar — om te tref; **acertar o relógio** — om 'n horlosie reg te stel; **acertar as contas** — om rekeninge na te gaan; **acertar na resposta** — om die regte antwoord te gee; **acertar no alvo** — om

in die kol te tref; **acertar o passo** — om in die pas te kom
acerto (*m.*) — oordeelkundigheid, knapheid
aceso, **-sa** — aangesteek; opgesweep
acessibilidade (*f.*) — toeganklikheid
acessível — toeganklik
acesso (*m.*) — toegang
acessório, **-ia** — bykomstig; (*subst.*) (*m.*) bykomstigheid, toebehoorsel
acetato (*m.*) — asetaat
acético, **-ca** — asyn-
acetilene (*m.*), **acetileno** (*m.*) — asetileen
acetona (*f.*) — asetoon
acha (*f.*) — houtblok
acha (*f.*) — strydbyl
achado (*m.*) — vonds
achar — om te vind; om uit te vind; om te bedoel; om van mening te wees
achatar — om plat te slaan, te verslaan
achega (*f.*) — bydrae
achincalhar — om die draak te steek met
acicatar — om aan te spoor
acicate (*m.*) — spoor; aansporing
acidentado, **-da** — gebroke (van terrein); (*subst.*) verongelukte
acidental — toevallig
acidentalmente — per ongeluk; toevallig
acidente (*m.*) — ongeluk, ongeval; **por acidente** — per ongeluk
acidez (*f.*) — suurheid, asiditeit
ácido, **-da** — suur
ácido (*m.*) — suur
acidular — om effens te versuur
acima — bo; **acima de** — bo-oor, bokant; **abaixo e acima** — op en af
acinte (*m.*) — opsetlikheid; **com acinte** — opsetlik
acintoso, **-sa** — opsetlik
acinzentado, **-da** — asgrou, gryserig
acionar (*Bras.*) — om aan die gang te sit; om te dagvaar
acionista (*m., f.*) (*Bras.*) — aandeelhouer
acirrar — om aan te vuur
aclamação (*f.*) — akklamasie, toejuiging
aclamar — om toe te juig; **o povo aclamou D. João rei de Portugal** — die volk het D. João tot koning van Portugal uitgeroep
aclaração (*f.*) — opklaring
aclarar — om op te klaar
aclimatação (*f.*) — akklimatisering
aclimatar — om te akklimatiseer
aclimatável — akklimatiseerbaar
aço (*m.*) — staal
acobardar — om skrik aan te ja, bang te maak

acobertar — om te verberg
acobrear — om koperkleurig te maak; om bruin te brand
acocorar-se — om op jou hurke te gaan sit
açodar — om aan te dryf, aan te ja
acogular — om te laat oorloop; om vol te prop
acoimar — om te straf; **acoimar alguém de fanático, imbecil, etc.** — om iemand as 'n fanatikus/'n dwaas uit te maak
acoitar — om te herberg; **acoitar-se** — om toevlug te soek
açoitar — om te gesel
açoite (*m.*) — sweep; klappie
acolá — daar
acolchoar — om te watter
acolhedor, **-ra** — uitnodigend, gesellig, vriendelik
acolher — om te ontvang, te verwelkom
acolhimento (*m.*) — ontvangs, verwelkoming
acolitar — om as akoliet te dien
acólito (*m.*) — akoliet, altaardienaar; volgeling
acometer — om aan te val
acometida (*f.*) — aanval, stormloop
acomodação (*f.*) — akkommodasie, aanpassing
acomodar — om te akkommodeer, te huisves; **acomodar-se** — om jou aan te pas; om jou tuis te maak
acomodatício, **-ia** — insiklik
acompanhador (*m.*) — begeleier (*mus.*)
acompanhamento (*m.*) — begeleiding; geleide; gevolg
acompanhante (*m., f.*) — begeleier, gas
acompanhar — om te vergesel, te begelei
aconchegar — om snoesig toe te draai
aconchego (*m.*) — hawe; (*coll.*) minnaar
acondicionamento (*m.*) — verpakking
aciondicionar — om te verpak
aconselhar — om te adviseer, raad te gee
aconselhável — raadsaam
acontecer — om te gebeur, voor te val, te geskied
acontecimento (*m.*) — gebeurtenis, voorval
acoplagem (*f.*) — koppeling, terugkoppeling
acoplamento (*m.*) — koppeling, terugkoppeling
acoplar — om te koppel, aaneen te skakel
açor (*m.*) — sperwer
açorda (*f.*) — Portugese broodgereg; (*m., f.*) papbroek
acórdão (*m.*) — ooreenkoms
acordar — om wakker te word; om wakker te maak; om ooreen te kom

acordeão (*m.*) — trekklavier
acorde (*m.*) — akkoord
acordo (*m.*) — ooreenkoms
Açores (*m. pl.*) — Asore
açoriano, -na — van die Asore; (*subst.*) inwoner van die Asore
acorrentar — om in kettings te slaan
acorrer — om saam te drom; om te hulp te snel
acossar — om te vervolg, agterna te sit
acostar — om aan te lê
acostável — geskik as ankerplek
acostumar — om gewoonde te maak; **acostumar-se a** — om gewoonde te raak aan
acotovelar — om met die elmboog te stoot, te stamp; om 'n weg te baan
açougue (*m.*) — slagpale; slagterswinkel (*Bras.*); slagting, bloedbad
açougueiro (*m.*) — slagter
açoutar — vide: **açoitar**
açoute (*m.*) — vide: **açoite**
acovardar — vide: **acobardar**
acre — bitter, skerp
acre (*m.*) — akker
acreditar — om te glo; om te akkrediteer ('n diplomaat); **acreditar em** — om te glo in
acrescentar — om te vermeerder, by te voeg
acrescer — om te groei, toe te neem
acrêscimo (*m.*) — toevoeging, toename
acriançado, -da — kinderagtig
acrimónia (*f.*) — bitterheid, bitsigheid
acrimonioso, -sa — bitsig, bitter
acrisolar — om te suiwer; om te beproef
acrobasia (*f.*) — akrobatiek
acrobata (*m., f.*) — akrobaat
acrobático, -ca — akrobaties
acrobatismo (*m.*) — beroep van die akrobaat
acrópole (*f.*) — akropolis
acróstico (*m.*) — akrostigon, naamdig
acta (*f.*) — notule
activação (*f.*) — aktivering
activar — om te aktiveer
actividade (*f.*) — aktiwiteit
activo, -va — aktief
acto (*m.*) — aksie, handeling; bedryf (teater)
actor (*m.*) — toneelspeler, akteur
atriz (*f.*) — toneelspeelster, aktrise
actuação (*f.*) — optrede
actual — huidig, teenswoordig
actualidade (*f.*) — aktualiteit, sake van die dag
actualização (*f.*) — hersiening

actualizar — om op datum te bring, te hersien
actuar — om te handel, op te tree; **o clima actua sobre os habitantes** — die klimaat het 'n uitwerking op die inwoners
actuário (*m.*) — aktuaris
açúcar (*m.*) — suiker; **cana** (*f.*) **de açúcar** — suikerriet; **Pão** (*m.*) **de Açúcar** — Suikerbroodberg
açucarar — om te versuiker
açucareiro (*m.*) — suikerpot; suikerfabrikant
açucena (*f.*) — madonna-lolie
açude (*m.*) — dwarsmuur (in rivier)
acudir — om te hulp te snel
acuidade (*f.*) — skerpsinnigheid, skerpte
açular — om aan te hits
acumulação (*f.*) — akkumulasie, ophoping, opgaring
acumulador (*m.*) — akkumulator, (op-gaar)battery
acumular — om te akkumuleer, op te hoop, op te gaar
acusação (*f.*) — beskuldiging, aanklag
acusado, -da — beskuldigde
acusador, -ra — beskuldigend, aanklaer; (*subst.*) aanklaer
acusar — om te beskuldig, aan te kla; om weer te gee, aan te dui; **acusar a recepção** — om ontvangs te erken
acusativo (*m.*) — akkusatief
acústica (*f.*) — akoestiek
acústico, -ca — akoesties; **nervo** (*m.*) **acústico** — gehoorsenuwee
acutilar — om (met 'n mes) te kap
adaga (*f.*) — dolk
adagiário (*m.*) — spreekwoordversameling
adágio (*m.*) — spreekwoord, spreuk
adágio (*m.*) — adagio
adamantino, -na — diamantagtig, onvermurfbaar
adamacado, -da — damasagtig
adaptação (*f.*) — adaptasie, aanpassing, verwerking
adaptar — om te adapteer, aan te pas, te verwerk
adaptável — aanpasbaar, verwerkbaar
adega (*f.*) — wynkelder
adegueiro (*m.*) — keldermeester
adejar — om te fladder
adeleiro (*m.*) — handelaar in tweedehandse goedere
adelgaçar — om te verslank
adelgador — om te verslank
adelo (*m.*) — handelaar in tweedehandse goedere
ademanes (*m. pl.*) — gebare

adenóide (*f.*) — adenoïde
adensar — om te verdig
adepto (*m.*) — adept; aanhanger
adequação (*f.*) — gepastheid
adequado, **-da** — adekwaat, voldoende, gepas
adequar — om gelyk te stel aan
adereçar — om te tooi; om te adresseer (*obs.*)
aderecista (*m., f.*) — kostumier en rekwi-sietemeester
adereço (*m.*) — sieraad; teaterbenodigdhede
aderência (*f.*) — adhesie
aderente — vasklewend; (*subst.*) (*m.*) aanhanger
aderir — om (vas) te kleef; **aderir a um partido** — om lid van 'n party te word; **aderir a uma teoria** — om 'n teorie te onderskryf
adesão (*f.*) — adhesie; toetreding, instemming
adesivo, **-va** — vasklewend; (*subst.*) (*m.*) hegpleister
adestrador (*m.*) — afrigter, dresseerder
adestrar — om af te rig, te dresseer
adeus (*m.*) — vaarwel; (*exclam.*) totsiens, vaarwel
adiamento (*m.*) — verdaging
adiantado, **-da** — vooruit; **o relógio está adiantado** — die horlosie is voor
adiantar — om vooruit te wees, voor te wees
adiante — verder; voorwaarts
adiar — om te verdaag
adição (*f.*) — toevoeging, optelling
adicional — addisioneel
adicionar — om op te tel, by te voeg
adicionável — optelbaar, byvoegbaar
adido (*m.*) — attaché
adiposo, **-sa** — vet; **tecido** (*m.*) **adiposo** — vetweefsel
aditamento (*m.*) — byvoeging; **em aditamento** — daarbenewens
aditivo, **-va** — additief; (*subst.*) (*m.*) additief, bymengsel
adivinha (*f.*) — raaisel
adivinhação (*f.*) — voorsegging
adivinhadeiro (*m.*) — waarsêer, fortuinverteller
adivinhador (*m.*) — vide: **adivinhadeiro**
adivinhar — om te raai
adivinho (*m.*) — towenaar, waarsêer
adjacente — aangrensend, aanliggend
adjectivação (*f.*), **adjetivação** (*f.*) (*Bras.*) — adjektivering
adjetivar, **adjetivar** (*Bras.*) — om te adjektiveer

adjectivo (*m.*), **adjetivo** (*m.*) (*Bras.*) — adjektief, byvoeglike naamwoord
adjudicação (*f.*) — beoordeling, toeslag (op 'n veiling)
adjudicador (*m.*) — beoordelaar; afslaer
adjudicar — om toe te ken, toe te slaan
adjunto (*m.*) — adjunk
administração (*f.*) — administrasie, bestuur
administrador (*m.*) — bestuurder; plaaslike verteenwoordiger van die regering in Portugese oorsese gebiede
administrar — om te administreer; om toe te dien; **administrar os sacramentos** — om die sakramente te bedien
administrativo, **-va** — administratief; (*subst.*) (*m.*) regeringsklerk
admiração (*f.*) — bewondering; verbasing;
ponto (*m.*) **de admiração** — uitroep-teken
admirado, **-da** — bewonderd; verbaas
admirador (*m.*) — bewonderaar
admirar — om te bewonder; **admirar-se** — om jou te verbaas
admirativo, **-va** — bewonderend
admirável — bewonderenswaardig
admissão (*f.*) — toegang; toelating; erkenning; toegewing; ontvangs(kantoor); **colector** (*m.*) **de admissão** — inlaatver-deelpyp
admissível — toelaatbaar
admitir — om te erken; om toe te laat; om toe te gee; om op te neem (hospitaal)
admoestação (*f.*) — vermaning, teregwy-sing
admoestador, **-ra** — vermanend, teregwy-send
admoestar — om te vermaan, tereg te wys
adobar — om stene te bak
adobe (*m.*) — rou steen
adobo (*m.*) — vide: **adobe**
adoção, **adotar**, **adotivo** (*Bras.*) — vide: **adopção**, **adoptar**, **adotivo**
adoçar — om te versoet, te versag
adocicar — om effens te versoet
adoecer — om siek te word
adoentado, **-da** — siekerig
adoentar — om ongesteld te raak
adolescência (*f.*) — adolessensie
adolescente (*m., f.*) — adolessent, tiener-jarige, tiener; (*adj.*) adolessent, halfwasse
adopção (*f.*) (**duma criança**) — aanneem (van 'n kind); (**dum princípio**) — aanvaarding (van 'n beginsel)
adoptar — om aan te neem, te adopteer, te aanvaar
adoptivo, **-va** — aangename; **pais** (*m. pl.*) **adoptivos** — pleegouers

adoração (f.) — adorasie, aanbidding
adorador (m.) — aanbidder
adorar — om te adoreer, te aanbid
adorável — aanbiddelik, beminlik
adormecedor, -ra — slaapwekkend
adormecer — om aan die slaap te raak
adormecimento (m.) — traagheid, lomerigheid
adornentar — om aan die slaap te sus
adornar — om te versier, op te smuk
adorno (m.) — versiering, tooisel
adquirente (m., f.) — koper
aquisição (f.) — vide: **aquisição**
adquirir — om aan te skaf, te verkry, te verwerf
adquirível — verkrygbaar
aquisição (f.) — vide: **aquisição**
adrenalina (f.) — adrenalien
adriça (f.) — hystou
adriçar — om (op) te hys
adro (m.) — kerkplein
adstringente (m.) — saamtremiddel; (adj.) saamtremkend
adstringir — om te bind, te verplig
adstrito, -ta — gebind, verplig
aduana (f.) — doeane
aduaneiro, -ra — doeane-
adubador (m.) — bemester
adubar — om te bemester
adubo (m.) — mis, bemesting
adulação (f.) — bewieroking
adulador (m.) — inkruiper, vleier
adular — om te vleier, in te kruip
adulatório, -ia — vleierd
adulteração (f.) — vervalsing, verdunning
adulterar — om te vervals, te vervorm, te verdun
adulterino, -na — oneg, uit egbreuk gebore
adultério (m.) — egbreuk, owerspel
adúltero (m.) — egbreker; (adj.) wat egbreuk pleeg
adulteroso, -sa — owerspelig
adulto, -ta — volwassee; (subst.) volwassene
adunco, -ca — krom
aduzir — om aan te voer, by te bring
adventício, -ia — bykomend; (subst.) geluksoeker
Adventismo (m.) — Adventisme
adventista (m., f.) — adventis
advento (m.) — Advent, koms
adverbial — adverbiaal, bywoordelik
advérbio (m.) — bywoord
adversário (m.) — teenstander
adversativo, -va — teenstellend
adversidade (f.) — teenspoed
adverso, -sa — teengesteld, gekant

advertência (f.) — waarskuwing, kennisgewing
advertir — om te waarsku, te vermaan
advir — om te volg, te gebeur
advocacia (f.) — regsberoep
advogado (m.) — advokaat; regspraktisyn;
ir para advogado — om in die regte te gaan studeer
advogar — om voor te staan, te bepleit
aéreo, -ea — lug-; **linha** (f.) **aérea** — lugverbinding; **correio** (m.) **aéreo** — lugpos
aeróbio, -ia — aërobies
aerodinâmica (f.) — aërodinamika
aeródromo (m.) — vliegveld
aerofobia (f.) — lugvrees
aerograma (m.) — radiotelegram
aerólito (m.) — meteorsteen, aëroliet
aeromoça (f.) (*Bras.*) — lugwaardin
aeronauta (m.) — lugskipper, lugvaarder
aeronáutica (f.) — lugvaartkunde, vliegkunde
aeronave (f.) — lugskip
aeroplano (m.) — vliegtuig
aeroporto (m.) — lughawe
aeróstato (m.) — aërostaat, lugballon
afã (f.) — toewyding
afabilidade (f.) — vriendelikheid, minsaamheid
afadigar — om te vermoei; **afadigar-se** — om jou moeg te maak
afadistado, -da — versigeuner, ontaard
afagar — om te streel
afago (m.) — streling
afamado, -da — alombekend
afastado, -da — ver, ver(af)geleë
afastamento (m.) — wegruiming, onttrekking, verwydering; **afastamento das rodas** — wielafstand
afastar — om weg te ruk, weg te ruim, te verwyder, te onttrek
afável — vriendelik, minsaam
afazer — om gewoonde te maak; **afazer-se** — om gewoonde te raak
afazer (m. pl.) — werk, take
afear — om lelik te maak, te mismaak; om te beswadder, swart te smeer
afecção (f.) — aandoening
afectação (f.) — affektasie, gekunsteldheid
afectar — om te affekteer, aan te tas
afectivo, -va — gemoeds-, emosioneel
afecto (m.) — toegeneetheid, teerheid
afectuoso, -sa — toegeneë, liefderyk
afeição (f.) — toegeneetheid, teerheid
afeiçoar — om te fatsoeneer, vorm te gee;
afeiçoar-se a — om lief te raak vir
aférese (f.) — aferesis, voorafkapping
aferição (f.) — yking; toetsing, kontrole

aferidor (*m.*) — ykmeester; ykmaat
aferir — om te yk; om mate en gewigte te toets
aferrar — om vas te hou; **aferrar-se** — om vas te klou
aferroar — om te steek, te prik; om te prikkel
aferrolhar — om te grendel; om op te gaar
aferventar — om halfgaar te kook; om te erger
afetação, afetar (*Bras.*) — vide: **afecção, afectar**
afetivo, afeto, afetuoso (*Bras.*) — vide: **afectivo, afecto, afectuoso**
afiação (*f.*) — slyping, skerpmaking
afiado, -da — skerp, geslyp
afiador (*m.*) — skerpmaker
afiambrar — om (vleis) in te lê; **afiambrar-se** — om opsigtig aan te trek
afiançar — om borg te staan
afiar — om te slyp, skerp te maak
afidios (*m. pl.*) — plantluis, bladluis
afilado, -da — dun, skerp
afilhada (*f.*) — peetdogter
afilhado (*m.*) — peetseun
afim — aanverwant
afinação (*f.*) — verfyning; stemming (*mus.*)
afinador (*m.*) — stemmer (*mus.*); stemhamer
afinal — uitendelik, ten slotte
afinar — om te verfyn; om te stem (*mus.*); om jou te vererg (*coll.*)
afincar — om 'n stok in te dryf; **afincar-se** — om vas te klou; om te volhard
afinco (*m.*) — volharding
afinidade (*f.*) — affiniteit; bloedverwante
afirmação (*f.*) — bewering
afirmar — om te beweer
afirmativo, -va — affirmatief, bevestigend
afivelar — om vas te gespe
afixação (*f.*) — aanheg, aanplak
afixar — om aan te plak
aflautar — om skril te maak
aflição (*f.*) — beproewing, kwelling
afligir — om te teister, te kwel
aflitivo, -va — bedroewend, kwellend
aflito, -ta — bekommerd
afloração (*f.*), **afloramento** (*m.*) — blootstelling; dagsoom
aflorar — om skrams te raak; om sigbaar te word, blootgestel te word
afluência (*f.*) — samevloeiing; opkoms
afluente (*m.*) — rivier(sytak)
afluir — om saam te drom, saam te vloei, op te hoop

afluxo (*m.*) — toevloeiing
afocinhar — om te besnuffel, om te woel; om te neusduik
afogar — om op te klop; om sponserig te maak
afogadilho (*m.*) — oorhaastigheid; **de afogadilho** — oorhaastig
afogar — om ('n persoon of dier) te verdrink; om te onderdruk, te smoor; **afogar-se** — om te verdrink
afoguesar — om te (laat) brand; om te laat bloos; om aan te vuur; **afoguesar-se** — om te bloos
afotar — om aan te moedig
afoteza (*f.*) — moed, dapperheid
afoto, -ta — moedig, dapper
afolhamento (*m.*) — onderverdeling van landerye vir wisselbou
afolhar — om landerye vir wisselbou te onderverdeel
afonia (*f.*) — stemverlies
afónico, -ca — stemloos, heeltemal hees
áfono, -na — stemloos, heeltemal hees
afora — behalwe
aforamento (*m.*) — verpagting, pag
aforar — om te verpag, in pag te neem
aforismo (*m.*) — aforisme
aforista (*m., f.*) — skrywer van aforismes
aforístico, -ca — aforisties
aformoseamento (*m.*) — verfraaiing
aformosear — om te verfraai
aforrar — om vry te laat
afortunado, -da — gelukkig, begunstig
afoutar — vide: **afotar**
afrancesar — om te verfrans
afreguesar — om kliënte/klante te werf;
afreguesar-se — om kliënt te word
África (*f.*) — Afrika; **África do Sul** — Suid-Afrika
africânico (*m.*) — Afrikaans
africanismo (*m.*) — Afrikakunde
africanista (*m., f.*) — Afrikakundige; wit immigrante na Afrika
africano, -na — Afrika-, van Afrika
africanse — Afrikaans
afrodisia (*f.*) — geslagsprikkeling
afrodisíaco (*m.*) — geslagsprikkel
afroixamento (*m.*) — vide: **afrouxamento**
afroixar — vide: **afrouxar**
afronta (*f.*) — (growwe) belediging
afrontadiço, -ça — liggeraak, vinnig beledig
afrontamento (*m.*) — belediging; benoudheid
afrontar — om grof te beledig; om te benou
afrontoso, -sa — beledigend; drukkend

afrouxamento (*m.*) — spoedvermindering; verslapping
 afrouxar — om los te maak; om spoed te verminder
 afta (*f.*) — mondsweertjie
 aftoso, -sa — vol swere; febre (*f.*) aftosa — bek-en-klousiekte
 afugentar — om op die vlug te slaan, te verdryf
 afundar — om te kelder
 afunilar — om te vernou; om te vereng
 agachar-se — om te hurk
 agalegar — om agteruit te gaan, te vergrof
 agaloar — om te galonneer
 ágape (*m.*) — liefdemaal; noenmaal
 agareno (*m.*) — afstammeling van Hagar, Moor, Arabier; (*adj.*) Moors, donkerkleurig
 agarotado, -da — kinderagtig; ondeund
 agarotar-se — om jou soos 'n kind te gedra
 agarradiço, -ça — klewerig
 agarrar — om te gryp; agarrar-se — om vas te kleef
 agasalhar — om te ontvang, te verwelkom; agasalhar-se — om jou warm aan te trek
 agasalho (*m.*) — ontvangs, verwelkoming; warm kledingstuk
 agastar — om om te krap, te irriteer
 ágata (*f.*) — agaat
 agatanhar — om te klou, te krap
 agência (*f.*) — agentskap; takkantoor
 agenciar — om te probeer bewerkstellig
 agenda (*f.*) — dagboek; agenda
 agente (*m.*) — agens; agent
 agigantado, -da — reusagtig
 agigantar-se — om reusagtig te groei
 ágil — rats, behendig, vlug
 agilidade (*f.*) — ratsheid, behendigheid, vlugheid
 ágio (*m.*) — opgeld, agio
 agiota (*m.*, *f.*) — spekulant, woekeraar
 agiotagem (*f.*) — spekulasie, woekerwins
 agiotar — om te spekulêr, te woeker
 agir — om te handel, op te tree
 agitação (*f.*) — beweging; opsweping, agitatie; verontrusting
 agitador (*m.*) — agitator
 agitar — om te beweeg; om op te sweep; om te verontrus; om na vore te bring
 aglomeração (*f.*) — agglomerasie, opeenhoping
 aglomerado (*m.*) — agglomeraat
 aglomerar — om op te hoop, saam te kook

aglutinação (*f.*) — agglutinasie
 aglutinante — saamklewend; agglutinerend
 aglutinar — om te agglutineer
 agnosticismo (*m.*) — agnostisisme
 agnóstico, -ca — agnosties; (*subst.*) agnostikus, nie-gelowig
 agoirar — om te voorspel
 agoireiro, -ra — onheils-, bygelowig
 agoirento, -ta — onheilspellend
 agoiro (*m.*) — voorbode, voorteken; de mau agoiro — onheilspellend; de bom agoiro — gunstig
 agonia (*f.*) — doodstryd; agonie; naarheid
 agoniado, -da — naar
 agoniar — om angs in te boesem; om naar te maak
 agonizante — sterwend
 agonizar — om in doodstryd te verkeer, met die dood te worstel
 agora — nou; agora mesmo — dadelik; por agora — vir die oomblik; até agora — tot nou; desde agora — van nou af; ainda agora — nou net, so pas
 Agostinho, -nha — Augustyns; (*subst.*) Augustyners
 Agosto (*m.*) — Augustus
 agourar, agoureiro, agourento, agouro — vide: agoirar, agoireiro, agoirento, agoiro
 agraciar — om te dekoreer; om te begenadig
 agradar — om te geval, te behaag
 agradável — aangenaam
 agradecer — om te (be)dank
 agradecido, -da — dankbaar, erkentlik
 agradecimento (*m.*) — dank(betuiging)
 agrado (*m.*) — genoeë, plesier
 agrário, -ia — landbou-, agraries
 agravação (*f.*) — verswaring
 agravante — verswarend
 agravar — om te verswaar
 agravo (*m.*) — onreg, belediging
 agredir — om aan te val, aan te rand
 agregação (*m.*) — aggregasie
 agregado, -da — saamgepak; professor (*m.*) agregado — deeltydse dosent
 agregar — om by te trek, te koöpteer
 agremiação (*f.*) — komiteevorming
 agremiar — om 'n komitee te vorm
 agressão (*f.*) — aanval, aggressie, aanranding
 agressivo, -va — aggressief
 agressor (*m.*) — aggressor, aanvaller, aanrander
 agreste — onbewerk; ongepoets
 agrião (*m.*) — bronkors
 agrícola — landbou-

agricultor (*m.*) — boer
agricultura (*f.*) — landbou
agricordo — suursoet; **rebuçado** (*m.*) **agridece** — suurklontjie
agrilhoar — om te boei; om aan bande te lê
agrimensor (*m.*) — landmeter
agrimensura (*f.*) — landmeetkunde
agronomia (*f.*) — agronomie
agronomo (*m.*) — agronoom
agrupamento (*m.*) — groepering, groep
agrupar — om te groepeer
agrura (*f.*) — ontbering, moeilikheid
água (*f.*) — water; **água a ferver** — kokende water; **água quente** — warm water; **fazer água** — om te lek; **linha** (*f.*) **de água** — waterlyn; **botas** (*f. pl.*) **de água** — vistermanslaarse
aguaceira (*f.*) — oordrewe speekselsafkeiding
aguaceiro (*m.*) — stortreën
aguada (*f.*) — soetwatervoorraad; suipplek; besondere waterverftegniek
aguadeiro (*m.*) — koeldranksmous
aguado, **-da** — afgewater, waterig; **yl água-forte** (*f.*) — ets(ing)
água-furtada (*f.*) — dakkamer, solderkamer, solder
aguar — om te hunker
aguardar — om te wag (vir)
aguardente (*f.*) — brandewyn
aguarela (*f.*) — akwarel, waterverfskildery
aguarelista (*m., f.*) — waterverfskilder
agucar — om skerp te maak; **agucar o apetite** — om die aptyt te wek
agudez (*f.*), **agudeza** (*f.*) — skerpheid, skerp-sinnigheid
agudo, **-da** — skerp, spits
aguentar — om te stut; om te verduur
aguerrido, **-da** — gehard, gestaal
aguerrir — om te hard, te staal
água (*f.*) — arend
aguilhão (*m.*) — prikkel; angel
aguilhoar — om te prikkel, te steek
agulha (*f.*) — naald; wissel
agulheiro (*m.*) — naaldekusning, naalde-koker; wisselwagter
agulheta (*f.*) — verstelbare spuit
ai — daar
aia (*f.*) — aia, kindermeyd; **aia da rainha** — hofdame
aigrete (*f.*) — veerbos
ainda — nog, steeds; **ainda agora** — nou net, so pas; **ainda não** — nog nie; **ainda que** — selfs al; **ainda se** — self as; **ainda quando** — selfs as, selfs wanneer
aio (*m.*) — leermeester
aipo (*m.*) — seldery

airado, **-da** — lugtig; ligsinnig; **vida** (*f.*) **airada** — losbandige lewe
airoso, **-sa** — elegant, sierlik, korrek
ajaezar — om (weelderig) op te tuig; om op te skik
ajanotar-se — om opsigtig aan te trek
ajantarado, **-da** — soos die aandete; **comemos um lanche ajantarado** — ons het om vieruur byna 'n vol maaltyd geniet
ajardinar — om in 'n tuin om te skep
ajeitar — om te rangskik, voor te berei, reg te maak, in die regte lig te stel;
ajeitar-se com — om tuis te voel in
ajoelhar — om te kniel; **ajoelhar-se** — om op die knieë te val
ajornalar — om op 'n daaglikse basis aan te stel
ajoujar — om te juk, onder die juk te bring; om te onderdruk
ajoujo (*m.*) — juk
ajuda (*f.*) — hulp; **ajudas de custo** — verblyfstoelae; **prestar ajuda** — om hulp te verleen
ajudante (*m., f.*) — handlangers, helper; (*m.*) adjudant; **ajudante-de-campo** — aide-de-camp
ajudar — om te help
ajuizado, **-da** — verstandig, oordeelkundig
ajuizar — om 'n mening te vorm oor, te beoordeel
ajuntadeira (*f.*) — oorleerwerkster
ajuntamento (*m.*) — samedromming, byeenkoms
ajuntar — om bymekaar te bring, op te hoop
ajuramentado, **-da** — beëdig
ajuramentar — om in te sweer, te beëdig
ajustador (*m.*) — rangeerder
ajustamento (*m.*) — justering, instelling; indiensneming
ajustar — om te justeer, in te stel; **ajustar um criado** — om 'n bediende in diens te neem; **ajustar contas** — om jou skuld te vereffen; om (met iemand) af te reken; **eles ajustaram partir às quatro horas** — hulle het ooreengekom om om vier uur te vertrek
ajuste (*m.*) — kontrak, ooreenkoms
ala (*f.*) — vleuel, ry
Alá (*m.*) — Allah
alabarda (*f.*) — hellebaard
alabardeiro (*m.*) — hellebaardier
alabastrino, **-na** — soos albasters
alabastro (*m.*) — albaster
álacre — lewendig, opgewek; gretig, entoesiasies

alacridade (*f.*) — gretigheid, bereidwilligheid

alado, -da — geveleuel

alagadiço, -ça — oorstroombaar, laagliggend, moerassig

alagamento (*m.*) — oorstroming, oorstelping

alagar — om te oorstroom, onder water te sit; om te oorstelp

alambazado, -da — vraatsugtig, grof, vulgêr

alambazar-se — om jou te ooreet; om vulgêr te word

alambicado, -da — gekunsteld, presieus

alambicar — om te distilleer; **alambicar-se** — om aan te sit, gekunsteld op te tree

alambique (*m.*) — distilleerkolf, retort

alameda (*f.*) — laan, laning

álamo (*m.*) — populier

alancear — om met 'n spies te deurboor; om aan te spoor

alanos (*m., pl.*) — Germaanse stam wat die Iberiese halfeiland binnegeval het

alanzoar — om te babbel

alão (*m.*) — boel

alapar, alapardar — om te verberg; **alapar-se** — om weg te kruip

alar — om vleuels te vorm; om te laat opstyg, op te hys

alar — vlieg; **membrana** (*f.*) **alar** — vliegvlies

alaranjado, -da — oranje

alarde (*m.*) — pronkery, ostentasie; **fazer alarde de** — om te pronk met

alardear — om te koop te loop met, te paradeer

alardo (*m.*) (*obs.*) — parade

alargamento (*m.*) — verwyding

alargar — om wyer te maak

alarido (*m.*) — noodkreet

alarmante — alarmerend

alarmar — om te alarmeer; **alarmar-se** — om jou te verontrus

alarme (*m.*) — alarm; vrees; **soltar alarme/dar alarme** — om alarm te maak

alarve (*m.*) — Arabier; heiden; brutale kêrel; (*adj.*) brutaal, grof

alastrar — om te versprei; om uit te brei; **alastrar o navio** — om ballas in 'n skip in te laai

alatinado, -da — gelatiniseer

alatinar — om te latiniseer

alaúde (*m.*) — luit

alavanca (*f.*) — hefboom, koevoet; **alavanca de mudança (de velocidades)** — ratwissel

alazão (*m.*) — vosperd

albanês, -nesa — Albanees, van Albanië; (*subst.*) Albanees

albarda (*f.*) — ruwe saal, paksaal

albardar — om 'n paksaal op te sit; om te knoei; **albarda-se o burro à vontade do dono** — bevele is bevele

albardeiro (*m.*) — paksaalmaker; knoeier

albarrã (*f.*) — muurtoring

albatroz (*m.*) — albatros

albergar — om te herberg, te huisves

albergaria (*f.*) — herberg

albergue (*m.*) — herberg

albergueiro (*m.*) — herbergier

Alberto — Albert

albicastrense — van Castelo Branco; (*subst.*) inwoner van Castelo Branco

albigense (*m.*) — Albigenser

albinismo (*m.*) — albinisme

albino (*m.*) — albino

albornoz (*m.*) — boernoës

albricoque (*m.*) — appelkoos

albricoqueiro (*m.*) — appelkoosboom

albufeira (*f.*) — dam, damwater

álbum (*m.*) — album, plakbloek

albuma (*m.*), **álbumen** (*m.*) — albumen

albumina (*f.*) — albumien

alça (*f.*) — skouerband, kruisband

alcácer (*m.*) — vesting

alcachofra (*f.*) — artisjok

alcáçova (*f.*) — ou kasteel

alçada (*f.*) — gesag

alçado (*m.*) — aansig

alcaide (*m.*) — kasteelkommandant

alcaidessa (*f.*) — eggenote van 'n kasteelkommandant

alcaiote (*m.*) — koppelaar, intrigant, nuusdraer

alcali (*m.*), **álcali** (*m.*) — alkali

alcalificante — alkaliserend

alcalifícator — om alkalies te maak

alcalinidade (*f.*) — alkaligehalte, alkaliniteit

alcalino, -na — alkalies

alcalóide (*m.*) — alkaloïde

alcançar — om te bereik, te kry, by te kom; om te begryp; **alcançar o comboio** — om die trein te haal; **esta espingarda**

alcança dois quilómetros — hierdie geweer skiet twee kilometer ver

alcance (*m.*) — skietafstand, reikwydte; **um argumento de alcance** — 'n gewigtige argument; **homen de alcance limitado** — 'n man met 'n beperkte begrip

alcandorar-se — om jou te verhef; a **águia alcandora-se no cimo dos penhascos** — die arend gaan op die hoogste rotse sit

alcanforado, -da — kanfer; **álcool** (*m.*)

alcanforado — kanferbrandewyn

alcantil (*m.*) — rotswand, krans
 alcantilada (*f.*) — kransereeks
 alcantilar — om (deur die rots) te kap, uit te grawe
 alçapão (*m.*) — valdeur
 alcaparra (*f.*) — kappertjie
 alcaparreira (*f.*) — kapperstruik
 alçaprema (*f.*) — koevoet, hefboom
 alçapremar — om (met 'n hefboom) uit te lig
 alçar — om te hys
 alcateia (*f.*) — wolwetrop
 alcatifa (*f.*) — tapyt
 alcatifar — om met 'n tapyt te bedek
 alcatifeiro (*m.*) — tapytwewer
 alcatrão (*m.*) — teer; *estrada (f.) de alcatrão/estrada alcatroada* — teerpad
 alcatraz (*m.*) — albatros
 alcatroar — om te teer
 alcatroeiro (*m.*) — vervaardiger van teer
 alcatruz (*m.*) — bakkie (van 'n bakkies-pomp)
 alcavala (*f.*) — belasting (*obs.*); sakgeld, speldegeld
 alce (*m.*) — Europese eland
 alceamento (*m.*) — ophys
 alcear — vide: alçar
 Alcobaça — beroemde kloosterstad in Portugal; *alcobaça (m.)* — groot rooi sakdoek
 alcofa (*f.*) — mandjie
 alcoice (*m.*) — bordeel
 alcoiceiro (*m.*) — bordeelhouer
 álcool (*m.*) — alkohol
 alcoólico, -ca — alkoholies; (*subst.*) alkoholis
 alcoolismo (*m.*) — alkoholisme
 alcoolizar — om te alkoholiseer; om aan alkohol gewoond te maak
 Alcorão (*m.*) — Koran
 alcova (*f.*) — alkoof
 alcovitar — om te koppel, te intrigeer
 alcoviteiro (*m.*) — koppelaar, intrigant; (*adj.*) wat in koppelary belangstel
 alcovitice (*f.*) — koppelary
 alcunha (*f.*) — bynaam
 alcunhar — om byname te gee
 aldeamento (*m.*) — stigting van dorpie
 aldeão, -cã — platteland; (*subst.*) dorpe-naar; plattelander
 aldear — om in dorpsgebiede te verdeel
 aldeia (*f.*) — dorpie
 aldeido (*m.*) — aldehyde
 aldeola (*f.*) — gehug
 aldeota (*f.*) — gehug
 aldraba (*f.*) — grendel, klopper
 aldrabão, -bona — leuenagtig; (*subst.*) leuenaar

aldrabar — om te grendel; om leuens op te dis; **aldrabar o trabalho** — om 'n werk saam te hark
 aldrabice (*f.*) (*coll.*) — leuen
 aldrava (*f.*) — vide: **aldraba**
 aldravar — vide: **aldrabar**
 álea (*f.*) — allee
 aleatório, ia — onseker
 alecrim (*m.*) — roosmaryn
 alegação (*f.*) — bewering
 elegante (*m., f.*) — persoon wat bewerings maak
 alegar — om te beweer
 alegoria (*f.*) — allegorie
 alegórico, -ca — allegories
 alegorismo (*m.*) — uitbeelding van allegorieë
 alegorista (*m., f.*) — gebruiker van allegorieë
 alegrar — om op te vrolik; **alegrar-se** — om vrolik te word
 alegre — opgewek, vrolik, opgeruimd
 alegrete (*m.*) — blommebak
 alegreto (*m.*) — allegretto (*mus.*)
 alegria (*f.*) — vrolikheid, opgewektheid, vreugde
 alegre (*m.*) — allegro (*mus.*)
 aleijado, -da — gebreklik, vermink; (*subst.*) kreupele, verminkte
 aleijão (*m.*) — gebrek, misvorming
 aleijar — om te vermink
 aleitação (*m.*) — borsvoeding
 aleitar — om die bors te gee
 aleive (*m.*) — laster
 aleivosia (*f.*) — verraad, troueloosheid
 aleivoso, -sa — verraderlik
 além — doer; **ir além das suas forças** — om jou krag te ooreis; **além de** — anderkant; behalwe, buiten
 Alemanha (*f.*) — Duitsland
 alemão, -mã — Duits; (*subst.*) Duitser
 alentado, -da — moedig; **homem (m.) alentado** — 'n groot man
 alentar — om aan te moedig, krag te gee
 alentejano, -na — van die Portugese provinsie Alentejo
 alento (*m.*) — asem; lang asem, uithou-vermoë
 alergia (*f.*) — allergie
 alérgico, -ca — allergies
 alerta (*m.*) — alarmsein, waarskuwing; **dar alerta** — om sein te gee, alarm te maak
 aletria (*f.*) — vermicelli
 alexandrino, -na — van Alexandrië; met betrekking tot Alexander die Grote; (*subst.*) (*m.*) aleksandryn
 alexia (*f.*) — aleksie

alfabetação (f.) — alfabetisering
 alfabetar — om te alfabetiseer
 alfabético, -ca — alfabeties
 alfabeto (m.) — alfabet
 alface (f.) — blaarslaai
 alfacinha (m., f.) — bynaam vir inwoner van Lissabon
 alfageme (m.) (obs.) — wapensmid
 alfaia (f.) — ding, goed
 alfaiataria (f.) — kleremakerswinkel
 alfaiate (m.) — kleremaker
 alfândega (f.) — doeane
 alfandegar — om in die doeaneloods te plaas
 alfandegário, -ia — doeane; (subst.) doeanebeampte
 alfange (m.) — Moorse swaard
 alfaque (m.) — ondiepte
 alfarrábio (m.) — ou boek
 alfarrabista (m., f.) — handelaar in ou boeke
 alfarroba (f.) — Johannesbrood
 alfarrobeira (f.) — Johannesbroodboom
 alfazema (f.) — laventel
 alfeire (m.) — varkhok
 alfeireiro (m.) — varkwagter
 alferes (m.) — tweede luitenant (vroëer: vaandeldraer)
 alfinetada (f.) — speldeprik; aanstoot
 alfinetar — om vas te speld
 alfinete (m.) — speld; alfinete de peito — borsspeld
 alfineteira (f.) — speldekussing
 alfombra (f.) — grasland
 alforge (m.) — hawersak
 alforria (f.) — vrylating van slawe; carta (f.) de alforria — vrylatingsbrief
 alforriar — om slawe vry te laat
 alga (f.) — alg, wier
 algália (f.) — kateter
 algaravia (f.) — koeterwaals
 algarviada (f.) — vide: algaravia
 algarismo (m.) — syfer (benede tien)
 algarvio, -ia — van Algarve; (subst.) inwoner van Algarve
 algazarra (f.) — lawaai
 álgebra (f.) — algebra
 algébrico, -ca — algebraïes
 algebrista (m., f.) — algebraïes
 algema (f.) — handboei
 algemar — om te boei
 algente — ysig
 algeroz (m.) — geut
 algivebe (m.) (obs.) — derdeklas klere-maker
 algibeira (f.) — sak (in klere); perguntas (f. pl.) de algibeira — strikvrac

algidez (f.) — kilheid
 álgido, -da — kil, koud
 algo — iets
 algodão (m.) — katoen
 algodão-pólvora (m.) — skietkatoen, nitro-sellulose
 algodoal (m.) — katoenplantasie
 algodoaria (f.) — katoenmeule
 algodoeiro (m.) — katoenstruik; (adj.) katoen-
 algoso, -sa — alghoudend
 algoz (m.) — beul, laksman
 alguém — iemand; sair a alguém — om na iemand te aard/te lyk
 alguidar (m.) — vlak skottel
 algum, -ma — enkele(s), party, sommige(s)
 algures — êrens, iewers
 alhada (f.) — bossie knoffel, knoffelgereg; netelige saak
 alhear — om te vervreem; alhear-se de — om vervreemd te raak van
 alheio, -ia — vreemd; não cobiçar a mulher alheia — jy mag nie jou naaste se vrou begeer nie
 alheira (f.) — knoffelwors
 alho (m.) — knoffel
 alhures — elders
 ali — daar
 aliado (m.) — bondgenoot; os Aliados (m. pl.) — die Geallieerdes
 aliança (f.) — verbond, alliansie; trouing
 aliar — om te verenig, te verbind; aliar-se — om 'n verbond te sluit; om ge-paard te gaan met
 aliás — buitendien, inderdaad, eintlik
 alibi (m.) — alibi
 alicate (m.) — knyptang
 alicerce (m.) — grondlegger; (pl.) fonda-mente
 aliciação (f.) — verlokking, omkoperij
 aliciador, -ra — verleidelik; (subst.) ver-leier, verleidster
 aliciente — verlokkend, aanloklik
 aliciar — om te verlok, te verlei; om om te koop
 alienação (f.) — vervreemding, prysgawe; alienação mental — kranksinnigheid
 alienar — om te vervreem; om in vreem-de hande te gee; alienar-se — om krank-sinnig te word
 alienatário (m.) — ontvanger, begunstigde
 alienatório, -ia — waarvan afstand gedoen kan word
 alienista (m., f.) — psigiater
 aligator (m.) — alligator
 aligeirar — om te versnel, te verlig, te versag
 alijar — om oorboord te gooi, uit te werp

alimária (f.) — dom esel
alimentação (f.) — voeding, voer, toevoer
alimentar — om te voed, te voer
alimentar — voedsel-
alimentício, -ia — voedsaam; géneros (m. pl.) **alimentícios** — voedselsoorte; **pen-são** (f.) **alimentícia** — onderhoudskoste
alimento (m.) — voedsel, kos
alindar — om mooi te maak, te versier
alinhamento (m.) — rigting; sporing (van wiele); (in)stelling, opstelling
alinhar — om in 'n ry te stel, in lyn te bring; om in die gelid te stel
alinhavar — om te ryg; om in breë trekke op te stel
alinhavo (m.) — rygwerk, rygsteek
alisar — om glad te maak, reg te stryk
alísio, -ia — passaat-
alistamento (m.) — inskrywing, werwing
alistar — om in te skryf, te werf
aliteração (f.) — alliterasie
aliterar — om te allitereer
aliviar — om te verlig, te versag
alívio (m.) — verligting, versagting
aljava (f.) — koker
aljófar (m.) — fyn pèreltjie
aljube (m.) — kerker, tronksel
alma (f.) — siel
almadia (f.) — kano
almanaque (m.) — almanak, jaarboek
almejar — om te begeer, te strewe na
almirantado (m.) — amp van die admiraal; admiraliteit
almirante (m.) — admiraal
almíscar (m.) — muskus
almoçar — om middagete te eet
almoço (m.) — middagete; **pequeno almo-ço** — ontbyt
almocreve (m.) — muildrywer, eseldrywer
almoeda (f.) — vendusie, veiling
almoedar — om op te veil
almofaça (f.) — roskam
almofaçar — om te roskam
almofada (f.) — kussing
almofariz (m.) — vysel; **mão** (f.) **do al-mofariz** — vyselstamper
almôndega (f.) — frikkadel
almotolia (f.) — oliekanneetjie
almoxarifado (m.) — amp van die konink-like tesourier (*obs.*); koninklike belas-tingsdistrik (*obs.*); regeringsmagasyn
almoxarife (m.) — koninklike tesourier (*obs.*); invorderingsbeampte vir Bantoe-belasting (*Moç en Ang.*); magasyn-meester (*Bras.*)
almude (m.) — mud
alocução (f.) — toespraak
aloés (m.) — aalwyn

aloírar — om (hare) te bleik, (vleis) te bruineer; om goudkleurig te word
alojamento (m.) — behuising, huisvesting, losies
alojar — om te huisves
alongamento (m.) — verlenging
alongar — om te verleng, uit te strek
aloquete (m.) — hangslot
alotar — om te bundel, bondels te maak
alourar — vide: **aloírar**
alpaca (f.) — alpakka; **manga-de-alpaca** (m., f.) — pennelekker
apendre (m.) — afdak
alperce (m.), **alperche** (m.) — appelkoos
alperceiro (m.), **alpercheiro** (m.) — appel-koosboom
alpestre — Alpen, Alpyns; bergagtig, steil
alpinismo (m.) — bergklim
alpinista (m., f.) — bergklimmer
alpino, -na — Alpen, Alpyns
alpista (f.) — voëlsaad
alporque (m.) — stiggie
alquebrado, -da — geboë, afgeleef
alquebrar — om af te takel, terneer te druk
alqueire (m.) — ou maat vir vloeistof (*Port.*), vir oppervlakte (*Bras.*)
alqueive (m.) — braakland
alquilador (m.) — huurstaleienaar
alquilar — om perdevervoer te huur
alquímia (f.) — alchemie
alquimista (m., f.) — alchemis
alta (f.) — prysstyging; **dar alta** — om te ontslaan (uit hospitaal); **ter alta** — om ontslaan te word (uit hospitaal)
altanado, -da — arrogant
altanaria (f.) — hoogmoed, opgeblasenheid
altaneiro, -ra — majestueus, hoogvlieënd
altar (m.) — altaar; **altar-mor** (m.) — hoofaltaar
altear — om op te rig, te verhef
alter (m.) — Portugese perderas
alteração (f.) — verandering
alterar — om te verander; **alterar-se** — om ontsteld te raak
altercação (f.) — woordewisseling, twis
altercar — om woorde te wissel, te twis, te krakeel
alternância (f.) — afwisseling; wisseloes; patroonherhaling
alternante — afwisselend
alternar — om af te wissel, te alterneer
alternativa (f.) — alternatief, keuse; inly-wingseremonie van stiervegter
alterno, -na — afwisselend; **em dias alter-nos** — al om die ander dag; **corrente** (f.) **alterna** — wisselstroom
alteroso, -sa — groots, majestueus

alteza (f.) — hoogheid
altifalante (m.) — luidspreker
altiloquência (f.) — verhewe taal
altímetro (m.) — hoogtemeter
altissonante — hoogdrawend
altitude (f.) — hoogte bo seespieël
altivez (f.) — hoogmoed, opgeblasenheid
altivo, -va — hoogmoedig, opgeblase
alto! — halt!
alto, -ta — hoog; lang (*attr.*), lank (*pred.*)
 (van 'n persoon); **falar alto** — om hard
 te praat; **alto-mar** (m.) — ope see; **alto**
forno (m.) — hooggoond; **alta roda** (f.)
 — hoë lui
alto-falante (m.) — luidspreker
alto-relevo (m.) — hoë reliëf
altruismo (m.) — altruïsme, onbaatsugtig-
 heid
altruista — altruïsties, onbaatsugtig;
 (*subst.*) (m., f.) altruïs, onbaatsugtige
 mens
altura (f.) — hoogte; lengte (van persoon)
aluado, -da — loops, orig
alucinação (f.) — hallusinasie, sinsbedrog
alucinado, -da — verward, verbyster
alucinar — om waanvoorstellings op te
 wek
alude (m.) — sneeustorting
aludir — om te sinspeel
alugar — om te (ver)huur; **alugar-se** —
 om te huur
aluguel (m.), **aluguer** (m.) — verhuur;
 huurgeld
aluir — om ineen te stort
alúrnem (m.) — aluin
alumiár — om te skyn; om te verlig, te
 verhelder
alumínio (m.) — aluminium
alunação (f.) — maanlanding
alunar — om op die maan te land
aluno (m.) — skolier, leerling
alusão (f.) — sinspeling
alusivo, -va — sinspelend, verwysend
aluvial — alluviaal, spoel-
aluvião (m.) — alluvium, spoelgrond
alva (f.) — lumier
alvacento, -ta — witterig, witagtig
alvadio, -ia — grys
alvaiade (m.) — witsel, witlood
alvará (m.) — permit; **alvará de constru-**
ção — boupermit; **alvará de soltura** —
 vrylatingsbevel
alvedrio (m.) — goeddunke
alveitar (m.) — ongekwalifiseerde veearts
alvejante — witskynend
alvejar — om wit te skyn
alvenaria (f.) — klipwerk, messelwerk

alveolar — alveolêr; tandkas-
alvéolo (m.) — heuningssel; tandkas, long-
 blasie
alvinite — vlekloos wit
alvissaras (f. *pl.*) — beloning; goeie nuus
alvissareiro, -ra — gunstig, welkom;
 (*subst.*) boodskapper van goeie nuus
alvitrar — om voor te stel, aan die hand
 te doen
alvitre (m.) — voorstel
alvitreiro (m.) — voorsteller
alvo (m.) — teiken, skyf
alvo, -va — spierwit
alvor (m.) — lumier, daeraad
alvorada (f.) — dagbreek; **toque** (m.) **da**
alvorada — wekroep
alvorecer — om te daag
alvoroçar — om opgewonde te maak
alvoroço (m.) — opwinding, rumoer
alvura (f.) — witte, witheid
ama (f.) — kindermid, kinderopasster;
ama de leite — soogvrou; **ama-seca** (f.)
 — kindermid
amabilidade (f.) — vriendelikheid, in-
 nemendheid
amacacado, -da — veraap, aapagtig
amachucar — om op te frommel, te ver-
 kreukel; (*fig.*) om te ontstel
amaciár — om te versag, te lenig
amador (m.) — amateur; liefhebber, min-
 naar (*obs.*)
amadurar — vide: **amadurecer**
amadurecer — om ryp te maak, ervare te
 maak; om ryp te word
amadurecimento (m.) — ryping
âmagô (m.) — kern; **sentir uma dor no**
âmagô — om in jou binneste 'n pyn te
 voel
amainar — om in te bind (seile); om te
 bedaar
amaldiçoar — om te vervloek, te verwens
amálgama (m.) — amalgaam; mengelmoes
amalgamar — om te amalgameer; om
 saam te smelt
amalucado, -da — van lotjie getik
amamentação (f.) — borsvoeding
amamentar — om die bors te gee, te soog
amancebado, -da — in vrye liefde saam-
 lewend
amancebar-se — om in vrye liefde te gaan
 saamleef
amaneirado, -da — gemanieereerd
amanhã — môre
amanhar — om vir kook voor te berei
 (vis, hoender); om (grond) om te dolwe
amanhecer — om te daag; **ao amanhecer**
 — teen dagbreek

amanho (*m.*) — voorbereiding vir kook; omdolwing; **o amanho da casa** — algemene huishoudelike werk
amansar — om te tem, mak te maak
amante (*m., f.*) — liefhebber; minnaar, (*f.*) minnares
amanteigado, -da — botteragtig
amanteigar — om botter by te voeg; (*fig.*) om week te maak
amantelar — om te fortifiseer
amanuense (*m., f.*) — klerklike hulp, klerkie
amapola (*f.*) — Brasiliaanse kaktus
amar — om lief te hê, te hou van
amaragem (*f.*) — waterlanding
amarar — om op die water neer te stryk
amarelado, -da — gelerig, vergeel
amarelecer — om geel te word
amarelento, -ta — gelerig; (*subst.*) geelkoorspatiënt (*Bras.*)
amarelo, -la — geel, **febre** (*f.*) **amarela** — geelkoors
amarfanhar — vide: **amachucar**
amargar — om bitter te maak, te verbitter
amargo, -ga — bitter
amargor (*m.*) — bitter smaak
amargoseira (*f.*) — Kaapse sering
amargoso, -sa — bitter
amargura (*f.*) — bitterheid
amargurado, -da — beangs
amargurar — om te beangs
amaricado, -da — verwyf
amarinhar — om 'n skip te beman (*obs.*); **amarinhar pelo mastro/pela árvore** — om 'n mas op te klim, in 'n boom te klim
amaro, -ra — bitter (*poet.*)
amarra (*f.*) — aanmeerkabel; **largar as amarras** — om die kables los te gooi
amarração (*f.*) — vasmering
amarrado, -da — vasgemeer; gekompromiteer (*Bras.*); getroud (*Bras.*); **o negócio está amarrado** (*Bras.*) — die saak is beklink
amarrar (**o pacote**) — om vas te bind ('n pakkie); **amarrar** (**o barco**) — om (vas) te meer; **amarrar um negócio** (*Bras.*) — om 'n saak te beklink; **amarrar-se** (*Bras.*) (*coll.*) — om te trou
amarrotar — vide: **amachucar**
amarujar — om effens bitter te word
amásia (*f.*) — minnares, konkubine
amásio (*m.*) — minnaar
amassadeira (*f.*) — vrou wat deeg knee (*obs.*); kneemasjien
amassadela (*f.*) — knee
amassador (*m.*) — mengtafel; betonmenger

amassadura (*f.*) — knee
amassar — om te knee
amatar-se — om by 'n boewebende aan te sluit
amável — vriendelik, innemend
amavios (*m. pl.*) — liefdesdrank
amavioso, -sa — verleidelik, bekoorlik
amazona (*f.*) — amasone, ruitierin
amazônico, -ca — met betrekking tot die Amasonegebied in Brasilië
âmbar (*m.*) — amber
ambição (*f.*) — ambisie
ambicionar — om te strew na
ambicioso, -sa — ambisieus, eersugtig
ambidestro, -ra, ambidextro, -ra — dubbeldig, wat met albei hande ewe vaardig is
ambiência (*f.*) — omgewing; atmosfeer
ambiente — omringend, omliggend
ambiente (*m.*) — atmosfeer, stemming, omgewing
ambiguidade (*f.*) — dubbelsinnigheid, meerduidigheid
ambiguo, -ua — dubbelsinnig, meerduidig
âmbito (*m.*) — begrensing, perke
ambivalência (*f.*) — ambivalensie, dubbelsinnigheid
ambivalente — ambivalent, dubbelsinnig
ambos, -bas — beide, albei
ambrosia (*f.*) — ambrosia
ambrosiaco, -ca — goddelik, welriekend
ambulância (*f.*) — ambulans
ambulante — ambulans; **vendedor** (*m.*)
ambulante — smous, venter; **teatro** (*m.*)
ambulante — toergeselskap; **hospital** (*m.*) **ambulante** — veldhospitaal
ambulatório, -ia — rondgaande, reisend
ameaça (*f.*) — dreigement, bedreiging
ameaçador, -ra — dreigend
amealhar — om te spaar
amedrontar — om te verskrik
amêijoa (*f.*) — mossel
ameixa (*f.*) — pruim, pruimedant
ameixeira (*f.*) — pruimboom
amêndoa (*f.*) — amandel
amendoal (*m.*) — amandelboord
amendoeira (*f.*) — amandelboom
amendoim (*m.*) — grondboontjie, apeneut
amenidade (*f.*) — aangenaamheid, innemendheid; **as amenidades da cidade** — stadsgeriewe
ameninado, -da — jeugdig, jong (*attr.*), jonk (*pred.*)
ameninar-se — om jou kunsmatig te verjong
amenizar — om te veraangenaam
ameno, -na — aantreklik, aangenaam, innemend

amercear-se de — om jammer te kry
americanice (f.) — tipiese Amerikaanse grootbekhouding

americanismo (m.) — Amerikanisme, oordrewe bewondering vir alles Amerikaans

americanizar — om te veramerikaniseer
americano, -na — Amerikaans, van Amerika; (*subst.*) Amerikaner

amesendar-se — om plaas te neem

amesquinhar — om te verkleineer

amestrar — om te dresseer

ametista (f.) — ametis

amianto (m.) — asbes

amiba (f.) — amebe

amicíssimo, -ma — baie goed bevriend

amido (m.) — stysel

amiga (f.) — vriendin

amigalhaço, -ça (coll.) — dik bevriend

amigar-se — om in vrye liefde saam te leef

amigável — vriendelik

amigdala (f.) — mangel

amigdalite (f.) — mangelontsteking

amigo (m.) — vriend; (*adj.*) vriendelik;
 com um abraço amigo — met vriendelike groete; **leitor (m.) amigo** — geagte leser

amimar — om te vertroetel

amistoso, -sa — vriendelik

amiudar — om te vermeerder, te verhoog,
 te laat styg; **amiudar as visitas à tia** — om jou tante dikwels te besoek

amiúde, a miudo — dikwels, telkens, herhaaldelik

amizade (f.) — vriendskap

amnésia (f.) — amnesie, geheueverlies

amnésico, -ca — wat aan geheueverlies ly

amnistia (f.) — amnestie

amnistiar — om amnestie te verleen

amo (m.) (obs.) — werkgewer, baas

amodorrar — om lomerig te maak

amoedor — om te munt

amofinação (f.) — ontsteltenis

amofinar — om om te krap (*fig.*)

amolação (f.) — slyping; gelol

amoladeira (f.) — slypsteen

amoladela (f.) — slyping; **dá uma amoladela na faca** — slyp tog gou die mes vir my

amolador (m.) — slyper

amolar — om te slyp; om te pla, te pes

amoldar — om te vorm; **amoldar-se** — om jou aan te pas

amoldável — aanpasbaar, vormbaar

amolecedor, -ra — wat week/sag maak

amolecer — om week te maak, sag te maak

amolecimento (m.) — weekmaak, sagmaak

amolgadela (f.), amolgadura (f.) — duik
amolgar — om in te duik, te stamp; om te verslaan (*obs.*)

amónia (f.) — ammonium hidroksied

amoniaco (m.) — ammoniak

amónio (m.) — ammonium

amontoar — om op te hoop

amor (m.) — liefde; **amor próprio** — eie-liefde, eergevoel

amora (f.) — moerbeï

amoral — amoreel

amoralismo (m.) — amoralisme

amorável — liefderyk, liefdevol

amordaçar — om te knewel, die mond te stop

amoreira (f.) — moerbeiboom

amorenado, -da — brunet, bruingebrand

amorfo, -fa — amorf, vormloos

amornar — om lou te maak

amoroso, -sa — liefdevol

amor-perfeito (m.) — gesiggie (blom)

amortalhar — om (in die doodskleed) te hul

amortecedor (m.) — demper, skokbreker

amortecer — om te demp

amortecimento (f.) — demping

amortização (f.) — delging, amortisasie, afbetaling

amortizar — om te delg, te amortiseer, af te betaal

amortizável — delgbaar, afbetaalbaar

amorudo, -da — verliefderig

amostra (f.) — monster, staaltjie

amotinação (f.) — muiery

amotinador (m.) — muieter

amotinar — om te muiet

amover — om uit 'n amp te sit, te ontslaan

amovível — ontslaanbaar

ampara (f.) — stut

amparar — om te stut; om te onderhou, te beskerm; **amparar-se** — om skuiling te soek, jou te beskerm; **amparar-se na lei** — om jou op die wet te beroep

amparo (m.) — steun, beskerming

amper (m.), ampério (m.) — ampère

amperagem (f.) — stroomsterkte in ampère
amperímetro (m.), amperómetro (m.) — ampèremeter

amplexo (m.) — omarming, omhelsing

ampliação (f.) — aanvulling, vergroting; vergroting (*phot.*)

ampliar — om aan te vul, te vergroot

amplidão (f.) — wydte, eindeloosheid

amplificação (f.) — versterking

amplificador (m.) — versterker

amplificar — om te versterk

amplificável — versterkbaar
amplitude (*f.*) — amplitude, wydte, slingerwydte
amplo, -la — ruim, wyd
ampola (*f.*) — ampul
ampulheta (*f.*) — uurglas
amputação (*f.*) — amputasie
amputar — om te amputeer
amuar — om nors te word, jou te vervies
amuleto (*m.*) — amulet
amulherado, -da — verwyf
amulherar-se — om te verwyf
amuio (*m.*) — norsheid, botheid
amura (*f.*) — hystou, vlagtou
amurada (*f.*) — reling
amuralhar — om te ommuur
amurar — om seil te hys; om te ommuur
Ana — Anna
anã (*f.*) — dwergvroutjie; **palmeira** (*f.*)
anã — dwergpalm
anabaptismo (*m.*) — anabaptisme
anabaptista (*m., f.*) — wederdoper
anacolutia (*f.*), **anacoluto** (*m.*) — anako-loet
anacoreta (*m.*) — anachoreet
anacreôntico, -ca — Anakreonties, van Anakreon
anacrónico, -ca — anachronisties
anacronismo (*m.*) — anachronisme
anafado, -da — gemes, vet
anafar — om vet te mes, vet te voer, vet te maak
anáfora (*f.*) — anafora
anagrama (*m.*) — anagram
anágua (*f.*) — onderrok
anais (*m. pl.*) — annale
anal — anaal
analfabetismo (*m.*) — analfabetisme
analfabeto, -ta — analfabeties; (*subst.*)
 analfabeet
analgésico, -ca — pynstillend; (*subst.*) (*m.*)
 pynstillende middel, pynstillers
analisar — om te analiseer, te ontleed
análise (*f.*) — analise, ontleding
analista (*m., f.*) — analis
analítico, -ca — analities
analogia (*f.*) — analogie
analógico, -ca — analogies
análogo, -ga — analoog
ananás (*m.*) — pynappel
ananaseiro (*m.*) — pynappelplant
anão (*m.*) — dwerg
anarquia (*f.*) — anargie
anárquico, -ca — anargisties, wanordelik
anarquista (*m., f.*) — anargis
anarquizar — om in wanorde te stort
anátema (*m.*) — anatema, banvloek

anatematizar — om die banvloek uit te spreek, uit die kerk te ban (*R.C.*)
anatomia (*f.*) — anatomie
anatômico, -ca — anatomies
anatomista (*m., f.*) — anatoom
anca (*f.*) — heup
ancestral — voorvaderlik, erf-
ancestralidade (*f.*) — afkoms, afstamming
anchova (*f.*) — ansjovis
ancião (*m.*) — waardige ou man
ancinho (*m.*) — hark
âncora (*f.*) — anker
ancoradoiro (*m.*), **ancoradouro** (*m.*) —
 ankerplek
aucoragem (*f.*) — ankergeld
ancorar — om te anker, voor anker te lê;
 om te grond
andago (*m.*) — epidemie
andaimaria (*f.*) — steierwerk, stellasie
andaime (*m.*) — steier
andaluz, -za — Andalusië, van Andalusie;
(subst.) Andalusier
Andaluzia (*f.*) — Andalusie
andamento (*m.*) — verloop; beweging
(mus.)
andança (*f.*) — geskarrel; **boa andança**,
má andança — geluk, ongeluk
andante — swerwend; (*subst.*) (*m.*) *andante* (*mus.*)
andar — om te loop; **andar bem** — om
 gesond te wees, om goed te voel; **andar**
à nora — om die waterwiel te beweeg;
(fig.) om in sirkels te beweeg, iets nie
 te verstaan nie; **andar à roda** — om
 rond te loop, rond te dwaal; **amanhã**
anda a roda — môre word loterynom-
 mers getrek; **andar na escola/na univer-**
sidade, etc. — om op skool/universiteit
 te wees
andar (*m.*) — verdieping
andarilho (*m.*) — loper, boodskapper
andas (*f. pl.*) — stelte
Andes (*m. pl.*) — die Andes
andino, -na — van die Andes
andorinha (*f.*) — swaeltjie
andrajo (*m.*) — toings, flenters
andrajoso, -sa — toingrig, verflenterd
andrógino, -na — tweeslagtig
anedota (*f.*) — anekdote, staaltjie
anedótico, -ca — anekdoties
anel (*m.*) — ring
anelante — begerig, verlangend
anelar — om te begeer, te strewe na
anelar — ring-, ringvormig
anelo (*m.*) — begeerte, verlange
anemia (*f.*) — bloedarmoede
anêmico, -ca — anemies, bloedarmoedig
anémoma (*f.*) — anemoon

anestesia (f.) — anestesie, verdowing;
 anestesia local — plaaslike verdowing;
 anestesia geral — narkose
 anestesiar — om gevoelloos te maak, te verdoof, narkose toe te dien
 anestésico, -ca — pyndowings-; (subst.) (m.) verdowingsmiddel
 anestesista (m., f.) — narkotiseur
 anexar — om aan te heg; om te annekseer, in te lyf
 anexim (m.) — gesegde, spreekwoord
 anexo, -xa — aangeheg, bykomstig; (subst.) (m.) bylae; anneks, bygebou
 anfíbio, -ia — amfibies; (subst.) (m.) amfibie
 anfiteatro (m.) — amfiteater, ouditorium met oplopende sitplekke
 anfitrião (m.) — gasheer
 ânfora (f.) — amfoor
 angariação (f.) — verkryging, insameling
 angariador (m.) — insamelaar
 angariar — om te verkry, in te samel
 angélico, -ca — engelagtig, engele-
 angina (f.) — keelseer; angina de peito — hartkramp
 anglicanismo (m.) — Anglikanisme
 anglicano, -na — Anglikaans
 anglicismo (m.) — anglisisme
 anglicizar — om te verengels
 anglofilia (f.) — liefde vir alles Engels
 anglofobia (f.) — Engelsehaat
 anglófono, -ba — wat anti-Engelse gevoel koester
 anglomania (f.) — Anglomanie, sieklike Engelsheid
 Angola (f.) — Angola
 angolano, -na — van Angola; (subst.) Angolees
 angular (m.) — munteenheid van Angola; (pl.) negers uit Angola wat op die eiland San Tomé gaan woon het
 angra (f.) — inham, beskutte baaitjie
 angular — hoek-, boog-; pedra (f.) angular — hoeksteen
 ângulo (m.) — hoek (geom.)
 anguloso, -sa — hoekig, kantig
 angústia (f.) — angs, benoudheid
 angustiado, -da — benoud, beangs
 angustiar — om te benou, te beangs
 angustioso, -sa — beklemmend, beangstigend
 anho (m.) — lam, skapie
 anidrido (m.) — anhidried
 anidro, -ra — anhidries, watervry
 anil (m.) — indigo, blou; blousel
 anilha (f.) — klein metaalring
 anilina (f.) — aniline
 animação (f.) — besieling, lewendigheid

animado, -da — besiel, verlewendig; desenho (m.) animado — tekenfilm
 animador, -ra — besielend; o animador da festa — die siel van die partytjie
 animadversão (f.) — afkeuring, berisping
 animal (m.) — dier; animal doméstico — huisdier
 animalejo (m.) — vreemde diertjie
 animalidade (f.) — dierlikheid
 animalista (m., f.) — dierskilder, dierebeeldhouer
 animalizar — om te verdierlik
 animar — om te animeer, te verlewendig, te besiel
 animatógrafo (m.) — bioskoop
 animico, -ca — wat betrekking het op die siel
 animismo (m.) — animisme
 animista (m., f.) — animis; (adj.) animisties
 ânimo (m.) — gees, moed, animo; os soldados lutaram com ânimo — die soldate het moedig geveg; não tenho ânimo para nada — ek is lus vir niks nie; levantar o ânimo — om moed in te praat
 animosidade (f.) — animositeit, vyandigheid
 animoso, -sa — moedig, opgeruimd
 aninar — om snoesig toe te draai
 aninhar — om nes te maak; om te nestel
 aniquilação (f.) — vernietiging, uitwissing
 aniquilador, -ra — vernietigend, neerwerpend
 aniquilar — om te vernietig, uit te wis
 anis (m.) — anys
 anisar — om met anys te geur
 anistia, anistiar (Bras.) — vide: amnistia, amnistiar
 aniversariante — wat verjaar; (subst.) jarige
 aniversariar — om te verjaar, verjaarsdag te vier
 aniversário (m.) — verjaarsdag; gedenk-dag; herdenking
 anjinho (m.) — engeltjie; 1r para os anjinhos — om te sterf
 anjo (m.) — engel
 ano (m.) — jaar
 anódino, -na — onskadelik; pynstillend
 ânodo (m.) — anode
 anófele (m.) — malariamuskiet
 anoitecer — om nag te word; (subst.) (m.) aandskemering
 anotar — om te walg
 anomalia (f.) — anomalie, onreëlmatigheid
 anômalo, -la — onreëlmatig, ongerymd
 anonimato (m.) — anonimiteit

anónimo, -ma — anoniem
anormal — abnormaal
anormalidade (f.) — abnormaliteit
anotação (f.) — aantekening
anotar — om te annoteer, van aantekeninge te voorsien
anseio (m.) — verlange; ang
ânsia (f.) — kwelling, droefenis; verlange
ansiar (por) — om te hunker (na), te verlang (na)
ansiedade (f.) — bekommernis; gretigheid
ansioso, -sa — gretig; bekommerd
anta (f.) — dolmen
anta (f.) — soort tapir
antagónico, -ca — antagonisties, teenstrydig
antagonismo (m.) — antagonisme, teenstand, teenstrydigheid
antagonista (m., f.) — antagonis, teenstander; (*adj.*) antagonisties
antanho — destyds; **nos tempos de antanho** — in vervloë dae
antártico, -ca, antártico, -ca (Bras.) — Antarkties, Suidpool-
antártida, (f.), antártida (f.) (Bras.) — Antarktika, Suidpoolgebied
ante — voor; in die aangesig van
antebraço (m.) — voorarm
antecâmara (f.) — wagkamer, voorportaal
antecedência (f.) — voorrang
antecedente — voorafgaande; (*subst.*) (*m.*) antesedent; (*m. pl.*) voorgeskiedenis
anteceder — om vooraf te gaan
antecessor (m.) — voorganger
antecipação (f.) — antisipasie, voorgevoel, voorsmaak; **com antecipação** — by voorbaat
antecipar — om vooruit te bestee, vooruit te oorweeg, vooruit te sien; **antecipar o pagamento** — om vooruit te betaal
antedatar — om terug te dateer
antediluviano, -na — antediluviaans, van voor die sondvloed; antediluviaal (*geol.*)
antedizer — om vooruit te sê, te voorspel
antegosto (m.) — voorsmaak
antegozar — om 'n voorsmaak te hê
antegoço (m.) — voorsmaak, voorvreugde
antelóquio (m.) — voorwoord, proloog
antemanhã (f.) — lumier; (*adv.*) voor dagbreek
antemão, de... — vantevore, vooraf
antena (f.) — lugdraad, antenne; voelhoring, voeler; (*naut.*) ra, dwarsspar
antenupcial — voorhuweliks
anteolhos (m. pl.) — vide: **antolhos**
anteontem — eergister
antepagamento (m.) — vooruitbetaling

antepagar — om vooruit te betaal
antepassado (m.) — voorvader, stamvader
antepasto (m.) — voorgereg
antepenúltimo, -ma — derde-laaste
antepor — om voorkeur te gee
anteposição (f.) — plasing in 'n voorafgaande posisie
anteprojecto (m.) — sketsplan
anterior — voorafgaande, vorige, vroeg
antes de — voor (tyd) **antes que (+ subj.)** — voordat; **pouco antes (de)** — kort (daar)voor; **quanto antes** — so gou as moontlik
antessala (f.) — voorvertrek, voorhal
antever — om vooruit te sien, te voorsien
antevéspera (f.) — twee dae vantevore
antevisão (f.) — voorbode, voorgevoel
anti- — anti-, teen-
antiácido (m.) — antisuur
antiáéreo, -ea — lugafweer-
antibiótico (m.) — antibiotikum
anticlerical — antiklerikaal
anticristo (m.) — die Dier van Openbaringe, Antichris
antídoto (m.) — teenmiddel, teengif
antifona (f.) — beurtsang
antigo, -ga — ou(d), antiek, outyds
antiguidade (f.) — oudheid; die Antieke; senioriteit; (*pl.*) oudhede
antilhano, -na — van die Antille; (*subst.*) inwoner van die Antille
Antilhas (f. pl.) — die Antille
antiloque (m.) — antiloop, wildsbok
antimónio (m.) — antimoon
antipatia (f.) — antipatie, teensin
antipático, -ca — antipatiek, onaangenaam
antipatizar — om antipatie/teensin te voel
antípoda (m.) — antipode
antiquado, -da — verouderd, ouderwets
antiquário (m.) — oudheidkundige, antikwaar
antiquíssimo, -ma — oeroud
anti-sepsia (f.) — kiemwerende behandeling
anti-séptico, -ca — antisepties, kiemwerend, ontsmettend; (*subst.*) (*m.*) ontsmettingsmiddel
antisepsia (f.) — kiemwerende behandeling
antítese (f.) — antitese, teenstelling
antolhos (m. pl.) — oogklappe
antologia (f.) — bloemlesing
antologista (m., f.) — opsteller van 'n bloemlesing
antónimo (m.) — antoniem
António — Anton
antonomásia (f.) — antonomasia, omskrywing deur staande uitdrukking

antracite (*f.*) — antrasiet
antraz (*m.*) — antraks, karbonkel
antro (*m.*) — hol; **antro do vicio** — huis van sonde
antropofagia (*f.*) — mensvretery, kannibalisme
antropófago (*m.*) — mensvreter, kannibaal; (*adj.*) mensvretend, kannibaals
antropofobia (*f.*) — mensevrees
antropóide (*m.*) — mensaap; (*adj.*) mensagtig
antropologia (*f.*) — antropologie, volkekunde
antropologista (*m., f.*), **antropólogo** (*m.*) — antropoloog
antropomorfismo (*m.*) — vermensliking, antropomorfisme
antroponímia (*f.*) — persoonsnaamkunde
antropónimo (*m.*) — persoonsnaam
anual — jaarliks; **planta** (*f.*) **anual** — eenjarige plant
anualidade (*f.*) — vide: **anuidade**
anúário (*m.*) — jaarboek, jaarblad
anuência (*f.*) — toestemming
anuidade (*f.*) — jaarlikse afbetaling
anuir — om toe/saam te stem
anulação (*f.*) — nietigverklaring, opheffing
anular — om nietig te verklaar, op te hef
anulatório, -ia — annulerend
Anunciação (*f.*) — Maria-Boodskap
anunciante (*m., f.*) — adverteerder
anunciar — om aan te kondig; om te adverteer
anúncio (*m.*) — advertensie, reklame
anúria (*f.*) — blaasmoeilikheid
ânus (*m.*) — anus
anuviado, -da — bewolk
anuiar — om met wolke te oortrek, te verdonker; **anuiar-se** — om bewolk te raak
anverso (*m.*) — voorsy
anzol (*m.*) — vishoek; **cair no anzol** — om in die slagyster te trap
aonde — waarnatoe, waarheen
aorta (*f.*) — aorta
aortite (*f.*) — aorta-ontsteking
apache (*m.*) — Apache; Paryse boef
apadrinhar — om peet te staan, as peetvader/beskermheer op te tree
apagador (*m.*) — snuit, domper; swartborduitveër
apagar — om te blus; om uit te vee;
apagar a luz — om die lig af te skakel;
apagar a vela — om die seile te stryk;
apagar a cal — om kalk te blus

apainelar — om van houtpaneel te voorsien
apaixonado, -da — hartstogtelik, geesdriftig
apaixonar — om hartstog/geesdrif te wek
apalaçado, -da — paleisagtig
apalancar — om van platforms te voorsien
apalavrado, -da — reeds afgespreek
apalavrar — om mondelings ooreen te kom, af te spreek
apalermado, -da — verspot, laf
apalermar-se — om verspot te word
apalpação (*f.*) — palpasie, betasting (*med.*)
apalpadeira (*f.*) — vroulike doeanebeampte
apalpadela (*f.*) — ligte betasting
apalpador (*m.*) — doeanebeampte
apalpão (*m.*) — betasting
apalpar — om te bevoel, te betas
apanágio (*m.*) — onderhoudstoelae (*obs.*; (*fig.*) kenmerk, gawe
apanha (*f.*) — oes
apanhadeira (*f.*) — oeswerkster
apanhador (*m.*) — plukker
apanha-moscas (*f.*) — vleisvretende plant (*Dionaea muscipula*)
apanhar — om op te tel, te gryp
apaniguado (*m.*) — aanhanger, volgeling, gunsteling
apaniguar — om te begunstig
apapapicar — om te pampierlang
aparador (*m.*) — buffet
aparafusar — om in te skroef, vas te skroef
apara-lápis (*m.*) — potloodskerpemaker
aparar — om liggies af te knip, af te rond; **aparar o golpe** — om 'n hou af te weer, te keer; **aparar o lápis** — om 'n potlood skerp te maak
aparas (*f. pl.*) — afval, reste
aparato (*m.*) — prag, praal
aparatoso, -sa — swierig, weelderig
aparcerar — om in erwe op te sny
aparecer — om te verskyn, op te tree
aparelhar — om toe te rus, gereed te maak; **aparelhar o navio** — om 'n skip seewaardig te maak
aparelho (*m.*) — apparaat, toestel; **aparelho circulatório** — bloedomloopstelsel; **aparelho respiratório** — asemhalingsorgane; **aparelho urinário** — urinestelsel; **aparelho digestivo** — spysverteringsorgane; **aparelho vocal** — spraakorgane
aparência (*f.*) — voorkoms
aparentado, -da — verwant
aparentar — om in verband te bring; **aparentar-se** — om familie te word

aparentar — om voor te gee
aparente — oënskynlik, skynbaar
aparição (f.) — verskyning, optrede
aparo (m.) — penpunt
apartado, -da — verafgeleë, eensaam, afgesonder
apartamento (m.) — woonstel
apartar — om af te sonder, uit te sonder; om te sorteer; **apartar os olhos** — om die oë af te wend; **apartar o grão da palha** — om die koring van die kaf te skei
aparte (m.) — tersyde
aparvalhado, -da — torrerig, mallerig, verward
apascentar — om te laat wei; **apascentar o espírito** — om die gees te spysig
apassivar — om in die lydende vorm te sit
apatetado, -da — mal, gek
apatia (f.) — apatie
apático, -ca — apaties
apátrida — staatloos
apaulado, -da — moerassig
apaular — om moerassig te maak
apavorar — om te verskrik, te laat skrik
apaziguador, -ra — versoenend, kalmerend
apaziguar — om te versoen, te kalmeer
apeadeiro (m.) — treinhalte
apear — om (van perd, bus, trein, ens.) af te klim
apedrejamento (m.) — steniging
apedrejar — om te stenig
apegar — om oor te dra; **apegar-se** — om jou te wy aan, vas te kleef aan
apego (m.) — toegeneentheid, belangstelling
apelação (f.) — appèl
apelante (m.) — appellant
apelar — om te appelleer, beroep te doen, jou te beroep
apelativo (m.) — soortnaam
apelidação (f.) — benaming, naamgewing
apelidar — om te noem, 'n bynaam te gee
apelido (m.) — naam, van, bynaam, noemnaam
apelo (m.) — appèl, beroep
apenas — net, skaars, nouliks
apêndice (m.) — appendiks; blindedermsaanhangsel
apendicite (f.) — blindedermonsteking
apensar — om aan te heg, in te sluit
apensionado, -da — bedrywig, druk
apenso, -sa — aangeheg; (*subst.*) (*m.*) bylae
apequenaar — om te verkleineer
aperaltar — om pronkerig aan te trek

aperceber — om waar te neem; **aperceber** — om jou te voorsien van; **aperceber-se** — om jou gereed te maak; **aperceber-se de** — om bewus te word van, te gewaar
apercebimento (m.) — voorbereidsel
aperfeiçoamento (m.) — vervolmaking; **curso (m.) de aperfeiçoamento** — afrondingskursus
aperfeiçoar — om te vervolmaak, te perfeksioneer; om te verbeter
aperfeiçoável — vatbaar vir verbetering
aperitivo (m.) — aperitief
aperrar (a espingarda) — om ('n gewecr) oor te haal
aperreção (f.) — teistering, kwellung
aperrar — om te molesteer, te teister, te pla
apertão (m.) — heftige ruk; druk toeloop
apertar — om stywer/nouer te maak/te trek; om vas te druk; om ('n skroef) in te draai
aperto (m.) — aandraai; toeloop; engte; nood
apesar de — ten spyte van; **apesar de que** — ofskoon, (al)hoewel
apessoado, -da — presentabel, aansienlik; **bem apessoado, -da** — van goeie voorkoms; **mal apessoado, -da** — van swak voorkoms
apetecer — om verleidelik te wees; **apetecem-me camarões** — ek is lus vir garnale; **apetecem-me dançar** — ek is lus om te dans
apetecível — aptytlik
apetência (f.) — verlange; aptyt
apetite (m.) — aptyt
apetitoso, -sa — aptytwekkend, begeerlik
apetrechar — om toe te rus, te voorsien van
apetrecho (m.) — toerusting, uitrusting, gereedskap
apiário (m.) — byery; (*adj.*) bye-
ápice (m.) — toppunt, piek
apicultor (m.) — byeboer
apicultura (f.) — byeboerdery
apiedar — om te roer, deernis te wek; **apiedar-se** — om week te word
apimentar — om te peper; (*fig.*) om te kruie
apinhado, -da — stampvol; **a praia está apinhada de gente** — die strand wemel van mense
apinhar — om tot oorlopens vol te maak
apisina (f.) — byegif
apitar — om 'n fluitjie te blaas
apito (m.) — fluitjie; gefluit

aplação (*f.*) — bedaring, gepaai
aplar — om te paai, tot bedaring te bring
aplavél — versoenbaar, kalmeerbaar
aplainamento (*m.*) — skaafwerk, afskaaf
aplainar — om te skaaf; **aplainar o caminho** (*fig.*) — om klippe uit die pad te rol
aplanamento (*m.*) — gelykmaak
aplanar — om gelyk te maak; **aplanar o negócio** — om struikelblokke uit die weg te ruim
aplaudir — om te apploudisseer; om toe te juig
aplausó (*m.*) — applous
aplicabilidade (*f.*) — toepasbaarheid
aplicação (*f.*) — toepassing; aanwending; toewyding; appliek(werk)
aplicado, **-da** — toegepas, aangewend; ywerig
aplicar — om toe te pas; om op te sit, aan te wend, toe te dien; **aplicar-se** — om jou toe te wy; om iets ywerig te doen
aplicável — toepasbaar, aanwendbaar
Apocalipse (*m.*) — Openbaring
apocalíptico, **-ca** — apokalipties
apócope (*f.*) — apokopee
apócrifo, **-fa** — apokrief
apodar — om uit te skel, uit te kryt;
apodou-o de imbecil — hy het hom vir onnosel uitgeskel
ápode (*zool.*) — pootloos
apoderado (*m.*) — regsvertegenwoordiger van stiervegter
apoderar-se — om in besit te neem
apodo (*m.*) — skelwoord, skelnaam
apodrecer — om te vrot, te ontbind;
apodrecer na miséria — om in ellende te verrot
apodrecimento (*m.*) — verrotting
apogeú (*m.*) — apogee
apojar — om te (onder)steun; **apojar-se** — om te leun, te rus
apoio (*m.*) — ondersteuning; steun; stut;
apoio financeiro — finansieële hulp
apólice (*f.*) — polis
apolíneo, **-ea**, **apolínico**, **-ca** — Apollinies
apolítico, **-ca** — nie-polities
apologética (*f.*) — apologetiek
apológico, **-ca** — apologeties
apologia (*f.*) — apologie (*philos.*)
apologista (*m., f.*) — apologete
apólogo (*m.*) — allegorie, fabel
apontador (*m.*) — registerklerk (*Bras.*); potloodskerpemaker
apontamento (*m.*) — aantekening

apontar — om te wys na, te dui op; om te beklemtoon, die aandag te vestig op; om (vuurwapen) te rig (op)
apontoar — om te ryg
apoplético, **-ca** — apoplekties, beroerte-; (*fig.*) heftig
apoplexia (*f.*) — apopleksie, beroerte
apoquentação (*f.*) — teistering, kwelling
apoquentar — om te teister, te tormenteer
apor — om by voeg, in te sit; **apor o selo** — om te beseël; (*fig.*) om jou stempel af te druk; **apor o carimbo** — om te stem-pel
aporrar — om met 'n stok te slaan; (*Bras.*) om 'n perd sleg in te breek; (*coll.*) om rond te hoereer
aportar — om 'n hawe binne te vaar
aportuguesar — om te verportugees
após — na
aposentação (*f.*) — pensioenering
aposentar — om te pensioeneer; om losies te verskaf; **aposentar-se** — om af te tree; om te gaan loseer
aposento (*m.*) — apartement, verblyf
aposição (*f.*) — saamvoeging, toevoeging; apposisie, bystelling
apossar-se — om te bemagtig, in besit te neem
aposta (*f.*) — weddenskap; wedgeld, prys-geld; **correr aposta** — om 'n weddenskap aan te gaan
apostar — om te wed; **apostar-se** — om jou te verbind
apostasia (*f.*) — apostasie, geloofsversaking
apóstata (*m., f.*) — apostaat, afvallige
apostatar — om te apostaseer, afvallig te word
apostila (*f.*) — kanttekening, naskrif
apostilar — om van kanttekeninge te voorsien, te kommenteer
aposto (*m.*) — bystelling
apostolado (*m.*) — geloofsverklondiging
apostólico, **-ca** — apostolies, apostel-
apóstolo (*m.*) — apostel
apostrofar — om aan te spreek, jou te wend tot
apóstrofe (*f.*) — aanspreking
apóstrofo (*m.*) — apostroof, afkappings-teken
apoteose (*f.*) — apoteose, verheerliking; verhewe slottoneel (teater)
apoteótico, **-ca** — verhewe, verheerlikend
apoucar — om te verkleiner, te verneder
aprazar — om vas te stel
aprazar — om te behaag
aprazível — behaaglik, aangenaam
apreçar — om die prys te bepaal

apreciação (*f.*) — waardering; waarde-bepaling
apreciar — om te appresieer, te waardeer, te skat
apreciativo, -va — waarderend
apreciável — waardeerbaar, prysenswaardig
apreço (*m.*) — waardering
apreender — om beslag te lê op; om te begryp
apreensão (*f.*) — beslagname; begrip; besorgdheid
apreensível — begryplik
aprensivo, -va — angstig, besorg
apregoar — om af te kondig, luidkeels aan te prys
aprender — om te leer; **aprender de cor** — om van buite te leer
aprendiz (*m.*) — vakleerling
aprendizagem (*f.*) — vakleerlingskap, leertyd, leerjare
apresar — om buit te maak
apresentação (*f.*) — bekendstelling; voorstelling, aanbieding
apresentante (*m., f.*) — aankondiger
apresentar — om (aan) te bied; om in te dien; om voor te stel; **apresentar-se** — om jou voor te stel, jou verskyning te maak; **apresentar os pêsames** — om meegevoel te betuig; **apresentar armas!** — presenteer geweer!
apresentável — presentabel
apressar — om te versnel, te bespoedig, te verhaas
apressurar — om aan te ja (*fig.*); **apressurar-se** — om jou te haas, gou te maak
aprestar — om gereed te maak, voorbereidings te tref vir
apresto (*m.*) — toerusting, voorbereidse
aprimorado, -da — volmaak, voortreflik, keurig
aprimorar — om te vervolmaak, te skaaf (*fig.*)
apriorismo (*m.*) — aprioribewering
aprisco (*m.*) — skaapkraal; hut
aprisonar — om te vang, in die tronk te sit; **aprisonar um barco** — om 'n skip te kaap, beslag te lê op 'n skip
aproar — om koers te vat; (*fig.*) om in 'n rigting te lei
aprobativo, -va — goedkeurend
aprobatório, -ia — vide: **aprobativo**
aprofundar — om te verdiep; om in te gaan op
aprontar — om gereed te maak, voorbereidings te tref; **aprontar-se** — om jou gereed te maak, aan te trek

apropinquare — om nader te trek; **apropinquare-se** — om nader te kom
apropriação (*f.*) — bestemming; toe-eiening
apropriado, -da — geskik, passend
apropriar — om toe te ken; om te bestem, toe te wys; **apropriar-se** — om jou iets toe te eien
aprovação (*f.*) — goedkeuring
aprovar — om te billik, goed te keur, te sanksioneer
aprovável — aanneemlik, aanvaarbaar
aproveitamento (*m.*) — benutting; **ter bom aproveitamento no estudo** — om goeie resultate te behaal in jou studie
aproveitar — om te baat by, voordeel te trek van; **aproveitar-se de** — om te gebruik, uit te buit, te baat te neem; **aproveitar a maré** — om die geleentheid aan te gryp
aproveitável — bruikbaar
aprovisionamento (*m.*) — proviandering, bevoorradig
aprovisionar — om te voorsien van, te proviandeer
aproximação (*f.*) — nadering; benadering, skatting
aproximar — om nader te bring, te benader; **aproximar-se** — om nader te kom
aproximativo, -va — benaderend
aprumado, -da — loodreg; korrek, paslik geklee
aprumar — om loodreg te stel; **aprumar-se** — om paslik aan te trek
aprumo (*m.*) — loodregte posisie; (*fig.*) korrektheid, selfvertroue
aptidão (*f.*) — aanleg, vaardigheid
apto, -ta — in staat, bekwaam
apunhalar — om met 'n dolk te deurboor
apupada (*f.*) — uitjouery
apupar — om uit te jou
apupo (*m.*) — uitjouery
apuramento (*m.*) — keuring; **apuramento de contas** — rekeningstaat
apurar — om te suiwer, te keur; **apurar a sopa** — om sop dik te kook; **apurar a vista** — om goed te kyk; **apurar dinheiro** — om geld te maak; **apurar o ouvido** — om die ore te spits; **apurar os costumes** — om sedes te verbeter; **apurar os factos** — om die feite vas te stel; **apurar os votos** — om stemme te tel
apuro (*m.*) — noukeurigheid; telling; **ver-se en ampuros** — om jou in die moeilikheid te bevind
aquafortista (*m., f.*) — etser

azuleiro (*f.*) — akwarel, waterverfskildery
azuleiro (*m., f.*) — waterverfskilder
aquário (*m.*) — akwarium; Akwarius, Waterman

aquartelamento (*m.*) — inkwartiering; kwartier

aquartelar — om in te kwartier

aquático, -ca — water-; **plantas** (*f. pl.*)

aquáticas — waterplante; **desportos** (*m. pl.*) **aquáticos** — watersport

aquecedor (*m.*) — verwarmmer

aquecer — om te verwarm; (*fig.*) om lewe in te blaas

aquecimento (*m.*) — verwarming

aqueduto (*m.*) — akwaduk

aquele, -la — daardie

aqueloutro, -ra — daardie ander

aquem — duskant

aquecer — om te verhit

aqueronte (*m.*) — Acheron, Onderwêreld

aqui — hier

acquiescência (*f.*) — toestemming, instemming

acquiescente — toestemmend, instemmend

acquiescer — om in te stem, toe te stem

acquiescência (*f.*) — bedaring

acquietar — om te kalmmer

aquilão (*m.*) — Noordewind (*litt.*)

aquilatar — om in karaat te meet; om die waarde te bepaal, te beoordeel

aquilino, -na — arends-, geboë

aquilo — daardie (een, ding)

aquinhoar — om te verdeel, uit te deel

acquisição (*f.*) — aanskaffing, verwerwing; aanwins

aquosidade (*f.*) — waterinhoud

aquoso, -sa — waterig, water-

ar (*m.*) — lug; gesigsuitdrukking, gelaatskleur; **ter ar de** — om te lyk asof; **Inês tem bom ar** — Inês het 'n gesonde gelaatskleur; **ir aos ares** — om op te stuif, jou te vererg; **ar líquido** — vloeibare lug; **ar comprimido** — druklug; **ar livre** — ope lug; **ar condicionado** — lugreëling

árabe (*m., f.*) — Arabier; (*adj.*) Arabies

arabesco (*m.*) — arabesk

Árabis (*f.*) — Arabië

arábico, -ca — Arabies

arabismo (*m.*) — arabisme, Arabiese rede-wending

arabista (*m., f.*) — Arabis, deskundige in Arabies

arabizar — om te verarabiseer

araca (*f.*) — arak, rysbrandewyn

aracnídeos (*m. pl.*) — spinagtiges

arado (*m.*) — handploeg

Aragão (*m.*) — Aragon

aragem (*f.*) — luggie

aragones, -nesa — Aragonees, van Aragon; (*subst.*) inwoner van Aragon

arameiro (*m.*) — Aramees

arame (*m.*) — heiningdraad, waslyn; **arame farpado** — doringdraad; **ir aos arames** — om op te stuif, jou te vererg

arameiro (*m.*) — draadwerker

aranha (*f.*) — spinnekop

aranhizo (*m.*) — langbeenspinnekop

arancel (*m.*) — langdradige diskoers

arar — om te ploeg

arara (*f.*) — arapapegaai

araruta (*f.*) — pylwortel

araucária (*f.*) — araucaria (naaldboom)

arauto (*m.*) — herout, voorloper

arável — ploegbaar

aravala (*f.*) — ploeghandvatsel

arbitragem (*f.*) — arbitrasie (in politieke geskille)

arbitral — arbitraal, skeidsregterlik

arbitramento (*m.*) — arbitrasie, skeidsregterlike beslissing

arbitrar — om te arbitreer, skeidsregterlik te beslis; **arbitrar um jogo de futebol** — om in 'n sokkerwedstryd as skeidsregter op te tree

arbitrariedade (*f.*) — willekeurigheid

arbitrário, -ia — willekeurig

arbitrio (*m.*) — wilsuiging

árbitro (*m.*) — skeidsregter; arbiter

arbóreo, -ca — boomagtig, boom-

arborização (*f.*) — bebossing

arborizar — om te bebos

arbusto (*m.*) — struik

arca (*f.*) — ark; (linne)kis; **Arca de Noé** — Noag se ark

arcaboiço (*m.*), **arcabouço** (*m.*) — geraamte, borskas; balkewerk

arcabuz (*m.*) — haakbus

arcabuzeiro (*m.*) — haakbusskutter

arcada (*f.*) — arkade; vinnige boogstryk

árcade (*m., f.*) — inwoner van Arkadië; lid van 'n Portugese literêre geselskap

Arcádia (*f.*) — Arkadië; **arcádia** (*f.*) — Portugese literêre vereniging

arcádico, -ca — Arkadies; met betrekking tot 'n Portugese literêre vereniging

arcaico, -ca — argaies, verouderd

arcaísmo (*m.*) — argaïsme, verouderde taalgebruik

arcaizante — argaïserend

arcanjo (*m.*) — aartsengel

arcano (*m.*) — geheim, misterie

arçã (*m.*) — saalknop

arcar — om te welf, te buig; om te worstel; **arcar as sobrancehas** — om die winkbroue te lig; **arcar com as dificuldades** — om moeilikhede die hoof te bied

arcebisado (m.) — amp van die aartsbiskop, aartsbisdom; aartsbiskop se residensie

arcebispo (m.) — aartsbiskop

arcediogo (m.) — aartsdeken, aartsbiskop se eerste medewerker

archa (f.) — hellebaard

archeiro (m.) — hellebaardier

archotada (f.) — fakkeltog

archote (m.) — fakkel

arcipreste (m.) — aartspriester

arco (m.) — boog; **arco-celeste, arco-da-aliança, arco-da-velha, arco-de-deus, arco-iris** — reënboog

ardência (f.) — gloed, vurigheid

ardente — gloeiend, vurig, brandend

arder — om te brand, te gloei

ardil (m.) — lis, slim plan, krygslis

ardiloso, -sa — listig, slu

ardina (m.) — koerantverkoper

ardor (m.) — gloed; ywer; **no ardor da batalha** — in die hitte van die stryd

ardósia (f.) — leiklip

árduo, -ua — steil; moeilik, swaar

are (m.) — eenhonderd vk. meter

área (f.) — area, oppervlakte, gebied, streek, terrein

areal (m.) — sandstrand, sandvlakte

arear — om met sand te bedek; om (met sand) te skuur

areeiro (m.) — sandgroef; sandbussie

areia (f.) — sand

arejar — om te lug

arena (f.) — arena

arenga (f.) — 'n langdradige rede

arengar — om langdradig te praat

arenito (m.) — sandsteen

arenoso, -sa — sanderig

arenque (m.) — haring

areómetro (m.) — digtheidsmeter

areópago (m.) — Areopagus; vergadering van wyse manne

aresta (f.) — kant(lyn); kim

arfar — om te hyg; om te stamp (skip)

argamassa (f.) — mortel, dagha

argamassar — om dagha te meng; om te messel, te pleister

arganaz (m.) — rot

Argélia (f.) — Algerië

argelino, -na — Argentyns; (*subst.*) Algeryn

argentário (m.) — miljoenêr

Argentina (f.) — Argentinië

argentino, -na — Argentyns; (*subst.*) Argentyn

argila (f.) — klei

argiloso, -sa — kleiagtig, kleierig, klei-

argola (f.) — 'n ring van metaal of hout

argonauta (m.) — Argonaut; weekdier

argúcia (f.) — slimheid, sluhed

argueiro (m.) — halmpie, splinter; **ver o argueiro nos olhos alheios e não ver a tranca nos seus** — om die splinter in die oog van jou naaste te sien, maar nie die balk in jou eie oog nie

arguente (m., f.) — opponent

arguição (f.) — beskuldiging, verwy

arguir — om te beskuldig, te verwy; om te argumenteer, te beredeneer

argumentação (f.) — argumentasie

argumentar — om te redeneer, te debattee

argumentista (m., f.) — draaiboekskrywer

argumento (m.) — argument; verhaal (van 'n rolprent), draaiboek

arguto, -ta — slu, listig, skelm

ária (f.) — aria

arianismo (m.) — Arianisme; Ariëteorie

ariano, -na — Aries; (*m. pl.*) Arianers

aridez (f.) — dorheid, onvrugbaarheid

árido, -da — dor, onvrugbaar

ariete (m.) — stormram

arisco, -ca — kopsku, nukkerig

aristocracia (f.) — aristokrasie

aristocrata (m., f.) — aristokraat, edelman

aristocrático, -ca — aristokraties, adellik

aristotélico, -ca — Aristoteliaans

aristotelismo (m.) — Aristotelisme

aritmética (f.) — rekenkunde

aritmético, -ca — aritmeties, reken-

arlequin (m.) — harlekyn

arlequinada (f.) — harlekinade, harlekynspel; belaglike gebaar

arma (f.) — wapen; **arma branca** — enige soort sny- of steekwapen; **as armas da Família Bragança** — die Braganza familiëwapen; **com armas e bagagens** — met sak en pak; **apresentar armas!** — presenter geweer!

armação (f.) — horings, gewei; houtraamwerk; winkelrakke

armada (f.) — vloot

armadilha (f.) — lokval; strik

armador (m.) — reder, skeepseienaar

armadura (f.) — pantser, harnas; armatuur

armamento (m.) — bewapening, wapentuig

armar — om te bewapen; **armar baioneta** — om die bajonet aan die geweer te sit; **armar um brinquedo** — om speelgoed aanmekaar te sit; **armar castelos no ar** — om lugkastele te bou; **armar cavaleiro** — om tot ridder te slaan;

armar a espingarda — om 'n geweer oor te haal
armarinho (m.) (Bras.) — kramery
armário (m.) — kas
armazém (m.) — winkel, pakhuys; arsenaal
armazenagem (f.) — berging
armazenar — om weg te pak, te bêre
armazeneiro (m.) (Bras.) — pakhuiseienaar
armazenista (m., f.) — pakhuiseienaar, pakhuisklerk (*Bras.*)
armeiro (m.) — wapensmid, wapenhandelaar
Arménia (f.) — Armenië
arménio, -ia — Armenies; (*subst.*) Armeniër
armila (f.) — armband, enkelring
armilar — ring; **esfera (f.) armilar** — armilaarsfeer
arminho (m.) — hermelyn
armistício (m.) — wapenstilstand
armorial (m.) — armoriaal, wapenboek
arnês (m.) — harnas
aro (m.) — ring van hout of metaal (nie vingerring nie); band van 'n wawiel
aroma (m.) — aroma, geur
aromático, -ca — geurig
aromatizar — om te geur; om lekker te ruik
arpão (m.) — harpoen
arpar — om te harpoeneer
arpejo (m.) — arpeggio
arpéu (m.) — enterhaak
arpoador (m.) — harpoenier
arpoar — om te harpoeneer
arqueado, -da — boogvormig; gewelf
arquear — om te welf, te buig
arqueiro (m.) — boogskutter; (*Bras.*) doelwagter
arquejante — hygend
arquejar — om te hyg
arqueologia (f.) — argeologie
arqueólogo (m.) — argeoloog
arquétipo (m.) — argetipe
arquidiocese (f.) — aartsbisdom, aartsbiskopsetel
arquiducal — aartshertog-
arquiducque (m.) — aartshertog
arquipélago (m.) — argipel, eilandgroep
arquitectar, arquitetar (Bras.) — om te beplan
arquitecto (m.), arquiteto (m.) (Bras.) — argitek
arquitectónico, -ca, arquitetônico, -ca (Bras.) — argitektonies
arquitectura (f.), arquitetura (f.) (Bras.) — argitektuur
arquivar — om te bêre, te liasseer

arquivista (m., f.) — liasseerklerk; argivaris
arquivo (m.) — liasseerkabinet; argief
arrabalde (m.) — voorstede, omgewing
arraia (f.) — gepeupel
arraia (f.) — grens(gebied)
arraia (f.) — pylstertvis, rogvis
arraial (m.) — kermis; kampeerterrein (*mil.*)
arraiano, -na — grens-; (*subst.*) grensbewoner
arraigado, -da — ingewortel
arraigar — om pos te vat; **arralgar-se** — om op te gaan in
arraís (m.) — stuurman
arrancada (f.) — wegspring
arrancar — om uit/weg te trek
arranchar — om in te kwartier; om gesellig te verkeer
arranbadeia (f.) — skrapie
arranhadura (f.) — krapwond
arranhão (m.) — skraap, krap
arranhar — om te krap
arranjar — om in orde te bring, te rangskik; om te verkry, reg te kry; **ele arranja-se sempre** — hy kom altyd reg
arranjo (m.) — ooreenkoms, reëling, voorbereiding
arranque (m.) — aansitter (*mech.*); **motor (m.) de arranque** — aansittermotor
arras (f. pl.) — bruidskat
arrasador, -ra — vernietigend
arrasar — om met die grond gelyk te maak; om te verpletter
arrastadeira (f.) — bedpan
arrastão (m.) — sleepnet; treiler
arrastar — om te sleep; **arrastar a asa** — om die hof te maak; **arrastar pela rua da amargura** — om deur die modder te sleep; **arrastar os pés** — om sleepvoet te loop; **arrastar a vida** — om 'n hondelewe te ly; **arrastar a voz** — om te teem; **arrastar-se** — om (op die maag) te seil
arrasto (m.) — sleep; ellende; treiltoe-rusting; **arrasto judicial** — beslaglegging
arrazoar — om te beredeneer
arre! — vervlaks!
arrear — om op te tuig; om swierig aan te trek
arreata (f.) — halter
arrebancar — om saam te dryf; **arrebancar votos** — om stemme te werf
arrebato (m.) — vervoering
arrebatar — om te gryp; om te beroof van; om weg te spoel; (*fig.*) om in vervoering te bring

arrebentação (*f.*) — die slag en breek van die branders

arrebentar — om te (laat) bars; **uns comem os figos, a outros arrebenta a boca** — die een se dood is die ander se brood

arrebicar — om te oorversier; om swierig aan te trek

arrebique (*m.*) — rooisel; opsmukking

arreditado, -da — omgebui; **nariz** (*m.*) **arreditado** — wipneus

arrebitar — om om te buig, te wip

arrebol (*m.*) — lumier, oggendlig

arrecada (*f.*) — groot oorkrabber

arrecadação (*f.*) — bewaarkamer, bēreplek; **arrecadação de impostos** — invordering van belasting

arrecadar — om te bēre, te bewaar; **arrecadador impostos** — om belasting in te vorder; **tardou, mas arrecadou** — alle goeie dinge kom langsaam

arrecear — om bang te wees

arreda! — wyk!, trap!

arredar — om opsy te skuif; **não arredar pé** — om pal te staan

arredio, -ia — afsydig, afgeleë

arredondar — om rond te maak, af te rond

arredores (*m. pl.*) — omgewing

arreiro (*m.*) — vide: **arrieiro**

arrefecer — om af te koel, te verkoel

arregaçar — om op te rol (moue), op te lig (rok)

arregalar os olhos — om jou oë te rek

arreganhar — om jou tande te wys

arregimentar — om in regimente te verdeel

arreio (*m.*) — tuie

arrelia (*f.*) — woede, ergernis; voorbode

arrelhiador, -ra — ergerlik

arrelhar — om te vererg

arrelvar — om met gras te beplant

arrematação (*f.*) — vendusie, veiling

arrematante (*m., f.*) — bieër

arrematar — om op te veil, op 'n vendusie te verkoop

arrematar — om af te werk

arremedador (*m.*) — na-aper

arremedar — om na te boots, na te aap

arremedo (*m.*) — nabootsing, imitasie

arremessar — om te werp, te gooi

arremesso (*m.*) — werp; **arma de arremesso** — gooiwapen; **de arremesso** — heftig

arremeter — om te bestorm, af te storm op, aan te val

arremetida — aanval, bestorming

arrendador (*m.*) — verhuurder (vaste eiendom)

arrendamento (*m.*) — huur, verhuur (vaste eiendom)

arrender — om te huur, te verhuur (vaste eiendom)

arrender — om met kant te versier

arrendatário (*m.*) — huurder (vaste eiendom)

arrendável — huurbaar, verhuurbaar (vaste eiendom)

arrenegado, -da — woedend, kwaad

arrenegar — om af te sweer; om te verafsku; **arrenegar-se** — om op te stui

arrepáhar — om te verkreukel

arrepêlão (*m.*) — heftige trek aan hare

arrepelar — om aan die hare te trek

arrepender-se — om berou te hê, spyt te voel

arrependimento (*m.*) — berou, spyt

arrepíar — om hoendervleis te gee, te laat grill

arrepio (*m.*) — rilling

arrestar — om te konfiskeer

arresto (*m.*) — beslaglegging

arresvar — om te verdraai

arriar — om te laat sak; **arriar a bandeira** — om die vlag te stryk; **arriar a luta** — om tou op te gooi

arriba (*f.*) — vide: **riba**

arriba (*coll.*) — opwaarts; **água arriba** — stroomopwaarts

arribação (*f.*) — aandoen van/aankoms by 'n hawe; **ave** (*f.*) **de arribação** — trekvoël

arribar — om 'n hawe aan te doen, daar-in skuiling te soek; (*fig.*) om te herstel

arrieiro (*m.*) — muildrywer

arrimar — om te leun teen

arrimo (*m.*) — steun

arriscar — om aan gevaar bloot te stel, te riskeer; **quem não se arrisca, não petisca** — wie nie waag nie, wen nie

arivista (*m., f.*) — strewer, parvenu

arroba (*f.*) — ou maat van 15 kg

arroçada (*f.*) — hou met 'n knuppel

arrocho (*m.*) — knuppel, kerie; hou met 'n knuppel

arrogância (*f.*) — aanmatiging

arrogante — aanmatigend

arroio (*m.*) — stroompie

arrojado, -da — onverskrokke, dapper

arrojar — om te werp, te gooi; **arrojar-se** — om te waag, te durf

arrojo (*m.*) — onverskrokkenheid, moed; (*pl.*) dryfgoed, opdrifsels

arrolhar — om toe te kurk, prop op te sit

arromba (*f.*) — populêre lied; **de arromba** — uithaler

arrombamento (*m.*) — oopbreek
arrombar — om oop te breek
arrostar — om die hoof te bied
arrostar — om 'n wind op te breek
arrote (*m.*), **arroto** (*m.*) — oprisping
arrotear — om grond skoon te maak vir landerye, braakland om te ploeg
arroubamento (*m.*) — verrukking
arroubar-se — om in vervoering te raak
arroubo (*m.*) — ekstase, vervoering
arroxear — om purperkleurig te maak
arroz (*m.*) — rys
arrozal (*m.*) — rysveld
arruaça (*f.*) — oproer, lawaai
arruaceiro (*m.*) — oproerling, rusverstoorder
arruamento (*m.*) — uitleg van strate
arruar — om strate uit te lê, in blokke op te deel
arruela (*f.*) — waster
arrufada (*f.*) — tipiese Portugese koek
arrufar-se — om kwaad te word; **o peru arrufou as penas** — die kalkoen laat sy vere oprys
arrufo (*m.*) — uitval
arruido (*m.*) — lawaai, gebulder
arruinar — om te ruïneer
arrualhar, arrolar — om te koer
arrulho (*m.*) — gekoer
arrumação (*f.*) — opruiming
arrumadeira (*f.*) (*Bras.*) — huisbediende
arrumador (*m.*) — plekaanwyser
arrumar — om op te ruim, weg te bêre, in orde te bring; **arrumar as malas** — om die koffers te pak
arrumo (*m.*) — berging; **quarto** (*m.*) **de arrumos** — pakkamer
arsenal (*m.*) — arsenaal
arsénico (*m.*), **arsénio** (*m.*) — arseen
arte (*f.*) — kuns; **obra** (*f.*) **de arte** — kunswerk; **artes liberais** — vrye kunste; **arte-mágica** — swart magie; **artes mecânicas** — handewerk
artefacto (*m.*) — (handewerk)produk
arteirice (*f.*) — listigheid
arteiro, -ra — listig
artelho (*m.*) — enkel
artéria (*f.*) — slagjaar; hoofverkeersweg
arterial — slaagaar-
arteriosclerose (*f.*) — arteriosklerose
arterite (*f.*) — slagjaarontsteking
artesanato (*m.*) — huisnywerheid
artesão (*m.*) — handwerksman
artesiano, -na — artesies
articulação (*f.*) — gewrig; artikulasie
articulado, -da — geleed; goed uitgespreek; (*subst.*) (*m.*) indeling in paragrawe

articular — om duidelik uit te spreek, te artikuleer
articulista (*m., f.*) — artikelskrywer
artifice (*m.*) — ambagsman
artificial — kunsmatig
artificialidade (*f.*) — kunsmatigheid
artificio (*m.*) — listigheid, lis; **fogo** (*m.*) **de artificio** — vuurwerk
artificioso, -sa — listig, slu
artigo (*m.*) — artikel; **artigo de fundo** — hoofartikel
artiguelho (*m.*) — swak koerantartikel
artilharia (*f.*) — artillerie, geskut; **artilharia antiaérea** — lugafweerartillerie; **artilharia ligeira** — ligte geskut; **artilharia naval** — skeepsgeeskut; **artilharia pesada** — grofgeskut
artilheiro (*m.*) — artilleris
artimanha (*f.*) — jakkalsstreke
artista (*m., f.*) — kunstenaar, kunstenaars
artístico, -ca — kunsvol, artistiek
artrite (*f.*) — gewrigsontsteking
arvorar — om te hys; **ele arvorou-se em chefe** — hy het homself tot hoof verhef
árvore (*f.*) — boom; **árvore genealógica** — stamboom; **árvore de Natal** — Kersboom; **árvore de transmissão** — dryfas
arvoredo (*m.*) — 'n groep bome
ás (*m.*) — aas (kaartspel); **ás do pedal** — fietskampioen; **ás do volante** — baasbestuurder
as — hulle
asa (*f.*) — vlerk; vleuel
asbesto (*m.*) — asbes
ascendência (*f.*) — opgang, styging, oorhand; afkoms; **ascendência paterna** — vaderlike voorgeslagte
ascendente — opwaarts-, stygend; (*subst.*) (*m.*) voorvader
ascender — om te styg
ascensão (*f.*) — opstyg; **Ascensão** (*f.*) — Hemelvaart
ascensional — opwaarts, stygend
ascensor (*m.*) — hyser
ascensorista (*m., f.*) (*Bras.*) — hyseroperateur
ascese (*f.*) — askese
asceta (*m., f.*) — askeet
ascético, -ca — asketies
asco (*m.*) — afsku, walging
aselha (*f.*) — lussie, ogie; niksnuts
asfaltar — om te asfalteer, te teer
asfalto (*m.*) — asfalt, teer
asfixia (*f.*) — asfiksie, versmoring
asfixiante — verstikkend, versmorend
asfixiar — om te verstik, te versmoor
Ásia (*f.*) — Asië
asiático, -ca — Asiaties; (*subst.*) Asiaat

asilado, -da — opgeneem; (*subst.*) inwoner van 'n inrigting
asilar — om asiel te verleen, heenkome te bied; **asilar-se** — om 'n tuiste te vind
asilo (m.) — asiel, tehuis, heenkome, toevlugsoord
asinino, -na — eselagtig, esels-
asma (f.) — asma
asmático, -ca — asmaties
asnático, -ca — dom, onnosel
asneira (f.) — flater, domheid
asno (m.) — esel
aspa (f.) — St. Andrieskruis; (*pl.*) aanhalingstekens
aspecto (m.) — aspek; voorkoms
aspezeza (f.) — ruheid, grofheid
aspergir — om te besprinkel
áspero, -ra — ru, grof, hard
aspérismo, -ma — baie ru
aspersão (f.) — besprinkeling
áspide (f.) — gifslang
aspiração (f.) — asemhaling, insuiging; aspirasie
aspirador (m.) — aspirator, suier; stofsuier
aspirante (m., f.) — offisiërskadet; beginnersampenaar; (*adj.*) suig-
aspirar (a) — om in te asem, in te suig; om te aspireer, te streef (na)
aspirina (f.) — aspirine
asquerosidade (f.) — walglikheid
asqueroso, -sa — walglik, vuil
assacar — om toe te skryf, toe te dig
assadeira (f.) — braaikaastrol
assado (m.) — gebraa; **assim e assado** — so-so
assador (m.) — braai-oond
assalariado, -da — aangestel; (*subst.*) salaristrekker
assalarar — om in diens te neem
assalojado, -da — plaasjapieagtig
assaltante (m., f.) — aanvaller
assaltar — om aan te val; (*fig.*) om te oorval
assalto (m.) — aanval; **assalto ao banco** — bankroof
assanhar — om te treiter; **assanhar-se** — om woedend te word
assar — om te braai
assarapantar (coll.) — om dronk te slaan
assassinar — om te vermoor
assassinato (m.) — moord
assassinio (m.) — moord
assassino (m.) — moordenaar; **arma (f.)** — assassina — moordwapen
assaz — genoeg, voldoende; baie
asseado, -da — skoon, elegant
assear — om skoon te maak

assediante (m., f.) — beleëraar
assediar — om te beleër
assédio (m.) — beleëring
assegurar — om te verseker
asseio (m.) — sindelikhed, netheid
assembleia (f.) — vergadering; **Assembleia Nacional** — Volksraad
assemelhar — om soortgelyk te maak
assenhorear-se de — om te bemagtig
assentador (m.) — werksman; skeerstrop
assentamento (m.) — neerskryf; plasing
assentar — om ooreen te kom, te aanvaar;
assentar traves/tijolos/telhas — om balke/bakstene/teëls te lê; **assentar as costuras** — om nate plat te stryk
assente — vas, stewig
assentimento (m.) — toestemming, instemming
assentir — om toe te stem, in te stem
assento (m.) — sitplek
asséptico, -ca — kiemvry
asspetizar — om kiemvry te maak
asserção (f.) — bewering
assertivo, -va — bewarend
assertoar — om te pas
assessor (m.) — assessor
assessorio, -ia — wat betrekking het op die assessor
asestar — om in te stel, in te rîg
asseveração (f.) — versekering, nadruklike bewering
asseverar — om te verseker, te bevestig
assexuado, -da — ongeslagtelik, aseksueel
assiduidade (f.) — ywer
assiduo, -ua — ywerig, pligsgetrou
assim — so, dus; **assim, assim** — so-so;
assim como — asook, sowel as
assimetria (f.) — asimmetrie
assimétrico, -ca — asimmetries
assimilação (f.) — assimilasie; (voedsel)opname
assimilar — om op te neem
assimilável — assimileerbaar
assimptota (f.) — asimptoot
assinalar — om te kenmerk
assinante (m., f.) — intekenaar; seisoenkaartjiehouer
assiuar — om te onderteken
assinatura (f.) — handtekening; intekening; seisoenkaartjie
assindético, -ca — asindeties
assindeto (m.) — asindeton
assintota (f.) (Bras.) — asimptoot
assirico, -ca — Assiries
assírio (m.) — Assiriër
assizado, -da — verstandig

assistência (*f.*) — bywoning; gehoor; **assistência à infância** — kindersorg; **assistência judiciária** — regshulp; **assistência pública/social** — volkswelsyn
assistente (*m., f.*) — assistent; **assistente social** — maatskaplike werker; **médico** (*m.*) **assistente** — verantwoordelike dokter
assistir a — om by te woon; om by te staan
assoalhar — om ('n geheim) uit te lap; om in die son te droog
assoalhar — om houtvloere in te sit
assoante — assonerend
assoar — om te snuit
assoberbar — om te verneder, te oorheers
assobiar — om te fluit
assobio (*m.*) — gefluit
assobradar — om 'n houtvloer in te sit; (*Bras.*) om 'n verdieping by te voeg
associação (*f.*) — vereniging, assosiasie
associar — om te verbind, te assosieer; **associar-se** — om om te gaan met; om 'n vennootskap te sluit
assolação (*f.*) — verwoesting, vernietiging
assolar — om te verniel, te vernietig, te verwoes
assoldadar — om in diens te neem
assomadiço, -ça — opvlieënd
assomar — om te verskyn; **assomar-se** — om te verskyn; om woedend te word
assombração (*f.*) — spook, gedaante
assombradiço, -ça — skrikkerig
assombrado, -da — beangs, verbyster; **casa** (*f.*) **assombrada** — spookhuis
assombrar — om te beïndruk; om te beangs; om te verbyster
assombro (*m.*) — verbystering; wonder
assombroso, -sa — verbysterend; verbasend
assonância (*f.*) — assonansie
assonante — vide: **assoante**
assoprar — om te blaas; om in te fluister; om aan te blaas
assopro (*m.*) — blaas; (*fig.*) aanhitsing;
instrumento (*m.*) **de assopro** — blaas-instrument
assoreamento (*m.*) — verslikking
assorear — om te verslik
assovelar — om met 'n els te werk; (*fig.*) om 'n steek te gee
assuada (*f.*) — uitjouery; gepeupel; boe-webende
assuar — om luidrugtig te beledig, te boe; om aan te hits
assumir — om te aanvaar; **assumir funções** — om diens te aanvaar
Assunção (*f.*) **de Nossa Senhora** — Maria-Hemelvaart

assunto (*m.*) — aangeleentheid; onderwerp (van 'n boek); **dormir sobre um assunto** — om oor 'n saak te slaap
assustadiço, -ça — skrikkerig
assustador, -ra — verskriklik
assustar — om te verskrik, te laat skrik; **assustar-se** — om te skrik
asteca (*m., f.*) — Asteek; (*adj.*) Asteeks
asterisco (*m.*) — asterisk, sterretjie
asteróide (*m.*) — asteroïde
astigmatismo (*m.*) — astigmatisme
astracã (*f.*) — astrakan, karakoelwol
astral — astraal, ster-
astro (*m.*) — hemelliggaam; (rolprent)ster
astrofísica (*f.*) — astrofisika
astrolábio (*m.*) — astrolabium, (sterre)hoek-meter
astrologia (*f.*) — astrologie, sterrewig-gelary
astroológico, -ca — astrologies
astrólogo (*m.*) — astroloog, sterrewiggelaar
astronauta (*m., f.*) — ruimtevaarder
astronáutica (*f.*) — ruimtevaartkunde
astronomia (*f.*) — astronomie, sterrekunde
astronómico, -ca — astronomies, sterrekundig
astrónomo (*m.*) — astronoom, sterrekundige
astroquímica (*f.*) — kosmochemie
astúcia (*f.*) — listigheid, sluheid, geslepenheid
astucioso, -sa — listig, slu, geslepe
Astúrias (*f. pl.*) — Asturië
asturiano (*m.*) — Asturiër; Asturiese dialek; (*adj.*) Asturies
astuto, -ta — listig, slu, geslepe
ata (*f.*) — suikerappel; notule (*Bras.*)
atabafar — om toe te dek
atabalhoar — om iets oorhaastig te doen
atacadista (*m., f.*) (*Bras.*) — groothandelaar
atacador (*m.*) — skoenveter; laaistok
atacante (*m., f.*) — aanvaller, aanrander; (*adj.*) aanvallend, aggressief
atacar — om aan te val, aan te rand;
atacar o cartucho — om kruit in te sit;
atacar os sapatos — om skoenveters vas te maak
atadura (*f.*) — band; verband (*Bras.*)
atafulhar (*coll.*) — om vol te prop
atalaia (*m.*) — wag, verkenner
atalaia (*f.*) — uitkyktoring
atalhar — om te onderbreek, te verhinder, te dwarsboom
atalho (*m.*) — kortpaadjie; voetpaadjie
atamancar (*coll.*) — om iets halfhartig/hal-oorkop te doen
atapetar — om met 'n tapyt te bedek

ataque (*m.*) — aanval, aanranding; **ataque aéreo** — lugaanval; **ataque cardíaco** — hartaanval; **ataque epiléptico** — epileptiese aanval; **ataque de apoplexia** — beroerte(-aanval)

atar — om te bind, vas te maak

atarantação (*f.*) — ontstelling

atarantar — om te ontstem

atarefado, -da — druk besig

atarefar — om besig te hou

atarracado, -da — kort en dik

atarraxar — om vas te spyker

atascar-se — om vas te val

atassalhar — om in repe te skeur

ataúde (*m.*) — doodkis

ataviar — om te versier

atávico, -ca — atavisties

atavio (*m.*) — versiering

atavismo (*m.*) — atavisme

atazanar — om te teister

até — tot, selfs; **até agora** — tot nou;

até então — tot dan; **até logo** — tot later; **até que** — totdat

atear — om aan die brand te steek, aan te blaas; (*fig.*) om aan te vuur

atela (*f.*) — vroulike vorm van **ateu**

ateísmo (*m.*) — ateïsme

atelier (*m.*) — ateljee

atemorizar — om bang te maak

Atenas (*f.*) — Athene

atenazar — om te pynig, te teister

atenção (*f.*) — attensie, aandag, opmerk-saamheid; **prestar atenção** — om aandag te gee

atencioso, -sa — bedagsaam

atender — om aandag te gee; **atendendo a que** — aangesien; **atender ao telefone** — om die telefoon te beantwoord

ateneu (*m.*) — atheneum; gebruiklike naam vir privaatskole

ateniense — Atheens; (*subst.*) Athener

atentado (*m.*) — aanslag

atentar — om noukeurig waar te neem; om op te let; **atentar contra** — om 'n aanslag te doen op

atento, -ta — aandagtig, opmerkzaam

atenuação (*f.*) — verswakking, versagting

atenuante — versagtend, verswakkend; (*subst.*) (*f.*) versagtende omstandigheid;

circunstância (*f.*) **atenuante** — versag-tende omstandigheid

atenuar — om te verswak, te versag

aterragem (*f.*) — landing; **trem** (*m.*) de **aterragem** — landingswiele

aterrar — om vrees aan te ja

aterrar — om met grond op te vul; om te land

aterrissagem (*f.*) (*Bras.*) — landing

aterrissar (*Bras.*) — om te land

aterro (*m.*) — grondvulsel; stortplek

aterrorizar — om te terroriseer

ater-se — om staat te maak op; om jou daarby te beperk

atestado (*m.*) — getuigskrif, sertifikaat (*med.*)

atestar — om te getuig

atestar — om vol te maak

ateu (*m.*) — ateïs, godloënaar; (*adj.*) ateis-ties

atiçador (*m.*) — pookyster

atiçar — om op te stook

atilado, -da — besonne, puntenerig

atilho (*m.*) — toutjie

atinar (*com*) — om te peil; om te hanteer

atinente — met betrekking tot

atingir — om te bereik; om te begryp

atingível — bereikbaar; begrypbaar

atiradiço, -ça — verliefderig

atirar — om te skiet; om te gooi; **atirar a luva** — om die handskoen neer te werp, uit te daag

atitude (*f.*) — houding

ativação, ativar, atividade, ativo (*Bras.*) — vide: **ativação**, ens.

Atlântico (*m.*) — Atlantiese Oseaan

atlas (*m.*) — atlas; eerste nekwerwel

atleta (*m., f.*) — atleet

atlético, -ca — atleties

atletismo (*m.*) — atletiek

atmosfera (*f.*) — atmosfeer

atmosférico, -ca — atmosferies

ato (*m.*) (*Bras.*) — aksie, handeling; bedryf (*teater*)

atoa, à toa, à-toa — nuttelos, doelloos, nietig

atoarda (*f.*) — gerug

atol (*m.*) — atol, ringeiland

atolar-se — om vas te val (*lit., fig.*)

atoleiro (*m.*) — moddergat; (*fig.*) gemors

atômico, -ca — atoom-, kern-

atomismo (*m.*) — atomisme

átomo (*m.*) — atoom

atónico, -ta — dronkgeslaan, verbyster

átono, -na — atonies, toonloos

ator, atriz (*Bras.*) — vide: **actor, actriz**

atordado, -da — verdwaas

atordoar — om te verdwaas

atormentar — om te kwel, te pla

atrablliarlo, -ia — swartgallig, hipokon-dries

atracação (*f.*) — vasmeer

atração (*f.*) (*Bras.*), **atraccção** (*f.*) — aantrekkingskrag

atracar — om vas te meer, aan te lê;

atracar-se — om handgemeen te raak

atractivo, -va — aantreklik; (*subst.*) (*m.*) sjarme, bekooring
atraente — bekoorlik, sjarmant
atraição — om te verrai; om te verneuk
atrair — om aan te trek, aan te lok, nader te trek; **atrair a atenção** — om aandag te trek; **atrair ódio** — om haat te wek
atrapalhação (f.) — verwarring, deurmekaarspul
atrapalhar — om te verwar, deurmekaar te maak
atrás (de) — agter
atrasar — om te vertraag, uit te stel, te verlangsaam; **atrasar-se** — om laat te wees, vertraag te word
atraso (m.) — vertraging
atractivo, -va (Bras.) — vide: **atractivo, -va**
atravancar — om te hinder, te belemmer;
a sala está atravancada com móveis — die kamer is oorlaai met meubels
através de — deur, oor, deur middel van;
através da rua — oor die straat; **o tunel vai através da montanha** — die tunnel gaan deur die berg; **os pastores vêm através da montanha** — die herders kom oor die berg; **aprendi o francês só através de livros** — ek het Frans slegs deur middel van boeke geleer
atravessar — om oor te steek; om te deurkruis
atreito, -ta — geneig, vatbaar vir
atrelar — om in te span
atrever-se — om te waag, te durf
atrevido, -da — waaghalsig; parmantig, astrant, vermetel; **ele é um grande atrevido** — hy is 'n groot waaghals
atrevimento (m.) — astrantheid, vermetelheid
atribuição (f.) — toeskrywing; (*pl.*) regte en pligte
atribuir — om toe te skryf, toe te ken
atribuível — toekenbaar, toeskryfbaar
atribulação (f.) — tribulasie, beproewing
atribular — om te pla, te beproef
atributivo, -va — attributief
atributo (m.) — attriboot
átrio (m.) — atrium, voorportaal
atrito (m.) — wrywing; (*fig.*) meningsverskil
atroar — om te laat sidder
atrocidade (f.) — gruwelikheid; gruweldaad
atrocissimo, -ma — baie gruwelik, verskriklik
atrofia (f.) — atrofie
atrofiar — om te laat wegwyn; **atrofiar-se** — om te atrofieer
atropelamento (m.) — omry

atropelar — om om te ry; (*fig.*) om oor die hoof te sien, te minag; **atropelar-se** — om saam te drom
atropelo (m.) — los gemaal; minagting
atroz — gruwelik, aaklig, afskuwelik
atuação, atual, atualidade, atuar, atuante, etc. (Bras.) — vide: **actuação, actual, etc.**
atulhar — om vol te prop
atum (m.) — tuna
aturar — om te verduur; om toe te laat; om voort te gaan
aturdido, -da — verdwaas
aturdimento (m.) — verdwasing
atuir — om te verdwaas
audácia (f.) — waaghalsigheid, astrantheid
audacioso, -sa — waaghalsig
audacissimo, -ma — baie waaghalsig, uiters veermetel
audaz — onverskrokke, waaghalsig
audição (f.) — gehoor, hoorvermoë; oudisie, proefuitvoering
audiência (f.) — oudiensie; hofsitting
auditivo, -va — gehoor-
auditor (m.) — beroepsregter in 'n militêre hof; ouditeur
auditório (m.) — gehoor, auditorium
audível — hoorbaar
auferir — om salaris/voordeel te trek
auge (m.) — toppunt, hoogtepunt
augurar — om te voorspel, geluk te wens
augúrio (m.) — voorspelling
agosto, -ta — verhewe, groots
aula (f.) — klas; **sala (f.) de aula** — klas-kamer
áulico, -ca — hof, regs-; (*subst.*) (*m.*) howeling
augmentar — om te vermeerder, te verhoog; om toe te neem
augmentativo, -va — vergrotings-
aumento (m.) — vermeerdering, verhoging; toename
aura (f.) — sagte windjie; roem
áureo, -ca — goud, goue
auréola (f.) — oureool, stralekrans
aureolar — om van 'n stralekrans te voorsien, te prys
aurícula (f.) — sleutelblom; oorskulp; oorkel, hartvoorkamer
auricular — oor-; **testemunha (f.) auricular** — oorgetuie
aurífero, -ra — goudhoudend
auriflama (f.) — oriflamme, wimpel
aurifulgente — goudglansend
aurir — om paniekbevange te vlug
aurora (f.) — môregloed; daeraad; **aurora austral** — suiderlig; **aurora boreal** — noorderlig
auscultação (f.) — ouskultasie, beluistering

auscultador (*m.*) — oorfoon
auscultar — om te ouskulteer, te beluister
ausência (*f.*) — afwesigheid
ausentar-se — om weg te gaan, uit te gaan
ausente — afwesig
auspicio (*m.*) — voorteken; beskerming
auspicioso, -sa — belowend
austeridade (*f.*) — strengheid, strakheid, soberheid
austero, -ra — sober, streng, strak
austral — suider-
Austrália (*f.*) — Australië
australiano, -na — Australies, van Australië; (*subst.*) Australiër
Áustria (*f.*) — Oostenryk
austríaco, -ca — Oostenryks, van Oostenryk; (*subst.*) Oostenryker
autarquia (*f.*) — outargie, selfbestuur; staatsbedryf (*Bras.*); plaaslike bestuur (*Port.*)
autenticar — om te waarmerk, eg te verklaar
autenticidade (*f.*) — egtheid, outentisiteit
autêntico, -ca — eg, outentiek
auto (*m.*) — motor(kar)
auto (*m.*) — (openbare) plegtigheid; geregtelike dokument; toneelstuk (16de eeu); (*pl.*) verhandelings
autobiografia (*f.*) — outobiografie
autobiográfico, -ca — outobiografies
autocarro (*m.*) — bus
autoclave (*f.*) — outoklaaf
autoclismo (*m.*) — spoeltenk (latrine)
autocrata (*m., f.*) — outokraat, alleenheerser
autocracia (*f.*) — outokrasie
autocrático, -ca — outokraties, eiemagtig
autocrítica (*f.*) — selfkritiek
autéctone (*m., f.*) — oerbewoner
auto-de-fé (*m.*) — teregstelling deur die Inkwisisie
autodidacta (*m. f.*) — outodidak
autódromo (*m.*) — motorrenbaan
autógrafo (*m.*) — outograaf, handskrif
autolotação (*m.*) (*Bras.*) — mikrobus
automação (*f.*) — outomatisering van 'n bedryf
automático, -ca — outomaties
automação (*f.*) — outomatisering
autómato (*m.*) — outomaat, robot
autometralhadora (*f.*) — pantsermotor
automobilismo (*m.*) — motorsport
automobilista (*m., f.*) — motorbestuurder
automóvel (*m.*) — motorkar; **automóvel**
descapotável/conversível (*Bras.*) — wisselkapmotor; **automóvel fechado** — sedan(motor)

autonomia (*f.*) — outonomie
autonómico, -ca — selfstandig, selfregerend
autónomo, -ma — outonoom
autópsia (*f.*) — outopsie, lykskouing
autopsiar — om 'n lykskouing te hou
autor (*m.*) — outeur
autoria (*f.*) — outeurskap
autoridade (*f.*) — outoriteit, gesag, gesaghebbende; (*pl.*) owerheid
autoritário, -ia — outoritêr, eiemagtig
autorização (*f.*) — outorisasie, toestemming, magtiging
autorizar — om te outoriseer, te magtig, toestemming te verleen
autorizável — toelaatbaar
auto-suficiência (*f.*) — selfgenoegsaamheid
auto-sugestão (*f.*) — outosuggestie
autuação (*f.*) — aktevervaardiging
autuar — om 'n akte op te stel
auxiliar — om te help, by te staan
auxiliar — hulp-
auxílio (*m.*) — hulp, bystand
aval (*m.*) — bankwaarborg
avalanche (*f.*) — lawine
avaliação (*f.*) — waardasie
avaliador (*m.*) — taksateur, waardeerder
avaliar — om te waardeer
avancar — om vooruit te gaan; om na vore te bring; om voor te skiet
avanço (*m.*) — opmars; voorskot; toenadering
avantajar — om te bevoordeel
avante — vooruit; **de aqui avante/de ora avante** — voortaan
avarento (*m.*) — vrek; (*adj.*) vrekkelig, gierig
avareza (*f.*) — vrekkingheid
avaria (*f.*) — beskadiging
avariar — om te beskadig
avaro (*m.*) — vrek, gierigaard; (*adj.*) vrekkelig; suinig; **ser avaro de** — om gesteld te wees op
avassalar — om te onderwerp, diensbaar te maak
ave — gegroet; (*subst.*) (*m.*) Ave-Maria
ave (*f.*) — voël
aveia (*f.*) — hawer
avelã (*f.*) — haselneut
avelaneira, aveleira (*f.*) — haselneutstruik
avelhentado, -da — vroeg verouderd
aveludado, -da — fluweelagtig
avenca (*f.*) — vrouehaarvaring
avença (*f.*) — voorskot op beraamde belasting
avenida (*f.*) — laan
avental (*m.*) — voorskoot
aventura (*f.*) — avontuur
aventurar — om aan te durf; **aventurar-se** — om jou te waag

aventureiro (*m.*) — avonturier; (*adj.*) avontuurlustig, avontuurlrik
avérbar — om te annoteer; om te registreer
averiguação (*f.*) — ondersoek; vasstelling
averiguar — om te ondersoek; om vas te stel
avermelhado, -da — rooierig, rooiagtig
avermelhar — om rooi te kleur
aversão (*f.*) — afkeer, weersin
avesso, -sa — teenoorgesteld, gekant teen; (*subst.*) agterkant
avestruz (*f.*) — volstruis
avezar — om gewoon te maak, te wen;
avezar-se — om gewoon te raak, jou te wen
aviação (*f.*) — lugvaart
aviador (*m.*) — vlieënier
aviamento (*m.*) — afhandeling, uitvoering;
o aviamento do barco — toerusting van 'n boot
avião (*m.*) — vliegtuig; **avião supersónico** — supersoniese vliegtuig; **avião de caça** — veg- of jagvliegtuig; **avião de guerra** — oorlogsvliegtuig; **avião de passageiros** — passassiersvliegtuig; **avião bombardeiro** — bomwerper; **avião do correio** — posvliegtuig; **avião de tráfico** (of: de mercadorias) — goederevliegtuig
aviar — om af te handel, uit te voer; om tot stand te bring; **aviar o barco** — om 'n boot toe te rus
aviário (*m.*) — voëlhuis; pluimveeboerdery
avicultor (*m.*) — pluimveeboer
avicultura (*f.*) — pluimveeboerdery
avidez (*f.*) — gierigheid, gretigheid
ávido, -da — gierig, gretig
aviltamento (*m.*) — ontering, vernedering
aviltante — vernederend
aviltar — om te onteer, te verneder
avinagrado, -da — asynagtig
avinagrar — om asyn by te voeg; (*fig.*) om te versuur
avindo, -da — ooreenstemmend, afgespreek
avinhado, -da — wat asyn bevat, wyn; dronk
avioneta (*f.*) — klein vliegtuig
avir — om te versoen, in ooreenstemming te bring; **avir-se** — om ooreen te kom;
que ele se avenha como puder — laat hom nou maar toesien
avisado, -da — besonne
avisar — om in kennis te stel; om te vermaan
aviso (*m.*) — kennisgewing, waarskuwing
aviso (*m.*) — patrollieboot
avistar — om (van ver af) waar te neem;

avistar-se — om 'n samespreking te hou, iemand te gaan spreek
avivar — om te verlewendig, lewe in te blaas; om aan te blaas
aviventar — om te laat herleef, te verlewendig
avizinhar — om nader te trek/te bring;
avizinhar-se — om te nader, nader te kom
avó (*f.*) — ouma, grootmoeder; **tia-avó** — groottante
avô (*m.*) — oupa, grootvader; **tio-avô** — grootoom
avoengo (*m.*) — voorvader
avolumar — om te vergroot; om uit te brei, uit te dy
avonda, avonde, avondo — genoeg
avulso, -sa — los, enkele
avultar — om vorm te gee, te vergroot, te versterk
axial — aksiaal, asvormig
axila (*f.*) — armholte; oksel
axilar — van die/in die armholte
axioma (*m.*) — aksioom
axiomático, -ca — aksiomaties
azado, -da — gunstig, gepas
azáfama (*f.*) — haas, geharwar
azafamar — om te dryf, aan te ja; **azafamar-se** — om jou te haas
azagaia (*f.*) — assegaai
azagaiair — om met 'n assegaai te deurboor
azálea (*f.*) — asalea
azamboar — om duiselig te maak
azar — om te bewerkstellig, mee te bring
azar (*m.*) — toeval, ongeluk, teenspoed;
jogos de azar — gelukspele; **tenho azar com gatos pretos** — swart katte bring my ongeluk
azarento, -ta — ongelukkig, gelukloos
azedar — om te versuur; om suur te word;
azedar-se — om jou te vererg
azedinha (*f.*) — suring
azedo, -da — suur; (*adj.*) versuur
azedume (*m.*) — bitterheid
azeitado, -da — wat olyfolie bevat
azeitar — om olyfolie by te voeg
azeite (*m.*) — olyfolie, (*Bras.*) kookolie;
apagar o fogo com azeite — om olie op die vuur te gooi
azeiteiro (*m.*) — olyfoliefabrikant
azeitona (*f.*) — olyf
azeitona (*f.*) — olyfhouer
azémola (*f.*) — pakkier; (*fig.*) escl
azenha (*f.*) — watermeul
azeviche (*m.*) — pik
azevinho (*m.*) — huls

azia (*f.*) — sooibrand
aziago, -ga — onheilspellend
ázimo, -ma — ongesuur; **festa** (*f.*) **dos ázimos** — fees van die ongesuurde brode
azimute (*m.*) — asimut
azinhaga (*f.*) — nou pad
azinhala (*m.*) — 'n groep steeneike
azinhavre (*m.*) — groenspaan
azinhaeira (*f.*) — steeneikeboom
azo (*m.*) — geleentheid; voorwendsel
azoar — om te pla, te irriteer
azorragar — om met 'n sambok te slaan
azorrage (*m.*) — sambok

azotado, -da — stikstofhoudend
azotato (*m.*) — nitraat
azótico, -ca — salpeter-
azoto (*m.*) — stikstof
azougado, -da — lewendig, aktief
azougar — om op te win
azougue (*m.*) — kwiksilwer; lewendigheid
azul — blou; (*subst.*) (*m.*) — bloute; **azul de metilene** — gentiaantinktuur
azulado, -da — blouerig, blouagtig
azulejar — om te teël
azulejo (*m.*) — sierteël, badkamer-/kombuisteël

B

baba (*f.*) — kwyl, slym
babadoiro (*m.*), **babadouro** (*m.*) — borslap
babar — om te kwyl
babeiro (*m.*), **babete** (*m.*) — borslap
babel (*f.*) — gebabbel; **Torre** (*f.*) **de Babel** — Toring van Babel
Babilónia (*f.*) — Babel; Babilonië
babilónico, -ca — Babilonies
babilónio, -ia — van Babilon, Babilonies; (*subst.*) Babiloniër
babirussa (*f.*) — babiroesa, Indiese bosvark
baboseira (*f.*), **babosice** (*f.*) — onsin
baboso, -sa — kwylend; sinloos
babucha (*f.*) — Persiese pantoffel
babugem (*f.*) — seeskuim
babujar — om te bemors; om in te kruip
bacalhau (*m.*) — kabeljou; **ficar em águas de bacalhau** — om deur die mat te val;
óleo (*m.*) **de fígado de bacalhau** — lewertraan
bacalhoadá (*f.*) — kabeljou-dis
bacalhoeiro (*m.*) — kabeljouskuit; kabeljouvisser
bacamarte (*m.*) — donderbus
bacanal (*m.*) — Bacchanaal, fuifparty
bacante (*f.*) — bacchante
bacará (*m.*) — soort gelukspel; Franse kristalware
bacelada (*f.*) — jong wingerd
bacelar — om wingerd!ote te plant
baceleiro (*m.*) — wingerdstokplanter
bacelo (*m.*) — druiwesteggie
bacharel (*m.*) — gegradueerde
bacharelado (*m.*), **bacharelato** (*m.*) — Bacalaureusgraad
bacia (*f.*) — kom, bekken
bacifero, -ra — bessiedraend

baciforme — bessievormig
bacilar — basillër
baciliforme — basilvormig, staafvormig
bacilo (*m.*) — basil, staafdiertjie
bacilose (*f.*) — ontsteking; tering
bacio (*m.*) — kamerpot
baço (*m.*) — milt; (*adj.*) donker, blas; wasig
bacoco, -ca — simpel
baconiano, -na — van Bacon
bácoro (*m.*) — speenvarkie
bactéria (*f.*) — bakterie
bactericida — bakteriedodend; (*subst.*) ontsmettingsmiddel
bacteriologia (*f.*) — bakteriologie
bacteriológico (*m.*) — bakterioloog
báculo (*m.*) — biskopstaf
badalada (*f.*) — klepelslag
badalar — om te lui; om uit te basuin
badalo (*m.*) — klepel
badameco (*m.*) — vademekum, boeketas; onbenullige persoon
badana (*f.*) — ou ooi; heup (*coll.*)
badanal (*m.*) — deurmekaarspul
badine (*f.*) — wandelstok
baeta (*f.*) — sajat, baai
bafejar — om uit te asem, te blaas; om te streele; om te begunstig
bafejo (*m.*) — uitblaas; luggie; guns
bafiento, -ta — muf, skimmelrig
bafio (*m.*) — mufheid, skimmelrigheid
bafo (*m.*) — uitasem; beskutting
baforada (*f.*) — slegte asem; rookdamp
baga (*f.*) — bessie, druiwekorrel; (sweet)-pêrel
bagaceira (*f.*) — drank gemaak uit ampas
bagaceiro (*m.*) — persoon wat ampas verwyder; ampasvat

bagago (*m.*) — ampas, oorblyfsel
bagageira (*f.*) — bagasiebak; reistoelae (*Bras.*); bagasiewa (*Bras.*)
bagageiro (*m.*) — kruier
bagagem (*f.*) — bagasie; algemene kennis; leërtrein; **com armas e bagagens** — met sak en pak
bagatela (*f.*) — nietigheid
bago (*m.*) — bessie, korrel
baguete (*f.*) — raam
baia (*f.*) — baai
baiano, -na — van Bahia; (*subst.*) inwoner van Bahia
bailado (*m.*) — ballet
bailar — om te dans
bailarico (*m.*) — volksdans
bailarino (*m.*) — balletdanser
baile (*m.*) — bal, dansparty
bailéu (*m.*) — steierwerk; gevegsposisie op ou skepe
bainha (*f.*) — skede; soom
baio (*m.*) — vosperd
baioneta (*f.*) — bajonet; **calar baioneta** — om die bajonet aan die geweer te sit
baionetada (*f.*) — bajonetaanval
bairrismo (*m.*) — parogialisme
bairrista (*m.*) — streekgebondene
bairro (*m.*) — voorstad
baiuca (*f.*) — derdeklas kroeg, krot
baiunqueiro (*m.*) — kroegbaas; kroegklant
baixa (*f.*) — laagte; daling; stadsentrum; **o exército sofreu muitas baixas** — die leër het groot verliese gely; **dar baixa ao hospital** — om in die hospitaal opgeneem te word; **dar baixa do serviço militar** — om militêre diensplig te voltooi
baixa-mar (*f.*) — laagwater
baixão (*m.*) — fagot
baixar — om te verlaag, te laat sak
baixela (*f.*) — skottelgoed
baixeza (*f.*) — laagheid, gemeenheid
baixio (*m.*) — ondiepte, sandbank
baixo (*m.*) — bas(stem), bastuba
baixo, -xa — laag; kort (van persoon); **Baixa Saxónia** (*f.*) — Neder-Sakse; **Países Baixos** (*m. pl.*) — Nederland; **baixa extração** (*f.*) — nederige afkoms; **de cabeça baixa** — met geboë hoof; **estar em baixo** — om uiters swak te wees; **falar baixo** — om sag te praat; **fazer mão baixa** — om te steel; **lá em baixo** — daar onder; **por baixo** — onder
Baixo-Império (*m.*) — Bisantynse Ryk
baixo latim (*m.*) — Laat-Latyn
baixo-relevo (*m.*) — bas-relief
bajoujar — om te streef, te liefkoos, te vlei

bajoujice (*f.*) — vleiery
bajoujo (*m.*) — ou bok (*fig.*)
bajulação (*f.*) — vleiery, serviliteit
bajular — om te vlei, te flikflooi
bajulice (*f.*) — vleiery, flikflooiery
bala (*f.*) — koeël, patroon; kooklekker (*Bras.*); **mola** (*f.*) **do elevador de balas** — magasynveer
balacho (*m.*) — koeëlwond, skoot
balada (*f.*) — ballade
balaio (*m.*) — mandjie
balalaica (*f.*) — balalaika; safaripak (*Ang. en Moç.*)
balança (*f.*) — weegskaal
balançar — om te laat ossilleer, te balanseer; (*fig.*) om op te weeg teen mekaar
balancé (*m.*) — handpers; skoppelmaai
balancear — om te laat ossilleer, te balanseer; (*fig.*) om op te weeg teen mekaar
balanceiro (*m.*) — tuimelaarstang
balancete (*m.*) — balans
balanço (*m.*) — swaaibeweging; balansstaat; skoppelmaai (*Bras.*)
balandrau (*m.*) — los mantel
balangandã (*m.*) (*Bras.*) — gelukbringer
balão (*m.*) — lugballon; **balão de ensaio** — proefballon; **balão de soro** — fles vir aarvoeding; **balão-sonda** — balon-sonde
balar — om te blêr
balasto (*m.*), **balastro** (*m.*) — klipballas
balastrar — om van klipballas te voorsien
balastreira (*f.*) — ballastrein
balastrada (*f.*) — balustrade, borswering
balaústre (*m.*) — baluster
balázio (*m.*) — koeëlwond, skoot
balbuciante — stotterend
balbuciar — om te stotter; om te babbel
balbúrdia (*f.*) — lawaai, deurmekaarspul
balcânico, -ca — van die Balkan, Balkan-
balcão (*m.*) — toonbank; balkon, galery (bioskoop)
Balcãs (*m. pl.*) — die Balkan
baldado, -da — vrugteloois
baldaquim (*m.*), **baldaquino** (*m.*) — baldakyn, troonhemel
baldar — om te verkwis
balde (*m.*) — emmer
baldeação (*f.*) — oorlaai (van een houder na die ander); oorstap; afwas met water
baldear — om oor te laai; om oor te stap; om met water (uit emmers) te was
baldio, -ia — nutteloois, braak; (*subst.*) braakland; **terreno** (*m.*) **baldio** — leë erf
baldroca (*f.*) — bedriëry
baleal (*m.*) — walvisstasie; walviswaters
balear — om met 'n koeël te skiet
Baleares (*f. pl.*) — die Baleare

baleárico, -ca — van die Baleare
baleeira (f.) — walvisboot, reddingsboot
baleeiro (m.) — walvisvanger
baleeiro, -ra — walvis-
baleia (f.) — walvis
balela (f.) — gerug; **levantar uma balela** — om 'n gerug te versprei
baleote (m.) — walviskalf
balido (m.) — geblêr
balir — om te blêr
balista (f.) — krygsmasjien (van die Middeleeue)
balística (f.) — ballistiek
balístico, -ca — ballisties
baliza (f.) — baken, boei; doelpale
balizagem (f.), balizamento (m.) — afbakening; **luzes (f. pl.) de balizamento** — ligbakens, landingsligte
balizar — om af te baken
balnear — bad-, baai-; **estação (f.) balnear** — strandoord; **época (f.) balnear** — swemseisoen
balneário (m.) — openbare bad; (*adj.*) strand-
balneoterapia (f.) — waterbehandeling, balneoterapie
balofo, -fa — donsigt; moddervet; opgeblase
baloíçar, balouçar — om te swaai
baloíço (m.), balouço (m.) — skoppelmaai, swaaibeweging
balroa (f.) — enterhaak
balsa (f.) — balsahout; vlot; wynvat
balsâmico, -ca — balsemagtig
bálsamo (m.) — balsem
Báltico (m.) — die Oossee
báltico, -ca — Balties
baluarte (m.) — bolwerk
balzaqueano, -na — met betrekking tot die Franse skrywer Balzac; (*subst.*) (*f.*) middeljarige vrou
bambaleante, bamboleante — heupswaaiend
bambaleiar, bambolear — om die heupe te swaai/te wieg
bambear — om te verslap, slap te laat hang
bambinela (f.) — gordyn
bambo, -ba — slap, los; bewerig
bambochata (f.) — brassery, orgie; skildery met soortgelyke onderwerp
bambu (m.) — bamboes
bambúrrio (m.) — gelukskoot, meevaller
banal — banaal
banalidade (f.) — banaliteit
banana (f.) — piesang
bananal (m.) — piesangplantasie
bananeira (f.) — piesangboom

bananicultor (m.) — piesangboer
banca (f.) — regspraktijk; dobbelbank; **eletem banca noutra cidade** — hy praktiseer in 'n ander stad
bancada (f.) — bankrye; pawiljoen; ineenstorting van die dobbelbank
bancário, -ia — bank-
bancarrota (f.) — bankrotskap
banco (m.) — bank; **assalto (m.) ao banco** — bankroof; **banco de areia** — sandbank; **banco de gelo** — ysdrif; **banco de pesca** — viswaters; **banco dos réus** — beskuldigdebank
banda (f.) — kant; blaasorkes; ordelint
bandalheira (f.) — gemeenheid
bandalhice (f.) — gemeenheid
bandalho (m.) — eerlose persoon
bandarilha (f.) — pyltjie vir stiergeveg
bandarilhar — om met 'n pyl te steek
bandarilheiro (m.) — stiervegter wat met pyltjies steek
bandear-se — om (by 'n bende) aan te sluit
bandeira (f.) — vlag; pionier-ekspedisie (*Bras.*); **bandeira auriverde** — Brasiliaanse vlag; **bandeira verde-rubra** — Portugese vlag; **arriar bandeira** — om die vlag te stryk; **hastear/çar bandeira** — om die vlag te hys; **jurar bandeira** — om trou te sweer
bandeirante (m.) — Brasiliaanse voortrekker; Padvindster (*Bras.*)
bandeiriola (f.) — vlaggie
bandeja (f.) — skinkbord; **dar de bandeja** — om op 'n skinkbord aan te dra (*fig.*)
bandido (m.) — struikrower
banditismo (m.) — struikrowery
bando (m.) — bende; trop
bandó (m.) — haarlok
bandoleira (f.) — bandelier
bandoleiro (m.) — rower, terroris
bandolim (m.) — mandolien
bandulho (m.) (coll.) — buik
banha (f.) — varkvet; **vender banha de cobra (coll.)** — om kaf te verkoop
banhar — om te bad; om te baai
banheira (f.) — bad
banheiro (m.) — opsigter van 'n baaiplek; badkamer (*Bras.*)
banhista (m., f.) — baaier; spa-ganger
banho (m.) — bad, mineraalbron; **banho dee duchee** — stortbad; **banho turco/banho de vapor** — stoombad; **banho fixador** — fikseerbad; **banho metálico** — elektrolitiese bad; **fato (m.) de banho** — baaiklere, swemklere; **sala (f.) de banho/quarto (m.) de banho/casa (f.) de banho** — badkamer; gemakhuis

banho-maria (*m.*) — dubbele kastrol
banhos (*m. pl.*) **de casamento** — huweliks-gebooe; **correm os banhos de Paulo e Maria** — die gebooe van Paul en Maria is afgekondig
banimento (*m.*) — verbanning
banir — om te verban
banjo (*m.*) — banjo
banquero (*m.*) — bankier; dobbelbankhouer
banquete (*m.*) — banket, feesmaal
banquetear — om 'n noenmaal/banket te gee; **banquetear-se** — om aan 'n noenmaal/banket deel te neem
banto, **-ta** — Bantoe-; (*subst.*) Bantoe
banzar — om te verbaas
banzé (*m.*) — wanorde
baptismal — doop-
baptismo (*m.*) — doop; **baptismo de fogo** — vuurdoop; **baptismo de sangue** — martelaarskap
baptista (*m.*, *f.*) — doper; (*adj.*) Baptisties, Baptiste-
baptistério (*m.*) — doopkapel
baptizado (*m.*) — doopplegtigheid, doopfees; (*adj.*) gedoop; **vinho** (*m.*) **baptizado** — verwaterde wyn
baptizar — om te doop
baque (*m.*) — plofgeluid; **sentir um baque no coração** — om hartkloppings te kry
baquear — om neer te stort, neer te slaan, ineen te stort
baqueta (*f.*) — tromstok
baquetar, baquetear — om te trommel
báquico, **-ca** — van Bacchus, bacchies
bar (*m.*) — kroeg
bar (*m.*) — bar (meteorologiese eenheid)
baraço (*m.*) — tou, strop; **senhor de baraço e cutelo** — baas oor lewe en dood
barafunda (*f.*) — deurmekaarspul
barafustar — om luidrugtig te argumenteer
baralhada (*f.*) — deurmekaarspul
baralhar — om te skommel, deurmekaar te gooi
baralho (*m.*) — pak kaart
barão (*m.*) — baron; **filho** (*m.*) **barão** (*obs.*) — manlike kind
barata (*f.*) — tweesitplekmotor, sportmotor
barata (*f.*) — karring
barata (*f.*) — kakkerlak
baratar, baratear — om goedkoper te maak
barateiro (*m.*) — afslagwinkelier
barateza (*f.*) — goedkoopheid; winskoop
barato, **-ta** — goedkoop; **dar de barato** — om sonder meer te aanvaar
baratro (*m.*) — afgrend

barba (*f.*) — baard; **barba de baleia** — balyng; **barba de bode** — bokbaardjie; **comer à barba longa** — om op iemand te teer; **dar água pela barba** — om grys hare te gee; **fazer a barba** — om te skeer; **nas barbas de** — onder die oë van; **pôr as barbas de molho** — om voorsorgmaatreëls te tref
barbaças (*f. pl.*) — volbaard; (*m.*) bebaarde persoon; waardige grysaard
barbante (*m.*) — lyn
barbaresco, **-ca** — barbaars
barbaria (*f.*) — Barbarye
barbaridade (*f.*) — barbaarsheid, gruweldaad
barbarismo (*m.*) — barbarisme
bárbaro, **-ra** — barbaars; (*subst.*) barbaar
barbatana (*f.*) — vin; balyng
barbear — om te skeer
barbearia (*f.*) — manshaarkappersalon
barbeiro (*m.*) — manshaarkapper, barbier
barbela (*f.*) — keelvel; dubbele ken; stangketting
barbicha (*f.*) — kenbaard, spitsbaardjie
barbudo, **-da** — bebaard
barca (*f.*) — (vrag)skuit; **Barca de São Pedro** (*fig.*) — die Roomse Kerk
barcaça (*f.*) — vragskuit
barcarola (*f.*) — gondellied
barco (*m.*) — skip, boot; **barco a motor** — motorboot; **barco de salvação** — reddingsboot; **barco a remos** — roeiboort; **barco a vapor** — stoomboot; **barco à vela** — seilboot; **deixar barcos e remos** — om alles te laat vaar; **deixa correr o barco** (*Bras.*) — om dinge hulle gang te laat gaan
barda (*f.*) — perdeharnas; **em barda** — volop
bardo (*m.*) — bard, sanger
bário (*m.*) — barium
barítono (*m.*) — bariton
barlavente — om wind-op te seil
barlaventejar — om wind-af te seil
barlavento (*m.*) — windkant
baroco (*m.*) — onreëlmatige pêrel; Baroktydperk; (*adj.*) Barok; oorlaai
barógrafo (*m.*) — barograaf
barométrico, **-ca** — barometries, barometer-
barómetro (*m.*) — barometer
baronato (*m.*) — vryheerlikheid
baronesa (*f.*) — barones
baronia (*f.*) — baronie
barqueiro (*m.*) — stuurman, roeier; waterhondjie, skrywertjie
barquilha (*f.*) — log
barquinha (*f.*) — lugballonkorf; log

barra (*f.*) — staaf, balk; roerpen; haweingang; **barra fixa** — dwarsbalk (gimnastiek); **barras paralelas** — brug (gimnastiek); (*subst.*) (*m.*) veelweter, doring
barraca (*f.*) — barak; kaia; stalletjie; **bar-raca de praia** — strandtent, strandsam-bree (*Bras.*)
barracão (*m.*) — groot barak, kasarm; af-dak
barragem (*f.*) — dam, damwal; **Barragem do Kariba** — Karibadam
barranco (*m.*) — donga, sloot
barrancoso, -sa — deursloot
barraqueiro (*m.*) — verkoper (in stalletjie); spektakel
barrar — om te versper; **barrar de** — om op/aan te smeer
barregã (*f.*) — bywyf, maitresse
barreira (*f.*) — kleigrond; loopgraaf; **cor-rida** (*f.*) **de barreiras** — hekkiesloop
barrela (*f.*) — deeglike was; waswater
barrento, -ta — modderig
barrete (*m.*) — baret, mus
barrica (*f.*) — vaatjie, balie
barricada (*f.*) — verskansing, barrikade
barricar — om te barrikadeer, te verskans
barriga (*f.*) — maag, pens; **barriga da perna** — kuit
barrigada (*f.*) — 'n buikvol, pensduik (*Bras.*), stamp met die maag
barrigudo, -da — dikbuikig, boepens
barrigueira (*f.*) — buikgord, buikriem
barril (*m.*) — vat, drom
barrista (*m., f.*) — dwarsbalkgimnas
barro (*m.*) — klei
barroco (*m.*) — vide: **baroco**
barroquismo (*m.*) — Barokstyl, hoogdra-wende taalgebruik
barroso, -sa — kleiagtig, modderagtig; puisierig
barrote (*m.*) — kort draagbalk
barulhada (*f.*), **barulheira** (*f.*) — groot lawaai
barulhento, -ta — raserig, lawaaierig
barulho (*m.*) — geraas
basáltico, -ca — basaltagtig, basalties
basalto (*m.*) — basalt
basbaque (*m.*) (*coll.*) — domkop
báscula (*f.*) — brugskaal, baskule
basculante — oopslaan-, opwip-; **camião** (*m.*) **basculante** — wipbak
básculo (*m.*) — wipbrug
base (*f.*) — basis, grondslag, uitgangspunt; base (*chem.*)
basear — om te baseer, te grond
basebol (*m.*) — bofbal
básico, -ca — basies

basilar — basillêr
basilica (*f.*) — basilika
basilisco (*m.*) — basilisk, boomakkedis; outydse kanon
basofiar — om groot te praat, te spog
basquetebol (*m.*) — korfbal
basta! — hou op!, genoeg!, basta!
bastante — voldoende, toereikend, genoeg; taamlik
bastão (*m.*) — stok; **bastão de marechal** — maarskalkstaf
bastar — om voldoende te wees
bastardo, -da — baster-, gekruis; (*subst.*) (*m.*) onegte seun
bastião (*m.*) — bastion, bolwerk
bastidor (*m.*) — borduurraam; skerm (tea-ter); (*pl.*) verhoogvleuels; **nos bastidores da política** — agter die skerms
basto, -ta — dik, dig
bastonário (*m.*) — stafdraer; voorsitter van die advokatevereniging
bata (*f.*) — oorjas (vir skool en laborato-rium)
batalha (*f.*) — slag (oorlog); **batalha cam-pal** — veldslag
batalhador (*m.*) — vegter, voorstander; (*adj.*) veglustig
batalhão (*m.*) — bataljon
batalhar — om te veg, te stry
bateria (*f.*) — battery
bataia (*f.*) — aartappel; (*subst.*) (*m.*) aspa-tat; **batata doce** — patat; **batata quente** — warm patat, netelige saak
batatal (*m.*) — aartappelland
bate-chapa (*m.*) — paneelklopper, duik-klopper
batedeira (*f.*) — karring; klitser, menger
batedeiro (*m.*), **batedouro** (*m.*) — wasplek in rivier
batedor (*m.*) — verkenner; wilddrywer op jagtog; klitser; **batedor de sumos** — vrugtesaproerder
bátega (*f.*) — slagreen, stortbui
bateira (*f.*) — vlak roeiboot
batel (*m.*) — bootjie
batelão (*m.*) — vragskuit; pont
baiente (*m.*) — deurvleuel; deurraam, ko-syn
bate-papo (*m.*) (*Bras.*) — geselsie
bater — om te slaan, te klop; om te ver-slaan; **bater o creme/os ovos** — om room/eiers te klits; **bater horas** — om die ure te slaan; **bater palmas** — om hande te klap; **bater o pé** — om voete te stamp; om pal te staan; **bater em retirada** — om die aftog te blaas; **bater-se** — om te veg, te duelleer; **bater a**

porta — om die deur toe te slaan; **bater à porta/na janela/na parede** — om aan die deur/venster/muur te klop; **bater um papo** — om 'n geselsie aan te knoop; **bater a rota** — om die weg te baan; **bater o ferro enquanto está quente** — om die yster te smee terwyl dit warm is; **ai é que bate o ponto** — daar lê die ding (*fig.*)

bateria (f.) — battery; tromme; **bateria de cozinha** — kombuisgereedskap

batida (f.) — klopjag, dryfjag; betigting; populêre drankie (*Bras.*); **ir de batida** — om uit te storm

batido, -da — geslaan; verslete; ervare; **rota (f.) batida** — gebaande weg

batina (f.) — priesterrok

batiscafo (m.) — diepseeduikboot

batisfera (f.) — duikklok, batisfeer

batismo, batismal, batistério, batizar (Bras.) — vide: **baptismo, baptismal, baptistério, baptizar**

batom (m.), baton (m.) — lipstifpie

batoque (m.) — prop, stopper; (*fig.*) vetsak

batota (f.) — swendelary

batoteiro (m.) — swendelaar

batráquio (m.) — amfibie

batucar — om te tokkel; om Negerdanse uit te voer

batuque (m.) — Negerdans

batuta (f.) — dirigeerstok; (*adj.*) gaaf (*Bras.*)

baú (m.) — outydse kis (met gewelfde deksel)

baunilha (f.) — vanielje

bávaro, -ra — Beiers; (*subst.*) inwoner van Beiere

Baviera (f.) — Beiere

bazar (m.) — basaar; winkel (*Moç., Ang.*)

bazófia (f.) — grootpraterij

bazófito (m.) — grootbek, spogter

bazuca (f.) — bazooka, pantservuis

beata (f.) — oordrewe vroom vrou

beata (f.) de cigarro — sigaretstompie

beatice (f.) — godsdienstige skynheiligheid

beatificação (f.) — saligverklaring (*R.K.*)

beatificar — om salig te verklaar (*R.K.*)

beatífico, -ca — saligmakend (*R.K.*)

beatitude (f.) — saligheid

beato, -ta — salig; besonder vroom, skynheilig

beatorro (m.) — godsdienstige huigelaar

bêbedo, -da — dronk, besope

bebé (m.) — baba

bebedeira (f.) — dronkenskap

bebedice (f.) — dranksug

bebedeiro (m.), bebedouro (m.) — drinkplek, drinkfontein

beber — om te drink; **dar de beber a** — om water te gee (mense, diere); **beber as palavras de** — om iemand se woorde in te drink; **beber os ares por** — om versot te wees op; **beber do fino** — om ingewy te wees (*fig.*); om styl te hê (*coll.*)

beberagem (f.) — gebrou

beberete (m.) — skemerpartytjie

bebericar — om baie drankies te maak

beberrão (m.) — dronklap

bebericar — om baie drankies te maak

bebes (m. pl.) — drank; **comes e bebes** — kos en drank

bebida (f.) — drank; **bebidas brancas** — sterk drank

bebível — drinkbaar

beco (m.) — doodloopstraat; **beco sem saída** — uitsiglose situasie

bedel (m.) — pedel, universitêre opsiener

bedelho (m.) — grendel; **meter o bedelho em negócios alheios** — om jou neus in 'n ander se sake te steek

beduíno (m.) — Bedoeien

beijo (m.) — lip; **lamber os beiços** — om jou lippe (af) te lek; **morder os beiços** — om op jou lippe te byt; **trazer pelo beijo** — om aan die neus te lei

beija-flor (m.) — kolibrie, heuningvoëltjie

beija-mão (m.) — handkus

beijar — om te soen

beijo (m.) — soen

beijoca (f.) — klapsoen

beijocar — om 'n klapsoen te gee

beijoqueiro, -ra — soenlustig

beira (f.) — kant, oewer; **à beira da morte** — op die drumpel van die dood; **à beira de uma pessoa** — naby 'n persoon

beiral (m.) — dakrand, daklys, oorsteek

beira-mar (f.) — kus, kusstreek; **à beira-mar** — aan die kus

Beirute (f.) — Beiroet

beladonna (f.) — belladonna

belas-artes (f. pl.) — Skone Kunste

belas-letras (f. pl.) — bellettrie

bela-sombra (f.) — bellombra(boom)

beldade (f.) — skoonheid

beleza (f.) — skoonheid

belfo, -fa — diklippig; wat lispel

belga — Belgies, van België; (*subst.*) Belg

beliche (m.) — kajuitbed

bélico, -ca — oorlog-

belicoso, -sa — oorlogsugtig, stryd lustig

beligerância (f.) — krygstoeestand; strydus

beligerante — krygvoerend

belindre (m.) — albast (kinderspel)

beliscão (m.) — knyp

beliscar — om te knyp

belo, -la — mooi, skoon, pragtig
beltrano (*m.*), **beltrão** (*m.*) — Jan Burger
Belzebu (*m.*) — Beëlsebul

bem — goed, wel; **ir bem a/ficar bem a**
 — om te pas/goed te staan (klere);
bem parecido, -da — aantreklik, mooi;
bem passado — goed gaar; **andar bem**
 — om goed te funksioneer; **fazer bem**
 — om goed te doen; **bem como** — as-
 ook, sowel as; **se bem que** — hoe...
 ook

bem-aventurado, -da — salig
bem-aventuras (*f. pl.*) — Saligsprekinge
bem-criado, -da — opgevoed
bem-estar (*m.*) — gemak, gerief
bem-falante — welsprekend
bem-fazer (*m.*) — weldadigheid, liefdadig-
 heid; **por bem-fazer**, **mal haver** — stank
 vir dank

bemol (*m.*) — molteken (*mus.*); **si bemol**
 — B mol

bem-nascido, -da — welgebore, adellik
bem-vindo, -da — welkom
bênção (*f.*) — seëning; seën
bendito, -ta — geseënd
bendizer — om te loof, te prys
beneditino (*m.*) — Benediktyn
beneficência (*f.*) — weldadigheid, liefdadig-
 heid

beneficente — weldadig
beneficência (*f.*) — verbetering (aan huis
 en grond)

beneficiar — om te bevoordeel; om te ver-
 beter, te bewerk; om te verwerk

beneficiário (*m.*) — begunstigde

benefício (*m.*) — weldaad; prebende; nut
benéfico, -ca — heilsaam

benemérito, -ta — verdienstelik
beneplácito (*m.*) — goedkeuring

benesse (*f.*) — gawe, geskenk

benevolência (*f.*) — goedgunstigheid, wel-
 willendheid

benevolente, **benévolo**, -la — welwillend
benfazejo, -ja — weldadig, heilsaam

benfeitor (*m.*) — weldoener

benfeitoria (*f.*) — verbeterings (aan huise
 en grond)

bengala (*f.*) — kerie

bengalada (*f.*) — hou met 'n kerie

bengaleiro (*m.*) — kapstok; kleedkamer-
 opsigter

benignidade (*f.*) — goedigheid, goedaardig-
 heid

benigno, -na — goedig, goedaardig

benjamin (*m.*) — Benjamin; dubbelpop
 (*Bras.*)

bens (*m. pl.*) — besittings; **bens móveis/**
imóveis — roerende/onroerende goedere;
ter bens ao luar — om onroerende be-
 sittings te hê

bento, -ta — geseën, gewy; (*subst.*) (*m.*)
 toordokter, (*f.*) heks; **água** (*f.*) **benta** —
 wywater; **presunção e água benta**, **cada**
qual toma a que quer — hoogmoed is
 goedkoop

benzer — om te wy, (in) te seën; **benzer-**
-se — om die kruis te maak; om jou te
 verbaas

benzina (*f.*) — bensien

berço (*m.*) — wieg; **o que o berço dá, a**
tumba o leva — niemand kan aan hom-
 self ontkom nie

bergantim (*m.*) — brigantyn

berinjela (*f.*) — brinjal, eiervrug

Berlim (*f.*) — Berlyn

berlinda (*f.*) — koets; **estar na berlinda** —
 om die skyf van kritiek te wees

berlinde (*m.*) — albaster (kinderspel)

berlinense — Berlyns; (*subst.*) Berlyner

berloque (*m.*) — hangertjie

berma (*f.*) — padskouer

berrante — skreeuend, bulderend

berrar — om te bulder, te brul

berreiro (*m.*) — lawaai, geraas

berro (*m.*) — gebulder

besoiro (*m.*), **besouro** (*m.*) — kewer, besie

besta (*f.*) — dier; **besta de carga** — pak-
 dier; **besta do Apocalipse** — Dier van
 Openbaringe; **ser besta** (*coll.*) — om 'n
 dik kop te kry; **sua besta!** (*coll.*) —
 jou esel!

besta (*f.*) — kruisboog

besteira (*f.*) (*Bras.*) — onnoselheid

bestial — beestelik

bestialidade (*f.*) — beestelikheid, dierlik-
 heid

bestiário (*m.*) — bestiarium, emblematiese
 diargedig

bestificar — om in 'n dier te verander;
bestifear-se — om te verdierlik

besuntão (*m.*) — smeerlap

besuntar — om te besmeer

beterraba (*f.*) — suikerbeet (wit), rooibeet

betume (*m.*) — bitumen, stopverf, pik

betuminoso, -sa — bitumineus

bexiga (*f.*) — blaas; (*pl.*) pokke; **bexigas**
doidas — waterpokkies

bexigoso, -sa, **bexiguento**, -ta — pokdalig

bezerro (*m.*) — kalf

bibe (*m.*) — oorkleed

biberão (*m.*) — bababottel

bíblia (*f.*) — Bybel

bíblico, -ca — Bybels

biófilo (m.) — bibliofiel
bibliografia (f.) — bibliografie
biográfico, -ca — bibliografies
biógrafo (m.) — bibliograaf
biblioteca (f.) — biblioteek
bibliotecário (m.) — bibliotekaris
bica (f.) — spuitkraan; swart koffie; **estar à bica** — om op die punt te staan om; **suar em bica** — om strome te sweet
bicada (f.) — pik (met bek)
bicarbonato (m.) — bikarbonaat, koeksoda
bicha (f.) — bloedsuier; tou; **bicha solitária** — lintwurm; **estar na bicha** — om tou te staan
bichado, -da (Bras.) — wurmrig
bichanar — om te fluister
bichano (m.) — kietsie
bicharoco (m.) — lelike dier
bicho (m.) — dier, gogga; (*fig.*) lelike persoon; **bicho do mato** — eenspaaiër, alleenloper; **bicho de sete cabeças** — onding; netelige probleem
bicho-cabeludo (m.) — harige rusper
bicho-da-seda (m.) — sywurm
bichoso, -sa — vol maaiers
bicicleta (f.) — fiets
biciclista (m., f.) — fietsryer
bico (m.) — snawel, bek; **bico do lápis** — potloodpunt; **chapéu (m.) de três bicos** — driepuntige hoed; **bico de Bunsen** — bunsenbrander; **isso traz água no bico** — daar skuil iets daaragter; **jogar com pau de dois bicos** — om jou mantel na die wind te draai
bicolor — tweekleurig
bicudo, -da — skerp; **pessoa (f.) bicuda** — moeilike persoon; **problema (m.) bicudo** — stekelige probleem
bidé (m.) — sitbadjie
biela (f.) — suierstang, dryfstang
bienal — tweejaarliks
biénio (m.) — periode van twee jaar
bife (m.) — biefstuk; (*fig.*) Suid-Afrikaner, Rhodesiër (*Moç.*); **bife a cavalo** — biefstuk met gebakte eier
bifurcação (f.) — vurk (van pad)
bifurcar — om te vurk
bigamia (f.) — bigamie
bigamo, -ma — bigamies; (*subst.*) bigamis
bigode (m.) — snor
bigodeira (f.) — groot snor
bigorna (f.) — aambeeld
bijutaria (f.) — kostuumjuwele
bilabial — bilabiaal
bilateral — bilateraal
bilha (f.) — erdekruike
bilhar (m.) — biljart; **bilhar americano** — snoeker

bilharista (m., f.) — biljartspeler
bilhete (m.) — kaartjie, briefie; **bilhete de ida-e-volta** — retoerkaartjie; **bilhete postal** — poskaart
bilheteira (f.), bilheteria (f.) (Bras.) — kaartjieskantoor
bilheteiro (m.) — kaartjiesverkoper
biliar — gal
bilingue — tweetalig
bilinguismo (m.) — tweetaligheid
bilioso, -sa — mislik; driftig
bilis (f.) — gal
biltre (m.) — sedelose persoon, skurk
bimbo (m.) — plaasjapie
bimensal — twee-maandeliks
binário, -ia — binêr
binóculo (m.) — verkyker
binómio (m.) — binoom
biografado, -da — van wie 'n biografie geskryf is
biografia (f.) — biografie, lewensbeskrywing
biográfico, -ca — biografies
biógrafo (m.) — biograaf
biologia (f.) — biologie
biológico, -ca — biologies
biologista (m., f.), biólogo (m.) — bioloog
biombo (m.) — skerm
bipartição (f.) — tweedeling
bipartido, -da — tweedelig
bípede — tweevoetig
birra (f.) — koppigheid
birrento, -ta — koppig, opvlieënd
bis! — weer so!, nog!
bisão (m.) — bison, Amerikaanse buffel
bisavô (m.) — oorgrootvader, oupagrootjie
bisavó (f.) — oorgrootmoeder, oumagrootjie
bisbilhotar — om te snuffel
bisbilhoteiro (m.) — agie, steekneus
bisbilhotice (f.) — rondsnuffelary
biscate (m.) — byverdienste
biscoiteira (f.) — besluitblik
biscoito (m.) — beskuit
bisnaga (f.) — buis
bisneta (f.) — agterkleindogter
bisneto (m.) — agterkleinseun
bisonho, -nha — onervare, teruggetrokke; (*subst.*) groentjie, rekrut
bispado (m.) — bisdom
bispo (m.) — biskop; o **bispo venerando** — sy edele die biskop; a **comida cheira a bispo** — die kos het 'n brandsmaak
bissectriz (f.), bissetriz (f.) (Bras.) — hoekhalveerder
bissexto, -ta — skrikkel-
bissexual — tweeslagtig
bisturi (m.) — skalpel

biter (*m.*) — bittersous
bitola (*f.*) — maat, maatstaf, patroon;
bitola estreita — smal spoor; **bitola larga** — wye spoor
bivacar — om te bivakkeer
bivaque (*m.*) — bivak
bizantinismo (*m.*) — haarklowery
bizantino, -na — Bisantyns
bizarria (*f.*) — grootmoedigheid; verwaandheid; bizarheid; **como vai essa bizarria?** — hoe gaan dit vanmôre?
bizarro, -ra — indrukwekkend, groots; grillig, vreemd, bizar
blandícia (*f.*) — liefkosing, streling
blandicioso, -sa — liefkosend, strelend
blasfemar — om (gods)lastering te pleeg, te blasfemeer
blasfémia (*f.*) — (gods)lastering, blasfemie
blasfemo, -ma — (gods)lasterlik; (*subst.*) (gods)lasteraar
blasonar — om te blasoeneer, te praal, te spog
blefar (*Bras.*) — om te bluf
blefe (*m.*) (*Bras.*) — bluf
blindagem (*f.*) — pantsering
blindar — om te pantser
bloco (*m.*) — blok
bloquear — om te blokkeer, te versper
bloqueio (*m.*) — blokkade, versperring
blusa (*f.*) — bloes
blusão (*m.*) — (leer)baadjie, windjak
boá (*f.*) — boa
boa (*f.*) — luislang
boa — vide: **bom**; **vir às boas** — om in der minne te skik
boal (*m.*) **cachudo, boal-calhariz** (*m.*) — soorte kristaldruive
boa noite — goeienaand, goeienag
Boas-Festas (*f. pl.*) — Geseënde Kersfees
boas-vindas, dar as... — om welkom te heet
boa tarde — goeiemiddag
boateiro (*m.*) — gerugverspreider
boato (*m.*) — gerug
bobagem (*f.*) (*Bras.*) — onsin
bobina (*f.*) — tol, spoel; klos
bobinagem (*f.*) — oprol (van gare en draad om 'n tol), wikkeling
bobinar — om op te rol, op te tol, te wikkel
bobo (*m.*) — nar; (*adj.*) onnosel, dom
boca (*f.*) — mond; **crece-me água na boca** — my mond water; **a faca tem bocas** — daar is skare in die lem; **a boca do rio** — riviermond; **ter má boca** — om kieskeurig te eet; **ter boa boca** — om alles te eet; **com o credo na boca**

— vol angs; **ter/ser boca de favas** — om te mompel; **boca da noite** — vroeg-aand; **boca de cena** — verhoogportaal; **amargos** (*m. pl.*) **de boca** — bekom-mernis; **fazer a boca doce** — om heuning om die mond te smeer; **tirar da boca** — om jou tekort te doen; **nas bocas do mundo** — op almal se lippe; **ter o coração ao pé da boca** — om jou hart op die mou te dra; **pagar à boca do cofre** — om kontant te betaal; **boca de fogo** — vuurmond; **pela boca morre o peixe** — moenie te veel praat nie
boca-de-lobo (*f.*) — leeubekkie
bocado (*m.*) — mondvul, bietjie, stuk
bocal (*m.*) — mondstuk; bronmuur; ope-ning
boçal — onopgevoed, onbeskaafd
bocajar — om te gaap
bocejo (*m.*) — gaap
bochecha (*f.*) — pofwang
bochechar — om die mond te spoel
bochecho (*m.*) — mondvul vloeistof
bochechudo, -da — pofwangig
bócio (*m.*) — kropgeswel
boda (*f.*) — bruilof; **bodas de prata** — silwerbruilof; **bodas de ouro** — goue bruilof; **bodas de diamante** — diamant-bruilof
bode (*m.*) — bokram; **barba** (*f.*) **de bode** — bokbaardjie; **bode expiatório** — sondebok
bodega (*f.*) — smerige plek; gemors
bodo (*m.*) — feestelike uitdeling van kos aan die armes
bodoque (*m.*) (*Bras.*) — slingervel
bodum (*m.*) — stank
Boémia (*f.*) — Boheme; artiestewêreld
boémio, -ia — boheems; (*subst.*) Bohe-mer; bohémien
boer (*m.*) — Boer; (*adj.*) Boere-
bofe (*m.*) (*coll.*) — long; **deitar os bofes pela boca** — om poot-uit te wees
bofetada (*f.*), **bofetão** (*m.*) — klap; **bofetada sem mão** — klap in die gesig (*fig.*)
boi (*m.*) — os; **a passo** (*m.*) **de boi** — op 'n slakkepas; **anda o carro adiante dos bois** — die kar is voor die perde gespan (*fig.*)
bóia (*f.*) — boei, dryfton; (*Bras.*) (*coll.*) eetgoed; **bóia de salvação** — reddings-boei; **não ver bóia** — om geen benul te hê nie
boiada (*f.*) — trop osse
boiadeiro (*m.*) (*Bras.*) — ossedrywer
boiante — drywend

boião (*m.*) — konfytfles
boiar — om (op die water) te dryf; om te aarsel
boicotagem (*f.*) — boikot
boicotar, boicotear — om te boikot
boieiro (*m.*) — ossedrywer
boina (*f.*) — baret
bojo (*m.*) — pens, buik, ronding
bojudo, -da — gepens, gebuik
bola (*f.*) — bal; **dar bola** (*Bras.*) — om geen notisie te neem nie; **ele não regula bem da bola** — hy het nie al sy varkies nie
bolacha (*f.*) — beskuitjie
bolandas, andar em... — om rond te skarrel
bolbo (*m.*) — bol, blombol
bolboso, -sa — bolagtig, bol-
bolchevismo (*m.*) — Bolsjewisme
bolchevista (*m., f.*) — Bolsjewis; (*adj.*) Bolsjewisties
boleia — koetsiersbok; **dar uma boleia** — om 'n geleentheid te gee, op te laai
bolero (*m.*) — bolero
boletim (*m.*) — bulletin; vaktydskrif
boletineiro (*m.*) — telegrambesteller
bolha (*f.*) — blaar, blasie
bólido (*m.*), **bólido** (*m.*) — vuurbol; ren-motor
bolina (*f.*) — halslyn (*naut.*)
bolinar — om te laveer
Bolivia (*f.*) — Bolivia
boliviano, -na — Boliviaans, van Bolivia; (*subst.*) Boliviaan
bolo (*m.*) — koek; **bolo de noiva** — bruidskoek, troukoek
Bolonha (*f.*) — Bologna, Boulogne
bolonhês, -nhesa — van Bologna; (*subst.*) inwoner van Bologna
bolor (*m.*) — muf
bolorento, -ta — muwwerig
bolota (*f.*) — akker, eikel
bolotal (*m.*) — groep akkerbome
bolsa (*f.*) — handsak, beurs; **bolsa de estudo** — studiebeurs; **Bolsa de Joanesburgo** — Johannesburgse effektebeurs; **alargar os cordões à bolsa** — om ruimskoots te spandeer; **puxar pela bolsa** — om op te dok
bolseiro (*m.*), **bolsista** (*m., f.*) (*Bras.*) — beurshouer
bolso (*m.*) — sak (klere)
bom, boa — goed; **bom dia** — goeie môre; **de bom grado** — graag
bomba (*m.*) — bom; **bomba atômica** — atoomboom; **levar bomba** (*Bras.*) — om te dop

bomba (*m.*) — pomp; **bomba aspirante** — suigpomp; **bomba premente** — drukpomp; **bomba de incêndios** — brandspuit; **bomba de gasolina** — vulstasie
bombardeamento (*m.*) — bombardement
bombardear — om te bombardeer
bombardeio (*m.*) — bombardement
bombardeiro (*m.*) — bomwerper, bombar-dier
bombástico, -ca — bombasties, hoogdra-wend
bombazina (*f.*) — koordferweel
bombeiro (*m.*) — brandweerman
bombista (*m., f.*) — bomgooier
bombo (*m.*) — trom
bombom (*m.*) — sjokoladelekker
bombordo (*m.*) — bakboord
bonachão, -chona, bonacheirão, -rona — goedgeaard, opreg
bonança (*f.*) — kalmte, windstilte
bonançoso, -sa — rustig, kalm
bondade (*f.*) — goedheid; **tenba a bondade de** — wees tog so goed om
bonde (*m.*) (*Bras.*) — trem
bondoso, -sa — goedig
boné (*m.*) — pet
boneca (*f.*) — pop
bonito, -ta — mooi, oulik
bonomia (*f.*) — goedaardigheid, opregtheid
bónus (*m.*) — bonus
boquiaberto, -ta — verbluf
boquilha (*f.*) — sigarethouer
bórax (*m.*) — boraks
borboleta (*f.*) — skoenlapper
borborinho (*m.*) — rumoer
borbotão (*m.*) — borreling
borbotar — om te borrel, uit te stroom, uit te kook
borbulha (*f.*) — puisie; botsel
borbulhagem (*f.*) — puisiegesig
borbulhar — om te borrel, uit te stroom, uit te kook, uit te pêrel
borco, de ... — onderstebo
borda (*f.*) — kant, rand
bordadeira (*f.*) — borduurwerkster
bordado (*m.*) — borduurwerk
bordão (*m.*) — kierie; (*fig.*) steun
bordar — om te borduur
bordejar — om van koers te verander
bordel (*m.*) — bordeel
bordelês, -lesa — van Bordeaux; (*subst.*) inwoner van Bordeaux
bordéus (*m.*) — wyn van Bordeaux
bordo (*m.*) — boord (skip); **livro** (*m.*) **de bordo** — logboek; **a bordo** — aan boord; **de bordo** — van boord, aan wal; **andar aos bordos** — om te slinger, heen en weer te swaai

bordoad (*f.*) — hou met 'n kerie
boreal — noorder-, boreaal
Borgonha (*f.*) — Boergondië; (*m.*) Boergondiese wyn
borgonhês, -nhesa — Boergondies; (*subst.*) Boergondier
borla (*f.*) — klossie; de **borla** — gratis
bornal (*m.*) — voersak, hawersak, sak
borne (*m.*) — batterypool
bornéu (*m.*) — inwoner van Borneo
borra (*f.*) — moer, afsaksel; afskuim
borra-botas (*m.*) — niksnuts
borracha (*f.*) — uitveër; rubber; **borracha de vinho** — wynfles
borrachão (*m.*) — dronkaard
borracheira (*f.*) (*coll.*) — besopenheid
borralheiro, -ra — huislik
borralho (*m.*) — gloeiende kole
borrão (*m.*) — klad
borrar — om vuil te maak, te besmeer
borrasca (*f.*) — stormwind
borrego (*m.*) — lam(metjie)
borrifar — om te besprinkel, in te klam, in te sprinkel
borrifo (*m.*) — besprinkeling; motreën
bosque (*m.*) — bos, woud
bosquejo (*m.*) — skets
bosta (*f.*) — beesmis
bota (*f.*) — stewel; **botas de água** — vis-termanslaarse; **botas de montar** — rystewels
bota-fora (*m.*) — tewaterlating; afskeids-partytjie
botânica (*f.*) — botanie, plantkunde
botânico, -ca — botanies, plantkundig; (*subst.*) botanikus, plantkundige
botão (*m.*) — knoop; knop; **botão de punho** — masjetknoop; **botão de rosa** — roosknop
botar — om neer te sit, te plaas; **botar água no vinho** — om water by die wyn te voeg
bote (*m.*) — bootjie; **ir no bote** (*coll.*) — om saam te stem
bote (*m.*) — steekhou, kaphou
botequim (*m.*) — kroegie
botica (*f.*) — apteek
boticário (*m.*) — apteker
botija (*f.*) — kruik
botim (*m.*) — stewel
botina (*f.*) — damestewel
boto (*m.*) (*Bras.*) — seevark
botoeira (*f.*) — knoopsgat
bovino, -na — bees-; **gado** (*m.*) **bovino** — beeste, vee
boxe (*m.*) — boks

braça (*f.*) — vadem
braçada (*f.*) — armvol
bracelete (*m.*) — armband
braço (*m.*) — arm; **cadeira** (*f.*) **de braços** — leun(ing)stoel, armstoel; **braços arregaçados** — opgerolde moue; **cortar os braços** — om te kortwiek; **falta** (*f.*) **de braços** — mannekragtekort; **dar o braço a torcer** — om jou neer te lê by; **de braço dado** — ingehaak; **estar a braços com** — om te kampe te hê met; **ser o braço direito de alguém** — om iemand se regterhand te wees; **braço da viola/da guitarra** — nek van die ghitaar; **ter o braço comprido** — om 'n handjie oral in te hê
bradar — om te skreeu, te gil; **bradar aos céus** — om ten hemele te skreeu
brado (*m.*) — kreet, gil
Bragança (*f.*) — Braganza; **Casa** (*f.*) **de Bragança** — Portugese koninklike huis en Brasiliaanse keisershuis
bragantino, -na — van Braganza; (*subst.*) inwoner van Braganza
braguilha (*f.*) — gulp
bramar, bramir — om te brul, te bulk; om te bulder
bramido (*m.*) — gebrul, gebulk, gebulder, geloei
brancas (*f. pl.*) — grys hare
branco, -ca — wit; blank; **armas** (*f. pl.*) **brancas** — kap- en steekwapens; **bebidas** (*f. pl.*) **brancas** — sterk drank; **carta** (*f.*) **branca** — vrye hand; **cheque** (*m.*) **em branco** — blanko tjek; **roupa** (*f.*) **branca** — onderklere; **verso** (*m.*) **branco** — rymlose vers; **de ponto em branco** — deftig geklee; **passar a noite em branco** — om 'n slapelose nag te hê
brancura (*f.*) — witheid
brandão (*m.*) — groot kers; fakkel
brande (*m.*) — brandewyn
brandir — om te swaai
brando, -da — sag, mild
brandura (*f.*) — sagtheid, mildheid
branqueador (*m.*) — bleikmiddel
branquear — om wit te maak, te bleik
brânquias (*f. pl.*) — kiewe
brasa (*f.*) — gloeiende kool; **estar em brasa** — om te kook van woede; **chegar a brasa à sua sardinha** — om jouself te bevoordeel
brasão (*m.*) — wapenskild
braseiro (*m.*) — vuurpan, „mpoula”
Brasil (*m.*) — Brasilië

brasileirismo (*m.*) — brasilianisme
brasileiro, -ra — Brasiliaans; (*subst.*) Brasiliaan
bravata (*f.*) — grootpraterij
bravio, -ia — wild, woens, grof
bravo, -va — dapper; braaf; **cereja** (*f.*)
 brava, **figo** (*m.*) **bravo** — wildekersie, wildevy; **costa** (*f.*) **brava** — onherberg-same kus; **mar** (*m.*) **bravo** — stormagtige see; **terreno** (*m.*) **bravo** — onbeboude grond; **bravo!** — bravo!
bravura (*f.*) — dapperheid; **ária** (*f.*) **de bravura** — bravourstuk
brecha (*f.*) — bres; **abrir brecha** — om 'n bres te slaan
brejeiro, -ra — ondeund, stout, suggestief
brejo (*m.*) — droë klipperige grond; moerassige grond
brenha (*f.*) — oerwoud; **nas brenhas de** — diep in
Bretanha (*f.*) — Bretagne
breião, -tã — van Bretagne, Bretons; (*subst.*) inwoner van Bretagne, Breton
breu (*m.*) — teer; **escuro como breu** — pikswart
breve (*f.*) — dubbele noot
breve — kort; **em breve** — binnekort; kortliks
brevetado, -da — van 'n vlieglicensie voor-sien
breviário (*m.*) — brevier
brevidade (*f.*) — korthed, beknoptheid
bricabrique (*m.*) — snuisterye
brida (*f.*) — toom; **a toda a brida** — op volle galop
bridge (*m.*) — brug (kaartspel)
briga (*f.*) — rusie, skermutseling
brigada (*f.*) — brigade
brigadeiro (*m.*) — brigadier
brigantino, -na — van Braganza; **Dinastia** (*f.*) **Brigantina** — die huis van Braganza
brigão, -gona — strydslut
brigar — om te veg
brilhante — briljant, skitterend; (*subst.*) (*m.*) diamant, briljant
brilhantina (*f.*) — haarolie
brilhar — om te skyn, te skitter, te glans, te glinster, te blink
brilho (*m.*) — glans
brincadeira (*f.*) — speletjie, skerts
brincalhão, -lhona — vol kaskenades; (*subst.*) grappmaker
brincar — om te speel (kinders), te korswel
brinco (*m.*) — oorbel, oorkrabbertjie
brindar — om 'n heildronk in te stel
brinde (*m.*) — heildronk; **fazer um brinde** — om 'n heildronk in te stel

brinquedo (*m.*) — speelding
brio (*m.*) — lewendigheid, selfvertroue; puntenierigheid
brioso, -sa — lewendig, selfversekerd; pun-tenerig
briquete (*m.*) — briket
brisa (*f.*) — windjie, luggie, bries
britadora (*f.*) — klipbreker
britânico, -ca — Brits; (*subst.*) Brit
britar — om te vergruis; **britar as leis** — om die wet te verbreek
broa (*f.*) — mieliebrood
broca (*f.*) — boor; boormasjien; boor-wurm, boorkewer
brocado (*m.*) — brokaat
brocar — om te boor, te deurboor
brocha (*f.*) — spykertjie
broche (*m.*) — borsspeeld
brochura (*f.*) — brosjure
bróculos (*m. pl.*) — brokkoli
bronco, -ca — dom, grof, toe (*fig.*)
brônquo (*m.*) — longpyp
bronquite (*f.*) — brongitis
bronze (*m.*) — brons
bronzear — om te verbrons; om bruin te brand
brônzeo, -ea — brons-, uit brons; brons-keurig
brotar — om uit te spruit, voort te bring
brotinho (*m.*) (*coll.*) (*Bras.*) — doedie
broto (*m.*) — loot; tienerpoppie
brotoeja (*f.*) — jeukuitslag; gejeuk
broxa (*f.*) — kwas
bruços, de... — op die maag
bruma (*f.*) — mis, newel
brumoso, -sa — mistig, dynserig
brunidor (*m.*) — bruineerstaal
brunir — om te bruineer
brusco, -ca — kortaf, plotseling
brusquidão (*f.*) — bruuskheid, kortafheid
brutal — brutaal
brutalidade (*f.*) — brutaliteit
brutalizar — om te verdierlik, te verdom; om te mishandel
brutamontes (*m.*) (*coll.*) — boslanser
bruteza (*f.*), **brutidade** (*f.*) — bruutheid, ruheid, brutaliteit
bruto, -ta — bruut; onbeskof, grof; **diamante** (*m.*) **bruto** — ongeslypte diamant; **peso** (*m.*) **bruto** — bruto gewig
bruxa (*f.*) — heks, townares
bruxaria (*f.*), **bruxedo** (*m.*) — hekserij
Bruxelas (*f. pl.*) — Brussel
bruxelense — van Brussel; (*subst.*) Brus-selaar
bruxo (*m.*) — townenaar
bruxuleante — flikkerend

bruxulear — om te flikker
bubão (m.) — kliergeswel, buil
bubónico, -ca — buile-
bucal — mond-; **tomar por via bucal** — moet ingeneem word
bucha (f.) — pluisie; (*mech.*) bus; **bucha de pão** — stuk brood
bucho (m.) — beesmaag, pens
buço (m.) — dons, melkbaard
bucólico, -ca — bukolies, landelik
bucolismo (m.) — landelike poësie
Buda (m.) — Boeddha
budismo (m.) — Boeddhisme
budista (m., f.) — Boeddhis
búfalo (m.) — buffel
bufante — opgepof, pof-
bufão (m.) — nar
bufar — om te hyg
bufarinheiro (m.) — venter, smous
bufete (m.) — buffet; skinktoonbank
bufo (m.) — uil; polisie-informant, ver-
 klikker
bugalho (m.) — gal (*bot.*); **misturar alhos com bugalhos** — om alles te verwar
bugia (f.) — klein kers
bugiar — om rond te peuter
bugiganga (f.) — bagatel, kleinigheid;
 (*pl.*) stukkie en brokkies
bula (f.) — (pouslike) bul; (*Bras.*) beskry-
 wing by farmaseutika
buldogue (m.) — bulhond
bule (m.) — (tee-/koffie-)pot
Bulgária (f.) — Bulgarye
búlgaro, -ra — Bulgaars; (*subst.*) Bulgaar
bulha (f.) — rusie
bulhento, -ta — skoorsoekend
bulício (m.) — gedruis, gewoel
buliçoso, -sa — woelig
bulir — om saggies te bewceg, te roer
bumba! — boems!

bumba-meu-boi (m.) (Bras.) — volksdans
 waarin 'n os die hoofrol speel
buque (m.) — visserspootjie
bur (m.) — Boer
buraco (m.) — gat, gaatjie
burburinho (m.) (Bras.) — vide: **borbo-
 rinho (m.)**
burel (m.) — sakgoed, goiing
burgo (m.) — dorp
burguês (m.) — burger; stedeling; (*adj.*)
 burgerlik
burguesia (f.) — middelklas, burgerstand;
 bourgeoisie
buril (m.) — graveernaald; beitel
burilar — om te graveer, uit te beitel;
 (*fig.*) om af te werk
burla (f.) — swendel
burilão (m.) — swendelaar
burlar — om te kul, om die bos te lei
burlesco, -ca — burlesk
burocracia (f.) — burokrasie
burocrata (m., f.) — burokraat
burocrático, -ca — burokraties
burrice (f.) — stommiteit
burro (m.) — donkie, esel; **trabalhar como um burro** — om baie hard te werk, te sloof; **burro de carga** — werkesel; **vozes de burro não chegam ao céu** — klets
 maar, dit maak tog nie saak nie
busca (f.) — soektog; **em busca de** — op
 soek na
buscar — om te soek
bússola (f.) — kompas
busto (m.) — bors; borsmaat; borsbeeld
butano (m.) — butaan
Butão (m.) — Bhoetaan
buxo (m.) — buksboom
buzina (f.) — toeter
buzinar — om te toet
búzio (m.) — spiraalskulp

C

cá — hier, hiernatoe, hierheen
cabeça (f.) — kalbas
cabaia (f.) — kimono
cabal — omvattend, volledig
cabala (f.) — kabbala; intrige
cabalista (m., f.) — Kabbalis
cabalístico, -ca — van die Kabbala; Kab-
 balisties, geheimsinnig
cabana (f.) — hut, stroois
cabanal (m.) — afdak
cabaneiro (m.) — hutbewoner

cabaz (m.) — mandjie
cabeça (f.) — kop, hoof, kopstuk; **cabeça de casal** — boedel-eksekuteur; **cabeça de pau** — houtkop, onnosele persoon; **cabeça-de-ponte** — brughoof; **cabeça-de-vento (m., f.)** — windbroek; **andar de cabeça à roda** — om op hol te gaan; **andar com a cabeça no ar** — om met die kop in die wolke te loop; **levantar cabeça** — om kop bo water te kry; **perder a cabeça** — om die kluts kwyte

raak; **ter cabeça** — om slim te wees;
ter 50 cabeças de gado — om 50 stuks
 vee te hê; **isso não tem pés nem cabeça**
 — dit raak kant nòg wal; **à cabeça de**
 — aan die spits; **ele é o cabeça da**
revolução — hy is die kopstuk van die
 rewolusie; **ele é a cabeça da revolução**
 — hy is die brein van die rewolusie
cabeçada (f.) — kopstamp
cabeçal (m.) — kopkussing
cabeçalho (m.) — briefhoof, koeranthoof;
 banieropskrif
cabeção (m.) — priesterboordjie
cabecear — om (met die kop) te knik
cabeceira (f.) — koppenent; kussing; **cabe-**
ceira da mesa — kop van die tafel;
mesa (f.) de cabeceira — bedtafel
cabecilha (m.) — leier
cabeço (m.) — kruin
cabeçudo, -da — met 'n groot kop; dwars-
 koppig
cabedal (m.) — leer; rykdom; **de muitos**
cabedais — kapitaalkragtig
cabedelo (m.) — slikbank
cabeleira (f.) — hare; **cabeleira postiça** —
 prui; **cabeleira do cometa** — komeet-
 stert; **pau (m.) de cabeleira** — chaperon
cabeleireiro (m.) — dameshaarkapper
cabelo (m.) — haar, hare
cabeludo, -da — harig; immoreel (*Bras.*)
caber — om te pas; om van pas te wees;
não caber em si de alegria — om uit-
 sinnig te wees van vreugde
cabide (m.) — skouertjie
cabido (m.) — domkapittel
cabimento (m.) — paslikheid; **ter cabimen-**
to — om ter sake te wees
cabina (f.), cabine (f.) — kajuit, hut,
 'kompartement; **cabina (cabine) telefónica**
 — telefoonhokkie
cabisbaixo, -xa — neerslagtig
cabo (m.) — kabel; **cabo aéreo** — lug-
 draad, antenne; **cabo subterrâneo** — on-
 dergrondse kabel; **cabo submarino** — on-
 dersese kabel; **cabo de travão** — hand-
 remkabel
cabo (m.) — korporaal; **cabo de esquadra**
 — polisiesersant
cabo (m.) — kaap; steel; **Cidade do Cabo**
 — Kaapstad; **cabo de martelo** — ha-
 mersteel; **cabo de vassoura** — besem-
 stok; **de cabo a cabo** — van begin tot
 end, van hoek tot kant; **ao cabo de dois**
dias — oor twee dae; **ir às do cabo** —
 om uitermate woedend te wees; **levar a**
cabo — om grondig af te handel
caboclo, -la (Bras.) — kleurling-; (*subst.*)
 Kleurling

cabograma (m.) — kabelgram
cabotagem (f.) — kusskeepvaart (plaaslik)
cabotino (m.) — prulakteur; iemand wat
 wil aandaag trek
cabouco (m.) — uitgrawing
cabouqueiro (m.) — fondamentgrawer
cabo-verdiano, -na — van Kaap-Verde;
 (*subst.*) inwoner van Kaap-Verde
cabra (f.) — bokkooi
cabra-cega (f.) — blindemol
cabreiro (m.) — bokwagter
cabresteante (m.) — windas
cabresto (m.) — halterriem
cabril (m.) — bokkraal
cabriolé (m.) — kabriolet, eenperdkar
cabrito (m.) — boklam
cabrocha (f.) (Bras.) — donker kleurling-
 meisie
cábula (f.) (coll.) — onwettige notas in
 eksamenkamer; (*m.*) lui student
caça (f.) — jag; wild, wildvleis; **caça gros-**
sa — grootwild; **trompa (f.) de caça** —
 jaghoring; **levantar caça** — om die wild
 op te jaag
caçada (f.) — jagtog
caçadeira (f.) — haelgeweer
caçador (m.) — jagter
caça-minas (m.) — mynveër
cação (m.) — hamerhaai
caçar — om te jag
cacarejar — om te kekkel
caçarola (f.) — kastrol
cacatua (f.) — kaketoë
cacau (m.) — kakao
cacaua (m.) — kakaoplantasie
cacaueiro (m.) — kakaoboomb
cacetada (f.) — knuppelhou; **que cacetada!**
 (*Bras.*) — dis lastig!
cacete (m.) — knuppel; (*adj.*) (*Bras.*) las-
 tig, vervelig
caceteiro (m.) — skoorsoeker; (*Bras.*) la-
 stige persoon
cachaça (f.) — suikerrietbrandewyn
cachação (m.) — nekslag
cachaceira (f.) — nekvleis van vark
cachaceiro, -ra — lief vir suikerrietdrank
cachaço (m.) — nek (van diere); varkbeer
cachalote (m.) — potvis
cachão (m.) — geborrel, borreling
cacheado, -da — krullerig
cachimhada (f.) — pof/trek uit die pyp
cachimbo (m.) — pyp
cachimónia (f.) (coll.) — kop; brein; (*fig.*)
 intelligensie
cacho (m.) — tros; krul
cachoar — om 'n stroomversnelling te
 vorm

cachoeira (*f.*) — watarval, stroomversneling
cachola (*f.*) (*coll.*) — kop; brein (*fig.*)
cachopa (*f.*) (*coll.*) — nooi
cachopo (*m.*) (*coll.*) — kêrel
cachorro (*m.*) — hondjie, welp; (*Bras.*) hond
cacifo (*m.*), **cacifro** (*m.*) — sluitkas, sluitlaai, brandkas
cacimba (*f.*) — reënwaterput
cacimbo (*m.*) — misbank
cacique (*m.*) — inboorlinghoofman in Suid-Amerika
caco (*m.*) — skerf
caçoadá (*f.*) — spotterny
caçoar — om te spot
cacoete (*m.*) (*Bras.*) — spiertrekking
cacofonia (*f.*) — kakofonie
cacofónico, **-ca** — kakofonies
cacto (*m.*) — kaktus
caçula (*m., f.*) — jongste kind
cada — elke, iedere; **cada qual/cada um** — elkeen; **cada cabeça, cada sentença** — soveel hoofde, soveel sinne; **cada louco com a sua mania** — elke diertjie het sy plesiertjie; **cada macaco no seu galho** — skoenmaker hou jou by jou lecs; **cada um por si e Deus por todos** — elkeen vir homself en die duiwel vir ons almal
cadafalso (*m.*) — skavot
cadarço (*m.*) (*Bras.*) — lint
cadastral — kadastraal, kadaster-
cadastro (*m.*) — kadaster, grondregister; strafregister
cadáver (*m.*) — lyk
cadavérico, **-ca** — lykagtig
cadeado (*m.*) — hangslot
cadeia (*f.*) — ketting; tronk
cadeira (*f.*) — stoel; leerstoel; (*pl.*) heupe
cadeiral (*m.*) — koorbanke
cadeirão (*m.*) — gemakstoel
cadela (*f.*) — teef
cadência (*f.*) — kadans, cadenza
cadenciado, **-da** — ritmies, reëlmatig
cadente — vallend; **estrela** (*f.*) **cadente** — verskietende ster
caderneta (*f.*) — notaboekie; spaarbankboekie; **caderneta escolar** — rapportboek; **caderneta militar** — militêre diensboekie
caderno (*m.*) — oefeningboek; **caderno de encargos** — pligteboek, handleiding
cadete (*m.*) — kadet
cadilho (*m.*) — bakkie waarin rubbersap opgevang word

cadilhos (*m. pl.*) — fraiings; **quem tem filhos, tem cadilhos** — kinders bring sorge
cadinho (*m.*) — smeltpot, smeltkroes
caducar — om te verval
caducidade (*f.*) — bouvalligheid, verval; kaduksheid
caduco, **-ca** — bouvallig, vervalle; kaduks; (*bot.*) afvallend
café (*m.*) — koffie; kafee; **café com leite** — wit koffie; **café simples** — swart koffie
cafeal (*m.*), **cafeiral** (*m.*), **cafèzal** (*m.*) — koffieplantasie
cafeiro (*m.*), **cafèzeiro** (*m.*) — koffiestruik
caféico, **-ca** — koffie-; **ácido** (*m.*) **caféico** — koffiesuur
cafeicultor (*m.*) — koffieboer
cafeicultura (*f.*) — koffieboerdery
cafeina (*f.*) — kafeïne
cafetã (*m.*) — kaftan
cafeteira (*f.*) — koffiepot
cafezinho (*m.*) — koppie mokka
cáfila (*f.*) — karavaan, trop kamele
cafraria (*f.*) — Kaffraria
cafre (*m.*) — kaffer; (*adj.*) kaffer-
cafreal — kaffer-
cágado (*m.*) — waterskilpad
caiação (*f.*) — afwit
caiadela (*f.*) — laag witsel
caiador (*m.*) — man wat afwit
caiadura (*f.*) — afwit; witsel
caiar — om te kalk, af te wit
cãibra (*f.*) — kramp
caičara (*f.*) (*Bras.*) — dooie bos, palisade; landingsbruggie
caieira (*f.*) — kalkoond
caimão (*m.*) — kaaiman
caipira (*m.*) (*Bras.*) — boslanser
caipirada (*f.*) (*Bras.*) — groep boslansers
caipora (*m.*) (*Bras.*) — tokkelossie; (*adj.*) onheilbringend
caique (*m.*) — kaag
cair — om te val, te daal; **cair no laço** — om in die val te loop; **cair em tentação** — om in versoeking te kom; **cair em pecado** — om te sondig; **cair em graça** — om genade te vind; **cair em desgraça** — om in onguns te raak; **cair em si** — om te besef; **cair no esquecimento** — om in vergetelheid te raak; **caiu-me o coração aos pés** — ek het alle moed verloor
Cairo (*m.*) — Kaïro
cairo (*m.*) — tou uit kokosvesel
cais (*m.*) — kaai

caixa (*f.*) — kis, doos; groot trom; kassiershokkie; kontantinname; **caixa económica** — spaarbank; **caixa de óculos** — brildoois; (*coll.*) brildraer; **caixa de pensões** — pensioenfonds; **caixa postal** — posbus; **caixa de ressonância** — resonansieholte; **caixa torácica** — borskas; **toque** (*m.*) **de caixa** — tromslag; a **toque de caixa** — onder dwang

caixa (*m.*) — kassier

caixão (*m.*) — doodkis

caixeiro (*m.*) — winkelklerk; **caixeiro viajante** — handelsreisiger

caixilho (*m.*) — venster raam, kosyn

caixotaria (*f.*) — houtkissfabriek

caixote (*m.*) — houtkis(sie)

caixoteiro (*m.*) — houtkisvervaardiger

cajadada (*f.*) — hou met 'n kiere; **matar dois coelhos de uma cajadada** — om twee vlieë met een klap te slaan

cajado (*m.*) — herderstaf

caju (*m.*) — kasjoe

cajueiro (*m.*) — kasjoeboom

cal (*f.*) — kalk

cala (*f.*) — baaitjie; blokkie

calaboioço (*m.*), **calabouço** (*m.*) — tronksel

calacear — om leeg te lê (*fig.*)

calaceiro, **-ra** — lui

calada (*f.*) — stilte; **pela calada** — onderduims, agterbaks, heimlik; **pela calada da noite** — in die stilte van die nag

calado, **-da** — ingetoë, stil, terughoudend

calado (*m.*) — diepgang

calafate (*m.*) — kalfateraar

calafetação (*f.*), **calafetagem** (*f.*), **calafetamento** (*m.*) — kalfatering

calafetar — om te kalfater

calafrio (*m.*) — koue rilling, gril

calamidade (*f.*) — ramp, kalamiteit

calamitoso, **-sa** — rampspoedig

cálam (*m.*) — veerpen; digstyl

calandra (*f.*) — kalander, glansmasjien

calandragem (*f.*) — kalanderproses

calandrar — om te kalander

calandreiro (*m.*) — kalanderwerker

calão (*m.*) — sleng, bargoens; (*adj.*) lui

calar — om te swyg; om te verswyg, stil te maak; **calar-se** — om stil te bly, te swyg

calar — om oop te sny; **calar baioneta** — om die bajonet aan die geweer te sit

calçada (*f.*) — steil straat, sypaadjie (*Bras.*)

calçadeira (*f.*) — skoenlepel

calçado (*m.*) — skoeisel

calcanhar (*m.*) — hakskeen, hiel

calção (*m.*) — kortbroek; **calção de banho** — baaiibroek

calcar — om te vertrap; om af/na te trek

calçar — om (skoene, handskoene, kouse) aan te trek; **calçar o carro** — om nuwe bande aan te sit; **calçar a mesa** — om die tafel te stut; **calçar a rua** — om die straat te teer; **calçar-se** — om skoene aan te trek

calcário, **-ia** — kalk-; (*subst.*) kalksteen

calças (*f. pl.*) — langbroek; broekie; **em calças pardas** — in die moeilikheid

calcear — om met stene uit te lê

calcetaria (*f.*) — steenlegging

calceteiro (*m.*) — steenlêër

calcifero, **-ra** — kalkhoudend

calcificação (*f.*) — verkalking, kalkafsetting

calcificar — om te verkalk, kalk af te set

calcinação (*f.*) — kalsinerig, verkalking, verassing

calcinar — om te verkalk, te kalsineer; om te veras; (*fig.*) om te verkool

cálcio (*m.*) — kalsium

calço (*m.*), **calce** (*m.*) — keil, wig

calco (*m.*) — natekening

calcorrear (*coll.*) — om voet te slaan

calculadora (*f.*) — rekenmasjien

calcular — om te (be)reken

calculável — berekenbaar

calculista — berekenend

cálculo (*m.*) — graweel

cálculo (*m.*) — rekening, berekening, kalkulasie

calda (*f.*) — stroop; (*pl.*) warmwaterbron

caldaico, **-ca** — van Chaldea; (*subst.*) inwoner van Chaldea

caldeação (*f.*), **caldeamento** (*m.*) — saamsmelting

caldear — om te versmelt, saam te sweis

Caldeia (*f.*) — Chaldea

caldeira (*f.*) — kookpot, stoomketel, warmwatertenk

caldeirada (*f.*) — tradisionele Portugese visbredie

caldeirão (*m.*) — groot kookpot; maalgat, slaggat

caldeiraria (*f.*) (*obs.*) — straat van die ketelmakers

caldeireiro (*m.*) — ketelmaker

caldeu, **-eia** — Chaldeeus; (*subst.*) Chaldeer

caldo (*m.*) — vleiswater, aftreksel, consommé; **o caldo está entornado** — die vet is in die vuur

caleça (*f.*), **caleche** (*m.*, *f.*) — kales

calefaccion (*f.*) — verhitting

caleidoscópio (*m.*) — kaleidoskoop

caleira (*f.*) — geut
calejado, -da — vereelt; deurtrap, ervare
calejar — om te vereelt; om taai te maak (*fig.*)
calema (*f.*) — deining
calembur (*m.*) — woordspel
calemburista (*m., f.*) — woordspeler
calendário (*m.*) — kalender
calendas (*f. pl.*) — calendae; **para as calendas gregas** — in die jaar nul
calêndula (*f.*) — gousblom
calha (*f.*) — leivoor; gleuf van gordynstang
calhamaço (*m.*) (*coll.*) — ou dik boek; lelike vrou
calhambeque (*m.*) — tjorrie
calhar (*fig.*) (*coll.*) — om te pas; **se calhar vamos a Moçambique** — indien alles vlot verloop, gaan ons na Mosambiek
calhau (*m.*) — klip
calhete (*f.*) — inham
calibrador (*m.*) — kalibermaat; kalibreerder
calibrar — om te kalibreer
calibre (*m.*) — kaliber
caliça (*f.*) — verfskilfer, pleisterskilfer
cálice (*m.*) — kelk, blomkelk; **beber o cálice até às feses** — om die kelk van bitterheid tot op die bodem te ledig
caliciforme — kelkvormig
calicó (*m.*) — kaliko, sis
cálido, -da — warm
califa (*m.*) — kalief
califado (*m.*) — kalifaat
Califórnia (*f.*) — Kalifornië
californiano, -na — Kalifornies; (*subst.*) Kaliforniër
caligem (*f.*) — digte newel; donkerte; oogpêrel
caliginoso, -sa — duister
caligrafia (*f.*) — handskrif, kalligrafie, skoonskrif
caligráfico, -ca — kalligrafies
caligrafo (*m.*) — skoonskrywer, kalligraaf
calinada (*f.*) — lagwekkende flater
calista (*m., f.*) — liddoringsnyer, voetarts
calisto (*m.*) — onheilbringer (dobbelspele)
cálix (*m.*) — kelk
calma (*f.*) — stilte, windstilte; **faz calma** — dit is bladstil
calmante (*m.*) — kalmeermiddel
calmaria (*f.*) — windstilte
calmo, -ma — kalm, stil
calmoso, -sa — drukkend
calo (*m.*) — ee't, liddoring; (*fig.*) ongevoelghheid; **um homem de calo** — ervare man
caloiro (*m.*), **calouro** (*m.*) — groentjie

calombo (*m.*) — bult, knop
calor (*m.*) — warmte, hitte; **estar com calor/ter calor** — om warm te kry; **faz calor** — dit is warm; **apanhar um calor** — om te skrik
calorento, -ta — gevoelig vir hitte
caloria (*f.*) — kalorie
calorifero (*m.*) — verwarmmer
calorífico, -ca — warmtegewend, warmte-, hitte-; (*subst.*) (*m.*) verwarmmer
caloroso, -sa — vurig, gulhartig
calosidade (*f.*) — huidverharding
caloso, -sa — vereelt, eeltagtig
calota (*f.*) — kalotjie; sfeersegment; (*Bras.*) wieldop; **calota polar** — yskap
calote (*m.*) (*coll.*) — skuld
caloteiro (*m.*) (*coll.*) — gewoonteskuldenaar
calouro (*m.*) — groentjie
caluda! — hou jou mond!
calúnia (*f.*) — laster
caluniador (*m.*) — lasteraar
caluniar — om te (be)laster
calunioso, -sa — lasterlik
calva (*f.*) — bles; **descobrir a calva de alguém** — om iemand se swakhede te openbaar
calvário (*m.*) — Kruisberg; marteling
calvicie (*f.*) — kaalhoofdigheid
calvinismo (*m.*) — Calvinisme
calvinista (*m., f.*) — Calvinis; (*adj.*) Calvinisties
calvo, -va — kaalhoofdig, kaal
cama (*f.*) — bed; **cama de casal** — dubbelbed; **cama de corpo/de solteiro** — enkelbed; **cama de corpo e meio** — driekwartbed; **cama de dossel** — hemelbed; **estar de cama** — om bedlêend te wees; **fazer a cama a alguém** — om vir iemand 'n tameletjie te berei (*fig.*); **quarto** (*m.*) **de cama** — slaapkamer
camada (*f.*) — laag; uitslag
camafeu (*m.*) — kamee; (*coll.*) lelike vrou
camaleão (*m.*) — verkleurmanneltjie, trapsuutjies
câmara (*f.*) — kamer (*obs.*); **câmara de ar** — binneband; **câmara ardente** — roukamer; **câmara de combustão** — verbrandingskamer; **câmara de comércio** — sakekamer; **câmara escura** — donkerkamer; **Câmara de Indústria** — Kamer van Nywerheid; **câmara municipal** — stadsraad; stadhuis; **câmara de navegação** — navigasiekamer; **câmara fotográfica/cinematográfica** — (foto/rolprent-)kamera; **em câmara lenta** — in vertraagde tempo; **música** (*f.*) **de câmara** — kamermusiek

camarada (*m., f.*) — maat, kameraad
camaradagem (*f.*) — kameraadskap
camarão (*m.*) — garnaal
camarário, -ia — stadsraads-
camarata (*f.*) — slaapsaal
camareira (*f.*) — hofdame; (*Bras.*) kamer-
 meisie
camareiro (*m.*) — kamerheer; **camareiro-**
-mor — hoof-kamerheer
camarilha (*f.*) — binneste kring
camarim (*m.*) — kleedkamer
camaroeiro (*m.*) — garnaalnet
camarote (*m.*) — loge (teater); hut, kajuit
camaroteiro (*m.*) — hutbediende
camartelo (*m.*) — voorhamer
camba (*f.*) — velling (van houtwiel)
cambada (*f.*) — klomp, bende
cambatacho (*m.*) — skelmstuk
cambaleante — slingerend
cambalear — om te slinger
cambaleio (*m.*) — geslinger
cambalhota (*f.*) — bollemakiesie
cambial — wissel-; (*subst.*) (*f.*) — wissel
cambiante — van veranderlike kleur; **seda**
(f.) cambiante — weerskynsy
cambiar — om te wissel
câmbio (*m.*) — geldwisseling; wisselhokkie;
câmbio negro — onwettige geldwisseling
cambista (*m., f.*) — geldwisselaar; (*Bras.*)
 kaartjiewoekeraar
cambojano, -na — Kambodjaans; (*subst.*)
 Kambodjaan
cambota (*f.*) — velling; binnemuurse steier-
 werk
cambraia (*f.*) — kamerdoek
cameleiro (*m.*) — kameeldrywer
camélia (*f.*) — kamelia, japonika
camelo (*m.*) — kameel
camelô (*m.*) (*Bras.*) — straatventer
camião (*m.*) — vragmotor; **camião bascu-**
lante (*m.*) — wipbak; **camião-cisterna**
(m.), **camião-tanque** (*m.*) — tenkvrag-
 motor
caminhada (*f.*) — staptog
caminhante (*m., f.*) — stapper
caminhão (*m.*) — vide: **camião**
caminhar — om te loop, te stap
caminheiro (*m.*) — boodskapper
caminheta (*f.*) — bakkie, trokkie
caminho (*m.*) — weg, pad, voetpad; **cami-**
nho de ferro — spoorweg; **abrir cami-**
nho — om die weg te baan; **fazer**
caminho — om opgang te maak; **levar**
caminho — om verlore te raak; **tomar**
caminho — om jou voete te vind; **de**
caminho — onderweg
camionagem (*f.*) — vervoerbedryf

camioneta (*f.*) — bakkie, trokkie, stasiewa
camisa (*f.*) — hemp; **camisa de água** —
 watermantel; **camisa de cerimónia** —
 bors hemp; **camisa de cilindro** — silinder-
 voering; **camisa de noite** — nagrok; **em**
mangas de camisa — sonder baadjie;
meter-se em camisa-de-onze-varas — om
 in die sop te beland
camisa-de-forças (*f.*) — dwangbuis; (*fig.*)
 keurslyf
camiseiro (*m.*) — hempfabrikant; **vestido**
(m.) camiseiro — hempbloeserok
camiseta (*f.*) — onderhemp
camisola (*f.*) — onderhemp; trui; nagrok
(Bras.)
camomila (*f.*), **camomilha** (*f.*) — kamille
camondongo (*m.*) (*Bras.*) — muis
camonianista (*m., f.*) — Camões-kenner
camoniano, -na — met betrekking tot Luís
 de Camões
campa (*f.*) — plat grafsteen
campainha (*f.*) — klokkie; purperwinde
campainhada (*f.*) — klokgelui
campal — veld-; **batalha** (*f.*) **campal** —
 veldslag; **missa** (*f.*) **campal** — velddiens
campanado, -da — klokvormig
campanário (*m.*) — kloktoring; **política**
(f.) de campanário — lokaalpolitiek
campanha (*f.*) — veldtog, kampanje
campânula (*f.*) — klokbus
campar — om te spog; **campar de esperto**
 — om jou slim voor te doen
campeão (*m.*) — kampioen
campeona (*f.*) — kampioene
campeonato (*m.*) — kampioenskap
campesino, -na — landelik
campestre — landelik
campina (*f.*) — prêrie, grasvlakte
campino (*m.*) — berede bulwagter
campismo (*m.*) — kampeer
campista (*m., f.*) — kampeerder
campo (*m.*) — veld, sportveld; **campo de**
tênis — tennisbaan; **trazer a campo** —
 om ter sprake te bring; **casa** (*f.*) **de**
campo — vakansiehuis
camponês (*m.*) — kleinboer, boertjie
campónio (*m.*) — plaasjapie
camouflagem (*f.*) — camouflaage
camuflar — om te kamoefleer
camundongo (*m.*) (*Bras.*) — muis
camurça (*f.*) — gems; seems, sweedseleer
cana (*f.*) — riet; **cana do nariz** — neus-
 been
Canadá (*m.*) — Kanada
canadense (*Bras.*) — Kanadees
canadiano, -na — Kanadees

canal (*m.*) — kanaal; sloot; pypleiding; baan (televisie); **canal de irrigação** — leivoor; **canais de informação** — inligtingskanaal; verbindingsweg; **através dos canais diplomáticos** — langs diplomatieke weg

canalha (*f.*) — gespuis; (*m.*) karnallie

canalhice (*f.*) — karnalliestuk

canalização (*f.*) — kanalisering; riolering; toevoerleiding

canalizar — om te kanaliseer; om te rioleer; (*fig.*) om toe te spits

cananeu, -eia — Kanaänities; (*subst.*) Kanaäniet

canapé (*m.*) — sofa, kanapee; kanapee, southappie

Canárias (*f. pl.*) — Kanariese Eilande

canário (*m.*) — kanarie

canário, -ia — met betrekking tot die Kanariese Eilande; (*subst.*) inwoner van die Kanariese Eilande

canasta (*f.*) — canasta

canastra (*f.*) — mandjie

canastro (*m.*) (*coll.*) — liggaam; **dar cabo do canastro a alguém** — om iemand dood te slaan

canavial (*m.*) — rietbos, riete

canção (*f.*) — lied, gesang

cancela (*f.*) — traliewerk, traliedeur

cancelamento (*m.*) — kansellassie

cancelar — om te kanselleer

cancelo (*m.*) — plaashek

câncer (*m.*) — kanker; Kreef (sterrebeeld)

cancerar — om te verkanker

canceroso, -sa — kankeragtig; (*subst.*) kankerlyer

cancioneiro (*m.*) — versamelwerk van gedigte

cançoneta (*f.*) — popliedjie

cançonetista (*m., f.*) — popsanger

cancro (*m.*) — kanker

candeiro (*m.*) — lugter, lamp; **candeeiro de iluminação pública** — straatlamp

candeia (*f.*) — olielampie

candelabro (*m.*) — kandelaar

candência (*f.*) — gloeiing

candente — (wit)gloeiend

candidatar-se — om kandidaat te wees; om aansoek te doen

candidato (*m.*) — kandidaat

candidatura (*f.*) — kandidatuur, kandidaatskap

candidez (*f.*) — openhartigheid, naïwiteit

cândido, -da — sneeuwit; openhartig, naïef

candombe (*m.*) (*Bras.*) — negerdans

candombeiro (*m.*) (*Bras.*) — negerdanser

candomblé (*m.*) (*Bras.*) — rituele negerdans

candombleiro (*m.*), **candomblezeiro** (*m.*) (*Bras.*) — danser van rituele negerdans

candonga (*f.*) — smokkelhandel

candongueiro (*m.*) — smokkelaar

candor (*m.*) — witheid; openhartigheid, naïwiteit

candura (*f.*) — witheid; onskuldigheid, eenvoudigheid

caneca (*f.*) — beker

canela (*f.*) — kaneel; skeen, maermerrie; skoentjie, spoel (naaimasjien); **ter boas canelas** — om vinnig te kan loop

canelada (*f.*) — hou teen die maermerrie

canelar — om te groef, groewe te maak

caneleira (*f.*) — beenskut

caneleira (*f.*), **caneleiro** (*m.*) — kaneelboom

canelura (*f.*) — groef

caneta (*f.*) — pen; **caneta de tinta permanente** — vulpen; **caneta-tinteiro** (*Bras.*) — vulpen

cânfora (*f.*) — kamfer

canforado, -da — kamferhoudend, kamfercanga (*f.*) — juk

cangaceiro (*m.*) (*Bras.*) — struikrower

cangalhada (*f.*) — rommel

cangalhas (*f.*) — paksaal; (*coll.*) bril; **de cangalhas** — onderstebo

cangalheiro (*m.*) — muildrywer, begrafnisondernemer

cangalho (*m.*) — jukskei; (*coll.*) ou ding

cangote (*m.*) (*Bras.*) — agternek

canguru (*m.*) — kangaroo

canha (*f.*) — linkerhand; **às canhas** — agterstevoor

cânhamo (*m.*) — hennep; dagga

canhão (*m.*) — kanon; **canhão da bota/da manga** — stewelomslag/mou-omslag

canhenho (*m.*) — notaboekie, dagboekie

canhestro, -ra (*coll.*) — onhandig, lomp; sku; **trabalho** (*m.*) **canhestro** — knoeiwerk

canhonaço (*m.*) — kanonskoot

canhonada (*f.*) — kanonnade

canhonar — om kanonbatterye in stelling te bring

canhonear — om met kanonvuur te bestook

canhoneio (*m.*) — kanonvuur

canhoneira (*f.*) — kanonneerboot

canhoneiro, -ra — met kanonne bewapen

canhoto, -ta — links(handig)

canibal (*m.*) — kannibaal, mensvreter

canibalismo (*m.*) — kannibalisme, mensvretery

caniço (*m.*) — dun riet; (*Bras.*) hengelstok

canicula (*f.*) — hondsdae; Hondster

canicular — met betrekking tot die honds-dae

canil (m.) — hondehut, hondehok

canino, -na — hond-; **dente (m.) canino** — oogtand, slagtang; **ter uma fome canina** — om so honger soos 'n wolf te wees

canivete (m.) — sakmes

canja (f.) — hoendersop met rys

canjirão (m.) — bierpul

cano (m.) — (water)pyp; loop (vuurwapen); kap (van stewel)

canoa (f.) — roeiboot

canoeiro (m.) — roeier, roeibootmaker

cânon (m.), cânone (m.) — kanon (*teol.*)

canónico, -ca — kanonick; **direito (m.)**

canónico — kerkreg

canonista (m.) — kerkregseleerde

canonização (f.) — kanonisering

canonizar — om te kanoniseer

canonizável — kanoniseerbaar

canoro, -ra — harmonieus, welluidend; **ave (f.) canora** — sangvoël

cansaço (m.) — moegheid

cansado, -da — moeg

cansar — om te vermoei; **quem corre por gosto não cansa** — werk waarvan jy hou, vermoei jou nooit

cansativo, -va — vermoeiend

canseira (f.) — moegheid, afgematheid; moeite

cantadeira (f.) — volksliedsangeres

cantador (m.) — volksanger

cantão (m.) — kanton

cantar — om te sing; om te kraai; om te besing, te verheerlik; (*coll.*) om om te praai; **cantar vitória** — om koning te kraai; **cantar sempre a mesma cantiga** — om altyd dieselfde deuntjie te sing

cantaria (f.) — vormklip, gekapte klip

cantárida (f.) — Spaanse vlieg

cântaro (m.) — erdekrui; **tanta vez vai o cântaro à fonte até que lá fica** — cendag is cendag; **chove a cântaros** — dit reën ou meide met knopkieries

cantarolar — om te neurie

cantata (f.) — kantate

cantável — singbaar

canteiro (m.) — blombedding

canteiro (m.) — steenhouer, klipkapper

cântico (m.) — kerklied, lofsang; **Cântico dos Cânticos** — Hooglied

cantiga (f.) — volksliedjie; liriese gedig; mooipratery

canil (m.) — sponningskaaf; klipbeitel

canil (m.) — veldfles

canilena (f.) — eentonige gesing

cantina (f.) — verversingslokaal, kontantwinkeltjie

cantineiro (m.) — eienaar van 'n verversingslokaal/kontantwinkeltjie

canto (m.) — sang; lied in epiese gedig

canto (m.) — hoek, plekkie; **olhar pelo canto do olho** — om te behoer; **pôr para um canto** — om opsy te skuif

cantochão (m.) — eenstemmige kerkgesang

cantonal — kantonnaal

cantoneira (f.) — hoekkas

cantoneiro (m.) — padwerker

cantor (m.) — sanger

cantoria (f.) — singery

canudo (m.) — pyp, buis; (*Bras.*) rietjie; **que canudo!** — dis 'n affêre!; **ver Braga por um canudo** — om verkeerd te begryp

cão (m.) — hond, reun; haan (van vuurwapen)

cão-polícia (m.) — polisiehond

caos (m.) — chaos

caótico, -ca — chaoties

capa (f.) — mantel; stofomslag; **capa de chuva** — reënjas; **romance/filme de capa e espada (m.)** — historiese riller; **quem tem capa sempre escapa** — wie beskerming geniet, is altyd veilig

capação (f.) — kastreering

capacete (m.) — staalhelm; **capacete de gelo** — yssakkie

capaceiro (m.) — vervaardiger van deurmatte

capacho (m.) — deurmat; (*fig.*) vloerlap

capacidade (f.) — inhoud, inhoudsvermoë; kapasiteit, hoedanigheid, bekwaamheid

capacitar — om te oortuig, in staat te stel

capadeira (f.) — kastreertang

capado (m.) — hamel

capadócio, -ia — van Kappadosië; (*subst.*) Kappadosiër; (*Bras.*) swendelaar

capanga (m.) — volgeling, lyfwag, betaalde moordenaar

capão (m.) — kapoen

capar — om te kapater, te kastreer

caparrosa (f.) — kopersulfaat

capataz (m.) — voorman

capaz — bekwaam; **ser capaz de** — om in staat te wees (om te)

capcioso, -sa — arglistig

capeador (m.) — stiervegter

capear — om te bedek, te verberg; (*fig.*) om om die bos te lei; **capear o toiro** — om die stier met die rooi mantel uit te tart

capela (*f.*) — kapel; **mestre-de-capela** (*m.*) — kapelmeester; **capela-ardente** — roukamer

capelania (*f.*) — kapelaanskap

capelão (*m.*) — kapelaan

capelista (*f.*) — kramer; kramery

capelo (*m.*) — kap; skoorsteenskap; **doutor** (*m.*) **de borla e capelo** — volwaardige dokter; **tomar capelo** — om te doktoreer

capenga — verlam; (*fig.*) lamlendig

capengar — om mank te loop

capeta (*m.*) (*Bras.*) — duiweltjie

capicua (*f.*) — dominoblokkie met herhaling van dieselfde getal kolletjies; syfer wat van voor na agter dieselfde lees

capilar — haar-; kapillêr; **vasos** (*m. pl.*)

capilares — haarvate

capilaridade (*f.*) — kapillariteit

capilé (*m.*) — stroop uit 'n sekere soort varing

capim (*m.*) — gras

capinar — om gras te maai; om te skoffel, te wied

capinzal (*m.*) — grasland

capitação (*f.*) — kopbelasting

capital (*f.*) — hoofstad; (*m.*) kapitaal

capital — hoof-; **erro** (*m.*) **capital** — basiese fout; **crime** (*m.*) **capital** — halsmisdaad; **sentença** (*f.*) **capital** — doodvonnis, lewenslange gevangenis

capitalismo (*m.*) — kapitalisme

capitalista (*m., f.*) — kapitalis; (*adj.*) kapitalisties

capitalização (*f.*) — kapitalisering

capitalizar — om te kapitaliseer

capitalizável — kapitaliseerbaar

capitanear — om te kommandeer, te lei

capitania (*f.*) — kapteinskap; (*Bras.*) (*obs.*) militêre distrik; **capitania do porto** — hawebestuur

capitânia (*f.*) — vlagskip

capitão (*m.*) — kaptein; **capitão de-mar-e-guerra** — (vloot)kaptein; **capitão-de-fragata** — kommandeur; **capitão-tenente**,

capitão-de-corveta (*Bras.*) — luitenant-kommandeur; **capitão-mor** (*obs.*) — bevelvoerder, distrikskommandant

capitel (*m.*) — kapitool

capitório (*m.*) — Kapitool; (*fig.*) triomf; **do Capitório à rocha Tarpeia não vai mais do que um passo** — van triomf tot neerlaag is net 'n tree

capitoso, -sa — wat kop toe gaan

capitulação (*f.*) — kapitulasie

capitular — kapitell-

capitular — om te kapituleer

capítulo (*m.*) — hoofstuk; kapitell; **atrapalhar o capítulo** — om die vergadering te versteur; **ter voto no capítulo** — om 'n sê te hê; **tocar a capítulo** — om saam te roep, in te roep

capoeira (*f.*) — hoenderhok; (*Bras.*) geveg, skyengeveg; (*Bras.*) oop veld

capota (*f.*) — (wissel)kap

capotar — om om te slaan

capote (*m.*) — oorjas, mantel

caprichar em — om gesteld te wees op, noulettend te doen

capricho (*m.*) — gier, gril; **de muito capricho** — noukeurig, oorwoë; **a capricho** — sorgvuldig

caprichoso, -sa — grillig, wispelturig; netjies, noukeurig

Capricórnio (*m.*) — Steenbok; **capricórnio** (*m.*) — boktor; **Trópico** (*m.*) **de Capricórnio** — Steenbokskeerkring

caprino, -na — van die bok, bok-; **questão** (*f.*) **de lana-caprina** — onbenulligheid

cápsula (*f.*) — kapsule

capsular — kapsulêr

captação (*f.*) — slinkse verkryging; radio-ontvangs

captar — om (simpatie) te wek, te bekoor; om te ontvang (radio)

captor (*m.*) — vanger

captura (*f.*) — gevangeneming

capturar — om gevange te neem, te vang

capucho (*m.*) — Kapusyn

capuz (*m.*) — mantelkap

caquéctico, -ca — kragteloos

caqueirada (*f.*) — rommel

caqueiro (*m.*) — nuttelose ou erdekruike

caquexia (*f.*) — kragteloosheid

caqui (*m.*) — kakievrug; kakie

cara (*f.*) — gesig; **à má cara** — teensinnig; **na cara de** — onder die oë van; **ter cara de poucos amigos** — om met 'n bewolkte gesig te loop; **ir à cara de** — om in die gesig te klap

carabina (*f.*) — karabyn, buks

carabinada (*f.*) — bukskoot

carabineiro (*m.*) — karabinier

caraça (*f.*) (*coll.*) — masker

caracol (*m.*) — slak; **escada** (*f.*) **de caracol** — wenteltrap

caracolar — om in die rondte te draai
carácter (*m.*) — karakter; hoedanigheid; kenmerk; lettertipe

característica (*f.*) — eienskap, kenteken

característico, -ca — karakteristiek, kenmerkend

caracterização (*f.*) — karakterisering; toeneelgrimering

caracterizar — om te karakteriseer, te kenmerk; **caracterizar um actor** — om 'n akteur te grimeer

caracterologia (f.) — karakterkunde

caradura (m., f.) — skaamtelose/stuurse persoon

caraiiba (m., f.) — oerinwoner van die Antille; (m.) Karibiese taal; (adj.) Kari-bies

caramanchão (m.), **caramanchel** (m.) — somershuisie, prieel

caramba! (coll.) — genugtig!

carambina (f.) — yskeël

carambola (f.) — karambool; swendel

carambolar — om te karamboleer; om te swendel

caramboleiro, **-ra** — leuenagtig; (subst.) bedrieglike persoon

carambolice (f.) — swendel

carambolim (m.) — terugslag

caramelo (m.) — karamel

caramunha (f.) — gejammer, gekerm

caramunhar — om te kerm

caranguejeiro (m.) — krapvisser

caranguejo (m.) — krap

caranguejola (f.) (coll.) — tjorrie; (fig.) onvaste besigheid

carantonha (f.) — gevreet, masker

carão (m.) — gevreet; tereg wysing

carapau (m.) — makriel

carapeta (f.) — draaitol

carapetão (m.) — groot leuen

carapeteiro (m.) — leuenaar

carapinha (f.) — kroeshare

carapinhada (f.) — bevrore lemoensap

carapuça (f.) — kap; **enfiar a carapuça** — om te wys dat die skoen jou pas; **talhar carapuças** — om dinge te insinueer; **isto é para quem serve a carapuça** — as die skoen pas, moet jy hom aantrek; **qual carapuça!** — nooit!, jy jok!

carapuço (m.) — koffiesak

caráter, **caraterística**, **caraterização**, **caraterizar**, etc. (Bras.) — vide: **carácter**, **característica**, etc.

caravana (f.) — karavaan

caravaneiro (m.) — karavaanleier

caravansará (m.) — karavansera(i)

caravela (f.) — karveel

carbonado, **-da** — koolstofhoudend

carbonário (m.) — samesweerder

carbonifero, **-ra** — koolhoudend

carbonização (f.) — verkoling, karbonering

carbonizar — om te verkool

carbono (m.) — koolstof; **papel** (m.) **car-bono** (Bras.) — koolpapier, deurslag-papier

carbúnculo (m.) — karbonkel

carbunculooso, **-sa** — karbonkelagtig

carburação (f.) — vergassing

carburetor (m.) — vergasser

carburante (m.) — brandstof

carbureto (m.) — karbied

carcaça (f.) — karkas; geraamte; raamwerk van skip

carcela (f.) — knoopband

cárcere (m.) — kerker

carcereiro (m.) — kerkerwag

carcinoma (m.) — karsinoom

carcinomatoso, **-sa** — kankeragtig

carcoma (f.) — boorkewer, boorwurm

carcomer — om te knaag; om te onder-myn

carcomido, **-da** — bouvallig; verrot

carda (f.) — kaarde; dwergspyker

cardagem (f.) — kaardproses

cardamomo (m.) — kardamom

cardápio (m.) — spyskaart

cardar — om te kaard, uit te kam

cardeal (m.) — kardinaal; kardinaalvoël; rooi salie; (adj.) hoof-; **pontos** (m. pl.)

cardeais — hoofwindstreke

cardeiro (m.) — verkoper van kaarde

cardíaco, **-ca** — hart-; (subst.) hartlyer

cardinal — hoof-; **números** (m. pl.) **cardi-nais** — hooftelwoorde

cardinalato (m.) — kardinaalaat

cardinalício, **-ia** — kardinaals-

cardiógrafo (m.) — kardiograaf

cardiograma (m.) — kardiogram

cardiologia (f.) — kardiologie

cardiologista (m., f.) — kardioloog

cardo (m.) — dissel

cardume (m.) — skool vis

careca (m., f.) — bles

carecer (de) — om nodig te hê, gebrek te ly (aan)

careiro, **-ra** — wat duur verkoop

carência (f.) — tekort, gebrek

carepa (f.) — roof, wondkors

carestia (f.) — duurheid

careta (f.) — grimas, skewebek; **fazer care-tas** — om gesigte te trek

careza (f.) — duurheid

carga (f.) — lading, vrag; las; **carga de**

água — stortreën; **carga de cavalaria** —

ruiteraantal; **carga de elefantes** —

stormloop van olifante; **mastro** (m.) **de**

carga — laaiboorn; **burro** (m.) **de carga**

— werkesel; **à carga cerrada** — in aller

yl; **deitar carga ao mar** — om op te

bring; **voltar à carga** — om tot die punt

terug te kom; **ele é um carga de ossos**

— hy is brandmaer; **por que carga de**

água? (coll.) — hoekom?

cargo (*m.*) — opdrag; amp, las; **a cargo** de — onder die beheer van; **ter a cargo** — om belas te wees met
cargueiro (*m.*) — vragskip
cariar — om te bederf, te laat verrot
cariátide (*f.*) — kariatide
caricato, -ta — belaglik, grotesk
caricatura (*f.*) — karikatuur, spotprent
caricaturista (*m., f.*) — spotprenttekenaar
carícia (*f.*) — liefkosing
caridade (*f.*) — liefdadigheid; **irmã** (*f.*) de **caridade** — non
caridoso, -sa — liefdadig
cárie (*f.*) — tandbederf, beenbederf; **cárie do trigo** — koringbrand
caril (*m.*) — kerriepoeier, kerriedis
carimbar — om te stempel
carimbo (*m.*) — stempel, posmerk
carinho (*m.*) — liefkosing; teerheid
carinhoso, -sa — liefkosing; lief
carioca (*m., f.*) — inwoner van Rio de Janeiro; **café carioca** — swart koffie met water
caritativo, -va — liefdadig
cariz (*m.*) — voorkoms
carlinga (*f.*) — stuurkajuit
Carlota (*f.*) — Charlotte; soort olyf
carmelita (*m., f.*) — karmeliet
carmesim (*m.*) — karmosyn; (*adj.*) karmosynrooi
carmim (*m.*) — karmyn
carminar — om karmynrooi te kleur
carmineo, -ea — karmynrooi
carnação (*f.*) — vleiskleur, gelaatskleur
carnadura (*f.*) — spiersterkte
carnagem (*f.*) — slagting, bloedbad
carnal — vleeslik, sinlik
carnalidade (*f.*) — vleeslikheid, sinlikheid
carnaúba (*f.*) — karnauba-boom
carnaval (*m.*) — karnaval
carnavalesco, -ca — karnaval-
carne (*f.*) — vleis; vlees; **carne viva** — oop wond; **em carne e osso** — in vlees en bloed; **eles são unha com carne** — hulle is kop in een mus
carneira (*f.*) — skaapvel
carneirada (*f.*) — trop skape
carneiro (*m.*) — skaap; ram
carniça (*f.*) — aas; karkas; slagting; **pular carniça** (*Bras.*) — om hasie-oor te speel
carniçaria (*f.*) — slaghuus
carniceiro, -ra — vleisvretend; wreed; (*subst.*) slagter
carnificina (*f.*) — slagting, bloedbad
carnívoro, -ra — karnivoor, vleisvretend
carnudo, -da — vlesig
caro, -ra — duur; lief; **custar caro** — om duur te staan te kom

carocha (*f.*) — kewer; (*pl.*) hekse
carochinha (*f.*) — kakkerlakkie; **histórias** (*f. pl.*) da **carochinha** — feëverhale, sprokies
caroco (*m.*) — pit
carola (*m., f.*) — kerkgesinde; (*coll.*) liefhebber
carolice (*f.*) — kerkgesindheid; (*coll.*) geesdrif
carolingio, -ia — karolingies
carolo (*m.*) — slag teen die kop; mieliepap
carona (*f.*) (*Bras.*) — oppies (oplaai)
carótida (*f.*), **carólide** (*f.*) — slagaar
carpa (*f.*) — karper
carpetar (*Bras.*) (*coll.*) — om van 'n vloer mat te voorsien
carpete (*f.*) — tapyt, mat
carpideira (*f.*) — huilebalk, klaagvrou
carpintaria (*f.*) — werkswinkel van skrynerker en timmerman; houtwerk
carpinteiro (*m.*) — timmerman; skrynerker
carpir — om te weeklaag
carraça (*f.*) — bosluis; (*fig.*) laspos
carrada (*f.*) — wavrag
carranca (*f.*) — grimmige gesig; spuiet;
carranca de proa — boegmasker
carrancudo, -da — grimmig, suur
carrão (*m.*) — groot wa; sleepwa om bote mee aan land te trek
carrapato (*m.*) — bosluis; (*fig.*) laspos
carrapicho (*m.*) — bolla
carrapito (*m.*) — bollatjie
carrasca (*f.*) — vrug van wilde olyfboom
carrascal (*m.*) — bos van wilde eikebome
carrascão (*adj.*) — hard, wild; **vinho** (*m.*) **carrascão** — sterk rooiwyn
carrasco (*m.*) — beul, laksman
carrasco (*m.*) — klipperige veld met lae bome
carrascoso, -sa — klipperig. met struikgewas bedek
carraspana (*f.*) (*coll.*) — besopenheid
carrasqueiro (*m.*) — kermiseik
carrasquinho, -nha — bosveldagtig
carrear — om aan te ry, mee te sleur
carregador (*m.*) — kruier
carregamento (*m.*) — vrag, lading
carregar — om te laai, te dra; **carregar sobre** — om af te storm op
carrego (*m.*) — oplaai, dra; bundel, draaglas
carreira (*f.*) — loopbaan; **avião** (*m.*)/**barco** (*m.*) de **carreira** — gereelde vlug/vaart; **carreira de tiro** — skietbaan; **às carreiras** — haastig

carreiro (*m.*) — nou pad; **carreiro de formigas** — mierpaadjie
carreta (*f.*) — waentjie; **deixar passar carros e carretas** — om Gods water oor Gods akker te laat loop
carreteiro (*m.*) — vragryer
carretel (*m.*) — tolletjie; kamwals, kamrat
carreto (*m.*) — vragprys; wals (van tik-masjien)
carriagem (*f.*) — leërtrein, voertuigvloot
carril (*m.*) — spoorstaaf
carrilhão (*m.*) — klokkespel
carrinho (*m.*) — waentjie; **carrinho de mão** — kruiva
carripa (*f.*) — tjorrie
carro (*m.*) — wa; motor; **carro de assalto** — tenk (*mil.*); **carro blindado** — pantsermotor; **carro de bois** — ossewa; **carro eléctrico** — trem; **carro fúnebre** — lykwa; **carro de praça** — huurmotor; **mala (f.) do carro (Bras.)** — bagasiebak
carroça (*f.*) — wa
carroçaria (*f.*), **carroceria** (*f.*) (*Bras.*) — bakwerk
carroceiro (*m.*) — koetsier; growwe vent
carrocel (*m.*) — mallemeule
carruagem (*f.*) — koets, treinwa
carta (*f.*) — brief; kaart; speelkaart; **carta de alforria** — vrylatingsbrief; **carta de condução** — bestuurderslisensie; **carta geográfica** — landkaart; **carta de prego** — verseëde brief; **Carta das Nações Unidas** — grondwet van die V.V.O.; **jogo (m.) de cartas** — kaartspel; **baralho (m.) de cartas** — pak kaarte; **baralhar cartas** — om kaarte te skommel; **dar cartas** — om kaarte uit te deel; **deitar cartas** — om kaarte uit te lê; **ter carta branca** — om carte blanche te hê; **pôr as cartas na mesa** — om ope kaarte te speel
cartada (*f.*) — speel van 'n kaart; **jogar a última cartada** — om jou laaste troef te speel
cartaginês, -esa — van Carthago, Carthaags; (*subst.*) Carthager
cartão (*m.*) — karton; **cartão de Boas-Festas** — kerskaartjie; **cartão postal (Bras.)** — poskaart; **cartão de visitas** — visitekaartjie
cartapácio (*m.*) — groot ou boek
cartaz (*m.*) — plakkaat; é **proibido afixar cartazes** — plakkate verbode; **fazer (o) cartaz (Bras.) (coll.)** om te prys, te spog
cartear-se — om briewe te wissel
carteira (*f.*) — skoolbank; (sak)portefeulje;
carteira de chofer (Bras.) — rybewys;
carteira de identidade (Bras.) — per-

soonsboekie; **carteira profissional** — beroepsbewys
carteirista (*m., f.*) — sakkeroller
carteiro (*m.*) — posbode, briewebesteller
cartel (*m.*) — kartel
cartesianismo (*m.*) — kartesianisme
cartesiano, -na — kartesiaans, van Descartes
cartilagem (*f.*) — kraakbeen
cartilagíneo, -ea — kraakbeen-
cartilaginoso, -sa — kraakbeenagtig
cartilha (*f.*) — beginnersleesboek; **ler pela cartilha de alguém** — om deur dieselfde bril te kyk (*fig.*)
cartografia (*f.*) — kartografie
cartográfico, -ca — kartografies
cartógrafo (*m.*) — kartograaf
cartola (*f.*) — pluiskel; (*fig.*) kokkedoor
cartolina (*f.*) — dun karton
cartomância (*f.*) — kaartleëry
cartomante (*m., f.*) — kaartleër
cartonagem (*f.*) — kartonnywerheid; kartonneer
cartonar — om te kartonneer
cartório — kantoor van notaris/prokureur; **ter culpas no cartório** — om iets op jou kerfstok te hê
cartucheira (*f.*) — patroontas
cartucho (*m.*) — patroonfabrikant
cartucho (*m.*) — patroon; kardoos; **queimar o último cartucho** — om die laaste poging aan te wend
cartuxo (*m.*) — Kartuiser
caruncho (*m.*) — houtwurm
carunchoso, -sa — wurmstekig; oud
carvalhal (*m.*) — eikebos
carvalheira (*f.*) — eik(eboom); eikebos
carvalheiro (*m.*) — jong eikeboom; stok uit eikehout
carvalho (*m.*) — eik(eboom), akkerboom
carvão (*m.*) — kool, steenkool
carvoaria (*f.*) — kolewinkel
carvoeira (*f.*) — kolekas
carvoeiro (*m.*) — kolebrander; kolehandelaar
cãs (*f. pl.*) — grys hare; **homem (m.) de cãs** — grysaard
casa (*f.*) — huis; firma; **casa de banho** — badkamer; **casa do botão** — knoopsgat; **casa da misericórdia** — liefdadigheids-hospitaal; **casa de modas** — modewinkel; **casa da moeda** — munt; **casa de saúde** — privaatkliniek; **casa de tolerância** — bordeel; **casa das unidades/dezenas/centenas** — ene/tiene/honderde; **fazer casa** — om ryk te word; **ir para casa** — om huis toe te gaan; **pôr a casa** — om huis op te sit; **ser da casa** — om

deel van die gesin te wees (*fig.*); **casa roubada, trancas à porta** — dis mosterd na die maal

casaca (*f.*) — manel; **apanhar uma casaca de água** — om papnat te reën; **cortar na casaca de alguém** (*coll.*) — om oor iemand te skinder; **virar a casaca** — om plotseling van mening te verander

casacão (*m.*) — baadjie; (*Bras.*) jas

casaco (*m.*) — baadjie; damesjas; **casaco do clube** — kleurbaadjie; **casaco de lã** — oopknooptrui; wolonderbaadjie; **casaco de malha** — gebreide baadjie; **casaco de peles** — pelsjas

casado, -da — getroud

casadoiro, -ra, casadouro, -ra — hubaar

casal (*m.*) — (eg)paar; **cama** (*f.*) **de casal** — dubbelbed

casal (*m.*) — plaashuis

casamata (*f.*) — kasemat

casamenteiro, -ra — wat graag huwelike bewerkstellig; (*subst.*) koppelaar, koppelaaarster (in goeie sin)

casamento (*m.*) — huwelik

casar — om te trou; om ten huwelik uit te gee

casaria (*f.*), **casario** (*m.*) — see van huise

casca (*f.*) — skil; bas; **casca grossa** (*coll.*) — growwe persoon; **dar à casca** — om die emmer te skop; **dar casca** (*coll.*) — om gou op jou perdjie te wees; **morrer na casca** (*coll.*) — om te misluk

cascalho (*m.*) — gruis

cascalhoso, -sa, cascalhudo, -da — gruiserig

cascata (*f.*) — waterval

cascavel (*f.*), **cobra-de-cascavel** (*f.*) — rattelslang

casco (*m.*) — hoof; romp (skip); skedel; (*Bras.*) leë bottels; **ter bom casco** — om 'n lang kop te hê (*fig.*); **casco de vinho** — wynvat

caseadeira (*f.*) — knoopsgatmaker

casear — om knoopsgate te maak

casebre (*m.*) — pondok, krot

caseína (*f.*) — kaseïne, kaasstof

casero, -ra — huislik, tuisgebak, tuisge-maak; (*subst.*) huurboer, bywoner

caserna (*f.*) — kaserne

casimira (*f.*) — kasjmier; kamstof

casinhola (*f.*), **casinholo** (*m.*) — huisie

casino (*m.*) — casino

casmurice (*f.*) — halsstarrigheid

casmurro (*m.*) — halsstarrige/domastrante persoon

caso (*m.*) — geval, saak, kwessie; **dado o caso que** — aangesien; **estar em caso** — om in staat te wees; **fazer muito caso de**

— om 'n ophef te maak van; **fazer pouco caso de** — om gering te ag; **não vir para o caso** — om nie ter sake te wees nie

casório (*m.*) (*coll.*) — troue

caspa (*f.*) — skilfers

casqueiro (*m.*) — soldatebrood; saagplek

casquinada (*f.*) — gelag

casquinha (*f.*) — fineerhout, fineermetaal; **casquinha de sorvete** — roomyshorinkie

cassa (*f.*) — moesilien

casse-tête (*m.*) — knuppel

cassino (*m.*) — vide; casino

casta (*f.*) — kaste

castanha (*f.*) — kastaiing; **castanha de caju** — kasjoeneut; **castanha do Pará** — Para-neut, Brasiliaanse neut; **levar castanha** — om pak te kry; **estala-lhe a castanha na boca** — hy moet sy woorde terugtrek

castanhal (*m.*) — kastaiingbos

castanho (*m.*) — kastaiingboom

castanho, -nha — (kastaiing)bruin

castanholas (*f. pl.*) — kastanjette

castelão (*m.*) — kasteelbewoner (slotvoog)

castelhanismo (*m.*) — hispanisme

castelhanizar — om te verspaans

castelhano, -na — Kastiliaans; (*subst.*) Kastiliaan; (*m.*) Spaanse taal

castelo (*m.*) — kasteel; **castelos no ar** — lugkastele

castiçal (*m.*) — kandelaar

castiço, -ça — tipies; suiwer

castidade (*f.*) — kuisheid

castigar — om te straf; om te tugtig; om te kasty

castigo (*m.*) — straf; tugtiging; kastyding

casto, -ta — kuis

castor (*m.*) — bewer

castração (*f.*) — kastrering, ontmanning

castrar — om te kastreer, te ontman

castro (*m.*) — Romeinse kasteel

casual — toevallig

casualidade (*f.*) — toevalligheid

casuista (*m, f.*) — kasuïs

casuística (*f.*) — kasuïstiek

casulo (*m.*) — kokon; **meter-se no casulo** — om in jou dop te kruip

catabolismo (*m.*) — katabolisme

cataclismo (*m.*) — aardramp, debakel

catacumba (*f.*) — katakombe

catadeira (*f.*) — vrou wat koffiebene sorteert

catador (*m.*) — koffiesorteerder

catadupa (*f.*) — waterval

catadura (*f.*) — voorkoms

catafalco (*m.*) — katafalk

catão, -lã — Katalonies, Katalaans;
(*subst.*) Kataloniër, Katalaan

cataplexia (*f.*) — katalepsie, verstywing

cataléptico, -ca — katalepties

catalisador (*m.*) — katalisator

catalisar — om te kataliseer

catálise (*f.*) — katalise

catalítico, -ca — katalities

catalogar — om te katalogiseer

catálogo (*m.*) — katalogus

Catalunha (*f.*) — Katalonië

catana (*f.*) — kortelas, panga

catanada (*f.*) — hou met 'n kortelas; (*fig.*)
berisping

cataplasma (*f.*) — pleister, trekpleister

cataplexia (*f.*) — floute

catapora (*f.*) (*Bras.*) — waterpokkies

catapulta (*f.*) — katapult

catar — om te soek, te deursoek; om te
sorteer

catarata (*f.*) — katarak; oogpêrel

catarral — katarraal; (*subst.*) (*m.*) verkoue

catarrento, -ta — vatbaar vir verkoue

catarro (*m.*) — fleim, katar, slym

catarroso, -sa — vatbaar vir verkoue

catástrofe (*f.*) — ramp, katastrofe

catastrofíco, -ca — rampspoedig, katastro-
faal

catatua (*f.*) — kaketoë

cata-vento (*m.*) — weerhaan; (*fig.*) mantel-
draaier

catecismo (*m.*) — kategismus

catecumenato (*m.*) — voorbereidingstyd
voor doop

catecúmeno (*m.*) — geloofsleerling

cátedra (*f.*) — leerstoel; biskopstoel

catedral (*f.*) — katedraal

catedrático (*m.*) — leerstoelbekleër

categoria (*f.*) — kategorie; **persona** (*f.*) **de**
alta categoria — persoon van aansien;
ele tem categoria — hy geniet aansien

categoríco, -ca — kategories

categorizar — om te kategoriseer; om te
bevorder

catequese (*f.*) — godsdiensoonderrig, Son-
dagskool, katkisasie

catequismo (*m.*) — kategismus

catequista (*m., f.*) — godsdiensoonderwyser

catequização (*f.*) — godsdiensoonderrig

catequizar — om te katekiseer

caterva (*f.*) — menigte

cateto (*m.*) — katete

catilínia (*f.*) — vurige beredeneerde aan-
klag

catínga (*f.*) — stank

catinga (*f.*) — woestynagtige streke in die
noordooste van Brasilië

catingar — om sleg te ruik; om te knibbel
oor die prys

catingoso, -sa — wat sleg ruik

catíngueiro (*m.*) — inwoner van die dorre
streke van Noordoos-Brasilië

catita — uitgevat, elegant

catitismo (*m.*) — elegansie, swier

cativante — bekoorlik, boeiend

cativar — om te bekoor, te boei, te beto-
wer; om te vang; **cativar um prédio** —
om 'n verband te neem, te verhipotekeer

cativoiro (*m.*) — gevangenis; gevangenskap

cativo, -va — gevange; onderhewig; **balão**
(*m.*) **cativo** — kabelballon; **bens** (*m.*)

cativos — verhipotekeerde eiendom;

cores (*f. pl.*) **cativas** — kleure wat vloei

cátodo (*m.*) — katode

catolicidade (*f.*) — katolisiteit; alle Kato-
lieke

catolicismo (*m.*) — Katolisisme

católico, -ca — Katoliek

catorze — veertien

catrafilar (*coll.*) — om te gryp

catraia (*f.*) — dogtertjie; seilbootjie; (*Bras.*)
hoer

catraio (*m.*) — seuntjie

catrapiscar — om ogies te maak

catre (*m.*) — eenvoudige bed, veldbed

catucar (*Bras.*) — om iemand (op die
skouer) te tik; om aan te stoot

caturreira (*f.*), **caturrice** (*f.*) — hardkop-
pigheid

caução (*f.*) — deposito; borg; **prestar cau-
ção** — om borg te staan

caucionante (*m., f.*) — borg

caucionar — om borg te staan

cauda (*f.*) — stert; **cauda do vestido** —
sleep; **piano** (*m.*) **de cauda** — vleuel-
klavier

caudal (*m.*) — vloeiing, stroming

caudaloso, -sa — waterryk, sterkstromend

caudatário (*m.*) — sleepdraer

caudilho (*m.*) — leier

caule (*m.*) — stam

caulim (*m.*), **caulino** (*m.*) — kaolien, por-
seleinaarde

causa (*f.*) — oorsaak, rede; regsak; **causa**
cível — siviele saak; **causa crime** —

strafsak; **por causa de** — weens

causal — kousaal

causalidade (*f.*) — kousaliteit

causar — om te veroorsaak

causidico (*m.*) — beroemde advokaat

causticação (*f.*) — lastigheid

causticante — bytend

causticidade (*f.*) — byt; (*fig.*) skerp te

cáustico, -ca — bytend, brandend; (*fig.*)
sarkasties; **soda** (*f.*) **cáustica** — seepsoda

cautela (*f.*) — versigtigheid; à **cautela** — versigtig, versigtigheidsshalwe; **cautela de lotaria** — loterykaartjie; **cautela de prego** (*coll.*) — pandbewys; **ter cautela** — om versigtig te wees; **cautela e caldos de galinha não fazem mal aos doentes** — versigtigheid is die moeder van die wysheid

cauteleiro (*m.*) — loterykaartjieverkoper

cauteloso, -sa — versigtig

cautério (*m.*) — skroei-instrument; brand-middel

cauterização (*f.*) — toeskroeiing, uitbranding

cauterizar — om toe te skroei, uit te brand
cauto, -ta — omsigtig, behoedsaam

cavaco (*m.*) — takkie; (*pl.*) fynhout; **dar o cavaco por** — om versot te wees op

cavalar — perde-

cavalaria (*f.*) — kavallerie; ridderskap; **meter-se em cavalias altas** — om hoër te vlieg as wat jou vlerke lank is

cavaliça (*f.*) — perdestal

cavaliço (*m.*) — staljonge

cavaleira (*f.*) — ruitarin

cavaleiro (*m.*) — ruiter; kavalleris; ridder;
cavaleiro andante — dolende ridder;
armar cavaleiro — om tot ridder te slaan

cavaleiroso, -sa — ridderlik, dapper

cavalete (*m.*) — (skilders)esel

cavalgada (*f.*) — kavalkade

cavalgadura (*f.*) — rydier; (*fig.*) (*coll.*) domkop

cavalgar — om perd te ry; **cavalgar um muro** — om wydsbeen op 'n muur te sit

cavalhadas (*f. pl.*) — burleske toernooie

cavalheiresco, -ca — ridderlik

cavalheirismo (*m.*) — ridderlikheid; hoflikheid

cavalheiro (*m.*) — egte heer; **cavalheiro de indústria** — swendelaar

cavaleiroso, -sa — ridderlik, beskaafd

cavalicoque (*m.*) — slegte perdjie

cavalo (*m.*) — perd; **cavalo de sela** — ryperd; **cavalo de tiro** — trekperd; **cavalo-vapor** — perdekrag; **passar de cavalo para burro** — om agteruit te boe; die kreeftegang te gaan; **a cavalo darlo não se olha ao dente** — moenie 'n gegewe perd in die bek kyk nie

cavanhaque (*m.*) (*Bras.*) — spitsbaardjie

cavaquear — om te gesels

cavaqueira (*f.*) (*coll.*) — geselsie

cavaquinho (*m.*) — klein ghitaar

cavar — om te grawe, uit te haal; (*coll.*) om te vlug; **cavar a vida** (*coll.*) — om 'n bestaan te maak

cave (*f.*) — kelder

caveira (*f.*) — skedel

caveiroso, -sa — uitgeteer, skedelagtig

caverna (*f.*) — grot, spelonk; (*med.*) **ca-verne**; **caverna do peito** — borsholte

cavername (*m.*) — raamwerk (van skip)

cavernoso, -sa — hol; **voz** (*f.*) **cavernosa** — baie diep stem

caviar (*m.*) — kaviaar

cavidade (*f.*) — holte

cavilação (*f.*) — arglistigheid, kwaadwilligheid

cavilar — om arglistig op te tree

cavilha (*f.*) — spy

caviloso, -sa — arglistig

cavo, -va — hol

Caxemira (*f.*) — Kasjmier

caxemira (*f.*) — kasjmier

caxumba (*f.*) (*Bras.*) — pampoentjies (*med.*)

cear — om te soepeer

cebola (*f.*) — ui; bolplant; sakhorlosie;

chorar pelas cebolas do Egipto — om na die vleispotte van Egipte te verlang

cebolada (*f.*) — uiebredie

cebolal (*m.*) — uieland

cebolinha (*f.*) — lof-ui

cebolinho (*m.*) — snylof

cebolo (*m.*) — uieplantjie

cebolório! (*coll.*) — vervlaks!

cecear — om te lispel

ceceio (*m.*) — gelispel

ceceoso, -sa — wat lispel

cedência (*f.*) — vide: **cessão**

ceder — om in te gee, op te gee, af te staan; **o terreno cede** — die grond sak in; **ceder terreno** — om gebied af te staan

cediço, -ça — staande; afgesaag

cedilha (*f.*) — cédiille

cedo — vroeg, binnekort

cedro (*m.*) — seder(boom)

cédula (*f.*) — verklaring; stembrief

cefaleia (*f.*) — skeelhoofpyn, migraine

cefalite (*f.*) — breinkoors

cegar — om te verblind; om blind te word
cego, -ga — blind; stomp; (*subst.*) blinde;

às **cegas** — blindelings

cegonha (*f.*) — ooievaar

cegueira (*f.*) — verblindings, blindheid

ceia (*f.*) — soepee; **Última Ceia de Jesus** — die Laaste Awendmaal

ceifa (*f.*) — oes; oestyd; (*fig.*) slagting

ceifar — om af te maai, te oes; om te maai

ceifeira (*f.*) — oeswerkster; maaimasjien

ceifeiro (*m.*) — maaiër

cela (*f.*) — sel, kluis

celebérrimo, -ma — baie beroemd
celebração (f.) — viering; selebreer
celebrar — om te vier, te selebreer
célebre — beroemd, gevier
celebridade (f.) — beroemdheid; selebriteit
celeiro (m.) — graanskuur
celerado (m.) — skurk
célere — vlug
celeridade (f.) — vluheid
celesta (f.) — celesta (*mus.*)
celeste — hemels, hemel-
celestial — hemels
celeuma (f.) — lawaai
celibatário, -ia — ongetroud
celibato (m.) — selibaat
celofane (m.) — sellofaan
celta (m.) — Kelt
celtibérico, -ca — Keltiberies
celtiberos (m. pl.) — Keltiberiërs
céltico, -ca — Kelties; (*subst.*) Kelt; (*m.*) Kelties (taal)
célula (f.) — sel (*biol.*)
celular — sellulêr, selvormig, sel-; **prisão (f.) celular** — selstraf
celulóide (f.) — selluloïde; **o mundo do celulóide** — die rolprentwêreld
celulose (f.) — sellulose, selstof
celuloso, -sa — sellulêr, selvormig
cem — honderd
cemitério (m.) — begraafplaas, kerkhof
cena (f.) — toneel; **cena lírica** — operaverhoog; **entrar em cena** — om te verskyn; **fazer uma cena** — om 'n baan op te skop; **pôr uma peça em cena** — om op die planke te bring
cenáculo (m.) — groep, koterie
cenário (m.) — toneeldekorasie, dekor
cenarista (m., f.) — draaiboekskrywer
cenho (m.) — frons
cénico, -ca — toneel-
cenobita (m., f.) — kloosterling
cenografia (f.) — dekorontwerp
cenográfico, -ca — dekor-
cenógrafo (m.) — dekorontwerper
cenotáfio (m.) — grafmonument
cenoura (f.) — geelwortel
censo (m.) — sensus
sensor (m.) — sensor
censório, -ia — sensuur-
censura (f.) — sensuur, berisping
censurar — om te sensureer; om af te keur
censurável — aanstootlik; onderworpe aan sensuur
centauro (m.) — kentaur, perdmens
centavo (m.) — sent
centeio (m.) — rog
centelha (f.) — vonk; (*fig.*) sprankie

centena (f.) — honderdtal
centenário, -ia — honderdjarig; (*subst.*) (*m.*) eeufees
centesimal — honderddelig, sentesimaal
centésimo, -ma — honderdste
centi- — metriese voorvoegsel; senti-
centigrado, -da — honderdgradig; **termómetro (m.) centigrado** — Celsiustermometer
cêntimo (m.) — sent
cento — eenhonderd; **por cento** — persent
centopeia (f.) — honderdpoot
central — sentraal; (*subst.*) (*f.*) hoofkan-
toor; central eléctrica — kragstasie;
central telefónica — telefoonsentrale;
Central da Polícia — polisiehoofkwartier
centralização (f.) — sentralisering
centralizar — om te sentraliseer
centrar — om te sentreer
centrifuga (f.) — sentrifuge
centrifugo, -ga — middelpuntvliedend, sentrifugaal
centripeto, -ta — middelpuntsoekend, sentripetaal
centro — sentrum, middelpunt; **centro de gravidade** — swaartepunt; **centro de turismo** — offisiële toeriste-organisasie
cêntuplo (m.) — honderdvoud
centúria (f.) — Romeinse kompanie
centurião (m.) — Romeinse offisier
cepa (f.) — wynstok; **de boa cepa** — van goeie inbors; **não passar da cepa torta** — om geen vooruitgang te maak nie
cepo (m.) — boomstomp; houtblok; houtkop; **dormir como um cepo** — om soos 'n klip te slaap
cepticismo (m.) — skeptisisme
céptico, -ca — skepties
ceptró (m.) — septer
cera (f.) — was; **gastar cera com ruins defuntos** — die kool is nie die sous werd nie
cerâmica (f.) — pottebakkerie, keramiek
ceramista (m., f.) — pottebakker
cerca (f.) — heining; terrein
cerca de — ongeveer, omstreeks, naby
cercadura (f.) — raam, omraming, omlysting, omranding
cercanias (f. pl.) — omgewing
cercar — om te omhein; om te omsingel
cerce — skoon afgesny; **cortar cerce** — om stomp af te sny
cerceamento (m.), cerceadura (f.) — besnoeiing, inkorting
cercear — om af te sny, in te kort, te (be)snoei
cercó (m.) — omsingeling, kordon

cerda (*f.*) — steekhaar, borselhaar
cerdo (*m.*) — vark; swyn
cerdoso, -sa — steekharig, borselig
cereal (*m.*) — graan
cerealifero, -ra — graanproduserend
cerebelo (*m.*) — kleinharsings, kleinbrein
cerebral — serebraal, brein-; **comoção** (*f.*)
 cerebral — hersenskudding
cérebro (*m.*) — harsings, brein
cereja (*f.*) — kersie; (*adj.*) kersierooi
cerejal (*m.*) — kersieboord
cerejeira (*f.*) — kersieboom
cerimónia (*f.*) — seremonie, plegtigheid;
 sem cerimónia — informeel, sonder meer
cerimonial (*m.*) — seremonieel, protokol
cerimonioso, -sa — formeel, plegstatig
cerne (*m.*) — kernhout, pithout
ceroulas (*f. pl.*) — lang onderbroek
cerração (*f.*) — baie digte mis
cerrado, -da — geslote; **bosque** (*m.*) **cerrado** — digte bos; **cor** (*f.*) **cerrada** —
 somer kleur; **fileira** (*f.*) **cerrada** —
 geslote geleedere; **noite** (*f.*) **cerrada** —
 donker nag; **tempo** (*m.*) **cerrado** — be-
 trokke weer
cerrar — om toe te maak, toe te trek;
 cerrar os dentes — om op jou tande te
 byt; **cerrar fileiras** — om die geleedere
 te sluit
cerro (*m.*) — bultjie
certame (*m.*), **certâmen** (*m.*) — tentoon-
 stelling, uitstalling; (kuns)wedstryd
certo, -ra — seker; **tiro** (*m.*) **certo** —
 kolskoot
certeza (*f.*) — sekerheid; **com certeza** —
 sekerlik, beslis, ongetwyfeld
certidão (*f.*) — sertifikaat
certificado (*m.*) — sertifikaat; **certificado**
 de vacina — sertifikaat van inenting
certificar — om te sertifiseer
certo, -ta — seker
cérulo, -la — hemelsblou
cerveja (*f.*) — bier
cervejaria (*f.*) — brouery; bierkroeg
ervejeiro (*m.*) — bierbrouer
cervical — servikaal, nek-
cerviz (*f.*) — nek
cervo (*m.*) — hert
cerzideira (*f.*) — stopwerkster
cerzidura (*f.*) — fynstopwerk
cerzir — om fyn te stop
cesariana (*f.*) — keisersnee
cessação (*f.*) — beëindiging, staking
cessante — uittreidend
cessão (*f.*) — afstand, sessie; **escritura** (*f.*)
 de cessão — akte van afstand
cessar — om op te hou; **sem cessar** —
 onophoudelik

cessionário (*m.*) — sessionaris
cesta (*f.*) — groot mandjie
cesteiro (*m.*) — mandjievlegter
cesto (*m.*) — mandjie; **cesto da gávia**/
 cesto de vigia — kraaines (*naut.*)
cesura (*f.*) — sesuur
cetácio (*m.*) — setasee
ceticismo, **cético** (*Bras.*) — vide: **cepticis-**
 mo, **céptico**
cetim (*m.*) — satyn
cetinoso, -sa — satynagtig
cetiro (*Bras.*) — vide: **ceptro**
céu (*m.*) — hemel; **céu da boca** — verhe-
 melte; **a céu aberto** — in die buitelug
ceva (*f.*) — vetmesting; aas, lokaas
cevada (*f.*) — gort
cevadairo (*m.*) — vetmaakhok
cevadoiro (*m.*), **cevadouro** (*m.*) — plek
 waar diere vetgemaak word; plek waar
 lokaas neergesit word
cevadura (*f.*) — vetmesting; lokaas
cevar — om vet te mes
chá (*f.*) — vlakke; binnebond
chá (*m.*) — tee; **chá dançante** — dansparty
 in namiddag; **falta** (*f.*) **de chá** — gebrek
 aan opvoeding; **ele não tomou chá em**
 pequeno — hy het geen agtergrond nie;
 beber chá com colher de prata — om
 uiters verfyn te wees
chacal (*m.*) — jakkals
chácara (*f.*) (*Bras.*) — kleinhoeve
chacota (*f.*) — bespotting; **fazer chacota**
 de — om iets/iemand te bespot
chacotear — om te spot
chafariz (*m.*) — straatfontein
chafurda (*f.*) — moddergat; (*fig.*) varkhok
chafurdar — om rond te rol; om te swelg
chafurdeiro (*m.*) — swyn (*fig.*)
chaga (*f.*) — oop wond; **pôr o dedo na**
 chaga — om die vinger op die wond
 te lê
chagar — om te wond; om lastig te val,
 te pla
chaguento, -ta — vol sere
chalaça (*f.*) — pittige opmerking
chalacear — om pittige opmerkings te
 maak
chalaceiro (*m.*) — gevatte persoon
chalé (*m.*) — chalet; enkelverdiepinghuis
chaleira (*f.*) — ketel; (*fig.*) (*Bras.*) vleier
chaleirar (*Bras.*) (*coll.*) — om te vlei
chalota (*f.*) — salot
chalreada (*f.*) — getjirp
chalrear — om te tjirp
chalreio (*m.*) — getjirp
chalupa (*f.*) — sloep
chama (*f.*) — vlam
chamada (*f.*) — roep; naamaflesing; ver-

wysing; **chamada telefónica** — telefoon-oproep
chamar — om te roep; om te benoem;
chamar-se — om te heet
chamariz (m.) — lokvink
chamejante — vonkelend
chamejar — om te vlam, te vonkel
chaminé (f.) — skoorsteen
champanhe (m.) — sjampanje
chamuscara — om te skroei
chamusco (m.) — brandreuk
chancela (f.) — rubberstempel van hand-tekening
chancelar — om te stempel
chancelaria (f.) — kanselary
chanceler (m.) — kanselier (nie universiteit nie)
chanfallo (m.) — stomp swaard; nuttelose gereedskap
chanfradura (f.) — afskuinsing; poort
chanfrar — om af te skuins
chantagem (f.) — afpersing
chantagista (m., f.) — afperser
chão (m.) — vloer; stuk grond; **chão que deu uvas** — onvrugbare terrein
chão, chã — eenvoudig, gewoon
chapa (f.) — plaat; **chapa ondulada** — sinkplaat; **ouro (m.) em chapa** — bladgoud; **chapa de matrícula** — nommerplaat; **chapa de identificação** — naamplaatjie; **bater uma chapa** — om 'n kiekie te neem, 'n X-straal plaat te maak
chapada (f.) — plathandklap; spatsel; vlakke
chapar — om te plet; **chapar-se** — om plat te val
chaparia (f.) — metaalbeslag
chapear — om met metaal te beslaan
chapelada (f.) — eerbiedige buiging (met die hoed)
chapelaria (f.) — hoedewinkel
chapeleira (f.) — hoededoos; hoedemaakster
chapeleiro (m.) — hoedemaker
chapéu (m.) — hoed; **chapéu de três bicos** — driepuntige hoed; **chapéu-de-sol (m.)** — sonsambreel; **chapéu-de-chuva (m.)** — sambreel
chapinbar — om te plas
charada (f.) — raaiselspel
charadista (m., f.) — outeur van raaiselspel
charamela (f.) — skalmel, herdersfluit
charameleiro (m.) — skalmelblaser
charanga (f.) — dorpsorkes
charangueiro (m.) — dorpsmusikant
charco (m.) — modderpoel
charlatanismo (m.) — kwaksalwery
charlatão (m.) — kwaksalwer, charlatan

charneca (f.) — armoedige landskap
charneira (f.) — skarnier, hingsel
charola (f.) — draagbaar vir heiligebeelde;
levar em charola — om skouerhoog te dra
charrua (f.) — ploeg
charutaria (f.) — tabakwinkel
charuteira (f.) — sigaar, sigarkissie
charuto (m.) — sigaar
chateza (f.) — platheid
chato, -ta — plat; vervelig
chauvinismo (m.) — chauvinisme
chavão (m.) — gemeenplaas
chavascal (m.) — varkhok (*fig.*); ashoop (*fig.*)
chavasqueiro, -ra — smerig; (*subst.*) smeerlap
chave (f.) — sleutel; sleutel (*mus.*); klep (van musiekinstrument); krulhakie, akkolade (*Bras.*); **chave de parafusos** — skroewedraaier; **chave inglesa** — moersleutel, bobbejaansleutel; **chave da abóbada** — sluitsteen
chaveiro (m.) — sleutelhanger; sleutelkamer
chavelho (m.) — horing, voelhoring
chávina (f.) — koppie
chaveta (f.) — spy; krulhakie, akkolade
chavo (m.) — klein munt; **não ter um chavo** — om nie 'n sent te besit nie; **não valer um chavo** — om nie 'n blou duit werd te wees nie
checo, -ca — Tsjeggies; (*subst.*) Tsjeg
checoslovaco, -ca — Tsjeggo-Slowaaks; (*subst.*) Tsjeggo-Slowaak
Checoslováquia (f.) — Tsjeggo-Slowakye
chefe (m.) — leier, hoof; **general-em-chefe (m.)** — opperbevelhebber; **chefe de estação** — stasiemeester
chefia (f.) — hoofskap, leierskap
chegada (f.) — aankoms
chegar — om aan te kom; **chegar à conclusão** — om tot die gevolgtrekking te kom; **chegar a brasa à sua sardinha** — om jouself te bevoordeel; **não chegar à craveira** — om nie aan die eise te voldoen nie; **não chega aos calcanhares de alguém** — hy is onwaardig om iemand se skoene te bind
cheia (f.) — vloedwater; **cheia do rio** — rivier in vloed
cheio, -ia — vol; **à boca cheia** — prontuit; **em cheio** — reg in die midde
cheirar — om te ruik
cheiro (m.) — reuk; **morreu em cheiro de santidade** — om te sterf in die was van heiligheid; **ao cheiro de** — aangelok deur
cheiroso, -sa — welriekend

cheque (*m.*) — tjek; skaak; **cheque cruzado** — gekruiste tjek; **cheque ao portador** — kontant tjek; **cheque visado** — gemerkte tjek

chiada (*f.*), **chiadeira** (*f.*) — gepiep; geskree, gekraak

chiar — om te piep; om te skree (wiel); om te kraak

chibante — opsigtelik; verwaard

chibantear — om te pronk

chibantice (*f.*), **chibantismo** (*m.*) — verwaardheid

chibata (*f.*) — lat

chibatada (*f.*) — hou met 'n lat

chibatar — om met 'n lat te slaan

chibo (*m.*) — bokkie

chicana (*f.*) — foppery

chicanar — om te fop

chicaneiro, **-ra** — wat moeilikheid maak; (*subst.*) rusiestoker

chicória (*f.*) — sigorei

chicotada (*f.*) — hou met 'n sweep

chicote (*m.*) — sweep

chicotear — om te karwats

chifre (*m.*) — horing

Chile (*m.*) — Chili

chileno, **-na** — Chileens; (*subst.*) Chileen

chilindró (*m.*) (*coll.*) — tjoekie

chilique (*m.*) (*coll.*) — floute

cbilreada (*f.*) — getjirp

cbilrear — om te tjirp

chilro (*m.*) — piepgeluid, tjirpgeluid

chilro, **-ra** — smaakloos; (*fig.*) kleurloos

chimarrão (*m.*) (*Bras.*) — sterk maté-ekstrak wat sonder suiker gedrink word

chimpanzé (*m.*) — sjimpansee

China (*f.*) — Sjina

chinela (*f.*) — pantoffel

chinelada (*f.*) — hou met 'n pantoffel

cbineleiro (*m.*) — pantoffelmaker; (*fig.*) onbeskaafde persoon

chinelo (*m.*) — pantoffel; **meter no chinelo** — om in die skadu te stel

chinês, **-nesa** — Sjinees; (*subst.*) Sjinees

chinesice (*f.*) — Sjinese oudheid; beuseligheid

cbinfrim (*m.*) (*coll.*) — herrie

chínfrinada (*f.*), **chínfrineira** (*f.*) — herrie

chinó (*m.*) — prui

chio (*m.*) — skree (van wiele)

chipanzé (*m.*) — sjimpansee

cbique — deftig; (*subst.*) (*m.*) smaak, elegansie

chiqueiro (*m.*) — varkhok

cbiquismo (*m.*) — deftigheid

chispa (*f.*) — vonk

cbispe (*m.*) — varkkhoutjies

chiste (*m.*) — grappie, kwinkslag

chistoso, **-sa** — geestig, grapperig

chita (*f.*) — kaliko

choca (*f.*) — leier van 'n trop beeste

choça (*f.*) — riethut

chocadeira (*f.*) — broeikas

chocalhada (*f.*) — gelui van koeiklokke

cbocalbar — om te skommel; om te lui (koeiklok); (*fig.*) om te versprei

chocalheiro, **-ra** — indiskreet; (*subst.*) skinderbek, nuusdraer

chocalho (*m.*) — koeiklok; (*Bras.*) rammeelaar

chocar — om te bots; om te skok

chocar — om uit te broei; **chocar uma doença** (*coll.*) — om 'n siekte onder lede te hê

chocarrear — om vulgêre domhede kwyt te raak

chocarreiro, **-ra** — smerig, vulgêr; (*subst.*) vulgêre grapmaker, nar

chocarrice (*f.*) — vulgêre grap

chochinba (*m.*, *f.*) — maer en kleurlose persoon

chocho, **-cha** — dof, leeg; (*fig.*) onvrugbaar, kleurloos

choco (*m.*) — tjokka

choco, **-ca** — broeis; wat uitgebroei word; (*subst.*) (*m.*) broeityd; **cerveja** (*f.*) **choca** — verslane bier; **estar no choco** — om broeis te wees; (*fig.*) om aan die broei te wees; **estar de cboco** (*coll.*) — om in die bed te bly lê

chocolataria (*f.*) — sjokoladefabriek

chocolate (*m.*) — sjokolade

chocolateira (*f.*) — pot vir drinksjokolade

chocolateiro (*m.*) — sjokoladefabrikant

chofer (*m.*) (*Bras.*) — chauffeur

cbofre, **de...** — skielik, sommer

choldra (*f.*) — bende, groep

choque (*m.*) — skok; botsing

choqueiro (*m.*) — broeihok

choquento, **-ta** — ongesteld

choradeira (*f.*) — gehuil

choringar — om te grens

choringas (*m. f.*) — huilbalie

chorão (*m.*) — treurwilger

chorão (*m.*) — grensbalie; (*adj.*) huilerig

chorar — om te huil, te ween

choro (*m.*) — huil

choroso, **-sa** — rooigehuil

chorrilho (*m.*) — rits

cborudo, **-da** — vet, winsgewend

chorume (*m.*) — vet, braaivet; (*fig.*) rykdome, oorvloed; **este livro tem chorume**

— hierdie boek het iets om die lyf

cboupal (*m.*) — populierbos

choupana (f.) — heroershut
choupo (m.) — populier
chouriço (m.) — gerookte wors
chover — om te reën; **chover a cântaros** — om ou meide met knopkieries te reën;
chover no mar/molhado — om water na die see te dra
chucha (f.) — fopspeen; (fig.) (coll.) onwettige inkomste
chuchadeira (f.) — fopspeen; (fig.) winsgewende saak; **aquele livro é uma chuchadeira** — daardie boek is 'n ramp
chuchar — om te suig
chucrute (m.) — suurkool
chufa (f.) — growwe spot
chufar — om te bespot
chulé (m.) — slegte reuk van voete
chulear — om oorhand te werk
chulipa (f.) — dwarsleër
chulo, -la — vulgêr; (subst.) (m.) (coll.) gigolo
chumaço (m.) — opstopsel
chumbada (f.) — sinkers; hael; haelgeweerwond
chumbar — om met lood te soldeer;
chumbar uma rede — om 'n net van sinkers te voorsien; **chumbar um dente** — om 'n tand te stop; **chumbar no exame** — om in die eksamen te sak
chumbo (m.) — lood; **apanhar (um) chumbo no exame** — om in die eksamen te sak
chupadela (f.) — 'n suig
chupão (m.) — klapsoen
chupar — om te suig; om op te suig; om kaal uit te trek (fig.)
chupeta (f.) — speen, fopspeen; suigbuis
chupista (m., f.) — suiper; (fig.) parasiet
churrascaria (f.) — braaivleisrestaurant
churrasco (m.) — braaivleis
churrasquear — om vleis te braai
chusma (f.) — skeepsbemannings; massa, menigte
chutar — om 'n bal te skop
chute (m.), **chuto** (m.) — doelskop, skop
chuva (f.) — reën; **faz chuva** — dit reën; **apanhar chuva** — om nat te reën; **chuva de pedra** — haelstorm
chuvada (f.), **chuvarada** (f.), **chuvão** (m.) — sterk bui
chuveiro (m.) — stortreën; stortbad; spuitkop
chuviscar — om te motreën
chuvisco (m.), **chuvisqueiro** (m.) — motreën
chuvoso, -sa — reënrig
ciática (f.) — iskias, heupjig

ciático, -ca — heup-, iskias; **nervo** (m.)
ciático — heupsenuwee
cibernética (f.) — kubernetika
cibório (m.) — hostiekissie; altaarbaldakyn
cicatriz (f.) — litteken; **ser um soldado de cicatrizes nas costas** — om lafhartig te wees
cicatrização (f.) — littekenvorming; genesing
cicatrizante — littekenvormend
cicatrizar — om 'n litteken te vorm; om met littekens te bedek; om te genees;
as velhas ofensas estão cicatrizadas — daar het reeds gras oor gegroei
cicerone (m.) — toeristegids
ciceroniano, -na — Ciceroniaans
ciciar — om te suis; om te fluister
cicio (m.) — gesuis; gefluister
cicioso, -sa — suisend
ciclame (m.) — siklaam
cíclico, -ca — siklies
ciclismo (m.) — fietssport, fietsry
ciclista (m., f.) — fietsryer, fietsjaer
ciclo (m.) — siklus
ciclone (m.) — sikloon
ciclónico, -ca — siklonaal
ciclope (m.) — sikloop
ciclópico, -ca — siklopies
ciclotrão (m.) — siklotron
cicuta (f.) — dollekerwel
cidadania (f.) — burgerskap
cidadão (m.) — burger, stedeling
cidade (f.) — stad; **Cidade do Cahô** — Kaapstad
cidadeela (f.) — sitadel
cidra (f.) — sitroen
cidreira (f.) — sitroenboom
cieiro (m.) — windbarsie (vel)
ciência (f.) — wetenskap; **de ciência certa** — onbetwisbaar
ciente — bewus
científico, -ca — wetenskaplik
cientismo (m.) — wetenskapsaanbidding
cientista (m., f.) — wetenskaplike, navorser
cifra (f.) — nulteken; totale bedrag; kode-syfer
cifrado, -da — kode-
cifrão (m.) — teken vir geldeenheid in sommige lande (\$)

cilada (*f.*) — hinderlaag; **armar cilada** — om 'n hinderlaag te stel

cilha (*f.*) — buikgord

cilhar — om die buikgord vas te maak

ciliar — wimper-

cilicio (*m.*) — boetekleed

cilindragem (*f.*) — silinderinhoud

cilindrar — om plat te wals

cilindrico, -ca — silindries

cilindro (*m.*) — silinder; wals; **cilindro a vapor** — stoomwals; **bloco** (*m.*) **de cilindros** — enjinblok; **camisa** (*f.*) **de cilindro** — silindervoering

cilio (*m.*) — ooghaar

cima (*f.*) — boonste deel; **de cima** — van bo; **em cima** (*de*) — op, bo-op; **por cima** (*de*) — oor, bokant

cimbalo (*m.*) — simbaal

cimeira (*f.*) — helmversiering

cimeiro, -ra — spits-; **reunião** (*f.*) **cimeira** — spitsberaad

cimentação (*f.*) — sementering; (*fig.*) verstewiging

cimentar — om te sementeer; om te verstewig (*fig.*)

cimento (*m.*) — sement; **cimento armado** — gewapende beton

cimitarra (*f.*) — kromswaard

cimo (*m.*) — top, spits, kruin

cinabre (*m.*) — sinnaber

cinamomo (*m.*) — kaneel

cinco — vyf

cindir — om te skei, te splits

cineasta (*m., f.*) — rolprentmaker

cinagética (*f.*) — jagkuns

cinagético, -ca — jag-

cinema (*m.*) — bioskoop; filmkuns; **cinema mudo** — periode van die stilprent; **cinema sonoro** — periode van die klankfilm

cinemascópio (*m.*) — wyedoekeprojeksie

cinematógrafo (*m.*) — filmprojektor

cinerária (*f.*) — asblom

cinerário, -ia — as-; (*subst.*) (*m.*) urn

cingir — om te omgord

cínico, -ca — sinies

cinismo (*m.*) — sinisme

cinquenta — vyftig

cinquentão (*m.*) — vyftigjarige

cinquentenário (*m.*) — vyftigste herdenking

cinquentona (*f.*) — vyftigjarige (oujong-nooi)

cinta (*f.*) — korset; kamarband; adresband, adresomslag

cintar — om te omgord; **cintar um jornal** — om 'n koerant van 'n adresomslag te voorsien

cintilação (*f.*) — skittering, sprankeling

cintilar — om te skitter, te sprinkel

cinto (*m.*) — gordel, seintuur; **cinto de ligas** — kousgordel; **cinto de segurança** — veiligheidsgordel

cintura (*f.*) — middelgordel

cinturão (*m.*) — breë gordel, uniform-gordel

cinza (*f.*) — as

cinzeiro (*m.*) — asbak

cinzel (*m.*) — beitel, steekbeitel

cinzelar — om te siseleer; om (uit) te beitel

cinzento, -ta — grys

cio (*m.*) — bronsstigtheid, loopsheid

cioso, -sa — ywerig, vurig

cipó (*m.*) (*Bras.*) — liaan

cipreste (*m.*) — sipres

ciranda (*f.*) — draadsif; kringdans

cirandar — om te sif; (*fig.*) om te slenter

circo (*m.*) — sirkus

circuito (*m.*) — stroombaan; motorrenbaan; rondreis; ompad; **curto-circuito** (*m.*) — kortsluiting

circulação (*f.*) — verkeer; omloop; **circulação do sangue** — bloedsomloop; **circulação fiduciária** — geld in omloop

circular (*f.*) — rondskrywe, omsendbrief

circular — om te sirkuleer, in omloop te wees; om rond te gaan

circular — kringvormig, sirkelvormig; sirkel-, kring-

circulatório, -ia — sirkulasie-; **aparelho** (*m.*) **circulatório** — bloedsomloopstelsel

circulo (*m.*) — sirkel; kring; **circulo vicioso** — bese kringloop; **circulo polar** — poolsirkel; **circulo máximo** — groot-sirkel; **circulo menor** — kleinsirkel; **circulo eleitoral** — kiesafdeling

circum-adjacente — omliggend

circum-navegação (*f.*), **circunavegação** (*f.*), (*Bras.*) — omvaring, omseiling

circum-navegar, circunavegar (*Bras.*) — om te omseil, te omvaar

circuncidar — om te besny

circuncisão (*f.*) — besnyding

circunciso, -sa — besny; (*subst.*) (*m.*) besnede

circundante — wat omgewe, omliggend

circundar — om te omgewe, te omring

circunferência (*f.*) — omtrek

circunflexo (*m.*) — sirkumfleks, kappie

circunlocução (*f.*), **circunlóquio** (*m.*) — omskrywing; omsagtigheid

circunscrever — om te begrens, te beperk; **circunscrever um circulo em volta de um quadrado** — om 'n sirkel om 'n kwadraat te teken

circunscrição (f.) — distrik
circunspeção (f.) — omsigtigheid
circunspecto, -ta — omsigtig
circunstância (f.) — omstandigheid
circunstancial — bywoordelik
circunstanciar — om uiteen te sit, uitvoerig te beskryf
circunstante (m., f.) — toeskouer, bystander
circunvalação (f.) — omwalling, wal
circunvolução (f.) — omwenteling; kronkeling
círio (m.) — kers (in kerk)
cirrose (f.) — sirrose, verskrumpeling
cirurgia (f.) — chirurgie, snykunde
cirurgião (m., f.) — chirurg, snydokter
cirurgião-dentista (m.) — tandarts
cirúrgico, -ca — chirurgies
cisão (f.) — splitsing; **cisão nuclear** — kernsplitsing
cisma (m.) — skisma, verdeelheid; (coll.) hoofbrekens
cismar — om te peins, na te dink; **cismar na morte da bezerra** — om te dagdroom
cismático, -ca — onortodoks
cisne (m.) — swaan; **o último canto do cisne** — swanesang
cissão (f.) — vide: **cisão**
cisterna (f.) — watertenk; put; **camião-cisterna** (m.) — tenkvragsmotor
citação (f.) — aanhaling, sitaat; sitasie, dagvaarding
citadino, -na — stads; (subst.) stedeling
citar — om te dagvaar; om aan te haal, te siteer
citara (f.) — Griekse kitaar
cítrico, -ca — sitroen-; **ácido** (m.) **cítrico** — sitroensuur
citrina (f.) — sitrien, geelkwarts
citrino, -na — sitroenkleurig, sitroengeel
citrinos (m. pl.) — sitrusvrugte
ciúme (m.) — jaloesie
ciumento, -ta — jaloesie
cívico, -ca — burger-; **dever** (m.) **cívico** — burgerplig
civil (m.) — burgerlike persoon, burger
civil — siviël, burgerlik, burger-; beleefd;
Direito (m.) **Civil** — siviele reg; **direito** (m.) **civil** — burgerreg; **guerra** (f.) **civil** — burgeroorlog; **ano** (m.) **civil** — kalenderjaar
civilidade (f.) — beleefdheid, hoflikheid
civilização (f.) — sivilisasie, beskawing; kultuur
civilizado, -da — beskaafd, beleefd
civilizador, -ra — beskawend
civilizar — om te beskaaf
civismo (m.) — burgersin

cizânia (f.) — onkruid; (fig.) onmin
clã (m.) — sibbe, familiegroep
clamar — om aan te roep; om uit te roep
clamor (m.) — rumoer; geroep
clamoroso, -sa — luidrugtig
clandestinidade (f.) — geheim, onwettigheid
clandestino, -na — geheim, ondergronds;
passageiro (m.) **clandestino** — versteekeling
claque (f.) — gehuurde applousmakers; aanhangers
clara (f.) — eiwit; wit van oog
clarabóia (f.) — dakvenster, bolig
clarão (m.) — glans, gloed
clarear — om op te klaar, te verhelder
clareira (f.) — oopte, oop plek in 'n bos
clarete (m.) — klaret (wyn)
clareza (f.) — duidelikheid, helderheid
claridade (f.) — helderheid, glans
clarificação (f.) — suiwering
clarificar — om te puur, te laat afsak
clarim (m.) — beuel; beuelblaser
clarinete (m.) — klarinet; klarinetspeler
clarinetista (m., f.) — klarinetkunstenaar
clarissa (f.) — non van die Orde van die Heilige Clara
clarista — wat behoort aan die Orde van die Heilige Clara; (subst.) (f.) non van dieselfde Orde
clarividência (f.) — heldersiensheid
clarividente — heldersienende
claro, -ra — helder, klaar, duidelik; **falar claro** — om duidelik/reguit te praat;
faz claro — dit is mooi weer; **passar a noite em claro** — om die nag deur te waak; **passar em claro/deixar em claro** — om oop te laat, weg te laat; **às claras** — openlik
classe (f.) — klaskamer; klas, stand; kategorie
classicismo (m.) — klassisisme
clássico, -ca — klassiek
classificação (f.) — klassifikasie; punte-toekenning
classificar — om te klassifiseer; om te klassieer; om te bestempel; **classifico este trabalho com dez valores** — ek ken hierdie werk 50% toe
claudicante — wat mank loop; (fig.) mank-gaande
claudicar — om mank te loop; om mank te gaan
claustró (m.) — kruisgang, kloosterhof; klooster
cláusula (f.) — klousule
clausura (f.) — afsondering
clava (f.) — knuppel

clave (*f.*) — sleutel (*mus.*)
 clavecinista (*m., f.*) — klavesimbelspeler
 clavecino (*m.*) — klavesimbel
 clavicórdio (*m.*) — klavichord
 clavicula (*f.*) — sleutelbeen
 clavina (*f.*) — vide: **carabina**
 clemência (*f.*) — mildheid, genadigheid
 clemente — genadig, mild
 clepsidra (*f.*) — waterklok
 cleptomania (*f.*) — kleptomanie
 cleptomaniaco (*m.*), **cleptómano** (*m.*) — kleptomaan
 clerezia (*f.*) — geestelikeheid
 clerical — klerikaal, kerklik, geestelik
 clérigo (*m.*) — geestelike
 clero (*m.*) — klerus, geestelikes
 cliché (*m.*) — drukplaat; cliché
 cliente (*m., f.*) — cliënt (van regskundige of ander geleerde beroep); klant (van winkel); cliënt (in Ou Rome)
 clientela (*f.*) — klandisie; cliënteel
 clima (*m.*) — klimaat
 climactérico, -ca — oorgangs-; **períodos** (*m. pl.*) **climactéricos** — kritiese fase in liggaamlike ontwikkeling
 climatérico, -ca — klimaats-, klimaat-
 climático, -ca — klimaat-
 climatização (*f.*) — lugreëling
 climatizar — om van lugreëling te voorsien
 climax (*m.*) — hoogtepunt, klimaks
 clínica (*f.*) — kliniek; praktyk; **clínica geral** — algemene geneeskunde; **exercer clínica** — om as geneesheer te praktiseer
 clínico, -ca — klinies; (*subst.*) algemene praktisyn
 clister (*m.*) — lawement
 clivagem (*f.*) — kliewing, kliefbaarheid, splytbaarheid
 clivar — om te splyt
 clivo (*m.*) — helling, heuwel
 clivoso, -sa — gerand
 cloaca (*f.*) — septiese tenk, kloaak; kloaka
 cloro (*m.*) — chloor
 clorofila (*f.*) — bladgroen
 clorofórmio (*m.*) — chloroform
 cloroformizar — om met chloroform te verdoof
 clube (*m.*) — klub
 clubista (*m., f.*) — klublid
 coabitação (*f.*) — saamlewery; byslaap
 coabitar — om saam te woon; om gemeenskap te hê
 coação (*f.*) — filtreer, syg
 coação (*f.*) (*Bras.*), **coacção** (*f.*) — dwang
 coactivo, -va — dwang-, dwingend

coadjutor (*m.*) — adjunk van 'n kerklike outoriteit (*R.K.*)
 coadjuvar — om by te staan; om saam te werk
 coador (*m.*) — siffie, sygdoek; **coador de café** — moersakkie
 coadunação (*f.*) — ooreenstemming; vereniging
 coadunar — om in ooreenstemming te bring; om te verenig; **coadunar-se com** — om jou te skik na
 coagir — om te verplig
 coagulação (*f.*) — koagulering, stolling
 coagular — om te koaguleer, te stol; (*fig.*) om te laat stol
 coagulável — koaguleerbaar
 coágulo (*m.*) — stolsel; bloedklont
 coalhada (*f.*) — dikmelk
 coalhar — om dik te word (melk, olie)
 coalho (*m.*) — wrongel
 coalizão (*f.*) — koalisie
 coalizar-se — om 'n koalisie te vorm
 coar — om te syg, te filtreer; **a luz coava-se por entre o arvoredado** — die lig skemer deur die blare
 coarctar — om in te perk
 co-autor (*m.*) — mede-outeur, mede-skrywer; verdere klaer
 coaxar — om te kwaak
 cobraia (*f.*) — marmotjie; proefkonyn
 cobalto (*m.*) — kobalt
 cobarde (*m.*) — lafaard
 cobardia (*f.*) — lafhartigheid
 co-beligerante — mede-oorlogvoerend
 coberta (*f.*) — dek (*naut.*); deken; **coberta da mesa** — tafelkleed; gang; **servir de coberta** — om as skuiling te dien; om as voorwendsel te dien
 coberto, -ta — bedek, gedek, toegedraai; **estar a coberto** — om onder dekking te wees, beskut te wees; **pôr a coberto** — om te bêre; om onder beskutting te bring; om te beveilig; **sacar a coberto** — om 'n gedekte tjek te trek; **a coberto de** — beskut teen
 cobertor (*m.*) — kombers
 cobertura (*f.*) — bedekking; dekking; **cheque** (*m.*) **sem cobertura** — ongedekte tjek
 cobiça (*f.*) — begeerte; gierigheid
 cobiçar — om te begeer
 cobiçável — begeerlik
 cobiçoso, -sa — begerig
 cobra (*f.*) — slang; **dizer cobras e lagartos** — om sleg te sê
 cobra (*f.*) (*obs.*) — strofe
 cobrador (*m.*) — invorderaar
 cobrança (*f.*) — invordering

cobrar — om in te vorder, in te win; om in rekening te bring, te vra; **cobrar ânimo** — om nuwe moed te skep
cobre (*m.*) — koper; kopergeld; (*coll.*) geld; **dei-lhe os últimos cobres** — ek het hom my laaste sent gegee
cobreado, -da — koperrooi, bruingebrand
cobrear — om met koper te bedek
cobrição (*f.*) — dekking; **cavalo** (*m.*) **de cobrição** — stoethings
cobrir — om te bedek, te dek
cobro (*m.*) — einde; **pôr cobro a** — om 'n end te maak aan; **pôr a cobro/pôr em cobro** — om veilig te bewaar
coca (*f.*) — koka(plant)
coca (*f.*) — uitkyk; **estar à coca** — om op die uitkyk te wees, op die loer te lê
coça (*f.*) (*coll.*) — pak slae
cocada (*f.*) (*Bras.*) — klapperlekkers
cocaina (*f.*) — kokaïne
cocainómano (*m.*) — kokaïenverslaafde
cocar — om te loer, te beloer
coçar — om te krap
coção (*f.*) — kook, kooktyd
coccinela (*f.*) — lieweheersbesie
cócegas (*f. pl.*) — gekielie; **fazer cócegas** — om te kielie; **ter cócegas na língua** — om te jeuk om iets te vertel
coqueunto, -ta — kielierig
coceira (*f.*) — gejeuk
coche (*m.*) — koets
cocheira (*f.*) — koetsskuur, perdestal
cocheiro (*m.*) — koetsier
cochichar (*coll.*) — om te fluister
cochicho (*m.*) — gefluister; leeurik; kinderfluit; beknopte huisie
cochilar — om in te sluimer, te dut
cochilo (*m.*) — dutjie
cochinilha (*f.*), **cochonilha** (*f.*) — cochenille
cocho (*m.*) — daghabak; trog; kurkfles; **comer no mesmo cocho** — om familiër te wees met
coco (*m.*) — kokosneut; **chapéu** (*m.*) **de coco** — hardebolkeil
coconote (*m.*) — klapper, kopra
cócoras, estar de... — om te hurk
cocoricó (*m.*), **cocorocó** (*m.*) — koekeroekoe
cocuruto (*m.*) — top; skof
coda (*f.*) — koda
codaque (*m.*) — kleinbeeldkamera
códea (*f.*) — broodkorsie
codeina (*f.*) — kodeïne
código (*m.*) — kodeks
codicilo (*m.*) — codicillus
codificação (*f.*) — kodifisering

codificador (*m.*) — outeur van 'n wetboek
codificar — om te kodifiseer
código (*m.*) — wetboek; kode
codilhar — om te kul, te benadeel
codilho (*m.*) — kullery
codorniz (*f.*) — kwartel
coeficiente (*m.*) — koëffisiënt
coelheira (*f.*) — konynehok
coelho (*m.*) — kony
coentro (*m.*) — koljander
coerção (*f.*) — dwang
coercível — saampersbaar, onderdrukbaar
coercivo, -va — dwang-
coerência (*f.*) — koherensie, samehang
coerente — samehangend
coesão (*f.*) — kohesie
coesivo, -va — kohesie-, saamklewend
coetâneo, -ea — ewe oud
coevo, -va — ewe oud, van dieselfde ouderdom
coexistência (*f.*) — naasbestaan
coexistente — wat saam bestaan, wat koëksisteer
coexistir — om saam te bestaan, te koëksisteer
cofiar — om te streel, glad te stryk
cofre (*m.*) — brandkluis; **Cofres do Estado** — skatkis; **cofre forte** (*m.*) — brandkas
cogitar — om te peins
cognação (*f.*) — verwantskap (van moederskant)
cognado (*m.*), **cognato** (*m.*) — verwant van moederskant
cognição (*f.*) — kennisie
cognitivo, -va — bewussyns-, ken-
cognome (*m.*) — bynaam
cognominar — om te noem
cogula (*f.*) — py
cogulo (*m.*) — oormaat, oorfloed; **encher do cogulo** — om tot oorlopens toe te vul
cogumelo (*m.*) — paddastoel, sampioen
coibição (*f.*) — afskrikmiddel
coibir — om te verhoed, te weerhou
coice (*m.*) — skop (van perd, donkie); skop (van vuurwapen); **no colce** — aan die stertkant
coifa (*f.*) — haarnet (*obs.*)
colibrão, -brã — van Coimbra; (*subst.*) inwoner van Coimbra
coincidência (*f.*) — samevalling, toevalligheid
coincidente — samevallend
coincidir — om saam te val
cóio (*m.*) — wegkruipplek
coiro (*m.*) — leer

coisa (*f.*) — ding; **ai há coisa** — daar is iets aan die gang; **não fazer coisa com coisa** — om alles te verwar; **coisas e coisas** — alles en nog wat

coitado, **-da** — betreurenswaardig; **coitado!** — arme ding!

coiteiro (*m.*) — jagopsiener, wildwagter
coito (*m.*) — koitus; skuiling

cola (*f.*) — stert; **na cola de** — op die spoor van

cola (*f.*) — kleefstof

colaboração (*f.*) — samewerking, medewerking

colaborador (*m.*) — medewerker

colaborar — om saam te werk

colação (*f.*) — ligte maal

colação (*f.*) — kolasie, byvoeging tot die boedel van donasies wat die erflater voor sy dood gemaak het; **colação de grau** (*Bras.*) — toekenning van 'n graad; **vir a colação** (*fig.*) — om goed te pas te kom

colaço, **-ça** — wat dieselfde melk gedrink het; **irmão** (*m.*) **colaço** — soogbroer; **irmã** (*f.*) **colaça** — soogsuster

colapso (*m.*) — ineenstorting

colar (*m.*) — halssnoer

colar — om (vas) te kleef, (vas) te plak; (*fig.*) (*Bras.*) om af te skryf (in die eksamen)

colarinho (*m.*) — boordjie

colateral — kollateraal

colcha (*f.*) — deken

colchão (*m.*) — matras

colcheia (*f.*) — agstenoot

colchete (*m.*) — hakie

colchoaria (*f.*) — matraswinkel

colchoeiro (*m.*) — matrasfabrikant

coldre (*m.*) — pistoolsak

coleção, **coleccionador**, **coleccionar** (*Bras.*) — vide: **colecção**, etc.

colecção (*f.*) — versameling

coleccionador (*m.*) — versamelaar

coleccionar — om te versamel

colecta (*f.*) — kollekte; belastingsaanslag

colectânea (*f.*) — bloemlesing

colectar — om belasting te hef

colectividade (*f.*) — kollektiwiteit

colectivismo (*m.*) — kollektiwisme

colectivo, **-va** — kollektief

colector (*m.*) — inner; **colector de impostos** — ontvanger van inkomste; **colector de admissão** — inlaatverdeelpyp; **colector de escape** — uitlaatverdeelpyp

colega (*m., f.*) — kollega

colegial — wat betrekking het op die hoërskool; (*subst.*) skoolier

colégio (*m.*) — privaatskool; openbare hoërskool (*Bras.*); **Colégio Cardinalicio** — kardinaalskollegium; **Colégio Eleitoral** — kieskollege

coleguismo (*m.*) — kollegialiteit

coleira (*f.*) — halsband

cólera (*f.*) — toorn, woede; cholera

colérico, **-ca** — choleries; opvlieënd; (*subst.*) choleralyer

coleta, **coletânea**, **coletar** (*Bras.*) — vide: **colecta**, etc.

colete (*m.*) — onderbaadjie; **colete de forças** — dwangbuis

coletividade, **coletivismo**, **coletivo**, **coletor** (*Bras.*) — vide: **colectividade**, etc.

coladura (*f.*) — muurbelangsel

colheita (*f.*) — oes, insameling (van vrugte)

colher (*f.*) — lepel; **colher de chá/café** — tee/koffielepel; **colher de sobremesa** — dessertlepel; **colher de sopa** — eetlepel

colher — om te oes; om te pluk; om in te win; (*fig.*) om te betrap, te oorval

colherada (*f.*) — lepelvol; **meter a colherada em** (*coll.*) — om jou neus in 'n ander se sake te steek

colhereiro (*m.*) — lepelfabrikant; lepelaar (*zool.*)

colibacilo (*m.*) — kolibasil

colibri (*m.*) — kolibrie

cólica (*f.*) — koliek

colidir — om te bots

coligação (*f.*) — koalisie

coligar — om saam te smelt (*fig.*)

coligir — om te versamel

colina (*f.*) — heuwel, koppie

colinoso, **-sa** — heuwelagtig

colirio (*m.*) — oogmiddel

colisão (*f.*) — botsing

coliseu (*m.*) — Colosseum

colmar — om met riet te dek

colmatar — om op te vul

colmeal (*m.*) — byery, byekorwe

colmeeiro (*m.*) — byeboer, imker

colmeia (*f.*) — byekorf, byenes

colmo (*m.*) — dekriet

colo (*m.*) — nekgedeelte; **ao colo** — in die arms; op die skoot

colocação (*f.*) — plasing; betrekking

colocar — om te plaas, (neer) te sit; om te belê

Colômbia (*f.*) — Colombia

colombiano, **-na** — Colombiaans; van Columbus; (*subst.*) Colombiaan

colonato (*m.*) — nedersetting

colônia (*f.*) — kolonie

Colônia (*f.*) — Keulen

colonial — koloniaal

colonização (f.) — kolonisasie
colonizar — om te koloniseer
colono (m.) — setlaar
colóquio (m.) — kolloquium, bespreking
coloração (f.) — kleuring
colorante — kleurgewend; (subst.) (m.) kleursel
colorar — om te kleur
colorau (m.) — paprika
colorido, -da — kleurryk
colorir — om te kleur, in te kleur
colossal — kolossaal, reusagtig
colosso (m.) — kolos
coluna (f.) — suil, pilaar; kolom; kolon;
coluna vertebral — ruggraat
colunata (f.) — kolonnade, suilegalery
com — met; **com que então** — dus
coma (f.) — koma
comadre (f.) — aanspreekvorm tussen ouers en pectouers van 'n kind; (Bras.) bedpan; steekneus
comandante (m.) — kommandant, bevelvoerder
comandar — om te kommandeer
comandita (f.) — maatskappy met een of meer stille vennote wat alleenlik aanspreeklik is vir die bedrag wat hulle belê het
comanditar — om gedeeltelik te finansier
comanditário (m.) — stille vennoot
comando (m.) — bevel; kommando; kommandement; **comando a distância** — afstandbeheer; **quadro** (m.) **de comando** — beheerpaneel; **torre** (f.) **de comando** — beheertoring; **aos comandos de um Mirage/Ferrari** — agter die stuur van 'n Mirage/Ferrari
comarca (f.) — magistraatsdistrik
comatoso, -sa — beswym
comalir — om te verswak, te ondermyn
combate (m.) — geveg; **combate singular** — tweegeveg; **fora de combate** — buite aksie
combatente (m., f.) — kombattant; (adj.) veg-; **não combatente** — nie-vegtend
combater — om te veg; om te bekamp, te bestry
combativel — bestrybaar, strydig
combatividade (f.) — strydlus
combativo, -va — strydlustig
combinação (f.) — kombinasie, samestelling; onderrok
combinar — om te kombineer; om af te spreek; om te pas; om te klop
comboiar — om te eskorteer, te (be)gelei
comboio (m.) — trein; konvooi

combustão (f.) — verbranding; **câmara** (f.) **de combustão** — verbrandingskamer;
estar em combustão — om in oproer te wees
combustível — brandbaar; (subst.) (m.) brandstof
começar — om te begin, 'n aanvang te neem
começo (m.) — begin, aanvang
comédia (f.) — komedie, blyspel
comediante (m., f.) — komediant, komediant
comedido, -da — bedaard, gematig
comedimento (m.) — matigheid
comediógrafo (m.) — blyspelskrywer
comedir — om te beperk, te matig; **come-dir-se** — om jou te betuel
comedouro (m.) — voerbak(kie)
comemoração (f.) — herdenking
comemorar — om te herdenk
comemorativo, -va — herdenkings-
comemorável — gedenkwaardig
comenda (f.) — beloning in die vorm van grond en inkomste vir militêre dienste gelewer (obs.); laagste rang in militêre orde
comendador (m.) — Portugese eretitel
comenos (m.) — oomblik
comensal (m., f.) — tafelenoot
comensurar — om te meet, te vergelyk
comensurável — meetbaar
comentar — om te kommentarieer, kommentaar te lewer, te bespreek
comentário (m.) — kommentaar
comentarista (m., f.) — verslaggewer
comer — om te eet; (fig.) om te verkwis; om weg te vreet; om te slag (skaak, dambord); **comer à tripa forra** — om besonder baie te eet; **comer a dois car-rinhos** — om inkomste uit twee bronne te verkry; **comer as papas na cabeça de alguém** (coll.) — om iemand vet om die oë te smeer
comer (m.) — kos, voedsel
comercial — kommersieel, handels-; **cen-tro** (m.) **comercial** — sakesentrum
comerciante (m., f.) — sakeman, sakevrou
comerciar — om handel te dryf
comerciário (m.) — winkelklerk
comércio (m.) — handel
comes (m. pl.) — kos, eetgoed; **comes e bebes** — kos en drank
comestível — eetbaar; (subst.) (m. pl.) lewensmiddele
cometa (m.) — komeet
cometer — om te begaan, te pleeg
comezaina (f.) — smulparty

comezinho, -nha — eenvoudig, alledaags
comichão (f.) — gejeuk
comichoso, -sa — jeukerig; (*fig.*) punte-
 nerig, prikkelbaar
comício (m.) — openbare vergadering
cómico, -ca — komies; (*subst.*) klugspeler
comida (f.) — kos, voedsel
comigo — met my
comilão (m.) — vraat
cominação (f.) — dreiging
cominar — om met straf te dreig
cominho (m.) — komyn; koeksaad
comiseração (f.) — medelye
comiserar — om meegevoel te wek; **comi-
 serar-se** — om medelye te hê
comissão (f.) — raad, kommissie, komitee;
 opdrag; à **comissão** — op kommissie-
 basis
comissariado (m.) — kommissariaat
comissário (m.) — kommissaris; **comissário
 de bordo** — betaalmeester; **comissário
 do exército** — kwartiermeester-generaal
comissionista (m., f.) — middelman
comissura (f.) — hoek (*anat.*)
comitê (m.) (Bras.) — komitee, bestuur;
 em **comitê (Bras.)** — privaat
comitiva (f.) — gevolg
como — hoe, soos; omdat; **como está?/
 como passa?/ como tem passado?/como
 vai?** — hoe gaan dit?; **assim como** —
 soos; **bem como** — asook, sowel as;
tão... como — so... as (wat)
comoção (f.) — beroering; **comoção cere-
 bral** — hersenskudding
cómoda (f.) — laaikas
comodidade (f.) — gerief
comodista — gemaksgtig
cómodo, -da — gemaklik, gerieflik
cómodo, -da — gemaklik, gerieflik; (*subst.*)
 (*m. pl.*) vertrekke; **casa (f.) de cómodos
 (Bras.)** — woonhuis met kamers te huur
comodoro (m.) — kommodoor
cômore (m.) — heuweltjie; blombedding
comovedor, -ra, comovente — aangrypend,
 roerend
comover — om aan te gryp, te roer
compacto, -ta — kompak, dig
compadecer-se de — om te simpatiseer
 met; **compadecer-se com** — om in oor-
 instemming te wees met
compadecimento (m.) — meegevoel; neer-
 buiging
compadre (m.) — aanspreekvorm tussen
 ouers en peetouers van 'n kind; ou
 maat; **do pão do nosso compadre uma
 grande fatia para o afilhado** — 'n ander
 se rieme is breed

compadrio (m.) — voorttrekery; favori-
 tisme
compaixão (f.) — medelye, meegevoel;
fazer compaixão — om medelye te wek;
 om betreuenswaardig te wees
companha (f.) — skeepsbemanning
companheirismo (m.) — kameraderie
companheiro (m.) — metgesel, kameraad,
 maat
companhia (f.) — geselskap, maatskappy;
 kompanie
comparação (f.) — vergelyking
comparar — om te vergelyk
comparativo, -va — vergelykend
comparável — vergelykbaar
comparacer — om te verskyn, op te tree
comparência (f.) — verskyning, optrede
comparsa (m., f.) — figurant
compartilhar — om te deel (in)
compartimento (m.) — vertrek, komparte-
 ment, vak
compassar — om uit te lê; om te spaseer
compassivo, -va — medelydend
compasso (m.) — passer; (*mus.*) maat,
 ritme
compatibilidade (f.) — verenigbaarheid
compatível — verenigbaar
compatriota (m., f.) — landgenoot
compelir — om te dwing, te forseer
compendiar — om saam te vat
compêndio (m.) — kompendium, handboek
compemtração (f.) — oortuiging; weder-
 syds deurdringing
compenerar — om te oortuig; **compene-
 rar-se** — om jou te oortuig; om weder-
 syds te deurding
compensação (f.) — kompensasie, vergoe-
 ding
compensar — om te kompenseer; om goed
 te maak
compensativo, -va, compensatório, -ia —
 skadeloosstellend, kompenserend
compensável — vergoedbaar
competência (f.) — kompetensie, bevoegd-
 heid; mededinging
competente — kompetent, bevoeg, be-
 kwaam
competição (f.) — mededinging; wedstryd;
competição de atletismo — atletiekby-
 eenkoms
competir — om mee te ding; om onder
 die jurisdiksie te val; **compete-me hoje
 examinar os estudantes** — ek het vandag
 die plig om die studente te eksamineer;
compete-lhe uma boa parte da herança
 — hy is geregtig op 'n groot deel van
 die erfenis

compilação (f.) — kompilasie
compilador (m.) — kompilator
compilar — om te kompilleer, saam te stel
compita (f.) — wedywer; à **compita** — wedywerend
complacência (f.) — tegemoetkomendheid, welwillendheid
complacente — tegemoetkomend
compleição (f.) — liggaamsbou, temperament
complementar — komplementêr
complemento (m.) — komplement; voorwerp (*gram.*)
completar — om te voltooi, klaar te maak, te vervolledig
completo, -ta — volledig; perfek
complexidade (f.) — kompleksiteit, ingewikkeldheid
complexo (m.) — kompleks
complexo, -xa — kompleks, samegesteld, ingewikkeld
complicação (f.) — komplikasie
complicado, -da — ingewikkeld
complicar — om te kompliseer
componente — samestellend; (*subst.*) (m.) bestanddeel, komponent
compor — om saam te stel; om te set; om te komponeer; **compor o cabelo** — om hare glad te stryk; **compor o relógio** — om die horlosie reg te maak; **compor uma máscara** — om 'n masker op te sit (*fig.*)
comporta (f.) — sluis
comportamento (m.) — gedrag
comportar — om te bevat, te behels; om te verdra; **comportar-se** — om jou te gedra; **o meu salário não comporta tais despesas** — my salaris duld nie sulke uitgawes nie; **este barco comporta 50 passageiros** — hierdie boot neem 50 passasiers
composição (f.) — samestelling; setting, setwerk; komposisie
compositor (m.) — komponis; setter
composto, -ta — samegesteld, gekomponeer, geset
compostura (f.) — houding, goeie maniere
compota (f.) — konfynt
competeira (f.) — konfytfles
compra (f.) — koop; **fazer compras** — om inkopies te doen
comprador (m.) — koper
comprar — om te koop; om om te koop
comprazer — om 'n guns te bewys, teemoet te kom; **comprazer-se** (*em*) — om genot te put (*uit*)

compreender — om te verstaan, te begryp; om te bevat
compreensão (f.) — begrip, verstand
compreensibilidade (f.) — verstaanbaarheid, begryplikheid
compreensível — begryplik, verstaanbaar
compreensivo, -va — begrypend, simpatiek; omvattend
compressa (f.) — kompres
compressão (f.) — kompressie, saampersing
compressibilidade (f.) — verdigbaarheid
compressível — saampersbaar, saamdrukbaar, verdigbaar
compressivo, -va — saampersend, verdig-tend
compressor (m.) — kompressor, aanjaer; persmasjien, verdigter
comprido, -da — lang
comprimento (m.) — lengte; **medida** (f.) **de comprimento** — lengtemaat
comprimido (m.) — pil
comprimir — om saam te pers
comprometer — om te kompromitteer; **comprometer a palavra** — om jou woord te gee; **comprometer o futuro** — om die toekoms in gevaar te stel; **comprometer-se** — om gemeensaak te maak met, jou te verbind om; **comprometer-se com uma rapariga** — om 'n huweliksbelofte te maak
compromisso (m.) — vergelyk, kompromie; **sem compromisso** — sonder verpligting
comprovante — bewysend; (*subst.*) (m.) bewys, bewysstrook
comprovar — om te bevestig
compulsar — om te bestudeer
compulsivo, -va — dwingend, dwang-
compulsório, -ia — verpligtend
compunção (f.), **compungimento** (m.) — verslaentheid, wroeging
compungir — om te bedroef
computação (f.) — berekening
computador (m.) — rekenaar, komper
computar — om te bereken
cômputo (m.) — berekening
comum — gemeenskaplik; algemeen; (dood)gewoon; **direito** (m.) **comum** — gemene reg; **lugar** (m.) **comum** — gemeenplaas; **senso** (m.) **comum** — gesonde verstand; **viver em comum** — om gemeenskaplik saam te leef
comuna (f.) — dorpsgebied, dorpsowerheid; Kommune
comunal — gemeenskaplik
comungar — om kommunie te ontvang; **comungar nas ideias de alguém** — om iemand se idees te deel

comunhão (*f.*) — kommunie; **comunhão de bens** — gemeenskap van goedere; **comunhão dos fiéis** — gemeente
comunicabilidade (*f.*) — uittingsvermoë
comunicação (*f.*) — kommunikasie; verbinding
comunicado (*m.*) — verklaring, kommuniqué
comunicar — om te kommunikeer, oor te dra, mee te deel; om te verbind
comunicativo, -va — spraaksam, aansteeklik (*fig.*)
comunicável — oordraagbaar, aansteeklik (*fig.*)
comunidade (*f.*) — gemeenskap
comunismo (*m.*) — kommunisme
comunista (*m., f.*) — kommunis; (*adj.*) kommunisties
comutação (*f.*) — verandering; **comutação da pena** — strafversagting
comutador (*m.*) — skakelaar, kommutator
comutar — om te verander; **comutar uma pena** — om 'n straf te versag
concatenação (*f.*) — aaneenskakeling
concatenar — om aaneen te skakel
concavidade (*f.*) — konkawiteit
côncavo, -va — konkaf, hol
conceber — om te konsipieer, uit te dink; om te ontvang; **conceber suspeitas** — om agterdochtig te word
conceder — om toe te staan, te verleen, te skenk
conceição (*f.*) — ontvangenis (*R.K.*)
conceito (*m.*) — begrip; mening; skerpsinnigheid; betekenis; **pessoa** (*f.*) **de conceito** — persoon van aansien
conceituar — om 'n opinie te vorm
conceituoso, -sa — verstandig, geestig
concelho (*m.*) — stadsraad; **Paços do Concelho** (*m. pl.*) — stadhuis
concentração (*f.*) — konsentrasie, sametrekking
concentrar — om te konsentreer, saam te trek
concêntrico, -ca — konsentries
concepção (*f.*) — konsepsie, begrip, opvatting; bevrugting, ontvangenis; **concepção do mundo** — wêreldbeskouing
concernente — met betrekking tot, aangaande, betreffende
concernir — om betrekking te hê op, te betref
concertar — om ooreen te kom, ooreen te stem; **concertar-se** — om tot 'n ooreenkoms te kom
concertina (*f.*) — konsertina
concertista (*m., f.*) — konsertkunstenaar, konsertkunstenaars, arties, artieste

concerto (*m.*) — (musiek)konsert; ooreenstemming
concessão (*f.*) — verlof, toestemming; konsessie; toegewing
concessionário (*m.*) — konsessiehouer
concessivo, -va — toegeeflik; konsessief
concha (*f.*) — skulp; soplepel; **meter-se na concha** — om in te keer; **sair da concha** — om uit jou dop te kruip
conchegar — om vas te druk teen
conchego (*m.*) — behaaglikheid; (*coll.*) suikeroom
conciliação (*m.*) — medeburger
conciliábulo (*m.*) — geheime vergadering
conciliação (*f.*) — versoening, konsiliasie; skikking
conciliador, -ra, conciliante — bemiddelend, konsilient
conciliar — om te konsilieer, te versoen; om in ooreenstemming te bring; **conciliar o sono** — om aan die slaap te raak
conciliar — konsilie- (*R.K.*)
conciliatório, -ia — skikkings-
concilio (*m.*) — konsilie (*R.K.*)
concisão (*f.*) — bondigheid
conciso, -sa — bondig
concitação (*f.*) — ophitsing
conciar — om op te hits
conclave (*m.*) — kardinaalsvergadering vir verkiesing van nuwe Pous, konklaaf
concludente — oortuigend
concluir — om af te sluit; om tot 'n gevolgtrekking te kom, tot 'n slotsom te kom
conclusão (*f.*) — afsluiting; gevolgtrekking
conclusivo, -va — slot-; **conjunção** (*f.*) **conclusiva** — voegwoord van gevolgtrekking
concomitante — saamgaande
concordância (*f.*) — ooreenstemming, konkordansie
concordar — om ooreen te stem, saam te stem; om in ooreenstemming te bring
concordata (*f.*) — konkordaat
concorde — ooreenstemmend, van een mening
concordia (*f.*) — eendrag
concorrência (*f.*) — konkurrensie
concorrente (*m., f.*) — applikant; konkurrent
concorrer — om mee te ding, te konkurreer; om by te dra; **concorrer a um emprego** — om aansoek te doen om 'n betrekking; **várias firmas concorreram à construção da Cabora-Bassa** — verskeie firmas het vir die bou van Cabora-Bassa getender

concretizar — om te konkretiseer, te ver-
wesenlik
concreto (*m.*) (*Bras.*) — beton; **concreto**
armado — gewapende beton
concreto, -ta — konkreet
concubina (*f.*) — bywyf
concubinato (*m.*) — konkubinaat, buite-
egtelike saamleef
concupiscência (*f.*) — vleeslike lus; be-
geerte
concupiscente — begerig
concurso (*m.*) — mededinging, kompetisie;
pôr a concurso — om te adverteer; om
om tenders te vra; **com o concurso de**
— met medewerking van
concessão (*f.*) — skok; korrupsie van
staatsamptenare
condado (*m.*) — graafskap
condão (*m.*) — gawe; **vara/varinha** (*f.*) **de**
condão — towerstaf
conde (*m.*) — graaf
condecoração (*f.*) — dekorasie, ereteken
condecorar — om te dekoreer (met me-
dalje)
condenação (*f.*) — veroordeling; verdoe-
ming
condenar — om te veroordeel; om te
verdoem; **condenar um doente** — om 'n
sieke op te gee; **condenar uma porta** —
om 'n deur toe te messel/toe te spyker
condenável — veroordeelbaar; afkeurens-
waardig
condensação (*f.*) — verdigting, kondensasie
condensador (*m.*) — kondensor
condensar — om te verdig, te kondenseer
condescendência (*f.*) — insiklikheid, wel-
willendheid
condescendente — insiklik, welwillend
condescender — om tegemoet te kom, in
te stem
condessa (*f.*) — gravin
condição (*f.*) — kondisie, toestand; voor-
waarde, omstandigheid
condicional — voorwaardelik; (*subst.*) (*m.*)
voorwaardelike tyd/wyse
condicionar — om onder voorwaarde te
stel
condigno, -na — geskik, verdiend
condimentar — om te geur
condimento (*m.*) — spesery, geursel
condiscipulo (*m.*) — medelcerling, mede-
student
condizente — bypassend; paslik
condizer — om te pas
condoer — om medelye te wek; **condoer-se**
— om simpatie te betuig
condolências (*f. pl.*) — simpatiebetuiging

condominio (*m.*) — mede-eienaarskap
condor (*m.*) — kondor (Suid-Amerikaanse
roofvoël)
condução (*f.*) — gedrag; stuur; vervoer
conduta (*f.*) — gedrag
condutibilidade (*f.*) — konduktiwiteit, ge-
leidingsvermoë
condutível — geleibaar
conduto (*m.*) — leikanaal, leiding; (*fig.*)
(*coll.*) al die geregte wat die Portugese
saam met brood eet; **conduto auditivo**
— oorkanaal
condutor (*m.*) — kaartjiesondersoeker;
(*phys.*) geleier
condutor, -ra — rig-, hoof-; **fio** (*m.*) **con-**
dutor — rigsnoer
conduzir — om te lei, te bestuur; **condu-**
zir-se — om jou te gedra
cone (*m.*) — keël, konus
cónego (*m.*) — kanunnik
conexão (*f.*) — verbinding, konneksie;
samehang
conexo, -xa — samehangend
confeção (*f.*) — klaargemaakte klerasie
confeccionar — om te berei; om te ver-
vaardig
confederação (*f.*) — bondstaat, federasie;
alliansie
confederar — om te federeer
confeitar — om te glaseer, te versuiker;
(*fig.*) om te versoet
confeitaria (*f.*) — banketbakkery
confeiteiro (*m.*) — banketbakker
confeito (*m.*) — glasuurvrug
conferência (*f.*) — konferensie; openbare
lesing
conferenciar — om te konfereer
conferencista (*m., f.*) — spreker, spreek-
ster, referent
conferente (*m., f.*) — spreker, spreekster,
referent; konferensielid
conferir — om te kontroleer; **conferir um**
direito — om 'n reg toe te ken; **as con-**
tas conferem — die rekenings stem oor-
een
confessar — om te biege, te bely, te beken
confessional — geloofs-
confessionário (*m.*) — biegestoel
confesso, -sa — erkende
confessor (*m.*) — biegvader
confete (*m.*) — confetti
confiado, -da — selfversekerd; (*coll.*)
astrant
confiança (*f.*) — vertrouwe
confiante — vol vertrouwe
confiar — om te vertrou; om toe te ver-
trou

confidência (*f.*) — vertroulike mededeling;
em confidência — vertroulik
confidencial — vertroulik, konfidensieel
confidenciar — om vertroulik mee te deel, toe te vertrou
confidente (*m., f.*) — vertrouling
configuração (*f.*) — uiterlike vorm
configurar — om te vorm
confim (*m.*) — grens; **nos confins da terra** — aan die uiteinde van die aarde
confinante — aangrensend
confinar — om te grens aan; om in te perk, te beperk
confirmação (*f.*) — bevestiging
confirmar — om te bevestig; om as lidmaat van 'n kerk aan te neem
confirmativo, -va — bevestigend
confiscação (*f.*) — konfiskasie, beslaglegging
confiscar — om te konfiskeer, beslag te lê op
confiscável — onderworpe aan konfiskasie, konfiskeerbaar
confisco (*m.*) — vide: **confiscação**
confissão (*f.*) — biege; skulderkenning; **confissão de fé** — geloofsbelijdenis
conflagração (*f.*) — verwoestende brand; oorlogsbrand
conflito (*m.*) — konflik, botsing; stryd; teenstrydigheid
conflituoso, -sa — teenstrydig; strydlustig
confluência (*f.*) — samevloeiing
confluente (*m., f.*) — sytak
confluir — om saam te vloei
conformação (*f.*) — uiterlike vorm, gedaante; berusting
conformar — om te vorm; **conformar-se** — om ooreen te stem; om jou te berus
conforme — volgens, ooreenkomstig met
conformidade (*f.*) — konformiteit
conformista (*m., f.*) — konformis
confortante — troostend
confortar — om te troos
confortável — gemaklik, gerieflik
conforto (*m.*) — troos; gerief, gemak
confrade (*m.*) — kollega, ampsgenoot
confrangedor, -ra — beklemmend
confranger — om te pla, te kwel
confraria (*f.*) — broederskap, godsdienstige vereniging van leke
confraternidade (*f.*) — broederskap
confraternização (*f.*) — verboederling
confraternizar — om te verboeder
confrontação (*f.*) — konfrontasie; vergelyking
confrontar — om te konfronteer, teenoor mekaar te stel; om te vergelyk; om te grens aan

confronto (*m.*) — konfrontasie, vergelyking
confucionismo (*m.*) — confucianisme
confundir — om te verwar, deurmekaar te maak; **confundir-se** — om deurmekaar te raak, inmekaar te vloei; om te verkeer met
confusão (*f.*) — verwarring
confuso, -sa — verward, deurmekaar
congelação (*f.*), **congelamento** (*m.*) — bevriesing
congelar — om te bevries
congénere — verwant, gelyksoortig
congenial — geestesverwant; aangebore
congenital, congénito, -ta — aangebore, oorgeërf
congestão (*f.*) — kongestie, ophoping
congestionar — om op te hoop, te verstop
conглобар — om oopen te hoop; om te konsentreer
conglomerado (*m.*) — konglomeraat
conglomerar — om oopen te hoop, saam te klont
congolês, -sa — Kongolees
congraciar — om te versoen; **congraciar-se** — om vrede te sluit
congratular — om geluk te wens; **congratular-se com** — om jou te verheug in
congregação (*f.*) — samekoms; gemeente
congregar — om byeen te bring; **congregar-se** — om byeen te kom
congressista (*m., f.*) — kongresganger
congresso (*m.*) — kongres
congro (*m.*) — aal
congruência (*f.*) — gepastheid; ooreenkoms; kongruensie
congruente — kongruent; gepas
conhaque (*m.*) — konjak
conhecedor, -ra — kundig, goed onderrig; (*subst.*) kenner
conhecer — om te ken; om te ontmoet, te leer ken; **conhecer de nome** — om by die naam te ken; **conhecer de vista** — om van sien te ken; **dar a conhecer** — om te laat blyk; **dar-se a conhecer** — om jou identiteit bekend te maak
conhecido, -da — bekend; (*subst.*) kennis, bekende
conhecimento (*m.*) — kennis; vragbrief
cónico, -ca — konies, keëlvormig
conifero, -ra — keëldraend; (*subst.*) (*f. pl.*) naaldbome
convivência (*f.*) — oogluiking; medepligtigheid
conivente — oogluikend; medepligtig
conjectura (*f.*) — gissing
conjecturar — om te gis, te vermoed
conjugação (*f.*) — vervoeging; sameloop
conjugal — huweliks-

conjugar — om te vervoeg; **conjugar forças** — om kragte saam te span

cônjuge (*m., f.*) — eggenoot, eggenote

conjunção (*f.*) — voegwoord; sameLOOP (van omstandighede); konjunksie

conjuntiva (*f.*) — (oog)bindvlies

conjuntivite (*f.*) — bindvliesontsteking

conjuntivo (*m.*) — subjunktief, konjunktief

conjuntivo, -va — bind-, verbindend, (ver-)bindings-; **tecido** (*m.*) **conjuntivo** — bindweefsel; **material** (*m.*) **conjuntivo** — bindmiddel; **locução** (*f.*) **conjuntiva** — voegwoordgroep

conjunto (*m.*) — geheel, eenheid; groep, ensemble

conjunto, -ta — gemeenskaplik, gesamentlik, mede-

conjuntura (*f.*) — omstandigheid, tydstip, geleentheid

conjura (*f.*), **conjuracão** (*f.*) — sameswering, komplot

conjurar — om saam te sweer; om te besweer

conjuo (*m.*) — beswering

conluar — om saam te sweer

conluio (*m.*) — sameswering

connosco — met ons

conotação (*f.*) — konnotasie

conquanto — ofskoon

conquista (*f.*) — verowering

conquistador (*m.*) — veroweraar

conquistar — om te verower; om te wen

consagração (*f.*) — inseëning, wyding

consagrado, -da — gewy; bedoel; **expressão** (*f.*) **consagrada pelo uso** — aanvaarde uitdrukking

consagrante — wat wy, wat inseën; wydings-, inseënings-; (*subst.*) persoon wat wy/inseën

consagrar — om te wy, in te seën; om op te dra

consaguíneo, -ea — bloedverwant; **irmão** (*m.*) **consaguíneo** — halfbroer

consaguinidade (*f.*) — bloedverwantskap

consciência (*f.*) — gewete; bewustheid; sorgvuldigheid; **por descargo de consciência** — om jou gewete te sus

conscencioso, -sa — konsensieus

consciente, cōncio, -ia — bewus

consecutivo, -va — konsekatief; opeenvolgend

consequinte, por... — gevolglik, daarom

conseguir — om daarin te slaag om te

conselheiro (*m.*) — raadgewer

conselho (*m.*) — raad; **Conselho de Ministros** — Kabinet; **Conselho de Estado** — adviesraad van die Staatspresident

consenso (*m.*) — konsensus

consentâneo, -ea — betaamlik

consentimento (*m.*) — toestemming

consentir — om toe te stem, toestemming te verleen; om in te willig, in te stem

consequência (*f.*) — konsekwensie, gevolg; **em consequência/por consequência** — gevolglik, daarom

consequente — konsekwent

consertar — om reg te maak, te herstel, te repareer

conserto (*m.*) — herstelwerk. reparasie

conserva (*f.*) — ingemaakte kos, blikkieskos; **conserva de sardinha** — ingemaakte sardiens; **conserva de carne** — ingemaakte vleis, blikkiesvleis

conservação (*f.*) — preservering; bewaring; **em bom estado de conservação** — in goeie toestand

conservador, -ra — konserwatief; (*subst.*) (*m.*) kurator

conservar — om in te lê; om te bewaar, te behou

conservatório (*m.*) — konserwatorium

conserveiro (*m.*) — inmaker; **indústria** (*f.*) **conserveira** — inmaakindustrie

consideração (*f.*) — oorweging, beskouing; hoogagting

considerar — om te oorweeg, in aanmerking te neem

considerável — aansienlik

consignação (*f.*) — bepaling; konsinjasie

consignante (*m.*) — konsinjeerder

consignar — om neer te lê; om toe te vertrou; om te konsinjeer

consignatário (*m.*) — konsinjataris

consigo — met u/jou/hom/haar; met u/julle/hulle

consistência (*f.*) — dikte, sterkte; beginselvastheid

consistente — dig, stewig; konsekwent

consistir (*em, de*) — om te bestaan (in, uit)

consistório (*m.*) — vergadering van die kardinale onder voorsitterskap van die Pous (*R.K.*)

consoada (*f.*) — feesmaal op Oukersaand

consoante (*f.*) — konsonant, medeklinker; (*adv.*) volgens

consoar — om die feesmaal op Oukersaand te nuttig

consolação (*f.*) — troos, vertroosting

consolar — om te (ver)troos

consolidação (*f.*) — konsolidasie

consolidar — om te konsolideer, te verstewig

consolo (*m.*) — troos

consonância (*f.*) — konsonansie, sameklank

consonante — gelykluidend
consorciar — om te trou; om om te gaan met; om 'n konsortium te vorm
consórcio (*m.*) — huwelik; konsortium
consorte (*m., f.*) — gemaal, gemalin
conspicuo, -ua — opvallend
conspiração (*f.*) — sameswering, komplot
conspirar — om saam te sweer
conspuração (*f.*) — besmering, bevuiling
conspurar — om te besmeer, te bevuil
constância (*f.*) — bestendigheid, standvastigheid
constante (*f.*) — konstante, onveranderlike groothed
constante — konstant, bestendig, standvastig
constar — om te staan; **constar de/em** — om te bestaan uit; **consta que** — daar word beweer dat
constatar — om vas te stel
constelação (*f.*) — konstellasie, sterrebeeld
constelado, -da — besaai met
consternação (*f.*) — konsternasie, ontsteltenis
consternar — om te ontstel, te onthuts
constipação (*f.*) — verkoue; (*Bras.*) hardlywigheid
constipado, -da — verkoue; (*Bras.*) verstop, hardlywig
constipar — om verkoue te gee; **constipar-se** — om verkoue op te doen
constitucional — konstitusioneel, grondwetlik; **carta** (*f.*) **constitucional** — grondwet; **direitos** (*m. pl.*) **constitucionais** — grondwetlike regte; **Direito** (*m.*) **Constitucional** — Staatsreg
constitucionalidade (*f.*) — grondwetlikheid
constitucionalismo (*m.*) — konstitusionalisme
constituição (*f.*) — konstitusie, grondwet; samestelling; gestel, gesteldheid
constituínte — samestellend; **assembleia** (*f.*) **constituínte** — konstituante, grondwetgewende vergadering
constituir — om saam te stel, te vorm, te stig, te konstitueer; om te geld as
constranger — om te verplig, te dwing
constrangimento (*m.*) — dwang, verpligting
constricção (*f.*) — toetrekking, saamtrekking
constringir — om toe te trek
construção (*f.*) — konstruksie, oprigting; gebou
construir — om te bou; om te konstrueer
construtivo, -va — konstruktief; opbouend
construtor (*m.*) — bouer; konstrakteur;
construtor naval — skeepsbouer
consubstancial — wesensgelyk

consuetudinário, -ia — gewoon; **direito** (*m.*) **consuetudinário** — gewoontereg
cônsul (*m.*) — konsul
consulado (*m.*) — konsulaat
consular — konsulêr
consulente (*m., f.*) — konsultant
consulesa (*f.*) — vroulike konsul, eggenote van konsul
consulta (*f.*) — konsultasie; **horas** (*f. pl.*) **de consulta** — spreekure; **livro** (*m.*) **de consulta** — naslaanwerk
consultante — wat raad inwin; raadgevend; (*subst.*) konsultant; raadgever
consultar — om te raadpleeg, te konsulteer; om raad te gee; **o médico consulta das 3h às 5h** — die dokter se spreekure is van 3 uur tot 5 uur
consultivo, -va — advies-
consultor (*m.*) — raadgever; **engenheiro consultor** (*m.*) — raadgevende ingenieur
consultório (*m.*) — spreekkamer
consumação (*f.*) — voltooiing; (*Bras.*) verpligte besteding in restaurant
consumar — om te voltoer
consumição (*f.*) — bekommernis
consumidor (*m.*) — verbruiker, konsument
consumir — om te konsumeer; om te verter; om te verbruik
consumo (*m.*) — verbruik; **artigo** (*m.*) **de consumo** — verbruiksartikel
consumpção (*f.*), **consunção** (*f.*) (*Bras.*) — afsterwing
conta (*f.*) — rekening; rekene; kraletjie;
conta corrente — lopende rekening;
extracto (*m.*) **de conta** — bankstaat;
livro (*m.*) **de contas** — rekeningboek;
dar conta de — om op te merk; **dar por conta** — om af te betaal; **fazer de conta que** — om voor te gee; **fazer uma conta** — om 'n rekening uit te maak; om te reken; **no fim de contas** — per slot van rekening
contabilidade (*f.*) — rekeningkunde
contabilista (*m., f.*) — rekenmeester
contabilizar — om boek te hou van
contacto (*m.*) — kontak, aanraking, voeling; **lentes** (*f. pl.*) **de contacto** — kontaklense
contador (*m.*) — kabinet; (water-, elektrisiteits-)meter; (*Bras.*) rekenmeester
contagem (*f.*) — telling
contagiar — om aan te steek
contágio (*m.*) — aansteeking
contagioso, -sa — aansteeklik
conta-gotas (*m.*) — drupper
contaminação (*f.*) — besmetting, besoedeling

contaminar — om te bederf, te besmet, te besoedel

contar — om te tel; om te vertel; **contar com** — om te reken met; **contar com o ovo no cu da galinha** (*coll.*) — om die vel te verkoop voordat die beer geskiet is; **quem conta um conto acrescenta um ponto** — die stertjie word uiteindelik groter as die muis

contemplação (*f.*) — aanskouing; bepeinsing; mededoë

contemplar — om te aanskou; om te bepeins; om te begiftig

contemplativo, -va — bepeinsend

contemporaneidade (*f.*) — moderniteit; gelyktydigheid

contemporâneo, -ea — hedendaags, eietyds; gelyktydig

contemporização (*f.*) — toegewing

contemporizar — om tyd te wen; om tevrede te stel

contencioso, -sa — aanvegbaar; (*subst.*) (*m.*) regsafdeling

contenda (*f.*) — twis, stryd

contender — om te twis, te stry

contentamento (*m.*) — tevredeheid

contentar — om tevrede te stel, te bevredig; **contentar-se** — om tevrede te wees

contente — tevrede

conter — om te bevat, te hou; om te onderdruk; **conter-se** — om jou te beheers

conterrâneo (*m.*) — persoon van dieselfde geboorteplek

contestação (*f.*) — betwisting; **sem contestação** — sonder enige twyfel

contestar — om te betwis; om te weer spreek; **contestar o libelo** — om 'n aanklag teen te staan

contestável — betwisbaar, aanvegbaar

conteúdo (*m.*) — inhoud

contexto (*m.*) — konteks

contigo — met jou

contiguidade (*f.*) — nabyheid

contiguo, -ua — aangrensend, aanliggend

continência (*f.*) — onthouding; saluut

continental — vastelands

continente (*m.*) — kontinent, vasteland, wêrelddeel; bevatter, houër

continente — matig, onthoudend, kuis

contingência (*f.*) — gebeurlikheid, omstandigheid

contingente (*m.*) — kontingent

contingente — gebeurlik, onseker

continuação (*f.*) — vervolg, voortsetting

continuar — om voort te sit, voort te gaan, aan te hou

continuidade (*f.*) — kontinuïteit, voortduuring

continuo (*m.*) — bode

continuo, -ua — kontinu, kontinueel, onafgebroke, voortdurend; **corrente** (*f.*)

continua — gelykstroom

contista (*m., f.*) — kortverhaalskrywer, kortverhaalskryfster

conto (*m.*) — (kort)verhaal; 1 000 escudos;

conto da carochinha — sprokie; praatjie vir die vaak, versinsel; **contos largos** — langdradige storie; **conto do vigário** — swendelary, verrouenswendel

contorção (*f.*) — verwringing

contorcer — om te verwring

contornar — om te omseil

contorno (*m.*) — kontoer, omlyning; om-trek

contra — teen; **pró e contra** — voor en teen; **ser do contra** (*coll.*) — om weerbarstig te wees; **contra a mão** — teen die verkeer

contra- — teen- (as prefiks gebruik in saamgestelde woorde; kyk indien nodig onder die woord sonder prefiks)

contra-almirante (*m.*) — skout-by-nag

contrabaixo (*m.*) — kontrabas

contrabalançar — om te balanseer; om te kompenseer

contrabandista (*m., f.*) — smokkelaar

contrabando (*m.*) — smokkelhandel, smokkelware, kontrabande

contração (*f.*) (*Bras.*), **contração** (*f.*) — saamtrekking, kontrakisie

contracorrente (*f.*) — teenstroom

contracosta (*f.*) — teenoorgestelde kus van dieselfde vasteland

contrátil — saamtrekbaar

contracto, -ta — saamgetrek

contradição (*f.*) — kontradiksie, weerspreking, teenstrydigheid

contradita (*f.*) — teenbewering, teëspraak

contraditar — om te ontken, te weerspreek; om te betwis

contraditório, -ia — teenstrydig

contradizer — om te weerspreek

contraente (*m., f.*) — kontraktant

contrafação (*f.*) (*Bras.*), **contrafacção** (*f.*) — namaaksel

contrafactor (*m.*), **contrafator** (*m.*) (*Bras.*) — vervals

contrafazer — om na te maak, te vervals

contrafé (*f.*) — dagvaarding

contrafeito, -ta — oneg, vervals; ongemaklik

contraforte (*m.*) — beer, steunmuur, konterfort; hakversterker; uitloper

contragosto, a... — met teësin
contrair — om te kontraheer, saam te trek;
contrair matrimónio — om 'n huwelik te sluit; **contrair uma dívida** — om skuld te maak; **contrair uma doença** — om 'n siekte op te doen
contralto (m.) — alt
contraluz, à... — teenlig
contramarca (f.) — waarmerk
contramestre (m.) — bootsman; voorman
contrapeso (m.) — teengewig
contraplacado (m.) — laaghout
contraponto (m.) — kontrapunt
contrapor — om teenoor mekaar te stel; om 'n teenvoorstel te maak
contraproducente — wat die teendeel werkstellig
contraprova (f.) — teenbewys; tweede proef
contraprovar — om die teenbewys te lower
contra-regra (m.) — verhoogbestuurder
contrariar — om teen te werk; om te vererger
contrariedade (f.) — ergernis, teenspoed
contrário, -ia — teenoorgesteld, teenwerkend; ongunstig, skadelik; (subst.) (m.) teendeel; ao/pelo **contrário** — in teendeel
contrastar — om te kontrasteer; om te waarmerk
contraste (m.) — kontras; waarmerk
contratador (m.) — kontrakteur; bieër; kaartjiesmous
contratante (m., f.) — kontraktant; **partes** (f. pl.) **contratantes** — kontrakvennote
contratar — om te kontrakteer; om te onderhandel
contratempo (m.) — terugslag
contrato (m.) — kontrak
contrato, -ta (Bras.) — vide: **contracto**, -ta
contratorpedeiro (m.) — torpedojaer
contratual — kontraktueel
contravenção (f.) — oortreding
contravir — om te oortree
contribuição (f.) — bydrae; belasting
contribuinte (m., f.) — belastingbetaler
contribuir — om by te dra; om belasting te betaal
contrição (f.) — berou
contristar — om te bedroef
controlar — om te kontroleer, te beheer; **controlar-se** — om jou te beheers
controle (m.), **controle** (m.) — kontrole, beheer; **controle a distância** — afstandsbeheer; **controle de volume** — sterktereëlaar
controvérsia (f.) — kontroverse
controverso, -sa — omstrede
contudo — nogtans, nietemin

contumácia (f.) — weerbarstigheid
contumaz — weerbarstig; (subst.) (m.) per-soon skuldig aan minagting van die hof
contundente — kneusend, stomp
contundir — om te kneus
contusão (f.) — kneusing
contuso, -sa — gekneus
convalescença (f.) — hersteltyd
convalescente (m., f.) — herstellende
convalescer — om aan te sterk
convenção (f.) — konvensie
convencer — om te oortuig
convencido, -da — oortuig; (coll.) verwaand
convencional — konvensioneel
conveniência (f.) — paslikheid, geskiktheid; (pl.) sosiale konvensies
conveniente — paslik, geskik
convénio (m.) — ooreenkoms
convento (m.) — klooster
conventual — kloosterlik, klooster-
convergência (f.) — sameloop, konvergensie
convergente — saamlopend, konvergerend
convergir — om te konvergeer
conversa (f.) — gesprek; **conversa fiada** — bogpraatjie
conversação (f.) — gesprek, konversasie;
aula (f.) **de conversação** — konversasiesles
conversador (m.) — geselsier; (adj.) geselsierig
conversão (f.) — bekering; omsetting
conversar — om te gesels; om 'n gesprek te voer; **conversar com o travesseiro** — om oor 'n saak te slaap
conversível — konverteerbaar, verwisselbaar; **automóvel** (m.) **conversível** (Bras.) — wisselkapmotor
converso, -sa — bekeer; (subst.) bekeerde;
irmão (m.) **converso** — lekebroer
converter — om te bekeer; om te konverteer, te verwissel
convertível — vide: **conversível**
convés (m.) — dek
convexo, -xa — konveks
convicção (f.) — oortuiging
convicto, -ta — oortuig; skuldig bevind
convidado, -da — uitgenooi; (subst.) gas
convidar — om uit te nooi
convitativo, -va — aantreklik
convincente — oortuigend
convir — om te pas; om ooreen te kom
convite (m.) — uitnodiging
conviva (m., f.) — tafelgenoot, gas
convivência (f.) — saamleef
conviver — om saam te leef, saam te bestaan

convívio (*m.*) — saambestaan; (*obs.*) gasmaal

convocação (*f.*) — oproeping, byeenroeping, konvokasie

convocar — om byeen te roep; om te ontbied

convocatória (*f.*) — omsendbrief met uitnodiging

convosco — met julle, met u

convulsão (*f.*) — stuiptrekking; oproer, tumult

convulsivo, **-va** — krampagtig, stuipagtig
convulso, **-sa** — geskud, verkrampt; **tosse** (*f.*) **convulsa** — kinkhoes

cooperação (*f.*) — samewerking, medewerking

cooperar — om saam/mee te werk, te koöpereer

cooperativa (*f.*) — koöperatiewe maatskappy

cooperativismo (*m.*) — ekonomiese stelsel gebaseer op koöperasies

cooperativo, **-va** — koöperatief

coordenação (*f.*) — koördinasie; neweskikking

coordenadas (*f. pl.*) — koördinate

coordenar — om te koördineer

coorte (*f.*) — kohort

copa (*f.*) — spens; blaardak; (*pl.*) hartens;
fechar-se em copas — om jou mond te hou

copázio (*m.*) (*coll.*) — groot glas

copeira (*f.*) (*Bras.*) — tafelbediende

copeiro (*m.*) — hoofbediende; persoon in beheer van voorraad

cópia (*f.*) — afskrif, kopie; menigte

copiador (*m.*) — kopieermasjien

copiar — om te kopieer, na te boots, na te volg

copioso, **-sa** — ruimskoots, oorvloedig;
chuva (*f.*) **copiosa** — goeie reëns;

refeição (*f.*) **copiosa** — ryk maaltyd

copista (*m., f.*) — kopiërs

copla (*f.*) (*obs.*) — koeplet

copo (*m.*) — glas, kelk; **copos** (*pl.*) **da espada** — handskut van swaard

copo-d'água (*m.*) — onthaal

copo-de-leite (*m.*) (*Bras.*) — varkoor, vark-lelie

copra (*f.*) — kopra

cópula (*f.*) — paring, kopulasie

copulativo, **-va** — verbindend, koppel-

copular — om te kopuleer, te paar

coque (*m.*) — kooks; (*Bras.*) bolla

coqueiro (*m.*) — kokospalm

coqueluche (*f.*) — kinkhoes

cor (*f.*) — kleur; **cor local** — couleur locale; **homem** (*m.*) **de cor** — nie-blanke

cor (*m.*) — (*obs.*) hart, moed; **de cor** — van buite, uit die hoof

coração (*m.*) — hart; **falar com o coração nas mãos** — om uit die hart te praat; **fazer das tripas coração** — om die beste van 'n slegte saak te maak; **ir ao coração** — om ter harte te gaan; **trazer no coração** — om baie lief te wees vir; **dois corações num só** — soos twee duifies; **longe da vista, longe do coração** — uit die oog, uit die hart; **o que os olhos não vêem, o coração não sente** — wat die oog nie sien, treur die hart nie oor nie

coragem (*f.*) — moed, koerasie, dapperheid
corajoso, **-sa** — moedig, dapper

coral (*f.*) — Suid-Amerikaanse giftige slang

coral (*m.*) — koraal; **fino como um coral** — so slim soos 'n jakkals

coral — koor-

corar — om te kleur; om te bloos; om te bleik

corbelha (*f.*) — mandjie; uitstalling van trougeskenke

corça (*f.*) — takbokooi

corcel (*m.*) — ros

corcova (*f.*) — boggel

corcunda (*f.*) — boggelrug

corda (*f.*) — tou; snaar; **corda bamba** — gespanne koord; **corda sensível** — gevoelige snaar; **cordas vocais** — stembande; **corda de chuva** — reënbus; **instrumento** (*m.*) **de corda** — snaarinstrument; **dar corda a alguém** — om iemand vrye teuels te gee; **dar corda ao relógio**, etc. — om 'n horlosie (ens.) op te wen; **dar mosquitos por cordas** — om woedend te word; **estar com a corda na garganta** — om in die pekel te sit; **roer a corda** — om nie woord te hou nie

cordame (*m.*) — takelwerk

cordão (*m.*) — koord; kordon; ketting-halssnoer; **cordão umbilical** — naelstring

cordato, **-ta** — verstandig

cordeiro (*m.*) — lam

cordel (*m.*) — lyn; **literatura** (*f.*) **de cordel** — prulliteratuur

cordial — hartlik

cordialidade (*f.*) — hartlikheid

cordilheira (*f.*) — bergreeks, bergketting

cordoaria (*f.*) — toufabriek

cordoeiro (*m.*) — toumaker, toufabrikant

cordura (*f.*) — verstandigheid

coreano, **-na** — Koreaans; (*subst.*) Koreaan

Coreia (*f.*) — Korea
coreografia (*f.*) — koreografie
coreógrafo (*m.*) — koreograaf
coreto (*m.*) — musiekkiosk
corifeu (*m.*) — korifée
coringa (*m.*) — skeepsjonge
corintio, -ia — Korinthies; (*subst.*) Korin-thiër
Corinto (*m.*) — Korinthe
coriscante — vonkelend, vlammend
coriscar — om te vonk
corisco (*m.*) — vonk, straal
corista (*m., f.*) — koorsanger, koorsan-geres; groepdanser, groepdanseres
coriza (*f.*) — katar
corja (*f.*) — bende; trop
cornaca (*m.*) — olifantdrywer
cornada (*f.*) — stoot met horings
cornadura (*f.*) — horings; **cornadura do veado** — gewei
córnea (*f.*) — horingvlies
córneo, -ea — horingagtig, horing-
corneta (*f.*) — kornet; (*m.*) kornetspeler;
corneta de pistões — kornet met kleppe;
corneta acústica — gehoorpyp
corneteiro (*m.*) — kornetspeler
cornicho (*m.*) — horinkie; voelhoring
cornija (*f.*) — kroonlys
corno (*m.*) — horing; bedroë eggenoot;
corno da abundância — horing van oor-vloed; **pôr os cornos a** — om te bedrieg (met eggenote); **pôr alguém nos cornos da lua** — om iemand op te hemel
cornucópia (*f.*) — horing van oorvloed
cornudo, -da — gehoring; bedroë (egge-noot)
cornúpeto, -ta — horingdraend, horing-; (*subst.*) (*m.*) bul
coro (*m.*) — koor; **fazer coro com** — om by die koor in te val (*fig.*)
coroa (*f.*) — kroon; krans; tonsuur; **bens** (*m. pl.*) **da coroa** — staatseiendom; **cin-gir a coroa** — om gekroon te word
coroação (*f.*) — kroning
coroar — om te kroon, te bekroon
corografia (*f.*) — korografie, landskaps-beskrywing
corográfico, -ca — korografies, landskaps-beskrywend
corola (*f.*) — blomkroon
corolário (*m.*) — gevolg, uitvloeisel
 die Brasiliaanse binneland; **tenente-coro-nária** — hartkransslagaar
coronel — kolonel; politieke leier in die Brasiliaanse binneland; **tenente-cor-nel** (*m.*) — kommandant

coronha (*f.*) — kolf (van vuurwapen);
fuste (*m.*) **da coronha** — handskut
coronhada (*f.*) — hou met 'n kolf
corpanzil (*m.*) — groot en lelike lyf
corpete (*m.*) — buustelyfie; ryglyfie, lyfie
corpo (*m.*) — liggaam; korps; **corpo de baile** — balletkorps; **corpo de bombeiros** — brandweer; **corpo diplomático** — diplomatieke korps; **corpo discente** — studentekorps; **corpo docente** — onder-wyserskorps, dosentekorps; **corpo do vestido** — lyfie; **tomar corpo** — om vorm te kry; **corpo a corpo** — man teen man; **de/em corpo e alma** — met lig-gaam en siel
corporaçao (*f.*) — vereniging, korporasie;
 gilde; **corporaçao religiosa** — gods-dienstige liggaam
corporal — liggaamlik, lyflik, liggaam-;
punição (*f.*) **corporal** — lyfstraf
corporativismo (*m.*) — politieke en eko-nomiese stelsel gegrond op die beginsel van korporasies
corporativo, -va — korporatief, korporasie-
corpóreo, -ea — stoflik, tasbaar, liggaam-lik
corporizar — om te beliggaam
corpulência (*f.*) — swaarlywigheid, korpu-lensie
corpulento, -ta — korpulent, swaarlywig
corpúsculo (*m.*) — liggaampie
corraame (*m.*) — tuig; oorleerdele van 'n militêre uniform
correção (*f.*) (*Bras.*), **correção** (*f.*) — korreksie; berisping, tugtigting; **casa** (*f.*) **de correção** — verbeteringskool
correccional, correccional (*Bras.*) — korrek-sioneel; **tribunal** (*m.*) **correccional** — laer strafhof, landdroshof
correctivo, -va — verbeterend, korrektief;
 (*subst.*) (*m.*) — korrektief, middel tot verbetering
correcto, -ta — korrek, reg
corrediga (*f.*) — kosyn
corredico, -ça — glydend; **porta** (*f.*) **cor-redica** — skuifdeur
corredio, -ia — lopend; **negocio** (*m.*) **cor-redio** — gevestigde saak; **nó** (*m.*) **corre-dio** — skuifknoop
corredor (*m.*) — gang; (hard)loper; **corre-dor de automóveis** — renjaer
correeiro (*m.*) — saalmaker, tuiemaker
corregedor (*m.*) — soort regter
córrego (*m.*) — stroompie; donga
correia (*f.*) — riem, gord; dryfband; **cor-reia da ventoinha** — waaierband
correio (*m.*) — poskantoor; posbode; pos

correlação (f.) — korrelasie
correlatar — om te korreleer
correlativo, -va — korrelatief
correligionário (m.) — medegelowige
corrente (f.) — stroom, stroming; ketting;
corrente alterna — wisselstroom; **corrente continua** — gelykstroom; **corrente elétrica** — elektriese stroom/krag; **corrente da âncora** — ankerketting; **corrente de ar** — trek (lug); **deixar-se ir na corrente** — om met die stroom te swem
corrente — lopend; gebruiklik; **água** (f.) **corrente** — lopende water; **conta** (f.) **corrente** — lopende rekening; **mês** (m.) **corrente** — deser; **lingua** (f.) **corrente** — omgangstaal; **estar ao corrente** — om goed op die hoogte te wees
correnteza (f.) — reeks; stroming (Bras.)
correntio, -ia — gebruiklik
correr — om te hardloop; **correr aventuras** — om avontuur te soek; **correr banhos** — om die gebooe af te kondig; **correr com** — om weg te ja(ag); **correr a cortina** — om die gordyn toe te trek; **correr o ferrolho** — om te grendel; **correr a foguetes** — om jou tyd te verkwis; **correr perigos** — om gevaar te loop; **correr toiros** — om teen bulle te veg; **deixar correr o barco** (Bras.) — om dinge hulle gang te laat gaan; **ao correr da pena** — sonder onderbreking, in een asem; **corre que vai haver guerra** — hulle sê oorlog dreig
correria (f.) — rondhollery
correspondência (f.) — korrespondensie; ooreenstemming
correspondente — ooreenstemmend; (subst.) korrespondent
corresponder — om te korrespondeer; om ooreen te stem; om te beantwoord (liefde)
corretagem (f.) — makelaarsgeld
corretivo, correto (Bras.) — vide: **correctivo, correcto**
corretor (m.) — makelaar
corrida (f.) — wedren, wedloop; **corrida de cavalos** — perdewedren; **corrida de touros** — stiergeveg; **automóvel** (m.) **de corrida** — renmotor; **de corrida** — haastig, inderhaas
corrido, -da — beskaamd, verslae; **folha** (f.) **corrida** (Bras.) — misdaadrekord
corrigir — om te korrigeer, te verbeter; om te berispe, te tugtig
corrimão (m.) — trapleuning
corrimento (m.) (med.) — afskeiding
corriqueiro, -ra — afgesaag (fig.)

corroboração (f.) — staving, bevestiging
corroborante — stawend, bevestigend
corroborar — om te staaf, te onderskryf
corroborativo, -va — stawend, bevestigend
corroer — om te korrodeer, te roes
corromper — om te bederf; om om te koop
corrosão (f.) — korrosie
corrosível — verroesbaar
corrosivo, -va — wegvretend, bytend
corrupção (f.) — korrupsie, bedorwenheid, verrotting; omkoping
corrupio (m.) — tol, kinderspel; **andar num corrupio** — om rond te skarrel
corruptela (f.) — woordkorrupsie, verhaspeling
corruptível — bederflik; omkoopbaar
corrupto, -ta — korrup, bederf, bedorwe, verrot
corruptor, -ra — bederwend, skadelik
corsário (m.) — vrybuiters; seerower; vrybuiterskip, seerowerskip
corso (m.) — vrybuitertog; sierwa-optog
corso, -sa — Korsikaans; (subst.) Korsi-kaan
cortador (m.) — blokman; snymasjien
corta-mato (m.) — hindernisloop; **a corta-mato** — met die kortpad
cortante — snydend, skerp
cortar — om te sny; **cortar os braços a alguém** — om iemand te kortwiek; **cortar pela raiz** — om met wortel en tak uit te roei; **cortar-se com dinheiro/jóias**, etc. (coll.) — om geld/juwele (ens.) vas te lê (coll.); **de cortar o coração** — hartverskeurend; **este caminho corta a estrada** — hierdie paadjie kruis die hoofpad
corte (f.) — hof; kraal; (pl.) Portugese wetgewende vergadering (obs.); **corte marcial** (Bras.) — krygsraad; **fazer a corte a** — om die hof te maak
corte (m.) — sny, snit; snykant; uitgraving; **o corte das árvores** — die vel van bome; **corte de fazenda** — hoeveelheid materiaal benodig vir 'n rok, ens.; **corte do desenho** — deursnee-aansig; **corte francês** — skeermesknip
cortejar — om die hof te maak, te vlei
cortejo (m.) — optog; (fig.) gevolg; **cortejo funerário** — begrafnisstoet; **cortejo nupcial** — troustoet
cortês — beleefd, hoflik
cortesã (f.) — courtesane
cortesão (m.) — howeling
cortesia (f.) — beleefdheid, hoflikheid; (knie)buiging; (pl.) openingsseremonie van stiergeveg

cortiça (*f.*) — kurk
corticeiro (*m.*) — kurkkapper
cortiço (*m.*) — byekorf; (*Bras.*) oorbevolkte krot
cortina (*f.*) — gordyn; **correr a cortina** — om die gordyn toe te trek; **por trás da cortina** — agter die skerm; **cortina de ferro** — ystergordyn; **cortina de fumaça/fumo** — rookskerm, rookgordyn
cortinado (*m.*) — gordyne
coruchéu (*m.*) — toringspits; spitshoed van papier
coruja (*f.*) — uil
coruscante — vonkelend, stralend
coruscar — om te vonkel, te straal
corveta (*f.*) — korvet
corvo (*m.*) — kraai
côso (*m.*) — middellyfband
coscuvilhar (*coll.*) — om met ander se sake in te meng
coscuvilha (*f.*) — steekneus
coscuvilhice (*f.*) — innenging
co-secante (*f.*) — kosekans
co-seno (*m.*) — kosinus
coser — om naaldwerk te doen, te naai; **coser-se com** — om te verswyg; **coser-se com a parede** — om onopsigtelik te wees
cosmético (*m.*) — skoonheidsmiddel; (*adj.*) kosmeties, skoonheids-
cósmico, -ca — kosmies
cosmografia (*f.*) — kosmografie
cosmógrafo (*m.*) — kosmograaf
cosmopolita (*m., f.*) — kosmopoliet; (*adj.*) kosmopolities
cosmopolitismo (*m.*) — kosmopolitisme
cosmos (*m.*) — kosmos, heelal; kosmos, nooientjie-in-die-gras
cossaco (*m.*) — kosak
cossinete (*m.*) — laer; bus, naafbus
costa (*f.*) — kus; (*pl.*) rug; **costa norte** — noordkus; **costa sul** — suidkus; **costas da mão** — handrug; **dar à costa** — om aan land gespoel te word; **falar pelas/nas costas de alguém** — om iemand te beswadder; **fazer/dar costas a** — om te rugsteun, om as beskermengel op te tree; **guardar as costas de** — om te bewaak; **ter as costas largas** — om baie te kan verdra; **ter as costas quentes** — om gerugsteun te word
costado (*m.*) — bootromp; **dos quatro costados** — volbloed
costear — om langs die kus te vaar; (*fig.*) om te omseil
costeiro, -ra — kus-; **navegação** (*f.*) **costeira** — kusvaart

costela (*f.*) — rib; **ter costela de** — om iets in jou bloed te hê (*fig.*)
costeleta (*f.*) — kotelet, ribstuk
costilhar (*m.*) (*Bras.*) — ribbekas; ribstuk
costumar — om die gewoonte te hê
costume (*m.*) — gewoonte, gebruik; (*pl.*) sedes
costumeiro, -ra — gebruiklik; **ser costumeiro em** — om die gewoonte te hê om
costura (*f.*) — naaldwerk; naat; operasie-merk; **alta costura** — mode-ontwerp; **máquina** (*f.*) **de costura** — naaimasjien; **quarto** (*m.*) **de costura** — werkkamer (van vrou); **assentar as costuras** — om nate plat te stryk; **assentar as costuras a alguém** — om iemand pak te gee
costurar — om naaldwerk te doen
costureira (*f.*) — kleremaakster
costureiro (*m.*) — mode-ontwerper
cota (*f.*) — pantserhemp
cota (*f.*) — verwysingsnommer; relatiewe hoogte/diepte
cotação (*f.*) — kwotasie
cotar — om by die beurs in te skryf
cotejar — om te vergelyk
cotidiano, -na (*Bras.*) — vide: **quotidiano**
coto (*m.*) — stomp
cotovelada (*f.*) — stamp met die elmboog
cotovelo (*m.*) — elmboog; **dor** (*f.*) **de cotovelo** — jaloesie; **falar pelos cotovelos** — om te babbel
cotovia (*f.*) — leeurik
coturno (*m.*) — koturn; **calçar o coturno** — om tragedies te skryf, hoogdrawend te skryf; **de alto coturno** — van aansien, belangrik
coudelaria (*f.*) — perdestoetery
couraça (*f.*) — pantser, harnas
couraçado (*m.*) — kruiser, oorlogskip
couraçado, -da — gepantser, pantser-; verhard, gevoelloos
couro (*m.*) — leer; **mala** (*f.*) **de couro** — leerhandsak; **couro cabeludo** — kopvel
couve (*f.*) — kool
couve-flor (*f.*) — blomkool
cova (*f.*) — gat; graf
coval (*m.*) — afdeling van kerkhof
covarde — lafhartig; (*subst.*) lafaard
coveiro (*m.*) — grafgraver
covil (*m.*) — hool
covina (*f.*) — kuiltjie
coxa (*f.*) — dy
coxear — om mank te loop
coxia (*f.*) — gang, paadjie (in teater of kerk)
coxilha (*f.*) — deinende grasland
coxim (*m.*) — kussing

coxo, -*xa* — mank, kreupel; (*subst.*) manke, kreupele; **mais depressa se apanha um mentiroso do que um coxo** — al gaan die leuentaal nog so snel, die waarheid agterhaal hom wel

cozedura (*f.*) — gaarmaak, bak

cozer — om te kook; **cozer a bebedeira/o vinho** — om jou roes uit te slaap; **cozer uma constipação** — om 'n verkoue uit te sweet

cozido (*m.*) — bredie

cozinha (*f.*) — kombuis; kookkuns

cozinhar — om voedsel voor te berei, te kook

cozinheiro (*m.*) — kok

crachá (*m.*) — identiteitsteken, ordeteken

craniano, -*na* — skedel-

crânio (*m.*) — skedel

crápula (*m.*) — skurk, vuilgoed (*fig.*); (*f.*) skuim (*fig.*)

crapuloso, -*sa* — vieslik, liederlik

craque (*m.*) — beursineenstorting; (*Bras.*) uitblinker; (*exclam.*) kaplaks

crase (*f.*) — kontraksie van klinkers

crasso, -*sa* — kras

cratera (*f.*) — krater

cravar — om vas te spyker; **cravar os olhos** (*fig.*) — om aan te staar; **cravar um punhal no coração** — om 'n dolk in die hart te steek

craveira (*f.*) — maatstok; **não chegar à craveira** — om nie op peil te wees nie

craveiro (*m.*) — angelierplant

cravejar — om te besaai, te bester

cravelha (*f.*) — stelpen; **apertar a cravelha** — om die skroef aan te draai

cravista (*m.*, *f.*) — spinetspeler, klavichordspeler

cravo (*m.*) — groot spyker; swartkoppie; spinet, klavichord; angelier; naeltjie

crear — vide: **criar**

creche (*f.*) — crèche

credencial (*f.*) — getuigskrif; (*pl.*) geloofsbrief

crediário (*m.*) (*Bras.*) — paaielementskema

credibilidade (*f.*) — geloofwaardigheid

creditar — om te krediteer

crédito (*m.*) — krediet; vertroue; **crédito agrícola** — landbank; **comprar a crédito** — om op rekening te koop; **dar crédito** — om krediet te gee; (*fig.*) om geloof te heg aan; **ter crédito** — om 'n kredietrekening te hê; (*fig.*) om aansien te geniet

credo (*m.*) — credo, geloofsbelijdenis; **credo!** — goeie genugtig!; **com o credo na boca** — met jou hart in jou keel;

como Pilatos no credo — teen wil en dank; **num credo** — in 'n kits

credor (*m.*) — krediteur, skuldeiser

credulidade (*f.*) — liggelowigheid

crédulo, -*la* — liggelowig

cremação (*f.*) — verassing, lykverbranding

cremalheira (*f.*) — kastrolketting; getande spoor

cremar — om te veras, te kremeer

crematório (*m.*) — krematorium

creme (*m.*) — room

crença (*f.*) — geloof

crendice (*f.*) — bygeloof

crente (*m.*, *f.*) — gelowig; (*adj.*) gelowig

creolina (*f.*) — kreolien

creosote (*m.*) — kreosoot

crepe (*m.*) — crêpe-de-chine; (*pl.*) floers; geflambeerde pannekoek

crepitação (*f.*) — geknetter

crepitante — knetterend

crepitar — om te knetter

crepuscular — skemer-; (*fig.*) duister, geheim

crepúsculo (*m.*) — skemering

crer — om te glo; **estar em crer que** — om amper te glo dat

crescendo (*m.*) — crescendo

crescente (*m.*) — sekelmaan

crescer — om te groei, toe te neem; om oor te skiet; **crescer para** — om op te staan teen, aan te val

crespo, -*pa* — ongelyk, grof; kroes; gekrul

crestar — om te skroei

crestomatia (*f.*) — leesboek

Creta (*f.*) — Kreta

cretense — Kretensies; (*subst.*) Kretensër

cretinismo (*m.*) — kretinisme, skildkliergebrekigheid

cretino (*m.*) — kretin

cretone (*m.*) — kretin

cria (*f.*) — kleintjie

criação (*f.*) — skepping; teelt; voeding; pluimvee en konyne; **criação dum papel** — eerste vertolking van 'n rol

criacionismo (*m.*) — skeppingsleer

criada (*f.*) — bediende, kelnerin

criadagem (*f.*) — bediendepersoneel

criado (*m.*) — bediende, kelner

criador (*m.*) — skepper; teler; (*adj.*) skeppend; **criador dum papel** — eerste vertolker van 'n rol

criança (*f.*) — kind; **criança de colo/peito** — suigeling; **criança prodígio** — wonderkind

criançada (*f.*) — kinders, kinderskaar

criancice (*f.*) — kinderagtigheid

criançola (*m.*, *f.*) — onvolwassene

criar — om te skep; om te teel, te kweek; om te voed, groot te maak; **criar afeição/amor** — om liefde te ontwikkel; **criar uma alma nova** — om weer moed te skep; **criar amigos/inimigos** — om vriende/vyande te maak; **criar coragem** — om jou moed bymekaar te skraap; **criar dificuldades** — om besware te opper, moeilikhede te veroorsaak; **criar uma escola** — om 'n skool te stig; **criar um papel** — om 'n rol die eerste keer te vertolk; **criar raizes** — om wortel te skiet; **criar vacas/laranjeiras** — om met beeste/lemoene te boer

criatura (f.) — skepsel; persoon; kreatuur
crime (m.) — misdaad; **causa** (f.) **crime** — strafsak; **crime capital** — halsmisdad; **crime de lesa-majestade** — majesteitskennis

criminal — krimineel, strafbaar, straf-
criminalidade (f.) — kriminaliteit, straf-
 baarheid

criminalista (m., f.) — strafregkenner

criminar — om te beskuldig

criminologia (f.) — strafregkunde

criminoso (m.) — misdadiger; (adj.) mis-
 daad-

crina (f.) — maanhaar; perdehaar

crinolina (f.) — tussenvoering, krinolien,
 hoepelrok

crioulo (m.) — Kreool (nie baster nie);
 neger wat in Brasilië gebore is; (adj.)
 Kreools; inheems

cripta (f.) — kript(a)

criptografia (f.) — kriptografie, geheim-
 skrif

criquete (m.) — krieket

crisálida (f.) — papie

crisântemo (m.) — krisant

crise (f.) — krisis

crisma (m.) — salfolie; aanneming (R.K.)
crismar — om te salf; om aan te neem
 (R.K.)

crisol (m.) — smeltkroes; vuurproef

crispação (f.) — kramp; opkrul

crispar — om te krimp, te krul; **crispar os
 dedos** — om die vingers te verstyf; **cris-
 par a pele** — om hoendervel te gee;
crispar a testa — om te frons; **crispar-se**
 — om styf te word; om terug te krimp

crista (f.) — (hane)kam; tropiese struik

cristal (m.) — kristal; (pl.) kristalware

cristaleira (f.) — glaskabinet

cristalino, -na — kristalagtig, kristal-; kris-
 talhelder, kristallyn

cristalização (f.) — kristallisering

cristalizar — om te kristalliseer; (fig.) om
 te versteen

cristalizável — kristalliseerbaar

cristalografia (f.) — kristallografie

cristandade (f.) — Christenheid

cristão, -tã — Christelik; (subst.) Christen,
 Christin

cristianismo (m.) — Christendom

cristianizar — om tot die Christendom te
 bekeer; om te verchristelik

Cristo (m.) — Christus; **fazer alguém num**

Cristo — om te martel

critério (m.) — kriterium, maatstaf; oor-
 deelsvermoë

críterioso, -sa — oordeelkundig

crítica (f.) — kritiek

criticar — om te kritiseer, te resenseer

críticável — kritiseerbaar, vatbaar vir kri-
 tiek

críticismo (m.) — Kant se kritiese sisteem

crítico, -ca — krities; (subst.) kritikus

crítiqueiro (m.) — kritikaster

crivar — om te sif; **crivar de balas** — om
 vol gate te skiet

crível — geloofbaar

crivo (m.) — sif

Croácia (f.) — Kroasië

croata — Kroaties; (subst.) Kroaat

croché (m.) — hekelwerk

crocitar — om te kras

crocodilo (m.) — krokodil

cromado, -da — verchroom; (subst.) (m.)
 chroomdeel

cromagem (f.) — verchroming

cromar — om te verchroom

cromático, -ca — chromaties

crômio (m.) — chroom

cromo (m.) — chroom; kleurafdruk

cromossoma (m.) — chromosoom

crônica (f.) — kroniek; **conhecer a crônica
 de alguém** — om iemand se agtergrond
 te ken

cronicão (m.) — Middeleeuse kroniek

crônico, -ca — chronies

cronista (m.) — kroniekskrywer; rubriek-
 skrywer

cronologia (f.) — chronologie

cronológico, -ca — chronologies

cronometrar — om die tyd op te neem
 (van 'n wedren)

cronométrico, -ca — chronometries

cronometrista (m., f.) — tydopnemer, tyd-
 beampte

cronômetro (m.) — chronometer

croquete (m.) — kroket

croquis (m.) — skets

crosta (f.) — kors; roof

cru, crua — rou, ongekook; **cores** (*f. pl.*) **cruas** — harde kleure; **pele** (*f.*) **crua** — ongebreide vel; **petróleo** (*m.*) **cru** — ru-olie; **a verdade nua e crua** — die onverbloemde waarheid; **falar em termos crus** — om kras uit te druk
crucial — kruisvormig; beslissend
cruciante — folterend, pynigend
crucificação (*f.*) — kruisiging
crucificar — om te kruisig
crucifixão (*f.*) — vide: **crucificação**
crucifixo (*m.*) — kruisbeeld, krusifiks
cruciforme — kruisvormig
crudelissimo, -ma — uiters wreed
cruel — wreed
crueldade (*f.*) — wreedheid
cruento, -ta — bloedig
cruenza (*f.*) — kruheid, grofheid
crupe (*m.*) — kroep
crusta (*f.*) — vide: **crosta**
cruz (*f.*) — kruis; **assinár de cruz** — om met 'n kruisie te onderteken; om blindelings te aanvaar; **estar entre a cruz e a caldeirinha** — om tussen die duiwel en die diep blou see te wees; **fazer cruze na boca** — om afsydig te staan; **levar a cruz ao calvário** — om jou kruis te aanvaar
cruzada (*f.*) — kruistog, kruisvaart
cruzado, -da — gekruis; (*subst.*) (*m.*) kruisvaarder
cruzador (*m.*) — kruiser
cruzamento (*m.*) — kruising; kruispunt
cruzar — om te kruis
cruzeiro (*m.*) — groot kruis; seereis, rondvaart; Brasiliaanse munt; **Cruzeiro do Sul** — Suiderkruis
cruzeta (*f.*) — tipe klerehanger
C.T.T. (*m. pl.*) — afkorting vir die Portugese pos- en telegraafwese
cu (*m.*) (*coll.*) — aars
cuba (*f.*) — vat
Cuba (*f.*) — Kuba
cubagem (*f.*) — kubieke inhoud
cubano, -na — Kubaans; (*subst.*) Kubaan
cubata (*f.*) — stroois
cúbico, -ca — kubiek; **raiz** (*f.*) **cúbica** — kubiekwortel
cubiculo (*m.*) — kamertjie, hokkie
cubismo (*m.*) — kubisme
cubista (*m., f.*) — kubis; (*adj.*) kubisties
cúbito (*m.*) — elmboogbeen
cubo (*m.*) — kubus; kubiekgetal
cuco (*m.*) — koekoek
cuecas (*f. pl.*) — mansonderbroek

cueiro (*m.*) — toedraaikombersie vir babas; **desde os cueiros** — van kindsbeen af
cuia (*f.*) — kalbas; vals haarvlegsel
cuibano, -na — van Cuiabá (Brasiliaanse stad); (*subst.*) inwoner van Cuiabá
cuidado (*m.*) — versigtigheid; voorsorg; versorging; (*pl.*) **sorge**; **estar com cuidado/ter cuidado** — om versigtig te wees; **tomar cuidado** — om te versorg, om voorsorg te maak; **cuidado!** — pasop!, versigtig!
cuidadoso, -sa — versigtig, sorgvuldig; bedagsaam
cuidar — om (na) te dink, te oorweeg; om te sorg vir
cujo, -ja — wie se, waarvan
culatra (*f.*) — slot (van geweer)
culinária (*f.*) — kookkuns
culinário, -ia — kulinêr, kook-, kombuis-
culminação (*f.*) — kulminasie, hoogtepunt
culminância (*f.*) — toppunt, hoogtepunt
culminante — kulminerend; **ponto** (*m.*) **culminante** — hoogtepunt
culminar — om te kulmineer, 'n hoogtepunt te bereik
culote (*f.*) — rybroek
culpa (*f.*) — skuld; **culpa venial** — vergeeflike sonde; **ter culpas no cartório** — om iets op jou kerfstok te hê
culpabilidade (*f.*) — skuldigheid, strafbaarheid
culpado, -da — skuldig
culpar — om te beskuldig
culpável — strafwaardig; berispelik
culposo, -sa — strafbaar
cultismo (*m.*) — geleerde woord; hoogdrawende styl
cultivação (*f.*) — bewerking; (aan)kweking; beoefening
cultivador (*m.*) — skoffelploeg, skoffeleg
cultivar — om te bewerk; om te kweek; om te kultiveer, te beoefen
cultivo (*m.*) — bewerking; beoefening
culto (*m.*) — kultus
culto, -ta — geleerd
cultor (*m.*) — kweker; beoefenaar
cultura (*f.*) — bewerking, kweking; kultuur; **cultura de ananás** — pynappelland; **cultura de chá** — teeplantasie; **cultura das ciências** — beoefening van die wetenskappe; **cultura física** — liggaamsopvoeding
cultural — kultureel
cume (*m.*) — top, spits
cumeada (*f.*), **cumeira** (*f.*) — pieke; nok
cúmplice (*m., f.*) — medepligtige

cumplicidade (f.) — medepligtigheid
cumpridor, -ra — pligsgetrou
cumprimentar — om te groet; om geluk te wens, 'n kompliment te maak
cumprimento (m.) — groet, kompliment
cumprir — om te vervul, na te kom;
cumprir a lei — om die wet te gehoorsaam; **cumprir uma sentença** — om 'n vonnis uit te dien; **cumpriu-se a profecia** — die profesie is bewaarheid; **cumpriram-se seis anos** — ses jaar het verstryk
cumular — om opeen te hoop; **cumular de favores** — om met gunste te oorstelp; **cumular uma fortuna** — om 'n fortuin te versamel; **a nomeação para ministro cumoulou a sua carreira** — sy benoeming tot minister het sy loopbaan bekroon
cumulativo, -va — kumulatief
cúmulo (m.) — hoop; kumulus, wolk;
para/por cúmulo — om alles te kroon;
isto é o cúmulo! — dis nou so ver as wat dit kan gaan!
cuneiforme — wigvormig; **escrita** (f.) **cuneiforme** — spykerskrif
cunha (f.) — wig; skoen (fig.); **à cunha** — propvol
cunhada (f.) — skoonsuster
cunhado (m.) — swaer
cunhar — om te stempel; **cunhar moeda** — om geld te munt; **cunhar uma palavra** — om 'n woord te munt
cunhagem (f.) — munt
cunho (m.) — (munt)stempel
cupão (m.) — koepon
cupé (m.) — koepee, geslote rytuig
cupidez (f.) — begerigheid, hebsug
cupido (m.) — liefdesgodjie, kupido
cúpido, -da — begerig, hebsugtig
cupim (m.) (Bras.) — termiet
cúpula (f.) — koepel, gewelf
cura (f.) — kuur; **ter cura** — om geneesbaar/geneeslik te wees
cura (m.) — (gemeente)priester
curador (m.) — weesheer; trustee
curadoria (f.) — trusteeskap
curandeiro (m.) — kwaksalwer, toordokter
curar — om gesond te maak, te genees, te heel; **curar o queijo** — om kaas ryp te laat word; **curar o linho** — om linne te bleik
curare (m.) — kurare (plantegif)
curativo, -va — heel-; (subst.) (m.) behandelings; wondverbinding
curável — geneesbaar, geneeslik
cúria (f.) — kurie

curiosidade (f.) — nuuskierigheid; curiositeit, merkwaardigheid
curioso, -sa — nuuskierig; merkwaardig; (subst.) agie
curral (m.) — kraal
curro (m.) — bulhok (by stiergeveg)
cursor — om te deurkruis; **cursor a escola politécnica** — om op tegniese kollege te wees; **a bala cursa mil metros** — die koeël vlieg duisend meter ver
cursista (m., f.) — kursusganger
cursivo, -va — kursief
curso (m.) — kursus; roete; **curso de água** — waterloop; **curso da bala** — baan van 'n koeël; **o curso do dólar** — dollarkoers; **curso de férias** — vakansiekursus; **dar curso a** — om vrye loop te gee; **ter curso** — om gangbaar te wees; **ter o curso de Medicina/Direito** — om 'n graad in die medisyne/regte te behaal; **avião** (m.) **de longo curso** — langafstandvliegtuig; **barco** (m.) **de longo curso** — oseaanskip; **em curso** — aan die gang; **no curso de** — tydens, gedurende
curtimento (m.) — looiery
curtir — om te brei, te looi; om te verduur, uit te hou
curtidor (m.) — looier
curto, -ta — kort
curtume (m.) — looiery
curupira (m.) (Bras.) — Brasiliaanse bosspook
curva (f.) — kurwe, draai
curvar — om te buig
curvatura (f.) — kromming
curvilíneo, -ea — kromlynig
curvo, -va — gebuig, geboë; krom
cuscuz (m.) — koeskoes (Arabiese mieliepap)
cúspide (f.) — spits (fig.); angel
cuspidreira (f.) — kapel(slang)
cuspir — om (uit) te spoeg; **cuspir para o ar** (fig.) — om te gou te praat (fig.)
cuspo (m.) — speeksel
custa (f.) — prys; **à custa de** — deur middel van; **pagar as custas** — om die gevolge te dra
custar — om te kos
custeamento (m.) — kostebestryding; koste-uiteensetting
custear — om koste te bestry, te betaal vir
custeio (m.) — kostebestryding; koste-uiteensetting
custo (m.) — prys; **custos fixos** — vaste uitgawes; **preço** (m.) **de custo** — kosprys; **a custo** — met moeite

custódia (*f.*) — bewaarplek; monstrans (*R.K.*); **estar em custódia** — om onder arres te wees; **sob custódia** — onder beskerming
custodiar — om in veilige bewaring te neem
custódio (*m.*) — beskermer; **anjo** (*m.*)
custódio — beskermengel
custoso, -sa — duur; moeilik
cutâneo, -ea — vel-, huid-
cutelaria (*f.*) — mesfabriek

cuteleiro (*m.*) — messemaker, mesfabrikant
cutelo (*m.*) — handbyl, slagtersbyl
cutilada (*f.*) — hou met 'n handbyl
cútis (*f.*) — vel
cutucar — om te por
cuvilheira (*f.*) — (*obs.*) hofdame; koppe-
 laarster; steekneus
czar (*m.*) — tsaar
czarina (*f.*) — tsarina
czarista (*m., f.*) — aanhanger van die tsaar

D

D. — afkorting van **dom** en **dona**
Dácia (*f.*) — Dacië
dácio, -ia — Dacies; (*subst.*) Daciër
dáctilo (*m.*) — daktiel
dactilógrafa (*f.*) — tikster
dactilografar — om te tik
dactilografia (*f.*) — tikskrif
dactilologia (*f.*) — vingertaal
dadaïsme (*m.*) — dadaïsme
dádiva (*f.*) — gawe
dadivoso, -sa — vrygewig
dado (*m.*) — dobbelsteentjie; (*pl.*) gege-
 wens
dado, -da — gegee; openhartig, insiklik;
dado que — gestel dat
dador (*m.*) — gewer; **dador de sangue** —
 bloedskenker
dália (*f.*) — dahlia
Dalmácia (*f.*) — Dalmasië
dálmata — Dalmaties; (*subst.*) Dalmasiër
daltónico, -ca — kleurblind
daltonismo (*m.*) — kleurblindheid
dama (*f.*) — dame; koningin (skaak, kaart-
 spel); **dama de honor** — hofdame; **jogo**
(m.) de damas — dambordspel
damasco (*m.*) — appelkoos; damas
damasqueiro (*m.*) — appelkoosboom
danação (*f.*) — verdoeming; hondsdoheid;
 raserny
danado, -da — verdoem, vervloek; honds-
 dol; rasend; (*subst.*) verdoemde
danar — om te verdoem, te vervloek; om
 hondsdoel te maak; **danar-se** — om rasend
 te word; om hondsdoelheid op te doen
dança (*f.*) — dans; **dança de São Vito** —
 Sint Vitusdans; **meter-se em danças** —
 om moeilikheid te soek
dançadeira (*f.*) — volksdanseres
dançante — dans-; **chá** (*m.*) **dançante,**
matiné (*f.*) **dançante** — dansparty in
 namiddag

dançar — om te dans; **dançar na corda**
bamba — om 'n eierdans uit te voer
dançarina (*f.*) — dansartieste; danseres
dançarino (*m.*) — dansarties; danser
dândi (*m.*) — fat
danificação (*f.*) — beskadiging
danificar — om te beskadig
daninho, -nha — skadelik; **erva** (*f.*)/**planta**
(f.) daninha — onkruid
dano (*m.*) — skade; **perdas e danos** —
 skadevergoeding
danoso, -sa — skadelik
dantes — vantevore
dantesco, -ca — van Dante
danubiano, -na — van die Donau
Daomé (*m.*) — Dahomey
daomeano, -na — van Dahomey
daquele, -la — van daardie
daqui — van hier, hiervandaan
daquilo — van daardie
dar — om te gee, te skenk; **dar água pela**
barba — om baie moeilik te wees; **dar**
ajuda — om hulp te verleen; **dar a alma**
ao Criador — om heen te gaan (*fig.*);
dar alta — om te ontslaan; **dar anda-**
mento — om aan die gang te sit; **dar**
ar ao grelo (*coll.*), **dar ar à pluma** (*coll.*)
 — om te gaan stap; **dar baixa** — om
 opgeneem te word; **dar balanço** — om
 'n balansstaat op te stel; **dar batalha** —
 om die stryd aan te knoop; **dar uma**
batida — om 'n klopjag uit te voer; **dar**
de beber a — om water te gee (mense,
 diere); **dar a bênção** — om die seën uit
 te spreek; **dar as boas-noites a** — om
 goeienaand/goeienag te sê; **dar as boas-**
tardes a — om goeiemiddag te sê;
dar as boas-vindas a — om te verwel-
 kom, welkom te heet; **dar os bons-dias**
a — om goeiemôre te sê; **dar cabo de**
 — om klaar te maak; **dar caça a** — om
 te agtervolg; **dar cama e mesa** — om

losies te verskaf; **dar a cara a** — om onder die oë te sien; **dar de caras com** — om op iemand af te kom; **dar (as) cartas (fig.)** — om die lakens uit te deel (*fig.*); **dar de comer a** — om te voed, kos te gee, te voer; **dar corda a** — om (horlosies, ens.) op te wen; **dar à costa** — om aan land gespoel te word; **dar curso** — om vrye loop te gee; **dar à dica** — om te verraai, te verklap; **dar a entender** — om te kenne te gee; **dar à estampa** — om te publiseer; **dar que falar** — om aan die praat te sit; **dar que fazer** — om probleme te besorg; **dar fé de** — om op te merk; **dar fruto** — om vrugte af te werp; **dar horas** — om die uur te slaan; **dar licença** — om toestemming te gee; **dar à lingua** — om te veel te praat; **dar com a lingua nos dentes** — om die kat uit die sak te laat; **dar à luz** — om geboorte te skenk, voort te bring; **dar a mão** — om hande te hou; om te help; **dar a mão à palmatória** — om jou foute te erken; **dar a morte** — om dood te maak; **dar nos olhos** — om die oog te vang; **dar para** — om uit te kyk op; **dar um passeio** — om te gaan stap; **dar por** — om op te merk, op te let; **dar com a porta na cara de alguém** — om die deur in iemand se gesig toe te klap; **dar sentença** — om uitspraak te lewer; **dar sentenças** — om jou mening ongevraagd te gee; **dar testemunho** — om getuienis te lewer/af te lê; **dar às de vila-diogo** — om voet in die wind te slaan; **dar a volta** — om 'n kring te maak; om om iets te beweeg; **dar uma volta** — om te gaan stap; **a dar a dar** — heen en weer; **ao Deus dará** — somer so; **o corredor dá para a piscina** — die gang lei uit op die swembad; **a janela dá para o parque** — die venster bied uitsig op die park; **João dá para a música** — Jan het aanleg vir musiek; **dei com João na rua** — ek het Jan in die straat raakgeloop; **o muro deu de si** — die muur het meegegee; **e ele/ela a dar-lhe (coll.)** — hy/sy dring aan; **quem dera!** — mag dit so wees!; **tanto se me dá, como se me deu (coll.)** — dit maak nie saak nie; **dar-se** — om jou te gee; **dar-se ares de** — om jou aan te matig; **dar-se ao desfrute** — om jou bloot te stel aan spot; **dar-se em espetáculo** — om 'n spektakel van jou te maak; **dar-se por vencido** — om jou gewonne te gee; **o coronel dá-se com todos os oficiais** — die kolonel verkeer

op vriendskaplike voet met al die offisiere; **o soldado dá-se por descendente de nobres** — die soldaat gee hom uit as afstammeling van aristokrate
dardejante — stralend, brandend
dardejar — om te straal, te steek
dardo (m.) — spies, pyl, veerpyl; (*fig.*) angel
darwinismo (m.) — Darwinisme
darwinista (m., f.) — aanhanger van die Darwinisme, Darwinis
data (f.) — datum; hoeveelheid, porsie;
de fresca data — onlangs
datar — om te dateer
datilografar, datilografia (Bras.), etc. — vide: **dactilografar, dactilografia, etc.**
dativo (m.) — datief
de — van
dealbar — om wit te maak; (*subst.*) (*m.*) daeraad, aanbreek
deambular — om te wandel
deão (m.) — deken
debaixo (de) — onder
debalde — tevergeefs
debandada (f.) — wanordelike vlug
bedandar — om op die vlug te slaan; om uitmekaar te spat
debate (m.) — debat
debater — om te betwis, te debatteer;
debater-se — om jou te verweer
debelação (f.) — bestryding; onderdrukking
debelar — om te bestry, te oorkom; om te onderdruk
debicar — om te peusel
débil — swak
debilidade (f.) — swakheid
debilitação (f.) — verswakking
debilitante — verswakkend, skadelik
debilitar — om te verswak
debitar — om te debiteer
débito (m.) — debet
debochado, -da — sedeloos, losbandig
debochar — om te bederf
deboche (m.) — losbandigheid
debruar — om om te boor
debruçar — om te leun
debrum (m.) — omboorsel
debulha (f.) — dors(werk)
debulhador (m.) — dorser
debulhadora (f.) — dorsmasjien
debulhar — om te dors
debutante (m., f.) — debutant, debutante
debutar — om te debuteer
debute (m.) — debuut
debuxador (m.) — tekenaar
debuxar — om te skets
debuxo (m.) — skets
década (f.) — dekade

- decadência** (*f.*) — dekadensie, verval, agteruitgang
- decadente** — dekadent
- decair** — om agteruit te gaan
- decalcar** — om te kopieer, te kalkeer
- decalcomania** (*f.*) — oordrukprent
- decálogo** (*m.*) — dekaloo
- decalque** (*m.*) — natrek, kopie
- decano** (*m.*) — doyen
- decantar** — om te besing
- decantar** — om te dekanter
- decapitação** (*f.*) — onthoofding
- decapitar** — om te onthoof
- decassilabo** (*m.*) — dekasillabe
- decenal** — tienjaar-
- decência** (*f.*) — sedelikheid, fatsoenlikheid
- decênio** (*m.*) — desennium
- decente** — fatsoenlik, ordentlik
- decepar** — om af te sny
- decepção** (*f.*) — teleurstelling
- decepcionar** — om teleur te stel
- decibel** (*m.*) — desibel
- decidido**, **-da** — besluit, vasbeslote, vas
- decidir** — om te besluit, te beslis
- decifração** (*f.*) — ontsyfering, ontraadseling
- decifrar** — om te ontsyfer, te ontraadse
- decifrável** — ontsyferbaar
- décima** (*f.*) — 10% belasting
- decimal** — desimaal
- décimo**, **-ma** — tiende; (*subst.*) (*m.*) tiende van 'n loterykaartjie
- decisão** (*f.*) — besluit, beslissing; beslistheid
- decisivo**, **-va** — beslissend, finaal
- declamação** (*f.*) — voordrag, deklamasie
- declamar** — om voor te dra, te deklameer
- declamatório**, **-ia** — hoogdrawend, geswolle
- declaração** (*f.*) — deklarasie, verklaring;
- declaração de impostos** — inkomste-opgawe
- declarar** — om te verklaar, te deklareer
- declinação** (*f.*) — agteruitgang; verbuiging; (*astron.*) deklinasie; **declinação da febre** — daling van koors
- declinar** — om te deklinceer, te verbuig; om af te wys, van die hand te wys; om agteruit te gaan
- declinável** — verbuigbaar
- declínio** (*m.*) — verval, agteruitgang, neergang
- declive** (*m.*) — helling
- declivoso**, **-sa** — afdraand
- decocção** (*f.*) — afkooksel, brousel
- decolagem** (*f.*) (*Bras.*) — opstyg, vertrek
- decolar** (*Bras.*) — om op te styg, te vertrek
- decomponível** — ontleedbaar
- decompor** — om te ontleed, uitmekaar te haal; om te ontbind
- decomposição** (*f.*) — ontleding; ontbinding
- decoração** (*f.*) — versiering, dekorasie; memorisering
- decorador** (*m.*) — binnehuisversierder
- decorar** — om te dekoreer, te versier; om te memoriseer
- decorativo**, **-va** — dekoratief
- decoro** (*m.*) — eerbaarheid; welvoeglikheid; dekorum
- decoroso**, **-sa** — betaamlik, waardig
- decorrente** (**de**) — wat voortvloei (uit)
- decorrer** — om te verloop
- decotar** — om die halslyn uit te sny
- decote** (*m.*) — décolleté
- decrépto**, **-ta** — gebreklik, verval
- decrepitude** (*f.*) — gebreklikheid
- decrecente** — afnemend
- decrecer** — om af te neem
- decréscimo** (*m.*) — afname
- decretação** (*f.*) — verordening
- decretar** — om te dekreet, te verorden
- decreto** (*m.*) — dekreet, verordening
- decúbito** (*m.*) — liggende houding; **o cadáver estava em decúbito no chão** — die lyk lê uitgestrek op die vloer
- decuplar** — om te vertienvoudig
- décuplo** (*m.*) — tienvoud
- decursivo**, **-va** — vide: **decorrente**
- decorso** (*m.*) — afloop; **no decurso de** — in die loop van
- dedada** (*f.*) — knippie; vingerafdruk
- dedal** (*m.*) — vingerhoed; druppeltjie
- dédalo** (*m.*) — doolhof; warboel
- dedeira** (*f.*) — vingerskerm
- dedicação** (*f.*) — toewyding; (in)wyding
- dedicar** — om toe te wy; om (in) te wy;
- dedicar um livro** — om 'n boek op te dra
- dedicatória** (*f.*) — opdrag (in boek), inskripsie
- dedilhar** — om te tokkel
- dedo** (*m.*) — vinger; **dedo do pé** — toon;
- ter dedo para** — om aanleg te hê vir;
- dois dedos de** — 'n klein bietjie; **a dois dedos de** — 'n haarbreedte vanaf; **meter os dedos pelos olhos dentro** — om vet om die oë te smeer; **pelo dedo se conhece o gigante** — die boom word aan sy vrugte geken; **até os dedos lhe parecem hóspedes** — hy sterf van verleentheid
- dedução** (*f.*) — aftrekking; afleiding
- dedutivo**, **-va** — deduktief
- deduzir** — om af te trek; om af te lei
- defecação** (*f.*) — ontlasting, stoelgang

defecar — om opelyf te hê
defecção (*f.*) — afvalligheid, bedanking (uit party)
defectivo, -va — defektief
defeito (*m.*) — defek, fout, gebrek
defeituoso, -sa — gebrekkig, defek(tief)
defender — om te verdedig, te beskerm
defensável — verdedigbaar
defensiva (*f.*) — defensief
defensível — verdedigbaar
defensivo, -va — defensief
deferência (*f.*) — eerbied, respek
deferente — eerbiedig, respekvol
deferimento (*m.*) — toestaan
deferir — om toe te staan; om jou neer te lê by
deferível — wat toegestaan kan word
defesa (*f.*) — verdediging
deseso, -sa — verbode; (*subst.*) (*m.*) geslote seisoen
deficiência (*f.*) — tekort(koming), gebrek
deficiente — gebrekkig, ontoereikend
deficit (*m.*) — tekort
deficitário, -ia — wat 'n tekort toon
definhamento (*m.*) — wegkwyning
definhar — om weg te kwyn
definição (*f.*) — definisie
definido, -da — gedefinieer(d); bepaal(d); presies
definir — om te definieer
definitivo, -va — definitief
definível — definieerbaar
deflação (*f.*) — deflasie
deflagração (*f.*) — opvlamming; uitbranding
deflagrar — om op te vlam, uit te brand
defluir — om te vloei
deformação (*f.*) — vervorming; deformatsie
deformar — om te vervorm, te misvorm
deformidade (*f.*) — misvorming, mismaaktheid
defraudar — om te bedrieg
defrontar — om teenoor (mekaar) te stel; om die hoof te bied; om teenoor mekaar te staan (te kom)
defronte (*de*) — oorkant, teenoor
defumador (*m.*) — wieroekbrander, parfuumblander
defumar — om te rook (vleis, kaas, ens.)
defunto, -ta — oorlede; (*subst.*) oorledene; **caixão** (*m.*) **de defunto** (*Bras.*) — doodkis; **carro** (*m.*) **de defuntos** — lykswa
degelar — om te ontdooi; om vriendeliker te word
degelo (*m.*) — ontdooiing
degeneração (*f.*) — ontaarding
degenerar — om te degenereer, te ontaard

deglutinação (*f.*) — sluk
deglutir — om te sluk
degolação (*f.*) — onthoofding
degolar — om keelaf te sny, te onthoof
degradação (*f.*) — degradasie; verlaging, vernedering
degradante — vernederend, ontterend
degradar — om te degradeer; om te ontteer
degrau (*m.*) — trap
degradar — om te verban
degredo (*m.*) — verbanning
degustação (*f.*) — proe
degustar — om te proe
deidade (*f.*) — godheid; mooi vrou
deificação (*f.*) — vergoddeliking
deificar — om te vergoddelik
deísmo (*m.*) — deïsme
deista (*m., f.*) — deïs; (*adj.*) deïsties
deitar — om te gooi; om neer te lê; om te skink; **deitar abaixo/deitar por terra** — om neer te werp, te vernietig; **deitar cheiro** — om 'n reuk af te gee; **deitar contas** — om te bereken; **deitar as culpas a** — om te beskuldig; **deitar a mão a** — om te gryp; **deitar-se** — om te gaan lê; **deitar-se a adivinhar** — om te probeer raai; **deitar-se a (alguém)** — om aan te val; **deitar-se a fugir** — om weg te hol; **deitar-se ao trabalho** — om aan die werk te spring
deixa (*f.*) — skakelwoord, wagwoord (in toneel)
deixar — om te laat; om te verlaat; **deixar os bens** — om besittings te bemaak; **deixar correr o barco** (*Bras.*) — om dinge hulle gang te laat gaan; **deixar o emprego** — om op te hou werk; **deixar pasmado** — om te verbaas; **deixar-se de** — om te laat staan; **deixá-lo!** — vergeet dit!; **deixou três filhos** — hy het drie seuns agtergelaat
dejeção (*f.*) — ontlasting, uitwerping
dejectar — om uit te werp
dejecto (*m.*) — uitwerpsel, ekskrement
dejejuar — om die vas te breek
dejejum (*m.*) — eerste kos na 'n vas
delação (*f.*) — verklikking
delambido, -da (*coll.*) — verwaand
delapidação (*f.*) — verkwisting
delapidar — om te verkwis
delatar — om te verklik; om aan die kaak te stel
delator (*m.*) — verklikker
dele(s), -la(s) — van/oor hom/haar/hulle
delegação (*f.*) — delegasie; afvaardiging
delegacia (*f.*) — amp van die afgevaardigde; **Delegacia de Saúde/do Ministério**

Público/da Policia — kantoor van die distriksgeneesheer/streeksaanklaer/distrik-bevelvoerder van polisie

delegado (m.) — afgevaardigde, saakgelastigde; **Delegado do Ministério Público** — streeksaanklaer; **Delegado da Policia** — distrikbevelvoerder van polisie

delegar — om te delegeer; om af te vaardig

deleitar — om genot/plesier te verskaf

deleitável — genotvol, heerlik

deleite (m.) — genot, plesier

deletério, -ia — skadelik, verderflik

delfim (m.) — dolfin; Franse kroonprins

delgado, -da — dun, maer

deliberação (f.) — beraadslaging; vasberadenheid

deliberado, -da — opsetlik, voorbedag; vasberade

deliberar — om te beraadslaag, te oorweeg; om tot 'n besluit te kom

deliberativo, -va — beraadslagend; **voto (m.) deliberativo** — gewone stem

delicadeza (f.) — bedagsaamheid, tak(t); tengerheid, teerheid

delicado, -da — delikaat, tingerig; bedagsaam; netelig

delicia (f.) — genot, plesier

deliciar — om te bekoor

delicioso, -sa — genotvol, bekoorlik

delimitação (f.) — afgrensing, afbakening

delimitar — om af te grens, af te baken

delineação (f.) — sketsing

delineamento (m.) — sketsing

delinear — om te skets, te teken

delinquência (f.) — misdadigheid

delinquente — misdadig; (*subst.*) misdadiger

delinquir — om die wet te oortree

deliquescência (f.) — vervloeiing, water-trekking

deliquio (m.) — floute

delir — om op te los, te vernietig

delirante — waansinnig, deliries; **alegria (f.) delirante** — uitsinnige vreugde

delirar — om te yl, te delireer

delirio (m.) — delirium, waansin

delito (m.) — misdaad; oortreding

delituoso, -sa — strafbaar

delonga (f.) — vertraging

delongar — om te vertraag

delta (m.) — delta

demagogia (f.) — demagogie

demagógico, -ca — demagogies

demagogo (m.) — demagoog, opsweper

demais — daarbenewens; te veel

demanda (f.) — eis

demandar — om te eis; om 'n eis in te stel; om op seek te wees na

demão (f.) — laag (verf, pleister)

demarcação (f.) — demarkasie, afbakening

demarcar — om af te baken

demasia (f.) — oormaat; **em demasia** — oorgenoeg

demasiado, -da — oordrewe, oormatig; **eu fumo demasiado** — ek rook te veel; **a casa é demasiado grande para ele** — die huis is te groot vir hom

demência (f.) — demensie, kranksinnigheid

demente — kranksinnig

demérito (m.) — tekortkoming

demissão (f.) — bedanking

demissionário, -ia — uittredend

demitir — om af te dank; **demitir-se** — om te bedank

demiurgo (m.) — skepper

demo (m.) — duiwel

democracia (f.) — demokrasie

democrata (m., f.) — demokraat

democrático, -ca — demokraties

democratização (f.) — demokratisering

democratizar — om te demokratiseer

demografia (f.) — volkstelling, demografie

demográfico, -ca — demografies

demógrafo (m.) — demograaf

demolhar — om te week

demolição (f.) — sloping

demolidor, -ra — vernietigend; (*subst.*) (*m.*) sloper

demolir — om af te breek, te sloop

demoniaco, -ca — duiwels

demônio (m.) — duiwel

demonstrabilidade (f.) — bewysbaarheid

demonstração (f.) — demonstrasie, bewysvoering

demonstrar — om te demonstreer

demonstrativo, -va — demonstratief; aanwysend

demonstrável — bewysbaar

demora (f.) — vertraging; verblyf

demorado, -da — langdurig

demorar — om te duur, te vertoef; **demorar-se** — om te vertoef, te bly

demonstrar — om te demonstreer

demover — om van mening te laat verander, af te skrik

demudar — om te verander

dendê (m.) (Bras.) — oliepalmboom (*Bras., Ang.*)

denegar — om te ontken, te weerhou

denegrir — om swart te smeer (*fig.*)

dengoso, -sa — aanstellerig, geaffekteer(d)

dengue — aanstellerig; (*subst.*) (*m.*) aanstellerigheid; (*f.*) knokkelkoors

denguice (*f.*) — preutse aanstellerigheid
denodado, -da — dapper, waaghalsig
denodo (*m.*) — dapperheid, waaghalsigheid; toewyding
denominação (*f.*) — naamgewing; benaming
denominador (*m.*) — noemer (van breuk)
denominar — om te noem
denominativo, -va — denominatief
denotação (*f.*) — denotasie
denotar — om aan te dui, te beteken
densidade (*f.*) — digtheid
densímetro (*m.*) — digtheidsmeter
denso, -sa — dig; veelseggend
dentada (*f.*) — byt; (*fig.*) bytende opmerking
dentado, -da — getand, tand-
dentadura (*f.*) — gebit, kunsgebit
dental — dentaal
dentário, -ia — tand-; **medicina** (*f.*) **dentária** — tandheelkunde
dente (*m.*) — tand; (rat)tand; **dente canino** — oogtand, slagtant; **dente incisivo** — snytand, voortand; **dente de leite** — melktand, wisseltand; **dente molar** — agtertand, maaltand, kiestand; **dente do siso** — verstandstand; **dar com a lingua nos dentes** — om 'n geheim te verklap; **falar entre dentes** — om te mompel; **meter o dente em** — om 'n houvas te kry op; **tomar o freio nos dentes** — om op loop te sit; (*fig.*) om jou eie kop te volg; **com unhas e dentes** — met hand en tand; **quando as galinhas tiverem dentes** — as die perde horings kry; **dá Deus nozes a quem não tem dentes** — 'Gods gawes word willekeurig uitgedeel
dentição (*f.*) — tandformasie
dentiforme — tandvormig
dentifricio (*m.*), **dentifricio** (*m.*) (*Bras.*) — tandepasta
dentista (*m., f.*) — tandarts
dentola (*f.*) — groot tand; (*coll.*) domkop
dentre — tussen
dentro — in, binne; binne-in
dentuça (*f.*) (*coll.*) — vooruitstekende tande
denúncia (*f.*) — verklikking, onthulling
denunciador (*m.*), **denunciante** (*m., f.*) — verklikker
denunciar — om te verklik; om aan die kaak te stel
deontologia (*f.*) — pligsleer
deparar — om af te kom op
departamental — afdelings-
departamento (*m.*) — afdeling
depauperação (*f.*), **depauperamento** (*m.*) — verarming

depauperar — om te verarm
depenar — om (pluimvee) te pluk
dependência (*f.*) — afhanklikheid; byggebou
dependente — afhanklik; (*subst.*) afhanklike
depender — om af te hang (van); om afhanklik te wees (van)
dependurar — om te hang
depenicar (*coll.*) — om op te pik
depilação (*f.*) — ontharing
depilar — om te onthaar
depilatório (*m.*) — ontharingsmiddel; (*adj.*) ontharings-
deplorar — om te betreur
deplorável — betreurenswaardig
depoente (*m., f.*) — getuie, deponent
depoimento (*m.*) — deposisie, verklaring
depois (de) — daarna; na
deponente (*m., f.*) — deponent, getuie
depor — om 'n verklaring af te lê; **depor armas** — om die wapens neer te lê; **depor o rei** — om die koning te ontroon
deportação (*f.*) — deportasie
deportar — om te deporteer
depós — na
deposição (*f.*) — onttroning, afdanking
depositante (*m., f.*) — deponeerder
depositário (*m.*) — bewaarder; bewaarplek
depositar — om te deponeer; **depositar confiança em alguém** — om op iemand te vertrou; **depositar-se** — om af te sak
depósito (*m.*) — inbetaling; afsaksel; depot
depravação (*f.*) — verdorwenheid, ontarding
depravado, -da — verdorwe, onsedelik
depravador, -ra — verderflik
depravar — om te bederf
deprecação (*f.*) — smeekbede, smeekgebed
deprecada (*f.*) — versoekskrif
deprecar — om te smee
deprecativo, -va — smekend
depreciação (*f.*) — waardevermindering; neerhaling
depreciar — om neer te haal; om in waarde te laat verminder; **depreciar-se** — om in waarde te verminder
depreciativo, -va — neerhalend
depredação (*f.*) — plundering
depredador, -ra — verwoestend; (*subst.*) plunderaar
depredar — om te verwoes, te plunder
depreender — om af te lei
depressa — vinnig
depressão (*f.*) — depressie; neerslagtigheid
deprimente — deprimerend; vernederend
deprimir — om neer te druk; om te verneder

depuração (*f.*) — suiwering, reiniging
depurador, -ra — suiwerend; (*subst.*) (*m.*)
 suiweraar, reiniger
depurante — suiwerend
depurar — om te suiwer, te reinig
deputação (*f.*) — deputasie, afvaardiging
deputado (*m.*) — afgevaardigde, Volks-
 raadslid
deputar — om af te vaardig
deriva (*f.*) — koersverandering; **andar à deriva** — om te dryf
derivação (*f.*) — afleiding, derivasie; af-
 wykling
derivar — om af te lei; om te ontstaan uit
derivativo, -va — afleidings-
dermatologia (*f.*) — dermatologie
dermatologista (*m., f.*) — dermatoloog
dermatose (*f.*) — dermatose, huidsiekte
derme (*f.*) — dermis
derradeiro, -ra — laaste
derramar — om te versprei; **derramar água/sopa** — om water/sop te mors;
derramar flores — om blomme te strooi;
derramar lágrimas — om trane te stort
derrama (*f.*) — besnoeiing; plaaslike hef-
 fing
derramamento (*m.*), **derrame** (*m.*) — ver-
 spreiding, storting
derrancar — om te bederf
derreado, -da — geboë, gekrom
derrear — om te buig; **derrear alguém com trabalho** — om iemand met werk
 te oorlaai; **derrear-se** — om jou te krom,
 te krul
derredor (*m.*) (*obs.*) — omtrek; **derredor de/cm derredor** — rondom
derreter — om te smelt; **derreter dinheiro**
 — om geld te verkwis; **derreter-se** (*fig.*)
 — om te dweep met
derribar — om te laat incenstort, omver
 te werp
derriço (*m.*) (*coll.*) — flirtasie; „aster”, kê-
 rel
derrocada (*f.*) — ineenstorting; **estar em derrocada** — om agteruit te gaan
derrocar — om af te breek; **derrocar-se**
 — om te verval
derrogação (*f.*) — nietigverklaring, her-
 roeping
derrogar — om nietig te verklaar, te her-
 roep
derrota (*f.*) — roete; verpletterende neder-
 laag
derrotar — om van koers te (laat) ver-
 ander; om totaal te verslaan
derruba (*f.*) — vel van bome

derrubar — om om te gooi, plat te slaan,
 omver te werp
derruir — om te laat ineenstort, omver te
 werp
des- — on-, ont- (as prefiks gebruik in
 saamgestelde woorde; kyk indien nodig
 onder die woord sonder prefiks)
desabafar — om oop te maak; **desabafar os pesares** — om jou bekommernisse te
 lug; **a chuva desabafou a atmosfera** —
 die reën het die atmosfeer afgekoel
desabafo (*m.*) — uiting
desabamento (*m.*) — val
desabar — om om te gooi; om tot 'n
 val te bring; om om te val
desabitado, -da — onbewoon(d)
desabiudar — om af te leer
desabonar — om te diskrediteer, in 'n
 swak lig te stel
desabono (*m.*) — neerhaling, verkleining;
falar em desabono — om ongunstig te
 praat
desabotoar — om los te knoop
desabrido, -da — grof, onguur, guur
desabrigar — om dakloos te laat
desabrimento (*m.*) — grofheid, guurheid
desabrochar — om te ontluik
desabusado, -da — astrant; ontnugter
desacanhhar — om te ontgooi (*fig.*)
desacatamento (*m.*) — ongehoorsaamheid
desacatar — om te minag, te verontag-
 saam
desacato (*m.*) — minagting, ongehoorsaam-
 heid
desacerto (*m.*) — vergissing, fout
desaconselhar — om af te raai
desacordo (*m.*) — teenstryd, onenigheid
desacostumar — om af te leer
desacreditar — om te diskrediteer, te
 onteer
desafectação (*f.*) — ongekunsteldheid
desafectado, -da — ongekunsteld
desafecto, -ta — ongunstig gesind
desafiar — om uit te daag, te trotseer,
 (uit) te tart
desafinação (*f.*) — dissonansie; (*mech.*)
 slegte instelling
desafinado, -da — (*mech.*) sleg ingestel;
 (*mus.*) vals, van die wysie af
desafinar — om van die noot af te bring/
 te gaan; **as arrelhas desafinam os nervos**
 — bekommernisse bring 'n mens van jou
 wysie af
desafio (*m.*) — uitdaging, trotsering, (uit)-
 tarting; **cantar ao desafio** — om liedjies
 te improviseer

desafogar — om lug te gee; om verligting te bring; **desafogar-se** — om verligting te vind

desafogo (*m.*) — uiting

desaforado, -da — astring, onbeskaamd

desaforo (*m.*) — belediging, astringtheid

desagradar — om te mishag

desagradável — onaangenaam

desagrado (*m.*) — ongenoeë

desagravar — om goed te maak

desagravo (*m.*) — vergoeding, regstel van onreg

desagregação (*f.*) — desintegrasie, uitmeekaarspat

desagregar — om te ontbind; **desagregar-se** — om uitmeekaar te val; om uit te tree

desaguadoiro (*m.*), **desaguadouro** (*m.*) — waterleiding, dreineerpyp

desaguamento (*m.*) — dreinerings

desaguar — om leeg te skep; o **Zambeze desagua no Oceano Índico** — die Zambezi stort hom in die Indiese Oseaan

desaire (*m.*) — sosiale glips; teenslag

desairoso, -sa — takteloos, lomp

desajeitado, -da — onbeholpe

desajustamento (*m.*), **desajuste** (*m.*) — wanaanpassing

desalentado, -da — moedeloos

desalento (*m.*) — moedeloosheid

desalinhar — om deurmekaar te maak

desalinho (*m.*) — wanorde, slordigheid

desalmado, -da — gevoelloos, onmenslik

desalojar — om uit te sit, te verdryf

desamarrar — om los te maak

desamparar — om in die steek te laat, te laat vaar

desamparo (*m.*) — nood

desancar — om 'n loesing te gee

desanda (*f.*) (*coll.*) — afranseling

desandar — om om te draai, te retireer; a **roda da fortuna desanda facilmente** — vandag bo, môre onder; a **civilização ocidental desanda para o caos** — die

Westerse beskawing stuur af op chaos

desanimar — om te ontmoedig

desânimo (*m.*) — neerslagtigheid

desanuviar — om op te klaar

desaparafusar — om los te skroef

desaparecer — om te verdwyn

desaparecimento (*m.*), **desaparição** (*f.*) — verdwyning

desapertar — om los te maak; om jou gevoelens te lug

desapontamento (*m.*) — teleurstelling

desapontar — om teleur te stel

desapossar — om te beroof

desapreço (*m.*) — minagting

desaprovar — om af te keur

desarmado, -da — ongewapen, ontwapen; uitmeekaar gehaal; à **vista desarmada** — met die blote oog

desarmamento (*m.*) — ontwapening

desarmar — om te ontwapen; om uitmeekaar te haal; **desarmar a espingarda** — om 'n geweer te ontspan; **desarmar o navio** — om 'n skip af te takel

desarranjar — om om te krap

desarranjo (*m.*) — wanorde; **desarranjo intestinal** — omgekapte maag

desarrumado, -da — deurmekaar

desarrumar — om deurmekaar te maak

desarrumo (*m.*) — deurmekaarspul

desasar — om te ontvlêk; (*fig.*) om iemand se stertvere uit te trek

desassombrado, -da — oop, openhartig

desassombro (*m.*) — vreesloosheid, onverskrokkenheid

desassossegar — om te verontrus

desastrado, -da — lomp, onhandig

desastre (*m.*) — ongeluk, ramp

desastroso, -sa — rampspoedig

desatar — om los te maak, los te bind;

desatar a chorar — om in tranes uit te bars; **desatar a rir** — om uit te bars van die lag; **desatar os cordões à bolsa** — om die hand diep in die sak te steek

desatizar — om iemand van sy sinne te beroof; om van jou verstand af te wees

desatino (*m.*) — malligheid

desavença (*f.*) — twis

desavergonhado, -da — skaamteloos

desavindo, -da — haaks, onenig

desbaratar — om te verkwis

desbarate (*m.*), **desbarato** (*m.*) — verkwisping; ao **desbarato** — teen weggeeprys

desbastamento (*m.*) — uitdunning

desbastar — om uit te dun

desbaste (*m.*) — uitdunning

desbotar — om te verbleik; o **amarelo desbota facilmente** — geel is nie kleurvas nie

desbragado, -da — onmatig, losbandig

desbravar — om oop te maak, te ontbos

descabelado, -da — ongekam; (*fig.*) wild, dol

descabido, -da — onvanpas

descaído, -da — neerslagtig

descair — om te laat hang; om te sak; om agteruit te gaan

descaçar — om (skoene, handskoene, sokkies) uit te trek; **descaçar a rua** — om die straat op te breek; **descaçar-se** — om jou skoene uit te trek

descalço, -ça — kaalvoet; **ficar descalço** — om platsak te wees; **apanhar descalço (fig.)** — om te betrap

descambar — om te onttaard

descaminho (m.) — verlies; **levar descaminho** — om weg te raak

descamisa (f.), descamisada (f.) — skoonmaak van mielies

descamisar — om mielies skoon te maak

descampado (m.) — veld

descansar — om te rus; **descansar!** — op die plek rus!

descanso (m.) — rus, rusdag; **sem descanso** — onverpoos

descantar — om te sing

descante (m.) — sang met begeleiding

descapotável — vide: **automóvel descapotável**

descarado, -da — parmantig, vermetel

descaramento (m.) — parmantigheid, vermetelheid

descarga (f.) — ontlading; sarsie; hoeveelheid speelwater; **válvula (f.) de descarga** — uitlaatklep

descargo (m.) — nakoming; verskoning; **por descargo de consciência** — uit pligsgevoel

descarnado, -da — vleisloos; (fig.) brandmaer

descaro (m.) — vide: **descaramento**

descaroçar — om te ontpit

descarregar — om te ontlaa; om te ontlaas; **o Zambeze descarrega as suas águas no oceano** — die Zambesi stort sy waters in die oseaan

descarregamento (m.) — ontlading

descarrilamento (m.) — ontsporing

descarrilar — om te ontspoor; (fig.) om van die regte pad af te dwaal

descartar-se (fig.) — om jou los te maak (fig.)

descarte (m.) — weglêkaart; (fig.) ontwykende antwoord

descascador (m.) — ontdopmasjien

descascar — om te skil, te ontdop

descendência (f.) — nakomelingskap

descendente — vallend, uitgaande; (subst.) afstammeling; **maré (f.) descendente** — eb; **progressão (f.) descendente** — dalende progressie

descender — om af te stam

descentralização (f.) — desentralisasie

descentralizar — om te desentraliseer

descer — om af te klim; **descer a escada** — om die trap af te gaan; **descer o rio** — om die rivier af te vaar; **descer a viseira** — om jou gesigskut te laat sak

descerrar — om te onthul

descida (f.) — afklim; agteruitgang

desclassificar — om te diskwalifiseer

descoberta (f.) — uitvinding, ontdekking

descoberto, -ta — ontdek; ontbloot

descobrimento (m.) — ontdekking

descobrir — om te ontdek, uit te vind; om te ontbloot

descoco (m.) — onsin, bog

descolar — om op te styg; om uitmekaar te haal; **descolar-se** — om jou vry te maak (fig.)

descomunal — ongewoon, buitensporig

descolorar, descolorir — om te ontkleur; om te verbleik

descomedido, -da — onbeheers(d)

descomedir-se — om onbeheers(d) op te tree

descompor — om deurmekaar te maak

descompostura (f.) — berisping

desconcertado, -da — verbluf

desconcertante — verbluffend

desconcertar — om te ontstel, van stryk te bring

desconcerto (m.) — verwarring; ontsteltenis; bog

desconchavado, -da — onsin

desconchavo (m.) — onsin

desconexo, -xa — onsamehangend

desconfiado, -da — agterdochtig, wantrouig

desconfiança (f.) — wantroue

desconfiar — om te wantrou

desconforme — nie ooreenstemmend; enorm

desconfortar — om te bedroef, te ontmoedig

desconfortável — ongemaklik

desconforto (m.) — ongemak, ongerief

descongelação (f.) — ontvriesing

descongela — om te ontvries, te laat ontdooi

desconhecer — om nie te weet nie

desconhecido, -da — onbekend; (subst.) (m.) onbekende

desconhecimento (m.) — onkunde

desconjuntar — om uit lit te laat gaan; (fig.) om uit jou pad uit te gaan

desconsideração (f.) — onwellewendheid

desconsiderar — om nie te konsidereer nie

desconsolação (f.) — bedroefdheid, verslaentheid

desconsolado, -da — bedroef, verslae; **comida (f.) desconsolada** — smaaklose kos

desconsolar — om te bedroef

desconsolo (m.) — vide: **desconsolação**

descontar — om te verdiskonteer; om buite rekening te laat (fig.)

descontentamento (*m.*) — ontevredenheid
descontentar — om ontevrede te maak, te mishagaag
descontente — ontevrede
desconto (*m.*) — diskontering, diskonto; korting, afslag
descoroçoar — om te ontmoedig
descortês — onbeleef(d)
descortesia (*f.*) — onbeleefdheid
descortiçar — om te ontbas
descortinar — om uit te maak, te herken; om te onthul
descoser — om los te torring
descosido, -da — losgetorring; (*fig.*) onsamehangend
descrédito (*m.*) — diskrediet
descrença (*f.*) — ongeloof
descrente — ongelowig
descrer — om nie meer geloof/vertroue te hê nie
descrever — om te beskryf
descrição (*f.*) — beskrywing
descriiminar — om kwyd te skeld
descritivo, -va — beskrywend
descrito, -ta — beskryf
descuidado, -da — nalatig, slordig
descuidar — om te verontagsaam; om nalatig te wees; **descuidar-se de** — om te vergeet
descuido (*m.*) — nalatigheid, verontagsaming
desculpa (*f.*) — verskoning, ekskuus, uitvlug
desculpar — om te verskoon, te ekskuseer
desculpável — vergeeflik
descurar — om te verontagsaam
desde — sedert; **desde agora** — van nou af; **desde logo/desde então** — vanaf daardie oomblik; **desde que** — indien; van die oomblik dat
desdém (*m.*) — minagting
desdenhar — om te minag
desdenhoso, -sa — minagtend
desdentado, -da — tandloos
desdita (*f.*) — ongeluk
desditoso, -sa — ongelukkig
desdizer — om te ontken, terug te trek
desdobramento (*m.*) — ekstra trein/bus; oopvou
desdobrar — om te ontvou, oop te vou
desdoirar, desdourar — om te beplek
desdoiro (*m.*), **desdouro** (*m.*) — oneer, skande
desejar — om te wens, te begeer
desejável — begeerlik, wenslik
desejo (*m.*) — wens, begeerte
desejoso, -sa — gretig

deselegância (*f.*) — onelegansie
deselegante — onelegant
desemalar — om uit te pak
desemaranhar — om te ontwar; om uit te pluus
desembaciar — om damp af te vee
desembainhar — om te ontbloot; **desembainhar a espada** — om die swaard uit die skede te trek
desembalar — om uit te pak
desembaraçado, -da — vry van inhibisies; ontrafel
desembaraçar — om vry te maak; om te ontrafel
desembaraço (*m.*) — gemak
desembaralhar — om te ontwar, te ontrafel
desembarcadero (*m.*), **desembarcadouro** (*m.*) — landingsplek
desembarcar — om aan wal te stap, af te klim; om af te laai, te ontskeep
desembargador (*m.*) — Portugese appèlregter
desembargar — om op te hef, nietig te verklaar
desembargo (*m.*) — nietigverklaring, opheffing
desembarque (*m.*) — ontskeping, landing
desembestar — om rond te slinger; om op loop te gaan
desembocar — om uit te loop op; om te stroom
desembolado, -da — met blote horings
desembolar — om 'n stier se horings te ontbloot; (*fig.*) om uit te tart
desembolsar — om (geld) uit te gee
desembolso (*m.*) — uitgawe
desembraiar — om te ontkoppel
desembrenhar — om op te ja; om uit die moeilikheid te kom
desembrulhar — om uit te pak; (*fig.*) om op te helder
desembuchar (*coll.*) — om jou gevoelens te lug
desempachar — om struikelblokke te verwyder
desempacho (*m.*) — verwydering van struikelblokke/hindernisse; (*fig.*) bevryding
desempacotar — om uit te pak
desempalhar — om uit strooiverpakking te haal
desempanar — om te herstel; om die damp af te vee
desempatar — om te beslis; **desempatar capitais** — om kapitaal beskikbaar te stel; **desempatar um negócio** — om 'n saak te beklank

desempate (*m.*) — beslissing; **voto** (*m.*) de
desempate — beslissende stem

desempeçar, desempecer — om oop te stel
desempenado, -da — regop

desempenar — om reg te buig; **desempenar**
os ânimos — om die geboë siele op te
rig

desempenhar — om in te los; **desempenhar**
uma função — om 'n funksie te vervul;
desempenhar a palavra — om woord te
hou; **desempenhar um papel** — om 'n
rol te speel

desempenho (*m.*) — vervulling; vertolking;
inlossing

desempeno (*m.*) — regbuig; regop houding
desemperrar — om los te maak; **desemper-**
rar as pernas — om die bene te rek/te
strek

desempoadado, -da — toeganklik, verlig
desempoeirado, -da — afgestof; (*fig.*) toe-
ganklik, onbevooroordeel(d)

desempoeirar — om af te stof; (*fig.*) om
uit die stof te haal

desempregado, -da — werkloos

desemprego (*m.*) — werkloosheid; **indem-**
nização por desemprego — werkloos-
heidsversekering

desencabar — om die handvatsel te ver-
wyder

desencadear — om te ontketen

desencaixar — om uit die voeg te haal

desencaixotar — om uit houtkiste uit te
pak

desencalhar — om weer vlot te maak

desencalhe (*m.*) — handeling om 'n skip
van die rotse af te kry

desencaminhar — om te verlei

desencantar — om te ontgogel

desencanto (*m.*) — ontgogeling

desencardir — om silwerskoon te was

desencontrar-se — om mekaar mis te loop;
(*fig.*) om uiteenlopend te wees

desencontro (*m.*) — verskil

desencravar — om los/vry te maak

desenfadar — om te vermaak; **desenfadar-**
-se — om te ontspan

desenfastiar — om uit 'n baal te haal

desenfastiar — om eetlus te wek; om op
te vrolik

desenfeitigar — om 'n ban te verwyder

desenferrujar — om te ontroes; **desenfer-**
rujar a língua — om vry uit te praat;
desenferrujar as pernas — om litte los
te maak, bene te strek

desenfiar — om die garing uit te trek

desenfreado, -da — onbeteuel(d)

desenganar — om te ontnugter, uit die
droom te help

desengano (*m.*) — teleurstelling; ontnug-
tering

desengonçado, -da — uit die skarniere uit;
slungelagtig; **cadeira** (*f.*) **desengonçada**
— lendelam stoel

desengordurar — om te ontvet

desengraçar com — om weersin te kry in
desenguiçar — om die ban te verwyder,
die ban te breek

desenguiço (*m.*) — verbreking van die ban

desenhador (*m.*) — tekenaar

desenhar — om te teken; om te ontwerp;
o vestido desenha-lhe as formas — die
rok wys haar lyf

desenho (*m.*) — tekening; tekene; plan;
desenhos animados — tekenprent

desenjoar — om naarheid te beveg

desenjoativo, -va — wat naarheid beveg

desenlaçar — om los te maak

desenlace (*m.*) — slot

desenraizar — om te ontwortel; om uit te
roei

desenredar — om los te wikkell; **desenredar**
uma intriga — om 'n intrige te ontgogel

desenredo (*m.*) — loswikkell; ontgogeling

desenrolar — om oop te rol

desenroscar — om los te draai

desenrugar — om glad te stryk

desentalar — om uit te haal, uit te trek

desentendido, -da — misverstaan; **fazer-se**
desentendido — om jou dom te hou

desenterrar — om op te graawe

desentoar — om van die toon af te raak

desentorpecer — om los te maak, nuwe
lewe te gee; om te verfris

desentranhar — om die ingewande uit te
haal

desentupir — om ('n pyp, ens.) skoon te
maak

desenvolto, -ta — vry, selfverseker(d)

desenvoltura (*f.*) — selfversekerdheid, ge-
mak

desenvolver — om te ontwikkel; **desenvol-**
ver um tema — om 'n tema te behandel

desenvolvido, -da — ontwikkel(d)

desenvolvimento (*m.*) — ontwikkeling, uit-
eensetting

desenxabido, -da — flou; dooierig

desequilibrado, -da — onewewigtig; onge-
balanseer(d)

desequilibrar — om uit ewewig te gooi;
om die ewewig te verstoer; **desequili-**
brar-se — om jou ewewig te verloor

desequilibrio (*m.*) — onewewigtigheid

deserção (*f.*) — desersie, drossery

deserdar — om te ontferf

desertar — om te deserteer, te dros; **de-**
sertar uma causa — om van 'n saak

afvallig te word; **toda a população desertou da cidade** — die hele bevolking het uit die stad gevlug
desértico, -ca — woestynagtig
deserto (m.) — woestyn; **deserto do Sara** — Sahara-woestyn; **pregar no deserto** — om vir die klippe te preek
deserto, -ta — woës, verlate
desertor (m.) — deserteur, droster
desesperança (f.) — wanhoop
desesperado, -da — wanhopig, vertwyfel(d)
desesperar — om te wanhoop, te vertwyfel
desespero (m.) — wanhoop, vertwyfeling
desfaçatez (f.) — aстранheid, onbeskaamdheid
desfaltar — om in te kort, te verminder; om te verduister (*fig.*)
desfalecer — om flou te word
desfalecimento (m.) — floute; verswakking
desfalque (m.) — verduistering (van geld); vermindering
desfavor (m.) — onguns
desfavorável — ongunstig, nadelig
desfavorecer — om te benadeel
desfazer — om los te maak, ongedaan te maak, tot niet te maak; **desfazer as tropas inimigas** — om die vyandige troepe te vernietig; **a notícia da sua morte desfez-me** — die nuus van sy dood het my oorstelp; **desfazer-se** — om op te los, uitmekaar te val; **desfazer-se de** — om ontslae te raak van; **desfazer-se como o fumo** — om in rook op te gaan
desfechar — om los te trek, los te brand; **desfechar uma gargalhada** — om uit te bars van die lag; **desfechar injúrias** — om beledigings rond te slinger
desfecho (m.) — slot; uitslag
desfeita (f.) — belediging
desfeitear — om te beledig
desfeito, -ta — uitmekaar gehaal; opgelos
desferir — om los te trek, los te brand; **desferir um olhar** — om 'n blik te werp (op)
desfiar — om uit te rafel
desfibrador (f.) — ontveselmasjien
desfibrar — om te ontvesel
desfigurar — om te mismak; om te ont-sier; **desfigurar a verdade** — om die waarheid te verdraai
desfilada, à ... — blitsvinnig
desfiladeiro (m.) — poort
desfilar — om te defileer, verby te mar-sjeer
desfile (m.) — defileermars; **desfile de modas (Bras.)** — modeparade

desflorar — om die maagdelikheid te ont-neem
desfolha (f.) — bladwisseltyd
desfolhada (f.) — ontblaar (van mielies)
desfolhar — om te ontblaar, kroonblare af te trek
desforçar — om te wreek; **desforçar-se** — om wraak te neem
desforço (m.) — wraak
desforra (f.) — vergelding, wraak
desforrar — om te vergeld, te vergoed
desfraldar — om te ontvou; **desfraldar a bandeira** — om 'n vaandel te ontplooi; **desfraldar a vela** — om seile uit te skud
desfrutar — om te geniet; om te bespot
desfrute (m.) — genot; (*coll.*) bespotting; **dar-se ao desfrute** — om 'n gek van jou te maak
desgarrada (f.) — volksliedjie; **cantar à desgarrada** — om liedjies te improviseer
desgarrado, -da — verdwaal
desgarrar — om te verdwaal, van koers af te raak
desgastar — om te verslyt, te verweer
desgaste (m.), desgasto (m.) — slytasie, verslyting
desgosto (m.) — verdriet, leed
desgostoso, -sa — verdrietig; afkeurend
desgovernado, -da — onbeheers(d)
desgoverno (m.) — wanadministrasie
desgraça (f.) — ongeluk, onheil; **cair em desgraça** — om in ongenade te val
desgraçado, -da — ongelukkig, ellendig; (*subst.*) ongeluksvoël; (*f. coll.*) straat-vrou
desgraçar — om te onteer, in die skande te steek
desgrenhado, -da — ongekam, slordig
desgrenhar — om deurmekaar te maak
desguedelhado, -da — verwaai(d)
desiderato (m.) — desideratum, vereiste
desidratar — om te dehidrateer
designação (f.) — benaming; aanwysing
designadamente — naamlik
designar — om aan te wys
designio (m.) — plan, voorneme
desigual — ongelyk
desiludir — om te ont-nugter, te ontgogel
desilusão (f.) — ont-nugtering, ontgogeling
desimpedir — om vry te maak, oop te stel
desinchar — om te (laat) sak (swelsel)
desinência (f.) — woorduitgang
desinfecção (f.) — ontsmetting
desinfectante (m.), desinfetante (m.) (Bras.) — ontsmettingsmiddel

desinfectar, desinfetar (*Bras.*) — om te ontsmet

desinquieta, -ta — rusteloos

desintegrar — om te desintegreer

desintegração (*f.*) — desintegrasie

desinteressar-se — om belangstelling te verloor

desinteressado, -da — onbelangstellend; belangeloos; onselfsugtig

desinteresse (*m.*) — onselfsugtigheid, gebrek aan belangstelling

desipotekar — om van hipoteke vry te maak

desistência (*f.*) — afstanddoening

desistir (*de*) — om af te sien (van), afstand te doen (van); om op te gee

desjejuar — vide: **dejejuar**

deslavado, -da — flou; dooierig

desleal — dislojaal, ontrou, vals

deslealdade (*f.*) — ontrou, dislojaliteit

desleixado, -da — slordig

desleixar-se — om te verwaarloos

desleixo (*m.*) — slordigheid

desligar — om los te maak; **desligar a electricidade/o telefone** — om die elektrisiteit/telefoon af te sny; **desligar-se do Partido Comunista** — om jou los te maak van die Kommunistiese Party

deslindar — om op te helder

deslizar — om te gly; (*fig.*) om af te dwaal

deslize (*m.*) — glips

deslocação (*f.*) — verskuiwing; ontwrigting (*med.*); reis; **deslocação da água/do ar** — water-/lugverplasing

deslocado, -da — verskuif; (*med.*) ontwrig; ontuis

deslocar — om te verskuif, te verplaas; (*med.*) om te ontwrig

deslumbamento (*m.*) — verblinding; (*fig.*) verbystering

deslumbrante — verblindend, skitterend; verbysterend

deslumar — om te verblind; (*fig.*) om te verbyster

desmaiar — om flou te val; **desmaia o dia em êxtases de cor** — die dag vergaan in 'n kleuregloed

desmaio (*m.*) — floute, beswyming

desmamar — om te speen

desmancha-prazeres (*m., f.*) — pretbederwer

desmanchar — om te verbreek; om los te torring; **desmanchar-se** — om ongemanierd te raak

desmancho (*m.*) (*coll.*) — aborsie, miskraam

desmando (*m.*) — onbeteueldeheid, ongedisplineerdheid

desmantelar — om af te breek, af te takel, te demonteer

desmascarar — om te ontmasker

desmazelo (*m.*) — verwaarloosing

desmedido, -da — maatloos

desmembramento (*m.*) — teregstelling deur middel van die ontdoen van liggaamsdele; verbrokkeling

desmembrar — om te ontdoen van liggaamsdele; om te verbrokkel

desmemoriado, -da — vergeetagtig

desmentido (*m.*) — ontkenning

desmentir — om te ontken

desmiolado, -da — verstandeloos; (*subst.*) warkop

desmiolar — om brood uit te hol; (*fig.*) om gek te maak

desmoblizar — om (uit die leër) te ontslaan

desmontar — om (van 'n perd) af te klim; om te demonteer; **desmontar o carburador** — om 'n vergasser uitmekaar te haal

desmontável — demonteerbaar

desmoralização (*f.*) — demoralisasie

desmoralizado, -da — moedeloos; gedemoraliseer(d)

desmoralizar — om te demoraliseer

desmoronamento (*m.*) — ineenstorting

desmoronar — om ineen te stort, in duie te stort

desnatação (*f.*) — afroom

desnatadeira (*f.*) — roomafskeier

desnatar — om af te room

desnaturado, -da — ontaard; **vinho** (*m.*)

desnaturado — „gedokterde” wyn

desnaturar — om te ontaard; om te denatureer

desnecessário, -ia — onnodig

desnivel (*m.*) — vlakverskil

desnivelado, -da — ongelyk

desnorteado, -da — verwar(d), gedesoriënteer(d)

desnorteamento (*m.*) — verwarring

desnortear — om te desoriënteer

desnudar — om te ontklee; **desnudar a espada** — om die swaard uit die skede te trek

desnudo, -da — ontbloot, nakend

desobedecer — om ongehoorsaam te wees, te verontagsaam

desobediência (*f.*) — ongehoorsaamheid

desobediente — ongehoorsaam

desobriga (*f.*) — vervulling van die Paasverpligting (*R.K.*)

desobrigar — om vry te stel, te onthef

desobstrução (*f.*) — oopstelling, bevryding, skoonmaak (van pyp)

desobstruir — om oop te stel; (*fig.*) om te bevry

desocupado, -da — ledig

desocupar — om te ontruim

desodorante (*m.*), **desodorizante** (*m.*) — reukweerder

desolação (*f.*) — troosteloosheid, ontredendering

desolado, -da — verlate, troosteloos

desolador, -ra — droewig, neerdrukkend

desolar — om terneer te druk, te bedroef

desoneração (*f.*) — ontheffing

desonerar — om te onthef

desonestidade (*f.*) — oneerlikheid

desonesto, -ta — oneerlik

desonra (*f.*) — oneer, skande

desonrar — om te onteer

desonroso, -sa — onterend

desopilante (*coll.*) — lagwekkend

desopilar — om te ontspan; **desopilar o figado** — om die lewer te reinig; (*fig.*) om jou op te vrolik

desoras, a ... — diep in die nag

desordeiro, -ra — wanordelik, luidrugtig; (*subst.*) vuisslaner

desordem (*f.*) — wanorde; onluste

desordenado, -da — wanordelik

desordenar — om in wanorde te bring, deurmekaar te gooi

desorganização (*f.*) — desorganisasie

desorganizar — om te desorganiseer

desorientação (*f.*) — desoriëntering

desorientar — om te desoriënteer

desossar — om te ontbeen

desova (*f.*) — broeityd, kuittyd

desovar — om kuit te skiet

despachante (*m.*) — agent, tussenpersoon;

despachante alfandegário — doeane-agent

despachar — om te versend; om amptelik af te handel; **despachar-se** — om jou gereed te maak; om jou te haas

despacho (*m.*) — versending; amptelike beslissing; **com despacho** — vinnig

despautério (*m.*) — absurditeit, onsinnigheid

despedaçar — om te verskeur, te breek

despedida (*f.*) — afskeid; vaarwel

despedimento (*m.*) — ontslag, afdanking

despedir — om af te dank, in die pad te steek; om te ontslaan; **despedir-se** — om afskeid te neem

despegar — om los te trek; **despegar-se** — om jou af te sonder

despeitado, -da — gegrief, wrokkig

despeitar — om te vererg

despeito (*m.*) — wrok; afguns; **a despeito de** — ten spyte van; **por despeito** — uit kwaadaardigheid

despejar — om (uit) te gooi, (uit) te skink

despejo (*m.*) — ontruiming; (*pl.*) vullis, nagvuil; **ordem** (*f.*) **de despejo** — uitsitbevel; **pôr uma ação de despejo** — om

aansoek te doen om 'n uitsitbevel

despender — om uit te gee, te spandeer

despenhadeiro (*m.*) — afgrond

despenhar — om te stort, te dompel; **des-**

penhar-se — om neer te stort

despenseiro (*m.*) — spysmeester

despentear — om die hare deurmekaar te krap/te waai

despercebido, -da — onoplettend

desperdiçar — om te mors, te verkwis

desperdício (*m.*) — vermorsing; olielap; (*pl.*) oorblyfsel

despensa (*f.*) — spens

despertador (*m.*) — wekker

despertar — om wakker te maak; om wakker te word; (*fig.*) om op te wek

desperto, -ta — wakker

despesa (*f.*) — uitgawe

despicar-se — om jou te wreek

despiciendo, -da — veragtelik

despiciente — veragtend

despido, -da — uitgetrek; naak, kaal

despique (*m.*) — wraak

despir — om (uit) te trek, te ontklee(d)

despistar — om van die spoor te bring; om te verwar

desplante (*m.*) — vrypostigheid

despojar — om te beroof

despojo (*m.*) — buit; **despojos mortais**

(*pl.*) — stoflike oorskot

despontar — om op te kom; **o amor des-**

pontou — liefde het opgevlam

desporto (*m.*), **desporte** (*m.*) — sport

desportista (*m., f.*) — sportman; (*adj.*) sportliewend

desportivo, -va — sport-

desposar — om te trou, te hu; **desposar-se**

— om te trou, in die huwelik te tree

déspota (*m., f.*) — despoot, alleenheerser

despótico, -ca — despoties

despotismo (*m.*) — despotisme

despovoamento (*m.*) — ontvolking

despovoar — om te ontvolk

desprezer (*m.*) — ongenoeë, misnoeë

desprender — om los te maak; om af te gee; **desprender-se** — om los te raak

desprendimento (*m.*) — afsydigheid, ongeïnteresseerdheid

despreocupação (*f.*) — onbesorgdheid

despreocupado, -da — onbesorg(d)

desprestigiar — om te diskrediteer, oneer aan te doen
desprevenido, -da — onvoorberei(d)
desprezar — om te verag; om te versmaai
desprezível — veragtelik; onbeduidend
desprezo (m.) — veragting
desproporção (f.) — wanverhouding
desproporcionado, -da — buite verhouding, oneweredig
despropósito (m.) — ongemanierdheid, ontoepaslike stelling
desprovido, -da — sonder, ontbloom van
desqualificação (f.) — diskwalifikasie
desqualificar — om te diskwalifiseer
desquitação (f.) — vide: **desquite**
desquitar — om van tafel en bed te skei;
desquitar-se — om jou af te sonder
desquite (f.) — skeiding van tafel en bed
desratização (f.) — bestryding van rotteplaag
desregrado, -da — sedeloos, losbandig
desregramento (m.) — losbandigheid; ontwrigting
desregrar — om te ontwrig; **desregrar-se** — om op die verkeerde pad te beland (*fig.*); om uitspattig te leef
dessalgar — om te ontsout; (*fig.*) om af te water
desse, -sa — van daardie
dessedentar — om water te gee; **dessedentar-se** — om jou dors te les
dessorar — om te ondermyn, te verswak
destacado, -da — uitstaande; voortreflik; gedetasjeer; *notas (f. pl.) destacadas* — stakkatonote
destacamento (m.) — detasjement
destacar — om op die voorgrond te bring; om te detasjeer; **destacar-se** — om uit te blink; om uit te staan
destapar — om die deksel af te haal, die kombers weg te trek
destaque (m.) — duidelike omlyning; *uma pessoa de destaque* — 'n vooraanstaande persoon; **dar destaque** — om te beklemtoon, vorm te gee
deste, -ta — van hierdie
destelhar — om die dak af te haal
destemido, -da — onverskrokke
destemor (m.) — onverskrokkenheid, vreesloosheid
destempero (m.) — buitensporigheid, onsin
desterrar — om te verban
desterro (m.) — verbanning, ballingskap
desterrado, -da — verban; (*subst.*) banne-ling
destilação (f.) — distillering

destilar — om te distilleer; (*fig.*) om uit te straal
destilaria (f.) — distilleerdery
destinar — om te bestem, te bedoel
destinatário (m.) — geadresseerde, ontvanger
destino (m.) — (nood)lot; bestemming; destinasie; *com destino a Lisboa/Paris/Brasil* — na Lissabon/Parys/Brasilië
destituição (f.) — afdanking, onttroning
destituído, -da — afgedank, onttron; **destituído de bom-senso** — sonder verstand; **destituído de meios** — onbemiddeld, armoedig
destituir — om af te dank, uit 'n amp te sit; om te beroof van (*fig.*)
destoante — wat nie van pas is nie, onvanpas
destoar — om nie in die toon te val nie
destra (f.) — regterhand; *à destra* — regs
destravar — om die rem los te maak
destreza (f.) — vaardigheid, behendigheid, ratsheid
destrinça (f.) — ontleding
destrinçar — om te ontleed, uit te pluus
destro, -tra — behendig, vlug
destroçar — om uitmekaar te ja(ag), te verniel; om te versprei
destroço (m.) — vernietigingswerk; (*pl.*) wrakstukke
destronar — om te onttron
destruição (f.) — destruksie, vernietiging
destruidor, -ra — vernietigend
destruir — om te vernietig, te verniel
destrutivo, -va — vernielend; afbrekend
desumanidade (f.) — onmenslikheid
desumano, -na — onmenslik
desunhar-se — om jou af te sloof
desunião (f.) — onenigheid
desunir — om te skei
desusado, -da — verouder(d)
desvairado, -da — uitsinnig; (*obs.*) verskillend
desvairamento (m.) — uitsinnigheid
desvairar — om van stuk te bring; om uitsinnig te word
desvalorização (f.) — devaluasie; ontwaarding, waardevermindering
desvalorizar — om te devalueer, in waarde te verminder
desvanecedor, -ra — vleierend
desvanecer — om uit die weg te ruim; om met trots te vervul; om verwaand te maak; **desvanecer-se** — om te verdof, weg te sterf
desvanecimento (m.) — verkwyning, uitdoof; verwaandheid

desvantagem (*f.*) — nadeel
desvantajoso, -sa — nadelig
desvão (*m.*) — pakkamertjie, bēreplek
desvario (*m.*) — malheid; grenslose verbeelding
desvelado, -da — waaksaam, toegewy
desvelo (*m.*) — toewyding, waaksaamheid
desvendar — om te onthul, te ontbloot
desventura (*f.*) — ongeluk, teëspoed
desventuroso, -sa — ongelukkig
desvergonha (*f.*) — skaamteloosheid
desvigorar, **desvigorizar** — om te verswak
desviar — om (verkeer) om te lei, te laat afdwaal; **desviar-se** — om af te dwaal; om af te wyk
desvincular — om vry te maak; **desvincular bens de morgado** — om 'n eiendom van erfreg vry te stel; **desvincular-se** — om onthef te word, los te kom
desvio (*m.*) — ompad, omleiding; **desvio de fundos** — oordrag van fondse; verduistering van gelde
desvirtuar — om te kleiner, oneer aan te doen
detalhar — om te detailleer; om te detasjeer
detalhe (*m.*) — detail, besonderheid
detective (*m.*) — speurder
detektor (*m.*) — detektor, verklikker (*tech.*)
detença (*f.*) — vertraging; **sem detença** — sonder versuim
detenção (*f.*) — detensie, aanhouding, hegtenis; **casa** (*f.*) **de detenção** — huis van bewaring
detentor (*m.*) — houer; bekleder; **detentor do recorde mundial** — wêreldrekordhouer
deter — om terug te hou; om in jou mag/besit te hê, te hou; **deter-se** — om te verwy, te talm, stil te staan
detergente — reinigend; (*subst.*) (*m.*) reinigingsmiddel
deterioração (*f.*) — verslegting, verval; berderf
deteriorar — om te versleg; om te laat sleg word; **deteriorar-se** — om agteruit te gaan
determinação (*f.*) — vasstelling, bepaling; vasberadenheid, beslistheid
determinado, -da — vasgestel, bepaal(d); vasbeslote, vasberade
determinante — determinerend
determinar — om vas te stel, te bepaal, te beslis; **determinar-se** — om tot 'n beslissing te kom
determinativo, -va — determinatief, bepaalend

determinável — vasstelbaar
determinismo (*m.*) — determinisme
determinista (*m.*, *f.*) — aanhanger van die determinisme
detestar — om te haat, te verafsku
detestável — haatlik; guur
detido, -da — opgehou; opgesluit; (*subst.*) gevangene
detonação (*f.*) — detonasie
detonador (*m.*) — slagdoppie, detonator
detonante — wat ontplof; **mistura** (*f.*) **detonante** — plofmengsel
detonar — om te ontplof; om te detoneer
detração (*f.*) (*Bras.*), **detracção** (*f.*) — kleinering, neerhaling
detractor (*m.*) — bekladder; (*adj.*) afbrekend
detrair — om te kleiner, neer te haal
detrás (*de*) — van agter, agter
detrator (*m.*) (*Bras.*) — vide: **detractor**
detrimento (*m.*) — skade, nadeel; **em detrimento de** — ten koste van
detrito (*m.*) — puin, afval
deturpação (*f.*) — skending; verdraaiing
deturpar — om te skend; **deturpar a verdade** — om die waarheid te verdraai
Deus (*m.*) — God; **queira Deus** — mag God gee; **se Deus quiser** — so die Here wil; **Deus-Menino** — Christuskind
deus (*m.*) — god
deusa (*f.*) — godin
devagar — stadig, langsam; **devagar se vai ao longe** — stadig maar seker
devanear — om te dagdroom
devaneio (*m.*) — dagdroom, lugkasteel
devassa (*f.*) — amptelike ondersoek
devassar — om oor te tree op; (*fig.*) om inbreuk te maak op; **devassar um segredo** — om 'n geheim te deurgrond
devassidão (*f.*) — verdorwenheid, bandeloosheid
devasso, -sa — bandeloos, sedeloos
devastação (*f.*) — verwoesting
devastar — om te verwoes, verwoesting aan te rig
deve (*m.*) — debet
devedor (*m.*) — skuldenaar; **estar devedor de** — om dank verskuldig te wees
dever (*m.*) — plig
dever — om te moet, verplig te wees; om te skuld; **o director deve viajar muito** — die bestuurder moet baie rondreis; **João deve-me 30 randes** — Jan skuld my 30 Rand; **o filho deve amor aos pais** — die seun is sy ouers liefde verskuldig; **ele deve a vida ao médico** — hy is sy lewe aan die dokter verskuldig;

nós devemos contas aos próprios actos — ons moet rekenskap gee van ons dade; o bom cidadão deve-se à pátria — 'n goeie burger gee sy lewe vir sy land

deveras — inderdaad

devesa (f.) — heining, ry bome

devidamente — behoorlik

devido (m.) — bedrag verskuldig; (adj.) behoorlik

devoção (f.) — devosie; gehegtheid, toewyding; ter devoção a São Pedro — om Sint Petrus as beskermheilige te hê; primeiro a obrigação, depois a devoção — plig voor plesier

devocionário (m.) — gebedeboek

devolução (f.) — terugbesorging; terug-gawe

devoluto, -ta — onbewoon(d)

devolver — om terug te stuur, terug te besorg/te gee

devorar — om te verslind; om te vreet;

devorar o patrimônio — om jou erfenis

te verteer; devorar quilómetros — om

myle op te vreet; muitas ambições de-

voram-no — hy is verteer deur sy ambi-

sies

devotar — om toe te wy, te bestee

devoto, -ta — devoot, vroom; (subst.) aan-hanger

dextra (f.) — vide: destra

dez — tien

dezanove — negentien

dezasseis — sestien

dezassete — sewentien

dezembro (m.) — Desember

dezena (f.) — tiental; casa (f.) das dezenas — tiene

dezoito — agtien

dia (m.) — dag; dia aziago — onheilsdag;

dia de férias — vakansiedag, verlofdag;

dia feriado — openbare vakansiedag;

dia de juízo — oordeelsdag; dar os

bons dias a — om goeiemôre/goeiendag

te sê; pôr em dia — om op datum te

bring; dia a dia — dag vir dag; dia de

são nunca à tarde — in die jaar nul;

hoje em dia — deesdae; mulher a dias

(f.) — huishulp; o pão de cada dia —

ons daaglikse brood; por dia — per dag

diabetes (m., f.) — diabetes, suikersiekte

diabético (m.) — diabetikus

diabo (m.) — duivel; ser levado do diabo

— om besete te wees; fazer o diabo a

quatro — om op stelte te sit; ter o

diabo no corpo — om beduiweld te

wees; anda o diabo à solta — die duivel

is los

diabólico, -ca — duiwels, diabolies

diabrete (m.) — duiweltjie; jogar ao dia-

brete — om Swart Piet te speel

diabrura (f.) — streek, duiwelstreek

diacho (m.) (coll.) — joos; um diacho de

idea/projecto — 'n vervlakste idee/plan; que diacho é ele? — wie die drommel

is hy?

diaconisa (f.) — diakones

diácono (m.) — besondere priesterrang

diadema (m.) — diadeem

diáfano, -na — deurskynend, diafaan

diafragma (m.) — diafragma

diagnose (f.) — diagnostiek

diagnosticar — om te diagnoseer

diagnóstico (m.) — diagnose

diagonal — diagonaal

diagrama (m.) — diagram

dialectal, dialetal (Bras.) — dialekties,

dialek-

dialéctica (f.), dialética (f.) (Bras.) —

dialektiek

dialético, -ca — dialekties

dialecto (m.), dialeto (m.) (Bras.) —

dialek

dialectologia (f.), dialetologia (f.) (Bras.)

— dialektologie

dialogal — dialogies

dialogar — om 'n tweespraak te hou

diálogo (m.) — dialoog, tweegesprek, sa-

mespraak

diamante (m.) — diamant; bodas (f. pl.)

de diamante — diamantbruilof

diamantífero, -ra — diamanthoudend

diamantino, -na — diamantagtig; (fig.)

waardevol

diametral — diametraal

diâmetro (m.) — diameter, deursnee

dianho (m.) (coll.) — joos

diante (de) — voor; ir por diante — om

voort te gaan; daqui por diante —

voortaan, van nou af

dianteiro, -ra — voor-; (subst.) (f.) voor-

kant

diapasão (m.) — diapason, stemvurk; colo-

car-se no diapasão de — om jou in te

stem op

diária (f.) — daaglikse hoteltarief; dagloon

diário (m.) — dagblad; dagboek; (adj.)

daaglik

diarreia (f.) — diarree

diatermia (f.) — diatermie

diatribe (f.) — diatribe, heftige kritiek

dição (f.) (Bras.), dicção (f.) — diksie,

voordrag

dichote (m.) (coll.) — kwinkslag

dicionário (m.) — woordeboek

dicionarista (*m., f.*) — samesteller van 'n woordeboek
dicotomia (*f.*) — splitsing, tweedeling
didacta (*m., f.*), **didata** (*m., f.*) (*Bras.*) — onderwyser, onderwyseres
didática (*f.*), **didática** (*f.*) (*Bras.*) — didaktiek
didático, -ca, didático, -ca (*Bras.*) — didakties
didascália (*f.*) — toneelaanwysing
diedro, -ra — tweevlakkig; **ângulo** (*m.*)
diedro — tweevlakshoek
dieta (*f.*) — dieet; landdag, ryksdag
dietética (*f.*) — dieetkunde
dietético, -ca — dieet-; **estar em regime dietético** — om op dieet te wees
difamação (*f.*) — belastering, laster
difamante — lasterlik, eerskendend
difamar — om te belaster, swart te smeer (*fig.*)
difamatório, -ia — lasterlik, smeer-
difásico, -ca — tweefasig
diferença (*f.*) — verskil
diferençar — om te differensieer, te onderskei
diferenciação (*f.*) — differensiering
diferencial (*m.*) — ewenaar (*mech.*); (*adj.*) differensiaal
diferenciar — vide: **diferençar**
diferente — verskillend; **todos os homens são diferentes** — alle mense is verskillend; **diferentes estudantes/homens** — verskeie studente/mense
diferir — om te vertraag, uit te stel; om te verskil
difícil — moeilik
difícilimo, -ma — baie moeilik
difficuldade (*f.*) — moeilikheid; **sem dificuldade** — sonder moeite
difícultar — om te bemoeilik, moeilik te maak
difícultoso, -sa — moeilik
difração (*f.*) (*Bras.*), **difracção** (*f.*) — diffraksie
difteria (*f.*) — difterie, witseerkeel
difundir — om uit te straal, te versprei; (*tech.*) om uit te saai
difusão (*f.*) — uitstraling; uitsaai; diffusie
difuso, -sa — versprei, wydlopig; diffuus;
luz (*f.*) **difusa** — gedempte lig
digerir — om te verteer; om te verwerk;
digerir um livro — om 'n boek te assimileer
digerível — verteerbaar
digestão (*f.*) — spysvertering
digestível — verteerbaar

digestivo, -va — spysverterings-; (*subst.*) (*m.*) spysverteringsmiddel, likeur; **aparelho** (*m.*) **digestivo** — spysverteringsorgane
digital — vinger-; (*subst.*) (*f.*) digitalis, vingerhoedjie; **impressões** (*f. pl.*) **digitais** — vingerafdrukke
digito, -ta — digitaal; **número** (*m.*) **digito** — tiensyfer
digladiar — om te veg; (*fig.*) om te stry
dignar-se — om jou te verwerdig; **dignar-se de preencher este impresso e devolvê-lo** — geliewe hierdie vorm in te vul en terug te stuur
dignidade (*f.*) — waardigheid
dignificar — om deftigheid te verleen aan, te vereer
dignitário (*m.*) — waardigheidsbekleër, dignitaris
digno, -na — waardig
digressão (*f.*) — afdwaling, afwyking
dilação (*f.*) — vertraging, uitstel; **sem dilação** — onmiddellik
dilacerante — snydend, folterend
dilacerar — om oop te skeur; om te folter (*fig.*)
dilapidar — om te verkwis
dilatação (*f.*) — dilatasie, uitsetting
dilatado, -da — uitgesit, uitgerek; **figado** (*m.*) **dilatado** — vergrote lewer; **dilatadas viagens** (*f. pl.*) — uitgebreide reise
dilatar — om uit te sit, te swel; om te rek, oop te spalk; **dilatar o argumento** — om 'n onderwerp te ontwikkel; **dilatarse** — om uit te dy
dilecto, -ta — geliefkoosde, lieflings-
dilema (*m.*) — dilemma
diletante (*m., f.*) — dilettant, liefhebber
diletantismo (*m.*) — dilettantisme
dileto, -ta (*Bras.*) — vide: **dilecto**
diligência (*f.*) — ywer, naastigheid; poskoets; **oficial** (*m.*) **de diligências** — geregsbode; **todas as diligências do processo foram feitas numa semana** — al die amptelike voorbereidings vir die hofsak is binne 'n week afgehandel
diligente — naastig, arbeidsaam
diluição (*f.*) — verdunning
diluir — om te verdun, op te los; (*fig.*) om af te water
diluvial, diluviano, -na — diluviaal, vloed-; **chuvas** (*f. pl.*) **diluvianas** — stortreëns
dilúvio (*m.*) — sondvloed; (*fig.*) vloed; diluvium
dimanar — om voort te vloei, uit te straal
dimensão (*f.*) — dimensie, afmeting
diminuendo (*m.*) — aftrekta; diminuendo

diminuição (*f.*) — vermindering, afname; aftrek

diminuidor (*m.*) — aftrekker

diminuir — om te verminder; om te laat daal; om in te kort; om te verswak; **esta criança diminui a olhos vistos** — hierdie kind word merkbaar swakker

diminutivo (*m.*) — verkleinwoord, diminutief

diminuto, **-ta** — gering, klein

Dinamarca (*f.*) — Denemarke

dinamarquês, **-sa** — Deens; (*subst.*) Deen; (*m.*) Deens (taal)

dinâmica (*f.*) — dinamika, dinamiek

dinâmico, **-ca** — dinamies, daadkragtig

dinamismo (*m.*) — dinamisme; dinamiek, daadkrag

dinamite (*f.*) — dinamiet

dinamitista (*m., f.*) — terroris

dinamo (*f.*) — dinamo, ligmasjien

dinamómetro (*m.*) — dinamometer

dinastia (*f.*) — dinastie, vorstehuis

dinástico, **-ca** — dinasties

dinheirama (*f.*), **dinheirame** (*m.*), **dinheirão** (*m.*) (*coll.*) — 'n klomp geld

dinheiro (*m.*) — geld; **dinheiro a juros** — geld wat rente dra

dinossauro (*m.*) — dinosourus

dintel (*m.*) — latei, draagbalk

diocesano, **-na** — diosesaan

diocese (*f.*) — diosees, bisdom

dionisiaco, **-ca** — Dionisies

diospireiro (*m.*) — soort jakkalsbessieboom

diploma (*m.*) — graadsertifikaat, diploma; oorkonde

diplomacia (*f.*) — diplomasie

diplomata (*m., f.*) — diplomaat

diplomático, **-ca** — diplomaties, diplomatiek

diptico (*m.*) — diptiek

dique (*m.*) — dyk

direção (*f.*) (*Bras.*), **direcção** (*f.*) — rigting; adres; bestuur; **direcção espiritual** — geestelike leiding; **leme** (*m.*) de **direcção** — roer

directiva (*f.*) — riglyn

directo, **-ta** — direk, regstreeks; (*subst.*) (*m.*) reguit hou; **complemento** (*m.*) **directo** — direkte voorwerp; **discurso** (*m.*) **directo** — direkte rede

director (*m.*) — (hoof)bestuurder; direkteur (van nie-winsgewende inrigting); (afdelings)hoof; **director de consciência/director espiritual** — biegvader; **director de orquestra** — dirigent

directriz (*f.*) — direksielyn, riglyn

direita (*f.*) — regterhand, regterkant; regse party; **direita volver!** — regsom!

direito (*m.*) — reg; **Direito Criminal** — strafreg; **direitos de autor** — outeurs-aandeel; **direitos do homem** — mense-regte; **direitos de importação** — invoerbelasting; **direitos portuários** — hawegelde; **doutor** (*m.*) em **Direito** — doktor in die regte; **estar no direito de** — om in jou reg te wees; **ter direito a** — om geregtig te wees op

direito, **-ta** — regs, regter-; reguit, opreg; **falar direito** — om reguit te praat; **falar a torto e a direito** — om deurmekaar te praat

diretiva (*f.*), **direto**, **diretor** (*m.*) etc. (*Bras.*) — vide: **directiva**, **directo**, **director**

diretoria (*f.*) (*Bras.*) — direksie, bestuur

dirigente (*m., f.*) — leier

dirigir — om te bestuur; om te lei; **dirigir a palavra a** — om 'n woord te rig aan; **dirigir um pedido** — om 'n versoek te rig; **dirigir-se** — om jou te rig/te wend tot; om te stap na, om koers te neem

dirigível (*m.*) — lugskip

discente — onderrig-; **corpo** (*m.*) **discente** — studentekorps

discar (*Bras.*) — om ('n nommer) te skakel

discernente — oordeelkundig

discernimento (*m.*) — oordeelsvermoë; **sem discernimento** — onoordeelkundig, blindelings

discernir — om te onderken, te gewaar

discernível — waarneembaar

disciplina (*f.*) — dissipline; (*pl.*) gesel

disciplinador, **-ra** — tereg wysend; (*subst.*) tugmeester

disciplinante (*m., f.*) — geselaar

disciplinar — om te dissiplineer; om te gesel

discipulo (*m.*) — dissipel, volgeling

disco (*m.*) — skyf; plaat; **disco giratório** — draaiskyf; **disco voador** — vlieënde piering

discóbolo (*m.*) — diskuswerper

discordância (*f.*) — onenigheid, uiteenlopendheid; wanklank (*mus.*); **discordância de opiniões** — uiteenlopende menings

discordante — afwykend

discordar — om van mening te verskil; om uiteen te loop

discórdia (*f.*) — onenigheid, tweedrag; **pomo** (*m.*) de **discórdia** — twisappel; **semear a discórdia** — om tweedrag te saai

discorrer — om te spreek, 'n diskoers te hou; om te bepeins

discoteca (*f.*) — diskoteek

discrepância (*f.*) — diskrepansie

discrepante — uiteenlopend

discretar — om vertroulik te gesels

discreto, -ta — diskreet, takvol

discrição (*f.*) — diskresie, omsigtigheid; à **discrição** — soveel as jy wil

discriminação (*f.*) — diskriminasie, oorleg
discriminar — om te onderskei; om te diskrimineer

discursar — om te praat, te gesels

discursivo, -va — beredeneerd

discurso (*m.*) — diskoers, redevoering; rede, toespraak; **discurso da coroa** — troonrede; **discurso directo/indirecto** — direkte/indirekte rede

discussão (*f.*) — bespreking; woordewisseling

discutir — om te diskusseer, te bespreek; om 'n woordewisseling te hê

discutível — aanvegbaar

discuteria (*f.*) — disenterie, buikloop

disfarçar — om te vermom; om te verbloem

disfarce (*m.*) — vermomming; verbloeming

disforme — mismak

disformidade (*f.*) — misvorming, mismaktheid

disjuntivo, -va — disjunktief

dislate (*m.*) — absurditeit, onsinigheid

dispar — ongelyk, verskillend

disparada (*f.*) — sprong, galop; à **disparada** — in aller yl

disparador (*m.*) — sneller, kamerasneller

disparar — om te skiet, (af) te vuur; om vinnig weg te loop

disparatado, -da — absurd, sinloos

disparatar — om te raaskal, te yl

disparate (*m.*) — onsin, twak

disparidade (*f.*) — ongelyksoortigheid

disparo (*m.*) — afvuur; skoot

dispêndio (*m.*) — uitgawe, besteding

dispendioso, -sa — duur

dispensa (*f.*) — vrystelling; dispensasie;

dia (*m.*) **de dispensa** — verlofdag

dispensar — om vry te stel; om te skenk;

dispensar conselhos — om raad te gee;

dispensar cuidados — om sorg te bestee;

dispensar um livro — om 'n boek te leen; **João dispensa os conselhos de**

toda a gente — Jan ignoreer alle advies; **dispensar-se de** — om klaar te kom

sonder

dispensário (*m.*) — gratis kliniek vir buitepasiente

dispensável — ontbeerlik

dispepsia (*f.*) — dispepsie

dispersão (*f.*) — verstrooiing, verspreiding; dispersie

dispersar — om uitmekaar te jaag, te verstrooi; om uitmekaar te gaan; **dispersar-se em muitas actividades** — om jou aandag te verdeel

disperso, -sa — verstrooi, versprei

displícência (*f.*) — misnoeë, teësin; (*Bras.*) nalatigheid

displícente — onaangenaam; (*Bras.*) nalatig

disponibilidade (*f.*) — beskikbaarheid; **oficial/soldado na disponibilidade** — offisier/soldaat van die reserwemag

disponível — beskikbaar; verhandelbaar

dispor — om op te stel, te rangskik; om te bepaal; **dispor de** — om te beskik oor; **dispor alguém a favor de** — om iemand gunstig te stem; **dispor em classes** — om in klasse in te deel; **dispor a igreja para o casamento** — om die kerk vir die troue voor te berei; **dispor-se** — om jou gereed te maak; **estar ao dispor** — om tot beskikking te wees; **disponha da minha casa** — maak u tuis; **o homem põe e Deus dispõe** — die mens wik maar God beskik; **ao seu dispor** — tot u diens

disposição (*f.*) — rangskikking, opstelling; reëling; geaardheid; neiging, aanleg; **disposição legal** — wetlike bepaling; **estar à disposição** — om tot beskikking te wees

dispositivo (*m.*) — toestel

disposto, -ta — gerangskik; gereed; geneig; **hoje estou bem/mal disposto** — vandag voel ek lekker/sleg

disputa (*f.*) — dispuut, geskil; disputasie

disputar — om te stry, mee te ding; om te disputeer; **disputar sobre a ponta de uma agulha** — om hare te kloof

dissabor (*m.*) — verdriet, teenslag

dissecação (*f.*), **dissecção** (*f.*) — disseksie; (*fig.*) minusieuse ontleding

dissecar — om te dissekteer; om minusieus te ontlead

disseminação (*f.*) — disseminasie, verspreiding

disseminar — om te dissemineer, te versprei

dissensão (*f.*) — meningsverskil, geskil

dissentimento (*m.*) — tweedrag; teenkanting

dissentir — om gekant te wees teen

dissertação (*f.*) — dissertasie; opstel

dissertar — om uit te wei
dissidência — geskil, skeuring
dissidente — dissident, andersdenkend;
 (*subst.*) andersdenkende
dissimetria (*f.*) — dissimetrie
dissimilação (*f.*) — dissimilasie
dissimulação (*f.*) — verberging, verbloeming; geveinsdheid
dissimular — om te verberg; om te verbloem
dissipação (*f.*) — verkwisting; **viver na dissipação** — om losbandig te lewe
dissipar — om te verdryf; **dissipar a herança** — om jou erfenis deur te bring; **dissipar-se** — om te verdwyn, in rook op te gaan; **o tempo dissipa os desgostos da vida** — die tyd heel alle wonde
disso — van daardie
dissociação (*f.*) — dissosiasie
dissociar — om te skei; **dissociar-se** — om jou te distansieer van
dissolução (*f.*) — oplossing; ontbinding; losbandigheid
dissoluto, -ta — losbandig
dissolvente — oplosend, ontbindend;
 (*subst.*) (*m.*) oplosmiddel
dissolver — om op te los, te ontbind
dissonância (*f.*) — dissonansie, wanklank
dissonante, dissono, -na, dissonoro, -ra — wanklinkend; (*fig.*) strydig
dissonar — om 'n wanklank voort te bring, vals te klink
dissuadir — om af te raai
dissuasão (*f.*) — afraai
dissuasivo, -va — ontmoedigend
distância (*f.*) — afstand, distansie; **a distância** — in die verte; **pôr a distância** — om afstand te bewaar
distanciar-se — om jou te distansieer; **o navio distancia-se rapidamente** — die boot vaar vinnig weg; **Fernando Pessoa distanciou-se da mentalidade tradicional portuguesa** — Fernando Pessoa het afgewyk van die tradisionele Portugese mentaliteit
distante — ver; terughoudend
distar — om verwyder te wees; **Joanesburgo dista 50 quilômetros de Pretória** — Johannesburg is 50 km van Pretoria
distender — om uit te sit; om te ontspan
distensão (*f.*) — verrekking
distico (*m.*) — distichon
distinção (*f.*) — distinksie, onderskeiding
distinguir — om te onderskei; om te gewaar; **distinguir-se** — om sigbaar te word; om uit te blink

distintivo, -va — kenmerkend; (*subst.*) (*m.*) kenmerk
distinto, -ta — afsonderlik; duidelik; prominent; gedistingeerd
disto — hiervan
distracção (*f.*) — verstrooidheid; verstrooiing, vermaaklikheid; **distracção de fundos** — geldverduistering; **por distracção** — per abuis, uit verstrooidheid
distraído, -da — verstrooi(d)
distrair — om die aandag af te trek; om te vermaak; **distrair dinheiro** — om geld te verduister; **distrair-se** — om te ontspan
distribuição (*f.*) — verdeling, uitdeling, distribusie; tydstelling (*mech.*)
distribuidor (*m.*) — verdeler; agent; **distribuidor da ignição** — vonkverdeler
distribuir — om uit te deel, te versprei
distrital — distriks-
distrito (*m.*) — distrik
disturbar — om te steur, te versteur; om te ontstel
distúrbio (*m.*) — opstand, onluste; versteuring
dita (*f.*) — geluk
ditado (*m.*) — diktee; spreuk
ditador (*m.*) — diktator
ditadura (*f.*) — diktatuur
ditame (*m.*) — voorskrif
ditar — om te diktee, voor te skryf; om aan te beveel
ditatorial — diktatoriaal, diktatories
ditrambo (*m.*) — ditrambe
dito, -ta — gesê; (*subst.*) (*m.*) gesegde; bewering
ditongação (*f.*) — diftongering
ditongar — om te diftongeer
ditongo (*m.*) — diftong
diurético, -ca — urinedrywend; (*subst.*) (*m.*) urineermiddel
diurno, -na — dag-
diuturnidade (*f.*) — lang tydperk; dienstydperk
diva (*f.*) — godin; operaster
divã (*m.*) — diwan; Turkse staatsraad
 (*obs.*)
divagação (*f.*) — afdwaling, afwyking
divagar — om uit te wei, af te dwaal; om rond te dwaal
divergência (*f.*) — divergensie, afwyking, uiteenloping; **divergência de opiniões** — meningsverskil
divergente — divergent, afwykend, uiteenlopend
divergir — om af te wyk, uiteen te loop, te verskil van

diversão (*f.*) — vermaak, tydverdryf; afleidingsmaneuver

diversidade (*f.*) — ongelyksoortigheid, diversiteit

diverso, -sa — verskillend, ongelyksoortig; **cores** (*f. pl.*) **diversas** — verskillende kleure; **diversos estudantes** — etlike studente

divertido, -da — geamuseerd, vermaak; amusant

divertimento (*m.*) — vermaaklikheid; divertimento (*mus.*)

divertir — om te amuseer, te vermaak; **divertir-se** — om jou te vermaak, iets te geniet

divida (*f.*) — skuld; **divida pública** — staatskuld; **estar em divida com** — om by iemand in die skuld te wees

dividendo (*m.*) — dividend, winsaandeel; deeltal

dividir — om te (ver)deel; om te skei, af te skort; **a proa a branca espuma dividia** (Camões) — die boeg klief deur die wit skuim

divinal — goddelik

divinatório, -ia — voorspellend, profeties

divindade (*f.*) — godheid; goddelikheid

divinização (*f.*) — vergoddeliking

divinizante — wat vergoddelik

divinizar — om te vergoddelik

divino, -na — goddelik; **os livros divinos** — die heilige boeke; **ofício** (*m.*) **divino** — kerkdiens (*R.K.*); **palavra** (*f.*) **divina** — Gods Woord; **o Verbo divino** — die Seun

divisa (*f.*) — leuse; streep; rangteken; buitelandse betaalmiddel

divisão (*f.*) — verdeling, verdeeldheid; deling; afskorting; (*mil.*) **divisie**; **as divisões do reino animal** — die klasse van die diereryk; **a casa tem seis divisões** — die huis het ses vertrekke

divisar — om uit te maak

divisibilidade (*f.*) — deelbaarheid

divisionário, -ia — divisie-

divisível — deelbaar

divisor (*m.*) — deler

divisório, -ia — skeids-; (*subst.*) (*f.*) skeidslyn; afskorting

divo (*m.*) — verhoogster, rolprentster

divorciar — om 'n skeibebel uit te reik; (*fig.*) om te skei; **divorciar-se** — om te skei

divórcio (*m.*) — egskeding

divulgação (*f.*) — openbaarmaking; propagering

divulgar — om publiek te maak, te openbaar, te publiseer

dizer — om te sê; om voor te dra; **dizer uma lição** — om 'n les op te sê; **dizer missa** — om die mis te lees; **dizer orações** — om te bid; **no dizer de João** — volgens Jan; **dizer-se** — om jou voor te doen; **diz-se que vai haver guerra** — hulle sê oorlog sal uitbreek

dizima (*f.*) — heffing

dizimação (*f.*) — desimering, afmaaiing

dizimar — om te desimeer, af te maai

dizimo (*m.*) — tiende (kerkbelasting)

dizível — sêbaar

do, **da**, **dos**, **das** — van/oor die

dó (*m.*) (*mus.*) — c

dó (*m.*) — medelye; **estar de dó** — om in die rou te wees

doação (*f.*) — donasie, skenking

doador (*m.*) — skenker, gewer

doar — om te skenk, te begiftig

dobadoira (*f.*), **dobadoura** (*f.*) — haspel; **andar numa dobadoira** — om druk besig te wees

dobar — om te haspel

dobra (*f.*) — vou; ou Portugese muntstuk

dobrada (*f.*) — gekookte afval

dobradeira (*f.*) — voumasjen

dobradiça (*f.*) — skarnier

dobradiço, -ça — voubaar, buigbaar; **cadeira** (*f.*) **dobradiça** — voustoel

dobragem (*f.*) — vouproses; **dobragem de um filme** — inklinking van 'n rolprent

dobrão (*m.*) — ou Portugese muntstuk

dobrar — om te verdubbel; om te vou, te buig; **dobrar a cerviz** — om jou te onderwerp; **dobrar um filme** — om 'n rolprent te sinchroniseer; **dobrar a lingua** (*coll.*) — om beleefd te wees; **dobrar o orgulho de** — om iemand van sy perdjie te laat afklim; **dobrar o passo** — om die pas te verdubbel; **por quem os sinos dobram** — vir wie die doods-klok lui

dobre — dubbel, verdubbel; dubbelsinnig, vals; (*subst.*) (*m.*) gelui van doodsklok

dobrez (*f.*) — dubbelsinnigheid, geveinsdheid

dobro (*m.*) — tweekeer soveel

doca (*f.*) — dok

doçaria (*f.*) — banketbakkerij; gebak; lekkergoed

doce (*m.*) — poeding, lekker

doce — soet, sag

doceira (*f.*) — koekbakster; lekkergoed-blikkie

doceiro (*m.*) — banketbakker

docente — wat onderrig gee; **corpo docente** (*m.*) — onderwyserskorps, dosentekorps

dócil — volgsaam, lersaam, mak
docilidade (f.) — volgsaamheid, leersaamheid
docilizar — om mak te maak
documentação (f.) — dokumentasie
documental — gegrond op dokumente, dokumentêr; **concurso** (m.) **documental** — keuring vir 'n pos op grond van sertifikate; **prova** (f.) **documental** — dokumentêre bewys
documentário (m.) — dokumentêre film
documentar — om te dokumenteer, uit dokumente te bewys; om te staaf
documento (m.) — dokument
doçura (f.) — soetheid; sagmoedigheid
dodecassilabo, -ba — met twaalf lettergrepe; (subst.) (m.) aleksandryn
doença (f.) — siekte
doente — siek; (subst.) sieke, pasiënt
doentio, -ia — sieklik
doer — om te pyn, seer te wees; om seer te maak
doge (m.) — doge
dogma (m.) — dogma
dogmático, -ca — dogmaties; (subst.) (f.) dogmatiek
dogmatismo (m.) — dogmatisme
dogmatizar — om te dogmatiseer
doidice (f.) — dwaasheid
doidivana (m., f.), **doidivanas** (m., f.) (coll.) — maltrap
doido, -da — geestelik versteur; gek; (subst.) (m.) kranksinnige; **andar doido** — om 'n geswolle hoof te kry; **ser doido por** — om gek te wees na; **à doida** — soos 'n mal ding
doirado, -da — verguld; (subst.) (m.) goudwerk, goudversiersel
doirar — om te verguld; om verleidelik voor te stel; **doirar a pilula** — om die pil te versuiker
dois, **duas** — twee
dois-pontos (m.) — dubbelpunt
dólar (m.) — dollar
dolência (f.) — weemoed
dolente — klaaglik, melancholies
dólmán (m.) **dólmã** (m.) (Bras.) — husarebaadjie; uniformbaadjie, dolman
dólmen (m.) — dolmen
dolo (m.) — voorneme, lis
dolorido, -da — pynlik, seer
doloroso, -sa — pynlik, smartlik
doloso, -sa — arglistig, slu, kwaadwillig; **intenção** (f.) **dolosa** — kwaadwilligheid
dom (m.) — Portugese titel, met voor naam gebruik, vir konings, hoë kerklikes en sommige adellikes

dom (m.) — gawe, talent
domador (m.) — dresseerder, temmer
domar — om te tem, te dresseer; (fig.) om te beteuel; **domar um cavalo** — om 'n perd in te breek
domável — tembaar
domesticar — om mak te maak; **domesticar-se** — om huislik te word
doméstico, -ca — huis-, huislik, huishoudelik; (subst.) (f.) huisvrou; **animal** (m.) **doméstico** — huisdier
domicílio (m.) — woonplek
dominação (f.) — oorheersing
dominador, -ra — dominerend, oorheersend, heerssugtig
dominante — dominant, dominerend, oorheersend; (subst.) (f.) dominant (mus.)
dominar — om te domineer, te oorheers; (fig.) om te beteuel
domingo (m.) — Sondag; **Domingo de Ramos** — Palmsondag
domingueiro, -ra — Sondag(s)-; **fato** (m.) **domingueiro** — Sondagklere
dominical — Sondag(s)-; **o nosso churrasco dominical** — ons gereelde Sondagbraai-vleis; **escola** (f.) **dominical** — Sondag-skool; **missa** (f.) **dominical** — Sondag-mis
dominicano, -na — Dominikaans; (subst.) (m.) Dominikaner
dominio (m.) — dominium, heerskappy, eiendomsreg; (fig.) gebied
dominó (m.) — domino; Venesiaanse masker
dona (f.) — eienares
dona (f.) — vroulike vorm van **dom**, Portugese titel met voornaam gebruik
donaire (m.) — grasië
donairoso, -sa — grasiëus, elegant
donatário (m.) — begiftigde, donataris
donativo (m.) — donasie; aalmoes
donde — waarvandaan
doninha (f.) — 'n soort muishond
dono (m.) — eienaar
donzel (m.) — knaap (obs.); swierige jongkêrel
donzela (f.) — maagd, jonkvrou
dor (f.) — pyn; **ter dor de cotovelo** (coll.) — om jaloers te wees
doravante — voortaan, van nou af
dóri (m.) — platboomskuit
dórico, -ca — Dories
dorido, -da — pynlik, seer; gevoelig; **grito** (m.) **dorido** — smartkreet
dório, -ia — Dories; (subst.) Dorier
dormência (f.) — lomerigheid, traagheid
dormente (m.) — dwarslêr

- dormente** — slapend; *água (f.) dormente* — staande water; **tenho o pé dormente** — my voet slaap
- dormida (f.)** — slaapplek
- dorminhoco, -ca** — slaperig; (*subst.*) slaapkop, slaapkous
- dormir** — om te slaap; **dormir sobre um assunto** — om oor 'n saak te slaap; **dormir um bom sono** — om lekker te slaap; **dormir como um cepo** — om soos 'n klip te slaap; **dormir com os olhos abertos** — om te sit en slaap; **dormir como pedra em poço** — om soos 'n klip te slaap; **dormir a sesta** — om 'n middagslapie te neem; **dormir o sono dos justos** — om die slaap van die regverdiges te slaap; **dormir com sono leve** — om te sluimer; **dormir a sono solto** — om rustig/kalm te slaap
- dormitar** — om te sluimer
- dormitório (m.)** — slaapsaal
- dorna (f.)** — groot houtvat
- dorsal** — dorsaal, rug-
- dorso (m.)** — rug
- dosagem (f.)** — dosering
- dosar** — vide: **dosear**
- dose (f.)** — dosis, porsie
- dosear** — om te doseer
- dossel (m.)** — troonhemel; **cama (f.) de dossel** — hemelbed
- dotação (f.)** — toewysing; skenking
- dotar** — om van 'n bruidskat te voorsien; om te begiftig; **dotar com** — om toe te wys aan
- dote (m.)** — bruidskat; (*fig.*) (*pl.*) gawe
- dourado, dourar** — vide: **doirado, doirar**
- douto, -ta** — geleerd
- doutor (m.)** — dokter; titel vir gegradueerdes; **doutor da mula ruça (coll.)** — perdedokter
- doutorado, -da** — met doktorsgraad
- doutoral** — doktoraal
- doutoramento (m.)** — toekenning van doktorsgraad
- doutorando (m.)** — doktorandus
- doutorar** — om die doktorsgraad toe te ken; **doutorar-se** — om te doktoreer
- doutorice (f.)** — eiewysheid
- doutrina (f.)** — doktrine, leerstelling
- doutrinação (f.)** — indoktrinerling
- doutrinar** — om doktrinêr te verkondig, te indoktrineer
- doze** — twaalf
- draconiano, -na** — drakonies
- draga (f.)** — bagger, dreg
- dragagem (f.)** — baggerwerk
- dragão (m.)** — draak; dragonder
- dragar** — om te bagger; te dreg
- drageia (f.)** — versuikerde pil
- dragona (f.)** — epoulet
- drama (m.)** — drama
- dramalhão (m.) (coll.)** — pruldrama
- dramático, -ca** — dramaties
- dramatização (f.)** — dramatisering
- dramatizar** — om te dramatiseer, vir die toneel te verwerk
- dramaturgia (f.)** — dramaturgie
- dramaturgo (m.)** — dramaturg, toneelskrywer
- drástico, -ca** — drasties
- drenagem (f.)** — dreinerling
- drenar** — om te dreineer
- dreno (m.)** — dreineerpyp
- driblar** — om te dribbel
- driça (f.)** — hystou
- droga (f.)** — artseny; dwelmmiddel; **ela deu em droga (coll.)** — sy het 'n straatvrou geword; **que droga!** — hoe saai!
- drogaria (f.)** — apteek (sonder geneesmiddels), drogistery
- droguista (m., f.)** — apteker (wat nie medisyne mag verkoop nie)
- dromedário (m.)** — dromedaris
- druida (m.)** — druïde
- dualidade (f.)** — tweeledigheid
- dualismo (m.)** — dualisme
- duas** — vide: **dois**
- dúbio, -ia** — twyfelagtig, dubieus
- dubitativo, -va** — twyfelend
- ducado (m.)** — hertogdom; dukaat (*obs.*)
- ducal** — hertog-
- ducha (f.), duche (m.)** — stortbad
- dúctil** — hanteerbaar, buigsaam
- ductilidade (f.)** — buigsaamheid
- duelista (m., f.)** — duellis
- duelo (m.)** — duel, tweegeveg; **duelo de palavras** — redetwis
- duende (m.)** — kabouter
- dueto (m.)** — duet
- dulcificar** — om te versoet (*fig.*)
- dulcissimo, -ma** — baie soet
- dum, -ma** — van/oor/om 'n
- duna (f.)** — duin
- duo (m.)** — duet
- duodécimo, -ma** — twaalfde
- duodécuplo (m.)** — twaalfvoud
- duodeno (m.)** — duodenum, twaalfvingerdarm
- duplicação (f.)** — duplisering
- duplicador (m.)** — afrolmasjien
- duplicado, -da** — gedupliseer; (*subst.*) (*m.*) duplikaat
- dúplice** — dubbelhartig
- duplicidade (f.)** — dubbelhartigheid

duplo, -la — dubbeld; (*subst.*) (*m.*) dubbelt-ganger
duque (*m.*) — hertog
duquesa (*f.*) — hertogin
durabilidade (*f.*) — duursaamheid
duração (*f.*) — duur
duradouro, -ra, duradoiro, -ra — voortdurend, blywend
durante — gedurende
durar — om te duur, aan te hou; **aquele casaco durou três anos** — daardie baadjie het drie jaar gehou
durável — duursaam; bestendig
dureza (*f.*) — hardheid

duro, -ra — hard; gevoelloos; (*subst.*) (*m.*) Spaanse muntstuk; **duro de cabeça** — hardkoppig; **duro de orelha** — hardhorend; **duro de roer** — moeilik om te sluk (*fig.*)
dúvida (*f.*) — twyfel; **ter dúvidas** — om onseker te wees, te twyfel
duvidar — om te twyfel; om te betwyfel
duvidoso, -sa — twyfelagtig, onseker
duzentos, -tas — tweehonderd
dúzia (*f.*) — dosyn; **meia dúzia** — halfdosyn; **doutor** (*m.*)/**carpinteiro** (*m.*) **das dúzias** — middelmatige dokter/skrynerker; **às dúzias** — by die dosyne

E

e — en
ebanista (*m.*) — kabinetmaker
ébano (*m.*) — ebbenhout; **cabelos** (*m. pl.*) **de ébano** — pikswart hare
ebonite (*f.*) — eboniet
eborense — van Évora; (*subst.*) inwoner van Évora
ébrio, -ia — dronk; (*subst.*) dronklap
ebulição (*f.*) — kook, kookpunt; **a cidade estava em ebulição** — die stad was een kookpot
ebúrneo, -ea — uit ivoor, ivooragtig
echalota (*f.*) — salot
écharpe (*f.*) — serp
eclectico, -ca — eklekties
eclectismo (*m.*) — vide: **ecletismo**
eclesiástico, -ca — kerklik, kerk-; (*subst.*) (*m.*) geestelike
ecletismo (*m.*) — eklektisisme
eclipsar — om te verduister; om in die skadu te stel (*fig.*); **eclipsar-se** — om te verdwyn
eclipse (*m.*) — verduistering, eklips
ecliptica (*f.*) — ekliptiek
ecliptico, -ca — eklipties
écloga (*f.*) — ekloge
eclosão (*f.*) — opbloei
eco (*m.*) — eggo, weerklank; (*fig.*) herinnering; **fazer eco** — om te weergalm, te eggo; **fazer-se eco de** (*fig.*) — om na te praat
ecoante — weerklinkend, eggo-
ecoar — om te weerklink
ecologia (*f.*) — ekologie
ecológico, -ca — ekologies
ecólogo (*m.*) — ekoloog
economato (*m.*) — amp van voorradekontroleur

economia (*f.*) — ekonomie; spaarsaamheid; (*pl.*) spaargeld
económico, -ca — ekonomies; spaarsaam;
Caixa (*f.*) **Económica** — spaarbank;
Ciências (*f. pl.*) **Económicas e Financeiras** — ekonomie
economista (*m., f.*) — ekonoom
economizar — om te bespaar; om te spaar
ecónomo (*m.*) — hoof van huishouding, voorradekontroleur
écran (*m.*) — silwerdoek, skerm
ecuménico, -ca — algemeen, ekumenies
ecumenismo (*m.*) — ekumeniese beweging
eczema (*m.*) — ekseem
edema (*m.*) — watergeswel
éden (*m.*) — Eden, paradys
edénico, -ca — paradysagtig
edição (*f.*) — uitgawe, edisie
edificação (*f.*) — edifikasie; stigting; oprigting
edificante — stigtelik
edificar — om op te rig, op te bou; om op te hef (*fig.*)
edifício (*m.*) — gebou
edilidade (*f.*) — munisipale owerheid
Édipo (*m.*) — Oedipus
edital (*m.*) — openbare kennisgewing, proklamasie
editar — om uit te gee
édito (*m.*) — edik; hofbevel; **correm éditos** — hiermee word amptelik kennis gegee
editor (*m.*) — uitgewer
editora (*f.*) — uitgewersfirma
editorial (*m.*) — hoofartikel
edredão (*m.*) — verekombers
educabilidade (*f.*) — opvoedbaarheid
educação (*f.*) — opvoeding; opleiding; **educação nacional** — nasionale onderwys

educacional — opvoedkundig
educador (*m.*) — opvoeder
educando, -da — wat opgevoed word;
 (*subst.*) kwekeling, leerling
educar — om op te voed, op te lei
educativo, -va — opvoedkundig, leersaam;
 opvoedings-
educável — opvoedbaar
efebo (*m.*) — jongman
efectivar — om uit te voer
efectividade (*f.*) — werklikheid; perma-
 nente aanstelling; **efectividade do ser-
 viço** — dienstermy
efectivo, -va — werklik; (*subst.*) (*m.*) getal-
 sterkte; **empregado** (*m.*) **efectivo** — per-
 manente personeelid
efectuar — om te verrig, te bewerkstellig,
 uit te rig; **efectuar os pagamentos** —
 om betalings te maak
efeito (*m.*) — effek, gevolg, indruk; **com
 efeito** — om die waarheid te sê
efemérides (*f. pl.*) — nuus van die dag
efémero, -ra — efemeries, kortstondig
efeminação (*f.*) — verwyfdeid
efeminado, -da — verwyf
efeminar — om sag te maak, te verswak;
efeminar-se — om verwyf te raak
efervescência (*f.*) — bruising, bruisvermoë;
 (*fig.*) opgewondenheid
efervescente — bruisend, bruis-; (*fig.*) op-
 roerig
efésio, -ia — van Efese; (*subst.*) Efesiër
eficácia (*f.*) — doeltreffendheid
eficaz — doeltreffend
eficiência (*f.*) — doeltreffendheid
eficiente — doeltreffend, effektief
efígie (*f.*) — beeld, beeltenis
efluir — om uit te vloei
eflúvio (*m.*) — uitwaseming, fluïdum
efusão (*f.*) — uitstorting, effusie; **efusão
 de sentimentos** — ontboeseming
efusivo, -va — mededeelsaam; oorborre-
 lend
egeu, egeia — Egeïes; **Mar Egeu** (*m.*) —
 Egeïese See
égide (*f.*) — skild, skut; (*fig.*) beskerming
egípcio, -ia — Egipties; (*subst.*) (*m.*) Egiptenaar
Egipto (*m.*) — Egipte
egiptologia (*f.*) — Egiptologie
Egito (*m.*) (*Bras.*) — vide: **Egipto**
égloga (*f.*) — vide: **écloga**
ego (*m.*) — ego
egocentricidade (*f.*) — egosentrisiteit, self-
 betrokkenheid
egocêntrico, -ca — egosentries, selfbetrokke
egoísmo (*m.*) — egoïsme

egoísta (*m., f.*) — egoïs; (*adj.*) egoïsties
egotismo (*m.*) — egotisme
egrégio, -ia — hooggeag, uitsonderlik
egresso, -sa — uitgetree, voormalig; (*subst.*)
 (*m.*) uitgetredene
égua (*f.*) — merrie
ei-lo, -la — daar/hier is hy/sy/dit
eira (*f.*) — dorsvloer; **sem eira nem beira**
 — sonder huis of hawe; **querer o sol na
 eira e a chuva no nabal** — om jou
 brood albei kante gebotter te wil hê
eirado (*m.*) — terras, dakterras
eirós (*f.*) — aal; paling
eis — daar, hier; **eis aqui a causa** — daar
 lê die knoop
eivado, -da — besmet
eivar — om te besoedel; (*fig.*) om te
 beplek
eixo (*m.*) — as; **andar/estar fora dos eixos**
 — om die spoor byster te raak; **saltar
 o eixo** — om hasie-oor te spring
ejaculação (*f.*) — ejakulasie
ejacular — om te ejakuleer
ejeção (*f.*) (*Bras.*), **ejecção** (*f.*) — ejeksie,
 uitwerping; **cadeira** (*f.*) **de ejeção auto-
 mática** — uitskietstoel
ejectar — om uit te werp
ejector (*m.*) — uitwerper
ejetar (*Bras.*) — vide: **ejectar**
ejeter (*m.*) (*Bras.*) — vide: **ejector**
ela — sy, haar (*pers. vnw.*)
elã (*m.*) — eland
elaboração (*f.*) — uitwerking
elaborar — om uit te werk, te verwerk
elanguescência (*f.*) — smagting
elanguescer — om te smag
elasticidade (*f.*) — elastisiteit
elástico, -ca — elasties; (*subst.*) (*m.*) rek,
 rekkie
ele — hy, hom
electivo, -va — verkiesings-
electricidade (*f.*) — elektrisiteit
electricista (*m.*) — elektrisiën
eléctrico, -ca — elektries; **Perigo! Cabos
 eléctricos de alta tensão!** — Gevaar!
 Elektriese hoogspanninggeleiers!
electrificação (*f.*) — elektrifikasie, elek-
 trifisering
electrificar — om te elektrifiseer
electrização (*f.*) — elektrisering
electrizante — elektriserend; opwindend,
 besielend
electrizar — om te elektriseer
electrocussão (*f.*) — elektrokusie
electrocutar — om elektries tereg te stel;
 om dood te skok
electródio (*m.*), **electrodo** (*m.*) — elektrode

electrólise (*f.*) — elektrolise
electrólito (*m.*) — elektroliet
eléctron (*m.*) — elektron
electrónica (*f.*) — elektronika
electrónico, -ca — elektronies
electrotecnia (*f.*) — elektrotegniek
electrotécnico, -ca — elektrotegnies; (*subst.*)
(m.) elektrotegnikus
elefante (*m.*) — olifant
elefantiase (*f.*) — elefantiase, olifantskan-
ker
elegância (*f.*) — elegansie
elegante — elegant
eleger — om te verkies
elegia (*f.*) — elegie
elegíaco, -ca — elegies
elegibilidade (*f.*) — verkiesbaarheid
elegível — verkiesbaar
eleição (*f.*) — verkiesing; **pátria** (*f.*) **de**
eleição — aangenome vaderland
eleito, -ta — verkies, verkose
eleitor (*m.*) — kieser; keurvors
eleitorado (*m.*) — elektoraat, kieserskorps;
keurvorstedom
eleitoral — verkiesings-, kies-
elementar — elementêr
elemento (*m.*) — element
elenco (*m.*) — rolverdeling
eletricidade, elétrico, eletrificar (*Bras.*) etc.
— vide: **electricidade, eléctrico, electri-**
ficar
elevação (*f.*) — verheffing; verhewenheid;
elevasie; elevasiehoek; heuwel
elevador (*m.*) — hyser; **mola** (*f.*) **do ele-**
vador de balas — magasynveer
eleva — om op te hef, te verhef; **eleva-**
-se — om op te styg; om te verrys
elidir — om weg te laat, te elideer
eliminação (*f.*) — eliminerings, uitskakeling
eliminar — om te elimineer, uit te skakel
eliminatório, -ia — eliminerend; (*subst.*)
(f.) uitdun, uitdunwedstryd; **prova** (*f.*)
eliminatória — vraestel met subminimum
elipse (*f.*) — ellips
elíptico, -ca — ellipties
elisão (*f.*) — elisie
elisio (*m.*) — Elisium
elixir (*m.*) — elikser; **elixir de amor** —
liefdesdrank
elmo (*m.*) — helm
elo (*m.*) — skakel
elocução (*f.*) — uitdrukkingswyse
elogiar — om lof toe te swaai, te prys
elogio (*m.*) — lof, kompliment; **elogio**
fúnebre — grafrede
eloquência (*f.*) — welsprekendheid; rede-
naarskuns

eloquente — welsprekend; veelseggend
elucidação (*f.*) — verheldering, toeligting
elucidar — om te verhelder, te verduidelik
elucidário (*m.*) — verklarende woordelys
elucidativo, -va — verklarend, verhelderend
elucubração (*f.*) — vide: **lucubração**
elucubrar — vide: **lucubrar**
eludir — om te ontduik
em — in, op, by
emaciação (*f.*) — uitgeteerdheid
emaciado, -da — uitgeteer
emaciar — om uit te teer
emagrecer — om te verslank
emagrecimento (*m.*) — verslanking
emalar — om in koffers te pak
emanação (*f.*) — uitwaseming, uitstraling
emanar — om voort te vloei uit; om uit
te gaan
emancipação (*f.*) — mondigverklaring;
emansipasie
emancipar — om mondig te verklaar; om
te emansipeer; **emancipar-se** — om jou
te emansipeer
emaranhado, -da — gekoek, vervleg; inge-
wikkeld
emaranhar — om te koek; om te verwring
(fig.)
emasculer — om te ontman
embaçar — om te verbyster, te oorbluf
embaciado, -da — verdof, aangeslaan
embaciar — om te verdof, aan te slaan
embainhar — om in die skede te steek;
om om te soom
embaixada (*f.*) — ambassade
embaixador (*m.*) — ambassadeur
embaixadora (*f.*) (*Bras.*) — ambassadrise
embaixatriz (*f.*) — ambassadrise; ambas-
sadeursvrou
embaixo — onder
embalador, -ra — verruklik
embalagem (*f.*) — verpakking
embalar — om spoed op te tel
embalar — om te verpak
embalar — om te wieg; *(fig.)* om mee te
voer; **embalar com promessa** — om met
beloftes te paai
embalde — (te)vergeefs
embalsamação (*f.*) — inbalseming
embalsamar — om te balsem; om wel-
riekend te maak
embandeirar — om te bevlag
embaraçador, -ra, embaraçante — hinder-
lik, lastig
embaraçar — om in verleentheid te bring;
om te blokkeer
embaraço (*m.*) — struikelblok; verleentheid

embaralhar — om te skommel, deurmekaar te gooi

embaratecer — om die prys te verlaag

embaratecimento (*m.*) — prysverlaging

embarcação (*f.*) — watervoertuig

embarcadiço (*m.*) — seeman

embarcadoiro (*m.*), **embarcadouro** (*m.*) — kaai, landingsplek

embarcar — om in te skeep; om aan boord te gaan; **embarcar para Luanda** — om na Luanda te vertrek

embargamento (*m.*) — hindernis, belemmering

embargar — om te belemmer, te hinder; **embargar o uso de armas atómicas** — om 'n verbod op atoomwapens te plaas; **o pranto embarga-lhe a voz** — hy/sy praat met 'n knop in die keel

embargo (*m.*) — hindernis, belemmering; beslaglegging; **embargo de navios** — uitvaartverbod; **sem embargo** — desnieteenstaande, nieteenstaande

embarque (*m.*) — inskeping; **ponte** (*f.*) **de embarque** — landingsbrug; **porta** (*f.*) **de embarque de mercadorias** — laaideur, luik

embarrilar — om in vate te bêre; (*fig.*) (*coll.*) om om die bos te lei

embasbacar — om verstom te staan; om te oorstelp

embate (*m.*) — botsing; terugslag, teenspoed

embater — om te bots; om te klots

embatucar — om met stomheid te slaan

embebedar — om dronk te maak; **embebedar os dentes com comprimidos** — om tandpyn met pille te stil; **embebedar alguém com belas palavras** — om iemand met mooi woorde te bedwelm

embeber — om te week, te drenk; **embeber-se em pensamentos** — om jou in jou eie gedagtes te verdiep

embeijar — om verlief te maak; **embeijar-se** — om versot te raak

embelezamento (*m.*) — verfraaiing

embelezar — om te verfraai, mooi te maak

embevecer — om te verruk; **embevecer-se** — om meegevoer te word

embicar (*para*) — om te koers (*na*); (*fig.*) om af te stuur (*op*)

embirração (*f.*) — hardkoppigheid; afkeer

embirrate — hardkoppig, weerbarstig

embirrar (*em*) — om koppig vol te hou (*met*); **embirrar com** — om 'n hekel te hê aan, 'n afkeer te hê van; **não embirre!** — los my!

embirrento, **-ta** — hardkoppig, weerbarstig
emblema (*m.*) — embleem, wapen, simbool
emblemático, **-ca** — emblematies

embocadura (*f.*) — monding; mondstuk

embocar — om in die mond te sit; **embocar no rio** — om die rivier binne te vaar

embolar — om 'n stier se horings te bedek
embolia (*f.*) — embolie

êmbolo (*m.*) — suier; **haste** (*f.*) **do êmbolo** — suierstang

embolsar — om in die sak te steek

embolso (*m.*) — ontvangs

embondeiro (*m.*) — kremetartboom

embonecado, **-da** — opgetooi

embonecar — om op te tooi

embora — alhoewel; **ir embora** — om weg te gaan; **já foi embora** — hy/sy is reeds weg

emborcar — om om te keer; om uit te drink

emborrachar (*coll.*) — om dronk te maak; **ele emborrachou-se** — hy is gekoring

emboscada (*f.*) — hinderlaag

emboscar — om in 'n hinderlaag te lok

embotar — om stomp te maak; om af te stomp

embraiar — om in te koppel

embraiaagem (*f.*) — koppelaar

embranquecer — om wit te maak

embravecer — om kwaad te maak; om kwaad te word; **o mar embravece-se** — die see word onstuimig

embrenhar-se — om spoorloos te verdwyn; om jou te verdiep

embriagante — bedwelmend, verruklik

embriagar — om dronk te maak

embriaguez (*f.*) — dronkenskap; roes; (*fig.*) veroering

embrião (*m.*) — embrio

embrionário, **-ia** — embrionaal

embromação (*f.*) (*Bras.*) — slimstories

embromar — om vet om die oë te smeer, te kul

embrulhada (*f.*) — deurmekaarspul, verwarring

embrulbar — om toe te draai; (*fig.*) om deurmekaar te maak; te verwar; **embrulhar-se** — om jou toe te draai; om verwickeld te raak

embrulho (*m.*) — pakkie; deurmekaarspul, verwikkeling; **papel** (*m.*) **de embrulho** — pakpapier; **ir no embrulho** — om in die slagyster te trap

embrutecedor, **-ra** — geesdodend, sielododend
embrutecer — om grof te maak, te verneder; (*fig.*) om af te stomp

- embrutecimento** (*m.*) — afstomping
embruxar — om te toor
embuçar — om te vermom
embuste (*m.*) — truuk, lis
embusteiro (*m.*) — leuenaar, swendelaar
embutir — om in te lê (met hout, perle-moer)
embutido, -da — ingelê (met hout, perle-moer); **armário** (*m.*) **embutido** (*Bras.*) — ingeboude kas
embutido (*m.*) — inlegwerk, inleghout
emenda (*f.*) — verbetering, regstelling; (*Bras.*) wysiging
emendar — om te verbeter, reg te stel, te wysig; **emendar-se** — om jou reg te ruk
ementa (*f.*) — spyskaart
emergência (*f.*) — opduiking, verskyning; noodgeval; **socorros** (*m. pl.*) **de emergência** — noodhulp; **estado** (*m.*) **de emergência** — noodtoestand; **saida** (*f.*) **de emergência** — nooduitgang
emergente — opduikend, verrysend, opkomend
emergir — om op te duik, te voorskyn te kom
emérito, -ta — emeritus; verdienstelik, jarelange
emersão (*f.*) — opduik, verskyning
emerso, -sa — opgeduik
emigração (*f.*) — emigrasie
emigrante (*m., f.*) — emigrant
emigrar — om te emigreer
eminência (*f.*) — voortreflikheid; eminen-sie; heuwel
eminente — vooraanstaande, uitmuntend
emissão (*f.*) — emissie, uitsending
emissário (*m.*) — afgesant
emissor, -ra — wat uitsend; (*subst.*) (*f.*) uitsaaistatie; **banco** (*m.*) **emissor** — emis-siebank; **posto** (*ni.*) **emissor** — sender
emitir — om uit/af te gee, uit te straal; om te uiter
emoção (*f.*) — emosie, gevoel
emocionado, -da — ontroer, aangedaan
emocional — emosioneel
emocionante — ontroerend, aandoenlik, meevoerend
emocionar — om te ontroer, aan te gryp
emocionável — ontvanklik, oorgevoelig
emoldurar — om te (om)raam
emoliente — versagtend, verwekend; (*subst.*) (*m.*) versagtingsmiddel
emolumento (*m.*) — besoldiging; fooi; (*pl.*) byverdienste
emotividade (*f.*) — emosionaliteit
emotivo, -va — emosioneel
- empacar** (*Bras.*) — om vas te steek, steeks te wees
empachar — om te verhinder, lastig te val; om te blokkeer
empacho (*m.*) — hindernis
empacotamento (*m.*) — verpakking
empacotar — om te verpak
empada (*f.*) — pasteitjie
empadão (*m.*) — pastei
empalar — om die paalstraf op te lê
empalhar — om in strooi te verpak; om op te stop
empalidecer — om bleek te word
empalmar — om in te palm
empanar — om onklaar te raak
empancar — om te verhinder, lastig te val; om te blokkeer
empandeirar (*coll.*) — om ontslae te raak van
empanturrar — om vol te stop
empanzinar (*coll.*) — om vol te stop
empapar — om te deurweek
emparceirar — om maats te maak; **emparceirar-se** — om 'n vennootskap te sluit; **as senhoras emparceiram os sapatos com as carteiras** — vrouens kies bypassende skoene en handsakke
emparedar — om toe te sluit
emparelhar — om af te paar; om op gelyke voet te staan/te stel; **quero emparelhar o meu Picasso com outro** — ek wil vir my Picasso 'n maat kry
empastar — om 'n pasta te maak; **empastar o cabelo** — om jou hare te beplak
empatar — om gelykop te speel, gelyk te kom; om (kapitaal) te bind
empate (*m.*) — gelykopspel, stemstaking; **empate de capitais** — rustende kapitaal; **houve empate na corrida** — die naelloop het gelykop geëindig
empeçar — om te koek; om te verwring; om verwickeld te raak
empecer — om te belemmer, te hinder, te dwarsboom
empecilho (*m.*) — hindernis, struikelblok
empeçonhar — om te vergiftig
empedernir — om te versteen; **empedernir-se** — om jou te verhard
empedrado, -da — met stene bedek; (*subst.*) (*m.*) plaveisel; **estrada** (*f.*) **empedrada** — keistraat
empedrar — om te plavei
empena (*f.*) — gewel
empenachar — om met vere te versier
empenar — om skeef te trek
empenhar — om te verpand; **empenhar energias** — om al jou kragte in te span;

empenhar a palavra — om jou woord te gee; **empenhar-se** — om in die skuld te raak; om jou in te span

empenho (m.) — verpanding; skuld; inspanning; **ele tem bons empenhos** — hy word gerugsteun

empenhoca (f.) (coll.) — skoen (*fig.*)

emperramento (m.) — vassit

emperrar — om vas te sit

empertigado, -da — styf, hoogmoedig

empertigamento (m.) — hoogmoed, opgeblasenheid

empertigar-se — om hoogmoedig te word

empestar — om te besoedel, te verpes

empilhar — om op te stapel

empinar — om te steier, op die agterpote te staan

empirico, -ca — empiries

empirismo (m.) — empirisme

emplasto (m.), emplastro (m.) — pleister; lamsak

emplastrar — om 'n pleister op te sit

emplumar — om vere te kry; om met vere te bedek; **emplumar-se com a glória**

alheia — om met 'n ander se vere te pronk

empoar — om te poeier

empobrecer — om te verarm

empobrecimento (m.) — verarming

empoeirar — om met stof te bedek

empola (f.) — ampul; blaar

empolado, -da — vol blase; geswolle, opgeblaas

empolar — om blasies te gee; om blasies te vorm

empoleirar-se — om te gaan sit; **empoleirar a bagagem no cimo do carro** — om die bagasie bo-op die kar te pak

empolgar — om beet te pak; (*fig.*) om aan te gryp

empolgante — aangrypend

emporcalhar — om vuil te smeer; om te beswadder

empório (m.) — handelsentrum, markplaas

empossamento (m.) — ampsbevestiging

empossar — om in die amp te bevestig, in te huldig

emprazar — om te dagvaar; **emprazo-te para o dia do Juízo Final** — hiervoor sal jy voor God rekenskap moet gee

empreendedor, -ra — ondernemend

empreender — om te onderneem

empreendimento (m.) — onderneming

empregada (f.) (Bras.) — bediende

empregado (m.) — werknemer; kantoorwerker

empregador (m.) — werkgewer

empregar — om aan te stel, in diens te neem; om te gebruik

emprego (m.) — werk; gebruik

empreitada (f.) — kontrakwerk; **foi-lhe adjudicada a empreitada de todo o reboco e pintura** — die pleister- en verfkontrak is aan hom toegeken

empreiteiro (m.) — kontrakteur

emprenhar — om te dek, te bevrug (van diere)

empresa (f.) — onderneming; maatskappy

empresário (m.) — impresario, agent (van verhoogkunstenaar)

emprestar — om te leen

empréstimo (m.) — lening; uitleen

emproado, -da — hoogmoedig

empunhar — om (vas) te hou, te gryp

empurrão (m.) — stoot

empurrar — om te stoot

empuxão (m.) — stoot

empuxar — om te stoot; om te trek

emudecer — om te verstom

emulação (f.) — wedywer

emular — om te wedywer met, na te streef

émulo (m.) — mededinger; **Camões não teve émulo na épica portuguesa** — Camões het nie sy gelyke in die Portugese epiëse digkuns nie

emulsão (f.) — emulsie

emurchece — om te verwelk

ena! — regtig!

enaltecedor, -ra — verheerlikend

enaltecer — om op te hemel; om te verhef, te veredel

enaltecimento (m.) — ophemeling; opheffing

enamorar — om te besiel; **enamorar-se** — om verlief te raak

encabar — om van 'n steel te voorsien

encabeçar — om aan die hoof te staan

encabrestar — om 'n toom aan te sit

encabritar-se — om te steier, op die agterpote te staan; (*fig.*) om jou te wip

encabulado, -da — verleë

encabular — om verleë te maak

encadeamento (m.) — aaneenskakeling; kettingreaksie

encadear — om aaneen te skakel; **encadear ideias** — om idees te koördineer

encadernação (f.) — boekbindwerk; hardband

encadernador (m.) — (boek)binder

encadernar — om in te bind

encafuar — om toe te sluit, weg te steek

encaiporar (Bras.) — om onheil te bring

encaixar — om in te voeg, in te pas; om in houtkiste te verpak

encaixe (*m.*) — gleuf, groef, sponning
encaixilhar — om te raam
encaixotamento (*m.*) — verpakking in kratte
encaixotar — om in kratte te verpak
encalacrção (*f.*) (*coll.*) — moeilikheid
encalacrar — om in 'n verknorsing te bring
encalço (*m.*) — agtervolging; **ir no encalço de alguém** — om warm op iemand se spoor te wees
encalhar — om te strand; (*fig.*) om skipbreuk te laat ly
encalhe (*m.*) — stranding
encalistar (*coll.*) — om onheil te bring
encalmar — om warm te word; om te vererg
encaminhar — om die pad te beduie; **encaminho os meus filhos numa vida cristã** — ek lei my kinders op 'n Christelike pad
encampar — om oor te neem
encanar — om aan te lê, te voorsien van
encanastrar — om in 'n mandjie te sit; om te vleg
encanecer — om grys te word; om te verouder
encanecido, -da — grys; **encanecido em lides parlamentares** — grys geword in die politieke stryd
encantação (*f.*) — bekoring
encantador, -ra — bekoorlik, betowerend; **encantador** (*m.*) **de serpentes** — slangbesweerder
encantamento (*m.*) — betowering, bekoring
encantar — om te betower, te bekoor
encanto (*m.*) — droom, wonderwerk
encapelar — om op te sweep; **o mar encapela** — die see blom
encaracolar — om op te rol, te laat krul; **encaracolar o bigode** — om die snor te draai; **encaracolar-se** — om te rank
encarapinhado, -da — kroes
encarar — om te beskou, onder die oë te sien
encarcerar — om in te kerker
encarceramento (*m.*) — kerkering
encardido, -da — vuil, sleg gewas
encardir — om vuil te maak
encarecer — om duur te maak; om te prys
encarecimento (*m.*) — prysstyging; aanprysing
encargo (*m.*) — plig, opdrag; **caderno** (*m.*) **de encargos** — pligteboek, handleiding; **encargos alfandegários** — doeaneregte
encarnação (*f.*) — inkarnasie, vleeswording; beliggaming

encarnado, -da — vleesgeworde; **ele é a ciência encarnada** — hy is die verpersoonliking van die wetenskap
encarnado, -da — bloedrooi, inkarnaat
encarnar — om vlees te word; om te beliggam, gestalte te gee
encarniçar — om aan te hits; om op te stook; **encarniçar-se** — om woedend te word; om te woed
encaroçado, -da — vol klonte, verhard
encarquilhado, -da — verrimpel, verploo
encarquilhar — om te verrimpel, te verploo
encarregado, -da — belas met; (*subst.*) (*m.*) persoon in bevel; **Encarregado de Negócios** — chargé d'affaires, saakge-lastinge
encarregar — om opdrag te gee, toe te vertrou, te belas
encarreço (*m.*) — vide: **encargo**
encarrear — om die pad te beduie; **o rapaz encarreira** — die seun vind sy voete
encarrillar, encarrilhar — om op die spore te sit; om op die regte pad te bring
encartado, -da — gemagtig, geregistreer
encasacar-se — om formeel aan te trek
encastoar — om te monteer; om vas te knyp (ooggas)
encatarrar-se — om verkoue te kry
encavacar (*coll.*) — om skaam te kry
encavalgamento (*m.*) — enjambement
encavalitar — om wydsbeen te sit; **o gato encavalita-se na árvore** — die kat gaan sit in die boom
encefalite (*f.*) — ensefalitis
enceleirar — om te kelder; om op te gaar
encenador (*m.*) — regisseur
encenação (*f.*) — regie
encenar — om regie te voer, op die planke te bring
encendrar — om te reinig
enceradeira (*f.*) (*Bras.*) — vloerpoleerder
encerar — om te vryf, te poleer
encerrar — om te sluit; om op te sluit
encerramento (*m.*) — sluiting, afsluiting; afsondering
encestar — om 'n doel te gooi (korfbal)
encetar — om te begin; **encetar o bolo** — om die eerste stuk van die koek te sny
enchapelado, -da — met 'n hoed op die kop
enchapelar-se — om 'n hoed op te sit
encharcar — om te deurweek
enchente (*f.*) — oorstroming, vloedwater; **a representação registou uma enchente** — die vertoning is uitverkoop

encher — om te vul, vol te maak, te ver-
vul; **encher as medidas** — om aan die
verwagtinge te voldoen; om die maat
vol te maak; **encher o olho** — om die
hart te steel; **ela sozinha enche o palco**
— sy domineer die verhoog

enchido (m.) — wors

enchombrado, -da — winddroog

enchouraçado, -da — soos 'n wors, wors-
agtig

enchumaçar — om op te stop

encíclica (f.) — ensikliek

enciclopédia (f.) — ensiklopedie

enciclopédico, -ca — ensiklopedies

encimar — om te bekroon

enciumar — om jaloers te maak

enclausurar — om op te sluit; **enclausurar-**
-se — om jou af te sonder

enclavinhar — om te klem

enclítico, -ca — enklities

encoberto, -ta — bedek; verborge, geheim

encobridor (m.) — heler

encobrir — om weg te steek, te verberg;
om te bedek

encoirar — om met leer oor te trek

encolerizar — om woedend te maak; **enco-**
lerizar-se — om woedend te word

encolher — om te krimp; **encolher a mão**
— om jou hand terug te trek; (*fig.*) om
suinig te wees; **encolher os ombros** —
om die skouers op te haal

encolhido, -da — gekrimp; ingetoë, sku

encomenda (f.) — bestelling; **encomenda**
postal — pospakkie; **feito, -ta de enco-**
menda — volgens bestelling gemaak

encomendar — om te bestel; om te gelas

encomiar — om te roem, te prys

encômio (m.) — loflied

encontrão (m.) — botsing, stamp; **o João**
deu um encontrão ao Miguel — João het
in Miguel vasgeloop

encontrar — om te vind, teë te kom, raak
te loop; **encontrar-se** — om te ontmoet;
om voor te kom

encontro (m.) — ontmoeting; byeenkoms;
ir ao encontro de — om tegemoet te
gaan; **João é largo de encontros** —
Johan is vrygewig

encorajamento (m.) — aanmoediging, op-
beuring

encorajar — om aan te moedig, op te
beur

encorado, -da — diggeweef, swaar; fris,
dik

encorpar — om te verdik; om lyf te kry

encosta (f.) — helling, skuinste, berghang

encostar — om neer te sit teen; **encostar-se**
— om te leun; (*fig.*) om steun te soek

encosto (m.) — leuning; (*fig.*) steun

encravar — om vas te nael, in te slaan;

encravar um canhão — om 'n kanon
onbruikbaar te maak; **encravar-se (fig.)**
— om jou vas te loop (*fig.*)

encrenca (f.) (coll.) — moeilikheid; **me-**
ter-se em encrenças — om in die pekel
te beland

encrencado, -da — moeilik, netelig

encrencar-se — om vas te brand (*fig.*)

encrespar — om te krul; **o vento encrespa**
a superfície das águas — die wind laat
die water rimpel; **encrespar-se** — om
jou te vererg; **o mar encrespa-se** — die
see blom

encruado, -da — halfrou, oneetbaar

encruar — om taai te word

encruzilhada (f.) — kruispad

encubar — om in 'n vat te giet

encurrular — om in 'n kraal te jaag;
(*fig.*) om in 'n hoek te dryf

encurtar — om te verkort, af te kort

encurvar — om te krom, te buig

endecha (f.) — klaaglied, klaaggedig

endêmico, -ca — endemies

endemoninhado, -da — beduiweld, besete

endereçar — om te adresseer; **endereçar**
uma pergunta/uma carta — om 'n vraag/
brief te rig

endereço (m.) — adres

endeusamento (m.) — vergoddeliking; ver-
afgoding

endeusar — om te vergoddelik; om te
verafgoot

endiabrado, -da — uitgelate; **atriz (f.)**

endiabrada — baldadige aktrise; **corrida**

(*f.*) **endiabrada** — rasende vaart; **ritmo**

(*m.*) **endiabrado** — opswepende ritme

endiabrar — om opgewonde te maak

endinheirado, -da — bemiddeld

endireita (m.) (coll.) — beensetter

endireitar — om reguit te maak, reg te
ruk

endividado, -da — diep in die skuld; dank
verskuldig

endivivar-se — om skuld te maak

endoenças (f. pl.) — kerkdiens op Donder-
dag voor Paasfees (*R.K.*)

endoidecedor, -ra — rasend

endoidecer — om gek te word; om tot
raserny te dryf

endomingar-se — om jou Sondagklere aan
te trek

endossado, -da — geëndosseer

endossador (*m.*), **endossante** (*m., f.*) — endosseerder, endossant
endossamento (*m.*) — endosseer
endossar — om te endosseer
endossável — endosseerbaar
endosse (*m.*), **endosso** (*m.*) — endossement
endoudecador, -ra, endoudecar — vide: **endoidecedor, -ra, endoidecer**
endoutrinamento (*m.*) — indoktrinasië
endoutrinar — om te indoktrineer
endrómina (*f.*) (*coll.*) — verneukery
endrominar (*coll.*) — om te lieg, te jok
endurecer — om hard/styf/taai te maak;
 om hard/styf/taai te word; **endurecer-se**
 — om te verhard
endurecimento (*m.*) — verharding; hard-
 vogtigheid
enegrecer — om swart te kleur; (*fig.*) om
 swart te smeer
energia (*f.*) — energie; **energia atómica** —
 atoomkrag
enérgico, -ca — energiek
energúmeno (*m.*) — besetene
enervante — ontsenuend
enervar — om te ontsenu, te enerveer
enevoado, -da — bewolk; ondeursigtig, dof
enfiadar — om te ontstel, te verveel
enfado (*m.*) — ontsteltenis
enfadonho, -nha — vervelend, vervelig
enfardadeira (*f.*) — baalpers
enfardamento (*m.*) — verpakking in bale
enfardar — om te baal
enfardelar — om te bundel; (*fig.*) om te
 klee
enfardelado, -da — gebundel; geklee
enfarinhado, -da — vol meelblom
enfarinhar — om met meelblom te besprin-
 kel
enfarpelar (*coll.*) — om deftig aan te trek;
enfarpelar-se — om jou uit te vat
enfarruscar — om met roet te besmeer, te
 beklad
enfartar — om vol te stop; **enfartar-se** —
 om te vreet
enfarte (*m.*) — infark(t)
ênfase (*f.*) — hoogdrawendheid; klem
enfastante — vervelend
enfastiar — om te verveel
enfático, -ca — hoogdrawend, oordrewe
enfaturação (*f.*), **enfaturamento** (*m.*) — ver-
 waandheid, ydelheid
enfaturar — om opgeblase te maak; **enfa-
 turar-se** — om 'n geswolle hoof te kry
enfeitar — om te versier
enfeite (*m.*) — versiering
enfeitiçar — om te toer; om te betower,
 te bekoor

enfeitiçado, -da — getoor; betower, bekoor
enfermagem (*f.*) — verpleging, verpleeg-
 kunde; **escola** (*f.*) **de enfermagem** — ver-
 pleegsterskollege
enfermar — om siek te word
enfermaria (*f.*) — (hospitaal)saal, sieke-
 afdeling
enfermeira (*f.*) — verpleegster
enfermeiro (*m.*) — verpleër; **enfermeiro-
 -mor** (*m.*) — mediese superintendent
enfermiço, -ça — sieklik
enfermidade (*f.*) — siekte; gebrek, swak-
 heid
enfermo, -ma — siek; (*subst.*) (*m.*) sieke,
 pasiënt
enferrujar — om te roes; om te laat roes
enfeudar — om as leenman te aanvaar
(obs.); **enfeudar simpatias** — om sim-
 patie te wen; **enfeudar-se ao Partido
 Comunista** — om as vasal van die Kom-
 munistiese Party op te tree
enfizado, -da — onontwikkel(d), swak, ver-
 traag
enfezar — om ontwikkeling te belemmer;
 om te knot (*fig.*); (*Bras.*) om te irriteer
enfiada (*f.*) — ry, reeks; **enfiada de men-
 tiras** — rits leuens; **de enfiada** — in
 een asem
enfiar — om te ryg; **enfiar a agulha** —
 om gare in 'n naald in ryg; **enfiar as
 botas/as calças** — om die stewels/broek
 aan te trek; **enfiar-se na sala** — om die
 saal binne te glip
enfileirar — om in rye op te stel; om 'n
 ry te vorm
enfim — oplaas; nou ja
enforcado, -da — opgehang; (*subst.*) (*m.*)
 gehangde
enforcamento (*m.*) — teregstelling (aan
 die galg)
enforçar — om op te hang (aan die galg)
enfraquecer — om te verswak
enfraquecimento (*m.*) — verswakking
enfrascar — om te bottel; **enfrascar-se**
 — om jou te vul (met); om besope
 te raak
enfrear — om op te teuel; (*fig.*) om te
 betueel
enfrachates (*m. pl.*) — wante
enfrentar — om onder die oë te sien; om
 die hoof te bied
enfronhar — om met 'n sloop oor te trek;
enfronhar-se (*fig.*) — om jou te verdiep
enfumar — om te laat swel; (*fig.*) om ver-
 waand te maak; **o vento enfuma as velas**
 — die seile swel in die wind
enfumaçar, enfumar, enfumarar — om met
 rook te vul

enfurecer — om rasend te maak; **enfurecer-se** — om rasend te word
enfurnar — om weg te steek; **enfurnar-se** — om weg te kruip
engabelar (*Bras.*) — om te fop, om die bos te lei
engaço (*m.*) — ampas, oorblyfsel
engadanhado, -da — verkleum
engadanhhar — om te verkleum, styf te word
engaiolar — om in 'n hok te sit; (*coll.*) om in die tronk te stop; **engaiolar-se** (*fig.*) — om jou af te sonder
engajador (*m.*) — werwer
engajamento (*m.*) — werwing
engajar — om te werf
engalanar — om te versier; om te bevlag
engalfinhar-se — om handgemeen te raak
enganador, -ra — bedrieglik
enganar — om te bedrieg, om die bos te lei, te mislei; om te verlei; **enganar-se** — om jou te misgis, verkeerd te wees
enganchar — om te haak
engano (*m.*) — verleiding, lis, fout
enganoso, -sa — listig, slu
engarramento (*m.*) — verflēs; verkeersophoping
engarrifar — om te bottel, te verflēs; om te verstop
engasgar-se — om te verstik; (*fig.*) om die draad te verloor
engasgo (*m.*), **engasgue** (*m.*) — verwurging, verstikking; (*fig.*) knop in die keel
engastar — om te monteer, in te lê
engaste (*m.*) — montuur; montering
engatar — om vas te koppel; om in te span
engate (*m.*) — koppeling
engatilhar — om 'n vuurwapen oor te haal
engatinhar — om te kruip
engelha (*f.*) — rimpel
engelhar — om te kreukel; om te verrimpel, te krimp
engendrar — om te verwek; (*fig.*) om te veroorsaak
engenharia (*f.*) — ingenieurswese; **arma de engenharia** — geniekorps
engenheiro (*m.*) — ingenieur; **engenheiro-agrônomo** (*m.*) — landbou-ingenieur
engenho (*m.*) — masjien; **engenho de açúcar** (*Bras.*) — suikerfabriek; **senhor** (*m.*) **de engenho** (*Bras.*) — suikermagenaar
engenho (*m.*) — vindingrykheid, vernuf; aanleg
engenhoca (*f.*) — toestel, masjientjie
engenhoso, -sa — vindingryk, vernuftig
engessar — om in gips te sit

englobar — om te omvat, te behels
engodar — om te lok, te verlei
engodo (*m.*) — verlokking; lokaas
engole-espadas (*m.*) — swaardslukker
engolfar — om in te sluk, te verswelg;
engolfar-se no estudo — om jou in studie te verdiep
engolir — om (in) te sluk; **engolir a pilula** — om 'n bitter pil te sluk; **engolir em seco** — om 'n droë sluk te gee
engomadaria (*f.*) (*Bras.*) — wassery, strykkamer
engomadeira (*f.*) — strykvrou
engomar — om te stryk; om te stywe;
ferro (*m.*) **de engomar** — strykkyster
engonhar — om traag te werk
engorda (*f.*) — vetmesting; **gado** (*m.*) **de engorda** — vetmaakbeeste, slagvee
engordar — om vet te mes; om vet te word, gewig aan te sit
engordurado, -da — vetterig, klam
engraçado, -da — grappig; aantreklik
engraçar, engrasar-se com — om ingenome te wees met
engrandecer — om te vergroot; om te verhef
engrandecimento (*m.*) — groei, uitbreiding
engravar-se — om formeel te wees/te word; om 'n das aan te sit
engravidar — om te bevrug; om swanger te word
engraxador (*m.*) — skoenpoetser; (*fig.*) vleier
engraxadoria (*f.*) — winkel waar skoene skoongemaak word
engraxar — om te waks, blink te vryf; (*fig.*) om te vleier
engraxate (*m.*) (*Bras.*) — skoenpoetser
engrenagem (*f.*) — ratwerk
engrenar — om ineen te gryp; (*fig.*) om in te skakel
engripar-se — om griep op te doen
engrolar — om af te rammel; om af te skeep
engrossar — om te verdik, te versterk; **a voz engrossa** — die stem breek/word dieper; **o pai engrossou a voz para ralar ao filho** — die vader maak sy stem dik om sy seun te betig
enguia (*f.*) — aal, paling
enguiçado, -da — onderontwikkel(d), vertraag, gestrem; (*coll.*) stukkend
enguiçar — om te toor; om te strem; om te gaan staan
enguicho (*m.*) — bouse oog; snaakse voorgevoel; **enguicho (no carro)** — moeilikheid (met die kar)
engulhar — om te walg, naar te maak

- engulho** (*m.*) — naarheid, walging
enigma (*m.*) — raaisel
enigmático, -ca — raaiselagtig
enjaular — om in 'n hok te sit
enjeitar — om te verwerp, te verstoot
enjoado, -da — naar; verveeld
enjoar — om naar te maak; om naar te word
enjoativo, -va — walglik, wat naar maak
enjoo (*m.*) — naarheid, mislikheid
enlaçar — om te omarm; om te verbind;
enlaçar feras — om wilde diere met 'n gooiriem te vang
enlace (*m.*) — verbinteniss; **enlace matrimonial** — huweliksband
enlambuzar-se — om jou te besmeer
enlamear — om te bemodder; (*fig.*) om deur die modder te sleep
enlatar — om in te maak; om op priële te laat rank
enlear — om te verstriek, in te sleep (*fig.*)
enleio (*m.*) — verwikkeling
enlevar — om te verruk, in ekstase te bring
enlevo (*m.*) — verrukking, ekstase
enlodaçar — om te bemodder; **enlodaçar uma pessoa** — om iemand deur die slyk te trek
enlouquecedor, -ra — wat tot raserny dryf
enlouquecer — om kranksinnig te word; (*fig.*) om mal te maak
enlouquecimento (*m.*) — geestesverwording
enlutar — om in rou te dompel
enobrecedor, -ra — wat adel
enobrecimento (*m.*) — verheffing tot die adeldom
enotar — om af te stoot, te walg
enologia (*f.*) — wynkunde
enorme — enorm, yslik, ontsaglik
enormidade (*f.*) — enormiteit, buitensporigheid, gruwel(daad)
enoveladeira (*f.*) — haspelmassien
enovelar — om te haspel; **enovelar-se** — om te dwarrel; **a cobra enovela-se no tronco da árvore** — die slang omkronkel die boomstam; **a hera enovela-se no pinheiro** — die klimop omstrengel die den
enquadrar — om te omraam; **enquadrar (o exército)** — om van leiers te voorsien
enquanto — terwyl; **por enquanto** — tot dusver; tot tyd en wyl
enquistar — om 'n sist te vorm
enrabichar (*Bras.*) — om verlief te maak
enraivecer — om briesend te maak
enraizar — om wortel te skiet
enramar — om te bekrans
enrascada (*f.*) (*coll.*) — penarie
enrascar — om in 'n net te vang; (*fig.*) om in 'n penarie te laat beland
enredadeira (*f.*) — intrigante; (*bot.*) purperwinde
enredar — om in 'n net te vang; om te intrigeer; **enredar o negócio** — om 'n saak te kompliseer
enredo (*m.*) — intrige
enregelante — yskoud
enregelar — om kil te maak; om te verkleum; **enregelar o entusiasmo** — om die geesdrif te demp; **o meu sangue enregela-se** — my bloed stol
enrijar — om te versterk; om aan te sterk
enriquecer — om te verryk, ryk te maak; om ryk te word
enriquecimento (*m.*) — verryking
enrolamento (*m.*) — wikkeling; winding
enrolar — om op te rol; (*fig.*) om te kul
enroscar — om te omwind, te omkronkel;
enroscar-se — om jou op te rol; **enroscar uma porca** — om 'n moer in te draai
enroupar — om te klee
enrouquecer — om hees te word
enrouquecimento (*m.*) — heesheid
enrubescer — om rooi te kleur; om te bloos
enrubescimento (*m.*) — blos
enrugar — om te verrimpel, te plooi
ensaboadela (*f.*) — insep; (*fig.*) afranseling
ensaboar — om in te seep
ensacar — om in sakke te pak
ensaiador (*m.*) — regisseur; toetsbeampte
ensaiar — om in te studeer; om te repeteer, te oefen; om te toets
ensaio (*m.*) — repetisie; pging, probeerslag; essay, opstel
ensaista (*m., f.*) — essayis
ensalivação (*f.*) — bespeekseling, vermeniging van speksel met kos
ensanguentar — om met bloed te besmeer; (*fig.*) om in 'n bloedbad te dompel
ensarilhar — om op te wen; **ensarilhar armas** — om gewere piramidegewyse op te stel; **ensarilhar-se** — om verwickel te raak
enseada (*f.*) — inham
ensebar — om met vet in te vryf
ensejo (*m.*) — geleentheid
ensilar — om in te kuil
ensimesmar-se — om jou van die buitewêreld af te sluit
ensinadela (*f.*) (*coll.*) — afranseling
ensinamento (*m.*) — les, leer

ensinar — om te onderrig; om onderwys te gee; om te leer, te doseer; **ensinar o padre-nosso ao vigário** — om jou ouma 'n papplepel te wil leer vashou (*fig.*)

ensino (*m.*) — onderrig, onderwys

ensoberbar-se, ensoberbecer-se — om hoogmoedig te word; **ensoberbecer** — om verwaand te maak

ensolarado, -da — sonnig

ensombrar — om te oorskadu; om te verdonker (*fig.*)

ensonado, -da — slaperig

ensopado, -da — ingewee; sopnat, deurweek; (*subst.*) (*m.*) bredie

ensopar — om te week, te deurweek

ensosso, -sa — smaakloos; (*fig.*) saai

ensurdecador, -ra — oorverdowend

ensurdecar — om doof te word; (*fig.*) om doof te wees vir; **trombetas e rebecas ensurdecem-nos** — trompette en viole maak ons doof

entabular — om aan te knoop

entaipar — om te omhein, te ommuur

entalado, -da — vasgeknyp, ingeklem; **entarentalado** — om vasgeknelt te wees; (*fig.*) om in die knyp te sit

entalar — om te spalk; (*fig.*) om in 'n moeilike posisie te plaas; **entalar-se** — om in die nou te raak

entahador (*m.*) — houtsnyer, beeldsnyer

entalhar — om houtsneewerk te doen; om te graveer; om uit te beitel

entalhe (*m.*), **entalho** (*m.*) — houtsneewerk, fyn reliëfwerk

entaloado, -da — halfgaar

entanto — intussen; **no entanto** — nogtans, desnieteenstaande

então — dan, teen daardie tyd, toe; **até então** — tot dan; **desde então** — sedertdien

entarmelar — om spraakloos te laat; om te laat stotter; **a língua/a fala entarmelou-se-lhe** — hy kon geen dooie woord sê nie

entardecer — om aand te word; **ao entardecer** — in die laatmiddag, in die aand-skemering

ente (*m.*) — wese

enteada (*f*) — stiefdogter; **enteado** (*m.*) — stiefseun

entedar — om te verveel

entendedor (*m.*) — luisteraar; **a bom entendedor meia palavra basta** — 'n goeie begrip het 'n halwe woord nodig

entender — om te verstaan; **dar a entender** — om te laat verstaan; **ele entende muito de máquinas** — hy weet veel van masjiene af

entendido, -da — verstaan; ervare; **bem entendido** — natuurlik

entendimento (*m.*) — begrip; verstandhouding

entenebreceer — om te verduister; om duister te word

enternecedor, -ra — vertederend

enternecer — om te verteder, te ontroer;

enternecer-se — om ontroer te raak; om deernis te hê

enternecimento (*m.*) — teerheid, ontroering

enterramento (*m.*) — begrafnis

enterrar — om te begrawe; **enterrar um punhal no peito** — om 'n dolk diep in die bors te steek; **enterrar-se** (*fig.*) — om jou toe te sluit; **ele enterrou-se em problemas políticos** — hy het hom in politieke probleme verdiep

enterro (*m.*) — begrafnis

entesar — om te span; **entesar-se com alguém** — om streng op te tree teen iemand

entesoairar, entesoourar — om op te hoop, te versamel

entestar (*com*) — om te grens aan; **Lisboa entesta com Almada** — Lissabon is regoor Almada geleë

entibiar — om af te koel, te demp; **entibiar-se** — om te verflou

entidade (*f.*) — entiteit; persoonlikheid; **ele é uma entidade na sua terra** — hy is 'n vooraanstaande mens in sy dorpie

entisicar — om tering op te doen

entoação (*f.*), **entonação** (*f.*) — intonasie

entoar — om te intoneer; om ('n lied) aan te hef

entontecer — om duiselig te maak; **entontecer-se** — om duiselig te word

entornado, -da — uitgeloopt; **está o caldo**

entornado (*coll.*) — nou sal die poppe dans

entornar — om om te gooi (suiker, inkpot); om oor te loop; **encher até entornar** — om tot oorloeps te vul

entorpecedor, -ra — bedwelmend, verdoewend; afmattend

entorpecente — bedwelmend; (*subst.*) (*m.*) dwelmmiddel

entorpecer — om te verdoof, te verstomp; om af te mat; (*fig.*) om te verlam

entorpecimento (*m.*) — traagheid, verlamming

entorse (*f.*) — verstuiting

entortar — om te verdraai, krom te trek; **entortar os olhos** — om skeel te kyk;

entortar-se — om skeef te loop (*fig.*)

entoxicação (*f.*) — intoksikasie, bedwelming, vervoering

entoxicar — om te vergiftig, te bedwelm
entrada (f.) — ingang; deposito; binnekoms; **entrada proibida** — geen toegang; **comprar uma entrada** — om 'n toegangskaartjie te koop; **fazer uma entrada** — om jou intrede te doen; **dar entrada** — om in te skryf, te registreer; om te laat inkom; **entradas (da refeição)** — entree; **de entrada** — van die staanspoor; **entrada por saída** — heen-en-weertjie
entrado, -da — binnegekom; (*fig.*) middeljarig; (*coll.*) aangeklam
entrançar — om te vleg
entranhar — om op te neem, te absorbeer; **entranhar-se** — om jou te verdiep; om diep binne te dring
entranhas (f. pl.) — ingewande; **entranhas maternas** — moederskoot; **entranhas da terra** — binne van die aarde; **dar as entranhas por alguém** — om jou op te offer vir iemand
entrapado, -da — met lappe toegedraai
entrar — om binne te kom, binne te gaan; **entrar na bebida** — om aan drank verslaaf te raak; **entrar em cena** — om op die verhoog te verskyn; **entrar em conta** — om in berekening te bring; om ter sake te wees; **entrar em especulações** — om jou aan spekulاسie te waag; **entrar com o pé direito (coll.)** — om 'n goeie begin te maak; **entrar em negociações** — om onderhandelinge aan te knoop; **ele entrou em dúvidas acerca da autenticidade dos documentos** — die egtheid van die dokumente het by hom twyfel gewek; **um braço de mar entra pela terra dentro** — die see maak 'n diep inham
entravar — om te belemmer, te dwarsboom
entreve (m.) — hindernis, struikelblok
entre — tussen, onder; **entre as dez e as onze** — tussen tien- en elfuur; (*fig.*) tussen die boom en die bas; **entre a espada e a parede/entre a cruz e a caldeirinha** — in die nou gedryf, met jou rug teen die muur
entrebarto, -ta — halfoop, op 'n skrefie
entrebair — om effens oop te maak
entreacto (m.), entreato (m.) (Bras.) — tussenspel, intermezzo
entrecho (m.) — intrige
entrechocar-se — om teen mekaar te slaan
entrecusto (m.) — ribstuk
entrecruzar-se — om mekaar te kruis
entredito, -ta — gefluister
entredizer — om te fluister

entrega (f.) — oorgawe; oorhandiging, indiening; **entrega ao domicílio** — tuisaflevering; **entrega urgente** — spoedaflevering
entregar — om te oorhandig; om oor te gee; om af te lewer; om in te dien; **entregar-se** — om jou oor te gee; om jou toe te wy
entregue — oorhandig; oorgegee; afgelewer; toegewy; **a carta foi entregue esta manhã** — die brief is vanoggend bestel
entrelaçar — om deurmekaar te vleg; om ineen te strengel
entrelinha (f.) — tussenspasie; **ler nas entrelinhas** — om tussen die reëls te lees
entrelinhar — om tussen die reëls te skryf; (*typ.*) om lood te gee
entremeado, -da — gemeng
entremear — om te meng
entremeio (m.) — tussenstuk, insetsel; **neste entremeio** — in die tussentyd
entrementes — intussen; **entrementes que** — terwyl
entremez (m.) — intermezzo, voorgordynstuk
entreolhar-se — om vir mekaar te kyk
entrepotado (m.) — entrepot, pakhuis
entretanto — in die tussentyd; intussen
entretela (f.) — tussenvoering
entretenimento (m.) — vermaaklikheid, geselligheid
entretreter — om te vermaak, te onthaal; **entretreter esperanças** — om die hoop te koester; **entretreter uma mulher** — om 'n vrou te onderhou; **o ministro entretre os documentos** — die minister het die dokumente teruggehou
entretido, -da — vermaak, onthaal; **entretido com brinquedos, selos, etc.** — besig met speelgoed, posseëls, ens.
entretimento (m.) — vide: **entretimento**
entrevado, -da — verlam
entreviar — om te verlam
entrevier — om uit te maak
entrevista (f.) — onderhoud
entrevistador (m.) (Bras.) — onderhoudvoerder
entrevistar — om 'n onderhoud te voer
entrincheiramento (m.) — verskansing, toevlug
entrincheirar — om van loopgrawe te voorsien, te verskans; **entrincheirar-se** — om jou te verskans
entristecedor, -ra — bedroewend
entristecer — om te bedroef; om bedroef te word
entristecimento (m.) — droefheid
entroncamento (m.) — spoorwegaansluiting

entroncar (com) — om aan te sluit (by)
entronização (f.) — troonsbestyging
entronizar — om tot die troon te verhef
entruado (m.) — karnaval

entufado, -da — geswolle, hoogmoedig;
 met gerysde vere

entufar — om (die vere) te laat rys; **entufar-se** — om te pronk; om kwaad te word

entulhamento (m.) — opvul, toegooi

entulhar — om met afval op te vul; om op te hoop

entulho (m.) — puin; (*fig.*) puinhoop; **é proibido vazar entulho** — geen stortplek

entupimento (m.) — verstopping (van pyp)

entupir — om te verstop

entusiasmar — om geesdrif op te wek;

entusiasmar-se — om geesdriftig te word

entusiasmo (m.) — entoesiasme, geesdrif

entusiasta — entoesiasties, geesdriftig;

(*subst.*) entoesias, liefhebber

entusiástico, -ca — entoesiasties, geesdriftig;

aplauso (m.) **entusiástico** — dawerende toejuiging

enumeração (f.) — opnoeming, uiteensetting

enumerar — om op te noem, uiteen te sit

enunciação (f.) — stelling

enunciar — om te uiter; om te stel

envaidecer — om verwaand te maak

envasilhar — om in 'n houer te gooi

envelhecer — om oud te word, te verouder

envelope (m.) — koevert, omslag

envenenado, -da — vergiftig, gif-; (*fig.*) venynig

envenenamento (m.) — vergiftiging

envenenar — om te vergiftig

enveredar — om 'n rigting in te slaan

envergadura (f.) — spanwydte; **um plano de grande envergadura** — 'n grootskeepse plan

envergonhado, -da — skaam

envergonhador, -ra — beskamend, skandalig

envergonhar — om in die skande te steek, om skaam te maak; **envergonhar-se** — om jou te skaam

envernizar — om te vernis

enviar — om te stuur

envidar — om gebruik te maak van;
envidar esforços de erudição — om alle geleerdheid in te span

envidraçar — om 'n ruit in te sit; om te verglaas

envidraçado, -da — glas-

enviesado, -da — skuins gesny; (*fig.*) agterdogtig

enviesar — om skuins te sny, in die skuinste te sny; **enviesar os olhos** — om skeel te kyk

envilecer — om te verneder

envilecimento (m.) — vernedering

envinagrar — om met asyn te geur; (*fig.*) om te versuur; **envinagrar-se** — om suur te word

envio (m.) — (be)sending, versending

enviuvar — om wewenaar/weduwee te word; om tot wewenaar/weduwee te maak

envolta (f.) — tjalie

envolto, -ta — gewikkel, toegedraai; **envolto em esquecimento** — in die vergetelheid geraak

envoltura (f.) — toedraaikombersie

envolvedor, -ra — intrigerend; stimulerend

envolver — om toe te draai; om te verwikkel; **as chamas envolvem a casa** — die vlamme omhul die huis; **envolver-se** — om verwikkel te raak, deel te neem

enxada (f.) — skoffel, skoffelpik; (*fig.*) broodwinning

enxadada (f.) — hou met 'n skoffel

enxadrezado, -da — geruit, soos 'n dambord

enxaguar — om uit te spoel

enxame (m.) — byeswerm

enxamear — om te swerm; om te wemel

enxaqueca (f.) — skeelhoofpyn

enxárcia (f.) — takelwerk

enxerga (f.) — strooimatrass

enxergão (m.) — ondermatras

enxergar — om te gewaar, uit te maak

enxertador (m.) — enter

enxertar — (*bot.*) om te ent; (*med.*) om oor te plant

enxertia (f.) — enting

enxerto (m.) — entloot; (*med.*) oorgeplante weefsel

enxó (f.) — dissel

enxofrador (m.) — swaelspuit

enxofrar — om te swael; **enxofrar-se (coll.) (fig.)** — om op te stuif (*fig.*)

enxofre (m.) — swael

enxotar — om weg te jaag

enxoval (m.) — (bruids)uitset; (baba)uitrusting

enxovalhar — om vuil te maak; (*fig.*) om swart te smeer; **enxovalhar-se (fig.)** — om 'n slegte naam te kry

enxovalho (m.) — vuiligheid, vuilheid; (*fig.*) belediging

enxovia (f.) — kerker

enxugadoiro (m.), enxugador (m.), enxugadouro (m.) — waslyn; droër

enxugar — om af te droog, droog te maak; **enxugar lágrimas** — om tranen af te vee; **enxugar-se** — om jou af te droog; om droog te word
enxúndia (f.) — varkvet, hoendervet; **pote (m.) de enxúndia (fig.)** — vetsak
enxurrada (f.) — bergstroom; stortvloed; **enxurrada de dinheiro** — 'n hoop geld; **enxurrada de palavras** — woordevloed
enxuto, -ta — afgedroog, droog
epêntese (f.) — epentese, invoegsel
épico, -ca — epies; (*subst.*) (*m.*) epiese digter
epicurismo (m.) — epikurisme; genotsug
epicurista (m., f.) — aanhanger van die epikurisme; genotsoeker
epidemia (f.) — epidemie
epidémico, -ca — epidemies
epiderme (f.) — epidermis, opperhuid
epidérmico, -ca — epidermies, huid-, vel-
epifito (m.) — epifiet; (*adj.*) epifities
epigrama (m.) — epigram
epilepsia (f.) — epilepsie, vallende siekte
epiléptico, -ca — epilepties; (*subst.*) epileptikus
epilogar — om 'n lang narede te voer
epilogo (m.) — epiloog; nadraai
episcopado (m.) — episkopaat
episcopal — biskop(s), episkopaal
episódio (m.) — episode, voorval
epistola (f.) — epistel, sendbrief
epistolar — brief-
epitáfio (m.) — grafskrif
epitalâmio (m.) — bruilofslied
epíteto (m.) — epiteton, byvoeglike bepaling; bynaam
epítome (m.) — samevatting
época (f.) — tydvak, epog; **nesta época do ano** — in hierdie tyd van die jaar; **a época dos banhos** — swemtyd; **exames (m. pl.) de segnda época** — aanvullende eksamens; **fazer época** — om opspraak te verwek
epopeia (f.) — epos
equação (f.) — vergelyking
equador (m.) — ewenaar
equânime — gelykmoedig
equanimidade (f.) — gelykmoedigheid
equatorial — ekwatoriaal
equestre — ruiters; **ordem (f.) equestre** — ridderorde
equidade (f.) — billikheid, regmatigheid
equidistância (f.) — afstandsgelykheid
equidistante — afstandsgelyk
equilateral, equilátero, -ra — gelyksydig
equilibrado, -da — in ewewig; ewewigtig

equilibrar — om te balanseer; **equilibrar as finanças do Estado** — om die staatsfinansies te stabiliseer; **equilibrar as despesas com as receitas** — om uitgawes en inkomstes te laat klop
equilíbrio (m.) — ewewig, balans
equilibrismo (m.) — balanseerkuns, akrobatiek
equilibrista (m., f.) — ekwilibris (akrobaat)
equimose (f.) — bloukol, kneusplek
equino, -na — perde-
equinócio (m.) — dag- en nagewening
equipa (f.) — span
equipagem (f.) — bemanning; bagasie
equipamento (m.) — toerusting
equipar — om toe te rus
equiparação (f.) — gelykstelling
equiparar — om gelyk te maak, gelyk te stel
equipe (f.) — span
equitação (f.) — rykuns
equivalência (f.) — gelykwaardigheid, ekwivalensie
equivalente — ekwivalent, gelykwaardig
equivaler (a) — om gelykwaardig te wees;
a resposta equivale a um não — die antwoord kom neer op nee
equivocar-se — om jou te misgis
equivoco, -ca — dubbelsinnig; (*subst.*) (*m.*) dubbelsinnigheid; misverstand
era (f.) — era, tydvak
erário (m.) — skatkis
ereção (f.), ereto, -ta (Bras.) — vide: **ereção, erecto, -ta**
ereção (f.) — oprigting; ereksie
erecto, -ta — opgerig, verhef; verstyf
eremita (m.), eremitação (m.) — kluisenaar
eremitério (m.) — kluis; toevlugsoord
erguer — om op te rig, op te lig; **erguer-se** — om op te staan, te verrys
erigar — om te laat rys
erigir — om op te rig; om in te stel; om te verhef
ernida (f.) — skryn, kapelletjie
ermitão (m.) — kluisenaar
ermo, -ma — verlate, afgesonder; (*subst.*) (*m.*) verlate plek
erosão (f.) — erosie
erosivo, -va — eroderend, erosie-
erótico, -ca — eroties
erotismo (m.) — erotiek
erradicação (f.) — uitroeïing, uitwissing
erradicar — om uit te roei, uit te wis
erradicável — uitroeibaar

erradio, -ia — afgedwaal; nomadies; **durante os últimos dias tu tens andado erradio** — jy is in die laaste tyd darem skaars

errante — dwalend, nomadies; **cavaleiro (m.) errante** — dolende ridder

errar — om jou te vergis, 'n fout te begaan; om te sondig; om te dwaal

errático, -ca — wisselvallig; **bloco (m.) errático** — swerfblok

erro (m.) — fout

erróneo, -ea — verkeerd, onjuis, foutief

erudição (f.) — geleerdheid, belesenheid

erudito, -ta — geleerd, belese; (*subst.*) (*m.*) geleerde

erupção (f.) — uitbarsting, erupsie

erva (f.) — gras; kruid; **filho (m.) das ervas** — optelkind

ervanário (m.) — kruiedokter

ervatório (m.) (Bras.) — kruiedokter

ervilha (f.) — ertjie(plant); **ervilha de cheiro** — pronkertjie

ervilhal (m.) — ertjieland

csbaforido, -da — uit-aseem

esbanjador, -ra — verkwistend, verspilsugtig

esbanjamento (m.) — vermorsing, verspiling, verkwisting

esbanjar — om te (ver)mors, te verspil, te verkwis

esbarrão (m.) (Bras.) — botsing

esbarrar (com) — om vas te loop (teen)

esbater — om kleure ineen te laat vloei; om uit te vee; **esbater-se** — om te ver-vaag

esbeltez (f.), esbelteza (f.) — grasie, slankheid

esbelto, -ta — grasieus, slank

esbirro (m.) — geregsdienaar, balju; luis-tervink

esboçar — om te skets

esboço (m.) — skets

esbodegar (coll.) — om te bederf; om uit te put; **esbodegar-se** — om te verwaar-loos; **o calor esbodega-me** — die hitte maak my gedaan

esbofetear — om deur die gesig te klap

esborramento (m.) — instorting, verbrok-keling

esboroar — om te verbrokkel; **esboroar-se** — om in te stort, neer te stort

esborrachar — om te vergruis, plat te druk

esbracejar — om gebare te maak

esbraseante — gloeiend

esbrasear — om te deurgloei; **a alegria esbraseia-lhe o rosto** — sy gloei van vreugde

esbugalhar os olhos — om die oë te sper

esbulhar — om te beroof, te plunder; om te ontnem

esbulho (m.) — berowing, plundering; buit

esburacado, -da — gekraak, vol gate

esburacar — om gate te maak; om vol gate te skiet

escabeche (m.) — marinade

escabelado, -da — verwaai(d), deurmekaar

escabelar — om te verwaai; om deurme-kaar te krap

escabelo (m.) — bankie, voetbank

escabrosidade (f.) — ongelykheid; (*fig.*) onfatsoenlikheid

escabroso, -sa — klipperig, oneffe; (*fig.*) skabreus, skurf (*fig.*)

escada (f.) — trap; leer; **escada de caracol** — wenteltrap; **escada de corda** — tou-leer; **escada rolante** — roltrap

escadaria (f.) — monumentale trap

escadote (m.) — trapeleer

escafandrista (m., f.) — diepseeduiker

escafandro (m.) — duikerpak, duikerhelm

escala (f.) — skaal; toonladder; aanloop-hawe, stopplek; **fazer escala** — om ('n hawe) aan te doen; **escala de serviço** — diensrooster

escalada (f.) — bestyging, bestorming

escalão (m.) — skaalkerf; rang

escalar — om te bestyg, op te klim; **foram escaladas ontem as enfermeiras para o serviço nocturno** — gister is die nag-dienslys vir die verpleegsters opgestel

escalar (peixe) — om ('n vis) skoon te maak, ingewande uit te haal

escalavrar — om te wond; om te beskadig

escaldante — brandend, stekend; **hoje está um calor escaldante** — vandag is dit skroeiend warm

escaldão (m.) — skroei; (*fig.*) afranseling; **entornei a panela e apanhei um escaldão** — ek het die pot omgegooi en my lelik verbrand; **dei um escaldão à minha filha** — ek het my dogter 'n afranseling gegee

escalda-pés (m.) — warm voetbad

escaldar — om te brand; om te skroei; **gato escaldado de água fria tem medo** — 'n esel stamp hom nie tweemaal teen dieselfde klip nie

escaler (m.) — sloep, reddingsboot

escalfar — om (eiers) te posjeer; **ovo (m.) escalfado** — geposjeerde eier

escalonar — om te echelonner

escalpar — om te skalpeer

escalpelar, escarpelizar — om (met die skalpel) te opereer; (*fig.*) om te ontleed

escarpelização (f.) — insnyding; (*fig.*) ont-leding

escapelo (*m.*) — skalpel, operasiemes
escalpo (*m.*) — kopvel
escama (*f.*) — skub
escamação (*f.*) — afkrap (van vis)
escamar — om skubbe af te krap; **escamar-se** (*coll.*) (*fig.*) — om jou te vererg
escambo (*m.*) — ruilhandel
escamoteação (*f.*) — wegtowering; verduistering
escamoteador (*m.*) — towenaar; verduisteraar
escamotar, escamotear — om weg te tower; om vas te lê; **escamotear capitais** — om fondse te verduister
escampar — om op te klaar
escancara — om wyd oop te maak, oop te sper
escâncaras, às... — oop en bloot, openlik
escanchado, -da — oopgevek; wydsbeen
escanchar — om oop te vlek; **escanchar as pernas** — om wydsbeen te sit
escandalizar — om te skandaliseer
escândalo (*m.*) — skandaal
escandaloso, -sa — skandalig
Escandinávia (*f.*) — Skandinawië
escandinavo, -va — Skandinawies; (*subst.*) Skandinawier
escangalhado, -da — onbruikbaar, stukkend
escangalhar — om omver te gooi, te vernietig; **escangalhar-se** — om uitmekaar te val; **escangalhar-se com riso** — om te skater van die lag
escanhoar — om glad te skeer
escapada (*f.*), **escapadela** (*f.*) — ontvlugting, ontsnapping; eskapade
escapar — om te ontkom; om te ontduik; **é impossível escapar a este dilema** — hierdie dilemma kan nie vermy word nie; **escapou-lhe a bengala das mãos** — die kerie het uit sy hande gegly; **este detalhe escapou-me** — hierdie besonderheid ontgaan my; **escapou à prisão** — hy het tronkstraf vrygespring; **escapou-se da prisão** — hy het uit die tronk ontsnap; **estes particulares escapam à nossa percepção** — hierdie fyn besonderhede is nie waarneembaar nie
escaparate (*m.*) — vertoonkabinet, vertoonrak
escape (*m.*) — uitlaat; **colector** (*m.*) de escape — uitlaatverdeelpyp; **tubo** (*m.*) de escape — uitlaatpyp
escapulário (*m.*) — skapulier (*R.K.*)
escapular (*coll.*) — om te ontsnap, te ontvlug
escaqueirar — om flenters te breek
escarafunchar (*coll.*) — om oop te krap; om te deursoek

escaramuça (*f.*) — skermutseling
escaramuçar — om te skermutsel
escaravelho (*m.*) — tor, skarabee
escarcéu (*m.*) — brander; (*fig.*) lawaai
escarchado, -da — sneeubedek
escarificação (*f.*) — skraping, insnyding (*med.*)
escarificar — om te skraap, insnydings te maak (*med.*); om te eg
escarlata (*m.*) — skarlaken
escarlata (*f.*) — skarlakenkoors
escarmentar — om te straf
escarmento (*m.*) — straf
escarnecedor, -ra — spot-; (*subst.*) spotter
escarnecer — om te bespot, die draak te steek met
escarninho, -nha — spot-, spottend; **riso** (*m.*) **escarninho** — hoonlag
escárnio (*m.*) — spot
escarolar — om uit te dop
escarpa (*f.*) — platorand
escarpado, -da — steil, rotsig
escarrador (*m.*) — spoegbakkie
escarranchar — om wydsbeen te sit
escarrar — om uit te spoeg
escarraria (*f.*) — fleim
escarro (*m.*) — fleim
escassear — om skaars te word; om te verswak; om te ontbreek
escassez (*f.*) — tekort, gebrek; skaarste
escasso, -sa — skaars; **a luz escassa do crepúsculo** — die dowwe lig van die aandskemering
escavação (*f.*) — uitgraving; opgraving
escavacar — om in puin te lê
escavadora (*f.*) — graafmasjien
escavar — om uit/op te grawe; **escavar nas ruínas de Ninive** — om die ruïne van Nineve op te grawe; **escavar uma árvore** — om 'n boom uit te grawe; **escavar o terreno para abrir uma estrada** — om die grond vir 'n pad uit te grawe
esclarecer — om te verduidelik, op te helder, op te klaar; om toe te lig
esclarecimento (*m.*) — verduideliking, toeligting
esclerose (*f.*) — sklerose
escoadouro (*m.*), **escoadouro** (*m.*) — rioolpyp, watersloot
escoamento (*m.*) — afloop; afset
escoar — om af te voer, te dreineer; **escoar produtos** — om produkte van die hand te sit; **escoar-se** — om af te loop; **o tempo escoar-se** — die tyd raak min
escocês, -cesa — Skots; (*subst.*) Skot
Escócia (*f.*) — Skotland
escoicear — om te skop; (*fig.*) om te bedledig

escol (*m.*) — room (*fig.*)
escola (*f.*) — skool; **escola primária** — laerskool; **escola secundária** — hoërskool; **escola industrial** — tegniese kollege; **escola comercial** — handelskool; **escola de samba** (*Bras.*) — sambadansgroep
escolar — skool-; (*subst.*) (*m., f.*) skolier, student
escolaridade (*f.*) — skool- en studiejare; onderrig; **escolaridade obrigatória** — skoolplig
escolástica (*f.*) — skolastiek
escolha (*f.*) — keuse
escolher — om te kies; om te keur
escolhido, -da — uitgelese; **ele fala com frases escolhidas** — hy praat in welgekose sinne; **muitos serão chamados e poucos os escolhidos** — vele is geroep, maar weinig is uitverkore
escolho (*m.*) — rif, rotsbank; (*fig.*) struikelblok
escolopendra (*f.*) — duisendpoot
escolta (*f.*) — geleide; **navio** (*m.*) **de escolta** — geleiskip
escoltar — om geleide te doen
escombros (*m. pl.*) — ruïnes, puin
esconder — om weg te steek, te verberg
esconderijo (*m.*) — wegkruipplek
escondido, -da — weggesteek; verborge; **às escondidas** — in die geheim; **jogar às escondidas** — om wegkruipertjie te speel
esconjurar — om te besweer
esconjuro (*m.*) — beswering
esconso, -sa — verberg, verborge; **quarto** (*m.*) **esconso** — dakkamer
escopo (*m.*) — doel(wit)
escopro (*m.*) — beitel
escora (*f.*) — stut
escorar — om te stut; **ele escora o Partido Nacional** — hy ondersteun die Nasionale Party; **ele escora a sogra** — hy onderhou sy skoonmoeder
escorbuto (*m.*) — skeurbuik
escória (*f.*) — slak, afval; **a escória da sociedade** — die uitskot van die samelewing
escoriação (*f.*) — skraapwond
escoriar-se — om skrape op te doen; **ao cair escoriou-se no joelho** — hy het sy knieë nerfaf geval
escorpião (*m.*) — skerpioen
escorraçar (*coll.*) — om weg te ja, uit te smyt
escorregadela (*f.*) — gly; (*fig.*) glips; (*coll.*) buite-egtelike avontuur

escorregadiço, -ça, escorregadio, -ia — glibberig, glyerig
escorregar — om te gly; om te fouteer
escorreito, -ta — aantreklik, van goeie voorkoms
escorrer — om af te drup; om te druppel;
escorrer a salada — om die slaai te laat afdrup; **a ferida escorre sangue** — die wond bloei
escorropichar — om uit te drink
escoteiro (*m.*) — Padvinder
escotilha (*f.*) — luik
escova (*f.*) — borsel
escovar — om te borsel
escovém (*m.*) — kluisgat (*naut.*)
escovilhão (*m.*) — kanonloopborsel
escravatura (*f.*) — slawehandel
escravidão (*f.*) — slawerny
escravização (*f.*) — verslawing
escravizar — om te verslaaf, te verkneg
escrava (*f.*) — slavin; armband (uit sewe ringe)
escravo (*m.*) — slaaf; **trabalhar como um escravo** — om te slaaf; **ele é um escravo dos narcóticos** — hy is aan dwelmmiddels verslaaf
escrever — om te skryf
escrevinhador (*m.*) — prulskrywer
escrevinhar — om 'n Sondagskrywer te wees; om te krabbel
escriba (*m.*) — skrifgeleerde; skribent
escrinio (*m.*) — skryn
escrita (*f.*) — handskrif; boekhou
escrito, -ta — geskryf, geskrewe; (*subst.*) (*m.*) geskrif; **pôr por escrito** — om op skrif te stel
escritor (*m.*) — skrywer
escritório (*m.*) — kantoor, studeerkamer
escritura (*f.*) — akte; kontrak; **escritura sagrada** — Heilige Skrif
escrituração (*f.*) — boekhouding
escribir — om boek te hou; om op kontrak aan te stel; **escreveu-se para o teatro lírico de Lisboa** — hy het 'n kontrak by die operahuis van Lissabon aanvaar
escriurário (*m.*) — klerk
escrivania (*f.*) — skryftafel
escrivão (*m.*) — (prokureurs)klerk; griffier
escrófula (*f.*) — opswel van die limfkliere
escrofulose (*m.*) — skrofulose, kliersiekte
escrofuloso, -sa — skrofuleus
escroque (*m.*) — swendelaar
escroto (*m.*) — skrotum
escrúpulo (*m.*) — skrupule, gewetensbeswaar
escrupuloso, -sa — skrupuleus, nougeset
escrutinação (*f.*) — tel van stemme

escrutinar — om stemme te tel
escrutínio (m.) — stemming; tel van stemme; **escrutínio secreto** — geheime stemming
escudar — om te beskerm; **escudar-se** — om jou te dek; (*fig.*) om jou te beroep op
escudeiro (m.) — skilddraer; skildknaap; edelknaap; stalmeester
escudela (f.) — houtbakkie
escudo (m.) — skild; wapenskild; Portugese munteenhed
esculápio (m.) (coll.) — dokter
esculca (m.) — wag, skildwag; verspieder
esculpir — om uit te beeld, uit te kap, uit te kerf
escultor (m.) — beeldhouer
escultura (f.) — beeldhouwerk; standbeeld
escultural — mooi gebou, statig
escuma (f.) — skuim
escumadeira (f.) — skuimspaan, afskuimlepel
escumalha (f.) — skuim (*fig.*), uitskot (*fig.*)
escumar — om te skuim; om af te skuim; **escumar de cólera** — om te skuimbek
escumoso, -sa — skuimend
escuna (f.) — skoener, seiljag
escurecer — om te verdonker; om donker te word
escuridão (f.) — donker
escuro, -ra — donker; **negócio (m.) escuro** — duister saak; **pão (m.) escuro** — bruinbrood; **ser de nascimento escuro** — om van twyfelagtige afkoms te wees; **às escuras** — in die donker; **faz escuro** — dit is donker
escusa (f.) — ekskuus, verskoning; voorwendsel, uitvlug
escusar — om te verskoon, te ekskuseer; om te vermy; **escusar-se de** — om te ontduik
escusável — verskoonbaar, vergeeflik
escuso, -sa — verborge, afgeleë
escuta (m., f.) — verkenner; Padvinder; luistervink, informeerder
escutar — om te luister, te luister na
escuteiro (m.) — Padvinder
escutismo (m.) — Padvindery
esdrúxulo, -la — met die klem op die derde laaste lettergreep, proparoksitonon
esfacelar — om te vergruis
esfaimado, -da — uitgehonger
esfaimar — om uit te honger
esfalfado, -da — uitgeput
esfalfação (f.), esfalfamento (m.) — uitputting

esfalfante — uitputtend
esfaltar — om uit te put
esfaqueamento (m.) — messtekery
esfaquear — om met 'n mes te steek
esfarelar — om fyn te stamp
esfarrapado, -da — in vodde; aan repies geskeur; (*fig.*) onsamehangend
esfera (f.) — sfeer; **esfera armilar** — armilaarsfeer, aardbol gebruik deur ou seevaarders; **esfera celeste** — hemelbol, hemel
esfericidade (f.) — bolvormigheid
esférico, -ca — sferies
esferográfica (f.) — balpuntepen
esfinge (f.) — sfinks
esfingico, -ca — raaiselagtig
esfoladura (f.) — skraap
esfolar — om te skraap; om af te slag
esfomeado, -da — uitgehonger
esfomear — om uit te honger
esforçado, -da — sterk, dapper; **homem (m.) esforçado** — hardwerkende man
esforçar — om aan te spoor; **esforçar a voz** — om jou stem te verhef; **esforçar-se por** — om jou te beywer, te trag
esforço (m.) — inspanning, moeite; poging; **fazer um esforço de vontade** — om jou wilskrag in te span
esfrega (f.) — skrop; (*fig.*) skrobbering; (*coll.*) loesing
esfregão (m.) — skropborsel; vloerlap; vadoek
esfregar — om te skrop, te vryf; **esfregar as costelas a alguém** — om iemand 'n loesing te gee
esfriado, -da — verkoel; (*fig.*) — afgekoel
esfriamento (m.) — koudword, warmteverlies
esfriar — om af te koel; om koud te word
esfumar — om te laat vervloei; om te berook; **esfumar-se (fig.)** — om in rook op te gaan, weg te kwyn
esfuziante — oorborrelend, lewendig
esfuziar — om te fluit (koeël, wind)
esgaçar — om te skeur; om uiteen te skeur; om uit te rafel
esgadanhar — om te krap; **a fome esgadanha-lhe as entranhas** — die honger knaag aan hom
esgalgado, -da — dun soos 'n windhond, uitgeteer
esgalhar — om te onttak; **esgalhamos o trabalho em duas horas (coll.)** — ons het die werk in twee uur klaargemaak
esgana (f.) — wurgsiekte (by honde)
esganar — om te wurg; **esganar-se de inveja** — om te stik van afguns

esganiçar-se — om te tjank; om te skree
 esgar (*m.*) — grimas
 esgaravatar — om te skrop, te krap
 esgarçar — vide: esgaçar
 esgargalar — om jou boordjie los te maak
 esgarrar — om af te dwaal; om uit die koers te raak
 esgazeado, -da — gesper; com olhos esgazeados — met waansin in sy oë
 esgotado, -da — leeg; uitgeput; uit druk; lotação (*f.*) esgotada — uitverkoop
 esgotamento (*m.*) — ineenstorting (*med.*)
 esgotante — uitputtend; cultura (*f.*) esgotante — roofbou
 esgotar — om leeg te maak; om uit te put; esgotar o solo — om die grond uit te mergel; esgotar a matéria/o assunto — om 'n onderwerp uitputtend te behandel
 esgoto (*m.*) — riool, rioolpyp; sistema (*m.*) de esgotos — rioolstelsel
 esgravatar — vide: esgaravatar
 esgrima (*f.*) — skerm
 esgrimir — om te skerm; om te debattee; esgrimir a lança — om die spies te swaai
 esgrmista (*m., f.*) — skermmer
 esgrouviado, -da — lank en slank/maer; ongekam, verwaai(d)
 esguedelhado, -da — vide: desguedelhado
 esgueirar-se — om weg te glip
 esguelha, de... — skuins; andar de esguelha — om skuins te loop, te slinger; olhar de esguelha — om sydelings aan te kyk
 esguichar — om uit te druk, uit te spuit; o sangue esguicha da ferida — die bloed spuit uit die wond
 esguicho (*m.*) — straal
 esguio, -ia — lank en slank
 eslavo, -va — Slawies; (*subst.*) Slaaf
 eslovaco, -ca, eslovaquio, -ia — Slowaaks; (*subst.*) Slowaak
 Eslováquia (*f.*) — Slowakye
 esmaecer — om te verbleik; om te verwelk
 esmaecido, -da — verwelk
 esmagamento (*m.*) — kneusing; verbryseling; (*fig.*) verydeling
 esmagar — om te vergruis; (*fig.*) om te verpletter
 esmalte (*m.*) — emalje; tandglasuur; (*fig.*) glans, prag
 esmar — om te skat
 esmerado, -da — verfyn, volmaak
 esmeralda (*f.*) — smarag
 esmerar — om te vervolmaak
 esmeril (*m.*) — amaril
 esmero (*m.*) — sorgvuldigheid

esmigalhar — om te vergruis
 esmiuçar — om noukeurig te ondersoek
 esmo (*m.*) — skatting; a esmo — op die oog af; falar a esmo — om blindweg te praat
 esmoer — om te herkou
 esmola (*f.*) — aalmoes
 esmolar — om te bedel
 esmoler — liefdadig, vrygewig
 esmorecer — om af te skrik; om moed/entoesiasme te verloor
 esmorecimento (*m.*) — moedeloosheid
 esmurrar — om te moker, met die vuus te slaan
 esnobismo (*m.*) (*Bras.*) — vide: snobismo
 csófago (*m.*) — slukderm
 espaçar — om te spasieer; espaçar as visitas — om af en toe te besoek
 espacejar — om te spasieer
 espacial — ruimte-
 espaço (*m.*) — ruimte; tussenruimte, spatie; de espaço a espaço — hier en daar; a espaços — af en toe, van tyd tot tyd
 espaçoso, -sa — ruim
 espada (*f.*) — swaard; à ponta da espada — met geweld; entre a espada e a parede — in die nou gedryf; entregar a espada — om die swaard te oorhandig, jou oor te gee
 espadachim (*m.*) — swaardvegter; struikrower; vuisslaner
 espadarte (*m.*) — swaardvis
 espadas (*f. pl.*) — skoppens
 espadaúdo, -da — breedgeskouer(d)
 espadeirada (*f.*) — hou met 'n swaard
 espadeirar — om neer te sabel
 espadela (*f.*) — vleël; roeispaan
 espadilha (*f.*) — skoppensaas; (*fig.*) (*m.*) baas
 espádua (*f.*) — skouer
 espairecer — om te ontspan; om te vermaak
 esparecimento (*m.*) — ontspanning, vermaak
 espaldar (*m.*) — rugleuning
 espalha-brasas (*m.*) — raasbek
 espalhafatar — om te kere te gaan
 espalhafato (*m.*) — lawaai
 espalhafatoso, -sa — raserig; opsigtig
 espalhar — om te strooi, te verstrooi;
 espalhar notícias — om nuus te versprei;
 espalhar terror — om vrees te saai;
 espalhar a vista (pela paisagem) — om 'n wye blik te slaan (oor die landskap)
 espalmar — om plat te stryk; espalmar o metal — om metaal te wals
 espampanante — opsigtig; opvallend; casa (*f.*) espampanante — spoghuis

espanador (*m.*) — verestoffer
espancamento (*m.*) — drag slae
espancar — om te foeter
espanejar — om af te stof; om die vere te skud
Espanha (*f.*) — Spanje
espanhol, -la — Spaans; (*subst.*) Spanjaard; (*m.*) Spaans (taal)
espanholismo (*m.*) — Spaanse leenwoord
espantadiço, -ça — skrikkerig; sku
espantalho (*m.*) — voëlverskrikker
espantar — om te verbaas; om te verskrik; om weg te ja(ag)
espanto (*m.*) — verbasing; skrik; vrees
espantoso, -sa — verbasend, wonderlik; skrikwekkend
espapaçado, -da — papegekook; pap (*fig.*)
esparcir — om te sprinkel, te besprinkel;
 o sol espargue raios de luz — die son versprei ligstrale
espargo (*m.*) — aspersie
esparrralhar, esparrramar (*coll.*) — om te strooi, te verstrooi; **esparrralhar-se, esparrramar-se** — om jou neer te gooi; om te val
esparregado (*m.*) — Portugese kruiegereg
esparrela (*f.*) — lokval; **cair na esparrela** — om in die slagyster te trap (*fig.*)
esparrrinhar (*coll.*) — om uit te spuit
esparso, -sa — versprei(d)
espartano, -na — Spartaans; (*subst.*) Spartaan
espartilhar — om in te gord, 'n borsrok aan te trek
espartilho (*m.*) — borsrok
espasmo (*m.*) — spasma (*med.*), kramp; (*fig.*) vervoering
espasmódico, -ca — spasmodies
espatifar — om flenters te skiet/te breek;
espatifar a fortuna — om die fortuin deur te trek
espátula (*f.*) — spatel
espatular — om met 'n spatel uit te stryk
espaventar — om te verskrik, skrik te maak; **espaventar-se** — om te pronk; om te skrik
espavento (*m.*) — skrik; (*fig.*) luukse; de espavento — spoggerig
espaventoso, -sa — uitspattig, spoggerig
espavorir — om vrees in te boesem
especar — om te stut; **especar-se** — om vas te steek (*fig.*)
especial — spesiaal, besonder
especialidade (*f.*) — spesialiteit
especialista (*m., f.*) — spesialis
especialização (*f.*) — spesialisering

especializar — om in besonderhede te beskryf; **especializar-se** — om te spesialisier
especiaria (*f.*) — spesery
espécie (*f.*) — spesie, soort; **fazer espécie** — om agterdog te wek
especificação (*f.*) — spesifikasie, gedetailleerde beskrywing
especificar — om te spesifiseer
específico, -ca — spesifiek; **peso** (*m.*) **específico** — soortlike gewig
espécime(n) (*m.*) — monster, proef; **este cavalo é um bom espécime(n) da raça árabe** — hierdie perd is 'n goeie voorbeeld van 'n Arabier
especiosidade (*f.*) — waarskynlikheid, skoonskynendheid
especioso, -sa — plousibel; skoonskynend
espectacular — skouspelagtig
espectáculo (*m.*) — skouspel, vertoning, opvoering; **dar-se em espectáculo** — om 'n spektakel van jou te maak
espectaculoso, -sa — vertonerig, opsigtig
espectador (*m.*) — toeskouer
espectral — spektraal, spookagtig
espectro (*m.*) — spook; spektrum
especulação (*f.*) — spekulasie; bespiegeling
especulador (*m.*) — spekulant; bespiegelaar
especular — om te spekuleer; om te bespiegel
especulativo, -va — spekulatief
espedaçar — vide: **despedaçar**
espelhar — om blink te poleer; om te weerkaats; **espelhar-se em** — om jou te spieël in; om trots te wees op
espelho (*m.*) — spieël; (*fig.*) voorbeeld, toonbeeld
spelunca (*f.*) — spelonk; (*fig.*) krot; speelhool
espeque (*m.*) — stut
espera (*f.*) — wag; **sala** (*f.*) **de espera** — wagkamer; **estar à espera de** — om te wag vir
esperança (*f.*) — hoop, verwagting
esperançoso, -sa — belowend; hoopvol
esperantista (*m., f.*) — Esperantist
esperanto (*m.*) — Esperanto
esperar — om te wag; om te verwag; **esperar em alguém** — om op iemand te vertrou; **esperar por alguém** — om vir iemand te wag; **espera!** — wag 'n bietjie!
esperdiçar — vide: **desperdiçar**
espedício (*m.*) — vide: **desperdicio**
esperma (*m.*) — sperma
espernear — om in die lug te skop; (*fig.*) om weerstand te bied
espertalhão (*m.*) — wysneus

esperteza (*f.*) — opgewektheid; skerpsinnigheid
espertina (*f.*) — slaaploosheid
esperto, -ta — slim, skrand, op en wakker
espresso, -sa — dik; ruig, kompak
espessura (*f.*) — dikte, digtheid
espetacular, **espetáculo** (*Bras.*) — vide:
espectacular, **espectáculo**
espetada (*f.*) — sosatie
espetar — om te steek; **espetar-se** (*coll.*) — om jou vas te loop
espeto (*m.*) — braaispit; **em casa de ferreiro, espeto de pau** — sonder pen wil jy 'n skrywer wees
espevit — om ('n kers) te snuit; om aan te blaas; (*fig.*) om aan te wakker
espezinhar — om te vertrap; om te onderdruk
espia (*f.*) — skeepstou, tou
espia (*m., f.*) — verspieder; spioen; skildewag
espião (*m.*) — spioen
espiar — om te bespied, te verspied
espicaçar — om te pik; om te steek; **as perdas financeiras espicaçam-no** — die geldverliese krap aan hom
espiga (*f.*) — koringaar; mieliekop; (*fig.*) (*coll.*) teenspoed
espigão (*m.*) — houtpen; nok
espigar — om uit te spruit; om te ontwikkel, te groei
espinafre (*m.*) — spinasie
espinal — ruggraat-, spinaal; **medula** (*f.*)
espinal — rugmurg
espineta (*f.*) — spinet
espingarda (*f.*) — geweer; **espingarda de ar comprimido** — windbuks; **espingarda de dois canos** — dubbelloopgeweer; **espingarda de repetição** — repeteergeweer
espingardeamento (*m.*) — sarsie; teregstelling (deur vuurpeloton); geknetter
espingardear — om 'n sarsie te vuur, dood te skiet; om te knetter
espingardeiro (*m.*) — wapensmid; geweerhandelaar
espinha (*f.*) — graat, ruggraat; puisie
espinhaço (*m.*) — rug, ruggraat; bergrug
espinheiro (*m.*) — doringboom, doringbos
espinho (*m.*) — doring; (*fig.*) doring in die vlees
espinhoso, -sa — doringagtig; (*fig.*) netelig
espiolhar — om te ontluis; (*fig.*) (*coll.*) om te deursnuffel
espionagem (*f.*) — spioenasie
espionar — om te spioeneer, te bespied

espiração (*f.*) — uitaseming
espiral — spiraalvormig, spiraal-; (*subst.*) (*f.*) spiraal; **escada** (*f.*) **em espiral** — wenteltrap
espirar — om uit te asem
espírita (*m., f.*), **espírita** (*m., f.*), **espíritista** (*m., f.*) — spiritis
espiritismo (*m.*) — spiritisme
espírito (*m.*) — gees; (*fig.*) wese, karakter; spiritus; **espírito nacional** — nasionale denke; **espírito das trevas** — bose gees; **espírito de vinho** — wynges; **presença** (*f.*) **de espírito** — teenwoordigheid van gees; **ter espírito** — om geestig te wees
espiritual — geestelik; **director** (*m.*) **espiritual** — bievader
espiritualidade (*f.*) — spiritualiteit
espiritualizar — om te vergeestelik, te verinnerlik
espirituoso, -sa — spiritueus; (*fig.*) geestig
espirrar — om te nies; om uit te spuit
espirro (*m.*) — nies
esplanada (*f.*) — straatkafee
esplêndido, -da — glansend; luisterryk; pragtig
esplendor (*m.*) — glans; prag
esplendoroso, -sa — stralend
espoar — om meel te sif
espojar-se — om rond te rol; **espojar-se na voluptuosidade** — om te swelg in sinlikheid
espoleta (*f.*) — knaldoppie, slagdoppie; (*Bras.*) gehuurde moordenaar; **espoleta de tempo** — tydlont
espoliação (*f.*) — berowing, plundering
espoliador, -ra — plunderend; **imposto** (*m.*)
espoliador — drukkende belasting; **intenção** (*f.*) **espoliadora** — roofplan
espoliar — om te beroof
espólio (*m.*) — buit; roof
esponja (*f.*) — spons
esponjeira (*f.*) — soort soetdoring; sponsdoos
esponjoso, -sa — sponsagtig
esponsais (*m. pl.*) — troubelofte, huweliks-kontrak
espontaneidade (*f.*) — spontaneiteit
espontâneo, -ea — spontaan, ongedwonge
espora (*f.*) — spoor; (*fig.*) aansporing
esporádico, -ca — sporadies
espora-dos-jardins (*f.*) — delfinium, ridderspoor
esporcar — om te spoor, spore te gee; om aan te spoor
esporte (*m.*) (*Bras.*) — sport
esportismo (*m.*) (*Bras.*) — sportgees

esportista (*m., f.*) (*Bras.*) — sportman, sportvrou
esportivo, -va (*Bras.*) — sport-
esportula (*f.*) — footjie
esportular — om 'n footjie te gee
esposar — om te trou, te hu; **esposar uma causa** — om jou met 'n saak te vereenselwig
esposo (*m.*) — gade, eggenoot; **esposo celeste** — hemelse bruidegom
espraiar — om aan die strand te spoel; **espraiar-se** — om uit te spreid; (*fig.*) om uit te wei
espreguçar-se — om jou ontspanne te rek
espreita, à ... — op soek na, in afwagting van
espreitadela (*f.*) — blik; **dar uma espreitadela** — om 'n blik te werp
espreitar — om te loer; **espreitar a ocasião** — om 'n gunstige geleentheid af te wag; **espreitar os vizinhos** — om die bure af te loer
espremedor (*m.*) — (lemon)uitdrukker
espremer — om uit te druk, uit te pers; **espremer o assunto** — om die onderwerp deeglik te behandel; **espremer-se** (*fig.*) — om aanstellerig te praat
espuma (*f.*) — skuim
espumadeira (*f.*) — vide: **escumadeira**
espumante — skuimend; **vinho** (*m.*) **espumante** — vonkelwyn
espumar — vide: **escumar**
espumoso, -sa — skuimend
espúrio, -ia — buite-egtelik; (*fig.*) oneg
esquadra (*f.*) — eskader; polis:estatie
esquadrão (*m.*) — eskadron
esquadria (*f.*) — reghoek
esquadrilha (*f.*) — eskadrielje
esquadrinhar — om te deursnuffel; om deeglik te ondersoek
esquadro (*m.*) — tekendriehoek
esqualidez (*f.*) — vuilheid
esqualido, -da — vuil, walglik; doodsbleek
esquartejamento (*m.*) — vierendeling
esquartejar — om te vierendeel
esquecer — om te vergeet
esquecimento (*m.*) — vergetelheid; weglating
esquelético, -ca — benerig, skelet-
esqueleto (*m.*) — skelet, geraamte; (*fig.*) raamwerk
esquema (*m.*) — skema, diagram
esquemático, -ca — skematies
esquematar — om te skematiseer
esquentado, -da — verhit; (*fig.*) kwaad
esquentador (*m.*) — verwarmers; warmwatersak

esquentamento (*m.*) — verwarming; (*coll.*) geslagsiekte
esquentar — om te verwarm, te verhit; (*fig.*) om kwaad te maak
esquerdista (*m., f.*) — linksgesinde
esquerdo, -da — links; (*subst.*) (*f.*) linkerkant; linksgesinde partye; **à esquerda** — links, aan die linkerkant, op linkerhand
esqui (*m.*) — ski; **esqui aquático** — waterski
esquiador (*m.*) — skiër
esquiar — om te ski
esquife (*m.*) — doodkis; skuitjie, skif
esquilo (*m.*) — eekhorinkie
esquimó (*m.*) — Eskimo
esquina (*f.*) — hoek (meubels), straathoek; **quebrar as esquinas** (*fig.*) — om te lui, te luiak
esquinar — om af te kant; **esquinar-se** — om aangeklam te raak
esquisito, -ta — vergesog; eienaardig, vreemd; (*coll.*) snaaks
esquisitice (*f.*) — eienaardigheid
esquivar — om te ontduik, te vermy; om koel te behandel
esquivo, -va — menssku; **assunto** (*m.*) **esquivo** — onhanteerbare onderwerp
esquizofrenia (*f.*) — skitsofrenie
esquizofrénico, -ca — skitsofrenies
esse, -sa — daardie
essência (*f.*) — essensie; dieper betekenis; essens
essencial — essensieel; **óleo** (*m.*) **essencial** — vlugtige olie
essoutro, -ra — daardie ander
estabelecer — 'om op te rig, tot stand te bring; **estabelecer-se** — om jou te vestig; om 'n saak te open; **estabeleceu os seus direitos com documentos** — hy het sy regte met dokumente gestaaf
estabelecimento (*m.*) — instelling; inrigting; sake-onderneming
estabilidade (*f.*) — stabiliteit
estabilização (*f.*) — stabilisering
estabilizante — stabiliserend
estabilizador (*m.*) — stabiliseerder, stabilisator
estabilizar — om te stabiliseer
estábulo (*m.*) — stal
estaca (*f.*) — paal; (*bot.*) steggie; **de estaca** (*fig.*) — ingewortel
estacada (*f.*) — paalheining; paalwerk
estação (*f.*) — stasie; seisoen, jaargety
estacar — om vas te steek
estacaria (*f.*) — paalwerk; dyk van pale
estacionamento (*m.*) — parkering; **estacionamento proibido** — geen parkering

estacionar — om te parkeer, stil te hou; om te vertoef
estacionário, -ia — stasionêr, stilstaande, onverander(d)
estada (f.) — verblyf
estádio (m.) (coll.) — weelde
estadear — om te pronk; om ten toon te stel
estadia (f.) — aanmeertyd
estádio (m.) — stadium; sportstadion
estadista (m., f.) — staatsman
estado (m.) — toestand; staat; **estado civil** — huwelikstaat; **estado nobre** — adelstand; **estado de sítio** — staat van beleg; krygswet; **estado do tempo** — weerstoestand; **Estados Unidos** — Verenigde State; **os três estados** — die drie stande; **declarar o estado de sítio** — om krygswet af te kondig; **mudar de estado** — om van huwelikstaat te verander; **tomar estado** — om te trou; **em estado de novo** — so goed soos nuut; **ela está no seu estado interessante (coll.)** — sy verwag
estado-maior (m.) — generale staf
estadual — m.b.t. die Brasiliaanse lidstate
estafa (f.) — geswoeg
estafar — om te vermoei; **estafar a fortuna ao jogo** — om 'n fortuin te verdobbel; **estafou-me com uma longa história** — hy het my moeg gepraat
estafermo (m.) — lelike persoon, voëlverskrikker; geswurmige teiken in ruiters-toernooie
estafeta (m.) — telegrambesteller; rapport-ryer
estagiar — om praktiese ervaring op te doen vir studiedoeleindes
estagiário (m.) — student besig met praktiese studie, uitruilstudent
estágio (m.) — tydperk van praktiese studie
estagnação (f.) — stagnasie
estagnar — om te stagneer
estalactite (f.) — stalaktiet
estalada (f.) (coll.) — klap
estalação, -ça — breekbaar, bros
estalagem (f.) — herberg
estalagmite (f.) — stalagmiet
estalar — om te bars; om te breek; **estalar de riso** — om jou 'n boggel te lag; **eu estalo de fome** — ek gaan dood van die honger; **a revolução estalou no 1.º de Dezembro de 1640** — die revolusie het op 1 Desember 1640 uitbreek
estaleiro (m.) — skepswerf; **estar no estaleiro (fig.)** — om aan die gang te wees

estalejar — om te knetter, te knal
estalo (m.) — klap
estambre (m.) — kamstof, kamgaring
estame (m.) — meeldraad
estampa (f.) — prent; **dar à estampa** — om te publiseer; **aquela mulher é uma estampa** — daardie vrou is beeldskoon
estampado, -da — gedruk; (*subst.*) (*m.*) drukontwerp op materiaal
estampagem (f.) — tekstieldruk
estampar — om te druk; om af te druk, te stempel; **estampar o carro (coll.)** — om die kar te stamp; **estampar-se** — om afgedruk/gepubliseer te word; om te bots (*fig.*)
estampido (m.) — knal
estampilha (f.) — posseël; (*Bras.*) inkomsteseël; (*coll.*) klap
estancar — om te stop; om leeg te skep; **estancar as lágrimas** — om te troos; **estancar o sangue** — om die bloed te stelp; **estancar a sede** — om die dors te les; **a fonte estancou** — die fontein het opgedroog
estancamento (m.) — stop (van vloeiing)
estância (f.) — plek; (*lit.*) stansa; **estância balnear** — badplaas; **estância de madeira** — houtwerf
estanciar — om oor te bly, te vertoef
estandardização (f.) — standaardisering
estandardizar — om te standaardiseer
estandarte (m.) — banier; standaard
estanmar — om te vertin
estanho (m.) — tin
estanque — waterdig; stagnant; **pessoa (f.) estanque (coll.)** — geslote persoon
estante (f.) — boekrak; musiekstander; koorlessenaar
estapafúrdio, -ia (coll.) — eksentriek, eienaardig
estar — om te wees; **estar bom** — om gesond te wees; **estar ao facto de/estar a par de** — om op hoogte te wees; **estar à mão** — om byderhand te wees; **estar às moscas** — om leeg te wees; **estar às ordens** — om tot diens te wees; **estar com sede/cautela (etc.)** — om dors/versigtig (*ens.*) te wees; **estar em crer que** — om amper te dink dat; **estar em vias de/estar para** — om op die punt te staan om te; **estar por** — om ten gunste van iets te wees
estardalhaço (m.) — lawaai
estarola (m., f.) — ligsinnige persoon
estarrecer — om te verskrik
estarrecimento (m.) — verskrikking
estatal — staats-; staatlik

estatelar-se — om plat neer te val
estática (f.) — statika
estático, -ca — staties
estatista (m., f.) — statistikus
estatística (f.) — statistiek
estatístico, -ca — statisties
estátua (f.) — standbeeld
estatuária (f.) — standbeeldhoukuns
estatuário, -ia — standbeeld-; (*subst.*) standbeeldhouer
estatueta (f.) — standbeeldjie
estatuir — om neer te lê, te bepaal, te dekreteer
estatura (f.) — statuur
estatutário, -ia — statutêr
estatuto (m.) — statuut
estavanado, -da — ligsinnig
estável — stabiel; vas; **emprego (m.) estável** — vaste werk
Este (m.) — ooste; Ooste; a **Este de** — oos van
este, -ta — hierdie; **este mundo** — ondermaanse
estear — om te stut; om te ondersteun
estearina (f.) — stearien
esteio (m.) — stut, steun
esteira (f.) — grasmat; **ir na esteira de** — om te volg; (*fig.*) om na te volg
esteiro (m.) — inham
estelar — ster(re)-, stellêr
estendal (m.) — waslyn; (*fig.*) langdradige uiteensetting
estendedouro (m.) — waslyn
estender — om uit te brei; **estender o braço** — om die arm te strek; **estender a cigarreira** — om sigarette aan te bied; **estender a guerra** — om die oorlog te verleng; **estender a mão** — om die hand uit te strek; (*fig.*) om die hand te reik; **estender a roupa ao sol** — om die wasgoed in die son te hang; **estender o sentido de uma palavra** — om 'n woord 'n wye betekenis te gee; **estender-se** — om uitgestrek te lê; om te strek; **estender-se no exame** — om sleg te vaar in die eksamen; **o autor estendeu-se muito nesta parte do seu livro** — die outeur raak langdradig in hierdie gedeelte van sy boek
estenderete (m.) — soort kaartspel; **dar um estenderete** — om 'n slegte figuur te slaan
estenodactilógrafa (f.) — snelskriftikster
estenografar — om te stenografeer
estenografia (f.) — stenografie, snelskrif
estenográfico, -ca — stenografies
estenógrafo (m.) — stenograaf

estentóreo, -ea, estentórico, -ca — stentor-, bulderend
estepe (f.) — steppe
ester (m.) — ester
estercar — om te bemes
estercos (m.) — kraalmis
estere (m.) — maat vir hout (een kubieke meter)
estereotipado, -da — stereotiep
estereotipista (f.) — stereotiepdruk
estereotipo (m.) — stereotiepplaat
estéril — steriel
esterilidade (f.) — steriliteit
esterilização (f.) — sterilisasie
esterilizador (m.) — sterilisator
esterilizar — om te steriliseer
esterlino, -na — sterling-; (*subst.*) (*m.*) pond sterling, Engelse pond
esterno (m.) — borsbeen
esterqueira (f.) — mishoop; (*fig.*) varkhok
estertor (m.) — doodsroggel
esteta (m., f.) — esteet
estética (f.) — estetiesk, estetika
estético, -ca — esteties
estetoscópio (m.) — stetoskoop
estiagem (f.) — droogte
estiar — om op te klaar; a **água da cheia** — die vloedwater sak; **o tempo estia** — dit trek oop
estibordo (m.) — stuurboord
estica (m., f.) — riem (*fig.*); (*f.*) maerheid; **estar na estica (fig.) (Bras.)** — om in die nood te verkeer
esticador (m.) — spanraam; spanhaak, spanhakie
esticar — om te span; **esticar muito a corda (fig.)** — om te ver te gaan (*fig.*); **esticar as pernas** — om die bene te rek; **esticar o pernil** — om lepel in die dak te steek
estigma (m.) — stigma
estilete (m.) — stilet
estilha (f.) — stukkie; (*coll.*) geld; **fazer em estilhas** — om stukkend te breek
estilhaço (m.) — skerf
estilingue (m.) — rek
estilista (m., f.) — stilis
estilística (f.) — stilistiek, stylleer
estilístico, -ca — styl-
estilização (f.) — stilering
estilizar — om te stileer; om te stiliseer
estatístico, -ca — styl-
estima (f.) — agting, waardering; skatting
estimação (f.) — sentimentele waarde; skatting
estimar — om te skat, te waardeer; om te ag

estimativa (f.) — skatting, waardasie
estimativo, -va — geskat
estimável — agtenswaardig
estimulação (f.) — stimulasie
estimulante — stimulerend; (*subst. (m.)*) stimulans, stimuleermiddel; (*fig.*) prikkel
estimular — om te stimuleer, te prikkel; (*fig.*) om aan te spoor; **estimular o apetite** — om die eetlus te wek
estímulo (m.) — stimulus, prikkel
estio (m.) — somer
estiolar — om te laat verwelk; om te kwyn
estipendiar — om in diens te neem
estipêndio (m.) — loon; sakgeld
estipulação (f.) — bepaling, klousule
estipular — om te bepaal, neer te lê
estiraçar — om uit te rek
estirar — om uit te rek; om uit te strek;
estirar alguém no chão — om iemand neer te vel; **estirar a autoridade** — om jou bevoegdheid te oorskry
estirão (m.) (*coll.*) — lang afstand
estirpe (f.) — afkoms; a **estirpe humana** — die mensdom
estiva (f.) — skeepsvrag; ballas; onderste skeepsruim; **comércio** (m.) de **estiva** (*Bras.*) — groothandel
estivador (m.) — stuwadoor
estivagem (f.) — ontskeping (van lading)
estival — somer-
estocada (f.) — swaardhou, swaardsteek; (*fig.*) skok
estofador (m.) — stoffeerder
estofar — om te stoffeer
estofa (m.) — stoffeerstof, stoffering
estoicismo (m.) — Stoïsisme
estóico, -ca — Stoïes, Stoïsyne; (*fig.*) onverstoorbaar, stoïsyne; (*subst. (m.)*) Stoïsyn
estoirar — om te ontplof
estoira-vergas (m.) (*coll.*) — heethoof
estoiro (m.) — knal
estojo (m.) — houer, koker, kisse; **estojo de desenho** — tekenstel
estola (f.) — stoel, stola
estomacal — maag-
estomagar — om aanstoot te gee, te kwel;
estomagar-se — om aanstoot te neem, jou te vererg
estômago (m.) — maag; **não ter estômago para** — om nie te verduur nie
estomatite (f.) — mondontsteking
estomatologia (f.) — tand- en mondheelkunde
estomatologista (m., f.) — tand- en mondheelkundige

estontado, -da — deur die wind, bedwelm, verdwaas
estontamento (m.) — bedwelming, versteuring, verdwasing
estontante — bedwelmend; ontstellend
estontear — om te ontstel; om te verdwaas; om duielig te maak
estopa (f.) — vlas; toupluksel
estopada (f.) — vlashoop; (*coll.*) vervelge gesprek; **que estopada!** — maggies, hoe vervelig!
estopim (m.) — skietkatoen
estoque (m.) — rapier
estoque (m.) (*Bras.*) — voorraad
estorninho (m.) — spreek
estorno (m.) — storno, terugbetaling
estorricar — om te laat droogkook
estorvar — om te belemmer; om te strem
estorvo (m.) — stremming, hindernis; **buscar estorvos** — om struikelblokke in die weg te lê
estourar, estoura-vergas, estouro — vide:
estoirar, estoira-vergas, estoiro
estoutro, -ra — hierdie ander (een)
estouvado, -da — ligvaardig
estouvamento (m.) — ligvaardigheid
estrábico, -ca — skeel
estrabismo (m.) — skeelsien, skeelheid
estrada (f.) — pad; **estrada de ferro** (*Bras.*) — spoorweg; **Estrada de Santiago** (*coll.*) — Melkweg
estradeiro, -ra (*Bras.*) — lief vir stap
estrado (m.) — podium, estrade
estrafegar — om aan stukke te skeur
estragar — om te bederf
estrago (m.) — skade; vermorsing; (*fig.*) neerslagtigheid
estrabólico, -ca, estrabótico, -ca (*coll.*) — eksentriek; belaglik
estrangeirado, -da — wat die vreemde aanhang
estrangeirar — om uitheems/vreemd te maak
estrangeirice (f.) — uitheemse voorkoms
estrangeirismo (m.) — uitheemse woord; voorliefde vir die uitheemse
estrangeiro, -ra — vreemd, buiteland; (*subst.*) vreemdeling, buitelander; (*m.*) buiteland
estrangulação (f.) — verwurging
estrangulador (m.) — wurger
estrangulamento (m.) — verwurging
estrangular — om te verwurg; (*fig.*) om te onderdruk
estranhar — om vreemd te vind; **estranho os seus modos** — jou maniere bevrees my

estranheza (f.) — vreemdheid
estranho, -nha — eienaardig, vreemd; onbekend
estratagema (m.) — krygslis, slim plan
estratégia (f.) — strategie; (fig.) listigheid
estratégico, -ca — strategies; (fig.) listig
estrategista (m.) — strateeg
estratificação (f.) — stratifikasie, laagvorming
estratificado, -da — gelaagd(d)
estrato (m.) — laag (geol.)
estratosfera (f.) — stratosfeer
estratosférico, -ca — stratosferies
estreante — beginner-; (subst.) nuweling
estrear — om in te wy; **estrear-se** — om te debuteer
estrebaria (f.) — perdestal
estrebuchar — om te spartel
estreia (f.) — debuut, openingsaand; **aque-la batalha foi uma boa estreia para o nosso exército** — met daardie veldslag het ons leër goed begin
estreitamento (m.) — vernouing; (fig.) inkorting
estrear — om te vereng, te vernou; **estreitou o seu filho nos braços** — hy het sy seun omarm; **as vias férreas estreitam a distância entre as cidades** — die spoorweë verkort die afstande tussen die stede; **o rei de Inglaterra estreitou a sua aliança com o rei de Portugal** — die koning van Engeland het 'n noue verbintenisse met die koning van Portugal gesluit
estreiteza (f.) — engte, nouheid; (fig.) bekrompenheid; **viver em grande estreiteza** — om armoedig te lewe
estrito, -ta — nou, smal; (fig.) bekrompe, eng
estrito (m.) — seestraat, engte
estrela (f.) — ster; **estrela cadente** — verskietende ster; **levantar-se com as estrelas** — om douvoordag op te staan; **ver estrelas ao meio-dia** — om sterretjies te sien
estrelado, -da — sterre-; **céu (m.) estrelado** — sterrehemel; **ovo (m.) estrelado** — gebakte eier
estrelar — om met sterre te versier; **estrelar ovos** — om eiers te bak
estremar — om af te baken, te skei
estreme — suiwer
estremecer — om te (laat) bewe, te skud; (fig.) om te verafgood
estremecimento (m.) — bewerasie; skudding; (fig.) verafgoding
estremunhado, -da — deur die slaap
estrénuo, -ua — sterk, onverskrokke

estrepitar — om te donder, te knal, te klap
estrépito (m.) — dondergeluid, gedreun
estrepitoso, -sa — donderend, dawerend; **sucesso (m.) estrepitoso** — geweldige sukses
estreptomicina (f.) — streptomisien
estria (f.) — groef, gleuf (suil)
estriar — om groewe te maak, van strepe te voorsien; **cano (m.) estriado** — gegroefde loop
estribado, -da — goed gerond; stewig in die saal
estribar — om te grond, te baseer; om te rus (op); **estribar-se (em)** — om te berus (op); **o cavaleiro sabe estribar-se bem** — die ruiter sit vas in die saal
estribeira (f.) — trappie; **moço (m.) de estribeira** — livreikneg; **perder as estribeiras** — om uit jou humeur te raak
estribilho (m.) — keerry, refrein
estribo (m.) — stiebeuel; trappie, treeplank; **segurar o estribo a alguém** — om iemand in die saal te help
estricnina (f.) — strignien
estridência (f.) — skrilheid
estridente, estridulo, -la — skril
estripar — om oop te skeur
estritamente — stiptelik; sonder meer
estrito, -ta — streng, eng; uitdruklik; **no sentido estrito** — streng genome
estro (m.) — inspirasie
estrofe (f.) — strofe
estroina — uitspattig, losbandig
estrondo (m.) — gedonder; tumult; **de estrondo** — weelderig
estronoso, -sa — donderend, dawerend; (fig.) weelderig; opspraakwekkend
estropeação (f.), **estropiação** (f.), **estropeamento** (m.), **estropiamento** (m.) — verminking; (fig.) radbraking
estropiar — om te vermink; (fig.) om horterig uit te voer/voor te dra; **estropiar a língua francesa** — om Frans te radbraak
estrumar — om te bemes
estrume (m.) — mis; **estrume de curral** — kraalmis
estrumeira (f.) — mishoop
estrutura (f.) — struktuur, bou
estrutural — struktureel, bou-
estuante — vurig
estuário (m.) — tregtermonding
estucador (m.) — stukadoor
estucagem (f.) — stukadoorswerk
estucar — om te stukadoor
estudado, -da — bestudeer; (fig.) gekunsteld
estudentada (f.) — studentebevolking

estudante (*m., f.*) — student, studente
estudantil — studente-
estudar — om te studeer; om te bestudeer
estúdio (*m.*) — ateljee
estudioso, -sa — vlytig, leergierig; **ele é um estudioso de antiguidades** — hy is 'n kenner van oudhede
estudo (*m.*) — studie
estufa (*f.*) — kweekhuis; droogoond; luoond; **quente como uma estufa** — soos 'n bakoond
estufar — om droog te bak; om te stoof
estultícia (*f.*) — stommiteit
estulto, -ta — dom
estupefação (*f.*) (*Bras.*), **estupefação** (*f.*) — verbystering
estupefaciente — verbysterend; (*subst.*) (*m.*) dwelmiddel
estupefacto, -ta, estupefato, -ta (*Bras.*) — verbluf, verbyster
estupificar — om dronk te slaan, te verbyster
estupendo, -da — verbasend, fantasties
estupidez (*f.*) — domheid, onnoselheid; growwe onhoflikheid
estupidificar — om suf te maak, te laat afstomp
estúpido, -da — dom, onnosel; (*Bras.*) grof
estupor (*m.*) — verbasing; (*med.*) gevoel-loosheid; (*coll.*) draak (*fig.*)
estupro (*m.*) — verkragting
estruque (*m.*) — stukadoorspleister
estúrdia (*f.*) — streek, kaskenade
esturjão (*m.*) — steur (*vis*)
esturrar — om te verbrand (*kos*); **estur-rar-se** (*fig.*) — om op te stuif
esturrado, -da — verbrand (*kos*); hardge-bak (*fig.*)
esturro (*m.*) — aanbrandsel; **cheirar a es-turro** (*fig.*) — om agterdog te wek
esvaecimento (*m.*), **esvaimento** (*m.*) — ver-dwyning; (*fig.*) ontmoediging; duiselig-heid; **esvaecimento de sangue** — bloeding
esvaecer, esvaír, esvanecer, esvanecer — om uit te vee, te laat verdwyn; om te vergaan; om bewusteloos te word; om moed te verloor
esvaziamento (*m.*) — leegmaak, uitpomp
esvaziar — om leeg te maak, te ledig; om uit te pomp
esverdear, esverdinhar — om groen te maak; om groen te word
esvoaçar — om te fladder
etapa (*f.*) — skof; fase
éter (*m.*) — eter
etéreo, -ea — eter-, eteries; **as regiões etéreas** — die hemele

eternidade (*f.*) — ewigheid
eternizar — om te verewig; om uit te rek (*fig.*); **eternizar-se** — om jou te verewig; om eindeloos te duur
eterno, -na — ewig
ética (*f.*) — etika, etiek
ético, -ca — eties
étimo (*m.*) — etimon
etimologia (*f.*) — etimologie
etimológico, -ca — etimologies
etimologista (*m., f.*) — etimoloog
etiologia (*f.*) — etiologie
etiope — Ethiopie; (*subst.*) Ethiopiër
Etiópia (*f.*) — Ethiopië
etiqueta (*f.*) — etiket
etiquetar — om te etiketteer
etnia (*f.*) — volksgroep
étnico, -ca — etnies, volkekundig
etnografia (*f.*) — etnografie, volkekunde
etnográfico, -ca — etnografies, volkekun-dig
etnologia (*f.*) — etnologie, volkekunde
etnológico, -ca — etnologies, volkekundig
etnologista (*m., f.*), **etnólogo** (*m.*) — etno-loog, volkekundige
etrusco, -ca — Etruskies; (*subst.*) Etrusker
eu — ek
eucaliptal (*m.*) — bloekomboomplantasie
eucalipto (*m.*) — eukaliptus, bloekomboom
eucaristia (*f.*) — eucharistie
eucarístico, -ca — eucharisties
euclidiano, -na — Euklidies
eufémico, -ca — eufemisties, verbloemend
eufemismo (*m.*) — eufemisme, verbloeming
eufonia (*f.*) — eufonie, welluidendheid
eufónico, -ca — eufonies, welluidend
euforbio (*m.*) — melkbos
euforia (*f.*) — euforie, welsynsgevoel
eufórico, -ca — eufories
eunuco (*m.*) — eunug, ontmande
Europa (*f.*) — Europa
 europeização (*f.*) — europeanisering
europeizar — om te europeaniseer
europeu, -eia — Europees; (*subst.*) Euro-peër
eutanásia (*f.*) — eutanase, genadedood
evacuação (*f.*) — evakuasie, ontruiming
evacuar — om te evakueer, te ontruim
evadir — om te ontduik, te ontwyk; **eva-dir-se** — om te ontsnap
evanescente — vlugtig, kortstondig
Evangelho (*m.*) — Evangelie, Woord
Evangelário (*m.*) — misboek
evangélico, -ca — evangelies
cvangelista (*m.*) — evangelis
evangelização (*f.*) — evangelisasie

evangelizar — om te evangeliseer; om te kersten

evaporação (f.) — verdamping

evaporar — om te verdamp

evaporável — verdampbaar

evasão (f.) — ontsnapping; (*fig.*) ontwyking

evasiva (f.) — uitvlug

evasivo, -va — ontwykend

evento (m.) — gebeurtenis, voorval

eventual — eventueel, gebeurlik; **professor (m.) eventual** — tydelike dosent

eventualidade (f.) — eventualiteit, gebeurlikheid; **as eventualidades da vida** — die lotgevalle van die lewe

evidência (f.) — klaarblyklikheid; **ceder à**

evidência — om die situasie te aanvaar; **recusar-se à evidência** — om die feite te ignoreer

evidenciar — om te openbaar, te toon

evidente — klaarblyklik, vanselfsprekend

evitar — om te vermy

evitável — vermydelik

evocação (f.) — oproeping, evokasie

evocador, -ra, evocante — wat in herinnering roep, wat laat herleef

evocar — om op te roep; om in herinnering te roep

evocativo, -va — evokatief

evolar-se — om weg te vlieg

evolução (f.) — evolusie; (*mil.*) maneuver; beweging

evolucionar — om bewegings uit te voer

evolucionário, -ia — evolusionêr

evolucionismo (m.) — evolusie-leer

evolucionista (m., f.) — evolusionis; (*adj.*) evolusionisties

evoluir — om te evolueer, te ontplooi

evolutivo, -va — ontwikkeling(s)-, evolusie-

ex- — oud-, eks-, gewese, voormalige

exação (f.) (Bras.), exacção (f.) — invordering; eksaktheid

exacerbação (f.) — verergering

exacerbar — om te vererger, te verskerp

exactidão (f.) — eksaktheid, akkuraatheid

exacto, -ta — eksak, akkuraat, presies

exageração (f.) — oordrywing

exagerar — om te oordryf; om te oorskry

exagero (m.) — oordrywing

exalação (f.) — uitwaseming; damp

exalar — om uit te wasem, af te gee;

exalar o último suspiro — om die laaste asem uit te blaas

exaltar — vide: **exaltar**

exaltação (f.) — eksaltasie; verheerliking;

Exaltação da Santa Cruz — Fees van die Heilige Kruis

exaltado, -da — verheewe; geëksalteer(d); oormatig

exaltar — om te verhef, te verheerlik;

exaltar-se (fig.) — om jou te vererg

exame (m.) — eksamen; ondersoek; **fazer**

um exame — om 'n eksamen af te lê;

om te ondersoek; exame vestibular

(Bras.) — universiteitstoelatingseksamen

examinador (m.) — eksaminator

examinando (m.) — eksamenkandidaat

examinar — om te eksamineer; om te ondersoek

exangue — bloedloos

exarar — om te notuleer; om te graveer

exasperação (f.) — treitering; radeloosheid, vertwyfeling

exasperar — om te irriteer, te treiter; om tot die uiterste te dryf

exaspero (m.) — vide: **exasperação**

exatidão, exato, -ta (Bras.) — vide: **exatidão, exacto, -ta**

exaurir — om uit te put; om op te droog

exaustão (f.) — uitputting

exaustivo, -va — uitputtend; uitvoerig, grondig

exausto, -ta — uitgeput, gedaan

exautorar — om van gesag te onthef; om te degradeer

exceção (f.) (Bras.) — vide: **excepção**

excedente — oorblywend; (*subst.*) (*m.*) res, oorskot

exceder — om te oortref; om te oorskry;

exceder-se — om te ver te gaan (*fig.*);

om jou te oortref

excelência (f.) — voortreflikheid; Ekselensie; **dar excelência** — om as Ekselensie aan te spreek; **por excelência** — by uitstek

excelente — voortreflik, uitmuntend

excelso, -sa — subliem

excentricidade (f.) — eksentrisiteit

excêntrico, -ca — eksentries, eksentriek

excepção (f.) — uitsondering; eksepsie; **à excepção de** — met uitsondering van, behalwe

excepcional — eksepsioneel, uitsonderlik, buitengewoon

excepto — behalwe, buiten

exceptuar — om uit te sluit (*fig.*), uit te sonder

excerto (m.) — ekserp, uittreksel

excessivo, -va — eksessief, oormatig

excesso (m.) — oorskot; oormaat; gruweldaad; **excesso de peso** — oorgewig; **em**

excesso — uitermate; **os excessos arruinaram-lhe a saúde** — sy uitspattige leefwyse het sy gesondheid ondermyn

excetuar (*Bras.*) — vide: **exceptuar**
excitabilidade (*f.*) — prikkelbaarheid
excitação (*f.*) — irritasie, opwinding
excitado, -da — geprikkel, aangespoor; opgewonde
excitamento (*m.*) — aansporing; aanhitsing; irritasie; opwinding
excitante — stimulerend, prikkelend
excitar — om te prikkel, te stimuleer; om te irriteer; om aan te vuur
excitável — prikkelbaar, vatbaar vir ophitsing
exclamação (*f.*) — uitroep; **ponto** (*m.*) **de exclamação** — uitroopteken
exclamar — om uit te roep
exclamativo, -va — uitroepend
excluir — om uit te sluit (*fig.*), uit te skakel
exclusão (*f.*) — uitsluiting
exclusividade (*f.*) — uitsluitlikheid, eksklusiwiteit
exclusivismo (*m.*) — eksklusivisme, kliekgees
exclusivo, -va — uitsluitend, eksklusief
excluído, -sa — uitgesluit
excomungar — om te ekskommuniseer
excomunhão (*f.*) — ekskommunikasie
excreção (*f.*) — uitskeiding, ekskresie
excremento (*m.*) — ekskrement
excrecência (*f.*) — uitgroei
excretar — om uit te skei
excursão (*f.*) — ekskursie, uitstappie
excursionista (*m., f.*) — piekniekganger, toeris
execração (*f.*) — afsku, verfoeiing
execrar — om te verafsku
execrável — afskuwelik, verfoeilik; **um drama/romance execrável** — 'n hopelose drama/roman
execução (*f.*) — uitvoering; teregstelling; **execução de um devedor** — likwidasie; **execução das leis** — toepassing van die wet
executante (*m., f.*) — uitvoerende musikus
executar — om uit/deur te voer, toe te pas; om tereg te stel; **executar uma sentença** — om 'n vonnis te voltrek; **os actores executam bem os seus papéis** — die akteurs vertolk hul rolle goed
executável — uitvoerbaar, deurvoerbaar
executivo, -va — uitvoerend; **poder** (*m.*) **executivo** — uitvoerende mag
executor (*m.*) — voltrekker; eksekuteur
exegese (*f.*) — eksegese
exegeta (*m.*) — eksegeet
exemplar — voorbeeldig; (*subst.*) (*m.*) **exemplar**, voorbeeld

exemplificação (*f.*) — toeligting met voorbeelde
exemplificar — om met voorbeelde toe te lig
exemplo (*m.*) — voorbeeld, eksempe; les (*fig.*), waarskuwing; **a exemplo de** — in navolging van, soos; **por exemplo** — byvoorbeeld
exéquias (*f. pl.*) — begrafnis, laaste eerbewys
exequível — uitvoerbaar; wat toegepas/uitgevoer moet word
exercer — om uit te oefen; **exercer medicina** — om die geneeskunde te beoefen
exercício (*m.*) — oefening; uitoefening; boekjaar; (*mil.*) **ekstersie**; **exercício da medicina** — beoefening van die geneeskunde; **entrar em exercício** — om diens te aanvaar, werksaam te word; **fazer exercicios** — om oefeninge te doen; (*mil.*) om te ekserseer
exercitar — om te oefen; **exercitar o corpo** — om liggaamsoefeninge te doen
exército (*m.*) — leër; **exército permanente** — staande mag
exibição (*f.*) — ekshibisie, uitstalling; pronkery; **a exibição do passaporte é obrigatória** — paspoorte moet getoon word
exibicionismo (*m.*) — ekshibisionisme
exibicionista (*m., f.*) — ekshibisionis; (*adj.*) ekshibisionisties
exibir — om uit te stal; om te toon; (*fig.*) om te pronk met
exigência (*f.*) — eis, vereiste; vordering
exigente — veeleisend
exigir — om te eis, te vereis; om 'n vordering in te stel
exiguidade (*f.*) — kleinheid; beknoptheid; onbeduidendheid
exiguo, -ua — klein, gering; ontoereikend
exilar — om te verban
exílio (*m.*) — ballingskap, verbanning
exímio, -ia — hoogstaande, voortreflik
eximir — om te bevry, te onthef
existência (*f.*) — bestaan, lewe; **existência duma loja** — voorraad van 'n winkel
existencial — eksistensiële
existencialismo (*m.*) — eksistensialisme
existencialista (*m., f.*) — eksistensialis; (*adj.*) eksistensialisties
existente — bestaande
existir — om te bestaan
êxito (*m.*) — sukses; **este livro teve um grande êxito** — hierdie boek het opsprak verwek

Exmo., -ma — afkorting van **Excelentissimo, -ma**

êxodo (m.) — uittog; Exodus

exoneração (f.) — ontheffing, vrystelling; ontslag; **pedido (m.) de exoneração** — aansoek om vrystelling

exonerar — om te onthef, vry te stel; om af te dank

exorar — om te smEEK, te bid

exorbitância (f.) — buitensporigheid

exorbitante — buitensporig

exorbitar — om te oorskry

exorcismar — om duiwels uit te dryf, te ban; **exorcismar um possesso** — om 'n duiwel uit 'n besetene te dryf

exorcismo (m.) — eksorsisme, beswering, duiwelbanning

exorcista (m., f.) — besweerder, duiwelbanner

exorcizar — vide: **exorcismar**

exórdio (m.) — aanhef

exortação (f.) — aansporing; vermaning

exortar — om aan te spoor; om te vermaan

exotérico, -ca — eksoteries

exótico, -ca — eksoties, uitheems; (*coll.*) eienaardig, snaaks

exotismo (m.) — eksotisme

expandir — om uit te spreid; **expandir-se** — om uit te brei; om ver te strek

expansão (f.) — ekspansie, uitbreiding; uitsetting; **expansão do comércio** — ontwikkeling van die handel

expansionismo (m.) — ekspansiepolitiek

expansivo, -va — ekspansief; mededeelzaam

expatriação (f.) — ekspatriasie, emigrasie

expatriar — om te ekspatrieer, te emigreer

expectação (f.) — verwagting; **satisfazer à expectação** — om aan die verwagtinge te voldoen; **um rapaz de grande expectação** — 'n baie belowende seun

expectativa (f.) — waarskynlikheid; **viver na expectativa** — om in die verwagting te lewe; **estar na expectativa de nm bom emprego** — om 'n goeie pos in die vooruitsig te hê

expectoração (f.) — ekspektorasie

expectorar — om te ekspektoreer

expedição (f.) — ekspedisie; versending;

a expedição de Xerxes contra a Grécia — Xerxes se veldtog teen Griekeland

expedicionário, -ia — ekspedisie-; (*subst.*) ekspedisielid; soldaat

expediente (m.) — hulpmiddel, uitweg; administrasiekantoor; **fértil em expedientes** — vindingryk; **horas (f. pl.) de ex-**

pediente — kantoorure; **viver de expedientes** — om van skelmstreke te lewe

expedir — om te versend; om te stuur;

expedir ordens — om bevele uit te reik; **o juiz expediu o processo** — die regter het die saak bespoedig

expedito, -ta — vlot, fluks

expelir — om uit te stoot; om uit te werp;

expelir injúrias — om beledigings kwyt te raak

expender — om uiteen te sit

expensas, a... — op koste van; ten koste van

experiência (f.) — eksperiment; onder-vinding, belewenis

experiente — ervare, kundig

experimentação (f.) — proefneming

experimental — eksperimenteel; proef-

experimental — om te eksperimenteer; om te toets; om te ondervind, te beleef;

experimental sapatos/vestidos — om skoene/klere aan te pas

experto, -ta — ervare, ryp; deskundig

expiação (f.) — boetedoening

expiar — om te boet vir

expiatório, -ia — soen-; **bode (m.) expiatório** — sondebok

expiração (f.) — uitaseming; verstryking; **data (f.) de expiração** — vervaldatum

expirar — om uit te asem; om te sterf; om te verstryk

explicação (f.) — verduideliking, toeligting

explicar — om te verduidelik, toe te lig

explicatório, -ia — verduidelikend

expletivo, -va — ekspletief

explicação (f.) — verduideliking; eksplikasie; **explicação de texto** — teksontleding

explicador (m.) — privaatsent

explicar — om te verduidelik; **explicar um livro** — om 'n boek te ontleed; **explicar-se com alguém** — om sake met iemand reg te stel

explicativo, -va — verklarend

explicito, -ta — uitdruklik, eksplisiet

explodir — om te ontplof

exploração (f.) — eksplorasie, verkenning; eksplorasie, uitbuiting

explorador, -ra — ontdekings-; (*med.*) ondersoekings-, proef-; (*subst.*) (*m.*) ontdekingsreisiger, verkenner

explorar — om te eksploreer, te verken; om te eksploteer, uit te buit

explosão (f.) — ontploffing; **explosão de dor (fig.)** — algemene geweecklag

explosiva (f.) — eksplisief, plofklank

explosivo, -va — eksplisief, ontplofbaar; (*subst.*) (*m.*) plofstof; **mistura** (*f.*) **explosiva** — plofmengsel
exponente (*m.*) — eksponent; petisionaris
exponente (*m.*) — vide: **expoente**
expor — om te eksponeer, uiteen te sit; om te eksposeer, uit te stal; om bloot te lê; (*phot.*) om te belig; **expor crianças** — om kinders te vondeling te lê; **expor-se** — om jou bloot te stel
exportação (*f.*) — uitvoer, eksport
exportador (*m.*) — uitvoerder, eksporteur
exportar — om uit te voer, te eksporteer
exportável — uitvoerbaar, eksporteerbaar
exposição (*f.*) — eksposisie, tentoonstelling, uitstalling; uiteensetting; (*phot.*) beligtingstyd
expositor (*m.*) — uitstaller, tentoonsteller
exposto, -ta — geëksponeer, uiteengesit; **o prédio é exposto ao norte** — die gebou het 'n noordelike aansig
expressão (*f.*) — uitdrukking; uiting; **Groot Constantia é a expressão mais elevada do estilo holandês na Cidade do Cabo** — Groot Constantia is die beste voorbeeld van die Kaaps-Hollandse boustyl
expressar — om uit te druk, weer te gee
expressionismo (*m.*) — ekspressionisme
expressionista (*m., f.*) — ekspressionis; (*adj.*) ekspressionisties
expressividade (*f.*) — ekspressiwiteit
expressivo, -va — ekspressief, veelseggend
expresso, -sa — uitdruklik; uitgedruk; **café** (*m.*) **expresso** — ekspressokoffie; **comboio** (*m.*) **expresso** — sneltrein; **correio** (*m.*) **expresso** — spoedpos
exprimir — om uit te druk, te uiter, weer te gee; **exprimir uma opinião** — om 'n mening uit te spreek
expropriação (*f.*) — onteiening, ekspropriasie
expropriar — om te eksproprieer, te ont-eien
expugnação (*f.*) — verowering
expugnar — om te verower
expugnável — blootgestel aan verowering
expulsão (*f.*) — uitsetting, verdrywing
expulsar — om uit te sit, te verdryf
expulso, -sa — uitgesit, verdryf
expulsório, -ia — uitsit-, uitsettings-
expurgação (*f.*) — ekspurgasie; plaagbestr-yding; (*med.*) skoonmaak (van wond)
expurgar — om te suiwer; om te eks-pur-geer; (*med.*) om ('n wond) skoon te maak
expurgatório, -ia — suiwerend; **índice** (*m.*) **expurgatório** — lys van verbode boeke

expurgo (*m.*) — suiwering (ook in die politiek)
exsudação (*f.*) — afskei van vog; sweet
exsudar — om af te skei
êxtase (*m.*) — ekstase
extasiar — om in vervoering te bring; **extasiar-se** — om in ekstase te raak
extático, -ca — ekstaties
extemporaneidade (*f.*) — ontydigheid
extemporâneo, -ea — onvoorberei(d); ontydig
extensão (*f.*) — wydte, oppervlak; uitbreiding, bylyn; **por extensão** — in die breër sin
extensível — rekbaar
extensivo, -va — uitgebrei(d), ekstensief; toepaslik
extenso, -sa — wyd, uitgerei; **por extenso** — voluit
extensor, -ra — uitrek-; **músculo** (*m.*) **extensor** — strekspier, ekstensor
extenuação (*f.*) — totale uitputting
extenuante — uitputtend
extenuar — om uit te put
exterior — uiterlik, buite-; (*subst.*) (*m.*) buitekant; voorkoms; **do exterior** — van buite; **notícias** (*f. pl.*) **do exterior** — buitelandse nuus
exterioridade (*f.*) — buitekant, voorkoms; (*pl.*) uitwendige aspek
exteriorização (*f.*) — uiting
exteriorizar — om te uiter
exterminação (*f.*) — uitroeïing
exterminador, -ra — vernietigend; **anjo** (*m.*) **exterminador** — doodsengel
exterminar — om uit te roei
extermínio (*m.*) — uitroeïing, vernietiging; **guerra** (*f.*) **de extermínio** — vernietigingsoorlog
externato (*m.*) — dagskool
externo, -na — ekstern, uitwendig, uiterlik; **aluno** (*m.*) **externo** — dagskolier
exterritorialidade (*f.*) — eksterritorialiteit
extinção (*f.*) — blussing; uitsterwing
extinguir — om te blus; om uit te roei; **extinguir a sede** — om die dors te les; **extinguir-se** — om te verdof, uit te sterf; **o avô extinguiu-se calmamente** — die oupa het saggies ontslaap
extinto, -ta — uitgesterf; dof; **o extinto senhor Carlos Bento** — wyle mnr. Carlos Bento
extintor (*m.*) — blusser
extirpação (*f.*) — uitroeïing, ekstirpasie
extirpador (*m.*) — skoffelploeg
extirpar — om met wortel en tak uit te roei; om uit te delg

extorquir — om uit te pers (*fig.*); om af te dwing
extorsão (*f.*) — uitpersing (*fig.*), oordrewe eis
extorsionário, -ia — uitpers- (*fig.*); (*subst.*) (*m.*) afperser
extra — ekstra, bykomend
extracção (*f.*) — ekstraksie, ontginning; (*med.*) verwydering; **extracção da lotaria** — loting; **extracção da raiz cúbica** — kubiekworteltrekking; **homem** (*m.*) **de baixa extracção** — man van lae afkoms
extracto (*m.*) — ekstrak; uittreksel; **extracto de conta** — bankstaat
extradição (*f.*) — ekstradisie, uitlewering
extraditar — om uit te lewer
extrair — om te ekstraheer; (*med.*) om te verwyder; **extrair um dente** — om 'n tand te trek; **extrair o suco** — om die sap uit te pers; **extrair a raiz** — om die wortel te trek
extraordinário, -ia — buitengewoon, sonderling
extrato (*m.*) (*Bras.*) — vide: **extracto**
extravagância (*f.*) — buitensporigheid, uitspattigheid
extravagante — uitspattig, buitensporig
extravasar — om oor te loop
extraviar — om te mislei; om te verlei; om te verduister (*fig.*); **extraviar-se** — om af te dwaal; om weg te raak
extravio (*m.*) — verlies (van posstukke); verduistering (*fig.*); sedelike verval

extremar — om te verheerlik; **extremar-se nas letras** — om in die lettere te presteer; **extremar-se no piano** — om jou klavierspel te perfeksioneer
extrema-unição (*f.*) — heilige oliesel
extremidade (*f.*) — ekstremititeit, eindpunt; (*pl.*) ledemate
extremismo (*m.*) — ekstremisme
extremista (*m., f.*) — ekstremis
extremo, -ma — uiterste; (*subst.*) (*m.*) hoogste graad; eindpunt; **estar no extremo** — om in die uiterste nood te verkeer; **hora** (*f.*) **extrema** — laaste uur; **em extremo** — uifers
Extremo-Oriente (*m.*) — Verre Ooste
extremoso, -sa — uifers liefdevol
extrínseco, -ca — ekstrinsiek
extrospecção (*f.*) — ekstrospeksie
extroversão (*f.*) — ekstroversie
extrovertido, -da — ekstrovers
exuberância (*f.*) — weligheid; (*fig.*) uitgelatenheid
exuberante — welig, ruig; uitgelate; **estilo** (*m.*) **exuberante** — woorderyke styl
exuberar — om volop te wees
exultação (*f.*) — gejubel, jubilasie
exultante — jubelend
exultar — om te jubel
exumação (*f.*) — opgraving
exumar — om op te grawe; (*fig.*) om op te diep (*fig.*)

F

fá (*m.*) (*mus.*) — F; **fá maior** — F-majeur; **fá menor** — F-mineur; **fá sustenido** — F kruis
fã (*m., f.*) (*coll.*) — liefhebber, bewonderaar, „fan”
fábrica (*f.*) — fabriek
fabricação (*f.*) — vervaardiging
fabricante (*m., f.*) — vervaardiger, fabrikant
fabricar — om te fabriseer, te vervaardig; (*fig.*) om te bewerkstellig
fabrico (*m.*) — vervaardiging, produksie
fábril — fabriek(s)-, vervaardigend
fábula (*f.*) — fabel
fabulação (*f.*) — vertelling; versinsel
fabular — om fabels te vertel; om te lieg
fabulário (*m.*) — fabelversameling
fabulista (*m., f.*) — fabeldigter
fabuloso, -sa — fabelagtig, fabuleus; **animal** (*m.*) **fabuloso** — fabeldier

faca (*f.*) — mes; **entrar na faca** (*Bras.*) (*coll.*), **ir à faca** (*coll.*) — om onder die mes deur te loop (*coll.*); **pôr a faca aos peitos de alguém** — om die mes op iemand se keel te sit; **ter a faca e o queijo na mão** — om die hef in die hand te hê
facada (*f.*) — messteek
facalhão (*m.*) — groot mes
façanha (*f.*) — heldedaad, kordaatstuk; gruweldaad
façanheiro, -ra — heldhaftig; grootpraterig
façanhoso, -sa — wonderbaar
façanhudo, -da — nors, onvriendelik
facão (*m.*) — groot mes
faccão (*f.*) — faksie
facciosidade (*f.*), **facciosismo** (*m.*) — sek-tegees, sekteyster
faccioso, -sa — oproerig, tweedragtig; sektaries; (*subst.*) (*m.*) sektariër

face (*f.*) — gesig; (*geom.*) vlak; à/em face de — voor; **em face do mundo** — in die openbaar; **face a face** — van aangesig tot aangesig; **fazer face** — om uitsig te hê op; om die hoof te bied; **lançar à face** — om kaalkop te vertel
facécia (*f.*) — kwinkslag, grappigheid
faceirar (*Bras.*) — om opsigtig aan te trek; om gekunsteld te wees
faceirice (*f.*) — gekunsteldheid; (*Bras.*) opsigtigheid
faceiro, -ra — eenvoudig, simpel; (*Bras.*) opgesmuk
faceta (*f.*) — faset
facetar — om in fasette te slyp
faceto, -ta — grappig
fachada (*f.*) — fasade; (*fig.*) voorkoms, uiterlike
facho (*m.*) — fakkel
facial — gesig(s)-
fácies (*m.*) — gelaatsvorm
fácil — maklik
facilidade (*f.*) — maklikheid; gemak
facilimo, -ma — baie maklik
facilitar — om te vergemaklik
facinora (*m.*) — misdadiger
factício, -ia — kunsmatig
factitivo, -va — faktitief, kousatief
factivel — moontlik, doenlik
facto (*m.*) — feit; **de facto** — in feite, inderdaad; **estar ao facto de** — om vertrou te wees met; **chegar a vias de facto** — om handgemeen te raak
factor (*m.*) — faktor
factura (*f.*) — faktuur; maak, maaksel
facturar — om te faktureer, in rekening te bring
faculdade (*f.*) — fakulteit; vermoë
facultar — om te veroorloof; om oop te stel
facultativo, -va — opsioneel, fakultatief
facúndia (*f.*) — vloedigheid van spraak
facundo, -da — woorderyk; welbespraak
fada (*f.*) — fee; **contos (m. pl.) de fadas** — sprokies; **cá e lá más fadas há** — niks is volmaak nie
fadado, -da — voorbestem(d)
fadar — om voor te bestem; om te voorstel; **Deus te fade bem** — mag God jou seën
fadário (*m.*) — lot; stryd
fadiga (*f.*) — moegheid, vermoeidheid; (*pl.*) inspanning, geswoeg
fadigar — vide: **fatigar**
fadista (*m., f.*) — fadosanger; (*m.*) woestaard
fado (*m.*) — noodlot; fado
faetonte (*m.*) — koets, faëton

fagote (*m.*) — fagot; **ir aos fagotes a alguém** (*coll.*) — om iemand 'n loesing te gee
fagueiro, -ra — teer; aangenaam, strelend
fagulha (*f.*) — vonk; (*m., f.*) energieke mens
faia (*f.*) — boekenhout
faia (*m.*) — „eendstert”
faiança (*f.*) — faience (erdeware)
faina (*f.*) — werk
faisão (*m.*) — fisant
faisca (*f.*) — vonk; weerligstraal
faiscante — vonkelend, skitterend
faiscar — om te vonk; om te blits, te vonkel
faixa (*f.*) — strook; serp
fajardice (*f.*) — skelmstreek
fajardo (*m.*) — skelm
fala (*f.*) — spraak; **chegar às falas/ter falas com** — om woorde te hê (met)
falácia (*f.*) — wanindruk, wanbegrip
falador, -ra — praatsugtig; (*subst.*) babbelbek
falange (*f.*) — falanks; vinger/toonbeentjie; (*fig.*) legioen, menigte; **Falange** (*f.*) — politieke party van Generaal Franco
fangeta (*f.*) — eerste vingerlit
fanginha (*f.*) — tweede vingerlit
fangista (*m., f.*) — lid van die Spaanse Falange (politieke party)
falante — wat praat
falar — om te praat; **falar alto/baixo** — om hard/sag te praat; **falar claro** — om duidelik/reguit te praat; **falar com o coração nas mãos** — om uit die hart te praat; **falar entre dentes** — om te mompel; **falar por falar** — om te praat ter wille van praat; **falar em nome de** — om namens iemand te praat; **falar de papo** — om groot te praat; **falar à toa/falar a torto e a direito** — om onsin te praat; **dar que falar** — om aan die praat te sit
falatório (*m.*) — tonggeklap (*fig.*)
falaz — misleidend, bedrieglik
falcão (*m.*) — valk
falcatrú (*f.*) — bedrog
falciforme — sekelvormig
falcoaria (*f.*) — kuns van valkejag
falcão (*m.*) — valkenier
falda (*f.*) — onderste berghang
faldistório (*m.*) — biskop se voustoel
falecer — om heen te gaan, te sterf; **nunca vos falecerei** — ek sal julle nooit in die steek laat nie; **falece o trigo** — koring is skaars
falecido, -da — wyle; (*subst.*) oorledene

falecimento (*m.*) — heengaan, oorlyde;
falecimento de forças — gebrek aan krag
falência (*f.*) — bankrotskap, ineenstorting;
abrir falência — om jou bankrot te verklaar
falha (*f.*) — kraak; defek; gebrek; (*geol.*) breuk
falhar — om te splits, te kloof; **falhar na sua obrigação** — om jou plig te versuim; **o projecto falhou** — die plan het misluk; **o tiro falhou** — die skoot was mis
falho, -lha — defek; onvolkome; misluk; **estou falho de coragem** — dit ontbreek my aan moed
falibilidade (*f.*) — feilbaarheid
falido, -da — bankrot
falir — om bankrot te speel
falível — feilbaar
falo (*m.*) — fallus
falsário (*m.*) — vervalser
falseamento (*m.*) — vervalsing
falsear — om te mislei; om te verdraai; om vals te klink
falsete (*m.*) — falset
falsidade (*f.*) — valsheid; geveinsdheid; falsiteit (*jur.*)
falsificação (*f.*) — vervalsing; vervalste artikel; falsifikasie
falsificador (*m.*) — vervalser
falsificar — om te vervals
falso, -sa — vals; verkeerd; misleidend; **ataque** (*m.*) **falso** — skynaanval; **em falso** — te vergeefs; **jurar falso** — om meeneed te pleeg
falta (*f.*) — fout, flater; gebrek; **dar uma falta** — om afwesig te wees; **fazer falta** — om te ontbreek; **sem falta** — beslis; **sentir a falta de** — om te mis
faltar — om te ontbreek; **faltar a** — om te versuim; **faltar a alguém** — om iemand in die steek te laat; **faltar à aula** — om stokkies te draai
falto, -ta — wat ontbreek (aan); sonder; **falto de honra** — eerloos
falua (*f.*) — rivierboot
fama (*f.*) — roem; **ter fama de** — om bekend te staan as; **é fama que** — dit is bekend dat; **cria fama e deita-te a dormir** — moenie op jou louere rus nie
famelga (*m., f.*) (*coll.*) — familie
famélico, -ca — uitgehonger
famigerado, -da — beroemd; berug
familia (*f.*) — gesin; familie
familiar — bloedverwant; familie-; ver-troud

familiaridade (*f.*) — vertrouwdheid; intimiteit
familiarizar — om vertrouwd te maak
faminto, -ta — uitgehonger; **faminto de glória** — eersugtig
famoso, -sa — beroemd, fameus
fâmulô (*m.*) — famulus, gediensstige
fanar — om te verwelk
fanático, -ca — fanatiek, fanaties; (*subst.*) (*m.*) fanatikus
fanatismo (*m.*) — fanatisme
fanatizar — om op te sweep
fancaria (*f.*) — tekstielwinkel; **obra** (*f.*) **de fancaria** — knoeiwerk
fandango (*m.*) — fandango
fandangueiro (*m.*) — fandango-danser
fanfarra (*f.*) — fanfare
fanfarrão (*m.*) — windmaker; (*adj.*) groot-praterig
fanfarrear — om windmakerig te wees
fanfarrice (*f.*) — windmakerigheid
fanfarronada (*f.*) — pralery, windmakery
fanfarronar — om windmakerig te wees, groot te praat
fanhoso, -sa — wat deur die neus praat
fanico (*m.*) — splinter, skerf; **andar no fanico** (*coll.*) — om los werkies te doen; om rond te loop (*fig.*); **ter um fanico** — om die stuipe te kry (*fig.*)
faniqueiro (*m.*) (*coll.*) — los werker
fanqueiro (*m.*) — tekstielwinkelier
fantasia (*f.*) — fantasie, verbeeldingskrag; gril, gier; (*Bras.*) fantasiekkostuum
fantasiador, -ra — fantasieryk; (*subst.*) fantas
fantasiar — om uit te dink, te versin; om te improviseer; **fantasiar-se** (*Bras.*) — om jou te masker
fantasioso, -sa — verbeeldingryk
fantasista — grillig
fantasma (*m.*) — spook, fantasma
fantasmagoria (*f.*) — fantasmagorie, tower-beeld
fantasmagórico, -ca — fantasmagories, skyn-
fantástico, -ca — fantasties; onwerklik
fantochada (*m.*) — poppespel; (*fig.*) ver-spottigheid
fantoche (*m.*) — marionet
faqueiro (*m.*) — eetgerei, messegoed
faquir (*m.*) — fakir
faquista (*m., f.*) — messteker
farândola (*f.*) — Provensaalse dans; (*coll.*) boewebende
faraó (*m.*) — Faraó
faraónico, -ca — Faraonies
farda (*f.*) — uniform, drag; **livrei; farda de serviço** — diensuniform

fardagem (f.) — bondels
fardamenta (f.) (Bras.), **fardamento** (m.) — uniform, skooldrag
fardar — om van 'n uniform te voorsien;
fardar-se — om jou uniform aan te trek
fardeta (f.) — diensuniform
fardo (m.) — bondel; (fig.) las
farejar — om te snuffel; om te besnuffel;
 (fig.) om 'n voor gevoel te hê
farelo (m.) — semels
farfalhada (f.) — gesuis; lawaai; (fig.) twak
farfalhar — om te suis; om te druis; (fig.) om twak te praat
farfalhudo, -da — oorlade, geswolle
faringe (f.) — keel(holte)
faringite (f.) — keelontsteking
farinha (f.) — meel(blom); **não fazer farinha com** — om geen hond haaraf te maak nie; **ser da mesma farinha** — om op dieselfde lees geskoei te wees
farinhento, -ta — melerig
farisaico, -ca — farisees; Farisees
fariseu (m.) — Fariseër; fariseër, huigelaar
farmacêutico, -ca — aptekers-, farmaseuties; (subst.) (m.) apteker
farmácia (f.) — apteek; aptekerswese, farmasie
farmacologia (f.) — farmakologie
farmacopeia (f.) — farmakopee, resepteboek vir aptekers
farnel (m.) — padkos
faro (m.) — reuksin (van diere)
farofa (f.) (Bras.) — Brasiliaanse krummelpap van maniok; (coll.) beuselagtigheid, twak
farofeiro, -ra — grootpraterig
farófia (f.) — meringue; (fig.) beuselagtigheid; kafpraatjies
farol (m.) — vuurtoring; kopligh; ligbaken;
farol de posição — parkeerlig, posisie-
 lig; **fazer farol** — om te spog
faroleiro (m.) — vuurtoringwagter; (coll.) grootbek
farolim (m.) — liggie, parkeerliggie
farpa (f.) — weerhaak; hekelnaald; steekpen vir stiergeveg; **farpa de madeira** — houtsplinter
farpado, -da — van weerhake voorsien;
arame (m.) **farpado** — doringdraad; **lingua** (f.) **farpada** — gesplete tong; (fig.) feeks
farpão (m.) — harpoen; spies
farpar — om van weerhake te voorsien; om te verskeur
farpear — om die stier met die steekpenne te tart
farra (f.) — fuifparty; **fazer farra** — om jolyt te maak

farraparia (f.) — hoop lappe/vodde
farrapo (m.) — lap; (pl.) vodde
farrear — om te jol
farroupilha (m., f.) — boemelaar
farrusco, -ca — vol roet
farsa (f.) — klug
farsada (f.) — paskwil
farsalhão (m.) — swak klug
farsante (m., f.) — klugspeler; grapmaker, kansvatter
fartar — om te stil, te les, te versadig; om te vervul; om te walg
farto, -ta — sat; versadig; **farto de** — siek en sat vir; **casa** (f.) **farta** — goed voorsiene huis; **terreno** (m.) **farto** — vet grond; à **farta** — volop
fartura (f.) — oorvloed; Portugese pannekoek
fasciculo (m.) — aflewering, deel
fascinação (f.) — betowering, bekoring, fassinering
fascinador, -ra, **fascinante** — fassinerend, boeiend
fascinar — om te fassineer, te boei, te betower
fascismo (m.) — Fascisme
fascista (m., f.) — Fascis; (adj.) Fascisties
fase (f.) — fase, stadium
fasquia (f.) — lat
fasquiar — om in latte te saag
fastidioso, -sa — vervelig, lastig
fastiento, -ta — aptytloos; smaakloos, onaantreklik
fastigio (m.) — nok; **no fastigio da glória** — op die toppunt van roem
fastio (m.) — aptytloosheid; weersin
fasto (m.) — weelde
fastos (m. pl.) — annale
fastoso, -sa, **fastuoso**, -sa — weelderig
fatal — fataal, noodlottig; **mulher** (f.) **fatal** — verleidster
fatalidade (f.) — fataliteit, noodlottigheid
fatalismo (m.) — fatalisme
fatalista (m., f.) — fatalis; (adj.) fatalisties
fateixa (f.) — werpanker
fatia (f.) — sny; **do pão do nosso compadre grossa fatia ao nosso afilhado** — anderman se rieme is breed
fatídico, -ca — onheilspellend, onheil-
fatigado, -da — moeg
fatigante — vermoeiend
fatigar — om moeg te maak, te vermoei;
fatigar-se — om moeg te word
fatitivo, -va (Bras.) — vide: factitivo
fato (m.) — pak (klere); trop skape/bokke;
fato de banho — swemklere, baai broek;
fato de ver a Deus — kerkklere; o la-

vrador deslocou-se com todo o seu fato — die boer het met hawe en goed verhuis

fato (m.) (Bras.) — vide: **facto**

fator (m.) (Bras.) — vide: **factor**

fatuidade (f.) — selfvoldaanheid

fátuo, -ua — selfvoldaan; onkundig, onnosel

fatura (f.), faturar (Bras.) — vide: **factura, facturar**

fauce (f.) — keelholte; (*pl.*) bek

faúlha (f.) — vide: **fagulha**

fauna (f.) — fauna, dierewêreld, dierebevolking

fauno (m.) — bosgod

fausto, -ta — gunstig; (*subst.*) (*m.*) prag, weelde; **aniversário (m.) fausto** — fees- telike herdenking; **época (f.) fausta** — voorspoedige tydvak

fautor (m.) — voorstander

fava (f.) — boerboontjie; **apauhar uma fava preta** — om nie (daarin) te slaag nie; **são favas contadas** — doodseker; **vá/vai à fava! (coll.)** — gaan bars, man!

faval (m.) — boerboontjieland; **ir ao faval a alguém (coll.)** — om iemand 'n loesing te gee

favela (f.) (Bras.) — plakkersdorp, krot- buurt

favo (m.) — heuningkoek

favor (m.) — guns; **a favor de** — ten gunste van; **dever favores a alguém** — om iemand dank verskuldig te wees; **entrada (f.) de favor** — komplimentêre kaartjie; **estar no favor de** — om by iemand in die guns te staan; **fazer um favor a** — om 'n guns te bewys; **por favor/se faz favor** — asseblief; **recebi o seu favor de 15 de Fevereiro** — ek erken ontvangs van u brief van 15 Februarie

favorável — gunstig, voordelig; gunstig gesind

favorecer — om te begunstig; om te ondersteun; **favoreça-me com a sua ausên- cia** — gaan asseblief weg

favorita (f.) — minnares, lieflingsvrou

favoritismo (m.) — voortrekkery, boetie- boetiebesigheid

favorito, -ta — lieflings-, geliefkoosde; (*subst.*) (*m.*) gunsteling

faxina (f.) — binnediens (*mil.*); **estar de faxina** — om op diens te wees

faxineiro (m.) — soldaat op binnediens

fazenda (f.) — materiaal, stof; (*Bras.*) plaas; **Fazenda Nacional** — Staatseou- rier; Beheerraad van Staatseiendom

fazendeiro (m.) (Bras.) — boer

fazendola (f.) (Bras.) — plasie

fazer — om te doen; om te maak; **fazer cair/rir/sofrer, etc.** — om te laat val/ lag/ly, ens.; **fazer água** — om te lek; **fazer a barba** — om te skeer; **fazer bem** — om goed te doen; **fazer um brinde** — om 'n heildronk in te stel; **fazer caretas** — om gesigte te trek; **fazer cócegas** — om te kielie; **fazer compaixão** — om medelye te wek; om betreurenswaardig te wees; **fazer com- pras** — om inkopies te doen; **fazer uma conta** — om 'n rekening uit te maak; om te reken; **fazer de conta que** — om voor te gee dat; **fazer escala** — om ('n hawe) aan te doen; **fazer espécie** — om agterdog te wek; **fazer um exame** — om 'n eksamen af te lê; om te onder- soek; **fazer falta** — om te ontbreek; **fazer ferro** — om te erger; **fazer festas** — om te streel, te liefkoos; **fazer fogo** — om te vuur, los te brand; **fazer frente a** — om te trotseer, die hoof te bied; **fazer inveja** — om afguns te wek; **fazer juramento** — om te sweer; om 'n eed af te lê; **fazer mal** — om sleg te doen, te mishandel; **o vinho verde faz-me mal** — die jong wyn is sleg vir my; **fazer muito caso de** — om 'n ophef te maak van; **fazer pouco caso de** — om gering te ag; **fazer uma oferta** — om 'n geskenk te gee; om te tender; om 'n aanbod te maak; **fazer de parvo/fazer- se parvo** — om jou dom te hou; **fazer as pazes** — om vrede te maak/te sluit; **fazer em pedaços** — om stukkend te skeur, flenters te breek; **fazer por** — om te probeer, te poog; **fazer pouco de** — om uit te lag; **fazer quarentena** — om onder kwarantyn te wees; **fazer sal- tar** — om op te blaas, te laat ontplof; **fazer sentinela** — om brandwag te staan; **fazer das suas** — om stout te wees; **fazer troça de** — om te bespot, gek te skeer met; **fazer-se à vela** — om onder seil te gaan, te vertrek; **fazer uma visita** — om te kuier; **que tempo faz?** — hoe is die weer?; **faz calma/calor/claro/es- curo/frio/lua/sol/vento/trovoada** — dit is bladstil / warm / mooiweer / donker / koud/ maanlig/sonnig/winderig/stormagtig; **faz chuva** — dit reën; **faz bom/mau tempo** — dit is mooi/slegte weer; **faz um tem- po péssimo** — die weer is ellendig; **faz fumo** — dit rook; **faz-se tarde** — dit word laat

fazível — doenlik, uitvoerbaar
faz-tudo (m.) — man van baie ambagte; algemene werksman, faktotum
fé (f.) — geloof; **dar fé** — om op te merk; **dar fé a** — om te glo; **jurar fé** — om trou te sweer; **ter fé em** — om te vertrou, vertrou te hê in; om te glo in; **à falsa fé** — verraderlik; **de boa fé/de má fé** — te goeder trou/te kwader trou
fealdade (f.) — lelikheid
febo (m.) — songod
febra (f.) — lekker happie vleis; **ela é uma boa febra** (coll.) — sy is 'n lekker ding
febrão (m.) — hoë koors
febre (f.) — koors; **febre amarela** — geelkoors; **a febre do lucro rápido** — geldgierigheid
febricitante — koorsig
febrifugo (m.) — koorsmiddel; (adj.) koorsdrywend
febril — koorsig, koorsagtig
fecal — fekalies, fekaal
fechado, -da — toe; **automóvel** (m.) **fechado** — sedan(motor); **homem** (m.) **fechado** — geslote man
fechadura (f.) — slot
fechar — om toe te maak, te sluit; **fechar a luz** — om die lig af te skakel; **fechar um negócio** — om 'n saak te beklink; **fechar os olhos** — om die oë te sluit; om te sterf; **fechar a sete chaves** — om agter slot en grendel te sit; **fechar a torneira** — om die kraan toe te draai; **fechar a boca a alguém** — om iemand die mond te snoer
fecho (m.) — slot, slotgedeelte
fécula (f.) — stysel
fecundação (f.) — bevrugting
fecundador, -ra, fecundante — bevrugter
fecundar — om te bevrug
fecundez (f.), **fecúndia** (f.), **fecundidade** (f.) — vrugbaarheid
fecundo, -da — vrugbaar; (fig.) vindingryk
fedelho (m.) — snuiter
fedentina (f.), **fedentinha** (f.) — stank
feder — om te stink; **já me fedem tantos pedidos** — ek is siek en sat vir die baie versoeke
federação (f.) — federasie
federado, -da — gefedereer(d)
federal — federaal; **estado** (m.) **federal** — bondstaat
federalismo (m.) — federalisme
federar — om te federeer
fedor (m.) — stank
fedorento, -ta — stinkend

feição (f.) — gelaatstrek; manier; **à feição de** — in ooreenstemming met; **de feição que** — so... dat; **encontrei-o hoje de feição para lhe falar no negócio** — ek het hom vandag in die regte luim aangetref om die saak te bespreek; **o tempo está de boa feição** — die weer lyk goed
feijão (m.) — boontjie; **feijão verde/feijão carapato** — groenboontjie
feijoada (f.) — Brasiliaanse boontjiegereg
feijoal (m.) — boontjieland
feijoeiro (m.) — boontjieplant
feio, -ia — lelik
feira (f.) — opelug mark; skou; **feira da ladra** — vlooiemark
feirante (m., f.) — jaarmarkhandelaar
feirar — om markhandel te dryf
feita (f.) — geleentheid; manier; **desta/daquela feita** — so, daardeur
feiticaria (f.) — toorkuns; (fig.) bekoring
feiticeira (f.) — townares; (fig.) bekoorlike vrou
feiticeiro (m.) — toordokter; townenaar
feiticismo (m.) — fetisjisme
feiticista (m., f.) — fetisjis; (adj.) fetisjisties
feitiço (m.) — toordery; fetisj; (fig.) bekoring; **volta-se o feitiço contra o feiticeiro** — wie vir iemand 'n gat graaf, val self daarin
feitio (m.) — temperament; snit (van kleure), vorm; ontwerp
feito (m.) — daad; **feito de armas** — heldedaad
feito, -ta — gedoen, gemaak; **homem** (m.) **feito** — volwassene; **negócio** (m.) **feito** — beklinkte saak; **que é feito de Joaquim?** — wat het van Joachim geword?
feitor (m.) — voorman; plaasbestuurder
feitoria (f.) — handelsnederstelling, faktory
feixe (m.) — bondel, bossie; (fig.) spul
fel (m.) — gal; (fig.) bitterheid
feldspato (m.) — veldspaat
felicidade (f.) — geluk, geluksaligheid
felicitação (f.) — gelukwensing, felisitasie
felicitar — om geluk te wens, te felisiteer; **felicitar-se de/com** — om in jou skik te wees met
felino, -na — katagtig; (fig.) listig, verraderlik
feliz — gelukkig, salig; geslaagd(d); **de feliz memória** — in tere herinnering
felizardo (m.) (coll.) — gelukskind
felonia (f.) — troubreuk, skurkery
felpa (f.) — pluus, dons
felpudo, -da — donserig, wollerig; **tapete** (m.) **felpudo** — langhaarmat

feltro (*m.*) — vilt
fêmea (*f.*) — wyfie
femeeiro (*m.*) — vrouegeek
fementido, -da — verraderlik, ontrou
feminil — vroulik
feminilidade (*f.*) — vroulikheid
feminino, -na — vroulik
feminismo (*m.*) — vrouebeweging, feminisme
feminista — feministies; (*subst.*) feminis
femoral — dy-, femoraal
fémur (*m.*) — dybeen, femur
fenda (*f.*) — kraak, bars, skeur; gleufvenster
fender — om te splits, te kloof; (*fig.*) om te klief, te deurploeg; **fender-se** — om te bars
fenecer — om weg te sterf, te vergaan
fenecimento (*m.*) — einde; sterwe
Fenícia (*f.*) — Fenicië
fenício, -ia — Fenicies; (*subst.*) Feniciër
fénico, -ca — fenol
fénix (*f.*) — feniks
feno (*m.*) — hooi
fenol (*m.*) — fenol
fenomenal — fenomenaal, merkwaardig
fenómeno (*m.*) — fenomeen, verskynsel; wonder
fenomenologia (*f.*) — fenomenologie
fera (*f.*) — roofdier; (*fig.*) wreedaard
fêretro (*m.*) — doodkis; begrafnis
fereza (*f.*) — weedheid
féria (*f.*) — (weeklikse) loon
feriado (*m.*) — openbare vakansiedag
férias (*f. pl.*) — vakansie; **dia** (*m.*) de férias — verlofdag, vakansiedag; férias grandes — lang vakansie
ferida (*f.*) — wond; **tocar na ferida/pôr o dedo na ferida** — om die vinger op die wond te lê
feridade (*f.*) — vide: fereza
ferido, -da — gewond; (*subst.*) (*m.*) gewonde, beseerde
ferimento (*m.*) — wond, besering; verwonding
ferir — om te wond, te beseer; om te krenk
fermentação (*f.*) — fermentasie, gisting
fermentar — om te fermenteer, te gis; (*fig.*) om te broei
fermento (*m.*) — ferment, gisstof; **fermento em pó** — bakpoeier
fero, -ra — weed
ferocidade (*f.*) — wildheid, weedheid
feroz — wild, weed, fel
ferrabrás (*m.*) — grootprater

ferrado, -da — beslaan; **sapato** (*m.*) **ferrado** — Europese bergstewel; **estar ferrado no sono** — om soos 'n klip te slaap
ferradura (*f.*) — hoefyster
ferragem (*f.*) — ysterwerk; hoefbeslag; **loja** (*f.*) de ferragem — winkel vir ysterware
ferrão (*m.*) — angel
ferrar — om te beslaan; **ferrar calotes** — om skuld aan te gaan; **ferrar com alguém no chão** — om iemand neer te gooi; **ferrar os dentes** — om die tande in te slaan; **ferrar o galho** (*coll.*) — om te dut; **ferrar petas** — om te lieg; **ferrar com alguém na prisão** — om iemand in die tronk te stop; **ferrar no sono** — om vas aan die slaap te raak
ferraria (*f.*) — ysterwerk; smidswinkel
ferreiro (*m.*) — smid; ysterhandelaar
ferrenho, -nha — hardvogtig
férreo, -ea — yster-; staalhard; **água** (*f.*) férrea — ysterhoudende water; **via** (*f.*) férrea — treinspoor, spoorlyn
ferrete (*m.*) — brandyster; (*fig.*) brandmerk
ferretear — om te brandmerk; (*fig.*) om diep te tref
ferrinhos (*m. pl.*) — triangel
ferro (*m.*) — yster; swaard; **caminhos** (*m. pl.*) de ferro — spoorweë; **ferro batido/forjado** — smee-yster; **ferro de engomar/ferro de passar** — strykkyster; **fazer ferro** — om te erger; **malhar em ferro frio** — om jou tyd te mors; **pôr a ferros** — om in kettings te slaan; **a ferro e fogo** — met alle mag; **quem com ferro mata, com ferro morre** — wie die swaard trek, sal deur die swaard val
ferroada (*f.*) — steek
ferrolho (*m.*) — grendel
ferroso, -sa — yster-
ferro-velho (*m.*) — handelaar in tweede-handse goedere
ferrovia (*f.*) — spoorweg
ferroviário, -ia — spoorweg; (*subst.*) (*m.*) spoorwegwerker
ferrugem (*f.*) — roes; roet
ferrugento, -ta — verroes
ferruginoso, -sa — ysterhoudend; roeskleurig
fértil — vrugbaar
fertilidade (*f.*) — vrugbaarheid
fertilização (*f.*) — vrugbaarmaking; bemesting
fertilizante — bevruggend; (*subst.*) (*m.*) misstof
fertilizar — om vrugbaar te maak; om te bemes
férula (*f.*) (*obs.*) — tugroede; **ter férula** (*fig.*) — om outoritêr op te tree; **sob a**

fêrula do marquês de Pombal nasceu a indústria portuguesa — onder die outo-ritêre bewind van die markgraaf Pombal het die Portugese nywerheid ontstaan

fervadoiro (m.), fervedouro (m.) — bor-
reling; (*fig.*) rusteloosheid; **Beira é um
fervadoiro de mosquitos** — Beira is 'n
kookpot van muskiete

fervadura (f.) — vide: **fervura (f.)**

fervente — kokend; (*fig.*) borrelend, vurig;
mar (m.) fervente — onstuimige see

fervor — om te kook, te borrel; om te
brand (*fig.*)

fêrvido, -da — brandend (*fig.*), vurig

fervor (m.) — gloed (*fig.*); geesdrif, ywer
fervoroso, -sa — ywerig, geesdriftig

fervura (f.) — kook; (*fig.*) wcrweling; **dei-
tar água na fervura** — om olie op die
water te gooi

festa (f.) — fees, feesdag, partytjie; **festa
brava** — stiergeveg; **festa rija** — fuif-
party; **fazer festas** — om te stree, te
leefkoos; **vestido (m.) de festa** — beste
klere; **ele está vestido de festa** — hy is
swierig uitgevat

festança (f.) — volksfees

festão (m.) — blommerangskikking; kroon-
lys

festeiro (m.) — deelnemer aan 'n religieuse
optog

festejar — om te vier; om geluk te wens

festejo (m.) — viering

festim (m.) — feesmaal

festival (m.) — feesdag, feestyd; **Festival
de Cannes** — Filmfees te Cannes

festividade (f.) — feestelikheid; feesvreug-
de; kerklike fees

festivo, -va — feestelik; **dia (m.) festivo**
— openbare feesdag

fetal — fetaal

fetich (m.), fetichismo (m.) — vide: **fei-
tiço, feiticismo**

fétido, -da — stinkend

feto (m.) — fetus

feto (m.) — varing

feudal — feodaal, leen-
feudalidade (*f.*) — feodaliteit

feudalismo (m.) — feodalisme, leenstelsel

feudatário, -ia — leenpligtig; (*subst.*) (*m.*)
leenman

feudo (m.) — leengoed, leen

Fevereiro (m.) — Februarie

fez (m.) — fes

fezes (f. pl.) — fekalieë, stoelgang; **fezes
sociais** — skuim (*fig.*); **esgotar o cálice
da amargura até às fezes** — om die kelk
van bitterheid tot die moeder te ledig

fiação (f.) — spinnery; wewery

fiacre (m.) — huurkoets

fiada (f.) — ry

fiado, -da — gespin; op skuld verkoop;
vol vertrou; (*subst.*) (*m. pl.*) krediet-
verkope; **a fiado** — op skuld; **conversa
(f.) fiada (coll.)** — twakpraatjies

fiador (m.) — borg

fiambre (m.) — ham

fiança (f.) — waarborg; borgtog

fiandeira (f.) — weefster; spinster

fiapo (m.) — dun garing; **tirar um fiapo
(Bras.) (coll.)** — om 'n blik te werp

fiar — om op krediet te verkoop; om toe
te vertrou; **fia-te na Virgem e não cor-
ras** — om net te bid, help nie

fiar — om te spin; **fiar uma intriga** —
om 'n intrige te weef; **isso fia mais fino**
— daar moet ons lig loop

fiasco (m.) — fiasko

fibra (f.) — vesel; **tocar-lhe nas fibras sen-
síveis** — om aan 'n teer plekkie te raak
(*fig.*)

fibrina (f.) — fibrien

fibrinoso, -sa — fibrien-

fibroso, -sa — fibreus, veselig

ficar — om te wees; om te word; om te
bly; **ficar bem/mal no exame** — om in
die eksamen te slaag/te druipe; **o vestido
fica bem a Maria** — die rok staan
Maria goed; **ficar em águas de bacalhau**
— om deur die mat te val; **ficar em
casa** — om tuis te bly; **ficar em paz** —
om gemoedsrus te hê; **ficar para tia** —
om op die rak te sit (*fig.*); **ficar sem
dinheiro/amigos** — om alle geld/vriende
te verloor; **ficar solteiro/-ra** — om on-
getroud te bly; **fico-me por aqui** —
hiermee sal ek volstaan; **ficar-se na casca**
— om nooit iets te bereik nie; **fica-te
com Deus** — God sy met jou; **em que
ficamos?** — en wat nou?; **essa cá me
fica** — dit sal bly steek; **ek sal dit/jou
onthou**; **isso fica para amanhã** — môre
is nog 'n dag; **aquela noite ficámos em
Pretória** — ons het daardie nag in Pre-
toria oorgebly

ficção (f.) — versinsel, fiksie; **ficção cien-
tífica** — wetenskaplike toekomsroman;
literatura (f.) de ficção — romanlitera-
tuur

ficha (f.) — (katalogus)kaartjie; speelmunt

fichário (m.) (Bras.), ficheiro (m.) — kata-
logus

fictício, -ia — fiktief, denkbeeldig

fidalgo, -ga — van adellike geboorte;
(*subst.*) edelman, edelvrou

fidalgote (*m.*) — klein edelman
fidalguia (*f.*) — adel, adelstand
fidalguice (*f.*) — kastige adel; aanstellerigheid

fidedigno, -*na* — vertrouenswaardig
fideicomissário (*m.*) — fideicommissarius; (*adj.*) fideikommisêr

fideicomisso (*m.*) — fideikommis
fidelidade (*f.*) — getrouheid; klankgetrouheid; **jurar fidelidade** — om trou te sweer

fidelíssimo, -*ma* — baie getrou; **Sua Majestade Fidelíssima** — titel deur die Pous aan die konings van Portugal verleen

fidúcia (*f.*) — waaghalsigheid
fiduciário, -*ia* — fidusiêr, vertrouens-; **circulação** (*f.*) **fiduciária** — papiergeld
fieira (*f.*) — ry, reeks; ertsaar; **passar à fieira** — om noukeurig na te gaan

fiel — getrou; (*subst.*) (*m.*) opsiener; (*pl.*) gelowiges; **o fiel amigo** (*fig.*) — kabeljou; **fiel de armazém** — magasynmeester; **fiel da balança** — skaalwyser
fifia (*f.*) — kraak (in die stem), vals noot
figa (*f.*) — vyteken (duim tussen eerste twee vingers); **fazer figas** — om onheil af te weer; **não vale uma figa** — dit is niks werd nie

figadal — lewer-; **inimigo** (*m.*) **figadal** — aartsvyand

figado (*m.*) — lewer; **óleo** (*m.*) **de figado de bacalhau** — lewertraan; **ter maus figados** (*fig.*) (*coll.*) — om 'n slegte karakter te hê

figo (*m.*) — vy

figueira (*f.*) — vyeboom

figueira-brava (*f.*) — wildevy

figueiral (*m.*) — vyeboord

figura (*f.*) — figuur; **figura da proa** — boegbeeld; **fazer boa/má figura** — om 'n goeie/slegte indruk te maak; **ir à figura a alguém** (*coll.*) — om iemand 'n drag slae te gee; **o cavaleiro da triste figura** — Don Quichot

figurado, -*da* — oordragtelik, figuurlik

figurante (*m., f.*) — figurant

figurão (*m.*) — opgeblase kêrel; skelm

figurar — om voor te kom, te verskyn;
figurar de rico — om jou as ryk uit te gee

figurativo, -*va* — figuurlik, figuratief

figurino (*m.*) — modetekening; modetydskrif

fila (*f.*) — ry; **cão** (*m.*) **de fila** — waghond; **chefe** (*m.*) **de fila** — leier

filadelfiense — van Philadelphia; (*subst.*) inwoner van Philadelphia

filamento (*m.*) — filament, draad

filantropia (*f.*) — filantropie

filantrópico, -*ca* — filantropies

filantropo (*m.*) — filantroop

filar — om te pak, te gryp

filária (*f.*) — spoelwurm, draadwurm

filarmónica (*f.*) — blaasorkes

filarmónico, -*ca* — filharmonies

filatelia (*f.*) — filatelie

filatelista (*m., f.*) — filatelis

fileira (*f.*) — ry, tou; **cerrar fileiras** — om die geleedere te sluit; **pau** (*m.*) **de fileira** — nokbalk; **sair das fileiras** — om die leër te verlaat

filete (*m.*) — filet; skroefdraad; (*typ.*) groeperingslyn

filha (*f.*) — dogter

filhar — om gevange te neem; om te verower

filharada (*f.*) — kroos

filho (*m.*) — seun; **Filho do Homem** — Seun van die Mens; **filho natural/bastardo** — onegte kind

filhó(*f.*), **filhós** (*f. pl.*) — soort koeksister

filiação (*f.*) — name van ouers; aansluiting (by politieke party)

filiado, -*da* — ingelyf; (*subst.*) lid

filial — filiaal, kinderlik; (*subst.*) (*f.*) filiaal, tak

filiar — om ('n kind) aan te neem; **filiar-se** — om aan te sluit; om te ontstaan

filigrana (*f.*) — filigraan

filípica (*f.*) — filippika, heftige strafrede

filipino, -*na* — Filippyns; m.b.t. die konings Philip van Spanje en Portugal; (*subst.*) inwoner van die Filippyne

filisteu, -*téia* — Filistyns; brutaal; (*subst.*) Filistyn; (*m.*) brutale vent

filmagem (*f.*) — verfilming, filmopname

filmar — om te verfilm, op te neem

filme (*m.*) — rolprent, film

filó (*m.*) (*Bras.*) — tulle

filologia (*f.*) — filologie

filólogo (*m.*) — filoloog

filomela (*f.*) — nagtegaal

filosofar — om te filosofer

filosofia (*f.*) — filosofie, wysbegeerte

filosófico, -*ca* — filosofies

filósofo (*m.*) — filosoof, wysgeer

filoxera (*f.*) — filloxa, druifluis

filtração (*f.*) — filtrasie

filtrar — om te filtreer

filtro (*m.*) — filter

filtro (*m.*) — liefdesdrank, toordrank

fim (*m.*) — end, einde; doel; **fim de semana** — naweek; **a fim de** — om te; **a fim de que** — sodat; **por fim** — op-

laas, uiteindelik; **pôr fim à vida** — om jou lewe te neem; **os fins justificam os meios** — die doel heilig die middel
fimbria (*f.*) — soom
finado (*m.*) — oorledene, gestorwene; **dia** (*m.*) **de finados** — Allersieledag
final — finaal; (*subst.*) (*m.*) finale; (*f.*) eindwedstryd, finaal; **proposição** (*f.*) final — bysin van doel
finalidade (*f.*) — doelwit
finalista (*m., f.*) — finalis
finalizar — om te voltooi, af te handel, te beklink
finanças (*f. pl.*) — finansies
financeiro, -ra — finansieel; (*subst.*) (*m.*) finansier
financiamento (*m.*) — finansiering
financiar — om te finansier
finar — om tot 'n einde te kom; **finar-se** — om te sterf; **finar-se por** — om te hunker na
finca-pé (*m.*) — vasbeslotenheid; **fazer finca-pé em** — om aan te dring op; om jou voet dwars te sit
finçar — om in die grond te steek, vas te skop; **finçar-se** — om voet by stuk te hou
findar — om af te handel, af te rond
findo, -da — beëindig, afgerond
finiza (*f.*) — fynheid; **agradeço as suas finezas** — ek waardeer u vriendelikheid; **faça a fineza de entrar** — kom gerus binne
findigo, -da — vals, geveins(d), huigelagtig
findor (*m.*) — simulant, nabootser
fingimento (*m.*) — aansittery
fingir — om voor te gee, voor te wend; **fingir-se doente** — om siek te speel; **fingir-se ignorante** — om jou dom te hou
finito, -ta — eindig
finlandês, -desa — Fins; (*subst.*) Fin; (*m.*) Fins (taal)
fino, -na — fyn; (*fig.*) skerpsinnig, beskaafd; **fino como um coral** — fyn van aanvoeling; **beber do fino** — om ingewy te wees (*fig.*) om styl te hê (*coll.*) **fazer-se fino** — om slimjan te wees
finório, -ia — skelm, slu; (*subst.*) tweegatjakkals (*fig.*)
finta (*f.*) — skynbeweging, voorwendsel
fintar — om te fop
finura (*f.*) — fynheid; skerpsinnigheid
fio (*m.*) — draad, lyn; **fio de água** — stroompie water; **fio de azeite** — straal-tjie olyfolie; **fio da navalha** — snykant van die lem; **fio de pérolas** — pèrel-snoer; **passar ao fio da espada** — om met die swaard te dood; **perder o fio à**

meada — om die draad te verloor; **a fio** — agtereen; **de fio a pavo** — van begin tot einde; van voor tot agter; **a sua vida estava por um fio** — sy lewe hang aan 'n draadjie
fiorde (*m.*) — fjord
firma (*f.*) — handelsnaam; firma; **reconhecer a firma** (*Bras.*) — om 'n handtekening te beëdig
firmamento (*m.*) — firmament, hemelgewelf
firmar — om te verstewig, vas te maak; om te grond; **firmar um contrato** — om 'n kontrak aan te gaan; **firma-te bem no que te digo** — volg nou mooi wat ek vir jou sê; **Burton firmou-se no cinema** — Burton het in die rolprent-wêreld naam gemaak
firme — vas, stewig; vasbeslote; **a pé firme** — rotsvas; **falar num tom firme** — om ferm te praat
firmeza (*f.*) — stewigheid; standvastigheid; **falar com firmeza** — om ferm te praat
fiscal (*m.*) — fiskaal; (*adj.*) fisikaal, belasting(s)-
fiscalização (*f.*) — kontrole, toesig
fiscalizar — om toesig te hou oor
fisco (*m.*) — fiskus, staatskas; ontvanger van inkomste
figa (*f.*) — rek (met mikstok); gleufvenster; visspeer; **abrir uma figa da porta** — om die deur op 'n skreef oop te maak
figar — om ('n vis) te speel; om te snap; **figar uma notícia** — om 'n nuusbrokkie op te raap
física (*f.*) — fisika
físico, -ca — fisies, liggaamlik; (*subst.*) fisikus; (*m.*) liggaamsbou, voorkoms
fisiologia (*f.*) — fisiologie
fisiólogo (*m.*) — fisioloog
fisionomia (*f.*) — fisionomie
fisionómico, -ca — fisionomies
fisionomista (*m., f.*) — fisionoom, gelaatkundige; **ele é um bom fisionomista** — hy het 'n goeie geheue vir gesigte
fisioterapia (*f.*) — fisioterapie
fissil — kloofbaar, splytbaar
fissura (*f.*) — bars, skeur
fistula (*f.*) — fistel
fita (*f.*) — band; filmstrook; **fita magnética** — klankband; **fazer uma fita/fazer fitas** — om toneel te speel (*fig.*)
fitar — om aan te staan; om jou oë te rig
fiteiro (*m.*) — poseur, aansteller
fito (*m.*) — teiken; doelwit
fito, -ta — gerig; vas
fivela (*f.*) — gespe

fixação (f.) — fiksasie; vashegting, vestiging
fixador (m.) — fikseerbad; fikseermiddel
fixar — om te fikseer; om vas te heg; om in die geheue te prent; **fixar um encontro** — om 'n afspraak te maak; **fixar residência/fixar-se** — om jou te vestig
fixativo (m.) — fikseermiddel
fixo, -xa — vas
flacidez (f.) — slapheid
flácido, -da — slap
flagelação (f.) — geseling
flagelar — om te gesel
flagelo (m.) — geselroede; teistering; (zool.) sweephaar
flagrância (f.) — opvallendheid
flagrante — opvallend, flagrant; **em flagrante** — op heter daad
flama (f.) — vlam
flamante — vlammend; stralend
flamejante — brandend; flambojant
flamejar — om op te vlam; om te straal
flamengo, -ga — Vlaams; (subst.) Vlaming; (m.) Vlaams (taal)
flamingo (m.) — flamink
flâmula (f.) — wimpel
flanar — om te flaneer, te slenter
flanco (m.) — flank; **dar o flanco** — om jou bloot te stel
flanela (f.) — flanel; flennie, flanelet
flange (m.) — flens
flanquear — om te flankeer
flato (m.) — (maag)winderigheid, ongesteldheid; histeriese aanval; **estar com o flato** — om nie lekker te voel nie
flatulência (f.) — (maag)winderigheid
flatulento, -ta — vol (maag)winde
flauta (f.) — fluit
flautear — om die fluit te speel; (fig.) (coll.) om om die bos te lei; om te bespot; om vermaak te soek
flautim (m.) — piccolo, klein dwarsfluit
flautista (m., f.) — fluitspeler
flebite (f.) — aarontsteking
flecha (f.) — pyl
flectir — om te buig
fleima (f.), **fleuma** (m., f.) — flegma (fig.)
fleumático, -ca — flegmaties
flexão (f.) — fleksie; buiging
flexibilidade (f.) — buigbaarheid
flexível — buigbaar
flibusteiro (m.) — vrybouter; avonturier
floco (m.) — vlok
flor (f.) — blom; (fig.) bloei; room (van samelewing); **flor de farinha** — meelblom; **flores de retórica** — retoriese stylgrepe; **à flor de** — aan die oppervlak

van; **na flor da idade** — in die fleur van die lewe
flora (f.) — flora
floração (f.) — bloei
floral — blom-; **jogos** (m. pl.) **florais** — digterswedstryd
florão (m.) — ornamentele sluitsteen; (fig.) juweel (fig.)
flor-de-lis (f.) — lelie (heraldies)
floreado, -da — gebloom; blommerk; bloemryk
florear — om te versier
floreira (f.) — blompot
florentino, -na — Florentyns; (subst.) Florentyn
florescência (f.) — bloei; opbloe
florescente — bloeiend; (fig.) florerend
florescer — om te blom; (fig.) om te gedy, te floreer
floresta (f.) — bos, woud
florete (m.) — floret
floricultura (f.) — kweek van blomme
florido, -da — blommerk; bloemryk
florim (m.) — floryn
florir — om te blom, te bloei
florista (m., f.) — bloemis, bloemiste
flotilha (f.) — flottielje
flox (m.) — floks
fluência (f.) — stroming; vloeiendheid, vlotheid
fluente — vloeiend; (fig.) vlot
fluidez (f.) — vloeibaarheid
fluido, -da — vloeiend, vloeibaar; (subst.) (m.) vloeistof
fluir — om te vloei; om voort te vloei
fluor (m.) — fluoor
fluorescência (f.) — fluoressensie
fluorescente — fluoresserend
fluoroscopia (f.) — radioskopie
fluoroscópio (m.) — radioskoop
flutuabilidade (f.) — dryfvermoë
flutuação (f.) — dryf; fluktuasie; **linha** (f.) **de flutuação** — waterlyn
flutuador (m.) — drywende kaai; vlotter; dryfliggaam (van watervliegtuig)
flutuante — drywend; fluktuerend; **divida** (f.) **flutuante** — vlottende skuld; **hotel** (m.) **flutuante** — drywende hotel
flutuar — om te dryf; om te dein; om te fluktueer
fluvial — rivier-
fluxo (m.) — vloed; vloeiing; vloei
fobia (f.) — fobie
foca (f.) — rob, seehond; (m., f.) (fig.) (coll.) vrek
focal — fokus-, fokaal; **ponto** (m.) **focal** — brandpunt

focalização (f.) — skerp instelling
focalizar, focar — om skerp in te stel;
 om in die prentjie te bring
focinhada (f.) — stoot met die snoet
focinheira (f.) — varksnuit; muilband
focinho (m.) — snoet
foco (m.) — fokus; brandpunt
fofo, -fa — sag, sponserig
fogaça (f.) — gevlegte/gedraaide brood
fogacho (m.) — vuurtjie
fogagem (f.) — uitslag (vel)
fogão (m.) — stoof; **fogão de sala** — kag-gel
fogareiro (m.) — vuurpan, konfoor; **foga-reiro a petróleo** — paraffienstofie
fogaréu (m.) — vuurtjie, vlammetjie; vet-lamp
fogo (m.) — vuur; (fig.) gesin; **fogo de artifício/fogo de vista** — vuurwerk;
crime (m.) **de fogo posto** — brandstig-tig; **condenar ao fogo** — om tot die vuurdood te veroordeel; **fazer fogo** — om te vuur; **pôr as mãos no fogo por alguém** — om in te staan vir iemand;
a ferro e fogo — met alle mag
fogo-fátuo (m.) — dwaalliggie
fogosidade (f.) — vurigheid, gloed (fig.)
fogoso, -sa — vurig
fogueira (f.) — (kamp)vuur, vreugdevuur
foguetada (f.) — geknetter van vuurpyl;
 (fig.) berisping
foguetao (m.) — (ruimte)vuurpyl
foguete (m.) — vuurpyl
fogueteiro (m.) — vervaardiger van vuur-werk
foice (f.) — sens, seis; sekel; **meter a foice em seara alheia** — om jou neus in ander se sake te steek; **a talho de foice** — op die kop, doodreg
foicinha (f.) — sekel
folar (m.) — gevlegte/gedraaide brood
folclore (m.) — volkskunde
folclórico, -ca — volks-
folclorista (m., f.) — volkskundige
fole (m.) — blaasbalk, kamerabalg; **porta** (f.) **de fole** — voudeur, konsertinadeur
fôlego (m.) — asem(tog); **obra** (f.) **de largo fôlego** — magistrale werk; **ter sete fôle-gos como o gato** — om 'n regte kannie-dood te wees; **de um fôlego** — in een asem
foleiro (m.) — vervaardiger van blaas-balke; blaasbalktrekker
folga (f.) — vry tyd, oop tyd; **dia** (m.) **de folga** — rusdag; **estar de folga** — om diensvry te wees; **este vestido tem muita folga** — hierdie rok hang baie los

folgado, -da — rustig; los; (fig.) sorgeloos
folgança (f.) — vrolikheid, pret, ontspan-nig
folgar — om wyer te maak; om te rus, te ontspan; **folgo saber do sucesso do seu exame** — ek is verheug om van sy suksesvolle eksamen te verneem
folgazão, -zona — lughartig, opgeruimd
folguedo (m.) — vermaak, pret
folha (f.) — blaar; blad; vel (papier); **folha corrida** (Bras.) — polisierekord; **folha da faca/navalha** — lem van mes/skeer-mes; **ao cair da folha** — in die herfs; **novo em folha** — splinternuut
folhado, -da — beblaar(d), blaarryk; **mas-sa** (f.) **folhada** — blaardeeg
folhagem (f.) — lower; blaardak
folhar — om blare te kry
folheado, -da — oorgetrek; **folheado a ouro/a prata** — vergul(d)/versilwer
folhear — om te blaai; om deur te blaai
folhudo (m.) — lower; blaardak
folhento, -ta — bladryk
folhetim (m.) — feuilleton
folhetinista (m., f.) — feuilleton-skrywer, vervolghaarskrywer
folheto (m.) — pamflet
folhinha (f.) — kalender, almanak; blaar-tjie
folho (m.) — valletjie, frille
folhoso, -sa, folhudo, -da — lowerryk
folia (f.) — jolyt, baljaardery
folião (m.) — baljaarder
foliculo (m.) — follikel (anat.)
fólio (m.) — folio
fome (f.) — honger; **fome canina** — kwaai honger; **estar com fome/ter fome** — om honger te wees
fomentação (f.) — fomentasie; bevordering
fomentador (m.) — opstoker; bevorderaar
fomentar — om te famenteer, aan te hits; om te bevorder
fomento (m.) — foment; ontwikkeling
fona, andar numa... — om onverpoos besig te wees, rond te skarrel
fonação (f.) — fonasie
fonador, -ra — spraakklank-; **aparelho** (m.) **fonador** — spraakorgane
fonema (m.) — foneem
fonética (f.) — fonetiek
fonético, -ca — foneties
fonógrafo (m.) — fonograaf
fonologia (f.) — fonologie
fontanário (m.) — straatfontein
fontanela (f.) — fontanel
fonte (f.) — bron, fontein; **fonte da cabe-ça** — slaap

fora — buite; **deitar/jogar fora** — om weg te gooi; **ficar de fora** — om uitgeslote te wees; om uit te hang; **fora de horas** — op 'n ongoddelike tyd; **fora de mão** — uit my/ons koers; op die verkeerde baan; **fora de propósito** — uit verband; **fora de si** — buite sigself; **pelo mundo (a) fora** — die wêreld deur

foragido, -da — voortvlugtig

foral (m.) — oktrooibrief

forasteiro, -ra — vreemd; (*subst.*) vreemdeling

forca (f.) — galg

força (f.) — krag, geweld; **força pública** — polisie; **camisa (f.) de forças** — dwangbuis; **à força** — met geweld; **à força de** — deur (middel van); **em força** — in groot getalle; **por força** — noodgedwonge, noodwendig; **por motivo de força maior** — weens redes buite ons beheer;

forcado (m.) — gaffel, tuinvurk

forçado, -da — gedwing, geforseer; aangeplak; (*subst.*) (*m.*) dwangarbeider; **forçado das galés** — galeislaaf; **trabalhos (m. pl.) forçados** — dwangarbeid

forçar — om te dwing, te forseer; **forçar as linhas do inimigo** — om die vyandelike linies te deurbreek; **forçar (uma mulher)** — om te verkrag

forcejar — om te streef; **forcejar-se** — om te poog

fórceps (m.) — verlostang

forçoso, -sa — kragtig; **é forçoso que** — dit is noodsaaklik dat

foreiro, -ra — tribuutpligtig, leenpligtig, huurpligtig

forense — juridies, regs-

forja (f.) — smedery, smidswinkel; smee-gereedskap; **estar na forja** — om in voorbereiding te wees

forjador (m.) — smeder

forjado, -da — gesmee; **ferro (m.) forjado** — smee-yster

forjar — om te smee; **forjar calúnias** — om skinderstories te versin

forma (f.) — vorm; **da mesma forma** — op dieselfde manier; **de baixo de forma** — in geslote formasie; **de forma alguma** — geensins; **de forma que** — sodat; **de qualquer forma** — in elk geval; **deixa/desta forma** — op dié manier, sodoende; **de tal forma que** — op so 'n manier dat; **em devida forma** — behoortlik; **entrar na forma** — om reg te kom

forma (f.) — (koek)vorm; (skoene)lees

formação (f.) — vorming; konstitusie; formasie

formado, -da — gevorm(d); in formasie; gegradueer(d)

formal — formeel

formalidade (f.) — formaliteit

formalismo (m.) — formalisme

formalista (m., f.) — formalis; (*adj.*) formalisties

formalizar — om te formaliseer, 'n beoorlike vorm te gee aan; **formalizar-se** — om eksepsie te neem

formão (m.) — houtbeitel

formar — om te vorm; **formar uma sociedade** — om 'n vereniging te stig; **o comandante deu ordem para formar** — die kommandant het die bevel gegee om in te val; **formar-se** — om jou te vorm, gevorm te word; om te gradueer

formativo, -va — vormgewend, vormend;

anos (m. pl.) formativos — wordingsjare

formato (m.) — formaat

formatura (f.) — graduering; (*mil.*) formasie

formicida (m.) — miergif

fórmico, -ca — miere-; **ácido (m.) fórmico** — miersuur

formidável — formidabel, ontsaglik, gedug; (*coll.*) wonderlik, fantasties

formiga (f.) — mier; **formiga branca** — witmier

formigante — jeukerig; wemelend

formigar — om te jeuk; om te wemel

formigueiro (m.) — miershoop; **sinto um formigueiro na perna** — my been jeuk

formol (m.) — formaldehide

formoso, -sa — mooi, pragtig

formosura (f.) — skoonheid

fórmula (f.) — formule

formulação (f.) — formulering

formular — om te formuleer

formulário (m.) — vorm; formulier; re-septeversameling

fornada (f.) — baksel, klomp

fornalha (f.) — smeltoond; vuuroond; **esta casa está uma fornalha** — hierdie huis is 'n bakoond

fornecedor (m.) — leweransier

fornecer — om te lewer, te voorsien

fornecimento (m.) — voorsiening, lewering; aflewering

fornicação (f.) — geslagsverkeer

fornicar — om geslagsomgang te hê

fornido, -da — voorsien (van), toegerus (met); **fornido de carnes** — geset, vet

fornilho (m.) — oondjie; **fornilho do cachimbo** — pypkop

forno (m.) — oond; **alto forno** — hoog-oond

foro (*m.*) — forum
foro (*m.*) — regbank; eiendomsbelasting;
foro eclesiástico — kerklike jurisdiksie;
foro íntimo — gewete
forquilha (*f.*) — tuinvurk
forragem (*f.*) — voer; (*obs.*) onderhouds-toelae vir perde
forrar — om te voer (materiaal); om te (be)dek, oor te trek; **forrar dinheiro** — om geld te spaar
forrar — om (slawe) vry te laat
forreta (*m., f.*) — suinige mens
forro (*m.*) — voering (materiaal); afwerkingsmateriaal (van huis); **forro da casa** — plafonhout; dakruimte
forro, -ra — vrygelaat; **comer à tripa forra** — om jou kosteloos vol te eet
forrobodó (*m.*) — baljaardery, fuifparty
fortalecer — om te versterk; (*fig.*) om aan te moedig; **o que não nos mata fortalece-nos** — wat nie doodmaak nie, maak vet
fortalecimento (*m.*) — versterking; (*fig.*) aanmoediging
fortaleza (*f.*) — vesting; stewigheid; karakterkrag
forte (*m.*) — fort; sterk punt, fort
forte — sterk; hard; **praça** (*f.*) **forte** — vestingstad
fortificação (*f.*) — fortifikasie
fortificante — kraggewend; (*subst.*) (*m.*) versterkmiddel
fortificar — om te fortifiseer; om sterk te maak
fortim (*m.*) — klein fort, blokhuis
fortuito, -ta — toevallig, onvoorsien
fortuna (*f.*) — geluk; fortuin
fortunoso, -sa — gelukkig
fórum (*m.*) — forum
fosco, -ca — donker; mat; **vidro** (*m.*) **fosco** — matglas
fosfato (*m.*) — fosfaat
fosforeira (*f.*) — vuurhoutjiedoos
fosforeiro (*m.*) — vervaardiger van vuurhoutjies
fosfóreo, -ea — fosforhoudend
fosforescência (*f.*) — fosforessensie
fosforescente — fosforesserend
fosforescer — om te fosforesseer, te glim
fosfórico, -ca — fosfor-
fósforo (*m.*) — fosfor; vuurhoutjie
fosforoso, -sa — fosforhoudend
fossa (*f.*) — put, gat; **fossa nasal** — neusholte; **fossa séptica** — verrottingstenk
fossado, -da — vol slote; (*subst.*) (*m.*) geharde vegter; **homem** (*m.*) **de fossado** — vegter in die voorste linie
fossão (*m.*) — harde werker; (*fig.*) vraat

fossar — om slote te grawe; (*fig.*) om te swoeg
fóssil (*m.*) — fossiel; (*adj.*) fossiel-
fossilização (*f.*) — fossilering
fossilizar — om te fossiliseer
fosso (*m.*) — sloot, grag
foto (*f.*) — kiekie
fotocópia (*f.*) — fotokopie
fotocela (*f.*), **fotocélula** (*f.*) — foto-elektriese sel
fotogénico, -ca — fotogenies
fotografar — om te fotografeer
fotografia (*f.*) — fotografie; foto
fotográfico, -ca — fotografies; **máquina** (*f.*) **fotográfica** — kamera
fotoógrafo (*m.*) — fotograaf
fotogravura (*f.*) — fotogravure
fotoômetro (*m.*) — ligmeter
fotossíntese (*f.*) — fotosíntese
foz (*f.*) — riviermond
Fr. — afkorting van frei, aanspreekvorm vir monnik
fração (*f.*) (*Bras.*) — vide: **fracção**
fracassar — om in duie te stort
fracasso (*m.*) — mislukking
fracção (*f.*) — breuk, fraksie
fraccionamento (*m.*) — fraksionering
fraccionar — om op te breek, te fraksioneer
fraccionário, -ia — fraksioneel
fracionamento (*m.*) (*Bras.*) — vide: **fraccionamento**
fracionar (*Bras.*) — vide: **fraccionar**
fracionário, -ia (*Bras.*) — vide: **fraccionário**
fraco, -ca — swak, tingerig; **fraco de memória** — vergeetagtig; **fraco do peito** — vatbaar vir tering; **ter a bolsa fraca** — om weinig geld te hê; **ter um fraco por** — om 'n swak te hê vir
fractura (*f.*) — fraktuur
fracturar — om ('n been) te breek
frade (*m.*) — monnik; **frade leigo** — lekebroeder
fradesco, -ca — priesteragtig
fraga (*f.*) — rots(wand)
fragata (*f.*) — fregat, vragskuit; fregatvoël
fragateiro (*m.*) — vragskipper
frágil — breekbaar, tenger; **saúde** (*f.*) **frágil** — swak gesondheid
fragilidade (*f.*) — breekbaarheid, tengerheid
fragilimo, -ma — baie tenger, besonder breekbaar
fragmentação (*f.*) — fragmentering
fragmentar — om te fragmenteer; om te versplinter

fragmentário, -ia — fragmentaries, onvolledig

fragmento (*m.*) — fragment

fragor (*m.*) — gedonder, gebulder

fragoroso, -sa — donderend, dreunend

fragosidade (*f.*) — klipperigheid, oneffenheid

fragoso, -sa — rotsagtig, klipperig

fragrância (*f.*) — welriekendheid

fragrante — welriekend

frágua (*f.*) — bitterheid (*fig.*); bakoond (*fig.*)

fraguado (*m.*) — krans, rotsmuur

fragueiro, -ra — onvermoeibaar, hardwerkend; landelik

fralda (*f.*) — babadoek, luier; hempslip;

fralda do mar — strand; **fralda do monte** — voorheuwels

fraldiqueiro, -ra, fraldisqueiro, -ra — rusteloos, senuweeagtig; verwyf(d); (*subst.*) (*f.*) steekneus; **cão** (*m.*) **fraldisqueiro** — skoothond(jie)

framboesa (*f.*) — framboos

framboeseiro (*m.*) — framboosbos

frança (*f.*) — hoogste tak (van boom)

França (*f.*) — Frankryk

francês, -esa — Frans; (*subst.*) Fransman, Franse vrou; (*m.*) Frans (taal); **despedir-se à francesa** — om ongesiens weg te glip

francesismo (*m.*) — gallisisme

franciscano, -na — Franciskaans; (*subst.*) Franciskaan, Franciskaner

franco, -ca — vrymoedig, openhartig, reguit; vrygewig; **franco de porte** — posvry; **entrada** (*f.*) **franca** — toegang gratis; **lingua** (*f.*) **franca** — verkeerstaal; **porto** (*m.*) **franco** — vryhaw

franeo, -ca — Frankies; (*subst.*) Frank; (*m.*) Frankies (taal); **guerra** (*f.*) **franco-turca** — Frans-Turkse oorlog

franco (*m.*) — frank

franco-atirador (*m.*) — partisaan; sluipskutter

franco-mação (*m.*) — vrymesselaar

franco-maçonaria (*f.*) — vrymesselary

frangalhos (*m. pl.*) — vodde; **estar num frangalho** (*fig.*) — om 'n gebroke mens te wees

frangalhote (*m.*), **franganote** (*m.*) — opgeskote seun

frango (*m.*) — jong hoender, braaihoender

franja (*f.*) — fraiing, klossie; gordyntjie (hare)

franjado, -da — versier met fraiings; **estilo** (*m.*) **franjado** — oorlade styl

franjar — om met fraiings te versier

franquear — om oop te stel; **franquear de direitos** — om van gelde vry te stel; **franquear a carta** — om 'n brief te frankkeer; **franquear o segredo** — om 'n geheim te openbaar

franqueza (*f.*) — vrymoedigheid, openhartigheid; vrygewigheid

franquia (*f.*) — vrystelling; voorreg; frankering

franquiar — om te frankeer

franzido, -da — ingeplooi

franzino, -na — skraal, tenger

franzir — om in te ryg, in te plooi; **franzir as sobrancehas** — om te frons; **franzir a testa** — om die wenkbroue te lig

fraque (*m.*) — swaelstertpak

fraquejar — om te verswak

fraqueza (*f.*) — swakheid; **estar em fraqueza** — om honger te wees; **fazer das fraquezas forças** — om van die nood 'n deug te maak; **o estômago está em fraqueza** — die maag is leeg

frascário, -ia (*coll.*) — losbandig; wellustig

frasco (*m.*) — flessie; (*fig.*) (*coll.*) maer kraai

frase (*f.*) — sin; sinsnede; frase

fraseado, -da — bewoord; (*mus.*) gefraseer;

(*subst.*) (*m.*) uitdrukingswyse; (*mus.*) frasering

frasear — om uit te druk; (*mus.*) om te fraseer

fraseologia (*f.*) — sinsbou, fraseologie

fraternal — broederlik; hartlik

fraternidade (*f.*) — broederskap

fraternização (*f.*) — fraternisering, verbroedering

fraternizar — om te verbroeder, te frateriseer

fraterno, -na — broederlik; hartlik

fratricida (*m., f.*) — broedermoordenaar

fratricidio (*m.*) — broedermoord

fratura, fraturar (*Bras.*) — vide: **fractura, fracturar**

fraude (*f.*) — bedrog; **entrar no porto em fraude** — om die hawe skelm binne te vaar; **estar em fraude** — om aan bedrog skuldig te wees

fraudulência (*f.*) — bedrieglikheid, bedrog

fraudulento, -ta — bedrieglik

frear (*Bras.*) — om te onderdruk; om remme aan te slaan, te rem

frecha (*f.*) — pyl

frecheiro (*m.*) — boogskutter

frege (*m.*) (*Bras.*) — kroeg; rusie

freguês (*m.*) — kliënt; (*obs.*) gemeentelid

freguesia (*f.*) — klandisie; gemeente

frei — aanspreekvorm vir monnike

freio (*m.*) — stang; rem; (*fig.*) hindernis, onderdrukking; **freio da lingua** — tong-membraan; **não ter freio na lingua** — om 'n los tong te hê; **tomar o freio nos dentes** (*fig.*) — om jou eie kop te volg
freira (*f.*) — non
frenático, -ca — kloosteragtig; (*subst.*) (*m.*) minnaar van 'n non
freire (*m.*) — monnik
freixo (*m.*) — es, essehout
fremente — bewend
fremir — om te bewes
frémto (*m.*) — bewerasie; ritseling
frenesi (*m.*) — raserny; **amar/trabalhar com frenesi** — om dolverlief te wees/om besete te werk
frenético, -ca — rasend; wild, freneties
frenologia (*f.*) — frenologie
frente (*f.*) — voorkant (van gebou); front
com frenesi — om dolverlief te wees/die hoof te bied; **ir para a frente** — om voort te gaan; om na die front te gaan; **em frente a** — voor, regoor; **em frente, marche!** — voorwaarts, mars!; **ele está à frente da bicha** — hy staan voor in die tou; **ele está à frente do movimento revolucionário** — hy staan aan die spits van die revolusionêre beweging
frequência (*f.*) — frekwensie; bywoning
frequentação (*f.*) — gereelde bywoning
frequentador (*m.*) — gereelde gebruiker/ondersteuner
frequentar — om gereeld te besoek/by te woon
frequentativo, -va — frekwentatief
frequente — herhaald, gereeld, talryk
fresa (*f.*) — frees(werktuig), freesmasjien
fresador (*m.*) — freesbediener
fresagem (*f.*) — frees
fresar — om te frees
fresca (*f.*) — aandluggie; koelte
fresco, -ca — vars, fris, koel; (*subst.*) (*m. pl.*) vars groente; de fresco — onlangs; **pintado de fresco** — nat verf; **pôr-se ao fresco** (*coll.*) — om weg te hol
fresco (*m.*) — fresko
frescor (*m.*), **frescura** (*f.*) — koelte; varsheid
fresia (*f.*) — freesia
fresquidão (*f.*) — koelte; varsheid
fressura (*f.*) — harslag
fresta (*f.*) — gleufvenster
fretagem (*f.*) — vervoer; vraggeld
fretamento (*m.*) — huur (van karweier)
fretar — om ('n karweier) te huur
frete (*m.*) — vrag, lugvrag; vraggeld; fazei
um frete (*coll.*) — om 'n lastige opdrag uit te voer

freudiano, -na — Freudiaans
freudismo (*m.*) — Freudianisme
friagem (*f.*) — ryp; skade veroorsaak deur ryp
frialdade (*f.*) — koue
fricassé (*m.*) — frikassee
fricativa (*f.*) — frikatief
fricção (*f.*) — friksie, wrywing; kopmassering, invryf
friccionar — om in te vryf, te masseer
frieira (*f.*) — wintershande, wintersvoete
frieza (*f.*) — koudheid, kilheid; onverskilligheid
frigideira (*f.*) — braaipan
frigidez (*f.*) — koudheid, seksuele kilheid
frigido, -da — kil, seksueel onverskillig; ysig
frigio, -ia — Frigies; (*subst.*) Frigiër; **barrete** (*m.*) frigio — Frigiese mus
frigrir — om te braai, te bak
frigorífico (*m.*) — yskas, koelkas; **câmara** (*f.*) frigorífica — koelkamer; **vagão** (*m.*) frigorífico — koeltrok
frio, -ia — koud; **estar com frio/ter frio** — om koud te kry; **operar a frio** — om te opereer nadat ontsteking verby is; om sonder verdowing te opereer; **soldar a frio** — om te soldeer; **faz frio** — dit is koud
frio (*m.*) — koue; (*pl.*) (*Bras.*) koue vleis
friorento, -ta — kouelik
frisa (*f.*) — teaterloge; fries
frisado, -da — kroes, krullerig
frisante — oortuigend, sprekend
frisão (*m.*) — Fries; Friesperd
frisar — om te beklemtoon, te onderstreep; om kroes te maak, te krul
friso (*m.*) — fries
fritada (*f.*) — roereiërgereg; braaigereg
fritar — om te braai, te bak
frito, -ta — gebak, gebraai; (*m. pl.*) vetgebak; **batatas** (*f. pl.*) fritas — aartappelskies; **ovo** (*m.*) frito — gebakte eier; **estar frito** (*fig.*) — om in die pekel te sit
fritura (*f.*) — gebraaide gereg
frivolidade (*f.*) — ligsinnigheid; beuselagtigheid
frívolo, -la — oppervlakkig, ligsinnig
froixeza (*f.*), **froixidade** (*f.*), **froixidão** (*f.*) — slapheid; laksheid
froixo, -xa — los, slap; (*coll.*) seksueel kil
frondejante, frondoso, -sa — lowerryk
fronha (*f.*) — kussingsloop
frontal — frontaal
frontão (*m.*) — fronton
frontaria (*f.*) — fasade

fronte (*f.*) — voorkop
fronteira (*f.*) — grens
fronteiriço, -ça — grens-
fronteiro, -ra — teenoor; (*subst.*) (*m.*) (*obs.*)
 grenskommandant
frontispício (*m.*) — versierde titelblad, titelprent
frota (*f.*) — vloot
frouxo, -xa — los, slap; (*coll.*) seksueel kil
frouxeza (*f.*), **frouxidade** (*f.*), **frouxidão** (*f.*)
 — slapheid; laksheid
frugal — vrugte-; beskeie
frugalidade (*f.*) — spaarsaamheid; eenvoudige leefwyse
fruição (*f.*) — vruggebruik; genot
fruir — om vruggebruik te hê; om te geniet
fruncho (*m.*), **frunco** (*m.*), **frínculo** (*m.*) — karbonkel, nege-oog
frustração (*f.*) — frustrasie; verydeling
frustrar — om te frustreer; om te verydel, te dwarsboom
fruta (*f.*) — vrugte; vrug; **fruta do tempo**
 — vrugte van die seisoen; tydsverskynsel
fruteira (*f.*) — vrugtebak
fruteiro (*m.*) — vrugtesmous, vrugtehandelaar
fruticultor (*m.*) — vrugteboer
fruticultura (*f.*) — vrugteboerdery
frutífero, -ra — vrugdraend; (*fig.*) vrugbaar
frutificação (*f.*) — vrugvorming
frutificar — om vrugte te dra; om vrugte af te werp
fruto (*m.*) — vrug; (*fig.*) uitslag, gevolg;
o fruto proibido é o mais apetecido — verbode vrugte is die lekkerste
frutuoso, -sa — vrugdraend, vol vrugte; (*fig.*) vrugbaar
fu! — sjoe!
fubá (*m.*) (*Bras.*) — geelmieliepap
fúcsia (*f.*) — fuchsia, foksia
fucsina (*f.*) — fuchsien, roosanilien
fueguino, -na — Vuurlands; (*subst.*) Vuurlander
fueiro (*m.*) — reling
fúfia (*f.*) — pretensieuse vrou; (*m.*, *f.*)
 persoon wat toevallig in 'n hoë pos beland het
fúfio, -ia — ordinêr
fuga (*f.*) — vlug; (*mus.*) fuga; lekplek; **pôr em fuga** — om op die vlug te ja
fugaz — vlugtig, kortstondig, verganklik
fugida (*f.*) — vlug; **de fugida** — vlugtig, vinnig; **hoje dei uma fugida para ir ao médico** — vandag het ek weggeglip dokter toe

fugidíço, -ça, fugidio, -ia — skugter; vlugtig; gereed om op die vlug te slaan
fugir — om te vlug; om weg te hardloop/weg te vlieg; **fugir ao assunto** — om af te dwaal van 'n onderwerp; **fugir com o rabo à seringa** (*coll.*) — om lyf weg te steek
fugitivo, -va — voortvlugtig; (*fig.*) verganklik, kortstondig
fuinha (*f.*) — wesel; (*fig.*) nydige persoon
fula, à ... — stampvol; holderstebolder
fulano (*m.*) — betrokke persoon; **fulano, beltrano e sicrano** — Piet, Paul en Klaas
fulcro (*m.*) — draaipunt; steunpunt; **o fulcro do assunto** — die kern van die saak
fulgente, fúlgido, -da — stralend, skitterend, glansend
fulgir — om te straal, te skitter
fulgor (*m.*) — glans
fulguração (*f.*) — skittering; weerlig
fulgurância (*f.*) — glansing
fulgurante — blitsend, glansend; **dor** (*f.*)
fulgurante — skietende pyn
fulgurar — om te skyn; (*fig.*) om uit te straal, uit te blink
fuligem (*f.*) — roet
fuliginoso, -sa — roetagtig; donker
fulminado, -da — deur die bliksem getref; **caiu fulminado por uma apoplexia** — hy is skielik dood aan beroerte
fulminante — blitsend; snydend, heftig; (*subst.*) (*m.*) knalpatroontjie; **doença** (*f.*)
fulminante — blitsige en dodelike siekte
fulminar — om (met die bliksem) te tref; om dodelik neer te vel; **fulminar ameaças** — om met dreigemente los te brand; **fulminar um inimigo/a oposição política** — om 'n vyand/die politieke opposisie te vernietig
fulo, -la — woedend
fulvo, -va — geelbruin
fumaça (*f.*) — rookdampie
fumaceira (*f.*) — rookwolk
fumador (*m.*) — roker
fumagem (*f.*) — rook (van vleis)
fumar — om te rook; **é proibido fumar** — rook verbode
fumarada (*f.*) — rookwolk
fumegante — rokend; dampend
fumegar — om rook af te gee; om te damp; (*fig.*) om te woed
fumeiro (*m.*) — roker; **carne de fumeiro** — rookvleis
fumigação (*f.*) — fumigasie
fumigador (*m.*) — beroker, fumigeerder
fumigar — om te fumigeer

fumo (*m.*) — rook, damp; **faz fumo** — dit rook; **em fumos de santidade** — in die waas van heiligheid; **não há fumo sem fogo** — geen rook sonder vuur nie
fumoso, **-sa** — rokerig; (*fig.*) verwaand
funambulismo (*m.*) — koorddans
funâmbulo (*m.*) koorddanser; (*fig.*) manteldraaier
função (*f.*) — funksie, werk
funcho (*m.*) — vinkel
funcional — funksioneel
funcionalismo (*m.*) — staatsdiens
funcionamento (*m.*) — funksionering, werking
funcionar — om te funksioneer, te werk
funcionário (*m.*) — amptenaar; **funcionário público** — staatsamptenaar
funda (*f.*) — slinger; breukband
fundação (*f.*) — stigting; (*pl.*) fondament
fundador (*m.*) — stigter
fundamentado, **-da** — gefundeer, gegrond
fundamental — fundamenteel
fundamentar — om te fundeer
fundamento (*m.*) — fondament, grondslag, grondves
fundar — om te stig; **fundar um edificio** — om die fondamente van 'n gebou te lê; **fundar uma empresa comercial** — om 'n firma te stig; **fundar um estado** — om 'n staat te grondves
fundeadoiro (*m.*), **fundeadoiro** (*m.*) — ankerplek
fundear — om anker te gooi
fundente — smeltend, gesmelt; (*subst.*) (*m.*) smeltmiddel
fundição (*f.*) — smelting, smeltery
fundidor (*m.*) — smelter
fundilhos (*m. pl.*) — sitvlak/boom (van broek)
fundir — om te smelt, te giet; **fundir-se** — om saam te smelt
fundista (*m., f.*) — langafstandleet
fundo (*m.*) — bodem, grond; (*pl.*) fondse; (*adj.*) diep; **fundo da agulha** — naald-oog; **artigo** (*m.*) **de fundo** — hoofartikel; **ir ao fundo** — om te sink; **ir ao fundo da questão** — om 'n kwessie grondig te deurdink; **prometer mundos e fundos** — om die sterre te belowe; **a fundo** — deur en deur
fundura (*f.*) — diepte
fúnebre — luguber, somber; **cortejo** (*m.*)
fúnebre — begrafnisstoet; **honras** (*f. pl.*)
fúnebres — die laaste eer; **oração** (*f.*)
fúnebre — grafrede
funeral (*m.*) — begrafnis; (*pl.*) seremoniële begrafnis; **funerais nacionais** — staats-begrafnis

funerário, **-ia** — begrafnis-; **agência** (*f.*)
funerária — begrafnisondernemer; **coroa** (*f.*) **funerária** — krans; **urna** (*f.*) **funerária** — urn, lykbus
funéreo, **-ea** — dode-, graf-
funesto, **-ta** — dodelik, noodlottig; ontset-tend
fungar — om te snuif; om te brom
fungicida (*f.*) — swamdoder
fungo (*m.*) — skimmel, swam
fungosidade (*f.*) — swamagtigheid
fungoso, **-sa** — swamagtig
funicular (*m.*) — kabelspoor
funil (*m.*) — tregter; **moral** (*f.*)/**justiça** (*f.*)
de funil — partydige moraal/regspraak
funileiro (*m.*) — blikslaer
furacão (*m.*) — orkaan
furão (*m.*) — fret; (*fig.*) snuffelaar; voor-slag (*fig.*)
furar — om (in die grond) te grawe; om ('n muur) te deurboor; (*fig.*) om te swoeg; **furar uma greve** — om 'n staking te breek; **furar o negócio** (*fig.*) — om 'n saak te dwarsboom; **água mole em pedra dura, tanto dá até que fura** — aanhouer wen
furgão (*m.*) — bagasiewa; bakkie
fúria (*f.*) — woede
furibundo, **-da** — woedend
furioso, **-sa** — woedend, rasend
furna (*f.*) — grot, hool
furo (*m.*) — gat; **furo no pneu** — pap wiel
furor (*m.*) — woede, raserny; **fazer furor** — om furore te maak; **o vento sopra com furor** — die wind waai woes
furriel (*m.*) — onderoffisier tussen korporaal en sersant
furta-cor — weerskyn-
furtadela (*f.*) — koesebeweging; **às furtadelas** — ongemerk, skelmpies; **dei uma furtadela a Lourenço Marques** — ek het 'n draaitjie na Lourenço Marques gemaak
furtar — om te steel; **furtar-se ao dever** — om jou plig te versuim; **furtar-se à responsabilidade** — om verantwoordelikheid te ontduik; **furtar o corpo ao golpe** — om te kies vir die slag
furtivo, **-va** — heimlik, verstole
furto (*m.*) — diefstal; buit
furúnculo (*m.*) — karbonkel
furunculose (*f.*) — karbonkeluitslag
furunculoso, **-sa** — karbonkelagtig; met swere oortrek
fusa (*f.*) (*mus.*) — sestiendenoot
fusão (*f.*) — fusie; samesmelting

fusco, -ca — donker, donkerig
fuselagem (f.) — romp (vliegtuig)
fusibilidade (f.) — smeltbaarheid
fusivel — smeltbaar; (subst.) (m.) smelt-draad
fuso (m.) — spoel; (geom.) omwentelings-liggaam; **fuso horário** — landgebied tussen twee meridiane; uurboog (geog.); **direito como um fuso** — kersregop
fustão (m.) — pikee
fuste (m.) — steel; **fuste da coronha** — handskut; **fuste da coluna** — suilliggaam
fustigar — om af te ransel, te gesel; **a chuva fustiga o telhado** — die reën peits op die dak
futebol (m.) — voetbal, sokker
futebolista (m., f.) — sokkerspeler
fútil — futiel, nutteloos, nietig
futilidade (f.) — futiliteit, nietigheid, nutteloosheid
futuração (f.) — voorspelling; gissing
futurar — om te voorspel; om te gis

futurismo (m.) — futurisme
futurista (m., f.) — futuris; (adj.) futuris-ties
futuro, -ra — toekomstig; (subst.) (m.) toekoms; (gram.) toekomende tyd; (f.) aanstaande (bruid); **ter futuro** — om 'n toekoms te hê; **o futuro a Deus per-tence** — God weet alleen
fuxicar (Bras.) — om te skinder
fuxico (m.) (Bras.) — skinderstorie
fuxiqueiro (m.) (Bras.) — kwaadstekker
fuzil (m.) — flintgeweer; haan
fuzilada (f.) — geweerskoot; fusillade
fuzilamento (m.) — fusillering
fuzilar — om te fusilleer, dood te skiet; **os olhos dela fuzilaram de cólera** — haar oë blits
fuzilaria (f.) — fusillade, geweersalvo, ge-weervuur
fuzileiro (m.) — skut
fuzuê (m.) (Bras.) — bohaaï

G

gabação (f.), **gababela** (f.) — woorde van lof, loftuiging; **em gabação de** — tot lof van
gabão (m.) — skaapwagtersmantel
gabar — om te prys, lof toe te swaai;
gabar-se — om te spog
gabardina (f.), **gabardine** (f.) — reënjas; gabardien
gabari (m.), **gabarito** (m.) — meettoestel, sjabloon, patroon
gabarola (m., f.) (coll.) — grootbek
gabarolice (f.) — windmakery
gabela (f.) — gerf
gabela (f.) (obs.) — belasting op sout
gabete (m.) — kantoor, studeerkamer; kabinet (ministers)
gadanha (f.) — seis, sens
gadanheira (f.) — maaimasjien
gadanho (m.) — hooihark
gado (m.) — vee; **gado bravo** — stiere geteel vir stiergevegte; **gado grosso** — grootvee; **gado miúdo** — kleinvee
gafa (f.) — melaatsheid; brandsiekte, om-loop
gafanhoto (m.) — sprinkaan
gafaria (f.) — leprosehospitaal
gafe (f.) — flater
gafeira (f.) — melaatsheid; omloop
gafarento, -ta, **gafeiroso**, -sa, **gafento**, -ta — melaats

gafo, -fa — melaats; (fig.) korrup
gaforina (f.) — bossiekop
gago, -ga — stotterend; (subst.) hakkelaar
gagá — seniel, simpel
gagucira (f.) — gehakkel
gaguejar — om te hakkel, te stotter; om te stamel
gaguejo (m.) — gestamel
gaguez (f.) — gehakkel, gestamel
gaiatice (f.) — ondeundheid; kwajong-streek
gaiato (m.) — rakker, vabondjie; (adj.) ondeund
gaifona (f.) (coll.) — grimas
gaiola (f.) — voëlhok, kou; **estar na gaiola** (coll.) — om in die tronk te sit
gaita (f.) — mondfluitjie; **gaita de foles** — doedelsak
gaitada (f.) (coll.) — kattekoor
gaiteiro (m.) — bespeler van 'n mondfluit; (adj.) vrolik
gaivota (f.) — seemeeu
gajé (m.) (coll.) — grasië
gajo (m.) (coll.) — kêrel, vent
gala (f.) — gala; **fato** (m.) **de gala** — fees-gewaad
galã (m.) — romantiese hoofakteur; min-naar
galalau (m.) (Bras.) — lang man
galantaria (f.) — galanterie

galante — galant; **história (f.) galante** — vrystorie
galanteador (m.) — damesvriend, vroue-vleier
galantear — om die hof te maak
galanteio (m.) — galante kompliment
galão (m.) — galon
galão (m.) — gelling
galapo (m.) — saalkussing
galar — om te dek (by voëls)
galardão (m.) — beloning
galardoar — om te beloon
galarim (m.) — toppunt
galáxia (f.) — Melkweg; sterrehoop
galé (f.) — galei (skip); (typ.) galei
galeão (m.) — galjoen
galego, -ga — Galicies; (subst.) Galiciër; growwe persoon
galegada (f.) (coll.) — gepeupel; grofheid, growwe daad
galena (f.), galenita (f.) — galeniet
galeno (m.) (coll.) — dokter
galeote (m.) — galeislaaf
galeota (f.) — galjoot
galera (f.) — antieke galei; Portugese perdewa
galeria (f.) — galery
galês, -lesa — Wallies; (subst.) Wallieser; Wallies (taal)
galgar — om jou bene te rek, te nael;
galgar a escada — om die trappe op/af te hardloop; **a pedra galgou toda a encosta** — toe rol die klip teen die helling af
galgo (m.) — windhond
galhardete (m.) — wimpel, vaandel
galhardia (f.) — betroubaarheid; manhaftigheid
galhardo, -da — betroubaar; manhaftig; (subst.) (m.) voor- en agterkasteel (skip)
galheta (f.) flessie
galheta (f.) (coll.) — klap
galheteiro (m.) — olie-en-asynstel
galho (m.) — tak; **galho de uvas** — tros druwe; **ferrar o galho (coll.)** — om te dut
galhofa (f.) — skerts; geestigheid; **fazer galhofa de alguém** — om die spot te drywe met iemand
galhofar — om te skerts; **galhofar (de)** — om die spot te drywe (met)
galhofeiro, -ra — skertsend, opgeruimd; (subst.) grapias
galhudo, -da — in baie takke verdeel
galilé (f.), galileia (f.) — grafkelder; kloostertvoorportaal
Galileia (f.) — Galilea
galileu, -eia — Galilees; (subst.) Galileër

galicismo (m.) — gallisisme
galináceo, -ea — hoenderagtig, hoender-; (subst.) (f. pl.) hoenderagtiges
galinha (f.) — hen; hoender; **deitar-se com as galinhas** — om met die hoenders te gaan slaap
galinha-de-Angola (f.), galinha-da-Guiné (f.), galinha-da-Índia (f.) — tarentaal
galinheiro (m.) — hoenderhok; (fig.) engelebak, boonste teatergalery
galo (m.) — haan; (fig.) (coll.) knop op die kop; **ao cantar do galo** — by die eerste haangekraai; **cantar de galo** — om koning te kraai; **outro galo cantaria** — dan sou dinge verbeter
galocha (f.) — oorskoen
galopada (f.) — galop
galopante — galopperend; **tuberculose (f.) galopante** — galoptering
galopar — om te galop(peer)
galope (m.) — galop
galpão (m.) — afdak
galucho (m.) — rekrut
galvânico, -ca — galvanies
galvanismo (m.) — galvanisme
galvanização (f.) — galvanisering
galvanizar — om te galvaniseer
gama (f.) — (mus.) toonladder; gamma; (fig.) skala, gamut
gambão (m.) — bakspel
gambá (m.) (Bras.) — Brasiliaanse buidel-dier; **beber como um gambá (coll.)** — om te suip
gâmbia (f.) (coll.) — been, poot; **dar às gâmbias** — om te hol
gambiarrá (f.) — verhoogligte; verlengings-kabel
gambito (m.) — gambiet
gamela (f.) — varktrog; (obs.) eetblik, kantien
gamo (m.) — damhart
gana (f.) — drang, hunkering; wrok
ganadaria (f.) — stiertelery
ganadeiro (m.) — veeteler
ganância (f.) — inhaligheid, hebsug
ganancioso, -sa — inhalig, hebsugtig
ganapão (m.) — skepnet
gancho (m.) — haak; haarnaald; (fig.) (coll.) byverdiens-te
gandaia (f.) — leegleëry; **andar à gandaia** — om leeg te lê; om rond te slenter
gândara (f.) — barre stuk grond
ganga (f.) — duiwelsterk, denim
ganga (f.) — gangerts
ganético, -ca — m.b.t. die Gangesrivier, Ganges
gânglio (m.) — ganglion, senuweeknoop; limfknoop

gangorra (f.) (Bras.) — wipplank
 gangrena (f.) — gangreen, kouevuur
 gangrenar — om kouevuur te veroorsaak;
 (fig.) om verrotting te veroorsaak, te
 korrupteer
 gangrenoso, -sa — gangreneus
 ganha-pão (m.) — brood, inkomste
 ganhar — om te verdien; om te wen;
 ganhar ânimo — om moed te skep; ga-
 nhar caminho — om vooruit te gaan;
 ganhar a costa — om die kus te bereik;
 ganhar a demanda — om 'n saak te
 wen; ganhar febre — om koors op te
 doen; ganhar juízo — om verstandig te
 word; ganhar pé — om grond te raak;
 ganhar presentes — om geskenke te kry;
 ganhar o respeito de alguém — om ie-
 mand se respek af te dwing; ganhar
 terreno — om grond te wen
 ganho, -nha — verdien; gewen
 ganho (m.) — wins
 ganido (m.) — getjank
 ganir — om te tjank
 ganso (m.) — gans
 garage (f.), garagem (f.) — motorhuis, mo-
 torhawe
 garagista (m.) — motorhawebestuurder;
 werktuigkundige
 garante (m., f.) — waarborger, borg
 garantia (f.) — waarborg
 garantir — om te waarborg
 garapa (f.) (Bras.) — suikerrietsap; vrug-
 tedrank
 garatuja (f.) — gekrabbel, gekrap
 garatujar — om te krabbel
 garaveto (m.) — fynhout
 garbo (m.) — gracie, elegansie
 garboso, -sa — grasiemus, elegant
 garça (f.) — reier; colo (m.) de garça
 — slanke nek
 garção (m.) (Bras.) — kelner
 garço, -ça — grysgroen
 gardénia (f.) — katjiepiering
 gare (f.) — perron, platform
 garfada (f.) — 'n vurkvol
 garfo (m.) — vurk; comida (f.) de garfo
 — vaste kos; ser um bom garfo — om
 'n gesonde eetlus te hê
 gargalhada (f.) — skaterlag
 gargalhar — om te skaterlag
 gargalho (m.) — nek van 'n bottel
 garganta (f.) — keel; gorrel; kloof; dor
 (f.) de garganta — om die strop om die
 nek te hê; molhar a garganta — om
 jou keel te smeer; ter alguém/alguma
 coisa atravessado/-da na garganta — om
 iemand/iets altyd swaar op jou maag te

hê; ter boa garganta — om 'n goeie
 stem te hê
 gargantear — om liggies hoë note te tril
 gargantilha (f.) — nousluitende halssnoer
 gargarejar — om te gorrel
 gargarejo (m.) — gegerrel; gorrelmiddel
 gárgula (f.) — waterspuier; dakspuier
 garimpar (Bras.) — om te prospekteeer
 garimpeiro (m.) (Bras.) — prospekteeerder
 garimpo (m.) (Bras.) — goudveld; dia-
 mantveld
 garlopa (f.) — grofskaaf
 garoa (f.) — motreën
 garotada (f.) — kleingoed
 garotice (f.) — kinderstreek; kinderagtig-
 heid
 garoto, -ta — kinderlik; (subst.) (m.) kind
 (van 6 tot 12 jaar); (f.) (Bras.) doedie
 garra (f.) — klou; deitar a garra a alguém
 — om iemand beet te pak; ter garra
 (fig.) — om begaafd te wees
 garrafa (f.) — bottel, fles, kraffie
 garrafada (f.) (coll.) — huismiddel, boere-
 raat
 garrafal — bottelvormig; estilo (m.) gar-
 rafal — emfatiese styl; letra (f.) garrafal
 — ornamentele letter, sierletter
 garrafão (m.) — karba
 garrafeira (f.) — wynkelder, wynvoorraad;
 drankkabinet
 garraiada (f.) — stiergeveg met onervare
 stiere
 garraio (m.) — jong stier; (fig.) onervare
 jong man
 garrido, -da — helderkleurig; bont; opsig-
 tig
 garrotar — om te knewel, te verwurg
 garrote (m.) — strop, wurgriem; (coll.)
 knelverband
 garrotilho (m.) — kroep
 garrulice (f.) — praatsug
 gárrulo, -la — luidrugtig; spraaksam,
 praatziek
 garupa (f.) — kruis (van perd); ir de ga-
 rupa — om agter die ruiters op die perd
 te sit
 gás (m.) — gas; gás dos pântanos — me-
 taangas; fogão (m.) a gás — gasstoof
 gasear — om te vergas
 gaseificação (f.) — gasvorming
 gaseificar — om in gas te verander
 gasganete (m.) (coll.) — gorrel, nek
 gasógeno (m.), gasógeno (m.) — toestel
 vir vervaardiging van gas in plek van
 petrol
 gasolina (f.) — petrol; bomba (f.) de gaso-
 lina — petrolpomp; vulstasie
 gasómetro (m.) — gashouer, gassilinder

gasoso, -sa — gasagtig, gas-; (*subst.*) (*f.*) limonade; bebida (*f.*) gasosa — gashoudende koeldrank

gáspea (*f.*) — neus van skoen, punt van skoen

gastar — om te mors, te verkwis; gastar dinheiro — om geld uit te gee; gastar fatos/vestidos — om klere te dra, op te dra; gastar largo/à larga — om vryelik geld te spandeer; gastamos café de Angola — ons gebruik Angoolse koffie; gastamos daquela mercearia — ons doen inkopies by daardie winkel

gasto, -ta — vermors; uitgegee; (*subst.*) (*m.*) uitgawe, verbruik

gástrico, -ca — maag-

gastrite (*f.*) — maagontsteking

gastronomia (*f.*) — fyn kookkuns, gastronomie

gastronómico, -ca — voortreflik voorberei, kookkuns-

gastrónomo (*m.*) — fynproewer, baa•kok, gastronoom

gastópodes (*m. pl.*) — buikpotiges

gata (*f.*) — wyfiekat; gata borralheira — aspoestertjie; andar de gatas — om te kruip; não poder com uma gata pelo rabo — om nie jou hand te kan optel nie (*fig.*)

gatarrão (*m.*) — groot kat

gatear — om te klamp

gateiro, -ra — lief vir katte

gatilho (*m.*) — sneller; mola (*f.*) do gatilho — snellerveer

gato (*m.*) — kat; klamp; drukfout; comprar gato por lebre — om 'n kat in die sak te koop; de noite todos os gatos são pardos — in die donker is alle katte grou; gato escaldado de água fria tem medo — 'n esel stamp hom nie tweemaal teen dieselfde klip nie

gato-pingado (*m.*) — begrafnisondernemer; no cinema estavam quatro gatos-pingados — in die bioskoop was daar maar vier armsalige toeskouers

gato-sapato (*m.*) — soort blindemolspel; fazer gato-sapato de alguém — om iemand vir die gek te hou

gatunagem (*m.*) — diewebende; diewery, stelery

gatunar — om van diewery te leef

gatunice (*f.*) — diefstal, diewery

gatuno (*m.*) — dief

gaúcho (*m.*) — Brasiliaanse bereide beeswagter; inwoner van Rio Grande do Sul; (*adj.*) van Rio Grande do Sul

gaudério (*m.*) — gebaljaar; boemelaar

gáudio (*m.*) — vreugde

gaulês, -lesa — Gallies; (*subst.*) Galliër

gávea (*f.*) — maskorf

gavela (*f.*) — gerf

gaveta (*f.*) — laai

gavetão (*m.*) — groot laai

gavial (*m.*) — gawiaal

gavião (*m.*) — hawik, valk, kuikendief

gavinha (*f.*) — hegrank

gavota (*f.*) — gavotte

gazânia (*f.*) — gousblom

gaze (*f.*) — gaas

gazela (*f.*) — gasel

gazeta (*f.*) — koerant

gazeteiro (*m.*) — joernalis

gazetilha (*f.*) — parodie, satiriese gedig

gazetilheiro (*m.*), gazetilhista (*m., f.*) — skrywer van satiriese verse; slegte joernalis

gazua (*f.*) — slotoopsteker, steeksleutel

geada (*f.*) — ryp

gear — om te ryp, ryp te vorm

gebo, -ba — sleg geklee(d); onopgevoed; (*subst.*) onopgevoed persoon

geboso, -sa — geboggel(d); (*fig.*) onopgevoed

geena (*f.*) — hel

geéser (*m.*) — geiser, spuitbron

geladeira (*f.*) (*Bras.*) — yskas, koelkas

gelado, -da — bevrore; yskoud; (*subst.*) (*m.*) roomys

gelar — om te vries; om yskoud te maak; o sangue gela-me nas veias — my bloed stol (*fig.*)

gelatina (*f.*) — gelatien

gelatinoso, -sa — gelatineagtig; seleiagtig, slymerig

geleia (*f.*) — jellie

geleira (*f.*) — gletser; (*Moç. en Angola*) yskas, koelkas

gelha (*f.*) — rimpel, plooi

gélido, -da — yskoud

gelo (*m.*) — ys

gelosia (*f.*) — hortjies; luik

gema (*f.*) — edelsteen, kleinood; gema de ovo — dooier; na gema do inverno — in die hartjie van die winter; é um africaner de gema — hy is Afrikaans in merg en been

gemada (*f.*) — versterkende eierdrank

gemebundo, -da — klaend

gemente — kreunend, kermend

gémeo, -ea — tweeling-; (*subst.*) tweeling; (*pl.*) Tweeling

gemer — om te kreun, te kerm

gemido (*m.*) — gekreun

geminção (*f.*) — geminasie

geminado, -da — verdubbel; *casas* (f. pl.)
 geminadas — skakelhuisse; *folhas* (f. pl.)
 geminadas — gepaarde blare
 genciana (f.) — gentiaan
 gendarmaria (f.) — spesiale Franse polisie-
 korps
 gendarme (m.) — spesiale Franse polisie-
 man
 gene (m.) — geen, erfaktor
 genealogia (f.) — genealogie
 genealógico, -ca — genealogies; *árvore*
 (f.) genealógica — stamboom
 genealogista (m., f.) — genealoog
 genebra (f.) — jenewer
 genebrês, -resa, genebrino, na — van Ge-
 nève, Geneefs; (subst.) inwoner van
 Genève
 general (m.) — generaal
 generala (f.) — (coll.) generaal se vrou;
 militêre alarmsein
 generalado (m.), generalato (m.) — gene-
 raalsrang, generaalskap
 generalidade (f.) — algemeenheid
 generalissimo (m.) — opperbevelhebber
 generalização (f.) — veralgemening
 generalizar — om te veralgemeen, te gene-
 raliseer
 genérico, -ca — generiek, generies; nome
 genérico — soortnaam (biol.)
 género (m.) — genus, soort; géneros ali-
 mentícios — lewensmiddele; o género
 humano — die mensdom; género de
 Verdi — Verdi se styl; género de vida
 — leefwyse; géneros literários — letter-
 kundige genres; o género dos substan-
 tivos — die geslag van selfstandige
 naamwoorde; que género de falar é
 esse? — hoe praat jy nou?
 generosidade (f.) — vrygewigheid, edel-
 moedigheid
 generoso, -sa — vrygewig, edelmoedig; vi-
 nho (m.) generoso — koppige wyn
 gênese (f.) — genesis, genese
 Génesis (m.) — Genesis
 geniaco, -ca, genésico, -ca — voort-
 plantings-
 genética (f.) — genetika
 genético, -ca — geneties
 genetista (m., f.) — genetikus
 gengibre (m.) — gemmer
 gengiva (f.) — tandvleis
 gengivite (f.) — tandvleisontsteking
 genial — geniaal
 génio (m.) — genie; gees; o génio da lite-
 ratura portuguesa — die gees van die
 Portugese letterkunde; o génio de uma
 nação — die nasionale eienskappe; ela

tem bom génio — sy is goedgeaard;
 ela tem mau génio — sy is humeurig
 genital — voortplantings-, geslags-
 genitivo (m.) — genitief
 genitor (m.) — verwekker; vader
 genocídio (m.) — volksmoord, genoside
 genovês, -vesa — van Genua, Genuees;
 (subst.) inwoner van Genua, Genuees
 genro (m.) — skoonseun
 gentaça (f.), gentalha (f.) — gepeupel
 gente (f.) — mense; gente de bordo — be-
 manning; gente de cor — nie-blankes;
 direito (m.) das gentes — volkereg
 gentil — vriendelik, gaaf; grasieus
 gentileza (f.) — vriendelikheid, gaafheid,
 hoflikheid
 gentil-homem (m.) — edelman
 gentilico, -ca — inboorling(s); nome (m.)
 gentilico — gewestelike benaming vir
 inwoners van stede en lande (bv. Kape-
 naar)
 gentilidade (f.) — inboorlingstamme; in-
 boorlingsbevolking
 gentinha (f.) — gepeupel, gespuis
 gentio, -ia — heidens; inboorling(s)-
 genuflexão (f.) — kniebuiging
 genuflexório (m.) — knielbankie
 genuinidade (f.) — egtheid
 genuino, -na — eg, waar
 geocêntrico, -ca — geosentries
 geodesia (f.), geodésia (f.) (Bras.) — geode-
 sie, aardmeetkunde
 geodésico, -ca — geodeties
 geodinâmica (f.) — geodinamika
 geofísica (f.) — geofisika
 geofísico, -ca — geofisies
 geografia (f.) — geografie, aardrykskunde
 geográfico, -ca — geografies, aardrykskun-
 dig
 geógrafo (m.) — geograaf, aardrykskundige
 geologia (f.) — geologie
 geológico, -ca — geologies
 geólogo (m.) — geoloog
 géometra (m.) — meetkundige
 geometria (f.) — geometrie, meetkunde
 geométrico, -ca — geometries, meetkundig
 georgiano, -na — van Georgië (Rusland);
 (subst.) Georgiër
 geórgica (f.) — landelike gedig
 geotérmico, -ca — geotermies
 geotropismo (m.) — geotropie
 geração (f.) — generasie; geração assexua-
 da — ongeslagtelike generasie; geração
 de energia eléctrica — opwekking van
 elektriese energie; é a quarta geração
 que vive nesta casa — dit is die vierde
 geslag wat hierdie huis bewoon

gerador (*m.*) — generator; dinamo, ligmasjien

geral (*m.*) — ordemeester; (*f.*) galery, goedkoop sitplekke

geral — algemeen; **cortes** (*f. pl.*) **gerais** — parlement van die drie stande; **em geral** — oor die algemeen

gerânio (*m.*) — malva

gerar — om te verwerk; om voort te bring; om te veroorsaak, mee te bring

gerbo (*m.*) — springhaasmuis

gerência (*f.*) — bestuur

gerente (*m.*) — bestuurder (van firma)

gergelim (*m.*) — sesam

gerigonça (*f.*), **geringonça** (*f.*) — plat taal; gebrou (*fig.*)

gerir — om ('n firma) te bestuur

germânico, -ca — Germaans; (*subst.*) (*m.*) Germaanse taal

germanismo (*m.*) — germanisme

germanista (*m., f.*) — Germanis

germanização (*f.*) — germanisering

germanizar — om te germaniseer

germano, -na — verwant in die eerste graad; **primo** (*m.*) **germano** — eie neef

germano, -na — Germaans; (*subst.*) Germaan

germano — Duits; **a guerra germano-francesa** — die Duits-Franse oorlog

germanófilo, -la — lief vir alles Duits

germanófono, -ba — wat die Duitsers haat

germe (*m.*), **gérmen** (*m.*) — kiem

germicida (*m.*) — kiemdoder

germinação (*f.*) — germinasie, ontkieming

germinar — om te ontkiem; om voort te bring, te laat ontkiem

germinativo, -va — germinatief

gerúndio (*m.*) — gerundium

gessar — om met gips te pleister; om in gips te sit

gesseira (*f.*) — gipsput

gesso (*m.*) — gips

gessoso, -sa — gipshoudend

gesta (*f.*) — gebeurlikheid; **canção** (*f.*) **de gesta** — ridderepos

gestação (*f.*) — dragtyd; (*fig.*) rypwordingsperiode

gestante (*f.*) — verwagterende vrou

gestão (*f.*) — bestuur, administrasie

gestatório, -ia — drag; **periodo** (*m.*) **gestatório** — dragtyd; **sédia** (*f.*)/**cadeira** (*f.*)

gestatória — pouslike draagstoel

gesticulação (*f.*) — gestikulasie, gebaretaal

gesticular — om te gestikuleer, gebare te maak

gesto (*m.*) — gebaar, geste

gestor (*m.*) — administrateur; **gestor da quinta** — plaasbestuurder

ghetto (*m.*) — Jodebuurt, ghetto

gibão (*m.*) — gibbon, langarmaap

gibão (*m.*) — Middeleeuse baadjie

giba (*f.*) — boggel; driekwartmaan

giboso, -sa — boggelrig; uitpuilend

giesta (*f.*), **giesteiro** (*m.*) — soort besembos

giga (*f.*) — vlak mandjie

gigante (*m.*) — gigant, reus; steunboog; (*adj.*) reusagtig, giganties

gigantesco, -ca — giganties, reusagtig

gigantismo (*m.*) — onnatuurlike en reusagtige groei

gigolô (*m.*) (*Bras.*) — man wat sy inkomste uit vroue maak

gilete (*f.*) — skeerlemmetjie

ginásio (*m.*) — gimnasium; (*Bras.*) hoërskool

ginasta (*m., f.*) — gimnas

ginástica (*f.*) — gimnastiek, liggaamsoefeninge

ginasial — gimnasiaal, hoërskool-

ginecologia (*f.*) — ginekologie

ginecológico, -ca — ginekologies

ginecologista (*m., f.*) — ginekoloog

gineta (*f.*) — muskejaatkat

ginete (*m.*) — edel perd

ginga (*f.*) — wrikriem

gingão, -gona — swaaiend; (*subst.*) (*m.*) nagwolf; **andar gingão** — om wiegend te loop

gingar — om (heupe) te swaai

ginja (*f.*) — morel, suurkersie; (*fig.*) (*m.*) vroegverouderde man

ginjal (*m.*) — morelboord

ginjeira (*f.*) — morelboom

gipsófila (*f.*) — krytblom, gipskruid

gira-discos (*m.*) — platespeler, draaitafel

girafa (*f.*) — kameelperd

girândola (*f.*) — girandool, draaivuuerwerk

girar — om te draai; om te wandel; **gira daqui para fora!** (*coll.*) — weg is jy!

gira muita moeda falsa — daar is baie vals geld in omloop; **muitas pessoas giram com milhões** — baie mense hanteer miljoene

girassol (*m.*) — sonneblom

giratório, -ia — omwentelend; **movimento** (*m.*) **giratório** — draaibeweging; **porta** (*f.*) **giratória** — draaideur

gíria (*f.*) — plat taal; vaktal

girino (*m.*) — paddavis

giro, -ra (*coll.*) — oulik

giro (*m.*) — draai; **dinheiro** (*m.*) **em giro** — geld in omloop; **policia** (*m.*) **de giro** — polisieman op sy rondte; **uma firma com muito giro** — 'n firma met 'n groot

omset; **dar um giro** — om 'n draaitjie te maak

girocópio (m.) — giroskoop

giz (m.) — kryt

gizar — om te skets

glabro, -ra — haarloos

glacial — ysig; glasiaal

glaciar (m.) — gletser

glaciário, -ia — gletser-; **período (m.) glaciário** — ystydperk

gladiador (m.) — gladiator, swaardvegter

gládio (m.) — swaard; **o gládio do Senhor** — die mag van die Here

gladiolo (m.) — swaardlelie

glande (f.) — eikel

glândula (f.) — klier

glandular — klier-

glauco, -ca — seegroen

gleba (f.) — grond; **servo (m.) da gleba** — lyfeiene

glicemia (f.) — hoë bloedsuikergehalte

glicerina (f.) — gliserien

glicinia (f.) — blouereën

glicol (m.) — glikol

glicose (f.) — glukose

gliptica (f.) — gliptiek

global — globaal

globo (m.) — bol, sfeer; globe; glasbol (lampskerm); **globo celeste** — hemelbol;

globo ocular — oogbol; **globo terrestre** — aardbol; **em globo** — deur die bank, en masse

globoso, -sa — bolvormig

globular — korrelrig

glóbulo (m.) — bolletjie, druppeltjie; **glóbulos brancos/vermelhos** — wit/rooi bloedliggaampies

glomérula (f.) — kluweltjie

glória (f.) — roem, glorie; **estar em glória** — om ter siele te wees; **fazer glória de** — om te spog met; **Deus o/a tenha em glória** — mag God sy/haar siel genadig wees

glória-patri (m.), glória (m.) — gloria, gebed (R.K.)

gloriar — om te loof, te prys, lof toe te swaai; **gloriar-se de** — om jou te beroem op; om te spog met

glorificação (f.) — verheerliking, ophemeling; saligmaking

glorificador, -ra — verheerlikend, ophemelend

glorificar — om te verheerlik, op te hemel; om salig te spreek

gloriola (f.) — beskeie sukses, onverdiende roem

glorioso, -sa — glorieus, roemryk

glosa (f.) — glos; (poet.) spreukdig

glosador (m.) — glossemaker, kommentator

glosar — om te glosseer, te kommenta-riër; (poet.) om 'n spreukdig te maak

glossário (m.) — glossarium, woordelys

glote (f.) — stemspleet

glótica (f.) — vergelykende taalkunde

glótico, -ca — taalkundig

glucose (f.) — glukose

gluglu (m.) — koel-koel (van kalkoen), geborrel (van bottel)

glutão, -tona — gulsig, vraatsugtig; (subst.) (m.) vraat; gulsigaard

glutonaria (f.), glutonia (f.) — vraatsug, gulsigheid

gneisse (m.) — gneiss

gnomo (m.) — gnoom, kabouter

gnose (f.) — gnosis

gnosticismo (m.) — gnostisisme

gnóstico (m.) — gnostikus

godé (m.) — kleurmengbakkie; **saia (f.) de godés** — klokromp

godo, -da — Goties; (subst.) Goot; (m.) Goties (taal)

goela (f.) — keel, gorrel; **molhar a goela** — om jou keel te smeer (fig.); **ter goela de pato** — om 'n slukhals te wees

goês, goesa — Goanees, van Goa; (subst.) Goanees

goiaba (f.) — koejawel

goiabada (f.) — koejawelpasta

goiabeira (f.) — koejawelboom

goiva (f.) — guts(beitel)

goivar — om uit te beitel

goiveiro (m.) — muurblom, vilet

goivo (m.) — viletblom

gol (m.) (Bras.) — doel

gola (f.) — kraag; **gola alta** — rolkraag

golada (f.), gole (m.) — sluk, teug

golfada (f.) — uitspuit; **golfada de sangue** — bloedspuwing; **às golfadas** — golfge-

wys, stootsgewys, spuit-spuut

golfão (m.), gólfão (m.) — golf, wye baai

golfar — om uit te spuit

golfe (m.) — gholf; **taco (m.) de golfe** — gholfstok

golfinho (m.) — dolfyn

golfo (m.) — golf, baai

golo (m.) — doel

golpe (m.) — hou, sny, snit; **golpe de ar** — windvlaag; **golpe de azeite** — druppeltjie olyfolie; **golpe de estado** — staatsgreep; **golpe de mestre** — meesterstuk;

golpe de misericórdia — genadeslag;

golpe de vista — oogopslag; **de golpe** — plotseling; **errar o golpe** — om jou

kans te verspeel

golpear — om te slaan; **golpear a cara** — om insnydings in die gesig te maak; **golpear a carne** — om die vleis aan te sny

goma (*f.*) — gom; stysel

gomado, -**da** — gegom

gomil (*m.*) — noungekruike met oor

gomo (*m.*) — skyfie (van sitrusvrugte)

gomoso, -**sa** — gomhoudend; taai, klewerig

gôndola (*f.*) — gondel

gondoleiro (*m.*) — gondelier

gongo (*m.*) — ghong

gongórico, -**ca** — m.b.t. die gongorisme, barok

gongorismo (*m.*) — spesifieke Spaanse en Portugese barokstyl

gongorista (*m., f.*) — skrywer van die gongorisme

gonococo (*m.*) — gonokokkus

gonorreia (*f.*) — gonorrëe

gonzo (*m.*) — skarnier

gorar — om te vrot; om te misluk; om te dwarsboom

goraz (*m.*) — brasem

gordado, -**ça**, **gordalhudo**, -**da**, **gordanchudo**, -**da** (*coll.*) — vet, dik

górdio, -**ia** — Gordiaans

gordo, -**da** — vet; **homem** (*m.*) de letras

gordas — ongeletterde man; **galinha**

gorda por pouco dinheiro — iets vir niks

gorducho, -**cha** — vet, lywig

gordura (*f.*) — vet, vetterigheid

gordurento, -**ta**, **gordoroso**, -**sa** — vetterig

gorgolejar — om te gorrel

gorgomilos (*m. pl.*) — keelgat

gorgorão (*m.*) — koordsy

gorgulho (*m.*) — kalander, koringtor

gorila (*m.*), **gorilha** (*m.*) — gorilla; (*coll.*) lyfwag

gorja (*f.*) — nek; **mentir pela gorja** — om openlik te lieg; **ter muita gorja** (*coll.*) — om jou bek te rek

gorjejar — om te tjirp, te sing

gorjeio (*m.*) — getjirp; (*fig.*) gebabbel

gorjeta (*f.*) — footjie

gorra (*f.*), **gorro** (*m.*) — mus met klossie

gosma (*f.*) — slym; (vet.) droes; piep; (*m.*) opskeploedder; **não quero ser gosma de ninguém** — ek hou nie daarvan om op iemand te teer nie

gosmento, -**ta** — slymerig; (vet.) wat aan droes/piep ly

gostar de — om te hou van

gosto (*m.*) — smaak; **gracejo** (*m.*) de mau **gosto** — onsmaklike grap; **vestido** (*m.*) de bom **gosto** — smaakvolle rok; **com todo o gosto** — met die grootste plesier;

a gosto de alguém — na iemand se smaak; **estar a gosto** — om jou tuis te voel; **faço gosto em ir a Lisboa** — dit sou heerlik wees om na Lissabon te gaan; **faz/dá gosto ver um trabalho tão bem feito** — dit verskaf genot om so 'n goeie stukke werk te sien

gostoso, -**sa** — smaaklik

gota (*f.*) — druppel; (med.) jig; **gota a gota** — druppelsgewys; **é uma gota de água no oceano** — dis 'n druppel in die emmer; **parecem-se como duas gotas de água** — hulle lyk op 'n druppel water na mekaar

goteira (*f.*) — geut, geutpyp; lekplek in die dak

gotejante — wat drup

gotejar — om te drup

gótico, -**ca** — Goties

goto (*m.*) — strot; **dar no goto** — om in die verkeerde keel te beland; (*fig.*) om die oog te vang

gotoso, -**sa** — jigtig; (*subst.*) jiglyer

governação (*f.*) — beheer

governador (*m.*) — goewerneur

governamental — regerings-, goewermmentel

governanta (*f.*) — goewernante; huishoudster

governante (*m., f.*) — regeerder; (*f.*) huishoudster, goewernante

governar — om te regeer; **governar o barco** — om die boot te stuur; **governar bem o seu barco** — om jou sake goed te reël; **governar os cavalos** — om die perde te beheer; **ela governa bem a sua casa** — sy hou goed huis

governativo, -**va** — regerings-

governo (*m.*) — regering; **governo do barco** — bestuur van 'n boot; roer van 'n boot; **não ter governo** — om stuurloos te dryf; (*fig.*) om nie met geld te kan werk nie; **para seu governo** — vir u inligting

gozar — om te geniet

gozo (*m.*) — genot, plesier; **que gozo!** — dis snaaks!

gozoso, -**sa** — vreugdevol, verblydend

graal (*m.*) — Graal

Grã-Bretanha (*f.*) — Groot-Brittanje

graça (*f.*) — gracie, genade; gracie, bekoorlikheid; **graça pesada** — onsmaklike grap; **graças a** — danksy; **graças a Deus** — dankie Vader; **de graça** — gratis; **sem graça** — oninteressant; **dar graças** — om te dank; **dar um ar da sua graça** — om te glimlag; om jou welwillendheid uit te druk; **estar nas**

graças de alguém — om in iemand se guns te wees; **não ser para graças** — om nie met jou te laat speel nie (*fig.*); **ter graça** — om sjarre te hê; om interessant te wees; om komies te wees; **acho graça à rapariga/comédia** — die meisie/blyspel geval my

gracejador (m.) — geestige persoon, grap-maker

gracejar — om geestige opmerkings te maak

gracejo (m.) — geestige opmerking

grácil — sierlik

gracilidade (f.) — sierlikheid

graciosidade (f.) — gracie, bekoorlikheid, innemendheid

gracioso, -sa — grasieus, innemend; geestig

graçola (f.) — onsmaklike opmerking

grã-cruz (f.) — grootkruis

gradação (f.) — gradering, nuansering

gradar — om te gradeer, te nuanseer

gradar — om te eg

gradaria (f.) — traliewerk

grade (f.) — paalheining; krat; (*agr.*) eg; **grades da jaula** — tralies van die dierenhok; **estar atrás das grades** — om agter die tralies te sit

gradear — om te omhein; om van tralies te voorsien

grado, -da — groot; **a gente grada da cidade** — die hoëli van die stad

grado (m.) — wil; **de bom grado** — graag; **de mau grado** — teensinnig; **mau grado a falta de dinheiro** — ten spyte van die geldtekort

gradação (f.) — verdeling in grade, gradering

gradual — geleidelik

graduando (m.) — graduandus

graduar — om in grade te verdeel, te gradeer; **a universidade graduou-o em leis** — die universiteit het hom 'n graad in die regte toegeken; **ele graduou-se com o grau de doutor** — hy het 'n doktorsgraad ontvang

grã-duquesa (f.) — groothertogin

grafia (f.) — skryfwyse

gráfico, -ca — grafies; (*subst.*) (*m.*) grafiek

grã-fino, -na — vide: **granfino**

grafite (f.) — grafiet

grafítico, -ca — grafities, grafiet-grafito (*m.*) — muurinskif, graffito

grafologia (f.) — grafologie

grafológico, -ca — grafologies

grafólogo (m.) — grafoloog

grainha (f.) — druiwepit

gralha (f.) — ekster; (*typ.*) drukfout; babbelkous

grama (f.) — gras

grama (m.) — gram

gramado (m.) — grasperk

gramar — om met lang tande te eet, teen-sinnig te sluk; **gramar uma conferência** — om 'n lesing deur te wurg; **gramar uma sova** — om 'n loesing te verduur

gramática (f.) — grammatika

gramatical — grammatikaal

gramático, -ca — grammaties; (*subst.*) (*m.*) grammatikus

gramíneas (f. pl.) — grasagtiges

gramofone (m.) — grammofoon

grampeador (m.) — hegmasjien, kramhegter

grampear — om met 'n kram vas te heg

grampo (m.) — krammetjie; ysterkram; splitspy; haarnaald

granada (f.) — granaat; granaatsteën; **granada de mão** — handgranaat

granadeiro (m.) — grenadier

grandalhão, -lhona — baie lang (persoon)

grande — groot; (*subst.*) (*m. pl.*) hoogste adel; **à grande** — op groot skaal; **à grande e à francesa (coll.)** — ryk en stylvol

grandeza (f.) — grootte; (*fig.*) grootsheid; **a grandeza da sua alma** — sy grootmoedigheid

grandiloquência (f.) — verhewe spraakstyl

grandiloquo, -qua — verhewe

grandiosidade (f.) — prag, grootsheid

grandioso, -sa — luisterryk, pragtig; **projecto (m.) grandioso** — grootse skema

granel (m.) — graanskuur; (*typ.*) galei; **prova (f.) de granel** — galeiproef; **a granel** — by hope; los en vas

granfino, -na — verfynd; snobisties; **a gente granfina de Pretória** — Pretoria se elite

granítico, -ca — granities, granietagtig

granito (m.) — graniet

granizada (f.) — haelstorm; **granizada de balas** — koeëlreën

granizar — om te hael

granizo (m.) — hael

granja (f.) — plaas

granjeaar — om te boer; **granjeaar amigos** — om vriende te maak, vriendskappe te sluit; **granjeaar uma fortuna** — om 'n fortuin te maak

granjeio (m.) — landbebouing; oes

granjeiro (m.) — boer

granulação (f.) — granulasie

granulado, -da — korrelrig

granular — granulêr, korrel-

granular — om te granuleer; om korrels te vorm

grânulo (*m.*) — korreltjie
granuloso, -sa — granuleus, korrelrig
grão (*m.*) — graankorrel; korrel; ter nm
 grão na asa — om aangeklam te wees;
 grão a grão enche a galinha o papo —
 stadig maar seker kom dinge gedaan
grão-de-bico (*m.*) — keker-ertjie
grão-ducado (*m.*) — groothertogdom
grão-duque (*m.*) — groothertog
grão-mestrado (*m.*) — grootmeesterskap
grão-mestre (*m.*) — grootmeester
grão-vizir (*m.*) — grootvisier
grasnada (*f.*) — gekwaak
grasnar — om te kwaak
grassar — om te versprei; em Lisboa
 grassa uma epidemia de tifo — daar
 woeë 'n tifusepidemie in Lissabon; o
 uso dos narcóticos grassa na juventude
 — die gebruik van dwelmmiddels is
 wydverbreid onder die jeug
grassento, -ta — vetterig, olierig
gratidão (*f.*) — dankbaarheid
gratificação (*f.*) — gratifikasie
gratificar — om 'n gratifikasie uit te be-
 taal; om te beloon
grátis — gratis
grato, -ta — dankbaar; a visão das colinas
 portuguesas é-me grata — die gesig van
 die Portugese heuwels is vir my dier-
 baar; ficar-lhe-ei grato se me enviar o
 livro — ek sal dit op prys stel as u
 my die boek stuur
gratuidade (*f.*) — vrystelling van gelde;
 ongemotiveerdheid, ongegrondheid
gratuito, -ta — kosteloos, vry, gratis; acto
 (*m.*) gratuito — ongemotiveerde hande-
 ling; acusação (*f.*) gratuita — ongegron-
 de beskuldiging
grau (*m.*) — graad
gráudo, -da — groot, belangrik; os gráu-
 dos da Iscor — die grootkoppe van
 Yskor
gravação (*f.*) — gravering; (klank)opname
gravador (*m.*) — bandopnemer; graveer-
 der, graveur
gravar — om te graveer; om (klanke) op
 te neem; gravar um disco/uma fita mag-
 nética — om 'n plaat/bandopname te
 maak; gravar na memória — om in die
 geheue in te prent
gravata (*f.*) — das; (*Bras.*) wurggreep
gravata-borboleta (*f.*) (*Bras.*) — strikdas
grave — ernstig, plegtig, somber; (*mus.*)
 laag; acento (*m.*) grave — gravis (ak-
 sent); este instrumento tem bons graves
 — hierdie instrument bring die lae note
 goed uit
graveto (*m.*) — fynhout

gravidade (*f.*) — erns, gewigtigheid;
 swaarte; centro (*m.*) de gravidade —
 swaartepunt; força (*f.*) da gravidade —
 swaartekrag
gravidez (*f.*) — swangerskap
grávido, -da — swanger; dragtig
gravitação (*f.*) — gravitasie
gravitar — om te graveer
gravura (*f.*) — gravure, ets, prent
graxa (*f.*) — skoenwaks; coroa a graxa!
 (*coll.*) — skoenpoets vir vyf sent!
Grécia (*f.*) — Griekeland
greco-latino, -na — Grieks-Latyns
greco-romano, -na — Grieks-Romeins; luta
 (*f.*) greco-romana — stoei
greda (*f.*) — vollersaarde
grega (*f.*) — Griekse randwerk
gregário, -ia — kudde-
grego, -ga — Grieks; (*subst.*) Griek; (*m.*)
 Grieks (taal); ver-se grego — om jou
 kniediep in die moeilikheid te bevind
gregoriano, -na — Gregoriaans
grei (*f.*) — trop; nasie; pela lei e pela grei
 — vir land en volk
grelar — om te ontkiem; a batata grela
 — die aartappels loop uit; o feijão grela
 — die boontjies kom op
grelha (*f.*) — rooster
grelhar — om (op 'n rooster) te braai, te
 rooster
grelho (*m.*) — uitloopsel, spruit, loot
grémio (*m.*) — gilde, (werkgewers)ver-
 eniging; Grémio Literário do Rio de
 Janeiro — Skrywerskring van Rio de
 Janeiro; regressar ao grémio da Igreja
 — om in die skoot van die Kerk terug
 te keer
grenha (*f.*) — haarlok
grés (*m.*) — sandsteen
greta (*f.*) — kraak, spleet
gretar — om te kraak
grevas (*f. pl.*) — beenwindsel; beenskut
 van harnas
greve (*f.*) — staking
grevista (*m., f.*) — staker
grifo (*m.*) — griffioen; (*fig.*) raaisel
grilhão (*m.*) — horlosieketting; (*fig.*) (*pl.*)
 kettings, bande
grilheta (*f.*) — ketting vir dwangarbeiders
grilo (*m.*) — kriek
grimpa (*f.*) — weerhaan; spits; levantar a
 grimpa — om astring te wees
grimpar — om te te praat; om te groot
 te wees vir jou skoene
grinalda (*f.*) — blomkrans; (*arch.*) sierkrans
gringo (*m.*) — uitlander; Noord-Ameri-
 kaner
gripe (*f.*) — griep

grisolho, -lha — grys
grisu (*m.*) — myngas
grita (*f.*) — kreet
gritar — om te skree
gritaria (*f.*) — geskree
grito (*m.*) — kreet, skreeu, gil; **grito do Ipiranga** — Brasiliaanse onafhanklikheidsverklaring
grosa (*f.*) — gros, twaalf dosyn
grosa (*f.*) — rasper, raspervyl
grosar — om te rasper
grosclha (*f.*) — aalbessie
groselheira (*f.*) — aalbessiestruik
grossaria (*f.*), **grosseria** (*f.*) — kruheid, grofheid
grosseirão, -rona — grof, onbeskof
grosseiro, -ra — kru, grof
grosso, -sa — dik, lywig; **avaria** (*f.*) **grossa** — algemene awery; **fortuna** (*f.*) **grossa** — groot fortuin; **o grosso do exército** — die hoofmag van die leër; **preço** (*m.*) **por grosso** — groothandelsprys; **ser casca grossa** — om onbeskof te wees; **vender por grosso** — om groothandel te verkoop
grossura (*f.*) — dikte; (*coll.*) besopenheid
grotesco, -ca — grotesk
grou (*m.*) — kraanvoël
grua (*f.*) — kraanvoëlyfic; hyskraan
grudar — om te plak; om vas te kleef; **isso não grnda!** (*coll.*) — dit is onwaarskynlik! dit klop nie!
grude (*f.*) — lym
grulha (*m., f.*) — babbelbek
grulhar — om te babbel
grumete (*m.*) — skeepsjonge
grunhido (*m.*) — snork (vark)
grunhir — om te snork (vark)
grupo (*m.*) — groep
gruta (*f.*) — grot
guabiru (*m.*) (*Bras.*) — rot; (*fig.*) dief
guache (*m.*), **guacho** (*m.*) — gouache
gualdrapa (*f.*) — saalkleedjie
guano (*m.*) — ghwano
guante (*m.*) — ysterhandskoen
guapo, -pa (*coll.*) — mooi
guarani (*m., f.*) — inboorling van Paraguay en Suid-Brasilië; (*m.*) taal van dié stam
guarda (*f.*) — wag, lyfwag, garde; beskutting, toesig; **guarda de espada** — handskut van swaard; **guarda de honra** — erewag; **guarda (do livro)** — skutblad; **guardas da ponte** — brugreling; **amigos da velha guarda** — ou vriende; **corpo da guarda** — waghuis; **confiar à guarda de** — om onder die sorg te plaas van; **estar em guarda** (*fig.*) — om op jou hoede te wees; **montar**

a guarda — om te bewaak; om die wag te betrek; **ó da guarda!** — help! polisie!
guarda (*m.*) — wag; polisieman
guarda-calhas (*m.*) — baanruimer
guarda-chaves (*m.*) — wisselwagter
guarda-choque (*m.*) — stamper (motor)
guarda-chuva (*m.*) — sambreel
guarda-costas (*m.*) — kuswagboot; lyfwag
guardador (*m.*) — wagter; **cão** (*m.*) **guardador** — waghond
guarda-fato (*m.*) — klerekas, hangkas
guarda-fios (*m.*) — telefoonlynwerker
guarda-florestal (*m.*) — boswagter
guarda-fogo (*m.*) — vuurskerm
guarda-freio (*m.*) — briekaandraaier, remmer; trembestuurder
guarda-jóias (*m.*) — juwelekissie
guarda-lama (*m.*) — modderskerm
guarda-linha (*m., f.*) — baanwagter
guarda-livros (*m.*) — boekhouer
guarda-loiça (*m.*), **guarda-louça** (*m.*) — buffet
guarda-marinha (*m.*) — onderluitenant
guarda-mor (*m.*) — bevelvoerder van die koninklike lyfwag; hoofdoeanebeampte
guardamoria (*f.*) (*Bras.*) — doeane kantoor
guarda-móveis (*m.*) — meubelbergplek
guardanapo (*m.*) — servet
guarda-nocturno (*m.*) — nagwag
guarda-pó (*m.*) — oorjas
guarda-portão (*m.*) — opsigter
guarda-prata (*m.*) — buffet (vir silwerware)
guardar — om te bewaak; om te bêre; **guardar distâncias** — om die afstand te bewaar; **guardar o domingo** — om die sabbatdag te heilig; **guardar a lei** — om die wet te gehoorsaam; **guardar silêncio** — om stilswye te bewaar; **guardar-se de** — om jou te weerhou van; **guardo cinquenta randes por mês** — ek sit elke maand vyftig rand opsy; **temos de guardar a carne para amanhã** — ons moet die vleis vir môre hou
guarda-redes (*m.*) — doelwagter
guarda-roupa (*m.*) — kostumier; garderobe; (*Bras.*) hangkas
guarda-sol (*m.*) — sonskerm, sonsambreel
guarda-vento (*m.*) — windskerm
guarda-vestidos (*m.*) — klerekas, hangkas
guarda-vida (*m.*) — lewensredder
guardião (*m.*) — kloosterowerste van die Franciskane; doelwagter
guardida (*f.*) — skuilplek; **dar guarida** — om skuiling te bied, te beskerm; om te huisves
garuir (*obs.*) — om te genees, te heel

guarita (*f.*) — waghokkie
guarnecer — om te garneer, te versier;
guarnecer uma fortaleza — om 'n vesting
 te beman/van 'n garnisoen te voorsien
guarnição (*f.*) — versiering; garnisoen, be-
 manning
guatemalense, guatemalteco, -ca — Guate-
 malaans; (*subst.*) Guatemalaan
guedelha (*f.*) — haarlok
gueixa (*f.*) — geisja
guelra (*f.*) — kieu; **ter o sangue na guelra**
 — om voortvarend te wees
guerra (*f.*) — oorlog; **conselho** (*m.*) **de**
guerra — krygsraad; **guerra aberta** —
 openlike oorlog; **guerra civil** — bur-
 geroorlog; **guerra de nervos** — senuwee-
 oorlog; **nome de guerra** (*m.*) — verhoog-
 naam; **após guerra** (*m.*) — na-oorlogse
 tydperk
guerrear — om oorlog te voer; om te **stry**
guerreiro (*m.*) — kryger; (*adj.*) stryd-
 lustig
guerrilha (*f.*) — guerrilla-oorlog
guerrilheiro (*m.*) — guerrillavegter
guia (*f.*) — leiding; handleiding; vrag-
 brief; (*mech.*) klepleier; Padvindster;
guia de marcha — marsbevel; **guias**
(pl.) do bigode — snorpunte
guia (*m.*) — gids, toerleier; **guia turístico**
 — reisbrosjure; **carneiro guia** (*m.*)// **ele-**
fante guia (*m.*) — tropleier (skape/oli-
 fante)
guiador (*m.*) — stuurstang
guião (*m.*) — vaandel
guiar — om te lei; **guiar um carro** — om
 'n motor te bestuur; **guiar-se** — om jou
 te rig (na), jou te laat lei (deur)
guichê (*m.*) — loket
guidão (*m.*) (*Bras.*), **guidom** (*m.*) (*Bras.*)
 — stuurstang
guieiro (*m.*) — leier (van dieretrop)
guiga (*f.*) — regattaroeiboot
guilhotina (*f.*) — valbyl; snymasjien (pa-
 pier)
guilhotinar — om met die valbyl te ont-
 hoof; om te sny (papier)
guinada (*f.*) — swenk; **andar às guinadas**
 — om te slinger

guinar — om te swenk
guinchar — om te gil
guincho (*m.*) — gil
guincho (*m.*) — katrol, windas
guindar — om op te hys; (*fig.*) om te
 verhef
guindaste (*m.*) — hyskraan
Guiné (*f.*) — Guinee
guineense, guinéu, -neia — Guinees; (*subst.*)
 Guineër
guinéu (*m.*) — ghienie
guipura (*f.*) — guipure(-kant)
guisa (*f.*) — manier, wyse; **no Kalaari, os**
nativos usam raízes de beterraba à guisa
de café — in die Kalahari gebruik die
 inboorlinge beet vir koffie
guisado (*m.*) — bredie, ragout
guisar — om te stowe
guita (*f.*) — (bind)lyn
guitarra (*f.*) — Portugese ghitaar
guitarrada (*f.*) — ghitaarkonsert
guitarrista (*m., f.*) — ghitaarspeler, ghi-
 taarspeelster
guizeira (*f.*) — klokkiehalter
guizo (*m.*) — klokkie
gula (*f.*) — vraatsug; (*fig.*) honger, bege-
 righeid
gulodice (*f.*) — lekkerny; vraatsug
guloseima (*f.*), **gulosice** (*f.*) — lekkerny,
 versnapering
guloso, -sa — gulsig; **os sul-africanos são**
gulosos de biltong — die Suid-Afrika-
 ners is versot op biltong
gume (*m.*) — snykant; (*fig.*) skerpsinnig-
 heid; **espada** (*f.*) **de dois gumes** — twee-
 snydende swaard
guri (*m.*) (*Bras.*) — kind, tjokker
gurita (*f.*) (*Bras.*) — ou merrie
gurupês (*m.*) — boegspriet
gusa (*f.*) — ru-yster
gusano (*m.*) — paalwurm; maaier
gustação (*f.*) — proe, smaak
gustativo, -va — proe-, smaak-
guta (*f.*) — rubberagtige melksap
guta-percha (*f.*) — guttapersja
gutural — gutturaal

H

hável — bekwaam, slim; behendig
habilidade (*f.*) — bekwaamheid, slimheid
habilitoso, -sa — vaardig, knaphandig
habilitação (*f.*) — kwalifikasie; dokumen-
 têre bewysvoering; **habilitação como**
herdeiro — erkenning van erfgenaamskap

habilitante (*m., f.*) — aansoeker om ge-
 regtelike erkenning
habilitar — om te kwalifiseer, in staat te
 stel; **habilitar-se como herdeiro** — om
 bewys te lewer van jou erfgenaamskap

habitação (*f.*) — woning, woonplek, habitat
habitante (*m., f.*) — inwoner
habitar — om te woon, te bewoon
habitável — bewoonbaar
hábito (*m.*) — gewoonte; habyt; **tomar o hábito** — om die kloostergelofte af te lê; **o hábito não faz o monge** — 'ie vere maak nie die voël nie
habituação (*f.*) — gewenning
habitual — gewoon, gebruikelik
habituar — om gewoond te maak; **habituar-se** — om gewoond te raak, jou te wen (aan)
hagiografia (*f.*) — hagiografie, heiligelebens(beskrywing)
hagiógrafo (*m.*) — hagiograaf, skrywer van heiligelebens
hagiologia (*f.*) — hagiologie
haitiano, -na — Haïtiaans; (*subst.*) Haïtiaan
haliêutica (*f.*) — hengelkuns
hálito (*m.*) — asem; mondreuk
halo (*m.*) — ligkring, halo; stralekrans
haltere (*m.*) — handgewig
halterofilia (*f.*) — gewigoptel
halterofilista (*m., f.*) — gewigopteller
hamburguês, -guesa — van Hamburg; (*subst.*) inwoner van Hamburg
hangar (*m.*) — vliegtuigloods, hangar
hanoveriano, -na — Hannoveraans; (*subst.*) Hannoveraan
hansa (*f.*) — Hanse, Hansa (Middeleeuse vereniging)
hanseático, -ca — Hanseaties, Hansa-
haplogia (*f.*) — weglating van lettergrepe
hara-quiri (*m.*) — hara-kiri
haras (*m.*) — stoetery van reisesperde
harém (*m.*) — harem
harmonia (*f.*) — harmonie; ooreenstemming
armónica (*f.*) — mondfluit
armónico, -ca — harmonies, harmonie-
armónio (*m.*) — harmonium
harmonioso, -sa — harmonieus, welluidend; harmonies, ooreenstemmend
harmonizar — om te harmoniseer; om te harmonieer; om in ooreenstemming te bring
harpa (*f.*) — harp
harpejar — om harp te speel
harpia (*f.*) — harpy
harpista (*m., f.*) — harpspeler, harpis, harpspeelster, harpiste
hasta (*f.*) — spies; **hasta pública** — openbare veiling
haste (*f.*) — (vaandel)stok, spies)hef; **haste do êmbolo** (*m.*) — suierstang; **hastes** (*pl.*) **do toiro** — bulhorings

hastear — om op te hys
haurir — om in te adem
hausto (*m.*) — ademtog, teug
tavaiano, -na — Hawaïes; (*subst.*) inwoner van Hawaii
havanês, -nesa — Havaans; (*subst.*) inwoner van Havana
havano (*m.*) — havana-sigaar
haver — om te hê; **haver de escrever um livro/ir a Lisboa** — om vasbeslote te wees om 'n boek te skryf/om na Lissabon te gaan; **há anos** — jare gelede; **há livros na mesa/três quartos na casa/cinquenta soldados na fortaleza** — daar is boeke op die tafel/drie vertrekke in die huis/vyfzig soldate in die vesting; **há três dias que não como** — ek het drie dae laas geëet; **ela chegou há três dias** — sy het drie dae gelede aangekom; **ele há-de haver-se bem/mal** — hy sal regkom/nie regkom nie; **hás-de haver-te comigo** — jy sal met my te doen kry; **o Brasil havia de ser independente** — Brasilië was bestem om onafhanklik te word
haver (*m.*) — krediet (boekhou); (*pl.*) besittings; **deixou grandes haveres ao seu filho** — hy het sy seun ryk nagelaat
hebdomadário, -ia — weekliks; (*subs.*) (*m.*) weekblad
hebraico (*m.*) — Hebreeus (taal); (*adj.*) Hebreeus
hebraísmo (*m.*) — hebraïsme
hebraísta (*m., f.*) — Hebraïkus
hebreu, -eia — Hebreeus; (*subst.*) Hebreër; (*m.*) Hebreeus (taal)
hecatombe (*f.*) — hekatombe; (*fig.*) bloedbad, slagting
hectare (*m.*) — hektaar
hética (*f.*) — tering
hético, -ca — tering-; (*subst.*) teringlyer; **febre** (*f.*) **hética** — teringkoors
ectograma (*m.*) — hektogram
hectolitro (*m.*) — hektoliter
hectómetro (*m.*) — hektometer
hediondo, -da — afskuwelik
hediondez (*f.*) — afskuwelikheid
hedonismo (*m.*) — hedonisme
hegeliano, -na — van Hegel; (*subst.*) (*m.*) aanhanger van Hegel se filosofie
hegemonia (*f.*) — hegemonie; politieke corwig
hégira (*f.*) — hedjra, Islamitiese tydperk; (*fig.*) ontvlugting, vlug
helénico, -ca — Helleens, Grieks
helénio (*m.*) — nieskruid
belenismo (*m.*) — hellenisme, studie van die ou Griekse beskawing

helenista (*m., f.*) — Hellenis, kenner van die ou Griekse kultuur
helenístico, -ca — Hellenisties
helenizar — om te vergrieks
heleno, -na — Helleens, Grieks; (*subst.*) Helleen, Griek
helianto (*m.*) — sonneblom
hélice (*m., f.*) — (lug)skroef
helicoidal — helikoïdaal, skroefvormig
helicóptero (*m.*) — helikopter, hefskroefvliegtuig
hélio (*m.*) — helium
heliocêntrico, -ca — heliosentries
heliografia (*f.*) — heliografie, sonbeskrywing
heliógrafo (*m.*) — heliograaf
heliogravura (*f.*) — heliogravure
heliómetro (*m.*) — heliometer
helioscópio (*m.*) — helioskoop, sonnekyker
helioterapia (*f.*) — helioterapie, sonligbehandeling
heliotrópio (*m.*) — heliotroop
helvécio, -ia, helvético, -ca — Helveties; Switsers
hematite (*f.*) — hematiet, bloedsteen
hematoma (*m.*) — bloedblaas, hematoom
hemiciclo (*m.*) — halfsirkel; amfiteater; (*fig.*) parlement
hemiplegia (*f.*) — hemiplegie, halfsydige verlamming
hemiplégico, -ca — hemiplegies, halfsydig verlam
hemisférico, -ca — hemisferies, halfronnd
hemisfério (*m.*) — hemisfeer, halfronnd
hemistíquio (*m.*) — halfvers, halwe versreël
hemofilia (*f.*) — hemofilie, bloeiersiekte
hemofilico (*m.*) — bloeier
hemoglobina (*f.*) — hemoglobien
hemorragia (*f.*) — bloeding
hemorróidas (*f. pl.*), **hemorróides** (*f. pl.*) — aambeie
hemostático, -ca — bloedstelpend, (*subst.*) (*m.*) bloedstelmiddel
hendecassilabo (*m.*) — versreël van elf lettergrepe
henriquino, -na — m.b.t. Prins Hendrik die Seevaarder
hepático, -ca — lewer-
hepatite (*f.*) — lewerontsteking
heptassilabo (*m.*) — versreël van sewe lettergrepe
hera (*f.*) — klimop
heráldica (*f.*) — heraldiek
leráldico, -ca — heraldies
herança (*f.*) — erfenis, nalatenskap
herbáceo, -ea — grasagtig, kruierig
herbário (*m.*) — herbarium
herbívoro, -ra — plantetend; (*subst.*) plant-

eter, herbivoor
hercúleo, -ea — herkulies, reusagtig
herdade (*f.*) — plaas; **de juro e herdade** — kragtens die erfgenaamskap
herdar — om te erf
herdeiro (*m.*) — erfgenaam; **herdeiro legítimo** — regmatige erfgenaam; **herdeiro necessário** — erfgenaam wat nie onterf kan word nie; **herdeiro presuntivo** — vermoedelike erfgenaam; **herdeiro universal** — universele erfgenaam
hereditariedade (*f.*) — oorerflikheid; oorerwing
hereditário, -la — oorerflik
hereje (*m., f.*) — ketter; (*coll.*) goddelose persoon
heresia (*f.*) — kettery
herético, -ca — kettters
hermafrodita (*m., f.*) — hermafrodiet; (*adj.*) tweeslagtig, hermafrodities
hermafroditismo (*m.*) — tweeslagtigheid, hermafroditisme
hermeneuta (*m., f.*) — skrifuitlegger
hermenêutica (*f.*) — uitlegkunde, hermeneutiek
hermenêutico, -ca — verklarend, uitleggend
hermético, -ca — lugdig, hermeties; **poesia** (*f.*) **hermética** — duister poësie
hérnia (*f.*) — breuk
Herodes — Herodes; (*subst.*) (*m.*) kindertiran; **de Herodes para Pilatos** — van Pontius na Pilatus
herói (*m.*) — held
heroicidade (*f.*) — heldhaftigheid
heróico, -ca — heroïes, heldhaftig; **poema** (*m.*) **heróico** — heldedig; **verso** (*m.*) **heróico** — epiese vers
herói-cômico, -ca — komies-heroïes
heroína (*f.*) — heldin
heroína (*f.*) — heroïen
heroísmo (*m.*) — heroïsme, heldemoed
hesitação (*f.*) — aarseling, huiwering
hesitante — aarselend, huiwerend
hesitar — om te aarsel, te huiwer
hetera (*f.*) — hetere, duur prostituut
heterodoxia (*f.*) — heterodoksie, onregsin-nigheid
heterodoxo, -xa — afwykend, heterodoks
heterogêneo, -ea — heterogeen, ongelyksoortig
heteromorfo, -fa — heteromorf, atipies
heterônimo, -ma — wat verskyn onder iemand anders se naam; heteroniem
hexaedro (*m.*) — sesvlak, heksaëder
hexagonal — seshoekig, heksagonaal
hexágono (*m.*) — seshoek, heksagoon
hexâmetro (*m.*) — heksameter
hexápodes (*m. pl.*) — sespotiges

hialino, -na — glasagtig; glashelder
hiato (m.) — hiaat
hibernação (f.) — oorwintering, winterslaap
hibernal — winter-
hibernante — winterslapend
hibernar — om te oorwinter, winterslaap te hou
hibrido (m.) — hibiskus, vuurblom
hibridação (f.) — kruising, verbastering
hibridez (f.), hibridismo (m.) — kruising, verbastering, anomalie
hibrido, -da — hibridies, gebaster; (*subst.*) (*m.*) hibride; **palavra (f.) hibrida** — hibridiese woord (saamgestel uit verskillende tale)
hidra (f.) — hidra; waterslang; (*fig.*) moeilik bekampbare euwel
hidratação (f.) — hidrering, hydratering
hidrato (m.) — hidraat
hidráulica (f.) — hidroulika
hidráulico, -ca — hidroulies
hidroavião (m.) — watervliegtuig
hidrofobia (f.) — watervrees; hondsdoelheid
hidrófobo, -ba — hidrofoob
hidrofone (m.) — hidrofoon, toestel om geluide onder water op te vang
hidrogénio (m.) — waterstof
hidrografia (f.) — hidrografie
hidrográfico, -ca — hidrografies
hidrógrafo (m.) — hidrograaf
hidrólise (f.) — hidrolise
hidrologia (f.) — hidrologie
hidrologista (m., f.), hidrólogo (m.) — hidroloog
hidromecânico, -ca — hidromeganies; (*subst.*) (*f.*) hidromeganika
hidromel (m.) — heuningwater
hidrómetro (m.) — hidrometer
hidrópico, -ca — watersugtig
hidropisia (f.) — watersug
hidrosfera (f.) — hidrosfeer
hidrostática (f.) — hidrostatika
hidroterapêutica (f.), hidroterapia (f.) — watergeneeskunde
hidróxido (m.) — hidroksied
hiëna (f.) — hiëna
hierarquia (f.) — hiërargie
hierárquico, -ca — hiërgaries
hierarquizar — om hiërgaries te rangskik
hierático, -ca — hiëraties, priesterlik, priester-
hierocracia (f.) — priesterheerskappy
hieróglifo (m.) — hiëroglief, beeldskrifteken; (*fig.*) raaisel, hiëroglief
hifen (m.) — koppelteken
higiene (f.) — higiëne, gesondheidsleer

higiénico, -ca — higiënies; **papel (m.) higiénico** — toiletpapier
higienista (m., f.) — gesondheidsbeampte; higiënies
higrómetro (m.) — higrometer, vogtigheidsmeter
higroscópio (m.) — higroskoop
hilar — vrolik; lagwekkend
hilariente — lagwekkend; **gás (m.) hilariente** — laggas
hilaridade (f.) — vrolikheid, uitgelatenheid
hilota (m.) — Heloot; slaaf
himen (m.) — maagdevlies, himen
himeneu (m.) (poet.) — bruilof
hinário (m.) — gesangboek
hindu — Hindoes; van Indië, Indies; (*subst.*) Hindoe, Indiër
hindustani (m.) — Hindoestani
hino (m.) — lofsang, himne; **hino nacional** — volkslied
hiperacidez (f.) — oorsuurheid
hipérbato (m.), hipérbaton (m.) — woordomsetting, hiperbaton
hipérbole (f.) — hiperbool, oordrywing; (*geom.*) hiperbool
hiperbólico, -ca — hiperbolies; (*fig.*) oordrewe
hipersensibilidade (f.) — oorgevoeligheid
hipersensível — oorgevoelig
hipertensão (f.) — oorspanning
hipertrofia (f.) — hipertrofie, oortontwikkeling
hípico, -ca — perd-; **concurso (m.) hípico** — perdespringwedstryd
hipismo (m.) — perdry, perdesport
hipnose (f.) — hipnose
hipnótico, -ca — hipnoties
hipnotismo (m.) — hipnotiese toestand
hipnotizador (m.) — hipnotiseur; (*adj.*) hipnotiserend, slaapwekkend
hipnotizar — om te hipnotiseer
hipocampo (m.) — seeperdjie
hipocondria (f.) — hipocondrie
hipocondriaco, -ca — hipocondries; (*subst.*) hipocondris
hipocrisia (f.) — skynheiligheid, huigelary
hipócrita — skynheilig, geveins(d); (*subst.*) skynheilige, huigelaar
hipodérmico, -ca — onderhuids
hipódromo (m.) — perderenbaan
hipófise (f.) — hipofise, harsingslymklier
hipogeu (m.) — grafkelder
hipopótamo (m.) — seekoei
hipóstase (f.) — hipostase, afsaksel, bloedorvvulling
hipoteca (f.) — hipoteek, verband
hipotecar — om 'n verband/hipoteek te neem op

hipotecário, -ia — hipotekêr, hipoteek-, verband-

hipotensão (f.) — lae bloeddruk

hipotenusa (f.) — skuinssy, hipotenusa

hipótese (f.) — hipotese, veronderstelling

hipotético, -ca — hipoteties

hirsuto, -ta — harig; dig

hírto, -ta — styf, verstrak

hispánico, -ca — m.b.t. die Iberiese skiereiland

hispanismo (m.) — Spaanse leenwoord

hispano- — Spaans-; **hispano-americano, -na** — Spaans-Amerikaans

hispido, -da — harig, behaar(d)

hissope (m.) — wywaterkwas

hissopo (m.) — hisop

histeria (f.) — histerie

histérico, -ca — histeries; (*subst.*) histerikus

histerismo (m.) — toestand van histerie

histologia (f.) — histologie

história (f.) — geskiedenis; verhaal, storie;

história natural — dier- en plantkunde;

deixe-se de histórias — alle grappies op 'n stokkie

historiador (m.) — geskiedskrywer, historikus

historiar — om te vertel, geskiedkundig uiteen te sit

histórico, -ca — histories, geskiedkundig

historieta (f.) — verhaaltjie

historiografia (f.) — geskiedskrywing

historiógrafo (m.) — geskiedskrywer, historioograaf

histrião (m.) — hanswors

histriónico, -ca — histrionies, akteurs-

hitleriano, -na — Hitleriaans

hodierno, -na — hedendaags, huidig

hoje — vandag; **hoje em dia** — deesdae;

de hoje a uma semana/a um ano —

vandag oor 'n week/oor 'n jaar; **de hoje**

em diante — van vandag af; **até ao dia**

de hoje — tot vandag toe; **de hoje para**

amanhã — enige oomblik

Holanda (f.) — Nederland

holandês, -sa — Nederlands; (*subst.*) Nederlander; (*m.*) Nederlands (taal)

holocausto (m.) — brandoffer; **dar-se em holocausto** — om jou op te offer

holofote (m.) — soeklig

hombridade (f.) — manlikheid; manhaftigheid

homem (m.) — man; mens; **o filho do**

homem — die Seun van die Mens;

homem de antes quebrar que torcer —

onkreukbare man; **homem de cor** — nie-

blanke; **homem às direitas** — man uit

een stuk; **homem do mar** — seeman;

homem do mundo — wêreldwyse man;

homem de palavra — man van sy woord; **homem de pulso** — sterk per-

soonlikheid; **ter homem pela frente** —

om met teenstand te doen te kry

homenageado, -da — geëer(d); (*subst.*)

gehuldigde, jubilaris

homenagear — om te huldig, hulde te

bring

homenagem (f.) — huldiging; **em home-**

nagem a — ter ere van

homenzarrão (m.) — 'n bul van 'n man

homenzinho (m.) — mannetjie

homeopata (m., f.) — homeopaat

homeopatia (f.) — homeopatie

homeopático, -ca — homeopaties

homérico, -ca — Homeries; (*fig.*) epies,

heroïes

homicida (m., f.) — pleger van manslag;

(*adj.*) moord-; **guerra (f.) homicida** —

moorddadige oorlog

homicidio (m.) — manslag

homilia (f.) — homilie, preek

homiziado (m.) — verstekeling; voortvlug-

tige

homiziar — om te versteek, skuiling te

bied; **homiziar-se** — om weg te kruip

homizio (m.) — skuilplek, wegkruipplek;

vlug

homófono, -na — homofoon, gelykklinkend

homogéneo, -ca — homogeen, gelyksoortig

homógrafo, -fa — wat dieselfde spelling

het

homologação (f.) — homologering, bekrag-

tiging

homologar — om te homologeer, te be-

kragtig

homólogo, -ga — homoloog

homônimo, -ma — gelykluidend; (*subst.*)

(*m.*) naamgenoot

homossexual — homoseksueel

homossexualidade (f.), homossexualismo

(*m.*) — homoseksualiteit

homúnculo (m.) — mannetjie; **homunculus**

honestidade (f.) — eerlikheid; fatsoenlik-

heid, eerbaarheid

honesto, -ta — eerlik, opreg; eerbaar

honor (m.)(*obs.*) — eer; **dama (f.) de ho-**

nor — hofdame

honorabilidade (f.) — agbaarheid, eerwaar-

digheid

honorário, -ia — ere-, honorêr

honorários (m. pl.) — honorarium, ver-

goeding

honorífico -ca — eervol, ere-

honra (f.) — eer; **honra da mulher** —

maagdelikheid; vroue-eer; **honras fúne-**

bres (pl.) — lyksrede; begrafnis; **honras**

militares (*pl.*) — militêre eerbewys; **em honra** de — ter ere van; **chegar às maiores honras** — om die hoogste sport/amp te bereik; **fazer honra** — om tot eer te strek; **este cientista é a honra dos quimicos sul-africanos** — die Suid-Afrikaanse skeikundiges is trots op hierdie wetenskaplike; **honra e proveito não cabem num saco** — eerlikheid en geld gaan nie saam nie

honradez (*f.*) — opregtheid, eerbaarheid
honrado, -da — opreg; deugsam, eerbaar
honrar — om te eer, te vereer; **honrar-se** — hom eer te verwerf; om geëerd te voel

honraria (*f.*) — eerbewys
honroso, -sa — eervol; eerbiedwaardig
hóquei (*m.*) — hokkie

hora (*f.*) — uur; **horas esquecidas** — ure aaneen; **hora inglesa** (*Bras.*) (*coll.*) — stiptelik (op tyd); **em boa hora** — op die regte tyd; **a boas horas** — te laat; **a horas** — betyds; **fora de horas** — laat in die nag; laat; **meia hora** — halfuur; **a horas mortas** — diep in die nag; **quarto** (*m.*) **de hora** — kwartier; **a toda a hora** — enige tyd; **à última hora** — ter elfder ure; **dar horas** — om die uur te slaan; **fazer horas** — om die tyd om te kry; **ter a barriga a dar horas** (*coll.*) — om plankdun te wees

horário, -ia — uurliks; (*subst.*) (*m.*) rooster, treinrooster

horda (*f.*) — horde

horizontal — horisontaal

horizonte (*m.*) — horison, gesigseinder, kim; **homem** (*m.*) **de largos horizontes** — man met 'n wye blik; **vida** (*f.*) **sem horizontes** — uitsiglose bestaan

hormona (*f.*), **hormônio** (*m.*) — hormoon

horneblenda (*f.*) — horingblende

horoscópio (*m.*), **horóscopo** (*m.*) — horoskoop

horrendo, -da, hórrido, -da — afgrylik, aaklig

horribilidade (*f.*) — aakligheid, verskriklikheid

horripilante — angsekkend

horripilar — om te laat ril

horriovel — verskriklik, ontsettend

horror (*m.*) — vrees, afgryse; (*pl.*) gruwels; **horror de gente** (*coll.*) — massa mense; **horror de mentiras** (*coll.*) — rits leuens; **dizer horrores de alguém** — om iemand swart te smeer

horrorizar — om met afgryse te vervul

horroroso, -sa — afskuwelik, vreesaanjaend

horta (*f.*) — populêre eetplek buite Lissabon

hortaliça (*f.*) — groente

hortaliceiro (*m.*) — groentehandelaar, groentesmous

hortelã (*f.*) — kruisement

hortelão (*m.*) — groenteboer

hortênsia (*f.*) — hortensia, krismisroos

hórticola — groentetuin-, groente-

horticultor (*m.*) — groenteboer

horticultura (*f.*) — groenteboerdery

horto (*m.*) — tuin, fyntuin

hosana (*m.*) — hosanna

hospedagem (*f.*) — akkommodasie, huisvesting

hospedar — om te herberg, te huisves; **hospedar-se** — om tuis te gaan

hospedaria (*f.*) — gastehuis, herberg

hóspede (*m.*) — kuiergas; gas; (*poet.*) bewoner

hospedeiro (*m.*) — herbergier; gasheer

hospício (*m.*) — sielsieke-inrigting; kloosterherberg

hospital (*m.*) — hospitaal

hospitalar — hospitaal-

hospitalário (*m.*) — Hospitaalaridder, lid van die Orde van die Johannes-Hospitaal in Jerusalem

hospitaleiro, -ra — gasvry, herbergsaam

hospitalidade (*f.*) — gasvryheid

hospitalização (*f.*) — hospitalisering

hospitalizar — om te hospitaliseer

hoste (*f.*) — mag, leër

hóstia (*f.*) — hostie; ouel

hostiário (*m.*) — hostiekissie

hostil — vyandelik

hostilidade (*f.*) — vyandelikheid; **abrir hostilidades** — om vryandelikhede te begin

hostilizar — om vyandig op te tree teen; om lastig te val

hotel (*m.*) — hotel

hoteleiro, -ra — hotel-; (*subst.*) hotelbestuurder, hoteleienaar

hotentote (*m.*) — Hottentot; (*adj.*) Hottentots

huguenote (*m.*) — Hugenoet

hulha (*f.*) — steenkool; **hulha branca** — waterkrag

hulhifero, -ra — steenkoolhoudend

humanidade (*f.*) — mensdom; menslikheid; **estudar humanidades** — om in die lettere te studeer

humanismo (*m.*) — Humanisme; humanisme

humanista (*m., f.*) — Humanis; humanis; (*adj.*) humanisties

humanístico, -ca — humanisties

humanitário, -ia — humanitêr, menslie-wend
humanitarismo (*m.*) — humanitarisme
humanização (*f.*) — humanisering
humanizar — om te humaniseer, menslik te maak; **humanizar-se** — om humaner te word
humano, -na — menslik; **género** (*m.*) **humano** — mensdom; **respeito** (*m.*) **humano** — gevoeligheid vir andere se opinie
humedecer — om te bevogtig, nat te maak
humidade (*f.*) — vogtigheid
húmido, -da — vogtig, klam
humildade (*f.*) — nederigheid, beskeidenheid
humildar — om nederig te maak; **humildar-se** — om jou te verootmoedig, jou te verneder
humilde — nederig, beskeie
humilhação (*f.*) — vernedering; verootmoediging

humilhante — vernederend, krenkend
humilhar — om te verneder, te krenk;
humilhar-se — om jou te verootmoedig
humilimo, -ma — baie nederig, baie beskeie
humor (*m.*) — humor
humor (*m.*) — bui, stemming; humor; **humor aquoso** (*anat.*) — watervog; **humor vítreo** (*anat.*) — glasvog
humorado, -da — gestem; **bem/mal humorado** — in 'n goeie/slegte bui
humorismo (*m.*) — humor
humorista (*m., f.*) — humoris
humorístico, -ca — humoristies
humoso, -sa — humusagtig
húmus (*m.*) — humus
húngaro, -ra — Hongaars; (*subst.*) Hongaar; (*m.*) Hongaars (taal)
huno (*m.*) — Hun
hussardo (*m.*) — husaar
hussita (*m., f.*) — Hussiet

iambo (*m.*) — jambe (versvoet)
ianque (*m.*) — Yankee
ião (*m.*) — ioon
iaque (*m.*) — jak (Asiatiese hoefdier)
iara (*f.*) (*Bras.*) — watergodin, sirene
iate (*m.*) — seiljag, jag
ibérico, -ca — Iberies; (*subst.*) inwoner van die Iberiese skiereiland
ibero (*m.*) — Iberiër
ibis (*m., f.*) — ibis
icar — om te hys, op te hys
icástico, -ca — treffend, raak
iceberg (*m.*) — ysberg
icone (*m.*) — ikon, ortodokse heiligebeeld
iconoclasta (*m., f.*) — ikonoklas, beeldstormer; (*adj.*) ikonoklasties; (*fig.*) sonder respek vir tradisies
iconografia (*f.*) — ikonografie; versameling van illustrasies
iconográfico, -ca — ikonografies
iconógrafo (*m.*) — ikonograaf
iconologia (*f.*) — ikonologie
iconológico, -ca — ikonologies
iconologista (*m., f.*), **iconólogo** (*m.*) — ikonoloog
ictericia (*f.*) — geelsug
ictérico, -ca — wat aan geelsug ly; (*subst.*) geelsuglyer
ictiologia (*f.*) — viskunde
ictiológico, -ca — viskundig
ictiologista (*m., f.*), **ictiólogo** (*m.*) — viskundige
ictiose (*f.*) — visvelligheid, igtiose

ida (*f.*) — heenreis; **bilhete de ida e volta** — retoerkaartjie; **ida por vinda** — heen-en-weertjie; **idas e vindas** — kom en gaan; **à ida para casa tive um acidente** — op pad huis toe was ek in 'n ongeluk betrokke
idade (*f.*) — ouderdom; tydvak; **homem** (*m.*) **de meia idade** — middeljarige man;
Idade Média — Middeleeue
ideal — ideaal; (*subst.*) (*m.*) ideaal
idealismo (*m.*) — idealisme
idealista — idealisties; (*subst.*) idealis
idealização (*f.*) — idealisering
idealizar — om te idealiseer; (*coll.*) om uit te dink
idear — om te verbeeld, uit te dink
ideia (*f.*) — idee, gedagte; begrip; **ideia fixa** — obsessie; **dar ideia** — om te laat dink (aan), te suggereer
idêntico, -ca — identies
identidade (*f.*) — identiteit; **bilhete** (*m.*) **/carteira** (*f.*) **de identidade** — persoonskaart
identificação (*f.*) — identifikasie, uitkenning
identificar — om te identifiseer, uit te ken; **identificar-se** — om jou te identifiseer; om jou te vereenselwig
ideografia (*f.*) — ideografie, beeldskrif
ideográfico, -ca — ideografies, beeldskrif-
ideograma (*m.*) — ideogram, begripteken
ideologia (*f.*) — ideologie
ideológico, -ca — ideologies

idílico, -ca — idillies

idílio (m.) — idille

idilista (m., f.) — skrywer van idilles

idioma (m.) — taal, idioom

idiomático, -ca — idiomaties

idiosincrasia (f.) — idiosinkrasie, eienaar-digheid

idiotia (m., f.) — idioot; (*adj.*) idioties

idiotiez (f.), idiotia (f.) — swaksinnigheid

idiotice (f.) — stommiteit

idiotismo (m.) — swaksinnigheid, idiotisme; (*gram.*) idiomatiese uitdrukking

idólatra (m., f.) — afgodedienaar; (*adj.*) afgodies, heidens

idolstrar — om te verafgood

idolatria (f.) — verafgoding

idolo (m.) — afgod, idool

idoneidade (f.) — bekwaamheid, geskiktheid

idóneo, -ea — bekwaam, geskik

idos (m.pl.) — ide (Romeinse kalender)

idoso, -sa — bejaard

idumeu, -eia — Idumees; (*subst.*) Idumeër

igapó (m.) (Bras.) — moeras, tropiese bos wat van tyd tot tyd onder vloedwater staan

igara (f.) (Bras.) — boomkano

igarapé (m.) (Bras.) — sloep, riviertak

igarité (m.) (Bras.) — rivierboot met grasafdak

iglous (m.), iglu (m.) — igloe

ignaro, -ra — onkundig; dom

ignávia (f.) — luiheid, ledigheid; lafhartigheid

ignavo, -va — lui; nalatig; lafhartig

igneo, -ea — vulkanies; vlamkleurig; **rocha (f.) ignea** — stollingsgesteente

ignescência (f.) — brandende toestand

ignescence — in brandende toestand

ignição (f.) — ontvonking, ontbranding;

vela (f.) de ignição — vonkprop

ignóbil — gemeen, skandelik

ignominia (f.) — skande

ignominioso, -sa — ontierend, skandelik

ignorância (f.) — onkunde, onwetendheid

ignorantão, -tona — dom; (*subst.*) domkop, pampoenkop

ignorante — onkundig; ongeleerd

ignorar — om nie te weet nie; om te ignoreer

ignoto, -ta — onbekend

igreja (f.) — kerk; **o seu filho foi destinado à igreja** — sy seun was vir 'n geestelike loopbaan bestem

igual — gelyk; uniform; regverdig; **os meus iguais (m. pl.)** — my gelykes; **sem igual** — weergaloos; **tratar de igual para igual** — om op gelyke voet te ver-

keer met; **cada qual com seu igual** — soort soek soort

igualar — om gelyk te maak; om te ewenaar

igualdade (f.) — gelykheid

igualha (f.) (coll.) — jou eie soort, jou eie stand

igualitário, -ia — sosiaal gelykmakend

igualitarismo (m.) — sosiale gelykheidsleer

igualmente — gelyk; uniform; **obrigado,**

igualmente — dankie, dieselfde vir jou/u **iguana (f.), iguano (m.)** — likkewaan, iguana

iguaria (f.) — delikatesse

ilação (f.) — afleiding, gevolgtrekking

ilaquear — om vas te vang; om te betrap

ilegal — onwettig, illegaal

ilegalidade (f.) — onwettigheid

ilegibilidade (f.) — onleesbaarheid

ilegitimidade (f.) — onwettigheid; onegtheid

ilegítimo, -ma — onwettig; oneg, buite-egtelik

ilegível — onleesbaar

ileso, -sa — ongedeerd

iletrado, -da — ongeletterd

ilha (f.) — eiland

ilharga (f.) — sy; lende; **de mão na ilhargaga** — op arrogante wyse; **ter à ilharga** — om aan jou sy te hê

ilhéu (m.) — eilandjie; eilandbewoner (veral van die Asore)

ilhó (m., f.) — ogie, vetergat

ilhoa (f.) — eilandbewoonster

ilhós (f.) — ogie, vetergat

ilhota (f.), ilhote (m.) — eilandjie

iliaco (m.) — dernbeen; (*adj.*) dermbeen-

iliada (f.) — Iliade; (*fig.*) reeks avonture

ilibação (f.) — kwytskelding, vryspraak

ilibado, -da — onbevlek; **ilibado de culpa** — kwytsgeskel(d)

ilibar — om (iemand) in sy eer te herstel

ilícito, -ta — ongeoorloof, onwettig

ilimitado, -da — onbeperk, grensloos

ilíquido, -da — nie vloeibaar; bruto

ilmo, -ma, — afkorting van **Ilustrissimo, -ma,** (= Hooggeagte heer)

ilógico, -ca — onlogies

iludir — om te mislei, om die bos te lei, te begoël; **iludir os projectos de alguém** — om iemand se planne te dwarsboom;

iludir a resposta/as leis — om die antwoord/die wet te ontduik; **iludir-se** — om van 'n illusie bevange te wees

iluminação (f.) — illuminasie, verligting

iluminar — om te illumineer, te verlig; om in te lig

iluminismo (m.) — Verligting (Aufklärung)

iluminura (f.) — illuminering (van ou manuskripte)
ilusão (f.) — illusie, sinsbedrog
ilusivo, -va, ilusório, -ia — bedrieglik, denkbeeldig
ilustração (f.) — illustrasie; **homem** (m.) **da grande ilustração** — hoogseleerde man
ilustrador (m.) — illustreerder
ilustrar — om te illustreer; (fig.) om be-roemd te maak
ilustrativo, -va — ophelderend, toeligtend
ilustre — roemryk; hoogadellik
ilutação (f.) — geneeskundige modderbad
im- — on-, ont-, prefiks wat die teendeel aandui (kyk indien nodig onder die woord sonder prefiks)
imã (m.) — imam
imã (m.) (Bras.) — magneet
imaculado, -da — vlekloos; onbevlek
imagem (f.) — beeld, afbeelding
imaginação (f.) — verbeeldingskrag; ver-beelding
imaginar — om uit te dink, uit te beeld; om te veronderstel, te vermoed
imaginário, -ia — denkbeeldig; **doente** (m.) **imaginário** — ingebeelde sieke
imaginativo, -va — verbeeldingryk, vin-dingryk
imaginável — denkbaar
imaginoso, -sa — fantasieryk; **estilo** (m.) **imaginoso** — beeldryke styl
iman (m.) — magneet
imantar — om te magnetiseer
imanência (f.) — immanensie; voortduur, voortbestaan
imaneente — immanent; permanent, voort-durend
imarcescível — onverwelklik
imaterial — onstoflik, onliggaamlik
imaterialidade (f.) — onstoflikheid
imaturidade (f.) — onrypheid, onvolwas-senheid
imaturo, -ra — onryp, onvolwasse
imbecil — dom, onnosel; (med.) imbesiel
imbecilidade (f.) — onnoselheid, stommi-teit; (med.) imbesiliteit
imbele (poet.) — vredeliewend, vreedsaam
imberbe — baardloos; groen (fig.)
imbricado, -da — skubsgewys gedek; (coll.) ingewikkel(d)
imbróglío (m.) — harwar, verwikkeling
imbuido, -da — besiel, deurdrenk (fig.)
imbuir — om te deurdring, te besiel
imediación (f.) — onmiddellikheid; **nas imediações da igreja** — in die onmid-dellike omgewing van die kerk

imediato, -ta — onmiddellik; **imediato** (m.) **do navio** — tweede in bevel van skip; **três tiros imediatos** — drie opeen-volgende skote; **os dois prédios imedia-tos pertencem-lhe** — die twee belendende geboue behoort aan hom
imemorável — wat 'n mens maar liever moet vergeet
imemorial — onheuglik
imensidade (f.), **imensidão** (f.) — onmeet-likheid, immensiteit
imenso, -sa — immens, ontsaglik, onmeet-lik
imensurável — onmeetbaar, grensloos, on-skatbaar
imerecido, -da — onverdien(d)
imergir — om in te dompel, in te steek
imérito, -ta — onverdien(d)
imersão (f.) — indompeling; (astron.) im-ersie
imerso, -sa — ingedompel; (fig.) versonke
imigração (f.) — immigrasie
imigrante (m., f.) — immigrant; (adj.) im-migrerend
imigrar — om te immigrer
iminência (f.) — dreiging, nabyheid
iminente — dreigend, voor-die-deur-staan-de, op hande
imiscuir-se — om in te meng
imitação (f.) — nabootsing, imitasie; na-maaksel
imitador (m.) — namaker; navolger
imitar — om na te boots, na te doen, na te aap; om na te volg
imobiliário, -ia — onroerend
imobilidade (f.) — onbeweeglikheid, im-mobiliteit
imobilismo (m.) — aartskonserwatisme
imobilização (f.) — immobilisering
imobilizar — om te immobiliseer; om lam te lê, tot stilstand te bring
imoderação (f.) — onmatigheid, buiten-sporigheid
imoderado, -da — onmatig, buitensporig
imodéstia (f.) — onbeskeidenheid; onbe-skaamdheid
imodesto, -ta — onbeskeie; verwaand
imolação (f.) — offer; (fig.) opoffering; **a imolação dos inocentes** — die kinder-moord van Herodes
imolar — om te offer, te immoleer; (fig.) om prys te gee
imoral — immoreel, onsedelik
imoralidade (f.) — immoraliteit, onsedelik-heid
imorredoiro, -ra, imorredouro, -ra — on-sterflik, onverganklik
imortal — onsterflik, onverganklik

imortalidade (*f.*) — onsterflikheid, onverganklikheid
imortalizar — om onsterflik te maak, te verewig
imóvel — onbeweeglik, roerloos; onroerend
impaciência (*f.*) — ongeduld
impacientar — om ongeduldig te maak, te irriteer; **impacientar-se** — om geduld te verloor
impaciente — ongeduldig; onrustig
impacto (*m.*) — trefkrag, slag
impagável — onbetaalbaar; (*fig.*) buitengewoon; kostelik
impalpável — ontasbaar; onstoflik; (*coll.*) onbegryplik
impaludismo (*m.*) — moerasiekte, malaria
impar — om op te blaas; **impar com comida** — om ooreet te wees; **impar de orgulho** — om oor te loop van trots
impar — ongelyk; (*anat.*) ongepaar(d)
imparcial — onpartydig; regverdig
imparcialidade (*f.*) — onpartydigheid; regverdigheid
impasse (*m.*) — uitweglose situasie; doodloopstraat
impassibilidade (*f.*) — onverstoobarheid
impassível — onverstoobar, ongevoelig
impavidez (*f.*) — onverskrokkenheid
impávido, **-da** — onverskrokke
impecabilidade (*f.*) — volmaaktheid, onberispelikheid
impecável — onberispelik
impedância (*f.*) — skynweerstand, impedansie
impedido (*m.*) — ordonnans; (*adj.*) ver hinder; **caminho** (*m.*) **impedido** — pad gesluit; **ficar impedido em casa pela chuva** — om in die huis vasgekeer te wees deur die reën
impedimento (*m.*) — hindernis, struikelblok
impedir — om te verhinder, te belemmer
impeditivo, **-va** — belemmerend
impelir — om te stoot, te dryf; (*fig.*) om aan te spoor
impenetrabilidade (*f.*) — ondeurdringbaarheid
impenetrável — ondeurdringbaar; (*fig.*) ondeurgrondelik; (*mil.*) onneembaar
impenitência (*f.*) — onboetvaardigheid
impenitente — onboetvaardig
impensado, **-da** — ondeurdag
impensável — ondenkbaar
imperador (*m.*) — keiser
imperante — heersend, gebiedend
impar — om te gebied; om te heers
imperativo, **-va** — (*gram.*) bevel-; gebiedend; **disposição** (*f.*) **imperativa** — bin-

dende verordening; **modo** (*m.*) **imperativo** — gebiedende wys, imperatief
imperativo (*m.*) — bevelvorm; (*fig.*) gebod; **imperativo moral** — morele plig, gebod
imperatriz (*f.*) — keiserin
impeccível — onwaarneembaar, onmerkbaar
imperoável — onvergeeflik
imperecível — onverganklik
imperfeição (*f.*) — onvolmaaktheid
imperfecto, **-ta** — onvolmaak, onvolkome; (*subst.*) (*m.*) (*gram.*) imperfektum, onvoltooide verlede tyd
imperial — keiserlik; (*subst.*) (*f.*) (*coll.*) glas bier; (*obs.*) bodek van perdekoets
imperialismo (*m.*) — imperialism
imperialista — imperialisties; (*subst.*) imperialis
imperialia (*f.*) — onkunde, onervarenheid
império (*m.*) — keiserryk; (*fig.*) heerskappy; **Império Britânico** — Britse Ryk
imperioso, **-sa** — gebiedend; arrogant, heerssugtig
impermeabilizar — om waterdig te maak
impermeável — ondeurdringbaar; waterdig; (*fig.*) ontoeganklik; (*subst.*) (*m.*) reënjas
imperscrutável — ondeurgrondelik
impertinência (*f.*) — vrypostigheid, parmantigheid
impertinente — parmantig, vrypostig; onvanpas, nie ter sake
imperturbabilidade (*f.*) — onverstoobarheid, koelbloedigheid
imperturbável — onverstoobar, koelbloedig
impessoal — onpersoonlik
ímpeto (*m.*) — geweld, krag, stukrag; **quebrar o ímpeto** — om die geesdrif te demp; **o rei levantou-se com ímpeto** — die koning het opgespring
impetração (*f.*) — smeking, nederige ver toeg
impetrante (*m.*) — aansoekdoener, petisionaris; smekeling
impetrar — om ver toë te rig; **impetrar graça** — om genade af te bid
impetuosidade (*f.*) — onstuimigheid; voortvarendheid, heftigheid
impetuoso, **-sa** — onstuimig; voortvarend, heftig
impiedade (*f.*) — goddeloosheid, oneerbiedigheid
impiedoso, **-sa** — genadeloos; onmenslik
impigem (*f.*) — velkwaal; (*med.*) impetigo
impingir — om toe te dien; om op te dis (*fig.*); om voor te stel (*as*); **impingir gato por lebre** — om knolle vir sitroene

te verkoop; **ele impingiu-nos um longo discurso** — hy het 'n lang toespraak op ons afgedwing

impio, -ia — genadeloos, onmenslik

impio, -ia — goddeloos; (*subst.*) (*m.*) ateïs, ketter, goddelose mens

implacabilidade (*f.*) — onverbiddelikheid, onversoenlikheid

implacável — onversoenlik, onverbiddelik

implantação (*f.*) — inplanting, oprigting; vestiging; stigting

implantar — om in te plant, op te rig; om te vestig; om te stig

implemento (*m.*) — werktuig, implement;

implemento dum contrato/duma condição — volvoering van 'n kontrak/volvoering aan 'n voorwaarde

implicação (*f.*) — implikasie; betrokkenheid; botsing, stryery

implicância (*f.*) — teenstrydigheid; betrokkenheid; gevolg; (*Bras.*) neulery

implicante — strydend; teenstrydig; (*subst.*) neulpot

implicar — om te betrek; om te veronderstel; om mee te bring; om te impliseer; **ele implica com toda a gente** — hy bots met almal; **estes dois principios implicam reciprocamente** — hierdie twee beginsels is teenstrydig

implicativo, -va — aanleidend tot; teenstrydig

implícito, -ta — implisiet, onuitgesproke

imploração (*f.*) — smeking

implorante — smekend

implorar — om te smEEK, te bid om

implume — sonder vere

impoluto, -ta — suiwer, rein

imponderabilidade (*f.*) — onberekenbaarheid (*fig.*); onweegbaarheid; (*pl.*) imponderabilia

imponderado, -da — onbedag

imponderável — onberekenbaar (*fig.*); onweegbaar; (*subst.*) (*m. pl.*) imponderabilia

imponência (*f.*) — imposantheid

imponente — indrukwekkend, imponent, imponerend

impopular — ongewild, onpopulêr

impopularidade (*f.*) — ongewildheid, onpopulêriteit

impor — om op te lê; **impor condições** — om voorwaardes te dikteer; **impor respeito** — om respek af te dwing; **impor silêncio** — om stilswye op te lê; om tot stilte te maan; **impor novos tributos** — om nuwe laste op te lê; **impor-se** — om jou te laat geld; om noodsaaklik te word; **impor-se à socie-**

dade — om deur die samelewing aanvaar te word

importação (*f.*) — invoer

importador (*m.*) — invoerder, importeur

importância (*f.*) — belangrikheid; **dar im-**

portância — om 'n ophef te maak; **até**

a importância de cem contos — tot 'n

bedrag van honderdduisend escudos;

qual é a importância desta conta? —

hoeveel beloop hierdie rekening?

importante — belangrik

importar — om in te voer; om van belang

te wees; **importar-se com** — om jou te

bepaal by; **não se importar** — om nie

om te gee nie; **não (me) importa!** — dit

maak nie (vir my) saak nie!; **que im-**

porta?! — wat maak dit saak?!; **a**

guerra importa grave dano ao país —

die oorlog het aan die land groot skade berokken

importunação (*f.*) — gepla

importunar — om lastig te val

importunidade (*f.*) — lastigheid

importuno, -na — lastig; ongeleë

imposição (*f.*) — oplegging; **imposição de**

tributos/de condições — heffing van be-

lastings/dikteer van voorwaardes; **por**

imposição paternal — op bevel van die

vader

impossibilidade (*f.*) — onmoontlikheid

impossibilitar — om onmoontlik te maak;

om te verhinder

impossível — onmoontlik; ontoelaatbaar

imposto, -ta — opgelê; afgedwing; (*subst.*)

(*m.*) belasting

impostor (*m.*) — bedrieër, swendelaar

impostura (*f.*) — swendelary, bedrog

impotável — nie geskik vir drinkwater

impotência (*f.*) — magteloosheid, onmag;

(*med.*) impotensie

impotente — magteloos; (*med.*) impotent

impraticabilidade (*f.*) — onuitvoerbaar-

heid, ondoenlikheid

impraticável — onuitvoerbaar, ondoenlik;

caminho/estrada impraticável — onbe-

gaanbare weg/pad

imprecação (*f.*) — vervloeking; vloek;

vloekwoord

imprecar — om te vervloek, te verwens;

om te vloek

imprecisão (*f.*) — onnoukeurigheid

impreciso, -sa — onpresies, onnoukeurig

impregnação (*f.*) — impregnering

impregnar — om te impregneer; om te

deurtrek

imprensa (*f.*) — pers, drukpers

imprescindível — onontbeerlik

imprescritivel — onverjaarbaar; onvervreembaar

impressão (*f.*) — indruk; druk; **impressão digital** — vingerafdruk

impressionante — aangrypend, indrukwekkend

impressionar — om te beïndruk, aan te gryp; **impressionar chapas fotográficas** — om fotografiese plate te belig; **impressionar-se** — om geraak te word, aangedaan te word

impressionável — vatbaar vir indrukke, ontvanklik

impressionismo (*m.*) — impressionisme

impressionista (*m., f.*) — impressionis

impressivo, -va — indrukwekkend

impresso, -sa — gedruk; (*subst.*) (*m.*) pamflet; (*pl.*) drukwerk

impressor (*m.*) — drukker

impreterivel — wat nie uitgestel kan word nie

imprevidência (*f.*) — nalatigheid, onverantwoordelikeheid

imprevidente — nalatig, onversigtig

imprevisão (*f.*) — onversigtigheid, nalatigheid

imprevisível — onvoorspelbaar

imprevisto, -ta — onvoorsien, onverwag; onversigtig; (*subst.*) (*m.*) onvoorsiene voorval

imprimir — om te druk; (*fig.*) om af te druk; om in te prent

improbabilidade (*f.*) — onwaarskynlikeheid

improbidade (*f.*) — oneerlikeheid

improcedência (*f.*) — holheid (*fig.*); ongegrondheid

improcedente — ongegrond

improdutível — onproduseerbaar

improdutividade (*f.*) — onproduktiwiteit

improdutivo, -va — onproduktief

improferível — onuitspreeklik

improficuo, -ua — winsloos, nie winsgewend, nie lonend

improntar — om dadelik uit te voer

impronunciável — onuitspreekbaar

improperar — om uit te skel, sleg te maak

impropério (*m.*) — skelwoord, belediging

impropriedade (*f.*) — ongepastheid; onbetaamlikeheid

impróprio, -ia — onvanpas, onjuis; onbetaamlik

improrrogável — onuitstelbaar

improvável — onwaarskynlik

improvidência (*f.*) — nalatigheid, gebrek aan voorsorg

improvidente — nalatig, sorgeloos

improvisação (*f.*) — improvisasie

improvisador (*m.*) — improvisator

improvisar — om te improviseer

improviso (*m.*) — geïmproviseerde voordrag/uitvoering; **de improviso** — onverwags; onvoorbereid(d)

imprudência (*f.*) — onbedagsaamheid, onverstandigheid

imprudente — onverstandig, onbedag

impúbere — wat nog nie puberteit bereik het nie

impudência — skaamteloosheid, onbeskaamdheid

impudente — skaamteloos, onbeskaamd

impudícia (*f.*) — skaamteloosheid

impudico, -ca — skaamteloos, wellustig

impudor (*m.*) — skaamteloosheid, onbeskaamdheid

impugnação (*f.*) — aanvegting

impugnar — om te betwis, aan te veg

impugnável — betwisbaar, aanvegbaar

impulsão (*f.*) — stukrag, krag

impulsional — om te stu; om aan te vuur

impulsivo, -va — impulsief; aandrywend

impulso (*m.*) — impuls, stootkrag; **dar um impulso** (*fig.*) — om 'n stoot vorentoe te gee

impulsor, -ra — dryf-; (*subst.*) (*m.*) dryfveer; **mola** (*f.*) **impulsora** — dryfveer

impune — ongestraf

impunidade (*f.*) — strafloosheid

impureza (*f.*) — onreinheid, onsuiverheid

impuro, -ra — onrein, onsuiver; (*fig.*) onkuis

imputação (*f.*) — toeskrywing, beskuldiging

imputar — om toe te skryf, ten laste te lê

imputável — toeskryfbaar

imputescível — onontbindbaar, onverrotbaar

imudável — onveranderlik

imundice (*f.*), **imundícia** (*f.*), **imundície** (*f.*) — gemors, smerigheid

imundo, -da — smerig, morsig; **espírito** (*m.*) **imundo** — Bose Gees

imune — immuun; (*fig.*) onvatbaar

imunidade (*f.*) — onvatbaarheid, immuniteit; **imunidade diplomática** — diplomatieke onskendbaarheid; **imunidade parlamentar** — parlementêre voorreg

imunizar — om te immuniseer

imutabilidade (*f.*) — onveranderlikeheid

imutável — onveranderlik

in- — on-, ont-, prefiks wat die teendeel aandui (kyk indien nodig onder die woord sonder prefiks)

inabalável — onversetlik; onverstoorbaar

inábil — onhandig, onbekwaam; onbevoeg

inabilidade (*f.*) — onhandigheid, onbekwaamheid; onbevoegdheid

inabilitar — om ongeskik te maak

inabitado, -da — onbewoon(d)
inabitável — onbewoonbaar
inabordável — ongenaakbaar, ontoegankelijk
inacabado, -da — onvoltooi(d), onvolledig
inação (f.) (*Bras.*), **inacção (f.)** — traagheid, passiwiteit
inaceitável — onaanvaarbaar, onaanneemlik
inaccessível — ontoegankelijk, ongenaakbaar; onbereikbaar
inacreditável — ongelooflik
inactividade (f.) — onaktiwiteit, passiwiteit
inactivo, -va — onaktief, traag, passief
inadiável — onuitstelbaar
inadmissível — ontoelaatbaar
inadvertência (f.) — onoplettendheid; onopsetlikheid; **por inadvertência** — per abuis, per ongeluk
inadvertido, -da — onopsetlik; oningelig
inalação (f.) — inhalering
inalador (m.) — inhaleertoestel
inalar — om te inhaleer; om in te asem
inaliável — onverenegbaar, onversoenbaar; nie legerbaar
inalienabilidade (f.) — onvervreembaarheid
inallenável — onvervreembaar
inalterabilidade (f.) — onveranderlikheid; onverstoortbaarheid
inalterado, -da — onverander(d); onverminder(d); onbewoë
inalterável — onveranderbaar; onbewoë
inamovível — onafsitbaar
inane — leeg, sinloos
inanição (f.) — kragteloosheid, totale swakheid
inanidade (f.) — leegheid, sinloosheid
inanimado, -da, inânime — leweloos
inapetência (f.) — aptytloosheid
inaplicável — ontoepaslik
inapreciável — onmerkbaar, onbeduidend; onskatbaar
inaptidão (f.) — onbekwaamheid
inapto, -ta — onbekwaam
inarrável — onsegbaar
inacável — onaanvegbaar; onneembaar, onaantasbaar
inatingível — onbereikbaar
inatividade (f.), inativo, -va (Bras.) — vide: **inactividade, inactivo**
inato, -ta — ingebore; gebore
inaudito, -ta — ongehoor(d)
inaudível — onhoorbaar
inauguração (f.) — inwyding
inaugural — openings-, intree-; **aula (f.) / lição (f.) inaugural** — intreerede
inaugurar — om in te wy, te open

inavegável — onbevaarbaar
inca (m., f.) — Inka; (*adj.*) Inka-
inçado, -da — verpes, geteister (deur luise/rotte)
incalculável — onberekenbaar; (*fig.*) ontelbaar; onafisienbaar
incandescência (f.) — gloei-hitte, gloed
incandescente — witgloeiend
incandescer — om te gloei
incansável — onvermoei(d); energiek
incapacidade (f.) — onvermoë
incapacitar — om ongeskik te maak; om buite staat te stel
incapaz — ongeskik, nie in staat nie; onbevoeg
inçar — om te besmet met; om te verpes;
os coelhos inçam a floresta — die bos wemel van hase
incauto, -ta — onversigtig
incendiar — om aan die brand te steek, brand te stig
incendiário, -ia — opruiend, aanhitsend; (*subst.*) (*m.*) brandstigter; **bomba (f.) incendiária** — brandbom
incêndio (m.) — brand
incensar — om met wierook te vul; (*fig.*) om te bewierook
incenso (m.) — wierook; (*fig.*) bewieroking
incentivo (m.) — aansporing; dryfveer (*fig.*)
incerteza (f.) — onsekerheid
incerto, -ta — onseker
incessante — onophoudelik, aanhoudend
incessível — onvervreembaar
incestar — om bloedskanie te pleeg
incesto (m.) — bloedskanie
incestuoso, -sa — bloedskenig
inchação (f.), inchaço (m.) — swelling; swelsel; (*fig. coll.*) geswollenheid
inchar — om op te swel; (*fig.*) om 'n geswolle hoof te kry
incidência (f.) — voorkomssyfer; **ângulo (m.) de incidência** — invalshoek; **raio (m.) de incidência** — invallende ligstraal
incidente — bykomend; (*phys.*) inval; (*subst. (m.)*) insident, voorval
incidir — om te val op; om voor te kom
incineração (f.) — verassing; verbranding
incinerador (m.) — verbrandingsoond
incinerar — om te veras; om te verbrand
incipiente — begin-, aanvangs-
incisão (f.) — insnyding, snit
incisivo, -va — snydend, skerp; nadruklik;
dente (m.) incisivo — snytand
inciso, -sa — ingesny; **frase (f.) incisa** — parentese
incitabilidade (f.) — opswepbaarheid
incitação (f.) — aanhitsing; prikkeling

incitador, -ra — prikkelend; opswepend; (*subst.*) (*m.*) opstoker; dryfkrag (*fig.*); **causa** (*f.*) **incitadora** — beweegrede, dryfkrag (*fig.*)

incitamento (*m.*) — aanhitsing; prikkeling
incitante — opruiend; prikkelend

incitar — om aan te spoor; om op te stook

incitável — vatbaar vir ophitsing, opsweepbaar

incivilidade (*f.*) — onbeleefdheid, onhoflikheid

inclassificável — onklassifiseerbaar; afkeurenswaardig

inclemência (*f.*) — onbarmhartigheid; barheid

inclemente — onbarmhartig; bar, streng

inclinação (*f.*) — inklinasie, helling; neiging, voorliefde

inclinado, -da — skuins, hellend; (*fig.*) geneig

inclinár — om te buig; om te onderwerp; om oor te hel; **inclinár-se** — om geneig te wees; om 'n buiging te maak, te buig; **o rapaz inclina-se para a medicina** — die seun toon aanleg vir die medisyne; **inclino-me perante esses argumentos** — ek swig voor hierdie argumente

inclito, -ta — deurlugtig

incluir — om in te sluit; om te bevat

inclusão (*f.*) — insluiting

inclusive — ingeslote

inclusivo, -va — insluitend, omvattend

incluso, -sa — ingesluit, aangeheg

incoativo, -va — inchoatief

incobrável — oninbaar

incoercível — onbedwingbaar; onbeteuelbaar

incoerência (*f.*) — gebrek aan samehang, teenstrydigheid

incoerente — onsamehangend, teenstrydig

incogitável — ondenkbaar

incógnito, -ta — onbekend; onverken; (*subst.*) (*f.*) (*math.*) onbekende; (*m.*) onbekende; **o rei viajou incógnito** — die koning het incognito gereis

incognoscível — onkenbaar

incola (*m.*) (*poet.*) — bewoner

incolor — kleurloos

incólume — ongedeed

incombustível — onverbrandbaar

incomensurável — onmeetbaar, inkommensurabel

incomodar — om te steur, lastig te val

incómodo, -da — ongerieflik, ongemaklik; lastig; **visita** (*f.*) **incómoda** — ongeleë besoek; **pessoa** (*f.*) **incómoda** — moeilike mens; verontrustende persoon

incómodo (*m.*) — ongerief; **ela está com o incómodo** (*coll.*) — sy het haar maandstonde

incomparável — onvergelykbaar; onvergeelyklik

incompatibilidade (*f.*) — onverenigbaarheid, onversoenbaarheid

incompatibilizar — om te antagoniseer
incompatível — onverenigbaar, onversoenbaar; uiteenlopend

incompetência (*f.*) — inkompetensie, onbevoegdheid; onbekwaamheid

incompetente — inkompetent, onbevoeg; onbekwaam

incompleto, -ta — onvolledig, onvoltooi(d); onvoltallig

incomportável — onverdraaglik; onverenigbaar

incompreendido, -da — verkeerd verstaan; (*subst.*) miskende

incompreensível — onverstaanbaar, onbegryplik; raaiselagtig

incompressível — onsaampersbaar

incomunicável — onmeedeelbaar; ondeelbaar; onmededeelsaam; **preso** (*m.*) **incomunicável** — gevangene wat nie met die buitewêreld mag kommunikeer nie

inconcebível — ondenkbaar

inconciliável — onversoenbaar; onversoenlik

inconcusso, -sa — onwrikbaar

incondicional — onvoorwaardelik

inconfessável — onbiegbaar, onuitspreklik

inconfesso, -sa — onbeled

inconfidência (*f.*) — vertrouensbreuk; **Inconfidência Mineira** — Brasiliaanse onafhanklikheidsbeweging van 1789

inconfidente — wat vertrouensbreuk pleeg; (*subst.*) (*Bras.*) aanhanger van die onafhanklikheidsbeweging van 1789

inconfundível — onverwarbaar

incongruência (*f.*) — inkongruensie

incongruente — inkongruent

inconsciência (*f.*) — gewete(n)loosheid; (*med.*) bewusteloosheid

inconsciente — onbewus; gewete(n)loos; (*med.*) bewusteloos; (*subst.*) (*m.*) onbewuste; **ele é um inconsciente** — hy is 'n onverantwoordelike mens

inconsequência (*f.*) — inkonsekwensie

inconsequente — inkonsekwent

inconsiderado, -da — onbesonne, onbedag

inconsistência (*f.*) — onstabiliteit, onbestendigheid; inkonsekwentheid

inconsistente — onstabiel, onbestendig; inkonsekwent

inconsolável — ontoosbaar
inconstância (f.) — onbestendigheid
inconstante — onbestendig; ontrou
inconstitucional — ongrondwetlik, teen die grondwet
incontestável — onbetwisbaar, onaanvegbaar
incontinência (f.) — onmatigheid; onkuisheid; (med.) inkontinensie
incontinente — onmatig; onkuis; (med.) swak van blaas; **José foi incontinente ao governador** — José het onmiddellik na die goewerneur gegaan
incontroverso, -sa — onweerlegbaar, onweersproke
inconveniência (f.) — ongerieflikheid; ongepoetsheid
inconveniente — ongeleë; ongepoets; (subst.) (m. pl.) nadele; ongerief
inconvertível, inconvertível — onbekeerbaar; nie konverteerbaar nie
incorporação (f.) — inlywing
incorporalidade (f.), **incorporeidade** (f.) — onstoflikheid
incorporar — om te inkorporeer, in te lyf; om in te werk
incorpóreo, -ea — onliggaamlik, onstoflik
incoreção (f.) (Bras.), **incoreção** (f.) — onjuistheid, inkorrektheid
incorrecto, -ta — onjuis, inkorrekt
incurrer — om op jou hals te haal; **incurrer em desgraça** — om in ongenade te val; **incurrer na pena** — om 'n straf te ondergaan
incorrecto, -ta (Bras.) — vide: **incorrecto**
incredível — onverbeterbaar; onverbeterlik, verhard
incorruptibilidade (f.) — onbederflikheid; onomkoopbaarheid
incorruptível — onbederflik; onomkoopbaar
incorrupção, -ta — onbederf, onbedorwe; onomkoopbaar
incredibilidade (f.) — ongelooflikheid
incredulidade (f.) — ongelowigheid
incrédulo, -la — ongelowig
incremento (m.) — toename
increpação (f.) — berisping
increpante — berispand, krities
increpar — om te berispe
incriminação (f.) — beskuldiging
incriminar — om te beskuldig
incível — ongelooflik
incruento, -ta — bloedloos
incrustação (f.) — inkrustasie, inlegsels; korsvorming
incrustador (m.) — inkrusteerder
incrustante — korsvormend

incrustar — om in te lê; om te inkrusteer;
incrustar de calcário — om met kalk te oordek; **incrustar-se** — om 'n kors te kry; a **chaleira incrusta-se de calcário** — die ketel pak aan
incubação (f.) — uitbroeiing, inkubasie; ontkiemingstyd
incubadora (f.) — broeimasjien; broeikas
incubar — om uit te broei, te inkubeer;
incubar gripe — om griep onder lede te hê; **incubar projectos** — om planne uit te broei/te beraam
inculca (f.) — inprenting
inculcadeira (f.) — koppelaarster (in slegte sin); (coll.) bemiddelares vir bediendes
inculcador (m.) — tussenganger
inculcar — om aan te beveel; om in te prent, in te hamer (fig.); **inculcar um cavalo/uma casa a alguém** — om 'n perd'n huis aan iemand af te smeer
inculpação (f.) — beskuldiging, betrekking in 'n aanklag
inculpação, -da — beskuldig, aangekla; (subst.) beskuldigde
inculpar — om te beskuldig
inculto, -ta — ru, onbewerk
incumbência (f.) — las, plig
incumbir — om te belas met, op te dra;
incumbe-me fazer a apresentação do orador — ek het die aangename plig om die spreker aan u voor te stel
incunábulo (m.) — inkunabel, wiegedruk
incurabilidade (f.) — ongeneeslikheid
incurável — ongeneeslik
incuria (f.) — agtelosigheid, nalatigheid
incursão (f.), **incurso** (m.) — strooptog, inval
incurso, -sa — betrokke, gekompromitteerd
incutir — om in te prent; **incutir terror** — om vrees in te boesem
inda — vide: **ainda**
indagação (f.) — ondersoek; navraag
indagador (m.) — ondersoeker
indagar — om ondersoek in te stel na; om navraag te doen
indébito, -ta — nie verskuldig nie
indécencia (f.) — onwelvoeglikheid, onkiesheid
indecente — onwelvoeglik, onkies
indécifrável — onontsyferbaar
indecisão (f.) — onbeslistheid, besluite-loosheid
indeciso, -sa — onbeslis; besluite-loos; vaag
indeclinável — (gram.) onverbuigbaar; (jur.) onafwysbaar; **convite** (m.) **indeclinável** — onontwykbare uitnodiging
indecoro (m.) — onwelvoeglikheid

indecoroso, -sa — onweloweglik, skandalig
indefectível — onfeilbaar; onaanvegbaar
indefensável, **indefensível** — onverdedigbaar

Indefenso, -sa — weerloos

indeferido, -da — van die hand gewys, afgekeur

indeferimento (m.) — afkeurende antwoord
indeferir — om nie toe te staan nie, van die hand te wys

indefeso, -sa — weerloos

indefinido, -da — onbepaald, vaag, onduidelik

indefinível — onbepaalbaar

indelével — onuitwisbaar

indelicadeza (f.) — tak(t)loosheid

indelicado, -da — tak(t)loos

indemne — onbeskadig; ongedeerd

indenização (f.) — vergoeding, skadevergoeding; skadeloosstelling

indenizar — om te vergoed vir, skadeloos te stel

indenizável — vergoedbaar

indemonstrável — ondemontreerbaar, onbewysbaar

indene, **indenização** (f.), **indenizar**, **indenizável** (Bras.) — vide: **indemne**, **indenização**, **indenizar**, **indenizável**

independência (f.) — onafhanklikheid

independente — onafhanklik

indescritível — onbeskryflik

indesculpável — onvergeeflik

indesejável — onwenslik; onbegeerlik; **estrangeiro** (m.) **indesejável** — ongewenste vreemdeling

indestrutibilidade (f.) — onvernietigbaarheid; (fig.) onverwoesbaarheid

indestrutível — onvernietigbaar; (fig.) onverwoesbaar

indeterminação (f.) — onbeslistheid, besluiteloosheid; onbepaaldheid

indeterminado, -da — onbepaal(d), onbeprek, vaag; besluiteloos, aarselend

indeterminável — onbepaalbaar, vaag

indevido, -da — onnodig; inkorrekt, onjuis

index (m.) — indeks; wysvinger; **index expurgatório** — lys van verbode boeke; **pôr um livro no index** — om 'n boek te verbied

Índia (f.) — Indië

indianismo (m.) — belangstelling in Indië en sy kultuur; (Bras.) belangstelling in die Brasiliaanse Indiane

indiano, -na — Indies; (subst.) Indiër

indicção (f.) — aanduiding; inligting; (med.) indikasie

indicado, -da — aangedui; aangewese

indicador (m.) — wyser, meter; (**dedo**)

indicador (m.) — wysvinger

indicar — om aan te dui, (aan) te toon, te wys; **os sintomas indicam o uso de antibióticos** — vir hierdie simptome is antibiotika die aangewese behandeling

indicativo, -va — aanwysend; (subst.) (m.) kenwysie; (**modo**) **indicativo** (m.) — indikatief

índice (m.) — indeks

indício (m.) — teken, aanduiding, leidraad; **dar indícios de** — om tekens te toon van

indico, -ca — Indies; **Índico** (m.) — Indiese Oseaan

indiferença (f.) — onverskilligheid; indifferensie

indiferente — onverskillig; indifferent; **estar indiferente com alguém** — om iemand te ignoreer; **é indiferente** — dit maak geen verskil nie

índigena (m., f.) — inboorling; (adj.) inheems

indigenato (m.) — inboorlingbevolking

indigência (f.) — behoefteigheid, armlastigheid

índigente — behoeftig, armlastig

indigerível — onverteerbaar, ongenietbaar

indigestão (f.) — slegte spysvertering, indigestie

indigesto, -ta — onverteerbaar, ongenietbaar

indigitar — om met die vinger uit te wys

indignação (f.) — verontwaardiging

indignado, -da — verontwaardig

indignar — om met verontwaardiging te vervul; **indignar-se** — om jou te vererg
indignidade (f.) — onwaardigheid; eerloosheid

indigno, -na — onwaardig; veragtelik

indigo (m.) — indigo

índio (m.) — Indiaan, Rooihuid; (adj.)

Indiaans; (subst.) (m.) (chem.) indium

indirecto, -ta, **índireto**, -ta (Bras.) — indirek; (subst.) (f.) insinuasie

indiscernível — ononderskeibaar, nie waarneembaar nie

indisciplina (f.) — gebrek aan dissipline, tugtelosheid

indisciplinado, -da — ongedissiplineer(d), tugtelos

indisciplinar — om op te stook, oproerig te maak

indiscreto, -ta — loslippig, indiskreet

indiscrção (f.) — indiskresie

indiscriminável — ononderskeibaar

indiscutível — onbetwisbaar, onbetwyfelbaar

indispensável — onontbeerlik
indispor — om te ontstel, om te krap;
indispor uma pessoa contra outra — om een persoon teen 'n ander op te maak
indisposição (f.) — ongesteldheid
indisposto, -ta — ongesteld; **estou indisposto com Francisco** — ek voel wrewelig teenoor Francisco
indisputável — onbetwisbaar, onbetwyfelbaar
indissolubilidade (f.) — onoplosbaarheid; onontbindbaarheid
indissolúvel — onoplosbaar; onontbindbaar
indistinto, -ta — sleg omlyn, vaag, onduidelik
inditoso, -sa — ongelukkig, onheils-
individuação (f.) — individuasie, spesifisering, uiteensetting
individual — individueel
individualidade (f.) — individualiteit, persoonlikheid
individualismo (m.) — individualisme
individualista (m., f.) — individualis
individualização (f.) — individuasie
individualizar — om te individueer
indivíduo — om te spesifiseer, uiteen te sit; om te individueer
indivíduo (m.) — individu
indivisibilidade (f.) — ondeelbaarheid; onverdeelbaarheid
indivisível — ondeelbaar
indiviso, -sa — onverdeel(d); gemeenskaplik
indizível — onseglik, onuitspreeklik
indo- — Indo-, Indies-; **as relações indo-chinesas** — die betrekkinge tussen Indië en Sjina
Indochina (f.) — Indo-Sjina
indócil — ongehoorsaam, ongedisplineer(d), onregeerbaar
indocilidade (f.) — ongehoorsaamheid, ongedisplineerdheid
iudole (f.) — neiging, karakter
indolência (f.) — luiheid, traagheid, onverskilligheid
indolente — lui, traag, indolent; (*med.*) indolent, pynloos
indomado, -da — ongetem
indomável — ontembaar, onbedwingbaar
indomesticável — ontembaar
indômito, -ta — onbedwonge; ongetem, wild; **coragem (f.) indômita** — ontembare moed
indostânico, -ca — Indies
indostano (m.) — Hindoestani

Indostão (m.) — Indiese subkontinent, Indië
indubitável — onbetwyfelbaar, ongetwyfeld
indução (f.) — induksie
indulgência (f.) — toegeeflikheid; aflaai
indulgente — toegeeflik, verdraagsaam
indultado, -da — begenadig; (*subst.*) begenadigde; ontvanger van pouslike genadebrief
indultar — om te begenadig
indulto (m.) — begenadiging, strafvermindering; kerklike voorreg toegestaan deur die pous
indumentária (f.) — kleredrag
induna (m.) (Moç.) — indoena
indústria (f.) — industrie, nywerheid; vlyt; **cavalheiro (m.) de indústria** — geluksridder, swendelaar; **de indústria** — met opset, opsetlik
industrial — industrieel, nywerheids-; (*subst.*) nyweraar
industrialismo (m.) — industrialisme
industrialização (f.) — industrialisering
industrializar — om te industrialiseer
industrioso, -sa — vlytig, arbeidsaam; vaardig; **o industrioso Ulisses** — die listige Odusseus
indutivo, -va — induktief
indutor (m.) — induktor
induzir — om oor te haal, te oorreed; om teweeg te bring; **induzir em erro** — om te mislei
inebriante — bedwelmend; verruklik
inebriar — om te bedwelm; om te verruk
inédito, -ta — ongepubliseer(d)
inefável — onuitspreeklik, onseglik
ineficácia (f.) — ondoeltreffendheid
ineficaz — ondoeltreffend
inegável — onteenseglik, onbetwisbaar
inelegibilidade (f.) — onverkiesbaarheid
inelegível — onverkiesbaar
inelutável — onafwendbaar, onontkombaar
inenarrável — onsegbaar
inépcia (f.) — ongepastheid; ongerymdheid; dwaasheid; onbekwaamheid
inepto, -ta — onbekwaam; dwaas
inequívoco, -ca — ondubbelsinnig, onomwonde
inércia (f.) — inersie, traagheid; dadeloosheid
inerência (f.) — inherensie
inerente — inherent
inerte — weerloos
inerte — inert; traag, lui, dadeloos
inescrutável — ondeurgroendelik
inescusável — onvergeeflik

inesgotável — onuitputlik
inesperado, -da — onverwag
inestimável — onskatbaar
inevitável — onvermydelik
inexactidão (f.) — onjuistheid, onnoukeurigheid
inexacto, -ta — onjuis, onnoukeurig
inexatidão (f.), inexacto, -ta (Bras.) — vide: **inexactidão, inexacto**
inexaurível — onuitputlik, grensloos
inexorabilidade (f.) — onverbiddelikheid
inexorável — onverbiddelik, meedoënloos
inexperiência (f.) — onervarenheid
inexperiente — onervare
inexplicável — onverklaarbaar
inexplorado, -da — onverken
inexplorável — onverkenbaar
inexprimível — onuitspreeklik
inexpugnável — onneembaar
inextinguível — onblusbaar, onlesbaar
inextirpável — onuitroeibaar
inextricável — onontwaaarbaar; uitwegloos
infalibilidade (f.) — onfeilbaarheid
infalível — onfeilbaar
infamante — vernederend, eerrowend; lasterlik
infame — infaam, skandelik
infâmia (f.) — infamie, skanddaad; **dizer infâmias** — om infame praatjies te verkondig
infância (f.) (obs.) — lae Portugese adelike titel
infância (f.) — kinderjare, kindertyd
infanta (f.) — infante
infantado (m.) — besittings van die infante
infantaria (m.) — infanterie
infante (m.) — infant (koningseun); kind; voetsoldaat
infanticida (m., f.) — kindermoordenaar
infanticidio (m.) — kindermoord
infantil — kinder-; infantiel
infantilidade (f.) — kinderlikheid; kindergtigheid
infantilismo (m.) — infantilisme
infatigável — onvermoeibaar
infausto, -ta — ongelukkig, rampspoedig
infecção (f.) — infeksie, besmetting
infeccionar — om aan te steek, te besmet
infeccioso, -sa — aansteeklik
infectar — om te infekteer, te besmet, aan te steek
infecto, -ta — besmet; bedorwe, verpes
infecundidade (f.) — onvrugbaarheid
infecundo, -da — onvrugbaar
infelicidade (f.) — ongelukkigheid, ongeluk
infeliz — ongelukkig
inferência (f.) — afleiding, gevolgtrekking

inferior — laer; onderste; (*fig.*) inferieur, minderwaardig; (*subst.*) (*m.*) ondergeskikte; mindere
inferioridade (f.) — ondergeskiktheid, minderwaardigheid, inferioriteit
inferir — om af te lei
infernai — infernaal, hels
inferno (m.) — hel, inferno
infestação (f.) — besmetting
infestado, -da — besmet, geteister; **uma cabeça infestada de piolhos** — 'n kop vergewe van luise
infestar — om te besmet, te vervuil; **a filoxera infesta a vinha** — die druifluister die wingerd; **os piratas infestam os mares** — die see wemel van seerowers
infidelidade (f.) — ontrou
infiei — ontrou; onnoukeurig, onjuis; (*subst.*) ongelowige, heiden
infiltração (f.) — infiltrasie, insypeling
infiltrar — om te infiltreer, in te sytel, binne te dring
infimo, -ma — onderste, laagste
infundável — eindeloos
infundo, -da — grensloos, eindeloos
infinitude (f.) — eindeloosheid, oneindigheid
infinitesimal — infinitesimaal, oneindig klein
infinitivo, -va — infinitief-; (*subst.*) (*m.*) infinitief
infinito, -ta — oneindig; ontelbaar; (*subst.*) (*m.*) oneindigheid
infirmar — om engeldig te maak; **infirmar um contrato** — om 'n kontrak van nul en gener waarde te verklaar; **infirmar uma sentença** — om 'n uitspraak te herroep
infixo (m.) (gram.) — infiks, invoegsel
inflação (f.) — inflasie
inflamação (f.) — inflammasie, ontsteking; ontvlaming
inflamar — om te inflammeer, te ontsteek; (*fig.*) om te laat opbruis
inflamável — ontvlambaar
inflar — om op te blaas; **inflar-se de orgulho** — om opgeblase te word
inflexão (f.) — infleksie; **fazer uma inflexão de cabeça** — om met die kop te knik
inflexibilidade (f.) — onbuigbaarheid; (*fig.*) onbuigsaamheid
inflexível — onbuigbaar; (*fig.*) onbuigsaam
infligir — om op te lê, toe te dien
inflorescência (f.) — bloei; blomgroep; bloeiwyse
influença (f.) — griep, influenza

influência (*f.*) — invloed, inwerking
influnciar — om te beïnvloed, in te werk op
influyente — invloedryk
influenza (*f.*) — griep, influenza
influir — om te inspireer, te beïnvloed;
influir amor/ódio — om liefde/haat te wek; **este filme influiu-me muito** — hierdie rolprent het 'n uitwerking op my gehad
influxo (*m.*) — toestroming, influks
in-fólio — folio
informação (*f.*) — informasie, inligting;
tirar informações — om inligting in te win
informador (*m.*), **informante** (*m., f.*) — informeerder, informant
informar — om te informeer, in te lig
informe (*m.*) — inligting
informe — vormloos, ru; kolossaal
infelizmente, -da — ongelukkig, gelukloos
infórtúno (*m.*) — ongeluk, onheil
infracção (*f.*), **infração** (*f.*) (*Bras.*) — oortreding; skending
infra-estrutura (*f.*) — infrastruktuur
infravermelho, -lha — infrarooi
infrequente — seldsaam, sporadies
infringir — om te oortree, te (ver)breek
infrutífero, -ra, infrutuoso, -sa — nie-draend, onvrugbaar; vrugteloo
infundado, -da — ongegrond
infundiça (*f.*), **infundice** (*f.*) — onwelriekende soort loog
infundir — om in te boesem; **infundir respeito** — om respek af te dwing
infusa (*f.*) — kruik
infusão (*f.*) — aftreksel; infusie; **infusão de hortelã** — minttee
infusível — onsmeltbaar
infuso, -sa — aangebore, ingeskepe
ingénito, -ta — aangebore
ingente (*poet.*) — groot, kolossaal
ingénua (*f.*) — aktrise wat jongmeisierolle speel; meisierol
ingenuidade (*f.*) — naïwiteit, onskuld
ingénuo, -ua — onskuldig, naïef
ingerência (*f.*) — inmenging
ingerir — om in te neem, te sluk; **ingerir-se** — om in te meng
ingestão (*f.*) — inneem, sluk
Inglaterra (*f.*) — Engeland
inglês, -lesa — Engels; (*subst.*) Engelsman, Engelse vrou; (*m.*) Engels (taal)
inglesismo (*m.*) — anglisisme
inglório, -ia — roemloos
ingovernável — onregeerbaar
ingratidão (*f.*) — ondankbaarheid

ingrato, -ta — ondankbaar; **caminho** (*m.*)
ingrato — onbegaanbare pad; **dever** (*m.*)
ingrato — ondankbare taak; **idade** (*f.*)
ingrata — moeilike ouderdom; **terreno** (*m.*) **ingrato** — onvrugbare grond
ingrediente (*m.*) — bestanddeel
ingreme — steil; (*fig.*) moeilik, swaar
ingressar (*em*) — om te betree, toe te tree tot
ingresso (*m.*) — ingang; toegang; toetred
ingua (*f.*) — kliereswel
inguinal — lies-
ingurgitação (*f.*), **ingurgitamento** (*m.*) — inslukking, inswelging; (*fig.*) blokkering van straat
ingurgitar — om te swelg; **os carros ingurgitam a rua** — die straat is propvol karre
inhaca (*f.*) — stank; (Moç.) opperhoof
inibição (*f.*) — inhibisie
inibir — om te inhibeer; om te rem, te strem
inibitório, -ia — belemmerend, remmend
iniciação (*f.*) — inisiasie
iniciado, -da — begin; geïnisieer, ingewy; (*subst.*) ingewyde
inicial — aanvangs-, begin-, inisiaal; (*subst.*) (*f.*) voorletter, inisiaal
iniciar — om te begin; om te inisieer, in te lei, in te wy (*fig.*)
iniciativa (*f.*) — inisiatief
início (*m.*) — begin, aanvang
igualável — weergaloos, onvergelyklik
iniludível — onmiskienbaar
inimaginável — ondenkbaar, ongelooflik
inimigo (*m.*) — vyand; (*adj.*) vyandelik;
o Inimigo — Satan
inimitável — onnavolgbaar, onimiteerbaar; onvergelyklik
inimidade (*f.*) — vyandskap, vyandigheid
inimizar — om op te maak (teen); **inimizar-se** — om vyandig gesind te wees
ininteligível — onverstaanbaar, onduidelik
iniquidade (*f.*) — onbillikheid, verontregting; sonde
iniquo, -qua — onbillik; **juiz** (*m.*) **iniquo** — onregverdige regter; **terra** (*f.*) **iniqua** — sondige land
injeção (*f.*) (*Bras.*), **injecção** (*f.*) — inspuiting
injectado, -da — ingespuut; **olhos** (*m. pl.*) **injectados de sangue** — bloedbelope oë
injectar — om in te spuit; **o sangue injectou-lhe os olhos** — sy oë is bloedbelope
injector (*m.*) — inspuitingspomp, inspuit-ter; (*adj.*) inspuitings-
injetar, injeter (*m.*), **injetado, -da** (*Bras.*) — vide: **injectar, injector, injectado**

injúria (f.) — belediging, skelwoord; onreg, skade
injurante — beledigend, aanstootlik
injuriar — om te beledig, uit te skel
injurioso, -sa — beledigend, krenkend
injustiça (f.) — onregverdigheid
injustificável — onverdedigbaar
injusto, -ta — onregverdig, onbillik
inobservância (f.) — onoplettendheid
inocência (f.) — onskuld
inocente — onskuldig; onskadelik; (subst.) (m.) kind
inocuidade (f.) — onskadelikheid
inoculação (f.) — inenting, inokulering; (fig.) inprenting (van idees)
inocular — om in te ent, te inokuleer; (fig.) om (idees) in te prent
inócuo, -ua — onskadelik
inodoro, -ra — reukloos
inofensivo, -va — onskadelik
inolidável — onvergeetlik
inominado, -da — ongenoem(d)
inominável — onnoembaar; onnoemlik
inoperante — sonder uitwerking, oneffektief
inoperável — onopereerbaar
inopinado, -da — onverwag
oportuno, -na — ongeleë, ontydig; onvanpas
inorgânico, -ca — anorganies
inospitalidade (f.) — onherbergsaamheid
inóspito, -ta — onherbergsaam
inovação (f.) — nuwigheid, innovasie; vernuwing
inovador, -ra — vernuwend; vooruitstrewend
inovar — om te vernu
inoxidável — nie-oksideerbaar; roesvry;
aço (m.) **inoxidável** — vlekvrystaal
inqualificável — onnoemlik
inquebrantável — onwrikbaar; amizade (f.) **inquebrantável** — onwankelbare vriendskap
inquebrável — onbreekbaar
inquerito (m.) — ondersoek; vraelys; ondervraging
inquestionável — onbetwisbaar, oteenseglik
inquietação (f.), **inquietação** (m.) — verontrusting, bekommernis
inquietador, -ra — ontstellend, onrusbarend
inquietante — verontrustend, angswekkend
inquietar — om te verontrus; **inquietar-se** — om jou te bekommer
inquieto, -ta — bekommerd, onrustig, ongerus
inquilinato (m.) — huurders; huurstelsel

inquilino (m.) — nuurder van huis/woonstel
inquinção (f.) — waterbesoedeling
inquinar — om te besoedel
inquirição (f.) — navraag, ondersoek
inquiridor (m.) — navraer, ondersoeker; (adj.) weetgierig; **olhar** (m.) **inquiridor** — vraende blik
inquirir — om navraag te doen oor, ondersoek in te stel na; **inquirir testemunhas** — om getuies te ondervra
inquisição (f.) — inkwisisie
inquisidor (m.) — inkwisiteur
inquisitorial — inkwisitoriaal; (fig.) onverbiddelik
insaciabilidade (f.) — onversadigbaarheid, onversadelikheid
insaciável — onversadelik, onversadigbaar
insalivação (f.) — bespeekseling, vermenging van kos met speeksel
insalivar — om met speeksel te vermeng
insalubre — ongesond
insalubridade (f.) — ongesondheid
insanável — onheelbaar, onherstelbaar
insânia (f.) — kranksinnigheid
iusano, -na — kranksinnig; (fig.) onsettend
insatisfação (f.) — ontevredenheid
insatisfatório, -ia — onbevredigend
insatisfeito, -ta — ontevrede
inscrever — om in te skryf
inscrição (f.) — inskrywing; inskripsie, inskriif
inscrito, -ta — ingeskryf, ingeskrewe
insecticida (m.) — insektedoder; (adj.) insektedodend
insectívoro, -ra — insekte-etend
insecto (m.) — insek
insegurança (f.) — onveiligheid, onsekerheid
inseguro, -ra — onveilig, onseker
inseminação (f.) — besading, inseminasie
insensatez (f.) — onsinigheid; **falar com insensatez** — om onverstandig te praat
insensato, -ta — onsinig, onverstandig
insensibilidade (f.) — gevoelloosheid; ongevoeligheid
insensível — gevoelloos; ongevoelig
inseparável — onskeibaar
inserção (f.) — invoeging; plasing
inserir — om in te voeg; om te plaas (in blad)
inserto, -ta — ingevoeg; geplaas
inseticida (f.), **insetívoro, -ra, inseto** (m.) (Bras.) — vide: **insecticida, insectívoro, insecto**
insidia (f.) — arglis, verraderlikheid

insidioso, -sa — verraderlik; arglistig;
doença (f.) insidiosa — sluipende siekte
insigne — beroemd, vermaard
insignia (f.) — ordeteken
insignificância (f.) — onbeduidendheid
insignificante — onbeduidend
insignificativo, -va — betekenisloos, niks-
 seggend
insinuação (f.) — insinuasie
insinuador, -ra — insinuerend; opdring-
 erig
insinuante — innemend, minsaam
insinuar — om te insinueer, te verstaan
 te gee; **insinuar-se** — om binne te dring;
insinuar-se na confiança de alguém —
 om jou in iemand se vertrouwe in te
 wurm
insipidez (f.) — smaakloosheid; (*fig.*) een-
 tonigheid
insipido, -da — smaakloos, flou; (*fig.*)
 eentonig
insipiência (f.) — onkunde; onverstandig-
 heid
insipiente — onkundig; onwys
insistência (f.) — nadruk; aandrang
insistente — aandringend; knaend
insistir (em) — om aan te dring (op), na-
 druk te lê (op)
insociabilidade (f.) — ongeselligheid, on-
 aanpasbaarheid
insocial — onmaatskaplik, asosiaal
insociável — ongesellig; menssku
insofismável — onbetwisbaar, onaanveg-
 baar
insofrido, -da — ongeduldig; onbeheers(d)
insofrimento (m.) — ongeduld; onverdraag-
 saamheid
insofrível — onverduurbaar
insolação (f.) — insolasie, blootstelling
 aan son; (*med.*) sonsteek, hittedslag; **pe-
 riodo (m.) de insolação** — sonskyndae
insolência (f.) — vermetelheid, aстранheid
insolente — vermetel, aстран
insólito, -ta — buitengewoon, besonder(s)
insolubidade (f.) — onoplosbaarheid
insolúvel — onoplosbaar; **divida (f.) in-
 solúvel** — onverhaalbare skuld
insolvência (f.) — bankrotskap, insolvensie
insolvente — bankrot, insolvent
insondável — vademloos; ondeurgrondelik
insono (poet.) — slapeloos (*fig.*)
insónia (f.) — slapeloosheid
insonorização (f.) — klankdigting
insonorizar — om klankdig te maak
insonoro, -ra — klankloos
insoosso, -sa — soutloos, vars
inspeção (f.) (Bras.), inspecção (f.) —

inspeksie; mediese ondersoek vir mili-
 têre diens
inspeccionar, inspecionar (Bras.) — om te
 inspekter
inspector (m.), inspetor (m.) (Bras.) —
 inspekteur
inspiração (f.) — inaseming; inspirasie,
 besieling
inspirado, -da — geïnspireer(d)
inspirador, -ra — inspirerend, besielend;
 (*subst.*) inspireerder; **músculos (m. pl.)
 inspiradores** — asemspiere
inspirar — om in te asem; om te inspi-
 reer, te besiel, aan te vuur
instabilidade (f.) — onstabieleit, verander-
 likheid
instalação (f.) — installasie, aanleg
instalador (m.) — installeerder
instalar — om te installeer; om te huisves
instância (f.) — vertoog; aandrang; (*jur.*)
 instansie; **em última instância** — in
 laaste instansie, as laaste toevlug
instantâneo, -ea — oombliklik; (*subst.*) (*m.*)
 momentopname
instante (m.) — oomblik, moment; (*adj.*)
 onmiddellik, dringend
instar — om aan te dring (op), te eis
instauração (f.) — instelling
instaurar — om in te stel
instável — onstabiel, onbestendig, veran-
 derlik
instigação (f.) — opstoking; aansporing;
 instigasie
instigador (m.) — instigator, opstoker
instigar — om te instigeer, op te stook,
 aan te hits; om aanleiding te gee (tot)
instilação (f.) — influistering; indrup
instilar — om in te fluister; om te wek;
 om drupsgewys in te gee
instintivo, -va — instinktief
instinto (m.) — instink
instituição (f.) — stigting; instelling; (*jur.*)
 institusie; **instituições políticas** — poli-
 tieke instellings; **o matrimônio é uma
 instituição sagrada** — die huwelik is 'n
 heilige instelling
instipuir — om te stig; om in te stel; om
 op te rig; **instipuir como herdeiro** —
 om tot erfgenaam te benoem
instituto (m.) — instituut; **Instituto Indus-
 trial e Comercial da Beira** — Beirase
 Tegniese Kollege; **Instituto Nacional da
 Fruta** — Sagtevrugteraad
instrução (f.) — instruksie; opleiding; **ins-
 trução pública** — openbare onderrig;
instruções para uso — gebruiksaanwy-
 sings; **juiz (m.) de instrução** — onder-
 soeksregter

instruir — om te instrueer; om op te lei;
om in te lig; **instruir uma causa/ um processo** — om 'n regsak voor te berei

instrumentação (f.) — instrumentering

instrumental — instrumenteel; (*mus.*) instrumentaal

instrumentar — om te instrumenteer

instrumentista (m., f.) — instrumentalis

instrumento (m.) — instrument; **instrumento de corda** — snaarinstrument; **instrumento de percussão** — slaginstrument; **instrumento de sopro** — blaasinstrument; **instrumento de suplicio** — marteltuig

instrutivo, -va — instruktief, leersaam

instrutor (m.) — instrukteur, leermeester, voorligter

insua (f.) — riviereiland

insubmisso, -sa — ononderworpe; opstandig

insubordinação (f.) — insubordinasie; (*mil.*) diensweiering; weerspannigheid

insubordinado, -da — oproerig, weerspannig

insubordinar — om oproerig te maak; **insubordinar-se** — om gehoorsaamheid te weier

insubordinável — ondissiplineerbaar, oproerig

insubornável — onomkoopbaar

insubstituível — onvervangbaar, onmisbaar

insucesso (m.) — mislukking; (*coll.*) miskraam

insuficiência (f.) — ontoereikendheid; (*fig.*) tekortkoming; **insuficiência glandular** — swak klierfunksie

insuficiente — ontoereikend; onbekwaam

insuflar — om in te blaas; **insuflar coragem** — om moed in te boesem

ínsula (f.) (poet.) — eiland

insulamento (m.) — vide: **isolamento**

insulano (m.) — eilander (veral van die Asore); (*adj.*) eilands-

insular — vide: **isolar**

insular — insulêr, bekrompe

insulina (f.) — insulien

insulso, -sa — smaakloos, geurloos

insultante — beledigend

insultar — om te beledig; om te hoon

insulto (m.) — belediging, hoon

insultuoso, -sa — beledigend

insuperável — onoorkomelik; onoortreflik

insuportável — ondraaglik, onuitstaanbaar; **criança (f.) insuportável** — onmoontlike kind

insuprível — onvoorsienbaar; **despesas (f. pl.) insupríveis** — onbetaalbare/ondekbare uitgawes

insurgência (f.) — opstand, oproer; opstandigheid

insurgente — opstandig, oproerig; (*subst.*) opstandeling

insurgir-se — om in opstand te kom

insurreccional — rebellie-

insurreccionar-se — om in opstand te kom, te rebelleer

insurreccional, insurreccionar (Bras.) — vide: **insurreccional, insurreccionar**

insurrecto, -ta — opstandig, rebels; (*subst.*) opstandeling, rebel

insurreição (f.) — rebellie, opstand

insurreto, -ta (Bras.) — vide: **insurrecto**

insuspeito, -ta — onverdag, bo verdenking

insustentável — onhoudbaar, onverdedigbaar

íntacto, -ta — intak, onaangeraak, ongeskonde

intangibilidade (f.) — onbegryplikheid

intangível — onbegryplik, onbevattlik

integérrimo, -ma — baie regskepe

íntegra, na ... — in die geheel

integração (f.) — integrasie, inskakeling

integral — integraal; volledig, heel; **pão integral (m.)** — volkoringbrood

integrante — integrerend

integrar — om te integreer; **integrar-se** — om deel te word

integrável — integreerbaar

integridade (f.) — integriteit; regskepenheid

íntegro, -ra — regskepe, opreg

inteirar — om in te lig; **inteirar-se** — om vertrouwd te raak

inteireza (f.) — gansheid, geheel; **inteireza de carácter** — regskepenheid

inteiriçado, -da — styf

inteiriçar — om te verstram; **inteiriçar-se** — om styf te word, te verstram

inteiriço, -ça — uit een stuk, naatloos

inteiro, -ra — heel, gans

intelecção (f.) — verstaan, begrip

intelectivo, -va — verstandelik, begrips-

intelecto (m.) — intellek, verstand

intelectual — intellektueel, verstandelik

intelectualidade (f.) — intellektualiteit

intelectualismo (m.) — intellektualisme

intelectualizar — om te intellektualiseer

inteligência (f.) — intelligensie, verstand;

trocar olhares de inteligência — om betekenisvolle blikke te wissel; **viver em boa inteligência** — om in goeie verstandhouding saam te leef

inteligente — intelligent, slim; (*subst.*) (*m.*) skeidsregter in stiergevegte

inteligibilidade (f.) — verstaanbaarheid

inteligível — verstaanbaar

intemerato, -ta — onbevlek, ongeskonde; (*coll.*) onverskrokke

intemperado, -da — onmatig, oordadig

intemperança (f.) — onmatigheid, oordadigheid

intempérie (f.) — guur weer; **exposto às intempéries** — aan wind en weer blootgestel

intempestivo, -va — ontydig, ongeleë; (*coll.*) hewig, gewelddadig

intenção (f.) — intensie, bedoeling; **segundas intenções** — bybedoelings; **missa por intenção dos navegadores** — mis opgedra vir seelui; **com a intenção de** — met die voorneme

intencionado, -da — gesind; **bem/mal intencionado** — met goeie/slegte bedoelings

intencional — opsetlik, doelbewus

intencionar — om van plan te wees

intendência (f.) — hoofbestuur van openbare diens

intendente (m., f.) — opsigter, bestuurder; direkteur van openbare diens

intensidade (f.) — intensiteit, hewigheid

intensificar — om te intensiveer, te versterk, te verdiep

intensivo, -va — intensief

intenso, -sa — intens, hewig, diep

intentar — om te beoog; om te onderneem; **intentar uma acção contra alguém** — om 'n saak teen iemand in te stel

intento (m.) — bedoeling, oogmerk

intentiona (f.) (coll.) — waansinnige onderneming; opstand

intercalar — om te interkaleer, in te las, in te voeg

intercâmbio (m.) — uitruil van idees; betrekkinge

interceder — om as bemiddelaar op te tree
intercepção (f.), interceptação (f.) — onderskepping

interceptar — om te onderskep, op te vang

intercessão (f.) — bemiddeling, tussenkoms, voorspraak

intercessor, -ra — bemiddelend; (*subst.*) middelaar, middelaarster

intercurso (m.) — verkeer, omgang

interdição (f.) — verbod; interdik; inperking

interditar — om 'n interdik uit te spreek teen; om in te perk

interdito, -ta — verbied, belet; (*subst.*) (*m.*) interdik, interdiksie; **igreja (f.) interdita** — kerk wat vir dienste gesluit is; **padre (m.) interdito** — priester wat van beoefening van sy amp onthef is

interdizer — om te verbied; **interdizer uma pessoa** — om 'n persoon onbevoeg/ontoerekenbaar te verklaar

interessado, -da — belangstellend, belanghebbend; (*subst.*) belanghebbende, belangstellende

interessante — interessant; **estar no estado interessante** — om 'n baba te verwag

interessar — om te interesseer, te raak, aan te gaan; **interessar-se** — om belang te stel; **não interessa!** — dit maak nie saak nie!

interesse (m.) — belang; belangstelling; eiebelang

interesseiro, -ra — baatsugtig, inhalig

interferência (f.) — inmenging; ingryping; (*tech.*) interferensie, steuring

interferente — inmengend; (*tech.*) wat interfereer

interferir — om in te meng; (*tech.*) om te interfereer, te steur

interim (m.) — tussentyd

interinidade (f.) — tydelike hoedanigheid

interino, -na — tydelik, waarnemend

interior — binne-; inwendig; binnelands; (*subst.*) (*m.*) binnekant; interieur; **ministro (m.) do Interior** — Minister van Binnelandse Sake; **os interiores deste filme** — die binneopnames van hierdie rolprent; **no interior do país** — in die binneland

interjeição (f.) — tussenwerpsel

interlocução (f.) — gesprek, samespraak

interlocutor (m.) — gespreksgenoot

interlúdio (m.) — tussenspel

interlúnio (m.) — donkermaan, nuwemann

intermediário, -ia — intermediêr, tussenliggend, tussen-; (*subst.*) tussenpersoon, bemiddelaar

intermédio, -ia — tussenliggend, tussen-; **por intermédio de** — deur bemiddeling van

interminável, intermimo, -na — eindeloos, oneindig

intermissão (f.) — onderbreking

intermitência (f.) — afwisseling, periodieke verskyning

intermitente — periodiek, intermitterend

internacional — internasionaal; **Direito (m.) Internacional** — Volkereg

internacionalismo (m.) — internasionaalisme

internacionalizar — om te internasionaliseer

internamento (m.) — internering

internar — om te interneer, op te sluit; **internar a criança num colégio** — om 'n kind kosskool toe te stuur; **Living-**

stone internou-se nas florestas africanas — Livingstone het hom in die woude van Afrika verloor
internato (m.) — kosskool
interno, -na — intern, inwendig, binne; inwonend; **aluno** (m.) **interno** — kosganger, koshuisstudent
interpelação (f.) — interpellasie; aanmaning; dagvaarding
interpelante (m., f.) — interpellant
interpelar — om te interpeleer, opheldering te vra; om aan te maan; om te dagvaar
interpolação (f.) — interpolasie
interpolar — om te interpoleer
interpolar — interpolêr
interpor — om tussenin te skuif; **interpor-se** — om tussenbeide te tree
interposição (f.) — tussenkoms
interposto, -ta — tussenin geskuif; **por pessoa interposta** — deur 'n tussenpersoon
interpretação (f.) — interpretasie, vertolkking, uitlegging
interpretar — om te interpreteer, te vertolk, uit te lê; om te tolk
interpretativo, -va — verklarend
interpretável — uitlegbaar, vertolkbaar
intérprete (m., f.) — vertolker; tolk
interregno (m.) — interregnum, tydperk wanneer 'n troon vakant is
interrogação (f.) — ondervraging, interrogasie; **ponto** (m.) **de interrogação** — vraagteken
interrogador (m.), **interrogante** (m., f.) — ondervraer; (adj.) vraend
interrogar — om te ondervra
interrogativo, -va — vraend, interrogatief
interrogatório (m.) — verhoor; ondervraging
interromper — om te onderbreek, in die rede te val
interrupção (f.) — onderbreking
interrupto, -ta — onderbroke
interruptor (m.) — skakelaar; (stroom)onderbreker
intersecção (f.) — snypunt; dwarsnee
interstício (m.) — tussenruimte
intervalar — om ruimte tussenin te laat; om te spaseer
intervalo (m.) — tussenruimte, spatie; pouse; (mus.) interval
intervenção (f.) — intervensie, tussenkoms; **intervenção cirúrgica** — operasie
interveniente — tussenkomend
intervir — om in te gryp; om tussenbei te tree; **intervieram inconvenientes** — allerhande probleme het opgeduik

intestinal — derm-
intestino (m.) — derm; (pl.) ingewande;
intestino grosso/delgado — dikderm/dunderm
intestino, -na — inwendig, intern; **guerra** (f.) **intestinal** — burgeroorlog
intimação (f.) — dagvaarding; waarskuwing
intimar — om te kenne te gee; om te waarsku; (jur.) om te dagvaar
intimativo, -va — aanmanend; **carta** (f.) **intimativa** — amptelike kennisgewing
intimidação (f.) — intimidasie
intimidade (f.) — intimiteit
intimidar — om te intimideer; **intimidar-se** — om bang te word
íntimo, -ma — intiem, innig, vertroulik
intitulação (f.) — betiteling
intitular — om van 'n opskrif te voorsien; **intitular-se** — om jouself die titel (van...) te gee, jou te noem; om die titel te hê
intolerância (f.) — onverdraagsaamheid; intoleransia
intolerante — onverdraagsaam, intolerant
intolerável — ondraaglik, onuitstaanbaar
intonso, -sa — ongeskeer, harig
intoxicação (f.) — vergiftiging
intoxicar — om te vergiftig
intraduzível — onvertaalbaar
intragável — onslukbaar, onverteerbaar
intramuscular — intramuskulêr
intranquilidade (f.) — onrustigheid
intransferível — nie oordraagbaar
intransigência (f.) — onversoenlikheid, onversetlikheid
intransigente — onversoenlik, onversetlik
intransitável — onbegaanbaar
intransitivo, -va — intransitief, onoorganklik
intransmissível — onoordraagbaar; onuitsendbaar
intransponível — onoorkoomlik, ontransponeerbaar
intransportável — onvervoerbaar
intratável — onhanteerbaar, onregeerbaar; verlate
intravenoso, -sa — intraveneus, binnears;
alimentação (f.) **intravenosa** — aarvoeding
intrepidez (f.) — onverskrokkenheid
intrépido, -da — onverskrokke
intricado, -da — ingewikkeld
intricar — om te kompliseer
intriga (f.) — intrige
intrigante (m., f.) — intrigant, konkelaar; (adj.) konkelend
intrigar — om te intrigeer

intriguista (*m., f.*) — intrigant
intrincado, -da — ingewikkeld, gekompliseer(d)
intrinseco, -ca — intrinsiek, wesenlik
introdução (*f.*) — introduksie; inleiding; bekendstelling, invoer
introdutivo, -va — inleidend
introdutor (*m.*) — voorsteller, bekendsteller
introdutório, -ia — inleidend
introduzir — om in te voer, bekend te stel; om in te bring
introito (*m.*) — introitus, inleidende woorde van die mis (*R.C.*)
intrometer-se — om tussenbeide te tree, in te gryp
intrometido (*m.*) — steekneus
intromissão (*f.*) — inmenging
introspecção (*f.*) — introspeksie, selfondersoek
introversão (*f.*) — introversie
introvertido, -da — introvert
intrusão (*m.*) — leuenaar, swendelaar
intrujar — om om die bos te lei; om met spek te skiet
intrujice (*f.*) — swendelary; wolhaarstorie
intrusão (*f.*) — indringing; oortreding
intruso, -sa — binnegedring; (*subst.*) indringer, oortreder
intuição (*f.*) — intuïsie; ingewing
intuitivo, -va — intuïtief
intuito (*m.*) — plan, voorneme
intumescência (*f.*) — (op)swelling; swelsel
intumescente — (op)swellend; geswel
intumescer — om (op) te swel; (*fig.*) om 'n geswolle hoof te kry
inultrapassável — onoortreflik; wat nie verbygesteek kan word nie
inumação (*f.*) — teraardebestelling
inumar — om ter aarde te bestel
inumerável, inúmero, -ra — ontelbaar, talloos
inundação (*f.*) — oorstrooming
inundado, -da — oorstroom; **inundado de alegria** — oorstelp van vreugde
inundar — om te oorstroom
inusitado, -da — buitengewoon; onverwag
inútil — nutteloos; onbruikbaar
inutilidade (*f.*) — nutteloosheid; onbruikbaarheid
inutilizar — om onbruikbaar te maak;
inutilizar um carro/avião — om 'n kar/vliegtuig buite werking te stel
invadir — om in te val, binne te val; (*fig.*) om te oorval
invalidação (*f.*) — invalidasie, ongeldigverklaring
invalidade (*f.*) — ongeldigheid

invalidar — om te invalideer, ongeldig/tot niet te maak; om gebrekkig te maak, tot 'n invalide te maak
invalidéz (*f.*) — invaliditeit
inválido, -da — invalide; ongeldig; (*subst.*) invalide; **albergue** (*m.*) **dos inválidos do trabalho** — tehuis vir arbeidsongevalle
invariabilidade (*f.*) — onveranderlikheid; invariabiliteit
invariável — onveranderlik; invariabel
invasão (*f.*) — inval, binnedringing
invasor, -ra — invallend; (*subst.*) invaller
investiva (*f.*) — skelwoord; smaadrede
investivar — om te skel, uit te skel
investivo, -va — vloek-, skel-
inveja (*f.*) — jaloesie, nyd, afguns; **fazer inveja** — om afguns te wek; **ser a inveja de todos** — om deur almal beny te word; **ter inveja de** — om afgunstig te wees op; **as frutas de Portugal não têm inveja às de Itália** — Portugal se vrugte hoef nie terug te staan vir dié van Italië nie
invejar — om te beny
invejável — benydenswaardig
invejoso, -sa — afgunstig, nydig
invenção (*f.*) — uitvinding; (*fig.*) verdigsel; inval (*fig.*)
invencibilidade (*f.*) — onoorwinlikheid
invencível — onoorwinlik
inventar — om uit te vind; om te versin
inventariação (*f.*) — inventarisering, opmaak van inventaris
inventariante (*m., f.*) — inventariseerder
inventariar — om te inventariseer
inventário (*m.*) — inventaris
inventiva (*f.*) — verbeeldingskrag, vindingrykheid
inventivo, -va — vindingryk
invento (*m.*) — uitvinding
inventor (*m.*) — uitvinder
inverídico, -ca — onwaar
inverificável — onverifieerbaar, onkontroleerbaar
invernada (*f.*) — wintermaande; (*Bras.*) winterweiveld; winterskutting
invernadoiro (*m.*), **invernadouro** (*m.*) — winterkwartier, winterverblyf
invernal — winter-
invernar — om te oorwinter
inverneira (*f.*), **invernica** (*f.*) — streng winter
inverniço, -ça — winter-
inverno (*m.*) — winter; **a minha tia tem sessenta invernos** — my tante het sestig winters agter die rug
invernoso, -sa — winteragtig, winter-

inverosimil, inverossimil (*Bras.*) — onwaarskynlik

inverosimilhança (*f.*), **inverossimilbança** (*f.*) (*Bras.*) — onwaarskynlikheid

inversão (*f.*) — inversie, omkering

inverso, -va — omkerend

inverso, -sa — omgekeerd, teenoorgeste(d)

invertibrado, -da — ongewerwel(d)

inverter — om om te keer, te inverteer

invertido, -da — invert

invés (*m.*) — binnekant (van kledingstuk);
ao invés (*de*) — in plaas (van), in teenstelling (met)

investida (*f.*) — aanval

investidura (*f.*) — investituur, plegtige bevestiging

investigação (*f.*) — ondersoek, navorsing

investigador (*m.*) — ondersoeker, navorser;
(*Bras.*) speurder; (*adj.*) ondersoek(s)-vorsend

investigar — om te ondersoek; om na te vors; om ondersoek in te stel

investigável — ondersoekbaar

investimento (*m.*) — belegging

investir — om te investeer; om in 'n amp te bevestig; **investir capitais** — om kapitaal te belê; **investir uma cidade/fortaleza** (*obs.*) — om 'n stad/vesting te beleër; **investir contra** — om aan te val

inveterado, -da — ingewortel; **criminoso** (*m.*)/**fumador** (*m.*) **inveterado** — gewoontemisdadiger/gewoonteroker

inveterar — om in te stel; **deixar inveterar um hábito** — om 'n gewoonte te laat posvat; **inveterar-se** — om pos te vat

inviabilidade (*f.*) — onuitvoerbaarheid

inviável — ondoenlik, onuitvoerbaar; onbegaanbaar

invicto, -ta — onoorwonne

invio, -ia — onbegaanbaar

inviolabilidade (*f.*) — onskendbaarheid, onaantasbaarheid

inviolado, -da — ongeskonde

inviolável — onskendbaar, onaantasbaar

invisibilidade (*f.*) — onsigbaarheid

invisível — onsigbaar

invocação (*f.*) — invokasie; aanroeping; inroeping

invocar — om aan te roep; **invocar os espíritos** — om die geeste op te roep; **invocar as musas** — om die muse aan te roep; **invocar a proteção do Eterno** — om die Here se beskerming af te smee; **invocar o testemunho do vizinho** — om die buurman se getuienis in te roep

invocativo, -va — beswerend, aanroepend

involução (*f.*) — involusie, binnewaartse draaiing; (*math.*) involusie, magsverheffing

invólucro (*m.*) — omhulsel; omslag, verpakking

involuntário, -ia — omwillekeurig, onvrywillig

invulnerabilidade (*f.*) — onverwondbaarheid; onvernietigbaarheid

invulnerável — onverwondbaar; onvernietigbaar

iodo (*m.*) — jodium

ioga (*m.*) — joga

iogurte (*m.*) — jogurt

ioiô (*m.*) — klimtol

ionização (*f.*) — ionisering

ionizar — om te ioniseer

ir — om te gaan; **ir à cara** — om iemand te klap; **ir além das suas forças** — om jou kragte te ooreis; **ir ao coração de** — om ter harte te gaan; **ir aos arames/ares** — om op te stuif, jou te vererg; **ir às do cabo** — om smoorkwaad te word; **ir bem a** — om goed te pas; **ir com as outras** (*fig.*) — om met die stroom saam te gaan (*fig.*); **ir de vento em popa** — om reg voor die wind te seil; **ir embora** — om weg te gaan; **ir para advogado** — om in die regte te studeer; **ir para a frente** — om na die front te gaan; om na die voorpunt te gaan; (*fig.*) om vooruit te gaan; **ir para os anjinhos** — om te sterf; **o que lá vai, lá vai** — wat verby is is verby, gedane sake het geen keer nie

ira (*f.*) — woede, toorn

iracúndia (*f.*) — opvlieëndheid

iracundo, -da — kort van draad; kwaad

irado, -da — woedend, ontstoke

iraniano, -na, irânico, -ca — Iraans, Iranies; (*subst.*) Iraniër; (*m.*) Iraans, Iranies (taal)

irar-se — om woedend te word

irascibilidade (*f.*) — kortgebondenheid, driftigheid

irascível — kortgebonde, driftig

irídio (*m.*) — iridium

iris (*m., f.*) — (*anat.*) iris, reënboogvlies; (*bot.*) iris, flap; (*geol.*) irissteen; reënboog

irisar — om te iriseer

irlandês, -desa — Iers; (*subst.*) Ier; (*m.*) Iers (taal)

irmã (*f.*) — suster

irmanar — om 'n stel bymekaar te bring; om af te paar

irmandade (*f.*) — broederskap

irmão (*m.*) — broer; **irmão de armas** — wapenbroer, strydmakker; **irmão consanguíneo** — broer van vaderskant; **irmão gémeo** — tweelingbroer; **irmão germano** — eie broer; **irmão uterino** — broer van moederskant; **irmão colação** — soogbroer

iró (*f.*) — aal, paling

ironia (*f.*) — ironie

irónico, -ca — ironies

ironizar — om te ironiseer; **ele ironiza sempre** — hy praat altyd in ironie

irroso, -sa — toornig

irra! (*coll.*) — vervlaks!

irracional — irrasioneel; (*math.*) irrasionaal; (*subst.*) (*m. pl.*) redelose diere

irracionalidade (*f.*) — irrasionaliteit

irradiação (*f.*) — irradiasie, uitstraling; uitsending

irradiante — (uit)stralend

irradiar — om te irradieer, (uit) te straal, uit te send

irreal — onwerklik, irreëel

irrealizável — onverwesenlikbaar, onuitvoerbaar

irreconciliável — onversoenlik, onversoenaar

irreconhecível — onherkenbaar

irrecuperável — onherwinbaar

irrecusável — onafwysbaar; onweerlegbaar

irredutibilidade (*f.*) — onverminderbaarheid; (*math.*) onherleibaarheid; (*med.*) onreduseerbaarheid

irredutível, irreduzível — onverkleinbaar, onverminderbaar; **fracção** (*f.*) **irredutível** — onherleibare breuk; **fractura** (*f.*) **irredutível** — onreduseerbare fraktuur

irreflectido, -da, irrefletido, -da (*Bras.*) — onbesonne

irreflexão (*f.*) — onbesonnenheid

irrefragável — onwraakbaar, onweerlegbaar

irrefreável — onbeteuelbaar, onbedwingbaar

irrefutável — onweerlegbaar, onomstootlik

irregular — onreëlmatig, ongereeld; **tropas** (*f. pl.*) **irregulares** — burgerkommando's

irregularidade (*f.*) — onreëlmatigheid

irrelevante — irrelevant, nie ter sake

irremediável — onherstelbaar

irremissível — onvergeeflik; onherroeplik

irreparável — onherstelbaar; onverhaalbaar

irrepreensível — onberispelik

irrepresentável — onopvoerbaar

irreprimível — ononderdrukbbaar, onbedwingbaar

irrequieto, -ta — rusteloos

irresistível — onweerstaanbaar

irresolução (*f.*) — besluiteloosheid, onbeslistheid

irresoluto, -ta — besluiteloos, onbeslis

irresolúvel — onoplosbaar

irrespirável — onasembaar; (*fig.*) smorend

irrespondível — onbeantwoordbaar

irresponsabilidade (*f.*) — onverantwoordelijkheid; ontoerekenbaarheid

irresponsável — onverantwoordelik; ontoerekenbaar

irreverência (*f.*) — oneerbiedigheid; piëteitloosheid

irreverente — oneerbiedig; piëteitloos

irrevocável — onherroeplik

irrevogabilidade (*f.*) — onherroeplikheid

irrevogável — onherroeplik

irrigação (*f.*) — besproeiing; irrigasie;

irrigação sanguínea — bloedtoevoer

irrigador (*m.*) — irrigator, sproeier, irrigasietoestel; (*adj.*) besproeiings-, water-

irrigar — om te besproei, te irrigeer

irrigável — irrigeerbaar, besproeibaar

irrisão (*f.*) — spot, hoon

irrisório, -ia — belaglik

irritabilidade (*f.*) — prikkelbaarheid, lig-geraaktheid

irritação (*f.*) — irritasie, ergernis

irritante — irriterend

irritar — om te irriteer, te erger

irritável — prikkelbaar, liggeraak

irromper — om in te dring, binne te dring, in te storm

irrupção (*f.*) — inval, binnedringing

isca (*f.*) — aas; (*coll.*) stuk gebraaide lewer; (*fig.*) lokaas; **morder a isca** — om te byt (*fig.*)

iscar — om die aas aan die hoek te sit; om te vang (*fig.*)

isco (*m.*) — suurdeeg; (*coll.*) lokaas

isenção (*f.*) — vrystelling; (*fig.*) regsakpenheid

isentar — om vry te stel

isento, -ta — vrygestel

islamismo (*m.*) — Islamisme

islâmica (*m, f.*) — Islamiet, Mohammedaan

ilandes, -desa — Yslands; (*subst.*) Yslan-

der; (*m.*) Yslands (taal)

islão (*m.*) — Islam

ismaelita (*m, f.*) — Ismaeliet

iso- — iso-, prefiks met die betekenis "gelyk" of "eenders", in woorde soos isobare, isoglosse, ens.

isolação (*f.*) — isolasie, afsondering; isolering

isolacionismo (*m.*) — isolasionisme

isolacionista — isolasionisties

isolado, -da — afgesonder(d), geïsoleer(d)

isolador (*m.*) — isolator; (*adj.*) isolasie-

isolamento (*m.*) — isolasie, afsondering; afgesonderdheid; isolering
isolante — isolierend, isolasie-; (*subst.*) (*m.*) isolator
isolar — om te isoleer, af te sonder; **isolar-se** — om jou af te sonder
isósceles — gelykbenig (*geom.*)
isqueiro (*m.*) — aanstekel; (*obs.*) tonteldoos
Israel (*m.*) — Israel
israelita (*m., f.*) — Israeliet; Israeli; (*adj.*) Israelities; Israels, Israelies
isso — dit; **por isso** — daarom
istmo (*m.*) — landengte, ismus
isto — dit; **isto é** — dit is; dit wil sê (d.w.s.)
Itália (*f.*) — Italië
italianismo (*m.*) — italianisme
italianizar — om te veritaliaans

J

já — (al)reeds; nou; **desde já** — van nou af; **já que** — aangesien; **há já muito tempo** — reeds lankal; **já agora também tomo uma cerveja** — ek sal maar ook 'n bier neem
jahiru (*m.*), **jaburu** (*m.*) (*Bras.*) — Brasiliaanse ooievaar
jabuti (*m.*) — Brasiliaanse skilpad
jabuticaba (*f.*) — Brasiliaanse vrug
jabuticabeira (*f.*) — Brasiliaanse vrugteboom
jaca (*m.*) — opperhoof
jaca (*f.*) — nangka(vrug)
jacarandá (*m., f.*) — jakaranda
jacaré (*m.*) (*Bras.*) — kaaiman
jacente — liggend; (*subst.*) (*m.*) draagbalk; **estátua** (*f.*) **jacente** — standbeeld in liggende houding; **herança** (*f.*) **jacente** — onopgeëiste erflating
jacinto (*m.*) — hiasint; hiasintsteen
jacobinismo (*m.*) — Jakobynse beweging; radikale opvatting
jacobino (*m.*) — Jakobyn
jacência (*f.*) — grootpraterij, verwaandheid
jactancioso, **-sa** — praalsiek, grootpraterig
jactar-se — om te spog, te praal, groot te praat
jacto (*m.*) — straal; **avião** (*m.*) **a jacto** — straalvliegtuig; **de um jacto** — met een sprong
jaculatória (*f.*) — kort liturgiese gebed; skietgebed
jade (*m.*) — jade
jaez (*m.*) — perdetooisel; **homens de tal jaez não servem para amigos** — sulke mans is nie geskik vir vriende nie

italiano, **-na** — Italiaans; (*subst.*) Italiaan, Italianer; (*m.*) Italiaans (taal)
italico, **-ca** — Italies; (*typ.*) kursief
italo- Italiaans-; **as relações italo-portuguesas** — die Italiaans-Portugese betrekkinge
item (*m.*) — besprekingspunt; (begrotings-)pos
iterar — om te herhaal
iterativo, **-va** — iteratief
itinerante — rondgaande; **pregador** (*m.*) **itinerante** — rondreisende prediker
itinerário (*m.*) — itinerarium, (reis)roete, reisprogram; reisbeskrywing
Iugoslávia (*f.*) — Joego-Slawië
iugoslavo, **-va** — Joegoslaafs; (*subst.*) Joegoslaaf

jaguar (*m.*) — jaguar
jagunço (*m.*) (*Bras.*) — lyfwag, gehuurde moordenaar
jaleca (*f.*), **jaleco** (*m.*) — bolero; onderbaadjie
jamaís — nooit; ooit
jamanta (*f.*) — duiwelsrog
jambeiro (*m.*) — jamboes(boom)
jâmbico, **-ca** — jambies
jambo (*m.*) — jambe
jambo (*m.*) — jamboes(vrug)
janeiras (*f. pl.*) — Nuwejaarsliedere
Janeiro (*m.*) — Januarie
janela (*f.*) — venster
janeleiro, **-ra** — wat graag by die venster sit en kyk, nuuskierig; **mulher** (*f.*) **janeleira** — stoepsitster
janelo (*m.*) — venstertjie
jangada (*f.*) — vlot; (*Bras.*) vissersvlot met seil
jangadeiro (*m.*) — stuurman van 'n vlot; (*Bras.*) baas van vissersvlot
janota — uitgevat; spoggerig; (*subst.*) swierige persoon; modegek
janotice (*f.*) — modegeekheid
janta (*f.*) (*coll.*) — aandete
jantar (*m.*) — aandete; **sala** (*f.*)/**casa** (*f.*) **de jantar** — eetkamer
jantar — om aandete te eet; **jantar à lista** — om à la carte te eet; **jantar à mesa redonda** — om die gewone menu te volg
jante (*f.*) — velling
Japão (*m.*) — Japan
japoneira (*f.*) — japonika
japonês, **-nesa** — Japans, Japannees; (*subst.*) Japanner, Japannees; (*m.*) Japannees (taal)

jaqueira (f.) — nangkaboom
jaqueta (f.) — kort baadjie
jaquetão (m.) — oorknoopbaadjie
jarda (f.) — jaart
jardim (m.) — tuin; **jardim botânico** — botaniese tuin; **jardim de infância** — kleuterskool; **jardim zoológico** — diere-tuin
jardinagem (f.) — tuinwerk
jardinar — om tuin te maak; (fig.) (coll.) om te drentel
jardineira (f.) — ornamentele tafel (met marmmerblad); **mão de vaca à jardineira** — beeskloutjies jardinière/met groente; **as mulheres sul-africanas são boas jardineiras** — die Suid-Afrikaanse vroue is goeie tuiniers
jardineiro (m.) — tuinier, tuinjong
jarra (f.) — vaas, blompot; **que par de jarras!** (coll.) — wat 'n kombinasie!
jarrão (m.) — groot ornamentele vaas; (coll.) muurbloem (fig.)
jarreta (m., f.) — afgeleefde persoon
jarrete (m.) — kniesening
jarreteira (f.) — kousband; **Ordem** (f.) **da Jarreteira** — Orde van die Kousband
jarro (m.) — waterkruik, kraffie
jarro (m.) — aronskelk, varkoor
jasmim (m.) — jasmyn
jasmineiro (m.) — jasmynstruik
jaspe (m.) — jaspis
jato (m.) (Bras.) — vide: **jacto**
jau (m.) — Javaan; Javaans (taal)
jaula (f.) — dierehok
javali (m.) — Europese bosvark
javanês, -nesa — Javaans; (subst.) Javaan; (m.) Javaans (taal)
javardo (m.) — Europese bosvark; (fig.) smeerlap, vark
jazer — om te lê, te rus; **aqui jaz Luis de Camões** — hier rus Luis de Camões; **o sogro jazia na cama** — die skoonpa het doodsiek op sy bed gelê; **no sopé da montanha jaz uma mina de ouro** — aan die voet van die berg is 'n goudmyn geleë
jazida (f.) (de um mineral) — (erts)neerslag; **jazida dos mortos** — rusakker van die dooies
jazigo (m.) — familiegraf; ertsneerslag
jazz (m.), **jaz** (m.) (Bras.) — jazz
jeca — plattelands; (subst.) (m.) plaasjapie
jeira (f.) — stukkie tuingrond; (Bras.) kleinhoewe
jeito (m.) — fatsoen; aanleg; **adquirir um certo jeito** — om 'n sekere neiging te ontwikkel; **dar um jeito** — om 'n uitweg te vind; om te help; **dar um jeito no**

pé — om die voet te swik; **estar a jeito** — om handig te pas te kom; om byderhand te wees; **tem um jeito nos olhos** — sy oë makeer iets; **isso não tem jeito** — dit is onoplosbaar; **nunca vi rapariga mais sem jeito** — ek het nog nooit so 'n lomp dogter gesien nie
jeitoso, -sa — handig, talentvol; aantreklik
jejuar — om te vas
jejum (m.) — vas; **dia** (m.) **de jejum** — vasdag; **estar em jejum** — om 'n leë maag te hê; **ficar em jejum** — om te vas; (fig.) (coll.) om droëbek daarvan af te kom; **quebrar o jejum** — om die vas te breek
jenipapo (m.) — soort Brasiliaanse vrug-(teboom)
jerarquía (f.) — hiërargie
jerico (m.) (coll.) — donkie
jeropiga (f.) — jeropigo(wyn)
jesuita (m.) — Jesuïet; (adj.) Jesuïties, Jesuïete-
jesuitico, -ca — Jesuïties
jesuitismo (m.) — Jesuïtisme, dubbelhartige handelswyse, skynheiligheid
Jesus (m.) — Jesus; (exclam.) jislaaik
jibóia (f.) — luislang
jigajoga (f.) — gekonkel, geharwar
joalharía (f.), **joalheria** (f.) (Bras.) — juwelierswinkel; juwelierskuns
joalheiro (m.) — juwelier
Joanesburgo (m.) — Johannesburg
joanete (m.) — groottoonknobbel
joaninha (f.) — liewe(n)heersbesie
joanino, -na — m.b.t. konings João I en João III; **feita** (f.) **joanina** — Sint Jansfees
joão-ninguém (m.) (coll.) — nul (fig.)
jocosidade (f.) — skertsende aanmerking; grappigheid
jocososo, -sa — skertsend, grappig
joeira (f.) — graansif
joelramento (m.) — graansifting
joear — om graan te sif
joelhada (f.) — stamp met die knie
joelheira (f.) — knieskut; knieverband; bokknieë (van broek)
joelho (m.) — knie; **dobrar o joelho** — om die knie te buig; **estar de joelhos** — om te kniel
jogada (f.) — skuif, beweging
jogador (m.) — speler; dobbelaar
jogar (às cartas/ao ténis/ao futebol) — om (kaart/tennis/sokker te speel; om te gooi; **jogar fora** — om weg te gooi; **jogar a herança/o ordenado** — om jou erfenis/salaris te verdobbel; **jogar a pedra e esconder a mão** — om dinge agterbaks

- te doen; **jogar a última carta** — om die laaste troef te speel; **não jogar com o baralho todo** (*coll.*) — om van lotjie getik te wees; **essas cores não jogam** — hierdie kleure pas nie bymekaar nie; **os navios jogam muito nas águas do Cabo (Bras.)** — die skepe skommel baie in die Kaapse waters
- jogatina (f.)** — dobbelary
- jogo (m.)** — spel; stel; **casa (f.) de jogo** — dobbelhooi; **jogo de azar** — gelukspel; **jogo do bicho (Bras.)** — onwettige soort lotery; **jogo de chaves/cadeiras** — stel sleutels/stoele; **jogo de futebol** — sokkerwedstryd; **jogo de mãos** — liefkosery; **jogo de palavras** — woordspel; **entrar em jogo** — om betrokke te wees; **esconder o jogo (fig.)** — om jou doel te verberg; **estar em jogo** — om op die spel te wees; **fazer jogo** — om te speel; **fazer o jogo de alguém** — om na iemand se pype te dans
- jogral (m.)** — jongleur
- joguete (m.)** — speelding
- jóia (f.)** — juweel; kleinood; intregeld
- joio (m.)** — drabok; **ele é um trigo sem joio (fig.)** — hy is 'n volmaakte mens
- jónico, -ca** — Ionies
- jónio, -ia** — Tonies; (*subst.*) Ioniër
- joquei (m.)** — jokkie
- Jordânia (f.)** — Jordanië
- Jordão (m.)** — Jordaan
- jorna (f.) (coll.)** — dagloon
- jornada (f.)** — reis; (*obs.*) militêre ekspedisie
- jornal (m.)** — koerant; dagloon; **jornal da caserna (coll.)** — gerug; (**jornal**) **diário (m.)** — dagblad; **jornal falado** — nuusprogram; **trabalhar a jornal** — om as dagloner te werk
- jornaleiro (m.)** — dagloner; koerantverkoper
- jornalismo (m.)** — joernalisme
- jornalista (m., f.)** — joernalis
- jornalistico, -ca** — pers-, koerant-; joernalistiek
- jorra (f.)** — slakke; pik
- jorrar** — om uit te borrel, uit te spuit
- jorro (m.)** — straal, uitspuiting
- jota (m.)** — j; jota
- jota (f.)** — jota, Spaanse volksdans
- jovem** — (*attr.*) jong, (*pred.*) jonk; (*subst.*) (*m.*) jong man; (*f.*) meisie
- jovial** — joviaal, gesellig, opgeruimd
- jovialidade (f.)** — jovialiteit, opgeruimtheid
- juazeiro (m.)** — Brasiliaanse blinkblaarwag-'n-bietjie
- juba (f.)** — maanhaar; boskasie
- jubilação (f.)** — jubilasie, gejubel; aftrede (uit onderwys)
- jubilar** — om te jubel, te juig; **jubilar um professor** — om 'n onderwyser met pensioen te laat aftree; **jubilar-se** — om ar te tree (uit onderwys)
- jubilar** — jubileum-
- jubileu (m.)** — jubeljaar, herdenkingsjaar
- júbilo (m.)** — gejubel, gejuig
- jubiloso, -sa** — jubelend, juigend
- jucundo, -da (poet.)** — vrolik, tevrede
- judaico, -ca** — Joods; Judaïes
- judaismo (m.)** — Judaïsme, Jodedom
- judaizante** — Joods; (*subst.*) aanhanger van die Joodse geloof
- judaizar** — om die Joodse geloof te huldig
- judas (m.)** — judas, verraaier; **beijo (m.) de Judas** — Judaskus
- judeu, -dia** — Joods; (*subst.*) Jood, Jodin; **judeu errante** — wandelende Jood; (*fig.*) swerwer
- judiar** — om te treiter; om te mishandel
- judiaria (f.)** — Jodebuurt; (*fig.*) treitering, mishandeling
- judicativo, -va** — beoordeelend
- judicatura (f.)** — judikatuur, regtersamp
- judicial** — judisieel, regterlik, geregteik
- judiciário, -ia** — judisiër, geregteik; **Policia (f.) Judiciária** — Speurdiens; **reforma (f.) judiciária** — regshervorming
- judicioso, -sa** — oordeelkundig, verstandig
- jugo (m.)** — juk
- Jugoslavia (f.)** — Joego-Slawië
- jugoslavo, -va** — Joego-Slawies; (*subst.*) Joego-Slaaf
- jugular** — om 'n nekslag toe te dien, te smoor; **jugular uma epidemia** — om 'n epidemie onder beheer te bring; **jugular uma pessoa** — om 'n persoon te vermoor
- jugar** — hals-, nek-
- juiz (m.)** — regter; **juiz da festa** — beskermheer van kerkfees; **juiz de instrução** — ondersoeksregter; **juiz de linha** — grensregter; **juiz de paz** — vrederegter
- juiza (f.)** — voorsitter by kerkfees
- juízo (m.)** — oordeel, insig, sin; **dia (m.) de juízo** — oordeelsdag; **juízo das armas** — beslegting deur wapens; **juízo de Deus** — vuurproef gesien as Gods oordeel; **pessoa (f.) de juízo** — verstandige persoon; **comparecer em juízo** — om voor die hof te verskyn; **dar volta ao juízo** — om mal te maak; **estar em seu juízo** — om nugter te wees; **ir a juízo** — om hof toe te gaan; **perder o juízo** — om van jou verstand af te raak

ulgado, -da — veroordeel; beskou; *causa* (f.) **ulgada** — afgehandelde saak; **passar em ulgado** — om ('n saak) af te handel **ulgamento** (m.) — oordeel; uitspraak **ulgar** — om te oordeel, uitspraak te lewer; om te beoordeel; om te vermoed, te dink

Julho (m.) — Julie

juliano, -na — Juliaans; *sopa* (f.) **juliana** — julienne, groentesop

jumento (m.) — esel

juncado, -da — besaai, oordek

juncal (m.) — rietbos

junção (f.) — vereniging, samevoeging; (spoorweg) aansluiting

juncar — om te bestrooi, rond te strooi

juncos (m.) — riet

juncto (m.) — jonk, Sjinese skip

jungir — om te juk, in te span

Junho (m.) — Junie

júnior — junior

junqueira (f.) — rietbos; (*Bras.*) soort beesras

junquillo (m.) — affodil

junta (f.) — gewrig, lit; las, naat; **junta universal** (mech.) — cardan-koppeling

junta (f.) — vergadering; junta, offisiërs-komitee; **junta administrativa** — bestuursraad; **junta consultiva** — adviesraad; **Junta de freguesia** — dorpsraad, wysraad; **Junta Nacional do Vinho** — nasionale wynraad

juntar — om saam te voeg; om by te voeg;

juntar os trapos (coll.) — om te gaan saamwoon; **juntar-se** — om saam te span

junteira (f.) — sponningskaaf

junto, -ta — saamgevoeg, saam; **vender por junto** — om voor die voet te verkoop; **junto de** — naby, langs

juntura (f.) — gewrig, lit

jura (f.) — eed

jurado, -da — gesweer; (*subst.*) (m.) **jurie-lid**; **inimigos** (m. pl.) **jurados** — geswore vyande

juramento (m.) — eed; **fazer/prestar juramento** — om 'n eed af te lê; om te sweer

jurar — om te sweer; om 'n eed af te lê;

jurar pela pele a alguém — om 'n wrok teen iemand te koester

jurássico, -ca — Jurassies

júri (m.) — jurie; raad van eksaminatore

jurídico, -ca — juridies, regs-kundig; regs-

jurisconsulto (m.) — regsadviseur

jurisdição (f.) — jurisdiksie

jurisprudência (f.) — jurisprudence, algemene regsleer

jurista (m., f.) — juris, regsgeleerde

juro (m.) — rente; **de juro e herdade** — kragtens die erfgenaamskap

jus (m.) — reg; **fazer jus a** — om tot sy reg te laat kom; (*Bras.*) om te verdien

jusante (f.) — laagwater; eb; **a jusante** — stroom af

justa (f.) — toernooi

justapor — om naas mekaar te stel

justaposição (f.) — naasmekaarstelling, jukstaposisie

justaposto, -ta — naas mekaar gestel

justeza (f.) — juistheid

justiça (f.) — geregtigheid; justisie; **executor** (m.) **de alta justiça** — beul, laksman; **dizer de sua justiça** — om jou sê te sê; **fazer justiça a alguém** — om billik te wees teenoor iemand

justicado (m.) — tereggestelde

justicar — om tereg te stel

justiceiro, -ra — onverbiddelik; (*subst.*) (m.) wreker; **anjo** (m.) **justiceiro** — wraakengel

justificação (f.) — regverdiging

justificar — om te regverdig; **os fins justificam os meios** — die doel heilig die middel

justificativo, -va — regverdigend; **documento** (m.) **justificativo** — bewysstuk

justificável — regverdigbaar

juta (f.) — jute, basveselstof

justo, -ta — regverdig; reg; (*subst.*) (m.) regverdig; **vestido** (m.) **justo** — nou-sluitende rok; **dormir o sono dos justos** — om die slaap van die regverdiges te slaap; **à justa** — net genoeg, net reg; **chegámos à justa para o combóio** — ons het die trein net-net gehaal

juvenil — jeugdig; **delinquência** (f.) **juvenil** — jeugmisdaad

juventude (f.) — jeug; jeugdigheid

kantiano, -na — Kantiaans, van Kant
kepleriano, -na — van Kepler (Duitse astronoom)

kodak (m.) — kleinbeeldkamera

kraal (m.) — kraal (van hoofman)

L

lá (*m.*) (*mus.*) — A
lá — daar; **ser tu cá, tu lá** — om op intieme voet te wees; **está lá?** (ao telefone) — hallo (oor die telefoon)
lã (*f.*) — wol; **lã de vidro** — glaswol;
lã virgem — nuwe wol; **ir buscar lã e ficar tosquiado** — om bedroë daarvan af te kom; **ir/vir com pés de lã** — om lig te loop
labareda (*f.*) — vlam
labéu (*m.*) — klad (*fig.*)
lábia (*f.*) — aanleg vir sluwe praatjies; **ter muita lábia** — om 'n gladde mond te hê
labial — labiaal; (*subst.*) (*m.*) labiaal, lipklank
lábio (*m.*) — lip; **lábio leporino/lábio rachado** (*coll.*) — haaslip; **morder os lábios** — om op jou lippe te byt; om op die tande te byt
labiodental — labiodentaal
labiríntico, -ca — labirinties, labirint-
labirinto (*m.*) — doolhof, labirint
labor (*m.*) — werk
laboração (*f.*) — werking
laborar — om te werk; **laborar a terra** — om die grond te bewerk
laboratório (*m.*) — laboratorium
laborioso, -sa — hardwerkend, arbeidsaam; moeisaam
labrosta (*m., f.*), **labroste** (*m.*), **labrego** (*m.*) — plaasjapie, takhaar
labuta (*f.*), **labutação** (*f.*) — geswoeg, harde werk
labutar — om te swoeg, hard te werk
laca (*f.*) — skellak; haarsproeimiddel
laçada (*f.*) — skuifknoop; omslag
lacaio (*m.*) — lakei
laçar — om (met 'n lasso) te vang
laçarote (*m.*) — strik; (*pl.*) (*Bras.*) tierlantyntjies
lacedemónio, -ia — Lacedemonies, Spartaans; (*subst.*) Lacedemoniër, Spartaan
laceração (*f.*) — verskeuring
lacerante — martelend; hartverskeurend
lacerar — om te verskeur
laço (*m.*) — strik; strikdas; lasso, vangriem; **laços de amizade** — vriendskapsbande; **armar o laço** — om 'n lasso gereed te maak; (*fig.*) om 'n strik te stel; **cair no laço** — om in die strik te trap

lacónico, -ca — lakonies; pittig
laconismo (*m.*) — kortaf manier
lacraia (*f.*) (*Bras.*) — giftige gogga
lacrar — om te lak, met lak te verseël
lacrão (*m.*) — skerpioen
lacre (*m.*) — seëllak; lak
lacrimal — traan-
lacrimar — om te traan
lacrimogéneo, -ea — wat trane veroorsaak;
gás (*m.*) **lacrimogéneo** — traangas
lacrimoso, -sa — vol trane, onder trane; droefgeestig
lactação (*f.*) — laktasie, melkafskeiding, melkvoeding
lactante — melkgewend; (*subst.*) suigeling
lactar — om te soog, te laat drink
lactário (*m.*) — melkvoedingsinrigting vir arm kinders
lacte, -ea — melk-; melkwit; **produtos** (*m. pl.*) **lacteos** — suiwelprodukte; **Via** (*f.*) **Láctea** — Melkweg
lactínio (*m.*) — suiwelprodukt
lacuna (*f.*) — lakune, gaping, leemte
lacunar, lacunoso, -sa — onvolledig, vol leemtes
lacustre — meer-; (*subst.*) (*m. pl.*) (prehistoriese) paalbewoners; **povoação** (*f.*) **lacustre** — (prehistoriese) paaldorpie
ladainha (*f.*) — litanie; (*fig.*) langdradige uiteensetting, jeremiade
ladear — om (weerskante) te begelei; **o rio ladeia a estrada** — die rivier loop al langs die straat
ladeira (*f.*) — steilte, helling; **ladeira abaixo** — afdraand; **ladeira acima** — opdraand
ladino, -na — listig; Reto-Romaans
lado (*m.*) — kant, sy; **pôr de lado** — om opsy te skuif; **ao lado de** — langs; **de lado** — ter syde; op die sy; **de lado a lado** — van kant tot kant; **por um lado ... por outro lado** — enersyds ... andersyds
ladra (*f.*) — vroulike dief; **feira** (*f.*) **da ladra** — vlooiemark
ladrao (*m.*) — dief; **a ocasião faz o ladrão** — die geleentheid maak die dief; **ah! ladrão!** — o, jou vabond!
ladrar — om te blaf; **ladrar à lua** — om agteraf sleg te sê
ladrilhado, -da — geplavei, met klipsteëls uitgelê

ladrilhar — om met klipsteëls uit te lê
ladrilheiro (*m.*) — teëlsetter
ladriho (*m.*) — klipsteël, plaveisteen
ladroagem (*f.*) — diewebende
ladroar — om te steel
ladroeira (*f.*), **ladroice** (*f.*) — diefstal
ladrona (*f.*) — vroulike dief
lagar (*m.*) — olyfpers, wynpers
lagareiro (*m.*) — eienaar van olyfpers/wynpers
lagarta (*f.*) — maaier, ruspe; (*mech.*) rusperband
lagartixa (*f.*) — akkedissie
lagarto (*m.*) — akkedis; **dizer cobras e lagartos de alguém** — om iemand sleg te sê
lago (*m.*) — meer; dammetjie
lagoa (*f.*) — meertjie; pan, vlei
lagosta (*f.*) — kreef
lagostim (*m.*) — krefie; (*Moç.*) garnaal
lágrima (*f.*) — traan; **beber as lágrimas a alguém** — om iemand te troos; **lavado em lágrimas/desfeito em lágrimas** — vol tranen; **a vida é um vale de lágrimas** — die lewe is 'n tranedal
lagrimejar — om te huil, te ween
lagrimoso, -sa — tranerig
laguna (*f.*) — lagune, strandmeer
lai (*m.*) — Middeleeuse digvorm
laia (*f.*) — soort; **ser da mesma laia** — om voëls van eenderse vere te wees; **a laia de** — soos; **eu não sou da sua laia** — ek is nie van jou soort nie
laicismo (*m.*) — lekedom, leke
laico, -ca — leke-, wêreldlik
laivar — om vuil te maak, te besmeer
laivo (*m.*) — vuil kol, vlek; **ter laivos de história/mecânica** — om 'n vae idee van geskiedenis/werktuigkunde te hê
laja (*f.*), **laje** (*f.*), **lájea** (*f.*) — plaveisteen, leiklip; (*arch.*) betonblad; klipblad, marmerblad
lajeado, -da — met leiklip uitgelê
lajear — om met klip uit te lê, te plavei
lajeado (*m.*) — plaveisel
lajem (*f.*) — vide: **laja**
lama (*f.*) — modder; **arrastar alguém pela lama** — om iemand se naam deur die modder te sleep; **salpicar de lama** — om met modder te gooi; (*fig.*) om te beswadder; **ser de lama** — om 'n lamsak te wees; **tirar alguém da lama** — om iemand uit die moeras te help
lama (*m.*) — lama, Suid-Amerikaanse kameelskaap
lama (*m.*) — lama, Tibetaanse priester
lamaçal (*m.*), **lamaceira** (*f.*), **lamaceiro** (*m.*) — modderpoel

lamacento, -ta — modderig
lambada (*f.*) (*coll.*) — klap, oorveeg; (*Bras.*) dop
lambança (*f.*) (*coll.*) — lekker kos; (*fig.*) grootbekkigheid
lambanceiro (*m.*) — vraat; grootbek; intrigant
lambão (*m.*) — gulsigaard, vraat
lambarar — om te vreet (*coll.*)
lambareiro (*m.*) — gulsigaard, vraat; losbek
lambarice (*f.*) — lekkerny; vraatsug
lambedor (*m.*) — (hoes)stroop
lamber — om te lek (met die tong); **lamber os beiços/lábios** — om jou lippe af te lek; **lamber os pés a alguém** — om by iemand in te kruip (*fig.*); **lamber a poeira** — om in die stof te byt; **estar-se lambendo por** — om dol te wees op; **as chamas lambem o telhado** — die vlamme lek-lek aan die dak; **ele lambeu toda a comida** — hy het alles opgevreet
lambida (*f.*), **lambidela** (*f.*) — lek
lambisgóia (*f.*) — gefrustreerde ou skinderbek
lambisqueiro, -ra (*coll.*) — wat graag peusel
lambrequim (*m.*) — helmkleed, lambrekyn
lambretista (*m., f.*) — bromponieryer
lambрил (*m.*), **lambrim** (*m.*) — vloerlyns, plafonlyns; (*pl.*) paneelwerk, beskot
lambrisar — om te lambriseer, met paneelwerk te beklee
lambuzada (*f.*) (*coll.*) — gemors
lambuzadela (*f.*) — vuil kol, vlek; (*fig.*) oppervlakkige kennis
lambuzar — om te besmeer, te bemors
lamecha — stroperig, oorsentimenteel
lameiro (*m.*) — modderpoel
lamelado, -da — gelamelleer
lamelar — om te lamelleer
lamentação (*f.*) — weeklag, klaaglied, jammer; **muro** (*m.*) **das lamentações** — klaagmuur
lamentar — om te weeklaag; om te treur oor; **lamentar-se** — om jouself te bejammer; **lamento ter chegado tarde** — jammer ek is laat
lamentável — betreurenswaardig, jammerlik
lamento (*m.*) — gesteun; jammerklag
lamentoso, -sa — jammerend, klaend
lâmina (*f.*) — metaalplaat; lem; **lâmina de barbear** — skeerlemmetjie
laminacão (*f.*), **laminagem** (*f.*) — walsproses, laminering
laminador (*m.*) — walsery, walswerk
laminar — om te wals, te lamineer

laminar — plaatvormig, blad-
laminoso, -sa — gelamelleer; plaatvormig,
 laagvormig

lamiré (m.) — stenvurk; **dar o lamiré a**
alguém — om iemand 'n aanduiding te
 gee

lâmpada (f.) — gloeilamp; lamp; **lâmpada**
votiva — ewige vlammetjie

lâmpadário (m.) — kroonlugter; staanlamp

lampana (f.) — leuen; gekseerderij

lamparina (f.) — olieliggie; (*coll.*) oorveeg;

acender a lamparina (fig.) (coll.) — om
 'n glas weer vol te skink; **estar de lam-**
parina apagada (coll.) — om met 'n leë
 glas te sit, „droog” te sit

lampeiro, -ra — op en wakker, gretig

lampejar — om te blits

lampejo (m.) — ligflits; (*fig.*) ingewing

lâmpião (m.) — lantern

lampo, -pa — vroegryp (vrugte)

lâmpreia (f.) — lamprei, prik

lamúria (f.) — jammerklag, gejammer

lamuriante — klaend, kermend

lamuriar — om te kla, te kerm

lana-caprina, questão (f.) de... — onbe-
 nulligheid

lanar — wol-

lança (f.) — lans, speer; (*obs.*) soldaat;
meter uma lança em África — om 'n
 prestasie te lewer; **quebrar lanças por**
alguém — om 'n lansië vir iemand te
 breek

lança-chamas (m.) — vlamwerper

lançada (f.) — lansië

lançadeira (f.) — weefspoel; skuitjie (naai-
 masjien)

lançador (m.) — bieër

lança-foguetes (m.) — vuurpyltoestel

lançamento (m.) — lansering; inskrywing
 (boekhou)

lauça-minas (m.) — mynlêër

lançar — om te gooi, te werp; **lançar fora**
 — om weg te gooi; om op te gooi;

lançar na conta — om op 'n rekening
 te plaas; **lançar no mercado** — om te
 bemark; **lançar os alicerces** — om die
 fondament te lê; **lançar os olhos (para)**
 — om jou hart te sit (op); **lançar poeira**
aos olhos de — om sand in iemand se
 oë te strooi; **lançar por terra** — om
 omver te gooi; **lançar rebentos** — om
 uit te loop; **lançar suspeitas sobre al-**
guém — om iemand onder verdenking
 te plaas; **lançar um livro** — om 'n boek
 te „stoot”; **lançar um navio ao mar** —
 om 'n skip te water te laat; **lançar-se**
de cabeça (em) — om jou halsoorkop
 (in iets) te begewe; **lançar-se nos braços**

de alguém — om in iemand se arms te
 val; **o mar lançou um tesouro à praia**
 — 'n skat het op die strand uitgespoel

lança-torpedos (m.) — torpedobuis

lance (m.) — voorval; avontuur, risiko;
de um lance — in een asem, met een
 sprong; **os lances da fortuna** — die wis-
 selvallighede van die lewe

lanceiro (m.) — lansiër

lanceolado, -da — lansetvormig

lanceta (f.) — lanset

lancetada (f.) — lansetsny

lancetar — om met 'n lanset in te sny

lança (f.) — motorboot

lanchão (m.) — groot plesierboot, barkas

lanchar — om 'n elfuurtjie/vieruurtjie te
 geniet

lanche (m.) — elfuurtjie/vieruurtjie

lancil (m.) — randsteen

lancinante — folterend, hartverskeurend

lanço (m.) — gooi; bod; vangs

lândó (m.) (obs.) — landauer

langor (m.) — traagheid, loomheid

langoroso, -sa — traag, lomerig

langua (f.) — vlei

langue — mat, traag; sinlik, smagtend

languescer — om te smag; om te versmag

languidez (f.) — smagting; traagheid,
 loomheid

lânguido, -da — mat, traag; sinlik, smag-
 tend

lanhar — om te sny, oop te kloof

lanho (m.) — sny, gapende wond

lanifero, -ra — woldraend

lanificio (m.) — wolstof

lanigero, -ra — woldraend

lanolina (f.) — lanolien

lanoso, -sa — wollerig

lantejoulá (f.) — blinkertjie

lanterna (f.) — lantern; flitslig; (*arch.*)
 lanternvormige bolig in koepels; (*fig.*)

(*coll.*) bottel drank; **lanterna mágica** —
 towerlantern; **ser o lanterna vermelha**
 (*coll.*) — om nommer laas te wees

lanternim (m.) — lanternetjie

lanudo, -da — wollerig, harig

lanugem (f.) — dons, harigheid

lanuginoso, -sa — donsig, pluiserig

lanzudo, -da — wollerig; ongekam, lang-
 harig, slordig

lapa (f.) — grot; klipmossel; **pegar-se/**
agarrar-se como uma lapa — om soos
 klitsgras vas te klou

lapão (m.) — Lap; Laplands, Laps (taal);
 (*adj.*) Laplands, Laps

lapão (m.) — growwe vent

láparo (m.) — hasie, konyntjie

lapela (f.) — lapel

lápida (f.) — gedenksteen, gedenkplaat
lapidação (f.) — steniging; slyp
lapidagem (f.) — edelsteenslyping
lapidar — om te stenig; om te slyp
lapidar — kort en bondig, kernagtig, lapidêr
lapidaria (f.) — edelsteenslypery
lapidário (m.) — edelsteenslyper
lápide (f.) — gedenksteen, gedenkplaat
lâpis (m.) — potlood; **lâpis infernal** — helsteen; **apapar/afiar o lâpis** — om 'n potlood skerp te maak
lapiseira (f.) — draaipotlood
lâpis-lazuli (m.) — lapis lazuli, lasuursteen
lapónio, -ia — grof, onbeskof
lapso (m.) — lapsus, vergissing; tydjie; **estes casos ocorreram no lapso de um ano** — hierdie gevalle het binne die verloop van een jaar voorgekom
lapúrdio (m.), **lapuz** (m.) — gomtor, lummel
laqueação (f.) — afbind (van bloedvate)
laquear — om 'n bloedvat af te bind; om te verlak
laquear (m.) — bedkap
lar (m.) — tuiste
laracha (f.) (coll.) — grap
larachear (coll.) — om te grap
larada (f.) — gemors, vuil kol
laranja (f.) — lemoen; **sumo** (m.) de laranja — lemoensap; **vestido** (m.) cor de laranja — oranje rok; **pôr alguém a pão e laranjas** (fig.) (coll.) — om iemand sleg te behandel
laranjada (f.) — lemoendrank
laranjal (m.) — lemoenboord
laranjeira (f.) — lemoenboom
laranjinha (f.) — lemoentjie; kegelspel
larapiar — om te gaps, te steel
larápio (m.) — dief
lardear — om te lardeer
lardo (m.) — spekrepie
laré (m.) — pret; **andar ao laré** — om leeg te lê
lareira (f.) — (vuur)herd, kaggel
lares (m. pl.) — lare, Romeinse huisgode
largar — om los te laat, te los; om te laat vaar; **largar a correr** — om voet in die wind te slaan; **largar insultos** — om beledigings rond te slinger; **largar uma piada** — om 'n grap te maak; **o navio larga às 5 horas** — die skip vertrek om vyfuur
largo, -ga — wyd, breed; (subst.) (m.) plein; (mus.) largo; **consciência** (f.) larga — rekbare gewete; **mar largo** — oop see; **estar à larga** — om genoeg ruimte

te hê; **passar de largo** — om te ontwyk; **passar de largo sobre um assunto** — om 'n onderwerp net aan te stip; **pôr-se ao largo** — om te vlug; **ser mãos largas** — om vrygewig te wees; **viver à larga** — om welgesteld te wees; **ao largo de Lisboa** — op die hoogte van Lissabon
largueza (f.) — breedte; (fig.) vrygewigheid; omvangrykheid
largura (f.) — breedte, wydte
larica (f.) (coll.) — honger
laringe (f.) — larinks, strottehoof
laringite (f.) — laringitis, strottehoofontsteking
laringologista (m., f.) — keelarts
laringoscópio (m.) — laringoskoop, keelspieël
larva (f.) — larwe
lasca (f.) — splinter; **lasca de pão/carne** — sny brood/vleis
lascar — om (met die draad) te sny; **laquei a unha** — my nael het geskeur
lascivia (f.) — sinlikheid, wellustigheid
lascivo, -va — wellustig, sinlik
lassidão (f.), **lassitude** (f.) — matheid, afgematheid
lasso, -sa — mat, tam; los(bandig); **estar com o ventre lasso** — om 'n los maag te hê
lástima (f.) — meegevoel, jammerte; **que lástima** — dis nou jammer
lastimar — om te betreur; om jammer te kry
lastimável — betreurenswaardig
lastimoso, -sa — jammerlik
lastrar — om ballas in te laai
lastro (m.) — ballas; ballonsand; **ter um grande lastro de sabedoria** (fig.) — om 'n grondige kennis te hê
lata (f.) — blik; **ter lata** (coll.) (fig.) — om onbeskaamd te wees
latada (f.) — traliwerk
latagão (m.) — bul van 'n man
latão (m.) — messing, geelkoper
látigo (m.) — sambok
latejante — kloppend
latejar — om te klopp
latejo (m.) — polsslag
latente — latent, sluimerend
lateral — lateraal, sy-
látex (m.), **látice** (m.) — lateks, melksap
latido (m.) — geblaf, getjank
latifundiário (m.) — grootgrondbesitter
latifúndio (m.) — grootgrondbesit
latim (m.) — Latyn; **perder o seu latim** — om jou asem te mors; **isso para mim é latim** — dis Grieks vir my
latinismo (m.) — latinisme

latinista (*m., f.*) — Latinis, Latynkenner
latinizante — latiniserend
latinizar — om te verlatyns, te latiniseer
latino, -na — Latyns; (*subst.*) Latyn
latir — om te blaf, te tjank
latitude (*f.*) — geografiese breedte(graad); (*fig.*) beweegruimte
lato, -ta — wyd
latoaria (*f.*) — blikslaerswinkel
latoeiro (*m.*) — blikslaer
latria (*f.*) — aanbidding
latrina (*f.*) — latrine, kleinhuisie
latrineiro (*m.*) — latrine-opsigter
latrocinar — om te roof
latrocínio (*m.*) — rooftog
lauda (*f.*) — pagina
laudabilidade (*f.*) — lofwaardigheid, loflikheid
laudanizado, -da — wat loudanum bevat
lúdano (*m.*) — loudanum
laudativo, -va, laudatório, -ia — lof-, prysend
laudável — lofwaardig, loflik
laudes (*m.*) — tweede oggenddiens (R.C.)
laureado, -da — bekroon; gelouer
laurear — om te bekroon; om te loue
laurel (*m.*) — louerkrans
laurentino, -na — van Lourenço Marques; van Lorenzo dei Medici
lauto, -ta — ryklik
lavabo (*m.*) — vingerkom
lavadeira (*f.*) — wasvrou
lavabela (*f.*) — vinnige was
lavadoiro (*m.*), **lavadouro** (*m.*) — wassery, waskamer; **lavadouro da loiça** — spoelbak, (af)wasbak
lavagante (*m.*) — kreef
lavagem (*f.*) — wassery, wasproses; (*med.*) spoeling
lavandaria (*f.*) — wassery
lava-pés (*m.*) — voetwasseremonie
lavar — om te was; **lavar-se de uma calúnia** — om jou te regverdig; **até ao lavar dos cestos é vindima** — dit is nog nie die einde van die storie nie; **lavo daí as minhas mãos** — ek was my hande in onskuld
lavatório (*m.*) — (hand)wasbak
lavoira (*f.*), **lavoura** (*f.*) — grondbewerking; algemene plaaswerk
lavor (*m.*) — handarbeid, arbeid
lavra (*f.*) — grondbewerking; **obra** (*f.*) **da sua lavra** — sy eie produk/werk
lavradeira (*f.*) — boervrou
lavrado, -ia — bewerkbaar, ploegbaar
lavrador (*m.*) — boer
lavar — om te ploeg; **lavar moeda** — om geld te munt; **lavar a prata** — om sil-

wer te siseleer; **o incêndio lavra em três casas** — die brand versprei na drie huise
laxante (*m.*), **laxativo** (*m.*) — lakseermiddel; (*adj.*) lakseer-
lazarento, -ta — vol swere; melaats
lazareto (*m.*) — lasaret; afsonderingshospitaal
lazarista (*m., f.*) — lid van die Orde van Sint Vincent
lázaro (*m.*) — melaatse; sieke oortrek van sere
lazer (*m.*) — vrye tyd
lázudo, -da — wollerig; ongekam, langharig, slordig
leal — lojaal, getrou
lealdade (*f.*) — lojaliteit, getrouheid
leão (*m.*) — leeu; **ter a parte de leão** — om die leeu-aandeel te hê; **ter entradas de leão e saídas de sendeiro** — grootbek in en druiptert uit
leão-marinho (*m.*) — seeleu
lebrão (*m.*) — haasmannetjie
lebre (*f.*) — haas; **comprar gato por lebre** — om 'n kat in die sak te koop
leccionar, lecionar (*Bras.*) — om te doseer, lesings te gee
lectivo, -va — onderrig-; **ano** (*m.*) **lectivo** — akademiese jaar, skooljaar
ledice (*f.*) (*poet.*) — vrolikheid
ledo, -da (*poet.*) — vrolik
ledor (*m.*) — leser, boekwurm
legação (*f.*) — bemaking; gesantskap, legasie
legacia (*f.*) — legaatsamp
legado, -da — bemaak, nagelaat
legado (*m.*) — gesant, legaat
legado (*m.*) — legaat, testamentêre toewysing
legal — wetlik, legaal; **medicina** (*f.*) **legal** — geregtelike geneeskunde
legalidade (*f.*) — wettigheid, legaliteit
legalização (*f.*) — legalisasie, wetlike bekragtiging
legalizar — om te legaliseer, te wettig, regsgeldig te maak
legar — om te bemaak, na te laat, te legateer
legatário (*m.*) — legataris, erfgenaam
legenda (*f.*) — byskrif, legende
legendário, -ia — legendaries
legião (*f.*) — legioen
legionário (*m.*) — legioensoldaat
legislação (*f.*) — wetgewing
legislador (*m.*) — wetgewer
legislar — om wette te maak
legislativo, -va — wetgewend, legislatief
legislatura (*f.*) — legislatuur, wetgewende mag; parlementêre ampstermy

legista (*m., f.*) — juris, wetgeleerde; **médico** (*m.*) **legista** — regsgeneesheer, lykskouer

legítima (*f.*) — verpligte erfporsie

legitimação (*f.*) — legitimasie, wettiging

legítimar — om te legitimeer, wettig te verklaar

legitimidade (*f.*) — legitimiteit, egtheid, wettigheid

legitimista (*m., f.*) — legitimis

legítimo, -ma — legitiem, wettig, regmatig; **filho** (*m.*) **legítimo** — egte seun;

legítima nobreza (*f.*) — ware adel; **em legítima defesa** — uit selfverdediging

legível — leesbaar

légua (*f.*) — ou kontinentale afstandmaat van ongeveer 5 km; **conhecer alguém à légua** — om iemand deur en deur te ken; **estar a léguas de distância de um assunto** — om geen benul van 'n saak te hê nie; **ser do tamanho da légua da Póvoa** — om eindeloos te wees

legume (*m.*) — boon; (*pl.*) groente

leguminosas (*f. pl.*) — peulplante

leguminoso, -sa — peuldraend

lei (*f.*) — wet; reg; **lei marcial** — krygswet; **ouro** (*m.*)/**prata** (*f.*) **de lei** — egte goud/silwer; **ter força de lei** — om regsgeldig te wees

leigo (*m.*) — leek

leilão (*m.*) — vendusie, veiling

leiloar — om op te veil

leiloeiro (*m.*) — afslaer

leira (*f.*) — stukkie tuingrond

leitão (*m.*) — speenvark

leitaria (*f.*) — melkery; melkbuffet

leite (*m.*) — melk; **dente** (*m.*) **de leite** — melktand; **irmão** (*m.*) **de leite** — soogbroer

leiteira (*f.*) — melkverkoopster; melkbecker; **ter leiteira** (*coll.*) — om die geluk aan jou kant te hê

leiteiro (*m.*) — melkverkoper; (*adj.*) melk-

leitaria (*f.*) (*Bras.*) — melkery

leito (*m.*) — bed; rivierbedding

leitor (*m.*) — leser; voorleser; assistent in vreemde tale

leitorado (*m.*) — lektorskap, lektoraat

leitoso, -sa — melkagtig, melkerig

leitura (*f.*) — lees, lektuur; leesstof; **livro** (*m.*) **de leitura** — leesboek

leiva (*f.*) — ploegwalleitjie

lema (*m.*) — (*math.*) hulpstelling; leuse

lembrança (*f.*) — herinnering, aandenking; (*pl.*) groete

lembrar — om te onthou, in herinnering te bring; **lembrar-se de** — om jou te herinner aan, te onthou

leme (*m.*) — roer; **homem** (*m.*) **do leme** — stuurman; **perder o leme** (*fig.*) — om die kluts kwyt te raak

lémures (*m. pl.*) — lemur, vosaap; lemur, vyandige spook

lenço (*m.*) — sakdoek; **lenço de cabeça** — kopdoek; **lenço de pescoço** — halsdoek

lençol (*m.*) — laken; **lençol de água** — watervlak; **estar em maus lençóis** — om in die moeilikheid te wees

lenda (*f.*) — legende

lendário, -ia — legendaries

lêndea (*f.*) — neet

lendeaço (*m.*) — hare vol nete

lengalenga (*f.*) (*coll.*) — langdradige uiteensetting, gebabbel

lenha (*f.*) — vuurmaakhout; **fogão** (*m.*) **a lenha** — koolstoof; **ir buscar lenha para se queimar** — om jou eie ondergang te bewerkstellig

lenhador (*m.*) — houtkapper

lenho (*m.*) — tak; (*obs.*) skip; **o santo lenho** — die kruishout

lenhoso, -sa — houtagtig, houterig, houtlenidade (*f.*), **leniência** (*f.*) — mildheid, sagtheid; toegeeflikheid

leniente — kalmerend, versagtend

lenimento (*m.*) — versagtingsmiddel

lenitivo, -va — kalmerend; (*subst.*) (*m.*) versagtingsmiddel; (*fig.*) balsem, troos

lenocínio (*m.*) — koppelaar

lente (*m.*) — (universiteits)professor

lente (*f.*) — lens, brilglas

lentejoula (*f.*) — blinkertjie

lentidão (*f.*) — langzaamheid; traagheid

lenticilha (*f.*) — lensie

lentisco (*m.*) — soort pistasieboom

lento, -ta — stadig; **a fogo lento** — op 'n stadige vuur

leoa (*f.*) — leeuwyfie

leonês, -nesa — m.b.t. Leon (Noord-Spanje)

leonino, -na — leeuagtig, leeu-

leopardo (*m.*) — luiperd

lépido, -da (*poet.*) — vrolik, opgeruimd

lepra (*f.*) — melaatsheid

leprosaría (*f.*), **leprosário** (*m.*) (*Bras.*) — leprosegestig

leproso (*m.*) — lepralyer, melaatse; (*adj.*) melaats; (*fig.*) verdorwe

leque (*m.*) — waaier

ler — om te lees

lerdo, -da — stadig; traag van begrip

lérias (*f. pl.*) (*coll.*) — bog

lés, delés a... — van hoek tot kant

lesa-majestade (*f.*) — majesteitskennis

lesão (*f.*) — letsel

lesar — om te beseer; om (iemand) skade te berokken, te skend

lésbia (*f.*), **lésbica** (*f.*) — Lesbiese vrou
lesbiano, -**na**, **lésbio**, -**ia** — van Lesbos
lesma (*f.*) — naakte slak; luilak
leste (*m.*) — ooste; (*poet.*) oostewind
lestia (*f.*) — oostewind
lesto, -**ta** — rats, lewendig
letal — dodelik
letão, -**tona** — Letties; (*subst.*) Letlander; (*m.*) Letties (taal)
letargia (*f.*) — letargie, energieloosheid, sufheid
letárgico, -**ca** — letargies, energieloos, suf
letargo (*m.*) — letargie, onaktiwiteit, doodsheid
letífero, -**ra** (*poet.*) — doodbringend
letivo, -**va** (*Bras.*) — vide: **lectivo**
letra (*f.*) — letter, skrifteken; skuldbewys;
Faculdade de Letras — Fakulteit Lettere; **homem** (*m.*) **de letras** — geletterde man; **letra de câmbio** — wisselbrief; **letra duma canção** — woorde van 'n liedjie; **letra maiúscula/minúscula** — hoofletter/kleinletter; **letra morta** — dooie letter; **à letra** — letterlik; **ao pé da letra** — letterlik; **Ana tem uma letra ilegível** — Anna se handskrif is onleesbaar
letrado, -**da** — geletter(d)
letrado (*m.*) — opskrif, kennisgewing, plakkaat
léu, **ao ...** — ontbloom; **dormir ao léu** — om buite te slaap; **com a cabeça ao léu** — met ontblote hoof; **com as pernas ao léu** — kaalbeen
leucemia (*f.*) — leukemie, bloedkanker
leucócito (*m.*) — leukosiet, wit bloedliggaampie
leva (*f.*) — lig (van anker); groep
levada (*f.*) — meulstroom; **a levada do tempo** — die verloop van tyd; **ir de levada** — om halsoorkop weg te gaan
levadição, -**ça** — ophysbaar; **ponte** (*f.*) **levadiça** — ophaalbrug
levado, -**da** — geneem; stout, ondeund; **levado da breca** — onhebbelik; **aquele rapaz é levado do diabo** — daardie seun is 'n klein duiwel
levantadura (*f.*), **levantamento** (*m.*) — op-roer, opstand
levantar — om op te tel, op te hef; **levantar ferro** — om anker te lig; **levantar impostos** — om belastinge te hef; **levantar um mapa** — om 'n kaart op te stel; **levantar a mesa** — om die tafel af te dek; **levantar os ombros** — om die skouers op te haal; **levantar um prédio** — om 'n gebou op te rig; **levantar tropas** — om troepe op te roep; **levantar**

vão — om op te styg; **levantar-se** — om op te staan; **o levantar do sol** — sonsopgang, sonop; **o tempo levanta** — die weer klaar op
levante (*m.*) — ooste; **Levante** (*m.*) — die Levant
levantino, -**na** — Levantyns; (*subst.*) Levantyn
levar — om te neem, (weg) te dra; om (klere) te dra; **levar a cabo** — om te voltooi; **levar à cena** — om op te voer; **levar coiro e cabelo** — om duur te kos; **levar no embrulho** (*coll.*) — om te kul; **levar jeito** — om mooi te vorder; **levar a mal** — om kwalik te neem; **levar pau** (*Bras.*) (*coll.*) — om te dop; **levar uma pessoa a fazer qualquer coisa** — om iemand te beweeg om iets te doen; **levar a sério** — om ernstig op te neem; **levar uma vida insignificante** — om 'n onbeduidende lewe te lei; **a bala levou-lhe o braço** — die koeël het sy arm weggeskiet; **a guerra levou muitas vidas** — die oorlog het baie lewens geëis; **a salada leva azeite e vinagre** — slaai het olie en asyn nodig; **o ministro levou-o a deixar a universidade** — die minister het hom beweeg om die universiteit te verlaat; **o teatro leva mil pessoas** — die teater bied sitplek vir 'n duisend mense; **que filme leva esse cinema?** — watter rolprent word in daardie bioskoop vertoon?; **todos os caminhos levam a Roma** — alle paaie lei na Rome
leve — lig; **de leve/ao de leve** — liggies; **ser de cabeça leve** — om ligsinnig te wees; **que a terra lhe seja leve** — mag hy in vrede rus
levadação (*f.*) — rys (van deeg)
levedar — om te laat rys
levêdo (*m.*) (*Bras.*) — suurdeeg, gis
lêvedo, -**da** — gerys
levedura (*f.*) — gis, suurdeeg
leveza (*f.*) — ligtheid; ligsinnigheid
leviandade (*f.*) — ligsinnigheid
leviano, -**na** — ligsinnig
levirato (*m.*) — leviraatshuwelik, swaers-huwelik
levita (*m.*) — Leviet
levitação (*f.*) — levitasie, swewing
levítico, -**ca** — Levities; (*subst.*) (*m.*) **Levitikus**
lexical — woordeskat-
léxico (*m.*) — leksikon, woordeboek; woor-deskat
lexicografia (*f.*) — leksikografie
lexicográfico, -**ca** — leksikografies

lexicógrafo (*m.*) — leksikograaf, woordeboekmaker

lexicologia (*f.*) — leksikologie

lexicológico, -ca — leksikologies

lexicólogo (*m.*) — leksikoloog

lezira (*f.*), **leziria** (*f.*) — (rivier)weiveld

lha — dit aan/vir hom/haar

lhaneza (*f.*) — eerlikheid, openhartigheid

lhano, -na — openhartig, eerlik

lhe — vir/aan hom/haar/jou/u

lho — dit aan/vir hom/haar

lia (*f.*) — moer

liaça (*f.*) — (pak)strooi

liadoiro (*m.*), **liadouro** (*m.*) — verbandklip

liame (*m.*) — band (*fig.*); (*tech.*) bindmiddel

liana (*f.*) — liaan, bobbejaantou

libação (*f.*) — libasie, drankoffer, plengoffer; (*pl.*) drinkgelag

libelinha (*f.*) — libel, naaldekokker

libelo (*m.*) — aanklagskrif; libel, smaadskrif

libélula (*f.*) — naaldekokker, libel

liberação (*f.*) — vryskelding

liberal — liberaal, vrysinnig; vrygewig;

profissão (*f.*) **liberal** — vrye beroep

liberalidade (*f.*) — liberaliteit, vrysinnigheid; vrygewigheid

liberalismo (*m.*) — liberalisme

liberalizar — om te liberaliseer; om vrygewig uit te deel

liberar — om vry te stel

liberdade (*f.*) — vryheid

Libéria (*f.*) — Liberïë

liberiano, -na, libério, -ia — Liberia; (*subst.*) Liberïër

libérismo, -ma — baie vry

libertação (*f.*) — bevryding; vrylating

libertador, -ra — bevrydend; (*subst.*) bevryder

libertar — om te bevry, vry te laat; om vry te stel, te onthef

libertário, -ia — anargisties; (*subst.*) voorstander van totale vryheid, anargis

libertinagem (*f.*) — losbandigheid

libertino, -na — losbandig; (*obs.*) libertyns; (*subst.*) losbandige persoon; (*obs.*) libertyn

liberto, -ta — bevry, vrygelaat

Libia (*f.*) — Libië

libico, -ca — Libies; (*subst.*) Libiër

libidinoso, -sa — libidineus, wellustig

libido (*m.*) — libido, geslagsdrijf

libio, -ia — vide: libico

libra (*f.*) — pond; (*astron.*) Weegskaal;

libra esterlina — pond sterling

libré (*f.*) — livreï

libretista (*m., f.*) — librettis, libretto-skrywer

libreto (*m.*) — libretto, operateks

liça (*f.*) — geveg, stryd; (*obs.*) strydperk

licantropia (*f.*) — weerwolfswaansin

lhão (*f.*) — les

liceal — hoërskool-

licença (*f.*) — lisensie; (*mil.*) verlof; vergunning, toestemming; **licença poética** — digterlike vryheid; **licença sabática** — lang verlof; **com licença** — verskoon tog; **dá-me licença?** — mag ek?

licenciado, -da — (*mil.*) ontslaan; (*subst.*) houder van tweede universiteitsgraad

licenciamento (*m.*) — ontslag

licenciar — om te ontslaan (*mil.*); **licenciar-se** — om te gradueer

licenciatura (*f.*) — tweede universiteitsgraad

licenciosidade (*f.*) — losbandigheid, sedeloosheid

licencioso, -sa — losbandig, sedeloos

liceu (*m.*) — hoërskool

licitação (*f.*) — bod; vendusie, veiling

licitador (*m.*), **licitante** (*m.*) — bieder; verkoper (op vendusie)

licitar — om te bied; om op te veil

licito, -ta — geoorloof, toelaatbaar

licor (*m.*) — likeur

licoreira (*f.*), **licoreiro** (*m.*) — likeurstel

licorista (*m., f.*) — likeurvervaardiger

licorne (*m.*) — eenhoring

licoroso, -sa — likeuragtig

lida (*f.*) — geswoeg, arbeid

lidador (*m.*) — werker; krygsman

lidar — om te beveg; **lidar com uma pessoa** — om met 'n persoon te verkeer; **lidar touros** — om stiergevegte te beoefen; **eu não lido com palermas** — ek wil met onnosele ape niks te doen hê nie

lide (*f.*) — geveg, stiergeveg

lider (*m.*) — leier

liderança (*f.*) — leierskap

liderar — om leier te wees (van)

lidimar — om te legitimeer, wettig te verklaar

lidimo, -ma — eg, wettig

lido, -da — geles; belese

liga (*f.*) — kousband; **cinto** (*m.*) **de ligas** — kousgordel

liga (*f.*) — legering

liga (*f.*) — verbond; **liga**; **Liga das nações** — Volkerebond; **não fazer boa liga** — om nie goed klaar te kom nie

ligação (*f.*) — verbinding; aansluiting; (*f.*) verhouding; (*mus.*) legato-teken

ligadura (*f.*) — verband

ligamento (*m.*) — ligament, gewrigsband; (*tech.*) bindmiddel

ligar — om te (ver)bind; om te leger; om in verbinding te tree; **não ligar a** — om jou nie aan (iets) te steur nie; **preciso de ligar para o meu tio** — ek moet my oom skakel

ligeireza (*f.*) — ligtheid; vinnigheid; (*fig.*) ligvaardigheid

ligeiro, -ra — lig; vinnig; **música** (*f.*) **ligeira** — ligte musiek; **tecido** (*m.*) **ligeiro** — dun materiaal; **ela trabalha ligeiro** — sy werk vlug

lignificação (*f.*) — houtvorming, verhouting
lignificar-se — om te verhout

liláceo, -ea — ligpers

lilás (*m.*) — seringstruik

liláceo, -ea — lelieagtig; (*f. pl.*) lelieagtiges

liliputiano, -na — lilliputterig, dwergagtig

lima (*f.*) — vyl

lima (*f.*) — lemmetjie

limadura (*f.*), **limagem** (*f.*) — vyl

limalha (*f.*) — vyssel

limão (*m.*) — suurlemoen

limar — om te vyl

limatão (*m.*) — ronde vyl, rasper

limbo (*m.*) — limbus; grenssone

limiar (*m.*) — drumpel

limitação (*f.*) — beperking, begrening, limitasie

limitar — om te beperk; om te begrens;
limitar com — om te grens aan

limitativo, -va — beperkend

limite (*m.*) — grens(lyn), limiet

limitrofe — aangrensend

limo (*m.*) — paddaslyk

limoal (*m.*) — suurlemoenboord

limoeiro (*m.*) — suurlemoenboom

limonada (*f.*) — limonade, suurlemoen sap met water en suiker

limonete (*m.*) — verbena, ysterkruid

limoso, -sa — slykagtig

limpa-chaminés (*m.*) — skoorsteenveër

limpadela (*f.*) — vinnige skoonmaak; **dar uma limpadela** — om vinnig af te vec

limpaduras (*f. pl.*) — oorskietkos

limpa-pára-brisas (*m.*) — ruitveër

limpar — om skoon te maak, af te vee;

limpar as algibeiras a alguém — om iemand te besteel; **limpar a casa** — om huis skoon te maak; **limpar as lágrimas** — om tranes af te vee; **limpar as mãos à parede** — om geen rede vir trots te hê nie; **o glutão limpou os pratos todos** — die vraat het al die borde leeg geëet; **limpar-se** (*fig.*) — om jou te regverdig

limpeza (*f.*) — skoonmaak; skoonheid, reinheid

limpidez (*f.*) — helderheid; deursigtigheid
limpido, -da — helder, deursigtig

limpo, -pa — skoon, rein; **gente** (*f.*) **limpa** — opgevoede mense; **tempo** (*m.*) **limpo** — mooi weer; **estar limpo** (*coll.*) — om platsak te wees; **passar a limpo** — om netjies oor te skryf; **pôr em pratos limpos** — om in die reine te bring; **ter as mãos limpas** — om vlekkeloos te wees (*fig.*); **tirar a limpo** — om helderheid te verkry oor; **isso é trigo limpo** — (dis) definitief

limusina (*f.*), **limusine** (*f.*) — limousine, weelderige motor

lince (*m.*) — links, rooikat; **ter olhos de lince** — om arendsoë te hê

linchar — om te lynch, summier tereg te stel

lindeza (*f.*) — skoonheid

lindo, -da — mooi

lineamento (*m.*) — omlyning; (*pl.*) trekke; (*fig.*) breë trekke

linear — lineêr

linfa (*f.*) — limf

linfático, -ca — limfaties, limf-; (*fig.*) flegmaties, dooierig

lingada (*f.*) — hyskraanlading

lingar — om op te hys

lingote (*m.*) — goudstaaf, baar, gietblok

lingoteira (*f.*) — gietvorm (vir metaalstawe)

língua (*f.*) — tong; taal; (*obs.*) (*m.*) tolk;

língua de mar — inham, fjord; **língua**

viperina — venynige tong; **dar à língua**

— om te babbel; **dar com a língua nos**

dentes — om die kat uit die sak te laat;

dobrar a língua — om jou tong te be-

teuel; **puxar pela língua a alguém** —

om iemand aan die praot te sit; **ter (a**

palavra) debaixo da língua — om ('n

woord) op die punt van jou tong te hê;

ter (...) na ponta da língua — om op

jou duimpie te ken; **pela língua morre**

o peixe — wat jy sê, kan boemerang

língua-de-trapos (*f.*) — swak spreker; bab-

belbek

linguado (*m.*) — tongvis; (*typ.*) galeiproef

linguagem (*f.*) — taal; uitdrukkingswyse;

vaktaal

lingual — tong-

linguarada (*f.*) — plat taal

linguaraz — vulgêr, platvloers; (*subst.*)

snateraar

linguareiro, -ra — spraaksaam, mededeel-

saam; (*subst.*) praatgraag

lingueta (*f.*) — deurnip; skaalwyser; tongetjie; tong (van skoen)

linguete (*m.*) — sperrattand

linguiça (*f.*) — Portugese kookwors; **encher linguica** (*fig.*) (*Bras.*) — om bladsye net vol te skryf

linguiforme — tongvormig

linguista (*m., f.*) — linguïst, taalkundige

linguística (*f.*) — linguïstiek, taalwetenskap

linguístico, -ca — linguïsties, taalwetenskaplik

linha (*f.*) — lyn; linie; garing; **juiz** (*m.*)

de linha — grensregter; **linha aérea/marítima** — lugroete/seeroete; **linha de**

água/flutuação — waterlyn; **linha de**

caminho de ferro — treinspoor; **linha de**

defesa — verdedigingslinie; **linha de**

parentesco — verwantskapsverhouding; **linha de**

tiro — skootslyn; **escrever**

umas linhas — om 'n paar reëls te skryf; **estar em linha** — om in orde te wees;

pescar à linha — om te hengel; **sair da**

linha — om skeef te trap (*fig.*); **por**

uma linha — byna; **cada qual sabe as**

linhas com que se cose — elkeen weet

alleen waar die skoen hom druk; **Deus**

escreve direito por linhas tortas — Gods

weë is onnaspeurlik

linhaça (*f.*) — lynsaad; **óleo** (*m.*) **de**

linhaça — lynolie

linhagem (*f.*) — afstamming, afkoms

linhagem (*f.*) — going

linbagista (*m., f.*) — genealoog

linhal (*m.*) — vlasland

linho (*m.*) — vlas; linne

linhote (*m.*) — dwarsbalk

linimento (*m.*) — liniment, smeergoed

linóleo (*m.*) — linoleum

linotipia (*f.*) — warmlooddrukproses

linótipo (*m.*) — linotipe, warmloodset-

masjien

lionês, -nesa — van Lyon (Franse stad)

liquefação (*f.*) (*Bras.*), **liquefacção** (*f.*) —

vervloeïing, vloeibaarmaking

liquefazer — om te vervloei, vloeibaar te

maak

liquefeito, -ta — vervloei, vloeibaar ge-

maak

liquen (*m.*) — korsmos, ligen

liquidação (*f.*) — vereffening, likwidasie;

uitverkoop; uitwissing

liquidar — om te vereffen; om te likwi-

deer; om af te handel; (*fig.*) om te ver-

nietig, uit te wis

liquidatário (*m.*) — likwidateur

liquidável — vereffenaar; afhandelbaar

liquidez (*f.*) — vloeibaarheid; likditeit

liquidificação (*f.*) — vervloeïing

liquidificador (*m.*) — versaptoestel, sap-

meul

liquidificar — om te vervloei, vloeibaar

te maak; om te versap

liquido, -da — vloeibaar; likied; (*subst.*)

(*m.*) vloeistof; **peso** (*m.*) **liquido** — netto

gewig; **salário** (*m.*) **liquido** — netto sa-

laris

lira (*f.*) — lier

lira (*f.*) — lira (Italiaanse munteenheid)

lirica (*f.*) — liriek; liriese poësie

lirico, -ca — lories; (*subst.*) (*m.*) liriese

digter; **teatro** (*m.*) **lirico** — opera; **tem-**

porada (*f.*) **lirica** — operaseisoen

lirio (*m.*) — lelie

lirismo (*m.*) — lirisme

liró (*coll.*) — uitgedos

Lisboa (*f.*) — Lissabon

lisboeta, lisbonense — van Lissabon;

(*subst.*) inwoner van Lissabon

liso, -sa — glad, egalig; **cabelo** (*m.*) **liso**

— steil hare; **homem** (*m.*) **liso** — eer-

like man; **estar liso** (*coll.*) — om plat-

sak te wees

lisonja (*f.*) — vleïende woorde, vleitaal;

vleïery

lisonjeador (*m.*) — vleïer

lisonjeaar — om te vleï

lisonjeiro, -ra — vleïend, vleï-

lista (*f.*) — lys; streep; spyskaart; **lista dos**

telefones — telefoongids; **jantar à lista**

— om à la carte te eet

lisura (*f.*) — gladheid, egaligheid; (*fig.*)

eerlikheid

litania (*f.*) — litanie

liteira (*f.*) — draagstoel

loteiro (*m.*) — draagstoellakei

literal — letterlik

literário, -ia — literêr, letterkundig

literatice (*f.*) — prulliteratuur

literato (*m.*) — literator, letterkundige

literatura (*f.*) — letterkunde; literatuur;

literatura de cordel — prulliteratuur

litigação (*f.*) — geding, saak

litigante — gedingvoërend; (*subst.*) prose-

deerder, gedingvoënder

litigar — om 'n geding te voer, 'n saak te

maak

litigio (*m.*) — geding

litigioso, -sa — stryd-; (*fig.*) pleitsiek, pro-

sessiek

litio (*m.*) — litium

litografar — om te litografeer

litografia (*f.*) — litografie

litográfico, -ca — litografies

litoral (*m.*) — kusstreek

litosfera (*f.*) — litosfeer

- litro (m.)** — liter
Lituânia (f.) — Litaue
lituânico (m.) — Litaus (taal)
lituano, -na, lituânio, -ia — Litaus; (*subst.*) Litauer
liturgia (f.) — liturgie; liturgiek
litúrgico, -ca — liturgies
liturgista (m., f.) — deskundige in die liturgiek
lividez (f.) — vaalheid, doodsbleekheid
livido, -da — vaal, doodsbleek
livor (m.) — vaalheid, doodsbleekheid
livralhada (f.) (coll.) — spul boeke
livramento (m.) — bevryding; (*med.*) nageboorte; **livramento condicional** — voorwaardelike vrylating
livrar — om te bevry; om te verlos; **livrar-se** — om jou vry te maak; **Deus me livre!** — God behoed!
livraria (f.) — boekwinkel; (*obs.*) biblioteek
livre — vry; **linguagem (f.) livre** — growwe taal; **luta (f.) livre** — rofstoei; **versos (m. pl.) livres** — vrye verse; **ser livre com alguém** — om op intieme voet met iemand te verkeer; **ter o campo livre** — om vrye baan te hê; **ao ar livre** — in die buitlug
livre-câmbio (m.) — vryhandel
livresco (m.) — waardelose boekie
livre-docente (m.) (Bras.) — senior universiteitsdosent
livreiro (m.) — boekhandelaar
livre-pensador (m.) — vrydenker
livresco, -ca — boekagtig; **linguagem (f.) livresca** — boeketaal
livrete (m.) — boekie; (*Moç.*) pasboek; registrasiebewys (van motors)
livro (m.) — boek; **livro de bordo** — logboek; **livro de cheques** — tjekboek; **livro de contas** — rekeningboek; **livro de missa** — misboek; **livro de orações** — gebedeboek; **livro de salmos** — psalmboek
lixa (f.) — skuurpapier
lixar — om te skuur
lixreira (f.) — ashoop
lixívia (f.) — loog
lixiviação (f.) — loogbehandeling
lixiviar — om met loog te behandel, te loog
lixo (m.) — vullis; **lata (f.) / caixote (m.) do lixo** — vullisblik; **pá (f.) do lixo** — skoppie
lô (m.) — loefkant (*naut.*); **navegar de lô** — om te laveer, teen die wind te seil; **virar de lô** — om teen die wind te draai
loa (f.) — loflied; (*obs.*) smeekrede aan publiek, proloog in teater
loba (f.) — wolvin
loba (f.) — priesterrok
lobacho (m.) — wolfwelp
lobado, -da — in lobbe verdeel
lobato (m.) — wolfwelp
lobeiro, -ra — wolfagtig, wolfkleurig; (*subst.*) wolwejagter
lobinho (m.) (coll.) — wolfwelp; junior Padvinder, drawwertjie
lobisomen (m.) — weerwolf
lobo (m.) — wolf; **lobo do mar** — egte seeman; seelecu; **quem não quer ser lobo não lhe veste a pele** — soos jy jou gedra, sal jy behandel word
lobo-marinho (m.) — seehond
lôbrego, -ga — naargeestig, somber
lobrigar — om uit te maak
lobulado, -da, lobular — in lobbe verdeel, lobvormig
lóbulo (m.) — lob; **lóbulo da orelha** — oorlel
lobuloso, -sa — lobagtig, in lobbe verdeel
loca (f.) — jakkalsgat; skuilplek
locação (f.) — huur; kaartjiesbespreking; buite-opnameplek
locador (m.) — verhuurder
local — lokaal, plaaslik; (*subst.*) (*m.*) plek, terrein; (*f.*) kort berig
localidade (f.) — dorp, plek
localismo (m.) — voorkeur vir plaaslike dinge
localista (m., f.) — plaaslike verslaggewer
localização (f.) — plasing; lokalisering
localizar — om te plaas; om op te spoor; om te lokaliseer
locanda (f.) — algemene handelaar (winkel)
locandeiro (m.) — algemene handelaar
loção (f.) — huidwater
locatário (m.) — huurder
locomção (f.) — voortbeweging, beweging
locomotiva (f.) — lokomotief
locução (f.) — uitdrukking; diksie; **locução adverbial** — bywoordelike sinsnede; **locução prepositiva** — voorsetselgroep
locupletar — om ryk te maak; **locupletar-se** — om ryk te word; om te teer op
locusta (f.) — sprinkaan
locutor (m.) — omroeper, kommentator
locutório (m.) — ontvangskamer (van klooster)
lodaçal (m.) — modderige terrein; (*fig.*) modderpoel
lódão (m.) — waterlelie; lotusstruik
lodeira (f.), lodeiro (m.) — modderige terrein

lodo (*m.*) — modder; (*fig.*) gemeenheid, laagheid; **tirar os pés do lodo** — om jou uit die modder te trek (*fig.*)
lodoso, -sa — modderig
loendro (*m.*) — oleander, selonsroos
logaritmo (*m.*) — logaritme; **tábua** (*f.*) **de logaritmos** — logaritmetafel
lógica (*f.*) — logika
lógico, -ca — logies
logística (*f.*) — logistiek
logo — daarna, gevolglik, daarom; dadelik, gou; **até logo** — tot later; **desde logo** — vanaf daardie oomblik; **logo no principio** — aan die begin; **logo que** — sodra; **mais logo** — later
logogrifo (*m.*) — logogrief, letterraaisel
logração (*f.*) — bedrog; valstrik
logradeira (*f.*) — bedriegster
logradoiro (*m.*), **logradouro** (*m.*) — openbare ontspanningsplek
logrador (*m.*) — bedriëër
lograr — om in besit te wees van; om te verkry; om beet te neem (*fig.*)
logro (*m.*) — bedrog; valstrik
loíça (*f.*) — breekgoed (porselein); **lavadouro** (*m.*) **da loíça** — opwasbak; **isso é outra loíça** — dis heelwat beter
lojçaria (*f.*) — porseleinwinkel
loiceiro (*m.*) — porseleinhandelaar
loira (*f.*) — blonde
loiraça (*f.*) — blonde prikkelpop
loireira (*f.*) — snol
loiro (*m.*) — lourier(blaar); papegaai
loiro, -ra — blond
loisa (*f.*) — leiklip; lei; liggende grafsteen; **coisas e loisas** — dities en datjies
loja (*f.*) — winkel; **loja (da casa)** — grondverdieping; **loja maçónica** — vrymeselaarslosie; **pôr uma loja** — om 'n winkel te open
lojeca (*f.*) — winkeltjie
lojista (*m., f.*) — winkelier
lôlio (*m.*) — koringblom
lomba (*f.*) — bultjie
lombada (*f.*) — rug (van boek); rantrug
lombar — lumbaal
lombardo, -da — Lombardies; (*subst.*) Lombard
lombeira (*f.*) (*Bras.*) — papheid
lombo (*m.*) — lende; **ter bons lombos** (*para*) (*coll.*) — om uitgeknip te wees (*vir*)
lombriga (*f.*) — spoelwurm
lona (*f.*) — seildoek; **estar nas lonas** — om afgeloop te wees (motorband); (*fig.*) om platsak te wees
Londres (*f.*) — Londen

londrino, -na — Londens; (*subst.*) Londenaar
longânime — lankmoedig; vrygewig
longanimidade (*f.*) — lankmoedigheid; vrygewigheid
longarina (*f.*) — draagbalk, steunbalk; langslêër
longe (*de*) — ver (van); (*adj.*) verafgeleë; **de longe em longe** — af en toe; **longe da vista, longe do coração** — uit die oog, uit die hart
longevidade (*f.*) — langlewendheid
longinquo, -qua — verafgeleë; **num futuro longinquo** — in die verre toekoms
longitude (*f.*) — geografiese lengtegraad
longitudinal — lengte-
longo, -ga — (*attr.*) lang, (*pred.*) lank; **à barba longa** — kosteloos, sonder moeite; **ao longo de** — langs
lontra (*f.*) — otter
loquacidade (*f.*) — spraaksaamheid
loquaz — spraaksaam
loquete (*m.*) — hangslot
loriga (*f.*), **lorigão** (*m.*) — lang pantserhemp
lorota (*f.*) (*Bras.*) — wolhaarstorie
lorpa — onnosel, dom; (*subst.*) pampoenkop
losango (*m.*) — rombus
lota (*f.*) — groothandelvismark; **comprar/vender à lota** — om groothandel te koop/te verkoop
lotação (*f.*) — laaikapasiteit; sitplekruimte; (*Bras.*) minibus; **lotação esgotada** — uitverkoop (teater, stadion)
lotado, -da (*Bras.*) — vol (saal, bus)
lotar — om in hopies/porsies te verdeel
lotaria (*f.*) — lotery
lote (*m.*) — porsie, klomp; erf
lotear (*Bras.*) — om in erwe te verdeel
loteria (*f.*) (*Bras.*) — lotery
loto (*m.*) — lotto (spel)
lótus (*m.*) — lotus
louça (*f.*) — breekgoed (porselein); **lavadouro** (*m.*) **da louça** — opwasbak; **isso é outra louça** — dis heelwat beter
louçainha (*f.*) — tooisel
louçainho, -nha — opgetooi
louçania (*f.*) — swierigheid, elegansie, fraaiheid
loução, -ça — swierig, elegant, fraai
louçaria (*f.*), **louceiro** (*m.*) — vide: **lojçaria, loiceiro**
louco, -ca — mal, gek; (*subst.*) waansinnige; gek; **louco varrido, louca varrida** — stapelgek; **cada louco com a sua mania** — elke diertjie het sy plesiertjie

loucure (*f.*) — kranksinnigheid; waansin, malheid; **fazer uma loucura** — om 'n dwase ding aan te vang

loura (*f.*), **louraça** (*f.*), **loureira** (*f.*) — vide: **loira**, **loiraça**, **loireira**

loureiro (*m.*) — lourier

louro (*m.*) — lourier(blaar); (*pl.*) (*fig.*) roem; **coroa** (*f.*) **de louros** — lourierkrans; **dormir à sombra dos louros** — om op jou louere te rus

louro (*m.*) (*coll.*) — papegaai

louro, -ra — blond

lousa (*f.*) — leiklip; lei; liggende grafsteen; **cousas e lousas** — ditjies en datjies

louvação (*f.*) — toeswaai van lof, loftuiting

louva-a-Deus (*m.*) — hotnotsgot

louvaminha (*f.*) — lofrede, vleiere

louvaminhar — om te vlei

louvaminheiro (*m.*) — vleier

louvar — om te loof, te prys; om lof toe te swaai aan; **é um louvar a Deus!** — dis 'n godsgawe!; **louvar-se** — om jou te beroem (op)

louvável — prysenswaardig

louvor (*m.*) — lof, prys, loftuiting; eervolle vermelding

lua (*f.*) — maan; **estar com a lua** — om befoeter(d) te wees; **ladrar à lua** (*fig.*) — om agteraf sleg te sê; **pôr nos cornos da lua** (*coll.*) — om op te hemel; **querer/desejar a lua** — om die onmoontlike te begeer; **ter lua** — om deur die maan gepla te wees; **faz lua** — dit is maanlig

lua-de-mel (*f.*) — wittebroodsdae

luar (*m.*) — maanskyn

luarento, -ta — maanskyn-

lubricar — om te smeer, te laat smeer

lubricidade (*f.*) — wulpsheid

lúblico, -ca, — wulps

lubrificação (*f.*) — smering

lubrificar — om te smeer, te laat smeer

lucarna (*f.*) — dakvenster; bolig

lúcia-lima (*f.*) — verbena, ysterkruid

lucidez (*f.*) — helderheid (van verstand)

lúcido, -da — helder (van verstand)

lucifer (*m.*), **lúcifer** (*m.*) — Satan

luciferário (*m.*) — lanterndraer in prosesie

lucilante — flikkerend

lucilar — om te flikker

lucrar — om te baat, te profiteer

lucrativo, -va — lukratief, winsgewend

lucro (*m.*) — wins, profyt

lucubração (*f.*) — nagtelike studie, nagtelike oorpeinsing

lucubrar — on snags te werk; om te oorpeins

ludibriante — honend, spottend; bedrieglik

ludibriar — om te bespot; om te kul

ludíbrio (*m.*) — spot; bedrog

lúdico, -ca — speel-; vermaak-, onderhoudend

ludro, -ra — vuil, smerig

ludroso, -sa — vuil; **lã** (*f.*) **ludrosa** — ongewaste wol

lufa (*f.*) — windvlaag; (*fig.*) geesdrif

lufada (*f.*) — windvlaag; **às lufadas** — met rukke en stote

lufa-lufa (*f.*) — geskarrel; **à lufa-lufa** — halsoorkop

lufar — om sterk te waai/te blaas; om te 'hyg

lugar (*f.*) — plek; gehug; **lugares santos** — gewyde plekke; **dar lugar a** — om plek te maak vir; om te lei tot; **ter lugar** — om plek te hê; om plaas te vind; **em lugar de** — in plaas van

lugar-comum (*m.*) — gemeenplaas

lugarejo (*m.*) — plekkie; gehug

lugar-tenente (*m.*) — plaasvervanger

lugre (*m.*) — logger

lúgubre — luguber, somber

lugubridade (*f.*) — somberheid, treurigheid

lula (*f.*) — tjokka (inkvis)

lulu (*m.*) — skoonthondjie

lumatéu (*m.*) — vuurtjie

lumbago (*m.*) — lendejig

lume (*m.*) — vuur; (*obs.*) glans; (*pl.*) (*poet.*) oë; **acender o lume** — om vuur te maak; **pôr ao lume** — om op die vuur te sit; **ter lume no olho** — om slim/intelligent te wees; **trazer a lume** — om aan die lig te bring; **vir a lume** — om aan die lig te kom; **ao lume da água** — aan die oppervlak van die water

lumieira (*f.*) — blaker; dakvenster, bolig

lumieiro (*m.*) — ster; bolig

lumiuar — liggewend; (*subst.*) (*m.*) (*poet.*) ster; (*fig.*) groot gees

lumiária (*f.*) — olielampie; **pateta** (*m., f.*) **das lumiárias** — naïewe, dommerige persoon

luminescência (*f.*) — luminessensie

luminescence — luminesserend

luminosidade (*f.*) — helderheid, ligsterkte

luminoso, -sa — helder; lumineus; gloei-, glim-, lig-; **anúncios** (*m. pl.*) **luminosos** — ligreklame; **cifras** (*f. pl.*) **luminosas** — gloeisyfers; **ideia** (*f.*) **luminosa** — breinflits

lunação (*f.*) — maansomloop

lunar — lunêr, maan(s)-

lunático, -ca — deur die maan getik, gek
lundum (m.) — Brasiliaanse negerdans
luneta (f.) — knypbril; teleskoop
lupa (f.) — vergrootglas
lupanar (m.) — bordeel
lupino (m.) — lupien, wolfsboontjie
lúpulo (m.) — hop
lúrido, -da (poet.) — kleurloos, doods-bleek
lusco, -ca — skeel; eenoog
lusco-fusco (m.) — skemer
lusiada (m., f.) — Portugees
lusismo (m.), lusitanismo (m.) — tipies Portugees uitdrukking/uitspraak
lusitânico, -ca, lusitano, -na — Portugees
luso- — Portugees; **as relações luso-italianas** — die Portugees-Italiaanse betrekkinge
lustração (f.) — lustrasie, reinigingsseremonie
lustral — reinigings-; **água (f.) lustral** — wywater
lustre (m.) — glans; kroonlugter; (*fig.*) roem
lustro (m.) — glans; **dar lustro** — om blink te vryf, te poleer
lustro (m.) — lustrum, tydruimte van vyf jaar
lustroso, -sa — glansend, blink
luta (f.) — stryd; worsteling; **luta de classes** — klassestryd; **luta greco-romana** — stoei; **luta livre** — rofstoei
lutador (m.) — stoeier; worstelaar
lutar — om te veg; om te stoei, te worstel
luteranismo (m.) — Lutherse leer
luterano, -na — Luthers; (*subst.*) Lutheraan
luto (m.) — rou; **luto aliviado** — ligte rou; **luto pesado/carregado** — swaar rou; **papel (m.) de luto** — roupapier; **pôr luto** — om in die rou te gaan
lutulência (f.) — modderigheid
lutulento, -ta — modderig, modderagtig

lutuosa (f.) — begrafnisversekering
lutuoso, -sa — droefgeestig; luguber
luva (f.) — handskoen; (*Bras.*) sleutelgeld; fooitjie; **atirar a luva** — om (iemand) die handskoen toe te werp; **levantar a luva** — om die uitdaging aan te neem
luvaria (f.) — handskoenwinkel, handskoensfabriek
luveiro (m.) — handskoenmaker
luxação (f.) — ontwigting, verstuiting
luxar — om te verstuit, te ontwig
luxar — om in weelde te lewe
luxemburguês, -guesa — Luxemburgs; (*subst.*) Luxemburger
luxo (m.) — weelde, luukse; **fazer luxo de/em** — om met trots te vertoon
luxuoso, -sa — weelderig, luuksueus
luxúria (f.) — wellus; weligheid
luxuriano — welig, ruig
luxurioso, -sa — wellustig
luz (f.) — lig; **acender/apagar a luz** — om die lig aan/af te skakel; **dar à luz** — om geboorte te skenk aan, die lig te laat sien; **sair à luz** — om aan die lig te kom; **ser a luz dos olhos de alguém** — om iemand se oogappel te wees; **ter luzes de** — om 'n oppervlakkige kennis te hê van; **à luz de** — in die lig van; **da discussão sai a luz** — bespreking bring helderheid
luzeiro (m.) — ligbron; helder ster
luze-luze (m.) (coll.) — vuurvlieg
luzente — liggewend, stralend
luzerna (f.) — lusern
luzerneira (f.) — lusernland
luzidio, -ia — blink, glansend, glad
luzido, -da — glansvol, skitterend
luzimento (m.) — prag, glans, luister
luzir — om te blink, te skitter; **começa a seara a luzir** — die koring begin mooi groei; **nem tudo o que luz é ouro** — dis nie alles goud wat blink nie

ma -- dit vir/aan my
má — vide: **mau**
maca (f.) — hangmat; draagbaar; kampbed
maça (f.) — knoet, knots; staf; **maça de armas** — Middeleeuse knots met spykers
maçã (f.) — appel; **maçã do rosto** — wangbeen
macabro, -ra — makaber, grieselig
macaca (f.) — aapwyfie
macacada (f.) — trop ape; bobbejaanstreek

macacão (m.) — groot aap; (*fig.*) slimjan; (*Bras.*) oorpak
macacaúba (f.) — Brasiliaanse boom
macaco (m.) — aap; domkrag; oorpak; (*adj.*) slim; **morte (f.) macaca** — sinlose dood; **mandar alguém pentear macacos** — om iemand weg te ja; **cada macaco no seu galho** — elke haan op sy mis-hoop; **vai pentear macacos!** — gaan blaas doppies!

macacoa (*f.*) (*coll.*) — ongesteldheid
maçada (*f.*) — vervelende taak/ding; (*obs.*)
 knotshou; **que maçada!** — dis lastig!
macadame (*m.*) — teer(pad)
macadamização (*f.*) — teer (van pad)
macadamizar — om ('n pad) te teer
maçador (*m.*) — laspos
maçadoria (*f.*) — vervelende taak/ding
macaense, macaista — van Macao; (*subst.*)
 inwoner van Macao
macambúzio, -ia (*coll.*) — droefgeestig,
 triestig
maçaneta (*f.*) — deurknop; tromstokkie
mação (*m.*) — vrymesselaar
maçapão (*m.*) — marsepein
macaqueação (*f.*) — na-aping, na-apery
macaqueador (*m.*) — na-aper
macaquear — om na te aap
macaquice (*f.*) — grimas; **fazer macaquices** — om gesigte te trek
macaquinho (*m.*) — apie; **ter macaquinhos**
 no sótão — om in jou bol gepik te
 wees
maçar — om lastig te val, te verveel; om
 plat te slaan
macaréu (*m.*) — vloedgolf
macarico (*m.*) — blaaslamp; steenloper
 (voël)
maçaroca (*f.*) — mieliekop
macarrão (*m.*) — macaroni
macarronete (*m.*) — dun macaroni
macarrónico, -ca — geradbraak; koeter-
 waalsagtig
macaúba (*f.*) — waterpalm
macavenco, -ca — snaaks
macedónio, -ia — Macedonies; (*subst.*)
 Macedoniër
macela (*f.*) — kamille
maceração (*f.*) — weking, uitlooging; (*fig.*)
 afpyniging, kastyding
macerado, -da — geweek; (*fig.*) gepynig
macerar — om te week, uit te loog; (*fig.*)
 om te kasty, af te pynig
maceta (*f.*), **macete** (*m.*) — houthamer,
 klophamer
macha (*f.*) — muilmerrie
machacaz (*m.*) (*coll.*) — lomperd; skelm
machada (*f.*) — handbyl
machadada (*f.*) — hou met 'n byl
machadinha (*f.*) — enterbyl
machado (*m.*) — byl
machão (*m.*) (*coll.*) — bul van 'n man
macheado, -da — van stolpplooie voorsien;
 (*subst.*) (*m.*) inplooing, plooi
machear — om (met stolpe) te plooi
machete (*m.*) — artilleriesabel; kapes
machila (*f.*) — draagstoel
machileiro (*m.*) — draagstoeldraer

machimbombo (*m.*) (*Moç.*) — bus
macho, -cha — manlik; viriel; (*subst.*) (*m.*)
 mansmens; **colchete** (*m.*) **macho** — hakie
 (van hakie en ogie); **hipopótamo** (*m.*)
macho — seekoeibul; **tigre** (*m.*) **macho**
 — tiermannetjie
macho (*m.*) — mui; stolpplooi
machucar — om plat te druk; om op te
 frommel; (*fig.*) om seer te maak
maciço, -ça — massief; dig; (*subst.*) (*m.*)
 bergmassief
macieira (*f.*) — appelboom
maciez (*f.*), **macieza** (*f.*) — sagtheid
macilento, -ta — bleek; (*Bras.*) uitgeteer,
 maer
macio, -ia — sag, mild
maço (*m.*) — pakkie (sigarette); bondel
 (papiere)
maço (*m.*) — stamper; klophamer
maçonaria (*f.*) — vrymesselary
maconha (*f.*) — dagga
macónico, -ca — vrymesselaars-
má-criação (*f.*) — grofheid, ongepoetstheid
macrobiótica (*f.*) — makrobiotiek, kuns
 om lank te lewe
macrocosmos (*m.*) — makrokosmos, heelal
maçudo, -da — langdradig, swaar
mácula (*f.*) — makel, vlek; **cordeiro sem**
mácula — vlekkelose Lam
macular — om te bevlek, te besoedel (*fig.*)
maculoso, -sa — vlekkerig
macumba (*f.*) — Brasiliaanse Negertoor-
 kuns
macumbeiro (*m.*) — aanhanger van die
 Brasiliaanse Negertoorkuns
madama (*f.*) — mevrou, dame; „miesies”
madeira (*f.*) — hout
Madeira (*f.*) — Madeira; (*m.*) madeirawyn
madeiral (*m.*) (*coll.*) — bosbouplantasie
madeiramento (*m.*) — houtwerk, houtstruk-
 tuur
madeirar — om 'n houtstruktuur op te rig
madeireiro (*m.*) — houthandelaar; hout-
 hakker, boswerker
madeirense — van Madeira; (*subst.*) in-
 woner van Madeira
madeiro (*m.*) — (hout)stam; Kruishout
madeixa (*f.*) — haarlok; string (wol, gare)
madorna (*f.*) — lomerigheid
madraçaria (*f.*) — ledigheid, luiheid; leeg-
 lëery
madracear — om leeg te lê (*fig.*)
madraceirão (*m.*) — leeglêër
madraceiro, -ra, madraço, -ça — lui;
 (*subst.*) lui aard
madracice (*f.*) — leeglëery
madrasta (*f.*) — stiefmoeder; (*adj.*) ondank-
 baar, hard

madre (*f.*) — non; (*naut.*) mas, balk; **madre superiora** — moeder-owerste; **madre do vinagre** — asynmoer; **madre do rio** — rivierbed

madrepérola (*f.*) — perlemoer

madressilva (*f.*) — kamperfoelie

madrigal (*m.*) — madrigaal, meerstemmige minnelied

madrileno, -na — Madrileens; (*subst.*) Madrileen

madrinha (*f.*) — peetmoeder

madrugada (*f.*) — dagbreek

madrugador, -ra — wat vroeg opstaan; (*subst.*) vroegopstaner

madrugar — om vroeg op te staan

maduração (*f.*) — ryping

madurar, madurecer — om ryp te word; om te laat ryp

madureza (*f.*) — rypheid; (*coll.*) hebbelikeheid

maduro, -ra — ryp; (*coll.*) dom, onnosel

mãe (*f.*) — moeder; **ma; lingua mãe** (*f.*) — moedertaal; **mãe de água** — waterbron; (*Bras.*) watergees; **mãe carinhosa** (*Bras.*) (*coll.*) — ambulans; **Mãe de Deus** — Moeder Maria; **mãe de família** — huisvrou en moeder

mãe-de-santo (*f.*) — townares in Neger-toorkuns

mãe-pátria (*f.*) — vaderland

mafarrico (*m.*) (*coll.*) — duiwel; duiweltjie (*fig.*)

má-fé (*f.*) — kwade trou, slegte bedoeling

maga (*f.*) — heks, townares

magana (*f.*) — snol

maganagem (*f.*) — klomp niksnutse; losbandige vroue

maganão (*m.*) — poetsbakker

maganice (*f.*) — poets, grap

magano (*m.*) — vabond

magarefe (*m.*) — slagter

magérismo, -ma — baie maer

magia (*f.*) — toorkuns; bekoring; **magia negra** — swartkuns

mágica (*f.*) — toorkuns; kuns- en vliegspel

magicar (*coll.*) — om te peins

mágico, -ca — magies; (*subst.*) (*m.*) magiër, toorkunstenaar

magistério (*m.*) — leeramp; onderwyserskorps; **escola** (*f.*) **do magistério** — onderwyskollege

magistrado (*m.*) — hoë ampsdraer; magistraat, landdros

magistral — magistraal, meesterlik

magistratura (*f.*) — magistratuur; magistrataatskorps; magistrataatskap

magnanimidade (*f.*) — grootmoedigheid

magnânimo, -ma — grootmoedig

magnate (*m., f.*) — magnaat, geldman

magnésia (*f.*) — magnesia

magnésio (*m.*) — magnesium

magnete (*m.*) — magneet

magnético, -ca — magneties

magnetismo (*m.*) — magnetisme; (*fig.*) aantrekkingskrag

magnetização (*f.*) — magnetisering

magnetizar — om te magnetiseer

magnificação (*f.*) — verheerliking, opheffing

magnificar — om te verheerlik

magnificência (*f.*) — prag, luister

magnificante — luisterryk, pragtig

magnífico, -ca — manjifiek

magnitude (*f.*) — grootte, omvang

magnólia (*f.*) — magnolia

mago (*m.*) — townenaar, magiër; **os reis**

magos — die drie Wysies uit die Ooste

mágoa (*f.*) — leed, kommer

magoar — om seer te maak, te kwets;

magoar-se — om jou te kwel

magote (*m.*) — klomp, bondel

magreza (*f.*) — maerheid

magricela (*m., f.*) — maer persoon

magriço, -ça, magrizela — maer, skraal

magro, -ra — maer; **jantar** (*m.*) **de magro** — vleislose maaltyd; **salário** (*m.*) **magro** — karige salaris

maí nato (*m.*) (*Moç.*) — manlike bediende vir was en stryk

Maio (*m.*) — Mei

maio (*m.*) (*Bras.*) — swempak vir dames; vleespak

maionese (*f.*) — mayonnaise

maior — groter; mondig, meerderjarig; (*mus.*) majeur; **os nossos maiores** — ons voorouers, voorsate; **por motivo de força maior** — weens omstandighede buite (ons/my) beheer

maioral (*m.*) — plaasvoorman; **maioral do rebanho** — leier, voorbok

maioria (*f.*) — meerderheid

maioridade (*f.*) — meerderjarigheid

mais — meer; anders, behalwe; (*subst.*)

(*m.*) res; **além do mais** — daarbenevens; **mais hoje, mais amanhã** — een van die mooi dae; **sem mais nem mais/sem mais nem menos** — summier; **ser o/a mais que tudo de alguém** — om iemand se hartsbeminde te wees; **que mais?** — wat nog?

mais (*m.*) — mielie (groot soort)

maísen (*f.*) — mielieblom

maísculo, -la — hoofletter; (*subst.*) (*f.*) hoofletter

majestade (*f.*) — majesteit, statigheid

majestático, -ca — regerings-; majestueus

majestoso, -sa — majestueus

majongue (*m.*) — majong(spel)

major (*m.*) — majoor

mal (*m.*) — euwel, kwaad; **mal de Pott** — Pott se siekte, ruggraattering; **do mal o menos** — van twee kwade die minste kies; **por mal dos seus pecados** — as straf vir sy sonde; **por meu mal** — tot my nadeel; **levar a mal** — om aanstoot te neem; **para grandes males, grandes remédios** — groot euwels verg drastiese maatreëls

mal — sleg; **ele faz o trabalho mal** — hy doen die werk sleg; **ele mal sabe ler** — hy kan skaars lees; **mal chegou, nomearam-no director** — pas aangekom, is hy tot direkteur benoem; **mal por mal** — as ons moet kies tussen twee euwels, dan liever die bekende; **não faz mal** — dit maak nie saak nie

mala (*f.*) — tas, koffer; **mala de bagagens/do carro** — bagasiebak; **mala de mão** — handsak; **mala diplomática** — diplomatieke sak

malabar — van die Malabarkus; (*subst.*) inwoner van die Malabarkus; (*m.*) taal van dié streek

malabarismo (*m.*) — goëlyary; (*fig.*) kansvattery, opportuniste

malabarista (*m., f.*) — goëlaar, goëlkunstenaar; (*fig.*) kansvatter, opportunist

mal-acabado, -da — sleg afgewerk; swak gebou (van persoon)

mal-aconselhado, -da — onberade, onverstandig

mal-afortunado, -da — ongelukkig

málaga (*m.*) — malaga(wyn)

mal-agradecido, -da — ondankbaar

malaguenha (*f.*) — Spaanse dans uit Malaga

malagueta (*f.*) — rooirissie

malaio, -ia — Maleis; (*subst.*) Maleier; (*m.*) Maleis (taal)

mal-amanhado, -da — sleg geklee; sleg gedoen

malandraço (*m.*) — leegleër, boemelaar

malandragem (*f.*) — groep boemelaars/skelms; skurkestreek

malandrar — om te boemel, te slampamper

malandrice (*f.*) — skurkestreek, skelmstuk

malandrim (*m.*) — niksnuts

malandro (*m.*) — skelm, vabond

mala-posta (*f.*) — poskoets

malaquite (*f.*) — malagiet

malar (*m.*) — wangbeen

malária (*f.*) — malaria

mal-assombrado, -da — getoor; **casa** (*f.*)

mal-assombrada — spookhuis

mal-aventurado, -da — ongelukkig

mal-avindo, -da — slaags

mal-avinhado, -da — dronkkwaad

malbaratar — om te verspil, te verkwis

malbarato (*m.*) — verliesverkoop; **fazer malbarato de alguém** — om iemand te verkleineer

malcasado, -da — ongelukkig getroud; getroud benede jou stand

malcheiroso, -sa — onwelriekend, stinkend

malcomido, -da — ondervoed

malcontente — ontevrede

malcriadez (*f.*) (*coll.*) — ongepoetstheid

malcriado, -da — ongepoets

maldade (*f.*) — slegtigheid, gemeenheid

maldição (*f.*) — vloek, vervloeking

maldito, -ta — vervloek; (*attr.*) vervlakste

maldizente (*m.*) — kwaadprater

maldizer — om te vervloek; om te (be)laster; om te vloek

maldoso, -sa — gemeen

maleabilidade (*f.*) — smeebaarheid; plooibaarheid

maleável — smeebaar; plooibaar

maledicência (*f.*) — kwaadpraterij

mal-educado, -da — ongemanierd

malefício (*m.*) — skade, kwaad; bose ban

maléfico, -ca — skadelik, boos

maleiro (*m.*) — kofferfabrikant

maleita (*f.*) — moeraskoors

mal-encarado, -da — nors, onvriendelik

mal-entendido (*m.*) — misverstand

mal-entrouxado, -da — slordig geklee

mal-estar (*m.*) — ongesteldheid

maleta (*f.*) — koffertjie, tassie

malevolência (*f.*) — kwaadgesindheid, vyandigheid; kwaadwilligheid

malevolente, malévol, -la — kwaadgesind, vyandig; kwaadwillig

malfadado, -da — ongelukkig, gedoem

malfalante — kwaadsprekend; ongeartiku-leer(d)

malfazejo, -ja — kwaadgesind, kwaadwillig

malfazer — om kwaad te doen; om skade te berokken

malfeito, -ta — sleg gedoen/gemaak; mis-maak

malfeitor (*m.*) — misdadiger, booswig

malga (*f.*) — kommetjie

malgaxe — van Madagaskar, Malgassies; (*subst.*) inwoner van Madagaskar

malha (*f.*) — brei(stee); maas; leer (in kous); **cota de malha** (*f.*) — pantserhemp; **passar pela malha** — om deur die net te glip

malha (*f.*) — kol, vlek

malha (f.) — dors; (fig.) loesing
 malha (f.) — gooiskyf
 malhadiço, -ça — gewoonde aan lyfstraf
 malhado, -da — gedors; gehamer
 malhado, -da — gevlek
 malhão (m.) — Portugese volksdans
 malhar — om te hamer; om te dors; om 'n loesing te gee
 malhete (m.) — tapvoeg; taphamer
 malho (m.) — voorhamer
 malhõ (m.) — swempak vir dames; vlees-pak
 mal-humorado, -da — sleggehumeur(d)
 malicia (f.) — arglistigheid; sarkasme
 malicioso, -sa — malisiesus, arglistig; sarkasties
 malignidade (f.) — boosaardigheid; kwaadaardigheid
 maligno, -na — boosaardig; kwaadaardig; espírito (m.) maligno — bose gees
 má-língua (m., f.) — skindertong
 mal-intencionado, -da — met voorbedagte rade, met kwade bedoelings
 malmequer (m.) — gousblom
 malnascido, -da — onder 'n bose ster gebore; van lae afkoms
 malgrado, -da — misluk; vroeggestorwe
 malograr — om te vernietig, skipbreuk te laat ly
 malogro (m.) — mislukking
 malote (m.) — koffertjie, tassie
 malparado, -da — haglik, kritiek
 mal-passado, -da — halfgaar
 malquerença (f.) — kwaadwilligheid
 malquerente — kwaadwillig
 malquistar — om (iemand) op te maak (teen)
 malquisto, -ta — gehaat
 malsão, -sã — ongesond, sieklik
 malsim (m.) — verklikker, polisiepioen; slegte mens
 malsinação (f.) — verklikking
 malsoante — wanklinkend, dissonant
 malsofrido, -da — ongelukkig
 Malta (f.) — Malta
 malta (f.) — arbeiders; bende; andar à malta — om rond te swerf
 maltês, -tesa — Maltees, Malteser-; (subst.) Malteser; (m.) Maltees (taal)
 maltês (m.) — trekarbeider; swerwer
 maltesaria (f.), maltesia (f.) — trop trekarbeiders
 maltose (f.) — maltose, moutsuiker
 maltrapido, -da, maltrapilho, -lha — ver-toing, in vodde
 maltratar — om te mishandel
 malucar — om onsinighede te begaan
 maluco, -ca — mal, gek; (subst.) gek

maluqueira (f.) — gekheid
 maluquice (f.) — dwaasheid
 malva (f.) — kesieblaar; ser filho das malvas — om 'n optelkind/vondeling te wees
 malvadez (f.) — wreedheid, grusaamheid
 malvado, -da — wreed, grusaam; (subst.) (m.) booswig
 malva-rosa (f.) — stokroos
 malvasia (f.) — malvesy, soet Griekse wyn
 malvisto, -ta — verdag, ongewens
 mama (f.) — bors; criança (f.) de mama — suigeling
 mamã (f.) — mammie
 mamadeira (f.) — bababottel
 mamãe (f.) (Bras.) — mammie
 mamalhudo, -da (coll.) — met groot borste, fris
 mamão (m.) — papaja
 mamão (m.) — sogende diertjie
 mamar — om te suig
 mamário, -ia — soog-, melk-
 mamarracho (m.) — swak skildery
 mamífero (m.) — soogdier
 mamilo (m.) — tepel
 maminha (f.) (Bras.) — vide: mama
 mamoeiro (m.) — papajaboom
 mamona (f.) (Bras.) — kasteroliesaad
 mamote (m.) (Bras.) — ongespeende kalfie
 mamparra (f.) — maat, vriend; maters; (Moc.) mamparra, dommerik
 mamudo, -da — met groot borste
 mamute (m.) — mammoet
 mana (f.) (coll.) — sus, sussie
 maná (m.) — manna
 manada (f.) — trop beeste
 manajeiro (m.) — plaasvoorman
 manancial (m.) — bron
 manápula (f.) (coll.) — hamhande
 manar — om uit te stroom, uit te straal; om te ontstaan; om voort te bring
 mancar — om mank te loop
 manceba (f.) — minnares
 mancebia (f.) — saamleef (van ongehudes)
 mancebo (m.) — jongman
 mancha (f.) — vlek, vuil kol
 manchado, -da — gevlek; (fig.) bevek
 manchar — om te vlek; (fig.) om te bevek
 mancheia (f.) — handvol
 manchete (f.) — banieropskrif
 manchu — Mantsjoerys; (subst.) Mantsjoeryer
 Manchúria (f.) — Mantsjoerye
 manco, -ca — lam, verlam; (fig.) gebrek-kig
 mancomunação (f.) — geheime samespanning

mancomunar — om onderhands saam te span

mandachuva (*m.*) — grootkop

mandado (*m.*) — bevel; lasbrief; (*adj.*) gestuur; (*fig*) gediensig, onderdanig; **mandado de intimação** — dagvaarding; **mandado de prisão** — arresbevel

mandamento (*m.*) — gebod

mandante (*m., f.*) — bevelvoerder, persoon in beheer

mandão (*m.*) — baasspeler

mandar — om te beveel; om te stuur;

mandar ao diabo — om te verwens;

mandei-lhe uma bala — ek het op hom geskiet

mandarete (*m.*) — loopjonge

mandarim (*m.*) — mandaryn

mandatário (*m.*) — ontvanger van opdrag, mandataris

mandato (*m.*) — ampstermyn; opdrag; mandaat

mandibula (*f.*) — onderkaak; mandibel

mandibular — kaak-, mandibel-

mandinga (*f.*) — toorkuns, hekserij

mandingar — om te toor

mandingueiro (*m.*) — towenaar, toordokter; (*f.*) heks, townenares

mandioca (*f.*) — maniok, broodwortel

mando (*m.*) — gesag; bevel

mandolim (*m.*) — mandolien

mandolinista (*m., f.*) — mandolienspeler

mandrágora (*f.*) — alruin, mandragora

mândria (*f.*) — luiheid, nalatigheid

mandrião (*m.*) — lui aard; (*adj.*) lui

mandriar — om leeg te lê, te slampamper

mandriice (*f.*) — luiheid, nalatigheid

mandril (*f.*) — boorklem; draaibankkop; tandpriet

mandril (*m.*) — mandril(bobbejaan)

mandubi (*m.*) — grondboontjie

manducar (*coll.*) — om te kou, te eet

mané (*m.*) (*Bras.*) — mamparra, bobbejaan (*fig.*)

manear — om te hanteer

manéavel — hanteerbaar

maneo (*m.*) — hantering

maneira (*f.*) — manier, wyse; styl; (*pl.*) maniere; **à maneira de** — soos; **de maneira nenhuma** — geensins; **de maneira que** — sodat

maneirismo (*m.*) — maniërisme, gekunsteldheid

maneiro, -ra — hanteerbaar; draagbaar

maneiroso, -sa — goedgemanierd

manejar — om te hanteer

manejo (*m.*) — hantering; bestuur; rykskool

manequim (*m.*) — kleremaakstersmodel,

anatomiemodel; (*Bras.*) mannekyn; modepop; winkelpop

maneta — afarm-, eenarmig

manga (*f.*) — mou; (*mech.*) naafbus; **manga de incandescência** — gloeikousie; **manga de povo** — groep mense; **manga de vidro** — lampglas; **em mangas de camisa** — in hempsmoue; **não ter pano para mangas** — om geen speelruimte te hê nie (*fig.*)

manga (*f.*) — veselperske, mango

manga (*f.*) (*Bras.*) — beeskamp

mangação (*f.*) (*coll.*) — gekskeerdery; **só por mangação** — net vir die grap

mangal (*m.*) — mangoboord; mangrove-moeras

manganés (*m.*), **manganês** (*m.*) — mangaan

manganésico, -ca — mangaan-

mangar — om grappe te maak, die gek te skeer

mangona (*f.*) (*coll.*) — luiheid

mangueira (*f.*) — mangoboom

mangueira (*f.*) — tuinslang, waterslang

mangueiral (*m.*) — mangoboord

mangueiro (*m.*) (*Bras.*) — beeskraal

manguito (*m.*) — oormou; obsene gebaar met die voorarm

mangusta (*f.*), **mangusto** (*m.*) — muishond

manha (*f.*) — lis, sluheid; (*Bras.*) gekerm;

cavalo (*m.*) **com manhas** — bedorwe perd

manhã (*f.*) — oggend; (*fig.*) begin

manhãzinha (*f.*) — dagbreek

manhoso, -sa — listig, slu; (*Bras.*) kermend

mania (*f.*) — manie, gier; **mania da perseguição** — vervolgingswaansin

maníaco (*m.*) — maniak; kranksinnige

maníatar — om vas te bind; (*fig.*) om aan bande te lê

manicômio (*m.*) — malhuis

manicura (*f.*) — manikuur, manikuris

manietar — vide: **maníatar**

manifestação (*f.*) — manifestasie, betuiging; betoging; **manifestação cultural** — kulturele geleentheid

manifestante (*m., f.*) — betoger

manifestar — om te manifesteer, te openbaar; om te betoog; **manifestar-se** — om te verskyn

manifesto (*m.*) — manifes; doeaneverklaring

manifesto, -ta — duidelik, openbaar, klaarblyklik

manigância (*f.*) — set

manilha (*f.*) — armband; rioolpyp

manilha (*f.*) — manillatabak

maninelo (*m.*) — nar, hanswors

maninho, -nha — onbebou, bar

manipanso (*m.*) — negerafgod; diksak
manipulação (*f.*) — manipulasie
manipulador (*m.*) — hanteerder, manipuleerder; telegraafsleutel
manipular — om te manipuleer, te hanteer
manipulo (*m.*) — handvol; handvatsel;
 Romeinse leërafdeling, manipel
manita (*f.*) (*coll.*) — handjie
manivela (*f.*) — slinger
manja (*f.*) (*Bras.*) — ete; aan-aan (kinderspeletjie)
manjar (*m.*) — delikatesse; nagereg; voedsel (*fig.*), spyse (*fig.*)
manjedora (*f.*), **manjedoura** (*f.*) — krip
manjeriço (*m.*), **manjerico** (*m.*) — basielkruid
manjerona (*f.*) — marjolein
mano (*m.*) (*coll.*) — boet, boetie
mano (*f.*) (*obs.*) — hand; **mano a mano** — beurtelings
manobra (*f.*) — maneuver
manobrar — om te manœuvreer
manómetro (*m.*) — manometer
manopla (*f.*) — ysterhandskoen
manqueira (*f.*) — mankheid; (*fig.*) verborge swakheid
manquejar — om mank te loop; om gebrekkig te wees
mansão (*f.*) — herehuis
mansarda (*f.*) — armoedige woning; dakkamer
mansarrão, -rona — hondmak; gedwee
mansidão (*f.*) — sagmoedigheid; makheid
manso, -sa — mak; minsaam; **pinheiro** (*m.*) **manso/amoreira** (*f.*) **mansa** — gekultiveerde denneboom / moerbeiboom;
manso de coração — sagmoedig; **de manso** — stilweg
manta (*f.*) — kombers; nekdoek; tjalie;
manta (da sela) — saalkleedjie; **manta de retalhos** — lappiesdeken; **manta de toucinho** — reep spek; **pintar a manta** — om 'n lawaai op te skop
manteiga (*f.*) — botter; **manteiga derretida** (*Bras.*) (*fig.*) (*coll.*) — huilbalie; **dar manteiga a alguém** (*coll.*) — om iemand heuning om die mond te smeer
mantigoso, -sa — vetterig, botteragtig
manteigueira (*f.*) — botterpot
manteigueiro (*m.*) — botterboer, botterhandelaar; (*adj.*) (*coll.*) kruiperig
mantel (*m.*) — altaarkleed, tafeldoek
manutenção (*f.*) — onderhoud; onderhouds-tceiae
manter — om te handhaaf, in stand te hou, te onderhou; **manter a palavra** — om woord te hou; **manter-se** — om te bly

mantéu (*m.*) — monniksmantel
mantéudo, -da — onderhou; **mulher** (*f.*) **mantéuda** — bywyf
mantilha (*f.*) — mantilla
mantimento (*m.*) — voedsel, voedselvoor-raad; onderhoud
manto (*m.*) — mantel, gewaad; **sob o manto da honestidade** — onder die dek-mantel van eerlikheid
manual — hande-, hand-; (*subst.*) (*m.*) handboek
manucura (*f.*), **manucuro** (*m.*) — manikuur
manuelino, -na — m.b.t. koning Manuel I
manufatura (*f.*) — vervaardiging
manufaturar — om te vervaardig
manufatura (*f.*), **manufaturar** (*Bras.*) — vide: **manufatura, manufaturar**
manuscrever — om met die hand te skryf
manuscrito, -ta — handgeskrewe, in handskrif; (*subst.*) (*m.*) handskrip, handskrif
manusear — om te hanteer
manutenção (*f.*) — onderhoud; handhawing
mão (*f.*) — hand; **carro** (*m.*) **de mão** — kruiwa; **carro** (*m.*) **de segunda mão** — tweedehandse kar; **rua** (*f.*) **de mão única** — eenrigtingstraat; **dar uma mão** — om 'n handjie by te sit; **deitar mão a** — om besit te neem van; om te vat; **estar à mão** — om byderhand te wees; **estar com as mãos na massa** (*fig.*) — om besig te wees; **estar de mãos atadas** — om nie in staat te wees nie; **falar com o coração nas mãos** — om uit die hart te praat; **fazer mão baixa** — om te steel; **ir à mão de alguém** — om iemand teë te gaan; **lavar daí as mãos** — om jou hande daarvan te was (*fig.*); **meter os pés pelas mãos** — om verward te wees; **meter/pôr mãos à obra** — om hand aan die ploeg te slaan; **não ter mãos a medir** — om jou hande vol te hê (*fig.*); **pedir a mão de** — om 'n huweliksaan-soek te rig aan; **ser mãos rotas** — om 'n ope hand te hê; **ter a mão leve** — om altyd oorgehaal te wees (om te slaan); **ter entre mãos** — om besig te wees met; **vir à mão de alguém** — om met iemand saam te stem; **à mão armada** — met geweld; **contra a mão** — teen die verkeer, teen die stroom; **em primeira mão** — eerstehands
mão-cheia (*f.*) — handvol
mão-de-obra (*f.*) — arbeid; arbeiders, arbeidsmag
maometano, -na **maomético, -ca** — Mohammedaans; (*subst.*) Mohammedaan
mãozudo, -da (*coll.*) — met hamhande
mapa (*m.*) — landkaart; grafiek

mapa-múndi (*m.*) — wêreldkaart
maquero (*m.*) — baardraer
maqueta (*f.*), **maquete** (*f.*) — model
maquia (*f.*) — (*fig.*) (*coll.*) geld; (*obs.*) skepel
maquiavélico, **-ca** — machiavellisties
maquiavelismo (*m.*) — machiavellisme; gewetenloosheid, sluheid
maquilagem (*f.*), **maquilhagem** (*f.*) — grimering, opmaak
maquilar, **maquilhar** — om te grimeer, op te maak
máquina (*f.*) — masjien; **máquina de calcular** — rekenmasjien; **máquina de costura** — naaimasjien; **máquina de escrever** — tikmasjien; **máquina fotográfica** — foto-apparaat; **máquinas de teatro** — verhoogapparaatuur
maquinação (*f.*) — konkelary
maquinador (*m.*) — konkelaar, knoeier
maquinal — masjinaal, werktuiglik
maquinar — om te bewerkstellig; om te broei oor; **maquinar uma intriga** — om 'n komplot te smee; **o autor maquinou o enredo do seu romance** — die skrywer het die intrige van sy roman lank oordink
maquinaria (*f.*) — masjinerie
maquineta (*m.*) — masjientjie
maquinismo (*m.*) — meganisme; masjinerie (*fig.*)
maquinista (*m.*, *f.*) — masjinis, bestuurder; verhoogbestuurder
mar (*m.*) — see; **alto mar** — oop see; **braço de mar** — see-inham; **deitar carga ao mar** (*fig.*) — om op te bring, te kots; **homem ao mar!** — man oorboord!; **nem tanto ao mar nem tanto à terra** — bewandel die middeweg
marabu (*m.*), **marabuto** (*m.*) — maraboe; maraboet
Maracanã (*m.*) — Rio de Janeiro se sokkerstadion; soort papegaa
maracujá (*m.*) — grenadella
maracujazeiro (*m.*) (*Bras.*) — grenadella-plant
marafona (*f.*) — snol
marajá (*m.*) — maharaja
maranhão (*m.*) — leuen, groot lieg
maranhense — van die Brasiliaanse staat Maranhão
marasmo (*m.*) — marasmus; apatie
marasquino (*m.*) — maraschino, maraskyn
marau (*m.*) (*coll.*) — skelm
maravalhas (*f. pl.*) — skaafsel; bagatelle, nietigheid
maravilha (*f.*) — wonder, wonderwerk; à **maravilha/às mil maravilhas** — wonder-

lik, uitstekend
maravilhar — om te verwonder, te verbaas; **maravilhar-se** — om jou te verstom
maravilhoso, **-sa** — wonderlik, wonderbaarlik; (*subst.*) (*m.*) wonderbaarlike
marca (*f.*) — merk; handelsmerk; stempel; **cozinheiro** (*m.*) **de marca** — uitstekende kok; **patife** (*m.*) **de marca** — verbrande skurk; **peessoa** (*f.*) **de marca** — gedistingeerde persoon; **não chegar à marca** — om nie die paal te haal nie; **ter a marca de** — om die stempel te dra van; **ultrapassar as marcas** — om die perke te oorskry
marcação (*f.*) — merk; brandmerking; **marcação de lugar/bilhete** — bespreking van sitplek/kaartjie; **marcação da cena** — toneelmarkering
marçagão (*m.*) (*coll.*) — gure weer (in Maart)
marçano (*m.*) — leerjonge; debutant
marcante — markant, opvallend
marcar — om te merk, te stempel; **marcar o gado** — om vee te brandmerk; **marcar hora para** — om 'n afspraak te maak met; **marcar lugar/bilhete** — om sitplekke/kaartjies te bespreek; **marcar uma peça de teatro** — om toneelposisies te markeer; **marcar passo!** — markeer die pas!
marcassite (*f.*) — markasiet
marcenaria (*f.*) — skrynwerk; skrynwerkerswinkel
marceneiro (*m.*) — skrynwerker
marcescência (*f.*) (*poet.*) — verwelking
marcescente (*poet.*) — verwelkend
marcescível — verwelkbaar; kortstondig
marcha (*f.*) — mars; **fazer marcha à ré** — om agteruit te vaar; (*Bras.*) om te tru; **fazer marcha atrás** — om te tru
marchante (*m.*) — veehandelaar
marchar — om te marsjeer; om vlot te verloop; **frente, marche!** — voorwaarts, mars!
marchetado, **-da** — ingelê (met ivoor, hout); (*fig.*) besaai
marchetar — om (met ivoor, hout) in te lê
marchetaria (*f.*) — inlegwerk
marcial — krygshaftig, marsiaal
marco (*m.*) — grensbaken; mylpaal
marco (*m.*) — mark (Duitse geldeenheid)
Março (*m.*) — Maart
marcofilia (*f.*) — studie van posstempels
maré (*f.*) — gety; **maré baixa** — eb, laagwater; **maré cheia** — vloed, hoogwater; **estar de boa/má maré** — om in 'n goeie/slegte bui te wees; **remar contra a maré** — om teen die stroom te roei;

estamos em maré de rosas — alles verloop glad vir ons
mareação (f.) — seevaart; **gente** (f.) **de mareação** (obs.) — skeepslui
mareagem (f.) — seevaart; takelwerk
mareante (m.) — seevaarder
marear — om die see te bevaar; **agulha** (f.) **de marear** — kompasnaald; **carta** (f.) **de marear** — seekaart; **marear as velas/o barco** — om seile te hys/boot te stuur
marechal (m.) — maarskalk
marejar — om op te wel; as **lágrimas marejam-lhe os olhos** — sy oë swem in transe
maremoto (m.) — vloedgolf
maresia (f.) — slegte reuk van seeslik
marfado, -da — vererg
marfar — om te vererg, woedend te maak
marfim (m.) — dentine, tandbeen; ivoor; **deixar correr o marfim** — om sake hulle gang te laat gaan
marga (f.) — leem, mergel
margar — om met mergel te bemes
margarida (f.) — madeliefie
margarina (f.) — margarien
margarita (f.) — egte pêrel; pêreloester; margariet
margem (f.) — oewer; kantlyn; rand; **deitar/lançar/pôr à margem** — om tersyde te skuif; **pôr-se à margem** — om jou eenkant te hou; **não tenho margem para tantas despesas** — ek kan nie vir sulke uitgawes voorsiening maak nie
marginal — marginaal, rand-, kant-; (subst.) verskoppeling (van die samelewing)
marginar — om te soom (fig.); om van 'n kantlyn te voorsien
margoso, -sa — leem-, leemagtig
margueira (f.) — leemgroef
margueiro (m.) — leemgrawer
marialva — tradisiebewus; (subst.) (m.) swierbol, pierwaaier
marianismo (m.) — Mariaverering
mariano, -na — Maria-
maribondo (m.) (Bras.) — perdeby
maricas (m.) — verwyfde man, meisieagtige seun
marido (m.) — eggenoot, man
marimba (f.) — marimba
marimbar — om marimba te speel; **marimbar-se** (fig.) (coll.) — om jou nie te steur aan
marimbondo (m.) (Bras.) — perdeby
marinha (f.) — vloot, marine; seenskap; **marinha de guerra** — krygsmarine, vloot; **marinha mercante** — handelsvloot
marinhagem (f.) — skeepsbemanning
marinharia (f.) — seelui

marinheiro (m.) — matroos; seeman; **marinheiro de água doce** — onervare seeman
marinho, -nha, **marino**, -na — marine-, see-
marinismo (m.) — marinisme, letterkundige gekunsteldheid
mariola (m., f.) — vabond; (obs.) loopjonge
marionete (f.) — marionet
mariposa (f.) — mot, vlinder
mariquice (f.) — verwyfde houding
marisco (m.) — skulpvis; (pl.) seekos
marital — huweliks-; **vida** (f.) **marital** — getroude lewe
marítimo, -ma — maritiem, see-, seevaart-; (subst.) (m.) seeman; **linha** (f.) **marítima** — seeverbinding
marmanjo (m.) (coll.) — lummel
marmelada (f.) — kweperkonfyt
marmeleiro (m.) — kweperboom
marmelo (m.) — kweper
marmita (f.) — kastrol; blikkantien
mármore (m.) — marmer
marmóreo, -ea — marmer-, marmeragtig; (fig.) hard, gevoelloos
marnota (f.) — terrein blootgestel aan oorstroming; kunsmatige soutpan
marnoteiro (m.), **marnoto** (m.) — soutpanwerker
marosca (f.) (coll.) — skelmstuk
marotagem (f.) — bende
maroteira (f.) — streek; skurkery
maroto (m.) — rakker, karnallie
marquês (m.) — markies, markgraaf
marquesa (f.) — markiesin; leuningsofa; (med.) ondersoektafel; (Bras.) afdak
marquesado (m.) — markisaat
marquesinha (f.) — sonsambreel
marquesinho (m.) (coll.) — tandestokkie
marquisa (f.), **marquise** (f.) (Bras.) — stadionafdak; vensterbalkon, glasbalkon
marrã (f.) — gespeende soggie
marrada (f.) — stoot (met horings)
marrafa (f.) — paadjie (in hare); haarlok
marralhar — om koppig vol te hou
marralheiro, -ra — halsstarrig, koppig; slu
marralhice (f.) — koppigheid; sluhheid; **acaba com a marralhice** — hou op met neul
marrana (f.) — boggel
marrano (m.) — gedoopte Jood of Arabier wat in die geheim die ou geloof aanhang; (fig.) skurk
marrão (m.) — gespeende varkie
marrar — om te stoot (met horings)
marrecá (f.) — eend; boggel; boggelrug
marreco (m.) — eend; boggelrug
marreta (f.) — voorhamertjie

marretada (f.) — hamerslag
marrom (Bras.) — kastaiingbruin
marroquin (m.) — marokyn(leer)
marroquino, -na — Marokkaans; (subst.) Marokkaan
marshlês, -lhesa — van Marseilles; **Marselhesa** (f.) — Marseillaise, Franse volkslied
marsupial — buideldraend, buidel-; os **marsupiais** — die buideldiere
marta (f.) — marter
Marte (m.) — Mars
martelada (f.) — hamerhou
martelar — om te hamer, in te slaan; (fig.) om in te hamer
martelo (m.) — hamer; hamerhaai; a **martelo** — onder druk
martelo-pilão (m.) — stoomhamer
mártir (m., f.) — martelaar, martelares
martirio (m.) — marteldood; (fig.) marteling
martirizar — om te martel, te folter
marujada (f.) — spul matrose
marujo (m.) — matroos
marulhar — om te suis, te druis
marulheiro, -ra — druisend, suisend
marulho (m.) — gedruis, gesuis; (fig.) warboel
marxismo (m.) — marxisme
marxista (m., f.) — marxis; (adj.) marxisties
mas — maar
mas — dit/hulle aan/vir my
maskar — om te kou; **fumo** (m.) **de mascar** — pruimtabak; **goma** (f.) **de mascar** (Bras.) — kougom
máscara (f.) — masker; fantasiekostuum; gemaskerde persoon; **baile** (m.) **de máscara** — gemaskerde bal
maskarada (f.) — maskerade
maskarado, -da — gemasker(d), vermom
maskarar — om te masker, te vermom; om te verberg
maskarilba (f.) — halfmasker
maskarra (f.) — klad, vuil kol, vlek
maskarrar — om (met roet) te besmeer, vuil te smeer
maskate (m.) — venter, smous
maskavado, -da — ongeraffineer(d); (fig.) onsuier; (Moç.) (subst.) (m.) Kleurling; **açucar** (m.) **maskavado** — bruinsuiker
maskavar — om (suiker) te sorteer; (fig.) om af te water; om te vervals; **maskavar uma língua** — om 'n taal te vermink
maskote (f.) — gelukbringer
masculinidade (f.) — manlikheid
masculinizar — om te vermanlik
masculino, -na — manlik

másculo, -la — viriel, fors
masmorra (f.) — kerker
massa (f.) — massa; deeg; pasta; (coll.) geld; **sopa** (f.) **de massa** — noedelsop; **massa cinzenta** — grysstof, brein; **massa folhada** — blaardeeg; **falar às massas** — om die menigte toe te spreek
massacrar — om te vermoor, te slag
massacre (m.) — slagting, bloedbad
massagem (f.) — massering, massage
massagista (m., f.) — masseur, masseuse
masseira (f.) — kneebak, kneeskottel
masteru (m.) (naut.) — marssteng
mastigação (f.) — kou, koubeweging
mastigar — om te kou; om te herkou (fig.); **mastigar palavras** — om te mompel; **mastigar sabedoria** — om geleerdheid te vertoon
mastim (m.) — boelhond; polisieman, bloedhond (fig.)
mastodonte (m.) — mastodon, voorwêreldlike olifant; draak (fig.)
mastreção (f.) — bemasting
mastrear — om te bemas
mastro (m.) — mas; **mastro de carga** — laaiboom
mata (f.) — woud, bos; **mata virgem** — oerwoud
mata-bicbo (m.) (coll.) — vroeë doppie/drankie; (Moç. en Ang.) ontbyt; footjie
mata-borrão (m.) — kladpapier
mata-burro (m.) (Bras.) — motorhek, veekeerder
mata-cavalo, a... — halsoorkop
mataco (m.) — aars
matadoiro (m.), **matadouro** (m.) — slagpale
matador (m.) — matador; **com todos os matadores** — met alle benodighede/toebehore
matagal (m.) — digte bos
matalotagem (f.) — padkos, proviand
matalote (m.) — matroos; maat, kameraad
mata-moiros (m.), **mata-mouros** (m.) — grootprater, kammaheld; tradisionele komiese teaterfiguur
mata-mosquito (m.) (Bras.) — muskietbestryder
matança (f.) — slagting, bloedbad; a **matança dos inocentes** — Kindermoord van Herodes
matar — om dood te maak; **comer/trabalhar a matar** — om jou dood te eet/te werk; **ficar a matar** — om perfek te pas; **matar o bicho** (coll.) — om 'n vroeë drankie/ontbyt te neem; **matar o bicho do ouvido a alguém** — om iemand te

verpes; **matar a fome/sede** — om jou honger te stil/dors te les
mata-ratos (*m.*) — rottegif; (*coll.*) slegte wyn/tabak
mata-sete (*m.*) (*coll.*) — kammaheld
mate (*m.*) — skaakmat
mate (*m.*) — mate-tee
mate — mat, dof, glansloos
matemática (*f.*) — wiskunde
matemático, -ca — matematies, wiskundig; (*subst.*) wiskundige, matematikus
matéria (*f.*) — materie, stof; materiaal; onderwerp, vak; **em matéria de literatura** — wat die letterkunde betref; **entrar na matéria** — om by die saak te kom
material — materieel, stoflik; (*subst.*) (*m.*) materiaal; gereedskap
materialismo (*m.*) — materialisme
materialista (*m., f.*) — materialis; (*adj.*) materialisties
materialização (*f.*) — verskyning, beligaming
materializar — om te materialiseer, te be-
 liggaam
matéria-prima (*f.*) — grondstof
maternal — moederlik, moeder-; **escola** (*f.*) **maternal** — kleuterskool
maternidade (*f.*) — moederskap; kraam-
 inrigting; moederlikheid; (*coll.*) swan-
 gerskap
materno, -na — moeder-; **língua** (*f.*) **ma-
 terna** — moedertaal; **avós** (*m. pl.*) **ma-
 ternos** — grootouers aan moederskant
matias (*f.*) (*coll.*) — domkop, pampoenkop
matizar (*Moç., Ang.*) — om met modder
 te pleister
matilha (*f.*) — hondetrop
matinal — oggend-
matinar — om vroeg op te staan
matinas (*f. pl.*) — oggendgebed; **às mati-
 nas** — vroeg in die oggend
matiz (*m.*) — kleurskakering, nuanse
matizar — om te kleur, te skakeer; om te
 nuanseer
mato (*m.*) — veld, bosveld; **bicho** (*m.*) **de
 mato** — eenspaaiër, alleenloper
matraca (*f.*) — ratel (instrument)
matreiro, -ra — slim, listig, skerpsinnig;
touro (*m.*) **matreiro** — bul wat reeds
 aan stiergevegte deelgeneem het
matriarca (*f.*) — stammoeder, aartsmoeder
matriarcado (*m.*) — matriargaat
matricária (*f.*) — moederkruid, koorskruid
matricida (*m., f.*) — moedermoordenaar,
 moedermoordenares
matricídio (*m.*) — moedermoord
matricula (*f.*) — inskrywing; registrasie-
 nommer, nommerplaat; registrasiegeld

matricular — om in te skryf (as leerling/
 student)
matrimonial — huweliks-
matrimoniar — om in die huwelik uit te
 gee; **matrimoniar-se** — om in die huwe-
 lik te tree
matrimónio (*m.*) — huwelik
matriz (*f.*) — matrys; baarmoeder; (*Bras.*)
 hoofkantoor; (*adj.*) moeder-; **matriz pre-
 dial** — waardasielys
matroca, à ... — los en vas
matrona (*f.*) — waardige dame
matula (*f.*) (*coll.*) — bende
matulagem (*f.*) — leegleërbende
matulão (*m.*) — leegleër
maturação (*f.*) — ryping, veroudering (wyn)
maturar — om te laat verouder (wyn)
maturidade (*f.*) — rypheid, volwassenheid
matusalém (*m.*) (*coll.*) — Metusalem
matutação (*f.*) — peinsing
matutar — om te peins
matutino, -na — oggend-; wat vroeg op-
 staan; (*subst.*) (*m.*) oggendblad; **estrela**
(f.) **matutina** — môrester
matuto, -ta — ingedagte, droomverlore;
(Bras.) boers
mau, má — sleg; **desculpa** (*f.*) **de mau pa-
 gador** — swak verskoning; **mau génio**
(m.) — humeurigheid; **fazer má cara** —
 om afkeer te toon; **ter má cabeça** — om
 'n warkop te wees; **à má cara** — op 'n
 onaangename manier; **fala no mau** (**e
 aparelha o pau**) — praat van die duiwel
 (dan trap jy op sy stert); **mau!** — auk!
mau-olhado (*m.*) — bese oog
mausoléu (*m.*) — mausoleum, praalgraf
maviosidade (*f.*) — lieflikheid, lief tallig-
 heid
mavioso, -sa — lieflik, lief tallig
maxila (*f.*) — kaak
maxilar — kakebeen-, kaak-
máxima (*f.*) — maksime, spreuk; grond-
 stelling
máximo, -ma — hoogste, grootste; (*subst.*)
(m.) maksimum
maxixe (*m.*) (*Bras.*) — soort agurkie; Bra-
 siliaanse dans
mazanza (*Bras.*) — traag, afgestomp
mazela (*f.*) — seer; klad (*fig.*)
mazelar — om seer te maak; om te beklad
mazelento, -ta — vol sere, sieklik
mazombo (*m.*) (*Bras.*) — blanke in Brasi-
 lië gebore; (*adj.*) droefgeestig
mazurga (*f.*) — mazurka
me — my, aan/vir my
mcã — vide: **meão**
meada (*f.*) — string; (*fig.*) verwikkeling,

intrige; **achar o fio da meada** — om 'n oplossing te vind
meado (*m.*) — helfte; **nos meados de Outubro/da semana/do século/do ano** — teen die middel van Oktober/die week/die eeu/die jaar
mealheiro (*m.*) — spaarbussie
meandro (*m.*) — meander, kronkeling; (*fig.*) intrige; **nos meandros da Ásia** — diep in Asië; **nos meandros da política** — in die kronkelgange van die politiek
meão, meã — gemiddeld, middelmatig; middelmatig gebou
mecânica (*f.*) — meganika
mecânico, -ca — meganies; (*subst.*) (*m.*) werktuigkundige
mecanismo (*m.*) — meganisme
mecanização (*f.*) — meganisering
mecanizar — om te meganiseer
meças (*f. pl.*) — vergelyking; **pedir meças** — om nie bang te wees vir vergelyking nie
mecenas (*m.*) — beskermheer van die kunste
mecenato (*m.*) — beskermheerskap, patroonaat
mecha (*f.*) — lont; pit (van lamp); **mecha de cabelo** — krul; **aguentar a mecha** — om uit te hou; **a toda a mecha** — soos blits; **é mais cara a mecha que o sebo** — die kool is die sous nie werd nie
sueco (*m.*) (*coll.*) — ou, vent
meda (*f.*) — mied
medalha (*f.*) — medalje; **o reverso da medalha** (*fig.*) — die keersy van die saak
medalhão (*m.*) — medaljon
medalheiro (*m.*) — medaljesnyer
média (*f.*) — gemiddelde; (*Bras.*) wit koffie
mediação (*f.*) — bemiddeling, tussenkoms
mediador (*m.*) — bemiddelaar; Middelaar
mediana (*f.*) — mediaan, swaartelyn; mediaan, middelwaarde
medianeiro (*m.*) — bemiddelaar, middelaar
mediana (*f.*) — middelmatigheid; middelklas
mediano, -na — gemiddeld, middelmatig; mediaan-
mediante — deur middel van
mediar — om te bemiddel, as bemiddelaar op te tree
mediato, -ta — middellik, onregstreeks
medicação (*f.*), **medicamentação** (*f.*) — medikasie, geneeskundige behandeling, toediening van geneesmiddels
medicamentar — om geneeskundig te behandel
medicamento (*m.*) — medisyne
medicamentoso, -sa — geneeskragtig

medição (*f.*) — meting
medicar — om geneeskundig te behandel
medicastro (*m.*) — perdedokter, kwaksalwer
medicina (*f.*) — geneeskunde, medisyn; **medicina legal** — geregtelike geneeskunde, regsgeneeskunde
medicinal — medisinaal, geneeskragtig, geneeskundig
médico (*m.*) — dokter, arts; (*adj.*) medies
medico-cirurgião (*m.*) — snydokter, chirurg
médico-legal — regsgeneeskundig
médico-legista (*m.*) — geregtelike geneesheer (staatspatoloog)
médico-parteiro (*m.*) — verloskundige
médico-veterinário (*m.*) — veearts
medida (*f.*) — maat; maatreël, stap; **medida de comprimento** — lengtemaat; **medida de peso** — gewigsmaat; **medida de superfície** — vlaktemaat; **medida de volume** — inhoudsmaat; **dar boa medida de si** — om goeie rekenskap van jouself te gee; **encher as medidas** — om aan die verwagtinge te voldoen; om die maat vol te maak; **fazer à medida** — om volgens maat te maak; **passar das medidas** — om die verwagtinge te oortref; om die perke te oorskry; **tomar medidas** — om stappe te doen; om maatreëls te tref; **à medida de** — in ooreenstemming met; **à medida que** — na gelang; **na medida em que** — in soverre
medieval, medievo, -va — Middeleeus
medievista (*m., f.*) — kenner van die Middeleeue
médio, -ia — middelmatig, gemiddeld; (*subst.*) (*m.*) skakel; **Idade** (*f.*) **Média** — Middeleeue
mediocre — middelmatig; onbeduidend
mediocridade (*f.*) — middelmatigheid
medir — om te meet; **medir alguém de alto a baixo** — om iemand te takseer; **medir as palavras** — om jou woorde te weeg; **não ter mãos a medir** — om jou hande vol te hê (*fig.*); **medir-se com alguém** — om kragte te meet
meditabundo, -da — diep in gedagte
meditação (*f.*) — meditasie, bepeinsing
meditar — om te mediteer, te bepeins; om te peins
meditativo, -va — peinsend, nadenkend
Mediterrâneo (*m.*) — Middellandse See; (*adj.*) Mediterreens
médium (*m.*) — medium
medo (*m.*) — angs, vrees; **estar com medo/ter medo** — om bang te wees; **fazer/meter medo** — om bang te maak, met angs te bevang

medonho, -nha — vreesaanjaend, skrikwekend

medrar — om te groei

medronheiro (m.) — aarbeiboom

medronho (m.) — vrug van die aarbeiboom

medroso, -sa — kleinmoedig, angstig

medula (f.) — murg; (*fig.*) kern

medular — murg-, murgagtig

medusa (f.) — seekwal

meeiro, -ra — geregtig op die helfte; **he-rança (f.)** meeira — helfte van boedel; **bens (m. pl.)** meeiros — helfte van besit

mefistofélico, -ca — mefistofelies, duiwels

megalítico, -ca — megalities

megálico (m.) — megaliet

megalomania (f.) — megalomanie, grootheidswaan(sin)

megalómano, -na — grootheidswaansinnig
megera (f.) — helleveeg

meia (f.) — kous; **ponto (m.) de meia** — koussteek; **fazer meia** — om te brei

meia-idade (f.) — middeljare

meia-lua (f.) — halfmaan

meia-luz (f.) — halfdonker

meia-noite (f.) — middernag

meias, a ... — vyftig-vyftig, om die helfte

meia-tigela (f.) (fig.) — beuselagtigheid;
poeta (m.)/médico (m.) de meia-tigela — onbeduidende digter/arts

meia-tinta (f.) — halfskadu

meia-volta (f.) — regsomkeer

meigo, -ga — teer, liefderik

meiguice (f.) — teerheid, liefderikheid;
(*pl.*) liefdevolle gebare/woorde

meio, -ia — half; **meia hora (f.)** — halfuur; **meias palavras (f. pl.)** — halwe woorde, ontwykende woorde; **meio termo (m.)** — middeweg; **viver paredes**

meias com alguém — om langs iemand te woon; **a meia voz** — saggies; **meio por meio** — om die helfte

meio (m.) — middel; omgewing, milieu; **falta (f.) de meios** — gebrek aan fondse; **lei (f.) de meios** — begrotingswet; **meios de vida** — lewensonderhoud; **sair do seu**

meio — om jou sosiale milieu te verlaat; **não há meio de o convencer** — daar is geen manier om hom te oortuig nie; **no meio de** — te midde van; in die middel van; **por meio de** — deur middel van

meio-corpo (m.) — halflyf

meio-dia (m.) — middag; suide; **trabalhar**

meio-dia — om halfdag te werk

meio-fio (m.) — randsteen, rand van sy-paadjie

meio-irmão (m.) — halfbroer

meio-morto, -ta — halfdood

meio-sangue (m.) — halfbloed

meio-soprano (m.) — mezzosopraan

meirinho (m.) (obs.) — soort balju

mel (m.) — heuning; **lua de mel (f.)** — wittebroodsdae; **favo (m.) de mel** — heuningkoek; **cair como a sopa no mel** — om goed te pas te kom; **dar mel pe-**

los beijos — om heuning om die mond te smeer

melaço (m.) — melasse

melado, -da (Bras.) — heuning-, heuningsoet; (*subst.*) (*m.*) (*Bras.*) melasse

melancia (f.) — waatlemoen; **calar a melancia** — om 'n blokkie uit 'n waatlemoen te sny

melancolia (f.) — melancholie, swaarmoedigheid

melancólico, -ca — melancholies, swaar-moedig

melão (m.) — spanspek; **calar o melão** — om 'n blokkie uit 'n spanspek te sny

melar — om met heuning te versoet/te besmeer; om taai te word

melena (f.) — krul, haarlok

melga (f.) — muskiet

melhor — beter; **levar a melhor** — om die beste daarvan af te kom; **tanto melhor** — des te beter

melhoramento (m.) — verbetering

melhorar — om te verbeter; om beter te word; **quem empresta não melhora** — ver van jou goed, naby jou skade

melhoras (f. pl.) — beterskap; **desejar as melhoras** — om beterskap toe te wens

melhoria (f.) — verbetering, verhoging

mélia (f.) — Kaapse sering

meliante (m.) — skurk, vabond, mismaak-sel

melifluo, -ua — heuningsoet (*fig.*), stro-perig (*fig.*)

melindrar — om aanstoot te gee; **melin-drar-se** — om aanstoot te neem

melindre (m.) — liggeraaktheid

melindroso, -sa — delikaat; liggeraak

meloal (m.) — spanspekland

melodia (f.) — melodie, wysie; kunslied

melódica (f.) — melodika

melódico, -ca — melodies, melodie-

melodioso, -sa — melodieus, welluidend

melodista (m., f.) — liederkomponis

melodrama (m.) — melodrama

melodramático, -ca — melodramaties

melopeia (f.) — eentonige sang/voordrag; weerkende melodiese struktuur

meloso, -sa — heuningsoet; taai

melro (m.) — swartvoël

membrana (f.) — membraan, vlies

membranoso, -sa — vliesagtig, vlieserig

membro (*m.*) — lid, lidmaat; (*anat.*) lede-maat
memorando, **-da** — herdenkingswaardig; (*subst.*) (*m.*) memorandum
memorar — om in herinnering te roep; om te herdenk
memorável — gedenkwaardig
memória (*f.*) — geheue; herinnering; gedenkteken, gedenksteen; memorandum, nota; (*pl.*) lewensherinnerings
memorial (*m.*) — gedenkskrif
memoriar — om neer te skryf, te memo-reer
memorizar — om te memoriseer
menagem (*f.*) — huisarres; **prestar mena-gem** (*obs.*) — om te huldig; **torre** (*f.*) **de menagem** — donjon, hoofftoring van kasteel
menção (*f.*) — melding; **menção honrosa** — eervolle vermelding
mencionar — om te vermeld
mendeliano, **-na** — van Mendel
mendicante — bedel-; **ordens** (*f. pl.*) **men-dicantes** — bedelorde
mendicidade (*f.*) — bedelary; armoede
mendigar — om te bedel
mendigo (*m.*) — bedelaar
mendubi (*m.*), **mendubim** (*m.*) — grond-boontjie
menear — om te skud; om te swaai; **me-near as armas** — om wapens te hanteer
meneio (*m.*) — swaai-beweging, skud; (*fig.*) maneuver, listige handelswyse
menestrel (*m.*) — minnesanger
menina (*f.*) — meisie; „nonnie”; ongetrou-de jong dame; **Menina** — Mej.; **menina do olho** — pupil; (*fig.*) oogappel
meninada (*f.*) — spul kinders
menineiro, **-ra** — jeugdig
meninge (*f.*) — harsingvlies
meningite (*f.*) — meningitis, harsingvlies-ontsteking
meninice (*f.*) — kinderjare
menino (*m.*) — seun; „basie”; **menino de coro** — koorknaap; **Menino Jesus** — Jesuskind
menir (*m.*) — menhir, druïdiese suil
menisco (*f.*) — meniskus
menopausa (*f.*) — menopause
menor — kleiner; minderjarig; (*mus.*) mi-neur; **receber ordens** (*f. pl.*) **menores** — om die laer priesterattribuut te ontvang
menoridade (*f.*) — minderjarigheid
menos — behalwe; minder; **menos mal** — nie sleg nie; **a menos que** — tensy; **ao/pelo menos** — ten minste; **em menos de** — in minder as; **mais ou menos** — min of meer; **mais dia, menos dia** —

enige oomblik; **não era para menos** — soos verwag kon word; **sem mais nem menos** — sonder meer
menoscabar — om gering te skat; om af-breuk te doen aan
menoscabo (*m.*) — geringskatting, afbreuk
menosprezar — om te onderskat; om gering te ag
menosprezo (*m.*) — geringskatting; onder-skatting
mensagem (*m.*) — bode, boodskapper; (*fig.*) voorbode
mensagem (*f.*) — boodskap
mensal — maandeliks
mensalidade (*f.*) — maandelikse toelae; maandelikse paalement
mensário (*m.*) — maandblad
menstruação (*f.*) — menstruasie
menstrual — menstrueel
mênstruo (*m.*) — maandstonde
mensurabilidade (*f.*) — meetbaarheid
mensuração (*f.*) — meting (antropometrie)
mensurar — om te meet, te bepaal
mensurável — meetbaar, bepaalbaar
menta (*f.*) — kruisement
mental — verstandelik, geestelik, geeste(s); **cálculo** (*m.*) **mental** — hoofreken
mentalidade (*f.*) — mentaliteit, geestesge-steldheid
mente (*f.*) — verstand; gemoed; **ter em mente** — om in gedagte te hou; **de má mente** — onwillig; met slegte bedoelings
mentecapto, **-ta** — swaksinnig; mal, gek
mentir — om te lieg
mentira (*f.*) — leuen; **mentira piedosa** — noodleuen
mentirada (*f.*), **mentirola** (*f.*) — wit leuen-tjie
mentiroso, **-sa** — leuenagtig; (*subst.*) leue-naar
mento (*m.*) — ken
mentol (*m.*) — mentol
mentolado, **-da** — wat mentol bevat
mentor (*m.*) — mentor, leidsman, raad-gewer
menu (*m.*) — spyskaart
mercadejar — om handel te dryf, te smous
mercado (*m.*) — mark
mercador (*m.*) — marskramer; handelaar; **fazer ouvidos de mercador** — om jou doof te hou
mercadoria (*f.*) — handelsware, goedere; **porta** (*f.*) **de embarque de mercadorias** — laaieur, luik
mercancia (*f.*) — handelsware
mercanciar — om handel te dryf
mercante (*m.*) — handelaar; **marinha** (*f.*) **mercante** — handelsvloot

mercantil — handels-, koop-
mercantilismo (*m.*) — merkantilisme
mercár — om aan te koop, handel te dryf met
mercê (*f.*) — genade; *estar à mercê de* — om uitgelewer te wees aan; **Vossa Mercê** (*obs.*) — U Hoogheid
mercearia (*f.*) — kruidenierswinkel; (*pl.*) kruideniersware
merceiro (*m.*) — kruidenier
mercenário (*m.*) — huurling, huursoldaat; (*adj.*) huur-; (*fig.*) baatsugtig
mercúrio (*m.*) — kwiksilver
Mercurio (*m.*) — Mercurius
merda (*f.*) (*coll.*) — menslike ekskrement; (*exclam.*) kak
merecedor, -ra — verdienstelik; *ele é merecedor de grande elogio* — hy verdien groot lof
merecer — om te verdien, werd te wees; *bem merecer da igreja/pátria* — om jou verdienstelik te maak vir die kerk/vaderland
merecido, -da — verdien(d)
mercimento (*m.*) — verdienstelikheid
merencório, -ia — melancholies, droefgeestig
merenda (*f.*) — snoepery, snoepgereggie, happie
merendar — om 'n happie te eet
merendeira (*f.*) — kosblik
merendeiro (*m.*) — piekniekmandjie; (*adj.*) lief vir snoeperye
merengue (*m.*) — meringue, skuimpie
meretíssimo, -ma — vide: **meritíssimo**
meretricio, -ia — hoeragtig, ontugtig, hoeremeretriz (*f.*) — hoer
mergulhador (*m.*) — duiker, paddaman
mergulhão (*m.*) — algemene naam vir duikervoëls (swartduikertjie, bleshoender)
mergulhar — om te duik, te plons; om in die water te steek
mergulho (*m.*) — duik, plons
meridiano (*m.*) — lengtesirkel; (*adj.*) meridiaan-, meridionaal; (*fig.*) helder
meridional — meridionaal, suidelik; (*subst.*) (*m.*) Suid-Europeër
merino — merino-; (*subst.*) (*m.*) merino-skaap
meritíssimo, -ma — baie verdienstelik; **meritíssimo juiz** — Edelaagbare
mérito (*m.*) — verdienstelikheid, verdienste, meriete; **homem** (*m.*) *de mérito* — verdienstelike man
meritório, -ia — lofwaardig, verdienstelik
merluza (*f.*) — stokvis
mero, -ra — blote, pure

merovingio, -ia — Merowingies; (*subst.*) Merowinger
mês (*m.*) — maand
mesa (*f.*) — tafel; *boa/má mesa* — goeie/slegte kos; *mesa de cabeceira* — bedtafel; *mesa farta* — goedvoorsiene tafel; *mesa redonda* — tafelronde, paneeldiskussie; *tênis de mesa* — tafeltennis; *levantar a mesa* — om die tafel af te dek; *pôr a mesa* — om die tafel te dek; *pôr-se à mesa* — om aan tafel te gaan sit, aan te sit
mesada (*f.*) — maandelikse toelae
mescla (*f.*) — mengelmoes; mengsel; mengelgaring
mesclado, -da — gemeng
mesclar — om te meng, te vermeng; *mesclar-se* — om te meng, om te gaan met
meseta (*f.*) — hoogland, tafelland
mesmo, -ma — dieselfde; self; *agora mesmo* — dadelik; *ao mesmo tempo* — terselfdertyd; *hoje mesmo* — vandag nog; *mesmo assim* — desnieteenstaande; *por isso mesmo* — daarom; *ele é mesmo doente/rico/inteligente* — hy is werklik siek/ryk/intelligent; *mesmo doente, ele foi trabalhar* — alhoewel hy siek was, het hy gaan werk
mesnada (*f.*) (*obs.*) — huurtroepe
mesocárpico (*m.*), **mesocarpio** (*m.*) — mesokarp
mesoderma (*f.*), **mesoderme** (*f.*) — middel-huid, mesoderme
mesolítico, -ca — mesolities, uit die Middeleeu
Mesopotâmia (*f.*) — Mesopotamië, Tweestroomland
mesopotâmio, -ia — Mesopotamies; (*subst.*) Mesopotamiër
mesozóico, -ca — mesosoïes; (*subst.*) Mesosoïkum
mesquinha (*f.*), **mesquinhez** (*f.*) — klein-sieligheid; suinigheid
mesquinho, -nha — (*obs.*) ongelukkig; *casa* (*f.*) *mesquinha* — armsalige huisie; *homem* (*m.*) *mesquinho* — suinige, geniepsige, gemene, kleingeestige man
mesquita (*f.*) — moskee
messalina (*f.*) (*fig.*) — vrou met baie minnaars
messe (*f.*) — oes
messe (*f.*) — menasie
messiânico, -ca — Messiaans
messianismo (*m.*) — Messianisme
Messias (*m.*) — Messias
mesteiral (*m.*) (*obs.*) — ambagsman, handwerker
mester (*m.*) — ambag, beroep

mestiçagem (*f.*) — verbastering
mestiçar-se — om te verbaster
mestiço, -ça — halfbloed-; (*subst.*) halfbloed, mesties, kleurling
mestra (*f.*) — meesteres; onderwyseres
mestre (*m.*) — meester, onderwyser; voorman
mestre-de-cerimónias (*m.*) — seremoniemeester
mestre-de-leme (*m.*) — stuurman
mestre-de-obras (*m.*) — bouwvoorman
mestre-de-pesca (*m.*) — baasvisserman
mestre-escola (*m.*) — skoolmeester, onderwyser
mestre-sala (*m.*) — seremoniemeester; lirturg
mestria (*f.*) — meesterskap; **cantiga** (*f.*) **de mestria** — lied gebou volgens die reëls van die Meestersangers
mesura (*f.*) — kniebuiging
mesurado, -da (*obs.*) — omsigtig, respekvol, matig
measureiro, -ra — slaafs, onderdanig
mesurice (*f.*) — voetval; onderdanigheid
meta (*f.*) — eindstreep; eindpunt; doel
metabolismo (*m.*) — metabolisme, stofwisseling
metade (*f.*) — helfte; **fazer coisas por metade** — om dinge half te doen
metafísica (*f.*) — metafisika, leer van die bonatuurlike
metafísico, -ca — metafisies, bosinnelik
metáfora (*f.*) — metafoor, oordragtelike uitdrukking
metafórico, -ca — metafories, oordragtelik
metal (*m.*) — metaal; (*mus.*) (*pl.*) koper (instrumente); **o vil metal** (*fig.*) — Mammon
metálico, -ca — metaalagtig, metaal-; metallick
metalífero, -ra — metaalhoudend
metalização (*f.*) — metallisering
metallizar — om te metalliseer
metalóide (*m.*) — metalloïed
metalurgia (*f.*) — metallurgie
metalúrgico, -ca — metallurgies
metamórfico, -ca (*geol.*) — metamorf
metamorfismo (*m.*) (*geol.*) — metamorfisme
metamorfose (*f.*) — metamorfose, gedaantewisseling
metamorfosear — om te metamorfosier, van gedaante te laat verander; **metamorfosear-se** — om van gedaante te verander
metano (*m.*) — metaan
metástase (*f.*) — metastase
metatarso (*m.*) — middelvoet

metátese (*f.*) — metatesis, letteromsetting
metedico, -ça — bemoeisiek
metempsicose (*f.*) — sielsverhuising, metempsicose
meteórico, -ca — meteories, meteor-
meteorito (*m.*) — meteoriet, meteorsteen
meteoro (*m.*) — meteor; lugverskynsel
meteorologia (*f.*) — meteorologie, weerkunde
meteorológico, -ca — meteorologies, weer-, weerkundig
meteorologista (*m., f.*) — meteoroloog, weerkundige
meter — om in te sit, in te steek; **meter água** — om te lek; **meter o bedelho em** (*coll.*) — om jou neus te steek in; **meter na cabeça** — om in die geheue te prent, om in te prent; **meter em cena** — om die regie waar te neem; **meter no coração** — om op die hart te dra; **meter dó** — om meegevoel te wek; **meter as mãos no fogo por alguém** — om in te staan vir iemand; **meter medo** — om te verskrik; **meter os pés pelas mãos** — om totaal verward te wees; **meter a ridiculo** — om belaglik te maak; **meter o Rossio na rua da Bitesga** (*coll.*) — om die onmoontlike te probeer doen; **meter a saque** — om te plunder; **meter a tormentos** — om te pynig; **meter-se** — om te gaan, te staan, te sit; **meter-se com alguém** — om iemand uit te tart; **meter-se a caminho** — om te loop; **meter-se em camisa de onze varas** — om in die pekel te beland; **meter-se à cara** — om aandag te probeer trek; **meter-se em cavalarias altas** (*coll.*) — om dik te doen; **meter-se consigo** — om jou terug te trek; **meter-se em fofas/danças** — om iets gewaagds te doen; **meter-se em maus lençóis** — om in die sop te beland; **meter-se a médico/professor de dança** — om die beroep van arts/dansonderwyser te volg; **meter-se em negócios** — om 'n handelsaak te open; **não saber onde se meter** — om nie te weet watter kant toe nie
meticulosidade (*f.*) — nougesetheid, puntenigerigheid
meticuloso, -sa — nougeset, puntenerig
metileno (*f.*) — houtgees, houtalkohol
metódico, -ca — metodies, stelselmatig
metodismo (*m.*) — Metodisme
metodista (*m., f.*) — Metodis; (*adj.*) Metodisties
método (*m.*) — metode; planmatigheid
metodologia (*f.*) — metodologie, metodiek
metodólogo (*m.*) — metodiekdeskundige

metonimia (*f.*) — metonimie
metonímico, -ca — metonimies
metragem (*f.*) — lengte (in meters); **filme** (*m.*) **de curta metragem**; — voorprent;
filme de longa metragem — hoofprent
metralha (*f.*) — skroot
metralhador (*m.*) — masjiengeweurskut
metralhadora (*f.*) — maspiengeweer
metralhar — om (met masjiengeweevuur) te bestook
métrica (*f.*) — versleer, metriek
métrico, -ca — metries; **sistema** (*m.*) **métrico** — metrieke stelsel
metrificação (*f.*) — versbou; metrisering
metrificar — om verse te skryf
metro (*m.*) — versmaat, metrum; **meter**
metro (*m.*) (*coll.*), **metrô** (*m.*) (*Bras.*) — moltrein
metrônomo (*m.*) — metronoom
metrópole (*f.*) — metropool, moederstad, wêreldstad; moederland
metropolitana (*m.*) — metropoliet
metropolitano, -na — metropolitaans; wêreldstad; (*subst.*) (*m.*) moltrein
meu — my; myne
mexer — om te roer; **mexer céu e terra** — om hemel en aarde te beweeg; **ele não pode mexer as pernas** — hy kan nie sy bene beweeg nie; **mexer-se** — om te roer, te beweeg
mexérica (*f.*) (*Bras.*) — nartjie
mexericar — om te konkel, stories te dra
mexerico (*m.*) — skindery; gekonkel
mexeriqueiro (*m.*) — skinderbek, konkelaar; (*adj.*) skinderend, nuuskierig
mexicano, -na — Mexikaans; (*subst.*) Mexikaan
mexido, -da — geroer; (*fig.*) rusteloos; **ovo** (*m.*) **mexido** — roereier
mexilhão, -lhona — bemoeisiek, lastig
mexilhão (*m.*) — mossel
mezena (*f.*) — besaansel
mezinha (*f.*) — boereraat
mi (*m.*) (*mus.*) — E
miadela (*f.*), **miado** (*m.*) — miaau, gemiaau
miar — om te miaau
miasma (*m.*) — miasma, smetstof
miau (*m.*) (*coll.*) — miaau
mica (*f.*) — mika
micado (*m.*) — mikado, Japannese keisers-titel
mico (*m.*) — Brasiliaanse apie
micose (*f.*) — swamsiekte
microbial, microbiano, -na — mikrobies
micróbio (*m.*) — mikrobe
microbiologia (*f.*) — mikrobiologie
microcosmo (*m.*) — mikrokosmos
microfone (*m.*) — mikrofoon

microorganismo (*m.*) — mikroörganisme
microscópico, -ca — mikroskopies, mikroskoop-
microscópio (*m.*) — mikroskoop
mictório (*m.*) — urinoir, „fluitplek”
miga (*f.*) — stukkie brood; **sopa** (*f.*) **de migas** — broodsoep
migalha (*f.*), **migalho** (*m.*) — krummel;
migalha de gente — klein mensie
migar — om (kos) fyn te sny; om te krummel
migração (*f.*) — migrasie, trek
migratório, -ia — trek-
mija (*f.*) (*coll.*), **mijada** (*f.*) (*coll.*), **mija-dela** (*f.*) (*coll.*) — piepie
mijadeiro (*m.*) (*coll.*) — „fluitplek”
mija-mansinho (*m.*), **mija-manso** (*m.*) (*coll.*) — jakkals (*fig.*)
mijão (*m.*) (*coll.*) — bedpisser
mijar (*coll.*) — om te piepie
mijo (*m.*) (*coll.*) — piepie
mijoca (*f.*) (*coll.*) — skottelgoedwater (*fig.*)
mil — duisend
milagre (*m.*) — wasbeeld van liggaamsdeel wat wonderbaarlik genees is (in kerk ten toon gestel), wonder; **fazer milagres** — om wonder te verrig; **santos de casa não fazem milagres** — ’n profeet word nie in sy eie land geëer nie; **é um milagre ele estar vivo** — dit is ’n wonder dat hy nog leef
milagreiro, -ra — liggelowig; wonderdadig
milagroso, -sa — wonderbaarlik, mirakuleus
milanes, -nesa — Milanees; **bife** (*m.*) **à milanesa** — gepaneerde biefstuk
mildio (*m.*) — swamsiekte op wingerdstok
milenário, -ia — duisendjarig; oeroud, langdurig
milénio (*m.*) — millennium, tydperk van duisend jaar
milésimo, -ma — duisendste
mil-folhas (*f.*) — skilfertert
milha (*f.*) — myl
milhafre (*m.*) — wou, blouvalkie
milhal (*m.*) — mielieland
milhão (*m.*) — miljoen
milhar (*m.*) — duisendtal
milheiral (*m.*) — mielieland
milheiro (*m.*) — duisendtal
milho (*m.*) — melie; (*coll.*) geld
miliário, -ia — myl-; **marco** (*m.*) **miliário** — mylpaal
milícia (*f.*) — milisie, burgermag; **milícia celeste** — hemelse leërskare
miliciano, -na — milisie-; (*subst.*) (*m.*) burgermagreservie
miligrama (*m.*) — milligram

mililitro (*m.*) — milliliter
milímetro (*m.*) — millimeter
milionário (*m.*) — miljoenêr
millionésimo, **-ma** — miljoenste
militante — militant, strydlustig
militar — om te stry, te veg
militar — militêr, krygs-, oorlogs; (*subst.*) (*m.*) militêr, soldaat
militarismo (*m.*) — militarisme
militarista (*m., f.*) — militaris; (*adj.*) militaristies
militarizar — om militêr te organiseer
mim (*para/de/por/sobre mim*) — (vir/van deur/op) my
mimalho, **-lha** — vertroetel, verwen; (*subst.*) bedorwe kind
mimar — om te liefkoos, te vertroetel
mimeografar (*Bras.*) — om af te rol
mimeógrafo (*m.*) — afrolmasjien
mimese (*f.*) — mimese, nabootsing
metismo (*m.*) — metisme, kleuraanpassing
mimica (*f.*) — mimiek
mímico, **-ca** — mimies
mimo (*m.*) — geskenk; liefkosing; *esta rapariga é um mimo* (*coll.*) — hierdie meisie is lieflik
mimosa (*f.*) — mimosa
mimosear — om present te gee; om te liefkoos, te vertroetel
mimoso, **-sa** — dierbaar, oulik, gaaf
mina (*f.*) — myn; (land)myn; *ele é uma mina de sabedoria* — hy is 'n bron van kennis
minar — om te mineer, myne te lê; om te ondergrawe; as *drogas minam a saúde* — dwelmiddels ondermyn jou gesondheid
minarete (*m.*) — minaret
minaz (*poet.*) — dreigend
minzinho (*m.*) (*coll.*) — pinkie
mineiro (*m.*) — mynwerker; (*Bras.*) inwoner van die staat Minas Gerais; (*adj.*) myn-
mineração (*f.*) — mynwese
mineral (*m.*) — mineraal; (*adj.*) mineraal, mineraal-
mineralogia (*f.*) — mineralogie
mineralógico, **-ca** — mineralogies
mineralogista (*m., f.*) — mineraloog
minerar — om te myn, te ontgin
minério (*m.*) — erts
mingau (*m.*) (*Bras.*) — pap
mingua (*f.*) — gebrek; *ele morreu à mingua* — hy het in ellende gesterf; *à mingua de* — by gebrek aan
minguado, **-da** — hulpbehoewend; kort

minguante — afnemend; **quarto** (*m.*) **minguante** — laaste kwartier (maan)
minguar — om te krimp, af te neem
minha — my; myne
minhoca (*f.*) — erdwurm; wurmpie
minhoto, **-ta** — van die provinsie Minho; (*subst.*) inwoner van dié provinsie
miniatura (*f.*) — miniatuur
miniaturista (*m., f.*) — miniatuurskilder
minima (*f.*) (*mus.*) — halfnoot
mínimo, **-ma** — kleinste; (*subst.*) (*m.*) minimum; **dedo** (*m.*) **mínimo** — pinkie
ministerial — ministerieel; departementeel
ministério (*m.*) — ministerie, departement; kabinet; (*fig.*) amp, roeping; **Ministério Público** — (amp van die) staatsaanklaer
ministrar — om toe te dien; om te besorg
ministro (*m.*) — minister; **ministro da igreja** — dienaar van die kerk
minoria (*f.*) — minderheid
minoritário, **-ia** — minderheids-
minuano (*m.*) (*Bras.*) — suidwestewind
minúcia (*f.*) — besonderheid, detail; *gastar o tempo com minúcias* — om tyd met beuselagtighede te mors
minuciosidade (*f.*) — indringendheid, akkuraatheid
minucioso, **-sa** — indringend, akkuraat; **homem** (*m.*) **minucioso** — noulettende man
minudência (*f.*) — kleinigheid; noulettendheid
minuete (*m.*), **minueto** (*m.*) — menuet
minúsculo, **-la** — minuskul; (*subst.*) (*f.*) kleinletter
minuta (*f.*) — ontwerp, kladwerk
minuta (*f.*) (*Bras.*) — gereg op bestelling berei
minutador (*m.*) — opsteller (van konsep-brief)
minutar — om in konsep op te stel
minuto (*m.*) — minuut
miolera (*f.*) (*coll.*) — harsings; (*fig.*) brein
miolo (*m.*) — binnekant van brood; (*fig.*) kern; harsings; (*fig.*) brein; **fazer saltar os miolos** — om deur die kop te skiet; **ter miolo** (*coll.*) — om slim te wees
miope — bysiende, miopies; (*fig.*) kort-sigtig
miopia (*f.*) — bysiendheid, miopie; (*fig.*) kort-sigtigheid
miosótis (*f.*) — vergeet-my-nietjie
mira (*f.*) — korrel, mik; **linha** (*f.*) **de mira** — visierlyn; **ponto** (*m.*) **de mira** — mikpunt; **estar à mira** — om op die loer te lê; **ter em mira** (*fig.*) — om te mik na (*fig.*); **tomar mira** — om te mik na

mirabolante — vertonerig, uitspattig; *aventura* (f.) mirabolante — eskapade
 miraculoso, -sa — wonderbaarlik, wonderdadjig
 miradoiro (m.), miradouro (m.) — uitkykpunt, uitkyktoring
 miragem (f.) — lugspieëling; (fig.) illusie
 miramar (m.) — uitkykpunt oor die see
 mirante (m.) — uitkykpunt, uitkyktoring
 mirar — om aan te lê, te korrel; om aan te staar, aan te kyk
 miriada (f.), miriade (f.) — miriade, groot menigte
 miriápodes (m. pl.) — duisendpotiges
 mirificar — om verwondering te wek by
 mirífico, -ca — wonderlik, fantasties
 mirone (m.) (coll.) — toeskouer
 mirra (f.) — mirre
 mirar — om uit te teer, te kwyn; (fig.) om te verteer
 mirto (m.) — mirte
 misantropia (f.) — misantropie, mensehaat
 misantropo (m.) — misantroop, mensehater
 miscaro (m.) — sampioen
 miscelânea (f.) — mengelwerk; mengelmoes
 miscigenação (f.) — rassevermenging
 miserável — miserabel, ellendig; armsalig; (subst.) (m.) skurk, ellendeling
 miséria (f.) — ellende, armoede; misère; vrekligheid; *ele ganha uma miséria* — hy verdien 'n hongerloon; *este livro é uma miséria* — dit is 'n armsalige boek
 misericórdia (f.) — genade, erbarming; *golpe* (m.) *de misericórdia* — genadeslag; as *Misericórdias* — armetehuis; *Santa Casa da Misericórdia* — hospitaal vir behoeftiges; organisasie vir staatslotery
 misericordioso, -sa — genadig
 misero, -ra — arm, armsalig, ongelukkig
 misérrimo, -ma — uitsers ellendig/miserabel
 missa (f.) — mis (R.C.); *livro* (m.) *de missa* — misboek; *não saber da missa* — metade — om nie die hele storie te ken nie
 missal (m.) — misboek, missaal
 missanga (f.) — glaspêreltjie, kraletjie
 missão (f.) — missie, sending, opdrag
 misseiro, -ra — fanatiek kerkisties
 míssil (m.) — missiel, ballistiese vuurpyl
 missionar — om sendingwerk te doen (onder)
 missionário (m.) — sendeling
 missiva (f.) — skrywe
 mistela (f.) — brousel
 mister (m.) — beroep, ambag; *é mister examinar/ler/publicar o livro* — dit is noodsaaklik om die boek te ondersoek/

te lees/te publiseer; *faz-se mister* — dit word nodig
 misterio (m.) — geheim, raaisel; *os mistérios da Idade Média* — die misteriespele van die Middeleeue
 misterioso, -sa — misterieus, geheimsinnig, raaiselagtig
 mistica (f.) — mistiek
 misticismo (m.) — mistisisme
 mistico, -ca — misties; (subst.) (m.) mistikus
 mistificação (f.) — mistifikasie, misleiding
 mistificador (m.) — bedrieër
 mistificar — om te mistifiseer, te mislei
 misto, -ta — gemeng; (*Moç., Ang*) (subst.) kleurling
 mistura (f.) — mengsel
 misturar — om te meng; *misturar-se com* — om te meng met, om te gaan met
 mísula (f.) — ornamentele kraagsteen
 mitene (f.) — halfhandskoen
 mítico, -ca — mities, fabelagtig, fabel-
 mitigação (f.) — versagting, verligting
 mitigador, -ra — versagter
 mitigar — om te versag, te stil
 mito (m.) — mite
 mitologia (f.) — mitologie
 mitológico, -ca — mitologies
 mitologista (m., f.), mitólogo (m.) — mitoloog
 mitra (f.) — biskopsmus, myter; stuitjie (pluimvee)
 mitrado, -da — wat 'n myter dra; *uma cabeça mitrada* — biskop
 mitral — myter-, mytervormig
 mitrar — om tot biskop te wy
 mitridático, -ca — gifwerend
 mitridato (m.) — teengif
 miuçalha (f.) — bagatel, nietigheid
 miúde, a ... — dikwels
 miudeza (f.) — kleinheid; kleinigheid;
miudezas de galinha/coelho — binnegoed van hoender/konyn
 miúdo, -da — klein; (subst.) (m.) kind;
miudos de galinha/coelho — binnegoed van hoender/konyn
 mixordeiro (m.) — droogmaker (fig.)
 mixórdia (f.) (coll.) — deurmekaarspul; brousel
 mnemónica (f.) — mnemoniek, mnemoteg-niek
 mnemónico, -ca — mnemonies, mnemono-
 tegnies
 mo — dit vir/aan my
 mó (f.) — meulsteen
 mó (f.) — menigte, groot klomp
 moagem (f.) — maal; *fábrica* (f.) *de moagem* — meule

móbil — mobiel, beweeglik; (*subst.*) (*m.*) beweegrede
mobilador (*m.*) — meubileerder, binnehuysversierder
mobilar, mobilhar (*Bras.*), **mobiliar** (*Bras.*) — om te meubeleer
mobilía (*f.*) — meubels
mobiliário (*m.*) — meubelment; **bens** (*m. pl.*) **mobiliários** — roerende goed
mobilidade (*f.*) — mobiliteit, beweeglikheid
mobilização (*f.*) — mobilisasie
mobilizar — om te mobiliseer
mobilizável — mobiliseerbaar
moca (*f.*) (*coll.*) — knuppel
moca (*m.*) — mokka
moça (*f.*) — meisie; (*adj.*) (*attr.*) jong, (*pred.*) jonk
Moçambique (*m.*) — Mosambiek
mocambo (*m.*) (*Bras.*) — skuilplek vir drosterslawe
moção (*f.*) — beweging; mosie
moçárabe (*m., f.*) — Christen onder Arabiese heerskappy
mocetão (*m.*) — fris jong man
mochila (*f.*) — rugsak
mocho (*m.*) — uil; (*adj.*) onthoring; (*fig.*) bedruk
modidade (*f.*) — jeug, jeugjare
moço (*m.*) — seun, jongman; skeepsjonge; huisbediende; (*adj.*) (*attr.*) jong, (*pred.*) jonk
moçoila (*f.*) — meisie
mocotó (*m.*) (*Bras.*) — pootjies, kloutjies
moda (*f.*) — mode; **à moda de** — soos gebruiklik by/in; **passar de moda** — om uit die mode te raak
modalidade (*f.*) — manier, wyse
modelação (*f.*), **modelagem** (*f.*) — modelleering
modelador (*m.*) — modelleerder
modelar — om te modelleer; om vorm te gee; om te vorm na
modelar — model-, voorbeeldig
modelo (*m.*) — model; voorbeeld
moderação (*f.*) — matigheid, matiging
moderado, -da — gematig, matig
moderador, -ra, moderante — matigend
moderar — om te matig, te betuel
modernice (*f.*) — nuuttjie
modernidade (*f.*) — moderniteit, nuwerwetsheid
modernismo (*m.*) — modernisme
modernista — modernisties, nuwerwets; (*subst.*) modernis
modernização (*f.*) — modernisering
modernizar — om te moderniseer
moderno, -na — modern, modieus

modéstia (*f.*) — beskeidenheid
modesto, -ta — beskeie
modicidade (*f.*) — spaarsaamheid, billikheid
módico, -ca — billik, beskeie, spaarsaam
modificação (*f.*) — wysiging
modificador, -ra — wysigend
modificar — om te wysig; (*gram.*) om te bepaal
modismo (*m.*) — neologisme, nuwe woordgebruik
modista (*f.*) — kleremaakster; **modista de chapéus** — hoedemaakster
modo (*m.*) — manier, wyse; (*pl.*) maniere; **modo de pensar** — denkwyse; **modo de ser** — geaardheid; bestaansreg; **modo de vida** — leefwyse; **de modo a** (obter um diploma) — om ('n diploma te verworf); **de modo algum** — geensins; **de modo geral** — in die algemeen; **de modo que** — (so)dat, om; **de outro modo** — anders, andersins; **pelos modos** — soos dit blyk; **tenha modos!** — gedra jou!
modorra (*f.*) — vaakheid
modorrar — om vaak te voel; om te dut
modorrento, -ta — vaak, slaperig
modulação (*f.*) — modulasie
modulador (*m.*) — modulator, reguleerder
modular — om te moduleer
módulo (*m.*) — module, eenheid; modulus
moeda (*f.*) — munt; geld; **pagar na mesma moeda** — om in gelyke munt terug te betaal; **Casa (f.) da Moeda** — Munt
moedagem (*f.*) — geldmunting
moedeiro (*m.*) — munter
moedor, -ra — vervelig, lastig
moedura (*f.*) — maal
moela (*f.*) — koumaag, spiermaag
moer — om te maal; (*fig.*) om lastig te val; om te vermoei
mofa (*f.*) — spot
mofar — om te spot; om te bespot
mofar — om te muf
mofino, -na — ongelukkig; treurig; (*subst.*) (*m.*) rissiepit
mofo (*m.*) — muf, skimmel
mogno (*m.*), **mogono** (*m.*) — mahonie
moido, -da — gemaal; (*fig.*) gedaan
moimento (*m.*) — grafsteen, gedenkteken
moimento (*m.*) — uitputting
moinante (*m.*) — pretsoeker
moinha (*f.*) — kaf; (*coll.*) knaende pyn
moinho (*m.*) — meul; **moinho de água** — waterwiel, watermeul; **moinho de vento** — windpomp, windmeule; **levar a água ao seu moinho** — om water op jou meul te kry; **águas passadas não moem moinho** — met die water wat verby is,

sal jou meule nooit weer maal (Langenhoven)
moio (*m.*) — mud; vyf dosyn
moira (*f.*) — pekel, pekelvleis
moirama (*f.*) — Moorse/Mohammedaanse bevolking/lande
moirejar — om te swoeg
moiresco, -ca, moirisco, -ca — Moors, Mohammedaans
moiro, -ra — Moors; (*subst.*) Moor, Arabier; **ser um moiro de trabalho/trabalhar como um moiro** — om te swoeg
moisaico, -ca — Mosaïes
moita (*f.*) — struikgroep, pol; **eu a falar com ele e ele, moita!** — toe ek met hom praat, bly hy tjoepestil
moita-carrasco! — tjoepestil
mola (*f.*) — veer; **feixe de molas** (*m.*) — bladveer; **mola do elevador de balas** — magasynveer; **mola do gatilho** — snellerveer; **mola real** — dryfkrag, dryfveer; **mola da válvula** — klepveer; **ter pancada na mola** (*coll.*) — om van lotjie getik te wees
molambo (*m.*) (*Bras.*) — lap; (*fig.*) papbroek
molar — meul-, maal-; (**dente**) **molar** (*m.*) — maaltand
moldação (*f.*), **moldagem** (*f.*) — vorming, vormwerk
moldador (*m.*) — vormgieter, modelgieter
moldar — om te vorm, te fatsoeneer; om aan te pas (by)
molde (*m.*) — vorm; (*fig.*) voorbeeld; **molde de vestido** — rokpatroon; **ser de molde a** — om geskik te wees vir
moldura (*f.*) — raam
moldureiro (*m.*) — raammonteur
mole (*f.*) — groot hoeveelheid, massa; massiewe struktuur
mole — sag, pap
molecada (*f.*), **molecagem** (*f.*) — spul straatjongens/bediendes
molecar (*Bras.*) — om jou soos 'n straatjonge te gedra
molécula (*f.*) — molekueel
molecular — molekulêr
moleira (*f.*) — skedelpuitjie; **por sal na moleira** (*coll.*) — om te vererg; **ser duro da moleira** (*coll.*) — om bokant die ore toe te wees
moleiro (*m.*) — meulenaar
molenga, molengão, -gona — lui, pap
moleque (*m.*) — (*Moc.*) huisjong; (*Bras.*) rakker, bengel, straatjonge
molestar — om te molesteer; om lastig te val, te pla
moléstia (*f.*) — siekte, kwaal

molesto, -ta — lastig
moleza (*f.*) — sagtheid; papheid
molha (*f.*), **molhadela** (*f.*) — natmaak; **apanhar uma molha/molhadela** — om nat te reën; **dá uma molhadela na roupa** — maak 'n bietjie die wasgoed nat
molhar — om nat te maak, te benat; **quem anda à chuva molha-se** — as jy jou vinger in die vuur steek, brand jy (*fig.*); **molhar a palavra** (*coll.*) — om keel nat te maak; **molhar a sopa** (*coll.*) — om te slaan
molhe (*m.*) — breekwater, pier
molheira (*f.*) — souspotjie
molho (*m.*) — bos(sie); **molho de cenouras** — bossie wortels
molho (*m.*) — sous; **estar de molho** (*coll.*) — om ingeweek te word; (*fig.*) om bedlêend te wees; **pôr as barbas de molho** (*coll.*) — om te weet wat jou voor die deur staan; **pôr de molho** — om in te week
moliana (*f.*) (*coll.*) — teregwysing; **cantar a moliana a alguém** — om iemand die levieter voor te lees
moliceiro, -ra — wat seegras optel (vir bemesting)
molijo (*m.*) — seegras gebruik vir bemesting
molificação (*f.*) — weking
molificante — wekend
molificar — om sag te maak, te week; (*fig.*) om te versag
molinate (*m.*) — katrol; draaihek
molosso (*m.*) — boel(hond)
molusco (*m.*) — weekdier
momentâneo, -ea — oombliklik, momentaan
momento (*m.*) — moment, oomblik
momentoso, -sa — belangrik, gewigtig
momice (*f.*) — grimas
momo (*m.*) — mimiek; (*obs.*) satiriese klug; **rei momo** (*m.*) — karnavalkoning
mona (*f.*) — aapwyfie; **apanhar uma mona** (*coll.*) — om dronk te word
monacal — monniks-, klooster-
monada (*f.*) — monade
monarca (*m.*) — monarg, alleenheerser
monarquia (*f.*) — monargie
monárquico, -ca — monargies
monástico, -ca — monniks-, klooster-
monção (*f.*) — moeson
monco (*m.*) — neusslym; **monco de Perú** — 'bel van kalkoen; **ficar de monco caído** (*fig.*) (*coll.*) — om hangmond/bekaf te wees
monda (*f.*) — wied, skoffel
mondador (*m.*) — skoffelaar; skoffel(pik)

mondar — om te skoffel, te wied
monetário, -ia — monetêr
monge (m.) — monnik; **o hábito não faz o monge** — die vere maak nie die voël nie
mongol — Mongools; (*subst.*) Mongool
mongólico, -ca — Mongools
monhé (m., f.) (Moç.) — Indiese handelaar
monitor (m.) — prefek; monitor; (*zool.*) varaan, likkewaan
monja (f.) — non
mono (m.) — aap, bobbejaan
monocromo, -ma — monochroom, eenkleurig
monóculo (m.) — oogglas, monokel
monofásico, -ca — eenfasig
monogamia (f.) — monogamie
monografia (f.) — monografie
monograma (m.) — monogram
monolítico, -ca — monolities
monólito (m.) — monoliet
monologar — om alleenspraak te hou, met jouself te praat
monólogo (m.) — monoloog, alleenspraak
monomotor (m.) — eenmotorige vliegtuig
monopólio (m.) — monopolie
monopolização (f.) — monopolisering
monopolizar — om te monopoliseer
monossilábico, -ca — monosillabies, eenlettergrep
monossilabo (m.) — monosillabe, eenlettergrepe woord
monoteísmo (m.) — monoteïsme
monoteísta (m., f.) — monoteïs; (*adj.*) monoteïsties
monótipo (m.) — monotipe, setgietmasjien vir los letters
monotonia (f.) — eentonigheid, monotonie
monótono, -na — eentonig, monotoon
monovalente — monovalent, eenwaardig
monsieur (m.) — monseigneur, titel vir hoë geestelike (R.C.)
Monsr. — afkorting vir **monsieur**
monstera (f.) — geraamteplant
monstro (m.) — monstrum, ondiër; misgeboorte
monstruosidade (f.) — monstrositeit, wanstaltigheid; onding
monstruoso, -sa — monstreuus, monsteragtig
monta (f.) — totale bedrag; (*fig.*) waarde
monta-cargas (m.) — goederehyser
montada (f.) — rydier
montado (m.) — eikebos vir varkvoer
montado, -da — te perd, berede
montagem (f.) — montering; (*cine*) montasie; produksie, regie; **linha (f.) de mon-**

tagem — monteerband; **montagem fotográfica** — truc-fotografie
montanha (f.) — berg
montanha-russa (f.) — wipwaentjie, figuuragtbaan
montanheiro, -ra, montanhês, -nhesa — berg-; (*fig.*) agterlik; (*subst.*) bergbewoner
montanhoso, -sa — bergagtig
montante — stygend; (*subst.*) totale bedrag; **a montante** — stroomop
montão (m.) — hoop, stapel
montar — om perd te ry; om op te klim; om te monter; **botas (f. pl.) de montar** — rystewels; **montar à amazona** — om op die damesaal te ry; **montar a cavalo** — om perd te ry; **montar um diamante** — om 'n diamant te monter; **montar um filme** — om die montasie van 'n rolprent waar te neem; **montar a guarda** — om wag te staan; **montar uma loja/fábrica** — om 'n winkel/fabriek te open; **montar uma máquina** — om 'n masjien te monter; **montar uma revista/peça** — om 'n revue/toneelstuk op die verhoog te bring; **a despesa montou a mil escudos** — die uitgawe het duisend escudos beloop
montaria (f.) — jagveld; weermagsperde; (*Bras.*) rydier
monte (m.) — berg, koppie; hoop; **andar a monte** — om die hasepad te kies; **aos montes** — by die hope
monteador (m.) — grootwildjagter
montear — om (grootwild) te jag
monteiro (m.) — jagter; (*adj.*) jag-
montepio (m.) — onderlinge hulpskema
montês, -tesa — wild, berg-
montevideano, -na — van Montevideo
montículo (m.) — bult; hoop
montra (f.) — vertoonvenster, vertoonkas; wyserplaat
montureira (f.), monturo (m.) — mishoop, ashoop
monumental — monumentaal
monumento (m.) — monument
moqueca (f.) (Bras.) — stowegereg van vis
mor (obs.) — groter; **o mor problema** — die sentrale probleem
mora (f.) — vertraging; **juros de mora** — rente op agterstallige bedrae; **conceder/obter mora** — om uitstel te verleen/te verkry
morada (f.) — verblyfplek; **a última morada** — die laaste rusplek; **qual é a sua morada?** — waar bly u?
moradia (f.) — woning, huis
morador (m.) — bewoner, huurder

moral (*f.*) — moraal, sedeleer, (sede)les; (*m.*) moreel; (*adj.*) moreel; **crime** (*m.*) **contra a moral pública** — misdaad teen die openbare sedes

moralidade (*f.*) — moraliteit

moralista (*m., f.*) — moralis

moralização (*f.*) — moralisasie

moralizador, -ra — stigtelik

moralizar — om die moreel te verhoog; om te moraliseer

morangal (*m.*) — aarbeiland

morango (*m.*) — aarbei

morangueiro (*m.*) — aarbeiplant

morar — om te woon; om te bly

moratória (*f.*) — moratorium, uitstel

moratório, -ia — wat uitstel verleen

morbidez (*f.*), **morbidez** (*f.*) — sieklikheid

mórbido, -da — sieklik, ongesond, morbid

morcão (*m.*) (*coll.*), **morcas** (*m.*) (*coll.*) — luilak

morcego (*m.*) — vlermuis

morcela (*f.*), **morcilha** (*f.*) — bloedwors

mordança (*f.*) — muilband, mondprop

mordacidade (*f.*) — bitsigheid

mordaz — bytend, bitsig

mordedura (*f.*) — byt, bytmerk

mordente — bytend, sarkasties, bitsig; (*subst.*) (*m.*) (*mus.*) mordent; (*mech.*) k'lem, skroefkaak

morder — om te byt; **morder a isca** — om die aas te sluk; **morder na pele de alguém** — om iemand af te kraak; **morder o pó** — om in die stof te byt; **cão que ladra não morde** — blaffende honde byt nie; **morder-se de inveja** — om te stik van afguns

mordicar, mordiscar — om liggies te byt; om te peusel

mordomo (*m.*) — hoofbediende

morena (*f.*) — morene, gletsergruis

moreno, -na — donker; (*subst.*) swartoog, donkerkop

morfeia (*f.*) — melaatsheid

morfema (*m.*) — morfeem

morfina (*f.*) — morfien

morfínómano (*m.*) — morfins

morfologia (*f.*) — morfologie

morfológico, -ca — morfologies

morfologista (*m., f.*) — morfoloog

morgadio (*m.*) — majoraatserflating

morgado (*m.*) — majoraat

morganático, -ca — morganaties

morgue (*f.*) — lykshuis

moribundo, -da — sterwend, doodsiek

morigeração (*f.*) — opvoeding, opheffing

morigerar — om sedelik op te hef

moringa (*f.*), **moringue** (*m.*) — erdekruik

mormaceira (*f.*), **mormaço** (*m.*) — bedompige weer

mormacento, -ta — drukkend, bedompig

mormo (*m.*) — droes

mormoso, -sa — wat droes het

morno, -na — lou

morosidade (*f.*) — stadigheid, traagheid

moroso, -sa — stadig, traag

morra! — na die duiwel met jou/hom!

morraça (*f.*) — hooi, voer

morrão (*m.*) — lont; pit

morrer — om te sterf, dood te gaan; (*fig.*)

om te vergaan; **morrer de amores por**

alguém — om dood te gaan oor iemand;

morrer de medo/de vergonha/de rir —

om jou dood te skrik/te skaam/te lag;

morrer de morte macaca — om 'n sinlose

dood te sterf; **morre! sem sentir** — om

saggies heen te gaan; **morrer de velho**

— om van ouderdom dood te gaan; o

seguro morreu de velho — versigtigheid

is die moeder van die wysheid

morrinha (*f.*) — veepe; (*coll.*) neerslagtig-

heid; (*coll.*) motreën

morrinhento, -ta, morrinhoso, -sa — wat

aan veepe ly; (*coll.*) neerslagtig; (*coll.*)

reënerig

morro (*m.*) — koppie, heuwel

morsa (*f.*) — walrus

morse (*m.*) — morsealfabet

morseção (*m.*) — byt, happie, brokkie

morsegar — om te byt, te hap

mortadela (*f.*) — mortadella-wors

mortal — sterflik; dodelik; **pecado** (*m.*)

mortal — hoofsonde, doodsonde; **ini-**

migo (*m.*) **mortal** — doodsvyand; **restos**

(*m. pl.*) **mortais** — stoflike oorskot;

salto (*m.*) **mortal** — dodesprong

mortalha (*f.*) — doodskleed

mortalidade (*f.*) — sterflikheid; mortaliteit, sterftesyfer

mortandade (*f.*) — sterfte

morte (*f.*) — dood; **ódio** (*m.*) **de morte** —

dodelike haat; **condenar à morte** — om

ter dood te veroordeel; **estar às portas**

da morte — om op die rand van die

graf te wees; **é caso de vida ou de**

morte — dis 'n saak van lewe en dood;

em artigo de morte — op die sterfbed;

para a vida e a morte — tot in die

dood (verenig); **de morte!** — tot die

uiterste

morteiro (*m.*) — mortier

morticínio (*m.*) — slagting, afmaaiing

mortiço, -ça — kwynend, dof

mortífero, -ra — dodelik

mortificação (*f.*) — (self)kastyding; afsterwing

mortificador, mortificante — kastydend; (*fig.*) krenkend

mortificar — om te kasty; (*fig.*) om te krenk; **mortificar-se** — om jou te kasty; (*fig.*) om jou te kwel

morto, -ta — dood; **morto de cansaço** — doodmoeg; **natureza (f.) morta** — stillewe; **estar morto por** — om dolgraag te wil hê; **não ter onde cair morto** — om doodarm te wees; **rei morto, rei posto** — die koning is dood, lank lewe die koning

mortuário, -ia — dood-; **casa (f.) mortuária** — lykshuis

mos, mas — dit/hulle vir/aan my

mosaico (m.) — mosaïek

mosaico, -ca — Mosaïes

mosaista (m., f.) — mosaïekwerker

mosca (f.) — vlieg; **andar às moscas** — om jou duime te draai; **estar com a mosca** — om opvlieënd te wees; **a sala/casa está às moscas** — die saal/huis is dolleeg/verlate

moscado, -da — aromaties, geurig

mosca-morta (f.) — kwaadwillige huigelaar
moscão (m.) — steekvlieg; (*fig.*) kwaadwillige huigelaar

moscardo (m.) — perdevlieg, brommer

moscatel — muskadel-

moscovita (m., f.) — Moskowiet; (*adj.*)

Moskowie, van Moskou

mosqueado, -da — gekol, gevlek

mosquedo (m.) — swerm vlieë

mosqueiro (m.) — plek vervuil van vlieë; vlieëvanger

mosquete (m.) — musket

mosqueteiro (m.) — musketier

mosquiteiro (m.) — muskietnet; (*adj.*)

muskiet; **rede (f.) mosquiteira** — (muskiet)gaas

mosquito (m.) — muskiet

mossa (f.) — merk; **isso não faz mossa** — dit maak nie saak nie

mostarda (f.) — mosterd; **subiu-lhe a mostarda ao nariz** — toe word hy kwaad

mostardeira (f.) — mosterdboom; mosterdpotjie

mosteiro (m.) — klooster

mosto (m.) — mos, ongegiste vrugtesap

mostra (f.) — vertoning, tentoonstelling; **à mostra** — ten toon gestel; in die openbaar

mostrador (m.) — wyserplaat

mostrar — om te wys, te vertoon; **mostrar má cara** — om jou misnoeë te kenne te gee — ele **mostrou-se muito contente** — hy het sy tevredenheid uitgedruk

mostrengo (m.) — ongedierte

mostruário (m.) — monsterversameling (van verkoopsman)

mota (f.) (coll.) — motorfiets

mote (m.) — sinspreuk, leuse; sarkastiese opmerking

motejador, -ra — spottend; (*subst.*) spotter
motejar — om ligtelik te bespot, die spot te dryf met

motejar (litt.) — om 'n sinspreuk poëties te ontwikkel

motejo (m.) — bytende opmerking

motete (m.) (mus.) — motet

motim (m.) — oproer, muiery

motivação (f.) — motivering

motivador, -ra — wat tot stand bring

motivar — om te wek, te veroorsaak; om te motiveer

motivo (m.) — motief; rede, beweegrede

moto (m.) — leuse

moto (f.) (coll.) — motorfiets

motocicleta (f.), motociclo (m.) — motorfiets

motor, -ra, motor, -triz — dryf-, aandryf-; motories; **eixo (m.) motor** — dryfas;

força (f.) motriz — dryfkrag; **nervos (m. pl.) motores** — motoriese senuwees

motor (m.) — motor, masjien; (*fig.*) dryfkrag; **barco (m.) a motor** — motorboot;

motor de arranque — aansitter; **motor de combustão interna** — binnebrandmotor; **motor a dois/quatro tempos** — tweeslagmotor/vierslagmotor

motorista (m., f.) — motorbestuurder, motoris

motorizar — om te motoriseer; **motorizar-se (coll.) (Bras.)** — om 'n motor aan te skaf

motorneiro (m.) (Bras.) — trembestuurder

motriz — vide: **motor**

mouco, -ca — doof; **a palavras loucas, orelhas moucas** — moenie na onsin luister nie

mouquice (f.) — hardhorendheid

moura (f.) — pekel, pekelvleis

mourama (f.) — Moorse/Mohammedaanse bevolking/lande

mourejar — om te swoeg

mouresco, -ca, mourisco, -ca — Moors, Mohammedaans

mouro, -ra — Moors; (*subst.*) Moor, Arabier; **ser um mouro de trabalho/trabalhar como um mouro** — om te swoeg

movediço, -ça — wat beweeg; **areia (f.) movediça** — dryfsand; **carácter (m.) movediço** — onbestendige karakter; **parede (f.) movediça** — valsmuur

móvel — beweeglik, mobiel

móvel (*m.*) — meubelstuk; beweeggrond, dryfveer

mover — om te beweeg, te roer; **mover uma acção** — om 'n saak te maak; **mover discórdias** — om tweedrag te saai; **mover à piedade** — om tot meegevoel te stem; **mover-se** — om te beweeg, te roer

movimentado, -da — besig, bedrywig

movimentar — om in beweging te bring

movimento (*m.*) — beweging; drukte, gewoel; **casa comercial de muito movimento** — bedrywige handelsaak; **movimento da bolsa** — beurstransaksies; **pôr em movimento** — om aan die gang te sit; **ter movimento** (*fig.*) — om lewe te hê

muamba (*f.*) (*Bras.*) — sluikhandel; bedrog

muambeiro (*m.*) (*Bras.*) — sluikhandelaar

muar — muil-; **gado** (*m.*) **muar** — muile

mucama (*f.*) (*Bras.*) — meidjie

muco (*m.*) — slym, mukus

mucosa (*f.*) — slymvlies

mucosidade (*f.*) — slym

mucoso, -sa — slym-, slymagtig

muçulmano, -na — Moeselmaans; (*subst.*) Moeselmaan

muda (*f.*) — verandering; (*bot.*) plantjie;

muda da pele — vervelling; **muda da pena** — ververing; **muda de roupa** — skoon klere

mudança (*f.*) — verandering; verhuising

mudar — om te verander; **mudar (de casa)** — om te verhuis; **mudar de estado** — om jou huwelikstaat te verander; **mudar o motor do carro** — om die enjin van die kar te vervang; **mudar de pele** — om te vervel; **mudar de penas** — om te verveer; **mudar de planos/opinião** — om van planne/mening te verander; **mudar de roupa** — om skoon klere aan te trek; **mudar de vida** — om 'n nuwe lewe te begin; **o rapaz muda a voz** — die seun se stem breek

mudez (*f.*) — stomheid; stilte

mudo, -da — stom; **cinema** (*m.*) **mudo** — periode van die stilprent

mufia (*f.*) — pottebakkersoond

mugido (*m.*) — gebulk; (*fig.*) geloei

mugir — om te bulk; (*fig.*) om te loei

mui (*obs.*) — baie; **mui reverendo senhor** — hooggeagte heer

muito, -ta — baie; (*adv.*) baie

mula (*f.*) — muil

mulataria (*f.*) — groep mulatte

mulato, -ta — mulat

muleta (*f.*) — kruk

mulher (*f.*) — vrou; eggenote; **mulher pública/perdida da vida** — straatvrou; **mulher varonil** — heldhaftige vrou

mulheraça (*f.*), **mulherão** (*m.*) — reusin

mulherengo, -ga — wat van vrouens hou; verwyf(d); (*subst.*) vrouegeek

mulheril — vroulik

mulherio (*m.*) (*coll.*) — vrouens

multa (*f.*) — boete

multar — om te beboet

multicolor, multicolor — veelkleurig

multidão (*f.*) — menigte, skare, massa

multiforme — veelvormig

multiplicação (*f.*) — vermenigvuldiging, multiplikasie

multiplicador (*m.*) — vermenigvuldiger, multiplikator

multiplicado (*m.*) — vermenigvuldigtal

multiplicar — om te vermenigvuldig; **multiplicar-se** (*fig.*) — om geweldig toe te neem

multiple — veelvuldig

multiplicidade (*f.*) — veelvuldigheid

múltiplo, -la — veelvoudig; (*subst.*) (*m.*) veelvoud

múmia (*f.*) — mummie

mumificação (*f.*) — mummifisering

mumificar — om te mummifiseer

mundanidade (*f.*) — wêreldsheid

mundanismo (*m.*) — wêreldse geaardheid/leefwyse

mundano, -na — wêrelds, aards

mundial — wêreld-

mundo (*m.*) — wêreld, aarde; heelal; **cabo** (*m.*) **do mundo** — wêreldleinder; **concepção** (*f.*) **do mundo** — wêreldbeskouing; **este mundo** — ondermaanse; **o grande mundo da arte/indústria** — die hoëlui van die kuns/nywerheid; **homem** (*m.*) **do mundo** — wêreldwyse man; **o mundo inteiro** — die hele wêreld; **o outro mundo** — hiernamaals; **todo o mundo/ o mundo todo** — almal; **abrir no mundo** (*Bras.*) (*coll.*) — om die wêreld te skeur (*fig.*); **andar nas bocas do mundo** — om op almal se lippe te wees; **correr mundo** — om die wêreld te deurreis; **prometer mundos e fundos** — om hemel en aarde te belowe

mungida (*f.*), **mungidura** (*f.*) — melk(proses)

mungir — om te melk

munificação (*f.*) — munisie, ammunisie; krygsvoorraad

municiamento (*m.*) — skietvoorraad

municiar, municionar — om van skietvoorraad te voorsien

municipal — stads-, dorps-, stedelik

municipalidade (*f.*) — stadsraad; munisipaliteit
municipalismo (*m.*) — geesdrif vir plaaslike bestuur
municipe (*f.*) — stadsburger, dorpenaar
município (*m.*) — stadsgebied, dorpsgebied
munificência (*f.*) — vrygewigheid
munificente — vrygewig
munir — om te voorsien (van); **munir de fortificações** — om te fortifiseer; **munir-se de uma pistola/dinheiro/do passaporte** — om jou toe te rus met 'n pistool/geld/paspoort
múnus (*m.*) — funksie, plig
muque (*m.*) (*Bras.*) — boarmspier; **a muque** — met geweld
mural — muur-; (*subst.*) (*m.*) muurskildering
muralha (*f.*) — (stads)muur, kaaimuur
murar — om te ommuur
murça (*f.*) — hermelynkap, pallium (*R.C.*)
murchar — om te verwelk, te verlep
murcha, -cha — verwelk, verlep
murmulhar — om te ruis
murmulho (*m.*) — geruis
múrmur (*m.*) — gemurmel
murmuração (*f.*) — gemurmureer
murmurador (*m.*) — murmureerder
murmurante — murmelend
murmurar — om te murmel; om te fluister; om te mopper, te murmureer
murmúrio (*m.*) — gemurmel
muro (*m.*) — muur
murro (*m.*) — vuishou, opstopper
murta (*f.*) — mirte
musa (*f.*) — muse
musaranho (*m.*) — spitsmuis
musculado, -da — voorsien van spiere; gespierd
muscular — spier-
musculatura (*f.*) — spierstelsel

músculo (*m.*) — spier
musculoso, -sa — gespierd
museu (*m.*) — museum
musgo (*m.*) — mos
musgoso, -sa — mosagtig, bemos
música (*f.*) — musiek
musical — musikaal; musiek-
musicalidade (*f.*) — musikaliteit
musicar — om te toonset
musicata (*f.*) — mindere musiek
músico (*m.*) — musikus; musikant
musicógrafo (*m.*) — musiekkritikus
musicologia (*f.*) — musiekwetenskap, musikologie
musicólogo (*m.*) — musikoloog
musselina (*f.*) — moeselien
mutabilidade (*f.*) — veranderlikheid
mutação (*f.*) — verandering; (*biol.*) mutasie
mutável — veranderlik; onbestendig
mutilação (*f.*) — verminking
mutilado, -da — vermink; (*subst.*) verminkte
mutilar — om te vermink, te mutileer
mutismo (*m.*) — stomheid; stilswye
mutuação (*f.*) — uitruiling; leen
mutual — wedersyds, onderling
mutualidade (*f.*) — wederkerigheid; siekefonds, onderlinge hulpvereniging
mutualismo (*m.*) — onderlinge hulpstelsel
mutualista (*m., f.*) — lid van onderlinge hulpvereniging
mutuante (*m., f.*) — geldskietter, uitlener
mutuar — om uit te ruil; om te leen
mutuário (*m.*) — lener
mútuo, -ua — wedersyds, onderling; **solidariedade** (*f.*) de socorros mútuos — onderlinge hulpvereniging
muxoxar (*Bras.*) — om 'n klapsoen te gee
muxoxo (*m.*) (*Bras.*) — klapsoen; grimas van afkeer

N

na — in/op die
nababo (*m.*) — rykaard
nabal (*m.*) — raapland
nabica (*f.*) — raaplowwe
nabo (*m.*) — raap; **cabeça de nabo** (*f.*) — raap; (*fig.*) (*m., f.*) pampoenkop; **tirar nabos da púcara** — om geheime te probeer ontlok
nação (*f.*) — nasie
nácar (*m.*) — perlemoer
nacarado, -da — perlemoeragtig; pienk

nacarar — om pienk te maak; om met perlemoer te versier
nacarino, -na — perlemoeragtig; pienk
nacional — nasionaal; (*subst.*) (*m.*) burger, onderdaan
nacionalidade (*f.*) — nasionaliteit, burgerskap
nacionalismo (*m.*) — nasionalisme
nacionalista (*m., f.*) — nasionalis; (*adj.*) nasionalisties

nacionalização (*f.*) — nasionalisasie, nasionalisering

nacionalizar — om te nasionaliseer

naco (*m.*) — stuk, homp

nada — niks; **nada de carne/peixe/choro** — geen vleis/vis/trane; **nada de nada** — absoluut niks; **um tudo nada** — 'n klein bietjie; **ter em nada** — om 'n lae dunk te hê van; **tirar alguém do nada** — om sosiaal op te hef; **tirar do nada** — om iets uit niks te skep; **ela estava aqui há um nada** — sy was (so) pas hier; **não quer comer/beber nada?** — sal u iets geniet?; **antes de mais nada** — vooraf; **por/de nada** — dis 'n plesier

nadador (*m.*) — swemmer

nadar — om te swem; **estar a nadar em** — om onkundig te wees oor; **ficar a nadar (no vestuário)** — om (in jou klere) te versuip; **proibido nadar** — swem verbode

nádegá (*f.*) — boud

nadegudo, -da — breed van agter

nadegueiro, -ra — boud-

nado (*m.*) — swem; **atravessar a nado** — om deur te swem

nado, -da — gebore

nafta (*f.*) — nafta

naftalina (*f.*) — naftaleen

náide (*f.*) — najade, waternimf; (*bot.*) fonteinkruid

naipe (*m.*) — kleur (van kaarte)

naja (*f.*) — koperkapel; kobra

nalga (*f.*) — boud

nalgada (*f.*) — klap op die boud

namorada (*f.*) — „aster”, nooi

namoradeira (*f.*) — flerrie; (*adj.*) koketterig

namorado (*m.*) — kêrel, „sleep”

namorar — om te vry na; om die hof te maak; om verlief te wees op (*fig.*)

namoricar, namoriscar — om te flankeer
namorico (*m.*), **namorisco** (*m.*) — flirtasie, koketteerdery

namorico (*m.*) — hofmakery, vryery

nanar — om te doedoe

nanico, -ca — dwergagtig, klein

nanja — glad nie

nanquim (*m.*) — nanking, Chinese ka-toenstof; Indiese ink

não — nie; nee; **como não?** — hoekom nie? — **quando não** — indien nie, so nie; **pois não!** — sekerlik!; **pois não?** — nie waar nie?

não-conformista (*m., f.*) — nonkonformis, (*adj.*) nonkonformisties

não-intervenção (*f.*) — non-intervensie, nie-tussenkoms

não-me-esqueças (*m.*) — vergeet-my-nietjie
não-me-toques (*m., f.*) — kruidjie-roer-my-nie

napoleónico, -ca — Napoleonties

Nápoles (*f.*) — Napels

napolitano, -na — Napolitaans; (*subst.*) Napolitaan

naquele, -la — in/op/by daardie

naquilo — in/op/by daardie

narceja (*f.*) — poelsnip, Europese water-voël

narciso (*m.*) — narsing; (*fig.*) Narcissus

narcótico, -ca — narkoties, verdowend; (*subst.*) (*m.*) narkotikum, verdowingsmiddel, dwelmmiddel

narcotizar — om te narkotiseer, te verdoof

nardo (*m.*) — nardus, nardussalf

narigada (*f.*) — stoot met die neus; **ele deu uma narigada na porta** — hy het sy neus teen die deur gestamp

narigão (*m.*) — groot neus

narigado, -da — wat 'n groot neus het

narigueta (*m.*), **nariguetete** (*m.*) — groot neus

narina (*f.*) — neusgat

nariz (*m.*) — neus

narração (*f.*) — vertelling

narrar — om te vertel

narrativa (*f.*) — verhaal

narrativo, -va — verhalend, vertellend, verhaal-

nasal — nasaal, neus-

nasalação (*f.*) — nasalering

nasalar, nasalizar — om te nasaleer

nasalidade (*f.*) — neusklank

nascença (*f.*) — geboorte; **de nascença** — van geboorte af

nascente — opkomend, wordend; (*subst.*) (*m.*) ooste; (*f.*) bron

nascer — om gebore te word; (*fig.*) om te ontstaan; **nascer** (*m.*) **do sol** — sonop, sonsopgang; **o sol nasce todos os dias** — die son kom elke dag op; **quem nasce torto, tarde ou nunca se endireita** — wat verkeerd is, bly verkeerd

nascida (*f.*) — gewas

nascido, -da — gebore; (*fig.*) ontstaan; **bem/mal nascido** — van goeie/swak afkoms

nascimento (*m.*) — geboorte; **certidão** (*f.*) **de nascimento** — geboortesertifikaat; **de nascimento** — van geaardheid

nascituro (*m.*) — ongebore kind

nastro (*m.*) — lint

nata (*f.*) — room

natação (*f.*) — swem(sport)

natadeira (*f.*) — plat melkskottel

nat — geboorte; **pais** (*m.*) **natal** — geboorteland

Natal (*m.*) — Kersfees, Christus se geboortedag; **árvore** (*f.*) **de Natal** — Kersboom; **dia** (*m.*) **de Natal** — Kersdag
natalicio, **-ia** — geboorte-; **data** (*f.*) **natalicia** — geboortedatum
natalidade (*f.*) — geboortesyfer
natatório, **-ia** — swem-; **membrana** (*f.*) **natatória** — swemvlies
natividade (*f.*) — geboorte van Christus
nativismo (*m.*) (*Bras.*) — inboorlingtematiek (*litt.*)
nativista (*m., f.*) — voorstander van inboorlingtematiek
nativo, **-va** — gebore, afkomstig; (*subst.*) boorling
nato, **-ta** — gebore
natura (*f.*) — natuur
natural — natuurlik; **ameijoas** (*f. pl.*) **ao natural** — gekookte mossels; **ciências** (*f. pl.*) **naturais** — natuurwetenskappe; **ser natural de** — om gebore/afkomstig te wees in/van; **é natural que** — dit is vanselfsprekend dat
naturalidade (*f.*) — natuurlikheid; geboorte, afkoms
naturalismo (*m.*) — naturalisme
naturalista (*m., f.*) — natuurkenner; **naturalis**; (*adj.*) **naturalistes**
naturalização (*f.*) — naturalisasie, inburgering
naturalizado, **-da** — genaturaliseer(d), inburger
naturalizar — om te naturaliseer, in te burger
natureza (*f.*) — natuur; (*fig.*) geaardheid, aard; **natureza morta** — stillewe
naturismo (*m.*) — natuurgenesing, naturalisme
naturista (*m., f.*) — aanhanger van die natuurgenesing
nan (*f.*) — outydse seilboot
naufregar — om skipbreuk te ly
naufrágio (*m.*) — skipbreuk; (*fig.*) mislukking
náufrago (*m.*) — skipbreukeling
náusea (*f.*) — naarheid, walging
nauseabundo, **-da** **nauseativo**, **-va**, **nauseante** — walglik
nausear — om te walg
nauta (*m.*) — seevaarder
náutica (*f.*) — seevaartkunde
náutico, **-ca** — see-, seevaart-
naval — see-; seevaart-; **escola** (*f.*) **naval** — seevaartskool; **batalha** (*f.*) **naval** — seeslag
navalha (*f.*) — mes; **navalha de barba** — skeermes; **navalba de ponta e mola** — veerknipmes

navalhada (*f.*) — messteek
navalhão (*m.*) — groot mes
navalhar — om met 'n mes by te dam
nave (*f.*) — (kerk)skip; **nave espacial** — ruimtetuig
navegação (*f.*) — skeepvaart, navigasie; **câmara** (*f.*) **de navegação** — navigasiekamer; **navegação aérea** — lugvaart; **navegação fluvial** — rivierverkeer; **navegação marítima** — seevaart
navegador (*m.*) — seevaarder, navigator; (*adj.*) seevarend
navegante (*m., f.*) — seevaarder, seeman
navegar — om te vaar; om te navigeer
navegável — bevaarbaar
naveta (*f.*) — wierookvat; weefspoel; skuitje (in naaimasjien)
naviforme — skipvormig
navigabilidade (*f.*) — bevaarbaarheid
navio (*m.*) — skip; **navio negreiro** — slaweskip; **ficar a ver navios** — om te leurgesteld te wees
navio-cisterna (*m.*), **navio-tanque** (*m.*) — tenkskip
nazareno, **-na** — Nasareens; **Nazareno** (*m.*) — Nasarener, Christus
neblina (*f.*) — lae newel, bodemnewel
nebulosa (*f.*) — newelvlak
nebulosidade (*f.*) — newelagtigheid
nebuloso, **-sa** — newelagtig
necedade (*f.*) — onnoselheid
necessário, **-ia** — noodsaaklik, nodig
necessidade (*f.*) — noodsaaklikheid, noodwendigheid; nood; **a necessidade faz lei** — nood breek die wet
necessitado (*m.*) — behoeftege
necessitar — om nodig te hê; **necessitar de** — om te benodig
necrologia (*f.*) — nekrologie, doodsberig
necrológico, **-ca** — doods-; **notícia** (*f.*) **necrológica** — doodsberig
necromancia (*f.*) — nekromansie, geestesbeswering
necromante (*m., f.*) — geestesbesweerder
necrópole (*f.*) — nekropolis, dodestad
necrotério (*m.*) — lykshuis
néctar (*m.*) — nektar
nectarinia (*f.*) — suikerbekkie, heuningvoëltyje
nédio, **-ia** — vet en uitgevreet
neerlandês, **-desa** — Nederlands; (*subst.*) Nederlander; (*m.*) Nederlands (taal)
nefando, **-da** — aaklig, gruwelik
nefasto, **-ta** — verderflik
nefelibata (*m., f.*) — dekadente digter; dekadente persoon

nefelibatismo (*m.*) — dekadente stroming in die Portugese en Brasiliaanse literatuur

nefrite (*f.*) — nefritis, nierontsteking

nega (*f.*) (*coll.*) — ontkenning; **levar com a nega** — om nee vir 'n antwoord te kry; **ter nega para a arte** — om geen kunsaanleg te hê nie

negaça (*f.*) — tarting, uitlokking; **fazer negaças** (*a*) — om te tart, uit te lok

negação (*f.*) — ontkenning; **ser uma negação para a música** — om geen aanleg vir musiek te hê nie

negacear — om te tart, uit te lok

negalho (*m.*) — stukkie gare, toutjie; (*fig.*) stukkie

negar — om te ontken; om te ontsê; **negar a pés juntos** — om in die sterkste taal te ontken; **negar-se a** — om te weier

negativa (*f.*) — ontkenning

negativo, **-va** — ontkenkend, negatief; (*subst.*) (*m.*) negatief (*phot.*)

negligência (*f.*) — nalatigheid

negligenciar — om te verwaarloos

negligente — nalatig, agtelosig

nêgo (*m.*) (*Bras.*) — skat

negociação (*f.*) — onderhandeling

negociador (*m.*) — onderhandelaar

negociante (*m., f.*) — sakeman, handelaar
negociar — om te onderhandel; **negociar em café** — om in koffie handel te dryf

negociata (*f.*) — onderduimse transaksie

negociável — verhandelbaar

negócio (*m.*) — saak, besigheid; **casa** (*f.*) **de negócio** — handelshuis, saak; **homem** (*m.*) **de negócios** — sakeman; **fechar um negócio** — om 'n saak te beklink; **amigos, amigos, negócios à parte** — besigheid in vriendskap meng nie

negraço (*m.*) — kaffer

negral — swarterig; **bexigas negrais** (*f. pl.*) — (swart)pokke

negralhada (*f.*) (*coll.*) — spul kaffers

negregado, **-da** — ongelukkig

negreiro (*m.*) — slawehandelaar; **navio** (*m.*) **negreiro** — slaweskip

negrejante — swartagtig

negrejar — om swart te word

negridão (*f.*) — donkerte

negro, **-ra** — Neger-, swart; (*subst.*) Neger; **humor** (*m.*) **negro** — swart humor, galgehumor; **negro fado/destino** — ongelukkige lot; **o negro manto da noite** — die nag se donker kleed; **olhos** (*m. pl.*) **negros** — swart oë; **ser um negro de trabalho** — om te swoeg; **trabalhar como um negro** — om te swoeg; **ver tudo negro** — om 'n swartkyker te wees

negro-de-fumo (*m.*) — swartsel

negrófilo, **-la** — Negrofiel

negróide — negroïed, Negeragtig

negror (*m.*), **negrume** (*m.*), **negrura** (*f.*) — swartheid; donkerte, somberheid

nele, **-la** — in hom/haar, daarin

nem — nog; **nem... nem** — nòg... nòg; **nem livros, nem canetas** — nòg boeke, nòg penne; **nem uma hora ele aqui esteve** — hy was nie eers 'n uurtjie hier nie; **nem por isso** — nie eens dit; **nem por sombras** — hoegenaamd nie

nené (*m.*) (*coll.*) — baba

nenhum, **-ma** — geen

nenhures — nêrens

nenúfar (*m.*) — waterlelie

neoclassicismo (*m.*) — klassisisme

neoclássico, **-ca** — klassisisties

neófito (*m.*) — neofiet; nuweling

neolatino, **-na** — Romaans (taal)

neolítico, **-ca** — uit die Jonger Steentyd

neologismo (*m.*) — neologisme, nuutskeping

néon (*m.*) — neon, neonlig

neónio (*m.*) — neon

neozelandês, **-desa** — Nieu-Seelands; (*subst.*) Nieu-Seelander

nepote (*m.*) — neef van die pous

nepotismo (*m.*) — nepotisme, familiebegunstiging

Neptuno (*m.*) — Neptunus

nequícia (*f.*) — boosheid, verdorwenheid

nercida (*f.*), **nercide** (*f.*) — nereïde, seenimf

nervo (*m.*) — senuwee; nerf; **homem** (*m.*) **de nervo** — man uit een stuk; **nervo ciático** — heupsenuwee; **nervo óptico** — oogseenuwee; **estar com os nervos em pé/estar com os nervos num feixe** — om uifers gespanne te wees; om 'n senuweebol te wees

nervosidade (*f.*), **nervosismo** (*m.*) — nervositeit, senuweeagtigheid

nervoso, **-sa** — senuweeagtig; **senu(wee)-; esgotamento** (*m.*) **nervoso** — senu(wee)-instorting

nervura (*f.*) — nerwatuur (*bot.*)

néscio, **-ia** — onkundig; onnosel

nesga (*f.*) — stukkie; **nesga de terra** — strokie grond; **abrir uma nesga da porta** — om die deur op 'n skrefie oop te maak

nêspira (*f.*) — lukwart

nespereira (*f.*) — lukwartboom

nesse, **-sa** — in/op/by daardie

neste, **-ta** — in/op/by hierdie

nestor (*m.*) — nestor, eerwaardige grysaard

neta (*f.*) — kleindogter

neto (*m.*) — kleinseun; (*pl.*) kleinkinders

netuno (*m.*) (*Bras.*) — Neptunus
neura (*f.*) (*coll.*) — neurastenie; **está com uma destas neuras!** — hy/sy is vandag vreeslik senuweeagtig
neuralgia (*f.*) — neuralgie
neurálgico, -ca — neuralgies
neurastenia (*f.*) — neurastenie, senuwee-swakheid
neurasténico, -ca — neurastensies; (*subst.*) neurastenikus, senulyer
neurite (*f.*) — neuritis, senu(wee)ontstekking
neurologia (*f.*) — neurologie
neurologista (*m., f.*), **neurólogo** (*m.*) — neuroloog
neurose (*f.*) — neurose
neurótico, -ca — neuroties
neutral — neutraal, onsydig
neutralidade (*f.*) — neutraliteit, onsydigheid
neutralização (*f.*) — neutralisering
neutralizante — neutraliserend
neutralizar — om te neutraliseer
neutrão (*m.*) — neutron
neutro, -ra — neutraal, onsydig; onpartydig
neutron (*m.*) (*Bras.*) — neutron
nevada (*f.*) — sneeuval
nevado, -da — sneeubedek; (*fig.*) sneeuwit
nevão (*m.*) — sneeuval
nevar — om te sneeu
neve (*f.*) — sneeu, kapok
neviscar — om te kapok
névoa (*f.*) — newel, mis
nevoeiro (*m.*) — swaar mis
nevoento, -ta — mistig; (*fig.*) vaag
nevralgia (*f.*) — neuralgie
nevrálgico, -ca — neuralgies
nevrazenia (*f.*) — neurastenie, senuwee-swakheid
nevrasténico, -ca — neurastensies; (*subst.*) neurastenikus, senulyer
nevrite (*f.*) — neuritis; senu(wee)ontsteking
neurologia (*f.*) — neurologie
nevrologista (*m., f.*), **nevrólogo** (*m.*) — neuroloog
nevrose (*f.*) — neurose
nevrotico, -ca — neuroties
nexo (*m.*) — samehang, verbinteniss
nica (*f.*) (*coll.*) — bagatel, beuselagtigheid
nicbo (*m.*) — nis; hoekie, plekkie
nicles (*coll.*) — niks
nicotina (*f.*) — nikotien
nigérrimo, -ma — baie swart
niilismo (*m.*) — nihilisme
niilista (*m., f.*) — nihilis; (*adj.*) nihilisties
nimbo (*m.*) — nimbus, reënwolke; stralekrans
nimboso, -sa — betrokke, reënerig

ninfa (*f.*) — nimf
ninfomania (*f.*) — nimfomanie
ninguém — niemand
ninhada (*f.*) — broeisel
ninbaria (*f.*) — nietigheid, beuselagtigheid
ninho (*m.*) — nes
nipónico, -ca — Japans
níquel (*m.*) — nikkel; muntstuk
niquelagem (*f.*) — vernikkeling
niquelar — om te vernikkel
niquento, -ta — vitterig
niquice (*f.*) — vitterigheid
nirvana (*m.*) — nirwana, toestand van volkome rus
nisso — in/op/by daardie
nisto — in/op/by hierdie
nitidez (*f.*) — netheid; duidelikheid, skerpheid
nitido, -da — netjies; duidelik, skerp
nitrogénio (*m.*) — stikstof
nitroglicerina (*f.*) — nitroglicerien, springolie
nitroso, -sa — salpeter-
nível (*m.*) — waterpas; peil; niveau; **nível de água** — watervlak; **nível de bolha de ar** — waterpas; **passagem de nível** — spooroorgang; **estar ao nível de** — om op die vlak/peil te wees van; **ao nível do mar** — op seespieël
nivelação (*f.*), **nivelamento** (*m.*) — gelyk-making; (*fig.*) nivellering
nivelar — om gelyk te maak; (*fig.*) om te nivelleer
níveo, -ea — sneeuwit
no, na — in/op/by die
nó (*m.*) — knoop; **nó cego** — onoplosbare knoop; **nó dos dedos** — kneukel; **nó do drama** — plot/intrige van die drama; **nó górdio** — Gordiaanse knoop; **nós familiares** — familiebande; **nós da madeira** — houtkwaste; **dar o nó** — om 'n knoop te maak; (*coll.*) (*fig.*) om te trou; **estar com o nó na garganta** — om die strop om die nek te hê; **não dar ponto sem nó** — om bybedoelings te hê; **ter um nó na garganta** — om 'n knop in die keel te hê
noa (*f.*) — none (*R.C.*), drie-uurgebed
nobiliário (*m.*) — adelsregister; (*adj.*) adel-
nobiliárquico, -ca — adel-
nobilíssimo, -ma — baie adellik; (*fig.*) baie edelmoedig
nobilitação (*f.*) — verheffing tot die adelstand
nobilitar — om tot die adelstand te verhef; (*fig.*) om te veredel
nobre — adellik; nobel, edel, edelmoedig; (*subst.*) edelman, adellik

nobreza (f.) — adel; (fig.) nobiliteit, edelmoed
nação (f.) — begrip, idee
nocividade (f.) — skadelikheid, verderflikheid
nocivo, -va — skadelik, verderflik
uocitvago (m.) — nagwolf (fig.); (adj.) nag-
nocturno, -na — nagtelik, nag-; (subst.) (m.) nokturne, nagstuk
nódoa (f.) — vlek, vuil kol; (fig.) (coll.) niksnuts
nodoso, -sa — kwasterig; knopperig
nogada (f.) — neutkonfyt
nogado (m.) — noga, lekkergoed met neut
nogueira (f.) — okkerneutboom
nogueiral (m.) — okkerneutboord
noitada (f.) — duur van 'n nag; **fazer noitada** — om die nag deur te jol/te werk
noite (f.) — nag; aand; **alta noite** — laat nag; **esta noite** — vanaand; **dar as boas noites** — om goeienaand/goeienag te sê; **fazer da noite dia** — om dag en nag om te ruil; **passer a noite em claro** — om heel nag wakker te bly; **à boca da noite** — in die aandstond; **é já noite cerrada/fechada** — dit is reeds donker
noitinha, à... — in die aandskemering
noiva (f.) — verloofde; bruid; **bolo** (m.) **de noiva** — troukoek; **ficar noiva** — om verloof te raak
noivado (m.) — verlooftyd; huwelik; **coroa** (f.) **de noivado** — bruidskrans
noivo (m.) — verloofde; (pl.) bruidspaar; **ficar noivo** — om verloof te raak
nojento, -ta — walglik, afskuwelik
nojo (m.) — afsku; rou; **estar de nojo** — om in die rou te wees
nómada, nómade — nomadies, nomade-; (fig.) swerwers-; (subst.) nomade
nome (m.) — naam; **escritor** (m.) **de nome** — skrywer van naam; **nome de baptismo** — doopnaam; **nome comum** — soortnaam; **nome feio** — skelwoord; **nome de guerra** — skuilnaam, alias; **nome próprio** — eienaam; **chamar nomes** — om te vloek; **conhecer alguém de nome** — om iemand by die naam te ken; **falar em nome de** — om namens iemand te praat; **só de nome** — slegs in naam
nomeação (f.) — nominasie; aanstelling
nomeada (f.) — vernaamheid; **escritor** (m.) **de nomeada** — skrywer van naam
nomeado, -da — genomineer; aangestel
nomear — om te benoem; om te noem
nomenclatura (f.) — nomenklatuur, naamgewing

nominação (f.) — benaming
nominal — nominaal
nominalismo (m.) — nominalisme
nominativo (m.) — nominatief
nonagenário, -ia — negentigjarig
nonagésimo, -ma — negentigste
nongentésimo, -ma, noningentésimo, -ma — negehonderdste
nónio (m.) (tech.) — nonius, vernier
nono, -na — negende
nónuplo (m.) — negevoud
nora (f.) — skoondogter
nora (f.) — waterwiel; **andar à nora** — om die waterwiel te beweeg; (fig.) om in sirkels te beweeg; om iets nie te verstaan nie
nordestada (f.) — noordoostewind
nordeste (m.) — noordooste; Noordooste van Brasilië
nordestia (f.) — noordoostewind
nordestino, -na — van die Noordooste van Brasilië
nórdico, -ca — Nordies
norma (f.) — norm, maatstaf, reël
normal — normaal; **escola** (f.) **normal** — onderwyskollege
normalidade (f.) — normaliteit
normalista (m., f.) — onderwyskollegestudent
normalização (f.) — normalisering
normalizar — om te normaliseer
normando, -da — Normandies; (subst.) Normandiër
normativo, -va — normatief
noroste (m.) — noordweste
nortada (f.) — noordewind
norte (m.) — noorde; **costa** (f.) **norte** — noordkus; **Polo** (m.) **Norte** — noordpool; **perder o norte** — om die kluts kwyt te raak; **ao norte de Pretória** — noord van Pretoria
nortear — om te lei, rigting te gee; **nortear-se** — om jou te rig (na)
nortista (m., f.) — inwoner van Noord-Brasilië; (adj.) van Noord-Brasilië
norte-americano, -na — Noord-Amerikaans
norueguês, -guesa — Noors, Noorweegs; (subst.) Noorweër; (m.) Noors, Noorweegs (taal)
nos — ons, aan ons
nós — ons
nosso, -sa — ons; ons s'n
nostalgia (f.) — heimwee, verlange
nostálgico, -ca — verlangend, nostalgies
nota (f.) — nota; (mus.) noot; **digno de nota** — noemenswaardig; **homem de muita nota** (coll.) — rykaard; **nota de banco** — banknoot; **pessoa** (f.) **de má**

nota — berugte persoon; **ter boas/más notas** — om goeie/slegte punte te behaal
notabilidade (f.) — merkwaardigheid; persoon van aansien
notabilissimo, -ma — uifers merkwaardig
notação (f.) — notasie
notar — om op te merk
notariado (m.) — notariaat; notaris, prokureurs
notarial — notarieel, akte-, prokureurs-
notário (m.) — notaris, prokureur
notável — noemenswaardig, merkwaardig
notícia (f.) — nuus, tyding; berig
noticiar — om te berig
noticiário (m.) — nuusbuletin
noticiarista (m., f.) — nuusredakteur
noticioso, -sa — vol nuus, nuusryk
notificação (f.) — bekendmaking; kennisgewing; (jur.) dagvaarding
notificar — om bekend te maak; om te verwittig; (jur.) om te dagvaar
notoriedade (f.) — bekendheid; berugtheid
notório, -ia — welbekend; berug
nótula (f.) — aantekening
noturno, -na (Bras.) — nagtelik, nag-; (subst.) (m.) nokturne, nagstuk
noutro, -ra — in 'n ander; **noutro momento** — op 'n ander tydstip
noutroa — vanmelewe, in vergange se dae
nova (f.) — nuusbrokkie
nova-iorquino, -na — van New York; (subst.) inwoner van New York
novamente — weer, opnuut
novato (m.) — nuweling, groentjie; (adj.) onervare
nove — nege
novecientos, -tas — negehonderd
novel — (attr.) nuwe, (pred.) nuut
novelo (m.) — bol wol
nove-horas (f. pl.) (coll.) — fiemies; **cheio de nove-horas** — vol fiemies, puntenerig
novela (f.) — novelle, (kort)verhaal
novelista (m., f.) — novellis, novelleskrywer
Novembro (m.) — November
novena (f.) — noveen (R.C.); negetal
noventa — negentig
noviça (f.) — novise, kloosternuweling
noviciado (m.) — novisiaat
noviço (m.) — novise, kloosternuweling
novidade (f.) — nuuthed; nuus; nuwigheid, nuutjie
novilatin, -na — Romaans (taal)
novilha (f.) — vers
novilho (m.) — jong bul
novilúnio (m.) — nuwemaan
novo, -va — (attr.) nuwe, (pred.) nuut; (attr.) jong, (pred.) jonk; **novo em folha**

— splinternuut; **vestir-se de novo** — om nuwe klere aan te skaf; **de novo** — weer, opnuut
noz (f.) — neut; **dá Deus nozes a quem não tem dentes** — Gods gawes word willekeurig uitgedeel
noz-moscada (f.) — muskaat(neut)
N.S.J.C. — afkorting van **Nosso Senhor Jesus Cristo** (= Onse Heer Jesus Christus)
N. Sra. — afkorting van **Nossa Senhora** (= Onse Liewe Vrou)
nu, nua — kaal, naak; (subst.) (m.) naakskildery, naakstudie; **estilo** (m.) **nu** — saaklike styl; **nu em pelote** — poedel-naak; **a verdade nua e crua** — die naakte waarheid; **pôr a nu** — om te ontbloot, bloot te lê; **a olho nu** — met die blote oog
nuance (f.) — nuanse, skakering
nubente (m., f.) — bruidegom, bruid; (pl.) bruidspaar
núbil — hubaar
nubilidade (f.) — hubaarheid
nublado, -da — bewolk; (fig.) bedroef
nuca (f.) — norra, agternek
nuclear — kern-, atoom-
núcleo (m.) — kern
nudez (f.), **nudeza** (f.) — kaalheid, naaktheid
nudismo (m.) — nudisme, naaklopery
nudista (m., f.) — nudis, naakloper
nullidade (f.) — ongeldigheid, nulliteit; nuliteit, nul (fig.)
nullificar — om ongeldig te maak
nulo, -la — ongeldig, nietig
num, -ma — in/by/op 'n
nume (m.), **númen** (m.) — godheid
numeração (f.) — nommering
numerador (m.) — teller (van breuk); nommerstempel
numeral (m.) — telwoord
numerar — om te nommer
numeração (m.) — geld in omloop
numérico, -ca — numeriek, getal-
número (m.) — nommer; getal; aantal; **um enorme número de vitimas** — 'n geweldige aantal slagoffers; **número fracionário** — breuk; **número inteiro** — heelgetal; **número par/ímpar** — gelyke/ongelyke getal; **número primo** — priemgetal; **estar no número dos vivos/mortos/casados** — om onder die lewendes/dooies/getroudes te wees; **fazer número** — om die getal vol te maak; **ele é um número** (coll.) — hy is 'n karakter
numeroso, -sa — talryk

numismata (*m., f.*) — numismatikus, munt-
kenner
numismática (*f.*) — numismatiek, munt-
kunde
numismático, -ca — numismaties, munt-
nunca — nooit; **antes tarde do que nunca**
— liever laat as nooit; **nunca mais** —
nooit weer
nunciatura (*f.*) — nuntiatuur, pouslike am-
bassade
núncio (*m.*) — nuntius, pouslike ambas-
sadeur

nuns — vide: **num**
nupcial — bruilofs-, huweliks-
núpcias (*f. pl.*) — bruilof, huwelik; **via-
gem** (*f.*) **de núpcias** — wittebroodsreis
nutrição (*f.*) — voeding
nutrido, -da — gevoed, gevoer
nutrir — om te voed; om voedsaam te
wees; **nutrir ódio** — om haat te koester
nutritivo, -va — voedsaam
nuvem (*f.*) — wolk; **ir às nuvens** (*fig.*) —
om op te stuif

I

o (*art. def.*) — die
o (*pron. pers.*) — hom; dit
ó (*exclam.*) — haai; **ó de casa!** — iemand
tuis?
oaristo (*m.*) — gesprek
oásis (*m.*) — oase
obcecação (*f.*) — verblinding (*fig.*)
obcecar — om te verblind (*fig.*); om te
mislei
obedecer — om te gehoorsaam; om ge-
hoorsaam te wees
obediência (*f.*) — gehoorsaamheid; **estar
à obediência de alguém** — om van ie-
mand afhanklik te wees
obediente — gehoorsaam
obelisco (*m.*) — obelisk, gedenknaald
obesidade (*f.*) — gesetheid, swaarlywigheid
obeso, -sa — vet, swaarlywig
óbice (*m.*) — hindernis, belemmering
óbito (*m.*) — heengaan; **atestado** (*m.*)/**cer-
tidão** (*f.*) **de óbito** — doodsertifikaat
obituário (*m.*) — sterfregister, sterfrol
objeção (*f.*) (*Bras.*), **objecção** (*f.*) — objek-
sie, beswaar, teenwerping
objectar — om beswaar aan te teken; om
teen te werp
objectiva (*f.*) — objektief, kameralens
objectivação (*f.*) — objektivering
objectivar — om te objektiveer
objectividade (*f.*) — objektiwiteit, onbe-
vooroordeelheid
objectivo, -va — objektief, onbevooroor-
deeld, saaklik; (*subst.*) (*m.*) doel(wit),
mikpunt
objecto (*m.*) — objek, voorwerp; onder-
werp
objectar, objetiva (*f.*), **objetivação** (*f.*), **ob-
jeto** (*m.*) (*Bras.*) etc. — vide: **objectar**,
objectiva, **objectivação** etc.
objurgação (*f.*) — berisping, teregwyding

objurgar — om te berispe
objurgatória (*f.*) — berisping, teregwyding
objurgatório, -ia — berispending, teeregwyding
oblação (*f.*) — offerande
oblata (*f.*) — oblaat, hostie
oblato (*m.*) — oblaat, kloosterkwekeling
obliquidade (*f.*) — skuinsheid; kromheid
(*fig.*)
obliquo, -qua — skuins; krom (*fig.*);
(*gram.*) onbeklemtoon
obliteração (*f.*) — uitwissing; toestopping
obliterar — om uit te wis; om toe te stop
oblongo, -ga — langwerpig
obnóxio, -ia — aanstootlik; skadelik
oboé (*m.*) — hobo
óbolo (*m.*) — obool; bydrae
obra (*f.*) — werk; **obra de arte** — kuns-
werk; **obras de arte** (*tech.*) — (siviele)
ingenieurswerk; **obra de empreitada** —
kontrakwerk; **obra de minutos/quinhentos
metros** — 'n kwessie van oomblikke/
ongeveer vyfhonderd meter; **obras mor-
tas** (*naut.*) — bobou (van skip); **pôr
mãos à obra** — om die hand aan die
ploeg te slaan; **a casa/estrada está em
obras** — die huis/straat is in aanbou
obra-mestra (*f.*), **obra-prima** (*f.*) — meester-
stuk
obrar — om te bewerkstellig; om te werk
obreiro (*m.*) — werker, arbeider
obriga (*f.*), **obrigação** (*f.*) — verpligting;
obligasie, skuldbrief; **dever obrigações
a alguém** — om iemand dank verskuldig
te wees; **primeiro a obrigação, depois
a devoção** — plig voor plesier
obrigado, -da — dankie, (*lit.*) dank ver-
skuldig; verplig; (*mus.*) obligaat
obrigar — om te verplig; om bindend te
wees (*vir*); **obrigar-se** — om jou te ver-
bind

obrigatório (*m.*) — obligasiehouer
obligatoriedade (*f.*) — verpligtheid
obrigatório, -ia — obligatories, verpligtend
ob-rogação (*f.*) (*jur.*) — herroeping
ob-rogar (*jur.*) — om te herroep
obscenidade (*f.*) — obseniteit, onwelvoeg-
 likheid
obsceno, -na — obseen, onwelvoeglik
obscurantismo (*m.*) — obskurantisme,
 remskoenpolitiek
obscurantista (*m., f.*) — obskurantis, teen-
 stander van volksverligting; verkrampte
obscurecer — om te verduister; om donker
 te word
obscurecimento (*m.*) — verduistering, ver-
 donkering
obscuridade (*f.*) — donkerte; duisterheid
(fig.); **viver na obscuridade** — om 'n
 obskure lewe te lei
obsuro, -ra — donker; duister (*fig.*); ob-
 skuur
obsedante, obsediante — obsederend, kwel-
 lend
obsedar, obsediar — om te obsedeer, voort-
 durend te kwel
obsequiar — om 'n guns te bewys; om te
 begiftig, 'n geskenk aan te bied
obséquo (*m.*) — guns, gunsbewys
obsequioso, -sa — goedgunstig; gediens-
 tig
observação (*f.*) — observasie, waarneming,
 opmerking; inagneming
observador, -ra — opletend, opmerksaam;
(subst.) waarnemer
observância (*f.*) — inagneming
observar — om waar te neem; om op te
 merk; om na te kom, na te leef
observatório (*m.*) — observatorium, sterre-
 wag; **observatório astronómico/meteoro-
 lógico** — sterrewag/weerwag
observável — waarneembaar
obsessão (*f.*) — obsessie, dwanggedagte
obsesso, -sa — besete
obsessor, -ra — kwellend, dwang-
obsoleto, -ta — verouder(d), obsoleet
obstáculo (*m.*) — hindernis, struikelblok
obstante, não... — niteenstaande
obstar — om teen te staan
obstetricia (*f.*) — obstetrie, verloskunde
obstetricio, -ia — kraam-, obstetries
obstinacão (*f.*) — hardnekkigheid, eiesin-
 nigheid, obstinaathed
obstinado, -da — hardnekkig, eiesinnig,
 obstinaat
obstinar-se (*em*) — om koppig vol te hou
(met)
obtipação (*f.*) — hardlywigheid
obstipar — om hardlywig te maak

obstrução (*f.*) — obstruksie, verstopping;
 dwarsboming
obstrucionismo (*m.*) — obstruksionisme
obstrucionista (*m., f.*) — dwarstrekker
obstruir — om te verstop; om te blokkeer
obtemperação (*f.*) — insiklikheid, toegeef-
 likheid
obtemperar — om jou te skik na; om in-
 skiklik te antwoord
obtenção (*f.*) — verwerwing, verkryging
obter — om te verkry, te verwerf
obturação (*f.*) — versperring, verstopping;
 vulsel, stopsel (van tand)
obturador (*m.*) — (*phot.*) s'luiter; (*tech.*)
 afsluiter, afdigter; **músculo** (*m.*) **obtura-
 dor** — digspier
obturar — om toe te stop; **obturar um
 dente** — om 'n tand te (laat) stop
obtuso, -sa — stomp
obumbrar — om in die skadu te stel
obus (*m.*) — houwitser; granaat
obviar — om uit die weg te ruim; om te
 ontduik, te vermy
óbvio, -ia — vanselfsprekend, klaarblyklik
ocarina (*f.*) — okarina
ocarinista (*m., f.*) — okarinaspeler
ocasião (*f.*) — geleentheid; **dar ocasião a**
 — om mee te bring; **perder a ocasião**
 — om 'n kans te verspeel
ocasional — toevallig; geleentheids-; **causa**
(f.) **ocasional** — aanleidende oorsaak
ocasionalmente — af en toe, van tyd tot
 tyd
ocasionar — om te veroorsaak, aanleiding
 te gee tot
ocaso (*m.*) — neergang, verval; **ocaso da
 vida** — lewensand; **ocaso do sol** —
 sonsondergang
occipital — agterkop-
Oceânia (*f.*) — Oseanië
oceânico, -ca — Oseanies; oseaan-
oceano (*m.*) — oseaan
oceanografia (*f.*) — oseaanografie
oceanográfico, -ca — oseaanografies, see-
oceanógrafo (*m.*) — oseaanograaf
occidental — Westers; (*subst.*) (*m., f.*) Wes-
 terling
occidentalizar — om te verwester
Ocidente (*m.*) — Weste
ócio (*m.*) — vrye tyd, ledige tyd
ociosidade (*f.*) — ledigheid; **a ociosidade**
 é a mãe de todos os vícios — ledigheid
 is die duiwel se oorkussing
ocioso, -sa — ledig; oorbodig
oclusão (*f.*) — okklusie; absorpsie van
 gasse
oclusivo, -va — okklusief; eksplosief;
(subst.) (*f.*) plofklank

oco, -ca — hol
 ocorrência (f.) — gebeurtenis, voorval
 ocorrer — om te gebeur; om by te val
 ocre (f.), ocre (m.) — oker, geelklei
 octaedro (m.) — oktaëder, agtvlak
 octangular — agthoekig
 octogenário, -ia — tagtigjarig
 octogésimo, -ma — tagtigste
 octogonal — oktogonaal, agthoekig
 octópode (m.) — oktopus, seekat
 óctuplo (m.) — agtvoud
 ocular — oog-, okulêr; globo (m.) ocular — oogbol; lente (f.) ocular — okulêr, oogglas; testemunha (f.) ocular — ooggetuie
 oculista (m., f.) — oogarts, oogkundige; brilmaker
 óculo (m.) — enkelverkyker
 óculos (m. pl.) — bril; óculos fumados — donker bril
 ocultação (f.) — verduistering
 ocultar — om te verberg
 ocultismo (m.) — okkultisme
 ocultista (m., f.) — okkultis
 oculto, -ta — okkult, verborge, geheim; às ocultas — in die geheim
 ocupação (f.) — okkupasie, besetting; beroep, aktiwiteit
 ocupado, -da — beset; besig
 ocupar — om te beset; om in beslag te neem; om besig te hou; ocupar uma casa — om 'n huis te bewoon; ocupar-se de — om te sorg vir; ocupar-se — om besig te wees (met)
 odalisca (f.) — odalisk, slavin in 'n harem
 ode (f.) — ode, lofdig
 odiar — om te haat
 odiento, -ta — haatdraend
 ódio (m.) — haat; ódio figadal — ingekankerde haat
 odioso, -sa — haatlik
 odisseia (f.) — Odussee; eidelose swerftog
 odontologia (f.) — tandheelkunde
 odor (m.) — reuk, geur
 odorante, odorifero, -ra, odorifico, -ca, odoroso, -sa — welriekend, geurig
 odre (m.) — wynsak; wynvlieg
 oeste (m.) — weste; a oeste de Luanda — wes van Luanda
 ofegante — hygend, uit-aseem
 ofegar — om te hyg
 ofender — om te beledig, aanstoot te gee
 ofensa (f.) — belediging
 ofensiva (f.) — offensief, aanval
 ofensivo, -va — offensief, beledigend, aanstootlik
 ofensor (m.) — belediger

oferecer — om aan te bied; om te bied; om te skenk
 oferecimento (m.) — aanbod; rondreiking; oorhandiging, opdrag
 oferenda (f.) — geskenk
 oferta (f.) — geskenk, present; tender; offer; fazer uma oferta — om 'n geskenk te gee; om te tender, 'n aanbod te maak
 ofertar — om aan te bied, rond te reik; om op te dra, te offer
 ofertório (m.) — offertorium
 oficial — offisieel, amptelik; (subst.) (m.) offisier; oficial de justiça/diligências — geregsdienaar
 oficialidade (f.) — offisiërskorps
 oficiante (m.) — offisiant, leier van 'n kerkdiens
 oficiar — om te offisieer, 'n kerkdiens te lei; om amptelik in kennis te stel
 oficina (f.) — werkswinkel
 oficial — werkswinkel-, fabrieks-
 ofício (m.) — ambag; amptelike skrywe; kerkdiens; bons ofícios — goeie dienste, bemiddeling; ofício de defuntos — dodemis; ofício divino — kerkdiens; Santo Ofício — Inkwisisie; fazer o ofício de — om die funksie te vervul (van); fazer o seu ofício — om jou plig te doen; saber do seu ofício — om te weet wat jy doen
 oficiosidade (f.) — bereidwilligheid, goedgegunstigheid
 oficioso, -sa — bereidwillig, goedgegunstig; offisiesus, half-amptelik
 ofidio (m.) — slang
 oftalmia (f.) — oogontsteking, oftalmie
 oftalmologia (f.) — oftalmologie, oogheelkunde
 oftalmologista (m., f.) — oogarts, oftalmoloog
 oftalmoscópio (m.) — oogspieël, oftalmoskoop
 ofuscação (f.) — verduistering, beneweling
 ofuscar — om te verduister, te benewel
 ogiva (f.) — ogief, Gotiese boog
 ogival — spitsboog
 Ogum (m.) — god van die Negertoorkuns
 oiro (m.) — goud; livro (m.) de oiro — ererol; oiro de lei — hoëkaraatgoud; oiro negro — ru-olie; comprar a peso de oiro — om ten duurste te betaal; nadar em oiro — om in die geld te swem; valer o seu peso em oiro — om goud werd te wees; nem tudo o que luz é oiro — dis nie alles goud wat blink nie
 oitava (f.) — oktaaf
 oitavado, -da — agthoekig

oitavar — om agthoekig te maak
oitavo, -va — agtste; (*subst.*) (*m.*) agtste;
(*f.*) oktaaf; livro em oitavo — oktavo-
boek

oiteiro (*m.*) — koppie, heuweltjie

oitenta — tagtig

oito — agt

oitocentos — agthonderd

ojeriza (*f.*) (*Bras.*) — afkeer, antipatie

olá! — hallo!

olaia (*f.*) — Judasboom

olaria (*f.*) — pottebakkerswinkel

olé! — net so! / dis hom!

oleáceas (*f. pl.*) — olieplante

oleáceo, -ea — oliehoudend

oleado (*m.*) — oliekleedjie

oleaginoso, -sa — olieagtig, oliehoudend

olear — om te olie

oleiro (*m.*) — pottebakker

óleo (*m.*) — olie; bomba (*f.*) de óleo —

oliepomp; óleo mineral — mineraalolie,
aardolie; pintura a óleo — olieverfskil-
dery; os santos óleos — gewyde olie

oleoduto (*m.*) — oliepyplyn

oleografia (*f.*) — oleografie

oleogravura (*f.*) — oleografie

oleoso, -sa — oliehoudend, olierig, olie-
agtig

olfactivo, -va, olfativo, -va (*Bras.*) — reuk-
olfacto (*m.*), olfato (*m.*) (*Bras.*) — reukver-
moë, reuksin

olhada (*f.*) (*coll.*), olhadela (*f.*) (*coll.*) —
blik; dá uma olhada ao men trabalho —
kyk 'n bietjie na my werk

olhado (*m.*) — bese oog; deitar (*mau*)
olhado (*sobre*) — om met die bese oog
te tref

olhar — om te kyk (*na*); (*fig.*) om te dink
aan; (*subst.*) (*m.*) blik; olhar com bons
olhos — om gunstig te oorweeg; olhar
para o futuro — om aan die toekoms
te dink; olhar por — om 'n oog te hou
oor; não olhar a nada — om jou oor
niks te bekommer nie

olheiras (*f. pl.*) — swart kringe om die oë

olho (*m.*) — oog; menina (*f.*) dos olhos
— oogappel; chorar azeite por um olho
e vinagre pelo outro — om krokodil-
trane te stort; custar os olhos da cara
— om 'n fortuin te kos; dormir com
os olhos abertos — om te maak of jy
slaap; estar (*farto*) até aos olhos — om
siek en sat te wees; fechar os olhos a
(*fig.*) — om te ignoreer; ter alguma
coisa debaixo de olho — om met 'n be-
geerlike oog te kyk na iets; ter lume
no olho — om slim/intelligent te wees;
ter os olhos tortos — om skeel te kyk;

trazer alguém de olho — om iemand
gedurig dop te hou; ver com bons/maus
olhos — om gunstig/ongunstig gestem
te wees; isso enche-me o olho — dit
trek my oog; os seus olhos vão-se por
carros novos — hy is versot op nuwe
karre; a olho — op die oog af; a olho
nú — met die blote oog; a olhos vistos
— sienderoë

oligarca (*m.*) — oligarg

oligarquia (*f.*) — oligargie, familieregering

oligárquico, -ca — oligargies

olimpiada (*f.*), olimpíade (*f.*) — olimpiade

olímpico, -ca — Olimpies

olimpico (*m.*) — Olympus

olissiponense — van Lissabon; (*subst.*) in-
woner van Lissabon

olival (*m.*), olivedo (*m.*) — olyfboord

oliveira (*f.*) — olyfboom

oliveira-brava (*f.*) — olienhout

oliveiral (*m.*) — olyfboord

olmeiro (*m.*), olmo (*m.*) — olmboom

olor (*m.*) (*poet.*) — geur

oloroso, -sa (*poet.*) — geurig, welriekend

olvidar — om te vergeet

olvido (*m.*) — vergetelheid

ombrear — om jou te vergelyk met

ombreira (*f.*) — deurkosyn

ombro (*m.*) — skouer; encolher os om-
bros — om jou skouers op te haal

omeleta (*f.*), omelete (*f.*) (*Bras.*) — omelet

ominoso, -sa — omineus, onheilspellend

omissão (*f.*) — weglating, versuim

omisso, -sa — weggelaat, versuim

omitir — om weg te laat

omnipotência (*f.*) — almag

omnipotente (*m.*) — almagtig

omnipresença (*f.*) — alomteenwoordigheid

omnipresente — alomteenwoordig

omnisciência (*f.*) — alwetendheid

omnisciente — alwetend

omoplata (*f.*) — skouerblad

onagro (*m.*), ónagro (*m.*) — onager, wilde
esel

onça (*f.*) — ons (gewig)

onça (*f.*) — jaguar

onda (*f.*) — golf; ondas ultra-curtas —
mikrogolwe; ir na onda — om met die
stroom saam te gaan; om gefop te word;
ao sabor das ondas — aan die genade
van die golwe oorgelaat

onde — waar; para onde — waarheen;
por onde — waardeur; onde quer que
— waar ook

ondeado, -da — golwend

ondear — om te dein

ondina (*f.*) (*poet.*) — waternimf

ondulação (*f.*) — ondulasie, golwing; (**ondulação**) **permanente** (*f.*) — vaste golwing
ondulado, -da — golwend
ondular — vide: **ondear**
onerado, -da — belas; **prédio** (*m.*) **onerado** — gebou met 'n verband op
onerar — om op te lê; om te belas, te beswaar
onerosidade (*f.*) — hoë koste
oneroso, -sa — drukkend, swaar; duur, hoog
ônibus (*m.*) — bus
onipotência (*f.*), **onipotente** (*Bras.*) — vide: **omnipotência**, **omnipotente**
onipresença (*f.*), **onipresente** (*Bras.*) — vide: **omnipresença**, **omnipresente**
onisciência (*f.*), **onisciente** (*Bras.*) — vide: **omnisciência**, **omnisciente**
onomástica (*f.*) — onomastiek, naamkunde
onomástico, -ca — onomasties, naamkundig
onomatopeia (*f.*) — onomatopee, klanknabootsende woord
onomatopeico, -ca — onomatopeïes, klanknabootsend
ontem — gister; **eu não nasci ontem** — ek is nie van gister nie
O.N.U. (f.) (**Organização das Nações Unidas**) — V.V.O. (Verenigde Volke-Organisasie)
ónus (*m.*) — onus, plig, las
onze — elf
onzenar — om woeker te neem; om te intrigeer
onzenário, -ia, **onzeneiro**, -ra — woeker; intrigerend; (*subst.*) (*m.*) woekeraar; intrigant
opa (*f.*) — koorkleed; skouermantel vir kerklike broederskappe
opacidade (*f.*) — ondeurskynendheid; donkerheid
opaco, -ca — ondeurskynend; donker
opado, -da — geswel
opala (*f.*) — opaal; (*Bras.*) luukse katoen, batis
opalescência (*f.*) — opalesensie, kleurskittering soos van opaal
opalino, -na — opaalagtig, opalesserend
opção (*f.*) — keuse; keusevak, opsionele vak
ôpera (*f.*) — opera
operação (*f.*) — operasie; **operação financeira** — geldelike transaksie; **as quatro operações** — die vier basiese rekenmetodes
operacional — gereed, slaggereed; **hipótese** (*f.*) **operacional** — arbeidshipotese

operado, -da — geopereer; (*subst.*) geopereerde
operador (*m.*) — operateur; (**médico**) **operador** (*m.*) — chirurg, snydokter
operar — om te opereer; om teweeg te bring
operário (*m.*) — handwerker, arbeider
operativo, -va — operatief
operatório, -ia — operasie
operável — opereerbaar
opérculo (*m.*) — dekseltjie; (*zool.*) kieu-deksel
opereta (*f.*) — operette
operoso, -sa — hardwerkend, arbeidsaam
opinante — betekenisvol
opinar — om te meen, te oordeel, te dink
opinião (*f.*) — opinie, mening; **divergência** (*f.*) **de opiniões** — meningsverskil; **ter boa/má opinião de alguém** — om 'n hoë/lae dunk van iemand te hê
opiniático, -ca — eiewys, eiesinnig
opinioso, -sa — selfingenome, verwaand
ópio (*m.*) — opium
opiparo, -ra — ryk
opoente (*m.*, *f.*), **oponente** (*m.*, *f.*) — teenstander
opor — om teenoor te stel; **opor-se a** — om te opponeer, teen te gaan
oportunidade (*f.*) — geleentheid
oportunismo (*m.*) — opportunisme
oportunista (*m.*, *f.*) — opportunis
oportuno, -na — geleë, geskik
oposição (*f.*) — teenstand; opposisie
opositor (*m.*) — opponent, teenstander
oposto, -ta — teenoorgestel(d); (*subst.*) (*m.*) teendeel
opressão (*f.*) — onderdrukking; benouing
opressivo, -va — drukkend, terneerdruk-kend; onderdrukkings-
opresso, -sa — onderdruk; bedruk
opressor, -ra — onderdrukkend; (*subst.*) (*m.*) onderdrukker
oprimido, -da — onderdruk; (*subst.*) (*m.*) onderdrukte
oprimir — om te onderdruk; om bedruk te maak
opróbrio (*m.*) — skande, oneer
optar — om te kies, te opteer
optativo, -va — opsioneel, optatief
óptica (*f.*) — optika
óptico, -ca — opties; (*subst.*) (*m.*) optisiën; **nervo** (*m.*) **óptico** — gesigsenuwee
optimismo (*m.*) — optimisme
optimista — optimisties; (*subst.*) **optimis**
ótimo, -ma — uitstekend
opulência (*f.*) — rykdom, oorvloed, weelde
opulento, -ta — ryk, weelderig

opúsculo (*m.*) — brosjure, klein publikasie
ora — nou; egter; **ora... ora** — soms... soms; **de ora avante** — voortaan
oração (*f.*) — rede, toespraak; gebed; **livro de orações** — gebedeboek; **oração fúnebre** — grafrede
oráculo (*m.*) — orakel; orakelspreuk; (*fig.*) invloedryke raadgewer
orador (*m.*) — spreker, redenaar; **orador (sagrado)** — prediker
orago (*m.*) — beskermheilige; kerkie
oral — mondeling; **deve ser tomado por via oral** — moet ingeneem word
orangotango (*m.*) — orang-oetang
orar — om te bid; om 'n rede te hou
oratória (*f.*) — redekuns; oratorium
oratoriano (*m.*) — monnik van die Oratoriane-orde
oratório, -ia — rede-, oratories; (*subst.*) (*m.*) huiskapel; (*mus.*) oratorium
orbe (*m.*) — aardbol, hele wêreld
órbita (*f.*) — wentelbaan, invloedsfeer
orça, à... — (*naut.*) teen die wind; (*fig.*) ongeveer
orçamental — begrotings-
orçamento (*m.*) — begroting
orçar — om te skat; om te bedra; (*naut.*) om te loef
ordeiro, -ra — netjies, ordeliwend
ordem (*f.*) — orde; volgorde; bevel; styl;
ordem de batalha — slagorde; **ordem do dia** — ordelys, sakelys; **ordem dórica/gótica** — Doriese/Gotiese styl; **impor/receber ordens sacras** — om tot priester te orden/georden te word; **a ordem é rica e os frades são poucos** — laat hom maar sy geld mors; **às suas ordens** — tot u diens; **de primeira/segunda ordem** — cersterangs/tweederangs; **em ordem alfabética/numérica** — in alfabetiese/numeriese volgorde; **por ordem de** — in opdrag van, op las
ordenação (*f.*) — ordening, inseëning; verordening, ordonnansie
ordenado, -da — beveel, verorden; georden; (*subst.*) (*m.*) salaris; (*f.*) (*geom.*) ordinaat
ordenança (*f.*) — ordonnans, lyfbediende
ordenar — om te beveel; om te bestel; om te orden
ordenhar — om te melk
ordinal — orde-, rang-; (*subst.*) (*m.*) rangtelwoord
ordinando (*m.*) — priester wat georden word
ordinário, -ia — gewoon; ordinêr; **de ordinário** — gewoonlik

orelha (*f.*) — (uitwendige) oor; **orelhas do martelo** — hamerklou; **ficar de orelha caída/murcha** (*coll.*) — om hangoor te wees; **ter espirito santo de orelha** — om 'n voëltjie te hoor fluit (*fig.*); **torcer a orelha** — om spyt te wees
orelhudo, -da — wat groot ore het; kop-pig; dom
orfanato (*m.*) — weeshuis
orfandade (*f.*) — verweesdheid; weeskinders
orfão, -fã — wees; (*fig.*) beroof (van), verwees; (*subst.*) weeskind
orfeão (*m.*) — koor
orfeónico, -ca — koor-
orfeonista (*m., f.*) — koorsanger
órfico, -ca — Orfies, van Orfeus
organdi (*m.*) — organdie
orgânico, -ca — organies
organismo (*m.*) — organisme; (administratiewe/politieke) liggaam
organista (*m., f.*) — orrelis, orreliste
organização (*f.*) — organisasie
organizar — om te organiseer; **organizar-se** — om jou te organiseer; om te vorm
órgão (*m.*) — orgaan; **órgãos da palavra** — spraakorgane
órgão (*m.*) — orrel
orgasmo (*m.*) — orgasme
orgia (*f.*) — orgie, losbandige party
orgiaco, -ca — orgie-, orgiasties, uitsers losbandig
orgulho (*m.*) — hoogmoed; trots
orgulhoso, -sa — hoogmoedig; trots
oricterope (*m.*) — erdvark
orientação (*f.*) — oriëntasie, oriëntering
oriental — oriëntaal, Oosters; **África** (*f.*)
Oriental — Oos-Afrika
orientalismo (*m.*) — Oosterse studies
orientalista (*m., f.*) — oriëntalis
orientar — om te oriënteer
Oriente (*m.*) — Oriënt, Ooste; **Médio Oriente** — Midde-Ooste; **Extremo Oriente** — Verre Ooste
orificio (*m.*) — opening, gaatjie
origem (*f.*) — oorsprong; afkoms
original — origineel, oorspronklik **pecado** (*m.*) **original** — erfsonde
originalidade (*f.*) — originaliteit, oorspronklikheid
originar — om voort te bring; om te veroorsaak; **originar-se** — om te ontstaan
originário, -ia — afkomstig
oriundo, -da — afkomstig; wat voortspruit (uit)
orix (*m.*) — gembok
orizicultor (*m.*) — rysboer

orizicultura (*f.*) — rysbou
orla (*f.*) — soom
orlar — om om te soom
ornamentação (*f.*) — ornamentasie, ornamentering, versiering
ornamental — ornamenteel, sier-
ornamentar — om te ornamenteer, te versier
ornamento (*m.*) — ornament, versiersel; sieraad (*fig.*)
ornar — om te orneer, te verfraai, te versier
ornato (*m.*) — vide: **ornamento**
ornear — om te runnik
orneio (*m.*) — gerunnik
ornitologia (*f.*) — ornitologie, voëlkunde
ornitologista (*m., f.*) — ornitoloog, voëlkenners
orografia (*f.*) — orografie, bergbeskrywing
orográfico, -ca — orografies
orquestra (*f.*) — orkes; **director** (*m.*) **de orquestra** — dirigent
orquestração (*f.*) — orkestrasie
orquestral — orkes-, orkestraal
orquestrar — om te orkestreer; om vir die orkes te bewerk
orquidea (*f.*) — orgidee
ortiga (*f.*) — brandnetel
ortodoxia (*f.*) — ortodoksie
ortodoxo, -xa — ortodoks, regsinnig
ortogonal — reghoekig
ortografia (*f.*) — ortografie, spelwyse
ortográfico, -ca — ortografies, ortografie-
ortopedia (*f.*) — ortopedie
ortopédico, -ca — ortopedies
ortopedista (*m., f.*) — ortopedis
orvalhada (*f.*) — oggendmis
orvalhar — om mistig te word
orvalho (*m.*) — mis, newel
os (*art. def.*) — die
os (*pron. pers.*) — hulle
oscilação (*f.*) — ossillasie
oscilador (*m.*) — ossillator
oscilante — ossillerend
oscilar — om te ossilleer; (*fig.*) om te weifel
oscilatório, -ia — ossillerend, swaai-
osculação (*f.*) — kus, omarming
oscular — om te kus
ósculo (*m.*) — kus (soen)
osga (*f.*) — gekko, boomgeitjie
osga (*f.*) (*coll.*) — haat
osmose (*f.*) — osmose
ossada (*f.*) — hoop beendere; (*tech.*) raamwerk, staalskelet
ossamenta (*f.*), **ossamento** (*m.*) — skelet, geraamte

ossaria (*f.*), **ossário** (*m.*) — beenderehuis, ossuarium
ossatura (*f.*) — geraamte, beenstruktuur
ósseo, -ea — been-
ossificação (*f.*) — ossifikasie
ossificar — om te ossifiseer, tot been te verhard
ossiforme — beenvormig
osso (*m.*) — been (deel van skelet); **osso difícil de roer** (*fig.*) — harde neut om te kraak (*fig.*); **ossos do ofício** — beroepsverpligting; **em carne e osso** — in lewende lywe
ossudo, -da — benerig
ostensão (*f.*) — vertoon; vertoonsug
ostensivo, -va — opsigtig
ostentação (*f.*) — vertoon
ostentar — om te geur met (*fig.*)
ostentativo, -va — opsetlik, vertonerig
ostentoso, -sa — pralerig, spoggerig, vertonerig
ostra (*f.*) — oester
ostracismo (*m.*) — ostrasisme, verbanning
ostreicultor (*m.*) — oesterkweker
ostreicultura (*f.*) — oesterkwekery
ostreira (*f.*) — oesterbed; oesterverkoopster
ostreiro, ra — oester-
ostrogodo (*m.*) — Oos-Goot
otimismo (*m.*) **otimista, ótimo, -ma** (*Bras.*) — vide: **optimismo, optimista, ótimo**
otite (*f.*) — oorontsteking
otomana (*f.*) — ottomaan, sofa
otomano, -na — Ottomaans; Turks; (*subst.*) Ottomaan, Turk
otorrinolaringologia (*f.*) — oor-neus-enkeelgeneeskunde
otorrinolaringologista (*m., f.*) — oor-neus-enkeelarts
ou — of; **ou... ou** — òf... òf
ourela (*f.*) — kant, soom; **ourela do chapéu** — hoedrand
ouriço (*m.*) — krimpvarkie; (*bot.*) dop, hulsel
ouriço-do-mar (*m.*) — see-egel, seekastaining
ourives (*m.*) — goudsmid; juwelier
ourivesaria (*f.*) — goudsmedery; juwelierswinkel
ouro (*m.*) — vide: **oiro**
ouropel (*m.*) — klatergoud
ouros (*m. pl.*) — ruite(ns) (kaartspel)
ousadia (*f.*) — waaghalsigheid; vermetelheid
ousado, -da — waaghalsig; vermetel
ousar — om te waag, te durf
outeiro (*m.*) — vide: **oiteiro**
outiva (*f.*) — gehoorsin; **de outiva** — van hoorsê

outonal — herfs-
outonar — om die herfsploegwerk te doen;
 om die herfs deur te bring
outono (m.) — herfs
outorga (f.) — verlening
outorgante (m., f.) — toekenner, verlener
outorgar — om toe te staan, te verleen
outrem — iemand anders
outro, -ra — ander; o **outro mundo** —
 die Hiernamaals; **um ao outro** — aan/
 vir mekaar; **um e outro** — albei; de **ou-**
tro mundo — anders, andersins; op 'n
 ander manier
outrora — vroeër, eertyds, in toeka se dae
outrossim — asook, sowel as
Outubro (m.) — Oktober
ouvido (m.) — (inwendige) oor; gehoorsin;
 ter bom **ouvido** — om 'n musikale oor
 te hê; **tocar de ouvido** — om op gehoor
 te speel
ouvidor (m.) — ondersoekbeampte
ouvidoria (f.) — kantoor van ondersoek-
 beampte
ouvinte (m., f.) — luisteraar; hospitant
ouvir — om te hoor; om aan te hoor;
ouvir missa — om die mis by te woon
ova (f.) — viseiersak; (*pl.*) viseiers as
 gereg; **uma ova!** — twak!/bog!
ovação (f.) — ovasie
ovação (f.) — kuitskiet
ovacionar — om 'n ovasie te gee aan, toe
 te juig
oval — ovaal
ovariano, -na, ovárico, -ca — ovarium-,
 eierstok-
ovário (m.) — ovarium, eierstok
ovelha (f.) — ooi; gemeentelid
ovelheiro (m.) — skaapwagter, herder

ovelhum — skaap; **gado (m.) ovelhum** —
 skape
ovificação (f.) — eievorming
oviforme — eievormig
ovino, -na — skaap-; **gado (m.) ovino** —
 skape; os **ovinos** — die skape
oviparo, -ra — eierlêend
ovo (m.) — eier; **clara (f.) de ovo** —
 eierwit; **gema (f.) de ovo** — dooier, eier-
 geel; **ovo escaldado** — gekookte eier;
ovo escalfado — geposjeerde eier; **ovo**
frito/estrelado — gebakte eier; **ovo me-**
xido — roereier; **estrelar um ovo** — om
 'n eier te bak
ovóide — eievormig
ovos-moles (m. pl.) — Portugese nagereg
 met eiers
ovulação (f.) — ovulasie
ovular — ovulêr
óvulo (m.) — eiersel
oxalá — mag tog...; **oxalá não chova**
amanhã! — mag dit tog nie môre reën
 nie
oxalá (m.) — god van die Negertoorkuns
oxidação (f.) — oksidasie, oksidering
oxidante — oksiderend, oksideer-
oxidar — om te oksideer; om te roes
oxidável — oksideerbaar
óxido (m.) — oksied
oxigenação (f.) — oksigenering
oxigenado, -da — met suurstof verbind;
água (f.) oxigenada — waterstofperoksied
oxigenar — om te oksigeneer; **oxigenar o**
cabelo — om jou hare te bleik
oxigênio (m.) — suurstof
oxitono, -na — met slotklem; (*subst.*) (*m.*)
 oksitonon, woord met slotklem
oxiúro (m.) — helmint, ingewandswurm
ozone (m.), ozônio (m.) — osoon

P

pá (f.) — graaf; **pá do forno** — bakker-
 spaan; **pá do lixo** — skoppie; **pá do**
remo — roeispaan; **pá da rês** — bees-
 boud; **pê-à-pá Santa Justa** — van a tot z
Pã (m.) — Pan, bogod
paca (f.) — Brasiliaanse knaagdier
pacatez (f.) — besadigdheid, vredeliewend-
 heid
pacato, -ta — besadig, vredeliewend
paceiro, -ra — paleis-, hof-; **fidalgo (m.)**
paceiro — howeling
pachola (m.) (coll.) — lekker kêrel
pacholice (f.) (coll.) — snaaksheid
pachorra (f.) — tydsamheid, stadigheid

pachorrento, -ta — tydsam, stadig
pachouchada (f.) (coll.) — stommiteit, bog
paciência (f.) — geduld; solitêr
paciente — geduldig; (*subst.*) pasiënt
pacificação (f.) — pasifikasie, vredestigting
pacificar — om te pasifiseer, te **paai**, tot
 bedaring te bring
pacífico, -ca — vredeliewend, vreedzaam;
Pacífico (m.) — Stille Oseaan
pacifismo (m.) — pasifisme
pacifista (m., f.) — pasifis
paço (m.) — paleis; **Paços do Concelho** —
 Stadhuis
pacote (m.) — pakket, pakkie

pacotilha (*f.*) — minderwaardige goed; (*fig.*) slegte vriende

pacóvio, -ia (*coll.*) — dom, onnosel; (*subst.*) domkop

pacto (*m.*) — pakt, verdrag, verbond

pactuante (*m., f.*) — bondgenoot; (*adj.*) pakt-

pactuar — om ('n verbond) te sluit, tot 'n ooreenkoms te kom

padaria (*f.*) — bakkerij; (*coll.*) boude

padecedor, -ra, padecente — lydend, smartvol

padecer — om te ly; om te verduur, te verdra; **não padecer dúvida** — om bo enige twyfel verheue te wees; **padecer da cabeça** (*fig.*) — om van lotjie getik te wees; **padecer confronto** — om enige toets te deurstaan; **padecer do estômago** — om aan jou maag te ly

padecimeto (*m.*) — lyding; kwaal

padeiro (*m.*) — bakker

padiola (*f.*) — draagbaar

padralhada (*f.*) — spul priesters

padrão (*m.*) — ykmaat; patroon; **padrão de vida** — lewenstandaard

padrão (*m.*) — seevaarderskruis; gedenkteken

padastro (*m.*) — stiefvader

padre (*m.*) — priester; o **Santo Padre** — die Heilige Vader, Pous

padreca (*m.*), **padreco** (*m.*) — slegte priester

padre-cura (*m.*) — gemeentepriester

padre-mester (*m.*) — priester wat in seminarie doseer

padre-nosso (*m.*) — Paternoster, Onse Vader

Padre-Santo (*m.*) — Heilige Vader, Pous

padrinho (*m.*) — peetoom; (*pl.*) peetouers

padroado (*m.*) — beskermheerskap, reg van

benoeming (van kerklui)

padroeiro (*m.*) — patroon, beskermheilige

paga (*f.*) — loon; betaling

pagã — vide: **pagão**

pagador (*m.*) — betaalmeester

pagadoria (*f.*) — betaalmeesterskantoor

pagamento (*m.*) — betaling; **pagamento à vista** — kontantbetaling; betaling op sig; **dia** (*m.*) **de pagamento** — betaaldag

paganismo (*m.*) — heidendom

paganizar — om te verheiden

pagante (*m., f.*) — betaler

pagão, -gã — heidens; (*subst.*) heiden, heidin

pagar — om te betaal; (*fig.*) om te boet; **pagar à boca do cofre** — om kontant te betaal; **pagar as favas/o patau** (*coll.*)

pagar o pato (*Bras.*) — om die gelag te

betaal; **pagar ao portador** — om aan die toonder te betaal; **pagar a prestações** — om af te betaal; **pagar a pronto** — om kontant te betaal; **pagar à vista** — om kontant te betaal; om op sig te betaal; **ele paga bem** — hy betaal goed; hy is 'n goeie betaler; **favor com favor se paga** — krap my rug, dan krap ek joune; **o médico paga-se bem** — die dokter vra duur; **os serviços dos criados pagam-se bem** — die bediendes word goed betaal vir hulle werk; **tu me pagas** (*Bras.*) (*coll.*)/**hás-de pagá-los** (*coll.*) — boontjie kry sy loontjie

pagável — betaalbaar; **pagável à vista** — kontant betaalbaar; betaalbaar op sig

pagela (*f.*) — prentjie van 'n heilige

página (*f.*) — bladsy

paginação (*f.*) — paginerig, nommering van bladsye; (*typ.*) uitleg van bladsy

paginador (*m.*) (*typ.*) — drukker wat bladsye opmaak

paginar (*m.*) — om te pagineer; (*typ.*) om bladsye op te maak

pago, -ga — betaal(d)

pagode (*m.*) — pagode, Oosterse tempel; (*fig.*) (*coll.*) pret, jolyt

pagodear — om jolyt te lewe

pagodeira (*f.*) — jolyt

pagodeiro, -ra — jolig

pai (*m.*) — vader; (*pl.*) ouers; **pai nosso** (*m.*) — Onse Vader

pai-avô (*m.*) — eenvoudige mens

pai-de-santo (*m.*) (*Bras.*) — priester van Negertoorkuns

pai-dos-burros (*m.*) (*Bras.*) (*coll.*) — woordeboek

paina (*f.*) — kapok (van kapokboom)

painço (*m.*) — manna (graansoort)

paineira (*f.*) — kapokboom

painel (*m.*) — skildery; muurskildery; paneel

paio (*m.*) — Portugese varkwors

paiol (*m.*) — ammunisiekamer; voorraadkamer

paioleiro (*m.*) — opsigter van ammunisiekamer, voorraadmeester

palrar — om te sweef; om te hang

pais (*m.*) — land

paisagem (*f.*) — landskap

paisagista (*m., f.*) — landskapskilder

paísano (*m.*) — burgerlike; **vestir à paísana** — om burgerlike drag te dra

paixão (*f.*) — hartstog; **Paixão de Cristo** — Christuspasie; **Sexta-feira da Paixão** — Goeie Vrydag

paixoneta (*f.*) — klein hartstoggie, gril

paixonite (*f.*) (*Bras.*) (*coll.*) — kalwerliefde

pajé (*m.*) (*Bras.*) — toordokter
pajem (*m.*) — page, edelknaap; hofknapie
pala (*f.*) — oogskerm; **pregar/dizer palas** (*coll.*) — om kluitjies te bak
palacete (*m.*) — herehuis, villa
palaciano, **-na** — paleis-, aristokraties;
poeta (*m.*) **palaciano** — hofdigter
palácio (*m.*) — paleis
paladar (*m.*) — smaak; verhemelte; **a sopa tem bom paladar** — die sop smaak lekker
paladim (*m.*), **paladino** (*m.*) — **paladyn**, voigeling van 'n vors
paládio (*m.*) — palladium
palafita (*f.*) — paalwerk; paalwoning
palafrem (*m.*) — damesryperd; (*obs.*) slagros
palafreneiro (*m.*) — palfrenier, perdebediende
palamenta (*f.*) — skeepstoebehoere
palanca (*f.*) — bastergemsbok (*Ang.*)
palanca-preta (*f.*) — swartwitpens (*Ang.*); **palanca-preta gigante** — reuseswartwitpens (*Ang.*)
palanfrório (*m.*) — twakpraatjies
palangana (*f.*) — vleisskottel
palanque (*m.*) — verhoog
palanquim (*m.*) — palankyn, Oosterse draagstoel
palapala (*f.*) — swartwitpens (*Moç.*)
palatal — palataal; (*subst.*) (*f.*) palataal
palatalização (*f.*) — palatalisering
palatino, **-na** — verhemelte-
palato (*m.*) — verhemelte
palavra (*f.*) — woord; **arrastar as palavras** — om te mompel; **cumprir a palavra** — om woord te hou; **dar a palavra a alguém** — om iemand aan die woord te stel; **dar uma palavra a alguém** — om 'n woordjie met iemand te wissel; **mostrar a palavra** — om keel nat te maak (*fig.*); **ter o dom da palavra** — om goed ter tale te wees; **dou-lhe a minha palavra** — ek gee u my woord
palavrão (*m.*) — skelwoord
palavreado (*m.*) — geklets; onsamehangende bombas
palavroso, **-sa** — woordryk; praterig
palco (*m.*) — (teater)verhoog; **pisar o palco** — om toneel te speel
palear — om te gesels
paleografia (*f.*) — paleografie, studie van ou handskrifte
paleográfico, **-ca** — paleografies
paleógrafo (*m.*) — paleograaf, kenner van ou handskrifte
paleolítico (*m.*) — oudsteentydperk
paleontologia (*f.*) — paleontologie

paleontólogo (*m.*) — paleontoloog
paleozóico (*m.*) — Paleosoikum
palerma (*m.*, *f.*) — domkop
palestra (*f.*) — toespraak; (*coll.*) gesprek
palstrar — om te gesels
paleta (*f.*) — palet, skilderbord
paletó (*m.*) — baadjie
palha (*f.*) — strooi; **palha de aço** — staalwol; **fumo de palha** — veel lawaai en weinig wol; **por dá cá aquela palha** — sonder rede, oor niks; **todos (os burros) comem palha, o caso é saber dar-lha** — daar is altyd 'n manier om iemand te hanteer
palhabote (*m.*) — loodsboot
palhaçada (*f.*) — narrery, hansworsery
palhaço (*m.*) — nar, hanswors
palhada (*f.*) — voer
palheiro (*m.*) — strooiskuur
palheta (*f.*) — riet (in blaasinstrument); plektrum, speelpennetjie; (*tech.*) waaierblad, turbineblad; (*coll.*) (*pl.*) skoene
palhoça (*f.*), **palhota** (*f.*) — strooihuis, stroois
paliar — om lapwerk te doen (*fig.*); om tydelik te beredder
paliativo (*m.*) — palliatief; (*fig.*) lapmiddel
palçada (*f.*) — palissade, paalheining
palidez (*f.*) — bleekheid
pálido, **-da** — bleek; **cor** (*f.*) **pálida** — ligte kleur; **luz** (*f.*) **pálida** — dowwe lig
pálio (*m.*) — draagbare baldakyn; **receber com pálio** — om die rooi tapyt uit te rol vir
palitar — om (met 'n tandestokkie) skoon te maak
paliteiro (*m.*) — houer vir tandestokkies
palito (*m.*) — tandestokkie; **ser grosso para palito** — om nie met jou te laat spot nie; **servir de palito** (*fig.*) — om die teiken van spot te wees
palma (*f.*) — palmtak; **palma da mão** — handpalm; **palma do martírio** — martelaarskrans; **bater palmas** — om hande te klap; **dar a palma a alguém** — om iemand as wenner aan te wys; **levar a palma** — om die louere weg te dra; **trazer nas palmas/palminhas** — om op die hande te dra
palmada (*f.*) — klap
palma-de-santa-rita (*f.*) (*Bras.*) — swaardlelie
palmar (*m.*) — palmbos
palmatoada (*f.*) — hou met 'n lat
palmatória (*f.*) — lat; **dar a mão à palmatória** — om jou foute te erken
palmeira (*f.*) — palm(boom)

palmeiro, -ra — 'n handspan wyd
 palmeta (f.) — binnesool; wig
 palmilha (f.) — binnesool; andar em pal-
 milhas — om in jou sokkies rond te
 loop
 palmilhar — om te stap
 palmipode — swempotig, met swempote
 palmito (m.) (Bras.) — murg van palm;
 palmblaar; (bot.) palmiet
 palmo (m.) — handbreedte
 palonço (m.) (coll.) — domkop
 palor (m.) (poet.) — bleekheid
 palpação (f.) — palpasie, betasting
 palpada (f.) — ligte betasting
 palpar — om te palpeer, te betas
 palpável — palpeerbaar; tasbaar
 pálpebra (f.) — ooglid
 palpitação (f.) — palpitاسie, hartkloppings
 palpitante — kloppend
 palpitar — om te klop; palpita-me que a
 minha sogra chega amanhã — ek het so
 'n voorgevoel dat my skoonmoeder môre
 sal aankom; ela palpita de alegria —
 haar hart klop van vreugde
 palpite (m.) — voorgevoel; (coll.) (onge-
 vraagde) mening
 palpo (m.) (zool.) — tasorgaan; estar em
 palpos de aranha (fig.) (coll.) — om in
 die pekel te sit
 palrar — om te brabbel
 paludial — moerassig; moeras-
 paludismo (m.) — malaria
 palustre — moeras-
 pampilho (m.) — prik, porstok
 panacea (f.) — panasee, wondermiddel,
 alheilmiddel
 panacheiro (m.) (bot.) — potskuurder
 (struik)
 panado, -da — gepaneer(d)
 panamá (m.) — panama
 Panamá (m.) — Panama
 panar — om te paneer
 panarício (m.) — fyt
 panascal (m.) — onbeboude grond
 panascal (m.) — onbeboude grond; (adj.)
 agterlik, onbeduidend
 pano (f.) — houtheftboom; ver-se/andar
 em pancas (coll.) — om in die knyp te
 sit
 pança (f.) — pens; (coll.) pens
 pancada (f.) — hou; pancada de água —
 stortreën; andar à pancada — om vuis
 te slaan; ter pancada (coll.) — om 'n
 klap weg te hê, getik te wees; ter pan-
 cada para (coll.) — om 'n kop te hê
 vir; de pancada — skielik; às três pan-
 cadas — slordig; espera-lhe pela pan-
 cada (coll.) — jy sal ly wat daarop volg

pançada (f.) (coll.) — 'n pensvol; stamp
 met die pens
 pancadaria (f.) — grootskeepse handge-
 meen
 pâncreas (m.) — pankreas
 pançudo, -da — boepens-
 panda (f.) — pandabeer
 pândega (f.) — jolyt
 pandegar — om jolyt te hou
 pândego (m.) — pretsoeker; (adj.) jolig
 pandeireta (f.) — tamboeryntjie
 pandeiro (m.) — tamboeryn
 pandemónio (m.) — helse lawaai
 pandilha (f.) — konkelaar; (m.) konkelaar
 pando, -da — vol; uitgestrek
 pandorca (f.), pandorga (f.) (coll.) — slor-
 dige vrou
 pane (f.) — motormoelikheid; hoje tive
 uma pane no carro — vandag het my
 kar gaan staan
 panegirico (m.) — loflied, lofrede
 panegirista (m., f.) — lofredenaar
 panejamento (m.) — voorstelling van klere
 (skilderkuns, beeldhoukuns)
 panejar — om klere voor te stel (skilder-
 kuns, beeldhoukuns)
 panela (f.) — kastrol; panela de pressão
 — drukkoker
 paneleiro (m.) — kastrolfabrikant; (fig.)
 (coll.) homoseksueel
 panelinha (f.) — klein kastrol; (fig.) (coll.)
 kliek; boetie-boetie besigheid
 panfletário, -ia — pamflet-
 panfletista (m., f.) — pamflettis, pamflet-
 skrywer
 panfleto (m.) — strooibiljet; pamflet, vlug-
 skrif
 pangolim (m.) — ieternagô, miervreter
 pânico, -ca — panies, paniekbevange;
 (subst.) (m.) paniek
 panificação (f.) — broodbak
 panificar — om brood te bak
 pano (m.) — materiaal, stof; pano de boca
 — (verhoog)gordyn; pano cru — onge-
 bleikte katoen; pano de fundo — agter-
 doek; navegar a todo o pano — om met
 volle seile te vaar; ter pano para man-
 gas (fig.) — om genoeg materiaal te
 hê (fig.)
 panóplia (f.) — wapenrusting, wapentrofee
 panorama (m.) — panorama, vergesig; al-
 gemene oorsig
 panorâmico, -ca — panoramies, uitgestrek;
 breed (fig.)
 pantagruélico, -ca — vorstelik, ryk
 pantana, dar em... — om bankrot te
 speel
 pantanal (m.) — moerassige streek

pântano (*m.*) — moeras
 pantanoso, -sa — moerassig
 panteão (*m.*) — panteon, eretempel
 panteísmo (*m.*) — panteïsme
 panteísta (*m., f.*) — panteïs; (*adj.*) panteïsties
 pantera (*f.*) — panter, luiperd
 pantógrafo (*m.*) — pantograaf, tekenaap
 pantomima (*f.*), pantomina (*f.*) — pantomime, gebarespel
 pantomineiro (*m.*) — pantomimis, gebare-speler
 pantufa (*f.*) — pantoffel
 pão (*m.*) — brood; (*fig.*) koring; **pão ázimo** — ongesuurde brood; **pão de centeio** — rogbrood; **pão escuro/branco** — bruinbrood/witbrood; **pão da vida** — Lewensbrood; **migalha (f.) de pão** — broodkrummel; **comer o pão que o Diabo amassou** — om swaar te kry; **ficar a pão e laranjas (fig.)** — om arm te wees; **ser pão, pão, queijo, queijo** — om 'n ding by sy naam te noem
pão-de-ló (m.) — sponskoek
 papa (*f.*) — pap
Papa (m.) — Pous
 papá (*m.*) — pappie
 papa-açorda (*m., f.*) — papbroek
 papada (*f.*) — keelvel; (*coll.*) dubbele ken
 papa-figos (*m.*) — tuinfluiter (voël); (*naut.*) voorseil, grootseil van elke mas
 papa-fina (*coll.*) — keurig, smaaklik, lekker
~~papa-formigas~~ (*m.*) — miervreter
~~papegaio~~ (*m.*) — papegaai; **peixe (m.) papagaio** — papegaaivis
 papaguear — om na te papegaai, af te rammel
 papai (*m.*) (*Bras.*) — pappie
 papaia (*f.*) — papaja
 papa-jantares (*m., f.*) — opskeploedder
 papal — pouslik
 papa-léguas (*m., f.*) — groot stapper; drukdoener
 papalvo (*m.*) — sot
 papa-moscas (*m.*) — persoon wat alles aangaap
 papa-níqueis (*m.*) (*coll.*) — dobbeloutomaat
 papão (*m.*) — paaiboelie, bullebak; mensvreter
 papar (*coll.*) — om te eet
 paparicar — om te knabbel, te peusel
 paparicos (*m. pl.*) — soet woordjies; troetelgebare
 paparoca (*f.*) (*coll.*) — kos
 papeira (*f.*) — pampoentjies

papel (*m.*) — papier; rol (teater); funksie; (*pl.*) persoonlike dokumente; **papel higiénico** — toiletpapier; (**papel de lixa** — skuurpapier; **papel de parede** — muurpapier; **papel químico/papel carbono (Bras.)** — deurslagpapier; **papel vegetal** — kalkeerpapier, natrekpapier; **papéis de crédito (coll.)** — aandeel; **fazer um papel triste** — om 'n slegte indruk te skep; **ficar no papel** — om nie verwesenlik te word nie; **mostre-me os seus papéis** — u paspoort/persoonskaart asseblief
 papelada (*f.*) — berg papiere
 papelão (*m.*) — karton; **papelão ondulado** — riffelkarton
 papalaria (*f.*) — skryfbehoeftewinkel
 papeleira (*f.*) — skryflessenaartjie
 papeleiro (*m.*) — papierfabrikant; handelaar in skryfbehoeftes
 papeleta (*f.*) — bedkaart; kennisgewing
 papel-moeda (*m.*) — papiergeld
 papelotes (*m. pl.*) — krulpapiertjie, papiljot
 papila (*f.*) — papil, tepelvormige uitgroei-sel
 papilar — papillêr, tepelvormig
 papiro (*m.*) — papirus
~~papisa~~ (*f.*) — vroulike pous; (*fig.*) (*coll.*) mannetjiesvrou
 papista (*m., f.*) — papis; (*adj.*) papisties, Rooms; **ser mais papista que o Papa** — om Roomser as die Pous te wees
 papo (*m.*) — krop (van voëls); **falar de papo** — om groot te praat; **bater papo (Bras.) (coll.)** — om te gesels
 papoila (*f.*), papoula (*f.*) — papawer
 papo-seco (*m.*) — broodrolletjie; (*fig.*) fat, modegek
 papudo, -da — wat bolwangetjies het; **mãos (f. pl.) papudas** — molhandjies; **pernas (f. pl.) papudas** — stampers (*fig.*); **olhos (m. pl.) papudos** — dik oë
 paquebote (*m.*) — posboot
 paquete (*m.*) — lynboot
 paquiderme (*m.*) — dikvel; (*adj.*) dikvellig
 par (*m.*) — paar (handskoene, kouse, ens.); (eg)paar, paartjie; hoogste edelman, pair; **abrir a janela de par em par** — om die venster wyd oop te maak; **estar ao par de** — om te ken; **a par de** — naby
 par — gelyk; **pares ou nunes** — kruis of munt; **sem par** — onvergelyklik
 para — na, vir; **estar para** — om op die punt te staan om; **para onde** — waarheen; **para que** — sodat; **a janela dá para o parque** — die venster kyk uit op die park; **aquele rapaz dá para a me-**

dicina/o direito — daardie seun het aanleg vir die medisyne/regte
parabéns (*m. pl.*) — gelukwense
parábola (*f.*) — parabel; parabool, kurwe
pára-brisa(s) (*m.*) — voorruit, windskerm
pára-choque(s) (*m.*) — stamper, buffer
paraceto (*m.*) — Parakleet, Heilige Gees; (*coll.*) privaatonderwyser
parada (*f.*) — parade, vlagseremonie; inset, wedgeld; (*Bras.*) bushalte; **fizemos uma parada em Belo Horizonte** — ons het in Belo Horizonte stilgehou
paradigma (*m.*) — paradigma, modelwoord, voorbeeld
paradisiaco, -ca — paradysagtig
parado, -da — stilgehou; (*fig.*) uitdrukkingloos, apaties, dooierig; **estar parado** — om te staan
paradoxal — paradoksaal, skynbaar teenstrydig
paradoxismo (*m.*) — paradoksale stylfiguur
paradoxo (*m.*) — paradoks
parafina (*f.*) — paraffienwas
parafinar — om paraffienwas aan te smeer
pára-fogo (*m.*) — vuurskerm
paráfrase (*f.*) — parafrase, omskrywing
parafrasear — om te parafraseer, te omskryf
parafuso (*m.*) — bout; skroef; **parafuso de ajustamento** — stelskroef; **parafuso de cabeça chata** — platkopskroef; **parafuso de cabeça quadrada** — vierkantkopbout; **parafuso de fenda** — houtskroef; **parafuso sem fim** — wurmrat; **parafuso com porca alada** — vleuelskroef; **chave de parafusos** — skroewedraaier; **passo de parafuso** — skroefdraadmaat
paragem (*f.*) — (bus)halte; (*pl.*) kontrei, streek
parágrafo (*m.*) — paragraaf
paraíso (*m.*) — paradys
pára-lama (*m.*) (*Bras.*) — modderskerm
paralela (*f.*) — parallel; (*pl.*) brug (gimnastiek)
paralelismo (*m.*) — parallelisme; parallel, vergelyking
paralelo, -la — parallel, ewewydig; (*subst.*) (*m.*) parallel, breedtesirkel; parallel, vergelyking
paralelogramo (*m.*) — parallelogram
paralisação (*f.*) — verlamming; lamlegging
paralisar — om te verlam; (*fig.*) om lam te lê
paralisia (*f.*) — paralisie, verlamming; (*fig.*) magteloosheid; **paralisia espinal** — ruggraatverlamming; **paralisia infantil** — kinderverlamming

paralítico, -ca — paralities, verlam; (*subst.*) verlamde
paramentar — om aan te klee; om (die altaar) te dek
paramento (*m.*) — priestergewaad
parâmetro (*m.*) — parameter
paramilitar — halfmilitêr
páramo (*m.*) — verlate streek
paraninfar — om peet te staan; om te bevorder
paraninfo (*m.*) — peetvader; (*fig.*) paraninf, spreker by afskeidsgeleentheid
paranoia (*f.*) — paranoia, grootheidswaan
paranóico, -ca — paranoïes; (*subst.*) paranoïkus
parapeito (*m.*) — parapet, borswering
paraplegia (*f.*) — paraplegie
pára-quedas (*m.*) — valskerm
pára-quedismo (*m.*) — valskermspring
pára-quedista (*m., f.*) — valskermspringer
parar — om op te hou, stil te hou; om te stuit, te keer
pára-raios (*m.*) — weerligafleier
parasita (*m.*) — parasiet
parasitário, -ia — parasitêr, parasities
pára-sol (*m.*) — sonskerm, sonsambreel
pára-vento (*m.*) — windskerm
parca (*f.*) — Skikgodin; (*fig.*) dood
parceiro (*m.*) — maat, vriend
parcel (*m.*) — rotsbank, rif
parcela (*f.*) — porsie, gedeelte; **parcela (de terreno)** — erf
parcelar — om (in erwe) op te sny
parcelar — brokkies-
parceria (*f.*) — vennootskap, geselskap; **trabalhar de parceria** — om spanwerk te doen
parcial — gedeeltelik; partydig; (*subst.*) partygenoot
parcialidade (*f.*) — partydigheid
parcimónia (*f.*) — spaarsaamheid
parcimônico, -sa — spaarsaam; beskeie
parco, -ca — beskeie; spaarsaam
pardacento, -ta — grouagtig, vaal
pardal (*m.*) — mossie; **todos os pássaros comem trigo e quem paga é o pardal** — die grotes word vrygelaat en die kleintjies gestraf
pardalada (*f.*) — swerm mossies
pardaleja (*f.*) **pardaloca** (*f.*) — mossiewyfie
pardês!, pardeus! — rêrig!, sowaar!
pardieiro (*m.*) — ou kasarm
pardo, -da — grou, blas; **homem** (*m.*) **das calças pardas** — onbekende man; **à noite todos os gatos são pardos** — in die nag is alle katjies grou; **ver-se em calças pardas** — om in die knyp te sit

pardoca (*f.*) — mossiewyfie
parecença (*f.*) — ooreenkoms, gelykenis
parecer — om te blyk, te lyk, te skyn; om voor te kom; (*subst.*) (*m.*) mening; no **parecer de** — volgens
parecido, -da (*com*) — soortgelyk (aan), dergelik; **bem parecido, -da** — aantreklik, mooi; **Carlos Bento é parecido com o pai** — Carlos Bento lyk soos sy pa
paredão (*m.*) — keermuur, groot steunmuur
parede (*f.*) — (huis)muur; **parede mestra** — hoofmuur; **paredes meas** — skeidsmuur; **papel** (*m.*) **de parede** — muurpapier; **dar com a cabeça nas paredes** — om wanhopig te wees; **fazer parede** (*com*) — om saam te staan; **levar alguém à parede** — om iemand in 'n hoek te dryf; **morar paredes meas com alguém** — om langs iemand te bly; **pôr os pés à parede** — om voet by stuk te hou; **entre paredes** — binnenshuis
parellia (*f.*) — paar
parenética (*f.*) — versameling preke
parente (*m.*) — familielid, verwant; (*adj.*) verwant
parentela (*f.*) — familie
parentesco (*m.*) — verwantskap
parêntese (*m.*), **parêntesis** (*m.*) — parentese; hakies; **entre parêntesis** — tussen hakies
páreo (*m.*) — (perde)wedren
pargo (*m.*) — roman (vis)
pária (*m.*), **pariá** (*m.*) — paria; (*fig.*) verstoteling
paridade (*f.*) — gelykheid; pariteit
parideira (*f.*) — goeie teeldier
parido, -da — pasgebore; (*f.*) wat pas geboorte geskenk het
paridura (*f.*) — geboorte, werp
parietal — slaap-; (*subst.*) (*m.*) slaapbeen
parir — om geboorte te skenk; om te baar; (*fig.*) om voort te bring
Paris (*f.*) — Parys
parisiense — van Parys; (*subst.*) Paryse-naar
parlamentar — om te onderhandel
parlamentar — parlementêr
parlamentário, -ia — parlement-; (*subst.*) parlamentslid
parlamento (*m.*) — parlement
parlapatão (*m.*) — bedrieër; grootbek
parlapatice (*f.*) — bedrog; grootpraterij
parlatório (*m.*) — spreektralie(kamer)
parmesão, -sona — van Parma; (*subst.*) (*m.*) Parmesaankaas
parnã (*coll.*) — ongelyk

parnasianismo (*m.*) — Europese poëtiese beweging van die negentiende eeu
parnasiano, -na — Parnassies; (*subst.*) aanhanger van die Parnassers
parnaso (*m.*) — Parnasse; Parnassus; (*fig.*) digter, digkuns
pároco (*m.*) — gemeentepriester
paródia (*f.*) — parodie
parodiar — om te parodieer, klugtig na te boots
parolo (*m.*) — plaasjapie
parónimo, -ma — paroniem, stamverwant; (*subst.*) paroniem, stamverwante woord
paróquia (*f.*) — gemeente, parogie; **junta** (*f.*) **da paróquia** — kerkraad
paroquial — gemeentelik, parogiaal
paroquiano (*m.*) — gemeentelik, parogiaan
parouquiar — om (‘n gemeente) te bedien
parótida (*f.*), **parótide** (*f.*) — oorspeekselsklier
paroxismo (*m.*) — paroksisme
parque (*m.*) — park; **parque de campismo** — kampeerterrein; **parque de estacionamento** — parkeerterrein; **parque de recreio** — speelgrond
parquete (*m.*) — parket(vloer)
parra (*f.*) — druiveblaar; **muita parra e pouca uva** (*fig.*) — veel lawaai en weinig wol
parrana — ordinêr; slordig
parreira (*f.*) — prieel
parreiral (*m.*) — wynbou op priële
parricida (*m., f.*) — vadermoordenaar, vadermoordenaars
parricidio (*m.*) — vadermoord
parte (*f.*) — deel, gedeelte, kant; (*jur.*) party; **dar parte** — om mee te deel; om te informeer; **dar parte de doente** — om jou as siek aan te meld; **fazer parte** — om deel te vorm; **ser parte** — om betrokke te wees; **ter parte** — om deel te hê; **tomar à boa/má parte** — om goed/sleg op te neem; **à parte** — apart; **da parte de** — namens; **de parte** — opsy; **de parte a parte** — wedersyds; **em alguma parte** — êrens; **em parte** — gedeeltelik; **em parte alguma/em nenhuma parte** — nêrens; **em qualquer parte** — enige plek; **em toda a parte** — orals; **por minha parte** — wat my betref
parteira (*f.*) — vroedvrou, kraamverpleegster
partenogênese (*f.*) — partenogenese
participação (*f.*) — deelname; kennisgewing
participante (*m., f.*) — deelnemer; informant

participar — om deel te neem; om mee te deel; om te informeer
participial — partisipiaal, deelwoordelik
participio (*m.*) — deelwoord
particula (*f.*) — partikel, deeltjie; **partícula**
apassivante — passiefvoorsetsel
particular — eie, besonder, privaat; **residência** (*f.*)/**secretário** (*m.*) **particular** — privaathuis/privaatsekretaris; **em particular** — alleen, onder vier oë; veral
particularidade (*f.*) — besondere eienskap; besonderheid
particularismo (*m.*) — besondere eienskap/kenmerke; partikularisme
particularização (*f.*) — uiteensetting
particularizar — om uiteen te sit; om uit te sonder
partida (*f.*) — vertrek, afvaart; **partida de ténis** — pot tennis; **partida de xadrez** — skaakspel; **correr as sete partidas do mundo** — om die sewe wêrelddele te deurreis; **perder a partida** — om die spel te verloor; **pregar uma partida a alguém** — om iemand 'n streep te trek
partidário (*m.*) — aanhanger, ondersteuner
partidarismo (*m.*) — bekeringsywer, proselitisme
partido (*m.*) — party; **ser um bom partido** — om 'n goeie vangs te wees (*fig.*); **tirar partido de um negócio** — om voordeel uit 'n saak te trek; **tomar partido** — om kant te kies; **tomar o partido de alguém** — om vir iemand party te trek
partido, -da — stukkend
partilha (*f.*) — deel; **tocar em partilhas** — om ten deel te val
partilhar — om te deel; om deel te hê (aan)
partir — om te vertrek; om te breek; om uit te gaan (van); **a partir de** — vanaf
partitivo, -va — deels-, partitief
partitura (*f.*) — partituur
parto (*m.*) — bevalling, geboorte
parturiente (*f.*) — vrou in kraam
parvalhão (*m.*) — groot sot
parvalheira (*f.*) (*coll.*) — platteland
parvo, -va — simpel; **fazer-se parvo/fazer de parvo** — om jou dom aan te stel
parvoíce (*f.*) — onsin, onnoselheid, simpelheid, twak
parvónia (*f.*) (*coll.*) — platteland
pascal — Paas-
pascen — om te wei; **pascen-se** (*fig.*) — om jou te verlustig (in)
páscoa (*f.*) — Pase, Paasfees
pascoela (*f.*) — eerste Sondag na Pase
pasmaceira (*f.*) (*coll.*) — ledigheid
pasmado, -da — verstom

pasmar — om te verstom
pasmo (*m.*) — verwondering, verstomming
pasmoso, -sa — verstommend
paspalhão, -lhona — onnosel
paspalhice (*f.*) — onnoselheid; twak; stom-miteit
paspalho (*m.*) — domkop
pasquim (*m.*) — paskwil; skandaalblad
pasquinada (*f.*) — skandaalstorie
pasquinar — om paskwille te skryf; om bespotlik te maak
pasquineiro (*m.*) — paskwilskrywer
passa (*f.*) — rosyntjie; gedroogde vrug
passa-culpas (*m., f.*) — uifers toegeeflike persoon
passada (*f.*) — tree; **perder as passadas** (*fig.*) — om tevergeefs moeite te doen, energie te verspil
passadeira (*f.*) — loper, gangtapyt; lus(sie)
passadiço (*m.*) — gang; (*adj.*) verganklik, kortstondig
passadio (*m.*) — kos
passado, -da — verby; verstom, verbyster(d); oorryp; (*subst.*) (*m.*) verlede; **a semana** (*f.*) **passada** — verlede week; **figo** (*m.*) **passado** — droëvy; **roupa** (*f.*) **passada a ferro** — gestrykte wasgoed
passadoiro (*m.*) — deurgang
passador (*m.*) — vergietbak, sif; smokkeelaar
passadouro (*m.*) — deurgang
passageiro (*m.*) — passasier; (*adj.*) verbygaande, kortstondig; **passageiro clandestino** — verstekeling
passagem (*f.*) — deurgang, oorgang; passasie; uittreksel; stopwerk, stop; **dar passagem** — om deur te laat; **estar de passagem** — om op deurreis/n kort besoek te wees
passajar — om te stop, heel te maak
passal (*m.*) — pastoriëtuin
passamanaria (*f.*) — passemente
passamaneiro (*m.*) — vervaardiger van passement
passamanes (*m. pl.*) — passemente, garnering
passamento (*m.*) — sterwe, heengaan
passante — wat oorskry; (*subst.*) (*m.*) verbyganger; **passante das três horas** — na drie-uur
passa-piolho (*m.*) (*coll.*) — bakkebaard
passaporte (*m.*) — paspoort
passar — om verby te gaan; **passar de ano/classe** — om oorgeplaas te word (na volgende standerd/kursus); **passar contrabando** — om te smokkel; **passar desta para melhor** — om te verhuis na beter oorde; **passar no exame** — om in 'n

eksamen te slaag; **passar as férias** — om die vakansie deur te bring; **passar a ferro** — om te stryk; **passar fome/sede** — om honger/dors te ly; **passar a fronteira/o rio** — om die grens/rivier oor te steek; **passar a limpo** — om netjies oor te skryf; **passar das marcas** — om die perke te oorskry; **passar de memória** — om te ontgaan; **passar pelas armas** — om tereg te stel; **passar por** — om aan te doen; (*fig.*) om deur te gaan vir; **passar por cima de** — om te gaan/ry oor; (*fig.*) om oor te sien, buite rekening te laat; **passar tempo** — om tyd te verdryf; **não passar de** — om niks meer te wees nie as; **não poder passar sem fumar/beber/ir ao cinema** — om nie te kan bestaan sonder rook/drank/bioskoop; **como passa?** — hoe gaan dit?; **passo bem/mal** — dit gaan goed/sleg met my; **passou a ocasião** — die kans is verspeel; **que se passa?** — wat is aan die gang?; **o romance passa-se em Lisboa** — die roman speel af in Lissabon; **tudo o que ele diz não passa de palermice** — alles wat hy sê is sommerk net onsin; **aquele vaso deixa passar a água** — daardie vaas lek; **passar-se** — om te gebeur; **passar-se para** — om oor te gaan na

passarada (f.) — swerm voëls

passarão (m.) — groot voël; (*fig.*) (*coll.*) slimjan

passarinho (m.) — voëltjie

pássaro (m.) — voël; **mais vale um pássaro na mão que dois a voar** — 'n halwe eier is beter as 'n leë dop

passatempo (m.) — tydverdryf

passe (m.) — pas; aangee (sport); **casa (f.) de passe** — onsedelike hotel

passear — om te stap, te slenter, te wandel; **mandar alguém passear (fig.)** — om iemand weg te stuur; **vá passear** — trap!

passeata (f.) — entjie (stap)

passeio (m.) — wandeling; sygaardjie; **parte (f.) de passeio** — promenadedek; **dar um passeio** — om te gaan stap

passeiro, -ra — tydsaaam

passional — hartstog; **crime (m.) passional** — liefdesmoord

passível — onderworpe (aan), vatbaar (vir)

passividade (f.) — passiwiteit

passivo, -va — passief, dadeloos; (*subst.*) (*m.*) passief, skuld; (*voz*) **passiva (f.)** — lydende vorm

passo (m.) — stap, pas, tree; **sala dos passos perdidos** — wandelgang; **Senhor dos**

Passos — Kruisdraende Christus; **acertar o passo** — om in die pas te kom; **ceder o passo a alguém** — om iemand voorrang te gee; **dobrar o passo** — om die pas te versnel; **a cada passo** — by elke tree; **a par e passo** — van naderby; **passo a passo** — stap vir stap; **ao passo que** — namate; **a passos largos** — met lang treë; in breë trekke; **a um passo de** — naby; **marcar passo!** — markeer die pas!

pasta (f.) — pasta, pap; boeketas; portefeulje (van minister); **pasta de dentes** — tandepasta

pastagem (f.) — weiveld, weiding

pastar — om te wei

pastel (m.) — pasteitjie; (*fig.*) (*coll.*) papbroek

pastel (m.) — pastel(tekening)

pastelão (m.) — pastei

pastelaria (f.) — banketbakkerij

pasteleiro (m.) — banketbakker

pasteurizar — om te pasteuriseer

pasticho (m.) — pastiche, nabootsing van 'n kunswerk

pastilha (f.) — pastil, tabletjie

pastio (m.) — weiveld

pasto (m.) — weiding, weiveld; **casa (f.) de pasto** — eetplek, goedkoop restaurant; **vinho (m.) de pasto** — gewone wyn; **andar a pasto (coll.)** — om rond te loop; **servir de pasto à calúnia** — om die teiken van beswaddering te wees

pastor (m.) — skaapwagter, herder; predikant, pastoor

pastoral — pastoor-, predikant-; (*adj.*) pastoraal; (*subst.*) (*f.*) herderlike brief; pastorele

pastorear — om te laat wei; (*fig.*) om te lei

pastorela (f.) — herderslied

pastoricia (f.) — herderslewe; (*adj.*) **vee-, herder-**

pastoril — herders-; landelik

pastoso, -sa — deegagtig, dik, swaar

pata (f.) — eendwyfie

pata (f.) — poot

pataca (f.) — ou Brasiliaanse muntstuk; (*coll.*) (*pl.*) kleingeld; **árvore (f.) das patacas (fig.) (coll.)** — goudmyn (*fig.*)

pata-choca (m.) (coll.) — ou gans (*fig.*)

pataco (m.) — ou Portugese muntstuk; **não valer um pataco (coll.)** — om nie 'n blou duit werd te wees nie; **passar a patacos (coll.)** — om vir 'n appel en 'n ei te verkoop; **ter uns patacos (coll.)** — om geld te hê

patacoada (f.) — bog, narrery

patada (*f.*) — hou met die poot; (*fig.*) skop, rugsteek
patamal (*m.*), **patamar** (*m.*) — trapvlak, draai van die trap
patanata (*f.*) — bog; (*m., f.*) onnosele grootprater
patau (*m.*) (*coll.*) — domkop; **pagar o patau** — om die gelag te betaal
patavina — niks
pateada (*f.*) — gestamp van voete
patear — om met die voete te stamp; (*coll.*) om te vrek
patego (*m.*) — swaap
pateguice (*f.*) (*coll.*) — stommiteit, dwaasheid
patena (*f.*) — pateen, goudskotteltjie vir hostie
patente — klaarblyklik; (*subst.*) (*f.*) patent; rang; **patente** (*f.*) **de invenção** — patent; **as altas patentes do exército/da marinha** — die hoë offisiere van die leër/vloot; **estar patente ao público** — om oop te wees vir die publiek
patentear — om te toon; om te patenteer
paternal — vaderlik
paternidade (*f.*) — paterniteit, vaderskap
paterno, **-na** — vader-, van vaderskant
pateta (*m., f.*) — swaap
patetice (*f.*) — dwaasheid
patético, **-ca** — pateties, hartroerend
patibular — galg
patibulo (*m.*) — galg
patifaria (*f.*) — skurkery
patifário (*m.*) (*coll.*) — skurk, duiwel
patife (*m.*) — skurk
patilha (*f.*) (*coll.*) — bakkebaard; klap van broek; fietsremskoen
patim (*m.*) — trapvlakkie
patim (*m.*) — skaats; **patim de rodas** — rolskaats
pátina (*f.*) — patina, roeslagie
patinador (*m.*) — skaatser
patinagem (*f.*) — skaats (sport)
patinar — om te skaats, te gly
patinete (*m.*) (*Bras.*) — eenstapper, outoped
patinhar — om te plas; om te gly
pátio (*m.*) — binnehof; **pátio de recreio** — speelplek (skool)
pato (*m.*) — eend; **cair como um pato** (*fig.*) (*coll.*) — om alles klakkeloos te aanvaar
patogénico, **-ca** — patogeen
patologia (*f.*) — patologie, siekteleer
patológico, **-ca** — patologies
patranha (*f.*) — leuen
patrão (*m.*) — baas, eienaar; “baas”
pátria (*f.*) — vaderland
patriarca (*m.*) — patriarg, aartsvader

patriarcado (*m.*) — patriargaat; bisdom van 'n patriarg
patriarcal — patriargaal, aartsvaderlik
patricio (*m.*) — patrisiër; medeburger, stadsgenoot
patrimonial — patrimoniaal
património (*m.*) — vaderlike erfgoed; erfenis
pátria, **-ia** — vaderland(s)-
patriota (*m., f.*) — patriot
patrioteiro, **-ra** — chauvinisties, oordrewe patrioties
patriótico, **-ca** — patrioties, vaderlandsliewend
patriotismo (*m.*) — patriotisme; **ela tem muito patriotismo** (*fig.*) (*coll.*) — sy is goed bedeeled van voor
patrística (*f.*) — patristiek, kennis van kerkvaders
patroa (*f.*) — eienares; “miesies”
patrocinador (*m.*) — beskermheer, bevorderaar; borg
patrocinar — om beskermheer te wees van, te bevorder; om te borg
patrocínio (*m.*), **patronagem** (*f.*) — beskerming
patronal — werkgewers-
patronato (*m.*) — werkgewersorganisasie; werkgewers
patronímico (*m.*) — vadersnaam, familienaam
patrono (*m.*) — patroon, beskermheer, promotor
patrulha (*f.*) — patrollie
patrulhar — om te patroleer
patuscada (*f.*) (*coll.*) — eet- en drinkparty
patusco (*m.*) — pampoenkop
pau (*m.*) — stok, houtpaal; **pau de bandeira** — vlagpaal; **paus do toiro** — bulhorings; **dar por paus e por pedras** — om woedend te word; **estar a pau (com)** — om dop te hou; **jogar com pau de dois bicos** — om 'n tweeësig te wees; **levar pau** — om slae te kry; (*Bras.*) om te dop; **meter o pau em** (*Bras.*) (*coll.*) — om iemand onder die kerie te kry; **ser pau para toda a obra** — om (oral) bruikbaar te wees; **a dar com pau** — ten oorvloede; **a bandeira está a meio pau** — die vlag hang halfstok; **ele é um pau de virar tripas** — hy is 'n lang lel; **enquanto o pau vai e vem folgam as costas** — laat ons die blaaskans benut
pau-a-pique (*m.*) (*Bras.*) — palissade; hout-traliewerk
pau-de-cabeleira (*m.*) — pruiikstander; (*fig.*) chaperon
pau-de-fleira (*m.*) — nokbalk

paul (*m.*) — moeras, vlei
paulada (*f.*) — hou met 'n stok
paulatino, -na — tydsaam
paulista (*m., f.*) — inwoner van São Paulo;
 (*adj.*) van São Paulo
pau-mandado (*m.*) — lamsak
paupérrimo, -ma — baie arm
paus (*m. pl.*) — klawers (kaartspel)
pausa (*f.*) — pouse; **trabalhar com pausa**
 — om stadig te werk
pausado, -da — stadig
pausar — om te pouseer
pauta (*f.*) — liniëring; (*mus.*) notebalke;
pauta de alfândega — doeantetarif; **pau-**
ta de exame — eksamenpuntelys
pautado, -da — gelinieër(d)
pautal — doeane; **direitos** (*m. pl.*) **pau-**
tais — doeanelgelde
pautar — om te linieer; om doeanelgelde
 te vorder
pauzinho (*m.*) — stokkie; **mexer os pau-**
zinhos (*coll.*) (*fig.*) — om toutjies te trek
pavana (*f.*) — pavane, ou Italiaanse dans;
tocar a pavana a alguém (*fig.*) (*coll.*) —
 om iemand 'n loesing te gee
pavão (*m.*) — pou; **enfeitar-se com penas**
de pavão — om met geleende vere te
 pronk
pavês (*m.*) — groot skild
pávido, -da — vreesbevange; skugter
pavilhão (*m.*) — tuinhuisie; vlag; groot
 tent; **pavilhão do hospital** — hospitaal-
 saal; **pavilhão do ouvido** — oorskulp;
pavilhão da trombeta — trompetmond
pavimentar — om te plavei, 'n vloer te lê
pavimento (*m.*) — plaveisel; vloer
pavio (*m.*) — pit (van kers); **de fio a pavio**
 — van voor tot agter
pavonear-se — om te spog, te pronk
pavor (*m.*) — vrees
pavoroso, -sa — vreesaanjaend, skrikwek-
 kend
paxá (*m.*) — pasja, Turkse veldheer; (*fig.*)
 (*coll.*) luiaard
paz (*f.*) — vrede, rus; **juiz** (*m.*) **de paz** —
 vrederegter; **tratado** (*m.*) **de paz** — vre-
 desverdrag; **fazer as pazes** — om vrede
 te maak; **ele é um paz de alma** (*coll.*)
 — hy is 'n onskadelike persoon
pázada (*f.*) — 'n graaf vol
pé (*m.*) — voet; **pé torto** — horrelvoet;
um pé de rosa/oliveira — roosplantjie/
 olyfplantjie; **andar a pé** — om te stap;
arranjar pé para — om 'n voorwendsel
 te soek vir; **estar de pé** — om te staan;
 om geldig te wees; **estar de pé atrás** —
 om jou gered te hou; **estar em bom pé**
 — om op goeie voet te wees; **estar em**

pé de guerra — om slaggereed te wees;
perder pé — om in diep waters te be-
 land; **a pé firme** — vasberade; **ao pé de**
 — aan die voet van, naby; **com pés de**
lã — ligvoets, liggies; **debaixo dos pés**
se levantam os trabalhos — moeilikhede
 skiet op soos paddastoele
peagem (*f.*) — tol(geld)
peanha (*f.*) — voetstuk, stander
peão (*m.*) — voetganger; pion; (*Bras.*)
 plaaswerker
pear — om te belemmer
peça (*f.*) — stuk; toneelstuk; **peça de arti-**
lharia — kanon; **peça de fazenda** — rol
 materiaal; **peça sobressalente** — onder-
 deel; **montar uma peça** — om 'n toneel-
 stuk op te voer; **ser uma boa peça** (*coll.*)
 — om slu te wees
pecadilho (*m.*) — sondetjie
pecado (*m.*) — sonde; **pecado mortal** —
 doodsonde; **pecado venial** — vergeeflike
 sonde
pecador (*m.*) — sondaar
pecaminoso, -sa — sondig
pecar — om te sondig; **pecar por defeito**
 — om onvolledig te wees; **pecar por**
excesso — om te oordryf
pecha (*f.*) — slegte gewoonte; fout
pechincha (*f.*) (*coll.*) — winskoop
pechinheiro (*m.*) — kopiesjagter; knib-
 belaar
pechisbeque (*m.*) — valsgoud; kostuum-
 goud, klatergoud
peciolo (*m.*) — blaarsteel
peco, -ca — verkwyn; (*fig.*) onontwikkel,
 dom
peçonha (*f.*) — gif; **deitar/pôr peçonha em**
 — om te vergiftig; (*fig.*) om venynig te
 praat oor
peçonhento, -ta — giftig, (*fig.*) venynig
pécora (*f.*) — straatvrou
pé-coxinho, andar a... — om eenbeentjie
 te spring
pecuária (*f.*) — veeteelt
peculato (*m.*) — geldverduistering
peculiar — eiesoortig
pecúlio (*m.*) — spaargeld
pecúnia (*f.*) (*coll.*) — geld
pecuniário, -ia — geldelik, geld-
pecunioso, -sa — ryk
pedaço (*m.*) — stuk(kie); **pedaço de asno!**
 — idioot!; **fazer em pedaços** — om in
 stukke te skeur/te breek
pedágio (*m.*) (*Bras.*) — tol
pedagogia (*f.*) — pedagogiek, opvoedkunde
pedagógico, -ca — pedagogies, opvoed-
 kundig
pedagogo (*m.*) — pedagoog, opvoedkundige

pedal (*m.*) — pedaal, trap
pedalar — om (pedale) te trap
pedante (*m., f.*) — pedant; (*adj.*) pedanties
pedantismo (*m.*) — pedanterie
pé-de-alferes, fazer... — om vlerk te sleep (by)
pé-de-cabra (*m.*) — koevoet; (*fig.*) (*coll.*) duiwel
pé-de-galinha (*m.*) — lagplooitjie
pé-de-meia (*m.*) — spaargeld
pé-de-moleque (*m.*) (*Bras.*) — grondboontjielekker
pé-de-pato (*m.*) (*Bras.*) — paddapoot, swemskoën
pederasta (*m.*) — pederas, sodomiet
pederastia (*f.*) — pederastie
pederneira (*f.*) — vuursteen, flint
pedestal — voetstuk; **servir de pedestal** (*fig.*) — om net as 'n kruk te dien
pedestre — voet-, te voet; (*subst.*) voetganger
pedestrianismo (*m.*) — stap, stappery
pé-de-vento (*m.*) — windvlaag; (*fig.*) (*coll.*) twis, rusie
pediatra (*m.*) — kinderarts
pediatria (*f.*) — pediatrie, kindergeneeskunde
pediculo (*m.*) — steel, blomsteeltjie
pedicura (*f.*) — pedikuur, chiropodis
pedido, -da — gevra, aangevra; (*subst.*) (*m.*) versoek; **pedido de casamento** — huweliksaanbod; verlouwing; **pedido e oferta** — vraag en aanbod
pedinção (*m.*) — bedelaar, neulkous; (*adj.*) neulerig
pedinchar — om te neul; om te bedel
pedinçice (*f.*) — geneul, gebedel
pedinte (*m., f.*) — bedelaar
pedir — om te vra, te versoek, te smeek; om aansoek te doen (om); **ficar a pedir chuva** (*coll.*) — om in ellende te verkeer; **pedir contas** — om rekenskap te eis; **pedir a demissão** — om jou bedanking in te dien; **pedir emprestado** — om te leen; **pedir vénia para** — om toestemming te vra (om)
peditário (*m.*) — kollekte
pedra (*f.*) — klip; **pedra angular** — hoeksteen; **pedra filosofal** — steen van die wyses; **pedra preciosa** — edelsteen; **pedra de sabão** — seepsteen; **pedra tumular** — grafsteen; **pedras do xadrês/dominó** — skaakstukke/dominoblokkies; **chuva de pedra** — hael; **dar por paus e por pedras** — om woedend te word; **dormir como pedra em poço** — om soos 'n klip te slaap; **estar com a pedra no sapato** — om agterdogtig te wees; **estar**

de pedra e cal (*fig.*) (*coll.*) — om ingewortel te wees; om vas in die saal te sit (*fig.*); **ser chamado à pedra** — om rekenskap te moet gee; **água mole em pedra dura, tanto dá até que fura** — aanhouer wen
pedrada (*f.*) — klipgooi
pedra-de-amolar (*f.*) — slypsteen
pedra-de-toque (*f.*) — proefsteen
pedra-infernal (*f.*) — helsteen
pedra-lipes (*f.*) — blouvitriool, blousteen
pedra-pomes (*f.*) — puimsteen
pedraria (*f.*) — edelgesteente
pedra-ume (*f.*) — aluïn
pedregal (*m.*) — klipveld
pedregoso, -sa — klipperig
pedregulho (*m.*) — rots, hoop klippe
pedreira (*f.*) — steengroef, klipgroef
pedreiro (*m.*) — messelaar
pedreiro-livre (*m.*) — vrymesselaar
pedrês, -resa — gespikkel(d), bont
pega (*f.*) — handvat; greep; **pega de caras** — horinggryp in stiergeveg; **pega de rabo** — stertgryp in stiergeveg
pega (*f.*) — ekster; (*fig.*) babbelkous; straatvrou
pegada (*f.*) — voetspoor; (*fig.*) spoor
pegadiço, -ça — aansteeklik
pegado, -da — geheg, vas; **arroz** (*m.*) **pegado** — saamgekoekte rys; **chuva** (*f.*) **pegada** — onophoudelike reën; **estar pegado com alguém** — om nie om die selfde vuur te sit nie
pegajoso, -sa — taai, klewerig
pegamasso (*m.*) — kleeftof; (*fig.*) laspos
pegamóide (*m.*) — kunsleer
pegantento, -ta — taai, klewerig
pegão (*m.*) — steunpilaar; windstoot
pegão (*m.*) — diep kloof, afgrond
pegar — om te gryp; om vas te hou; om te plak; **pegar uma doença a alguém** — om iemand 'n siekte aan te steek; **pegar na palavra de alguém** — om iemand op sy woord te neem; **pegar no sono** — om aan die slaap te raak; **não ter ponta por onde se lhe pegue** — om totaal waardeloos te wees; **o carro não pega** — die kar wil nie vat nie; **isso não pega!** — dit hou nie steek nie; **pegar-se com alguém** — om met iemand te baklei
pego (*m.*) — diepste deel (van rivier, meer)
peguillar, peguinhar — om te vit
pegureiro (*m.*) — skaapwagter; herdershond
peia (*f.*) — kniehalter; spanriem; (*fig.*) hindernis; **não ter peias** (*fig.*) (*coll.*) — om geen besware te hê nie

pedar (*coll.*) — om te poep
peido (*m.*) (*coll.*) — poep
peita (*f.*) — omkoopgeskenk; omkoperij
peitar — om om te koop
peiteiro (*m.*) — omkoper
peitilho (*m.*) — borsgedeelte van rok; borsshemp
peito (*m.*) — borskas, bors; **peito do pé** — boog van voet; **amigo** (*m.*) **do peito** — boesemvriend; **criança** (*f.*) **de peito** — suigeling; **janela** (*f.*) **de peito** — venster met vensterbank; **falar do peito** — om uit die hart te praat; **tomar a peito** — om ter harte te neem; **do peito** — uit die hart; **de peito feito** — doelbewus
peitoral — bors-; **xarope** (*m.*) **peitoral** — hoessstroop
peitoril (*m.*) — vensterbank
peixão (*m.*) (*fig.*) (*coll.*) — lekker dingetjie (*fig.*)
peixe (*m.*) — vis; **não ser carne nem peixe** — om nóg vis nóg vlees te wees; **pregar aos peixes** — om vir die klippe te preek; **filho de peixe sabe nadar** — die appel val nie ver van die boom nie
peixe-espada (*m.*) — swaardvis
peixeira (*f.*) — visvrou, viswyf
pejado, -da — vol; dragtig
pejar — om vol te maak, te vul; **pejar-se** **de** — om jou te steur aan
pejo (*m.*) — skaamte
pejorar — om te verkleineer
pejorativo, -va — pejoratief
péla (*f.*) — bal
pelada (*f.*) — haarsiekte; bles
pelado, -da — haarloos, bles; **ele é um rato pelado** — hy is 'n jakkals
pélago (*m.*) — diepsee
pelagra (*f.*) — pellagra, huidsiekte
pelanca (*f.*) — plooiwel
pelar — om af te s'ag, af te skil; **pelar-se** — om hare te verloor; **pelar-se de medo** — om jou boeglam te skrik; **pelar-se por** (*fig.*) — om versot te wees op
pelaria (*f.*) — pelswinkel, peltery
pele (*f.*) — vel, huid; **pele de galinha** — hoendervleis; **casaco** (*m.*) **de peles** — pelsjas; **cortar na pele de alguém** — om iemand te beskinder; **ser da pele do diabo** — om 'n duiwelskind te wees; **ter os nervos à flor da pele** — om liggeraak te wees; **ter só pele e osso** — om net vel en been te wees; **tirar a pele a alguém** — om iemand kaal uit te trek (*fig.*)
pelega (*f.*) (*Bras.*) (*coll.*) — banknoot
peleiro (*m.*) — pelsenier
peleja (*f.*) — veldslag; hewige diskussie

pelejar — om te veg; om te stry
peletaria (*f.*) (*Bras.*), **peleteria** (*f.*) (*Bras.*) — pelswinkel, peltery
pele-vermelha (*m., f.*) — Rooihuid
pelica (*f.*) — bokleer, lamsleer
pelica (*f.*) — pelsjas, bontjas
pelicano (*m.*) — pelikaan
película (*f.*) — vliesie, dun lagie, film
pelintra (*m., f.*) — arrogante persoon sonder geld
pelinragem (*f.*) — arm klas
pelintrão (*m.*) — mislike vent
pelintrice (*f.*) — armsalige bedrag; armsalige bestaan
pelo, -la — by/op/deur die
pêlo (*m.*) — liggaamshaar, dierhaar; **pêlo** (**do gato/cão**) — vel (van kat/hond); **estar em pêlo** — om naak te wees; **ir ao pêlo a alguém** (*coll.*) — om iemand te lyf te gaan; **ter pêlo na venta** — om opvlieënd te wees
peloiro (*m.*) — vide: **pelouro**
pelota (*f.*) (*Bras.*) — bal
pelotão (*m.*) — peloton
pelouro (*m.*) — kanonkoeël; stadsraadsafdeling
pelúcia (*f.*) — pluche, wolfluweel
peludo, -da — harig; liggeraak
pelugem (*f.*) — hare; dons
pelve (*f.*), **pélvis** (*f.*) — bekken
pélvico, -ca — bekken-
pena (*f.*) — droefheid; vonnis; **pena capital** — doodstraf; **pena de morte** — doodstraf, doodvonnis; **pena de talião** — vergelding; **fazer pena** — om kommer te wek; **ter pena de** — om jammer te voel vir; **valer a pena** — om die moeite werd te wees; **que pena!** — dis jammer!, foei tog!; **sob pena de** — op straf van
pena (*f.*) — veer; griffel
penacho (*m.*) — pluimbos, veerbos; (*fig.*) spoggerigheid, trots
penada (*f.*) — pennestreek, pennestreek
penado, -da — smartvol; **alma** (*f.*) **penada** — arme mens/siel
penal — straf-; **código** (*m.*) **penal** — strafwetboek; **colônia** (*f.*) **penal** — strafkolonie
penalidade (*f.*) — straf, boete; strafskop
penalizar — om te straf; om te bedroef, seer te maak
penar — om te verduur; om te ly
penates (*m. pl.*) — penate, Romeinse huisgode; (*fig.*) tuiste
penca (*f.*) — soort kool; (*fig.*) (*coll.*) groot neus; (*Bras.*) tros

percudo, -da (*fig.*) (*coll.*) — wat 'n groot neus het

pendão (*m.*) — vlag, banier; **pendão das quas** — Portugese vlag

pendência (*f.*) — twis, stryd

pendente — hangend; (*subst.*) (*m.*) hanger-tjie; **o negócio está pendente** — die saak is nog hangende

pender — om te hang; om 'n neiging te toon (*vir*)

pender (*m.*) — hang; neiging, voorliefde

pêndula (*f.*) — pendule, staanklok met slinger

pendular — slinger-

pêndulo (*m.*) — slinger

penduna (*m., f.*) (*fig.*) (*coll.*) — vrek, iemand wat op jou teer

pendurar — om op te hang

penduricalho (*m.*) — hangertjie

penedia (*f.*) — rotswand, krans

penedo (*m.*) — rots

peneira (*f.*) — sif; **ter peneiras** (*fig.*) (*coll.*) — om ydel te wees

peneirar — om te sif

peneirento, -ta (*fig.*) (*coll.*) — opgeblase (*fig.*)

penetra (*m., f.*) (*coll.*) (*Bras.*) — ongenooide gas

penetrabilidade (*f.*) — deurdringbaarheid

penetração (*f.*) — penetrasie, deurdringing

penetrante — deurdringend, skerp

penetrar — om te deurdring; om binne te dring; om in te sypel

penetrável — deurdringbaar

penha (*f.*) — rots

penhasco (*m.*) — krans, rots

penhasqueira (*f.*) — reeks kranse

penhor (*m.*) — pand; **casa** (*f.*) **de penhores**

— pandjieswinkel; **dar em penhor** — om te verpand; **ficar sob penhor** — om as pand te dien

penhora (*f.*) — verpanding; beslaglegging

penhorado, -da — verpand; (*fig.*) dank verskuldig

penhorante — tegemoetkomend, hulpvaardig

penhorar — om beslag te lê op; om onder 'n verpligting te plaas

penhorista (*m., f.*) — pandjieswinkeleienaar

penicilina (*f.*) — penisillien

penico (*m.*) — nagpot, kamerpot

península (*f.*) — skiereiland

peninsular — skiereiland-; (*subst.*) Portugees/Spaans

pénis (*m.*) — penis

penitência (*f.*) — boetedoening, penitensie; (*fig.*) onaangename taak

penitenciar — om penitensie/boete op te lê; om te berou

penitenciário, -ia — straf-, gevangenis-; (*subst.*) (*m.*) gevangene; (*f.*) gevangenis;

sistema (*m.*) **penitenciário** — gevangeniswese

penitente (*m., f.*) — boetvaardige

penoso, -sa — pynlik, smartlik

pensador, -ra — nadenkend; (*subst.*) denker

pensamento (*m.*) — gedagte; denke, denkwyse

pensante — denkend

pensão (*f.*) — losieshuis, privaathotel; pensioen, onderhoudstoelae

pensar — om te dink

pensar — om ('n wond) te verbind; om ('n dier) te versorg

pensativo, -va — peinsend, in gedagte versonke

pênsil — hangend; **ponte** (*f.*) **pênsil** — hangbrug

pensionar — om met werk te oorlaai; om 'n pensioen te gee

pensionário (*m.*) — gepensioeneerde

pensionista (*m., f.*) — pensioentrekker; koshuiskind, koshuisstudent

penso (*m.*) — (wond)verband; voer

pentagonal — vyfhoekig

pentágono (*m.*) — pentagoon, vyfhoek

pentateuco (*m.*) — Pentateug

pentatlo (*m.*) — pentatlon, vyfkamp

pente (*m.*) — kam

penteadeira (*f.*) — kam; **dar uma penteadeira** — om vinnig te kam

penteado, -da — gekam; (*subst.*) (*m.*) kapsel

penteador (*m.*) — skouerkleed (*vir kam/skeer van hare*)

pentear — om te kam

Pentecostes (*m.*) — Pinkster

penugem (*f.*) — dons

penugento, -ta — donserig

penúltimo, -ma — voorlaaste

penumbra (*f.*) — halfdonker

penúria (*f.*) — armoede, behoefteigheid

peonagem (*f.*) (*obs.*) — voetsoldate; (*Bras.*) plaasvolk

peónia (*f.*) — pinksterroos

pepé (*m.*) (*Bras.*) (*coll.*) — horrelpoot

pepinal (*m.*) — komkommerland

pepineira (*f.*) (*fig.*) (*coll.*) — verbroude dag/waardelose taak

pepineiro (*m.*) — komkommerplant

pepino (*m.*) — komkommer

pepita (*f.*) — goudklont

pequenada (*f.*) — kleinspan, kleingoed

pequenez (*f.*), **pequenezza** (*f.*) — kleinheid

pequeninó, -na — klein, baie klein;
(*subst.*) (*Moç., Ang.*) pikkenien

pequenitades (m., f.) (coll.) — “stompie”

pequenito, -ta — klein, baie klein

pequeno, -na — klein; (*subst.*) kleintjie

pequenote (m., f.) — kort persoon, kortetjie

pequerrucho (m.) — kindjie, skatjie

pequinêz (m.) (Bras.) — Pekinees; pekinnees

pêra (f.) — peer; bokbaardjie; **ter para pêras** — om swaar te kry; **com ten amo não jogues as pêras** — jou baas is altyd reg; **ele é um médico/soldado e pêras (coll.)** — hy is 'n dokter/soldaat duisend

peralta (m., f.), peralvilho (m.) — presieuse persoon, fat; (*Bras.*) ondeunde kind

perambular — om te wandel, rond te loop

perante — voor

perca (f.) — verlies, skade

percal (m.) — perkal

percalço (m.) — teenspoed; haakplek

percalina (f.) — perkalien

percebe (m.) — eendmossel

perceber — om waar de neem, te gewaar; om te verstaan; **deixar perceber** — om te kenne te gee; **perceber o salário** — om salaris te trek

percebimento (m.) — ontvangs (van salaris/pensioen)

percentagem (f.) — persentasie

percepção (f.) — persepsie, waarneming, gewaarwording; ontvangs (van salaris/pensioen)

perceptibilidade (f.) — waarneembaarheid, verstaanbaarheid

perceptível — waarneembaar, merkbaar; verstaanbaar; **o salário é perceptível mensalmente** — die salaris is maandeliks betaalbaar

perceptivo, -va — waarnemings-; skerp-sinnig, insigryk

percevejo (m.) — weeluis; plantluis; (*Bras.*) duimspyker

percluso, -sa — kreupel

percorrer — om te deurreis, te deurloop; om deur te blaai

percurso (m.) — baan; loop; verloop (van sake)

percussão (f.) — slag, stamp; **arma (f.) de percussão** — perkussiewapen; **instrumento (m.) de percussão** — slaginstrument

percussor (m.), percutor (m.) — slagnaald

percutir — om te slaan, te stamp; (*med.*) om te perkuteer, te beklop

perda (f.) — verlies, skade; **indemnização**

(*f.*) **por perdas e danos** — skadevergoeding

perdão (m.) — vergifnis, begenadiging; **perdão!** — verskoon tog! ekskuus!

perder — om te verloor; **perder a cor** — om te verbleek; **perder as estribelhas/a tramontana (coll.)** — om jou humeur te verloor; **perder o fio à meada (fig.)** — om die draad te verloor (*fig.*); **perder o juízo** — om van jou verstand af te raak; **perder a linha** — om jou maniere te vergeet; **perder a luz da razão** — om jou sinne kwyt te raak; **perder o norte** — om die kluts kwyt te raak; **perder a partida** — om die spel te verloor; **perder pé** — om in diep waters te beland; **perder a pista/o rasto** — om die spoor byster te raak; **perder o seu latim** — om jou asem te mors; **perder a vez** — om jou kans te verbeur; **perder a viagem** — om tevergeefs êrens heen te gaan; **perder a vista** — om blind te word; **perder de vista** — om uit die oog te verloor; **do prato à boca se perde a sopa** — van die hand tot die mond val die pap op die grond; **quem muito quer, muito perde** — „bemin wat jy het” (A. G. Visser); **perder-se** — om weg te raak; om te verdwaal; **perder-se em cogitações** — om in gepeins te versink

perdição (f.) — verderf, ondergang, verdoemenis

perdição, -ça — wat maklik wegraak

perdido, -da — verloor, verlore; **uma aldeia perdida** — 'n afgeleë dorpie; **bala (f.) perdida** — verdwaalde koël; **mulher (f.) perdida** — gevalle vrou; **secção (f.) de perdidos e achados** — verlore goedere (kantoor)

perdigão (m.) — patrys(haan)

perdigote (m.) — patrysie; (*coll.*) spoegdruppel

perdigueiro (m.) — patryshond, setter

perdiz (f.) — patrys

perdoar — om te vergewe

perdoável — vergeeflik

perdulário, -ia — deurbringerig, spandabel

perdurar — om te duur, te bly bestaan

pereba (f.) (Bras.) — seer, velkwaal

perebento, -ta (Bras.) — vol sere

perecedoiro, -ra, precededor, -ra, perecedouro, -ra, perecível — verganklik, sterflik

perecer — om te vergaan; om om te kom

peregrinação (f.) — pelgrimstog, swerftog

peregrinante — swerwend; (*subst.*) swerwer

peregrinar — om te deurreis, te deurswerf
peregrino (m.) — pelgrim; (*adj.*) uitheems;
 buitengewoon; snaaks

pereira (f.) — peerboom

pereiral (m.) — peerboord

peremptório, -ia (Bras.), perentório, -ia — beslissend, afdoende

perene — nimmereindigend, ewig

perenidade (f.) — ewigdurendheid

perequação (f.) — gelyke verdeling

perereca (f.) (Bras.) — boompadda; (*fig.*) stoftrappertjie

pererecar (Bras.) — om te nits

perfazer — om vol te maak, te vervolledig; om te voltooi

perfeccionismo (m.) — perfeksionisme

perfeccionista (m., f.) — perfeksionis

perfectivel — verbeterbaar

perfeição (f.) — perfeksie, volmaaktheid, volkomenheid

perfeitamente — volkome; juis, net so, presies

perfeito, -ta — perfek, volmaak; volslae

perfidia (f.) — troubreuk; valsheid

péfido, -da — troueloos, vals

perfil (m.) — profiel

perfilar — om in profiel te teken; om in 'n ry te p'aas; **perfilar!** — regs rig!

perfilhação (f.), perfilhamento (m.) — aan-neming (van kind); (*fig.*) aanname, aanvaarding

perfilhar — om ('n kind) aan te neem; (*fig.*) om aan te neem, te aanvaar

perfumador (m.) — parfuumbrander

perfumar — om te parfumeer, welriekend te maak

perfumaria (f.) — parfumerie

perfume (m.) — parfuum, reukwater, geur

perfumista (m., f.) — parfumeur

perfumoso, -sa — geurig, welriekend

perfunctório, -ia — oppervlakkig, vlugtig

perfuração (f.) — deurboring; perforasie

perfurante — wat deurboor, perforeer-

perfurar — om te deurboor; om te perforeer

pergaminho (m.) — perkament; (*pl.*) adelbrief

pergamóide (m.) — kunsleer

pérgula (f.) — prieel

pergunta (f.) — vraag; **pergunta de algebeira** — strikvraag

perguntador (m.), perguntante (m.) — vraer, vraesteller; (*adj.*) nuuskierig

perguntar — om 'n vraag te stel; om te vra, navraag te doen; om te onder-vra; **ainda que mal pergunte** — verskoon dat ek vra

peribolo (m.) (arch.) — loopruimte, spasie

pericárdio (m.) — perikardium, hartsak
pericárpio (m.), pericarpo (m.) — vrugwand, perikarp

pericia (f.) — vaardigheid, deskundigheid

periclitante — in gevaar

periclitar — om in gevaar te verkeer

periélio (m.) — perihelium

periferia (f.) — periferie, buiterand, sirkelomtrek

periférico, -ca — periferies

perífrase (f.) — perifrased, omskrywing

perifrástico, -ca — omskrywend, perifrasties

perigar — om in gevaar te wees

perigem (m.) — perigeum

perigo (m.) — gevaar

perigoso, -sa — gevaarlik

perímetro (m.) — perimeter, buiterand, omtrek

perimir (jur.) — om nietig te verklaar

periodicidade (f.) — periodisiteit

periódico, -ca — periodies; (*subst.*) (*m.*) tydskrif

periodista (m., f.) — tydskrifjoernalis

período (m.) — periode, tydvak, tydperk; volsin, reeks sinne

peripécia (f.) — peripetie, ommekeer; gebeurtenis

périplo (m.) — omseiling; reisbeskrywing

periquito (m.) — parkiet

periscópio (m.) — periskoop

peristalse (m.), peristaltismo (m.) — peristaltiek

peristáltico, -ca — peristálties

peristilo (m.) — suilliggaam, peristyl

perito (m.) — deskundige, vakman; adviseur

perito-contabilista (m., f.), perito-contador (m.) (Bras.) — gediplomeerde ouditeur, geoktrooieerde rekenmeester

peritoneu (m.), peritónio (m.) — peritoneum, buikvlies

peritonite (f.) — peritonitis, buikvliesontsteking

perjurar — om meened te pleeg; om eedbreuk te pleeg

perjúrio (m.) — meened; eedbreuk

perjuro, -ra — meenedig; wat eedbreuk pleeg; (*subst.*) meenedige, eedbreker

perla (f.) (obs.) — pêrel

perlado, -da — bepêrel

perlar — om te bepêrel

perífero, -ra — pêrel draend, **pêrel-perliquitete(s), perliquiteto, -ta (coll.)** — pretensieus, verwaand

perlustrar — om te bewandel

perluxo, -xa — woordryk, langdradig

perinancente — blywend

permanecer — om te bly, te bly voortbestaan

permanência (f.) — permanensie, blywendheid; verblyf

permanente — permanent, blywend; (*subst.*) (*f.*) vaste golwing; **exército (m.) permanente** — staande mag

permanganato (m.) — permanganaat
permeabilidade (f.) — deurdringbaarheid

permear — om te deurdring

permeável — permeabel, deurdringbaar

permeio, de... — tussen

permissão (f.) — toestemming, permissie

permissível — toelaatbaar, geoorloof

permissório, -ia — verlof

permuta (f.), permutação (f.) — omwisseling, omruiling, permutasie

permutar — om om te ruil, te verwissel; om te permuteer

permutável — omruilbaar, verwisselbaar

perua (f.) — been (ledemaat); **perna da cadeira** — stoelpoot; **dar à perna** — om te loop; **fazer uma perna de dança** — om 'n paar passies te dans; **com uma perna às costas (fig.) (coll.)** — lag-lag (*fig.*)

pernaça (f.) (coll.) — stamper, vet been

pernada (f.) — (boom)tak

pernalhas (f. pl.) — stelloepervoëls

peruambucano, -na — van Pernambuco;

(*subst.*) inwoner van Pernambuco

pernã — ongelyk

pernicioso, -sa — verderflik, skadelik; (*med.*) pernisiëus; (*subst.*) (*f.*) moeraskoors

pernil (m.) — vuurhoutjiebeen, maer been; **esticar o pernil** — om die emmer te skop

pernoitar — om te oornag

pernótico, -ca — pretensieus, opgeblase

pêro (m.) — peervormige appelsoort

peroba (f.) — groot Brasiliaanse boom; (*adj.*) (*fig.*) (*coll.*) vervelig, lastig

pérola (f.) — pêrel; **deitar pérolas a porcos** — om pêrels voor die swyne te werp

perônio (m.) — kuitbeen

peroração (f.) — slotrede, perorasie

perorar — om langdragig te praat

perpendicular — loodreg

perpendicular (m.) — skietlood

perpetração (f.) — pleeg, begaan

perpetrar — om te pleeg, te begaan

perpetuação (f.) — voortplanting, voortbestaan

perpetuar — om te verewig; om voort te plant; om te laat voortduur; **perpetuar-se** — om te bly voortbestaan

perpetuidade (f.) — voortbestaan, ewigdurendheid

perpétuo, -ua — (*attr.*) lewenslange; (*pred.*) lewenslang; voortdurend, bestendig

perplexidade (f.) — verslaendheid, verbouereerdheid

perplexo, -xa — verslae, verbouereerd

perquirição (f.), perquisição (f.) — ondersoek; soektog

perquirir — om te ondersoek; om te deursoek

perraria (f.) — treitering, tergerij

perrice (f.) — koppigheid

perro, -ra — koppig; **a fechadura está**

perra — die slot wil nie oopsluit nie

persa — Persies; (*subst.*) Pers; (*m.*) Persies (taal)

perscrutação (f.) — deurvorsing, deurskouing

perscrutar — om te deurvors, te deurskou

perscrutável — deurskoubaar, deurdringbaar

persecução (f.), perseguição (f.) — vervolging; **mania (f.) da perseguição** — vervolgingswaansin

perseguir — om te vervolg; om agterna te sit

perseverança (f.) — volharding

perseverante — volhardend

perseverar — om te volhard

Pérsia (f.) — Persië

persiana (f.) — hortjies, luik

pérsico, -ca — Persies

persignação (f.) — kruisteken

persignar-se — om die kruisteken te maak

persistência (f.) — uithouvermoë, volharding; hardnekkigheid

persistente — aanhoudend, volhardend; hardnekkig

persistir — om aan te hou, vol te hou; om voort te bestaan

personagem (m., f.) — karakter; belangrike persoon

personalidade (f.) — persoonlikheid; **personalidade jurídica** — regspersoon

personalização (f.) — verpersoonliking, personifikasie

personalizar — om te verpersoonlik, te personifieer; om by name te noem

personificação (f.) — personifikasie, verpersoonliking

personificar — om te personifieer, te verpersoonlik; om te beliggaam

perspectiva (f.) — perspektief; perspektief-tekening; **ter em perspectiva** — om in die vooruitsig te hê

perspicácia (f.) — skerpsinnigheid

perspicaz — skerpsinnig

perspicuidade (f.) — duidelikheid, helderheid

perspícuo, -ua — duidelik, helder

perspiração (f.) — sweet, perspirasie

perspirar — om te sweet, te perspireer

persuadir — om te oorreed, te oortuig

persuadível — oorreedbaar

persuasão (f.) — oorreding, ompraat

persuasiva (f.) — oortuigingskrag

persuasivo, -va — oortuigend

pertença (f.), **pertence** (m.) — besitting; (pl.) toebehore; byggeboue

pertencente — wat behoort aan, deel vorm van

pertencer — om te behoort, tuis te hoort; om betrekking te hê

pertinácia (f.) — hardnekkigheid, koppigheid

pertinaz — hardnekkig, koppig

pertinente — gepas; ter sake

perto (de) — naby

perturbação (f.) — steuring; versteuring; verontrusting

perturbador, -ra, **perturbante** — steurend; verontrustend

perturbar — om te steur; om te versteur; om te verontrus

peru (m.) — kalkoen

Peru (m.) — Peru

perua (f.) — kalkoenwyfie; (fig.) (coll.) baelas

peruano, -na — van Peru, Peruaans; (subst.) Peruaan

peruar (Bras.) (coll.) — om te loer

peruca (f.) — pruik

peruviano, -na — vide: **peruano**

perversão (f.) — perversie

perversidade (f.) — perversiteit, verdorwenheid

perverso, -sa — pervers, verdorwe

perversor, -ra, **pervertedor**, -ra — verderflik, bederwend; (subst.) verderwer

perveter — om te perverteer, te verderf; **perveter a ordem das coisas** — om die orde van dinge omver te werp

pervetido, -da — verdorwe

pervinca (f.) — maagdeblom

pesa-cartas (m.) — brieweskaal

pesadão, -dona — swaarlywig

pesadelo (m.) — nagmerrie

pesado, -da — swaar; moeilik; **ser pesado a alguém** — om iemand te pla, lastig te val

pesadume (m.) — humeurigheid; bedroefdheid

pesagem (f.) — weeg

pesa-licor (m.) — alkoholmeter

pêsames (m. pl.) — meegevoel, deelname;

apresentar os pêsales — om meegevoel te betuig; **sentidos pêsales** — innige simpatie/meegevoel

pesa-papéis (m.) — papiergewig, papierdrukker

pesar — om te weeg; om te bedruk; **pesar as palavras** — om jou woorde te oorweeg; **pesar sobre os ombros** — om swaar op jou te lê (fig.); **em que pesa** — ten spyte van

pesar (m.) — kommer, leed

pesaroso, -sa — bedroef, swaarmoedig

pesca (f.) — visvangs; vangs

pescada (f.) — kabeljou

pescado (m.) — vis; vangs

pescador (m.) — visser, hengelaar

pescanço (m.) (coll.) — loer

pescar — om vis te vang; om te vang;

pescar à linha — om te hengel; **pescar**

em águas turvas — om te vis in troebel

water; não pescar nada de inglês/medicina — om niks van Engels/geneeskunde

te snap nie

pescaria (f.) — groot vangs, visvangs

pescocera (f.) (coll.) — nek

pescoço (m.) — nek, hals; **saltar ao pescoço** — om om die hals te val

peso (m.) — gewig; **peso** (Suid-Amerikaanse muntstuk); **peso bruto** — bruto gewig; **peso líquido** — netto gewig; **peso específico** — soortlike gewig; **de peso** — gewigtig, belangrik; **em peso** — in volle sterkte

pespegar (coll.) — om te plak; **pespegar um murro** — om met die vuus te slaan;

pespegar-se (coll.) — om jou op te dring

pespego (m.) (coll.) — opdringer

pespontar — om met saalsteek te werk **pespontado**, -da — met saalsteek gewerk; (fig.) sorgvuldig uitgevoer

pespontear — vide: **pespontar**

pesponto (m.) — saalsteek

pesqueiro (m.) — viswaters

pesquisa (f.) — navorsing; **fazer pesquisas** — om navorsing te doen

pesquisador (m.) — navorser

pesquisar — om na te vors

pessegada (f.) — perskekonfyt; (fig.) broûsel

pêssego (m.) — perske; (fig.) (coll.) aantreklike man

pessegueiro (m.) — perskeboom

pessimismo (m.) — pessimisme

pessimista (m., f.) — pessimis; (adj.) pessimisties

péssimo, -ma — uifers sleg; **faz um tempo péssimo** — die weer is ellendig

peessoa (*f.*) — persoon; **em pessoa** — persoonlik
peessoa — persoonlik
peessoa (*m.*) — personeel, staf
pestana (*f.*) — ooghaar, wimper; **queimar as pestanas** (*fig.*) — om kliphard te studeer
pestanejar — om 'n oog te knip; **não pestanejar** — om geen reaksie te toon nie; **sem pestanejar** — sonder meer
pestanudo, -da — met lang wimpers
peste (*f.*) — pes
pestifero, -ra — pesdraend; verpestend
pestilência (*f.*) — pestilensie
pestilencial — pesagtig, pes-; verpestelik
pestilente, pestilento, -ta — verpestelik
pesunho (*m.*) — varkpoot; (*coll.*) groot voet
peta (*f.*) — leuen
pétala (*f.*) — kroonblaar
petardar, petardear — om in die lug te blaas
petardeiro (*m.*) — bomvervaardiger
petardo (*m.*) — bom
peteca (*f.*) (*Bras.*) — soort pluimbal; (*fig.*) speelbal; nonentiteit
peteleco (*m.*) (*Bras.*) — klappie; miniatuurbiljart
petição (*f.*) — petisie
peticionar — om 'n petisie te rig
peticionário (*m.*) — petisionaris
petigris (*m.*) (*zool.*) — Siberiese grondeekhorinkie; pels van hierdie dier
petinga (*f.*) — klein sardiensoort; sardientjie
petiscar — om te peusel
petisco (*m.*) — versnapering, happie
petisqueira (*f.*) (*coll.*) — versnaperings, lekkernye
petiz (*m.*) — kleintjie, kind
petizada (*f.*) (*coll.*) — kleinspan
petrarquismo (*m.*) — Petrarchisme
petrarquista (*m., f.*) — Petrarchis, digter in die styl van Petrarca
petrechar — om toe te rus met, te voorsien van
petrechos (*m. pl.*) — toerusting, gereedskap
petrificação (*f.*) — verstening, petrifikasie
petrificar — om te versteen; om te petrifieer
petroleiro (*m.*) — olietenkskip
petróleo (*m.*) — ru-olie; olie; paraffien;
petróleo bruto — ru-olie
petrolífero, -ra — oliehoudend
petrologia (*f.*) — gesteentekunde, petrologie
petrológico, -ca — gesteentekundig, petrologies

petrologista (*m., f.*) — gesteentekundige, petroloog
petulância (*f.*) — astrantheid, vermetelheid
petulante — astrant, vermetel
petúnia (*f.*) — petunia
peúga (*f.*) — sokkie
peugada (*f.*) — spoor; **ir na peugada de alguém** — om in iemand se spore te volg
peva (*coll.*) — niks
pevide (*f.*) — pit (van waatlemoen); piep (hoendersiekte)
pexote (*m.*) (*coll.*) — nuweling, beginner; (*Bras.*) klipbootjie
pez (*m.*) — pik, teer
pêzinho (*m.*), **pêzito** (*m.*) — voetjie
pêzudo, -da — met groot voete
pezunho (*m.*) — varkpoot; (*coll.*) groot voet
p.f. (próximo futuro) — a.s. (aanstaande)
pia (*f.*) — handwasbak, bak; vuilput; **pia da água benta** — wywaterbakkie; **pia baptismal** — doopvont; **pia (do gado)** — trog
piacá (*m.*), **piacaba** (*m.*) — Brasiliaanse palmboom; besem/borsel uit palmvesel; (*coll.*) snor
piada (*f.*) — kwinkslag, grap
piadista (*m., f.*) — slimmerd
piado (*m.*) — gepiep
pianinho (*coll.*) — stadig
pianista (*m., f.*) — pianis, pianiste
piano (*m.*) — klavier; **piano de cauda** — vleuelklavier
pião (*m.*) — tol
piar — om te piep; (*fig.*) om jou mond oop te maak; se **pias embarcas** (*coll.*) — 'n woordjie beland jou agter tralies
picada (*f.*) — prik, steek; veldpad; **picada da serra** — bergspits
picadeiro (*m.*) — arena; ryskool
picadela (*f.*) — stekie, prikkie
picado, -da — geprik; (*fig.*) geprikkel; **o mar está picado** — die see blom; **carne** (*f.*) **picada** — maalvleis
picador (*m.*) — picador; (*Bras.*) voetpad-snyer in woud
picanço (*m.*) — houtkapper (voël)
picante — pikant; bytend, bitsig; (*subst.*) (*m.*) aptytwekker
picão (*m.*) — bylpik
pica-pau (*m.*) — houtkapper (voël), spag; (*fig.*) (*coll.*) polisieman
picar — om te prik; om te steek; (*fig.*) om te prikkel; om te pikcer; **picar carne/cebola** — om vleis/uie fyn te kap; **picar o cavalo** — om die perd spore te gee; **picar toiros** — om die bul te steek;

picar terra — om aan te land; **o condimento pica na lingua** — die spe-sery brand op die tong; **o peixe pica a isca** — die vis byt; **picar-se** — om jou te prik; (*fig.*) om aanstoot te neem
picardia (f.) — laagheid; gehekel (*fig.*)
picaresco, -ca — pikaresk; **romance (m.)**
picaresco — skelmeroman
picareta (f.) — pik
picaria (f.) — rykuns
picaro, -ra — slu; arglistig; (*subst.*) (*m.*) skelm (as romanfiguur)
piçarra (f.) — leiaarde, leiklip
piche (m.) (Bras.) — pik
pichel (m.) — drinkkan
pichelaria (f.) — tingietery
picheleiro (m.) — tingieter
picho (m.) — drinkkan
pico (m.) — spits; doring; suur smaak; **um pico de sal** — 'n bietjie sout; **ses-senta randes e picos** — 'n rapsie oor die sestig Rand
picolé (m.) (Bras.) — roomysuigstok
pictórico, -ca, pictural — skilderkuns-
picuinha (f.) — gepiep; satiriese opmerking; (*adj.*) (*coll.*) puntenerig
pidão, -dona (Bras.) — vide: **pedinchão**
 piedade (f.) — vroomheid; piëteit; erbar-mining; **piedade filial** — kinderlike eerbied; **sem dó nem piedade** — meedoën-loos
 piedoso, -sa — vroom; barmhartig
piegas (m., f.) (coll.) — neulpot
pieguice (f.) — neulery; fiemies
pieira (f.) — geffluit (in bors), gehyg
piela (f.) — babelas
pietista (m., f.) — piëtis; (*adj.*) piëtisties
pietismo (m.) — piëtisme
pifano (m.), pifaro (m.) — fluit, pyp
pigarrear — om keel skoon te maak
pigarrento, -ta — hees
pigarro (m.) — padda in keel
pigmentação (f.) — pigmentasie
pigmentar — om te pigmenteer
pigmento (m.) — pigment, kleurstof
pigmeu (m.) — pigmee, dwerg
pijama (m.) — pajama, slaapkler
pilão (m.) — graanstamper, stoomstamper
pilar — om (graan) fyn te stamp
pilar (m.) — pilaar, steunpilaar
pilastra (f.) — pilaster, sierpilaar
pilé — gekristalliseer(d); **agúcar (m.) pilé** — gewone tafelsuiker
pileca (f.) (coll.) — ou knol, ou merrie
pileque (m.) (Bras.) (coll.) — besopenheid; **tomar um pileque (Bras.) (coll.)** — om jou dronk te drink
pilha (f.) — hoop, stapel; (*tech.*) battery

pilhagem (f.) — plundering
pilhante (m., f.) — plunderaar, rower
pilhar — om te steel; om te plunder
pilhéria (f.) — poets, grap
pilone (m.) — piloon, poort
piloro (m.) (anat.) — pilorus, maaguitgang
pilotagem (f.) — loodskuns, bestuur; **esco-la (f.) de pilotagem** — vlieënierskool
pilotar — om te loods, te bestuur
piloto (m.) — piloot, loods; **piloto (m.) automático** — stuuroutomaat
pílula (f.) — pil
pimenta (f.) — peper
pimental (m.) — peperakker
pimentão (m.) — (rooi)rissie
pimenteira (f.) — peperplant
pimenteiro (m.) — soetrissieplant; peper-pot
pimento (m.) — soetrissie
pimpampum (m.) — Portugese jaar-mark-spel
pimpão, -pona — opgeblase. grootdoenerig
pimpar — om lekker te leef, die lewe te geniet
pimpinela (f.) — pimpernel
pimpoelho (m.) — spriet; (*fig.*) gesonde seun
pimponice (f.) — spoggerij, uithangery
pinacoteca (f.) — pinakoteek, skildery-museum
pináculo (m.) — nok; (*fig.*) toppunt
pinça (f.) — knyptangetjie; knyper; (*coll.*) pylnaat
pinçaro (m.) — spits, toppunt
píncel (m.) — kwas
pinclada (f.) — kwasstreek; (*fig.*) skil-dertegniek; **em duas pincladas** — in een beweging
pinclar — om (met 'n kwas) te skilder
pinchar — om te stamp/stoot; om te spring
pincho (m.) — sprong
pindárico, -ca — Pindaries
pinga (f.) — druppel; (*Bras.*) suikerriet-brandewyn; **uma boa pinga (coll.)** — 'n goeie wyn; 'n lekker sopie; **estar com a pinga (coll.)** — om aangeklam te wees
pingado, -da — nat; (*fig.*) (*coll.*) aangeklam
pingalim (m.) — peits
pingar — om te drup; om te motreën; (*fig.*) (*coll.*) om druppelsgewys te gee; **o carro pinga óleo** — olie drup uit die motor
pingarelho (m.) — platsak persoon; **armar ao pingarelho** — om jou as arm voor te doen
pingente (m.) — hangertjie (oorkrabbetjie)
pingo (m.) — druppel; soldeersel; **deitar**

pingos em — om te soldeer; **estar com o pingo** — om 'n lopende neus te hê
pingola (f.) (coll.), **pingoleta** (f.) (coll.) — glasië wyn
ping-pong (m.), **pingue-pongue** (m.) — tafeltennis
pingue — vet; winsgewend
pinguim (m.) — pikkewyn
pinha (f.) — dennebol
pinhal (m.) — denneboomplantasie, dennebos
pinhão (m.) — dennesaad; (tech.) kleinrat
pinheiral (m.) — denneboomplantasie, dennebos
pinheiro (m.) — denneboom
pinho (m.) — dennehout
pinhoad (f.) — lekkerny berei uit heuning en dennesaad
pino (m.) — toppunt, senit; (tech.) skarnierpen; **fazer o pino** — om op jou hande te staan; **a pino** — vertikaal; **no pino do verão/inverno** — in die hartjie van die somer/winter
pinote (m.) — agteropskop
pinotear — om agterop te skop
pinta (f.) — kolletjie; vlek; **ter boa/má pinta** — om goed/sleg te lyk; **ele tem pinta de artista** — hy lyk na 'n kunstenaar
pinta (f.) — kuiken
pintado, -da — gekleur(d), geverf; **ficar pintado** (coll.) — om gekul te word
pintainho (m.) — (dagoue) kuiken
pintalga, **-da** — sleg geskilder/geverf
pintalgar — om sleg te verf/te skilder
pinta-monos (m.) (coll.) — slegte skilder
pintar — om te verf; om te skilder; om te grimeer; **pintar a manta/o sete/o diabo** — om 'n lawaai op te skop; **o diabo não é tão feio como o pintam** — dis nie so erg as wat dit lyk nie; **a fruta já pinta** — die vrugte word al ryp
pinto (m.) — kuiken
pintor (m.) — skilder; verwer
pintura (f.) — skildery. skilderkuns; verfwerk
pio (m.) — gepiep, gevluit; **nem pio!** — stil!
pio, -ia — vroom, godvrugtig
piolheira (f.) — varkhok (fig.)
piolheiro, -ra. piolhento, -ta — vol luisse
piolhice (f.) — onbenulligheid, smerigheid
piolho (m.) — luis
piolhoso, -sa — vol luisse
pioneiro (m.) — pionier
pior — slegter, erger; **ir de mal a pior** — om van kwaad na erger te gaan; **tanto pior** — jammer!, nouja!; **é pior a emen-**

da que o soneto — verandering is nie altyd verbeterings nie
piorar — om te versleg, agteruit te gaan
pioria (f.) — slegtigheid; **ser da pioria** — om van die swakste te wees
piorra (f.) — tol; (fig.) stoftrappertjie
piorreia (f.) — piore, ettervloed
pipa (f.) — houtvat, wynvat; (fig.) vet persoon; dronkaard; (zool.) soort padda
piparote (m.) — vingerbeweging; **dar um piparote** — om met die vinger te skiet
pipeta (f.) — pipet
pipilar — om te tjiilp
pipo (m.) — vaatjie
pipocas (f. pl.) (Bras.) — springmielies
pique (m.) — hellebaard; suur smaak; **ir a pique** — om te sink; **a pique** — loodreg
piqué (m.) — pikee
piquenique (m.) — piekniek
piquete (m.) — piket; **estar de piquete** — om op diens te wees; om paraat te wees
pira (f.) — brandstapel
pirajá (m.) (Bras.) — reënstorm
piramidal — piramidiaal; monumentaal, indrukwekkend
pirâmide (f.) — piramide
piranha (f.) — piranja, Suid-Amerikaanse roofvis
pirão (m.) (Bras.) — maniokpapp
pirar-se (coll.) — om te trap (fig.)
pirata (m., f.) — seerower
pirataria (f.) — seerowery
pirenaico, -ca — van die Pireneë
pires (m.) — piering; (coll.) kleinburger
pirilampo (m.) — vuurvlugie
pirite (f.) — piriet
piroga (f.) — korjaal; Maleise visserboot
pirogravura (f.) — brandwerk
pirolito (m.) — limonade
piromania (f.) — piromanie, brandstigtingsmanie
piroscópio (m.) — piroskoop, hitemeter
pirotecnia (f.) — pirotegniek, vuurwerk-kuns
pirotécnico (m.) — vuurwerkmaker
pirraça (f.) — kwaadwillige streek
pirralho (m.) — tiener, kind
pirrónico, -ca — skepties
pirueta (f.) — pirouette, draaiing om eie as
pirulito (m.) (Bras.) — stokkielekker
pisada (f.) — voetafdruk; spoor; voetstap; **seguir as pisadas de alguém** — om in iemand se voetspore te volg
pisadela (f.) — stamp met die voet; **dar uma pisadela a alguém** — om op iemand se tone te trap
pisado, -da — vertrap; geknuc

pisar — om te betree; om te trap op;
pisar aos pés — om te verag; **pisar o palco** — om toneel te speel; **pisar uvas** — om druiwe te pars; **andar a pisar ovos** — om op eiers te trap

piscadela (f.) — oogwink; **dar uma piscadela** — om met die oog te knip

piscar — om die oë te knip
piscatório, -ia — vis-, visvangs-
piscas (m. pl.) (astron.) — Visse
piscicultura (f.) — visteelt
piscina (f.) — swembad

pisco (m.) (zool.) — kwikstert

piso (m.) — verdieping; **piso útil** — woonverdieping (in Portugese huise)

pista (f.) — baan, spoor; **pista de aviação** — aanloopbaan; **pista de circo** — sirkusarena; **pista de patinagem** — skaatsbaan; **ir na pista** — om die spoor te volg

pistão (m.) — suier

pistola (f.) — pistool; **pintar à pistola** — om te spuitverf

pistolão (m.) — groot pistool; (Bras.) „skoën”

pitada (f.) — 'n bietjie, 'n knippie

pitadear — om te snuif

pitagórico, -ca — Pythagories

pitanga (f.) — kos; feesmaal; (Bras.) kollektaged

pitanga (f.) — pitanga-kersie (Brasiliaanse vrugteboom)

pitão (m.) (zool.) — luislang

pitir — om pyp te rook

piteira (f.) — (bot.) agave, garingboom; (Bras.) sigaarhouer, sigarethouer

pitêu (m.) (coll.) — lekker kos

pito (m.) (Bras.) — berisping

piton (m.) (zool.) — soort luislang

pitonisa (f.) — waarsegster

pitoresco, -ca — skilderagtig

pitorra (f.) — tol; (fig.) stoftrappertjie

pitosa (m., f.) (coll.), **pitosga** (m., f.) (coll.) — bysiende persoon

pituba (m., f.) (Bras.) — lafaard

pituitário, -ia — s'ymafskendend; **glândula** (f.) **pituitária** — hipofise

pivete (m.) (coll.) — stink; (fig.) woelwater

placa (f.) — plaat, naambord; **placa de relva** — grasperk

placenta (f.) — plasenta, nageboorte

placidez (f.) — vreedzaamheid, bedaardheid

plácido, -da — vreedsaam, bedaard

plaga (f.) (poet.) — gebied

plagiador (m.), **plagiário** (m.) — plagiaris

plagiar — om plagiaat te pleeg; om na te skryf

plagiato (m.), **plágio** (m.) — plagiaat, letterdiewery

plaina (f.) — skaaf

plaino (m.) — vlakte

plana (f.) — orde, klas

planalto (m.) — hoogvlakke, tafelland

planador (m.) — sweeftuig

planar — om te sweef

planear, planejar (Bras.) — om te beplan

planeta (m.) — planeet

planetário, -ia — planetêr, planeet-; (subst.) (m.) planetarium

plangência (f.) — geweeklaag; smartlikheid

plangente — klaend, wenend

planger — om te weeklaag/te ween

planície (f.) — vlakte

planificação (f.) — beplanning

planificar — om te beplan, te organiseer

planisfério (m.) — planisfeer, wêreldkaart

plano, -na — plat, gelyk, glad; (subst.) (m.) plan, projek; vlak; (fig.) rang; klas

planta (f.) — plant; plan; **planta do pé** — voetsool

plantação (f.) — plantasie; aanplanting

plantador (m.) — planter

plantão (m.) — wag; ordonnans; **estar de plantão** — om wag te staan; om op diens te wees

plantar — om te plant

plantigrado (m.) (zool.) — soolganger

plantio (m.) — aanplanting; plantasie

planura (f.) — hoogvlakte

plaque (m.) — pleetwerk; pleetmetaal

plasma (m.) — plasma

plasmar — om te vorm, te modelleer

plástica (f.) — plastiek; plastiese skoonheid/voorkoms

plasticidade (f.) — plastisiteit, kneedbaarheid, vormbaarheid

plasticina (f.) — speelklei, modelleerlei

plástico, -ca — plasties; (subst.) (m.) plastiek; artes (f. pl.) **plásticas** — beeldende kunste; **cirurgia** (f.) **plástica** — plastiese chirurgie

plastrão (m.) — plastron, leerborsstuk; groot krawat

plataforma (f.) — platform; perron; draaiskyf; (fig.) besprekingsbasis

plátano (m.) — plataan

plateia (f.) — parket, stalle

platina (f.) — platinum; platina

platina (f.) — epoulet, skouerbegele

platinagem (f.) — platinering

platinar — om te platineer

platónico, -ca — platonies

platonismo (m.) — Platonisme

plausível — plousibel, aanneemlik

plebe (f.) — plebs, gepeupel

plebeismo (*m.*) — vulgêre optrede; vulgêre uitdrukking

plebeu, -eia — plebejies; onbeskaaf(d), grof; (*subst.*) plebejer

plebiscito (*m.*) — plebissiet, volkstemming

plectro (*m.*) — plektrum, speelpennetjie

pleiada (*f.*), **plêiade** (*f.*) — Pleiade, Sewester

pleitar, pleitear — om hof toe te neem; om 'n geskil te hê met; om te pleit (*vir*)

pleiteante (*m., f.*), **pleiteador** (*m.*) — een van die strydende partye

pleito (*m.*) — geskil, hofsaak

plenário, -ia — vol, volledig; **assembleia** (*f.*) **plenária** — voltallige vergadering; **indulgência** (*f.*) **plenária** — volle aflaaf van sonde

plenilúnio (*m.*) — volmaan

plenipotência (*f.*) — volmag

plenipotenciário, -ia — gevolmagtig

plenitude (*f.*) — volheid, oorvloed

pleno, -na — vol; **ter plena certeza** — om absoluut oortuig te wees; **em pleno dia** — helder oordag; **em plena floresta/em pleno verão** — in die hartjie van die bos/somer; **em pleno mar** — op die oop see

pleonasma (*m.*) — pleonasme; woordtoortol-ligheid

pleonástico, -ca — pleonasties

pletora (*f.*) — oorvloed, oormaat

pletórico, -ca — oorvol

pleura (*f.*) — pleura, borsvlies

pleurisia (*f.*), **pleurite** (*f.*) — pleuritis, borsvliesontsteking

plinto (*m.*) — voetstuk, plint; bok (*gim-nastiek*)

plissar — om in te plooi; **mandar plissar** — om te laat inplooi

pluma (*f.*) — veer, pluim; (*obs.*) vcerpen

plumagem (*f.*) — verekleed, vere

plumbagina (*f.*) — grafiet

plúmbeo, -ea — loodagtig, loodklcurig

plumeiro (*m.*) — veerbos

plumitivo (*m.*) — veelskrywer

plumoso, -sa — geveer(d)

plural (*m.*) — meervoud

pluralidade (*f.*) — meerderheid; meervou-digheid

pluricelular — meersellig

plutocracia (*f.*) — plutokrasie, geldheer-skappy

plutocrata (*m., f.*) — p'utokraat

plutónio (*m.*) — plutonium

pluvial — reën-

pluviómetro (*m.*) — reënmeter

pluviosidade (*f.*) — reënval

pluvioso, -sa — wat reën bring; reënerig

pneu (*m.*) — buiteband

pneumático, -ca — pneumatics; (*subst.*) (*m.*) buiteband

pneumonia (*f.*) — longontsteking

pó (*m.*) — stof; poeier; **pó de arroz** — gesigpoeier; **rojar-se no pó** — om te kruip voor iemand (*fig.*); **sacudir o pó a alguém** — om iemand 'n pak slae te gee; **ter pó a alguém** (*Moç.*) (*coll.*) — om iemand nie te kan verdra nie; **nem pó** (*Moç.*) (*coll.*) — glad niks!

poalha (*f.*) — stof

pobre — arm, behoefdig

pobretana (*m., f.*), **pobretão** (*m.*) — pouper armlastige

pobrete (*m.*) — arme; **pobrete mas alegrete** (*coll.*) — arm maar eerlik

pobreza (*f.*) — armoede

pobrezinho (*m.*) — arme ding; (*adj.*) arm

poça (*f.*) — plas, poeletjie

pocilga (*f.*) — varkhok

poço (*m.*) — put, boorgat; **poço de ciência** — bron van wysheid; **dormir como pe-dra em poço** — om soos 'n klip te slaap

poda (*f.*) — snoei; besnoeiing

podadeira (*f.*) — snoeiskêr, snoeimes

podador (*m.*) — snoeier

podão (*m.*) — snoeiskêr, snoeimes; (*fig.*) lamsak

podar — om te snoei; om te besnoei

podengo (*m.*) — windhond, jaghond

poder — om te kan, in staat te wees tot, te vermag; om te mag, toestemming te hê; **não poder com alguém/não poder ver alguém** — om iemand nie voor jou oë te kan verdra nie; **não posso com a cadeira** — die stoel is te swaar vir my; **quem pode o mais, pode o menos** — niks is te gering vir die bekwame man

poder (*m.*) — mag, vermoë; (fisiese) krag; **a poder de** — deur, deur middel van

poderio (*m.*) — mag

poderoso, -sa — magtig, sterk

podoa (*f.*) — snoeiskêr, snoeimes

podre — vrot; **ele é podre de rico** — hy stink van die geld

podridão (*f.*) — vrotheid; (*fig.*) verdorwen-hoid

poedeira (*f.*) — goeie lêhoender

poedoiro (*m.*), **poedouro** (*m.*) — lênes

pocira (*f.*) — stof; **deitar poeira nos olhos de alguém** — om iemand sand in die oë te strooi

poeirada (*f.*) — stofwolk

poeirento, -ta — stowwerig

poejo (*m.*) — soort kruisement

poema (*m.*) — gedig

poemeto (*m.*) — gediggie

poente (*m.*) — weste

poesia (*f.*) — poësie, digkuns; gedig
poeta (*m.*) — digter
poetaço (*m.*) — rymelaar, pruldigter
poetar — om te rym
poetastro (*m.*) — poëtaster, pruldigter
poético, -ca — poëties; (*subst.*) (*f.*) poëtiek
poetisa (*f.*) — digteres
poetizar — om te poëtiseer
poial (*m.*) — bank van klip; drumpel
pois — net so, juis; **pois não** — natuurlik, toe maar; **pois sim** — reg, goed so
poisada (*f.*) — herberg
poisar — om neer te sit; om te gaan sit
poisio (*m.*) — onderbreking in bewerking;
terra (*f.*) **de poisio** — braakland
poiso (*m.*) — plek, verblyfplek
pojo (*m.*) — landingsplek
polaco, -ca — Pools; (*subst.*) Pool; (*m.*) Pools (taal)
polaina (*f.*) — kamas
polar — polêr, pool-; **urso** (*m.*) **polar** — ysbeer
polarização (*f.*) — polarisasie
polarizar — om te polariseer
polca (*f.*) — polka
poldro (*m.*) — vul, jong perd
polé (*f.*) — katrol; (*obs.*) martelinstrument, wipgalg; **dar tratos de polé a** — om te mishandel
poleame (*m.*) — takelblokke, takelkatrolle
polear — om te mishandel
polegada (*f.*) — duim (maat)
polegar (*m.*) — duim
poleiro (*m.*) — stellasie, slaapstok; (*coll.*) engelebak, boonste teatergalery
polémica (*f.*) — polemiek
polémico, -ca — polemies, twis-
polemista (*m., f.*) — polemikus
pólen (*m.*) — stuifmeel
polia (*f.*) — katrol; **polia de comando** — aandryfskatrol
polichinelo (*m.*) — hanswors; **segredo** (*m.*) **de polichinelo** — oop geheim
policia (*f.*) — polisie; (*obs.*) respek, aansien; politieke ervaring; (*m.*) polisieman;
policia sinaleiro — verkeerskonstabel
policial — polisie-; (*subst.*) (*m.*) (*Bras.*) polisieman; **novela** (*f.*) **policial** — speur-verhaal
policiamento (*m.*) — polisietoësig
policiar — om onder polisietoësig te hou, te bring; (*obs.*) om polities te organiseer
policlínica (*f.*) — polikliniek; afdeling vir buitepatiënte
polichromia (*f.*) — polichromie
polícromo, -ma — polichroom
polidez (*f.*) — beleefdheid, beskaafdheid

polido, -da — gepoleer(d); (*fig.*) beleefd, beskaafd
polidor (*m.*) — poleerder
polifonia (*f.*) — polifonic, veelstemmigheid
polífono, -na — polifoon, veelstemmig
poligamia (*f.*) — poligamie, veelwywery
poligamo, -ma — poligaam
poliglota (*m., f.*) — poliglot, veeltalige; (*adj.*) poliglotties, veeltalig
polígono (*m.*) — poligoon, veelhoek
polígrafo (*m.*) — veelskrywer
polimento (*m.*) — polering; politoer
polinização (*f.*) — bestuiwing
polinizar (*bot.*) — om te bestuif
poliomielite (*f.*) — poliomiëlitis, kinder-verlamming
pólipo (*m.*) — poliep
polipódio (*m.*) (*bot.*) — varing
polir — om te poleer; (*fig.*) om te verfyn, te beskaaf
polisilábico, -ca — polisillabies, veelletter-grepig
polisilabo (*m.*) — veellettergrepige woord
politécnico, -ca — politegnies; **escola** (*f.*) **politécnica** — tegniese universiteit
politeísmo (*m.*) — politeïsme, veelgodery
politeísta (*m., f.*) — politeïs, persoon wat baie gode aanbid
política (*f.*) — politiek; beleid
político (*m.*) (*coll.*) — politiseerder
político — om te politiseer, oor die politiek te redeneer
político, -ca — politiek, staatkundig; (*subst.*) (*m.*) politikus; **estar político com alguém** (*coll.*) — om iemand te ignoreer
polítiqueiro (*m.*) — politikaster, kombuis-politikus
polítiquice (*f.*) — kombuispolitiek
politizar — om politiek bewus te maak
pólo (*m.*) — pool
pólo (*m.*) — polo, ruiterspel
polonês, -nesa — Pools; (*subst.*) Pool; (*m.*) Pools (taal)
polónio (*m.*) — polonium
polpa (*f.*) — vrugvlees; pulp
polposo, -sa, polpudo, -da — vlesig
poltrão, -rona — bang, lafhartig; (*subst.*) bangbroek
poltrona (*f.*) — leunstoel; parketsitplek (teater)
poluição (*f.*) — besoedeling
poluir — om te besoedel
polvilhar — om te bestrooi
polvo (*m.*) — seekat, oktopus
pólvora (*f.*) — kruit, buskruit; **ele não descobriu a pólvora** — hy is maar bra onnosel

polvorinho (*m.*) — warrelwind; (*obs.*) kruithoring
polvorosa (*f.*) (*coll.*) — gewoel; **andar em polvorosa** — om te skarrel
pomada (*f.*) — pommade; self
pomar (*m.*) — boord
pomareiro (*m.*) — vrugteboer
pomba (*f.*) — wyfieduif; **coração** (*m.*) de **pomba** (*fig.*) — goedige persoon
pombal (*m.*) — duiwehok
pombalino, -na — uit die tydvak van die markies van Pombal (18de eeu)
pombeiro (*m.*) — pluimveesmous
pombo (*m.*) — duif
pomo (*m.*) — vrug; **pomo de discórdia** — twisappel; **o pomo proibido** — die verbode vrug
pompa (*f.*) — prag, luister
pompom (*m.*) — pompon, bolvormige versierinkie
posmidade (*f.*) — swierigheid; vertonerigheid
pomposo, -sa — luisterryk; vertonerig
ponche (*m.*) — pons, mengeldrankie
poncheira (*f.*) — ponskom
poncho (*m.*) — poncho
ponderação (*f.*) — bepeinsing, diepe oorweging
ponderado, -da — nadenkend, versigtig, gebalanseerd
ponderar — om te oorpeins, te oordink; om te peins
ponderável — werd om oorweeg te word
ponderoso, -sa — gewigtig, wat tot nadenke stem
pónei (*m.*) — ponie
ponta (*f.*) — punt; **andar em pontas de pés** — om op die tone te loop; **saber na ponta da língua** — om op jou duimpie te ken; **ter alguém de ponta** — om op iemand te pik; **de ponta a ponta** — van begin tot end; **na ponta da unha** (*coll.*) — in 'n kits
pontada (*f.*) — steekpyn
pontapé (*m.*) — skop
pontar — om te souffleer, voor te sê
pontaria (*f.*) — teiken; **fazer pontaria** — om aan te lê, te mik; **ter boa/má pontaria** — om 'n goeie/slegte skut te wees
ponte (*f.*) — brug; (*naut.*) brug, dek; **ponte aérea** — lugbrug; **ponte levadiça** — ophaalbrug; **ponte pênsil** — hangbrug; **ponte de embarque** — landingsbrug; **ponte de passeio** — promenadedek
ponteadado (*m.*) — stippeltekening
pontear — om te stippel; om te ryg
ponteiro (*m.*) — wyser; wysstok
pontagudo, -da — skerp, spits

pontificado (*m.*) — pontifikaat, pouskap
pontifical — pontifikaal, pouslik; **missa** (*f.*) de **pontifical** — plegtige mis gelees deur biskop
pontificar — om as biskop/pous op te tree; om dogmaties uit te wei
pontifice (*m.*) — opperpriester, biskop, pous
pontificio, -ia — biskop(s)-, pouslik
pontinha (*f.*) — puntjie; 'n bietjie
ponto (*m.*) — punt, dotjie; steek; souffleur;
ponto de destino — bestemming; **ponto escrito** — skriftelike toets; **ponto de exclamação** — uitroepteken; **ponto final** — punt; einde; **ponto de honra** — eer-gevoel; **ponto de interrogação** — vraagteken; **ponto de mira** — korrel; **ponto da questão** — kern van die saak; **ponto de vista** — standpunt; **ponto e virgula** — kommapunt; **dois pontos** — dubbelpunt; **livro** (*m.*) de **ponto** — register van afwesigheid; **entregar os pontos** (*coll.*) — om tou op te gooi; **fazer ponto em** — om te boer by (*fig.*); **não dar ponto sem nó** — om na jou eie belange om te sien; **pôr os pontos nos iis** — om nie doekies om te draai nie; **sair fora do ponto** — om af te dwaal (*fig.*); **as dez em ponto** — stiptelik om tienuur; **de ponto em branco** — sorgvuldig geklee; **em ponto grande** — vergroot; **em ponto pequeno** — verklein
pontuação (*f.*) — interpunksie, punktuasie
pontual — punktuêl, stiptelik
pontualidade (*f.*) — stiptelikheid
pontuar — om leestekens in te sit/te plaas
popa (*f.*) — agterstewe; **ir de vento em popa** — om reg voor die wind te seil
popelina (*f.*) — popelien
populaça (*f.*) — gepeupel, massa
população (*f.*) — bevolking
populacho (*m.*) — gepeupel, massa
populacional — bevolkings-
popular — gewild; openbaar, volks-; **re-pública** (*f.*) **popular** — volksrepubliek; (*subst.*) (*m.*) 'n man uit die volk
popularidade (*f.*) — volksguns; gewildheid
popularizar — om wyd bekend te stel
populoso, -sa — dig bevolk
por — deur, vir; **dar por** — om op te merk; **fazer por** — om te probeer, te poog; **por acaso** — per toeval, toevalig; **por agora** — vir die moment; **por aí** — daar iewers; **por aí além** — daar iewers; (*fig.*) buite die gewone; **por alto** — kortliks, oppervlakkig; **por amor de Deus** — om godswil, in hemelsnaam; **por causa** — weens, as gevolg van; **por certo**

— sekerlik; **por conseguinte** — gevolglik, daarom; **por dia/mês** — per dag/maand; **por intervalos** — met onderbrekings; **por junto** — in die geheel; **por muito que** — hoeveel ook; **por ocasião de** — by geleentheid van; **por ora** — vir die oomblik; **por ordem de** — op bevel/las van; **por outra** — met ander woorde; **por outro lado** — aan die ander kant; **por partes** — in besonderhede; **por quê** — hoekom, waarom; **por último** — ten slotte; **por volta das onze** — omstreeks elfuur

pôr — om (neer) te sit/te lê; om te plaas; **pôr boca em** — om jou mond daaraan te sit; (*fig.*) om te beskinder; **pôr em campo** — om in die veld te stoot; om in aksie te stel; **pôr a careca de alguém à mostra** — om (iemand se) swakhede bloot te lê; **pôr a casa** — om huis op te sit; **pôr em cena** — om op te voer; **pôr o chapéu/os óculos** — om 'n hoed/'n bril op te sit; **pôr a coberto** — om in veiligheid te bring; **pôr cobro a** — om stop te sit; **pôr a cobro/pôr em cobro** — om veilig te bêre; **pôr ao corrente** — om in te lig; **pôr em debandada** — om op die vlug te jaag; **pôr em dia** — om op datum te bring; **pôr a ferros** — om in kettings te slaan; **pôr em execução** — om tot uitvoering te bring; **pôr a ferros** — om in kettings te slaan; **pôr fim a** — om te beëindig; **pôr uma loja** — om 'n winkel te open; **pôr a mesa** — om die tafel te dek; **pôr em ordem** — om in orde te bring; **pôr em praça** — om te laat opveil; **pôr uma questão** — om 'n vraag te stel; **pôr em relevo** — om te onderstreep (*fig.*); **pôr na (no olho da) rua** — om uit te smyt; **pôr a saque (saco)** — om te verwoes, te plunder; **pôr à venda** — om te koop aan te bied; **pôr à vista** — om onder die aandag te bring; **pôr-se em armas** — om die wapens op te neem; **pôr-se a escrever/falar/trabalhar** — om te begin skryf/praat/werk; **pôr-se à mesa** — om aan te sit (tafel); **pôr-se à vontade** — om jou tuis te maak; **sem tirar nem pôr** — sonder meer; net so; **o homem pôe e Deus dispõe** — die mens wik, maar God beskik

porão (*m.*) — skeepsruim; (*Bras.*) kelder

porca (*f.*) — sog

porca (*f.*) — moer

porcalhão (*m.*) — smeerlap, vark

porção (*f.*) — porsie, gedeelte; (*Bras.*) 'n klomp

porcaria (*f.*) — smerigheid; gemors

porcelana (*f.*) — porselein

porcino, -na — vark-

porco (*m.*) — vark; (*adj.*) vuil, smerig

porco-espim (*m.*), **porco-espinho** (*m.*) — ystervark

porco-montês (*m.*) — Europese bosvark

porco-sujo (*m.*) — duiwel

pôr-do-sol (*m.*) — sononder, sonsondergang

porém — tog; nogtans

porfia (*f.*) — volharding; stryd; **andar à**

porfia — om haaks te wees (*fig.*); **à**

porfia — in mededinging

porfiar (*em*) — om te volhard (*in*); om

mee te ding; om te disputeer, te stryd;

quem porfia mata caça — aanhouer wen

porfioso, -sa — strydlustig, debatteerlustig; volhardend

pórfiro (*m.*) — porfier, purperkleurige gesteente

pormenor (*m.*) — detail, besonderheid

pormenorização (*f.*) — uiteensetting

pormenorizar — om te detailleer, uiteen te sit (*in* besonderhede)

pornografia (*f.*) — pornografie

pornográfico, -ca — pornografies

poro (*m.*) — porie, sweetgaatjie

porora (*Bras.*) — vir die oomblik

pororoca (*f.*) (*Bras.*) — vloedgolf (*in* riviermond)

porosidade (*f.*) — poreusheid

poroso, -sa — poreus

porquanto — aangesien (*dat*)

porque — omdat; hoekom

porquê — waarom, hoekom

porqueiro (*m.*) — varkwagter

porquice (*f.*), **porquidade** (*f.*), **porquidão** (*f.*) — vuilheid

porquinho-da-india (*m.*) — marmotjie; proefkonyn

porrada (*f.*) (*coll.*) — loesing; **dar uma**

porrada (*coll.*) — om op te donder

porrete (*m.*) (*coll.*) — knuppeltjie

porro (*m.*) — prei

porta (*f.*) — deur; **porta de correr** — skuif-

deur; **porta de fole** — voudeur; **porta**

principal — hoofingang; **porta de ser-**

viço — diensingang, agterdeur; **porta**

vidrada — glasdeur; **à porta fechada** —

aan deur tot deur; **às portas da morte** —

op die drumpel van die dood; **às**

portas de Lisboa/Durban — by die poort-

te van Lissabon/Durban; **está o diabo**

atrás da porta — gevaar is om die draai

porta-aviões (*m.*) — vliegdekskip

porta-bagagens (*m.*) — draer, bagasierak

porta-bandeira (*m., f.*) — vaandeldraer, vaandrig

porta-chaves (*m.*) — sleutelring
portada (*f.*) — portaal
portador (*m.*) — toonder; **cheque** (*m.*) **ao portador** — kontanttjek
porta-estandarte (*m.*) — vaandrig
portagem (*f.*) — tol
portal (*m.*) — portaal
portaló (*m.*) — loopplank, loopbrug
porta-luvas (*m.*) — paneelkassie
porta-moedas (*m.*) — beursie
portanto — daarom, dus
portão (*m.*) — portaal, groot deur
portar — om te dra; **portar-se** — om jou te gedra
portaria (*f.*) — ontvangstoonbank; voorportaal (van klooster); ministeriële besluit
portátil — draagbaar
porta-voz (*m.*) — woordvoerder, spreekbuis; megafoon
porte (*m.*) — vervoer(koste); posgeld; (*fig.*) gedrag
porteiro (*m.*) — portier; deurwag; opsigter
portenho, **-nha** — van Buenos Aires; (*subst.*) inwoner van Buenos Aires
portento (*m.*) — wonder, wondermens
portentoso, **-sa** — manjefiek, wonderbaarlik
pórtico (*m.*) — portiek, gewelfde deurgang
portinhola (*f.*) — smal deur, koetsdeur; gup
portal (*m.*) — hawe; **porto de escala** — hawe waar aangedoen word; **porto franco** — vryhawe; **capitania** (*f.*) **do porto** — kantoor van die hawekaptein
porto (*m.*) — portwyn
portuário, **-ia** — hawe-; (*subst.*) (*m.*) hawewerker; **direitos** (*m. pl.*) **portuários** — hawegeld, dokkoste
portucalense (*obs.*) — Portugees
portuense — van Oporto; (*subst.*) inwoner van Oporto
portuga (*m., f.*) (*Bras.*) — Portugaan (*pej.*)
Portugal (*m.*) — Portugal
portugal-velho (*m.*) — man van eer
português, **-guesa** — Portugees, van Portugal; (*subst.*) Portugees; (*m.*) Portugees (taal); **Portuguesa** (*f.*) — Portugese volkslied
portuguesismo (*m.*) — tipies Portugese lewenswyse; Portugese uitdrukking
portulano (*m.*) — navigasieboek
porventura — dalk
porvir (*m.*) — toekoms
posar — om te poseer
poscénio (*m.*) — agterverhoog
pose (*f.*) — pose
posfácio (*m.*) — nawoord

posição (*f.*) — posisie
positivismo (*m.*) — positivisme
positivista (*m., f.*) — aanhanger van die positivisme, positivist; (*adj.*) positivisties
positivo, **-va** — positief
pós-nupcial — nahuweliks-
posologia (*f.*) — gebruiksaanwysing (*med.*)
posponto (*m.*) — vide: **pesponto**
pospor — om uit te stel
possante — magtig, sterk
posse (*f.*) — besit; (*pl.*) besittings; **tomar posse de** — om in besit te neem, te beset; **tomar posse de um cargo** — om diens te aanvaar
posseção (*f.*) — besitting
possessivo, **-va** — besitlik
posseço, **-sa** — besete
possessor (*m.*) — besitter, eienaar
possibilidade (*f.*) — moontlikheid
possibilitar — om moontlik te maak
possidónio (*m.*) — oumodiese persoon; verkrampte politikus
possível — moontlik
possuidor (*m.*) — eienaar, besitter
possuir — om te besit; te hê; **possuir uma mulher** — om geslagsomgang te hê met 'n vrou
posta (*f.*) — sny, skyf, stuk; **arrostar postas de pescada** (*coll.*) — om aan te dik; **fazer alguém em postas** (*coll.*) — om te verpletter
postal — pos-; (*subst.*) (*m.*) poskaart; **postal ilustrado** — prentkaart; **encomenda** (*f.*) **postal** — pospakket, posstuk
postar — om te posteer
poste (*m.*) — (telegraaf)paal; (*obs.*) skandpaal
posteiro (*m.*) (*Bras.*) — wagter op uitkyktoring
postergação (*f.*) — uitstel; vertraging; minagting
postergar — om agter te laat; om uit te stel; om te vertraag; **postergar a lei** — om die wet te minag
posteridade (*f.*) — nageslag; toekoms
posterior — later, daaropvolgend; agter-
póster, **-ra** — komend; (*subst.*) (*m. pl.*) nageslag
posição, **-ça** — vals, kunsmatig, kuns-
postigo (*m.*) — luiik
postilhão (*m.*) — postiljon, posryer
posto (*m.*) — pos, betrekking; pos, stasie; **estar a posto** — om op jou pos te wees; om gereed te wees
posto, **-ta** — geplaas, gestel; **posto que** — alhoewel; **ao sol posto** — met sonsondergang; **a mesa está posta** — die tafel is gedek; **rei morto**, **rei posto** — die ko-

ning is dood, lank lewe die koning; daar is baie visse in die see (*fig.*)
postulado (*m.*) — postulaat, hipotese, stelling
postulante (*m., f.*) —ulant, kandidaat
postular — om te eis, aanspraak te maak op
póstumo, -ma — postuum, nagelaat, wat na die dood kom
postura (*f.*) — postuur, houding
postura (*f.*) — lêtyd
postura (*f.*) — verordening
potassa (*f.*) — potas
potássio (*m.*) — kalium
potável — drinkbaar; **água** (*f.*) **potável** — drinkwater
pote (*m.*) — groot waterpot; (*Bras.*) potjie vir grimeermiddels; (*fig.*) plomp persoon
potência (*f.*) — mag; moontheid; (*tech.*) krag; (*mat.*) mag
potencial — potensieel, moontlik; (*subst.*) (*m.*) potensiaal
potencialidade (*f.*) — potensialiteit
potentado (*m.*) — potentaat, maghebber
potente — magtig, sterk, kragtig
potestade (*f.*) — bomslike mag
potro (*m.*) — vul, jong perd
pouca-vergonha (*f.*) (*coll.*) — skaamtelooheid
pouco, -ca — min; **fazer pouco de** — om uit te lag; **pouco a pouco** — gaandeweg, geleidelik; **pouco mais ou menos** — min of meer; **por pouco** — amper; **muitos poucos fazem muitos** — alle bietjies help
poucoquinho, -nha — verskimmel (*fig.*); (*subst.*) (*m.*) 'n bietjie
poupa (*f.*) — hoë haarkapsel; kuif; (*zool.*) kuifkop (voël)
poupado, -da — gespaar; spaarsaam; **ele foi poupado à morte** — die dood is hom gespaar
poupança (*f.*) — besparing; **viver na poupança** — om spaarsaam te lewe
poupar — om te spaar
pouquidade (*f.*), **pouquidão** (*f.*) — geringe getal; onbelangrikheid
pouquinho (*m.*) — 'n klein bietjie
pousada (*f.*) — herberg; **dar pousada** — om te herberg
pousar — om neer te sit; om te gaan sit
pousio (*m.*), **pouso** (*m.*) — vide: **poisio, poiso**
poveiro, -ra — van Póvoa de Varzim; (*subst.*) (*m.*) visserman van Póvoa de Varzim
povo (*m.*) — volk; eenvoudige mense
povoação (*f.*) — dorp; **fazer a povoação**

de um território — om 'n streek te bevolk
povoado, -da — bevolk; (*subst.*) (*m.*) dorpie
povoador (*m.*) — stigter van nedersetting
povoamento (*m.*) — stigting van nedersettings
povoar — om te bevolk
povolêu (*m.*) — gepeupel
p.p. (próximo passado) — l.l. (laaslede)
praça (*f.*) — plein; mark; vesting; **caixeiro** (*m.*) **de praça** — handelsreisiger; **carro** (*m.*) **de praça** — huurmotor; **Praça da Igreja** — Kerkplein; **fazer a praça** — om die klante te besoek; **pôr em praça** — om te laat opveil
praça (*f.*) — manskap
pracear — om op te veil
pracista (*m., f.*) — handelsreisiger
pradaria (*f.*) — grasland
prado (*m.*) — grasland, weiveld; (*Bras.*) perderenbaan
praga (*f.*) — plaag; verwensing
pragal (*m.*) — onbewerkte grond
pragmático, -ca — pragmaties
pragmatismo (*m.*) — pragmatisme
praguejar — om te vervloek
praguento, -ta — vol verwensings/vervloekings
praia (*f.*) — strand
prancha (*f.*) — plank; **fazer a prancha** — om te drywe
pranchada (*f.*) — hou met platkant van swaard
pranchão (*m.*) — plank, loopplank
prancheta (*f.*) — tekenbord
prantear — om te klaag, te weeklaag
pranto (*m.*) — weeklag
prata (*f.*) — silwer; silwergeld; **servir-se da prata da casa** — om met eie kalwers te ploeg
prataria (*f.*) — silwerware
prateado, -da — versilwer(d)
pratear — om te versilwer
prateleira (*f.*) — rak
prática (*f.*) — praktyk; vaardigheid; preek
praticabilidade (*f.*) — uitvoerbaarheid
praticante (*m., f.*) — aktiewe beoefenaar; leerling
praticar — om te doen, uit te voer; **praticar um crime** — om 'n misdad te begaan; **praticar uma profissão** — om 'n beroep uit te oefen
praticável — uitvoerbaar; begaanbaar
prático, -ca — prakties; vaardig; **vestido** (*m.*) **prático** (*coll.*) — gemaklike rok; (*subst.*) (*m.*) kenner, loods
prato (*m.*) — bord; dis; **pôr em pratos**

limpos — om in die reïne te bring; om duidelik te stel
pravidade (*f.*) — verdorwenheid
praxe (*f.*) — praktyk, gebruik
prazenteiro, -ra — opgeruimd; aangenaam
prazer (*m.*) — plesier, genot; **ter prazer em** — om te geniet, genot te skep uit; **muito prazer em conhecê-lo** — aange-name kennis
prazo (*m.*) — termyn; **venda** (*f.*) **a prazo** — verkoop op krediet
preamar (*f.*) — hoogwater
preambular — inleidend
preâmbulo (*m.*) — voorwoord, inleiding; (*jur.*) aanhef; (*fig.*) voorbereiding; **sem mais preâmbulos** — sonder meer
prear — om gevange te neem
prebenda (*f.*) — prebende, kerklike jaar-geld
preboste (*m.*) (*obs.*) — provoos, militêre strafregter
precação (*f.*) — smeking
precário, -ia — prekêr, onseker
preçário (*m.*) — pryslys
precatório, -ia — versoek-; (*carta*) **precató-ria** (*f.*) — versoekskrif, bevelskrif
precaução (*f.*) — voorsorg, voorsorgmaat-reël
precaucionar-se — om voorsorgmaatreëls te tref; om op jou hoede te wees
precaver — om te waarsku; om iemand op sy hoede te stel; **precaver-se** — om op jou hoede te wees
prece (*f.*) — gebed
precedência (*f.*) — voorrang
precedente — voorafgaande; (*subst.*) (*m.*) presedent
preceder — om voor te gaan; om vooraf te gaan
preceito (*m.*) — voorskrif, grondreël
preceituar — om voor te skryf
preceptor (*m.*) — leermeester
preciosidade (*f.*) — kosbaarheid
preciosismo (*m.*) — presiositeit, presieusheid
precioso, -sa — kosbaar; presieus, aanstel-lerig; **pedra** (*f.*) **preciosa** — edelsteen
precipício (*m.*) — afgrond
precipitação (*f.*) — oorhaastigheid; neer-slag
precipitado, -da — oorhaastig, onbesonne; (*subst.*) (*m.*) (*chem.*) presipitaat, neerslag
precipitar — om te gooi, te stort; om te verhaas, aan te ja(ag); (*chem.*) om te presipiteer; **precipitar-se** — om (neer) te stort; om te haas
precisão (*f.*) — noukeurigheid, presisie; **ter precisão de** — om nodig te hê

precisar — om nodig te hê, te benodig; om noukeurig te bepaal
preciso, -sa — noukeurig, presies; nood-saaklik, onontbeerlik; **é preciso traba-lhar/comer/escrever** — dit is nodig om te werk/te eet/te skryf
precito (*m.*) — verworpene
preclaro, -ra — vermaard
preço (*m.*) — prys (bedrag), waarde; **de preço** — waardevol; **a todo o preço** — ten alle koste
precoce — vroegryp
precocidade (*f.*) — vroegrypheid
preconceber — om te veronderstel
preconceito (*m.*) — vooroordeel
preconizar — om sterk aan te beveel
precursor (*m.*) — voorloper
predecessor (*m.*) — voorganger
predestinação (*f.*) — predestinasie, voorbe-stemming
predestinado, -da — voorbestem
predestinar — om te predestineer, voor te bestem
predeterminar — om vooruit te bepaal
predial — geboue-
prédica (*f.*) — preek
predicado (*m.*) — predikaat, gesegde; eien-skap
predicante (*m.*) — predikant
predição (*f.*) — voorspelling
predicativo, -va — predikatief
predileção (*f.*) (*Bras.*), **predilecção** (*f.*) — voorliefde
predilecto, -ta, predileto, -ta (*Bras.*) — ge-liefkoosde, liefslings-
prédio (*m.*) — gebou
predispor — om te stem tot, te beïnvloed
predisposição (*f.*) — neiging, aanleg
predizer — om te voorspel
predominância (*f.*) — oorheersing
predominante — oorheersend
predominar — om te oorheers; om oor-heersend te wees
predomínio (*m.*) — oorhand; oorheersing; heerskappy
preeminência (*f.*) — voorrang
preencher — om te vul, vol te maak;
preencher um impresso — om 'n vorm te voltooi
preenchimento (*m.*) — vul, volmaak
preestabelecer — om vooruit te bepaal
preexistência (*f.*) — preëksistensie, voorbe-staan
prefaciador (*m.*) — voorwoordskrywer
prefaciador — om die voorwoord te skryf (tot)
prefácio (*m.*) — voorwoord, voorrede

pfeito (*m.*) — toesighoudende onderwyser; (*Bras.*) burgemeester; (*obs.*) prefek (Romeinse amptenaar)

prefeitura (*f.*) (*Bras.*) — stadsaal

preferência (*f.*) — voorkeur

preferencial — voorkeur-

preferido, -*da* — lieflings-

preferir — om voorkeur te gee (aan), te verkies

preferível — verkieslik

prefiguração (*f.*) — prefigurasië, voorafskaduwing

prefigurar — om te prefigureer, te voorstel

prefixação (*f.*) — vooruitbepaling; (*gram.*) woordvorming d.m.v. prefikse

prefixo (*m.*) — prefiks, voorvoegsel

prega (*f.*) — plooi, vou

pregação (*f.*) — predikasie

pregadeira (*f.*) — borsspeld; speldekussing

pregador (*m.*) — borsspeld; **pregador de**

roupa (*Bras.*) — wasgoedpennetjie

pregador (*m.*) — prediker, predikant

pregadura (*f.*) — vasspyker

pregão (*m.*) — smousroep; opveiling; (*pl.*) gebooie

pregar — om vas te maak/te spyker; (*fig.*) (*coll.*) om (iemand) op te sluit; **pregar**

uma bofetada — om 'n klap te gee

pregar — om te preek; **pregar aos pelxes** — om vir die klippe te preek

prego (*m.*) — spyker; (*coll.*) vleisbroodjie; **carta** (*f.*) **de prego** — verseëde brief;

pôr no prego (*coll.*) — om te verpand

pregoeiro (*m.*) — afslaer

pregueado, -*da* — geplooi

preguear — om (in) te plooi

preguiça (*f.*) — luiheid; (*zool.*) luiard, luidier

preguiçar — om lui te wees, rond te lê

preguiceira (*f.*) — gemakstoel

preguiçoso, -*sa* — lui

pregustar — om te proe

pré-história (*f.*) — prehistorie

pré-histórico, -*ca* — prehistories

preia-mar (*f.*) — hoogwater

preitear — om hulde te bring, te huldig

preito (*m.*) — hulde, huldeblyk

prejudicar — om te benadeel, te skaad

prejudicial — nadelig, skadelik

prejuízo (*m.*) — skade, verlies, nadeel; **em**

prejuízo de — tot nadeel van

prejulgar — om oorhaastig te oordeel

prelada (*f.*) — moeder-owerste

prelado (*m.*) — prelaat, kerkvors; rektor van die universiteit Coimbra

prelatura (*f.*), **prelazia** (*f.*) — prelaatskap; bisdom

preleção (*f.*) (*Bras.*), **prelecção** (*f.*) — lesing

preleccionar, **preleccionar** (*Bras.*) — om 'n lesing te gee

preliminar — preliminar, inleidend, voor-; (*subst.*) (*m.*) inleiding

prélio (*m.*) (*poet.*) — stryd

prelo (*m.*) — drukkersmasjien; **ter uma obra no prelo** — om 'n boek ter perse te hê

preludiar — om te preludeer, in te lei

prelúdio (*m.*) — voorspel, prelude

prematuro, -*ra* — voortydig, te vroeg

premeditação (*f.*) — voorbedagtheid, oorleg; **o crime foi cometido com premeditação** — die misdaad is met voorbedagte rade gepleeg

premeditado, -*da* — voorbedag

premeditar — om vooraf te beplan

premente — dringend

premer — om druk uit te oefen

premiado, -*da* — bekroon; **número** (*m.*)

premiado — wennommer

premiar — om (met 'n prys) te bekroon

prémio (*m.*) — prys, toekenning

premir — vide: **premer**

premissa (*f.*) — premis, voorafgaande stelling

premonitório, -*ia* — waarskuwend, waarskuwings-

premunição (*f.*) — voorgevoel

premunir — om aan te kondig; **premunir-se** — om op jou hoede te wees

prenda (*f.*) — geskenk; talent, gawe; **ele é uma boa prenda** (*coll.*) (*fig.*) — hy is 'n mooi een

prendado, -*da* — begaafd

prender — om (vas) te bind; om aan te hou, in hegtenis te neem; **prender o documento à carta** — om die bewysstuk aan die brief te heg; **prender-se com** — om verwickel te raak, te verstrik

preinha — dragtig

prende — dragtig; **ele está prenhe de projectos** — hy gaan swanger aan planne

preñez (*f.*) — dragtigheid

prenoção (*f.*) — voorkennis

prenome (*m.*) — naam

prensa (*f.*) — pers; **prensa de lagar** — wynpers, olyfpers; **prensa tipográfica** — drukpers

prensar — om (saam) te pers, (uit) te druk **prenciar** — om te voorspel, aan te kondig

prenúncio (*m.*) — voorteken

pré-nupcial — voorhuweliks

preocupação (*f.*) — besorgdheid, kommer

preocupado, -*da* — bekommerd, besorg

preocupar — om besorg te maak; **preocupar-se** — om bekommerd te wees, jou te bekommer

preparação (f.) — voorbereiding

preparado, -da — voorberei; (subst.) (m.) geneesmiddel, mengsel

preparador (m.) — laboratoriumassistent

preparar — om voor te berei; om te prepareer

preparativo, -va — voorbereidend; (subst.) (m. pl.) reëlings

preparatório, -ia — voorbereidend, aanvoor-

preparo (m.) — handgeld, deposito; **vestir-se com preparo** — om met sorg geklee te wees

preponderância (f.) — groter gewig, oorwig

preponderante — oorwegend, deurslaggewend

preponderar — om voorrang te geniet, deurslaggewend te wees

proponente (m., f.) — voorsteller

proposição (f.) — voorsetsel

prepotência (f.) — oorwig; despotiese mag

prepotente — invloedryk, magtig; despoties

prerrogativa (f.) — prerogatief, voorreg

presa (f.) — buit; tandekry

presbitério (m.) — priesterswoning; pastorie

presbitero (m.) — presbiter, priester

prescindir — om af te sien van; om klaar te kom sonder

prescrever — om voor te skryf; om te verval, te verstryk

prescrição (f.) — voorskrif; verstryking, preskripsie

prescrito, -ta — voorgeskryf, voorgeskrewe; verval, verstryk

presença (f.) — teenwoordigheid; voorkoms; **fazer acto de presença** — om jou gesig te wys

presenciar — om by te woon, teenwoordig te wees

presente — teenwoordig; huidig; (subst.) (m.) huidige; (gram.) teenwoordige tyd; geskenk

presentear — om (met 'n geskenk) te vereer
presepe (m.), **presépio** (m.) — geboortevorstelling van Jesus (in kerke)

preservação (f.) — beskerming, preservering

preservar — om te beskerm, te preserveer

preservativo, -va — beskermend; preserveerend; (subst.) (m.) preserveermiddel

presidência (f.) — voorsitterskap; presidentskap

presidencial — presidensieel, voorsitter-

presidencialismo (m.) — regeringstelsel onder 'n president

presidente (m., f.) — voorsitter; president

presidiário (m.) — gevangene

presidio (m.) — gevangenis

presidir — om te presideer, as voorsitter op te tree; (fig.) om te lei

presilha (f.) — lussie

preso, -sa — gevang; (subst.) gevangene

pressa (f.) — haas; **estar com pressa/ter**

pressa — om haastig te wees; à **pressa** — inderhaas

pressagiar — om te voorspel

presságio (m.) — voorbode

pressago, -ga — wat voorspel

pressão (f.) — druk; **colchete** (m.) de **pressão/pressão** (f.) — drukknoopie; **panela**

(f.) de **pressão** — drukkoker

presentido, -da — gevoel; fyn van gehoor/voorgevoel

presentimento (m.) — voorgevoel

presentir — om 'n voorgevoel te hê, te voorvoel

pressupor — om aan te neem, te veronderstel

pressuposto, -ta — aangeneem, aangenome; (subst.) (m.) veronderstelling

pressurizado, -da — drukvas; **cabine** (f.) **pressurizada** — drukkajuit

pressuroso, -sa — gretig, gewillig

prestação (f.) — paalement

prestadio, -ia — hulpvaardig

prestamista (m. f.) — geldskiet

prestante — hulpvaardig

prestar — om te verleen, te bewys; **prestar ajuda** — om hulp te verleen; **prestar**

atenção — om aandag te gee; **prestar juramento** — om 'n eed af te lê; **prestar-se a** — om geskik te wees vir

prestativo, -va (Bras.) — hulpvaardig

prestável — hulpvaardig

prestes — gereed, op die punt (om)

presteza (f.) — snelheid, vaardigheid; bereidwilligheid

prestidigitação (f.) — towerkuns, goëlkuns

prestidigitador (m.), **prestigiador** (m.) — towenaar, goëlaar

prestigiar — om aansien/invloed te verleen

prestigio (m.) — prestige, aansien, waarde

prestigioso, -sa — invloedryk, gesien

préstimo (m.) — verdienstelikheid, waarde; **sem préstimo** — sonder waarde

prestimoso, -sa — verdienstelik; hulpvaardig

préstito (m.) — optog; **préstito fúnebre** — lykstoet

presumido, -da — veronderstel; (fig.) verwaand, aanmatigend

presumir — om te veronderstel, aan te neem

presumível — vermoedelik
presunção (*f.*) — vermoede, veronderstelling; verwaandheid, aanmatiging; **presunção e água benta cada qual toma a que quer** — hoogmoed is goedkoop
presunçoso, -sa — aanmatigend, vermetel
presuntivo, -va — vermoedelik
presunto (*m.*) — (gerookte) ham
pretalhada (*f.*) — swartgoed
pretalhão (*m.*) — groot kaffer
pretendente (*m.*) — (kroon)pretendent; aspirantvryer
pretender — om te strew, aanspraak te maak; om van plan te wees; om te beweeg; **pretender a mão de uma mulher** — om om 'n vrou se hand mee te ding
pretendida (*f.*) — dame om wie se hand meegeding word
pretensão (*f.*) — aanspraak; pretensie; (*pl.*) aanmatiging
pretensioso, -sa — pretensieus, aanmatigend, pronkerig
pretenso, -sa — voorgewend, kamma
preterir — om oor te slaan, uit te laat
pretérito (*m.*) (*gram.*) — verlede tyd
pretexto (*m.*) — voorwendsel
pretidão (*f.*) — swartheid
preto, -ta — swart; (*subst.*) (*m.*) swartman
Pretória (*f.*) — Pretoria
pretoriano, -na — Pretoriaans, van Pretoria; (*subst.*) Pretorianer; (*m.*) pretoriaan, Romeinse keiserlike lyfwag
prevalcente — oorheersend
prevalencer — om die oorhand te kry, te oorheers
prevalência (*f.*) — oorwig, oorhand
prevaricação (*f.*) — pligsversuim, oortreding; korrupsie
prevaricar — om jou plig te versuim; om te oortree
prevenção (*f.*) — voorkoming; voorsorg; **estar de prevenção** — om slaggeerd te wees; **estar de prevenção com** (*Bras.*) — om vooringenome te wees teen
prevenir — om te waarsku; om te voorkom, te verhoed; **mais vale prevenir que remediar** — voorkoming is beter as genesing
preventivo, -va — voorbehoedend, voorsorg-; **prisão** (*f.*) **preventiva** — preventiewe hegtenis
prever — om vooruit te sien, te voorsien; om voorsiening te maak vir
previdência (*f.*) — vooruitsienende blik; voorsorg; **previdência social** — maatskaplike sorg; **instituição** (*f.*) **de previdência** — welsynsinrigting
previdente — sorgsaam

prévio, -ia — vorige; **aviso** (*m.*) **prévio** — kennisgewing vooraf; **censura** (*f.*) **prévia** — sensuur (voor publikasie)
previsão (*f.*) — voorspelling; profetiese blik
previsto, -ta — vooruitgesien, voorsien; **ser muito previsto** — om 'n goeie geheue vir gesigte te hê; **a despesa não está prevista no orçamento** — in die begroting is geen voorsiening vir hierdie uitgawe gemaak nie
prezado, -da — in hoë aansien gehou; **Prezado Senhor** — Geagte heer
prezar — om te waardeer, hoog te ag
prima (*f.*) — niggie; eerste deel; **Lente** (*m.*) **de Prima** — mees senior professor
primado (*m.*) — primaat, oppergesag
prima-dona (*f.*) — primadonna
primar — om uit te blink
primário, -ia — primêr; **escola** (*f.*) **primária** — laerskool
primatas (*m. pl.*), **primates** (*m. pl.*) (*zool.*) — primate, hoër aapsoorte
primavera (*f.*) — lente
primaveril — lente-, lenteagtig; (*fig.*) jeugdig
primaz (*m.*) — primaat, hoogste gebieds-amptenaar van kerk
primazia (*f.*) — oppergesag, primaat
primeiranista (*m., f.*) — eerstejaarstudent
primeiro, -ra — eerste; **de primeira água** — van die suiwerste water; **de primeira ordem** — eerste klas; **em primeiro lugar** — in die eerste plek
primevo, -va — oorspronklik, oer-
primicias (*f. pl.*) — eerste vrugte
primitivo, -va — oorspronklik, oer-, primitief
primo (*m.*) — neef; (**número primo**) (*m.*) — priemgetal
primogénito, -ta — eersgebore; (*subst.*) eersgeborene
primor (*m.*) — voortreflikheid, perfeksie; **a primor** — voortreflik, perfek
primordial — fundamenteel
primórdio (*m.*) — oorsprong, oervorm, beginpunt
primoroso, -sa — uitstekend, perfek, voortreflik
primula (*f.*) — s'etelblom
princesa (*f.*) — prinses; vorstin
principado (*m.*) — vorstedom; prinsdom
principal — hoof-; (*subst.*) (*m.*) hoofsaak
principe (*m.*) — prins; vors; **principe consorte** — prinsgemaal
principelho (*m.*) — onbeduidende vors
principesco, -ca — vorstelik, prinslik
incipiente (*m. f.*) — beginner

principiar — om te begin
principio (*m.*) — beginsel, prinsiep; begin
prior (*m.*) — kloosterhoof, prior
priorresa (*f.*) — priores, hoof van nonne-klooster
prioridade (*f.*) — prioriteit, voorrang; ry-reg
prisão (*f.*) — tronk, gevangenis; aanhouding; **prisão preventiva** — preventiewe hegtenis; **prisão de ventre** — hardlywigheid
prisco, -ca (*poet.*) — eertydse, van weleer
prisional — gevangenis-
prisioneiro (*m.*) — gevangene
prisma (*m.*) — prisma; (*fig.*) sienswyse
privação (*f.*) — berowing (*fig.*); ontbering
privado, -da — privaet; beroof van, verstoek van; (*subst.*) (*m.*) vertroueling, gunsteling; (*f.*) latrine
privar — om te beroof van (*fig.*); **privar com** — om op intieme voet te verkeer met; **privar-se de** — om jou te onthou van
privativo, -va — privatief; privaat, eie
privilegiado, -da — bevoorreg; buitengewoon, besonder
privilegiar — om te privilegieer, te bevoorreg
privilégio (*m.*) — voorreg, privileg(i)e;
privilégio de invenção (*Bras.*) — patent
pró — ten gunste van; **prós e contras** (*m. pl.*) — voor en teë
proa (*f.*) — boeg; **figura** (*f.*) **de proa** — boegbeeld; **roda** (*f.*) **de proa** — boegwiel; **baixar a proa** (*fig.*) (*coll.*) — om van jou perdjie af te klim (*fig.*); **ter proa** (*fig.*) (*coll.*) — om opgeblase te wees
probabilidade (*f.*) — waarskynlikheid
probabilissimo, -ma — hoogs waarskynlik
probatório, -ia — proef-
probidade (*f.*) — opregtheid, eerlikheid
problema (*m.*) — probleem, vraagstuk
problemático, -ca — problematies
probo, -ba — opreg, eerlik
probóscida (*f.*), **probóscide** (*f.*) — slurp; suigtong
procaz — astrant, parmantig
procedência (*f.*) — afkoms
procedente — afkomstig
proceder — om te handel, voort te gaan; om voort te spruit; **proceder contra** — om op te tree teen; **proceder judicialmente** — om te prosedeer, 'n saak te maak
procedimento (*m.*) — optrede, handelswyse; prosedure
procela (*f.*) — storm

proceloso, -sa — stormagtig
prócer (*m.*), **prócere** (*m.*) — magnaat, grootbaas
processamento (*m.*) — voorbereiding van hofszaak
processar — om 'n hofszaak te voer (teen)
processional — prosesie-
processo (*m.*) — saak, regsgeding; proses
processual — hof-, geding-
procissão (*f.*) — prosesie, optog
proclamação (*f.*) — proklamasie
proclamar — om te proklameer, af te kondig; om te verklaar; **proclamar rei** — om tot koning uit te roep/te proklameer
próclise (*f.*) — proklise
proclítico, -ca — proklities
procrastinação (*f.*) — uitstel
procrastinar — om uit te stel; om te talm
procriação (*f.*) — verwekking, voortplanting, prokreasie
procriar — om te verwek, voort te plant, te prokreër
procura (*f.*) — aanvraag; **à procura de** — op soek na; **lei da oferta e da procura** — wet van vraag en aanbod
procuração (*f.*) — volmag, prokurasie
procurador (*m.*) — gevolmagtigde; **Procurador da República** — staatsaanklaer
procuradoria (*f.*) — kantoor van die staatsaanklaer; (*Moç., Ang.*) Bantoeekommissaris
procurar — om te soek; **procurar agulha em palheiro** — om 'n naald in 'n hooimied te soek
prodigalidade (*f.*) — verspilsug, rojaalheid
prodigalizar — om te verkwis; **prodigalizar carinhos** — om te vertroetel
prodígio (*m.*) — wonder; wondermens, wonderkind
prodigioso, -sa — wonderbaarlik
pródigo, -ga — uitspattig, verkwistend;
filho (*m.*) **pródigo** — verlore seun
produção (*f.*) — produksie, vervaardiging;
produção em série — massaproduksie
producente — vrugbaar
produtível — vervaardigbaar, produseerbaar
produtividade (*f.*) — produktiwiteit, vrugbaarheid
produtivo, -va — produktief, vrugbaar; (*fig.*) winsgewend
produto (*m.*) — produk; opbrengs; resultaat; **produtos alimentícios** — voedselprodukte
produtor (*m.*) — produsent, vervaardiger
produzir — om te produseer, te vervaardig; om voort te bring, te lewer;

produzir documentos — om dokumente te toon
prominência (f.) — uitsteeksel; (*fig.*) meerderwaardigheid
proeminente — prominent, wat uitstaan; (*fig.*) opvallendste, prominent
prémio (m.) — voorwoord
proeza (f.) — heldedaad; prestasie
profanação (f.) — ontheiliging, ontwyding
profanador (m.) — onheiliger, ontwyer
profanar — om te profaneer, te ontheilig, te skend
profano, -na — profaan, wêrelds
profecia (f.) — profesie, voorspelling
proferir — om te uiter, uit te spreek;
proferir sentença — om uitspraak te lewer; **proferir uma conferência** — om 'n lesing te gee; **sem proferir palavra** — sonder 'n woord
professor — om te bely, gelofte af te lê; om te onderrig; **professor a medicina** — om as dokter te praktiseer
professo, -sa — verklaarde; ervare; **freira (f.) professa** — non wat gelofte gedoen het
professor (m.) — professor, onderwyser; belyder; (**professor**) **catedrático (m.)** — professor
professorado (m.) — professoraat; professore
profeta (m.) — profeet
profético, -ca — profeties
profetisa (f.) — profetes
profetizar — om te profeteer, te voorspel
proficiência (f.) — bekwaamheid, meesterskap
proficiente — bekwaam, vaardig
proficuo, -cua — nuttig, handig
profiláctico, -ca — profilakties, voorbehoedend
profilaxia (f.) — profilakse, voorbehoeding
profissão (f.) — professie, beroep; roeping; **profissão de fé** — geloofsbelijdenis; **profissão liberal** — vrye beroep; **jogador/al-faiate de profissão** — beroepspeleer/be-roepskleremaker
profissional — beroeps-, professioneel
profundas (f. pl.) — diepte; hel
profundidade (f.) — diepte; (*fig.*) diepsinnigheid; **leme (m.) de profundidade** — hoogteroer
profundo, -da — diep; diepsinnig
profusão (f.) — oorvloed
profuso, -sa — oorvloedig, oordadig
progénie (f.), progenitura (f.) — nakomelingskap
progenitor (m.) — vader; (*pl.*) voorgeslag

prognosticar — om te voorspel; om 'n prognose te gee
prognóstico (m.) — prognose, voorspelling
programa (m.) — program; leerplan
programação (f.) — programmering
programador (m.) — programmeerder
programar — om te programmeer; om te beplan
gramático, -ca — programmaties
progreder — om vooruit te gaan, te vorder
progressão (f.) — vooruitgang, vordering; progressie
progressista (m., f.) — progressis; (*adj.*) progressisties, progressief
progressivo, -va — toenemend; vooruitstrewend; progressief
progresso (m.) — vooruitgang, vordering
proibição (f.) — verbod
proibido, -da — verbied, verbode; **proibido fumar** — rook verbode; **proibido nadar** — swem verbode; **estacionamento proibido** — geen parkering
proibir — om te verbied, te belet
proibitivo, -va — verbods-, afskrikkend, verbiedend
projecção (f.) (Bras.), projecção (f.) — beplanning; projeksie, vertoning
projectar — om te beplan; om te vertoon; om te projekteer; om uit te werp/te skiet
projectil (m.), projétil (m.) (Bras.) — projektiel
projecto (m.), projeto (m.) (Bras.) — projek, plan, ontwerp
projector (m.), projetor (m.) (Bras.) — projektor
prol (m.) — nut; **em prol de** — ten bate van
prolapso (m.) (med.) — prolaps, uitsakking
prole (f.) — nakomelinge
prolegómenos (m. pl.) — prolegomena, inleiding
proletariado (m.) — proletariaat
proletário (m.) — proletariër; (*adj.*) proletaries
proliferação (f.) — woekering; vermenigvuldiging
proliferar — om te vermenigvuldig, te woeker
prolifero, -ra, prolífico, -ca — teelkragtig, vrugbaar
prolixidade (f.) — langdradigheid, wydlopigheid
prolixo, -xa — langdradig, wydlopig
prólogo (m.) — proloog, voorspel
prolongamento (m.) — verlenging
prolongar — om te verleng; **prolongar-se** — om te duur, aan te hou

promanar — om voort te spruit
 promessa (*f.*) — belofte
 prometedor, -ra — belowend
 prometer — om te belowe; prometer munda e fundos — om die maan en sterre te belowe
 prometida (*f.*) — verloofde
 prometido, -da — belowe, beloof(d); o prometido é devido — belofte maak skuld
 promiscuidade (*f.*) — deurenmenging, gemengdheid, promiskuiteit
 promiscuo, -cua — deurmekaar; promisku
 promessa (*f.*) — belofte; Terra (*f.*) de Promissão — land van belofte
 promissor, -ra — belowend
 promissório, -ia — belofte; carta (*f.*) promissória — skuldbewys
 promoção (*f.*) — promosie, bevordering; verkoopsbevordering, reklame
 promontório (*m.*) — voorgebergte
 promotor (*m.*) — bevorderaar
 promover — om te bevorder; promover a indústria — om die industrie aan te moedig/te ontwikkel
 promulgação (*f.*) — promulgasie, amptelike bekragtiging; afkondiging
 promulgar — om te promulgeer, amptelik te bekragtig; om af te kondig
 pronome (*m.*) — voornaamwoord
 pronominal — pronominaal, voornaamwoordelik
 prontidão (*f.*) — stiptheid; estar de prontidão (*Bras.*) — om slag gereed te wees
 prontificar-se — om jou bereid te verklaar
 pronto, -ta — gereed; pront, stip
 prontuário (*m.*) — handleiding; (*Bras.*) polisie dossier
 pronúncia (*f.*) — uitspraak; (*jur.*) uitspraak, verklaring
 pronúnciação (*f.*) — uitspraak
 pronunciado, -da — uitgespreek, uitgesproke; (*jur.*) as skuldig verklaar
 pronunciamento (*m.*) — opposisiemanifes, opstand
 pronunciar — om uit te spreek; pronunciar um discurso — om 'n toespraak te lewer; pronunciar uma sentença — om 'n vonnis te vel; pronunciar-se — om jou mening uit te spreek; om in opstand te kom
 pronúncio (*m.*) — ondernuntius; voorbode
 propagação (*f.*) — verspreiding; voortplanting; propagação da fé — bevordering van die geloof
 propaganda (*f.*) — propaganda
 propagandar, propagandear — om te propageer

propagandista (*m., f.*) — propagandis; reklame-agent
 propagar — om voort te plant; om te versprei
 propalar — om ('n gerug) te versprei
 proparoxítono, -na (*gram.*) — proparoksi-ton
 propedêutica (*f.*) — inleidende studie; voorbereidende kursus
 propedêutico, -ca — voorbereidend, inleidend
 propelar — om aan te dryf
 propensão (*f.*) — neiging, aanleg
 propenso, -sa — geneig tot; goedgesind, gunstig gestem
 propiciação (*f.*) — versoening (van gode)
 propiciar — om gunstig te stem, te paai
 propiciatório, -ia — versoeningspropício, -ia — gunstig, geneig
 propiua (*f.*) — skoolgeld, studiegeld; (*Bras.*) footjie
 propinar — om in te gee, te laat drink
 propinquidade (*f.*) — nabyheid
 propinquo, -qua — naby, nabygeleë; nouwerwant
 proponente (*m., f.*) — voorsteller
 propor — om voor te stel; propor-se — om van voorneme te wees
 proporção (*f.*) — verhouding, proporsie; um prédio de grandes proporções — 'n groot gebou; à proporção que — namate; a revolta tomou grandes proporções — die revolusie het groot afmetings aangeneem
 proporcionarado, -da — in verhouding; paslik; mooi gevorm
 proporcional — proporsioneel, eweredig
 proporcionalidade (*f.*) — eweredigheid
 proporcionarizar — om in die korrekte verhouding weer te gee, op mekaar af te stem
 proporcionar — om in verhouding te sien; om 'n geleentheid te bied
 proposição (*f.*) — voorstel, proposisie; (*gram.*) sin; (*math.*) stelling
 propositado, -da — doelbewus
 propósito (*m.*) — doel; a propósito — terloops; a que propósito — om watter rede; de propósito — doelbewus; fora de propósito — onvanpas; a sua ideia veio a propósito — sy voorstel het goed te pas gekom
 proposta (*f.*) — voorstel, aanbod; proposta de casamento — huweliksaansoek
 proposto, -ta — voorgestel
 propriedade (*f.*) — eienskap; eiendom; falar com propriedade — om gepas te praat

proprietário (m.) — eienaar; grondbesitter
próprio, -ia — reg, betaamlik; eie
propugnar — om te veg vir
propulsão (f.) — aandrywing; **propulsão a jacto** — straalaandrywing
propulsor (m.) — aandrywende deel, aandryftoestel
prorrogação (f.) — verdaging; verlenging
prorrogar — om te verdaag; om te verleng
prorromper — om uit te bars, uit te breek
prosa (f.) — prosa; gesels
prosador (m.) — prosaskrywer
prosaico, -ca — prosaies, alledaags, platvloers
prosaismo (m.) — alledaagsheid, platvloersheid
prosápia (f.) — verwaandheid
proscénio (m.) — proscenium, voortoneel
proscreever — om te verban; om te veroordeel
proscrição (f.) — verbanning; veroordeling; verbod
proscrito, -ta — verban, veroordeel; (*subst.*) (*m.*) banneling
proselitismo (m.) — proselitisme, bekeeringswyer
proselito (m.) — proseliet, bekeerling
prosódia (f.) — prosodie, versleer, metriek
prosódico, -ca — prosodies
prospecto (m.) — vooruitsig; prospektus
prospector (m.) — prospekteerder
prosperar — om te floreer, vooruit te gaan
prosperidade (f.) — voorspoed; welgesteldheid
próspero, -ra — welgesteld; voorspoedig
prospérismo, -ma — baie voorspoedig
prospeto (m.), prospetor (m.) (Bras.) — vide: **prospecto, prospector**
prossecação (f.) — voortsetting
prosseguimento (m.) — voortsetting, vervolg
proseguir — om voort te gaan (*met*), voort te sit
próstata (f.) — prostaat, voorstanderklier
prosternação — vide: **prostração**
prosternar — vide: **prostrar**
prostíbulo (m.) — bordeel
prostituição (f.) — prostitusie, hoerery
prostituir — om te onteer, te prostituteer;
prostituir-se — om jou aan prostitusie oor te gee; (*fig.*) om te ontaard
prostituta (f.) — prostituut, hoer
prostração (f.) — neerwerping, voetval; (*fig.*) uitputting, insinking
prostrar — om neer te val; (*fig.*) om toetaal uit te put; **prostrar-se** — om neer te val; om jou te verneder
protagonista (m., f.) — hooffiguur, protagonis, held

protão (m.) — proton
prótase (f.) — protasis, voorsin; (*obs.*) proloog
prótea (f.) — protea, suikerbos
proteção (f.) (Bras.), protecção (f.) — beskerming, beskutting
proteccionismo (m.), protecionismo (m.) (Bras.) — proteksionisme, handelsbeskerming
proteccionista (m., f.), protecionista (m., f.) (Bras.) — proteksionis; (*adj.*) proteksionisties
protector (m.) — beskermers; beskermheer; ysterbeslag (op skoensool); (*adj.*) beskerm-, skuts-, beskermend
protectorado (m.) — protektoraat
proteger — om te beskerm, te beskut, te protegeer
protegido, -da — beskerm; (*subst.*) beskermeling
proteína (f.) — proteïene
protelação (f.) — uitstel; vertraging
protelar — om uit te stel; om te vertraag
protéria (f.) — skaamteloosheid
protervo, -va — skaamteloos
prótese (f.) — protese; (*gram.*) prothesis
protestante (m., f.) — Protestant; protes-terder; (*adj.*) Protestants
protestantismo (m.) — Protestantisme
protestar — om te protesteer, beswaar te maak; om te betuig, te verseker
protesto (m.) — protes, beswaar; betuiging, versekering
protetor (m.), protetorado (m.) (Bras.) — vide: **protector, protectorado**
proteu (m.) — weerhaan (*fig.*), verkleurmannetjie (*fig.*)
protocolo (m.) — protokol
próton (m.) (Bras.) — proton
protoplasma (m.) — protoplasma
protótipo (m.) — prototipe, model
protrair — om te verleng; om uit te stel
protuberância (f.) — uitsteeksel, knop; uitbreking
protuberante — uitpeulend, wat uitsteek
prova (f.) — bewys; proe; passing (*klere*); **prova oral/escrita** — mondelinge/skriftelike toets; **pôr à prova** — om op die proef te stel; **à prova de água/bala/fogo** — waterdig/koeëldig/vuurvast
provação (f.) — beproewing
provador (m.) — proewer
provar — om te bewys; om te proe; om (aan) te pas (*klere*); **provar dores** — om pyn te verduur
provável — waarskynlik
provector, -ta — gevorderd
provedor (m.) — huisvader; (*f.*) matrone

proveito (*m.*) — profyt, wins; **bom proveito** — smaaklike ete

proveitoso, **-sa** — winsgewend, lonend
provençal — Provensaals, van Provence; (*subst.*) Provensaal

proveniência (*f.*) — herkoms, oorsprong

proveniente — afkomstig

provento (*m.*) — opbrengs; inkomste

prover — om te verskaf, te voorsien

proverbial — spreekwoordelik

provérbio (*m.*) — spreekwoord

proveta (*f.*) — proefbuis

providência (*f.*) — Voorsienigheid; **tomar**

providências — om reëlings te tref; **foi**

uma providência eu estar ali — dit was 'n goeie ding dat ek daar was

providencial — godgegewe

providenciar — om maatreëls te tref; om te reël

providente — sorgsaam, omsigtig

provido, **-da** — voorsien van; goed versorg

próvido, **-da** — versigtig, omsigtig

provimento (*m.*) — proviand; verskaffing; vul (van pos)

provincia (*f.*) — provinsie; **provincia ultramarina** — oorsese provinsie

provincial — provinsiaal

provincianismo (*m.*) — provinsialisme

provinciano, **-na** — kleinburgerlik; (*subst.*) (*m.*) plattelander

provindo, **-da** — afkomstig

provir — om te ontstaan, afkomstig te wees

provisão (*f.*) — voorsiening, verskaffing; (*pl.*) voorraad; proviand; **provisão legal** — verordening

provisional — bepalend; voorlopig

provisório, **-ia** — voorlopig

provocação (*f.*) — provokasie; uitdaging; belediging

provocante — verleidelik, uittartend

provocar — om uit te lok; om uit te tart; om te veroorsaak

provocativo, **-va** — uitdagend, uittartend; prikkelend

proxeneta (*m.*, *f.*) — koppelaar, tussen-ganger

proximidade (*f.*) — nabyheid; **nas proximidades de** — naby

próximo, **-ma** — aanstaande, volgende, eerskomende; naaste; naby; (*subst.*) (*m.*) — medemens, naaste; **mês próximo futuro/passado** — volgende maand/laaslede

prudência (*f.*) — versigtigheid, verstandigheid
prudente — versigtig, verstandig

prumo (*m.*) — skietlood; (*fig.*) versigtig-

heid, verstandigheid; **fio de prumo** (*m.*) — skietlood

prurido (*m.*) — jeuk; (*fig.*) brandende begeerte

prussiano, **-na** — Pruisies; (*subst.*) Pruis

pseudônimo (*m.*) — pseudoniem, skuilnaam

psicologia (*f.*) — sielkunde

psicológico, **-ca** — sielkundig

psicólogo (*m.*) — sielkundige

psicopata (*m.*, *f.*) — psigopaat, sielsieke

psicose (*f.*) — psigose, sielsiekte

psicoterapia (*f.*) — psigoterapie

psiquiatra (*m.*, *f.*) — psigiater

psiquiatria (*f.*) — psigiatrie

psíquico, **-ca** — psigies, siel-

pua (*f.*) — houtsplint; (*tech.*) boor

puba (*f.*) (*Bras.*) — maniokpap; vleiagtige grasveld

pubar — om te laat gis; om te vrot

puberdade (*f.*) — puberteit

púbere — in die puberteit; (*subst.*) **puber**

púbis (*m.*) — skaambeen

publicação (*f.*) — publikasie

pública-forma (*f.*) — gewaarmerkte afskrif

publicano (*m.*) — tollenaar

publicar — om te publiseer, uit te gee; om bekend te maak

publicidade (*f.*) — reklame, reklamewese; publisiteit

publicista (*m.*, *f.*) — joernalis, politieke kommentator

publicitário, **-ia** — reklame-

público, **-ca** — openbaar; (*subst.*) (*m.*) publiek, gehoor; toeskouers; **funcionário**

(*m.*) **público** — staatsamptenaar; **homem**

(*m.*) **público** — openbare figuur; **instrução**

(*f.*) **pública** — openbare onderrig; **Ministério**

(*m.*) **público** — (amp van die) staatsaanklaer; **mulher**

(*f.*) **pública** — prostituut; **voz**

(*f.*) **pública** — openbare mening; **em público** — in die openbaar

puçanga (*f.*) (*Bras.*) — boereraat

púcara (*f.*), **púcaro** (*m.*) — erdebeker, erdeskottel

puçando, **-da** — skamerig; **partes** (*f. pl.*) **puedando** — skaamdele

puđibundo, **-da** — skamerig, bedees

puđicícia (*f.*) — bedeesdheid; kuisheid

puđico, **-ca** — kuis

puđim (*f.*) — poeding

pudor (*m.*) — skaamheid, skaamte

puerícia (*f.*) — kinderjare

puericultura (*f.*) — kindersorg, kinderopvoeding

pueril — kinderlik; kinderagtig

puerilidade (*f.*) — pueriliteit, kindcragtigheid

puérpera (*f.*) — vrou in kraam
puf! — sjoel
pufe (*m.*) — poef
pugilato (*m.*) — vuisevegter, boks
pugilismo (*m.*) — boks
pugilista (*m.*) — vuisevegter, bokser
pugna (*f.*) — geveg, rusie
pugnar — om te stry, te worstel
puir — om te skaaf, te skuur
pujança (*f.*) — mag, krag, sterkte
pujante — magtig, sterk
pujar — om te oorkom
pular — om te spring; **pular de contente** — om te huppel van vreugde
pulcro, -ra — skoon
pulga (*f.*) — vlooi
pulgão (*m.*) — plantluis
pulguedo (*m.*) — vlooiens
pulguento, -ta — vol vlooi
pulha (*m.*) — muishond (*fig.*)
pulhice (*f.*) — gemeenheid
pulmão (*m.*) — long; **pulmão de aço** — ysterlong
pulmonar — long-
pulo (*m.*) — sprong
pulpito (*m.*) — preekstoel, kansel
pulquérrimo, -ma (*poet.*) — allerskoonste
pulsção (*f.*) — polsing, polsslag
pulsar — om te pols, te klop
pulseira (*f.*) — armband
pulso (*m.*) — handgewrig; pols; (*fig.*) sterkte; **homem** (*m.*) **de pulso** — sterk man
pulular — om te wemel; om te vermenigvuldig; om uit te spruit
pulverização (*f.*) — verpulwering; verplettering (*fig.*); sproeiing, verstuiwing
pulverizador (*m.*) — sproeier, verstuiwer
pulverizar — om te verpulwer; om te verpletter (*fig.*); **pulverizar um líquido** — om 'n vloeistof te sproei/te verstuif
pum! — boem!
puma (*m.*) — poema
pumba! — pardoems!
punção (*f.*) — (*med.*) punksie; (*m.*) (*tech.*) pons; deurslag
punçar, puncionar (*med.*) — om te punkteer, 'n punksie te maak
punctura (*f.*) — prik
pundonor (*m.*) — eergevoel, selfrespek; ridderlikheid
pundonoroso, -sa — eergevoelig; puntenierig
pungente — skerp, pynlik
pungir — om te pynig
punhada (*f.*) — vuishou
punhado (*m.*) — handvol
punhal (*m.*) — dolk
punhalada (*f.*) — dolksteek

punho (*m.*) — vuise; mansjet; **punho da espada** — hef; **botão** (*m.*) **de punho** — mansjetknoop
punição (*f.*) — straf
punico, -ca — Carthaags, Punies; **guerras** (*f. pl.*) **púnicas** — Puniese Oorloë
punir — om te straf
punitivo, -va — straf-
punível — strafbaar, strafwaardig
pupa (*f.*) — papie
pupila (*f.*) — pupil; pleegdogter, pleegkind
pupilo (*m.*) — pleegseun, pleegkind, bevoogde
puré (*m.*) — puree
pureza (*f.*) — reinheid, suiwerheid; kuisheid
purga (*f.*) — purgeermiddel
purgação (*f.*) — suiwering; purgering; etervorming
purgante (*m.*) — lakseermiddel, purgeermiddel; (*fig. coll.*) laspos
purgar — om te suiwer; om te purgeer
purgativo, -va — suiwerend; purgerend
purgatório (*m.*) — vaevuur
puridade (*f.*) — suiwerheid; à **puridade** — vertroulik, onder vier oë
purificação (*f.*) — suiwering; loutering
purificador, -ra, purificante — suiwerend, reinigend
purificar — om te suiwer, te reinig; om te louter
purismo (*m.*) — purisme, taalsuiwering
purista (*m., f.*) — puris, taalsuiweraar
puritanismo (*m.*) — Puritanisme; puriteinsheid
puritano (*m.*) — Puritein; puritein; (*adj.*) Puriteins; puriteins
puro, -ra — suiwer; rein; puur; **pura formalidade** — blote formaliteit; **pura e simplesmente** — sonder meer, eenvoudig
puro-sangue — volbloed-, opreg geteel
púrpura (*f.*) — purper; purperkleed; (*zool.*) purperslak; **de cor púrpura** — purper (kleurig)
purpurado (*m.*) (*fig.*) — kardinaal
purpúreo, -ea — purperkleurig
purpurina (*f.*) — purperine
purulência (*f.*) — etterigheid
purulento, -ta — etterig, etterend
pus (*m.*) — etter
pusilânime — kleingeestig, kleinmoedig, lafhartig
pusilanimidade (*f.*) — kleinmoedigheid, lafhartigheid
pústula (*f.*) — puisie
pustulento, -ta — vol puisies, puisierig
puta (*f.*) (*coll.*) — hoer

putativo, -va — putatief, vermeen(d), be-weer(d)
putrefacção (f.) (Bras.), putrefacção (f.) — verrotting, ontbinding
putrefacto, -ta, putrefato, -ta (Bras.) — verrot, ontbind
putrefazer — om te verrot, te ontbind
pútrido, -da — verrot
putrificar — om te verrot, te ontbind
puxa! — gits!
puxada (f.) — stoot; kaart wat gespeel word; **vir à puxada** — om heftig te reageer
puxado, -da — getrek, gerek; (*fig.*) verwaand, hoogdrawend; **preço (m.) puxado** — buitensporige prys; **o curso de por-**

tuguês é puxado (coll.) — die Portugese kursus is moeilik; **o trigo está muito puxado** — die koring is baie duur
puxador (m.) — handvatsel
puxão (m.) — trek, ruk; **puxão de orelhas** — trek aan die oor; (*fig.*) berisping
puxar — om te trek; om te ruk; om (uit) te rek; **puxar o lustro ao calçado** — om skoene blink te vryf; **puxar por alguém** — om iemand aan te por; **as azeitonas puxam o vinho** — olywe prikkel die dors; **não puxar por isso** — laat dit staan; **palavra puxa palavra** — een woord lei tot die ander; **puxar-se** — om jou op te smuk
puxo (m.) — buikkramp; hoë haarkapsel

Q

quadra (f.) — kwatryn, vierreëlige vers; (*Bras.*) straatblok; **quadra do ano** — seisoen; **quadra de ténis (Bras.)** — tennisbaan
quadrado (m.) — vierkant, kwadraat; (*adj.*) vierkantig; **dois/três ao quadrado** — die tweede mag van twee/drie; **raiz (f.) quadrada** — vierkantswortel; **metro (m.) quadrado** — vierkante meter
quadragenário, -ia — veertigjarig; (*subst.*) veertigjarige
quadragésimo, -ma — veertigste
quadrangular, quadrangulado, -da — vierhoekig, vierkantig
quadrângulo (m.) — vierhoek
quadrante (m.) — kwadrant
quadrar — om te kwadreer, tot die tweede mag te verhef; om te strook
quadratim (m.) (typ.) — kwadraat
quadratura (f.) — kwadratuur
quadricolor — vierkleurig
quadrulado, -da, quadricular — blokkies-
quadricular (papel) — om blokkiespapier te maak
quadrienal — vierjaarlik
quadrênio (m.) — tydperk van vier jaar
quadriga (m.) — vierspan
quadril (m.) — heup
quadrilátero (m.) — vierhoek
quadrilha (f.) — bende; kadriel
quadrilheiro (m.) (obs.) — boef; nagwag
quadrimestral — viermaandeliks
quadrimestre (m.) — tydperk van vier maande
quadrímotor — viermotorig; (*subst.*) (*m.*) viermotorige vliegtuig
quadringentesimo, -ma — vierhonderdste
quadrissilábico, -ca, quadrissilabo, -ba — vierlettergrepig

quadro (m.) — skildery, prent; tabel; beeld (teater); **quadro de comando** — instrument(e)-paneel; **quadro negro** — swartbord; **quadro vivo** — tablo; **pertencer ao quadro** — om vas aangestel te wees
quadrúviro (m.) — viermanskap
quadrúpede — vierpotig; (*subst.*) (*m.*) viervoeter
quadruplicar — om te verviervoudig
quádruplo (m.) — viervoud
quaisquer — vide: qualquer
qual — wat, wie, watter; **ao qual** — waarna, (aan) wie; **do qual** — waarvan, van wie; **no qual** — waarop, waarin, by wie; **pelo qual** — waardeur, deur wie
qualidade (f.) — kwaliteit, hoedanigheid
qualificação (f.) — kwalifikasie
qualificado, -da — gekwalifiseer(d)
qualificar — om te kwalifiseer; om te noem, te bestempel
qualificativo, -va — kwalifiserend, beskrywend
qualificável — kwalifiseerbaar
qualitativo, -va — kwalitatief
qualquer — enige
quando — wanneer, as, toe; **de quando em quando/de vez em quando** — van tyd tot tyd
quantia (f.) — bedrag
quantidade (f.) — kwantiteit, hoeveelheid; getal; (*math.*) grootheid
quantitativo, -va — kwantitatief
quanto (m.) — kwantum
quanto, -ta — hoeveel; (*adv.*) soveel as, alles;
quanto a este assunto/a mim — wat hierdie saak/my betref; **quanto antes** — so gou as moontlik; **quanto mais** — om nie te praat van; **quanto tempo** — hoe lank; **tanto . . . quanto** — soveel . . . soos/as
quão — hoe

quarar (*Bras.*) — om in die son te bleik
quarenta — veertig
quarentão, -tona — veertigjarig
quarentena (*f.*) — periode van veertig dae;
 kwarantyn; **fazer quarentena** — om onder
 kwarantyn te wees
Quaresma (*f.*) — Vastyd; (*bot.*) Lasiandra
quaresmal — vas-
quarta (*f.*) — kwartinterval
quartã (*f.*) — vierdaagse koors, malaria
quarta-feira (*f.*) — Woensdag
quartanista (*m., f.*) — vierdejaargestudent
quartado, -da — verdeel in vier kwarte
quartear — om in kwarte te verdeel
quarteirão (*m.*) — straatblok; getal van vyf-en-
 twintig
quartel (*m.*) — kwartier (militêre huisvesting);
 (*fig.*) genade, beskerming; **quartel general** —
 hoofkwartier; **pedir quartel** — om om genade
 te smeek; **sem quartel** (*fig.*) — genadeloos
quarteleiro (*m.*) — kwartiermeester
quarteto (*m.*) — kwartet
quartilho (*m.*) (*coll.*) — halfliter
quarto (*m.*) — slaapkamer; **quarto de arrumos** —
 pakkamer; **quarto de banho** — badkamer;
quarto de costura — werkkamer (van vrou)
quarto, -ta — vierde; (*subst.*) (*m.*) kwart;
quarto de hora (*m.*) — kwartier; **quarto lunar**
 (*m.*) — kwartier (maan); **quarto crescente** —
 eerste kwartier; **quarto minguante** — laaste
 kwartier; **estar de quarto** — om wag te hou
quartzo (*m.*) — kwarts
quase — amper
quasimodo (*m.*) — Quasimodo, eerste Sondag
 na Pese; (*Bras.*) (*fig.*) mismaakte man
quaternário (*m.*) (*geol.*) — kwartêre aardtyd-
 perk, Kwartêr
quatorze (*Bras.*) — veertien
quatro — vier; **o diabo a quatro** (*coll.*) —
 deurmekaar
quatrocentista — vyftiende-eeus
quatrocentos — vierhonderd
que — wat; wat/wie; watter; dat
quê — wat; (*subst.*) (*m.*) bietjie; **não tem de**
quê — nie te danke nie; **um quê misterioso** —
 iets geheimsinnigs
quebra (*f.*) — breek, breuk; afname; afbreuk;
 (*Bras.*) (*m.*) vent; **sem quebra** — sonder
 onderbreking; **de quebra** — op die koop toe,
 pasella
quebra-cabeça (*m.*) — hoofbrekens
quebradeira (*f.*) — tamheid
quebradiço, -ça — breekbaar; delikaat
quebrado, -da — gebreek, verbreek; (*fig.*) ge-
 broke; (*math.*) (*subst.*) (*m.*) breuk
quebra-esquinas (*m.*) (*coll.*) — leeglêr
quebra-gelos (*m.*) — ysbreker
quebra-luz (*m.*) — lampskerm
quebra-mar (*m.*) — breekwater

quebra-nozes (*m.*) — neutkraker
quebrantar — om te breek, magteloo te maak;
 (*coll.*) om te toor
quebranto (*m.*) — toordery; (*poet.*) verswak-
 king, magtelootheid
quebra-ondas (*m.*) — breekwater
quebrar — om te breek; (*fig.*) om te verbreek;
quebrar a cabeça a alguém — om iemand se
 kop stukkend te slaan; (*fig.*) om iemand
 hoofbrekens te besorg; **quebrar o fio ao dis-
 curso** — om in die rede te val; **a corda**
sempre pelo lado mais fraco — die ketting
 breek by sy swakste skakel; **parece que não**
quebra um prato (e deita a prateleira abaixo)
 — stille waters diepe grond (onder draai die
 duiwel rond)
quebreira (*f.*) — tamheid
queda (*f.*) — val; (*fig.*) neiging; **queda de**
água — watterval; **dar uma queda** — om neer
 te slaan
quedar-se — om te bly; om stil te hou
quedo, -da — stil, kalm
quefazeres (*m.pl.*) — bedrywighede
queijada (*f.*) — kaaskoekie
queijaria (*f.*) — kaasmakery, kaasfabriek
queijeiro (*m.*) — kaasvervaardiger, kaas-
 handelaar
queijo (*m.*) — kaas; **estar como o rato no**
queijo — om soos 'n vis in die water te wees;
ter a faca e o queijo na mão — om vrye hand
 te hê, die hef in die hande te hê
queima (*f.*), **queimada** (*f.*) — verbranding;
 veldbrand
queimadela (*f.*), **queimadura** (*f.*) — brandwond,
 verskroeiing
queimar — om te verbrand; om te brand;
queimar as pestanas (*fig.*) — om hard te
 studeer; **queimar uma pessoa** (*fig.*) — om
 iemand se reputasie te vernietig
queima-roupa, à . . . — trompopp
queixa (*f.*) — klagte; klag
queixada (*f.*) — kakebeen
queixal (*m.*) — kaak; (*adj.*) kaak-; **dente** (*m.*)
queixal — kiestand
queixar-se — om te kla
queixo (*m.*) — ken; **bater o queixo com o frio/**
medo — om van koue/vrees te bibber
queixoso, -sa — klaend; (*subst.*) (*m.*) klaer
queixume (*m.*) — geweeklaag
quejando, -da — dergelik
quelha (*f.*) — steeg; leivoor; dakgeut
quem — wie, wat; **quem quer que possa ser** —
 ongeag wie
quente — warm
quépi (*m.*) — kepi, offisierspê
quer — of; **quer . . . quer** — ðf . . . ðf; **quer sim,**
quer não — dis om 't ewe; **onde quer que** —
 waar ookal; **quando quer que** — wanneer
 ookal; **quem quer que é/seja** — wie dit ook sy

querela (*f.*) — rusie, stryd; (*jur.*) geding
querelar — om te stryd, te baklei; (*jur.*) om 'n geding te voer, 'n saak te maak
querena (*f.*) — romp (skip)
querença (*f.*) — gevoel, gehegtheid
querer — om te begeer; om te wil; **querer bem a alguém** — om lief te wees vir iemand; **querer mal a alguém** — om nie van iemand te hou nie; **sem querer** — onopsetlik; **queira Deus que faça sol** — hopelik skyn die son; **querer é poder** — waar 'n wil is, is 'n weg
querido, -**da** — gelief; (*subst.*) liefeling, skat
quermes (*m.*) — skildluis (op eike); kermeseik
quermesse (*f.*) — kermis
querosene (*m.*) — kerosene; paraffien
querubim (*m.*) — gerubyn
quesito (*m.*) — vraag; vereiste
questão (*f.*) — vraag, kwessie; meningsverskil; **questão de lana caprina** — onnosele vraag/kwessie; **fazer questão de** — om aan te dring op; **pôr uma questão** — om 'n vraag te stel; **por uma questão de cinco minutos** — vir bloot vyf minute
questionar — om te ondervra; om in twyfel te trek
questionário (*m.*) — vraelys; vraestel
questionável — betwyfelbaar
questiúncula (*f.*) — beuselagtigheid; meningsverskilletjie
questor (*m.*) — quaestor, kwestor
quezilar — om te terg; om te irriteer
quezilento, -**ta** — irriterend
quezilia (*f.*) — lastige/irriterende ding
quiabeiro (*m.*) — wit muskusplant
quiabo (*m.*) — abelmos, wit muskus
quicá — miskien, dalk
quichaça (*f.*) (*Bras.*) (*coll.*) — koppigheid
quico (*m.*) (*coll.*) — dameshoedjie
quiescente — rustig
quietação (*f.*) — rustigheid, kalmte
quieto, -**ta** — stil, rustig
quietude (*f.*) — stilte, rus, vrede
quilate (*m.*) — karaat; (*fig.*) waarde
quilha (*f.*) — kiel
quilhar — (*naut.*) om te kiel; (*fig.*) om te kul
quilo (*m.*) — kilogram
quilo (*m.*) — spysbry; **fazer o quilo** (*coll.*) — om 'n slapie na ete te neem
quilociclo (*m.*) — kilohertz
quilograma (*m.*) — kilogram
quilolitro (*m.*) — kiloliter
quilombo (*m.*) (*Bras.*) — skuilplek vir drosterslawe
quilombola (*m., f.*) — drosterslaaf
quilometragem (*f.*) — kilometerafstand
quilométrico, -**ca** — kilometer-
quilómetro (*m.*) — kilometer
quilovatio (*m.*) — kilowatt
quimbembe (*m.*) (*Bras.*) — stroois

quimbundo (*m.*) — bantoetaal van Angola
quimera (*f.*) — chimera, droombeeld
quimérico, -**ca** — ingebeeld, utopies
química (*f.*) — chemie, skeikunde
químico, -**ca** — chemies, skeikundig; (*subst.*) chemikus, skeikundige; **papel** (*m.*) **químico** — deurslagpapier
quimo (*m.*) — spysbry, maagbry
quimono (*m.*) — kimono, Japanse japon
quina (*f.*) — kinaplant
quina (*f.*) — hoek, kant; wapenskild in Portugese vlag
quinado, -**da** — kinahoudend; **vinho** (*m.*) **quinado** — kinawyn
quinado, -**da** — verdeel in vyf, vyfdelig
quinar — om met kina te meng
quinar — om in vyf te verdeel; om maksimum punte (in 'n gelukspel) te behaal
quincha (*f.*) (*Bras.*) — grasdak, grasafdak
quindim (*m.*) (*Bras.*) (*coll.*) — grasie; liefkosing; nagereg uit eiers en kokosneute
quingentário (*m.*) — bevelvoerder van 'n Gotiese leërafdeling
quingentésimo, -**ma** — vyfhonderdste
quinhão (*m.*) — aandeel, porsie
quinhentismo (*m.*) — sestiende-eeuse styl
quinhentista — sestiende-eeus; (*subst.*) sestiende-eeuse skrywer
quinhentos — vyfhonderd
quinhoar — om te bedeel
quinhoeiro (*m.*) — mede-eienaar, vennoot
quinina (*f.*) — kinien
quinquagenário, -**ia** — vyftigjarig; (*subst.*) vyftigjarige
quinquagésima (*f.*) — Sondag voor Vastyd
quinquagésimo, -**ma** — vyftigste
quinquenal — vyfjaarliks, vyfjaar-
quinqênio (*m.*) — tydperk van vyf jaar
quinqüerre (*f.*) — galei met vyf roeibanke
quinquilha (*f.*) — tierlantyntjie, snuistery
quinquilha (*m.*) — snuisteryverkoper
quinta (*f.*) — plaas; (*Bras.*) kleinhoeve
quinta (*f.*) (*mus.*) — kwint
quintã (*f.*) — vyfdaagse koors
quinta-essência (*f.*) — kwintessens
quinta-feira (*f.*) — Donderdag
quintal (*m.*) — agterplaas; een honderd kilogram
quintão (*m.*) — groot agterplaas
quintalejo (*m.*) — agterplasie
quintalório (*m.*) — verwaarloosde agterplaas
quintanista (*m., f.*) — vyfdejaarsstudent
quintar — om in vyf te verdeel
quinteiro (*m.*) — plaashuurder, bywoner; agterplasie
quinteto (*m.*) — kwintet
quintilha (*f.*) — vyfreëlige strofe
quinto, -**ta** — vyfde; (*subst.*) vyfde; **quinta coluna** — vyfde kolonne, veraaiers

quintuplicação (*f.*) — vervyfdubbeling
 quintuplicado, -da — vyfvoudig
 quintuplicar — om te vervyfdubbel
 quintuplo (*m.*) — vyfvoud; (*pl.*) vyfying
 quinze — vyftien
 quinzena (*f.*) — vyftien dae, twee weke
 quinzenal — tweeweekliks
 quinzenário (*m.*) — tweeweeklikse blad
 quiosque (*m.*) — kiosk
 quirche (*m.*), quirche-vasser (*m.*) — kersie-brandewyn
 quiriri (*m.*) (*Bras.*) — stilte, kalmte
 quiromancia (*f.*) — chiromansie, waarsêery uit handlyne
 qulromante (*m., f.*) — waarsêer (uit handlyne)
 quisto (*m.*) — sist, geswel
 quitação (*m.*) — kwitering; kwytskelding

R

rã (*f.*) — padda
 rabaça (*f.*) — witwortel; (*fig.*) lomp persoon
 rabaçal (*m.*) — witworteland; queijo (*m.*)
 rabaçal — Portugese kaassoort
 rabaçaria (*f.*) (*coll.*) — afvalvrugte
 rabaceiro, -ra — lief vir vrugte
 rabadela (*f.*), rabadilha (*f.*) — stert (voëls, visse)
 rabado, -da — met 'n stert
 rabanada (*f.*) — brood gebak in eier
 rabanada (*f.*) — hou met stert; rabanada de vento — windvlaag
 rabanal (*m.*) — raapland
 rabanete (*m.*) — radys
 rábano (*m.*) — raap
 rábão (*m.*) — raap
 rabeador, -ra — ongeduldig, onrustig
 rabear — om onrustig te wees
 rabeca (*f.*) — vedel
 rabecada (*f.*) (*coll.*) — beweging met die strykstok; (*fig.*) berisping
 rabecão (*m.*) — basviool; quem te manda a ti, sapateiro, tocar rabecão? — skoemaker hou jou by jou lees
 rabequista (*m., f.*) — vedelaar, vedelares
 rabiar — om woedend te wees
 rabicho (*m.*) — Sjinese haarvlegsel
 rabino (*m.*) — rabbi
 rabino, -na (*coll.*) — onrustig
 rabioso (*m.*), rabioste (*m.*), rabiote (*m.*) (*coll.*) — agterent
 rabiscador (*m.*) — prulskrywer
 rabiscar — om te krabbel
 rabisco (*m.*) — gekrabbel
 rabo (*m.*) — stert; meter o rabo entre as pernas — om druiptert te wees; ter rabo de palha — om self nie onbesproke te wees nie
 rabona (*f.*) — kort baadjie
 rabuge (*f.*), rabugeira (*f.*), rabugem (*f.*) — knorrigheid, norsheid; parmantigheid

quitanda (*f.*) (*Bras.*) — groentewinkel
 quitandar — om met groente te handel
 quitandeira (*f.*) (*Bras.*) — groentehandelaars; (*fig.*) (*coll.*) viswyf
 quitandeiro (*m.*) (*Bras.*) — groentehandelaar
 quitar — om te kwyter, kwyte skeld
 quite — vry van skuld, kiets (*coll.*)
 quitute (*m.*) — lekkerny
 quixotesco, -ca — quichotagtig, utopies
 quizilia (*f.*) (*Bras.*) — vide: quezília
 quociente (*m.*) — kwosiënt
 quota (*f.*), quota-parte (*f.*) — kwota, aandeel
 quotidiano, -na — daaglik
 quotização (*f.*) — ledegeld
 quotizar — om die bydrae te bepaal; quotizar-se — om by te dra

rabugento, -ta — knorrig, nors; parmantig
 rabugice (*f.*) — humeurigheid, knorrigheid
 rabujar — om raserig/huilerig te wees, slegge-humeur te wees
 rábula (*m.*) — geslepe advokaat; kletsious; ondergeskikte toneelrolletjie
 rabulão (*m.*) — kletsious
 rabular — om ons te praat
 rabulice (*f.*) — hol praatjie, onsin
 raça (*f.*) — ras; cão (*m.*) de raça — rasegte hond; cavalo (*m.*) de raça — edel perd; ser de má raça (*coll.*) — om 'n slegte geaardheid te hê
 ração (*m.*) — rantsoen
 racha (*f.*) — kraak
 rachado, -da — gekraak
 rachar — om te kraak; rachar madeira — om hout te kap; rachar o lucro/as despesas (*Bras.*) — om die winste/uitgawes te deel; está um frio de rachar — dit is bitter koud
 racial — rasse-
 raciocinar — om te redeneer
 raciocínio (*m.*) — denke; redenering
 racional — rasional
 racionalidade (*f.*) — rasionaliteit
 racionalismo (*m.*) — rasionalisme
 racionalista (*m., f.*) — rasionalis; (*adj.*) rasionalisties
 racionalizar — om te rasionaliseer
 racionamento (*m.*) — rantsoenering
 racionar — om te rantsoeneer
 racionável — redelik
 racismo (*m.*) — rassisme, rassewaan
 radar (*m.*) — radar
 radiação (*f.*) — straling, uitstraling
 radiactividade (*f.*) — radioaktiwiteit
 radiactivo, -va — radioaktief
 radiador (*m.*) — radiator, verwarmmer; verkoeler
 radial — straal-, radiaal
 radiante — stralend, skitterend

radiar — om (uit) te straal
radiatividade (*f.*), **radiativo**, -*va* (*Bras.*) — vide:
radiatividade, **radiativo**, -*va*
radiação (*f.*) — verworteling
radicado, -*da* — ingewortel, gevestig
radical — radikaal; (*subst.*) (*m.*) (*gram.*) stam;
radikaal (partylied); (*math.*) wortelteken
radicalismo (*m.*) — radikalisme
radicalista (*m., f.*) — radikaal (partylied); (*adj.*)
 radikalisties
radicar — om wortel te skiet; **radicar-se** — om
 ingewortel te raak; om jou te vestig
radícula (*f.*) — worteltjie, kiemwortel
rádio (*m.*) — radium
rádio (*f.*) — radio, uitsaaikorporasie; (*m.*)
 radiotoestel
rádio (*m.*) — speakbeen
radioactividade (*f.*), **radioatividade** (*f.*) (*Bras.*) —
 radioaktiwiteit
rádioactivo, -*va*, **radioativo**, -*va* (*Bras.*) —
 radioaktief
radiodifundir — om uit te saai
radiodifusão (*f.*) — uitsaai
radiofónico, -*ca* — uitsaai
radiofundir — om uit te saai
radiografar — om te radiografeer, 'n X-straal-
 plaat te neem (van)
radiografia (*f.*) — radiografie, X-straalopname,
 plaat
radiograma (*m.*) — radiotelegram
radiologia (*f.*) — radiologie
rádio-patrolha (*f.*) — blitspatrollie
radioscopia (*f.*) — radioskopie, straalondersoek
radioso, -*sa* — stralend
radiotécnico, -*ca* — radiotegnies; (*subst.*) (*f.*)
 radiotegnisk; (*m.*) radiotegnisk
radiotelegrafia (*f.*) — radiotelegrafie
radiotelegrafista (*m., f.*) — radiotelegrafis
radioterapia (*f.*) — radioterapie, straalbe-
 handling
radiouvinte (*m., f.*) — radioluisteraar
rafa (*f.*) (*coll.*) — ellende
rafado, -*da* (*coll.*) — ellendig; flenters
rafeiro (*m.*) — basterhond, brak
ráfia (*f.*) — raffia
raia (*f.*) — grensgebied; streep; handlyn;
tocar as raia da loucura — om aan waansin
 te grens
raia (*f.*) — pylstertvis
raiado, -*da* — gestreep, gespikkel(d), bont
raiano, -*na* — grens-; (*subst.*) grensbewoner
raiar — om (uit) te straal; om strepe te trek;
ao raia do sol — by die eerste sonstraal
rainha (*f.*) — koningin
rainha-cláudia (*f.*) — groenpruim
rainúnculo (*m.*) — botterblom
raio (*m.*) — straal; (*geom.*) straal, radius;
 (*anat.*) speak; weerligstraal

raiva (*f.*) — hondsdoelheid; (*fig.*) woede;
o bebê está com a raiva dos dentes — die
 tandekry pla die baba
raivento, -*ta* — dol; opvlieënd
raivoso, -*sa* — woedend, wild
raiz (*f.*) — wortel; **lançar/tomar raizes** — om
 wortel te skiet
rajá (*m.*) — radja, Indiese vors
rajada (*f.*) — windvlaag; salvo
ralação (*f.*) — preokkupasie, bekommernis
ralador (*m.*) — rasper
ralar — om te rasper; (*fig.*) om te pla, te
 hinder
ralé (*f.*) — (*obs.*) ras; gepeupel; **ele não tem
 ralé para o trabalho** — hy is nie lus vir werk
 nie
ralhação (*f.*) — brander (*fig.*), berisping
ralhador, -*ra* — vitterig, kyfagtig
ralhar — om (uit) te skel, te raas (met)
ralho (*m.*) — brander (*fig.*), berisping
ralo (*m.*) — sif (oor waterafloop); traliwerk
ralo, -*la* — waterig; dun, yl
rama (*f.*) — takke, blare; (*typ.*) raam, vorm;
algodão (*m.*) em **rama** — watte; seda (*f.*)//
cera (*f.*) em **rama** — rusy/ruwas; **pela
 rama** — oppervlakkig
ramada (*f.*) — blaardak
ramadã (*m.*), **ramadão** (*m.*) — Ramadaan,
 Mohammedaanse vastyd
ramagem (*f.*) — blare, blaredak; blaarmotief,
 blaarontwerp
ramal (*m.*) — syspoorlyn; (*Bras.*) bylyn
 (telefoon)
ramalhada (*f.*) — blaredrag; geritsel (van blare)
ramalhar — om te ritsel
ramallete (*m.*) — ruikertjie
ramalho (*m.*) — groen tak, bloeiseltak
ramalhudo, -*da* — veeltakkig
rameira (*f.*) — prostituut
ramerrão (*m.*) — roetine
ramificação (*f.*) — vertakking
ramificado, -*da* — versprei, uitgebrei
ramificar — om te vertak; om te versprei, uit
 te brei
raminho (*m.*) — takkie; ruikertjie
ramo (*m.*) — tak; ruiker
ramoso, -*sa* — blaarryk, veeltakkig
rampa (*f.*) — oporit; helling; (*Bras.*) voetligte
 (teater)
rancheiro (*m.*) — kombuismeester, kok
rancho (*m.*) — groep; kos vir soldate; **fazer o
 rancho** — om kosvoorraad te koop
ranço (*m.*) — galsterigheid
rancor (*m.*) — wrok
rancoroso, -*sa* — haatdraend
rançoso, -*sa* — galsterig, suur
rande (*m.*) — rand (Suid-Afrikaanse geldeen-
 heid)

rangedeira (*f.*) — (*zool.*) wilde-eend; **tenho rangedeiras nos sapatos** — my skoene kraak
ranger — om te kraak, te kners; **ranger os dentes** — om op die tande te kners
ranho (*m.*) (*coll.*) — slym
ranhoso, **-sa** — slymerig
ranhura (*f.*) — gleuf
ranúnculo (*m.*) — botterblom
ranzinza (*m., f.*) — tergrees
rapa (*m.*) — soort gelukspel
rapace — roofgierig; hebsugtig
rapacidade (*f.*) — rooflus; hebsug
rapado, **-da** — glad geskeer
rapadoiro (*m.*), **rapadouro** (*m.*) — deegskraaper
rapadura (*f.*) — skraapsels, snippers; (*Bras.*) ongeraffineerde suiker
rapagão (*m.*) — fris jong man
rapapé (*m.*) (*coll.*) — verbuiging; **fazer rapapés a alguém** — om iemand die hof te maak; om te vlei
rapar — om te skraap; **rapar a cabeça/barba** — om die kop/baard glad te skeer; **rapar frio/fome** — om koud te kry/honger te ly
rapariga (*f.*) — meisie
rapa-tachos (*m., f.*) (*coll.*) — vraatsugtige persoon
rapaz (*m.*) — seun, jong man
rapazelho (*m.*), **rapazete** (*m.*) — seuntjie, snuiter
rapaziada (*f.*) — seuns; kinderagtigheid
rapazio (*m.*) — tienerseuns
rapazola (*m.*), **rapazote** (*m.*) — seuntjie, snuiter
rapé (*m.*) — snuif
rapidez (*f.*) — snelheid
rápido, **-da** — vinnig, snel; (*subst.*) (*m.*) sneltrein; stroomversnelling
rapina (*f.*) — roof; **ave** (*f.*) **de rapina** — roofvoël
rapinagem (*f.*) — rooftog, plundering
rapinar — om te roof
rapioça (*f.*) (*coll.*) — fuifparty, drinkparty
raposa (*f.*) — vos, jakkals
raposeira (*f.*) (*coll.*) — dutjie; roes; skuilgat (van jakkals)
raposeiro, **-ra** — jakkals-, slu
raposinho (*m.*) — jakkalswelp
raposo (*m.*) — jakkalsmannetjie; jakkals (*fig.*)
raposódia (*f.*) — rapsodie
raptar — om te ontvoer
raptio (*m.*) — ontvoering
raptor (*m.*) — ontvoerder
raqueta (*f.*) — raket
raquitico, **-ca** — ragities; (*subst.*) lyer aan Engelse siekte
raquitismo (*m.*) — ragitis, Engelse siekte
rarear — om skaars te maak, te verminder; om skaars te word
rarefação (*f.*) — verdunning

rarefacto, **-ta**, **rarefato**, **-ta** (*Bras.*) — verdun
rarefazer — om te verdun
rarefeito, **-ta** — verdun
rareza (*f.*), **raridade** (*f.*) — skaarsheid; rareit
raro, **-ra** — skaars, seldsaam
rasa (*f.*) — maatemmer (vir koring)
rasante — gelykop; **vôo** (*m.*) **rasante** — laag-vlug
rasar — om gelyk te maak; **rasar um copo** — om 'n glas tot aan die rand te vul; **as aves rasam a superfície das águas** — die voël skeer oor die water
rasca (*f.*) — sleepnet; tweemasvisserboot; **estar à rasca** (*coll.*) — om in die knyp te sit; **levar rasca na assadura** (*fig.*) — om in die wins te deel
rascão (*m.*) — niksnuts
rascunhar — om te skets; om in rofwerk op te stel
rasquinho (*m.*) — skets, plan; rofwerk
rasgado, **-da** — geskeur; oop; (*fig.*) ope, warm, hartlik; **olhos** (*m.pl.*) **rasgados** — groot oë
rasgadura (*f.*), **rasgamento** (*m.*), **rasgão** (*m.*) — skeur
rasgar — om te skeur, oop te kloof; **rasgar uma porta na parede** — om 'n deur in 'n muur te breek; **o arado rasga a terra** — die ploeg breek die aarde oop; **rasgar-se** — om te skeur; om oop te gaan; om (oop) te lê
raso, **-sa** — gelyk, plat; **campo** (*m.*) **raso** — gelyk grond; **copo** (*m.*) **raso** — gelykvol glas; **soldado** (*m.*) **raso** — gewone soldaat, manskap; **ir tudo raso** (*fig.*) — om alles plat te slaan
rasoira (*f.*), **rasoura** (*f.*) — rasper; (*fig.*) gelykmaker
rasoirar, **rasourar** — om te rasper; (*fig.*) om gelyk te maak, te nivelleer
raspa (*f.*) — skraapsels
raspadeira (*f.*) — skraapmes, skraapyster, skraapborsel
raspagem (*f.*) — skraping
raspanço (*m.*) (*coll.*) — preek (*fig.*)
raspão (*m.*) — skraap, skram; **golpe** (*m.*) **de raspão** — skramskoot; **de raspão** — skrams
raspar — om te skram; om uit te krap; **raspar-se** (*fig.*) (*coll.*) — om te trap, jou te verwyder
rasteira (*f.*) — (*fig.*) strik, strikvraag; **pregar uma rasteira a alguém** — om iemand te pootjie; om iemand 'n strikvraag te stel
rasteiro, **-ra** — laag, laaggroeiend; (*fig.*) nederig, beskeie
rastejante — kruipend, kruip-
rastejar — om te kruip, (op jou maag) te seil
rastejo (*m.*) — kruip, kruipbeweging
rastilho (*m.*) — lont

rasto (*m.*) — spoor; **andar de rastos** — om te kruip; **estar de rastos** — om op jou maag te lê; (*fig.*) om in ellende te verkeer
rastrear — om op te spoor
rastreio (*m.*) — opsporing; **rastreio da tuberculose** — tuberkulose-opname
rasura (*f.*) — deurhaling
rata (*f.*) — rotwyfie; (*Bras.*) flater
ratar — om te knaag; **ratar na casaca de alguém** (*fig.*) — om iemand te beskinder
ratazana (*f.*) — groot rot; (*fig.*) belaglike persoon
ratear — om proporsioneel te verdeel
rateio (*m.*) — eweredige verdeling
ratel (*m.*) — ratel
raticida (*m.*) — rottegif, muisgif
ratificação (*f.*) — ratifikasie, bekragtiging
ratificar — om te ratifiseer, te bekragtig
ratificável — ratifiseerbaar
ratinhar — om te kibbel; om suinig te wees
ratinho (*m.*) — muis; rotjie; (*fig.*) Portugese trekarbeider (in landbou)
rato (*m.*) — rot; muis; **rato de biblioteca** (*fig.*) — boekwurm; **rato de hotel** — hotel-dief; **rato de sacristia** (*fig.*) — predikant-aanbidder; **estar como o rato no queijo** — om soos 'n vis in die water te voel; **a montanha deu à luz um rato** — die berg het 'n muis gebaar
ratoeira (*f.*) — muisval
ratoneiro (*m.*) — dief
ratonice (*f.*) — diefstal
ravina (*f.*) — kloof
razão (*f.*) — verstand, rede, oorsaak; **razão directa/inversa** — direkte/omgekeerde verhouding; **dar razão** — om saam te stem met; **estar com razão/ter razão** — om reg te wees; **perder a razão** — om jou verstand te verloor; **à razão de** — teen; **em razão de** — weens; **casa onde não há pão, todos ralham e ninguém tem razão** — as armoede by die voordeur inkom, gaan liefde by die agterdeur uit
razia (*f.*) — strooptog; klopjag; **fazer uma razia** — om 'n klopjag uit te voer; om verwoesting te saai
razoar — om te redeneer
razoável — redelik, verstandig
ré (*f.*) — agterstewe; **à ré** — agtertoe, agteruit
ré (*f.*) — beskuldigde, verweederes
ré (*m.*) (*mus.*) — d
re . . . — prefiks wat herhaling aandui; kyk indien nodig onder die woord sonder prefiks
reabertura (*f.*) — heropening
reabilitação (*f.*) — rehabilitasie
reabilitar — om te rehabiliteer
reação (*f.*) (*Bras.*), **reacção** (*f.*) — reaksie; **reação em cadeia** — kettingreaksie

reaccionário, -ia, reacionário, -ia (*Bras.*) — reaksionêr
reactor (*m.*) — straalmotor; **reactor nuclear** — kernreaktor
readmissão (*f.*) — hertoelating
readmitir — om weer toe te laat
reagente (*m.*) — reagens; (*adj.*) reageer-
reagir — om te reageer
real — koninklik, konings-; (*subst.*) (*m.*) ou Portugese muntstuk; **não ter real** — om platsak te wees
real — werklik
realçar — om op die voorgrond te bring; om te verhef
realce (*m.*), **realço** (*m.*) — verheffing; beklem-toning, nadruk
realejo (*m.*) — draaiorrel
realengo, -ga — koninklik, koning-; **terras** (*f.pl.*) **realengas** — kroonlande
realiza (*f.*) — koningskap; koningshuis; vorstelikeid
realidade (*f.*) — werklikheid, realiteit; **em/na realidade** — inderdaad
realismo (*m.*) — realisme
realista (*m., f.*) — realis; (*adj.*) realities
realista (*m., f.*) — rojalis; (*adj.*) rojalisties
realização (*f.*) — verwerkliking, verwesenliking
realizar — om te verwerklik, te verwesenlik; om in geld om te sit
realizável — uitvoerbaar
reanimação (*f.*) — herstel, herlewing; **sala de reanimação** (*f.*) — herstelsaal (in hospitaal)
reanimador, -ra — verwikkend, opbeurend
reanimar — om te laat herlewe; om bewussyn te laat herwin; (*fig.*) om op te beur
reassumir — om weer op te neem, te hervat
reatar — om weer aan te knoop
reator (*m.*) (*Bras.*) — straalmotor; **reator nuclear** — kernreaktor
reaver — om te herwin
rebaixar — om te verlaag; om te verneder
rebaixo (*m.*) — pakkamertjie (onder trap), dakkamertjie
rebalsado, -da — stagnant; **água** (*f.*) **rebalsada** — stilstaande water; **terreno** (*m.*) **rebalsado** — drassige grond
rebanho (*m.*) — trop skape; kudde (*fig.*)
rebarba (*f.*) — hakies (vir monte van edelgesteentes); metaalsplinter op graveerplaat; **estar com rebarba** (*coll.*) — om geïrriteerd te wees
rebarbativo, -va — nors; weerbarstig
rebate (*m.*) — alarm; **dar rebate/tocar a rebate** — om alarm te maak; **rebate falso** — riemtelegram
rebater — om weer te slaan; om terug te slaan;
rebater um argumento — om 'n argument te weerlê
rebeca (*f.*) — vedel

rebelar — om in opstand te kom, te rebelleer
rebelde — rebels, opstandig; weerspennig;
(subst.) rebel, oproerling
rebeldia (*f.*) — weerspennigheid, weerstrewigheid
rebelião (*f.*) — rebellie, opstand
rebeltação (*f.*) — breek van branders
rebenstar — om te ontplof; om te bars; **rebenstar em aplausos** — om in applous uit te breek; **rebenstar de riso** — om te skaterlag; as **árvores rebenstar na primavera** — in die lente loop die bome uit; as **lágrimas rebenstar-lhe dos olhos** — sy bars in tranen uit; **o corpo rebenstar-me devido ao calor** — weens die hitte het ek oral seertjies gekry; **uns comem os figos e a outros rebenstar a boca** — die een se dood is die ander se brood
rebenstina (*f.*), **rebenstinha** (*f.*) — uitbarsting (van woede)
rebensto (*m.*) — knop, botsel; (*fig.*) spruit, afstammeling, kind; **lançar rebenstos** — om te bot, te ontbloei
rebique (*m.*) — tooisel
rebite (*m.*) — klinknael
reboante — donderend, weergalmend
reboar — om te weerklink, te weergalm
rebocado, -da — gesleep; gepleister
rebocador (*m.*) — sleepboot
rebocador (*m.*) — pleisteraar
rebocar — om te sleep; om te pleister
reboco (*m.*) — pleister
rebolado, -da — gerol; (*subst.*) (*m.*) heup-geswaai
rebolar — om te rol; om heupe te swaai
rebolaria (*f.*) — grootpraterij; (*obs.*) tooisels
rebolo (*m.*) — slypsteen; (*Bras.*) suikerriet-steggie
reboludo, -da — mollig, vet
reboque (*m.*) — wegsleepwa; sleeptou; (*Bras.*) sleepwa; **ir a reboque** — om op sleeptou geneem te word
rebordagem (*f.*) — skade aangerig aan skepe wat gebots het; skadevergoeding
rebordão, -dona — wild
rebordo (*m.*) — rand, kant
rebotelho (*m.*) — uitskot
rebrilhar — om te skitter
rebuçado (*m.*) — suiglekker; **ponto** (*m.*) **de rebuçado** — suikerversadigingspunt
rebuçar — om te verberg
rebuço (*m.*) — veinsery; **sem rebuço** — openhartig
rebulício (*m.*), **rebulição** (*m.*) — lawaai
rebuscado, -da — boekagtig, opgesmuk
rebuscar — om weer te soek; (*fig.*) om op te smuk
recado (*m.*) — boodskap; (*pl.*) groete; **moço** (*m.*) **de recados** — bode; **dar conta do recado** — om 'n opdrag uit te voer; **tomar o**

recado na escada — om nie behoorlik te luister nie
recada (*f.*) — terugval; insinking (van pasient)
recair — om terug te val
recalcado, -da — saamgedruk; onderdruk, verdronge
recalcitrante (*m.*), **recalque** (*m.*) — onderdrukking, verdringing
recalcar — om neer/saam te druk; om te onderdruk, te verdring
recalcitrante — weerspennig, koppig
recalcitrar — om weerspennig te wees
recamado, -da — geborduur, bestik
recamar — om te borduur, te bestik; (*fig.*) om te verfraai
recambiar — om terug te stuur; **recambiar uma letra de câmbio** — om 'n wissel te weier
recamo (*m.*) — borduurwerk, stikwerk
recanto (*m.*) — hoek
recapitulação (*f.*) — samevatting
recapitular — om saam te vat
recatado, -da — beskut; fatsoenlik; versigtig
recatar — om te beskerm; om te bewaar
recato (*m.*) — versigtigheid; fatsoenlikheid; afsondering
recauchutar — om (bande) te versool
recear — om te vrees
recebedor (*m.*) — ontvanger (van inkomste)
recebedoria (*f.*) — kantoor van die Ontvanger van Inkomste
receber — om te ontvang; om op te neem; **mandar receber uma conta** — om 'n rekening in te vorder; **os noivos receberam-se na Catedral** — die paartjie is in die Katedraal getroud
recebimento (*m.*) — ontvangs; troue
receio (*m.*) — besorgdheid, ang
receita (*f.*) — opbrengs; reseep; preskripsie
receitar — om voor te skryf (*med.*)
receituário (*m.*) — medikasie
recém-casado, -da — pasgetroud
recém-chegado, -da — pas aangekom
recém-nascido, -da — pasgebore
recendência (*f.*) — welriekendheid; uitwaseming
recendente — welriekend
recender — om uit te wasem; om lekker te ruik
recensão (*f.*) — resensie, boekbespreking
recenseador (*m.*) — sensusopnemer
recenseamento (*m.*) — opname, sensus
recensear — om 'n opname te maak, die bevolking te tel; om te resenseer, te bespreek
recente — onlangs, resent
receoso, -sa — besorg, angstig
recepção (*f.*) — ontvangs; onthaal
receptação (*f.*) — helery, handel in gesteelde goedere
receptáculo (*m.*) — houer

receptador (*m.*) — heler, handelaar in gesteelde goedere
receptar — om te heel, handel te dryf met gesteelde goedere
receptivel — aanvaarbaar
receptividade (*f.*) — ontvanklikheid, opnemingsvermoë
receptivo, -*va* — ontvanklik
receptor (*m.*) — ontvanger; ontvangstoestel
recesso (*m.*) — skuilhoek; nis; **recesso parlamentar** — parlementêre reses
rechã (*f.*) — hoogplato
rechaçar — om terug te dryf; (*fig.*) om te verwerp
rechaço (*m.*) — terugdrywing; verwerping
recheado, -*da* — gevul
recheiar — om te vul
recheio (*m.*) — vulsel; **recheio de casa** — huisinhoud
rechonchudo, -*da* (*coll.*) — vet
recibo (*m.*) — kwitansie
recidiva (*f.*) (*med.*) — insinking
recife (*m.*) — rif
recinto (*m.*) — plek
recipiente (*m.*) — houer, bak
reciproc — om uit te ruil
reciprocidade (*f.*) — wederkerigheid
reciproco, -*ca* — wedyrsyd
récita (*f.*) — voordragaand; opvoering
recitação (*f.*) — voordrag, resitasie
recital (*m.*) — solo-uitvoering
recitante (*m., f.*) — resiteerder
recitar — om te resiteer, te deklameer, voor te dra
recitativo (*m.*) — (*mus.*) resitatief; voordragstuk
reclamação (*f.*) — eis, klag; beswaar
reclamante (*m., f.*) — eiser, klaer
reclamar — om te eis; om beswaar te maak
reclame (*m.*), **reclamo** (*m.*) — reklame
reclinação (*f.*) — terugleun
reclinar — om terug te sit; **reclinar-se** — om terug te leun
reclusão (*f.*) — afsondering
recluso, -*sa* — gevange; afgesonder(d); (*subst.*) (*m.*) gevangene
recobrar — om te herwin; om te herstel
recobrir — om te bedek
recobro (*m.*) — herwinning
reconhecimento (*f.*) — herkenning
recolher — om in te samel; om te oes; om op te neem; **toque** (*m.*) **de recolher** — aandsinjaal; **recolher informações** — om inligting in te win; **recolher cedo/tarde** — om vroeg/laat huis toe te kom; **recolher-se** — om in te keer (*fig.*); **recolher-se da chuva** — om skuiling te soek teen die reën; **recolher-se na quinta/convento** — om jou op die plaas/in die klooster terug te trek

recolhido, -*da* — versonke, afgesonder(d); (*subst.*) inwoner (van tehuis)
recolhimento (*m.*) — stil verblyfplek; (*fig.*) inkeer
recomendação (*f.*) — aanbeveling, raad; (*pl.*) groete
recomendar — om aan te beveel, aan te raai
recomendável — raadsaam, aanbevelenswaardig
recompensa (*f.*) — beloning, vergoeding
recompensar — om te beloon
recompor — om weer saam te stel; **recompor-se** (*fig.*) — om jou kalmte te herwin
recomposição (*f.*) — hersamestelling; **recomposição ministerial** — kabinetskommeling
recôncavo (*m.*) — grot; inham
reconciliação (*f.*) — versoening
reconciliar — om te versoen
recôndito, -*ta* — verborge; **no mais recôndito da alma** — in die diepste skuilhoeke van die hart
recondução (*f.*) — terugleiding; herbenoeming
reconduzir — om terug te lei; om te herbenoem, weer aan bewind te bring
reconhecer — om te herken; om te erken
reconhecido, -*da* — erkentlik, dankbaar; herken; erken
reconhecimento (*m.*) — herkenning; erkenning; erkentlikheid
reconhecível — herkenbaar
reconquista (*f.*) — herverowering
reconquistar — om weer te verower
reconsiderar — om te heroerweeg
reconstituente (*m.*) — aansterkmiddel
reconstituir — om te rekonstitueer
reconstrução (*f.*) — herbouing
reconstruir — om te herbou
recontro (*m.*) — botsing
recordação (*f.*) — aandenking; herinnering; (*pl.*) groete
recordar — om te herinner, in die geheue te bring
recorde (*m.*) — rekord; **bater o recorde** — om 'n rekord te slaan; **estabelecer o recorde** — 'n rekord op te stel
recorrente (*m., f.*) — appellant
recorrer — om toevlug te neem tot; om jou te wend tot; **recorrer de uma sentença** — om appél teen 'n uitspraak aan te teken
recortar — om uit te knip
recorte (*m.*) — uitknipsel; silhoeët
recosto (*m.*) — stoelleuning
recovagem (*f.*) — vervoer; goedere; vervoergeld
recovar — om (goedere) te vervoer
recozer — om weer te kook
recreação (*f.*) — ontspanning, vermaak; **por minha alta recreação** — na goeddunke, uit vrye wil

recrear — om plesier te verskaf aan; **recrear-se** — om te ontspan
recreio (*m.*) — skoolpouse; ontspanning; **viagem** (*f.*) **de recreio** — plesierrit
recriação (*f.*) — herskepping
recrutar — om te herskep
recriminação (*f.*) — teenbeskuldiging; verwyт
recriminar — om te verwyт
recriminatório, -ia — verwyтend
recrudescência (*f.*) — hernieuвe uitbreking
recrudescente — wat opnuut uitbreek
recrudescer — om weer uit te breek, te verskerp
recrudescimento (*m.*) — hernieuвe uitbreking, verskerping
recruta (*m.*) — rekrut
recrutamento (*m.*) — rekrutering; werwing
recrutar — om te rekruteer; om te werf
rectal — rektaal, van die endelderm
rectangular — reghoekig
rectângulo (*m.*) — reghoek; (*adj.*) reghoekig
rectidão (*f.*) — opregtheid
rectificação (*f.*) — regstelling
rectificar — om reg te stel
rectilíneo, -ea — reglynig, reguit
recto (*m.*) — rektum, endelderm
recto, -ta — reguit; regop; (*fig.*) opreg;
ângulo (*m.*) **recto** — reghoek; **recta** (*f.*) **final** — pylvak
récua (*f.*) — muiltrop
recuar — om terug te tree, terug te staan; om agteruit te gaan
recuo (*m.*) — agteruitgang; skop (van geweer), terugskop (van kanon); **andar aos recuos** — om terug te deins
recuperação (*f.*) — herwinning; herstel
recuperar — om te herwin; **o doente recupera** — die sieke herstel
recuperável — herwinbaar
recurso (*m.*) — uitweg; toevlug; (*jur.*) appèl; (*pl.*) geldelike middele; **homem de recursos** — vindingryke man; bemiddelde man
recusa (*f.*) — weiering
recusar — om te weier
recusável — onaanneemlik, onaanvaarbaar
redação (*f.*) (*Bras.*), **redacção** (*f.*) — neerskryf; opstel; redaksie
redactor (*m.*) — redakteur
redarguir — om repliek te lewer; om teen te werp
redator (*m.*) (*Bras.*) — vide: **redactor**
rede (*f.*) — net; netwerk; **rede (de dormir)** — hangmat; **cair na rede** — om in 'n strik te trap
rêdea (*f.*) — teuel, leisel; **dar rédeas soltas/largas** — om vrye teuels te gee; **tomar as rédeas** (*fig.*) — om die leisels oor te neem
redemoinhar — om te warrel, te maal
redemoinho (*m.*) — maalstroom, draaikolk
redenção (*f.*) — redding, verlossing

Redentor (*m.*) — Verlosser; (*adj.*) bevrydend
redigir — om neer te skryf, op skrif te stel; om te redigeer
redil (*m.*) — skaapkraal; **o redil da Igreja** (*fig.*) — die skoot van die kerk
redimir — om te verlos
rédito (*m.*) — wins, profyt
redito, -ta — herhaal
redívivo, -va — vernieu, heropgestaan
redizer — om te herhaal
redobrar — om weer te vou; (*fig.*) om te versterk, te verskerp; **os sinos redobram** — die klokke lui aanhoudend
redobre (*m.*) — tríl; gelui; (*fig.*) geveinsdheid
redoma (*f.*) — stolp; **meter-se numa redoma** (*fig.*) — om in jou dop/skulp te kruip
redondel (*m.*) — stiergevegarena
redondez (*f.*), **redondeza** (*f.*) — rondheid
redondilha (*f.*) — vyf- of sewelettergrepe vers
redondo, -da — rond
redor (*m.*) — omgewing; **ao redor de/em redor de** — rondom
redução (*f.*) — herleiding; reduksie, vermindering, verlaging
redundância (*f.*) — oorbodigheid
redundante — oorbodig; oorlaai
redundar — om te ontstaan, voort te spruit
redundar em — om uit te loop op, tot gevolg te hê
reduplicação (*f.*) — reduplikasie, verdubbeling
reduplicar — om te verdubbel
reduível — herleibaar; verminderbaar
reduto (*m.*) — redoute, vesting, skans; (*fig.*) toevlugsoord
redutor, -ra — reducerend, reduksie-
reduzido, -da — verminder
reduzir — om te reduceer, te herlei; om te verminder; om te onderwerp; **reduzir a pó/cinzas** — om in puin te lê; **reduzir ao silêncio** — om tot swye te bring
reedição (*f.*) — heruitgawe
reeditar — om te herpubliseer
reeducação (*f.*) — rehabilitasie, heropvoeding
reeleger — om te herkies
reelegível — herkiesbaar
reeleição (*f.*) — herkiesing
reeleito, -ta — herkies
reembolsar — om terug te betaal
reembolso (*m.*) — terugbetaling
reencontrar — om te herontmoet
reencontro (*m.*) — herontmoeting
reentrância (*f.*) — inham
reenviar — om terug te stuur
reexpedir — om terug te stuur
refalsado, -da — skynheilig
refalsamento (*m.*) — skynheiligheid, geveinsdheid

refalsear — om te verraai, te bedrieg
refazer — om oor te doen; om op te knap, te verbeter; om te herstel
refece — gemeen
refega (*f.*) — rusie, skermutseling
refego (*m.*) — plooi, vou
refeição (*f.*) — maaltyd
refeito, -ta — oorgedoen
refeitório (*m.*) — eetsaal
refém (*m.*) — gyselaar; pand
referência (*f.*) — verwysing; sinspeling, aanduiding; (*pl.*) inligting, getuigskrif; **em/com referência a** — met verwysing na
referendar — om te medeonderteken, te bekragtig
referendo (*m.*) — referendum
referente — betreffende
referir — om te verwys; om te berig; om aan te haal
referver — om te kook
refestelar-se — om ontspanne te sit
refilão (*m.*) — teëprater
refilar — om teë te praat, terug te skreeu
refinação (*f.*) — raffinerings
refinado, -da — verfyn(d); geraffineer(d)
refinar — om te verfyn; om te raffineer
refinaria (*f.*) — raffinadery
refinear — om te bly hang/kleef
reflectir, refletir (*Bras.*) — om te weerkaats; om te weerspieël; om te besin, na te dink
reflectivo, -va, refletivo, -va (*Bras.*) — besonne
reflector (*m.*), **refletor** (*m.*) (*Bras.*) — reflektor
reflexão (*f.*) — refleksie, weerkaatsing, weerspieëling, gedagte
reflexivo, -va — nadenkend; (*gram.*) refleksief, wederkerend
reflexo (*m.*) — refleks; weerkaatsing
reflorescer, re florir — om weer te bloei/te blom
refluir — om terug te vloei
refluxo (*m.*) — terugvloeiing
refogado, -da — gestoof; (*subst.*) (*m.*) gestoofde tamatie- en uiesous
refogar — om te stowe
refolho (*m.*) — val, fril; **nos refolhos do seu coração** — in sy binneste
reforçar — om te versterk
reforço (*m.*) — versterking
reforma (*f.*) — hervorming; reformasie; aftrede
reformado, -da — hervorm(d); gereformeerd; (*subst.*) (*m.*) pensioentrekker
reformador, -ra — hervormend; (*subst.*) (*m.*) hervormer, reformator
reformar — om weer te vorm; om te hervorm, te reformeer; **o exército reforma-se** — die leër hergroepeer; **o general reformou-se** — die generaal het afgetree
reformatório (*m.*) — verbeteringskool

refração (*Bras.*), **refracção** (*f.*) — refraksie, ligbreking
refratar — om lig te breek
refractário (*m.*) — diensweieraar; (*adj.*) refraktêr, weerbarstig; gekant teen
refracto, -ta — gebroke (straal)
refractor (*m.*) — refraktor, straalbrekende lens
refranger — om (lig) te breek
refrão (*m.*) — refrein
refratar, refratário, refrato, refrator (*Bras.*) — vide: **refratar, refratário, refracto, refractor**
refrear — om te beteuel
refrega (*f.*) — stryd
refregar — om te stry, te worstel
refrescante — verfrissend
refrescar — om af te koel; om op te fris, te verfris; **a frota refresca em Durban** — die vloot neem in Durban vars proviand aan boord
refresco (*m.*) — koeldrank; verfrissing; vars proviand
refrigeração (*f.*) — verkoeling
refrigerante (*m.*) — koeldrank; (*adj.*) verkoelend, verfrissend
refrigerar — om af te koel, te verfris, te verkoel; **refrigerar as mágoas de alguém** — om iemand se kommer te verlig
refrigério (*m.*) — troos
refugar — om opsy te sit
refugiado (*m.*) — vlugteling
refugiar-se — om te vlug; om 'n toevlugsoord te vind
refúgio (*m.*) — toevlugsoord
refugo (*m.*) — uitskot
refulgência (*f.*) — skittering, glans
refulgente — skitterend, stralend
refulgir — om te skitter, te skyn
refundir — om weer te smelt; **refundir o artigo** — om 'n artikel te herskryf
refutação (*f.*) — weerlegging
refutar — om te weerlê
refutável — weerlegbaar
rega (*f.*) — natgooi, besproeiing
regabofe (*m.*) (*coll.*) — fuifparty
regação (*m.*) — skoot; voorskoot
regadio (*m.*) — natgooi; **terras** (*f.pl.*) **de regadio** — besproeiingsgrond
regador (*m.*) — gieter
regalado, -da — gelukkig; ryk, oorvloedig; **levar vida regalada** — om 'n lekker lewe te lei
regalar — om te onthaal, te trakteer; om plesier te verskaf
regalia (*f.*) — prerogatief, voorreg, voordeel
regalo (*m.*) — plesier, tevredenheid; moffie
regalona, à . . . (*coll.*) — koninklik
regar — om nat te gooi; **regar o almoço** (*fig.*) (*coll.*) — om 'n drankie by middagete te

geniet; **regar com lágrimas** — om met tranen te benat
regata (*f.*) — regatta
regatão (*m.*) (*fig.*) (*coll.*) — ru-aard
regatar — om kleinhandel te dryf
regatear — om af te ding
regateio (*m.*) — afdinging
regateira (*f.*) — smous; viswyf
regato (*m.*) — stroompie
regedor (*m.*) — wyksekretaris
regedoria (*f.*) — amp/kantoor van die wyksekretaris
regelado, -da — verkleum
regelar — om te laat verkleum
regelo (*m.*) (*fig.*) — kilheid
regência (*f.*) — regentskap; bestuur; orkesleiding
regeneração (*f.*) — regenerasie, heroplewing
regenerador, -ra, regenerante — regenererend, verjongend, herskeppend
regenerar — om te regenereer, te herskep, te hervorm; om met nuwe lewe te besiel
regenerável — regenereerbaar, vatbaar vir verbetering
regente (*m.*) — regent; dirigent; waarnemende onderwyser
reger — om te regeer; om te dirigeer; (*gram.*) om te bepaal; om te vereis; **reger a cadeira de Química** — om as hoof van die departement chemie waar te neem
região (*f.*) — gebied, streek; (*fig.*) terrein; (*anat.*) streek
regicida (*m., f.*) — koningsmoordenaar, koningsmoordenaar
regicídio (*m.*) — koningsmoord
regime (*m.*), **regimen** (*m.*) — bewind, regeringstelsel; dieet
regimental, regimentar — regiments-
regimento (*m.*) — regiment; regulasie; rig-snoer; (*fig.*) skaar
regio, -ia — koninklik
regional — regionaal, streeks-
regionalismo (*m.*) — regionalisme
registador, -ra, registrador, -ra (*Bras.*) — registrerend; (*subst.*) (*m.*) registreerder; (*Bras.*) meter; **registor de temperatura** (*Bras.*) — termograaf; **caixa** (*f.*) **registadora** — kasregister
registar, registrar (*Bras.*) — om te registreer; om aan te teken (*pos*)
registrável, registrável (*Bras.*) — registreerbaar
registro (*m.*), **registro** (*Bras.*) — register; **Registro Civil** — Registrasiekantoor; **fazer o registro de uma criança** — om 'n kind te laat registreer
rego (*m.*) — sloot; waspoor
regougar — om te tjank (jakkals); (*fig.*) om jou stem dik te maak; om te mor
regougo (*m.*) — getjank; (*fig.*) gemor, gebrom

regoziar-se — om jou te verheug
regozijo (*m.*) — blydschap, vreugde
regra (*f.*) — reël, regulasie; (*pl.*) (*med.*) maandstonde; **regra de São Bernardo/São Francisco** — Bernardynse/Fransiskaanse leefreël; **estar em regra** — om in orde te wees; om op datum te wees; **gastar com regra** — om oordeelkundig geld uit te gee; **servir de regra** — om as voorbeeld te dien; (*em*) **regra geral/por via de regra** — in die reël
regrado, -da — ordentlik, normaal
regrar — om te reël, te beheer; **regrar as suas despesas** — om jou uitgawes te kontroleer
regressão (*f.*) — teruggang, agteruitgang
regressar — om terug te keer
regressivo, -va — regressief
regresso (*m.*) — terugkeer
régua (*f.*) — liniaal; **régua de cálculo** — rekenliniaal, skuifliniaal
regueifa (*f.*) — fyn Portugese witbrood
regueira (*f.*), **regueiro** (*m.*) — sloot
reguengo, -ga — koninklik, kroon-
reguengueiro (*m.*) — bewoner van kroonland
reguingar (*coll.*) — om op te merk, teë te werp
regulação (*f.*) — regulasie; regulering
regulador, -ra — regulerend, beheer-; (*subst.*) regulator
regulamentação (*f.*) — reglementering; regulasies, bepalinge
regulamentar — om te reglementeer; om te beheer, te bepaal
regulamentar — reglementêr
regulamento (*m.*) — regulering; reglement, statuut
regular — om te beheer, te bepaal; om te reguleer; **ele não regula bem** (*coll.*) — hy is effens getik; **regular-se** — om jou te rig (*na*)
regular — regulêr; reëlmatig, gereed; gebruiklik; bevredigend
regularidade (*f.*) — reëlmatigheid, gereedheid
regularização (*f.*) — regularisering
regularizar — om te regulariseer
régulo (*m.*) — hoofman
regurgitar — om oor te loop; om te braak; **esta cidade regurgita de gente** — hierdie stad loop oor van mense
rei (*m.*) — koning; **trazer o rei na barriga** — om hooghartig te wees; **sem rei nem roque** — ongebreidel(d); **rei morto, rei posto** — die koning is dood, lank lewe die koning
reimoso, -sa — slymerig, slymagtig; (*Bras.*) humeurig
reimpressão (*f.*) — herdruk
reimpresso, -sa — herdruk
reimprimir — om te herdruk
reinação (*f.*) (*coll.*) — jolyt
reinado, -ia — jolig
reinado (*m.*) — heerskappy, bewind
reinante — heersend

reinar — om te heers; (*coll.*) om jolyt te maak
 reincidentia (*f.*) — terugval; (*iur.*) residivisme
 reincidente (*m., f.*) — residivis; criminoso (*m.*)
 reincidente — gewontemisdadiger

reincidir — om terug te val (*in*); (*iur.*) om te residiveer

reino (*m.*) — koninkryk; ryk; reino animal — diereryk; reino mineral — mineraleryk; reino vegetal — planteryk

reintegração (*f.*) — herinlywing, terugplasing
 reintegrar — om weer in te lyf; om (*in 'n amp*) te herstel

reisada (*f.*) — volksfees op Driekoninge

reiteração (*f.*) — herhaling

reiterar — om te herhaal

reitor (*m.*) — rektor

reitorado (*m.*) — rektoraat

reitoria (*f.*) — kantoor van die rektor

reivindicação (*f.*) — eis, aanspraak

reivindicar — om te eis, aanspraak te maak op

rejeição (*f.*) — verwerping, afwysing

rejeitar — om te verwerp, af te wys

rejubilar — om te jubel, te juig

rejuvenescer — om te verjong

rejuvenescimento (*m.*) — verjonging

relação (*f.*) — verhouding, betrekking; verhaal, relaas; lys; ter relações com — om te verkeer met; em relação a — met betrekking tot; ele é pessoa das minhas relações — hy is een van my kennisse

relacionar — om in verband te bring; om te vertel, te berig

relâmpado (*m.*), relâmpago (*m.*) — weerligstraal, bliksem; relâmpago de génio — breinflits

relampaguear, relampejar — om te blits; om te vonkel

relampear — om te blits, te vonkel

relampejante — blitsend, vonkelend

relampo (*m.*) (*coll.*) — weerligstraal

relance (*m.*) — blik, kyk; num/de relance — *in 'n oogopslag*

relancear (os olhos) — om 'n blik te werp (op)

relapso (*m.*) — terugval

relatar — om te berig, verslag te doen

relatividade (*f.*) — relatiwiteit

relativismo (*m.*) — relativisme

relativo, -va — relatief, betreklik

relato (*m.*) — kommentaar, berig, verslag

relator (*m.*) — rapporteur, verslaggewer

relatório (*m.*) — verslag

relaxação (*f.*) — verslapping, ontspanning; (*fig.*) liederlikheid

relaxado, -da — ontspan, slap; (*fig.*) liederlik

relaxamento (*m.*) — verslapping; (*fig.*) liederlikheid

relaxar — om te ontspan; om te verslap; (*fig.*) om te perverteer; relaxar-se — om te ont-

span; (*fig.*) om te verliefderlik, sedelik te vervul

relaxe (*m.*) — oorhandiging aan die gereg

relegar — om te verban; om terug te sit (*fig.*)

relembraar — om in die geheue terug te roep, terug te dink aan

releatar — om te dou; om dounat te maak

relento (*m.*) — (vogtige) naglug, dou

reler — om weer/oor te lees

reles — ordinêr

relevância (*f.*) — belang, belangrikheid

relevante — belangrik, waardevol

relevar — om te verskoon, te ekskuseer; om ter sake/noodsaaklik te wees

relevo (*m.*) — relief; pôr em relevo — om te beklemtoon, nadruk te lê op

relha (*f.*) — ploegskaar

relicário (*m.*) — reliekkissie, reliekskryn

religião (*f.*) — godsdiens

religiosidade (*f.*) — godsdienstigheid

religioso, -sa — godsdienstig; gewyd; (*subst.*) (*m.*) monnik; (*f.*) non

relinchar — om te runnik

relincho (*m.*) — gerunnik

reliquia (*f.*) — reliek, relikwie

relógio (*m.*) — horlosie; relógio de bolso — sakhorlosie; relógio de parede — muurhorlosie; relógio de pulso — polshorlosie; relógio de sol — son(ne)wyser; relógio de torre — toringklok

reljoaria (*f.*) — horlosiewinkel, horlosiemakery

relojeiro (*m.*) — horlosiemaker

relutância (*f.*) — teensin, weerstrewigheid

relutante — onwillig, weerstrewig

reluzente — glansend, blink

reluzir — om te glans, te blink

relva (*f.*) — gras; placa (*f.*) de relva — grasperk

relvado (*m.*) — grasperk; speelveld

relvar — om met gras te beplant

remada (*m.*) — roeibeweging

remador (*m.*) — roeier

remanescente — oorblywend; (*subst.*) (*m.*) oorblyfsel

remanescer — om oor te bly

remansar — om rustig te wees

remanso (*m.*) — rustigheid

remansoso, -sa — rustig

remar — om te roei

rematado, -da — volmaak; volslae

rematar — om af te rond; om te eindig; om af te werk

remate (*m.*) — einde; afwerking; toppunt (*fig.*); em remate — ten slotte

remedio (*m.*) (*coll.*) — tydelike oplossing

remediado, -da — van gemiddelde inkomste

remediar — om op te los, te bekamp; remediar um indigente — om 'n behoefte te help;

mais vale prevenir do que remediar — voor-sorg is beter as nasorg

remediável — oplosbaar, herstelbaar

remédio (*m.*) — medisyne, geneesmiddel; hulpmiddel, oplossing; **sem remédio** — hopeloos; **para grandes males, grandes remédios** — groot euwels verg drastiese maatreëls

remela (*f.*) — kês in die oë

remelado, -da, remeloso, -sa — met kês in die oë

remelgado, -da — met rooi oogrande

remembramento (*m.*) — konsolidasie van plasies

rememoração (*f.*) — herinnering

rememorar — om te herinner; om jou te herinner (aan), terug te dink (aan)

rememorável — gedenkwaardig

remendado, -da — gelap, heelgemaak; *lingua* (*f.*) **remendada** — mengeltaal

remendão (*m.*) — boemelaar; knoeier

remendar — om te lap, heel te maak

remendo (*m.*) — lappie; (*fig.*) knoeiwerk; (*coll.*) voorwendsel

remessa (*f.*) — besending

remetente (*m., f.*) — afsender

remeter — om te stuur; om te versend; **remeter o debate para outro dia** — om die bespreking uit te stel

remexer — om om te roer; **remexer em assuntos passados** — om ou koeie uit die sloot te grawe

remexido, -da — omgeroer; (*fig.*) (*coll.*) rusteloos

remição (*f.*) — terugkoop; aflossing; vrykoping

reminiscência (*f.*) — herinnering, reminissensie

remir — om terug te koop, vry te koop; om te verlos, los te koop

remissão (*f.*) — vergewing, vergifnis; vonnis-vermindering, versagting, kwytskelding

remissível — vergeeflik; verminderbaar

remissivo, -va — verwysend

remisso, -sa — nalatig, slap, traag

remissório, -ia — kwytskeldings-

remitir — om te vergewe; **remitir uma dívida** — om 'n skuld kwyt te skeld; **remitir a severidade** — om die strengheid te versag

remo (*m.*) — roeispaan; **barco** (*m.*) **a remos** — roeiboot

remoção (*f.*) — verwydering

remoçar — om te verjong

remodelação (*f.*) — ingrypende verandering; herskommeling

remodelar — om grondig te verander

remoer — om te herkou

remoinhar — om te warrel, te maal

remoinho (*m.*) — maalstroom, draaikolk; warrelwind

remolhar — om te week

remolho (*m.*) — deurweking

remonta (*f.*) — perdevoorsiening

remontar — om terug te gaan tot (*fig.*)

remoque (*m.*) — bitsige opmerking

remoquear — om te spot, te skimp

remora (*f.*) — uitstel

remorder — om weer te byt; (*fig.*) om te kwel;

remorder em alguém — om sleg te praat van iemand

remorso (*m.*) — berou, selfverwyte, wroeging

remoto, -ta — verafgeleë, ver

remover — om te verwyder

remuneração (*f.*) — remunerasie, besoldiging, vergoeding

remunerador, -ra — lonend, bevredigend

remunerar — om te vergoed, te besoldig, te beloon

remunerativo, -va, remuneratório, -ia — winsgewend, voordelig

remunerável — beloonbaar, betaalbaar, vergoedbaar

rena (*f.*) — rendier

renal — nier-

renascença (*f.*) — Renaissance; herlewing

renascer — om weer gebore te word; om te herleef

renascimento (*m.*) — herlewing, oplewing

renda (*f.*) — opbrengs; inkomste; huurgeld

renda (*f.*) — kant, sierweefsel

rendado, -da — met kant versier, met klipwerk versier

rendeira (*f.*) — kantmaakster; vrou van huurboer

rendeiro (*m.*) — huurboer

render — om wins te lewer; **render graças** — om dank te betuig; **render homenagem** — om eer te bewys; **render serviços** — om dienste te lewer; **fazer render o dinheiro** — om langer met die geld uit te kom; **render-se** — om jou oor te gee; **render-se à evidência** — om voor die feite te swig

rendição (*f.*) — oorgawe

rendilhado, -da — met kant versier

rendilheira (*f.*) — kantmaakster

rendimento (*m.*) — inkomste, opbrengs

rendoso, -sa — winsgewend

renegado (*m.*) — renegaat, afvallige

renegar — om te verloën, afvallig te word van

renhido, -da — hewig, bloedig; (*fig.*) omstrede

renhir — om te stry; om te betwis

renitência (*f.*) — hardnekkigheid

renitente — hardnekkig

renome (*m.*) — aansien, roem

renovação (*f.*) — vernuwing, opknapping

renovar — om te renoveer, op te knap; om te vernuwe; om te hernieu

renque (*m.*) — ry

rentabilidade (*f.*) — rendabiliteit; voordeligheid
rente — kort, kort geknip; **rente com** — gelyk met
renúncia (*f.*) — afstanddoening, versaking
renunciar — om afstand te doen van, te laat vaar
reorganização (*f.*) — reorganisasie
reorganizar — om te reorganiseer
reóstató (*m.*) — reestaat, stroomsterktereëlaar
reparação (*f.*) — reparasie, herstelwerk; vergoeding, skadeloosstelling
reparador, -ra — verfrissend, verkwikkend
reparar — om te herstel, reg te maak; om te vergoed; om te verkwik; om op te merk
reparável — herstelbaar, vergoedbaar
reparo (*m.*) — loopgraaf; herstelwerk; fazer **reparo em** — om aandag te skenk aan; **pagar um reparo** — om skadevergoeding te betaal; **digno, -na de reparo** — noemenswaardig
repartição (*f.*) — verdeling; staatsdiensafdeling
repartir — om te verdeel
repassar — om te deurweek; (*fig.*) om te deurdring; **as paredes repassam** — die mure skei vog af
repasto (*m.*) — maal, banket
repatriação (*f.*), **repatriamento** (*m.*) — repatriasie
repatriar — om te repatrieer
repelão (*m.*) — stamp, stoot; terugdrywing; **de repelão** — heftig, hewig
repelência (*f.*) — afstootlikheid
repelente — afstootlik; afwerend; (*subst.*) (*m.*) (*Bras.*) — afweermiddel
repelir — om terug te dryf; om af te wys; **repelir um ataque** — om 'n aanval af te slaan
repenicar — om te klingel, te klink
repente (*m.*) — ingewing; uitbarsting; **ter repentes** — om onbesonne te wees; **de repente** — skielik
repentino, -na — skielik
repentista (*m., f.*) — improviseerder
repercussão (*m.*) — reperiessie, terugkaatsing; reperiessie, nasleep
repercussivo, -va — terugkaatsend; terugslaande
repercutir — om terug te kaats
repertório (*m.*) — repertoire
repes (*m.*) — rips (kledingstof)
repeso, -sa — jammer, spyt
repetente (*m., f.*) — herhaler (student)
repetição (*f.*) — herhaling; **espingarda** (*f.*) **de repetição** — repeteergeweer; **relógio** (*m.*) **de repetição** — repetisiehorlosie; papegaai (*fig.*)
repetidor (*m.*) — privaat onderwyser
repetir — om te herhaal
repicar — om te lui
repimpado, -da — gemaklik teruggeleun

repimpar-se — om gemaklik terug te leun
repinchar — om te spat
repintar — om oor te verf; om te verlig, te laat uitkom
repique (*m.*) — klokgelui
repisar — om weer uit te pers; (*fig.*) om oor en oor te herhaal
repleto, -ta — vol, gevul, versadig
réplica (*f.*) — slagvaardige antwoord; repliek; rede; kopie
replicar — om slagvaardig te antwoord; om repliek te lewer
repolhal (*m.*) — koolland
repolho (*m.*) — kool (groente)
repolhudo, -da — styf ingevleg soos 'n koolkop
repoltrear-se — om gemaklik terug te leun
repontar — om weer te voorskyn te kom; om skerp te antwoord
repor — om terug te sit; om terug te gee
reportagem (*f.*) — berig, reportage
reportar — om terug te bring; **reportar-se a** — om te verwys na
repórter (*m.*) — verslaggewer
repertório (*m.*) — repertoire
reposição (*f.*) — teruggawe
repositório (*m.*) — bewaarplek; versameling van regulasies/wette
reposteiro (*m.*) — swaar deurgordyn
reposteiro-mor (*m.*) (*obs.*) — koninklike deurwagter/kamerheer
repousante — rustig, rusgewend
repousar — om te rus, te ontspan
repouso (*m.*) — rus
repreender — om te vermaan, te berispe
repreensão (*f.*) — berisping
repreensível — laakbaar
repreensivo, -va — berispend
represa (*f.*) — rivierdam
represado, -da — teruggehou, onderdruk; gedam, gestuit
represália (*f.*) — vergelding; (*pl.*) vergeldingsmaatreëls
represar — om te onderdruk, te bedwing; om te dam, te stuit
representação (*f.*) — verteenwoordiging; voorstelling; opvoering (teater)
representante (*m., f.*) — verteenwoordiger, agent
representar — om te verteenwoordig; om op te voer (toneelstuk); om voor te stel, uit te beeld
representativo, -va — representatief, verteenwoordigend; kenmerkend
repressão (*f.*) — onderdrukking
repressivo, -va — onderdrukkend
repressor (*m.*) — onderdrukker
reprimenda (*f.*) — vermaning, berisping
reprimir — om te onderdruk, te bedwing
reprimível — onderdrukbaar, bedwingbaar

réprobo (*m.*) — verwerpene
reprochar — om te verwyf
reproche (*m.*) — verwyf
reprodução (*f.*) — reproduksie, afdruk; voortplanting
reproductivel — reproduseerbaar
reprodutivo, -va — reprodutief, voortplantings-
reprodutor, -ra — teel-, voortplantings-
 prodizir — om te reproduseer; om weer voort rete bring
reprovação (*f.*) — druipe; (*fig.*) teregwyding
reprovado, -da — gedruip; (*subst.*) druipeling
reprovar — om tereg te wys; om af te keur; om te laat druipe
reprovável — laakbaar
reptador, -ra — uitdaging
reptar — om uit te daag
réptil (*m.*) — reptiel
repto (*m.*) — uitdaging
república (*f.*) — republiek; **república das letras** — die skrywers
republicanismo (*m.*) — republikaanskap; republikeinse gesindheid
repblicano, -na — republikeins; (*subst.*) republikein, aanhanger van die republiek; (*m.*) (*zool.*) wewervoël
repudiar — om te repudieer, te verwerp
repúdio (*m.*) — repudiasie, verwerping
repugnância (*f.*) — afkeer, afsku, walging
repugnante — walglik, weersinwekkend
repugnar — om af te stoot, te walg
repulsa (*f.*) — afkeer, teensin
repulsão (*m.*) — afstoting; (*fig.*) weersin;
força (*f.*) **de repulsão** — afstotende mag
repulsar — om af te stoot; om af te wys; om af te slaan
repulsivo, -va — afstootlik
repulso, -sa — teruggedryf, afgeslaan; afgewys; (*subst.*) (*m.*) afstoting; (*fig.*) weersin
reputação (*f.*) — reputasie, aansien
reputado, -da — bekend; berug
reputar — om te beskou, te ag
repuxo (*m.*) — straal (water)
requerado, -da — sinlik
requerbrar — om sensueel te beweeg
requerbo (*m.*) — sinlike beweging/stembuiging
requerijão (*m.*) — wrongel
requentado, -da — opgewarm
requentar — om op te warm
requerente (*m., f.*) — aansoeker, aanvrager
requerer — om te versoek, aan te vra; om te vereis, te benodig
requerido, -da — vereis; **condições** (*f.pl.*) **requeridas** — vereistes
requerimento (*m.*) — aansoek, versoek
requesta (*f.*) — woordewisseling, twis
requestado, -da — dringend versoek; **rapariga** (*f.*) **requestada** — alombegeerde meisie

requistar — om dringend te versoek; om knaend die hof te maak
requintado, -da — uitgelese, voortreflik, keurig
requintar — om te verfyn, te verbeter
requinte (*m.*) — verfyning; **ela veste com requinte** — sy trek uiters smaakvol aan
requisição (*f.*) — rekwisisie
requisitar — om te rekwireer
requisito (*m.*) — vereiste
requisitório (*m.*) — staatsaanklaer se finale rede
rês (*f.*) — rein dier, slagdier; **ele é má rês** (*fig.*) — hy is 'n gemene vent
rês — gelyk; **ao rês de** — naby aan, digby
rescaldo (*m.*) — gloed; **o rescaldo do trabalho** (*fig.*) — die finale afwerking
rescendência (*f.*) — welriekendheid, uitwaseming
rescendente — welriekend
rescender — om uit te wasem; om lekker te ruik
rescindir — om nietig te verklaar, te herroep
rescisão (*f.*) — nietigverklaring, herroeping
rescrever — om oor te skryf
rês-do-chão (*m.*) — grondvloer
resenha (*f.*) — uiteensetting; opsomming
resenhar — om uiteen te sit; om op te noem
reserva (*f.*) — reserwe; terughoudendheid; voorbehoud; **reserva de caça** — wildreserwaat; **falar com reserva** — om terughoudend te praat; **sob reserva** — onder voorbehoud
reservado, -da — gereserveer(d); terughoudend, versigtig; **pensamento** (*m.*) **reservado** — geheime gedagte; **reservado o direito de admissão** — toegang voorbehoud
reservar — om te reserveer; om op sy te sit; om voor te behou; **reservar lugares** (*coll.*) — om plekke te bespreek
reservatório (*m.*) — reservoir, opgaartenk
reservista (*m.*) — reservis
resfolegar — om te hyg
resfriado (*m.*), **resfriamento** (*m.*) — verkoue
resfriar — om af te koel; om koud te maak;
resfriar-se — om 'n verkoue op te doen
resgatar — om vry te koop; **resgatar os pecados** — om vir jou sondes te boet
resgate (*m.*) — losgeld
resguardar — om te beskerm, te skut
resguardo (*m.*) — beskerming, beskutting; rubberlaken
residência (*f.*) — residensie, verblyfplek; verblyf
residente (*m., f.*) — bewoner, inwoner; (*adj.*) woonagtig
residir — om te resideer, te woon; om te berus
residual — oorblywend, oorgeblewe
residuo (*m.*) — residu, afsaksel
resignação (*f.*) — berusting, gelatenheid, onderwerping (*fig.*)

resignado, -da — berustend, gelate
resignar-se — om te berus in, jou te onderwerp aan
resignatário, -ia — afgetrede
resina (f.) — hars, harpui
resinar — om hars te tap (uit)
resineiro (m.) — harstapper
resinoso, -sa — harsagtig
resistência (f.) — weerstand; (*phys.*) resistensie;
resistência passiva — lydelike verset
resistente — weerstandbiedend, solied; bestand; resistant; **resistente ao calor/à pressão** — hittevas/drukvas
resistir — om te weerstaan, weerstand te bied; om jou te verset (teen)
resma (f.) — riem (papier)
resmonear — om te mompel, te brom
resmungão, -gona — brommerig
resmungar — om te brom, te mompel
resolução (f.) — oplossing; resoluusie, besluit
resoluto, -ta — opgelos; resoluut, vasberade
resolúvel — oplosbaar
resolver — om op te los; om te besluit, te beslis; **resolver-se a** — om te besluit; **resolver-se em fumo** — om in rook op te gaan
resolvido, -da — opgelos, besluit
respaldo (m.) — leuning
respectivo, -va — respektief; betrokke
respeitabilidade (f.) — agtenswaardigheid, aansien; fatsoenlikheid
respeitar, -ra — bedagsaam, voorkomend, hoflik
respeitar — om te respekteer, te (hoog) ag, te eerbiedig
respeitável — respektabel, agtenswaardig; aansienlik; fatsoenlik
respeito (m.) — respek, agting; **a respeito de/ com respeito a** — wat aangaan, wat betref
respeitoso, -sa — eerbiedig, beleefd
respiga (f.) — versamel, byeenraap
respigador, -ra — wat byeenraap; (*subst.*) areleser, areraper; (*máquina*) **respigadora (f.)** — koringnymasjien
respirar — om na te lees, byeen te raap; om saam te stel, te kompilleer
respingar — om terug te skreeu
respiração (f.) — asemhaling, respirasie
respiradoiro (m.), respiradouro (m.) — luggat
respirador, -ra — respiratories; (*subst.*) (*m.*) respirator
respirar — om asem te haal, te asem; **a casa respira paz e tranquilidade** — die huis straal rus en vrede uit
respiratório, -ia — respiratories, asem-; **aparelho (m.) respiratório** — asemhalingstelsel
respirável — inasembaar
resplandecência (f.) — skittering, glans; luister
resplandecente — glansend, skitterend; glans-

vol, luisterryk
resplandecer, resplandecer — om te straal, te glans
resplendente — vide: **resplandecente**
resplender — vide: **resplandecer**
resplendor (m.) — glans
resplendoroso, -sa — glansend, glansvol
respondão, -dona — weerstrewig, wat altyd die laaste woord wil hê
responder — om te antwoord; **responder à expectativa** — om aan die verwagting te beantwoord; **responder pelos seus actos** — om jou dade te verantwoord; **responder por alguém** — om vir iemand in te staan
responsabilidade (f.) — verantwoordelikheid, aanspreeklikheid; verantwoording
responsabilizar — om verantwoordelik te maak, te belas
responsável — verantwoordelik, aanspreeklik
responso (m.) — gebed
resposta (f.) — antwoord
resquíio (m.) — oorblyfsel, spoor
ressabiado, -da — skugter, skrikkerig; gegrief, spyt
ressaca (f.) — brander, golf; (*fig.*) (*coll.*) dikkop, babelaaas
ressaibo (m.) — nasmaak
ressair — om na vore te tree (*fig.*)
ressaltar — om na vore te tree
ressalva (f.) — klousule; regstelling; **ressalva militar** — militêre vrystellingsertifikaat
ressalvar — om te beveilig; om (foute) reg te stel
ressarcimento (m.) — skadevergoeding, skadeloosstelling
ressancir — om te vergoed vir
ressegurar — om te herverseker
resseguro (m.) — herversekering
ressentido, -da — gekrenk; gevoeligh
ressentimento (m.) — gekrenktheid, geraakt-
heid, grief
ressentir-se — om aanstoot te neem; om sterk te voel (oor iets)
ressequir — om (uit) te droog
ressoante — weerklinkend, weergalmend
ressoar — om te weerklink, te weergalm; **a notícia do casamento ressoou-lhe aos ouvidos** — die nuus van die huwelik het hom bereik
ressonância (f.) — resonansie, weerklink;
caixa (f.) de ressonância — resonansieruimte
ressonante — weerklinkend, weergalmend
ressonar — om te resoneer, mee te klink; om te snork, te slaap
ressurgimento (m.) — herrying, wederopstanding
ressurgir — om te herry, te herlewe; om weer te verskyn
ressurreição (f.) — opstanding

ressuscitar — om uit die dode op te wek; om uit die dode op te staan; om by te kom
restabelecer — om te herstel, weer op te rig
restabelecimento (*m.*) — herstelling, heroprigting
restante — oorblywend; (*subst.*) (*m.*) **restant**, oorblywende gedeelte; **Posta Restante** — Poste Restante
restar — om oor te bly
restauração (*f.*) — restourasie (van kunswerke); politieke periode (17de eeu)
restaurador (*m.*) — restoureerder, restourateur (van kunswerke); aanhanger van die Restourasie (politieke beweging)
restaurante (*m.*) — restaurant
restaurar — om te restoureer, op te knap, te vernuwe
restaurável — restoureerbaar
restia (*f.*) — ligstraat; **restia de alhos/cebolas** — knoffel/uien kransvormig saamgebind
restinga (*f.*) — sandbank
restituição (*f.*) — teruggawe; terugbetaling
restituir — om terug te gee, terug te besorg
restituível — terugbetaalbaar, terugbesorgbaar
resto (*m.*) — res; (*pl.*) oorblyfsels, ruïnes; **restos mortais** — sterflike oorskot; **de resto** — origins
restolhada (*f.*) — stoppelland; geruis, geluid
restolhar — om te ruis
restolho (*m.*) — stoppel
restrição (*f.*) — restriksie, beperking, voorbehoud
restringente — saamtrekkend; bloedstollend
restringir — om te beperk; om in te perk
restritivo, -va — beperkend
restrito, -ta — beperk, nou
restrugir — om te dreun, te weerklink
resultado (*m.*) — uitslag, resultaat
resultante — voortvloeiend, voortspruitend; resultierend; (*subst.*) (*f.*) **resultante**
resultar — om te resulteer, uit te loop op; om voort te vloei, te volg
resumir — om saam te vat, te resumeer
resumo (*m.*) — samevatting; **em resumo** — samevatting
resvaladiço, -ça, resvaladio, -ia — glad, steil; gevaarlik
resvalar — om te gly
resvés — juis, korrek; gelyk
retábulo (*m.*) — retabel, agterstuk van die altaar
retaco, -ca (*Bras.*) — kort, geset
retaguarda (*f.*) — agterhoede; agterkant
retal (*Bras.*) — vide: **rectal**
retalhar — om op te snipper; om in te sny; om oop te kloof
retalhista (*m., f.*) — kleinhandelaar
retalho (*m.*) — stuk, reslap; **vender a retalho** — om kleinhandel te dryf

retaliação (*f.*) — vergelding
retaliar — om te vergeld
retangular, retângulo (*Bras.*) — vide: **rectangular, rectângulo**
retardador, -ra — vertragend
retardar — om te vertraag
retardatório, -ia — laat (komend); (*subst.*) laatkommer
retém (*m.*) — terughouding; **armazém** (*m.*) **de retém** — voorraadmagasyn
retenção (*f.*) — terughouding, retensie; (*med.*) retensie, terughou van vloeistowwe; **direito** (*m.*) **de retenção** — retensiereg
reter — om terug te hou; om te behou; **reter na memória** — om in gedagtenis te hou
retesar — om te span; **retesar-se** — om te verstyf
reteso, -sa — gespanne, styf
reticência (*f.*) — terughoudendheid; (*typ.*) stippels, kolletjies
reticente — terughoudend
retidão (*f.*) (*Bras.*) — vide: **rectidão**
retificação (*f.*), **retificar** (*Bras.*) — vide: **rectificação, rectificar**
retilíneo, -ea (*Bras.*) — vide: **rectilíneo**
retina (*f.*) — retina, netvlies
retinir — om te klingel; om te weerklink
retinto, -ta — donkerkleurig
retirada (*f.*) — terugtog, terugwyking; **bater em retirada** — om terug te wyk
retirar — om terug te trek; **retirar-se** — om jou terug te trek, jou te onttrek
retiro (*m.*) — toevlugsoord, eensame plek; geestelike afsondering; eensaamheid
reto (*m.*), **reto, -ta** (*Bras.*) — vide: **recto** (*m.*), **recto, -ta**
retocar — om af te rond; om op te knap; om te retoesjeer
retoíça (*f.*) — skoppelmaai
retoíçar — om te swaai
retoque (*m.*) — afronding; opknapping; retoesjering
retorcer — om te wring; om te verdraai
retorcido, -da — gewronge; vergesog; (*fig.*) weerspanning, moeilik
retórica (*f.*) — retoriek, redenaarskuns, bombas
retórico, -ca — retories; bombasties, holklinkend
retornar — om terug te kom, weer te kom
retorno (*m.*) — terugkeer, wederkoms
retorquir — om teë te werp
retorta (*f.*) — retort, glasbuis
retouça (*f.*) — skoppelmaai
retouçar — om te swaai
retractar — om terug te trek, te herroep
retraído, -da — teruggetrek; (*fig.*) teruggetrokke

retraimento (*m.*) — geslotenheid, gereserveerdheid
retrair — om terug te trek; om terug te hou;
retrair-se — om jou te onttrek; om in jouself te keer
retranca (*f.*) — stertriem; **estar na retranca** (*coll.*) — om gereserveerd te wees
retratar — om te portretteer, af te beeld, weer te gee
retratar (*Bras.*) — vide: **retractar**
retratista (*m., f.*) — portretskilder, portretfotograaf
retrato (*m.*) — portret; **retrato de pé** (*Bras.*) — vollengte portret; **ele é o retrato do pai** — hy is sy pa se afbeeldsel
retrate (*f.*) — toilet, latrine
retribuição (*f.*) — vergoeding
retribuir — om te vergoed, te beloon; **retribuir bem/mal** — om swak/goed te betaal
retroactividade (*f.*), **retroatividade** (*f.*) (*Bras.*) — terugwerking
retroactivo, -va, retroativo, -va (*Bras.*) — terugwerkend
retroceder — om terug te gaan; (*fig.*) om agteruit te gaan
retrocesso (*m.*) — teruggang; agteruitgang
retrogradar — om terug te gaan, agteruit te gaan
retrogrado, -da — retrogressief, agteruitgaande
retrós (*m.*) — sydraad
retrosaria (*f.*) — kramery
retroseiro (*m.*) — handelaar in kramery
retrospectivo, -va — retrospektief, terugblikkend
retrovisor (*m.*) — truspieël
retrucar — om teë te werp
retumbante — skallend; (*fig.*) dawerend
retumbar — om te weerklink, te weergalm
réu (*m.*) — beskuldigde, verweerder
reumático, -ca — rumaties; (*subst.*) rumatiek-lyer
reumatismo (*m.*) — rumatiek, rumatisme
reunião (*f.*) — vergadering, byeenkoms; vereniging
reunir — om te verenig, bymekaar te maak;
reunir-se — om te vergader, byeen te kom
revacinação (*f.*) — herinenting
revacinar — om weer in te ent
revalidação (*f.*) — hernuwing
revalidar — om te hernu
revelação (*f.*) — openbaring; (*phot.*) ontwikkeling
revelador, -ra — veelseggend, openbarend; (*subst.*) (*m.*) (*phot.*) ontwikkelaar
revelar — om te openbaar, aan die lig te bring; (*phot.*) om te ontwikkel
revelia (*f.*) — minagting van die hof; **deixar correr o negócio à revelia** — om 'n besigheid te verwaarloos; **à revelia** (*jur.*) — by verstek

revenda (*f.*) — herverkoop
revender — om weer te verkoop
rever — om weer te sien; om te revideer, te hersien; **rever-se** — om jou te verheug; om trots te wees op
reverberação (*f.*) — weerkaatsing
reverberante — weerkaatsend
reverberar — om te weerkaats; om te blink
revérbero (*m.*) — weerkaatsing
reverdecer, reverdejar — om weer groen te word; om weer groen te maak
reverência (*f.*) — eerbied; kniebuiging
reverenciar — om te eerbiedig
reverendo, -da — eerwaardig; eerwaarde; (*subst.*) (*m.*) dominee
reverente — eerbiedig
reversível — omkeerbaar
reverso, -va — terugkerend
reverso, -sa — teenoorgestel(d); omgekeer(d); (*subst.*) (*m.*) keersy
reverter — om terug te keer; terug te val, toegewys te word
revés (*m.*) — keersy; terugslag; **ao revés** — omgekeerd; **olhar alguém de revés** — om iemand skuins aan te kyk
reversa (*f.*) — teenstroom; dakkiel
reverso, -sa — verdraai, verwing
revestimento (*m.*) — bekleding, bedekking
revestir — om te bedek, te bekleed; **revestir-se de autoridade** — om jou gesag te laat geld;
revestir-se de paciência — om geduld te beoefen
revezadamente — om die beurt
revezamento (*m.*) — afwisseling, rotasie
revezar — om af te wissel
revigorante — verfrissend, versterkend
revigorar — om te verfris, te versterk; om aan te sterk
revindicta (*f.*), **revindita** (*f.*) (*Bras.*) — weerwraak
revirar — om om te draai, om te dop; **revirar o dente** (*fig.*) (*coll.*) — om die tande te wys;
revirar os olhos — om die oë om te dop
reviravolta (*f.*) — plotselinge ommekeer; pirouette, draaiing om eie as
revisão (*f.*) — hersiening; (*typ.*) proeflees; reisie; **revisão do carro** — versiening van motor
revisar — om te hersien, te revideer; (*typ.*) om te proeflees; om kaartjies te kontroleer (trein)
revisionismo (*m.*) — revisionisme
revisionista (*m., f.*) — revisionis; (*adj.*) revisionisties
revisor (*m.*) — (*typ.*) proefleser; kaartjies-ondersoeker
revista (*f.*) — tydskrif; revue; (*mil.*) wapenskou; **passar revista** — (*mil.*) om die saluut waar te neem; om te deursoek

revistar — om die saluut waar te neem, revue te passeer, te inspekteer; om te deursoek
revisto, -ta — geïnspekteer; geproeflees; deursoek
reviver — om te herlewe
revivificação (f.) — weeropwekking, herlewing
revivificar — om weer op te wek; om te laat herlewe
revoadá (f.) — voëlswarm; (*fig.*) geleentheid, kans
revocação (f.), revogação (f.) — revokasie, herroeping
revocante, revogante — wat ophef
revocar, revogar — om te revokeer, te herroep, op te hef
revocatório, -ia, revogatório, -ia — wat ophef
revocável, revogável — herroeplik
revolta (f.) — oproer, opstand
revoltado, -da — opstandig, oproerig; (*subst.*) opstandeling, oproerling
revoltante — weersinwekkend
revoltar — om op te stook; (*fig.*) om weersin te wek; **revoltar-se** — om in opstand te kom; om jou te verset
revoltar — om rond te draai, in die rondte te draai
revolto, -ta — omgekeer (*d*); (*fig.*) oproerig, onstuimig; onseker
revoltoso, -sa — oproerig; (*subst.*) oproerling
revolução (f.) — revolusie; omwenteling
revolucionar — om te revolusioneer
revolucionário, -ia — revolusionêr; (*subst.*) revolusionêr, opstandeling
revolutear — om rond te draai, in die rondte te draai
revolver — om om te draai, om te krap; om om te roer; (*fig.*) om te oordink; **revolver-se** — om te draai; **revolver céus e terra** — om hemel en aarde te beweeg
revólver (m.) — rewolwer
reza (f.) — gebed
rezar — om te bid; (*fig.*) om te berig, te sê; (*coll.*) om te mompel
rezingão, -gona — kibbelend; (*subst.*) kibbelaar
rezingar — om te kibbel; om terug te kap (*fig.*)
ria (f.) — rivierarm; diep inham
riacho (m.) — spruit
riba (f.) — oewer
ribalta (f.) — voetligte
ribamar (f.) — see-oewer
ribanceira (f.) — steil oewer, steil wal; steilte
ribeira (f.) — riviertjie; rivierland
ribeirão (m.) (*Bras.*) — diamantveld; rivier
ribeirinho, -nha — rivier-; water-; (*subst.*) oewerbewoner
ribeiro (m.) — spruit
ribombar — om te weerklink, te skal, te dreun
ribombo (m.) — gedreun, geskal

ricaço, -ça (coll.) — skatryk; (*subst.*) rykaard
ricino (m.) — kasterolieplant
rico, -ca — ryk; (*fig.*) — geliefd; **está um rico tempo** — dis mooiweer
ricochete (m.) — opspring; **tiro (m.) de ricochete** — opslagskoot
rico-homem (m.) (*obs.*) — adellike
ricto (m.) — mondopening; gegrinnik
ridente — glimlaggend; **prado (m.) ridente** — blomryke veld
ridicularia (f.) — nietigheid
ridicularizar, ridiculizar — om belaglik te maak, te bespot
ridículo, -la — belaglik, verspot; **meter a ridículo** — om belaglik te maak; **prestar-se ao ridículo** — om 'n gek van jou te maak
rifa (f.) — uitloting
rifão (m.) — gesegde
rifar — om uit te loot
rifle (m.) — geweer
rigidez (f.) — starheid; onbuigsaamheid, strengheid; **rigidez cadavérica** — lykstyfheid
rigido, -da — styf, star; onbuigsaam
rigor (m.) — strengheid, strafheid; stiptelikeit, noukeurigheid; **jantar (m.) a rigor** — formele dinee; **traje (m.) de rigor** — formele drag
rigorismo (m.) — rigorisme
rigorista (m., f.) — rigoris; (*adj.*) rigoristies
rigoroso, -sa — streng, straf; noukeurig, stiptelik
rijeza (f.) — styfheid; hardheid, skerpheid
rijo, -ja — straf; hard; **rijo de ânimo** — onbuigsaam; **falar rijo** — om streng te praat; **falar de rijo** — om hard te praat, te skreeu
rilhar — om te knaag, te kou; om (tande) te kners
rim (m.) — nier
rima (f.) — rym
rima (f.) — hoop, stapel
rimar — om te rym
rincão (m.) — oop plek in die bosse; (*coll.*) bodem, land
rinchar — om te runnik
rincho (m.) — gerunnik
rinoceronte (m.) — renoster
rinque (m.) — skaatsbaan
rio (m.) — rivier; stroom (*fig.*); **rios de dinheiro** — hope geld
ripa (f.) — lat
ripada (f.) — hou met 'n lat
ripado, -da — in latte opgesny; (*subst.*) (*m.*) latwerk
ripanço (m.) — rusbank; (*fig.*) rus, luiheid; **com ripanço** — nalatig, traak-my-nie-agtig
ripar — om hout te kloof; **ripar o cabelo** — om hare te pluus in terug te kam
ripostar — om vinnig terug te slaan; om teë te werp

riqueza (*f.*) — rykdom; vrugbaarheid
rir — om te lag; **rir à socapa** — om skelmpies te lag; **rir às gargalhadas/bandeiras despregadas** — om te skaterlag; **estar-se a rir de** (*fig.*) — om gering te skat
risada (*f.*) — gelag, geskater
risca (*f.*) — paadjie (in hare), streep; **à risca** — noukeurig; letterlik
riscado (*m.*) — gestrepte katoenmateriaal
riscar — om 'n streep te trek; **riscar uma palavra** — om 'n woord dood te trek; **aquele homem para mim riscou** — daardie man is vir my dood; **a universidade riscou dois estudantes** — die universiteit het twee studente geskors
risco (*m.*) — risiko; **a risco de** — op die gevaar; op die punt
risco (*m.*) — streep
risivel — lagwekkend
riso (*m.*) — gelag; **muito riso, pouco siso** — leë vate maak die meeste lawaai
risonho, -nha — glimlaggend, vrolik, opge-ruimd; aangenaam
risota (*f.*) — uitlag
rispidez (*f.*), **rispidez** (*f.*) — hardheid, strengheid
rispido, -da — streng, hard
riste (*m.*) — (*obs.*) borsstut vir lans; **de dedo em riste** — met 'n dreigende wysvinger; **de lança em riste** — (*obs.*) met gevelde lans; slaggereed, paraat
ritmado, -da — ritmies
rítmica (*f.*) — ritmiek, ritmeleer, mate
rítmico, -ca — ritmies
ritmo (*m.*) — ritme
rito (*m.*) — ritus; rite
ritual — ritueel; (*subst.*) (*m.*) ritueel; sere-monieel
ritualismo (*m.*) — ritualisme
ritualista (*f.*) — ritualis
rival — mededingend; (*subst.*) mededinger; medeminnaar
rivalidade (*f.*) — wedywer, mededinging
rivalizar — om mee te ding, te wedywer
rixa (*f.*) — rusie
rixar — om rusie te maak, te baklei
rixoso, -sa — bakleierig
rizicultor (*m.*) (*Bras.*) — rysboer
rizicultura (*f.*) (*Bras.*) — rysbou
rizoma (*m.*) — risoom
roaz (*m.*) — seevark, tornyn
roaz — afbrekend
robalo (*m.*) — snoek
robe (*m.*) — kamerjas (vir dames)
roble (*m.*) — eikeboom
robledo (*m.*) — eikebos
roboração (*f.*) — versterking
roborante — versterkend, kraggewend
roborar — om krag te gee aan

roborativo, -va — kraggewend
roboredo (*m.*) — eikebos
roborizar — om sterk te maak, te versterk
robot (*m.*) — robot, masjienmens; (*Moç.*) (*coll.*) verkeerslig
robustecer — om robuus/sterk te maak; om robuus/sterk te word
robustez (*f.*), **robusteza** (*f.*), **robustidão** (*f.*) — robuustheid
robusto, -ta — robuus, stewig gebou; solied, duursaam
roca (*f.*) — spinrok; babaratel
roça (*f.*) — plantasie; (*Bras.*) platteland
roçada (*f.*) — ontbossing, skoonmaak van grond
roçadoira (*f.*), **roçadoura** (*f.*) — sens (vir ontbossing)
roçador (*m.*) — persoon wat bosse uitroeï
roçagante — wat agterna sleep
roçagar — om te sleep
rocambolo (*m.*) (*Bras.*) — rolkoek
rocambolisco, -ca — onwaarskynlik
roçar — om te ontbos, skoon te maak; om effens aan te raak; om digby te kom aan
rocega (*f.*) — sleepketting; dreg
rocegar — om met 'n sleepketting te deursoek
roceiro (*m.*) — plantasiewerker; plantasie-eienaar; (*Bras.*) plattelander
rocha (*f.*) — rots; gesteente
rochedo (*m.*) — rotswand
rochoso, -sa — rotsagtig
rociada (*f.*) — dou
rociar — om te bedou; om te besprinkel; om te dou
rocim (*m.*), **rocicante** (*m.*) — swak perd
rocio (*m.*) — dou
roda (*f.*) — wiel; kring; **alta roda** (*fig.*) — hoëlui; **roda dentada** — tandrat; **a roda da fortuna** — die wiel van die Fortuin; **roda de limão** — suurlemoenskyfie; **baile** (*m.*) **de roda** — kringdans; **saia** (*f.*) **de roda** — klokromp; **suplício** (*m.*) **da roda** — marteling op die wiel; **andar à roda** — om in die rondte te beweeg; om te draai; **dar a alguém uma roda de estúpido** (*coll.*) — om iemand vir onnosel uit te skel; **pôr uma criança na roda** — om 'n kind weg te gee; **à/de/em roda de** — rondom; **na roda do ano** — in die loop van die jaar; **amanhã anda a roda** — more is loterydag
rodada (*f.*) — 'n ronde drankies
rodado, -da — (*mech.*) ingery; van wiele voorsien; (*subst.*) (*m.*) stel wiele; **saia** (*f.*) **rodada** — wye romp
rodagem (*f.*) — inryperiode (van nuwe motor); wielstelsel; **estrada** (*f.*) **de rodagem** (*Bras.*) — hoofweg
rodapé (*m.*) — voetnota; omranding

rodar — om te draai, te rol; om te deurreis; om in te ry (motor)
roda-viva (*f.*) — gewoel; **andar numa roda-viva** — om in die weer te wees
rodear — om te omring, te omgewe; om te omvaar, te omseil; **rodear um problema** — om 'n probleem te omseil
rodeio (*m.*) — omskrywing, uitvlug; (*Bras.*) beeskraal; **sem rodeios** — reguit
rodela (*f.*) — waster, drukring; **rodela de limão** — suurlemoenskyfie
rodilha (*f.*) — stut (onder voorwerp op kop gedra); vadoek, lap
rodizio (*m.*) — dryfas van waterwiel; wietletjie (aan meubels)
rodo (*m.*) — harkie, skraapyster; **a rodo** — in oorvloed
rododendro (*m.*) — rododendron
rodopiar — om te tol, in die rondte te draai
rodopio (*m.*) — omwenteling, draaiing; **andar num rodopio** — om in die weer te wees
rodovalho (*m.*) — soort tongvis
rodovia (*f.*) — hoofweg
rodoviário, -ia — hoofweg-, padverkeer-
roedor, -ra — knaend, knaag-; (*subst.*) knaag-dier
roedura (*f.*) — knaag; skaafwond
roer — om te knaag, te knabbel; **roer a corda** — om jou woord te breek; **roer as unhas** — om jou naels te byt/kou; **roer na consciência** — om die gewete te kwel; **um osso duro de roer** — 'n netelige saak
rogado, -da — aangevra; **fazer-se rogado** — om jou te laat soebat
rogar — om te smEEK
rogativa (*f.*) — smeking
rogatório, -ia — smekend; (*carta*) **rogatória** (*f.*) — versoekskrif
rogo (*m.*) — versoek; smeking; **a rogo de** — op versoek van
rojar — om te sleep, te swiep; **rojar-se** — om te kruip
rojo (*m.*) — geswiep, ritseling; **andar de rojo** — om te kruip; **estar de rojo** — om uitgestrek te lê; om terneergeslae te wees
rol (*m.*) — lys
rola (*f.*) — tortelduif
rola-bosta (*m.*) (*Bras.*) — miskruier
rolamento (*m.*) — gerol; (*mech.*) laer; **rolamento cilíndrico** — rollaer; **rolamento de esferas** — koeëllaer
rolante — rol-
rolão (*m.*) — (*mech.*) roller
rolar — om te rol
roldana (*f.*) — katrol
roldão, de . . . — heftig, gewelddadig
roleta (*f.*) — roulette, kansspel
rolha (*f.*) — prop; **em cascos de rolha** (*coll.*) — in die gramadoelas; in die niet

rolhadura (*f.*), **rolhagem** (*f.*) — toekurk
rolhar — om toe te kurk, prop op te sit
rolheiro (*m.*) — kurkpropvervaardiger
roliço, -ça — rond
rolo (*m.*) — rol; **rolo de gente** — menigte
romã (*f.*) — granaatappel
romagem (*f.*) — pelgrimstog
romança (*f.*), **romanza** (*f.*) — romanse (*mus.*)
romance (*m.*) — romanse; roman
romancear — om romanagtig te beskryf; om 'n roman te skryf
romanceiro (*m.*) — versameling van romanses
romancista (*m., f.*) — romanskrywer, romancier
romanesco, -ca — romanesk, romanagtig
românico, -ca — Romaans
romanista (*m., f.*) — beoefenaar van Romeinse filologie, Romanis; kenner van die Romeinse reg
romanizar — om te romaniseer
romano, -na — Romeins; (*subst.*) Romein;
balança (*f.*) **romana** — weeghaak
romântico, -ca — romanties
romantismo (*m.*) — romantiek, romantisme
romantizar — om te romantiseer
romaria (*f.*) — pelgrimstog
romãzeira (*f.*) — granaatappelboom
romãzeiral (*m.*) — granaatappelboord
rômbico, -ca — ruitvormig
rombo (*m.*) — rombus, ruit
rombo, -ba — stomp; (*subst.*) (*m.*) gat, lek
romeira (*f.*) — tjalie; pelgrim; granaatappelboom
romeiral (*m.*) — granaatappelboord
romeiro (*m.*) — pelgrim
romeno, -na — Roemeens; (*subst.*) Roemeen; (*m.*) Roemeens (taal)
rompante (*m.*) — woede, onstuimigheid, heftigheid
romper — om te breek; **romper o assalto** — om 'n aanval te begin; **romper as calças** — om jou broek te skeur; **romper hostilidades** — om vyandelikhede te begin; **romper as nuvens** — om die wolke te deurdring; **romper as ondas** — om deur die water te ploeg; **romper em riso** — om uit te bars van die lag; **romper a terra** — om die grond om te spit; **a fonte rompe da encosta** — die bron ontspring uit die helling; **romper-se** — om te breek, te bars
rompimento (*m.*) — afbreking
roncar — om te snork
roncear — om traag te wees, stadig te werk
ronceirice (*f.*), **ronceirismo** (*m.*) — luiheid, traagheid
ronceiro, -ra — lui, traag
ronco (*m.*) — gesnork
roncolho (*m.*) — sleg gekastreerde os
ronda (*f.*) — ronde; rondgang; wag, patrollie

rondar, rondear — om die ronde te doen; om te patroleer; om rond te sluip

rondó (*m.*) (*mus.*) — rondo

ronha (*f.*) — (*vet.*) skurfte, jeuksiekte; (*coll.*) sluheid

ronquaer — om (vis) skoon te maak

ronqueira (*f.*) — gehyg

ronquejar — om te snork

ronquenho, -nha — hygend, uit-aseem

ronrom (*m.*) — gespin

ronronar — om te spin (kat)

roque (*m.*) — kasteel; **fazer roque** — om te rokeer (skaak)

roqueiro, -ra — rotsagtig; op rotse gebou

roquete (*m.*) — ratelboor

roquete (*m.*) — koorhemp

ror (*m.*) — massa, menigte

rosa (*f.*) — roos; (*adj.*) pienk; **nadar em maré**

de rosas — om oor te loop van geluk

rosaçã (*f.*), **rosácea** (*f.*) — roosvenster

rosáceo, -ea — roosagtig

rosado, -da — rooskleurig

rosa-dos-ventos (*f.*) — kompas, windroos

rosal (*m.*) — roostuin, roosbedding

rosário (*m.*) — rosekrans

rosbife (*m.*) — biefstuk

rosca (*f.*) — skroefdraad; gevlegte brood; (*fig.*) (*coll.*) roes; prul

roseira (*f.*) — roosboom

roseiral (*m.*) — roostuin, roosbedding

róseo, -ea — rosig, blosend, rooskleurig

roseta (*f.*) — roosknop; roset, kokarde; medaljon (hekelwerk)

rosicler (*m.*), **rosicré** (*m.*) — rooskleurige glans; rooskleur

rosmaninhal (*m.*) — roosmarynbedding

rosmaninho (*m.*) — roosmaryn

rosnar — om te knor, te snou

rossio (*m.*) — plein

rosto (*m.*) — gesig; **fazer rosto a** — om die hoof te bied; **lançar em rosto** — om in die gesig te slinger

rota (*f.*) — roete; **de rota batida** — regstreeks

rotação (*f.*) — rotasie, omwenteling; **rotação das culturas** — wisselbou

rotar — om te roteer, te draai, af te wissel

rotativa (*f.*) — rotasiedrukmasjien

rotativo, -va — draai-, rotasie-, draaiend

rotear — om te stuur

roteiro (*m.*) — roetebeskrywing, roetekaart; rekwisitelys

rotina (*f.*) — roetine

rotineiro, -ra — roetine-, gewoon

roto, -ta — gebreek, geskeur, gebars

rotor (*m.*) — rotor

rótula (*f.*) — knieskyf

rotular — om te etiketteer

rótulo (*m.*) — etiket

rotunda (*f.*) — rotonde, ronde gebou

rotundidade (*f.*) — rondheid

rotundo, -da — rond; vet

rotura (*f.*) — breuk, bars

roubar — om te roof, te steel

roubo (*m.*) — roof

rouco, -ca — hees

roufenho, -nha — nasaal; wat deur die neus praat

roupa (*f.*) — klere; bekleding; **roupa branca** — onderklere; **roupa de cama** — bedlinne;

roupa de mesa — tafellinne; **chegar a roupa ao pêlo de alguém** — om iemand 'n drag slae te gee

roupagem (*f.*) — gewaad

roupão (*m.*) — kamerjas (vir mans)

rouparia (*f.*) — kleedkamer, bewaarkamer

roupeiro (*m.*) — opsigter (van bewaarkamer); laaikas

roupeta (*f.*) — priesterrok

rouquejar — om met 'n hees stem te praat

rouquenho, -nha — hees

rouquidão (*f.*) — heesheid

roussinol (*m.*), **rouxinol** (*m.*) — nagtegaal

roxear — om pers te word

roxo, -xa — pers

rua (*f.*) — straat; **pôr alguém na rua** — om iemand uit te sit/te skop; **mulher** (*f.*) **da rua** — straatvrou

rubi (*m.*) — robyn

rubicundo, -da — rooi

rublo (*m.*) — roebel, Russiese munt

rubor (*m.*) — rooiheid; rooi kleur; skaamte

ruborizar — om rooi te maak; (*fig.*) om te laat bloos; **ruborizar-se** — om te bloos

rubrica (*f.*) — toneelaanwysing; paraaf; rubriek

rubricar — om te parafeer

rubro, -ra — vuurrooi

ruçar — om te verbleik; om dof/vaal te maak

ruço, -ça — vaal; verbleik

rude — grof, ru

rudez (*f.*), **ruedza** (*f.*) — grofheid, ruheid

rudimentar — rudimentêr, onvolledig

rudimentos (*m.pl.*) — grondslae, eerste beginsels

ruela (*f.*) — steeg

rufar — om te trommel, te roffel

rufião (*m.*) — woestaard

rufiar — om 'n woeste lewe te lei

rufiar — om te wapper, te fladder

rufo (*m.*) — tromslag, roffel

ruga (*f.*) — plooi

rugbi (*m.*) — rugby

ruge-ruge (*m.*) (*coll.*) — ritseling, gesuis

rugido (*m.*) — gebrul

rugir — om te brul

rugoso, -sa — geplooi, oneffe

ruibarbo (*m.*) — rabarber

ruído (*m.*) — geluid, geraas, gedreun

ruidoso, -sa — lawaaierig; (*fig.*) opspraakwekkend
 ruim — sleg, gemeen, ellendig
 ruína (*f.*) — ruïne, puinhoop, murasie; ondergang
 ruindade (*f.*) — gemeenheid, slegtheid
 ruinoso, -sa — verderflik, ruïneus
 ruir — om neer/ineen te stort
 ruivo, -va — rooibruin; rooikop
 rum (*m.*) — rum
 ruma (*f.*) — hoop, stapel
 rumar — om te stuur; om af te stuur op
 ruminacão (*f.*) — herkouing
 ruminante (*m.*) — herkouer
 ruminar — om te herkou
 rumo (*m.*) — rigting, koers; (*fig.*) rigsgnoer;
 rumo de vida — leefwyse; ter um rumo na vida — om vir 'n doel te lewe
 rumor (*m.*) — geluid, rumoer; gerug

S. — afkorting van São (S. Nicolau); afkorting van Sua (S. Excelência)
 s, s/ — afkorting van sem — sonder
 sã — vide: sã, sã
 sábado (*m.*) — Saterdag
 sabão (*m.*) — seep (vir huishouding); (*fig.*) berisping
 sabat (*m.*) — Sabbat
 sabático, -ca — Sabbats-; licença (*f.*) sabática — langverlof
 sabatina (*f.*) — weeklikse toets; groepbespreking
 sabatineiro (*m.*) — deelnemer aan groepbespreking; (*adj.*) vakkundig
 sabedor, -ra — kundig, belese; (*subst.*) kenner
 sabedoria (*f.*) — wysheid, geleerdheid
 sabença (*f.*) (*coll.*) — geleerdheid
 sabendas, a... — wetende; terloops
 saber — om te weet; om te kan; saber de cor — om uit die kop te ken; fazer saber — om te laat weet; a saber — te wete
 saber — om te smaak, te proe; o casaco sabe-me bem — ek voel gemaklik in hierdie baadjie; a sopa sabe mal — die sop smaak sleg; o pão sabe a alho — die brood smaak na knoffel
 saber (*m.*) — kennis, wysheid
 sabiá (*m.*) — Brasiliaanse lyster (sangvoël)
 sabichão (*m.*) — slimjan, wysneus
 sabichona (*f.*) — betweter, wysneus
 sabidas, às... — in die openbaar
 sabido, -da — geweet; slim
 sábio (*m.*) — geleerde; wyse; (*adj.*) geleerd, wys
 saboaria (*f.*) — seepfabriek

rumorejar — om te murmel
 rumorejo (*m.*) — murmeling, suising
 rupestre — rots-
 rupia (*f.*) — roepee, Indiese munt
 ruptura (*f.*) — breuk, bars; onderbreking
 rural — landelik
 rusga (*f.*) — (*coll.*) klopjag; rusie
 Rússia (*f.*) — Rusland
 russo, -sa — Russies, van Rusland; (*subst.*) Rus; (*m.*) Russies (taal)
 rusticidade (*f.*) — landelikheid; (*fig.*) onverfyndheid, boersheid
 rústico, -ca — landelik; (*fig.*) onverfynd, boers; (*subst.*) (*m.*) boer
 rutilante — vlammend, glansend
 rutilar — om te vlam, te glans
 rútilo, -la (*poet.*) — vlammend, glansend
 ruvinhoso, -sa — wurmstekig; humeurig, moeilik

saboeira (*f.*) — seepbakkie
 saboeiro (*m.*) — seepfabrikant
 sabonete (*m.*) — toiletseep
 saboneteira (*f.*) — seepbakkie
 sabor (*m.*) — smaak, geur; (*fig.*) karakter; ao sabor de — op die genade van
 saborear — om te proe, te geniet
 saboroso, -sa — smaaklik, geurig
 sabotagem (*f.*) — sabotasie
 sabotar — om te saboteer; om in die war te stuur
 sabre (*m.*) — sabel, geboë swaard
 sabugal (*m.*) — vlierboombos
 sabugo (*m.*) — horingpit; naelwortel
 sabugueiro (*m.*) — vlierboom
 sabujar — om te vlei
 sabujice (*f.*) — vleiere, kruiperigheid
 sabujo (*m.*) — jaghond; (*fig.*) inkruiper
 sabuloso, -sa — sanderig
 saburra (*f.*) — tongaanpaksel
 saca (*f.*) — groot sak
 sacada (*f.*) — balkon; sakvol
 sacado, -da — getrek, uitgemaak; (*subst.*) betrokke (wissel)
 sacador (*m.*) — trekker (wissel/tjek)
 sacar — om (geld) te trek; om 'n tjek uit te maak; sacar a descoberto — om jou rekening te oortrek
 sacaria (*f.*) — groot aantal sakke
 sacarifero, -ra — suikerhoudend
 sacarificação (*f.*) — verandering in suiker
 sacarificar — om in suiker te verander
 sacarina (*f.*) — saggarine
 sacarino, -na — suikeragtig, suiker-
 saca-rolhas (*m.*) — kurktrekker
 sacarose (*f.*) — saggarse, rietsuiker

sacerdício (*m.*) — priesteramp, priesterstand

sacerdotal — priesterlik, priester-

sacerdote (*m.*) — priester

sacerdotisa (*f.*) — priesteres

sachar — om te skoffel

sacho (*m.*) — skoffelpik

sachola (*f.*) — skoffel

saci (*m.*) (*Bras.*), **saci-pererê** (*m.*) (*Bras.*) — afbeen-kobold

saciar — om te versadig

saciedade (*f.*) — satheid, versadigheid;
à saciedade — tot satwordens toe; tot die laaste druppel

saco (*m.*) — sak; **meter a viola no saco** — om jou mond te hou

sacola (*f.*) — sakkie, knapsak

sacolejar — om te skud

sacolejo (*m.*) — skudding; **dar um sacolejo** — om vinnig te skud

sacramentado, **-da** — met die sakramente bedien

sacramental — sakramenteel, sakraments-, gewyd

sacramentar — om die sakramente te bedien aan

sacramento (*m.*) — sakrament

sacrário (*m.*) — sakramentskryn; skryn

sacratissimo, **-ma** — baie heilig

sacrificante (*m.*) — selebrant, diensdoende priester

sacrificar — om te offer; om op te offer

sacrificio (*m.*) — offer; opoffering

sacrilégio (*m.*) — heiligskenis, ontheiliging

sacrilego, **-ga** — heiligskenend, ontheiligend

sacripanta (*m., f.*), **sacripante** (*m., f.*) — grootpraterige lafaard

sacrista (*m.*) — sakristein, koster

sacristão (*m.*) — koster, sakristein

sacristia (*f.*) — sakristie (*R.C.*); konsistorie; **rato** (*m.*) **de sacristia** — dominee-aanbidder

sacro, **-ra** — heilig, gewyd; (*subst.*) (*m.*) (*anat.*) heiligbeen, sakrum

sacrossanto, **-ta** — hoogheilig; onaantasbaar

sacudidela (*f.*) — skud; **dar uma sacudidela** — om vinnig te skud

sacudido, **-da** — geskud; (*fig.*) onbeskof, kortaf

sacudir — om te skud; **sacudir o jugo** — om die juk af te skud; **sacudir o pó** — om af te stof

sádico, **-ca** — sadisties; (*subst.*) **sadis**

sadio, **-ia** — gesond

sadismo (*m.*) — sadisme

saduceu, **-eia** — Saddusees; (*subst.*) **Sadduseër**

safa! — genugtig!

safado, **-da** — verslete; skelm; (*subst.*) skurk

safanão (*m.*) — stoot, stamp

safar — om uit te trek, te voorskyn te bring; om (weer) vlot te maak; **safar-se** — om te ontlug, te ontsnap

safardana (*m.*) — niksnuits

sáforo, **-ra** — woës, onbebou; wild, ongenaakbaar

sáfico, **-ca** — Sapphies

safio (*m.*) — seepaling

safio, **-ia** — wild, onbebou; onkundig

safira (*f.*) — saffier

safio, **-fa** — veilig; vlot gemaak (skip)

safra (*f.*) — oes, oestyd

saga (*f.*) — sage

sagacidade (*f.*) — skerpsinnigheid

sagaz — skerpsinnig

sagitado, **-da** (*bot.*) — pylpuntvormig

sagitário (*m.*) (*astron.*) — Boogskutter

sagração (*f.*) — wyding, inseëning

sagrado, **-da** — heilig, gewyd; **música** (*f.*) **sagrada** — geestelike musiek

sagrar — om in te seën, te wy

sagu (*m.*) — sago

saguão (*m.*) — binnehof

sagueiro (*m.*) — sagopalm

sagui (*m.*), **saguim** (*m.*) — saki (aap)

saia (*f.*) — romp; **saia rodada** — wye romp

saibrão (*m.*) — kleigrond

saibrar — om met klei/gruis te meng

saibreira (*f.*) — kleigroef

saibro (*m.*) — klei; (*Bras.*) gruis, riviersand

saibroso, **-sa** — kleierig, klei-

saida (*f.*) — uitgaan, uitgang; uitweg; **saida de emergência** — nooduitgang; **ter boas saídas** (*fig.*) — om slagvaardig/ge-wiks te wees; **ter saida** — om groot af-set te hê

saimento (*m.*) — begrafnis

sainete (*m.*) — iets wat plesier verskaf; mooi gebaar; kort klug

saio (*m.*) (*obs.*) — ridderkleed

saiote (*m.*) — halflyf onderrok

sair — om uit te gaan; om uit te kom, te verskyn; **sair a alguém** — om na iemand te aard/te lyk; **sair a barra** — om die hawe-uitgang te passeer; **sair caro** — om duur te staan te kom; **sair da casca** — om uit jou dop te kruip; **sair ao encontro de alguém** — om voor te keer, te stuit; **sair (fora) de si** — om te ontplof (*fig.*); **saiu-lhe a sorte grande**

— die groot geluk het hom te beurt geval; **sair-se com um bom dito/boa ideia** — om met 'n goeie opmerking/idee vorendag te kom

sal (*m.*) — sout; (*pl.*) viugsout, reuksout

sala (*f.*) — sitkamer, saal; **sala de aula** — klaskamer; **sala de banho** — badkamer; **sala de espera** — wagkamer; **sala de jantar** — eetkamer; **sala de jogos** — dobbelkamer; **sala de visitas** — voor-kamer; **fazer sala** — om te onthaal

salada (*f.*) — slaai

saladeira (*f.*) — slaai bak

salafatório (*m.*) — lieplapper

salamaleque (*m.*) — Mohammedaanse groet; oordrewe hoflikheidsvertoon

salamandra (*f.*) — salamander

salame (*m.*) — salami

salão (*m.*) — salon

salário (*m.*) — salaris; (*fig.*) loon

salazarismo (*m.*) — politieke stelsel onder Salazar

salazarista (*m., f.*) — aanhanger van Salazar

saldar — om te vereffen

saldo (*m.*) — saldo

saleiro (*m.*) — soutpotjie

salesiano, -na — Salesiaans, van die Orde van Sint Franciscus van Sales; (*subst.*) lid van bogenoemde orde, Salesiaan

saleta (*f.*) — sitkamer

salga (*f.*), **salgação** (*f.*) — inpekeling; pekelplek; (*fig.*) toorkuns

salgadeira (*f.*) — pekelbalie

salgado, -da — gesout, gepekkel; (*subst.*) (*m. pl.*) streek met soutpanne; (*coll.*) soutigheidjies; **água** (*f.*) **salgada** — soutwater

salgadura (*f.*) — inpekeling; pekelplek

salgalhada (*f.*) (*coll.*) — deurmekaarspul

salgar — om te sout

sal-gema (*m.*) — klipsout

salgueiral (*m.*) — wilgerboombos

salgueiro (*m.*) — wilg, wilge(r)boom

sállico, -ca — Salies (Frankies)

salência (*f.*) — opvallendheid; uitsteeksel

salientar — om te beklemtoon; om na die voorgrond te bring

saliente — uitspringend; opvallend, tref-fend

salifero, -ra — southoudend

salificação (*f.*) — soutvorming

salificar — om sout te vorm

salina (*f.*) — saline, soutpan

salinação (*f.*) — kristallisering van sout

salineiro (*m.*) — soutpanwerker

salino, -na — southoudend, soutagtig; salines

salitre (*m.*) — salpeter

saliva (*f.*) — speeksel

salivação (*f.*) — speekselvorming

salivar — om speeksel af te skei

salivar — speeksel-

salmão (*m.*) — salm

salmista (*m., f.*) — psalmdigter

salmo (*m.*) — psalm; **livro** (*m.*) **de salmos** — psalmboek

salmodia (*f.*) — psalmodie, psalmgesang; eentonige sang

salmodiar — om te psalmodieer; om eentonig te sing/voor te dra

salmoura (*f.*), **salmoura** (*f.*) — pekelwater

salmonete (*m.*) — harder

salobre, salobro, -ra — brak

salioio (*m.*) — plaasjapie

salpicado, -da — souterig; (*fig.*) bespat

salpicadura (*f.*) — bespatting, besprinkeling

salpicão (*m.*) — soort varkwors

salpicar — om te sout; om te bespat, te besprinkel

salpico (*m.*) — spatsel; spikkel

salsa (*f.*) — pietersielie

salsada (*f.*) — deurmekaarspul

salseiro (*m.*) — stortreën; stortvloed

salsicha (*f.*) — wors

salsicharia (*f.*) — worsfabriek; winkel vir worsware

salsicheiro (*m.*) — worsfabrikant

salsifré (*m.*) (*coll.*) — bokjöl

saltada (*f.*) — sprong; **dar uma saltada** — om 'n vlugtige besoek af te lê

saltão (*m.*) — sprinkaan

salta-pocinhas (*m.*) (*coll.*) — trippelaar

saltar — om te spring; om op/af te spring; **saltar a corda** — om tou te spring; **saltar de escriturário a chefe** — om vinnig opgang te maak; **saltar uma página** — om 'n bladsy oor te slaan; **saltar ao peçoço de alguém** — om vurig te omhels; **saltar à vista/aos olhos** — om in die oog lopend te wees; **fazer saltar** — om op te blaas, te laat ontplof; **fazer saltar os miolos** — om deur die kop te skiet

salta-valados (*m.*) (*coll.*) — loper met sewemylslaarse

salteado, -da — afwisselend; **saber de cor e salteado** — om deur en deur te ken

salteador (*m.*) — struikrower

saltear — om aan te val; om aan te rand

salter (*m.*), **saltério** (*m.*) — psalter, tokkel-instrument

saltimbanco (*m.*) — kwaksalwer, goëlaar

saltitante — huppelend

saltitar — om te huppel

salto (*m.*) — sprong; **salto mortal** — do-desprong, bolmakiesie; **salto ornamental** — duik (sport); **salto do sapato** — hak; **dar um salto a Joanesburgo** — om Johannesburg vlugtig te besoek
salubérrimo, -ma — baie gesond
salubre — gesond, heilsaam
salubridade (*f.*) — heilsaamheid, gesondheid
salutar — gesond, heilsaam
salva (*f.*) — skinkbord
salva (*f.*) — salie
salva (*f.*) — salvo, sarsie
salvação (*f.*) — redding, heil, verlossing; **barco** (*m.*) **de salvação** — reddingsboot
salvábego (*m.*) — bergloon; bergingskip
salvador (*m.*) — redder; (*adj.*) reddend; **Salvador** — Heiland
salvados (*m. pl.*) — wrakgoed, strandgoed
salvaguarda (*f.*) — beskerming; voorsorg; bewaring
salvaguardar — om te beskerm, te waarborg
salvamento (*m.*) — redding, veiligheid
salvar — om te red; om te bewaar, te beskut; **salvar as aparências** — om die skyn te bewaar; **a artilharia salva à chegada do Presidente** — die artillerie het saluutsalvos vir die President afgevuur
salva-vidas (*m.*) — lewensreddingstoerusting
salve! — wees gegroet!
salve-rainha (*f.*) — Mariagebed (*R.C.*)
salvo — behalwe
salvo, -va — gered; veilig; **pôr a salvo** — om te beveilig; om te bêre; **são e salvo** — fris en gesond
salvo-conduto (*m.*) — vrygeleide
samambaia (*f.*) (*Bras.*) — boomvaring
samango (*m.*) (*coll.*) (*Bras.*) — luiaard
samaritano, -na — Samaritaans; (*subst.*) Samaritaan
samarra (*f.*) — baadjie met skaapwolvoering
samba (*f.*) (*Bras.*) — samba (dans); **escola** (*f.*) **de samba** — samba-dansgroep
sambar — om die samba te dans
sambista (*m., f.*) — samba-komponis; sambadanser
samovar (*m.*) — samowar
sanar — om te heel, gesond te maak, te genees
sanatório (*m.*) — sanatorium
sanável — heelbaar, geneesbaar
sanca (*f.*) (*arch.*) — geëmbosseerde lys
sanção (*f.*) — sanksie
sancionar — om te sanksioneer, goed te keur, te bekragtig
sandália (*f.*) — sandaal

sândalo (*m.*) — sandelboom; sandelhout
sandeu, -dia — onnosel, dom; (*subst.*) domkop
sandice (*f.*) — stommiteit, dwaasheid
sanduiche (*f.*) — toebroodjie
saneamento (*m.*) — sanering; regstelling
sanear — om te saneer; om reg te stel; **sanear o terreno** — om grond droog te lê/te ontsmet
sanefa (*f.*) — gordynkap; gordynvalletjie
sanfona (*f.*) — trekklavier; draai-orrel
sangradura (*f.*) — bloedlating
sangrar — om te bloei; om te bloedlaat; om uit te suig (*fig.*); **sangrar uma lagoa** — om 'n lagune oop te breek; **sangrar-se em saúde** — om oorversigtig te wees
sangrento, -ta — bloedig
sangria (*f.*) — bloedlating, bloeding; uitbuiting; pons (mengeldrank); (*coll.*) afpersing; **sangria de dinheiro** — finansiële aderlating
sangue (*m.*) — bloed; bloed-verwantskap; **sangue azul** — adellike afkoms; **transfusão** (*f.*) **de sangue** — bloedoortapping; **chorar lágrimas de sangue** — om te ween; **suar sangue** — om bloed te sweet; **ter bom sangue** — om gesond te lyk; **ter o sangue quente** — om opvlieënd te wees, warmbloedig te wees; **o sangue ferve-lhe** — sy bloed kook; **a música está-lhe na massa do sangue** — hy het musiek in sy bloed
sangue-frio (*m.*) — koelbloedigheid
sangureira (*f.*) — bloedplas
sanguessuga (*f.*) — bloedsuier
sanguina (*f.*) — bloedsteen; tekening in rooi potlood
sanguinário, -ia — bloeddorstig, grusaam, moorddadig
sanguineo, -ea, sanguino, -na — bloedryk, bloedrooi; sanguinies; **vaso** (*m.*) **sanguineo** — bloedvat
sanguinolência (*f.*) — bloedigheid
sanguinolento, -ta — bebloed; bloedig
sanha (*f.*) — woede; toorn
sanhoso, -sa, sanhudo, -da — woedend
sanidade (*f.*) — gesondheid; higiëne; **visita** (*f.*) **de sanidade** — sanitêre ondersoek
saníssimo, -ma — baie gesond
sanitário, -ia — sanitêr, higiënies
sânscrito (*m.*) — Sanskrit; (*adj.*) Sanskrities
santão (*m.*), **santarrão** (*m.*) — huigelaar
santeiro (*m.*) — beeldhouer van heilige beelde
santelmo (*m.*) — Elmsvuur
santidade (*f.*) — heiligheid; **morrer em**

cheiro de santidade — om in die waas van heiligheid te sterf
santificação (f.) — heiliging, heiligmaking
santificante — heiligmakend
santificar — om te heilig, heilig te maak;
santificar o domingo — om die Sabbat te heilig; om die Sondagsrus te heilig
santissimo, -ma — baie heilig; (subst.) (m.) Allerheiligste, sakrament van die altaar
santo, -ta — heilig; (subst.) (m.) heilige;
campo (m.) **santo** — kerkhof; **remédio** (m.) **santo** — wondermiddel; **semana** (f.) **santa** — Paasweek; **sexta-feira santa** — Goeie Vrydag; **ser santo de pau** — om 'n huigelaar te wees; **ter paciência de santo** — om engeleduld te hê; **santos de casa não fazem milagres** — 'n profeet is nie geëerd in sy eie land nie
santo-e-senha (m.) — wagwoord
santola (f.) — kluisenaarskap
santoral (m.) — versameling van heiligelewens; gesangboek
santuário (m.) — heiligdom
são, sã — gesond; **são e salvo** — fris en gesond
são-bernardo (m.) — Sint Bernard(hond)
são-miguel (m.) (fig.) (coll.) — begin van oestyd
sapa (f.) — loopgraaf; **trabalho** (m.) **de sapa** — ondergraving
sapador (m.) — sappeur
sapal (m.) — moerassige grond
sapata (f.) — velskoen; draagbalk; **sapata do freio** — remskoen
sapatada (f.) — hou met 'n skoen/poot
sapataria (f.) — skoenwinkel
sapateado (m.) — klopdans
sapatear — om te klopdans
sapateiro (m.) — skoenmaker
sapatilha (f.) — balletskoën, gimnastiek-skoën
sapato (m.) — skoen; **andar com a pedra no sapato** — om agterdog te koester; **esperar por sapatos de defunto** — om te vergeefs op iets te wag
sape! — weg is jy!
sapé (m.) (Bras.) — rietgras
sapeca (f.) — rooster, braai; skroeiing
sapecar (Bras.) — om te rooster, te braai; om te skroei
sapezal (f.) (Bras.) — rietgrasland
sapiência (m.) — wysheid; **oração** (f.) **de sapiência** — plegtige toespraak by opening van akademiese jaar
sapiente — wys
sapinhos (m. pl.) — sproeie
sapo (m.) — brulpadda

saponificação (f.) — verseping
saponificar — om te verseep
saprófita (m.) — saprofiet; (adj.) saprofities
saque (m.) — wissel (vir bankwaarborg)
saque (m.) — plundering; **pôr a saque** — om te verwoes, te plunder
saqueador (m.) — p'underaar
saquear — om te plunder
Sara (m.) — Sahara
sarabanda (f.) — sarabande, outydse stadië dans; (fig.) (coll.) berisping
saracotear — om die heupe te swaai
saracoteio (m.) — heupgeswaai
saraiva (f.) — hael
saraivada (f.) — haelstorm; **saraivada de balas** — koeëltreën; **saraivada de perguntas** — haelreën van vrae
saraivar — om te hael
sarampo (m.) — masels
sarapantão (m.) (coll.) — boerse vent
sarapatel (m.) — bloedwors
sarapintado, -da — bont; besmeer
sarapintar — om te krabbel/te smeer
sarar — om te genees
sarau (m.) — huiskonsert; aandparty
sarça (f.) — braambos
sarcasmo (m.) — sarkasme
sarcástico, -ca — sarkasties
sarcófago (m.) — sarkofaag, outydse doodkis
sarda (f.) — Spaanse makriel
sarda (f.) — sproet
Sardenha (f.) — Sardinie
sardento, -ta — vol sproete, sproet-
sardinha (f.) — sardien; **chegar a brasa à sua sardinha** — om water op jou meul te kry; **estar como sardinha em canastra/lata** (fig.) — om soos sardiens ingepak te wees
sardinheira (f.) — pelargonium
sardinheiro, -ra — sardiens; (subst.) sardiensverkoper, sardiensverkoopster
sardo, -da — Sardies, van Sardinië; (subst.) Sardiniër; (m.) Sardies (taal)
sardónico, -ca — sardonies, spottend, sinies; **riso** (m.) **sardónico** — grynslag
sargaceiro (m.) — seegrasmaaiër
sargaço (m.) — drywende seegras
sargento (m.) — sersant
sargo (m.) — seebrasem
sarilho (m.) — katrol, haspel; (mil.) geweerpiramide; (coll.) pekel (fig.)
sarja (f.) — serge, gekeperde wolstof
sarjeta (f.) — leivoor; straatvoor
S.A.R.L. — afkorting vir **Sociedade Anónima de Responsabilidade Limitada** (= Edms. Bpk.)

sarmento (*m.*) — wingerdloot; rank
 sarmentoso, -sa — rankerig, rank-
 sarna (*f.*) — skurfsiekte
 sarnento, -ta — skurf, wat aan skurfsiekte
 ly

sarpar — om die anker te lig, uit te vaar
 sarrabulho (*m.*) — bloedwors; (*fig.*) deur-
 mekaarspul

sarraceno (*m.*) — Saraseen, Moor; (*adj.*)
 Saraseens, Moors

sarrafaça (*m.*) (*coll.*) — knoeier

sarrafo (*m.*) — lat, plank

sarrafusca (*f.*) (*coll.*) — lawaai; oproer

sarro (*m.*) — afsaksel, moer

satânico, -ca — satanies, duiwels

satélite (*m.*) — satelliet

sátira (*f.*) — satire

satírico, -ca — satiriek, satiries

satirizar — om te hekel, te spot met

sátiro (*m.*) — sater, bosgod; wellusteling

satisfação (*f.*) — bevrediging, satisfaksie

satisfatório, -ia — bevredigend

satisfazer — om te bevredig; satisfazer as
 dívidas — om skuld te vereffen; satisfazer
 as exigências — om aan die vereistes
 te voldoen

satisfeito, -ta — tevrede

sátrapa (*m.*) — satraap, Persiese landvoog;
 (*fig.*) rykaard

saturação (*f.*) — saturasie, versadiging

saturado, -da — versadig(d); (*fig.*) sat

saturante (*fig.*) — vervelig

saturar — om te deurdrenk; om te ver-
 sadig; (*fig.*) om te verveel

saturnais (*f. pl.*) — Saturnusfees; wilde
 feesviering

Saturno (*m.*) — Saturnus

saudação (*f.*) — groot, begroeting

saudade (*f.*) — verlange, heimwee; *estar*
 com saudades/ter saudades (de) — om
 te verlang (na)

saudar — om te groet; om te begroet

saudável — gesond, heilsaam

saúde (*f.*) — gesondheid; casa (*f.*) de saú-
 de — kliniek; fazer uma saúde — om 'n
 heildronk in te stel; sangrar-se em saú-
 de — om oorversigtig te wees; vender
 saúde — om blakend gesond te wees

saudoso, -sa — verlangend

saúva (*f.*) (*Bras.*) — bladsnyermier

savana (*f.*) — savanne, grasvlakte, veld

saveiro (*m.*) — smal vissersboot

saxão, -xona — Saksies; (*subst.*) Sakser

saxe (*m.*) — Saksiese porscelein

saxofone (*m.*) — saksofoon

saxônio, -ia — Saksies; (*subst.*) Sakser

sazonado, -da — ryp; (*fig.*) ervaar

sazonar — om ryp te word

se — homself/haarself/hulleself/aan mekaar
 se — as, indien; of

sé (*f.*) — katedraal

seara (*f.*) — gesaaide; meter a foice em
 seara alheia — om jou neus in 'n ander
 se sake te steek

seba (*f.*) — mis uit seegras

sebáceo, -ea — vetterig; glândula (*f.*) se-
 bácea — talgklier

sebe (*f.*) — heining

sebenta (*f.*) — studiegids

sebentão (*m.*) — smeerlap

sebento, -ta — smerig; (*subst.*) smeerlap

sebo (*m.*) — talg; (*Bras.*) (*coll.*) tweede-
 handse boekwinkel

seborreia (*f.*) — ooraktiewe afskeiding van
 talg

sebososo, -sa — vetterig; smerig

seca (*f.*) — droogte; droging; drooglegging

seca (*m., f.*) (*fig.*) (*coll.*) — vervelike ding/
 persoon

secadoiro (*m.*), secadouro (*m.*) — droog-
 oond, droograam; droogkamer, droog-
 skuur

secador (*m.*) — droër; (*Bras.*) droogoond

secagem (*f.*) — droogmaking, droging

secante — uitdrogend; (*fig.*) vervelig; óleo
 (*m.*) secante — droogmiddel

secante (*f.*) (*geom.*) — sekans, snylyn

seção (*f.*) (*Bras.*) — vide: secção

secar — om te droog; om uit te droog;
 (*fig.*) om te verveel; om te pla

secção (*f.*) — seksie, afdeling; (*geom.*)
 snee, snyvlak

seccionar — om in seksies te verdeel; om
 te sny

secessão (*f.*) — sesessie, afskeiding

sécia (*f.*) — opgetooide vrou

seco, -ca — droog; ama (*f.*) seca — kindop-
 paster; resposta (*f.*) seca — kortaf ant-
 woord; trabalhar a seco — om vir 'n
 loon (sonder kos) te werk; o navio ficou
 em seco — die skip het gestrand

secreção (*f.*) — afskeiding, sekresie

secretária (*f.*) — lessenaar; sekretaresse

secretaria (*f.*) — administrasie (van uni-
 versiteit, ens.)

secretariado (*m.*) — sekretariaat

secretariar — om as sekretaris op te tree

secretário (*m.*) — sekretaris

secreto, -ta — geheim, heimlik

sectário, -ia — sektaries; (*subst.*) sektariër

sectarismo (*m.*) — sektarisme; sektegees

sector (*m.*) — sektor

secular — sekulêr, wêreldlik; eeue-oud

secularidade (*f.*) — wêreldlike priesterdom

secularização (*f.*) — sekularisering

secularizar — om te sekulariseer, te verwêreldlik

século (*m.*) — eeu; (*fig.*) wêreld, wêreldlikheid

secundanista (*m., f.*) — tweedejaarstudent
secundar — om by te staan

secundário, -ia — sekondêr

secura (*f.*) — droogte; dorsland

seda (*f.*) — sy; (*pl.*) steekhare, borselhare;
bicho (*m.*) **de seda** — sywurm

sedativo, -va — stillend, kalmerend; (*subst.*) (*m.*) — kalmeermiddel

sede (*f.*) — dors; **estar com sede/ter sede** — om dors te wees; **matar a sede** — om die dors te les; **ele não dá uma sede de água a ninguém** — hy is vrekseinig

sede (*f.*) — setel

sedentário, -ia — sedentêr, sittend

sedento, -ta — dorstig

sedição (*f.*) — sedisie, oproer

sedicioso, -sa — sedisieus, oproerig; (*subst.*) opruier, oproerling

sedimentação (*f.*) — sedimentasie, besinking, afsakking

sedimentar — sedimentêr, afsettings-

sedimento (*m.*) — sediment, afsaksel, afsetting

sedoso, -sa — syagtig, syerig

sedução (*f.*) — verleiding; verleidelikheid

sedutor (*m.*) — verleier; (*adj.*) verleidelik, aanloklik; **o espirito sedutor** — die Ver-soeker

seduzir — om te verlei; om te verlok

sega (*f.*) — oes; oestyd

segador (*m.*) — oester, oeswerker

segar — om te oes

sege (*f.*) — sjees, koets

segmentação (*f.*) — segmentering

segmentar — om te segmenteer

segmentário, -ia — segmentaal

segmento (*m.*) — segment

segredar — om te fluister

segredo (*m.*) — geheim; **segredo de polichinelo** — openbare geheim; **segredo profissional** — beroepsgeheim; **estar no segredo** — om in die geheim te deel; om censaam opgesluit te wees

segregação (*f.*) — skeiding, segregasie

segregar — om te skei, te segregeer

seguido, -da — opeenvolgend, kontinu; **de/em seguida** — aanhoudend; onmiddellik daarna

seguidor (*m.*) — volgeling

seguimento (*m.*) — opvolging, voortsetting

seguinte — volgende

seguir — om te volg; **seguir alguém** — om iemand te agtervolg; **seguir as suas paixões** — om jou oor te gee aan jou

hartstogte; seguir os usos do país — om die landsgebruike te eerbiedig; **seguir viagem** — om jou reis te vervolg; **a seguir** — daarna; **segue-se que** — as gevolg daarvan

segunda (*f.*) — (*mus.*) sekonde; (*tech.*) tweede rat

segunda-feira (*f.*) — Maandag

segundo (*m.*) — sekonde

segundo — volgens

segundo, -da — tweede; **sem segundo** — weergaloos

segurado (*m.*) — versekerde

segurador (*m.*) — versekeraar

segurança (*f.*) — veiligheid, sekuriteit

segurar — om te verseker, te verassureer; om te hou; **segura o meu chapéu, por favor** — hou my hoed vas, asseblief;

ele segurou-se só com uma mão — hy kon hom(self) net met een hand vashou

segurelha (*f.*) — soetbalsemkruid

seguro (*m.*) — versekering, assuransie; **seguro contra terceiros** — derdepartyversekering

seguro, -ra — veilig; seker, oortuig; **remédio** (*m.*) **seguro** — doeltreffende middel; **pôr a seguro** — om veilig te bewaar; **ter por seguro** — om oortuig te wees van; **o seguro morreu de velho** — liewer bang Jan as dooi Jan

seio (*m.*) — bors; skoot; draai

seira (*f.*) — rietmandjie

seis — ses

seiscentismo (*m.*) — Barok, Barokstyl, Barokstylfiguur

seiscentista — sewentiende-eeus; (*subst.*) sewentiende-eeuse kunstenaar/skrywer

seiscientos — seshonderd

seita (*f.*) — sekte; faksie

seiva (*f.*) — sap; (*fig.*) lewenskrag; murg

seixal (*m.*) — kieselgrond

seixo (*m.*) — spoelklippie, kiesel

seixoso, -sa — kieselagtig

seja — mag dit so wees; **seja pela dor, seja pelo desespero** — sy dit uit smart, sy dit uit vertwyfeling

sela (*f.*) — saal (fiets, perd)

selado, -da — verseël, gefrankeer; opgesaal

selagem (*f.*) — frankering

selar — om op te saal

selar — om te seël, te frankeer; om te verseël

selaria (*f.*) — saalmakery

selecção (*f.*) (*Bras.*), **selecção** (*f.*) — seleksie, keuse; keuring; **a selecção brasileira** — die Brasiliaanse nasionale sokkerspan
seleccionar, seleccionar (*Bras.*) — om uit te kies, uit te soek, te selekteer

selecta (*f.*), **seleta** (*f.*) (*Bras.*) — bloemlesing
selectivo, -*va*, **seletivo**, -*va* (*Bras.*) — selektief

selecto, -*ta*, **seleto**, -*ta* (*Bras.*) — uitgekose, uitgelese; vernaam

seleiro (*m.*) — saalmaker

selha (*f.*) — kuip

selim (*m.*) — saal, fietssaal

selo (*m.*) — seël; posseël; **selo fiscal** — inkomsteseël

selva (*f.*) — oerwoud

selvagem — wild, woës, onbeskaaf

selvagismo (*m.*), **selvarlarla** (*f.*), **selvajerla** (*f.*) (*Bras.*) — wildheid; wreedheid, gruweldaad

selvático, -*ca* — wild, woës; onbeskaaf

sem — sonder; **sem cerimónia** — op jou gemak; **sem conto/número** — talloos; **sem fim** — eindeloos; **sem medida** — maatloos; **sem querer** — onopsetlik, per ongeluk; **sem tir-te nem guar-te** — sonder waarskuwing, onverwags

semáforo (*m.*) — verkeerslig; semafoor, seinpaal

semana (*f.*) — week; **Semana Santa** — Paasweek; **fim** (*m.*) **de semana** — na-week; **para a semana dos nove dias** — as die perde horings kry

semanal — weekliks

semanário, -*ia* — weekliks; (*subst.*) (*m.*) weekblad

semântica (*f.*) — semantiek, betekenisleer

semântico, -*ca* — semanties

sematologia (*f.*) — semasiologie, semantiek

semblante (*f.*) — gelaat; (*obs.*) voorkoms

sem-cerimónia (*f.*) — ongeërgdheid

sêmea (*f.*) — semels

semeação (*f.*) — saai, saaiery

semeadeira (*f.*) (*Bras.*) — saaimasjien

semeadoiro (*m.*), **semeadouro** (*m.*) — saailand

semeador (*m.*) — saaiery; (*tech.*) saaimasjien

semeadura (*f.*) — saad; gesaaide

semea — om te saai; **semea discórdias** — om twis te saai; **à mão de semea** — byderhand; **quem semea ventos, colhe tempestades** — wie wind saai, sal storm maai

semelhança (*f.*) — ooreenkoms, eendersheid

semelhante — soortgelyk

semelhar — om te lyk na, te trek na

semelhável — soortgelyk

sémen (*m.*) — saad, sperma

semente (*f.*) — saad

sementeira (*f.*) — saad; gesaaide

semestral — halfjaarliks

semestre (*m.*) — semester

sem-fim (*m.*) — eindeloosheid, onbeperkte hoeveelheid

semi... — voorvoegsel met die betekenis "half" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorvoegsel)

semibreve (*f.*) (*mus.*) — hele noot

semicírculo (*m.*) — halfsirkel

semicolcheia (*f.*) (*mus.*) — sestiende noot

semifusa (*f.*) — vier-en-sestigste noot

semi-internato (*m.*) — dagkosskool

semi-interno (*m.*) — dagkosleerling

semimorto, -*ta* — halfdood

seminação (*f.*) — saadskiet

seminar — saad-

seminário (*m.*) — seminarie, kweekskool vir priesters

seminarista (*m.*) — seminaris

seminima (*f.*) (*mus.*) — kwartnoot

seminu, -*nua* — halfnaak

semitico, -*ca* — Semities

semitismo (*m.*) — semitisme

semivivo, -*va* — halflewendig

sem-nome — naamloos

sem-número (*m.*) — onbeperkte getal

sêmola (*f.*) — semolina, griesmeel

sem-par — weergaloos

sempiterno, -*na* — ewigdurend

sempre — altyd; **sempre que** — wanneer ook (al); **até sempre!** — totsiens!

sempre-viva (*f.*) — strooibloem, sewejaartjie

sem-razão (*f.*) — sinneloosheid

sem-sal — flou, laf

senado (*m.*) — senaat

senador (*m.*) — senator

senão — behalwe, so nie; (*subst.*) (*m.*) tekortkoming, fout; **não há bela sem senão** — êrens is daar altyd 'n fout

senatorial — senaats-, van die senaat

senda (*f.*) — paadjie

sendeiro (*m.*) — ou donkie; **entradas de leão, saidas de sendeiro** — grootbek in en druiptert uit

senectude (*f.*) — seniliteit; oudag

senha (*f.*) — uitgangskaartjie, kontramerk

senhor (*m.*) — heer; meneer; **Senhor** — Here; **estar senhor de si** — om seker te wees van jou saak; **ser senhor de** — om te beheers; **ser senhor de si** — om selfbeheersd te wees; om jou eie baas te wees

senhora (*f.*) — dame; mevrou; **a minha senhora** — my vrou; **Nossa Senhora** — Ons Liewe Vrou; **ser senhora de** — om te beheers; om te besit

senhoraça (*f.*) (*coll.*) — kastige dame

senhoraço (*m.*) (*coll.*) — kamma-heer

senhorear — om te verower; om te besit;

senhorear-se de — om in besit te neem

senhoria (f.) — grondeienares, huiseienares; **Vossa Senhoria** — U Hoogheid; u
senhorial — aristokraties; **casa** (f.) **senhorial** — herehuis

senhoril — aristokraties, deftig
senhorinha (f.), **senhorita** (f.) (Bras.) — juffrou

senhorio (m.) — heerskappy, eienaarskap; grondeenaar, huiseenaar

senil — seniel
senilidade (f.) — seniliteit

sénior — senior
seno (m.) (geom.) — sinus

sensabor — flou, laf

sensaborão (m.) — kleurlose persoon

sensaboria (f.) — flouheid, verveligheid

sensação (f.) — gewaarwording, gevoel; sensasie

sensacional — sensasioneel, opsienbarend

sensatez (f.) — gesonde verstand

sensato, -ta — verstandig

sensibilidade (f.) — fyngevoeligheid, sensitiwiteit

sensibilizador, -ra, **sensibilizante** — roerend; sensitiserend; (subst.) (m.) sensitiseerder
sensibilizar — om te roer, te tref; om te sensitiseer

sensitiva (f.) — kruidjie-roer-my-nie

sensitivo, -va — voelbaar; **órgão** (m.) **sensitivo** — sintuig

sensível — fyngevoelig, sensitief, vatbaar;
diferença (f.) **sensível** — merkbare verskil; a sua corda **sensível** (fig.) — sy gevoelige snaar (fig.)

senso (m.) — verstand; sin; **senso estético** — skoonheidsgevoel; **senso íntimo** — gewete

sensorial — sensories, sintuiglik

sensual — sinlik, sensueel

sensualidade (f.) — sinlikheid, sensualiteit

sensualismo (m.) — sensualisme

sensualista (m., f.) — sensualis

sensualizar — om die sinlikheid te prikkel
sentado, -da — sittend; **estar sentado** — om te sit

sentar — om te laat sit, sitplek te bied;
sentar-se — om te gaan sit

sentença (f.) — sentensie, kernspreuk; (jur.) vonnis

sentenciar — om kernspreuke te maak/te gebruik; (jur.) om te vonnis

sentencioso, -sa — sentensieus; pseudo-diepsinnig

sentido, -da — bedroef, geraak; (subst.) (m.) sin, sintuig; sin, betekenis; rigting;
sentidos pêsames — innige simpatie/meegevoel; **sentido!** — aandag!

sentimental — sentimenteel

sentimentalidade (f.), **sentimentalismo** (m.) — sentimentaliteit

sentimentalista (m., f.) — sentimentalis

sentimento (m.) — gevoel, sentiment; smart; teerheid

sentina (f.) — latrine

sentinela (f.) — wag, brandwag; **fazer sentinela** — om brandwag te staan

sentir — om te voel, waar te neem; **sentir um amigo no pai** — om jou vader as vriend aan te voel; **sentir o cheiro** — om te ruik; **sentir a dor alheia** — om mee te voel met iemand; **sentir a perda de um amigo** — om die verlies van 'n vriend te voel, **no meu sentir** — myns insiens; **sinto muito** — dit spyt my regtig; **sentir-se** (fig.) — om eksepsie te neem

senzala (f.) — stat; slawekamp

sépala (f.) — kelkblaar

separação (f.) — skeiding, afskeid; (jur.) skeiding van tafel en bed; **com separação de bens** — buite gemeenskap van goedere

separador (m.) — roomafskeier; tussenspel

separar — om te skei; om af te sonder

separata (f.) — oordruk, separaat

separatismo (m.) — separatisme

separatista (m., f.) — separatist; (adj.) separatisties

sépia (f.) — sepia, bruin waterverf; sepia-tekening

septenário, -ia — van sewe dae/jare

septenial — van sewe jare

septénio (m.) — septenaar, sewejarige ampsduur

septicemia (f.) — septicemie, bloedvergiftiging

séptico, -ca — septies

septissilabo (m.) — versreël van sewe lettergrepe

septuagenário, -ia — sewentigjarig; (subst.) sewentigjarige

septuagésimo, -ma — sewentigste

séptuor (m.) (mus.) — septet

septuplicar — om te versewewoudig

séptuplo (m.) — sewevoud

sepulcral — graf-; doods

sepulcro (m.) — tombe

sepultar — om te begrawe

sepulto, -ta — begrawe

sepultura (f.) — begrafnis; graf

sequaz (m.) — volgeling

sequero (m.) — droëland

sequela (f.) — (coll.) volg; bende; (med.) nasleep; **fazer uma sequela** — om te agtervolg

sequência (*f.*) — reeks, opeenvolging, volgorde

sequer — nie eers

sequestração (*f.*) — vryheidsontneming; sekwestrasie, beslaglegging

sequestrar — om die vryheid te ontnem; om te sekwestreer, in beslag te neem

sequestro (*m.*) — vryheidsontneming; **levantar o sequestro** — om die beslaglegging op te hef; **pôr em sequestro** — om die vryheid te beneem; om te sekwestreer

sequidão (*f.*) — droogte; dors

sequioso, -sa — dors, dorstig; (*fig.*) gretig

sequito (*m.*) — gevolg

ser — om te wees; (*subst.*) (*m.*) wese; **Ser Supremo** — Opperwese; **ser de** — om te behoort; om te betaam; om te bestaan uit; om afkomstig te wees van; **a não ser que** — tensy; **este filme é de ver** — hierdie rolprent behoort gesien te word; **este livro é de Antônio** — hierdie boek is Antonio s'n; **os maus serão punidos** — die kwaaddoeners sal gestraf word; **aquele negócio não é comigo** — daardie saak gaan my nie aan nie; **Pedro é de Lisboa** — Pedro is van Lissabon afkomstig

seráfico, -ca — serafyns, engelagtig

serafim (*m.*) — seraf

serão (*m.*) — aand; aandjie, aandpartytjie

serapilheira (*f.*) — goiing

sereia (*f.*) — sirene, meermin; (*fig.*) strandskoonheid, verleidster; (*zool.*) salamanderagtige reptiel

serelepe (*Bras.*) — lewendig, opgewek

serenar — om te kalmteer; om te bedaar

serenata (*f.*) — serenade, aandlied

serenidade (*f.*) — sereniteit, kalmte, ongestoordheid

sereno, -na — helder, onbewolk; (*fig.*) sereen, kalm; (*subst.*) (*m.*) klam aandlug; (*Bras.*) motreën

seresma (*m., f.*) — lamsak

seriação (*f.*) — reeks opeenvolging, volgorde

seriar — om in reekse te rangskik

sericícola — syproduksie-

sericultor (*m.*), **sericultor** (*m.*) — syboer, sywurmteler

sericultura (*f.*), **sericultura** (*f.*) — syboerdery, sywurmtelt

série (*f.*) — reeks; serie; (*Bras.*) standerd (in hoërskool)

seriedade (*f.*) — erns; opregtheid

seringa (*f.*) — spuit

seringal (*m.*) — rubberplantasie

seringar — om in te spuit; (*fig.*) (*coll.*) om te pla, te verveel

seringueira (*f.*) — Brasiliaanse rubberboom
seringueiro (*m.*) — werker in rubberplantasie

sério, -ia — ernstig, serieus; opreg; **tomar a sério** — om ernstig op te vat; **sério?! — werklik?!**

sermão (*m.*) — preek, sermoen

sermonário (*m.*) — preekbundel

seroadá (*f.*) — aand, laat aand

seroar — om nagwerk te doen

seródio, -ia — laat

serosidade (*f.*) — bloedwei

seroso, -sa — sereus, weiagtig

serpentário (*m.*) — slangpark; sekretarisvoël

serpente (*f.*) — slang

serpenteante — kronkelend

serpentear — om te kronkel

serpentiforme — slangvormig

serpentina (*f.*) — serpentine; verwarmer-element, koelslang

serpentino, -na — slang-; **pedra** (*f.*) **serpentina** — serpentyn

serra (*f.*) — bergreeks; saag; **serra braçal** — treksaag; **serra circular** — rolsaag;

serra de fita — bandsaag; **ir à serra** — om kwaard te word

serração (*f.*) — saag(proses)

serrador (*m.*) — saer

serradura (*f.*) — saagsel

serragem (*f.*) — saagwerk; (*Bras.*) saagsel

serralharia (*f.*) — slotmakery

serralheiro (*m.*) — slotmaker, smid

serralho (*m.*) — serail, harem

serrania (*f.*) — bergketting

serrano, -na — berg-; (*subst.*) bergbewoner

serrar — om te saag

serraria (*f.*) — saagmeul

serrazina (*f.*) — neulkous; geneul

serrazinar — om te neul, te pla, te pes

serrilha (*f.*) — getande rand

serrilhar — om te vertand, te riffel

serrrote (*m.*) — handsaag

sertã (*f.*) — braaipan

sertanejo, -ja — veld-; (*subst.*) veldbewoner

sertão (*m.*) — veld, bosveld

serva (*f.*) — diensmeisie

servente (*m., f.*) — bediende; bediener; **servente de pedreiro** — bouhandlanger

serventia (*f.*) — nut, gebruik; uitgang; **dar serventia** — om uit te lei op; om handlanger te wees

serventário (*m.*) — amptenaar

serviçal (*m., f.*) — bediende; (*adj.*) diensvaardig

serviço (*m.*) — diens; **serviço fúnebre** — roudiens; **serviço de jantar/café** — eet-

servies/koffieservies; **entrada de serviço** — bediende-ingang; **estar de serviço** — om op diens te wees; **fazer o serviço** — om die werk te doen; (*coll.*) om latrine toe te gaan; **ter muito serviço para fazer** — om baie te doen te hê
servidão (*f.*) — knegskap; (*obs.*) lyfeienskap; (*jur.*) serwituut
servidor (*m.*) — dienaar; **Caixa** (*f.*) **de Aposentação dos Servidores do Estado** — pensioenskema vir staatsamptenare; **seu criado atento, servidor e obrigado** — u dienswillige dienaar
servil — serviel, slaafs, kruiperig
servilismo (*m.*) — serviliteit, kruiperigheid
sêrvio -ia — Serwies; (*subst.*) Serwiër; (*m.*) Serwies (taal)
servir — om te dien; om te bedien; **servir os amigos** — om jou vriende by te staan; **servir o assado/o peixe/a sopa** — om vleis/vis/sop te bedien; **servir de** — om te dien as; **servir a Deus** — om God te dien; **servir o Estado** — om in die staatsdiens te wees; **servir bons patrões** — om in diens van goeie base te wees; **servir no Ultramar** — om (militêre) diens oorsee te doen; **não servir para nada** — om nuttelos te wees; **as calças não me servem** — die broek is te klein vir my; **esta máquina serve para ceifar o trigo** — hierdie masjien word gebruik om koring te maai; **servir-se de** — om te benut, te gebruik; **servir-se de peixe/carne/sopa** — om jou te help aan vis/vleis/sop; **sirva-se V. Exa. de responder a este questionário** — Sal u asseblief invul hierdie vraelys
servo (*m.*) — kneg; bediende; (*obs.*) lyfeiene
sesmaria (*f.*) — braak, braakland
sessão (*f.*) — sessie, sitting; vergadering; **sessão cinematográfica/teatral** — bioskoopvertoning/toneelopvoering; **sessão de espiritismo** — séance
sessenta — sestig
sesta (*f.*) — middagslapie; **dormir a sesta** — om 'n middagslapie te neem
sestro, -ra — links; (*fig.*) onheilspellend
seta (*f.*) — pyl
sete — sewe
setecentista — agtiende-eeus; (*subst.*) agtiende-eeuse skrywer/kunstenaar
setecentos — sewehonderd
sete-estrela (*m.*) (*coll.*) — Sewester
seteira (*f.*) — skietgat; nou venster
seteiro (*m.*) — boogskutter
Setembrismo (*m.*) — politieke beweging

wat gelei het tot die Septemberrewolusie in Portugal (19de eeu)
setembrista (*m., f.*) — aanhanger van die Septemberrewolusie (1836)
Setembro (*m.*) — September
setenário, -ia, setenial, seténio (*Bras.*) — vide: **septenário, septenial, septénio**
setenta — sewentig
setentrão (*f.*) — noorde; noordewind
setentrional — noordelik, noord-
sétima (*f.*) (*mus.*) — septiem
sétimo, -ma — sewende
setor (*m.*) (*Bras.*) — vide: **sector**
setuagésimo, -ma (*Bras.*) — vide: **septuagésimo, -ma**
setuplicar, sétuplo, -la (*Bras.*) — vide: **septuplicar, séptuplo, -la**
seu, sua — sy/haar/u; syne/hare/u s'n; (*subst.*) (*m. pl.*) familie; aanhangers; **fazer das suas** — om stout te wees; **ter de seu** — om welgesteld te wees
sevandija (*m., f.*) — parasiet (*fig.*); lamsak, papbroek
sevar — om te maal, fyn te stamp
severidade (*f.*) — strengheid, strafheid
severo, -ra — streng, straf
seviar (*obs.*) — om te mishandel
sevicias (*f. pl.*) — mishandeling
sevo, -va (*poet.*) — grusaam, onmenslik
sexagenário, -ia — sestigjarig; (*subst.*) sestigjarige
sexagésimo, -ma — sestigste
sexcentésimo, -ma — seshonderste
sexo (*m.*) — geslag; geslagsorgaan
sexta (*f.*) (*mus.*) — sesde
sexta-feira (*f.*) — Vrydag; **sexta-feira santa/da Paixão** — Goeie Vrydag
sextante (*m.*) — sekstant, hoekmeetinstrument
sexteto (*m.*) — sekstet
sextilha (*f.*) — strofe van ses reëls
sexto, -ta — sesde
sêxtuplo (*m.*) — sesvoud; (*pl.*) sesling
sexual — geslags-, seksueel
sexualidade (*f.*) — seksualiteit, geslagtelikheid, geslagslewe
seção (*f.*) — periodieke koors
si — sig/sigself; **para/de si** — vir/van homself/haarself/u
si (*m.*) (*mus.*) — b
siá (*f.*) (*Bras.*) — mevrou/mejuffrou
siamês, -mesa — Siamees; (*subst.*) Siamees; (*m.*) Siamees (taal)
Sibarita — Sibarieties; (*fig.*) sibiraties, wel-lustig, verwyf; (*subst.*) Sibariet, inwoner van Sybaris; (*fig.*) sibariet, wellusteling, verwyfde man
siberiano, -na — Siberies; (*subst.*) Siberiër

sibila (f.) — sibille, waarsegster
sibilação (f.) — sigseluid, gesis
sibilante — sissend, sis-
sibilar — om te sis; om sissend uit te spreek
sibilino, -na — sibillyns, profeties, raaiselagtig
sibilo (m.), **sibilo** (m.) — sigseluid, gesis
sicário (m.) — gehuurde moordenaar; misdadiger
siciliano, -na — Siciliaans; (subst.) Siciliaan
sicofanta (m., f.) — verklikker; bedrieër
sicômoro (m.) — basterpataan; Asiatiese wildeveyboom
sicrano (m.) — iemand; **fulano, beltrano e sicrano** — Piet, Paul en Klaas
sideral — sideraal, sterre-
sidéreo, -ea (poet.) — sterre-, hemels
siderurgia (f.) — yster- en staalnywerheid
sidra (f.) — appelwyn, sider
sifão (m.) — sifon, omgebuigde pyp; sifon, sodawaterfles
sifilis (f.) — sifilis
sifilitico, -ca — sifilities; (subst.) sifilislyer
sigilo (m.) — geheim, geheimhouding
sigla (f.) — akroniem, naam gemaak uit voorletters (bv. TRUK, UNISA)
signatário (m.) — ondertekenaar; (adj.) ondertekenend
significação (f.) — betekenis
significado -da — beteken; (subst.) (m.) sin, betekenis
significante — betekenisvol
significar — om te beteken; om te kenne te gee, mee te deel
significativo, -va — beduidend, gewigtig
signo (m.) — teken, sterrebeeld
signo-saimão (m.) — vide: sino-saimão
silaba (f.) — lettergreep, sillabe
silabação (f.) — verdeling in lettergrepe
silabar — om te spel
silábico, -ca — sillabies, sillabe-
silagem (f.) — silovoer, kuilvoer
silenciador (m.) — knaldemper, knalpot
silenciar — om tot stilswye te bring
silêncio (m.) — stilte, swye
silencioso, -sa — stil, swygsaam
silente (poet.) — stil
silex (m.) — vuursteen, vuurklip
silfide (f.) — silfide, luggees
silfo (m.) — silfe, luggees
silhueta (f.) — silhoeët, skadubeeld; profiel
siló (m.) — silo, voerkuil, graansuier
silogismo (m.) — sillogisme
silva (f.) (bot.) — braam(bessie); braambos
silvado (m.) — braambos

silvar — om te sis; om te fluit
silvestre — wild
silvicola (m., f.) — bosbewoner
silvicultor (m.) — bosbouwer
silvicultura (f.) — bosboukunde, bosbou
silvo (m.) — gesis; gefluit
sim — ja; **dar o sim** — om konsente/toestemming te gee; **pelo sim, pelo não** — in elk geval; **pois sim** — juis, goed; **sim, sim** — ag ja
simbiose (f.) — simbiose
simbiótico, -ca — simbioties
simbólico, -ca — simbolies, sinnebeeldig
simbolismo (m.) — simbolisme; simboliek
simbolista (m., f.) — simbolis
simbolizar — om te simboliseer, as simbool te dien
símbolo (m.) — simbool, sinnebeeld
simbologia (f.) — simboliek, leer van die simbole
simetria (m.) — simmetrie
simétrico, -ca — simmetries
simiesco, -ca — aapagtig
simil — soortgelyk
similar — soortgelyk, eenders
similaridade (f.) — eendersheid
simile (m.) — simile, vergelyking
similitude (f.) — soortgelykheid, eendersheid
simio (m.) — aap
simonia (f.) — simonie, handel met geestelike goedere
simpatia (f.) — geneentheid; geestesverwantskap; wedersydse beïnvloeding
simpático, -ca — aangenaam, aantreklik;
dor (f.) **simpática** — simpatetiese pyn;
nervo (m.) **simpático** — rimpatiese senuwee; **tinta** (f.) **simpática** — rimpatiese ink
simpatizante (m., f.) — simpatiseerder; (adj.) simpatiserend
simpatizar — om te simpatiseer; om aangetrokke te voel (tot)
simples — eenvoudig
simpleza (f.) — eenvoud, eenvoudigheid
simplice — eenvoudig
simplices (m. pl.) — ingrediente, heelstowwe
simplicidade (f.) — eenvoud, eenvoudigheid
simplificação (f.) — vereenvoudiging
simplificador, -ra — vereenvoudigend
simplificar — om te vereenvoudig
simplicista (m., f.) — vereenvoudiger; (adj.) simplisties
simplório, -ia — onnosel; (subst.) onnoscele
simpósio (m.) — simposium

simulação (*f.*) — simulasie, veinsery; simulering, nabootsing
simulacro (*m.*) — skynbeeld; beeltenis
simulado **-da** — skyngeweins; nageboots, nagmaak
simulador (*m.*) — nabootser, simulant
simular — om te simuleer, na te boots, voor te gee, te veins; **simular um combate** — om 'n skyngeweg te lewer
simultaneidade (*f.*) — gelyktydigheid
simultâneo, **-ea** — gelyktydig
simum (*m.*) — warm woestynwind
sina (*f.*) — lot, noodlot
sinagoga (*f.*) — sinagoge
sinal (*m.*) — sein, sinjaal, voorteken, teken; deposito; moesie; (*pl.*) kenmerke; **sinal de nascença** — geboortemerk; **dar sinal de si** — om van jou te laat hoor; **dar sinal de vida** — om 'n lewensteken te gee; **por sinal** — terloops
sinalefa (*f.*) — sametrekking van lettergrepe
sinaleiro (*m.*) — seingewer, verkeerskonstabel, sinjaalwagter
sinalização (*f.*) — padtekens
sinalizar — om te signaleer; om padtekens aan te bring
sinapismo (*m.*) — trekpleister
sincero (*m.*) (*poet.*) — wilgerboom
sincelo (*m.*) — yskegel, ysnaald
sinceridade (*f.*) — openhartigheid, opregtheid, eerlikheid
sincero, **-ra** — openhartig, opreg, eerlik
sincopar — om te sinkopeer
síncope (*f.*) — hartverlamming; (*gram.*) weglating van 'n klank; (*mus.*) sinkopee, ritmeverskuiwing
sincretismo (*m.*) — sinkretisme
sincretista (*m., f.*) — sinkretis; (*adj.*) sinkretisties
sincronico, **-ca** — sinchronies; sinchroon
sincronismo (*m.*) — sinchronisme, gelyktydigheid
sincronizar — om te sinchroniseer, gelyktydig te laat saamval/afloop
sincrono, **-na** — sinchroon, gelyktydig
sindicação (*f.*) — ondersoek
sindical — vakbond-
sindicalismo (*m.*) — vakbondbeweging, sindikalisme
sindicalista (*m., f.*) — vakbondaanhanger, sindikalis
sindicalizado, **-da** — in vakbonde georganiseer; (*subst.*) vakbondlid
sindicalizar — om in vakbonde te organiseer
sindicância (*f.*) — ondersoek

sindicante (*m., f.*) — ondersoekende beampte
sindicar — om te ondersoek, ondersoek in te stel (na)
sindicato (*m.*) — vakbond; sindikaat
síndico (*m.*) (*Bras.*) — verteenwoordiger (van vereniging); likwidateur
síndrome (*f.*), **síndrome** (*f.*) — sindroom, siektebeeld
sinecura (*f.*) — sinekure, lui baantjie
sinédoque (*f.*) — sinekdogee, stylfiguur wat 'n geheel deur 'n deel aandui
sinédrio (*m.*) — Sanhedrin, Joodse Hoë Raad
sineiro (*m.*) — klokgieter; klokluier, klokkespeler; **torre** (*f.*) **sineira** — kloktoring
sinérese (*f.*) — sinerese, sametrekking van twee klinkers
sineta (*f.*) — tafelklokkie
sinete (*m.*) — stempel, seëlring
sinfonia (*f.*) (*mus.*) — simfonie
sifónico, **-ca** — simfonies, simfonie-
singeleza (*f.*) — eenvoud; opregtheid
singelo, **-la** — eenvoudig; opreg
singrar — om te seil, te vaar; (*fig.*) om vooruit te gaan
singular — enkelvouds-, enkelvoudig; besonder; sonderling; (*subst.*) (*m.*) (*gram.*) enkelvoud
singularidade (*f.*) — eienaardigheid, merkwaardigheid; sonderlingheid
singularizar — om uit te sonder; **singularizar-se** — om jou te onderskei
sinhá (*f.*) (*Bras.*) — mevrou, "miesies"
sinistrado, **-da** — verniel, verwoes; gestrand; (*subst.*) berooide, skipbreukeling, hawelose
sinistro, **-ra** — onheilspellend, dreigend; onheilig; (*subst.*) (*m.*) ramp; brandskade
sino (*m.*) — kerkklok; **sino de mergulhador** — duikerklok
sino- — Sjinees; **a guerra sino-nipónica** — die Sjinees-Japanse oorlog
sinodo (*m.*) — sinode
sinonímia (*f.*) — sinonimie, gelyke betekenis
sinónimo, **-ma** — sinoniem, gelykbetekenend; (*subst.*) (*m.*) sinoniem, woord met dieselfde betekenis
sinopse (*f.*) — kort oorsig
sinóptico, **-ca** — sinopties, oorsigtelik, samevatting; (*subst.*) (*m. pl.*) sinoptiese evangelies
sino-saimão (*m.*), **sino-samão** (*m.*) — Salomo se seël, Dawidster
sintático, **-ca**, **sintático**, **-ca** (*Bras.*) — sintakties
sintaxe (*f.*) — sinsleer, sintaksis

síntese (f.) — sintese
sintético, -ca — sinteties
sintetismo (m.) — sintetiese natuur/karakter
sintetizar — om te sintetiseer
sintoma (m.) — simptoem
sintomático, -ca — kenmerkend, simptomaties
sintomatismo (m.) — bekamping van simptome
slntomatologia (f.) — simptomatologie
sintonia (f.) — afstemming
sintonização (f.) — afstemming
sintonizar — om af te stem (op), in te stel (radio)
sinuosidade (f.) — kronkeling; bogtigheid; (fig.) oneerlikheid
sinuoso -sa — kronkelend; (fig.) oneerlik, onbetroubaar
sinusite (f.) — sinusitis, sinusontsteking
sionismo (m.) — Sionisme
sionista (m., f.) — Sionis; (adj.) Sionisties
sipai (m.), **sipaio** (m.) — spahi, Arabiese ruiter in die Franse leër; (Moç., Ang.) bantoekonstabel
sirga (f.) — sleeptou; **andar à sirga de al-guém** — om iemand aan te kleef
sirgar — om te sleep, op sleeptou te neem
sirgo (m.) (coll.) — sywurm
siri (m.) — krap (zool.); **boca de siri!** — hou dit dig!
siriaco, -ca — Oud-Siries, Siries; (subst.) (m.) Oud-Siries (taal)
sirigaita (f.) — (zool.) winterkoninkie; (fig.) flerrie; snip
sírio, -ia — Siries; (subst.) Siriër; (m.) Siries (taal)
siroco (m.) — sirokko, droë suidoostewind
sirvente (m.), **sirventês** (m.) — Middeleeuse satiriese gedig
sisa (f.) — hereregte
sisal (m.) — sisal
sismico, -ca — aardbewings-, seismies
sismo (m.) — aardbewing
sismografia (f.) — seismografie
sismógrafo (m.) — seismograaf, aardbewingsmeter
sismologia (f.) — seismologie, aardbewingsleer
siso (m.) — verstand, gesonde verstand, oordeel; **dente** (m.) **do siso** — verstandskies, verstandstand
sistema (m.) — sisteem, stelsel; **por sistema** — sistematies, stelselmatig
sistemático, -ca — sistematies, stelselmatig; ordeliwend
sistematização (f.) — sistematisering
sistematizar — om te sistematiseer

sisudez(f.), sisudeza (f.) — verstandigheid, omsigtigheid
sisudo, -da — verstandig, omsigtig, be-daard
sitiado, -da — beleër; (subst.) beleërde
sitiador (m.) — beleëraar
sitante — wat beleër, beleërings-sitiar — om te beleër
sítio (m.) — plek, ligging; beleëring; (Bras.) kleinhoeve; **estado** (m.) **de sítio** — staat van beleg
sito, -ta — geleë
situação (f.) — situasie; betrekking
situacionista (m., f.) — handhawer van die status quo
situar — om te situeer, te plaas; **situar-se** — om geleë te wees; om geplaas te word
smoking (m.) — aandpak
snobismo (m.) — snobisme
so — onder
só — alleen(lik), net, slegs; **só de nome** — net in naam; **a opinião de um só conduziu à vitória** — 'n enkele stem het die deurslag gegee
sô (m.) (coll.) — meneer
soabrir — om effens/op 'n skrefie oop te maak
soada (f.) — rumoer
soalhado (m.) — kamer, vloerwerk
soalhar — om 'n houtvloer in te sit
soalheira (f.) — songloed
soalheiro, -ra — sonnig; (subst.) (m.) sonnige plek; **mulher** (f.) **de soalheiro** — kletskous
soalho (m.) — houtvloer
soante — klinkend
soão (m.) — oostewind
soar — om te klink, te lui; **soam as doze badaladas da meia-noite** — dit slaan middernag
sob — onder
soba (m.) — kaptein, hoofman
sobejar — om oor te skiet
sobejão (f.) (obs.) — uitermatigheid, dweepsug
sobejo, -ja — oorskiet; uitermatig; (subst.) (m. pl.) oorskiet, oorblyfsels
soberania (f.) — soewereiniteit, opperheerskappy
soberano (m.) — soewerein, heerser; (adj.) soewerein, oppermagtig; deurslaggewend
soberba (f.) — hoogmoed
soberbia (f.) — hoogmoed
soberbo, -ba — hoogmoedig; majestueus. indrukwekkend
sobra (f.) — oorskot

sobraçar — om (onder die arm) vas te hou; (*fig.*) om te behandel
sobradar — om 'n vloer in te sit (in)
sobrado (*m.*) — houtvloer; (*Bras.*) dubbel-verdiepinghuis
sobral (*m.*) — kurkeikebos
sobrançaria (*f.*) — veragting; hoogmoed
sobrancear — om uit te kyk op; om te domineer
sobranceiro, -ra — hooggeleë; (*fig.*) arrogant; **sinto-me sobranceiro a todas as misérias** — ek voel verhewe bo al die ellendes
sobrancelha (*f.*) — wenkbrou
sobranceria (*f.*) — vide: **sobrançaria**
sobrar — om oor te skiet; om oor te bly
sobre — op, oor; **trazer a camisa sobre a pele** — om jou hemp teen jou vel te dra; **ele é sobre o gordo** — hy is aan die vet kant; **sobre dez escapou um** — uit tien het een ontsnap; **a terra gira sobre si** — die aarde wentel om homself
sobre — voorsetsel met die betekenis “oor” (vir samegestelde woorde kyk, in dien nodig, onder die woord sonder voorsetsel)
sobreaviso (*m.*) — voorsorgmaatreël; **estar de sobreaviso** — om op jou hoede te wees
sobrecarga (*f.*) — oorlading
sobrecarregar — om te oorlaai
sobrecasaca (*f.*) — manel
sobrecenho (*m.*) — gefrons
sobredito, -ta — bogenoemde
sobre-humano, -na — bomenslik
sobreiral (*m.*) — kurkeikebos
sobreiro (*m.*) — kurkeik
sobrelevar — om te oortref; om te verhef (bo)
sobreloja (*f.*) — mezzanine, tussenverdieping
sobremaneira — uitermate
sobremanhã (*f.*) — vroeë oggend
sobremesa (*f.*) — nagereg
sobremodo — uitermate
sobrenatural — bonatuurlik
sobrenome (*m.*) — van, familienaam; bynaam
sobreolhar — om neer te sien/kyk
sobrepaga (*f.*) — gratifikasie
sobrepardo (*m.*) — tyd na geboorte
sobrepeliz (*f.*) — koorkleed, koorhemp
sobrepôr — om bokant te stel, bo-op te plaas; **sobrepôr-se** (*a*) — om die plek in te neem (van), te vervang
sobreposto, -ta — bo-op geplaas; vervang (deur)
sobrescrito (*m.*) — koevert

sobressair — om duidelik uit te staan/uit te kom
sobressalente (*m.*) — onderdeel; **pneu** (*m.*)
sobressalente — noodwiel
sobressaltado, -da — verras, verskrik
sobressaltar — om te verras; om te spring oor, uit te laat
sobressalto (*m.*) — skrikbeweging, skrik
sobresselente (*m.*) — onderdeel
sobretudo (*m.*) — jas (vir mans)
sobretudo — bowenal
sobrevir — om te volg; om onverwags te gebeur
sobrevivência (*f.*) — oorlewing
sobrevivente (*m., f.*) — oorlewende
sobreviver (*a*) — om te oorleef
sobrevoar — om te vlieg oor
sobriedade (*f.*) — soberheid, nugterheid
sobrinha (*f.*) — niggie
sobrinho (*m.*) — neef
sóbrio, -ia — sober, nugter
soca (*f.*) (*Bras.*) — tweede oes
socalco (*m.*) — terras, terrasland; **fazer socalcos** — om te terrasseer
socapa, à ... — in die geheim, verstole; **rir à socapa** — om in die mou te lag
socar — om met die vuus te slaan
sociabilidade (*f.*) — geselligheid; beleefdheid
social — sosiaal, maatskaplik
socialismo (*m.*) — sosialisme
socialista (*m., f.*) — sosialis; (*adj.*) sosia-listies
socialização (*f.*) — sosialisering
socializar — om te sosialiseer
sociável — gesellig; beleefd
sociedade (*f.*) — vennootskap, vereniging; maatskappy; samelewing; **sociedade anónima** — aandeelmaatskappy; **sociedade de consumo** — verbruikerskoöperasie; **sociedade de socorros mútuos** — onderlinge hulpvereniging; **alta sociedade** — deftige kring
sócio (*m.*) — vennoot; lid
sociologia (*f.*) — sosiologie
sociológico, -ca — sosiologies
sociólogo (*m.*) — sosioloog
soco (*m.*) — houtklomp, houtsoolskoen
soco (*m.*) — vuisslag, opstopper
soçobrar — om te kantel; om te sink
socorrer — om te hulp te snel, te help; om te red; **socorrer-se de** — om gebruik te maak van, toevlug te neem tot
socorro (*m.*) — hulp, bystand; **pronto socorro** — noodhulp; **socorro!** — help!
soda (*f.*) — soda; bytsoda; sodawater
sódio (*m.*) — natrium
sodomia (*f.*) — sodomie

sodomita (*m., f.*) — sodomiet(er)
soer — om gewoon te wees (om); **como soe dizer-se** — soos mens gewoonlik sê
soerguer-se — om jou op te rig
soez — ordinêr, gemeen
sofá (*m.*) — sofa
sofisma (*m.*) — sofisme, drogredenasie
sofismar — om sofisties te redeneer; (*coll.*) om hare te kloof
sofista (*m., f.*) — sofis; drogredenaar; (*adj.*) sofisties
s sofisticado, -da — gekunsteld
sofrear — om te betoel
sofredor, -ra — geduldig, lydsaam
sôfrego, -ga — gulsig; gierig; gretig
sôfreguidão (*f.*) — gulsigheid; gierigheid; oorgetigtheid
sofrer — om te ly, te verduur; om te duld
sôfrido, -da — geduldig, lankmoedig
sôfrimento (*m.*) — lyding
sôfrível — verduurbaar, gangbaar; (*subst. m.*) grensgeval
sogra (*f.*) — skoonmoeder
sogra (*f.*) — stut (onder voorwerp op kop gedra)
sogro (*m.*) — skoonvader; (*pl.*) skoonouers
sol (*m.*) — son; **nacer** (*m.*) **do sol** — sonop, sonsopgang; **pôr** (*m.*) **do sol** — sononder, sonsondergang; **raio** (*m.*) **de sol** — sonstraal; **relógio** (*m.*) **de sol** — son(ne)wyser; **de sol a sol** — van sonop tot sononder; **faz sol** — dit is sonnig, die son skyn
sol (*m.*) (*mus.*) — g
sola (*f.*) — sool; **não chegar à sola dos sapatos de alguém** — om nie werd te wees om iemand se skoenrieme los te maak nie
solapado, -da — verborge, geheim
solapar — om te verberg, weg te steek
solar (*m.*) — paleis, kasteel
solar — son-
solarengo, -ga — paleisagtig
solavanco (*m.*) — ruk; skok (*fig.*)
solda (*f.*) — soldeersel; sweisstaaf
soldada (*f.*) — soldy; loon
soldadeiro (*m.*) — dagloner
soldadesca (*f.*) — soldateska, ruwe krygs-volk
soldado (*m.*) — soldaat
soldador (*m.*) — sweiser, soldeerder
soldadura (*f.*) — sweiswerk, soldeerwerk
soldar — om te sweis; **soldar a frio** — om te soldeer
soldo (*m.*) — soldy; (*fig.*) loon; **estar a soldo de** — om in die diens te wees van
solecismo (*m.*) — solesisme, growwe taal-fout

soledade (*f.*) — eensaamheid; verlatenheid, afgesonderdheid
sol-e-dó (*m.*) (*coll.*) — dorpsmusiek
soleira (*f.*) — drempel
solene — plegtig, statig
solenidade (*f.*) — plegtigheid; statigheid
solenização (*f.*) — plegtige viering
solenizar — om plegtig te vier
solenóide (*m.*) — solenoïde, magneetdraad-klos
solência (*f.*) — sluheid, listigheid
solerte — slu, listig
soletração (*f.*) — spelling
soletrar — om te spel
solfa (*f.*) — solfametode
solfejar — om volgens die solfa-notering te sing
solfejo (*m.*) — solmiasie; solfêge
solha (*f.*) — platvis
solicitação (*f.*) — aansoek
solicitador (*m.*) — prokureur
solicitante (*m., f.*) — aansoeker, sollicitant
solicitar — om te sollisiteer, aansoek te doen om
solicito, -ta — ywerig, besorg
solicitude (*f.*) — ywer, sorg
solidão (*f.*) — alleenheid, eensaamheid
solidariedade (*f.*) — solidariteit, saamhorigheid, eensgesindheid
solidário, -ia — solidêr, saamhorend, eensgesind
solidéu (*m.*) — kalotjie
solidez (*f.*) — soliditeit, stewigheid; deeglikheid
solidificação (*f.*) — vaswording, hardwording
solidificar — om hard te maak/te word
sólido, -da — solied, vas, stewig; deeglik; (*subst. m.*) vaste liggaam/stof
solilóquio (*m.*) — alleenspraak
sólido (*m.*) — troon
solista (*m., f.*) — solis, soliste
solitário, -ia — eensaam, verlate; (*subst. m.*) — kluisenaar, alleenloper; solitêrsteen; (*bicha*) **solitária** (*f.*) — lintwurm
solo (*m.*) — grond
solo (*m.*) (*mus.*) — solo
sol-pôr (*m.*), **sol-posto** (*m.*) — sononder
solstício (*m.*) — sonkeerpunt, sonnestilstand
soltar — om los te laat; om vry te laat;
soltar a língua — om reguit te praat;
soltar maldições — om verwensings uit te spreek; **soltar uma risada** — om uit te bars van die lag
solteirão (*m.*) — oujongkêrel
solteiro, -ra — ongetroud; (*subst.*) onge-troude man, ongetroude meisie

solteirona (*f.*) — oujongnooi
solto, -ta — los; **dormir a sono solto** — om kalm/rustig te slaap; à solta — los, op vrye voete
soltura (*f.*) — (*coll.*) diarree; loslating; (*fig.*) vermetelheid; losbandigheid; **mandado** (*m.*) **de soltura** — vrylatingsbevel
solubilidad (*f.*) — oplosbaarheid
solução (*f.*) — oplossing
soluçar — om te snik
solucionar — om op te los; om te besluit
solução (*m.*) — snik; hik; **ter soluços/estar com soluços** — om te hik
solúvel — oplosbaar
solvência (*f.*) — solvensie
solvente — solvent; (*subst.*) (*m.*) (*Bras.*) oplosmiddel
solver — om op te los; om te verduidelik;
solver uma dívida — om skuld te ver-effen
solvibilidade (*f.*) — solvensie
solvível — solvent; betaalbaar
som (*m.*) — klank, geluid; **ao som do trompete** — onder trompetgeskal; **sem tom nem som** — wanordelik
soma (*f.*) — som, bedrag
somar — om bymekaar te tel; om te beloop
somatório (*m.*) — groottoetaal; ophoping
sombra (*f.*) — skaduwee, (*poet.*) skadu; skadubeeld; **o reino das sombras** — die doderyk, die skaduryk; **passar como uma sombra** — om soos 'n skim verby te gaan; **pôr à sombra** — om in die skaduwee te sit; (*coll.*) om in die tronk te stop; à **sombra de** — in die skaduwee van; (*fig.*) onder die beskerming van; **nem por sombras** — hoegeenaamd nie; **ele é uma sombra do que foi** — hy is net die skaduwee van wat hy was
sombrear — om skadu te bied; om te verdonker
sombrinha (*f.*) — damesambree
sombrio, -ia — skaduryk; (*fig.*) somber, duister
somenos — minderwaardig, tweederangs
somente — net, slegs
somítico, -ca — gierig, hebsugtig; (*subst.*) vrek
sonambulismo (*m.*) — somnambuisme, slaapwandelaar
sonâmbulo (*m.*) — s'laapwandelaar
sonante — klinkend; **metal** (*m.*) **sonante** — klinkende munt
sonata (*f.*) (*mus.*) — sonate
sonda (*f.*) — sonde (*med.*), peilstif; peillood, dieplood; (*tech.*) boortoring; **sonda atmosférica** — proefballon
sondagem (*f.*) — loding, dieptepeiling;

(*med.*) sondering
sondar — om te peil; om te sondeer; **sondar uma pessoa** — om iemand te pols/aan die tand te voel
soneca (*f.*) — dutjie
sonega, à ... — onderduims
sonegação (*f.*) — verswyging; verwydering (van dokument)
sonegar — om te verswyg; om te weerhou, terug te hou; om te ontfutsel, te steel
sonetista (*m.*, *f.*) — sonnetskrywer
soneto (*m.*) — sonnet; **é pior a emenda que o soneto** — veranderings is nie altyd verbeterings nie
songa (*m.*, *f.*), **songa-monga** (*m.*, *f.*) — hui-gelaar
sonhador, -ra — dromend; (*subst.*) dromer
sonhar (*com*) — om te droom (van/oor)
sonho (*m.*) — droom; oliebol
sonifero, -ra — slaapwekkend
sono (*m.*) — slaap; **dormir um bom sono** — om lekker te slaap; **dormir o sono dos justos** — om die slaap van die reg-verdiges te slaap; **dormir com sono leve** — om te sluimer; **dormir a sono solto** — om kalm/rustig te slaap; **estar com sono/ter sono** — om vaak te wees; **pegar no sono** — om aan die slaap te raak; **perder o sono** — om slapeloos te wees
sonolência (*f.*) — slaperigheid
sonolento, -ta — slaperig, vaak
sonoridade (*f.*) — sonoriteit
sonorização (*f.*) — sonorisering; voorsiening van klank
sonorizar — om te sonoriseer; om van 'n klankbaan te voorsien
sonoro, -ra — sonoor, welluidend, klankryk; (*tech.*) klank-
sonso, -sa — slu, huigelagtig; **pela sonsa** — in die geheim
sopa (*f.*) — sop; **estar numa sopa** — om papnat te wees; **estar às sopas de alguém** — om genadebrood te eet
sopapo (*m.*) — klap
sopé (*m.*) — voet (van berg/gebou/kruis)
sopear — om te vertrap, te onderdruk
sopeira (*f.*) — sopkom; (*coll.*) diensmeisie
sopesar — om te weeg; (*fig.*) om te oorweeg
sopitar — om aan die slaap te sus, te kalmeer
soporativo, -va — slaapwekkend; (*subst.*) (*m.*) slaapmiddel; (*fig.*) vervelge ding
soporífico (*m.*) — slaapmiddel
soprano (*m.*) — sopraan
soprar — om te blaas; om te waai
sopro (*m.*) — blaas; **o sopro do espírito**

— ademtog van die gees; **instrumento** (*m.*) **de sopro** — blaasinstrument; **dar um sopro** — om te blaas; **apagar as velas com um sopro** — om die kersies met een asem dood te blaas
soquete (*m.*) — sokkie; (*Bras.*) (*tech.*) steek-sok, kontak sok
sor (*m.*) — meneer
sora (*f.*) — mevrou
sórdido, -da — vuil, walglik; afskuwelik, gemeenheid
sórdido, -da — vuil, walglik; afskuweik, gemeen
sorgo (*m.*) — sorghum, kafferkoring
sorna (*m., f.*) — luijaard
soro (*m.*) — serum
sóror (*f.*) — suster, non
soroso -sa — sereus, weiglig
sorrasteiro, -ra — onderduims, agterbaks
sorrelfa, à... — agterbaks
sorridente — glimlaggend
sorrir — om te glimlag
sorriso (*m.*) — glimlag
sorte (*f.*) — lot, fortuin, geluk; (*obs.*) soort; **estar com sorte/ter sorte** — om gelukkig te wees, 'n geluiskoot te hê; **ir às sortes** — om jou vir militêre diens aan te meld; **de sorte que** — so... dat; **desta sorte** — op hierdie manier
sortear — om uit te loot; om toe te deel
sorteio (*m.*) — uitloting
sortida (*f.*) — uitval
sortido, -da — allerhande, verskillende; **loja** (*f.*) **sortida** — winkel met 'n groot verskeidenheid ware
sortilégio (*m.*) — toewerspel, toordery
sortir — om te meng; om te voorsien van
sorumbático, -ca — melancholies, neerslagtig
sorva (*f.*) — lysterbessie
sorvado, -da — oorryp
sorvar — om oorryp te word
sorvedoiro (*m.*), **sorvedouro** (*m.*) — draaikolk; **a guerra é um terrível sorvedoiro** — die oorlog verslind duisende mense
sorveira (*f.*) — lysterbessieboom
sorver — om te slurp, in te suig, te sluk, te verslind
sorvete (*m.*) — roomys, sorbet
sorveteira (*f.*) — roomysmasjien
sorveteria (*f.*) — roomyswinkeltjie, melk-kroeg
sorvo (*m.*) — teug, sluk
sósia (*m.*) — dubbelganger
soslaio, de... — skeef, skuins; **olhar de soslaio** — om skeef aan te kyk
sossega (*f.*) (*coll.*) — sopie vir die nag
sossegado, -da — bedaar, kalm

sossegar — om te kalmee, gerus te stel; om te bedaar, kalm te word
sossego (*m.*) — rustigheid, rus, kalmte
sosso, -sa — los, sonder dagha; **muro** (*m.*) **de pedra sossa** — droë klipmuur
sota (*f.*) (*coll.*) — dame (kaartspel); (*m.*) koetsier, voorryer
sotaina (*f.*), **sotana** (*f.*) — priesterrok
sótão (*m.*) — solder, dakkamer; **ter macaquinhos no sótão** (*coll.*) — om nie al jou varkies bymekaar te hê nie
sotaque (*m.*) — intonasie, aksent
sotavento (*m.*) (*naut.*) — ly, lykant
soterrado, -da — begrawe
soterrar — om te begrawe
sotia (*f.*) — Middeleeuse klug
soto — voorsetsel met die betekenis "onder" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorsetsel)
sotopor — om te onderwerp (aan) (*fig.*)
soturnidade (*f.*) — somberheid, swaarmoe-digheid
soturno, na — somber, swaarmoedig
soutien (*m.*) — buustelyfie
souto (*m.*) — bos
sova (*f.*) — loesing
sovaco (*m.*) — armholte
sovaqueiro (*m.*) (*coll.*) — goudief, sakke-roller
sovar — om te slaan; om te knee
sovela (*f.*) — els
sovieta (*m.*) — sowjet, arbeidsraad; Sowjet-Rus
soviético, -ca — Sowjet-
sovina (*m., f.*) — vrek; (*adj.*) vreklig, suinig
sovinice (*f.*) — suinigheid, vrekkerigheid
sozinho, -nha — alleen, op jou eie
ũa — vide: **seu**
suaçu (*m.*) (*Bras.*) — hert
suado, -da — natgesweet
suadoiro (*m.*), **suadouro** (*m.*) — sweetmid-del
suão (*m.*) — warm, droë suidewind
suar — om te sweet, te perspireer
suástica (*f.*) — swastika, hakekruis
suave — lig, soet
suavidade (*f.*) — soetgeurigheid; sagtheid, beleefdheid
suavização (*f.*) — versagting, leniging
suavizar — om te versag, te lenig
sub- — voorvoegsel met die betekenis "onder", "ondergeskik" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorvoegsel)
subalterno (*m.*) — ondergeskikte; subalterne offisier; (*adj.*) ondergeskik, subaltern

subarrendar — om te onderverhuur
subarrendatário (*m.*) — onderhuurder
subchefe (*m.*) — onderhoof
subconsciência (*f.*) — onderbewussyn
subconsciente — onderbewus; (*subst.*) (*m.*) (die) onderbewuste
subcutâneo, -ea — onderhuids
subdirector (*m.*) — onderdirekteur
súbdito (*m.*) — onderdaan
subdividir — om te onderverdeel
subdivisão (*f.*) — onderverdeling
subentender — om waar te neem; om tussen die reëls te lees, die versweë betekenis te verstaan
subentendido, -da — veronderstel
suberoso, -sa — kurkagtig
subida (*f.*) — styging; opstyg; bestyging, opklim
subido, -da — hoog
subir — om op te gaan, te styg; om te bestyg, op/in te klim
súbito, -ta — skielik, plotseling; **de súbito** — skielik, meteens
subjacente — laer geleë, onderliggend
subjectividade (*f.*) — subjektiewiteit
subjectivismo (*m.*) — subjektivisme
subjectivo, -va — subjektief
subjugação (*f.*) — onderwerping
subjugar — om te onderwerp, onder die juk te bring; om te onderdruk
subjuntivo (*m.*) (*Bras.*) (*gram.*) — subjunktief, aanvoegende wyse
sublevação (*f.*) — opstand, oproer
sublevar — om op te stook, in opstand te bring; **sublevar-se** — om op te staan, in opstand te kom
sublimação (*f.*) — sublimering, vergeesteliking
sublimado, -da — gesublimeer(d); (*subst.*) (*m.*) (*chem.*) sub'imaat
sublimar — om te sublimeer, te veredel; om te verhef
sublime — subliem, verhewe, edel; buitengewoon
sublimidade (*f.*) — sublimiteit, voortreflikheid
sublinhar — om te onderstreep
sublocar — om te onderverhuur
sublocatário (*m.*) — onderhuurder
submarino, -na — ondersees; (*subst.*) (*m.*) duikboot
submergir — om te oorstroom; om te duik (duikboot); om te sink
submergível (*m.*), **submersível** (*m.*) — duikboot
submersão (*f.*) — onderdompel'ing; oorstroming; wegsakking

submerso, -sa — ondergedompel, oorstroom, weggesak
submeter — om te onderwerp; om in te dien
submissão (*f.*) — onderwerping; (*fig.*) onderdanigheid, deemoedigheid
submisso, -sa — onderdanig, gedwee
subordinação (*f.*) — subordinasie, ondergeskiktheid; (*gram.*) onderskikking
subordinado, -da — ondergeskik; (*subst.*) ondergeskikte
subordinante (*gram.*) — subordinerend, onderskikkend
subordinar — om te onderwerp; om te subordineer, afhanklik te maak
subornar — om om te koop
suborno (*m.*) — omkopery
sub-reptício, -ia — onderduims
sub-rogação (*f.*) — subrogasie, plaasvervanging
sub-rogar — om te vervang
subscrever — om te onderskryf; om te onderteken; om by te dra
subscrição (*f.*) — onderskrywing, finansiële bydrae
subscritor (*m.*) — onderskrywer; bydraer
subsecretário (*m.*) — ondersekretaris
subsequência (*f.*) — opvolging, volgorde
subsequente — daaropvolgende
subserviência (*f.*) — onderdanigheid, kruiperigheid
subserviente — onderdanig; kruiperig
subsidiar — om te subsidieer, geldelik te ondersteun
subsidiário, -ia — subsidiêr, aanvullend
subsídio (*m.*) — subsidie, gel'delike steun; hulpmiddel; **subsídio para a História de Moçambique** — bydrae tot die geskiedenis van Mosambiek
subsistência (*f.*) — bestaan, onderhoud; **meios** (*m. pl.*) **de subsistência** — lewensonderhoud
subsistente — voortdurend, aanhoudend
subsistir — om oor te bly, voort te bestaan
subsolo (*m.*) — ondergrond, onderlaag; kelderverdieping
substância (*f.*) — substansie, stof; kern, wese; **caldo** (*m.*)/**alimento** (*m.*) **de substância** — voedsame sop/kos; **em substância** — in breë trekke
substancial — substansiëel, wesenlik; voedsaam
substanciar — (*med.*) om voedsame kos te gee; (*fig.*) om die wesenlike trekke te noem (van)
substantivação (*f.*) — substantivering

substantivar — om te substantiveer, as selfstandige naamwoord te gebruik
substantivo (*m.*) — selfstandige naamwoord
substituição (*f.*) — vervanging, substitusie
substituente (*m., f.*) — vervanger, substituent; (*adj.*) vervangings-, vervang-
substituir — om te vervang, te substitueer
substituto (*m.*) — substituu, plaasvervanger; (*adj.*) waarnemend
substrato (*m.*) — substraat, onderlaag
subterfúgio (*m.*) — uitvlug, voorwendsel
subterrâneo, -ea — onderaards, ondergronds; (*subst.*) (*m.*) kelder, onderaardse grot
subtil — subtiel, fyn; spitsvondig
subtileza (*f.*) — subtiliteit, fynheid, skerp-sinnigheid; spitsvondigheid
subtítulo (*m.*) — ondertitel
subtração (*f.*) — aftrek
subtrativo, -va — wat afgetrek moet word
subtrair — om af te trek (*van*), te verminder (*met*); om te ontfutsel; **subtrair-se** (*a*) — om te ontfug
subtropical — subtropies
suburbano, -na — voorstedelik
subúrbio (*m.*) — voorstad
subvenção (*f.*) — subsidie, geldelike steun
subvencionar — om te subsidieer, ge'delik te steun
subversão (*f.*) — ondergraving, omverwering
subversivo, -va — ondergrawend; revolusionêr
subversor (*m.*) — ondergrawer, opstoker
subverter — om omver te werp; om te ondergrawe
sucata (*f.*) — afvalyster, ou-yster
sucção (*f.*) — suiging
sucedâneo (*m.*) — surrogaat, plaasvervangerende stof
suceder — om op te volg; om te volg op; om te gebeur; om te slaag, vrugte af te werp
sucedido, -da — opgevolg; (*subst.*) (*m.*) gebeurtenis; **bem sucedido** — suksesvol; **mal sucedido** — onsuksesvol
sucessão (*f.*) — reeks, opeenvolging; troonopvolging, erfopvolging; erfenis; **guerra** (*f.*) **de sucessão** — suksessie-oorlog; **morrer sem sucessão** — om kinderloos te sterf
sucessivo, -va — agtereenvolgend, opeenvolgend, suksessief
sucesso (*m.*) — uitslag; gebeurtenis; sukses; **ter o seu bom sucesso** — om geboorte te skenk aan 'n gesonde kind
sucessor (*m.*) — opvolger; troonopvolger
súcia (*f.*) (*coll.*) — bende

sucinto, -ta — beknopt, bondig
suco (*m.*) — sap; (*fig.*) essensie; **suco gástrico** — maagsap; **ser do suco da barbatana** (*Bras.*) (*coll.*) — om voortreflik te wees
sucuarana (*f.*) (*Bras.*) — poema; (*fig.*) hel-leveeg
suculência (*f.*) — sappigheid
suculento, -ta — sappig; **planta** (*f.*) **suculenta** — vetplant
sucumbido, -da — neerslagtig
sucumbir — om te swig; om te beswyk; (*fig.*) om moedeloos te word
sucursal (*f.*) — tak, filiaal
sudário (*m.*) — sweetdoek; lykkleed, laken
sudeste (*m.*) — suidooste; suidoostewind
súdito (*m.*) (*Bras.*) — vide: **súbdito**
sudoeste (*m.*) — suidweste; suidwestewind
sudorífero (*m.*) — sweetmiddel
sudorífico, -ca — sweet-, sweetdrywend
sueca (*f.*) — kaartspel met 40 kaarte
sueco, -ca — Sweeds; (*subst.*) **Sweed**; (*m.*) Sweeds (taal)
sueste (*m.*) — suidooste; suidoostewind
suéter (*m.*) — trui
suficiência (*f.*) — toereikendheid
suficiente — genoeg, voldoende
sufixo (*m.*) — agtervoegsel, suffiks
sufocação (*f.*) — stikking, verstikking; versmoring, onderdrukking
sufocante — stikkend
sufocar — om te stik, te verstik; om te versmoor; **sufocar a rebelião** — om die rebellie in sy kiem te smoor; **ele sufocava de ira** — hy was smook kwaad
sufragâneo, -ea — suffragaan, onderhorig (aan aartsbiskop); **bispo** (*m.*) **sufragâneo** — suffragaanbiskop
sufragar — om te bid (*vir*); om te stem vir, goed te keur
sufrágio (*m.*) — stemreg; gebed
sufragista (*m., f.*) — kieser, stemgeregtigde; voorstander van stemreg (*f.*) **sufrajat**, **vegster** vir vrouestemreg
sugar — om te suig
sugerir — om te suggereer, in te fluister, aan die hand te doen
sugestão (*f.*) — suggestie, voorstel
sugestionar — om te beïnvloed
sugestivo, -va — suggestief
Suiça (*f.*) — Switserland
suiça (*f.*) — bakkebaard
suicida (*m., f.*) — selfmoordenaar; (*adj.*) selfmoordend, selfvernietigend
suicidar-se — om selfmoord te pleeg
suicidio (*m.*) — selfmoord
suíço, -ça — Switsers; (*subst.*) Switser

suíno (*m.*) — swyn, vark; **gado** (*m.*) **suíno** — varke
sujar — om vuil te maak, te bevuil, te besoedel
sujeição (*f.*) — onderwerping; onderworpenheid
sujeira (*f.*) — smerigheid
sujeitar — om te onderwerp
sujeito, **-ta** — onderworpe, onderhewig (aan); (*subst.*) (*m.*) onderdaan; persoon; (*gram.*) onderwerp
sujidade (*f.*) — vuilheid; vuilgoed
sujo, **-ja** — vuil, slordig, smerig; (**porco**) **sujo** (*m.*) — duiwel
sul (*m.*) — suide; **costa** (*f.*) **sul** — suidkus; **Cruzeiro** (*m.*) **do Sul** — Suiderkruis;
Polo (*m.*) **Sul** — Suidpool; **ao sul de** — suid van
sul-africano, **-na** — Suid-Afrikaans; (*subst.*) Suid-Afrikaner
sulcar — om te voor, vore te maak; **sulcar os mares** — om die oseane te bevaar
sulco (*m.*) — voor
sulfamida (*f.*) — sulfonamide
sulfatagem (*f.*) — ontsmetting met swaeldamp
sulfatar — om te swael, te sulfer, met swaeldamp te ontsmet
sulfato (*m.*) — sulfaat
sulfúreo, **-ea** — sulferagtig, swaelhoudend
sulfúrico, **-ca** — swael-
sulista (*m., f.*) (*Bras.*) — Suid-Brasiliaan
sultana (*f.*) — sultane
sultanado (*m.*), **sultanato** (*m.*) — sultanaat
sultão (*m.*) — sultan
suma (*f.*) — som; (*fig.*) kern; **em suma** — kortliks
sumagre (*m.*) — sumak, looiersboom
sumarento, **-ta** — sappig
sumariar — om op te som
sumário (*m.*) — opsomming; inhoudsopgawe; (*adj.*) summier
sumaúma (*f.*) — sywolboom, kaasboom
sumiço (*m.*) (*coll.*) — verdamping (*fig.*); **levar sumiço** — om te verdamp (*fig.*)
sumidade (*f.*) — toppunt; groot gesaghebbende
sumido, **-da** — verborge; **olhos** (*m. pl.*) **sumidos** — ingesonke oë
sumir — om te laat verdwyn; om te verdwyn, te verdoof; **sumir-se** — om te verdwyn, te verdoof
sumo (*m.*) — sap
sumo, **-ma** — hoogste; **Sumo Pontífice** — Pous
sumptuário, **-ia** — weelderig, kosbaar; **lei** (*f.*) **sumptuária** — prag-en-praalwet

sumptuosidade (*f.*) — weelderigheid, kosbaarheid
sumptuoso, **-sa** — weelderig, manjiefiek
súmula (*f.*) — opsomming; kort samevatting
suntuário, **-ia**, **suntuosidade** (*f.*), **suntuoso**, **-sa** (*Bras.*) — vide: **sumptuário**, **-ia**, etc.
suor (*m.*) — sweet
supedâneo (*m.*) — voetbankie
super — voorvoegsel met die betekenis "opper", "aarts" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorvoegsel)
superabundância (*f.*) — oorvloed
superabundante — oorvloedig
superabundar — om oorvloedig te wees
superante — oortreffend
superar — om te oortref, te oorwin
superável — oorkomelik
supercílio (*m.*) — wenkbrou
superficial — oppervlakkig
superficialidade (*f.*) — oppervlakkigheid
superfície (*f.*) — oppervlak; (*geom.*) vlak
superfluidade (*f.*) — oorbodigheid, oortoligheid
superfluo, **-ua** — oorbodig, oortollig
super-homem (*m.*) — supermens, oppermens
super-humano, **-na** — bomenslik
superintendência (*f.*) — toesig; kantoor van die superintendent
superintendente (*m., f.*) — toesighouer; superintendent
superintender — om toesig te hou
superior — hoër, superieur; voortreflik; (*subst.*) (*m.*) kloosterhoof; meerdere
superiora (*f.*) — moeder-owerste
superioridade (*f.*) — meerderwaardigheid, superioriteit
superlativo (*m.*) (*gram.*) — superlatief, oortreffende trap
supermercado (*m.*) — supermark
superpopulação (*f.*) — oorbevolking
superpovoado, **-da** — oorbevolk
superprodução (*f.*) — oorproduksie
supersensível — oorgevoelig
supersónico, **-ca** — supersonies
superstição (*f.*) — bygelooft
supersticioso, **-sa** — bygelowig
superstrutura (*f.*) — bobou
supervisão (*f.*) — toesig
supervisar — om toesig te hou oor
supervisor (*m.*) — toesighouer, opsiener
supetão, **de** ... — skielik, meteens
supino, **-na** — agteroor, op die rug liggend; (*fig.*) oormatig, grensloos
suplantar — om te oortref
suplementar — supplementêr, aanvullend;

ângulo (*m.*) **suplementar** (*geom.*) — supplementshoek

suplemento (*m.*) — byvoegsel, aanvulling; (*geom.*) supplement

suplente (*m.*) — plaasvervanger

súplica (*f.*) — smeekskrif, smeking

suplicação (*f.*) — smeking, smeekskrif

suplicante (*m., f.*) — smekeling, supplikant; (*adj.*) smekend

suplicar — om te smee

súplice (*poet.*) — smekend

supliciado, -da — gefolter(d)

suplicador (*m.*) — folteraar

supliciar — om te martel, te folter

suplicio (*m.*) — marteling, foltering

supor — om aan te neem, te veronderstel, te vermoed

suportar — om te ondersteun; om te duld, te verduur; om te weerstaan

suportável — draaglik

suporte (*m.*) — steun, stut, steunpilaar

suposição (*f.*) — veronderstelling, vermoede; aanname

supositório (*m.*) (*med.*) — setpil, steekpil

suposto, -ta — aangeneem, veronderstel; vermoedelik

supra — voorvoegsel met die betekenis "bo" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorvoegsel)

supracitado, -da, supramencionado, -da — bogenoem(d)

supra-sumo (*m.*) — hoogtepunt

supremacia (*f.*) — opperheerskappy, oppergesag

supremo, -ma — hoogste, uiterste; opper-;
hora (*f.*) **suprema/momento** (*m.*) **supremo** — sterfuur

supressão (*m.*) — onderdrukking; weglating

suprimir — om te onderdruk; om te verswyg; om te beëindig, op te hef; om tot stilsywe te bring

suprir — om te voorsien van; om aan te vul; **suprir as necessidades** — om in behoeftes te voorsien

supuração (*f.*) — verswering, ettervorming

supurante — etterend

supurar — om te versweer; om te etter

supurativo, -va — ettervormend, etterend

surdez (*f.*) — doofheid

surdina (*f.*) — toonwolf, demper; **à/pela**

surdina — in die geheim, heimlik; **em**

surdina (*mus.*) — gedemp

surdir — om op te wel; om te verskyn; (*fig.*) om voort te spruit

surdo, -da — doof; gedemp; (*subst.*) dowe

surdo-mudo, surda-muda — doofstom; (*subst.*) doofstomme

surgidoiro (*m.*), **surgidouro** (*m.*) — ankerplek

surgir — om skielik te verskyn, op te daag; om anker te gooi; **o trigo surge** — die koring skiet op

surpreendente — verrassend, verbasend

surpreender — om te betrap; om te verras, te verbaas

surpresa (*f.*) — verrassing, verbasing; (*coll.*) gelukspakkie; **de surpresa** — onverwags

surpreso, -sa — verras, verbaas

surra (*f.*) (*coll.*) — loesing

surrado, -da — verslete; afgesaag (*fig.*)

surrar — om te looi, te moker; om te verslyt

surriada (*f.*) (*coll.*) — uitjouery

surriar — om uit te jou

surripiar (*coll.*) — om te ontfutsel, vas te lê

surtida (*f.*) — uitval, sortie

surtir — om te bewerkstellig; **surtir bem/mal** — om goed/sleg uit te val; **surtir efeito** — om die verwagte uitwerking te hê

surto, -ta — vasmeeer; (*subst.*) (*m.*) (*fig.*) geestesvlug; **surto de cólera** — kolera-uitbraak

surucucu (*f.*) (*Bras.*) — soort gifslang

sus! — sterkte!

susceptibilidade (*f.*) — liggeraaktheid

susceptibilizar — om te na te kom

susceptível — liggeraak; **não é susceptível que esta loja atraia muitos clientes** — dit is onwaarskynlik dat hierdie winkel baie klante sal trek

susitar — om op te wek; om op te hits; om te inspireer

suserania (*f.*) — leenheerskappy

suserano (*m.*) — leenheer

suspeição (*f.*), **suspeita** (*f.*) — agterdog, verdenking, argwaan

suspeitar — om te verdink; om te vermoed

suspeito, -ta — verdag, suspisiesus

suspeitoso, -sa — agterdogtig, argwanig

suspender — om op te hang; om te verdaag, te onderbreek; om te skors; **suspender pagamentos** — om betalings te staak

suspensão (*f.*) — ophang; suspensie; opskorting; verdaging; skorsing

suspense, -sa — hangend, hang-; verdaag; (*fig.*) aarselend; (*mus.*) gedra, lang aangehou

suspensórios (*m. pl.*) — kruisbande

suspiciácia (*f.*) — wantroue

suspícaz — agterdogtig, wantrouend; skepties

suspirar — om te sug (*poet.*) om te suis;

suspirar por — om te hunker na, te verlang na

suspiro (*m.*) — sug; skuimpie

suspiroso, **-sa** — sugtend, weeklaend

sussurrante — fluisterend, suisend

sussurrar — om te fluister; om te suis

sussurro (*m.*) — gefluister, gesuis

sustância (*f.*) (*coll.*) — vide: **substância**

sustar — om te keer; om te stuit

sustenido (*m.*) (*mus.*) — kruis

sustentação (*f.*) — hulp, bystand, steun, ondersteuning

sustentáculo (*m.*) — stut

sustentar — om te onderhou, te ondersteun, te dra; **sustentar o argumento** — om 'n argument te ondersteun; **sustentar bons principios** — om jou beginsels te

handhaaf; **sustentar uma luta** — om 'n stryd te voer; **sustentar uma nota** (*mus.*) — om 'n noot lank te hou; **sustentar a sua reputação** — om jou goeie naam te handhaaf; **sustentar-se do seu trabalho** — om van jou werk te lewe

sustentável — verdedigbaar, houdbaar

sustento (*m.*) — lewensonderhoud, voedsel

suster — om te stut; om te stuit; om terug te hou; **suster-se** — om jou te weerhou, jou te beteuel

susto (*m.*) — skrik

sutache (*f.*) — galon, omboorsel

sutil (*Bras.*), **sutileza** (*f.*) (*Bras.*) — vide: **subtil**, **subtileza**

sutura (*f.*) — naat

suturar — om vas/toe te naai; om toe te groei

T

taba (*f.*) (*Bras.*) — Indianekraal

tabacal (*m.*) — tabakland

tabacaria (*f.*) — tabakwinkel

tabaco (*m.*) — tabakplant; tabak; **dar para**

tabaco (*coll.*) — om iemand die les te lees

tabanca (*f.*) — naturelledorp (*Ang.*)

tabaquear — om te rook; om te snuif

tabaqueira (*f.*) — tabakdoos

tabaqueiro (*m.*) — tabakfabriekwerker; **lenço** (*m.*) **tabaqueiro** — sakdoek

tabefe (*m.*) (*coll.*) — klap

tabela (*f.*) — lys; **tabela dos comboios** — trein-rooster; **por tabela** — by implikasie; **o comboio chega à tabela** — die trein kom op tyd aan

tabelar — om (pryse) vas te lê (van)

tabelião (*m.*) — notaris

taberna (*f.*) — taverne, wynkroeg

tabernáculo (*m.*) — tabernakel

tabernário, **-ia** — laag, vulgêr; vuil

taberneiro (*m.*) — kroegbaas

tábido, **-da** — vrot, sleg

tabique (*m.*) — afskorting

tablado (*m.*) — verhoog

tabu (*m.*) — taboe; (*adj.*) taboe, verbode

tabua (*f.*) — katstert, katdoringboom; **vai à tabua** (*coll.*) — gaan na die duiwel

tábua (*f.*) — plank; **tábua de engomar** — stryk-

plank; **tábua de salvação** — redding; **as**

tábuas da lei — die stene tafels van die wet;

fazer tábuas rasas — om 'n skoon blad te maak

tabuada (*f.*) — rekentabel

tabuão (*m.*) — groot plank

tabuinha (*f.*) — plankie; (*pl.*) hortjiesblindings

tábula (*f.*) — speeltafel

tabulado (*m.*) — paalheining; houtplatform

tabulador (*m.*) — tabulator

tabulageiro (*m.*) — speelholbaas

tabulagem (*f.*) — speelhol, dobbelhuis

tabulão (*m.*) — werkbank vir goudsmid

tabuleiro (*m.*) — skinkbord

tabuleta (*f.*) — naambord; vertoonvenstertjie

taça (*f.*) — kelk; beker (trofee)

tacada (*f.*) — stoot met biljartstok

tacanhéz (*f.*), **tacanhice** (*f.*) — bekrompenheid, kleingeestigheid

tacanho, **-nha** — bekrompe, kleingeestig

tacão (*m.*) — hak

tacha (*f.*) — platkopspsyker; (*coll.*) tand; **estar de tacha arreganhada** (*coll.*) — om te skaterlag; **levar tacha de estúpido** — om as onnosel uitgeskel te word

tachada (*f.*) — 'n potvol

tachar — om uit te skel (vir)

tacho (*m.*) — kastrol, pot; **ter um bom tacho** (*coll.*) — om 'n lekker werk te hê

tácito, **-ta** — stilswyend, onuitgesproke

taciturnidade (*f.*) — swygsaamheid

taciturno, **-na** — swygsaam

taco (*m.*) — biljartstok, stootstok

tactear — om te betas; om te tas; om te sondeer

táctica (*f.*) — taktiek

tático, **-ca** — takties

táctil — taktiel, tas-; tasbaar

tactilidade (*f.*) — tasbaarheid

tacto (*m.*) — tassin; tak(t); gesonde verstand;

cheio, **-ia de tacto** — taktvol

tafetá (*m.*) — tafsy

taful (*m.*) — modegek, pronker, windmaker; (*adj.*) opgesmuk, pronkerig

tafularia (*f.*), **tafulice** (*f.*) — swierigheid

tafulho (*m.*) — prop, stopsel

tagantada (*f.*) — sweepsag

tagantar — om te peits, met die sweep aan te dryf

tagante (*m.*) — sweep

tagarela (*m., f.*) — babbelkous, kletsous

tagarelar — om te babbel, te klets

tagarelise (*f.*) — babbelsug, praatsug

tagaté (*m.*) (*coll.*) — liefkosing, streling

tágide (*f.*) (*poet.*) — nimf van die Tagusrivier

tainha (*f.*) — harder

taipa (*f.*) — kleimuur; afskorting

taipal (*m.*) — paalwerk; luik (van winkel)

taipar — om met klei te stop

taipeiro (*m.*) — kleimuurbouer

tal — so, sulk; ene; 'n sekere; **tal como deve** ser — soos dit moet wees; **tal e coisa** — min of meer, ongeveer; **tal ou qual** — net soos, nes; **tal pai, tal filho** — soos die vader, so die kind; **tal . . . que** — so(veel) . . . dat; **a tal ponto que** — dermate dat; **de tal maneira que/de tal modo que** — op so 'n manier dat; **em tal caso** — in so 'n geval/in dié geval; **que tal?** — hoe's dinge?; wat nou?; **que tal uma cerveja?** — hoe lyk dit met 'n bier?; **ele é o tal** — hy is die een/diegene

tala (*f.*) — spalk; riem; (*pl.*) (*fig.*) moeilik-hede

talagarça (*f.*) — stramien, borduurgaars

tálamo (*m.*) — huweliksbed; huwelik; (*anat.*) talamus

talante (*m.*) — wil, wens; **a meu/seu talante** — na my/sy goeddunke

talão (*m.*) — teenblad, teenblaadjie; **talão de bagagem** — bagasiebewys

talar — om te voor; (*fig.*) om te verwoes

talar — vollengte; **os talares de Mercúrio** — Mercurius se vleuelsandale

talassa (*m., f.*) — reaksionêr

talassaria (*f.*) — aartskonserwatiewe houding; reaksionêre groep

talco (*m.*) — talk

taleiga (*f.*) — sak

taleigada (*f.*) — 'n sakvol

talento (*m.*) — talent, gawe, aanleg

talentoso, -sa — begaaf, talentvol

talha (*f.*) — erdekruik

talha (*f.*) — verdiepte snywerk, houtsnywerk

talhada (*f.*) — skyf

talhar — om te sny

talhe (*m.*) — snit; liggaamsbou, vorm

talher (*m.*) — eetgerei; **mesa de 15 talheres** — tafel gedek vir 15 gaste

talho (*m.*) — slaghuis; (*fig.*) (*coll.*) sny

talião, pena (*f.*) **de . . .** — vergelding

talinga (*f.*) — tou

talingar — om met 'n tou vas te maak, vas te meer

talismã (*m.*) — talisman, gelukbringer

talo (*m.*) — stronk

taluda (*f.*) (*coll.*) — eerste prys in lotery

talvegue (*m.*) — dallyn, diepste punt van vallei

talvez — miskien

tamanca (*f.*) — klomp, houtschoen

tamanco (*m.*) — houtsandaal

tamanhão, -nhona — tamaai, baie groot/lank,

fris gebou; (*subst.*) (*m.*) knewel van 'n man

tamanhinho, -nha — baie klein

tamanho, -nha — groot; (*subst.*) (*m.*) af-metings, grootte

tamanqueiro (*m.*) — houtsandaalfabrikant

tâmara (*f.*) — dadel

tamareira (*f.*) — dadelpalm

tamarindo (*m.*) — tamaryn; tamarinde

tamariz (*m.*) — tamarisk

também — ook, sowel as

tambor (*m.*) — tamboer, trom; tamboerslaner

tamborete (*m.*) — taboeret, stoeltjie sonder leuning

tamboril (*m.*), **tamborim** (*m.*) — tamboeryn

tamborilada (*f.*) — tromgeroffel

tamborilar — om te trommel

tamborileiro (*m.*) — tamboerynslaner

tamis (*m.*) — sifdoek

Tamisa (*m.*) — Teems

tamisação (*f.*) — sifting

tamisar — om te sif, te filtreer

tampa (*f.*) — deksel; **tampa de purga** — olie-prop

tampão (*m.*) — prop, deksel; tampon

tampo (*m.*) — (tafel)blad; **meter os tampos dentro a alguém** (*coll.*) — om iemand 'n loesing te gee

tampouco — ook nie, nog

tanado, -da — bruin gebrand

tanás (*m.*) (*coll.*) — kêrel; **vai por alfinetes a casa do tanas** — gaan blaas doppies

tanchão (*m.*) — steggie

tancar — om 'n steggie te plant

tanga (*f.*) — stertriem; eina-bikini; **estar de tanga** — om platsak te wees

tangente — wat raak; (*subst.*) (*f.*) (*geom.*)

tangens; raaklyn

tanger (*obs.*) — om ('n instrument) te bespeel; om te lui

tangerina (*f.*) — nartjie

tangerineira (*f.*) — nartjieboom

tangerino, -na — van Tanger; (*subst.*) inwoner van Tanger

tangibilidade (*f.*) — tasbaarheid, voelbaarheid

tangível — tasbaar, voelbaar

tanglomanglo (*m.*) (*coll.*) — toordans

tango (*m.*) — tango

tanino (*m.*) — tannien, looisuur

tanoaria (*f.*) — kuipery, vatmakery

tanoeiro (*m.*) — kuiper

tanque (*m.*) — tenk; dammetjie; (*mil.*) tenk; **camião tanque** (*m.*) — tenkvragmotor

tantã (*m.*) — ghong; **o tantã dos tambores africanos** — tromgeroffel, tromgedreun

tanto, -ta — soveel; **tanto . . . quanto** — soveel . . . soos; **ele está um tanto bêbedo** — hy is ietwat aangeklam
tão — so; **tão . . . como** — net so . . . as; soos; **tão . . . que** — so . . . dat
tão-pouco — ook nie, nog
tapa (f.) — (*coll.*) oorveeg, klap; (*mil.*) loop-prop
tapada (f.) — ommuurde boerdery; park
tapado, -da — bedek; (*coll.*) toe (*fig.*)
tapa-olhos (m.) — oorveeg
tapar — om te bedek; om toe te stop; **tapar a boca a alguém** — om iemand die mond te snoer; **tapar o nariz** — om jou neus toe te druk; **tapar os ouvidos** — om jou ore toe te stop; **tapar o sol com uma peneira** — om sop met 'n vurk te eet (*fig.*)
tapeação (f.) (Bras.) — kullery
tapear (Bras.) — om te kul
tapeçaria (f.) — tapisserie, muurtapyt
tapeceiro (m.) — tapisseriewewer
tape (m.) — mat
tapeteiro (m.) — mattevervaardiger
tapioca (f.) — tapioka
tapona (f.) (coll.) — klap
tapume (m.) — paalheining, palissade
taquara (f.) (Bras.) — bamboes
taqueira (f.) (Bras.) — soort pampoen
tara (f.) — tarra; (*fig.*) gebrck
tarado, -da — ongebalanseerd; **tarado (m.)** sexual — sekspervert; **ele é tarado por cachaça** — hy is gek na suikerrietbrandewyn
taramela (f.) — houtgrendel; (*subst.*) (*m., f.*) babbelkous, praatsieke
taramelar, taramelar — om te babbel, praatsiek te wees
taramelero (m.) — babbelkous, praatsieke
tarantela (f.) — tarantella, Suid-Italiaanse volksdans
tarântula (f.) — tarantula, bobbejaanspinnekop
tarar — om die tarra te bereken; **isso é de tarar (coll.)** — dit maak mens/my/ons gek
tardança (f.) — stadigheid; vertraging
tardar — om laat te wees, te sloer; **sem mais tardar** — onmiddellik; **ele costuma tardar em responder** — hy is traag om briewe te beantwoord; **não tardaremos em saber se ele está cá** — ons sal gou weet of hy daar is; **tardou mas arrecadou** — alle goeie dinge kom langsaam
tarde (f.) — namiddag; **dar as boas tardes** — om goeiemiddag te sê
tarde — laat; **mais tarde** — later; **tarde ou cedo** — vroeër of later; **faz-se tarde** — dit word laat; **mais vale tarde do que nunca** — liever laat as nooit
tardinha, pela . . . — in die laat namiddag
tardio, -ia — vertraag, laat

tardo, -da — stadig, traag; **ele é tardo no trabalho** — hy sloer met die werk
tareco (m.) — rustelose mens; (*coll.*) kat; (*pl.*) rommel
tarefa (f.) — opdrag, taak; **trabalhar à tarefa** — om stukwerk te doen, teen stukloon te werk
tarefa (m.) — stukwerker
tareia (f.) — loesing; (*coll.*) stukwerk
tarifa (f.) — tarief
tarifar — om die tarief/prys vas te stel, te tarifeer
tarimba (f.) — kooi, slaapbank; (*coll.*) soldatelewe; **ter tarimba** — om ervare te wees
tarimbeiro, -ra — bedrewe, ervare
tarja (f.) — rourand; (*obs.*) skild
tarjado, -da — swart omlin; (*fig.*) gegraveer
tarjar — om te omlin
tarjeta (f.) — dunrourand
tarlatana (f.) — tarlatan, dun neteldoek
tarouco, -ca — seniel, kinds
tarouquice (f.) — seniliteit, kindsheid
tarraxa (f.) — skroef; spyker; spy
tarrenego! (coll.) — weg is jy!
tarro (m.) — melkemmaer
tarso (m.) — middelvoetbeen
tartamudear — om te stotter, te hikkel
tartamudo, -da — stotterend, hikkellend
tártaro (m.) — (*poet.*) Tartarus, hel; tartarus, wynsteen
tártaro, -ra — Tartaars; (*subst.*) Tartaar
tartaruga (f.) — (water)skilpad
tartufice (f.) — huigelaar
tartufo (m.) — huigelaar
tarugo (m.) — houtspyker, tappen
tasca (f.) (coll.) — goedkoop eethuis
tasqueiro (m.) (coll.) — kroegbaas
tasquinhar (coll.) — om te eet
tassalho (m.) (coll.) — stuk, hap
tátaro, -ra — stotterend; Tartaars
tate! (coll.) — pasop!
tatear, tática, táctico, tato (Bras.) — vide: tactear, táctica, táctico, tacto
tatibitate (m., f.) — stotteraar; (*fig.*) besluite-lose persoon
tatu (m.) — gordeldier, armadil
tatuador (m.) — tatoeëerder
tatuagem (f.) — tatoeëring
tatuar — om te tatoeër
taumaturgo (m.) — wonderdoener
tauromaquia (f.) — kuns van stiergeveg
tauomáquico, -ca — stiergeveg-
tautologia (f.) — toutologie, onnodige herhaling
taverna (f.) — taverne, wynkroeg
taxa (f.) — belasting, toeslag; rentekoers
taxação (f.) — belasting
taxador (m.) — takseerder

taxar — om te belas, belasting te hef; (*fig.*) om te bestempel (as)
taxativo, -va — beperkend; beperk; (*coll.*) verplig
táxi (m.) — huurmotor
taxidermia (f.) — taksidermie, diere-opstop-kuns
taxidermista (m., f.) — taksidermis, diere-opstopper
taxímetro (m.) — tariefmeter; huurmotor
tcheco, -ca — Tsjeggies; (*subst.*) Tsjeg
tcheco-eslovaco, -ca — Tsjeggo-Slowaaks, Tsjeggo-Slowakies; (*subst.*) Tsjeggo-Slowaak
te — jou, aan/vir jou
té (coll.) — tot
tear (m.) — weefstoel
teatradá (f.) (coll.) — vertoon, windmakery; prulopvoering
teatral — teatraal, aanstellerig; teater-, toneel-
teatralidade (f.) — toneelmatigheid
teatro (m.) — teater; toneel; **teatro lírico** — operahuus; **teatro de operações** — oorlogs-toneel; **teatro de variedades** — variété-teater; **peça (f.) de teatro** — toneelstuk
teatrólogo (m.) — dramaturg
tebaida (f.) — eensaamheid, afgesonderdheid
tebano, -na — Thebaans; (*subst.*) Thebaan
teca (f.) — djatihout, Oos-Indiese kaaat; **ter muita teca (coll.) (Bras.)** — om baie pitte te hê (*fig.*)
tecedeira (f.) — weefster
tecedor (m.) — wewer
tecedura (f.) — weef; bou; (*fig.*) knoop (teater)
tecelagem (f.) — wewery; weef
tecelão (m.) — wewer; (*zool.*) wewervoël
teceloa (f.) — weefster
tecer — om te weef; **tecer uma intriga** — om 'n intrige te weef
tecido (m.) — materiaal; weefsel; **tecido adiposo** — vetweefsel; **tecido cartilaginoso** — kraakbeenweefsel; **tecido conjuntivo** — bindweefsel; **tecido fibroso** — veselweefsel; **tecido muscular** — spierweefsel; **tecido ósseo** — beenweefsel
tecla (f.) — klavier (*mus.*); toets, aanslaan-plaatjie; **bater sempre na mesma tecla (fig.)** — om altyd dieselfde deuntjie te sing (*fig.*)
teclado (m.) — klavierbord, klaviatuur; toets-bord
técnica (f.) — tegniek
técnico, -ca — tegnies; (*subst.*) (*m.*) tegnikus, vakman
tecnologia (f.) — tegnologie
tecnológico, -ca — tegnologies
teco-teco (m.) (Bras.) (coll.) — ligte vliegtuig
tecto (m.) — plafon; dak; tuiste; **viver debaixo do mesmo tecto** — om onder een dak te leef
tedéu (m.) — Te-Deum, danklied

tédio (m.) — verveling
tedioso, -sa — vervelig
tefe-tefe (m.) — gehyg; (*Bras.*) (*coll.*) tjorrie; **andar num tefe-tefe (coll.)** — om rond te skarrel
tegumento (m.) — huid, bedekking; skil, dop
teia (f.) — spinnerak; (*fig.*) intrige; afskorting;
teia da igreja — altaarafskorting
teima (f.) — koppigheid, halsstarrigheid
teimar — om aan te dring (op), vol te hou (met)
teimosia (f.) — koppigheid, halsstarrigheid
teimoso, -sa — koppig, halsstarrig, harde-koejawel
teismo (m.) — teïsme
teista (m., f.) — teïs; (*adj.*) teïsties
teixo (m.) — taksusboom
tejadilho (m.) — dak (van voertuig)
Tejo (m.) — Taag
tela (f.) — seildoek, seil; skildery; silwerdoek
tele — voorsetsel met die betekenis "afstands-" (kyk indien nodig onder die woord sonder voorvoegsel)
telecomando (m.) — afstandsbeheer
teleférico (m.) — sweefspoor
telefonar — om te telefoneer, te bel, te skakel
telefone (m.) — telefoon
telefonema (m.) — telefoonoproep
telefonía (f.) — telefonie; radio
telefónico, -ca — telefonies, telefoon-
telefonista (m., f.) — telefonis, telefoniste
telefote (m.) — beeldtelegraaf
telefoto (f.) — telefoto; beeldtelegram
telefotografia (f.) — telefotografie
telefotógrafo (m.) — telefotoograaf; beeldtele-graaf
telegrafar — om te telegrafeer
telegrafia (f.) — telegrafie
telegráfico, -ca — telegrafies, telegraaf-, tele-gram-
telegrafista (m., f.) — telegrafis, telegrafiste
telégrafo (m.) — telegraaf
telegrama (m.) — telegram
teleguiado, -da — geleid(d), afstandsbeheer(d); (*subst.*) (*m.*) geleide projektiel
telemetria (f.) — telemetrie
telemétrico, -ca — telemetries
telémetro (m.) — telemeter, afstandsmeter
teleobjectiva (f.) — tele(foto)lens
telepatia (f.) — telepatie
telepático, -ca — telepaties, telepatie-
telescópico, -ca — teleskopies
telescópio (m.) — teleskoop
televisão (f.) — televisie, beeldradio; **receptor (m.) de televisão** — televisietoestel
televisar — om (oor televisie) uit te send
televisor (m.) — televisietoestel
telha (f.) — teël; **estar com a telha (coll.)** — om in 'n slegte bui te wees; **ter telha (coll.)** — om getik te wees

telhado (*m.*) — dak; **quem tem telhado de vidro, não atira pedras ao telhado do vizinho** — wie in glashuise woon moenie met klippe gooi nie

telhadador (*m.*) — dakdekker

telhadura (*f.*) — dakwerk; teëlbakkery

telhar — om 'n dak te dek; om 'n dak op te sit (op)

telheiro (*m.*) — teëlbakker; afdak

telhudo, -da (*coll.*) — ontoeganklik, verkrampt

telúrico, -ca — telluries

tema (*m.*) — tema, onderwerp; opstel; vertaling in 'n vreemde taal

temático, -ca — tematies

tematologia (*f.*) — tematiek

temente — vreesagtig; **temente a Deus** — godvresend

temer — om te vrees; om bevrees te wees

temerário, -ia — vermetel, waaghalsig, gewaagd

temeridade (*f.*) — vermetelheid, waaghalsigheid, gewaagdheid

temeroso, -sa — vreesagtig, skrikkerig

temido, -da — gevrees

temível — vreesaanjaend, vreeslik

temor (*m.*) — vrees

têmpera (*f.*) — (*tech.*) tempering; (*fig.*) karakter; **espada** (*f.*) **de boa têmpera** — goeie swaard; **homem** (*m.*) **de boa têmpera** — 'n man van sy woord

temperado, -da — getemper, gehard; gematig; (*obs.*) (*mus.*) gestem; **comida** (*f.*) **temperada** — gekruide kos

temperamento (*m.*) — temperament

temperança (*f.*) — matigheid; onthouding

temperar — om te kruie; om te stem (*mus.*); om te temper, hard te maak; om te matig

temperatura (*f.*) — temperatuur

tempero (*m.*) — spesery, kruie

tempestade (*f.*) — storm

tempestear — om te woed, te storm

tempestivo, -va — gepas, tydig

tempestuosidade (*f.*) — wildheid, stormagtigheid

tempestuoso, -sa — stormagtig

templário (*m.*) — tempelier

templo (*m.*) — tempel; kerk

tempo (*m.*) — tyd; weer; (*mus.*) tempo; **ter tempo** — om tyd te hê; **a tempo** — betyds; **a seu tempo** — ter geleëner tyd; **ao mesmo tempo** — terselfdertyd; **ao tempo que** — toe, wanneer; **antes do tempo** — voor die tyd; **com tempo** — op jou tyd; **com o tempo** — mettertyd; **em tempos** — lank gelede; **atrás do tempo, tempo vem** — more is nog 'n dag; **faz um tempo péssimo** — die weer is ellendig; **que tempo faz?** — hoe is die weer?; **tempo é dinheiro** — tyd is geld

têmpora (*f.*) — (*anat.*) slaap; (*pl.*) vastyd

temporada (*f.*) — periode, 'n tyd; seisoen

temporal (*m.*) — donderstorm

temporal — verganklik, aards, wêreldlik;

temporaal

temporalidade (*f.*) — aardsheid, tydelikheid

temporalizar — om te verwêreldlik

temporâneo, -ea — tydelik, voorlopig

temporão, -rã — vroegryp, vroeg

temporário, -ia — tydelik, voorlopig

temporização (*f.*) — draling, uitstel

temporizador, -ra — dralend

temporizar — om te temporiseer, tyd te wen; **temporizar com alguém** — om mooi te werk met iemand

tem-tem, fazer . . . (*coll.*) — om die eerste treetjies te gee

tem-te-não-caias (*m.*) (*coll.*) — moeilike ewewig, onstabiele posisie

tenacidade (*f.*) — hardnekkigheid, volharding

tenaz (*f.*) — knyptang

tenaz — hardnekkig, hardkoppig; ingewortel

tença (*f.*) — pensioen, onderhoudstoelae

tenção (*f.*) — voorneme; leuse; **cantiga** (*f.*) **de tenção** — Middeleeuse gedig in dialoogvorm

tencionar — om van plan te wees, van voorneme te wees

tenda (*f.*) — tent; algemene handelaar (winkel)

tendão (*m.*) — sening

tendeiro (*m.*) — algemene handelaar

tendência (*f.*) — tendensie, neiging

tendencioso, -sa — tendensieus

tendente — geneig tot

tender — om uit te strek; om geneig te wees; **tender a massa** — om deeg uit te rol; os

documentos tendem a confirmar a suspeita — die dokumente sal waarskynlik die vermoede staaf

tenebroso, -sa — duister, somber; skrikwekkend

tenente (*m.*) — luitenant; (*mil.*) eerste luitenant

tenente-coronel (*m.*) — kommandant; (*mil.*) luitenant-kolonel

tênia (*f.*) — lintwurm

tênis (*m.*) — tennis; **tênis de mesa** — tafeltennis; **bola** (*f.*) **de tênis** — tennisbal; **campo** (*m.*) **de tênis** — tennisbaan; **partida** (*f.*) **de tênis** — pot tennis; **raqueta** (*f.*) **de tênis** — tennisraket

tenista (*m., f.*) — tennisspeler, tennisspeelster

tenor (*m.*) — tenoor

tenro, -ra — teer, sag; (*attr.*) jong, (*pred.*) jonk; onskuldig; onvolwasse; **tenra idade/tenros anos** — kinderjare

tensão (*f.*) — spanning, inspanning; gespannenheid; **tensão arterial** — bloeddruk

tenso, -sa — gespanne

tentação (*f.*) — versoeking

tentacular — met tentakels/vangarms; **cidade** (*f.*) **tentacular** — snel groeiende stad

tentáculo (*m.*) — tentakel, vangarm, voeldraad

tentador, -ra — verleidelik; (*subst.*) versoeker, versoekster

tentame (*m.*) — probeerslag, poging

tentar — om te poog, te probeer; om te versoek, in verleiding te bring; **tentar a paciência de alguém** — om iemand se geduld op die proef te stel

tentativa (*f.*) — poging

tentear — om te sondeer, te ondersoek; **tentear a vida** — om jou lewe te organiseer

tentilhão (*m.*) — vink

tento (*m.*) — doel (sokker); **marcar dois tentos** — om twee punte aan te teken; om goeie punte te behaal

tento (*m.*) — sorg, aandag

ténue — dun, tenger; subtiel

tenuidade (*f.*) — dunheid, tengerheid

teocracia (*f.*) — teokrasie, priesterheerskappy

teocrático, -ca — teokraties

teodiceia (*f.*) — teodisee, Godskennis

teodolito (*m.*) — teodoliet, hoekmeetinstrument

teogonia (*f.*) — teogonie, leer van die afstamming van die gode

teological — teologie-

teologia (*f.*) — teologie

teológico, -ca — teologies

teólogo (*m.*) — teoloog

teor (*m.*) — inhoud, strekking

teorema (*m.*) — teorema, stelling

teoria (*f.*) — teorie

teórico, -ca — teoreties; (*subst.*) (*m.*) teoretikus

teosofia (*f.*) — teosofie

teósofo (*m.*) — teosoof

tepidez (*f.*) — louheid

tépido, -da — lou

ter — om te hê; **ter . . . anos** — om . . . jaar oud te wees; **ter calor** — om warm te kry; **ter cautela/cuidado** — om versigtig te wees; **ter direito a** — om geregtig te wees op; **ter dúvida** — om in twyfel te wees, onseker te wees; **ter fé em** — om te vertrou, vertroue te hê in; **ter fome** — om honger te wees; **ter frio** — om koud te kry; **ter inveja de** — om afgunstig te wees op, te beny; **ter mão em** — om te beheer; **ter medo** — om bang te wees; **ter em mente** — om in gedagte te hou; **ter prazer em** — om te geniet; om genot te hê; **ter pressa** — om haastig te wees; **ter razão** — om reg te wees; **ter saudades de** — om te verlang na; **ter sede** — om dors te wees; **ter de seu** — om welgesteld te wees; **ter sono** — om vaak te wees; **ter sorte** — om gelukkig te wees, 'n gelukskoot te hê; **ter em vista** — om te beoog, 'n oog te hê op; **ter vontade de** — om gretig te wees, lus te wees vir; **ir ter com alguém** — om iemand te gaan sien; **não ter remédio** — om onberedderbaar te wees; **a estrada vai ter a Durban** — die pad gaan na

Durban; ter-se por — om jou te beskou as; **não se ter em pé** — om nie op jou voete te kan staan nie

terapeuta (*m., f.*) — terapeut, geneeskundige

terapêutica (*f.*) — terapie, behandeling

terapêutico, -ca — terapeuties, genesend, geneeskundig

terapia (*f.*) — terapie

terça (*f.*) (*mus.*) — terts

terça (*f.*) — derdedaagse koors

terçado (*m.*) — (*obs.*) kort swaard; (*Bras.*) kapmes

terça-feira (*f.*) — Dinsdag

terçar — om te stry; **terçar cal** — om kalk (met sand en water) te meng

terceiro, -ra — derde; **terceira pessoa** — derde persoon; **seguro** (*m.*) **contra terceiros** — derdepartyversekering

terceto (*m.*) — terset

terciário, -ia — tersiër; Tersiër; (*m.*) Tersiër (aardtydperk)

tercilho (*m.*), **tercina** (*f.*) (*mus.*) — trioel

terço (*m.*) — 'n derde; (*mil.*) (*obs.*) regiment; rosekrans (*R.C.*)

terebintina (*f.*) — terpentyn

terebinto (*m.*) — terpentynboom

teres (*m. pl.*) — besitting; **teres e haveres** — hawe en goed

tergiversação (*f.*) — uitvlugte, jakkalsdraaie

tergiversar — om omweë/uitvlugte te soek; om kompromisse te sluit

termal — termal, warmbron-

termas (*f. pl.*) — warm bron, warmbad

térmico, -ca — termies, warmte-

terminação (*f.*) — beëindiging; (*gram.*) woorduitgang

terminal (*f.*) — terminus, eindpunt

terminante — beslissend; gebiedend, noodsaaklik

terminar — om af te sluit, te beëindig; om te eindig; (*gram.*) om uit te gaan (op)

terminologia (*f.*) — terminologie, vaktal

térmite (*f.*) — termiet, rysmier, witmier

termo (*m.*) — perk, grens; term, vakwoord; termyn; **termos de venda/pagamento** — verkoopsvoorwaardes/koopvoorwaardes; **estar em termos** — om in orde te wees; **falar em termos vagos** — om in algemene terme te praat; **não ter termos** — om onmanierlik te wees; **pôr termo a** — om te beëindig; **ao termo de** — aan die einde van; **nos termos da lei** — kragtens die wet

termo (*m.*) — termosfles, warmfles

termodinâmica (*f.*) — termodinamika, warmteleer

termómetro (*m.*) — termometer

termóstato (*m.*) — termostaat

terno (*m.*) (*Bras.*) — pak (klere)

terno, -na — liefderyk, sag, teer

ternura (*f.*) — teerheid
terra (*f.*) — grond, aarde; geboorteland; landery; **Terra** (*f.*) — Aarde (planeet); **terra firme** — vaste land; **terra fraca** — kleierige grond; **Terra da Promissão** — Beloofde Land; **Terra Santa** — Heilige Land; **Terra da Verdade** — Hiernamaals; **correr terras** — om die wêreld te deurreis; **dar um corpo à terra** — om ter aarde te bestel; **deitar por terra** — om op die grond te gooi; om te vernietig; **ser terra a terra** — om platvloers/prosaies te wees; **o Duque de Almeida ainda possui muitas terras** — die hertog van Almeida besit nog baie landerye
terraço (*m.*) — terras, dakterras
terracota (*f.*) — terracotta, onverglaasde erdewerk
terramoto (*m.*) — aardbewing
terra-nova (*m.*) — Newfoundland (hond)
terraplenagem (*f.*) — opvulling, gelykmaking (van grond)
terraplenar — om (grond) op te vul/gelyk te maak
terrapleno (*m.*) — plein (in vesting); gelyk grond
terreal — aards
terreiro (*m.*) — plein; terras; gelykgrond (voor plaashuis); (*Bras.*) plek waar Negertoor-danse uitgevoer word
terremoto (*m.*) — aardbewing
terreno, -na — aardgebonde, aards; (*subst.*) (*m.*) terrein, erf, grond
térreo, -ea — grond-; aards; **andar** (*m.*) **térreo** — grondvloer; **casa** (*f.*) **térrea** — enkel-verdiepinghuis
terrestre — aard-, aards, land-
terrier (*m.*) — terriër
terrificante — skrikwekkend, ontsettend
terrificar — om te verskrik
terrina (*f.*) — sopkom
terriola (*f.*) — onbelangrike dorp
territorial — territoriaal
território (*m.*) — territorium, grondgebied
terrível — vreeslik, verskriklik
terror (*m.*) — skrik, angs; terreur
terrorismo (*m.*) — terrorisme
terrorista (*m.*) — terroris
terrorizar — om te terroriseer
terroso, -sa — grondagtig, asvaal
terso, -sa — skoon, suiwer
tertúlia (*f.*) — literêre/musikale byeenkoms
tesão (*m.*) — styfheid; sterkte
tese (*f.*) — tesis; onderwerp; **em tese** — in die algemeen, teoreties
teso, -sa — gespan; styf; (*fig.*) onverskrokke; onbuigsam; **estar teso** (*coll.*) — om platsak te wees; **no teso do monte** — bo-op die berg; **o vento sopra teso** — die wind waai sterk
tesoura (*f.*) — skêr

tesourada (*f.*) — sny (met skêr)
tesouraria (*f.*) — tesourie; betaalkantoor
tesoureiro (*m.*) — tesourier, penningmeester, betaalmesster
tesouro (*m.*) — skat; tesourie, staatskis
tessitura (*f.*) (*mus.*) — stemomvang; harmoniese struktuur
testa (*f.*) — voorkop; **testa de esquadra** — vlagskip; **testa de ferro** (*fig.*) — strooipop (*fig.*); **estar à testa de** — om aan die spits te wees van (*fig.*); **fazer testa** — om die hoof te bied
testador (*m.*) — testateur, erfflater
testamental — testamentêr
testamentário, -ia — testamentêr; (*subst.*) legataris, erfgenaam; begiftigde
testamenteiro (*m.*) — boedelberedderaar, eksekuteur
testamento (*m.*) — testament; **Velho/Novo Testamento** — Ou/Nuwe Testament
testante (*m.*) — testateur, erfflater
testar — om na te laat; om te bemaak
teste (*m.*) — toets
testeira (*f.*) — voorkant
testemunha (*f.*) — getuie; **testemunha ocular** — ooggetuie; **testemunha de ouvido** — oorgetuie
testemunhar — om te getuig; om te getuig van
testemunho (*m.*) — getuienis; **prestar teste-munho** — om getuienis af te lê
testicular (*m.*) — testikel-, saadbal-
testículo (*m.*) — testikel, saadbal
testificação (*f.*) — aflegging van getuienis; bevestiging; verklaring
testificador (*m.*) — getuie; deklaratant
testificar — om te getuig; om te bevestig; om te verklaar
testo (*m.*) — deksel
testudo, -da — met 'n groot kop; (*fig.*) koppig
tesura (*f.*) — spanning; styfheid; (*fig.*) (*coll.*) geldnood
teta (*f.*) — uier; (*fig.*) (*coll.*) maklike baantjie
tetânico, -ca — tetanies, tetanus-
tétano (*m.*) — tetanus, klem-in-die-kaak
tetêia (*f.*) (*Bras.*) (*coll.*) — lekker ding; prikkelpop
teto (*m.*) (*Bras.*) — vide: **tecto**
tetraedro (*m.*) — viervlak
tetrarca (*m.*) — tetrarg, viervors
tétrico, -ca — somber, aaklig
tetro, -ra (*poet.*) — somber, aaklig
teu, tua — jou; joune
teutónico, -ca — Teutoons; (*fig.*) tipies Duits
têxtil (*m.*) — tekstiel, weefstof; (*adj.*) tekstiel-, weef-
texto (*m.*) — teks
textual — tekstueel, woordelik
textura (*f.*) — tekstuur; struktuur, bou
texugo (*m.*) — das (*zool.*)
tez (*f.*) — huid, vel

ti — jou

tia (f.) — tante, tannie

tia-avó (f.) — groottante

tiara (f.) — tiara, pouslike kroon

tibetano, -na — Tibetaans; (subst.) Tibetaan; (m.) Tibetaans (taal)

tibia (f.) — skeenbeen

tibieza (f.) — louheid (fig.)

tíbio, -ia — lou (fig.)

tiborna (f.) — warmbrood gewek in olyfolie

tição (m.) — brandende kool/hout; negro como um tição — pikswart

tiçoero (m.) — vuuryster, pookyster

tico-tico (m.) (Bras.) — Brasiliaanse mossie

tifa (f.) — (bot.) katdoringboom; (coll.) (Moç., Ang.) voertuig wat ontsmettings-middel sprei

tifo (m.) — tifus; tifo (abdominal) — maag-koors

tifoide — tifusagtig; febre (f.) tifoide — tifoïde, ingewandskoors

tifoso, -sa — tifeus; (subst.) tifuslyer

tigela (f.) — bakkie (sop/nagereg); de meia tigela (fig.) — laeklas; swak

tlgelada (f.) — 'n bakkie vol

tlgre (m.) — tier

tlgrino, -na — tieragtig; tier-; (fig.) wreed

tijoleira (f.) — vloerteël

tijoleiro (m.) — steenbakker

tijolo (m.) — baksteen

tijuca (f.), tijuco (m.) (Bras.) — modder

tijucal (m.) — moeras

til (m.) — tilda, Portugese letterteken

tilia (f.) — lindeboom

tilintar — om te tingel

timão (m.) — ploegstert, disselboom; roer

timbale (m.) — keteltrom, pouk; (cul.) timbale

timbaleiro (m.) — poukenis

timbrado, -da — gestempel; van 'n briefhoof voorsien; (fig.) bestempel; voz (f.) bem

timbrada — klankryke stem

timbrar — om te stempel; om van 'n briefhoof te voorsien; (fig.) om te bestempel; timbrar em ser pontual — om te roem op jou stiptelikheid

timbre (m.) — leuse; briefhoof; (mus.) timbre, stemklank; homem (m.) de timbre — 'n trotse mens

time (m.) — span

timidez (f.) — skugterheid, bedeesdheid

tímido, -da — skugter; skamerig

timoneiro (m.) — stuurman

timorato, -ta — vreesagtig, beskroomd

timorense — van Timor; (subst.) inwoner van Timor

timpano (m.) — (anat.) middelloor; trommel-vlies; (arch.) gewelvel, timpaan; (mus.) keteltrom

tina (f.) — kuip, balie; trog

tineta (f.) (coll.) — gril, nuk

tingir — om te kleur

tingitano, -na — van Tanger; (subst.) inwoner van Tanger

tinha (f.) — omloop, ringwurm

tinioso, -sa — wat aan ringwurm ly; (fig.) afstootlik

tinido (m.) — getingel, gelui

tinir — om te tingel, te klink; om te lui

tino (m.) — verstand; takt

tinta (f.) — ink; verf; estar-se nas tintas (coll.) — om nie belang te stel nie

tinteiro (m.) — inkpot; caneta-tinteiro (f.) (Bras.) — vulpen

tintim por tintim (coll.) — in fyn besonderhede

tinto, -ta — gekleur; vinho (m.) tinto — rooi-wyn

tintura (f.) — tinktuur; kleuring

tinturaria (f.) — ververy; droogskoonmaker (winkel)

tintureiro (m.) — verwer; droogskoonmaker

tio (m.) — oom; (pl.) oom en tante

tio-avó (m.) — grootoom

tipico, -ca — tipies, tekenend; comida (f.) típica — inheemse gereg

tipo (m.) — tipe; lettertipe; (coll.) ou

tipografia (f.) — tipografie, drukkuns; druk-kery

tipográfico, -ca — tipografies, druk-

tipógrafo (m.) — tipograaf, setter

tipóia (f.) — huurkoets, ou koets; (Bras.) hangverband, slinger

tique (m.) — senuweetrekking

tique-taque (m.), tique-tique (m.) — tik-tak

tira (f.) — strook; (coll.) polisieman

tira-botas (m.) — stewelkneg

tiracolo, a . . . — oor die skouer (gedra)

tirada (f.) — ent, gedeelte; tirade, woorde-vloed; rede, toespraak

tlragem (f.) — trek (lug); oplaag

tira-linhas (m.) — tekenpen

tiranete (m.) — klein tiran, wreedaard

tiranía (f.) — tirannie, geweldheerskappy

tlrânico, -ca — tiranniek

tiranizar — om te tiranniseer, wreed te behandel

tirano (m.) — tiran, gewelddadige heerser

tlrante (m.) — trektou; dwarsbalk; (Bras.) dryfarm; (prep.) behalwe

tlrar — om weg te neem, te verwyder; tirar a barriga de misérias (coll.) — om in oorvloed te hê; tirar o chapéu — om jou hoed te lig;

tirar uma conclusão — om tot 'n gevolgtrekking te kom; tirar uma cópia — om 'n kopie te maak; tirar do erro — om op die regte pad te bring; tirar férias — om verlof te neem; tirar uma fotografia — om 'n foto te neem, te laat neem; tirar mil exemplares de um livro — om 'n duisend eksemplare van

'n boek te druk; **tirar notas altas** — om hoë punte te behaal; **tirar o pão a alguém** — om die brood uit iemand se mond te neem; **tirar partido de** — om voordeel te trek uit; **tirar à sorte** — om lootjies te trek; **sem tirar nem pôr** — net so/sonder meer; **tirar-se de apuros** — om uit die moeilikheid te kom
tira-teimas (m.) (coll.) — woordeboek; beslissende rede; **(Bras.) (coll.)** rewolwer
tlritar — om te bibber, te bewe
tiro (m.) — skoot; **tiro ao alvo** — skyfskiet; **tiro cego** — tromp-op skoot; **tiro de misericórdia** — genadeskoot; **o tiro saiu pela culatra (fig.)** — dit was 'n blaasklapper
tirocinante — aspirant-
tirocinar — om voorbereidende opleiding te ondergaan
tirocinio (m.) — voorbereidende opleiding; leerskool; **fazer tirocinio para major/coronel** — om opleiding vir majoor/kolonel te ondergaan
tirolês, -lesa — Tirolers; **(subst.)** Tiroler
tiroteio (m.) — geweervuur; sarsie
tisana (f.) — gortwater, aftreksel
tísico, -ca — wat aan toring ly; **(subst.) (m.)** toringlyer; **(f.)** toring
tisnar — om te besmeer, te beklad
titã (m.) — titaan, reus
titânico, -ca — titanies, reusagtig; **(chem.)** titaan-
titânio (m.) (chem.) — titaan
titere (m.) — marionet
tití (f.), titia (f.) (Bras.) (coll.) — tante, tannie
titilação (f.) — tinteling
titilar — om te tintel
titio (m.) (Bras.) (coll.) — oom
titubeante — stamelend; waggelend; **(fig.)** wankelmoedig
titubear — om te stamel; om te waggel; **(fig.)** om te huiwer, te wankel
titular (m.) — titulêr; **(ad.)** adellik; **titulêr**
titular — om te betitel
título (m.) — titel
to, ta — dit vir jou
toa (f.) — sleeptou; **falar à toa** — om onsin te praat; **à toa** — doelloos
toada (f.) — geluid; **(mus.)** wysie
toalha (f.) — handdoek; tafeldoek; **toalha de água** — watervlak; **toalha de altar** — altaarkleed
toalheiro (m.) — handdoekrak
toante — klinkend; **rima (f.) toante** — soort assonansie
toar — om te klink; om te donder, te dreun
toca (f.) — gat, hol, lêplek
tocadela (f.) — aanraking, tikkie; getingel (klavier, ens.)
toca-discos (m.) (Bras.) — platespeler

tocado, -da — aangetas; **(coll.)** aangeklam
tocador (m.) — speler (instrument)
tocaia (f.) (Bras.) — hinderlaag
tocaier — om in 'n hinderlaag te lok
tocante — aangaande, betreffende; roerend
tocar — om te raak; om te bespeel (instrument); **(fig.)** om te roer, te beweeg; om te lui (telefoon)
tocata (f.) — **(mus.)** tokkata; **(coll.)** serenade, getokkel
tocha (f.) — groot waskers; fakkel; **(Bras.)** boomstomp
tocheira (f.) — kandelaar
tocheiro (m.) — kandelaar; kersdraer, fakkel-draer
toco (m.) — stomp
todavia — eger
todo, -da — al die, alle, elke; **todo o mundo** — almal; **todo o dia/mês/ano** — die hele dag/maand/jaar; **todos os dias/meses/anos** — elke dag/maand/jaar; **a toda a brida/pressa** — in aller yl; **a todo o preço** — ten alle koste; **ao todo** — altesaam; **de todo em todo/de todo** — heeltemal
todo-poderoso, -sa — almagtig; **Todo-Poderoso (m.)** — die Almagtige
toga (f.) — toga
toicinho (m.) — varkvet
toiro (m.) — bul, stier
tojal (m.) — steekbrenbos
tojo (m.) — steekbrem, skerpioenkruid
tola (f.) (coll.) — kop
tolda (f.) — sonskerm, sonsambreel
toldar — om 'n sonskerm op te rig (op); om skaduwee te gee; **(fig.)** om te verduister
toldo (m.) — sonskerm
toleima (f.) — verwaandheid
toleirão, -rona — uiters verwaand
tolerada (f.) — prostituut
tolerância (f.) — toleransie; verdraagsaamheid
tolerante — tolerant, verdraagsaam
tolerar — om te duld, te tolereer; om te verdra, te verduur
tolerável — draaglik; duldbaar
tolher — om te hinder, te belemmer; om te belet, te verbied
tolhido, -da — verbied; belemmer; **tolhido da garganta** — hees; **tolhido das pernas** — lam polise **(f.)** — dwaasheid
tolo, -la — dwaas, onnosel; onsinig; verwaand
tom (m) — toon, intonasie; tint, skakering;
dar o tom — om die toon aan te gee; **ser de bom tom** — om van goeie smaak te getuig;
sem tom nem som — chaoties, ordeeloos
tomada (f.) — verowering, innname
tomada (f.) — muurprop; **tomada de água** — waterplek
tomadico, -ça — puntenerig
tomar — om te neem; **tomar alguém de ponta**

— om 'n wrok teen iemand te koester; **tomar de assalto** — om stormenderhand te verower; **tomar conta de** — om te sorg vir, verantwoordelik te wees vir; **tomar gosto por** — om te begin hou van; **tomar ordens** — om tot priester gewy te word; **tomar a palavra** — om die woord te voer; **tomar parte** — om deel te neem; **toma café?** — sal u koffie drink?; **tomar-se de ira/amores** — om deur woede/liefde oorweldig te word

tomara que ... (Bras.) — opdat dit ...; **tomara que chova** — as dit tog maar wou reën

tomarense — van Tomar

tomatada (f.) — tamatiepuree

tomatal (m.) — tamatieland

tomate (m.) — tamatie

tomateiro (m.) — tamatieplant

tomba (f.) — strokie leer (vir skoenheelmaak)

tombadinho (m.) — kwartdek

tombar — om om te val; om om te gooi

tombo (m.) — val; **andar aos tombos** — om te waggel; **de tombo em tombo** — val-val

tômbola (f.) — tombola, pryslotery

tomilhal (m.) — tiemieland

tomilho (m.) — tiemie

tomismo (m.) — Thomisme, leer van Thomas van Aquino

tomista — Thomisties; (*subst.*) Thomis, aanhanger van die Thomisme

tomo (m.) — band, boekdeel; gedeelte; **empresa (f.) de grande tomo** — belangrike onderneming

tômore (m.) — heuweltjie; blombedding

tona, à ... — aan die oppervlak

tonalidade (f.) — (*mus.*) toonaard, tonaliteit; kleurnuansering

tonante — donderend; bulderend

tonar (poet.) — om te donder, te dreun

tonel (m.) — vat

tonelada (f.) — ton; (*naut.*) registerton

tonelagem (f.) — tonnemaat

tónico, -ca — versterkend, tonies; (*subst.*) (*m.*) tonikum, versterkmiddel; **acento (m.) tónico (gram.)** — klem, toniese aksent; (*nota*)

tônica (f.) (mus.) — tonika, grondtoon

tonificar — om te versterk

toninha (f.) — seevark

tonitruante (poet.) — donderend, bulderend

tonsura (f.) — tonsuur, kruinskering; **receber a tonsura** — om tot priester gewy te word

tonsurado (m.) — priester

tonsurar — om die tonsuur te gee

tontaria (f.) — dwaasheid

tonteira (f.) — duiseligheid; dwaasheid; seniliteit

tontice (f.) — dwaasheid

tonto, -ta — duiselig, lighoofdig; onnosel

tontura (f.) — duiseligheid, duiseling

topa-a-tudo (m.) — man van twaalf ambagte
topada (f.) — struikeling; **dar uma topada** — om te struikel

topar — om raak te loop, teë te kom; om uit te maak; om te struikel; (*Bras.*) (*coll.*) om saam te stem; **não topo aquele tipo (coll.)** — ek kan daardie ou nie verdra nie; **não topo nada disto (coll.)** — ek verstaan niks daarvan nie

topázio (m.) — topaas

topete (m.) — haarlok; haarstuk; **ter topete (Bras.) (coll.)** — om die vermetelheid te hê (om)

tópico (m.) — onderwerp; geneesmiddel

topo (m.) — top

topografia (f.) — topografie, plekbeskrywing

topográfico, -ca — topografies

topógrafo (m.) — topograaf

toponímia (f.) — toponimie, pleknaamkunde

topónimo (m.) — pleknaam

toque (m.) — aanraking; slag; sinjaal; (*mus.*) aanslag; **toque de alvorada** — wekroep; **toque de recolher** — aandklok; **pedra (f.) de toque** — toetssteen; **a toque de caixa** — in 'n kits

toranja (f.) — pomelo

tórax (m.) — bors, borskas

torção (f.) — wringing; torsic; **momento (m.) de torção** — wringkrag

torcedela (f.) — wringing; **dar uma torcedela** — om vinnig te draai /te wring

torcer — om te draai, te wring; (*fig.*) om te ondersteun met skreeu; **homem (m.) de antes quebrar que torcer** — onbuigsame man; **torcer a cabeça** — om die nek om te draai; **torcer o nariz** — om die neus op te trek; **torcer o sentido das palavras** — om die betekenis te verwring, die woorde te verdraai; **torcer o tornozelo** — om die enkel te verstuit; **dar o braço a torcer (fig.)** — om in te gee; **ai é que a porca torce o rabo (coll.)** — daar lê die knoop; **ele torce a orelha e não sai sangue** — sy spyt kom te laat

torricolo (m.) — stywe nek

torcida (f.) — lamppit; (*Bras.*) ondersteuning met skree, ondersteuners; (*coll.*) babelas

tordo (m.) — lyster; lipvis

torga (f.) — heide (struik)

tormenta (f.) — storm; **Cabo (m.) das Tormentas** — Stormkaap

tormento (m.) — lyding; marteling

tormentoso, -sa — stormagtig; **Cabo (m.) Tormentoso** — Stormkaap

torna (f.) — aanvullende vergoëding

tornado (m.) — tornado, werwelsstorm

tornar — om weer te doen/te maak; om terug te keer; **tornar útil/impossível/fácil** — om nuttig/onmoontlik/maklik te maak; **tornar-se** — om te word

tornassol (*m.*) — sonneblom
tornear — om te draai (*tech.*); om te omring;
tornear um problema — om 'n probleem te ontduik
torneio (*m.*) — toernooi
torneira (*f.*) — kraan
torneiro (*m.*) — draaier, monteur-draaier
torniquete (*m.*) — draaihek; (*med.*) aar-
 affbinder, skroefverband; pynbank (martel-
 instrument); **andar num torniquete** — om te
 sloof; om in die knyp te sit
torno (*m.*) — draaibank; **em torno de** — om,
 rondom
tornozelo (*m.*) — enkel
toro (*m.*) — boomstam
toró (*m.*) (*Bras.*) — stortreën
torpe — walglik, aaklig; obseen, skurf
torpedear — om te torpedeer
torpedeiro (*m.*) — torpedoboot
torpedo (*m.*) — torpedo
torpeza (*f.*) — aakligheid; obseniteit, skurfheid
tórpidó, -da — ongevoelig, verdoof; traag
torpor (*m.*) — doodsheid
torquês (*f.*) — tang
torrada (*f.*) — roosterbrood
torradeira (*f.*) — (brood)rooster
torrão (*m.*) — kluit; suikerklont; lappie
 grond; **torrão natal** — geboortegrond
torrar — om te rooster, te brand
torre (*f.*) — toring
torreão (*m.*) — torinkie
torrefação (*f.*) (*Bras.*)/**torrefacção** (*f.*) do
 café — brand van koffie
torrefacto, -ta, torrefato, -ta (*Bras.*) — verhit,
 gebrand (koffie)
torrefactor (*m.*), **torrefator** (*m.*) (*Bras.*) —
 rooster, brander
torreira (*f.*) — hitte
torrencial — sterk stromend; **chuva** (*f.*)
torrencial — stortreën
torrente (*f.*) — sterk stroom, stortvloed;
torrente de cartas — stortvloed van briewe
torresmos (*m. pl.*) — varkkaiings
tórrido, -da — versengend, brandend; **zona**
(f.) **tórrida** — trope
torrificar — om te verhit, te brand (koffie)
torriscado, -da — doodgebak, doodgebraai
torso (*m.*) — torso, romp (van beeld)
torta (*f.*) — tert
torto, -ta — skeef, verwronge; (*subst.*) dwars-
 kop; **ter os olhos tortos** — om te skeel; **a**
torto e a direito — onsamehangend, buite
 verband
tortulho (*m.*) — paddastoel; gedroogde derm
 (vir wors); (*fig.*) plomp persoon
tortuosidade (*f.*) — kronkeling; (*fiã.*) slinks-
 heid
tortuoso, -sa — kronkelend, gedraai; (*fig.*)
 slinks, arglistig

tortura (*f.*) — foltering, pyniging
torturante — folterend, pynigend
torturar — om te folter; om te pynig
torvar — om te versteur, te verwar
torvelinho (*m.*) — gewarrel
tosa (*f.*) (*coll.*) — afranseling
tosão (*m.*) — slaapvlies, skaapvel; **Tosão de**
ouro — die Gulde Vlies
tosar — om af te ransel
toscar (*coll.*) — om te begryp
tosco, -ca — grof, onafgewerk
tosquia (*f.*) — skaapskeer
tosquiador (*m.*) — skaapskeerder
tosquiar — om te skeer; om uit te suig (*fig.*)
tosse (*f.*) — hoes; **tosse convulsa** — kinkhoes
tossidela (*f.*) — hoesie; **dar uma tossidela** —
 om keel skoon te maak
tossir — om te hoes
tosta (*f.*) — roosterbrood
tostado, -da — gebruineer, gerooster
tostão (*m.*) — tien sent muntstuk
tostar — om te rooster; om bruin te brand
total — totaal
totalidade (*f.*) — totaliteit; totaal
totalitário, -ia — totalitêr
totalitarismo (*m.*) — totalitêre regeringstelsel
totalitarista (*m., f.*) — totalitaris; (*adj.*)
 totalitêr
totalização (*f.*) — totalisering; bymekaartelling
totalizador (*m.*) — totalisator (perderesies)
totalizar — om te totaliseer
totem (*m.*), **tóteme** (*m.*) — totem
touca (*f.*) — kappie, kap
toucado (*m.*) — konduif, hooftooisel
toucadór (*m.*) — spieëltafel
toucar — om te pluiskam
toucinho (*m.*) — varkvet
toupeira (*f.*) — mol
tourada (*f.*) — stiergeveg
tourrear — om 'n stiergeveg te lewer
tourcio (*m.*) — kuns van stiergeveg
tourcio (*m.*) — torero, stiervegter
touril (*m.*) — stierkamp
tournée (*f.*) — toernee, toer
ouro (*m.*) — bul, stier
toutico (*m.*) (*coll.*) — klapperdop
toutinegra (*f.*) — swartkopvink
tóxico, -ca — toksies, giftig
toxina (*f.*) — toksien, gifstof
trabalhadeira (*f.*) — harde werkster, sloof
trabalhado, -da — gewerk; fyn uitgewerk
trabalhador, -ra — (*adj.*) arbeidsaam; (*subst.*)
 arbeider, werker, werkster
trabalhão (*m.*) — groot werk
trabalhar — om te werk, te arbei; om fyn af
 te werk; **trabalhar como um burro** — om te
 sloof; **trabalhar como um escravo** — om te
 slaaf; **trabalhar de parceria** — om spanwerk
 te doen

trabalheira (*f.*) — sleurwerk
trabalhismo (*m.*) — arbeidersbeweging
trabalhista (*m., f.*) — aanhanger van die arbeiderparty; (*adj.*) arbeider-
trabalho (*m.*) — werk, arbeid; (*pl.*) trawale;
trabalhos forçados — hardepad, dwangarbeid
trabalhoso, -sa — moeilik, swaar
trabucar — om met 'n katapult te bestook; (*fig.*) (*coll.*) om te swoeg; **quem não trabuca, não manduca** (*coll.*) — wie nie werk nie, sal nie eet nie
trabuco (*m.*) — katapult (oorlogswerktuig); sanna, donderbus
trabuzana (*f.*) (*coll.*) — storm; ongesteldheid; besopenheid
traça (*f.*) — ontwerp; plan
traça (*f.*) — mot
traçado, -da — geteken, ontwerp; weggevreet (deur motte); (*subst.*) (*m.*) tekening, ontwerp; **de perna traçada** — met gekruisde bene
tração (*f.*) (*Bras.*), **tracção** (*f.*) — traksie; **tracção às quatro rodas** — vierwiel aandrywing; **tracção às rodas da frente** — voorwiel aandrywing
traçar — om te teken, 'n lyn te trek; om te beplan, te ontwerp
traçar — om te vreet, weg te vreet; **traçar na vida alheia** (*coll.*) — om jou naaste te beskinder
tracejado, -da — met 'n stippellyn geteken, gestippel(d)
traçar — om met 'n stippellyn te teken, met stippels aan te dui
traço (*m.*) — streep; **traço do rosto** — gelaats-trek; **traço de união** — koppelteken; **de um traço** — in een asem; **ele tem muitos traços do pai** — hy trek sterk na sy vader
tracoma (*m.*) — tragoom, oogvliesontsteking
tractor (*m.*) — trekker
tradição (*f.*) — tradisie
tradicional — tradisioneel
tradicionalismo (*m.*) — tradisionalisme
tradicionalista (*m., f.*) — tradisionalis
tradução (*f.*) — vertaling
tradutor (*m.*) — vertaler
traduzir — om te vertaal; om te getuig van
traduzível — vertaalbaar
trafegar — om te handel (met); om te swoeg; om te deurreis
tráfego (*m.*) — handel; verkeer
tráfegância (*f.*) — swendelary
tráfico — bedrieglik, oneerlik; (*subst.*) swendelaar; **tráfico de drogas** — dwelm-middelsmous; **tráfico de escravos** — slawehandelaar
tráfico — om te handel (met); om oneerlike sake te doen
tráfico (*m.*) — handel; sluikhandel
tragada (*f.*) (*Bras.*) — teug, trek

tragar — om te verslind, te verswelg; om te sluk (*fig.*); **não poder tragar alguém** — om iemand nie te kan verdra nie
tragédia (*f.*) — tragedie, treurspel
trágico, -ca — tragies; (*subst.*) tragediespeler
tragicomédia (*f.*) — tragikomedie
tragicômico, -ca — tragikomies
trago (*m.*) — sluk
traição (*f.*) — verraad; verraderlikheid; **a tração** — verraderlik
tralçoeiro, -ra — verraderlik, bedrieglik
traidor, -ra — verraderlik, bedrieglik; (*subst.*) verraaier
traineira (*f.*) — treiler
trair — om te verraa; om te verydel
trajar — om te dra (klere)
traje (*m.*) — (klere)drag
trajecto (*m.*), **trajeto** (*m.*) (*Bras.*) — trajek
trajectória (*f.*) — baan, wentelbaan
trajo (*m.*) — (klere)drag
tralha (*f.*) — net; (*coll.*) rommel
trama (*f.*) — dwarsdraad; tekstuur; (*fig.*) struktuur, intrige
trama (*m.*) — trem
tramagal (*m.*) — tamariskbos
tramar — om te weef; om te konkel, te intrigeer
trambelho (*m.*) (*fig.*) — verstand
trambolhão (*m.*) — val; **dar um trambolhão** — om lelik te val
trambolho (*m.*) — blok (aan die been); belemmering; vooroordeel; (*coll.*) lomperd
trâmite (*m.*) (*fig.*) — weg, baan; (*pl.*) stappe, prosedure
tramóia (*f.*) — lis; **tramóias de teatro** — kuns-en vliegwerk
tramontana (*f.*) — poolster; noordewind; **perder a tramontana** — om te verdwaal; om die kluts kwyt te raak; **a tramontana de — noord van**
trampa (*f.*) (*coll.*) — vuilgoed, uitskot, gemors
trampolim (*m.*) — springplank
trampolineiro (*m.*) (*coll.*) — verneuker
tramoso, -sa (*coll.*) — afstootlik; oud en morsig
tranca (*f.*) — sluitbalk
trança (*f.*) — vlegsel
trancada (*f.*) — drag slae
trancar — om te barrikadeer, te verskans; (*Bras.*) (*fig.*) om uitstel aan te vra
trançar — om te vleg
trançalhadanças (*m., f.*) — lang lei
tranqueira (*f.*) — palissade; loopgraaf
tranquibérnia (*f.*) (*coll.*) — swendelary, neukery
tranquilidade (*f.*) — kalmte, rus, vrede
tranquilizar — om te kalmeer, gerus te stel
tranquilo, -la — kalm, rustig
transação (*f.*) (*Bras.*), **transacção** (*f.*) — transaksie, onderhandeling

transacionar (*Bras.*), **transaccionar** — om te onderhandel; om sake te doen, te handel (met)

transacto, **-ta** — vorige

transandino, **-na** — anderkant die Andes

transariano, **-na** — anderkant die Sahara

transatlântico, **-ca** — transatlanties; (paquete)

transatlântico (*m.*) — lynboot (oor Atlantiese oseaan)

transbordar — om oor te loop; om oor te stap

transbordo (*m.*) — oorskeping

transcendência (*f.*) — transcendensie; belangrikheid

transcendente — transcendent, bosinlik; belangrik; voortreflik

transcender — om te oortref, te bowe te gaan

transcrever — om te transkribeer, oor te skryf

transcrição (*f.*) — transkripsie, oorskrywing

transcrito, **-ta** — oorgeskryf, oorgeset; getranskribeer

transe (*m.*) — krisis; **a todo o transe** — ten alle koste

transepto (*m.*) — transep, dwarsskip

transeunte (*m.*) — verbyganger

transferência (*f.*) — oordrag, oorplasing; verplasing

transferidor (*m.*) — gradeboog

transferir — om oor te plaas, oor te dra; om te verplaas

transferível — oordraagbaar, oorplaasbaar; verplaasbaar

transfiguração (*f.*) — transfigurاسie, gedaante-verandering

transfigurar — om te transfigureer, van gedaante te laat verander

transformação (*f.*) — transformاسie, gedaante-verandering

transformar — om (van vorm) te verander, te transformeer, om te skep

trânsfuga (*m., f.*) — oorloper

transfusão (*f.*) — oorgieting, oorstorting;

transfusão de sangue — bloedoortapping

transgredir — om te oortree

transgressão (*f.*) — oortreding

transgressor (*m.*) — oortreder

transição (*f.*) — transisie, oorgang

transido, **-da** — verkluiem; deurdronge

transigência (*f.*) — ooreenkoms, vergelyk

transigente — inskiklik, toegeeflik

transigir — om te skik; om 'n vergelyk te tref

transir — om te deurdring

transitar — om te beweeg oor

transitável — begaanbaar

transitivo, **-va** (*gram.*) — transitief, oorganklik

trânsito (*m.*) — verkeer; deurverkeer; oorgang (*fig.*)

transitório, **-ia** — verganklik, vlugtig

translação (*f.*) — oorsetting, verplasing; beweging, verskuiwing

transladação (*f.*) — oorplasing, oorbrengring

transladar — om oor te bring/te plaas

translúcido, **-da** — deurskynend, ligdeurlatend

transmigração (*f.*) — verhuising; **transmigração**

das almas — sielsverhuising

transmigrar — om te verhuis, oor te gaan

transmissão (*f.*) — transmissie; uitsending; oorbrengring, oorerwing; **árvore** (*f.*) **de transmissão/veio** (*m.*) **de transmissão** — dryfas; **imposto** (*m.*) **de transmissão** — hereregte

transmissível — oordraagbaar

transmissor (*m.*) — sender

transmitir — om oor te bring, oor te dra, oor te plant; om uit te saai

transmontano, **-na** — van die Portugese provinsie Trás-os-Montes

transmudar — om te verander, om te wissel

transmutação (*f.*) — verandering; vormwisseling

transparecer — om deur te skyn; om sigbaar te word

transparência (*f.*) — deursigtigheid

transparente — deursigtig

transpiração (*f.*) — transpirاسie, sweet

transpirar — om te transpireer, te sweet; (*fig.*) om aan die lig te kom

transplantação (*f.*) — oorplanting

transplantar — om oor te plant

transplante (*m.*) — oorplanting

transpor — om uit die weg te ruim, te oorkom; om oor te steek; (*mus.*) om te transponeer

transportar — om te vervoer; om in vervoering te bring

transportável — vervoerbaar

transporte (*m.*) — vervoer; vervoering; (*mus.*) transponering

transposição (*f.*) — transposisie, oorsetting

transposto, **-ta** — oorgeset; (*mus.*) getransponeer

transtornado, **-da** — verontrus

transtornar — om te steur; om in die war te bring, te verontrus

transtorno (*m.*) — verontrusting, verwarring, skok; geestesversteuring

transubstanciação (*f.*) — transubstansiasie (*R.C.*)

transudação (*f.*) — uitsypeling

transudar — om uit te sytel

transvasar — om oor te tap

transvazar — om uit te loop; om leeg te maak

transversal — transversaal, dwars-

transverso, **-sa** — dwars-

transverter — om te verander

transviado, **-da** — verdwaal, mislei

transviar — om te verdwaal, af te dwaal; om te mislei

transvio (*m.*) — afdwaling, verdwaling

trapa (*f.*) — valkuil, vanggat; (*fig.*) valstrik;
(Ordem da Trapa) (*f.*) — Trappiste-orde
trapaça (*f.*), **trapaçaria** (*f.*) — bedrog
trapacear — om te kul, te bedrieg
trapaceiro, -ra — bedrieglik; (*subst.*) (*m.*)
 bedrieër

trapalhada (*f.*) — gemors, deurmekaarspul
trapalhão, -lhona — lomp, onhandig; (*subst.*)
 knoeier

trapallice (*f.*) — duister saak, konkelwerk
trapeira (*f.*) — soldervenster
trapeiro (*m.*) — voddekoper, lappiesmous
trapézio (*m.*) — (*geom.*) trapesium; trapees,
 sweefstok

trapezista (*m., f.*) — trapeesakrobaat
trapiche (*m.*) (*Bras.*) — kaailoods, hawepak-
 huis

trapista (*m., f.*) — Trappis, lid van die
 Trappiste-orde

trapo (*m.*) — vod; **juntar os trapos** — om velle
 bymekaar te gooi (*fig.*); **pegar com trapos**
quentes (*coll.*) — om met handskoene aan te
 pak; **ser língua de trapos** — om spraak-
 moeilikheid te hê; om swaar van tong te wees

traque (*m.*) (*coll.*) — maagwind, poep

traqueia (*f.*) — trachea, lugpyp

traquejo (*m.*) — ervaring

traquete (*m.*) — voorseil

traquinada (*f.*) — stoutigheid

traquinar — om stout te wees

traquinas — stout, onnutsig

traquinice (*f.*) — stoutigheid

traquitana (*f.*) — lendelam koets; tjorrie

trás — vide: **atrás**

trasantontem — naaseergister, drie dae gelede

trasbordar — om oor te loop; om oor te stap

trasbordo (*m.*) — oorskeping

traseiro, -ra — agter-; (*subst.*) (*m.*) (*coll.*) —
 agterwêreld, sitvlak

trasfega (*f.*) — oortapping

trasfegar — om oor te tap, oor te skink

trasfego (*m.*) — oortapping

traslação (*f.*) — oorsetting, verplasing

trasladação (*f.*) — oorplasing, oorbrenging

trasladar — om oor te bring/te plaas

traslado (*m.*) — kopie

trasmontano, -na — van die Portugese provinsie
 Trás-os-Montes

trasmudar — om te verander, om te wissel

trasorelho (*m.*) (*coll.*) — pampoentjies (*med.*)

traspasar — om oor te dra (aan); om af te
 staan; om te deurboor

traspasse (*m.*) — oordrag; afstand, sessie;
 heengaan

traste (*m.*) — meubelstuk; (*pl.*) huisraadjies;
 (*coll.*) niksnuts

tratado (*m.*) — ooreenkoms, traktaat, verdrag;
 handeiding; **tratado de paz** — vredesverdrag

tratador (*m.*) — dierebewaarder

tratamento (*m.*) — behandeling; ontvangs;
 onthaal, traktasie; **dar o tratamento de**
excelência a alguém — om iemand met
 eksellensie aan te spreek

tratante (*m., f.*) — skurk

tratar — om te behandel; om te reël vir;

tratar de arranjar um emprego/escrever um
livro — om 'n pos te probeer verkry/'n boek
 te probeer skryf; **tratar de um assunto** — om
 oor 'n onderwerp te handel; om 'n saak te
 reël; **tratar com pessoas** — om met mense om
 te gaan; **tratar por tu/por senhor** — om te jy-
 en-jou/formeel aan te spreek; **de que se**
trata? — waaroor gaan dit?

trato (*m.*) — leefwyse, maniere; omgang met
 mense; (*obs.*) handel; **peessoa** (*f.*) **de fino**
trato — beskaafde persoon; **dar tratos à**
imaginação — om met alle mag te probeer
 verstaan; **pôr alguém a tratos/ dar tratos de**
polé — om iemand te mishandel/te folter;
sem trato (*Bras.*) — verwaarloos

trator (*m.*) (*Bras.*) — trekker

trauma (*m.*) — trauma, kwetsing

traumático, -ca — traumaties, wond-

traumatismo (*m.*) — verwonding, letsel

trautear — om te neurie; (*coll.*) om te neul

trauteio (*m.*) — geneurie; (*coll.*) geneul

travão (*m.*) — rem; **travão aerodinâmico** —

lugrem; **travão hidráulico** — hidrouliese rem;

travão de mão — handrem; **travão de pé** —

voetrem; **cabo** (*m.*) **do travão** — remkabel;

pedal (*m.*) **do travão** — rempedaal

travar — om remme aan te slaan; om te rem;

om te begin; **travar batalha** — om die geveg

aan te knoop; **travar a conversa/o passeio** —

om die gesprek/wandeling te beëindig; **travar**

o passo — om te trippel; **travar relações/**

conversa — om betrekkinge/'n gesprek aan te
 knoop

trave (*m.*) — balk; **assentar traves** — om balke
 te lê

travejamento (*m.*) — balkwerk

travejar — om balke te lê (vir)

través, de . . . — skuins; skeef

travessa (*f.*) — steeg; haarknippie; vlak skottel;
 dwarshout, dwarsbalk

travessão (*m.*) — (*typ.*) streep; haarnaald;
 (*mus.*) maatstreep

travessaia (*f.*), **travesseiro** (*m.*) — oorkussing;

consultar o travesseiro — om oor 'n saak te
 slaap

travessia (*f.*) — deurkruising

travessa, -sa — skuins; dwars-; sy-; **por linhas**

travessas — met 'n ompad; **por uma mão**

travessa — op 'n haar na, hittete

travesso, -sa — stout, rusteloos; lewendig

travessura (*f.*) — stoutigheid

travo (*m.*) — bitter smaak

trazer — om te bring; om te dra (klere); **peessoa**

(*f.*) de levar e trazer — bemoeial; trazer na coração — om baie lief te wees vir; trazer à memória — om terug te dink aan; traga a raqueta consigo — bring u raket saam
 trecho (*m.*) — uittreksel; stuk, endjie; a breve trecho — binnekort
 treco (*m.*) (*coll.*) — dinges
 tredo, -da (*obs.*) — verraderlik
 trégua (*f.*) — wapenstilstand; onderbreking; não dar tréguas — om geen verposing toe te staan nie
 treinador (*m.*) — afrigter, breier
 treinar — om af te rig, te brei; om te oefen; om jou voor te berei
 treino (*m.*) — afrigting; oefeninge
 trejeitar — om gesigte te trek
 trejeito (*m.*) — grimas
 trela (*f.*) — leiriem; dar trela (*coll.*) — om aan te moedig
 trem (*m.*) — bagasie, huisraad; wa; (*Bras.*) trein; trem de aterragem — landingswiele
 trema (*m.*) — deelteken
 tremebundo, -da (*poet.*) — bewend
 tremedeira (*f.*) (*coll.*) — bewerasie, ritteltit(s)
 tremelica (*m., f.*) — vreesagtige persoon
 tremelicar — om te sidder, te bewe
 tremelique (*m.*) (*coll.*) — gesidder
 tremeluzente (*poet.*) — flikkerend
 tremeluzir — om te flikker
 tremendo, -da — verskriklik, vreesaanjaend
 tremer — om te bewe, te sidder; om te flikker; tremer como varas verdes — om soos 'n riet te bewe
 tremido, -da — twyfelagtig; bewurig; (*subst.*) (*m.*) trilling, bewing
 tremoço (*m.*) — lupine, wolfsboontjie
 tremor (*m.*) — bewing, trilling, bewerasie; tremor de terra — aardbewing
 trempe (*f.*) — drievoot
 tremular — om te bewe, te sidder; om te flikker
 trémulo, -la — bewend
 tremura (*f.*) — bewing, trilling, bewerasie
 trenó (*m.*) — slee
 trepa (*f.*) — loesing
 trepadeira (*f.*) — klimop, rankplant
 trepanação (*f.*) — trepanering, skedelboring
 trepanar — om te trepaneer, die skedel te deurboor
 trépano (*m.*) — trepaan, skedelboor
 repar — om te klim, op te klim
 trepidação (*f.*) — bewerasie, trilling, bewing; (*tech.*) vibrasie; (*geol.*) ligte aardbewing
 trepidante — bewend
 trepidar — om van angs te bewe; om te sidder; (*fig.*) om te huier; om te vibreer
 trépido, -da — vreesbevange, verskrik
 três — drie
 tresandar — om agteruit te laat gaan; om te ruik na

tresloucado, -da — waansinnig
 tresloucar — om waansinnig te word
 tresmalhado, -da — loslopend, wegloop-
 tresmalhar — om uitmekaar te jaag; om uitmekaar te spat
 tresnoitar — om 'n slaaplose nag te hê
 trespassar — vide: traspasar
 trespassse (*m.*) — vide: traspasse
 tretas (*f. pl.*) — gladde woorde; (*coll.*) onsin
 treva (*f.*), trevas (*f. pl.*) — donker, duisternis; (*R.C.*) die drie dae voor Paassaterdag; o espírito das trevas — die Bose
 trevo (*m.*) — klawer
 treze — dertien
 trezentos — driehonderd
 triangulação (*f.*) — triangulasie, triangulering
 triangular — driehoekig
 triangular — om te triangleer
 triângulo (*m.*) — driehoek
 tribal — stam-
 tribo (*f.*) — stam
 tribulação (*f.*) — beproewing, tribulasie
 tribuna (*f.*) — tribune; podium; preekstoel; galery
 tribunal (*m.*) — tribunaal, regbank; gereghof
 tribuno (*m.*) — tribuun, volksspreker
 tributar — om belasting op te lê (op)
 tributário, -ia — skatpligtig; (*subst.*) belastingbetaler; (*rio*) tributário (*m.*) — takrivier, sytak
 tributo (*m.*) — tribuut, belasting
 trica (*f.*) (*coll.*) — beuselagtigheid
 tricana (*f.*) — jong vrou van Coimbra
 triciclo (*m.*) — driewiel
 tricó (*m.*) (*Bras.*), tricot (*m.*) — breiwerk
 tricolor — driekeurig; (*subst.*) (*m.*) (*Bras.*) (*coll.*) — sokkerspan van Rio de Janeiro
 tricorne (*m.*), tricórnio (*m.*) — drie kanthoed, steek
 tridente (*m.*) — drietand, drietandvurk; (*fig.*) (*poet.*) see
 tríduo (*m.*) — driedaagse gebedediens (*R.C.*)
 trienal — driejarig; driejaarliks
 triênio (*m.*) — periode van drie jaar
 trifásico, -ca — driefasig
 trigal (*m.*) — koringland
 trigêmeo (*m.*) — drieling; nervo (*m.*) trigêmeo — drielingsenuwee
 trigésimo, -ma — dertigste
 trigo (*m.*) — koring
 trigonometria (*f.*) — trigonometrie, driekhoeks-
 meting
 trigonométrico, -ca — trigonometries
 trigueiro, -ra — donkerbruin; bruin gebrand
 trilar — om te sing, te fluit
 trilateral, trilátero, -ra — driesydig; trilátero (*m.*) — driehoek
 trilhar — om te slaan, te stamp; om te dors;

(*fig.*) om te loop, te stap; **trilhar os mares** — om die oseane te bevaar
trilho (*m.*) — dorsvleel; (*tech.*) spoorstaaf;
(*fig.*) weg, baan; **sair dos trilhos** — om te ontspoor; (*fig.*) om van die regte pad af te dwaal
trilião (*m.*) — triljoen
trilingue, trilingue — drietalig
trilo (*m.*) — triller
trilogia (*f.*) — trilogie
trimensal, trimestral — driemaandeliks, van drie maande
trimestre (*m.*) — kwartaal
trimotor — driemotorig; (*subst.*) (*m.*) drie-motorige vliegtuig
trinado, -da — trillend; (*subst.*) (*m.*) sang, geffluit; triller
trinar — om te sing, te fluit; om te tril
trinca (*f.*) — byt; 'n mondvul; kraak; (*naut.*) kabel
trincado, -da — afgebyt; gekraak; vasgemeer
trinca-espinhas (*m., f.*) — rietskraal persoon
trincar — om af te byt, te byt (in); (*naut.*) om vas te meer; (*coll.*) om te eet
trinchante (*m.*) — transeerstel
trinchar — om te transeer
trincheira (*f.*) — loopgraaf; borswering
trincho (*m.*) — vleisskottel
trinco (*m.*) — klink
trindade (*f.*) — drie-eenheid
trino, -na — drievoudig, drie-enig
trinta — dertig
trintário (*m.*) — lakei
trintário (*m.*) (*R.C.*) — roudiens dertig dae na dood
trintena (*f.*) — dertigtal
trio (*m.*) — trio; drietal
tripa (*f.*) — ingewande, binnegoed; **comer à tripa forra** — om besonder baie te eet; **fazer das tripas coração** — om die beste van 'n slegte saak te maak
tripartido, -da — driesydig
tripartir — om in drie te verdeel
tripé (*m.*) — driepoot
tripeiro, -ra — (*coll.*) van Oporto; (*subst.*) inwoner van Oporto; (*m.*) slagter wat binnegoed verkoop
triplicação (*f.*) — verdrievoudiging
triplicado, -da — verdriedubbel; (*subst.*) (*m.*) triplikaat, drievoud
triplicar — om te verdrievoudig, te verdriedubbel
triplo, -la — drievoudig, driedubbel; (*subst.*) (*m.*) drievoud
triptico (*m.*) — triptiek, skilderstuk op drie panele
tripudiar — om te huppel
tripulação (*f.*) — bemanning

tripulante (*m., f.*) — bemanningslid
tripular — om te beman
triquina (*f.*) — trigine, haarwurmpie
trirreme (*f.*) — drieriemsgalei, trireem
trissilábico, -ca, trissilabo, -ba — drieletter-grepig
triste — treurig, bedroef, triestig; **fazer um papel triste** — om 'n slegte indruk te skep
tristeza (*f.*) — treurigheid, droewigheid, triestigheid
tristonho, -nha — droewig, verdrietig, terneer-gedruk, triestig
tritão (*m.*) — Triton, seegod; (*zool.*) sala-mander
trituração (*f.*) — vermaling, verpoëring
triturar — om te vermaal, te verpoëier; (*fig.*) om te pynig
triunfador (*m.*) — triomfator, oorwinnaar
triunfal — triomf-, triomferend
triunfante — triomfant(e)lik, seëvierend
triunfar — om te seëvier, te triomfeer; om te oorwin
triunfo (*m.*) — triomf; groot oorwinning
triunvirato (*m.*) — triumviraat, driemanskap
triúnviro (*m.*) — triumvir, lid van 'n driemanskap
trivalente — driewaardig, trivalent
trivial — triviaal, onbeduidend; alledaags; (*subst.*) (*m.*) gewone kos
trivialidade (*f.*) — trivialiteit; banaliteit, platvloersheid
trívio (*m.*) (*obs.*) — trivium, vrye kunste
triz, por um . . . — om 'n haar
troada (*f.*) — gedonder, gedreun
troar — om te donder, te dreun
troca (*f.*) — ruilhandel; omruiling, inruiling
troça (*f.*) — grap, spottery; **fazer troça de** — om met iemand te spot/die gek te skeer
trocadilho (*m.*) — woordspel
trocar — om in/om/uit te ruil; om te verwar; **trocar algumas palavras/ideias** — om woorde/gedagtes te wissel; **trocar dinheiro** — om geld klein te maak/te wissel
troçar — om te spot, die gek te skeer
troca-tintas (*m., f.*) — kladskilder; weerhaan (*fig.*), tweegatjakkals
trocho (*m.*) — knuppel
trocista (*m., f.*) — gekskeerder, spotvoël
troco (*m.*) — kleingeld; a **troco de** — ten koste van, deur middel van; in ruil vir
troço (*m.*) — ent, deel; afdeling; (*Bras.*) ding
troféu (*m.*) — trofee
troglodita (*m., f.*) — grotbewoner
trole (*m.*) (*Bras.*), **trólei** (*m.*) — trollie; trembus
trolha (*f.*) — troffel; (*coll.*) oorveeg; (*m.*) (*coll.*) messelaar
trom (*m.*) — gedonder, gedreun; (*obs.*) kanon

tromba (*f.*) — slurp; **tromba de água** — waterhoos; (*Bras.*) wolkbreuk
trombada (*f.*) — hou met die slurp
trombeta (*f.*) — trompet
trombeteiro (*m.*) — trompetspeler
trombone (*m.*) — trombone; trombonis
trompa (*f.*) — horing; **trompa de caça** — jaghoring; **trompa de Eustáquio** — trompet/buis van Eustachius; **trompa de Falópio** — eierleier
trompete (*m.*) — kornet; trompet
trompetista (*m., f.*) — trompetblaser; kornetblaser
trompista (*m.*) — horingblaser
tronante — donderend, dreunend
tronar — om te donder, te dreun
tronar — om te troon
troncho, -*cha* — vermink; afarm/afbeen/afstert; (*subst.*) (*m.*) stomp
tronchudo, -*da* — met 'n dik stronk
tronco (*m.*) — boomstam; (*anat.*) romp; tronk; **tronco de cone/pirâmide** — keëlstomp/piramidestomp; **do tronco de David** — uit die stam van Dawid
trono (*m.*) — troon
tropa (*f.*) — troepe; trop; **estar na tropa** — om soldaat te wees
tropeada (*f.*) — voetgestamp
tropear — om met die voete te stamp
tropeção (*m.*) — struikeling; **dar um tropeção na cadeira** — om oor die stoel te struikel/teen die stoel te stamp
tropeçar — om te struikel
tropeço (*m.*) — struikelblok
trôpego, -*ga* — strompelend, hobbelen
tropeiro (*m.*) — beeswagter; muildrywer, eseldrywer, eienaar van pakiere
tropel (*m.*) — hoefslag, geklap van perdepote; **tropel de gente** — samedromming van mense; getrappel van mense
tropelia (*f.*) — getrappel; (*fig.*) lis; (*coll.*) onnuttigheid
tropical — tropies
tropical (*m.*) — keekring; **Trópico de Cancer** — Kreefskeerkring; **Trópico de Capricórnio** — Steenbokskeerkring
tropo (*m.*) — troop, stylfiguur
trotador (*m.*) — drawwer
trotar — om te draf
trote (*m.*) — draf; **dar um trote em alguém** (*Bras.*) (*coll.*) — om iemand vir 'n lopies te neem; **a trote** — op 'n draf
troteiro (*m.*) — drawwer
trouxa (*f.*) — bondel; (*m., f.*) (*coll.*) dwaas; **trouxa de ovos** — Portugese eierkoek; **andar com a trouxa às costas** — om rond te swerf
trova (*f.*) — liedjie
trovador (*m.*) — volksanger; troebadoer, minnesanger

trovão (*m.*) — donder
trovar — om liedjies te skryf/te sing
trovejante — donderend, dreunend
trovejar — om te donder, te dreun
troviscar — om liggies te donder
trovisco (*m.*) — dowwe gedonder
trovoada (*f.*) — donderstorm, onweer; **faz trovoada** — dit storm
trovoar — om te donder
truão (*m.*) — hofnar
trucidar — om te slag, te vermoor; om te onthoof
truculência (*f.*) — woestheid, wreedheid
truculento, -*ta* — woes, wreed
trufa (*f.*) — truffel
trufeira (*f.*) — grond waarin truffels gevind word
truncado, -*da* — afgekap; **cone** (*m.*) **truncado** — afgeknotte keël; **palavras** (*f. pl.*) **truncadas** — onvolledige/fragmentariese woorde
truncamento (*m.*) — afknutting
truncar — om af te knot; om onvolledig weer te gee
trunfa (*f.*) — dik bos hare; (*obs.*) tulband
trunfo (*m.*) — troef, troefkaart; **ter um bom trunfo** (*coll.*) — om 'n „skoer” te hê
truque (*m.*) — truc, kunsgreep; streek, lis; truukeffek
truta (*f.*) — forel; **não se pescam trutas a bragas enxutas** — wie nie saai nie, sal nie maai nie
truz! — boem!; **de truz** — eersteklas
tu — jy; **tratar por tu** — om te jy-en-jou; **ele trata por tu a matemática/astronomia** — hy is gekonfyt in die wiskunde/sterrekunde
tua — vide: teu
tuba (*f.*) — tuba
tubagem (*f.*) — pype, pypwerk
tubarão (*m.*) — haai; (*coll.*) uitsuier
tuberculização (*f.*) — vorming van knobbeltjies
tuberculizar — om tuberkuleus te maak/te word
tubérculo (*m.*) — tuberkel; knol
tuberculose (*f.*) — tuberkulose, toring
tuberculoso, -*sa* — tuberkuleus, toringagtig; knobbelrig; (*subst.*) (*m.*) teringlyer
tubo (*m.*) — pyp, buis; **tubos de entrada da gasolina** — petroltoevoer
tubulação (*f.*) — pype, pypwerk; lê van pype
tubular — pypvormig
tucano (*m.*) — toekan
tudesco, -*ca* — Duits; (*subst.*) Duitser; (*m.*) Hoogduits (taal)
tudo — alles; **estar por tudo** — om met alles/almaal saam te stem; **ser o/a mais que tudo de alguém** — om iemand se hartsbeminde te wees; **antes de tudo** — veral
tudo-nada (*m.*) — 'n klein bietjie
tufão (*m.*) — tifofoon, taifofoon

tufar — om uit te bol; (*fig.*) om opgeblase te word
tufo (*m.*) — tufsteen, vulkaniese gesteente
tufo (*m.*) — pol
tugir — om te fluister; **não tugir nem mugir** — om nie boe of ba te sê nie
tugúrio (*m.*) — hutjie; (*fig.*) skuiling
tule (*m.*) — tulle, netsy
tulha (*f.*) — droogvloer, drooghoop
tulipa (*f.*), **túlipa** (*f.*) — tulp
tumba (*f.*) — graf, tombe; (*m., f.*) (*fig.*) (*coll.*) ongeluksvoël
tumba! — boems!
tumbeiro (*m.*) — lykdraer; begrafnisonder-nemer
tumbice (*f.*) (*coll.*) — ongeluk, teenspoed
tumefação (*f.*) (*Bras.*), **tumefacção** (*f.*) — opswelling, swelling
tumefacto, **-ta**, **tumefato**, **-ta** (*Bras.*) — opgeswel, geswolle
tumeficar — om te laat opswel
tumidez (*f.*) — geswollenheid
túmido, **-da** — opgeswel; geswolle, opgeblase
tumor (*m.*) — gewas
tumular — graf-; **pedra** (*f.*) **tumular** — grafsteen
túmulo (*m.*) — praalgraf; grafkelder
tumulto (*m.*) — tumult, oploop, opskudding; storm (*fig.*)
tumultuário, **-ia**, **tumultuoso**, **-sa** — oproerig, onstuimig; wanordelik, onsamehangend
tuna (*f.*) (*coll.*) — leegleëry; studente-orkes; **viver à tuna** — om leeg te lê
tunante (*m., f.*) — leegleër, rondloper; rondreisende studentemusikante
tunda (*f.*) — afranseling; teregwyssing
tundra (*f.*) — toendra, mossteppe
túnel (*m.*) — tunnel
túnica (*f.*) — tunika, Romeinse oorkleed; (*biol.*) mantel
tupi-guarani (*m.*) — Suid-Amerikaanse Indiaanse taal
turba (*f.*) — menigte
turbação (*f.*) — steuring; verontrusting, ontsteltens
turbamulta (*f.*) — menigte, mensemassa
turbante (*m.*) — tulband
turbar — om te steur, te versteur; om te verontrus; **turbar-se** — om verbouereerd te raak
turbilhão — warrelwind; maalstroom
turbina (*f.*) — turbine
turbulência (*f.*) — turbulensie, onstuimigheid
turbulento, **-ta** — ontstuimig, woelig; turbulent

turco, **-ca** — Turks; (*subst.*) Turk; (*m.*) Turks (taal); **banho** (*m.*) **turco** — stoombad; **turco da prestação** (*Bras.*) — kredietwinkelier, kredietsmous
turfa (*f.*) — turf, veen
turfeira (*f.*) — turfmoeras, veenvlei
turgência (*f.*), **turgescência** (*f.*) — swelling; vogspanning
turgescente — met vogspanning; wat laat opswel
túrgido, **-da** — opgeswel; geswolle
tribular — om te bewierook
tribulo (*m.*) — wierookvat
turismo (*m.*) — toerisme; **agência** (*f.*) **de turismo** — reisburo
turista (*m., f.*) — toeris
turístico, **-ca** — toeriste-; **guia** (*m.*) **turístico** — reisbrosjüre
turma (*f.*) — klas, groep; skof, werktyd; (*Bras.*) klomp maats
turmalina (*f.*) — toermalyn
turno (*m.*) — skof, werktyd; **em turnos** — beurtelings/om die beurt; **por seu turno** — op sy beurt
turpor (*m.*) — gevoelloosheid, lamheid, traagheid
turquês (*f.*) — knyptang
turquesa (*f.*) — turkoois, blougroen edelsteen; (*adj.*) turkooisblou, turkooiskleurig
turquesco, **-ca** — Turks
turra (*f.*) (*coll.*) — twis, rusie; afranseling; **andar às turras com alguém** — om dit oneens te wees (met), op slegte voet te staan (met)
turvação (*f.*) — troebelheid; versteuring, verontrusting
turvar — om te vertroebel; om te pla; om te verdof; om troebel/dof te word
turvo, **-va** — troebel; dof; **pescar em águas turvas** — om in troebel water te vis
tuta-e-meia, **por . . .** — vir 'n appel en 'n ei
tutano (*m.*) — murg; (*fig.*) kern
tutear — om te jy-en-jou, informeel aan te spreek
tutela (*f.*) — voogdyskap; (*fig.*) beskerming; **pôr alguém sob tutela** — om iemand onder voogdy te plaas, onmondig te verklaar
tutelado (*m.*) — bevoogde, pleegkind
tutelar — voog-; (*fig.*) beskermend; **anjo** (*m.*) **tutelar** — beskermengel
tutelar — om as voog op te tree (vir); (*fig.*) om te beskerm
tutor (*m.*) — voog; (*fig.*) beskermheer
tutoria (*f.*) — voogdyskap; voogdy; **Tutoria da Infância** — jeughof

u (*obs.*) — waar
uberdade (*f.*) — vrugbaarheid; oorvloed
úbere — vrugbaar; oorvloedig; ryk
ubérrimo, -ma — baie vrugbaar
ubiquidade (*f.*) — alomteenwoordigheid
ubiquo, -qua — alomteenwoordig
Ucrânia (*f.*) — Oekraïne
ucraniano, -na — Oekraïns; (*subst.*) Oekraïner;
 (*m.*) Oekraïns (taal)
ufa! — goeie genugtig!
ufanar — om met trots te vervul; **ufanar-se** —
 om trots te wees op
ufania (*f.*) — trots
ufano, -na — trots
ui! — eina!
uisque (*m.*) — whisky
uiste (*m.*) — whist (kaartspel)
uivador, -ra — huilend, tjankend
uivar — om te huil, te tjank
uivo (*m.*) — gehuil, getjank
úlceras (*f.*) — ulkus, sweer
ulceração (*f.*) — seervorming, ulserasie,
 ettering
ulcerar — om te ulseer, te etter, te sweer;
 (*fig.*) om diep te raak
ulceroso, -sa — seeragtig, etterend; vol swere
ulmeiro (*m.*) **ulmo** (*m.*) — olm(boom)
ulterior — later, verder
ultimar — om te beëindig
últimas (*f.pl.*) — laaste ademtog; **dizer as**
últimas a alguém — om tot die uiterste te
 beledig; **estar nas últimas** — om op sy
 uiterste te wees
ultimato (*m.*) — ultimatum
último, -ma — laaste, jongste; **ao último**
estado — in die laaste fase; **às últimas** — op
 sy uiterste; **em último lugar** — in die laaste
 plek
ultra — prefiks met die betekenis „oor-“,
 „aarts-“ (kyk indien nodig onder die woord
 sonder prefiks)
ultra (*m.*) — ekstremis
ultrafrequência (*f.*) — ultrahoë frekwensie
ultrajante — beledigend
ultrajar — om te beledig, te skend
ultraje (*m.*) — belediging
ultrajoso, -sa — beledigend
ultramar (*m.*) — oorsese gebied
ultramariano, -na — oorrees; **provincias ultra-**
marinas — oorsese gebiede; **azul** (*m.*)
ultramariano — ultramaryn
ultrapassado, -da — uit die oude doos
ultrapassar — om te oorskry; om in te haal;
não ultrapassar pela direita — moenie aan
 die regterkant verbystek nie
ultra-som (*m.*) — supersoniese golwe
ultravioleta — ultraviolet
ululante — skreeuend, huilend
ulular — om te skreeu, te huil

um, uma — 'n, een; **um ao outro** — mekaar,
 aan/vir mekaar; **uns duzentos cavaleiros/**
estudantes — ongeveer tweehonderd ruiters/
 studente
umbigada (*f.*) — stamp met die maag; **dar**
uma umbigada em — om iemand teen die
 maag te stamp
umbigo (*m.*) — navel
umbilical — navel-; **cordão** (*m.*) **umbilical** —
 navelstring
umbral (*m.*) — deurpos; drupel
umbroso, -sa — skaduryk
ume (*m.*) — aluin
umedecer, umidade (*f.*), **úmido, -da** (*Bras.*) —
 vide: **humedecer, humidade, húmido, -da**
úmero (*m.*) — bo-armbeen
unânime — eenparig; eens
unanimidade (*f.*) — eenparigheid, eenstemmig-
 heid
unção (*f.*) — salwing, vrome welsprekendheid
undécimo, -ma — elfde
undécuplo (*m.*) — elfvoud
undoso, -sa (*poet.*) — golwend
ungido, -da — gesalf
ungir — om te salf
unguento (*m.*) — salf
unha (*f.*) — nael; **cair nas unhas de alguém** —
 om in iemand se kloue te beland; **enterrar a**
unha — om duur te vra; **untar as unhas a**
alguém — om iemand om te koop; **na ponta**
da unha (*coll.*) — baie goed, op jou duimpie;
por uma unha negra — op 'n nippertjie
unhada (*f.*) — krap, skraap
unhar — om te krap, te skraap
unhas-de-fome (*m.f.*) — gierigaard
unheiro (*m.*) — skeurnael
união (*f.*) — unie, verbintenis; eendrag;
traço (*m.*) **de união** — koppelteken
unicelular — eensellig
unicidade (*f.*) — uniekheid, enigheid
único, -ca — uniek, enig, enigste
unicolor — eenkleurig
unicórnio (*m.*) — eenhoring
unidade (*f.*) — eenheid
unido, -da — verbind, verenig; verbonde
unificação (*f.*) — vereniging, unifikasie;
 gelykmaking
unificar — om te verenig; om gelykvormig te
 maak
uniforme — uniform, eenvormig, egalig
uniforme (*m.*) — uniform
uniformidade (*f.*) — uniformiteit, eenvormig-
 heid, egaligheid
uniformização (*f.*) — uniformering, gelyk-
 skakeling, gelykmaking
uniformizar — om te uniformeer, gelyk te
 skakel, gelykvormig te maak
unigénito, -ta — eniggebore
unilateral — unilateraal, eensydig

unir — om te verenig, te verbind
unissexuado, -da, unissexual — eenslagtig
unissono, -na — saamklinkend; eenstemmig;
 em unísono — eensgesind, eenstemmig; in
 harmonie
unitário, -ia — unitêr, eenheids-
univalência (f.) — eenwaardigheid
univalente — eenwaardig
universal — universeel, wêreld-; voto (m.)
 universal — algemene stemreg
universalidade (f.) — universaliteit, alom-
 vattendheid
universalismo (m.) — universalisme
universalista (m., f.) — universalis; (adj.)
 universalisties
universalização (f.) — verheffing tot 'n uni-
 versele toestand
universalizar — om universeel te maak; om te
 veralgemeen
universidade (f.) — universiteit
universitário, -ia — universitêr, universiteits-;
 (subst.) dosent/student van universiteit
universo (m.) — universum, heelal
unívoco, -ca — eenduidig
uno, -na — een; uniek; onverdeeld
untar — om (met vet/olie) in te vryf; untar as
 mãos/unhas a alguém (coll.) — om iemand
 om te koop
unto (m.) — vet
untuosidade (f.) — olierigheid, vetterigheid;
 (fig.) salwing, selfvoldaanheid
untuoso, -sa — vetterig; (fig.) salwend,
 selfvoldaan
untura (f.) — invrywing; salf
upa! — op!
urânio (m.) — uraan
Urano (m.) — Uranus
urbanismo (m.) — verstedeliking; stadsbe-
 planning
urbanista (m., f.) — stadsbeplanner
urbanização (f.) — verstedeliking
urbanizar — om te verstedelik; om op te voed,
 te verfyn
urbanidade (f.) — hoflikheid, beleefdheid
urbano, -na — stedelik, stads-; (fig.) hoflik,
 beskaaf
urbe (f.) — stad
urdidura (f.) — weef; skering; (fig.) intrige,
 komplot
urdir — om te weef; **urdir uma intriga** — om 'n
 komplot te smee
ureia (f.) — ureum
uremia (f.) — uremie
uréter (m.) — ureter, urineleier
uretra (f.) — uretra, urinebuis
urgência (f.) — urgensie, dringendheid
urgente — urgent, dringend, spoedeisend
urgir — om dringend te wees; o tempo urge —
 die tyd druk

úrico, -ca — urine-
urina (f.) — urine
urinar — om te urineer, te water
urinário, -ia — urine-; **aparelho (m.) urlnário** —
 urinestelsel
urinol (m.) — urinaal, „fluitplek”; (Bras.)
 nagpot
urna (f.) — urn; stembus
urologia (f.) — urologie
urrar — om te brul
urro (m.) — gebrul
ursa (f.) — beerwyfie; **Ursa Maior/Menor** —
 Groot/Klein Beer
urso (m.) — beer; **urso polar** — ysbeer; **fazer**
figura de urso (coll.) — om 'n slegte indruk
 te skep
ursulina (f.) — non van die orde van die
 heilige Ursula
urticária (f.) — netelroos
urtiga (f.) — netel, brandnetel
urubu (m.) — aaskraai, Amerikaanse aasvoël
urzal (m.) — heideland
urze (f.) — heide
usado, -da — gebruik; gebruiklik; verslete
usança (f.) — usansie, gebruik
usar — om te gebruik; om te verslyt; **usar de** —
 om te gebruik; om uit te oefen
usável — bruikbaar
useiro, -ra — gewend, gewoond; **ser useiro e**
vezeiro em — om die hebbelikheid te hê om;
Maria é useira em faltar ao serviço — Maria
 het die gewoonte om van die werk weg te bly
usina (f.) (Bras.) — fabriek
uso (m.) — gebruik; slytasie
usual — gebruiklik
usufruir — (jur.) om die vruggebruik te hê
 van; om te geniet, te baat by
usufruto (m.) — vruggebruik
usufrutuário, -ia — vruggebruiks-; (subst.)
 vruggebruiker
usura (f.) — woeker
usurário (m.) — woekeraar; (adj.) woeker-
usurpação (f.) — usurpasie, wederregtelike
 inbesitneming
usurpador (m.) — usurpator, troonrower
usurpar — om te usurpeer, wederregtelik in
 besit te neem
utensílio (m.) — stuk gereedschap, werktuig
uterino, -na — baarmoeder-; van dieselfde
 moeder
útero (m.) — uterus, baarmoeder
útil — nuttig, bruikbaar; **dias (m.pl.) úteis** —
 werksdae
utilidade (f.) — nut, nuttigheid; (teater)
 funksionele byrol
utilitário, -ia — utilitêr, utiliteits-, nuttigheids-
utilitarismo (m.) — utilitarisme
utilitarista (m., f.) — utilitaris; (adj.) utili-
 taristies

utilização (*f.*) — gebruik (making), aanwending, benutting
utilizar — om te gebruik, aan te wend, te benut
utilizável — aanwendbaar, bruikbaar
utopia (*f.*) — utopie, droombeeld
utópico, -*ca* — utopies, denkbeeldig
utopista (*m., f.*) — utopis

vaca (*f.*) — koei; **vaca leiteira** — melkkoei; (*Bras.*) (*coll.*) melkwaentjie; **voltar à vaca fria** — om weer na 'n saak terug te keer
vacância (*f.*) — vakature
vacante — vakant, onbeset
vacaria (*f.*) — melkwinkel, melkkroeg; beeskraal
vacilação (*f.*) — geslinger, swaai; (*fig.*) aarseling
vacilante — slingerend; flikkerend; (*fig.*) aarselend; prekêr, onseker
vacilar — om te slinger, te wankel; (*fig.*) om te aarsel
vacina (*f.*) — entstof, vaksine; **certificado** (*m.*) de vacina — inentingssertifikaat
vacinação (*f.*) — inenting
vacinar — om in te ent, te vaksineer
vacuidade (*f.*) — leegheid; (*fig.*) verwaandheid
vacuum — bees-; **gado** (*m.*) **vacuum** — beeste
vácuo (*m.*) — vakuum, lugleegte
vadear — om te deurwaad
vadeável — deurwaadbaar
vade-mécum (*m.*) — vademekum, handleiding
vadição (*f.*) — leeglêry
vadiagem (*f.*) — rondlopery; leeglopers
vadiar — om leeg te loop
vadio, -*ia* — leeg, ledig, rondswerwend; (*subst.*) swerwer, vabond
vaga (*f.*) — golf; **vaga de calor** — hittegolf; **vaga de gente** — menigte
vaga (*f.*) — vakature
vagabundagem (*f.*) — rondswerwery
vagabundear — om rond te swerf; om leeg te lê
vagabundo, -*da* — rondswerwend; leeglopend; vabond-, swerwer-; (*subst.*) swerwer; vabond
vágado (*m.*) — duiseling
vagalhão (*m.*) — groot golf
vaga-lume (*m.*) — vuurvlieg
vagamundo, -*da* — rondswerwend; leeglopend; vabond-, swerwer-; (*subst.*) swerwer; vabond
vagante — vakant, onbeset
vagão (*m.*) — treinwa
vagão-cama (*m.*), **vagão-dormitório** (*m.*) (*Bras.*), **vagão-leito** (*m.*) — slaapwa
vagão-cisterna (*m.*) — tenkwa
vagão-restaurant (*m.*) — eetwa, eetsalon
vagar — om onbeset/vakant te word; om te ontruim; om op te gee
vagar — om rond te swerf

uva (*f.*) — druif; **cacho** (*m.*) de uvas — druivetros
úvula (*f.*) — kleintongetjie, huig
uvular — uvulêr, huig-
uxoricida (*m.*) — eggenotemoordenaar
uxoricídio (*m.*) — eggenotemoord
uxório, -*ia* — van die eggenote/vrou

vagar, de/com . . . — langsaam, stadig
vagoso, -*sa* — stadig, traag
vagatura (*f.*) — vakature
vagem (*f.*) — peul; groenboontjie
vagido (*m.*) — babahuil; gehuil, weeklag;
primeiro vagido — geboortekreet
vagina (*f.*) — vagina, skede
vaginal — vaginaal, skede-
vagir — om te huil; om te weeklaag te kerm
vago, -*ga* — onbeset, leeg, vakant; horas (*f. pl.*)
vagas — vrye tyd
vago, -*ga* — swerwend; vlugtig; vaag
wagoneta (*f.*), **wagonete** (*f.*) — koekepan
vagueação (*f.*) — swerftog
vaguear — om te dryf
vaguear — om te swerf; om te dagdroom
vaia (*f.*) — uitjouery
vaia — om uit te jou
vaidade (*f.*) — ydelheid
vaidoso, -*sa* — ydel
vaivém (*m.*) — (die) kom en gaan; os vaivens da vida — die wederwaardighede van die lewe; **movimento** (*m.*) de vaivém — heen-en-weerbeweging
vala (*f.*) — sloot, grag; (*Bras.*) droë loop;
vala comum — massagraf
valado (*m.*) — sloot, omheining
valdevinos (*m.*) — rondloper, vabond
vale (*m.*) — vallei; **vale de lágrimas** — tranedal; **correr montes e vales** — om oor berg en dal te reis; (*fig.*) om hemel en aarde te beweeg
vale (*m.*) — koepon; skuldbewys; **vale postal** — posorder/poswissel
valência (*f.*) — valensie
valentão (*m.*) — grootbek
valente — dapper, onverskrokke
valentia (*f.*) — dapperheid, onverskrokkenheid
valer — om werd te wees, waardevol te wees;
valer a alguém — om iemand te help; **valer a pena** — om die moeite werd te wees; **não valer um caracol** — om niks werd te wees nie; **fazer valer os seus direitos** — om op jou regte te staan; **João vale quanto pesa** — Joao is goud werd; **mais vale um pássaro na mão, do que dois a voar** — een voël in die hand is beter as tien in die lug; **valha-te Deus!** — God help jou!; **isto ou coisa que o valha** — hierdie of iets dergeliks; **valer-se** de — om gebruik te maak van
valeriana (*f.*) — balderjan

valeta (*f.*) — voor
valete (*m.*) — boer (kaartspel)
valetudinário, -ia — sieklik
valhacoito (*m.*), **valhacouto** (*m.*) — skuilplek, hool
valia (*f.*) — waarde, belang
validação (*f.*) — geldigverklaring
validade (*f.*) — geldigheid, regskrag
validar — om te valideer, geldig te verklaar, regsgeldig te maak
validez (*f.*) — forsheid, krag; geldigheid
valido (*m.*) — gunsteling
válido, -da — geldig, van krag; kragtig, fors
valimento (*m.*) — invloed, „skoen”
valioso, -sa — waardevol
valise (*f.*) — tas
valo (*m.*) — grag, sloot; (*obs.*) wal
valor (*m.*) — waarde; dapperheid; **ter valores em casa** — om waardevolle besittings in die huis te hê; **ele teve 16 (dezasseis) valores no exame** — in die eksamen het hy sestien uit twintig behaal
valorização (*f.*) — waardevermeerdering, ontwikkeling; **valorização da Amazônia** — ontwikkeling van die Amasonegebied; **superintendência de valorização dos terrenos bantus** — Bantoe Ontwikkelingstrust
valorizar — om in waarde te laat styg, te verbeter, te ontwikkel
valoroso, -sa — dapper, heldhaftig
valsa (*f.*) — wals (dans)
valsar — om te wals (dans)
válvula (*f.*) — klep; **válvula de admissão** — inlaatklep; **válvula de descarga** — uitlaatklep
valvular — klepvoormig, klep-
vampiro (*m.*) — vampier
vanádio (*m.*) — vanadium
vandalismo (*m.*) — vandalisme, vernielsug
vândalo (*m.*) — vandaal, vernieler
vanglória (*f.*) — ydelheid; grootdoenery
vangloriar — om te vlei; **vangloriar-se** — om te spog
vanglorioso, -sa — ydel, selfingenome
vanguardia (*f.*) — voorhoede; (*fig.*) avant-garde
vantagem (*f.*) — voordeel; wins
vantajoso, -sa — voordelig
vante (*m.*) — voorstewe, boeg
vão, vã — leeg; (*fig.*) ydel, futiel, selfvoldaan; (*subst.*) (*m.*) ruimte, holte; **vão** (*m.*) **da escada** — trapkamertjie; **em vão** — tevergeefs
vapor (*m.*) — stoom, damp, wasem; (**barco a vapor** (*m.*) — stoomboot
vaporização (*f.*) — verdamping, verstuiwing
vaporizador (*m.*) — verstuiwer
vaporizar — om te verdamp; om te verstuiw
vaporoso, -sa — dampig, damp-; eteries, sierlik

vaqueiro (*m.*) — beeswagter
vaquilhona (*f.*) (*Bras.*) — vers (kalf)
vara (*f.*) — stok, paal, lat; gereghshof; **vara (de porcos)** — trop varke; **camisa** (*f.*) **de onze varas** — stekelige probleem; **saltar à vara** — om paal te spring; **tremar como varas verdes** — om soos 'n riet te bewe
varado, -da — aan wal gebring; (*fig.*) drongeslaan
varadoiro (*m.*), **varadouro** (*m.*) — droogdok, droë plek (vir skoonmaak van bote)
varador (*m.*) — peiler, meter
varal (*m.*) — disselboom
varanda (*f.*) — stoep, veranda
varandim (*m.*) — stoepie, verandatjie
varano (*m.*) (*zool.*) — varaan, soort likkewaan
varão (*m.*) — manspersoon; **filho** (*m.*) **varão** — manlike kind
varão (*m.*) — staaf, stang
varapau (*m.*) — houtpaal; (*Bras.*) (*coll.*) lang lel
varar — om met 'n stok te slaan; om aan wal te trek; om te deurboor
vareja (*f.*) — afslaan (van vrugte)
vareja (*f.*) — brommer
varejador (*m.*) — oester (vanaf bome)
varejamento (*m.*) — afoes (vanaf bome)
varejar — om (met 'n stok) te slaan; **varejar as oliveiras** — om olywe met 'n stok af te slaan; **a artilharia vareja as posições inimigas** — die artillerie bestook die vyandelike posisies
varejeira (*f.*) — brommer
varejista (*m.*) (*Bras.*) — kleinhandelaar
varejo (*m.*) — afoes (vanaf bome); bestoking, bombardement; **venda** (*f.*) **a varejo** (*Bras.*) — kleinhandel; **a policia deu um varejo na mercearia** — die polisie het die kruidenierswinkel deursoek
vareta (*f.*) — stokkie, stafie
variabilidade (*f.*) — variabiliteit, veranderlikheid
variação (*f.*) — variasie
variado, -da — gevarieer(d), veelsoortig; ylhoofdig
variante (*f.*) — variant; (*adj.*) variërend
variari — om te varieer; om te verskil; om te yl
variável — variabel, veranderlik, onbestendig
varicela (*f.*) — waterpokkies
variedade (*f.*) — variëteit, verskeidenheid; **teatro** (*m.*) **de variedades** — variété-teater
variação (*f.*) — kleurverskeidenheid
variegado, -da — veelkleurig, bont
variegari — om bont te maak, kleure af te wissel
varina (*f.*) — visvrou; viswyf
varinha (*f.*) — stokkie; wiggelroede; **varinha de condão** — towerstaf

varino, -na — van die Portugese stad Ovar; (*subst.*) (*m.*) soort vissersboot; visverkoper
vário, -ia — verskillend, uiteenlopend; os
vários tipos — die verskillende tipes; **vários tipos** — sommige tipes

variola (*f.*) — pokke

variz (*f.*) — aarswelling; spataar

varonia (*f.*) — manlikheid; manlike afstamming/linie

varonil — manlik, fors

varredela (*f.*) — afvee; **dar uma varredela** — om vinnig uit te vee

varredor (*m.*) — straatveër

varrer — om te vee; **varrer o cofre/banco** — om die skatkis/bank leeg te plunder; **ela leva a saia a varrer o chão** — sy dra haar romp so lank dat dit op die vloer sleep

varrido, -da — gevee; (*fig.*) getik, mal; **varrido de vergonha** — skaamteloos; **doido** (*m.*)

varrido — stapelgek persoon

várzea (*f.*) — rivierland

vasa (*f.*) — slyk, modder

vascolear — om te skud

vascular — vaskulêr, vat-; **sistema** (*f.*) **vascular** (*anat.*) — bloedvatesels

vascularidade (*f.*) — vaskulariteit, vatevoorsiening

vasculhar — om te vee; (*fig.*) om uit te snuffel

vasculho (*m.*) — lang besem; (*fig.*) smeerlap

vaselina (*f.*) — vaseline

vasilha (*f.*) — houer

vasilhame (*m.*) — holgoed

vaso (*m.*) — vaas; **vaso de guerra** — oorlogskip; **vaso sanguíneo** — bloedvat

vassalagem (*f.*) — leenmanskap, leenplig; leenmanne; **jurar vassalagem** — om die leened af te lê; **pagar vassalagem** — om leentribuut te betaal

vassalo (*m.*) — leenman, vasal

vassoura (*f.*) — besem

vassourada (*f.*) — hou/vee met besem

vassourar — om te vee

vassoureiro (*m.*) — besemmaker, besemverkoper

vastidão (*f.*) — reusagtigheid, uitgestrektheid

vasto, -ta — uitgestrek, reusagtig; (*fig.*) omvattend

vatapá (*m.*) (*Bras.*) — seekosgereg met grondboontjie sous

vate (*m.*) — digter; siener

vaticano (*m.*) — Vatikaan; (*adj.*) Vatikaans

vaticinador (*m.*) — voorspeller, siener

vaticinar — om te voorspel, te profeteer

vaticínio (*m.*) — voorspelling, profesie

vau (*m.*) — drif; **passar a vau** — om te deurwaad, by 'n drif oor te steek

vaza (*f.*) — hand (kaartspel)

vazadoiro (*m.*), **vazadouro** (*m.*) — ashoop, stortplek

vazante (*f.*) — eb, laagwater

vazar — om te giet; om te skink; om te stort; **vazar a garrafa/casa** — om 'n bottel te ledig/'n huis te ontruim; **vazar o sangue de alguém** — om iemand se bloed te vergiet; o **Zambeze vaza a sua água no Índico** — die Sambesi stort sy waters in die Indiese oseaan

vazio, -ia — leeg

veadeiro (*m.*) (*Bras.*) — jaghond; jagter

veado (*m.*) — hert, takbok; (*coll.*) (*Bras.*) homoseksueel

vector (*m.*) — vektor, rigtingsgrootheid; **ralo** (*m.*) **vector** — voerstraal

vedação (*f.*) — verbod; omheining

vedado, -da — verbode

vedar — om te verbied; om toe te prop, toe te stop; **vedar uma propriedade** — om 'n eiendom te omhein

vedeta (*f.*) — ster (teater/rolprent); (*naut.*) vinnige verkenningssboot

vedor (*m.*) — waterwyser; inspekteur

veemência (*f.*) — heftigheid

veemente — heftig, vurig

vegetação (*f.*) — vegetasie, plantegroei

vegetal — vegetaal, plant(e)-; (*subst.*) (*m.*) plant; **papel** (*m.*) **vegetal** — kalkeerpapier, natrekpapier

vegetante — groeiend, planteryk; **vegeterend**

vegetar — om te groei; om te veteer

vegetariano (*m.*) — vegetariër

vegetarismo (*m.*) — vegetarisme

vegetativo, -va — vegetatief, plant(e)-, plantaardig

veia (*f.*) — aar; (*fig.*) trant; aanleg

veicular — rytuig-, voertuig-, vervoer-

veículo (*m.*) — rytuig, voertuig

veiga (*f.*) — riviergrond, akkerland

veio (*m.*) — grein; rif, aar; spruit; (*tech.*) as; **veio de transmissão** — dryfas

vela (*f.*) — seil; (*obs.*) skip; **barco** (*m.*) à

vela — seilboot; **fazer-se à vela** — om onder seil te gaan, te vertrek

vela (*f.*) — wag; kers; **vela de ignição** — vonkprop; **fazer vela/estar de vela** — om te waak

velado, -da — versluier; verborge

velame (*m.*) — seilgerei

velar — om te waak; om te versluier; **velar um doente/um morto** — om by 'n siekte/'n dooie te waak; **velar o rosto** — om jou gesig te verberg

velar — velaar

veleidade (*f.*) — gier, gril; voorneme; **ter a veleidade de** — om van voornemens te wees

veleiro, -ra — seil-; (*subst.*) (*m.*) seilboot; seilmaker

velejar — om te seil

velhacado (*f.*) — skurkery, laagheid

velhacaria (*f.*) — skurkery, gemeenheid
velhaco, -*ca* — skurkagtig, gemeen; (*subst.*) skurk; **para velhaco, velhaco e meio** — baas bo baas
velhada (*f.*) — ou mense
velhaquete (*m.*) — skelm
velharia (*f.*) — uitgediende woorde/besittings
velhice (*f.*) — bejaardheid, oudag; ouderdom
velho, -*lha* — oud; (*subst.*) ou persoon, bejaarde; (*coll.*) vader, moeder; (*pl.*) ouers; **noite velha** — laat in die nag
velhote, -*ta* — oud maar nog nie koud nie; (*subst.*) (*coll.*) vader, moeder; (*pl.*) ouers
velo (*m.*) — skaapvag; **velo de ouro** — Gulde Vlies
velocidade (*f.*) — spoed; rat; **caixa** (*f.*) **de velocidades** — ratkas
velocimetro (*m.*) — spoedmeter
velocipede (*m.*) — fiets; (*Bras.*) driewiel
velório (*m.*) — dodewaak
veloso, -*sa* — harig, wollerig
veloz — vinnig, snel, flink, spoedig
veludo (*m.*) — fluweel
venado, -*da* — gear; generf
venal — omkoopbaar, veil
venal — aar-
venalidade (*f.*) — omkoopbaarheid, veilheid
venatório, -*ia* — jag-
vencedor (*m.*) — wenner, oorwinnaar
vencer — om te wen, te oorwin; om te oorkom; om te tem; **a prestação vence no dia 15** — die paalement is betaalbaar op die 15de
vencida, **de . . .** — stormenderhand
vencido, -*da* — oorwonne, verslaan; (*subst.*) oorwonnene
vencimento (*m.*) — besoldiging; **vencimento do prazo** — vervaldag van termyn; **pagável no vencimento** — betaalbaar op vervaldag
vencível — oorkomelik
venda (*f.*) — verkoop; **venda por atacado** — groothandel; **venda a prestações** — verkoop op paalemente; **venda a varejo** (*Bras.*) — kleinhandel
venda (*f.*) — blinddoek
vendado, -*da* — geblinddoek
vendar — om te blinddoek
vendaal (*m.*) — storm
vendadeira (*f.*) — verkoopster
vendedor (*m.*) — verkoper; **vendedor ambulante** — smous, venter
vendeiro (*m.*) — kroegbaas
vender — om te verkoop; **vender por grosso/por atacado** — om in die groothandel te verkoop; **vender a retalho/a varejo** (*Bras.*) — om in die kleinhandel te verkoop; **vender saúde** — om blakend gesond te wees; **vender o seu peixe** — om jou sê te sê
vendido, -*da* — verkoop; (*fig.*) verstom
vendilhão (*m.*) — smous

veneno (*m.*) — gif, venyn
venenoso, -*sa* — giftig, venynig
venerabilidade (*f.*) — eerbiedwaardigheid
veneração (*f.*) — verering, ontsag, groot bewondering
venerador, -*ra* — bewonderend; **De V.Exa., venerador e obrigado** — met hoogagting, die uwe
venerando, -*da* — edelagbaar
venerar — om te vereer, te bewonder
venerável — eerbiedwaardig; (*R.C.*) salig
venéreo, -*ea* — veneries, geslags-
veneta (*f.*) — woedeaanval; gril
veneziano, -*na* — Venesiaans; (*subst.*) Venesiaan; (*f.pl.*) hortjiesblinding
vénia (*f.*) — kniebuiging
veniaga (*f.*) (*obs.*) — handelsware
venial — vergeefflik
venoso, -*sa* — aar-; vol are
venta (*f.*) — neusgat; (*pl.*) snuit; **dar com as ventas na porta** (*coll.*) — om voor dooie-mansdeur te kom; **dar nas ventas a alguém** (*coll.*) — om iemand 'n oorveeg te gee; **dizer nas ventas** (*coll.*) — om tromp-op te sê
ventaneira (*f.*), **ventania** (*f.*) — stormwind
ventar — om te waai
ventilação (*f.*) — ventilasie, belugting; (*fig.*) bespreking
ventilador (*m.*) — ventilator, waaier
ventilar — om te ventileer, van lug te voorsien; **ventilar um assunto** — om 'n onderwerp te bespreek
vento (*m.*) — wind; **cabeça** (*f.*) **de vento** — warreklap; **beber ares e ventos por alguém** — om iemand bo alles om aarde lief te hê; **ir de vento em popa** — om reg voor die wind te seil; **faz vento** — dit is winderig; **por ares e ventos** — deur wind en weer
ventoinha (*f.*) — waaier; (*Bras.*) weerhaan
ventosa (*f.*) — suignap
ventosidade (*f.*) — winderigheid; sooibrand
ventoso, -*sa* — winderig
ventral — ventraal, buik-
ventre (*m.*) — buik, maag; skoot; **Lei** (*f.*) **do ventre livre** (*Bras.*) — wet vir vrystelling van slawekinders; **liberdade** (*f.*) **de ventre** (*Bras.*) — vryheid toegestaan aan slawekinders; **prisão** (*f.*) **de ventre** — hardlywigheid
ventricular — ventrikel-
ventrículo (*m.*) — ventrikel, hartkamer; orgaanholte
ventriloquo (*m.*) — buikspreker
ventrudo, -*da* — buikig
ventura (*f.*) — geluk; toeval; **à ventura** — toevallig; **por ventura** — miskien
venturo, -*ra* — komend
venturoso, -*sa* — gelukkig

Vénus (*f.*) — Venus; (*m.*) planeet Venus
ver — om te sien; **ver as estrelas ao meio-dia** — om sterretjies te sien (*fig.*); **deixar ver** — om te wys; **fazer ver** — om te wys; **ser coisa de ver** — om besienswaardig te wees; **ter que ver** — om besienswaardig te wees; **ter que ver com** — om gemoeid te wees met; **a meu ver** — myns insiens; **até mais ver** — tot siens **deixa ver o livro** — gee my die boek
veracidade (*f.*) — geloofwaardigheid, juistheid
vera-efigie (*f.*) — faksimiele, noukeurige kopie
veranear — om die somervakansie deur te bring
veraneio (*m.*) — somervakansie
verão (*m.*) — somer; **verão de São Martinho** — vertraagde somer, nasomer
veras, de . . . — werklik; **com todas as veras do meu coração** — uit die grond van my hart
veraz — waarheidliewend
verba (*f.*) — begrotingsbedrag; begrotingspos; toewysing
verbal — mondeling; (*gram.*) verbaal, werkwoordelik
verbena (*f.*) — verbena, ysterkruid
verberação (*f.*) — geseling
verberar — om te peits; (*fig.*) om te gesel, te berispe
verbete (*m.*) — notapapiertjie, indekskaartjie
verbo (*m.*) — (*gram.*) werkwoord; welsprekendheid; **o Verbo Divino** — Christus
verborreia (*f.*) — woordevloed
verbosidade (*f.*) — breedsprakigheid
verboso, -sa — breedsprakig, woordryk
verdade (*f.*) — waarheid; **em/na verdade** — inderdaad
verdadeiro, -ra — waar, werklik; waarheidliewend; waaragtig
verdasca (*f.*) — lat
verdascada (*f.*) — hou met 'n lat
verdascar — om met 'n lat te slaan
verdasco (*m.*) — wyn van groen druiwe
verde — groen; onryp, onervare; **vinho** (*m.*) **verde** — wyn van onryp druiwe; **verdes anos** — prille jeug
verdecer — om groen te word
verde-gaio (*m.*) — Portugese volksdans; (*adj.*) liggroen
verdejante — lentegroen
verdejar — om groen te word
verde-mar — seegroen
verdete (*m.*) — groenspaan
verdoengo, -ga, verdolengo, -ga (*Bras.*) — groen, onryp
verdor (*m.*) — groenigheid; (*fig.*) krag
verdugo (*m.*) — laksman, beul
verdura (*f.*) — groenheid; groente; (*fig.*) onervarenheid
verdureiro (*m.*) (*Bras.*) — groentesmous
vereação (*f.*) — stadsraad

vereador (*m.*) — stadsraadlid
vereda (*f.*) — voetpaadjie
veredito (*m.*) — uitspraak, bevinding
verga (*f.*) — roede, stok; (*coll.*) penis
vergalhada (*f.*) — hou met 'n sambok
vergalhar — om met 'n sambok te slaan
vergalho (*m.*) — penis (van stier/perd); sambok
vergão (*m.*) — striem; stok
vergar — om te buig; om te onderdruk; om te verneder
vergasta (*f.*) — lat; gesel (*fig.*)
vergastada (*f.*) — hou met 'n lat
vergastar — om met 'n lat te slaan
vergel (*m.*) (*poet.*) — vrugteboord; tuin
vergonha (*f.*) — skaamte, skande
vergonhoso, -sa — skandelik; skaam, sku
vergõntea (*f.*) — loot; (*fig.*) nakomeling
vergueiro (*m.*) — lat, roede; (*tech.*) handvatsel
veridico, -ca — waar
verificação (*f.*) — verifikasie, ondersoek, kontrolering
verificador (*m.*) — aksynsbeampte
verificar — om te verifieer; te ondersoek, te kontroleer; **verificar-se** — om te gebeur, plaas te vind
verificável — kontroleerbaar
verilha (*f.*) — lies
verismo (*m.*) — verisme, artistieke realistiese beweging van die 19e eeu
verista (*m., f.*) — aanhanger van die verisme
verme (*m.*) — wurm
vermelhaço, -ça — blo(e)send
vermelhão (*m.*) — vermiljoen
vermelhidão (*f.*) — rooiheid
vermelho, -lha — rooi
vermicida (*m.*) — wurmmiddel, wurmdoder; (*adj.*) wurmdodend
vermicular — wurmagtig
vermiculo (*m.*) — wurmpie
vermiforme — wurmagtig
vermifugo, -ga — wurmafdrywend; (*subst.*) (*m.*) wurmmiddel
vermina (*f.*) — goggas, uitwendige parasiete; (*fig.*) gespuis
verminose (*f.*) — wurmbesmetting
verminoso, -sa — vol parasiete
vermute (*m.*) — vermoet, kruiwyn
vernaculidade (*f.*) — suiwer taalgebruik
vernaculista (*m., f.*) — handhawer van suiwer taalgebruik
vernáculo, -la — nasionaal, landseie; idiomaties
verniz (*m.*) — vernis; **sapatos** (*m. pl.*) **de verniz** — lakleerskoene
vero, -ra — waar
verónica (*f.*) — sweetdoek met Christusbeeld; (*bot*) veronika; **passo** (*m.*) **de verónica** — uittartende beweging met rooi doek in stiergeveg

verosimil, verossimil — waarskynlik, plousibel
verosimilhança (f.), **verossemelhança (f.)** — aanneemlikheid
verosimilhante, verossemelhante — waarskynlik, skynbaar
verrina (f.) — hewige aanval/kritiek
verrineiro (m.) — kwaai kritikus
verruca (f.) — vrattjie
verrugoso, -sa — vol vratte; vratagtig
verruma (f.) — handboor; swikboor
verrumar — om te boor; om oop te boor; (*fig.*) (*coll.*) om te pla
versado, -da — ervare, vertrouwd (met)
versalhada (f.) — prulgedig
versão (f.) — weergawe; vertaling
versar — om te bestudeer; om te handel oor
versátil — veelsydig; beweeglik; onbestendig
versatilidade (f.) — veelsydigheid; beweeglikheid; onbestendigheid
versejador (m.) — versemaker
versejar — om verse te maak; om in versvorm weer te gee
versículo (m.) — Bybelvers
versificação (f.) — versleer; weergawe in versvorm
versificador (m.) — rymelaar
versificar — om in versvorm weer te gee
verso (m.) — vers, digreël; **verso branco/solto** — rymlose vers
verso (m.) — keersy, agterkant, linkerbladsy
vértebra (f.) — werwel
vertebrado, -da — gewerwel(d) werwel-; (*subst.*) (*m.pl.*) werwelidiere
vertente (f.) — helling; afdraand
verter — om te mors, uit te gooi; **verter águas** — om te urineer; **verter lágrimas** — om tranes te stort; **verter sangue** — om bloed te vergiet
vertical — vertikaal, loodreg
verticalidade (f.) — regstandigheid; (*fig.*) regskapenheid
vértice (m.) — toppunt; hoekpunt
vertigem (f.) — duiseling, duiseligheid; (*fig.*) skielike gier
vertiginoso, -sa — duiselingwekkend; blitsvinnig
verve (f.) — geesdrif, vuur
vesgo, -ga — skeel, skeeloog; (*fig.*) skeef; (*subst.*) skeeloog
vesical — blaas-
vesicante — trek-; **cataplasma (f.) vesicante** — trekpleister
vesicar — om blare te trek
vesícula (f.) — blaas, blaas; **vesícula biliar** — galblaas; **vesícula seminal** — saadblasie
vesicular — blaas-, blaas-
vesiculoso, -sa — blasie(s)rig
vespa (f.) — wesp, perdeby; **cintura (f.) de vespa** — perdebylyfie
vespeiro (m.) — wespenes, perdebynes

véspera (f.) — vooraand; vesper, aanddiens;
estar em vésperas de partir — om op die punt te staan om te vertrek
vespertino, -na — aand-; (*subst.*) (*m.*) mid-dagblad
vestal (f.) — Vestaalse maagd; (*fig.*) eerbare vrou
veste (f.) — kleed, gewaad
vestiário (m.) — kleedkamer
vestibular — vestibule-; **exame (m.) vestibular** (*Bras.*) — universiteitstoelatingseksamen
vestíbulo (m.) — vestibule, voorportaal
vestido (m.) — rok, kleed
vestigio (m.) — spoor, oorblyfsel
vestimenta (f.) — bekleding; ampskleed
vestir — om aan te trek; om te dra; **vestir os nus** — om die armes te klee
vestuário (m.) — klerasie, klere
vetar — om te veto, af te keur
veterano (m.) — veteraan, oudstryder
veterinário, -ia — veeartsenykundig; (*subst.*) veearts; (*medicina*) **veterinária (f.)** — veeartsenykunde
veto (m.) — veto
vetusdade (f.), **vetustez (f.)** — ouderdom
vetusto, -ta — oud en eerbiedwaardig
véu (m.) — sluier; **véu do paladar/palatino** — sagte verhemelte
vexação (f.) — kwelling, ergernis, getreiter
vexame (m.) — plaery, treitering; skande
vexar — om te pla, te kwel; om te vererg; om in die skande te steek
vexatório, -ia — skandelik, eerrowend
vez (f.) — keer, maal; **cada vez mais** — al hoe meer; **de vez** — dadelik; **de vez em quando** — af en toe; **em vez de** — in plaas van; **muitas vezes** — dikwels; **era uma vez** — daar was eenmaal
vezeiro, -ra — gewoond; **ser vezeiro em** — om die hebbelikheid te hê om
via (f.) — weg; (*anat.*) kanaal; **via láctea** — Melkweg; **estar em vias de** — om op die punt te staan om; **por via aérea/marítima/vlotea** — per vliegtuig/boot/trein; **por via de regra** — in die reël
viabilidade (f.) — begaanbaarheid; uitvoerbaarheid
viação (f.) — padnetwerk; **Direção (f.) Geral da Viação e Trânsito** — Departement Paaie
viaduto (m.) — viaduk, brug
viageiro, -ra — reis-; **palavra (f.) viageira** — leenwoord
viagem (f.) — reis
vijante (m., f.) — reisiger; **caixeiro (m.) vijante** — handelsreisiger
vijar — om te reis
via-láctea (f.) — Melkweg
vianda (f.) — vleis; (*pt.*) delikatesse
viandante (m., f.) — voetganger, reisiger

viático (*m.*) — laaste kommunie; (*obs.*) padkos, proviand

viatura (*f.*) — voertuig

viável — begaanbaar; uitvoerbaar

víbora (*f.*) — adder; giftong (*fig.*)

vibração (*f.*) — vibrasie, trilling

vibrador (*m.*) — vibrator

vibrante — trillend, vibrerend; (*fig.*) lewendig; opwindend

vibrar — om te vibreer, te tril; **vibrar de entusiasmo** — om opgewonde te raak van entoesiasme; **vibrar a espada** — om die swaard te swaai; **vibrar um golpe** — om 'n hou te slaan; (*fig.*) om 'n hou toe te dien; **vibrar insultos** — om beledigings te slinger; **fazer vibrar** — om te laat tril; om op te wen (*fig.*)

vibrátil — tril; **cilios** (*m. pl.*) **vibráteis** (*zool.*) — trilhare

vibratilidade (*f.*) — trilvermoë

vibratório, -ia — tril-, trillings-

vicariato (*m.*) — vikaris-amp, vikariaat

vicário (*m.*) — vikaris

vise- — vise-, onder-; kyk indien nodig onder die woord sonder prefiks

vice-almirantado (*m.*) — amp van die vise-admiraal

vice-almirante (*m.*) — vise-admiraal

vice-chanceler (*m.*) — vise-kanselier (nie universiteit nie)

vice-cônsul (*m.*) — vise-konsul

vice-consulado (*m.*) — vise-konsulaat

vice-governador (*m.*) — vise-goewerneur

vicejante — geilgroeiend

vicejar — om geil te groei

vicentino, -na — van Gil Vicente; van die orde van die heilige Vincent

vice-presidência (*f.*) — vise-voorsitterskap; vise-presidentskap

vice-presidente (*m.*) — vise-voorsitter; vise-president

vice-rainha (*f.*) — onderkoningin

vice-rei (*m.*) — onderkoning

vice-reitor (*m.*) — vise-rektor

viciação (*f.*) — verderwing, bedorwenheid, korrupsie

viciado, -da — vervals, verdorwe, korrup; verslaaf; **ar** (*m.*) **viciado** — besoedelde/slegte lug; **viciado** (*m.*) **na droga** — dwelm-middelverslaafde

viciar — om te verderf, te bederf; om te vervals

vicinal — nabygeleë; **caminho** (*m.*) **vicinal** — plattelandse munisipale padjie

vício (*m.*) — ondeug; slegte gewoonte, verslawing; gebrek; euwel

viciosidade (*f.*) — slegtheid, verdorwenheid; gebrekkigheid

vicioso, -sa — sleg, verdorwe; gebrekkig; **círculo** (*m.*) **vicioso** — bese kringloop

vicissitude (*f.*) — wisselvalligheid, wederwaardigheid

vico (*m.*) — geilheid, weligheid; krag

viçoso, -sa — geil, welig; kragtig, jeugdig

vida (*f.*) — lewe; **mulher** (*f.*) **da vida** — straatvrou; **estar à boa vida** — om werkloos te wees; **ganhar a vida** — om 'n bestaan te maak; **levar vida de cão** — om 'n hondelewe te lei; **levar vida de rei** — om 'n koninklike bestaan te voer

vide (*f.*) — wingerdrank; druiwestok

videira (*f.*) — druiwestok, wingerdstok, wynstok

vidência (*f.*) — heldersindheid

vidente (*m., f.*) — siener

vidraça (*f.*) — ruit, glas

vidraceiro (*m.*) — glaswerker, ruitwerker; glashandelaar

vidrar — om te glasuur

vidraria (*f.*) — glasfabriek, glaswinkel

vidreiro (*m.*) — glasblaser

vidrento, -ta — glasagtig; glasig

vidrilho (*m.*) — langwerpige glaskraletjie

vidro (*m.*) — glas (materiaal) glasruit; (*Bras.*) botteltjie; **quem tem telhado de vidro não atira pedras ao telhado do vizinho** — wie in glashuise woon moenie met klippe gooi nie

vieira (*f.*) — kammossel; skulp

viela (*f.*) — stegie

viés (*m.*) — skuinste; skuinsband; **ao/de viés** — skuins, diagonaal

Vietname (*m.*) — Viëtnam

viga (*f.*) — plafonbalk; **viga mestra** — nokbalk

vigamento (*m.*) — dakgetimmerte

vigarice (*f.*) — skurkery, swendelary

vigário (*m.*) — vikaris; **querer ensinar o padre-nosso ao vigário** — om jou ouma 'n paplepel te wil leer vashou (*fig.*)

vigarista (*m., f.*) — swendelaar, bedrieër

vigência (*f.*) — regsgeldigheid

vigente — regsgeldig, van krag

vigésimo, -ma — twintigste

vigia (*f.*) — wag; waghuisie; loergat; patryspoort; (*m.*) (skild)wag; (*naut.*) uitkyker; **cesto** (*m.*) **de vigia** (*naut.*) — kraaines

vigiar — om te bewaak, dop te hou; (*naut.*) om op die uitkyk te wees; om wag te hou

vigilância (*f.*) — waaksaamheid

vigilante — waaksaam; (*subst.*) toesighouer

vigilar — vide: **vigiar**

vigília (*f.*) — nagwaak

vigor (*m.*) — sterkte, krag; **estar em vigor** — om van krag te wees; **entrar em vigor** — om in werking te tree

vigorante — versterkend; verfrissend

vigorar — om van krag te wees; om krag te gee, te staal

vigoroso, -sa — sterk, kragtig

vil — laag, gemeen; **o vil metal** — mammon

vila (*f.*) — dorp; villa, landhuis
vila-diogo, dar às de . . . — om voet in die wind te slaan
vilanagem (*f.*) — boewebende; skurkery
vilancete (*m.*) — gedig oor die landlewe
vilania (*f.*) — laagheid, gemeenheid
vilão, -lã — grof, onbeskof; laag, gemeen; (*subst.*) skurk, boef; (*obs.*) dorpenaar; onadellike
vilegiatura (*f.*) — somervakansie
vileza (*f.*) — laagheid, slegtheid
vilipendiar — om met veragting te behandel
vilipêndio (*m.*) — veragting
vilipendioso, -sa — vol veragting, neerhalend
vilória (*f.*), **vilório** (*m.*) — dorpie
vilosidade (*f.*) — behaardheid
viloso, -sa — harig, behaard
vimaranense — van die Portugese stad Guimarães
vime (*m.*) — rottang
vimeiro (*m.*) — bindwilg(er); rottang
vimieiro (*m.*) — katwilgerbos
vinagre (*m.*) — asyn
vinagreiro (*m.*) — asynfabrikant, asynhandelaar
vincar — om 'n vou te maak; (*fig.*) om te beklemtoon
vinco (*m.*) — vou, plooi
vinculado — onvervreemdbaar; verbonde (aan), geheg (aan)
vincular — om te bind; om onvervreemdbaar te maak
vincular — onvervreemdbaar
vinculativo, -va — bindend, beperkend
vinculo (*m.*) — band; **vinculo matrimonial** — huweliksband
vinda (*f.*) — koms; **dar as boas vindas a** — om welkom te heet
vindicação (*f.*) — aanspraak; terugvordering, vindikasie
vindicador, -ra — opeisend; (*subst.*) aanspraakmaker
vindicar — om op te eis, aanspraak te maak (op); om te regverdig
vindicativo, -va — verdedigend, regverdigend; straffend, straf-
vindicta (*f.*) — weerwraak, vergelding; (*jur.*) vervolging
vindima (*f.*) — druiwe-oes; **até ao lavar dos cestos é vindima** — dit is nog nie die einde van die storie nie
vindimador (*m.*) — druiweplukker
vindimar — om druiwe te oes; **a guerra vindimou muitas vidas** — die oorlog het baie lewens geëis; **ele vindimou a fortuna da mulher** — hy het sy vrou se fortuin verkwis
vindita (*f.*) (*Bras.*) — vide: **vindicta**
vindoiro, -ra, vindouro, -ra — komend
vingador, -ra — wraak-; (*subst.*) wreker

vingança (*f.*) — wraak
vingar — om te wreek, wraak te neem
vingar — om te bereik, te volbring; om te presteer; **a criança nasceu fraca, mas vingou** — die kind was swak by geboorte maar het mooi aangesterk; **os seus negócios vingam hem** — sy sake vlot
vingativo, -va — wraaksugtig
vinha (*f.*) — wingerd
vinhaça (*f.*) — slegte wyn
vinhão (*m.*) — goeie wyn
vinhateiro, -ra — wynproduserend; (*subst.*) wynboer; **região** (*f.*) **vinhateira** — wynstreek
vinhedo (*m.*) — wingerd, wynplaas
vinheta (*f.*) — vinjet, gegraveerde prentjie
vinho (*m.*) — wyn; **vinho branco** — wit wyn; **vinho espumoso/generoso** — vonkelwyn; **vinho do Porto** — port; **vinho rosé** — rosé; **vinho tinto** — rooi wyn; **vinho verde** — wyn van onryp druiwe; **copo** (*m.*) **de vinho** — wyngelkie, wynglas; glas wyn
vinícola — wynbou-, wyn-
vinicultor (*m.*) — wynbouer, wynboer
vinicultura (*f.*) — wynbou
vinte — twintig; **dar no vinte** — om die spyker op die kop te slaan
vintém (*m.*) (*obs.*) — ou Portugese munt; **estar sem vintém** — om platsak te wees; **tirar os três vinténs** (*coll.*) — om die maagdelikheid te ontnem
vintena (*f.*) — twintigtal
vintuplo (*m.*) — twintigvoud
viola (*f.*) — ghitaar; **viola de braço** — altviool
violação (*f.*) — skending, verbreking, verkragting
violáceo, -ea — violetkleurig, pers
violador (*m.*) — skender, oortreder
violão (*m.*) — gambe; (*Bras.*) ghitaar
violar — om te skend, te verbreek; om te verkrag, te onteer
violência (*f.*) — geweld, gewelddadigheid
violentar — om geweld aan te doen; om te verkrag; **violentar uma fechadura** — om 'n slot oop te breek
violento, -ta — hewig, onstuimig, gewelddadig
violeta (*f.*) — (*bot.*) viooltjie; (*adj.*) violet, pers
violinista (*m., f.*) — violis, violiste
violino (*m.*) — viool; **primeiro violino** — konsertmeester
violoncelista (*m., f.*) — tjellis
violoncelo (*m.*) — violoncel, tjello
viperino, -na — adderagtig; (*fig.*) venynig
vir — om te kom; **vir à luz** — om aan die lig te kom; **vir às mãos** — om ter hand te kom; **vir ao mundo** — om gebore te word; **vir a propósito** — om goed te pas te kom; **vir à razão** — om tot insig te kom; **vir com quatro pedras na mão** — om op te stuif (*fig.*)

vira (f.) — vou; **vira do casaco** — lapel;
vira do sapato — naat tussen oorleer en
sool van skoene

vira (m.) — Portugese volksdans

viração (f.) — luggie, windjie

vira-casaca (m. f.) (coll.) — manteldraaier

viragem (f.) — omkering, ommeswaai; (phot.)
ontwikkelaar; (*Bras.*) draai

virago (f.) — mannetjiesvrou, fees

vira-lata (m.) — basterhond, brak

virar — om om te draai, om te keer, om te
blaai; **virar a casaca** (coll.) — om om te
spring (fig.); **virar as costas** — om jou rug
te draai

viravolta (f.) — regsomkeer, frontverandering;
terugslag

virgem (f.) — maagd, jonkvrou; (adj.) suiwer,
rein, onberoer; **floresta** (f.) **virgem** —
oerwoud

virginal — maagdelik, rein

virgindade (f.) — maagdelikheid; (fig.)
reinheid

virgula (f.) — komma

viril — viriel, sterk; manlik

virilha (f.) — lies

virilidade (f.) — viriliteit, manlikheid

virote (m.) (obs.) — kort pyl; **andar num virote**
(coll.) — om rond te skarrel

virtual — virtueel

virtualidade (f.) — virtualiteit

virtude (f.) — deug; **homem** (m.) **mulher** (f.)

de **virtude** — waarseer, waarsegster; **em**

virtude de — kragtens

virtuoso (m.) — virtuos; siener

virtuoso, -sa — deugszaam; kuis

virulência (f.) — virulensie, kwaadaardigheid

virulento, -ta — virulent, kwaadaardig; (fig.)
boosaardig, venynig

virus (m.) — virus

visão (f.) — visie, droomgesig; opvatting;
ter **visões** — om gesigte te sien

visão (m.) (*Bras.*) — nerts

visar — om te mik; om te viseer

viscera (f.) — binnegoed; (pl.) ingewande

visceral — ingewands-; **ódio** (m.) **visceral** —
ingekankerde haat

visconde (m.) — burggraaf

viscondessa (f.) — burggravin

viscosidade (f.) — viskositeit

viscoso, -sa — viskeus, taai, klewerig

viseira (f.) — visier, helmklep; masker (fig.)

visibilidade (f.) — sigbaarheid; sig

visigodo, -da — Wes-Goties; (*subst.*) Wes-
Goot

visigótico, -ca — Wes-Goties

visionar — om 'n voorstelling te maak (van)

visionário, -ia — visioenêr, ingebeeld, hersen-
skimmig; (*subst.*) siener; visioenêr, fantas

visita (f.) — besoek; besoeker, kuiergas;

visita alfandegária /médica — doeane-onder-
soek/mediese ondersoek; **cartão** (m.) **de**
visita — visitekaartjie; **sala** (f.) **de visitas** —
voorkamer; **fazer uma visita** — om te kuier;
fazer uma visita de médico — om 'n blits-
besoek af te lê

visitação (f.) — visitasie; besoek van Maagd
Maria aan Elisabeth

visitador (m.) — visitorator; inspekteur

visitante (m., f.) — besoeker

visitar — om te besoek; om te inspekteer, te
ondersoek

visível — sigbaar; duidelik

vislumbrar — om skrams raak te sien

vislumbre (m.) — glimp, vlugtige blik; (fig.)
aanduiding

viso (m.) — glimp, aanduiding; **visos da**
primavera — eerste tekens van die lente;
ter visos de verdade — om waar te blyk

vison (m.) — nerts

visor (m.) — soeker (phot.)

vista (f.) — gesig, gesigsvermoë; uitsig; (fig.)
mening; **conhecer de vista** — om van sien te
ken; **estar à vista** — om sigbaar/klaarblyklik
te wees; **pagar à vista** — om kontant te
betaal; **perder de vista** — om uit die oog te
verloor; **ter em vista** — om in vooruitsig te
hê; **à primeira vista** — van die eerste oog-
opslag; **em vista de** — as gevolg van

visto (m.) — visum

visto, -ta — gesien; **visto que** — aangesien; a
olhos vistos — merkbaar, sienderoë

vistoria (f.) — inspeksie, ondersoek

vistoso, -sa — opvallend, aantreklik

visual — visueel, gesig(s)-

visualidade (f.) — voorkoms; hersenskim

visualizar — om in die verbeelding te sien, as
beeld voor te stel

vital — vitaal, van lewensbelang; deurslag-
gewend, essensieel

vitalício, -ia — lewenslank

vitalidade (f.) — vitaliteit, lewenskrag

vitalismo (m.) — vitalisme

vitamina (f.) — vitamine

vitela (f.) — kalf, versie; kalfvleis

vitelo (m.) — bulkalf

vitícola — wynbou-, wyn-

viticultor (m.) — wynbouer, wynboer

viticultura (f.) — wynbou

vítima (f.) — slagoffer

vitimar — om die slagoffer te maak (van); om
skade te berokken (aan)

vitoria (f.) — oorwinning, sege; oop koets

vitoriano, -na — Victoriaans

vitoriar — om triomfantelik te ontvang; om te
vier

vitorioso, -sa — seëvierend, oorwinnend

vítrol (m.) — kleurvenster, gebrandskilderde
venster

vítreo, -ea — glasagtig, glaserig; **corpo** (*m.*) **vítreo** (*anat.*) — glasliggaam, glasvog
vitrina (*m.*) — vertoonvenster
vitriolo (*m.*) — vitriool
vitualhas (*f.pl.*) — mondvoorraad, proviand
vituperação (*f.*) — geskel, slegsêery
vituperar — om uit te skel, sleg te sê; om te gesel (*fig.*)
vitupério (*m.*) — belediging, skelwoord
viúva (*f.*) — weduwee; (*zool.*) flap, kaffervink
viúva-alegre (*f.*) (*Bras.*) (*coll.*) — polisiewa, vangwa
viuvez (*f.*) — wedu(wee)skap, wewenaarskap
viúvo (*m.*) — wewenaar
viva! — vivat!, lank lewe . . .
vivacidade (*f.*) — lewendigheid, opgewektheid
vivandeira (*f.*) — kantienvrou, snoepwinkel-verkoopster
vivaz — lewendig, onvermoeid, opgewek; (*bot.*) meerjarig
viveiro (*m.*) — kwekery, telery, visdam
vivenda (*f.*) — voorstedelike woonhuis, villa
vivente — lewend
viver — om te lewe, te woon; **viver à grande e à francesa** — om in weelde te lewe; **viver à larga** — om 'n gemaklike lewe te lei
viveres (*m.pl.*) — lewensmiddele, voedsel
vivido, -da — geleef, deurleef; lewenservare;
ter vivido muito — om baie liefdesavonture agter die rug te hê
vívido, -da — lewendig; kragtig, helder; skitterend; vurig
vivificação (*f.*) — verlewendinging
vivificador, -ra — lewegewend
vivificante — lewegewend; (*fig.*) besielend
vivificar — om te verlewending, te laat herleef; (*fig.*) om te besiel
vivificativo, -va — lewegewend
viviparidade (*f.*) — voortplanting deur geboorte
viviparo, -ra — lewendbarend
vivisseção (*f.*) — viviseksie, oopsny van lewende diere
vivisector (*m.*) — vivisektor
vivo, -va — lewendig; lewend; (*fig.*) aktief, hewig; (*subst.*) lewende; **luz** (*f.*)/**cor** (*f.*) **viva** — helder kleur/lig; **à viva força** — met alle geweld; **ao vivo** — in sy naakte werklikheid; **de viva voz** — mondeling; **em carne viva** — vel-af, tot op die vleis
vizinhança (*f.*) — nabyheid; omgewing, buurt
vizinho, -nha — nabygeleë, aangrensend; naburig; (*subst.*) buurman, buurvrou; (*pl.*) bure; (*obs.*) inwoner
vizir (*m.*) — visier, Arabiese minister
vizo-rei (*m.*) (*obs.*) — onderkoning
voador, -ra — vlieënd; **disco** (*m.*) **voador** — vlieënde piering
voar — om te vlieg; **mais vale um pássaro na**

mão do que dois a voar — een voël in die hand is beter as tien in die lug
vocabulário (*m.*) — woordelys; woordeskat
vocabulo (*m.*) — woord
vocação (*f.*) — roeping; aanleg
vocal — vokaal, stem-, spraak-; **aparelho** (*m.*) **vocal** — spraakorgane; **corda** (*f.*) **vocal** — stemband; **música** (*f.*) **vocal** — sangmusiek
vocalíco, -ca — vokalties
vocalismo (*m.*) — vokaalstelsel
vocalista (*m., f.*) — sanger
vocalização (*f.*) — vokalisering
vocalizar — om te vokaliseer; om sangoefeninge te doen
vocalizo (*m.*) — vokalise
vocativo (*m.*) — vokatief
você — jy
vociferação (*f.*) — geskreeu, geraas
vociferador, -ra — luidrugtig
vociferante — bulderend, luidrugtig
vociferar — om te skreeu, te raas, te bulder
voga (*f.*) — mode; (*obs.*) roei; **estar em voga** — om in die mode te wees; **pôr em voga** — om in die mode te bring
vogal (*f.*) — klinker; (*m.*) lid
vogar — om te seil, te dryf; (*fig.*) om in omloop te wees
volante — vlieënd; (*subst.*) stuurwiel; **campo** (*m.*) **volante** — verskuifbare kamp; **escada** (*f.*) **volante** — beweegbare trap; **folha** (*f.*) **volante** — los blad; **jantar** (*m.*) **volante** — buffetete
volata (*f.*) (*mus.*) — lopie
volatear — om rond te fladder
volátil — vlugtig
volatilidade (*f.*) — vlugtigheid
volatilização (*f.*) — vervlugtiging
volatilizar — om te vervlugtig
volatilizável — verdampbaar
voleibol (*m.*) — vlugbal
volfrâmio (*m.*) — wolfram
volição (*f.*) — wilsuiging
volitivo, -va — uit eie aandrif
vo-lo, **vo-la** — dit vir jou/julle/u
volta (*f.*) — terugkeer; draai; **bilhete** (*m.*) **de ida e volta** — retoerkaartjie; **criado** (*m.*) **de voltas** — loopjonge; **dar a volta** — om 'n kring te maak, om iets te beweeg; **dar uma volta** — om te gaan stap; **dar volta ao miolo** (*coll.*) — om van stryk te bring; **furtar/cortar as voltas a** — om te ontduik; **em volta de** — rondom; **per volta das seis horas** — omstreeks sesuur
volta-face (*f.*) — regsomkeer; (*fig.*) omme-swaai
voltagem (*f.*) — spanning
voltairiano, -na — van Voltaire; (*subst.*) aanhanger van Voltaire
voltmetro (*m.*) — voltameter

voltar — om om te draai; om terug te gaan;
voltar alguém — om iemand van mening te laat verander; **voltar à carga** — om 'n hernieuwe aanval te loods; om 'n saak weer op te neem; **voltar as costas a** — om jou rug te draai op; **voltar a página** — om om te blaai; **voltar com a palavra atrás** — om jou woord terug te trek; **voltar à vaca fria** — om weer na 'n saak terug te keer; o vento **voltou ao norte** — die wind het noord gedraai; **voltar-se para** — om jou te wend tot; **não saber para onde se voltar** — om nie te weet waarheen nie

voltar — om te draai

voltímetro (m.) — voltmeter

vóltio (m.) — volt

volubilidade (f.) — onbestendigheid

volume (m.) — volume; hoeveelheid, inhoud; band, boekdeel; geluidsterkte; **de grande volume** — omvangryk

voluminoso, -sa, volumoso, -sa — volumineus, lywig

voluntariado (m.) — vrywilligerskorps; **voluntariado dos bombeiros** — vrywillige brandweerdienste

voluntariedade (f.) — vrywilligheid, spontaneiteit; moedswilligheid

voluntário, -ia — vrywillig; (*subst.*) vrywilliger

voluntarioso, -sa — moedswillig, koppig

volúpia (f.) — wellus, sinlike genot

voluptuosidade (f.) — wellustigheid

voluptuoso, -sa — wellustig; sinlik, genotvol

voluta (f.) (arch.) — voluut, krul

volúvel — onbestendig, onsamehangend, wispelturig

volver — om (om) te draai, om te keer; om ter antwoord te gee; **direita, volver!** — regsom! **meia volta, volver!** — omkeer!

volvo (m.) — knoopderm

vomitar — om te braak, op te bring, op te gooi;

vomitar chamas — om vlamme te spu;

vomitar injúrias — om beledigings te braak

vômito (m.) — opgooi; braaksel

vomitório (m.) — braakmiddel

vontade (f.) — wil, begeerte; **força (f.) de**

vontade — wilskrag; **estar com vontade de/ter**

vontade de — om te begeer; om te wil hê;

contra vontade — teen wil en dank; **à sua**

vontade — soos u verkies; **pôr-se à vontade** — om jou tuis te maak

voo (m.) — vlug

voracidade (f.) — gulsigheid, vraatsug

voragem (f.) — warreling, maalstroom, afgrond

voraginoso, -sa — warrelend, afgrondelik

voraz — gulsig, vraatsugtig

vórtice (m.) — draaikolk, werwel

vos — julle/u; aan julle/u

vós — julle/u

vosmecê (Bras.), vossemecê — u

vosselência, vossência — U Eksellensie, U Edele

vosso, -sa — jul, u; **aquele livro é vosso** — daardie boek is u s'n

votação (f.) — stemming

votante — stemgeregtig; (*subst.*) stemgeregtigte

votar — om te stem; om te wy (aan); **votar**

uma lei — om 'n wet te aanvaar; **votar a**

vida a Deus — om jou lewe aan God te wy;

votar-se a — om jou te wy aan

votivo, -va — votief, offer-, gelofte-; **vela (f.)**

votiva — offerkers

voto (m.) — stem; gelofte; **voto de desempate** — beslissende stem; **fazer votos** — om 'n wens uit te spreek

voz (f.) — stem; **voz activa** — bedrywende

vorm; **voz de comando** — militêre bevel;

voz passiva — lydende vorm; **baixar/**

levantar a voz — om die stem te laat sak/te

verhef; **dar voz de prisão** — om in hegtenis

te neem; **ter voz no capítulo** — om 'n sê in

die saak te hê; **a uma voz** — eenparig; **ao**

alcance da voz — binne gehoorafstand; **de**

viva voz — mondelings; **em voz alta** — hard-

op; **em voz baixa** — sag, saggies; **são mais**

as vozes que as nozes — meer lawaai as wol

vozear — om te roep, te skreeu; (*subst.*) (*m.*)

gedruis van stemme

vozearia (f.) — stemgeraas

vozeirão (m.) — bulderende stem

vulcânico, -ca — vulkanies, vulkaan-

vulcanismo (m.) — vulkanisme

vulcanização (f.) — vulkanisering, bandver-

soling

vulcanizador (m.) — vulkaniseerder, band-

versoler

vulcanizar — om te vulkaniseer, (bande) te

versool

vulcão (m.) — vulkaan

vulgacho (m.) — gespuis, gepeupel

vulgar — gewoon, gebruiklik; plat; **o vulgar dos**

homens — die gewone mens; **traduzir em**

vulgar (obs.) — om (uit Latyn) te vertaal

vulgaridade (f.) — platheid; gemeenplaa

vulgarização (f.) — vulgarisering, popula-

risering

vulgarizar — om te vulgariseer, te populariseer

vulgata (f.) — Vulgata, Latynse Bybelvertaling

vulgo (m.) — (lae) volk

vulnerabilidade (f.) — wondbaarheid, kwes-

baarheid

vulnerar — om te verwond, te kwes

vulnerável — wondbaar, kwesbaar

vulto (m.) — gedaante; omvang; **homen (m.)**

de vulto — man van aansien; **dar vulto a** —

om 'n ophef te maak van; **tomar vulto** — om

vet te word; (*fig.*) om groot afmetings aan

te neem

vultoso, -sa, vultuoso, -sa — omvangryk

vulva (f.) — skaamspleet

X

xá (*m.*) — sjah
 xácará (*f.*) — volkslied, romanse
 xadrez (*m.*) — skaak; (*coll.*) tronk, tjokie;
 bandeira (*f.*) xadrez — geruite vlag; tecido
 (*m.*) de xadrez — geruite materiaal
 xadrezar — om dambordpatrone te maak, te
 ruit
 xaguão (*m.*) — binnehof
 xaille (*m.*), xale (*m.*) — tjalie
 xairel (*m.*) — saalkleedjie
 xampu (*m.*) (*Bras.*) — sjampoe
 xangô (*m.*) (*Bras.*) — god van Negertoorkuns
 xará (*m., f.*) (*Bras.*) — naamgenoot
 xaropada (*f.*) — 'n sluk hoesstroop; (*fig.*)
 lastige saak; laspos
 xarope (*m.*) — stroop; mengsel (*med.*)
 xaroposo, -sa — stroopagtig, stroperig
 xaveco (*m.*) — rammelkas; tjorrie; (*obs.*)
 vissersboot
 xecado (*m.*) — sjeikdom
 xelim (*m.*) — sjieling
 xenofilia (*f.*) — vreemdelingsliefde
 xenófilo, -la — vreemdelingliewend
 xenofobia (*f.*) — vreemdelingehaat, xenofobie
 xenófono, -ba — haatdraend teenoor vreem-
 delinge
 xenomania (*f.*) — oordrewe belangstelling in
 uitlandse dinge
 xequé (*m.*) — sjeik

zabumba (*m.*) — pouk
 zagaia (*f.*) — assegaai
 zagaiar — om met 'n spies te deurboor
 zagal (*m.*) — herder, veevagter
 zagalote (*m.*) — koeëltjie
 zagunchada (*f.*) — assegaaiesteek
 zagunchar — om te deurboor; (*fig.*) om te terg
 zaguncho (*m.*) — spies
 zambujal (*m.*) — wilde olyfbos
 zambujeiro (*m.*) — wilde olyfboom
 zanaga (*m., f.*) (*coll.*) — skeeloog
 zanga (*f.*) — woordstryd; wrok
 zângão (*m.*) — hommel(*by*)
 zangar — om kwaad te maak; zangar-se — om
 jou te vererg
 zanzar — om rond te dwaal
 zape! — boems!
 zaragata (*f.*) — herrie, twis
 zaragatoa (*f.*) — keelverfkwassie; keelge-
 neesmiddel
 zaranza — verward, warhoofdig
 zaranzar — om verward te wees
 zarcão (*m.*) — loodoksied; baksteenrooi

xequé-mate (*m.*) — skaakmat; dar o xequé-
 -mate — om skaakmat te sit
 xerêta (*m., f.*) (*Bras.*) — vleier, inkruiper;
 laspos
 xeretar (*Bras.*) — om te vlei, kruiperig te
 wees; om te pla
 xereteiro, -ra (*Bras.*) — inkruiperig; lastig
 xerez (*m.*) — sjerrie
 xerifado (*m.*) — Arabiese baljuskap
 xerife (*m.*) — sjerif; balju
 xerografia (*f.*) — xerografie
 xexé (*m.*) (*coll.*) — kindse persoon; (*adj.*)
 kinds, seniel
 xicara (*f.*) — koppie
 xilindrô (*m.*) (*coll.*) — tronk
 xilofone (*m.*) — xilofoon
 xilografia (*f.*) — xilografie
 xilográfico, -ca — xilografies
 xilógrafo (*m.*) — xilograaf, houtsnyer
 xilogravura (*f.*) — houtsnee
 xilologia (*f.*) — xilologie, leer van houtsoorte
 xingar — om te beskimp
 xístico, -ca — leiklipagtig
 xisto (*m.*) — leiklip
 xistoso, -sa — leiklipagtig, leiklip-
 xixi (*m.*) (*coll.*) — piepie
 xó! — weg is jy!
 xodó (*m.*) (*Bras.*) — verliefdheid, liefdesver-
 houding; intrige
 xuero, -cra — wild, ongetem

Z

zarco, -ca — blouoog-
 zarelhar — om jou neus in alles te steek
 zarelho, -lha — bemoeisiek; (*subst.*) bemoeial
 zarolho, -lha (*coll.*) — skeeloog, eenoog-
 zarpar — om die anker te lig, uit te vaar; om
 weg te hol
 zarzuela (*f.*) — Spaanse operette
 zás!, zás-trás! — boems!
 zebra (*f.*) — sebra
 zebu (*m.*) — zeboe; Brahmaan (bees)
 zé-dos-anzóis (*m.*) — nul (*fig.*)
 zéfiro (*m.*) — sefier, luggie
 zelador (*m.*) — oppasser, bewaarder; (*Bras.*)
 opsigter
 zelandês, -desa — Zeelands; (*subst.*) Zeelander
 zelar — om te ywer; om ywerig te waak oor
 zelo (*m.*) — ywer
 zeloso, -sa — ywerig; sorgvuldig
 zelote (*m.*) — seloot; (*Bras.*) yweraar
 zenital — senit-
 zénite (*m.*) — senit, toppunt
 zepelim (*m.*) — lugskip

Zé-Pereira (*m.*) — dorpsmusikant, dorps-poukenis
zé-povinho (*m.*) — die gewone man; Jan Rap en sy maat
zero (*m.*) — zero, nul; **reduzir a zero** — om tot niet te maak; **ser um zero à esquerda** — om 'n nul te wees
zeugma (*m.*) — zeugma, sintaktiese koppeling
zibelina (*f.*) — sibeliën
zigoma (*m.*) — wangbeen, jukbeen
zigomático, -ca — wang-, jukbeen-
ziguezague (*m.*) — sigsag
ziguezaguear — om sigsagsgewys te loop, te kronkel
zimbório (*m.*) — laterndak; koepel
zimbó (*m.*) — (*bot.*) jenewerstruik; aand-koelte
zina (*f.*) — kim, toppunt; **na zina do verão/inverno** — in die hartjie van die somer/winter
zinabre (*m.*) — groenspaan
zincar — om te galvaniseer, te versink
zinco (*m.*) — sink
zincografia (*f.*) — sinkgraveerwerk
zincogravura (*f.*) — sinkgravure, lynblok
zingaro (*m.*) — sigeuner
zínia (*f.*) — jakobregop
zirção (*m.*) — sirkoon
zoada (*f.*) — gezoem
zoar — om te zoem
zodiacal — sodiakaal, van die diereriem
zodiaco (*m.*) — sodiak, diereriem
zoilo (*m.*) — afgunstige kritikus
zombador, -ra — spottend; (*subst.*) hekelaar
zombar — om te spot; om te bespot, te hekel
zombaria (*f.*) — bespotting; spotwoord

zombetear — om te spot, die spot te dryf (met)
zombeteiro, -ra — spottend
zona (*f.*) — sone, streek
zonzo, -za — duiselig
zoologia (*f.*) — soölogie, dierkunde
zoológico, -ca — soölogies, dierkundig; **jardim** (*m.*) **zoológico** — dieretuin
zoólogo (*m.*) — soöloog, dierkundige
zorra (*f.*) — trollie
zorreiro, -ra — lui-lui
zorro (*m.*) — Europese vos; (*adj.*) slu
zoupeiro, -ra — traag
zuarte (*m.*) — denim, duiwelsterk
zuavo (*m.*) — Zoeaaf, Algerynse inboorlingsoldaat
zuca (*m., f.*) — pampoenkop
zulo (*m.*) — Zoeloe; (*adj.*) Zoeloe-
zumba! — boems!
zumbi (*m.*) (*Bras.*) — naggees in die Neger-toorkuns; wandelende lyk
zumbido (*m.*) — gezoem
zumbir — om te zoem
zunido (*m.*) — gezoem
zunidor, -ra — zoemend
zunir — om te zoem; **a bala zune no ar** — die koeël fluit deur die lug
zunzum (*m.*) — gebrom; (*fig.*) gerug
zurrapa (*f.*) — slegte wyn
zurrar — om te balk
zurro (*m.*) — gebalk
zurzidela (*f.*) — loesing
zurzidor (*m.*) — tugtiger; **anjo** (*m.*) **zurzidor** — wraakengel
zurzir — om te tugtig; om te gesel (*fig.*)